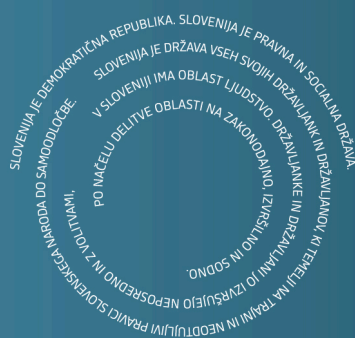

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 7. SEJA

(22., 23., 24. in 25. oktober 2012)

MANDAT

VI

SEJA

7

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 7. redna seja (22., 23., 24. in 25. oktober 2012)

Pripravil: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, mag. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2013

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 7. REDNE SEJE

1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV
2. točka dnevnega reda: PREDSTAVITEV PRORAČUNSKEGA MEMORANDUMA ZA LETI 2013 IN 2014, PREDLOGA PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2013 (DP2013), EPA 692-VI, IN PREDLOGA PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2014 (DP2014), EPA 693-VI
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O LOKALNIH VOLITVAH (ZLV-I), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 511-VI
4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (ZDDV-1G), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 512-VI
5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O MEDNARODNI ZAŠČITI (ZMZ-C), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 587-VI
6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VARSTVU PRED POŽAROM (ZVPoz-D), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 510-VI
7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O BLAGOVNIH REZERVAH (ZBR-D), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 554-VI
8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O FITOFARMACEVTSKIH SREDSTVIH (ZFFS-1), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 586-VI
9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA ZA URAVNOTEŽENJE JAVNIH FINANC (ZUJF-A), PRVA OBRAVNAVA, EPA 626-VI
10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VISOKEM ŠOLSTVU (ZViS-I), PRVA OBRAVNAVA, EPA 651-VI
11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O NALOGAH IN POOBLASTILIH POLICIJE (ZNPPol), PRVA OBRAVNAVA, EPA 653-VI
12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O ORGANIZIRANOSTI IN DELU V POLICIJI (ZODPol), PRVA OBRAVNAVA, EPA 654-VI
12. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE
13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO KRALJEVINE MAROKO O ZNANSTVENEM IN TEHNOLOŠKEM SODELOVANJU (BKMAZTS), EPA 1003-V
14. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O RATIFIKACIJI KONVENCIJE O VROČITVI SODNIH IN ZUNAJSDNIH LISTIN V CIVILNIH ALI GOSPODARSKIH ZADEVAH (MKVLCG-A), EPA 650-VI
15. točka dnevnega reda: PONOVRNO ODLOČANJE O ZAKONU O SLOVENSKEM DRŽAVNEM HOLDINGU (ZSDH), EPA 516-VI
16. točka dnevnega reda: PONOVRNO ODLOČANJE O ZAKONU O UKREPIH REPUBLIKE SLOVENIJE ZA KREPITEV STABILNOSTI BANK (ZUKSB), EPA 637-VI
17. točka dnevnega reda: PREDLOG RESOLUCIJE O NACIONALNEM PROGRAMU PREPREČEVANJA IN ZATIRANJA KRIMINALITETE ZA OBDOBJE 2012–2016 (ReNPPZK12-16), EPA 532-VI

18. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA O SOGLASJU K SPREMEMBAM IN DOPOLNITVAM PRAVILNIKA O POGOJIH, MERILIH IN POSTOPKU ZA RAZPOREDITEV SREDSTEV FUNDACIJE ZA FINANCIRANJE ŠPORTNIH ORGANIZACIJ V REPUBLIKI SLOVENIJI, EPA 612-VI

19. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE

Določitev kandidatke, ki bo v skladu s 14. členom Zakona o poslancih opravljala funkcijo poslanke namesto poslanca, ki opravlja funkcijo državnega sekretarja, EPA 727-VI

Predlog sklepa o razrešitvi člana Državne volilne komisije, EPA 695-VI

Predlog sklepa o imenovanju člana Državne volilne komisije, EPA 714-VI

Predlog sklepa o imenovanju članov Nadzornega sveta RTV Slovenija, EPA 715-VI

Predlog sklepa o imenovanju članov Nadzornega sveta RTV Slovenija, EPA 732-VI

Obvestilo Okrožnega sodišča v Mariboru, Preiskovalni oddelek, o uvedbi kazenskega postopka zoper poslanca mag. Ivana Vogrina, EPA 725-VI

Obvestilo Okrajnega sodišča v Ljubljani o vloženem obtožnem predlogu zoper poslanca Dragutina Mateja, EPA 726-VI

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	19
19. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.....	19
Določitev kandidatke, ki bo v skladu s 14. členom Zakona o poslancih opravljala funkcijo poslanke namesto poslanca, ki opravlja funkcijo državnega sekretarja, EPA 727-VI	19
2. točka dnevnega reda: PREDSTAVITEV PRORAČUNSKEGA MEMORANDUMA ZA LETI 2013 IN 2014, PREDLOGA PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2013 (DP2013), EPA 692-VI, IN PREDLOGA PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2014 (DP2014), EPA 693-VI	20
JANEZ JANŠA.....	20
DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ	24
1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV	28
MAŠA KOCIPER.....	28
JANEZ JANŠA.....	28
MAŠA KOCIPER.....	29
JANEZ JANŠA.....	29
MAŠA KOCIPER.....	29
MAG. ALENKA BRATUŠEK	30
JANEZ JANŠA.....	30
MAG. ALENKA BRATUŠEK	31
JANEZ JANŠA.....	31
MAG. ALENKA BRATUŠEK	31
JANKO VEBER.....	32
JANEZ JANŠA.....	32
JANKO VEBER.....	32
JANEZ JANŠA.....	33
JANKO VEBER.....	33
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	33
JANEZ JANŠA.....	34
TAMARA VONTA	35
DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ	35
DR. ŽIGA TURK.....	36
TAMARA VONTA	36
DR. ŽIGA TURK.....	36
DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ	36
TAMARA VONTA	36
MAG. MAJDA POTRATA	37
DR. ŽIGA TURK.....	37
MAG. MAJDA POTRATA	38
DR. ŽIGA TURK.....	38
MAG. MAJDA POTRATA	38
ALENKA JERAJ	39
ZVONKO ČERNAČ.....	39
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	40
MAG. ANDREJ VIZJAK	40
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	41
MAG. ANDREJ VIZJAK	41
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	42
ALOJZIJ POTOČNIK.....	42

DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ	42
ALOJZIJ POTOČNIK.....	43
DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ	43
MAG. KATARINA HOČEVAR	43
MAG. ANDREJ VIZJAK	43
MAG. KATARINA HOČEVAR	44
MAG. ANDREJ VIZJAK	44
SAMO BEVK.....	45
DR. ŽIGA TURK.....	45
SAMO BEVK.....	46
DR. ŽIGA TURK.....	46
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ	46
DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ	47
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ	48
DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ	48
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ	48
MIHAEL PREVC	49
DR. ŽIGA TURK.....	49
MAG. LEJLA HERCEGOVAC	50
TOMAŽ GANTAR	50
MAG. LEJLA HERCEGOVAC	51
TOMAŽ GANTAR	51
MAG. LEJLA HERCEGOVAC	52
MAG. LEJLA HERCEGOVAC	52
ALENKA PAVLIČ	52
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	52
ALENKA PAVLIČ	53
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	53
ALENKA PAVLIČ	53
FRANC JURŠA.....	54
ZVONKO ČERNAČ.....	54
FRANC JURŠA.....	55
ZVONKO ČERNAČ.....	55
MIRKO BRULC.....	55
ALEŠ HOJS	55
MIRKO BRULC.....	56
ALEŠ HOJS	56
MAJA DIMITROVSKI.....	57
DR. ŽIGA TURK.....	57
BRANKO FICKO.....	57
BRANKO FICKO.....	58
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	58
MAG. ANDREJ VIZJAK	58
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	58
MAG. ANDREJ VIZJAK	59
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	59
SAŠA KOS	59
ZVONKO ČERNAČ.....	59
SAŠA KOS	60
ZVONKO ČERNAČ.....	60
ROBERT HROVAT	61
ZVONKO ČERNAČ.....	61
ROBERT HROVAT	62
ZVONKO ČERNAČ.....	62
DRAGAN BOSNIČ.....	62
DR. ŽIGA TURK.....	63
DRAGAN BOSNIČ.....	63
RENATA BRUNSKOLE.....	63

DR. ŽIGA TURK.....	64
RENATA BRUNSKOLE.....	64
DR. ŽIGA TURK.....	64
RENATA BRUNSKOLE.....	64
TINA KOMEL	65
LJUDMILA NOVAK	65
TINA KOMEL	66
LJUDMILA NOVAK	66
JANJA NAPAST	66
ZVONKO ČERNAČ.....	66
DARKO JAZBEC	67
LJUDMILA NOVAK	68
DARKO JAZBEC	68
LJUDMILA NOVAK	69
JERKO ČHOVIN.....	69
DR. ŽIGA TURK.....	69
JERKO ČHOVIN.....	70
DR. ŽIGA TURK.....	70
ALENKA BIKAR	70
MAG. ANDREJ VIZJAK	71
DR. VINKO GORENAK	71
ALENKA BIKAR	71
MAG. ANDREJ VIZJAK	71
JOŽE VELIKONJA	72
MATJAŽ ZANOŠKAR	72
DR. ŽIGA TURK.....	73
MATJAŽ ZANOŠKAR	73
DR. ŽIGA TURK.....	73
MATJAŽ ZANOŠKAR	74
KRISTINA VALENČIČ	74
ZVONKO ČERNAČ.....	74
KRISTINA VALENČIČ	75
ZVONKO ČERNAČ.....	75
POLONCA KOMAR.....	76
DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ	76
MIRKO BRULC.....	76
TAMARA VONTA	77
DR. VINKO GORENAK	77
TAMARA VONTA	77
DR. VINKO GORENAK	78
MATJAŽ ZANOŠKAR	78
ALOJZIJ POTOČNIK.....	78
DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ	79
ALOJZIJ POTOČNIK.....	79
DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ	80
MAG. ALENKA BRATUŠEK	80
MAG. ALENKA BRATUŠEK	80
DR. ŽIGA TURK.....	80
MAG. ALENKA BRATUŠEK	81
DR. ŽIGA TURK.....	81
MAG. ALENKA BRATUŠEK	81
ALENKA PAVLIČ	81
MAG. ANDREJ VIZJAK	82
ALENKA PAVLIČ	82
MAG. ANDREJ VIZJAK	82
ALENKA PAVLIČ	83
ALENKA PAVLIČ	83
MAG. LEJLA HERCEGOVAC	83

TOMAŽ GANTAR	84
MAG. LEJLA HERCEGOVAC	84
TOMAŽ GANTAR	84
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ	85
ZVONKO ČERNAČ	85
MAG. RADOVAN ŽERJAV	86
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ	86
MAG. RADOVAN ŽERJAV	86
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ	87
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ	87
RENATA BRUNSKOLE	87
MAG. ANDREJ VIZJAK	88
RENATA BRUNSKOLE	88
MAG. ANDREJ VIZJAK	89
RENATA BRUNSKOLE	89
JERKO ČHOVIN	89
ZVONKO ČERNAČ	90
JERKO ČHOVIN	91
ZVONKO ČERNAČ	91
MAJA DIMITROVSKI	91
DR. ŽIGA TURK	92
MAJA DIMITROVSKI	92
DR. ŽIGA TURK	92
BRANKO FICKO	92
MAG. RADOVAN ŽERJAV	93
BRANKO FICKO	93
DRAGAN BOSNIĆ	93
SAŠA KOS	93
DR. ŽIGA TURK	94
SAŠA KOS	94
DR. ŽIGA TURK	94

7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O BLAGOVNIH REZERVAH (ZBR-D), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 554-VI	95
---	----

MAG. UROŠ ROŽIČ	95
MAG. UROŠ ROŽIČ	95
MAG. STANKO STEPIŠNIK	96
MIRKO BRULC	96
BOJAN STARMAN	97
JANEZ RIBIČ	97
IVAN HRŠAK	97
JOŽEF HORVAT	98
ALENKA PAVLIČ	98
MAG. MARKO POGAČNIK	99

4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (ZDDV-1G), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 512-VI	99
--	----

ALEŠ ŽIVKOVIČ	99
MAG. DAMJANA PETAVAR DOBOVŠEK	99
BOJAN STARMAN	100
ROMAN ŽVEGLIČ	100
MARIJA PLEVČAK	101
JOŽEF HORVAT	101
ALOJZIJ POTOČNIK	101

MAG. DAMJANA PETAVAR DOBOVŠEK	102
MATEVŽ FRANGEŽ	103

9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA ZA URAVNOTEŽENJE JAVNIH FINANC (ZUJF-A), PRVA OBRAVNAVA, EPA 626-VI.....	103
---	-----

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	103
ROMAN ŽVEGLIČ	104
MARIJA PLEVČAK	105
JOŽEF HORVAT	106
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	107
ROMANA TOMC	109
JANKO VEBER.....	110
DR. GREGOR VIRANT	111
MAŠA KOCIPER.....	112
MATEVŽ FRANGEŽ	113
ALEŠ ŽIVKOVIČ	114
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	114
DR. GREGOR VIRANT	115
MAG. MATEJ TONIN.....	116
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	117
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	118
JOŽE HORVAT	118
JANI MÖDERNDORFER	118
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	118
DRAGAN BOSNIĆ	119
KRISTINA VALENČIČ	119
JERKO ČHOVIN	119
FRANC JURŠA.....	120
MATJAŽ HAN	121
PATRICIJA ŠULIN.....	122
SREČKO MEH	123
MAG. BORUT AMBROŽIČ	124
JOŽEF KAVTIČNIK	124
FRANC PUKŠIČ	125
MATJAŽ HAN	127
JOŽEF KAVTIČNIK	127
JANJA KLASINC.....	127
MAG. MAJDA POTRATA.....	128
TINA KOMEL	130
RENATA BRUNSKOLE.....	130
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	131
MAG. DAMJANA PETAVAR DOBOVŠEK	132
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ.....	133
MARIJA PLEVČAK	134
MATJAŽ ZANOŠKAR	134
MIRKO BRULC.....	135
FRANC JURŠA.....	136
FRANC JURŠA.....	136
FRANC JURŠA.....	136
ROMAN ŽVEGLIČ	136
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	136
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	137
MIHAEL PREVC	137
MARJANA KOTNIK POROPAT	138
JOŽEF HORVAT	138
ROMAN JAKIČ	138
JANKO VEBER.....	139

MAG. ALENKA BRATUŠEK.....	139
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	139
ROMAN JAKIČ	140
JANI MÖDERNDORFER	140
DR. GREGOR VIRANT	141
15. točka dnevnega reda: PONOVO ODLOČANJE O ZAKONU O SLOVENSKEM DRŽAVNEM HOLDINGU (ZSDH), EPA 516-VI.....	142
MAG. MARKO POGAČNIK	142
DR. DEJAN KRUŠEC	142
ROMAN JAKIČ	143
JANI MÖDERNDORFER	143
MARIJA PLEVČAK	144
JOŽEF HORVAT	144
MAG. ALENKA BRATUŠEK	145
MAG. MARKO POGAČNIK	146
JANKO VEBER.....	147
BOJAN STARMAN	147
MIHAEL PREVC	148
JANKO VEBER.....	149
16. točka dnevnega reda: PONOVO ODLOČANJE O ZAKONU O UKREPIH REPUBLIKE SLOVENIJE ZA KREPITEV STABILNOSTI BANK (ZUKSB), EPA 637-VI	149
DR. ANDREJ RUS	149
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	150
DR. DEJAN KRUŠEC	151
JOŽEF HORVAT	152
MAG. ALENKA BRATUŠEK	152
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	153
MATEVŽ FRANGEŽ	154
BOJAN STARMAN	154
ROMAN ŽVEGLIČ	155
MARIJA PLEVČAK	156
7. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	156
4. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	156
9. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	157
FRANC PUKŠIČ	157
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	157
DR. GREGOR VIRANT	158
MAG. MATEJ TONIN.....	158
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	158
MAG. ALENKA BRATUŠEK	159
MAG. STANKO STEPIŠNIK.....	159
MATJAŽ HAN	159
MIRKO BRULC	160
JANJA KLASINC	160
MAG. DEJAN ŽIDAN	160
SREČKO MEH	160
BRANKO FICKO.....	160
JERKO ČHOVIN	161
ROMAN JAKIČ	161

JANI MÖDERNDORFER	161
ROMANA TOMC.....	161
MATEVŽ FRANGEŽ	162
FRANC JURŠA.....	162
MATJAŽ ZANOŠKAR	162
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ.....	162
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ.....	163
MAŠA KOCIPER.....	163
JOŽEF HORVAT	163
SAMO BEVK.....	163
RENATA BRUNSKOLE.....	163
JANKO VEBER.....	164
MAG. MAJDA POTRATA	164
ROBERTO BATTELLI	164
JOŽEF KAVTIČNIK	164
MAG. MATEJ TONIN.....	165
MAG. IVAN VOGRIN	165
MAG. IVAN VOGRIN	165
JOŽE TANKO	165
MARIJAN POJBIČ.....	165
TAMARA VONTA	166
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	166
TINA KOMEL	166
TINA KOMEL	166
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	166
15. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	167
MIHAEL PRVC.....	167
MAG. ALENKA BRATUŠEK	167
MAG. MARKO POGAČNIK	168
RIHARD BRANISELJ	168
JANKO VEBER.....	168
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ.....	168
JOŽEF HORVAT	169
MAG. DEJAN ŽIDAN.....	169
MAG. STANKO STEPIŠNIK.....	169
MAŠA KOCIPER.....	169
SREČKO MEH	169
ROMAN JAKIČ	170
RENATA BRUNSKOLE.....	170
MATJAŽ HAN	170
BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	170
JANI MÖDERNDORFER	171
MAG. ALENKA BRATUŠEK	171
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	171
JANI MÖDERNDORFER	171
JANI MÖDERNDORFER	171
16. točko dnevnega reda, to je Ponovno odločanje o Zakonu o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank	171
ROMAN ŽVEGLIČ	171
MAG. MATEJ TONIN.....	172
MAG. ALENKA BRATUŠEK	172
MAG. ALENKA BRATUŠEK	172
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	172
MATEVŽ FRANGEŽ	173

RIHARD BRANISELJ	173
JOŽEF HORVAT	173
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ	174
DARKO JAZBEC	174
RENATA BRUNSKOLE	174
SREČKO MEH	174
JERKO ČHOVIN	175
JANKO VEBER	175
MAG. DAMJANA PETAVAR DOBOVŠEK	175
MAG. DEJAN ŽIDAN	176
MAJA DIMITROVSKI	176
MAŠA KOCIPER	176
JOŽEF JEROVŠEK	176
ROMAN JAKIČ	177
MATEVŽ FRANGEŽ	177
MARIJAN POJBIČ	177
BOJAN STARMAN	177
PATRICIJA ŠULIN	178
FRANC PUKŠIČ	178
MATJAŽ HAN	178
FRANC JURŠA	178
FRANC JURŠA	179
MAG. ALENKA BRATUŠEK	179
1. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	179
MAG. ALENKA BRATUŠEK	179
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ	180
ALENKA PAVLIČ	181
MIHAEL PREVC	181
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	181
MATJAŽ ZANOŠKAR	181
MITJA MERŠOL	181
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	182
RENATA BRUNSKOLE	182
MATJAŽ ZANOŠKAR	182
MAG. ALENKA BRATUŠEK	183
MAG. ALENKA BRATUŠEK	183
MAG. ALENKA BRATUŠEK	183
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ	184
RENATA BRUNSKOLE	184
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O LOKALNIH VOLITVAH (ZLV-I), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 511-VI	184
HELMUT HARTMAN	185
IVAN PIŠEK	185
MATJAŽ ZANOŠKAR	186
IVAN PIŠEK	186
MIRKO BRULC	187
KRISTINA VALENČIČ	187
JASMINA OPEC	188
MARJANA KOTNIK POROPAT	188
IVA DIMIČ	189

6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VARSTVU PRED POŽAROM (ZVPoz-D), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 510-VI	189
PETER STAVANJA	190
FRANC JURŠA	190
ROBERT HROVAT	191
MAG. MAJDA POTRATA	191
POLONCA KOMAR	192
JANEZ RIBIČ	192
FRANC JURŠA	193
MAG. MATEJ TONIN	193
SAŠA KOS	194
8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O FITOFARMACEVTSKIH SREDSTVIH (ZFFs-1), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 586-VI	195
BRANKO RAVNIK	195
ZVONKO LAH	195
JANKO VEBER	196
POLONCA KOMAR	196
JANEZ RIBIČ	197
MAG. JANA JENKO	197
IVA DIMIČ	198
BRANKO FICKO	198
ZVONKO LAH	198
10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VISOKEM ŠOLSTVU (ZVIS-I), PRVA OBRAVNAVA, EPA 651-VI	199
DR. ŽIGA TURK	199
MAG. TRUDA PEPELNIK	199
MIHAEL PREVC	200
MIHAEL PREVC	201
MARJANA KOTNIK POROPAT	202
IVA DIMIČ	202
TAMARA VONTA	203
MAG. BRANKO GRIMS	204
MAG. MAJDA POTRATA	206
DRAGAN BOSNIČ	207
SAMO BEVK	208
JASMINA OPEC	209
IVA DIMIČ	209
MAJA DIMITROVSKI	210
MAG. LEJLA HERCEGOVAC	210
ROMAN JAKIČ	211
DR. ŽIGA TURK	211
ROMAN JAKIČ	213
MAG. MAJDA POTRATA	213
DR. ŽIGA TURK	213
MAG. MAJDA POTRATA	214
ROMAN JAKIČ	214
MAG. ALENKA BRATUŠEK	214
DR. ŽIGA TURK	214
DR. ŽIGA TURK	214
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ	215
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ	215

MATJAŽ ZANOŠKAR	215
MATEJA PUČNIK	216
MAG. IVAN VOGRIN	217
JANKO VEBER	218
DR. ŽIGA TURK	219
JANKO VEBER	220
JANKO VEBER	220
JANKO VEBER	220
DR. ŽIGA TURK	220
JOŽEF HORVAT	220
MAG. MAJDA POTRATA	221
MAG. BORUT AMBROŽIČ	222
JOŽEF JEROVŠEK	222
JOŽEF KAVTIČNIK	223
DR. ŽIGA TURK	224
MIRKO BRULC	225
DR. ŽIGA TURK	226
MITJA MERŠOL	226
DR. ŽIGA TURK	227
SREČKO MEH	227
JANJA NAPAST	228
TAMARA VONTA	230
MAG. MAJDA POTRATA	231
MAG. BRANKO GRIMS	231
MAG. MAJDA POTRATA	235
JOŽEF KAVTIČNIK	235
SREČKO MEH	236

18. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA O SOGLASJU K SPREMEMBAM IN DOPOLNITVAM PRAVILNIKA O POGOJIH, MERILIH IN POSTOPKU ZA RAZPOREDITEV SREDSTEV FUNDACIJE ZA FINANCIRANJE ŠPORTNIH ORGANIZACIJ V REPUBLIKI SLOVENIJI, EPA 612-VI	236
---	------------

MAG. BRANKO GRIMS	236
MIHAEL PREVC	237
MARJANA KOTNIK POROPAT	237
JOŽEF HORVAT	238
JOŽEF KAVTIČNIK	238
MAG. BRANKO GRIMS	238
MAG. BRANKO GRIMS	239
SAMO BEVK	239
MAG. TRUDA PEPELNIK	239

5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O MEDNARODNI ZAŠČITI (ZMZ-C), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 587-VI	240
---	------------

MAG. ROBERT MAROLT	240
IVAN HRŠAK	241
IVA DIMIC	241
TAMARA VONTA	242
IVAN PIŠEK	243
MAG. MAJDA POTRATA	243
KRISTINA VALENČIČ	244
JASMINA OPEC	245
ALENKA BIKAR	245
TAMARA VONTA	246
SREČKO MEH	247

MAG. MAJDA POTRATA	247
MIRKO BRULC	248
JANJA KLASINC	248
JOŽEF JEROVŠEK	249
JOŽEF JEROVŠEK	250
JOŽEF JEROVŠEK	250
MAŠA KOCIPER.....	250
IVAN PIŠEK	251
SREČKO MEH	251
MAG. MAJDA POTRATA	252
RIHARD BRANISELJ	252
JANJA KLASINC	252
MAG. ROBERT MAROLT	252
MAG. BORUT AMBROŽIČ	253
JOŽEF HORVAT	254
MAG. LEJLA HERCEGOVAC	254
MAG. ROBERT MAROLT	254
FRANC PUKŠIČ	255
MAG. MAJDA POTRATA	255

11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O NALOGAH IN POOBLASTILIH POLICIJE (ZNPPol), PRVA OBRAVNAVA, EPA 653-VI	255
--	-----

MAG. ROBERT MAROLT	255
MAG. MATEJ TONIN.....	256
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	257
ALENKA BIKAR	258
TOMAŽ LISEC	258
MAG. MAJDA POTRATA	259
RIHARD BRANISELJ	261
JASMINA OPEC	262
IVAN HRŠAK	262
JERKO ČHOVIN.....	263
SREČKO MEH	263
MAG. ROBERT MAROLT	263
RIHARD BRANISELJ	263
JANEZ RIBIČ	264
JANJA KLASINC	264
JANKO VEBER.....	265
JANI MÖDERNDORFER	265
MAG. ROBERT MAROLT	266
MIRKO BRULC	266
PETER VILFAN.....	266
MAG. BORUT AMBROŽIČ	268
JANI MÖDERNDORFER	268
MAŠA KOCIPER.....	269
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ	269
IVAN PIŠEK	270
TOMAŽ LISEC	270
MAG. ROBERT MAROLT	272
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ	274
MAG. ROBERT MAROLT	274
SREČKO MEH	275
MAŠA KOCIPER.....	275
PATRICIJA ŠULIN.....	275
TAMARA VONTA	276
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ	276
MAG. ROBERT MAROLT	277

12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O ORGANIZIRANOSTI IN DELU V POLICIJI (ZODPol), PRVA OBRAVNAVA, EPA 654-VI	277
MAG. ROBERT MAROLT	277
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ	278
JERKO ČHOVIN	279
JOŽEF JEROVŠEK	280
MAG. MAJDA POTRATA	281
RIHARD BRANISELJ	282
JASMINA OPEC	282
IVAN HRŠAK	283
MAG. MATEJ TONIN	284
JANJA KLASINC	284
DR. GREGOR VIRANT	285
RIHARD BRANISELJ	287
EVA IRGL	288
IVAN HRŠAK	290
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ	290
SREČKO MEH	291
JOŽEF JEROVŠEK	292
SREČKO MEH	294
JERKO ČHOVIN	294
JOŽEF JEROVŠEK	295
JANKO VEBER	295
TOMAŽ LISEC	296
FRANC PUKŠIČ	298
MAG. MATEJ TONIN	299
MAG. MAJDA POTRATA	300
JOŽE TANKO	300
JOŽE TANKO	301
MAG. ROBERT MAROLT	302
MAŠA KOCIPER	303
JANEZ VASLE	304
MAG. MAJDA POTRATA	305
MAG. ROBERT MAROLT	305
17. točka dnevnega reda: PREDLOG RESOLUCIJE O NACIONALNEM PROGRAMU PREPREČEVANJA IN ZATIRANJA KRIMINALITETE ZA OBDOBJE 2012–2016 (ReNPPZK12-16), EPA 532-VI	306
MAG. ROBERT MAROLT	306
MAŠA KOCIPER	307
MAŠA KOCIPER	307
TOMAŽ LISEC	308
MAG. MAJDA POTRATA	309
RIHARD BRANISELJ	309
JASMINA OPEC	310
IVAN HRŠAK	311
MAG. MATEJ TONIN	311
5. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	312
DARKO JAZBEC	313
MAG. LEJLA HERCEGOVAC	313
BRANKO FICKO	313
11. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	313

12. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	313
RIHARD BRANISELJ	313
MAŠA KOCIPER.....	314
17. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	314
MAŠA KOCIPER.....	314
3. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	314
6. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	315
8. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	315
10. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	315
TAMARA VONTA	315
MIHAEL PREVC	315
MAG. BRANKO GRIMS	315
MAG. MAJDA POTRATA.....	316
TAMARA VONTA	316
JOŽEF KAVTIČNIK	316
SREČKO MEH.....	316
TINA KOMEL.....	317
GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ.....	317
MIRKO BRULC.....	317
18. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	317
13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO KRALJEVINE MAROKO O ZNANSTVENEM IN TEHNOLOŠKEM SODELOVANJU (BKMAZTS), EPA 1003-V	317
14. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O RATIFIKACIJI KONVENCIJE O VROČITVI SODNIH IN ZUNAJSDNIH LISTIN V CIVILNIH ALI GOSPODARSKIH ZADEVAH (MKVLCG-A), EPA 650-VI	318
19. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	318
Predlog sklepa o razrešitvi člana Državne volilne komisije, EPA 695-VI	318
Predloga sklepa o imenovanju člana Državne volilne komisije.	318
Predlog sklepa o imenovanju članov Nadzornega sveta RTV Slovenija, EPA 715-VI.....	318
JOŽE TANKO	318
JANKO VEBER.....	319
JOŽE TANKO	319
MAG. MATEJ TONIN.....	320
MAŠA KOCIPER.....	320
MATEVŽ FRANGEŽ	321
SREČKO MEH.....	321

Predlog sklepa o imenovanju članov Nadzornega sveta RTV Slovenija, EPA 732-VI	321
JANI MÖDERNDORFER	321
Obvestilo Okrožnega sodišča v Mariboru, Preiskovalni oddelek, o uvedbi kazenskega postopka zoper poslanca mag. Ivana Vogrina, EPA 725-VI	322
Obvestilo Okrajnega sodišča v Ljubljani o vložnem obtožnem predlogu zoper poslanca Dragutina Mateja, EPA 726-VI.....	322

Državni zbor VI. mandat

7. redna seja

22., 23., 24. in 25. oktober 2012

Predsedujoči: dr. Gregor Virant.....predsednik Državnega zbora
Renata Brunskole.....podpredsednica Državnega zbora
Romana Tomc.....podpredsednica Državnega zbora
Jakob Presečnik ..... podpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 22. oktobra 2012 ob 14. uri.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT:
Spoštovani kolegice in kolegi!

Začenjam 7. sejo Državnega zbora, ki sem jo sklical na podlagi prvega odstavka 57. člena Poslovnika.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti kolegi: Srečko Meh, Matevž Frangež in Roberto Battelli.

Na sejo sem vabil k 1. točki dnevnega reda predsednika Vlade, ministrice in ministre ter generalnega sekretarja Vlade, to je k poslanskim vprašanjem. Potem k 2. točki dnevnega reda predsednika Vlade gospoda Janeza Janšo in finančnega ministra dr. Janeza Šušteršiča, predstavnika Državnega sveta k 15. in 16. točki dnevnega reda, k 19. točki dnevnega reda pa kandidatko za poslanko, ki ima pravico nadomeščati poslanca, ki je prevzel funkcijo v Vladi, in predstavnika Državne volilne komisije, pa seveda predstavnike Vlade k vsem točkam dnevnega reda.

Spoštovane kolege iz Vlade in gospoda Vučka iz Državne volilne komisije lepo pozdravljam!

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 7. seje Državnega zbora. Predlog ste prejeli v petek, 12. oktobra 2012, s sklicem seje. Predlogov za umik točk z dnevnega reda ali za širitev nisem prejel, zato predlagam, da določimo takšen dnevni red, kot ste ga dobili s sklicem. Preverite prosim delovanje glasovalnih naprav, kajti glasovali bomo o dnevnem redu 7. seje.

Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 73, proti nihče.

(Za je glasovalo 73.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 7. seje Državnega zbora določen.

Prehajamo najprej na **19. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.**

Določitev kandidatke, ki bo v skladu s 14. členom Zakona o poslancih opravljala funkcijo poslanke namesto poslanca, ki je prevzel funkcijo državnega sekretarja.

Ker je bil gospod Ljubo Žnidar imenovan za državnega sekretarja na Ministrstvu za infrastrukturo in prostor, v skladu s prvim odstavkom 14. člena Zakona o poslancih ne more opravljati funkcije poslanca. Državna volilna komisija je Državnemu zboru posredovala sklep o tem, katera kandidatka ima pravico nadomeščati poslanca, ki je nastopil funkcijo državnega sekretarja. Sklep Državne volilne komisije je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo in Državnemu zboru tudi pisno poročala in predložila predlog sklepa. Poročilo ste tudi prejeli. Želi poročevalka komisije besedo? (Ne želi.) Prehajam na predstavitev stališč poslanskih skupin. Želi katera od poslanskih predstaviti stališče? (Ne.) Končali smo s predstavitvijo stališč oziroma je sploh nismo imeli. Razprava poslank in poslancev. Želi kdo razpravljati? (Nihče.) Zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Glasovali bomo o naslednjem predlogu sklepa: v času, ko poslanec Ljubo Žnidar, ki opravlja funkcijo državnega sekretarja v skladu s prvim odstavkom 14. člena Zakona o poslancih ne more opravljati funkcije poslanca, opravlja to funkcijo v skladu z drugim odstavkom 14. člena Zakona o poslancih od današnjega dne Alenka Koren Gomboc, rojena 5. 1. 1975, stanujoča Vič 48, Dravograd. Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 59, proti 3. (Za je glasovalo 59.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je predlagani sklep sprejet.

Poslanski mandat je potrjen in novo poslansko kolegico vabim, da se nam pridruži v poslanskih klopeh. Želim vam, da bi uspešno opravljali delo poslanke. / aplavz/

S tem prekinjam 19. točko dnevnega reda, Mandatno-volilne zadeve. Nadaljevali jo bomo v četrtek, 25. oktobra 2012.

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA – PREDSTAVITEV PRORAČUNSKEGA**

**MEMORANDUMA ZA LETI 2013 IN 2014,
PREDLOGA PRORAČUNA REPUBLIKE
SLOVENIJE ZA LETO 2013 IN PREDLOGA
PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA
LETO 2014.**

Med nami pozdravljam, poleg ostalih članov Vlade, predsednika Vlade gospoda Janeza Janšo in ministra za finance dr. Janeza Šušteršiča.

Prehajamo na prvi del obravnave in sprejemanja predloga proračuna za leti 2013 in 2014.

Na podlagi tretjega odstavka 156. člena Poslovnika Državnega zbora bosta danes predsednik Vlade in minister za finance predstavila proračunski memorandum in oba predloga proračunov. Po poslovniku o tej predstavitvi ni razprave.

Besedo dajem najprej predsedniku Vlade, gospodu Janezu Janši, da predstavi navedene proračunske dokumente.

Prosim.

JANEZ JANŠA: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Sprejetje proračunov, proračunskega memoranduma in spremljajočih dokumentov za naslednji dve leti je eden od petih strateških korakov, ki jih mora Slovenija narediti za izhod iz krize. Verjetno nisem edini, ki bi si želel, da bi današnja predstavitev proračunskega memoranduma in predloga proračunov za prihodnji dve leti pričeli drugače, da bi lahko rekli, da je finančna in gospodarska kriza tako pri nas kot v širšem okolju za nami, da vsi kazalci razvoja obetavno kažejo, da so vzpenjajoči in tako dalje. Žal, te predstavitve na ta način ne moremo začeti, takšne slike ni ne pri nas ne v Evropi ne širše v razvitem svetu. In Vlada Republike Slovenije je proračuna za prihodnji dve leti s spremljajočimi dokumenti sprejemala v okoliščinah, ki so bile izjemno zahtevne, bolj kot kadarkoli po osamosvojitvi. Slovenija je namreč iz stabilne in rastoče države v zadnjih kriznih letih postala država z najvišjim trendom naraščanja javnega dolga v Evropi, zato so tudi dosežki fiskalne ekspanzije v obdobju 2009–2011 predvsem odraz visoke cene zamujenih priložnosti.

Realni obseg bruto domačega proizvoda v državi je danes pod ravno izpred petih let. Po bruto domačem proizvodu na prebivalca, izraženem v kupni moči, smo izgubili že skoraj celo desetletje, danes smo na ravni leta 2003. Realni obseg investicij je padel celo na raven izpred trinajstih let, na leto 1999. Zaposlenost v državi je na ravni leta 2005, se pravi, smo tam, kot smo bili pred sedmimi leti. Po drugi strani pa je zaposlenost v javnem sektorju s 160 tisoč zaposlenimi daleč največja v naši zgodovini. Primanjkljaj sektorja države se je po silnem vzponu oziroma po močnem povečanju v prvem kriznem letu 2009, pa tudi v naslednjih dveh letih, 2010 in 2011, ohranil na visoki ravni in je lansko leto dosegel najvišjo

raven po letu 1995. Vse naštetu in še mnogo drugega je povzročilo močan pritisk na naš javnofinančni položaj, da je zaporeden več kot 6% proračunski primanjkljaj v letih 2009, 2010 in 2011 je povečal obseg javnega dolga v zneskih 21,9 % bruto domačega proizvoda ob koncu leta 2008, čez mejo 50 % in v treh letih smo naš javni dolg več kot podvojili. Več kot 8 milijard evrov zadolžitev iz obdobja 2009–2011 se je na koncu namesto v večji gospodarski rasti, investicijah in razvoju odrazilo z eno milijardo nižjim bruto domačim proizvodom in v 48 tisoč dodatnih brezposelnih, tako da je na tem mestu, čeprav to ni glavna tema te razprave, tudi vprašanje, kam je šel ves ta denar. Slovenija od decembra leta 2009 mehanizmu presežnega primanjkljaja Evropske unije in soočeni smo z dejstvom, da moramo danes za bistveno manj narediti bistveno več, in to v bistveno krajšem času. Še nekaj let nazaj temu ni bilo tako. Slovenija je krizo dočakala z nekaterimi strukturnimi problemi, o katerih bom govoril kasneje, pa tudi z najvišjo ravno gospodarske razvitosti v svoji zgodovini in kot druga najmanj zadolžena članica evroobmočja. Bruto domači proizvod na prebivalca izražen v kupni moči, je leta 2008 dosegel 91 % povprečja Evropske unije. To je bilo za 4-odstotne točke več kot leta 2004. In kar je še bolj pomembno, to je bilo za 7-odstotnih točk več kot lansko leto. Z izjemo Luksemburga, smo bili edina članica Evropske monetarne unije z obsegom javnega dolga pod 22 % bruto domačega proizvoda. Imeli smo tudi najnižje število brezposelnih v naši zgodovini, imeli smo praktično uravnotežen proračun. Vendar pa je Slovenija gospodarsko krizo dočakala tudi s številnimi strukturnimi slabostmi. Te so bile predvsem posledica preveč tako imenovanega gradualističnega oziroma postopnega pristopa k uvajanju nujnih sprememb v ekonomiji in enakega pristopa na sploh k prilagajanju toka trga dela. Visoka obdavčitev dela, nizek pritok neposrednih tujih investicij, nizka učinkovitost terciarnega izobraževanja in naložb v aplikativne raziskave in razvoj, neučinkovito upravljanje z državnim premoženjem in še nekatere druge težave, ki izvirajo iz časov pred krizo, so botrovale prepočasnemu izboljševanju tehnološke zahtevnosti našega gospodarstva. Zato je bila konkurenčna pripravljenost gospodarstva za soočanje z močnim padcem tujega povpraševanja in domače uporabe šibka, zadolženost podjetij pa je bila na začetku krize previsoka. Seveda smo bili z vsem naštetim soočeni tudi ob pripravi proračunov za prihodnji dve leti. Če ste si ogledali predloge dokumentov, potem lahko vidite, da si je Vlada skozi te dokumente prizadevala nadoknadi tisto, od česar smo se v zadnjih treh letih, kljub sicer drugačnemu besednjaku, pospešeno oddeljevali ter ponovno vzpostaviti zaupanje domačih in tujih partnerjev v spodobnost Slovenije, da samo obvladuje javnofinančno porabo. Do zdaj nam to, kljub temu, da smo to obljubili prvič leta 2009,

potem 2010 in 2011, še vedno ni uspelo. Tudi tokrat seveda ta cilj ni enostaven, ta naloga ni lahka tudi zato, ker so bile jesenske napovedi za evroobmočje za celotno Evropsko unijo pa tudi za celotno svetovno ekonomijo slabše od spomladanskih. Napovedi so se poslabšale tudi za Slovenijo. To seveda predstavlja dodatne težave, ne samo pri pripravi proračunov za prihodnost, ampak tudi pri realizaciji proračuna za letošnje leto. Za letos je tako predviden 2 % upad bruto domačega proizvoda, kar je za dobro odstotno točko večji padec od predvidevanj spomladi. Poleg opaznega umirjanja rasti izvoza se krči tudi domača potrošnja. Vse manj ugodne so tudi širše mednarodne okoliščine, predvsem tiste, ki se napovedujejo za naslednje leto. Gospodarske razmere, kot rečeno, so negotove. Okrevanje v evrskem območju je kljub sprejetim ukrepom še vedno izpostavljeno številnim tveganjem. V najboljšem primeru bodo po letošnji recesiji dosežene skromne stopnje gospodarske rasti tako v evro območju kot celotni Evropski uniji. Vse to bo vplivalo na naše izvoznike in na vsa podjetja, ki so bodisi neposredno bodisi posredno vključena v mednarodni ekonomski prostor, to pa so skoraj vsa.

V takšnih razmerah in ob omejeni dostopnosti do virov financiranja tudi v prihodnjem letu še ne moremo realno pričakovati nekega hitrega gospodarskega okrevanja. Bilo bi nerealno, če bi tako, kot v prejšnjih letih, to načrtovali in sejali iluzije. Še vedno zaustavljamo padec. Ob tem obstaja tudi precejšnja verjetnost, da se bodo morala vsa svetovna gospodarstva zaradi pričakovanja zaostrovanja političnih razmer na bližnjem vzhodu ponovno soočiti tudi z dvigom rasti cen energentov, kar bo seveda negativno vplivalo na življenjske stroške in še dodatno poslabševalo gospodarske napovedati. Naša odgovornost je, da smo na ta scenarij pripravljeni. Ob tem je treba dodati, da je v zadnjem letu Evropska unija sprejela številne ukrepe, ki delujejo v drugo smer, ki so, če že ne zaustavili pa omejili razvoj krize, da bo to imelo pozitivne posledice in da je zaradi tega zunanje okolje, ki vpliva na nas, okolje, ki deluje v obeh smereh. Nekateri vplivi so negativni, drugi so pozitivni.

V predlog proračunov za leti 2013 in 2014 smo tako vključili nujne kratkoročne prilagoditve, ki bodo Sloveniji omogočile izpolnjevanje zavez v okviru postopka presežnega primanjkljaja. Po štirih letih imajo tisti, ki nadzorujejo ta ukrep in ta popravni izpit, dovolj obljub, ni več manevrskega prostora. Te stvari je enostavno treba narediti, ker to, kar mi počnemo, in naša nestabilnost ogroža tudi druge, ne samo nas. Naš cilj je seveda tudi povrnitev zaupanja vlagateljev na mednarodnih finančnih trgih in sprejetje takšnih makroekonomskih in drugih strukturnih ukrepov, ki bodo slovenskemu gospodarstvu zagotovili tudi dolgoročni potencial za rast. Na prvem mestu pa mora, kot že rečeno, Slovenija

nadaljevati s konsolidacijo javnih financ in dolgoročno zajezi javnofinančni primanjkljaj pod mejo 3 % in se tudi potem v naslednjih letih približati našim zavezam iz ratificiranega fiskalnega kompakta, kar seveda pomeni uravnotežen proračun. To seveda pomeni, da bomo prisiljeni zmanjševati primanjkljaj tudi pod 3 %, ker za razliko od tega, kar se v zadnjih tednih in mesecih v Sloveniji velikokrat sliši. Novo evropsko pravilo ni 3 %, ampak je 0 % presežnega primanjkljaja z minimalno toleranco.

Ob teh ukrepih, ki so predlagani, je nekaj bolečih. Vlada se tako zaveda, da je prilagajanje mase plač v javnem sektorju meja možnega in vzdržnega skrajno nepopularen ukrep. Vemo, da smo se temu oziroma da se je Slovenija ali pa prejšnja vlada temu v zadnjih letih zaradi tega izogibala, vendar je nujen. Javni sektor doslej, roko na srce, vsi kazalci tako kažejo in vsi vemo, da je tako, krize ni občutil tako drastično kot gospodarstvo. Obseg zaposlenosti se je v zasebnem sektorju moral prilagoditi krizi. V gospodarstvu se je število zaposlenih znižalo drastično. Število stečajev se je vsako leto krize glede na prejšnje leto pravzaprav podvojilo. Nasprotno je število zaposlenih v javnem sektorju raslo in se je v času od nastopa krize povečalo za 8 tisoč. Torej je treba v prihodnjih dveh letih z restriktivno politiko zaposlovanja zmanjšati maso plač, javni sektor pa racionalizirati na ekonomično in racionalno raven. Povedano drugače, ne glede na to, kaj si želimo, kaj mislimo, da bi bilo dobro, javni sektor je lahko velik samo toliko, kot si ga lahko država privošči. V zadnjih letih temu ni bilo tako, zato smo se drastično zadolževali, zdaj pa tudi te možnosti praktično ni več.

Kot posledica krize in seveda pristopa k reševanju krize so se v zadnjih letih zmanjševale investicije oziroma sredstva zanje. Vsi vemo, da so investicije nujne za gospodarsko okrevanje in zaradi tega v proračunih za prihodnji dve leti bistveno povečujemo indeks investicij v odnosu do plač in materialnih stroškov. V času, ko bi te investicije nujno potrebovali je Slovenija tudi slabo investirala razpoložljiva evropska sredstva v obstoječi finančni perspektivi. Veliko teh sredstev je še na voljo in to je glavni vir teh investicij.

Če pogledamo nekaj primerjav, mislim, da jih imate tudi na ekranu, javnofinančna politika v mandatu 2004–2008 je temeljila na relativno višji rasti investicij in materialnih stroškov, na zniževanju transferov in na relativno zmernem povečevanju mase plač. V zadnjih treh letih pa je bil trend obrnjen. Se pravi, imeli smo relativno višjo rast sredstev za plače. Povečevali so se tudi transferji, delno kot odgovor na zaostrene gospodarske razmere oziroma naraščajočo brezposelnost, vendar pa je ta izhajala izključno iz gospodarstva. Samo gospodarstvo je izgubljalo delovna mesta. Relativno močnejše je bilo zniževanje investicij in materialne porabe. Torej tistega dela proračuna, ki je fleksibilen, kjer je pač najlažje

zarezati brez tega, da se takoj pozna, brez tega, da se sprejema boleče zakone in prilagoditve. Cena za takšno ravnanje seveda pride šele čez nekaj let. In tista leta so sedaj. Z zmanjšanjem državnih investicij je seveda prišlo tudi do izrinjanja proračunskih izdatkov s pomembno razvojno vlogo.

Ta primerjava proračunskih politik na teh treh ključnih postavkah, stroški plač, materialni stroški, investicije, govori sama zase. Druge rešitve oziroma druge usmeritve kot obratne od te, ki nas je pripeljala v to krizo oziroma na rob prepada, pravzaprav zaradi napačnega reagiranja na krizo enostavno ni. Če si zašel in hočeš spet najti pravo pot, moraš verjetno nekaj časa hoditi nazaj.

Vsa naša prizadevanja bomo zato v tem proračunskem obdobju usmerili v to, da bomo to relativno zniževanje mase plač nadomestili z rastjo sredstev namenjenih investicijam. Ob tem pa je treba povedati, spoštovani kolegice in kolegi, da proračunska politika ne more biti izoliran ukrep, kot tak ne deluje. Ta, ki jo mi predlagamo, je načrtovana ob upoštevanju nujnih dodatnih ukrepov. Je ena od petih strateških korakov. Ostali ukrepi so sanacija bančnega sistema, stabilnost pokojninske blagajne, varna prožnost na trgu dela ter učinkovito in transparentno upravljanje z državnim premoženjem. Našteto je temelj za stabilnost domačega ekonomskega sistema pa tudi za ponovno rast, zato je Vlada sprejela in obravnavo ter sprejem Državnemu zboru v preteklem mesecu poslala več zakonskih predlogov, vse to pa z namenom, da zagotovimo dolgoročno stabilnost javnih financ in ustvarjanje pogojev za gospodarski razvoj. Bančni sektor se sooča s problemom kapitalne neustreznosti in šibkim kreditnim potencialom, pretežni del gospodarstva, ki se je krizi sicer prilagajal in ima v osnovi dobre temelje, se sooča s prezadolženostjo in posledično s kreditno nesposobnostjo. Kapitalske naložbe države so razpršene med različne upravljavce, upravljanje pa je neučinkovito in drago. Pokojninska blagajna je permanentno strukturno neuravnotežena. To je tudi posledica njene obremenjenosti s transfernimi izplačili, ki niso povezani s pokojninami, niti nimajo materialne osnove v preteklih plačilih v pokojninsko blagajno. Vsi izpostavljeni problemi so vzajemno povezani in so pogojeni, saj učinkovito upravljanje s kapitalskimi naložbami ni mogoče brez saniranega bančnega sektorja. Tudi sanacija bančnega sistema ne prinaša bistvene dodane vrednosti brez hkratne sanacije ostalega gospodarstva oziroma brez spremembe okolja, ki omogoča ponovno rast gospodarstva. Sanacija gospodarstva ima omejen učinek, če se gospodarstvo sooča s togim trgom dela, prav tako pa je tudi zaupanje potrošnikov nizko in sprejemljivo, če trg dela ne zagotavlja tudi ustrezne varnosti zaposlitve. Vse skupaj na koncu povečuje primanjkljaj na strani javnih financ, ki je še dodatno okrepljen z dolgoročno

nestabilnostjo pokojninske blagajne. Prav zaradi te vzajemnosti in sopogojenosti, ni nobena skrivnost, se je Vlada odločila za celovit splet ukrepov ekonomske politike, ki se navezujejo na izpostavljena žarišča ohromljene stabilnosti domačega ekonomskega sistema.

Povsem na kratko nekaj besed o vsaki izmed njih. Ti ukrepi, poleg proračunov še ostali štirje, so strateški odgovori na okoliščine, v katerih se nahajamo. Brez sanacije slovenskega bančnega sistema ni možno računati na pozitivno gospodarsko rast, tudi če naredimo vse ostalo, niti ni mogoče predvideti, kaj bo s podjetji, ki so danes v težavah zaradi kreditov, ki jih ne morejo pravočasno odplačevati, sicer pa imajo zdrave temelje. Dosedanji model reševanja krize v bančnem sektorju se je izkazal kot neučinkovit. Gre za model dokapitalizacije. V zadnjih treh letih so slovenski davkoplačevalci preko odločitev Vlade in Državnega zbora v državne banke usmerjali nove in nove stotine milijonov evrov. Banke še vedno proizvajajo zgubo, hkrati pa imamo v Sloveniji banke, ki niso v državni lasti, ki so delovale v enakih okoliščinah zaostrenih gospodarskih razmer in ki ustvarjajo dobiček, pa jih ni nihče dokapitaliziral, davkoplačevalci niso nobenih milijonov vlagali vanje. Tudi njihove matere, če gre za tuje banke, ki so v drugih državah, praviloma niso bile deležne te pomoči, ker so pač reagirale na krizo in niso čakale na državno pomoč, ki so jo bile sicer deležne državne banke. Torej, model dokapitalizacije bank se je izkazal kot neučinkovit in drag za slovenske davkoplačevalce, Vlada je zato sprejela Zakon o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank. Zakon temelji na izločanju slabih bančnih naložb in njihovem prenosu na neodvisno institucijo. Zagovorniki internega izločanja slabih terjatev in zagovorniki nadaljnje dokapitalizacije državnih bank vse do danes niso odgovorili na preprosto vprašanje, kako lahko nekdo, ki je s podeljevanjem nezavarovanih in slabih kreditov banke spravil v sedanjo situacijo, danes garant njihovega uspešnega reševanja. Če opustimo vse druge razloge. V Vladi smo tudi zato prepričani, da je neodvisno upravljanje nujen pogoj učinkovitega upravljanja slabih terjatev. Tisti, ki so za slabo terjatev odgovorni, lahko z njo upravljajo kvečjemu tako, da učinkovito zakrijejo sledi lastne osebne odgovornosti, kar bi bil ključen motiv. Tudi sanacija bančnega sistema sama po sebi seveda ne bo zagotovila popuščanja kreditnega krča. Mnoga slovenska podjetja so prezadolžena in brez ustreznega deleža lastniškega premoženja, ki bi omogočalo dodatno kreditiranje razvoja. Sanacija bančnega sistema je torej nujen, ni pa zadostni pogoj. Odločiti se bo morala tudi kapitalaska ustreznost podjetij, nujne so nove naložbe, nujne so tuje investicije. Ko govorimo o kapitalskih naložbah države, najprej vidimo, da se te razpršene med upravljanje petih različnih institucij. To upravljanje je neučinkovito, drago in

nepregledno. Dogaja se, da različni upravljavci iste državne naložbe odločajo na skupščinah povsem nasprotno, celo konfliktno in neracionalno. Tudi v teh časih se izplačujejo nagrade, podpisujejo se dolgoročne pogodbe, dejansko se ogrožajo delovna mesta, pa za to nihče ne odgovarja. Veliko težavo predstavlja tudi prepletенost zasebnih interesov med člani uprave in nadzornih svetov, ki predstavljajo odmik od dobrih praks na področju korporativnega upravljanja. Vsemu temu se izogibamo z rešitvami, ki smo jih zapisali v Zakonu o slovenskem državnem holdingu, saj tako stanje sistemsko znižuje vrednost državnega premoženja in odvrta interes tujega kapitala po investiranju v slovenska podjetja.

Tako gospodarstvo kot delno tudi bančni sektor se danes soočata z omejitvami na trgu dela, ki izvirajo iz problema dualnosti, katerega neposredne žrtve so predvsem mladi, zaposleni za določen čas. Predlog zakona o delovnih razmerjih in Predlog zakona o urejanju trga dela, zato zagotavljata varno prožnost z ustrežnejšim zagotavljanjem varstvo pravic delavcev, predvsem pa znižujeta administrativne in stroškovne obremenitve podjetij in uvajata učinkovitejši nadzor nad kršitvami. Nove rešitve bodo v okviru celovite reforme trga dela prispevale k višjemu deležu zaposlenih za nedoločen čas, se pravi v stabilnih oblikah zaposlitve, kar je ključni cilj ne samo posameznika, ampak tudi države.

Slovenija je danes še vedno na vseh mednarodnih primerjavah na vrhu po togosti na trgu dela, kljub temu, da imamo na drugi strani, ko gre za zaposlitve, predvsem mladih za določen čas, velikansko prožnost, divjo prožnost brez vsakih pravic, ampak v teh mednarodnih primerjavah se to seveda ne vidi, niti to nikomur doma ne koristi. Smo na vrhu po togosti na trgu dela. Na te mednarodne primerjave se lahko vsak posameznik poživizga, vendar so ravno te primerjave eden ključnih dejavnikov pri odločanju, ali bo kdo od zunaj v Slovenijo investiral ali ne. Te naključnih dejavnikov v tem trenutku, ki odvrta tuje investitorje, da bi vlagali, da bi več vlagali, ali da bi sploh vlagali v slovenska podjetja.

V povezavi s trgom dela se seveda soočamo z vprašanjem prehod od aktivnega k neaktivnemu prebivalstvu in vprašanje stabilnosti pokojninske blagajne, dolgoročne stabilnosti. Naša pokojninska blagajna je ujeta v škarje med obdobjem plačevanja v blagajno pred upokojitvijo in prežetostjo pokojninske blagajne z izplačili, ki niso pokojnine in nimajo ustrezne materialne podlage v preteklih plačilih. V naši pokojninski blagajni je kar 48 takih kategorij. Zagotoviti moramo torej sistem, ki ne bo samo stabilen, ampak tudi pravičen. Sistem, ki bo tudi v prihodnjih letih omogočal upokojujencem prejemanje pokojnin, ki bo ustavil trende v zadnjem času, ko se pokojnine znižujejo, da bodo tudi tisti, ki se bodo upokojevali v prihodnjih letih, lahko upravičeno

računali na stabilno pokojnino. Predlagani zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju je korak v tej smeri.

Sprejetje vseh teh petih strateških ukrepov do konca tega leta je v tem trenutku za Slovenijo ključnega pomena. To ni samo stališče Vlade, to ni samo nekaj, kar se pravzaprav tudi brez kakšnega širšega ekonomskega znanja vidi na daleč, to je tudi uradno stališče Evropske komisije, Evropske centralne banke in Mednarodnega denarnega sklada, treh institucij, ki niso tuje, so tudi naše, ker je Slovenija del vsake od teh, je pa njihovo mnenje zelo pomembno in med drugim vpliva tudi na bonitetne ocene države in na to, koliko je vredno naše državno premoženje oziroma naša srebrnina.

Sprejetje in uveljavitev teh ukrepov do konca leta pomeni tudi možnost samostojnega normalnega vračanja naših, sicer visokih dolgov in normalnega funkcioniranja javnih financ. Sprejetje pomeni tudi dvig gospodarskega in poslovnega optimizma, ki je po teh letih krize načel, in vsi ti ukrepi bodo – ne samo posredno, ampak tudi neposredno, še posebej proračuna za prihodnjih dve leti – omogočili rast investicij in s tem tudi povezana nova delovna mesta oziroma ustvarjanje novih delovnih mest.

Mi vsa ta leta krize ponavljamo, da je najboljša socialna politika za Slovenijo ne povečevanje socialnih transferov, ampak odpiranje novih delovnih mest, in končno je treba narediti korak v tej smeri. Republika Slovenija se je prejšnji teden dobro predstavila investitorjem v Združenih državah in v Londonu. Rezultat te predstavitve je uspešna izdaja globalne dolarske obveznice. Zanimanje investitorjev je bilo visoko, tudi najuglednejših, in prav zaradi tega smo se uspeli zadolžiti ceneje, kot bi se v tem trenutku zadolžili na evrskem trgu. Kljub temu pa bi bila cena zadolžitve lahko še bistveno nižja, če bi Slovenija pravočasno vpisala fiskalno pravilo v ustavo. Ob tem je treba povedati tudi to, da je delegacija Ministra za finance investitorjem, ki so se udeležili sestankov, in tistim, ki so to spremljali preko spleta, predstavila ukrepe, ki jih Slovenija v tem trenutku še sprejema, za izhod iz krize, ki so zajeti tudi v predlogu proračunskih dokumentov za prihodnji dve leti in ki niso še uveljavljeni. Mi smo ob tej operaciji svojo kredibilnost ponovno, vendar tokrat zadnjič, postavili na tehcnico. Tisti, ki smo jim te ukrepe predstavili, so verjeli, da bodo uveljavljeni, ampak, kot že rečeno, zadnjič vnaprej. Za naslednjič bodo dejansko morali biti uveljavljeni in seveda tudi bodo, tako ali drugače, ker sicer se Slovenija ne bo mogla normalno prebijati skozi to razburkano morje krize in bo izgubila del svoje suverenosti.

Dovolite mi, da ob koncu potegnem črto pod nekaterimi predstavljenimi argumenti. Najprej je treba povedati, da je sprejetje predlaganih proračunov prilagoditev javnofinančne porabe v smeri ciljev, katerim se je Slovenija formalno zavezala že leta 2010.

Trebna je poudariti, da predlagana proračunska politika ne pomeni razgradnje socialne države in ukinjanje javnega sektorja, ampak so to ukrepi, ki ohranjajo tako eno kot drugo, tudi dolgoročno, tako da se približamo ekonomskim možnostim, da uskladimo oboje in naredimo nekaj ne samo v korist tej, ampak tudi prihodnji generaciji tistih, ki bodo morali odplačevati večino od teh milijard, za katere smo se zadolžili v zadnjih letih.

Predlagani ukrepi v bistvu še vedno ne predstavljajo nekega varčevanja v tem smislu, da bi mi dajali nekaj na stran za prihodnost. Slovenija se bo morala tudi v naslednjih dveh letih še vedno zadolžiti za milijardo evrov na leto, ker bomo še vedno imeli proračunski primanjkljaj, tudi če bo ta pod 3 odstotki, to je še vedno milijarda. Sprejetje predloženih proračunov za prihodnji dve leti, prvič, predstavlja jasen signal domačim in tujim gospodarski partnerjem, da se je Slovenija ukrepov lotila resno in preudarno in, drugič, predstavlja tudi signal, da smo se sami sposobni reševati iz te krizne situacije in da smo tudi sami sposobni po zaustavitvi padca generirati nov razvoj. Proračunski dokumenti, ki so pred vami, neposredno s številkami dokazujejo tudi to, da prilagoditve, ki so pač nujne zaradi manjših prilivov in zaradi manjše možnosti zadolževanja, ker smo dosegli limite, so kljub temu še vedno socialno vzdržne, da ni nobene nevarnosti, da bi kakšen družbeni podsistem zaradi tega razpadel. Treba se je zavedati, če želimo ohraniti suverenost, moramo obvladovati zadolženost. Tisti, ki je visoko zadolžen in ki tega dolga ne more vračati v rokih, v tranšah, v skladu s pogodbo, ki jo je podpisal, ali obvezo, ki jo je sprejel, ni več suveren. Upnik odloča o marsičem, kar mora ta, ki je dolžan, narediti za to, da bo enkrat vendarle ta denar vrnil. Slovenija je tukaj na robu, na skrajni točki. Če naredimo še en korak, naše zadolženosti ne bomo več obvladovali. In tega ne bomo sposobni, če bomo ohranjali prepričanje, da je treba to krizo še naprej zgolj prezimiti, da bo minila sama od sebe, da ni treba nič žrtvovati. Ta metoda se pač ne bo več obnesla. To je metoda, ki nas je pripeljala na rob prepada in na to točko, ko ni možno delati več korakov v isti smeri. In ne nazadnje, nenavadno je, da kljub dejstvu, da se je celotna Evropa in velik del razvitega sveta sploh soočal s finančno in gospodarsko krizo v zadnjih treh letih, je to v Sloveniji ostalo nekako neopaženo. Pri nas smo zelo malo razpravljali o tem, kakšne ukrepe so morali v tem času sprejemati drugi. Pravzaprav praktično ni bilo vesti o tem, kako so morale nekatere države v tem času za 30 % znižati plače v javnem sektorju, pa tudi javni sektor ponekod za 30 %. Pri nas se ni poročalo o tem, kako so šle številne države v smer, ko danes enostavno nimajo več na desetine institucij, ki so še obstajale pred tremi ali štirimi leti, ni se poročalo o tem, kako so države, ki so to naredile v prvem letu krize, danes iz nje in kako se normalno razvijajo, kako spet povečuje tudi

zaposlenost v javnem sektorju, kako plače tam rastejo in tako dalje. Mi smo živeli v nekem zaprtem prostoru, balonu, kjer se o teh stvareh pravzaprav ni govorilo, videli smo samo slike protestov, če je kakšna vlada predlagala kakšne varčevalne ukrepe ali pa restriktivne ukrepe, kakšen je bil pa rezultat tega in izhod, o tem se pa ni poročalo. Nobeden od teh protestov ni ustvaril nobenega denarja, povsod so te ukrepe več ali manj sprejeli, tako ali drugače, in samo tiste države, ki so čakale predolgo, so šle tudi čez rob. Nam to ni treba. Imeli smo dovolj velike rezerve, da tudi v tej situaciji ne bi smeli biti. Smo pač, in bila bi še dodatna neumnost, če bi dejansko kljub vsem opozorilom, kljub vsem tem tujim izkušnjam naredili še en korak preveč čez ta rob prepada. Če želimo ohraniti suverenost, moramo obvladovati našo zadolženost. Imamo polno dobrih primerov ali pa primerov dobrih praks, kjer se jim je izšlo, pa so bili tudi v težjem položaju, kot smo mi, in predlagam, da gledamo tja.

Tukaj gre za našo prihodnost. Ta je danes še vedno odvisna od nas, samo od nas, od naših odločitev in po dobrih 20 letih imamo ponovno priložnost potrditi svojo odločenost, da še vedno stopamo po poti suverenih odločitev. Tako kot pred dvajsetimi leti gre tudi tokrat za suverenost naše države in naše skupnosti. Ukrepi, ki je pred vami, proračuna za prihodnji dve leti, vodi stran od krize, vodi na pot ponovne rasti, zato Vlada predlaga, da proračuna, spremljajoče dokumente podprete. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Zahvaljujem se predsedniku Vlade. Sedaj dajem besedo še ministru za finance dr. Janezu Šušteršiču za dodatno obrazložitev memoranduma in proračunov za leti 2013 in 2014.

DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ: Spoštovane poslanke in poslanci, predsednik parlamenta, predsednik Vlade, kolegi ministri in ministrica!

Dovolite mi, da nekoliko natančneje predstavim posamezne ukrepe, ki so predvideni s proračunom. Omejil se bom predvsem na prihodnje leto, leto 2013, ki je vsaj nekoliko bolj predvidljivo kot leto 2014. Osnovna logika proračunov oziroma predlogov proračunov je, da ohranjamo zavezo, da v prihodnjem letu predlagamo proračune in izpeljemo proračune, ki bodo primanjkljaj proračuna spravili pod 3 % BDP. Da vztrajamo pri tej zavezi, smo se odločili navkljub poslabšanim napovedim o gospodarskih razmerah, ker je fiskalna konsolidacija tisto področje, kjer smo doslej naredili najhitrejše korake. Vsi ostali ključni ukrepi za reševanje krize so bili sicer v Državnem zboru, nekateri tudi že sprejeti pa se soočajo z veti, drugimi napovedmi, morda celo referendumom, delovna in pokojninska zakonodaja sta še tudi v obravnavi, tako da je treba zaradi tega na fiskalnem področju vztrajati pri kredibilni politiki, kot je bila napovedana.

Sklop ukrepov, ki jih predlagamo skozi proračune, so na odhodkih predvsem strukturne prilagoditve, na prihodkih predvsem odprava nekaterih nelogičnosti, brez nekih generalnih dvigovanj davkov, za katere smo ocenili, da bi bili v času slabih gospodarskih razmer preveč tvegani, in spodbude zlasti na področju naložb. Naj najprej začnem s tem zadnjim, ker je o tem morda premalo govora, ker vsi govorimo zlasti o varčevanju in zmanjševanju primanjkljaja. Predlog proračuna za prihodnje leto predvideva 600 milijonov več sredstev za investicije. Ta sredstva bodo v veliki meri financirana iz evropskih sredstev, zaključuje se finančna perspektiva, zaključujejo se tudi mnogi projekti, ki so bili na to vezani, zato je takšna ocena realna. Predlagamo v paketu davčnih zakonov uvedbo pavšalne obdavčitve malih podjetnikov, ki bo za njih pomenila veliko administrativno pa tudi davčno razbremenitev.

Z zakonom o izvrševanju proračunov, ki je seveda usklajen s sprejetim Zakonom o reševanju problema slabih bančnih terjatev, predlagamo možnost izdajanja garancij za reševanje problema slabih bančnih terjatev. To je verjetno ključni ukrep, ki bo pripomogel k odpravi kreditnega krča oziroma, k njegovim popuščanju v prihodnjem letu in je z vidika zakona gospodarske rasti, kot sem rekel, ključen, ima pa svoj odraz tudi v predlaganih zakonih, ki spremljajo proračun.

In, končno, znižujemo tudi stopnjo obdavčitve, davka na dohodek pravnih oseb. Ta ukrep je že bil sprejet z Zakonom o uravnoteženju javnih financ oziroma spremembami zakonodaje na temu področju. To je eden od ukrepov poleg tudi ukrepov na področju upravljanja z državnim premoženjem, ki so usmerjeni v privabljanje tujih investicij v Slovenijo. Na področje odhodkov predvidevamo več ukrepov. Kot rečeno so predvsem strukturni. Pokojninska reforma naj bi prinesla po ocenah približno 150 milijonov prihrankov. Predvidevamo zniževanje mase plač v javnem sektorju, v celotnem javnem sektorju, ne samo v ožji državni upravi, in sicer glede na tisto, kar je sprejeto, kar velja v sprejetem rebalansu, pomeni naš predlog zmanjšanje mase plač za približno 5 % in ob tem bo treba korigirati tudi tisto, kar bo letos preseganja, ker vsi ukrepi na koncu niso bili sprejeti tako, kot so bili sprva predlagani ob rebalansu. To pomeni glede na letošnji rebalans približno 200 milijonov finančnega učinka.

Predlagamo v zakonu o izvrševanju proračuna, da se ne uskladijo pokojnine, predlagamo določitev povprečnine za občine, ki pomeni zmanjšanje, glede na tisto, kar je sprva veljalo za letošnje leto za več kot 3 % tudi porabe občin. Skupni učinek tega na proračun na prihodkovni in odhodkovni strani je približno 40 milijonov več sredstev v proračunu. V finančnem načrtu Zavoda za zdravstveno zavarovanje predvidevamo za 40 milijonov manj odhodkov kot letos. Tudi to bomo dosegli z

ukrepi pri racionalizaciji javnih naročil pa tudi pri racionalizaciji zaposlenosti v zdravstvenem sistemu in standardni ukrepi splošne varčnosti pri materialnih stroških in na drugih področjih tekočih izdatkov so tudi vračunani v predlagane proračune.

Na prihodkovni strani tudi predlagamo celo vrsto ukrepov, ki bodo okrepili prihodke. Poleg tistega, kar dodatno pričakujemo prihodnje leto iz evropskih sredstev, je cela vrsta davčnih ukrepov, nekateri so že sprejeti, drugi so še v obravnavi v Državnemu zboru. Predlagamo uvedbo posebnega davka, prometnega davka na finančne storitve in predlagamo nekoliko zaostritev parametrov pri davku na bilančno vsoto bank. To naj bi skupaj prineslo 45 milijonov. S tem sledim pogostim zahtevam, da naj bi tudi finančni sektor prispeval večji delež k zmanjševanju javnofinančnega primanjkljaja. Predlagamo celo vrsto ukrepov sprememb na področju okoljskih dajatev, obremenitve motornih vozil, zlasti zmogljivejših, se pravi za letno dajatev na motorna vozila. To je nekaj, kar smo napovedovali tudi že ob letošnjem rebalansu. Že letos smo tudi uvedli posebno dajatev, tako imenovano CO2 dajatev pri naftnih derivatih. Skupni učinek teh ukrepov v prihodnjem letu je približno 80 milijonov. Se pravi, gre za nek pomemben korak v smeri nečesa, čemur bi lahko rekli zelena davčna reforma.

Na področju dohodnine je nekaj stvari že narejenih. V Zakonu za uravnoteženje javnih financ smo za dve leti uvedli 50-odstotno stopnjo dohodnine. Prav tako smo stopnjo obdavčitve dohodkov od kapitala dvignili iz 20 na 25 odstotkov. V zdajšnjih spremembah davčne zakonodaje, ki so bile poslane v obravnavo v Državni zbor, predvidevamo tudi dvig, se pravi vključitev dohodkov od najemnin v sistem obdavčitve dohodka od kapitala in predvidevamo zmanjševanje nekaterih olajšav pri študentih in delovnih migrantih. Skupni učinek vseh teh sprememb je približno 55 milijonov na letni ravni. Prav tako smo, kot veste, z Zakonom za uravnoteženje javnih financ že dvignili koncesijo na študentsko delo in tudi tu pričakujemo več kot 30 milijonov dodatnih prihodkov, ki so namensko namenjeni za štipendije v prihodnjem letu.

Predlagamo tudi nekaj drugih ukrepov, recimo zaostritev protikriznega davka na nepremičnine, se pravi, pomikanje meje za obdavčitev na 500 tisoč evrov vrednosti nepremičnine na lastnika. In predlagamo tudi v sistemu davka na dodano vrednost, da se nekateri proizvodi in storitve, ki so trenutno obdavčeni z nižjo davčno stopnjo, premaknejo v obdavčitev s splošno, se pravi, 20-odstotno stopnjo. Gre predvsem za nekatere storitve na področju javne higiene, predvsem za ravnanje z odpadki, gre za hrano za domače živali oziroma hišne ljubljence, gre za časopise in revije in gre za nekatere storitve, kot so frizerske in prodaja rezanega cvetja.

O teh davčnih ukrepih je že bilo veliko razprave, zlasti o tem zadnjem, se pravi predlaganem premiku določenih proizvodov in storitev iz nižje v splošno stopnjo pri davku na dodano vrednost. Naj ob tem povem, da je bil ta predlog predlagan v kontekstu splošnega razmišljanja, da se izognemo nekim generalnim dvigom davkov in da pogledamo, kje v davčnem sistemu je prostor, so morda neke olajšave, nekatera znižanja, ki jih zlasti v času krize ni mogoče opravičiti. Zato smo predlagali nabor, pregledali smo vse, kaj je v tej nižji stopnji. Na koncu je skozi usklajevanje na Vladi prišlo do soglasja, da predlagamo takšne ukrepe. Seveda smo tudi ob predstavitvi teh predlogov povedali, da bomo med parlamentarno razpravo prisluhnili tudi različnim ugovorom, ki seveda dežujejo s strani vseh, ki so bili prej omenjeni, ne samo s strani tistih, ki jih je morda najbolj slišati, in se po potrebi na koncu tudi dogovorili za kakšno drugačno rešitev. Kot minister za finance ne bom poslušal, kdo bo najbolj glasen ali pa kdo bo največkrat na prvih straneh časopisov, ampak me bodo predvsem zanimali argumenti. Bi pa rad povedal, da je fiskalnega prostora za kakršnokoli veliko umikanje davčnih predlogov zelo malo. S tega vidika neke trezne razprave ali argumentirane razprave o davčnih predlogih ni. Moram reči, da me je dosedanja razprava razočarala, po mojem mnenju je bila ujeta v ozke interesne okvire, skušalo se ji je nadeti celo ideološki okvir. Najhujši primer takšne razprave je razprava o dvigu oziroma premiku časopisov in revij z nižje v splošno obdavčitev pri davku na dodano vrednost. Naj vam povem primer, ki vam bo zelo plastično povedal, zakaj me je ta razprava razočarala. Po eni od proračunskih sej, ki je bila nek četrtek popoldne, zelo dolga, so me pred vladno stavbo pričakali novinarji, ki so imeli samo eno vprašanje: "Za koliko odstotkov boste zmanjšali zaposlenost v javnem sektorju?" Zvečer tisti dan je pricurjela v medije novica, da načrtujemo dvig obdavčitve časopisov in revij. Naslednji dan sem se na nekem dogodku spet srečal z gručo novinarjev. Nihče od njih me ni več spraševal po tem, koliko ljudi bo v javnem sektorju ostalo brez delovnih mest, vsi so me spraševali samo še o tem, ali bomo res dvignili davek na časopise. Gre za ravnanje, gre za način reakcije, ki po mojem skromnem mnenju, to je seveda moje osebno mnenje, ne pritiče nekomu, ki želi zastopati predvsem javni interes in ki želi biti demokratičen medij, da pač postavi svoj lastni poklicni panožni interes pred tako pomembno vprašanje, kot je, recimo, odstotek odpuščanja v javnem sektorju. Čez noč je bilo to pozabljeno vprašanje. Še posebej sem bil pa razočaran, da se je ta ukrep, ki smo ga predlagali na Ministrstvu za finance iz povsem fiskalnih namenov in ob vsem fiskalnem razmisleku, skušalo spraviti v ideološki okvir, češ, Vlada želi obračunavati z mediji. Ta očitek je očitno napačen, ker bo ta dvig davka, če bo seveda sprejet, prizadel vse časopise in revije, ne samo

tiste, ki so nam simpatični ali nesimpatični. In nismo nikoli predlagali višje stopnje DDV samo za tiste časopise, ki nam gredo kdaj na živce. Lahko vam zagotovim, da niti minister za finance, niti, če že hočete, Državljska lista ne bi nikoli predlagala ukrepov samo zato, ker imajo neko ideološko vsebino ali pa, ker se jim takšna ideološka vsebina očita. Zato me je še toliko bolj razočaralo, da se je zelo hitro na ta vrtiljak obtožb o ideološkosti tega ukrepa usedel tudi predsednik republike. Želel bi si, da bi imel predsednika republike, ki bi se predvsem trudil ljudem razložiti potrebo po reformah, in takrat, ko se s kakšnim ukrepom ne strinja, to sporočil na način, ki je utemeljen, ne pa, da razpravo o nekih ukrepih tudi sam postavlja v izrecno ideološki okvir. V takšnem okviru je seveda razprava o davčnih spremembah zelo težka.

Ker bo o teh davčnih spremembah še veliko razprave in ker bo marsikdo, verjetno tudi poslanci, in jaz bom temu z veseljem prisluhnil, predlagal tudi kakšne alternative, naj na kratko omenimo, o kakšnih alternativah smo na Vladi že razpravljali in kaj so bile težave, ki smo jih pri teh alternativah videli. Ena možnost bi bila splošen dvig stopnje davka na dodano vrednost, vendar smo ocenili, da bi bilo to preveč tvegano z vidika gospodarskih razmer. Poleg tega pa imamo seveda takšen ukrep, kot veste, ne predviden, ampak tudi že sprejet v Zakonu za uravnoteženje javnih financ za leto 2014, če v letu 2013 presežemo proračunski cilj, se pravi cilj glede proračunskega primanjkljaja.

In drugič. Ukrep, o katerem se je kar dosti govorilo, je bila uvedba posebne dodatne dohodnine, tako imenovane protikrizne dohodnine, po zgledu številnih držav, tudi, recimo, Luksemburg je nekaj podobnega uvedel za dve leti. Tudi tu smo rekli, da počakajmo nekaj časa s tem. Šlo bi za ukrep, ki bi zmanjšal kupno moč vsem. Šlo bi tudi za zelo zapleten vpliv takšnega ukrepa na psihologijo, vprašanje, ali bi bil bolj sprejemljiv od teh ukrepov, ki smo jih sedaj predlagali. Mene pri tej razpravi o davkih najbolj od vsega veseli to, da so davki končno enkrat razumljeni tudi kot problem, in to so splošno razumljeni kot problem, ne samo kot rešitev. Doslej je bila razprava prevečkrat v tej smeri, pač, dvignite davke, pa ne bo problemov. Jaz sem želel s tem samo orisati, kar sem povedal, ključne argumente in probleme različnih rešitev. Vendar tudi te rešitve, ki smo jih predlagali kot vlada, niso brez problema, da jim je možno tudi kaj očitati. Zato sem tudi rekel, takšen je tudi dogovor, da bomo vse te očitke ali pa ugovore, drugačne predloge poslušali in na koncu sprejeli tisto, kar bo najbolj sprejemljivo ali glede česa bomo pač dosegli nek dogovor.

Dovolite mi, da nekaj rečem še o samem financiranju proračuna. O tem običajno ob predstavitvah proračunov v Državnem zboru ni bilo veliko govora. Vendar so se tokom letošnjega leta, pa tudi že lani, razmere na finančnih trgih zaostriale. Mi smo v začetku leta marca naredili neko predstavitev obveznic na

evrskem trgu. Takrat nam je bilo rečeno, lepo, da ima Slovenija novo vlado, lepo da ima ta vlada načrte, vendar bi seveda investitorji, preden bi bili pripravljene razmišljati o posojanju denarja po neki ugodnejši ceni, kot je bila takrat na trgih, želeli videti tudi uresničitev teh ukrepov.

Mi smo zlasti na področju uravnoteženja javnih financ naredili veliko delo v letošnji spomladi, ki nam ga priznavajo vsi, ki Slovenijo spremljajo, vključno z mednarodnimi institucijami in tudi že omenjenimi investitorji. Seveda pa smo skozi ta proces ugotavljanja, kakšno je pravzaprav stanje v državah, veliko bolj spoznali tudi problem stanja v bančnem sistemu. Ko smo začeli junija, julija zelo odkrito govoriti o teh problemih, govoriti tudi o obsegu slabih terjatev, o več milijardah, poznate te številke, 6 milijard v celotnem bančnem sistemu, 4 milijarde bo morda potrebnih garancij, da to rešimo, milijardo bo morda potrebnih dodatnih dokapitalizacij. To so sicer zgornje meje, ampak so številke, ki temeljijo na nekih realnih podatkih in smo jih ob obravnavi zakona o slabih bančnih terjatvah tudi ves čas predstavljali in razlagali, na čem temeljijo. Predvsem zaradi tega so se pogoji zadolževanja za Slovenijo zaostri. Mi smo v zadnjem tednu ali dveh opravili zelo natančne predstavitve vladnih načrtov, kaj je že narejeno, kaj je že v Državnem zboru sprejeto. Prav nič nismo prikrivali tudi teh dejstev, da so bili vloženi veti, da se govori o referendumih in podobno. Tudi ne bi mogli, ker vsi ti investitorji, s katerimi smo se srečali, zelo dobro poznajo Slovenijo oziroma poznajo njene glavne probleme. Kljub temu nam je uspela, po naši oceni, uspešna zadolžitev, vendar bi rad, da smo glede te uspešnosti in glede te zadolžitve vsi zelo realni. Ta zadolžitev ne pomeni, da smo dobili kakršenkoli dodaten denar. Ta zadolžitev pomeni samo to, da smo dobili denar, na katerega smo že itak računali, ko smo sprejemali rebalans in ko smo predlagali proračun za naslednje leto. Če tega denarja ne bi dobili, potem bi se verjetno najkasneje čez mesec dni srečali s tem, da bi se moral kot minister za finance odločiti, katerih obveznosti državnega proračuna ne bom poravnal, ker enostavno ne bi imel na voljo dovolj likvidnih sredstev. Se pravi, dobili nismo nič več od tistega, kar je bilo načrtovano, pa še to, kar smo dobili, nam zadošča kvečjemu za nekaj mesecev izvrševanja proračuna v začetku prihodnjega leta. Dobili smo to posojilo, ta sredstva predvsem na račun zaupanja, da bomo vladni program, ki je bil ocenjen pozitivno, kot pravi ukrepi, tudi izpeljali.

Naj nekaj rečem še o tem, zakaj se mi zdi ta izdaja obveznic uspešna. Zaradi tega, ker še pred enim ali dvema tednoma so nam napovedovali 6,40, še prejšnjo nedeljo, so rekli, saj morda boste zbrali denar, morda boste zbrali denar, a bo obrestna mera okrog 6,40. Na koncu je bilo ponudb 5-krat preveč, obrestna mera na kuponih je 5,50, strošek donosnosti sicer 5,70, vendar pa nam operacija valutne zamenjave, s

katero smo se tudi zaščitili pred tečajnimi tveganji, ta strošek znižuje, tako da je dejanski strošek okrog 5,50 %. Če boste pogledali gibanje pribitkov obveznic v zadnjih dveh mesecih, boste videli, da septembra, ko so bili napovedani ukrepi Evropske centralne banke, so padale obrestne mere ali pribitki vsem državam, vendar Sloveniji manj kot drugim kritičnim državam v evroobmočju, Španiji in še nekaterim. V zadnjem tednu, ko smo predstavljali zelo intenzivno te svoje načrte, so nam ti pribitki padli najbolj. Mislim, da to tudi nekaj pove. Veliko časa v teh razgovorih je bilo namenjenega vprašanju reševanja bančnega sistema, tem številkam, dodatnim tveganjem za javni dolg, ki sem jih že prej omenil. Očitno smo dovolj prepričljivo, ne samo povedali te številke, ampak tudi razložili ukrepe, ki jih zakon o reševanju slabih bančnih terjatev predvideva, da so vsi ocenili, da so to pravi ukrepi in da lahko dejansko pomenijo rešitev problemov, ki jih imamo v bančnem sistemu. To pomeni, da moramo seveda v naslednjih mesecih narediti vse tisto, o čemer je tudi že predsednik vlade govoril, kar je program te vlade do konca leta. Samo tako bomo opravičili zaupanje, ki je v veliki meri bilo vezano na tisto, kar smo že naredili, v še večji meri pa na tisto, kar smo napovedali in za izvedbo tega smo lahko zastavili kot nek argument samo to, da kašna stvar nam je pa že uspela in da smo se odločili, da gremo s temi ukrepi naprej.

Če se bo kdo odločil, da bo te ukrepe blokiral, bodisi z glasovanjem o vetu, bodisi z referendi ali kakor koli drugače, bo seveda potem moral prevzeti tudi odgovornost. Jaz bi si zelo želel, da tisti, ki danes tako zlahka govorijo tem, da je treba kakšen zakon zavrniti na referendumu ali kaj podobnega, da bi potem morali iti oni sami osebno k investitorjem in jim razložiti, kako pa oni vidijo, da bo ta Slovenija postala država, ki bo ekonomsko uspešna, ki bi ji bo spet kdo želel posojati denar – svoj lastni zasebni denar. Ne gre v temu primeru za nek stavek, ki ga napiše nek uradnik IMF ali Evropske komisije in kjer se lahko morda nekaj pogajaš o tem, kaj napiše. Gre za odločitev ljudi, da ti posodijo svoj zasebni denar zato, ker verjamejo v tisto, kar si jim razložil, da boš počel. In ne verjamem, da tisti, ki vsak dan seveda rožljajo proti tem ukrepom in napovedujejo različne blokade, lahko pridejo k tem istim investitorjem, predstavijo drugačen program in na tej podlagi dobijo enako posojilo ali pa jih uspejo prepričati.

Ob proračunih, ki jih predlagamo, se pojavlja tudi vprašanje, ali so realni oziroma kaj pa, če ukrepi ne bodo uresničeni. Mi smo proračune predlagali ob predpostavki, da bo sprejeta pokojninska reform, da bodo sprejeti ukrepi na trgu dela, ki smo jih predlagali, da bomo tudi dobili dokončni zakonodajni mandat, da se lotimo z vso možno hitrostjo reševanja problema bančnih terjatev. Lahko se zgodi, da kakšna od stvari ne bo sprejeta tako, kot je

predlagana, vendar tukaj ne razmišljamo o nekih alternativnih načrtih. Prepričani smo, da je to, da se to sprejme, najboljši način, ne samo, da izpeljemo te proračune, ki so predlagani, ampak tudi v roku enega leta ustvarimo pogoje za hitrejši razvoj, za hitrejšo gospodarsko rast.

V naslednjem mesecu ali pa še kakšen teden več bo o predlaganem proračunu in v teh ukrepih, ki ga spremljajo, potekala burna razprava ne samo v Državnem zboru, ampak tudi seveda v javnosti, v medijih, kjer seveda že tudi poteka. Jaz bi si želel, da bo ta razprava argumentirana. Kot rečeno, kakšne od pripomb, tiste, ki bodo najbolj utemeljene in ne bodo pomenile, da bi presegli okvir, ki smo ga začrtali, smo pripravljani tudi poslušati.

V minulih dveh tednih, ki sem jih preživel naprej na sestanku evroskupine Nekofina potem na letni skupščini Mednarodnega denarnega sklada in potem na praktično non-stop predstavitev investitorjem v ZDA in Veliki Britaniji, sem videl, da to, kar vlada načrtuje, in to, kar imamo ob tem povedati, argumenti, ki jih imajo za te ukrepe, uživajo, vsaj v tujini, veliko razumevanja in veliko podpore in veliko zaupanja. Želel bi si, da bi bilo tega razumevanja in podpore vsaj nekaj čutiti tudi v teh naših parlamentarnih razpravah in ob predstavitev, ki jih bomo v naslednjem tednu imeli.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala lepa.

Zahvaljujem se torej predsedniku Vlade in ministru za finance za predstavitev proračunskih dokumentov.

S tem je predstavitev proračunskega memoranduma in predlogov proračuna za leti 2013 in 2014 končana. Z današnjo predstavitevjo tudi začne teči rok za vlaganje amandmajev k Predlogu proračuna za leto 2013 in k Predlogu proračuna za leto 2014. Predloge amandmajev lahko vložijo poslanke, poslanci, poslanske skupine in zainteresirana delovna telesa, in sicer do ključno 2. novembra 2012. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 1. TOČKO DNEVNEGA REDA – VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV.

V zvezi s to točko se je za danes opravičil gospod Franc Bogovič, minister za kmetijstvo in okolje. Na klopi ste prejeli pregled poslanskih vprašanj, na katera ni bilo odgovorjeno v poslovnem letu. Prehajamo najprej na poslanska vprašanja predsedniku Vlade. Prvo poslansko vprašanje bo postavila gospa Maša Kociper, Pozitivna Slovenija.

Prosim.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Hvala lepa.

Spoštovani, predsednik Vlade, v ustavi Republike Slovenije je zapisano, da je Slovenija pravna in socialna država in da smo pred zakonom vsi enaki. Tako besedi "pravna" in

"socialna" kot tudi besede, vezane na enakost, pa postajajo z mandatom vaše vlade vse bolj le mrtva črka na papirju. Kako si vlada predstavlja socialno državo in znotraj tega enakost, ste pokazali zlasti z varčevalnim zakonom in z drugimi ukrepi, dnevno pa to kažete tudi z načinom dialoga s socialnimi partnerji. Za vse pretekle napake bodo ceno očitno plačali državljani, in to zlasti javni sektor, upokojeanci in socialno šibki, ne pa podivjan in nereguliran finančni sektor, ki je krizo sploh povzročil. Tudi pravna država dnevno izgublja na veljavi, med drugim s sprejemanjem zakonodaje po nujnih in skrajšanih postopkih, s številnimi nezakonitimi sklepi in odločitvami vlade in z mnogimi protiučelnimi zakonskimi rešitvami. Zato ljudje v pravno državo ne verjamejo več in izgubljajo ali pa so že povsem izgubili tudi zaupanje in spoštovanje do naše države kot take in njenih institucij. Ta izguba zaupanja se kaže na vseh področjih, ne samo pri zaupanju v vlado in politiko, tudi pri plačilni nedisciplini, vsesplošnem ravnodušju in pesimizmu in nenazadnje tudi z neplačevanjem davkov. Ponovna vzpostavitev zaupanja bo terjala številne in kompleksne spremembe, a nikakor ne bo mogoča brez zgleda najvišjih političnih in ostalih predstavnikov. Vi kot predsednik Vlade ste prisegli, da boste spoštovali ustavni red in skrbeli za blaginjo Slovenije ter varovali njen ugled, zato ste dolžni s svojo držo in ravnanjem bistveno prispevati k dosegu tega cilja.

O vašem odnosu do državnih institucij veliko pove podatek, da je bilo na Okrajnem sodišču v Ljubljani razpisanih že 30 kazenskih obravnav o zadevi, kjer ste med obdolženci. Od 30 obravnav se vam jih je uspelo udeležiti 10.

Spoštovani predsednik, prosim če odgovorite na vprašanje:

Ali so se po vašem mnenju obdolženci v kazenskem postopku dolžni odzivati na vabila sodišča ali pa je odziv na vabilo prepuščen njihovi presoji?

Ker je odgovor precej jasen ali bi vsaj moral biti, mi odgovorite:

Kakšno sporočilo v smislu enakosti pred zakonom s svojim ravnanjem dajete drugim državljanom?

Ali jim s tem sporočate, da se oni morajo odzvati klicem sodišča, ko ji to pokliče, in smiselno, ali morajo spoštovati državne institucije in na njihov poziv na primer prijaviti premoženje ali plačati davke?

Hvala za vaš odgovor.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala. Besedo ima predsednik Vlade.

JANEZ JANŠA: Hvala za vprašanje.

Procesno zakonodajo oba poznava. Proti meni teče kazenski postopek ne na podlagi pravno močne obtožnice, kot se napačno govori, ampak na podlagi obtožnega predloga, ki ne more biti pravno močen, ker zoper njega sploh ni možno ugovora in tudi preiskave ni bilo. Sodne

preiskave prej ni bilo, zato je sploh prišlo do tega postopka. V tem postopku, spoštovana kolegica, prisotnost obdolžencev ni obvezna, potem ko se preberejo obtožnice in ko se da zagovor. Sodišče lahko mirno dela naprej, ne glede na to, ali so obdolženci prisotni. Jaz sem se za vsako obravnavo, kjer sem manjkal, opravičil in sodnica, ki edina lahko odloča o upravičenosti tega, je to vedno potrdila. In s tem je stvar končala.

Kar se tiče vaše skrbi za usodo Slovenije, našo pravno državo, socialno državo itd., se pa jaz spomnim, da smo mi kot opozicija v prejšnjem mandatu, ker zdaj veliko primerjamo, vložili preko 200 protikriznih ukrepov v proceduro, jih zagovarjali, sklicevali izredne seje delovnih teles in parlamenta na to temo, predlagali številne rešitve, ki so se zavračale, in v poslanskih vprašanjih se nismo spuščali na osebno raven, ampak smo spraševali po zadevah, od katerih je dejansko odvisna usoda državljanov in državljanek, njihova kvaliteta življenja, pravna varnost in tako naprej. Jaz bi si samo želel, da se takšno razmerje počasi vzpostavi tudi v tem mandatu, ker imamo še večje probleme, kot smo jih imeli v prejšnjem.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospa Maša Kociper.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Spoštovani!

Da udeležba v takšnem kazenskem postopku za obdolženca ni potrebna, seveda nikakor ne drži. Pravzaprav glede na vaš odgovor se sprašujem, ali sploh imate interes, da se ta postopek, kakršenkoli že je, čim prej zaključi, ker vsaka običajna razmišljujoča oseba je prepričana, da si nekdo, ki želi dokazati svojo nedolžnost, želi, da se postopek čim prej konča in da se resnica izkaže. Vi s svojim izogibanjem nerazumno podaljšujete trajanje postopka, ki bi se morda sicer lahko že končal, s tem pa povečujete nezaupanje ljudi v delovanje sodnega sistema. Vsak drug državljan, ki bi se tako dolgo izogibal prihodom na glavne obravnave, kjer so med drugim zaslišane številne priče, ki prihajajo iz tujine, bi bil morda ali pa zagotovo že prisilno priveden.

Kolikor nam je znano, se opravičujete tudi avstrijskemu sodišču ter ste se, vsaj tako so poročali mediji, s pomočjo odvetnika dogovorili za pričanje preko video-konference. V vsakem kazenskem postopku je sicer načelo neposrednosti, ko si sodišče ustvari mnenje o verodostojnosti obdolženca in prič s tem, da ti neposredno sodelujejo v postopku, izjemno pomembno. Prihod na sodišče in pričanje v sodni dvorani pred obličjem sodnika in drugih prisotnih ima tudi bistveno drugačno vrednost kot pričanje preko video-konference, ko boste na vprašanja odgovarjali v udobju svoje pisarne.

Poleg tega ali sploh želite konec postopka, vas torej dodatno sprašujem:

Ali menite, da bi bili drugi državljani v podobnem postopku deležni enakih bonitet in ali

ustavno načelo enakosti velja za vse enako ali pa so eni res bolj enaki kot drugi?

Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Predsednik Vlade.

JANEZ JANŠA: Poglejte, vi mogoče lahko koga, ki je pravno neuk s tem, kar ste prebrali, ne vem, kdo vam je to napisal, zavedete. Ampak stvar ni takšna, kot ste jo predstavili. Ko je prebran obtožni predlog in ko obdolženci v takšnem primeru podajo zagovor, njihova odsotnost v ničemer niti za sekundo ne zavlačuje procesa, kvečjemu ga skrajšuje, če ne postavljajo vprašanj pričam. Kakšna vprašanja naj jaz postavljam? Moj zagovor je trajal natančno pol minute. Kako naj se jaz branim pred obtožbo, da nisem bil ne ugotovljenega dne na nekem kraju, ki ni ugotovljen, in da nisem prejel obljube, nagrade na neugotovljen način? Kako bi se vi branili pred takšno obtožbo? Moj zagovor je trajal natančno pol minute. Jaz nimam kaj vprašati priče, ker me nobena od prič ni obdolžila. Da pa je nekomu v interesu, da se ta postopek vleče in da se politizira, je pa ravno vaš nastop, s katerim ste prenesli neko pravno zadevo iz razpravne dvorane v politično dvorano, v parlament, dokaz za to.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospa Maša Kociper, zahteva za razpravo?

MAŠA KOCIPER (PS PS): Prošnja za razpravo. Mislim, da bi bilo o tem vprašanju tehtno opraviti razpravo in razčistiti ta vprašanja. Gotovo udeležba obdolženca ni enaka udeležbi priče, ki se lahko ali ne udeležuje razprave. In o tem govorim.

Kakšno sporočilo s tem, da se ne udeležujete razprav, karkoli mislite o tem primeru, kakorkoli se vam zdi neutemeljen, sporočate ljudem, ki se razprav morajo udeleževati?

V razpravi bi se bilo smiselno dotakniti tudi vprašanja, kaj predsednik Vlade sporoča državljanom in javnosti s tem, ko vadi in sproži medijsko gonjo proti tožilki, ki je zgolj opravljala svoje delo. Na koncu je tožilka zaradi pritiskov zapustila tožilstvo, vi pa ste zaradi krive ovadbe ponovno pravnomočno obdolženi v kazenskem postopku.

Zanimivo bi bilo tudi govoriti o delu nekaterih odvetnikov, ki povsem v nasprotju z jasnimi določili odvetniškega kodeksa javno, žaljivo komentirajo delo tožilstva in s svojimi izjavami zmanjšujejo ugled sodišča. V Pozitivni Sloveniji se res zavedamo, da je vaše delo pomembno, da ste zelo obremenjeni, zato se bomo tukaj odpovedali razpravi o tem vprašanju, in to naj bo naš prispevek k temu, da boste imeli več časa in volje za odhode na sodišče. Celotno postavljanje poslanskih vprašanj smo se pripravili v takem primeru odpovedati. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Naslednje poslansko vprašanje bo postavila mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Gospod predsednik, zadolževanja je konec. Vaše odločne besede v začetku letošnjega leta. Neresnica, zavajanje ljudi ali samo nepoznavanje situacije v kateri je Slovenija? Nisem uspela preveriti, če števec na vaši spletni strani, spletni strani SDS, števec za višino javnega dolga, še teče. Je pa dejstvo, da bi v petek zelo poskočil. V petek se je naša država zadolžila za 1,7 milijarde evrov. Za tisoč 340 evrov ste zadolžili vsako Slovenko in Slovenca. Javni dolg bo konec leta blizu magične meje 60 % BDP. Po reševanju bank, na vaš način seveda, pa bo javni dolg krepko presegel 60 % BDP. Zadolževanje se bo z novo vlado krepko povečalo, bi bil pravilen stavek. Pokojninska reforma ni potrebna tja do leta 2015. Vaše besede konec januarja letos, leta 2012. Neresnica, zavajanje ljudi ali samo nepoznavanje situacije, v kateri je Slovenija?

Vse od leta 2009 nas Evropska komisija resno opozarja, da je pokojninska reforma ključna za Slovenijo. Vi ste še februarja letos, leta 2012, rekli, da pokojninska reforma ni potrebna in da imamo čas.

Zakaj ste si od februarja do danes premislili, gospod Janša?

Pritisk Evrope, pritisk finančnih trgov ali ste preprosto spoznali, da je bil lanskoletni padec pokojninske reforme velika napaka?

Kako boste danes prepričali ljudi, da je ta pokojninska reforma boljša, da je nujna, da jo Slovenija res potrebuje?

Verjetno boste razumeli zahtevo ljudi po referendumu, tako kot ste jo razumeli lani. Štiri krat proti, je bil lani vas slogan. En proti je bil namenjen pokojninski reformi, eden pa proti Pahorjevi vladi, ki ni imela podpore ljudi. Tudi vaša vlada danes nima podpore teh istih ljudi. Je to po vašem mnenju dovolj velik razlog za referendum? Lani je namreč bil. Tudi sami ste lanski referendum podpirali. Predsednik Vlade, sprašujem vas:

Kakšne so razlike med Svetlikovo pokojninsko reformo in reformo ministra Vizjaka?

Ali je res bilo smiselno čakati leto in pol in s tem Sloveniji nakopati veliko problemov, težav in tudi ogromno dodatnih stroškov?

Hvala za odgovor.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Besedo ima predsednik Vlade.

JANEZ JANŠA: Hvala lepa za vprašanje.

Sicer sem na podobna vprašanja že velikokrat odgovarjal, ampak nič ne škodi, če se v mlinu pove še enkrat. Beseda reforma za dve različni stvari je sicer nekaj, kar lahko uporabimo, ne povemo pa s tem nič o vsebini. V mandatu prejšnje vlade pravzaprav ni bilo sklepa, ga je Vlada sprejela, pa se mu ni reklo

reforma, dejansko pa kakšnih bistvenih premikov ni bilo predlaganih, razen ko je šlo za Zakon o poenotenju socialnih transferov. To bi lahko zaslužilo to ime – kakšni bodo natančni učinki, bomo videli konec leta – in ko je šlo za spremembo pokojninske zakonodaje. Vendar pa gre tukaj za bistveno razliko med tem, kar je bilo predlagano lani in kar je padlo na referendumu, in med tem, kar predlagamo mi. Bili bi naravnost nori, če bi predlagali nekaj, kar je 70 % ljudi lani zavrnilo na referendumu. Zato tega nismo naredili. Svetlikov pristop je izhajal iz dejstva, da je treba enostavno dvigniti upokojitveno starost, pustiti pokojninski sistem takšen, kot je, neočiščen, in vpeljati vmes še nekatere spremembe, brez da se uvedejo ukrepi, ki bi spodbudili tudi mlado generacijo, da se čim prej vključi v pokojninsko zavarovanje oziroma v zaposlitev za nedoločen čas. Mi vse te pomanjkljivosti odpravljamo in ne izhajamo iz tega, da je treba zgolj povečevati upokojitveno starost s starostno pokojnino, kjer v določenih razmerjih vam to nič ne pomaga. Vi lahko dvigate upokojitveno starost do 80. leta, če hočete. Če ne bo novih delovnih mest, pa če ne bo prilivov v pokojninsko blagajno, pa če ne bodo ljudje daljši čas plačevali v pokojninsko blagajno, se bo ta na koncu sesula. V lanskem letu je bil povprečen čas vplačevanja za starostno pokojnino 35 let in 4 mesece. Mi dvigamo to na 40 let, brez izjeme. To je ključna vsebinska razlika. Ni pomembno toliko, koliko si star, ko se upokojiš, tudi to je pomembno, ampak to ni ključno. Ključno je, koliko časa ti vplačuješ v pokojninsko blagajno. S tega vidika je bil pristop prejšnje vlade zelo nepravilčen do tistih, ki so začeli delati prej in s tega vidika so mu sindikati upravičeno nasprotovali. Pristop je bil neupravičen tudi s tega vidika, da se iz pokojninskega sistema ni želelo dati niti ene od teh 48 kategorij, na podlagi katerih se danes izplačuje denar v pokojninah. Niso pa to pokojnine. Mi pokojnini vračamo status, kakršnega ima in kakršnega ljudje tudi želijo, in tudi mnogi mislijo, da ga ima. Pokojnina ni ne socialni transfer, niti ni privilegij. Pokojnina je plačilo za minulo delo, plačilo za prispevke, vračilo prispevkov nazaj, ki si jih dal v času, ko si bil zaposlen in si vplačeval tiste odstotke v pokojninsko blagajno. To je pokojnina. Pokojnina je nekaj, kar si ti zaslužil. Naš pokojninski sistem ima, in mi tega ne spreminjamo, elemente medgeneracijske solidarnosti in ima tudi elemente splošne solidarnosti – tudi tega ne spreminjamo. Vendar pa čistimo pokojninski sistem vseh izdatkov, ki niso pokojnine po nobeni definiciji. Nekatere od teh se bodo še vedno izplačevale, ampak se bodo izplačevale iz drugih naslovov, tako socialni privilegiji kot karkoli, vendar to ne bo bremenilo upokojencev. In s temi ukrepi mi delamo pokojninski sistem prvič vzdržen za prihodnje obdobje, tako da tisti, ki danes dobivajo pokojnine, lahko računajo, da jih bodo dobivali tudi v prihodnjih letih. Delamo ga

pravičnega, ne da bi bil manj solidaren, ampak se bo vedelo na podlagi osebnih izračunov, koliko je kdo solidaren. In ga delamo tudi bolj privlačnega za mlade generacije, da bodo zainteresirane, da prej vplačujejo v pokojninski sistem, ker bodo lahko izračunali, kakšna pokojnina jim sledi. Nič od tega lani ni bilo in ljudje so tisti predlog upravičeno zavrnil.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Alenka Bratušek, zahteva za dodatni odgovor.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Hvala.

Gospod predsednik, pa res verjamite, da so to razlike, zaradi katerih je bilo vredno izgubiti leto in pol? Res to verjamete? Izgubiti zato, ker nas ta zamuda ogromno stane, in izgubiti zato, ker ljudem pa bomo, ko bo pokojninska reforma tukaj, lahko natančno pokazali, da ne ponujate nič novega. Več ali manj, gre za iste rešitve.

Še vedno pa ne razumem, zakaj takšen preobrat od lanskega junija do letos, pravzaprav še od letošnjega februarja do letos, ko ste nam vsem razlagali, da pokojninska reforma ni potrebna do leta 2015?

Vaša vlada je prejšnji teden sprejela neusklajeno pokojninsko reformo, neusklajeno s socialnimi partnerji. Lani je bil to eden izmed ključnih razlogov, da ste kot poslanec glasovali proti pokojninski reformi. Vi in celotna vaša poslanska skupina.

Kaj boste kot predsednik Vlade in kot predsednik največje vladne stranke svetovali svojim poslancem, če Vlada pokojninske reforme ne bo uspela uskladiti s socialnimi partnerji?

Jim boste tudi tokrat svetovali, da naj bodo proti? Razlog bi bil enak kot lani.

V Pozitivni Sloveniji se zavedamo položaja, v katerem je Slovenija, zavedamo se, da so reforme potrebne, težko pa razumemo, da je neka reforma danes potrebna, včeraj, ko Vlade niste vodili vi, pa je bila popolnoma nepotrebna. Po vaše, seveda. Gospod predsednik, prosim, če mi res lahko poveste:

Ali je bilo smiselno čakati eno leto ni pol in s tem Sloveniji nakopati veliko dodatnih stroškov?

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Predsednik Vlade.

JANEZ JANŠA: Saj lahko bi na dolgo in na široko razlagal, ampak če ne verjamete meni, preberite oceno OECD o lanski pokojninski reformi. V tisti oceni je jasno pisalo, tudi če Slovenija to sprejme, bo morala v naslednjih letih ta pristop popravljati. V vsakem primeru bi morali popravljati to zadevo, tudi če bi jo lani sprejeli, bi pa težje govorili zdaj, da je treba delati še eno pokojninsko reformo, ker bi ljudje rekli, saj smo eno že naredili. Pa že tista iz leta 2000 se šele uresničuje, ker se še vedno nadaljuje upokojitvena starost.

Kar se tiče spremembe od februarja do danes sta dva razloga, ki smo jih avgusta, ko smo predlagali ta zakon, zelo natančno pojasnili. Prvi razlog je ta, da so se gospodarske napovedi za letošnje leto pa za naslednje leto od spomladi do jeseni bistveno spremenile. O tem sem prej govoril in tega ne bom ponavljal. Nove luknje so nastajale, in avgusta so nam bonitetne ocene po tistem fiasku, ko smo naivno verjeli, da bo tudi opozicija pripravljena potiskati ta voz iz krize, pa se nismo nič dogovorili, drastično padle. Zaradi tega je Vlada spremenila prioritete in smo to tudi odkrito povedali ter smo zakon, ki je bil v načrtu za drugo leto, predlagali za letos. Potrebujemo že kratkoročne učinke iz tega zakona in ti učinki so predvideni. Ti učinki so predvideni v proračunih, o katerih smo prej govorili, ki sva jih z ministrom za finance predstavljala. Del tega proračunskega paketa je to. Zato tudi gre tokrat za predloge, ki imajo takojšnje tudi kratkoročne finančne učinke, za razliko od tega, kar je bilo predlagano lani. Zakaj Ustavno sodišče ni prepovedalo referendumu? Zato, ker je reklo, da ta zakonodaja, ki je predlagana, ne prinaša kratkoročnih finančnih učinkov, tudi če zakon pade, bo v enem letu možno predlagati novega. Nobene drastične posledice ne bodo nastale. Že to je bil referendum, kljub temu da ga je Vlada skušala prepovedati preko Ustavnega sodišča. Preberite si to obrazložitev. To je dodatna razlika med obema zakona, ki bo verjetno zelo pomembna, ko bo šlo za odločanje o tem, ali se takšen referendum dovoli ali ne.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Alenka Bratušek, proceduralni predlog.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Predlagam, da skladno s poslovnikom o tem odgovoru opravimo razpravo. Še posebej zaradi enega dejstva. Gospod Janša, to reformo bo treba popravljati prej, kot bi bilo treba Svetlikovo. To vam bodo povedali vsi strokovnjaki. Sedem let naj bi bila vzdržna, tista prejšnja pa petnajst. Tako približno so številke. Razlike med Vizjakovo in Svetlikovo reformo so minimalne, prav pa je, da dobimo dejanske odgovore. Strokovnjaki pravijo, da je teh razlik za 5 %. Če je to bilo vredno izgube leta in pol! Po padcu pokojninske reforme se je cena denarja za Slovenijo zelo zvišala. To kažejo vsi podatki. Za več kot 2 % letno se je zvišala cena denarja za Slovenijo. Za vašo petkovo zadolževanje to pomeni 340 milijonov evrov več stroškov za našo državo, 170 evrov na vsakega našega državljana, 340 milijonov pa je toliko, kot damo za porodniška nadomestila, desetkrat toliko, kot smo dali za brezplačne vrtce, in desetkrat toliko, kot smo dali za brezplačno prehrano šolarjev in dijakov. Smo dali, ja, ker ste vse to letos radikalno znižali ali celo ukinili. To je cena, ki jo plačuje Slovenija zaradi eno in polletnega zamika.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: O vašem proceduralnem predlogu bomo odločali jutri zvečer v okviru glasovanj.

Tretje poslansko vprašanje predsedniku Vlade bo postavil gospod Janko Veber, Socialni demokrati.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem, še posebej predsedniku Vlade!

Spoštovani predsednik! Po mnenju Socialnih demokratov bi moralo biti vsaki vladi v zelo velikem interesu, da omogoči Hrvaški čimprejšnjo včlanitev v Evropsko unijo, tako da postane tudi sama polnopravna članica Evropske unije. Ne nazadnje gre tudi za zgodovinsko, kulturno in jezikovno vez med nami, kakor tudi sicer možnost za intenzivno sodelovanje na gospodarskem področju in tudi sicer pri razvoju regije kot celote, v kateri delujeta obe državi.

V prejšnjem mandatu je bilo vložene veliko napora ravno v to smer, da se preprečijo zlorabe pri nekaterih različnih vprašanih oziroma mnenjih glede reševanja medsebojnih vprašanj, z namenom, da se to izkorišča za notranjepolitične točke in ohranjanje posamezne vlade v Sloveniji ali Hrvaški pri življenju. Tako je po 20 letih, lahko rečem, celo zastupljanja teh naših medsebojnih odnosov Pahorjeva vlada uspešno izoblikovala arbitražni sporazum. Ne nazadnje je rešeno tudi vprašanje vzdrževanja nasipov na Muri in vprašanje ribolova, ker je slovenska diplomacija dosegla, da je maloobmejni sporazum s Hrvaško ostal veljavna mednarodna pogodba. Poleg tega je bilo v obdobju prejšnje vlade tudi nekaj drugih aktivnosti, ki kažejo na to, da je Vlada želela organizirano pristopiti k urejanju medsebojnih odnosov med Slovenijo in Hrvaško, predvsem pa si je želela ponovno čim hitrejši proces razvoja naše regije, v katero spadajo prav vse države bivše članice skupne države ali pa zdajšnje države Zahodnega Balkana. Nastal je tako imenovani proces Brdo, kjer sta tako predsednica kot predsednik prejšnje vlade sprožila proces Zahodnega Balkana, z namenom, da se prav vse države ponovno povežejo in postanemo s tem tudi bistveno kredibilnejši partner v pogovorih z ostalimi članicami Evropske unije. V Državnem zboru je bila sprejeta tudi Deklaracija o Zahodnem Balkanu. V zadnjem obdobju pa praktično ni zaslediti nekih konkretnih ukrepov o medsebojnem sodelovanju.

Zato vas, predsednik Vlade, sprašujem: Kakšna je strategija slovenske vlade do nadaljnjega urejanja in ponovne otoplitve odnosov z Republiko Hrvaško?

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Besedo ima predsednik Vlade.

JANEZ JANŠA: Najprej nek dodatek k tej zgodovini, ki je bila tu opisana. Če se prav spomnimo, potem je bil mandat prejšnje vlade,

ko gre za urejanje odnosov s Hrvaško, nekoliko drugače začet, kot je bilo tu rečeno. Če se prav spomnimo, je prejšnja vlada odprto zagrozila z blokado Hrvaški glede vstopa v Evropsko unijo, spravila celo Evropo in cel svet proti sebi, potem pa čez noč, ne da bi se posvetovala z opozicijo, pristala na arbitražni sporazum, za katerega rezultate ne vemo, ne vemo niti, kdaj bodo prišli. Preden bi se hvalil s temi rezultati, bi jih rad videl; tudi vam to svetujem, da ne bo kakšnih cmokov v grlu takrat, ko bodo prišli. Ampak to je za nami. Bil je referendum, večina ljudi, sicer pičila, se je odločila to podpreti, in to je treba spoštovati.

Niso pa to bila edina odprta vprašanja, ki bi jih morali rešiti v času, ko je Hrvaška zaključevala pogajanja za vstop v Evropsko unijo. Zaprli ste tudi 4. poglavje, Prost pretok kapitala, ne da bi rešili vprašanje dolgov in terjatev podružnice nekdanje Ljubljanske banke v Zagrebu. Vse, kar je vaša vlada, gospod Veber, dobila, je bila neka ustna obljuba nekje bivše predsednice vlade, kako ne bodo tožili, kako bo šlo to vse, kot je bilo dogovorjeno, preko reševanja vprašanj o nasledstvu. Tista izjava je bila pozabljena. Toži se, postopki potekajo pred sodišči, in mi imamo tu odprt problem, za katerega pravzaprav težko krivimo Evropsko unijo, ker nam tam pravijo: "Saj vi ste zaprli 4. poglavje. Takrat ste rekli, da je vse v redu, da je to rešeno. O čem sedaj prihajate?" Preden govorimo o otoplitvi odnosov, prvič, pometimo pred svojim pragom in priznajmo, kaj smo naredili in česa ne, drugič pa, če hočemo, da mehanizmi, ki smo jih sedaj vzpostavili za to, da ta odprta vprašanja rešimo, delujejo in imajo svoje pozitivne učinke – in vsi si želimo dobrih odnosov in tudi to, da Hrvaška izpolni vse pogoje in vstopi v Evropsko unijo, to je končno tudi v strateškem interesu te države – ne govorimo preveč o tem. Če mislite, da ste s tem poslanskim vprašanjem kaj prispevali k temu, da bodo ti odnosi toplejši in da se bo stvar hitreje rešila, potem mislim, da se motite.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Zahteva za dopolnitev odgovora, gospod Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala, gospod predsednik.

Moram priznati, da nisem pričakoval ne vem kako konstruktivnega odgovora, ampak vendar. Tudi zato, da vam pojasnim. Prejšnja vlada je zelo odločno odreagirala v tistem trenutku, ko smo ugotovili, da v dokumentih, ki jih sosednja Hrvaška pripravlja za vstop v Evropsko unijo, pravzaprav zlorablja tudi podatke, ki se nanašajo na urejanje mejnega vprašanja. Zato je takrat Slovenija odločno odreagirala skupaj s predsednikom Vlade in preprečila, da bi mimo Slovenije dosegla ureditev mejnega vprašanja na škodo Slovenije. To je bilo preprečeno z odločnim prikazovanjem dejstev in pozneje tudi konstruktivnim predlogom, da se oblikuje arbitražni sporazum.

Zelo konkreten predlog, s katerim smo pravzaprav razbremenili obe državi ali pa predvsem Slovenijo, da se ne ukvarja z mejnimi vprašanji, ampak da se ukvarja z vprašanji gospodarstva, in sicer razvoja Slovenije.

Ko ste omenili, da je 4. poglavje zaprto, vas sprašujem, zakaj ga ponovno odpirate in s tem tudi dokazujete, da ponovno odpirate vprašanje pri banki, ki ni več vprašanje vstopa Hrvaške v Evropsko unijo.

Zakaj ponovno odpirate to vprašanje, ki je dejansko zaprto, in ni za pričakovati, če odpirate vprašanja, ki so zaprta, da lahko govorimo o konstruktivnem sodelovanju?

In predsednik, rad bi vas spomnil še enkrat na to, takšna nerešena vprašanja, takšni spremenjeni odnosi do že rešenih vprašanj znotraj Evropske unije zmanjšujejo kredibilnost Slovenije. In ko se bomo spraševali, ali bo kakšna boniteta Sloveniji spet padla, oprostite, takšen način vladanja je eden od tistih, ki ne povišuje kredibilnost Slovenije. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Janša.

JANEZ JANŠA: Ne vem, če sem ravno razumel ta dodatek. Kako odpiramo poglavja? / oglašanje iz dvorane/ Poglavje je zaprto. Vaša vlada je to podpisala. Ne bodo se še enkrat začela pogajanja. Ne da se tega formalno odpreti. Ampak vprašanje, ki bi moralo biti rešeno prej, ni bilo rešeno. Imate vi mogoče 800 milijonov evrov, ki jih boste dali iz kakšnih fondov za to? To vprašanje je treba rešiti. Gre za konkreten problem, kjer so postopki pred sodišči. Gre za konkreten problem, ker se je Hrvaška obvezala z zaprtjem 4. poglavja, da bodo vse finančne institucije držav članic Evropske unije, lahko imele nemoten nastop na hrvaškem trgu. Lahko Ljubljanska banka tam posluje, je lahko poslovala v vašem času toplih odnosov? Ne more. Vprašanje je nerešeno. Pustili ste nerešeno vprašanje, ob tem da ste v bistvu podpisali, da je rešeno. Ta problem ste pač pustili in ga rešujemo in ga skušamo rešiti na najboljši možen način. Vzpostavljeni so mehanizmi, institucije. Kolega zunanji minister se zelo trudi okoli tega vprašanja. Niso še padle zastavice. Ne delati iz tega večjega problema, kot je, še posebej ker ga ne bi smelo biti. To vprašanje bi moralo biti rešeno. Bilo je bistveno bolj enostavno od kakšnih drugih, s katerim se je ukvarjalo, pa se je to enostavno spregledalo.

Tako da, glejte, Slovenija in slovenska vlada ima dolžnost ščiti interese slovenskih državljanov in slovenskih institucij, in to bo ta vlada počela. Bi pa bilo bistveno lažje, če takšne stvari ne bi ostale pod preprogo. Če bi ostale na mizi, bi jih vsaj videli, ampak vi ste jih pustili pod preprogo, zato je zadeva toliko bolj zahtevna. In potem se odpirajo tako na ta način ta vprašanja. Težjo nalogo imajo tisti, ki iščejo kompromisne rešitve.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Zahteva za razpravo o odgovoru.

Gospod Veber, izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala, predsednik.

V skladu z drugim odstavkom 246. člena Poslovnika zahtevam razpravo o odgovoru predsednika Vlade. Želim spomniti tudi na dejstvo, da je tudi že sicer poslanski kolega Samo Bevk pred časom vprašal ministra za zunanje zadeve ravno na temo vključevanja Hrvaške v Evropsko unijo, kako bodo potekale te aktivnosti, kakšno je stališče tudi slovenske vlade. Takrat smo dobili zelo skop odgovor, ki bi po mojem mnenju nikakor ne smel biti odgovor. Gre za tri vrstice, kjer pač govori o tem, da je predviden začetek veljavnosti pogodbe o pristopu v skladu s tretjim odstavkom 3. člena 1. julij 2013. Vmes je treba povedati, da je pa vendarle tudi že 12 držav ratificiralo pristopno pogodbo Hrvaške k Evropski uniji. In to, kar sem želel danes slišati, je, kako in kakšno dinamiko ima slovenska vlada pri ratifikaciji pristopne pogodbe k Evropski uniji. Tega odgovora ni bilo.

Tudi sicer se strinjam, vprašanje bank, ki ste ga vi izpostavili, predsednik Vlade, ni vprašanje, o katerem bi razpravljali tukaj v parlamentu. In naj poudarim, Socialni demokrati ne vidimo potrebe, da o tem vprašanju razpravljamo v parlamentu, ker je to vprašanje, ki ga mora rešiti diplomacija. In tudi pričakujemo, da ga bo rešila, čeprav, ko pogledamo proračun za leti 2013, 2014, enormno povečujete znesek za ta dogovor, enormno, milijon evrov neke namenjate temu. Tako upam, da ne bo prišlo do tega, da bomo ugotovili, da je nekdo dobro zaslužil, pa se nič dogovoril. Kot poudarjam, ne želimo o tem vprašanju razpravljati v parlamentu, želimo pa vedeti, kakšna je dinamika in kakšen proces dogovarjanja imate pri vstopu Hrvaške v Evropsko unijo. Da ne bomo čakali do 1. 7. 2013, potem pa bomo ugotavljali, ali se bo to zgodilo ali se to ne bo zgodilo. To je enostavno pristop, ki je sicer podoben, kot smo ga srečevali tudi pri resnejših vprašanjih v tem obdobju, ki se vežejo na prodajo premoženja, na sanacijo bank. Brez jasnih sporočil Državnemu zboru, kako naj bi to potekalo, poteka očitno tudi ta dejavnost vlade na mednarodnem področju.

Glede na to, da očitno nimate nobene strategije glede tega, predlagam, da resnično opravimo razpravo v Državnem zboru. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

O tem predlogu bomo glasovali jutri.

Še koalicijsko poslansko vprašanje predsedniku Vlade. Postavil ga bo mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Lepo pozdravljeni, spoštovani gospod predsednik Vlade!

Ta vlada je prišla na oblast v začetku tega leta, in sicer v zelo težkih gospodarskih,

socialnih in finančnih časih. Navsezadnje je bil v prejšnjem triletnem obdobju ustvarjen zelo velik finančni primanjkljaj. Znašal je preko 6,4 % bruto družbenega proizvoda, zadolženost države se je podvojila. Ravno tako se je podvojilo število brezposelnih, hkrati pa so se ukinita številna delovna mesta, več deset tisoč. To so bila tista delovna mesta, na katerih so v letih 2003–2007 delali predvsem tujci. Zaradi tega je bilo treba sprejeti zelo nujne ukrepe, in to že na samem začetku. Eden prvih je bil Zakon o uravnoveženosti javnih financ. S tem so se bistveno zmanjšali odhodki državnega proračuna in javnega sektorja. Povečala se je konkurenčnost sistema predvsem s tem, da so se sprejeli nekateri ukrepi na davčnem področju, da so se povečale predvsem olajšave za investiranje in olajšave za raziskave in razvoj. Prav tako so se odpravili s spremembo zakonodaje na področju gospodarskega poslovanja administrativno birokratski zapleti in zapleteni postopki predvsem zato, da bi imeli investitorji več možnosti.

Kakor koli že, pred nami so pomembni zakoni, ki jih je treba sprejeti v Državnemu zboru in ki jih je že sprejela Vlada. To so predvsem zakoni s področja urejanja pokojninskega sistema, kjer se med drugim želi tudi to, da bi bili mladi bolj motivirani za plačilo pokojninskih prispevkov. Želi se preprečiti neuskkljenost oziroma neenakost med mladimi in starejšimi s tem, da se spremeni delovnopravna zakonodaja in predvsem se želi uredi bančni sistem ter upravljanje premoženja. To je v proračunu za leto 2013 in leto 2014, in to so nam seveda verjeli tudi tuji investitorji.

Zanima me:

Zakaj je sprejetje predlaganih reform nujno in še posebno kakšne bi bile posledice v primeru njihovega nesprejetja tako za državo kot za državljanke in državljanje?

Hvala lepa za odgovor.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod predsednik Vlade.

JANEZ JANŠA: Hvala za vprašanje.

Začel bi z dopolnitvijo ene prejšnjih razprav, ker je bil poslovník zlorabljen, pa se takrat ni dalo odgovarjati, to pa je očitek, da se Slovenija še vedno zadolžuje in da smo se prejšnji teden enormno zadolžili in da smo zdaj še vsi veseli, da smo se sploh lahko. Malo paradoksalno oziroma resnica je, da lahko bi bilo še slabše, lahko se ne bi mogli na ta način in bi morali zaprositi za tujo finančno pomoč, izgubiti del suverenosti in sprejeti še bistveno ostrejšje pogoje in potem bi imeli namesto socialnega dialoga v Sloveniji, ki še vedno poteka in se usklajujemo o vseh teh odprtih vprašanjih še vedno tako s socialnimi partnerji in tudi opoziciji smo poslali vse zakone in naši ministri so pripravljene vse pojasnjevati. Tega v prejšnjem mandatu ni bilo. Niti pet minut si prejšnja vlada ni vzela za to, da bi uskladila s

komer koli, še posebej ne z opozicijo oziroma s Slovensko demokratsko stranko pokojninsko zakonodajo. To, da se moramo še vedno zadolževati, kar sem povedal tudi prej pri predstavitvi proračunskega memoranduma in proračunov je v veliki meri zaradi tega, ker smo se do sedaj enormno zadolžili in moramo servisirati ta dolg. Treba je to plačevati. Mi dajemo v letošnjem letu več za servisiranje javnega dolga kot za investicije. Te milijarde je treba vračati. Nimamo več šest ali pa sedem milijard kot pred tremi ali pa štirimi leti, ampak sedemnajst milijard za vračati. In obresti na sedemnajst milijard so še enkrat večje, kot pa na to, kar smo plačevali pred nekaj leti, pa še denarja sploh manj. In tudi v prihodnje se bo morala, da servisiramo ta javni dolg, katera koli vlada še vedno zadolževati. Ali pa, ne vem, porezati plače v javnem sektorju za polovico, pa odpustiti 40 % zaposlenih, kar pa je krah številnih podsistemov.

Tako da tisti, ki je očita zdaj Vladi, da se je še zadolžila za to milijardo, pravzaprav sam pri sebi ne ve, kaj govori in komu to očita in kaj je alternativa, če se pa po drugi strani vsem ukrepom, ki stabilizirajo slovenske javne finance, nasprotuje. Vseh teh pet strateških korakov, po katerih sprašujete in kakšne bi bile posledice, če jih ne uveljavimo, so povezani med seboj, deloma sem o tem že prej govoril. Najprej je treba hišo spraviti v red, se pravi stabilizirati javne finance, po domače rečeno je treba narediti to, kar zna vsaka gospodinja v Sloveniji, spraviti začetek s koncem meseca, se omejiti na tisto, kar ustvariš, da toliko tudi porabiš oziroma mogoče še toliko več, kolikor si lahko pri sosedih ali kje drugje sposodiš. To delamo. Z Zakonom o uravnoveženju javnih financ smo naredili prvi velik korak, ki bo imel tudi drugo leto in še v naslednjih letih pozitivne posledice, in temu koraku dodajamo še proračuna in proračunski memorandum s spremljajočimi dokumenti, kar skupaj tvori ta strateški premik k uravnoveženim javnim financam in k trajnostnemu razvoju, vzdržnemu razvoju, če hočete, brez tega, da se bo treba enormno zadolževati tudi za tisto, kar porabimo, ne samo za tisto, kar vračamo od tega, kar smo že najeli.

Sanacija bančnega sistema oziroma stabilizacija bančnega sistema je ključna, brez tega servisa gospodarstvo ne more normalno funkcionirati. Številna podjetja, ki so v temeljih zdrava, rabijo ta servis. Številna podjetja, ki nastajajo, te start-up ideje, se bodo težko prebila, če ne bo tega servisa vsaj na ravni mikrokreditov. In v tej smeri delamo. Ni slučajno, da so kolega Šušteršiča na teh predstavitvah najbolj spraševali o tem, ali bo ta zakon uveljavljen. Ker če ta zakon o stabilizaciji bančnega sistema v Sloveniji ne bo uveljavljen, lahko sprejmete proračun, lahko sprejmete pokojninski zakon in tako naprej, ne bomo prišli na drugo stran reke, ne bomo preplavali tega, se bo zalomilo. Vseh teh 5 strateških korakov je ključnih, so povezani med sabo, če bo eden

umanjkal, bomo imeli velike težave. In časa je malo – do konca leta. Skrajno resno je. In te posledice, o katerih govorimo, niso posledice za državo kot nek imaginarni subjekt, ki si lahko sposodi ali pa si ne sposodi, mi bomo pa živeli enako. Posledice so konkretne za vsakega izmed nas, poznalo se bo na plačah, na pokojninah, na socialnih transferih, družinskih dodatkih, na... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Predsedniku Vlade se zahvaljujem za podane odgovore.

Prehajamo na vprašanja poslank in poslancev ministrici in ministrom. Najprej bo poslansko vprašanje zastavila gospa Tamara Vonta, in sicer ministru za finance dr. Janezu Šušteršiču in ministru za izobraževanje, znanost, kulturo in šport dr. Žigi Turku.

Prosim.

TAMARA VONTA (PS PS): Hvala lepa.

Po tem, kar sem slišala v predstavitvi proračuna oziroma ministra Šušteršiča, se mi zdi ta sum še bolj utemeljen – o medijih, ki vam gredo na živce, pa o novinarjih, ki naj bi jih skrbelo le lastno dobro. Ne vem, kako si lahko vzamete vlogo razsodnika. Razumem, da je moč oblasti slast, ki se ji je težko upreti. Časopisi so, to si bomo verjetno enotni, v javnem interesu družbe in ključno pripomorejo uresničevati tudi ustavno pravico do obveščeniosti. Zato je za časopise ukrep, kakršen je znižana stopnja DDV, kot je bilo do sedaj, upravičen, če se spomnite pred dvema letoma smo govorili celo o ničelni stopnji, čemur je tudi danes sledilo veliko evropskih držav, večina, da rečem, bili bi skorajda unikum z zvišanjem. Potem je prišla kriza, ki je postala izgovor za marsikaj oziroma tudi za to, da bi se ta znižana stopnja DDV dvignila na 20 %, kar bi za proračun pomenilo bore malo, bi pa precej veliko na drugi strani pomenilo, in sicer uničenje časopisov in revij. Posledično seveda odpuščanje, posledično nezaposlene, posledično... Saj veste, kako to gre. Ali če povzamem besedo gospe Labe iz evropskega revijalnega združenja European Magazine Media Association: "V Bruslju si prizadevamo, da bi ohranili možnost znižanih stopenj DDV pri tiskanih medijih, in to možnost skušali razširiti tudi na elektronske medije." In preden gremo dalje po tem čustvenem morju, fakti bruti ali pa dejstva. Obe novinarski združenji sta proti, da bi šlo to na račun kakovosti, na račun obveščeniosti, to je v nasprotju s prakso Evropske unije. Predvsem bi najprej propadli manjši lokalni mediji, recimo pri televiziji ste bili tukaj zelo, kako naj rečem, odprtega srca, medtem ko pri časopisnih medijih je zadeva povsem drugačna. Na srednji rok seveda bi tukaj šle tudi velike družbe. Gospodarska zbornica Slovenije prav tako ostro nasprotuje zvišanju DDV. Tudi po njihovem bi bil pričakovani učinek na državni ravni praktično nič. Tudi ekonomisti menijo, da bi bil izplen

minoren, še posebej v primerjavi z težavami in revoltom. Neenotni ste pa celo v koaliciji, to smo pa tudi slišali iz teh istih elektronskih in časopisnih medijev. Oba ministra sprašujem povsem preprosto:

Ali še vedno vztrajata pri tej nameri dviga DDV za časopise in revije?

Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Kdo bo prvi? Minister za finance.

DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ: Se jaz žrtvujem za ta odgovor. Hvala za vprašanje.

Kot sem povedal že uvodoma, ne gre za nekaj, kar bi predlagal v tem hipu eden ali drugi minister. Še celo huje, ta predlog je v Državni zbor poslala Vlada in kolikor vem, Vlada pri tem predlogu vztraja. Velja pa tisto, kar sem povedal tudi uvodoma, razprava o davkih bo še nekaj časa potekala in lahko da bo tudi prišlo do kakšnih sprememb.

Naj odgovorim na nekaj stvari, ki ste jih ob vprašanju povedali. Jaz si nisem vzel v svojem uvodnem nagovoru pravice razsojati, povedal sem, da gre za moje osebno mnenje, povedal sem tudi na čem temelji. Mislim, da si lahko vsak ustvari tudi svoje lastno mnenje, ali je bilo upravičeno ali ne. Veseli me, da se sklicujete na mednarodna interesna združenja. Vsakič, ko želimo v Sloveniji kakršnikoli spremembo narediti, pa naj bo upravičena ali ne, se tisti oglasijo in pripeljejo s seboj tudi interesna združenja. Tega smo videli veliko. Jaz ne poznam enega davka, ki bi ga lahko uvedel, ne da bi tisti, ki ga bo ta davek obremenil, temu nasprotoval. Morda bi bil edini tak davek davek na inteligenčni kvocient ali kaj podobnega, ker bi vsak z veseljem priznal, da ima višjega kot drugi, pa bi plačeval višje davke. Sicer pa smo v situaciji, ko proračunske vire nekje moramo zbrati. Mi smo določene ukrepe predlagali. Jaz sem v svojem uvodnem nagovoru povedal prednosti in slabosti tudi teh ukrepov, ki smo jih predlagali, pa tudi drugih, o katerih se govori. Nobeden od njih ni tak, da bi lahko stoprocentno rekli, da ne bo imel tudi kakšne škodljive posledice. Vendar bi predlagal, da ko govorimo o teh posledicah, da smo vendarle nekoliko odmerjeni ali uravnoteženi, ko o teh posledicah govorimo. Recimo 10-procentna podražitev ali kaj podobnega, če bi se ta davek v celoti prelevil v ceno, pomeni mogoče desetinko ali nekaj več evra pri izvodu časopisa. Ne verjamem, da bi to tako zelo znižalo povpraševanje po časopisih in revijah, da bi ta panoga propadala ali kaj podobnega, kar v zadnjih časih poslušamo. Poslušamo tudi to, da ne bo nobenega izplena, ker bo toliko manj časopisov prebranih. Jaz sem si vzel 5 minut, več jih res nisem rabil, in sem naredil v Excelu en zelo preprosti izračun, ki velja za vse in ne samo za časopise, velja za vsakogar, ki mu povečaš davčno stopnjo pri DDV z 8.5 % na 20 %. Kdaj bi se zgodilo to, da zaradi povišanja davka ne bi imeli več prihodkov

v proračunu? Takrat, ko bi zaradi tega povišanja cene za 10 % prodaja tega artikla padla za 60 %. To se da zelo hitro preračunati. Jaz mislim, da vsi tisti, ki govorijo o tem, da ne bo praktično nobenega izplena, niso tega izračuna naredili, ker ne vem, kdo lahko trdi, da bi zaradi desetinke ali dveh desetink centa prodaja teh časopisov, ki so menda tako koristni in širijo moč javne besedne razprave, padla za 60 %.

PRESEDENIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Želi še minister za izobraževanje, znanost, kulturo in šport nadaljevati?

Prosim, dr. Turk.

DR. ŽIGA TURK: Hvala lepa.

Spoštovana poslanka Vonta natančno ve, da je v svoje vprašanje podtaknila neko netočnost. V dvojini je napisala, ali ministra še vedno vztrajata na predlogu zvišanja stopnje DDV za časopise, revije in druge periodične publikacije. Spoštovana poslanka natančno ve, da je naše ministrstvo na Vlado naslovilo zadržke glede tega, natančno tudi ve, da na Vladi je bila razprava o tem, da pa je Vlada ta zakon poslala v parlament. In če si ona slučajno želi, da bi midva z ministrom Šušteršičem v parlamentu nadaljevala tisto debato iz Vlade, jo moram razočarati, te predstave ji ne bova nudila. Zakon je zdaj v parlamentu in o tem boste razpravljali poslanci med seboj.

PRESEDENIK DR. GREGOR VIRANT:

Gospa Tamara Vonta, prosim.

TAMARA VONTA (PS PS): Napaka je bila. Tako redko uporabljamo dvojino tukaj, da se včasih pa malce preveč morda kje pojavi. Se opravičujem, gospod minister, če sem vam s tem prizadela to. Nikakor ni bil to moj namen, saj veste, da ne.

Ne vem, minister Šušteršič, ste vi predstavnik Vlade ali niste. Pravite, Vlada je dala to v parlament. Zdaj ne vem, ali vi sodite zraven ali ste vi kakšno telo, tako kot Luna ob Zemlji, samo satelit, ki kroži okrog Vlade. Tega ne razumem namreč. In to, kar pravite, da imate izračun za vse, tudi za povišan DDV za časopise, jaz ne poznam človeka na svetu, pa po mojem ga nihče ne pozna in ga tudi ni, ki bi imel izračune za vse. Tako ga tudi vi nimate. Kriza v časopisni panogi ni samo stvar gospodarske krize, ampak vemo, da gre za stvar, ki se vleče že nekaj let in ni povsem neposredno povezana s tem. Je pa res, da je gospodarska kriza, pa tudi recesija, na področju časopisne panoge najbolj prizadela prav te. Torej bi pričakovali neko sistemsko rešitev. Vemo, da ta vlada zelo zagovarja sistemske rešitve in sistemske zakone. Pričakovali bi torej neko sistemsko rešitev, ne pa sistemske pogrebne službe. Tako se je težko izogniti občutku, da gre v bistvu še za eno bitko velike vojne za omejevanje javnega izražanja in

spodkopavanja intelektualne družbene sfere, ki je kritična do Vlade, to povzeman.

Zanima me, še enkrat bi prosila resnično za odgovor:

Po kateri evropski državi ste se zgledovali – ker je ni namreč?

Zakaj tega ne nadomestite kje drugje? Denimo z omejevanjem vpisa na visoke šole, fiktivnega vpisa, kjer je sistem izdelan, pa ga ne izvajate, s tem, da bi vojaki prišli iz Afganistana, recimo, da dam te primere, oprostite minister Hojs, in morda je takšnih postavk še nekaj. Recimo brezpilotna letala... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Morda dopolnilni odgovor.

Dr. Žiga Turk, izvolite.

DR. ŽIGA TURK: Jaz bi rad pojasnil samo tisti del iz vašega vprašanja, tudi iz prvega dela, ki se je nanašal na super znižano oziroma ničelno stopnjo DDV na časopise. V zvezi s tem nekateri operirate v teh debatah, nekateri ste operirali s tem v predvolilnih programih. Ta vlak je odpeljal, ko se je Slovenija včlanjevala v Evropsko unijo. Takrat bi se lahko kot nekatere druge države izpogajali za ničelno stopnjo DDV za časopise. Pa se nismo. In tega sedaj ne Slovenija ne kakšna druga evropska država več ne more urediti.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Še minister Šušteršič.

DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ: Jaz bi še pojasnil okrog teh astralnih teles pa izračunov za vse potrebno. Poglejte, jaz sem samo povedal, ker vaše vprašanje je bilo, ali ministra še vedno to podpirata. Jaz sem pač povedal, seveda jaz to še vedno podpiram, sicer tega predloga verjetno ne bi bilo, ga ne bi dal na Vlado in ga tudi Vlada verjetno ne bi podprla. Samo sem hotel povedati, da nisem jaz edini, ki je to predlagal v Državnem zboru. Sem pa povedal že nekajkrat argumente. Kar se tiče vprašanja izračunov, pogledajte, gre za zelo preprost izračun. In rečete, če je cena toliko, pa davek toliko, koliko več davka dobim, če dvignem stopnjo, in koliko mora potem prodana količina pasti, da ne dobim nič več davka. To se da zelo hitro narediti, vam lahko tudi pokažem. Zelo preprosta zadeva in velja za vsak primer, ko dvigneš davek. Ne velja pa za kaj drugega, res, to pa res ne.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, minister.

Želite še besedo?

Izvolite.

TAMARA VONTA (PS PS): Ja, lahko tudi računava. Če razumem, ste v Državni zbor poslali en predlog, ki koalicijsko ni usklajen. Vsaj tako je bilo slišati. Ne vem, vaš državni sekretar

Živkovič govori eno, gospod Virant je na Valu 202 govoril nekaj drugega, potem imamo še kakšno tretjo različico, tako da je zelo težko slediti temu, kaj se v resnici dogaja. Ampak verjetno bomo to videli zdaj v Državnem zboru. In preden jaz dobrohotno zvijem ta časopis in se odpravim po novembrski šopek ter k frizerju, bi o tem vprašanju prosila za razpravo po 246. členu Poslovnika. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

O vašem predlogu bomo odločali jutri v okviru glasovanj.

Zdaj pa je na vrsti z vprašanjem mag. Majda Potrata, ki bo zastavila vprašanje ministru dr. Žigi Turku.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovana gospa ministrica, ministri!

"Najboljši študentje že v zadnjih letnikih razmišljajo samo o tem, kako bodo zbežali v tujino. V državah, ki so se odločile, da bodo krizo prebrodile z razvojno strategijo, imajo izredne priložnosti." To citiram po Draganu Mihajloviču, prvemu slovenskemu dobitniku projektne nagrade evropskega raziskovalnega sveta za priznane strokovnjake. Število mladih, ki odhajajo, je po njegovem mnenju grozovito. Samo letos naj bi jih odšlo okoli 8 tisoč. Zdi se, da se tisti, ki vodijo državno politiko, ne zavedajo posledic svojega ravnanja. Še več. Beg možganov celo zanikajo. Tudi izjemnega odpora do novele o visokem šolstvu na javni predstavitvi mnenj niso zaznali. Po njihovem mnenju ima novela dobro javno podporo. Vzeli so na znanje, da so jim nekateri naklonjeni in drugi ne. Čeprav ne minister ne direktor direktorata nista bila v dvorani nepretrgano, je to samo potrditev njune že večkrat izkazane ignorance in arogance.

Glede na opozorila študentk in študentov na javni predstavitvi mnenj, da javno visoko šolstvo postaja vse manj dostopno, da predlagani način imenovanja sestave sveta Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu omogoča politizacijo visokošolskega prostora, da se bo zaradi dopuščanja večjega obsega dela zaposlenih kakovost študija poslabšala ter da se omogoča vstop tujim visokošolskim institucijam, katerih listine o zaključku študija v Sloveniji ne bodo javno veljavne, študij pa bo plačljiv sprašujem, spoštovani gospod minister:

Kako Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport vključuje predstavnike študentov v pripravo normativnih aktov ter sprejemanje drugih odločitev na področju visokega šolstva?

To, kar je bilo mogoče slišati na javni predstavitvi mnenj, kaže na to, ali da se ne poslušate, ali da niso vključeni, ali da jih niste uspeli prepričati. Pa me zanima, kako so vključeni v postopek pripravljanja dokumentov, ker je bilo že ob Zujfu slišati, da je bilo nekaj s

Študentsko organizacijo usklajeno, kasneje pa se je izkazalo, da s tisto Študentsko organizacijo ni bilo usklajeno. Hvala za odgovor.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Izvolite, dr. Žiga Turk.

DR. ŽIGA TURK: Hvala lepa.

Bom začel kar pri koncu. Zujf je s Študentsko organizacijo seveda bil usklajen, kljub številnim pritiskom, političnim pritiskom, ki ga je bila Študentska organizacija deležna, da bi se tudi oni pridružili fronti tistih, ki bi temu nasprotovali. Ampak seveda Študentska organizacija je imela zelo jasne interese, zakaj je podprla Zujf, zakaj je podprla tudi rebalans proračuna. Zato, ker se Študentska populacija zelo dobro zaveda, da če se bo ta država še naprej nebrzdano zadolževala, da bodo prav oni tisti, ki bodo ta dolg odplačevali. Glede na to, da ste mi v svoji razpravi pripisali podobno kot kakšen kolumnist v dnevnem časopisju krivdo oziroma odgovornost za beg možganov, vam moram povedati, da se naše ministrstvo ukvarja z razvojem možganov mladih ljudi – od vrtca pa do doktorskega študija. In kolikor sem jaz obveščen, se ta beg možganov dogaja po tem, ko doštudirajo, ko doktorirajo. In seveda se lahko vsi vi tukaj vprašate, kaj delate, kaj ste že in kaj še boste storili za to, da bo Slovenija država, ki bo mladim bolj naklonjena, ki jim bo odpirala več priložnosti na področju podjetništva, zaposlovanja in tako naprej. Tudi reforme, ki jih poskuša ta vlada v tem mandatu izpeljati, predvsem reforma pokojninske zakonodaje, delovne zakonodaje, prijaznejše okolje za podjetništvo, so tiste stvari, zaradi katerih bodo mladi ostajali doma, ne zakon o visokem šolstvu, ki ste ga tudi vtaknili v to vprašanje in o katerem ste popolnoma neosnovano trdili, da jaz ali moj direktor nisva bila ves čas v dvorani. Vsaj eden je bil ves čas razprave v tem parlamentu. In verjemite mi, razprava je bila dolga, mnenja so bila obširna. Vsaj eden je bil ves čas tukaj in je spremljal, kaj ste vi, vaši kolegi, kolegice in gostje imeli za povedati. Odnos torej nikakor ni bil ignorantski, ampak smo vsem argumentom prisluhnili.

Kar se tiče sodelovanja s Študentsko organizacijo Slovenije. Oni so bili deležni enega prvih mojih obiskov kot ministra izven našega ministrstva. Srečevali smo se redno, preden je bil ustanovljen oziroma je začel formalno delovati Svet Vlade Republike Slovenije za študentska vprašanja. Kljub nekaterim drugačnim idejam smo ohranili njegovo neodvisnost, torej ga nismo povezali skupaj v svet tudi za mladinska vprašanja, za kar so nam tako mladina na splošno kot študentje hvaležni. Sestajali smo se tako v zvezi z Zujfom, sestali smo se in si izmenjali tudi v določeni meri nasprotujoča si stališča v zvezi z novelo zakona o visokem šolstvu. Prav tako Študentska organizacija sodeluje tudi v kriznih

koordinacijah, ki jih vodimo v zvezi s proračunom za leti 2013 in 2014.

Mi smo prepričani, da so študentje pravzaprav tisti, ki so stranka v našem sistemu, ki so koristniki sistema izobraževanja, ki imajo kot taki enake pravice, kot jih imajo kupci v trgovini. Do njih se mora celoten sistem obnašati v skladu s tistim pregovorom: Kupec je kralj, zato so deležnik, ki jih mi v svojih diskusijah, v svojih pripravah zakonov seveda zelo zelo upoštevamo. In tisto, kar je morda bistveno, tudi na tisto prejšnjo razpravo, ti študentje, ti mladi ljudje, ki sedaj dosegajo izobrazbo, oni bodo iz svojih plač plačevali obresti in dolgove, ki jih bomo mi ali pa ki smo jih mi v preteklosti naredili. Zato je njihov glas zelo pomemben.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želite dopolnitev?
Izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala.

Jaz bi prosila, da bi odgovarjali tistemu, ki jih sprašuje, ne pa na druge razprave. Ste mi enkrat, ko ste mi odgovarjali, tudi očitali, da samo jaz govorim o ustanavljanju novih univerz, nihče drug ne. Iz magnetograma Javne predstavitve mnenj si preberite mnenje dekana dr. Janeza Polha, ki je, berem, "se pa v prihodnosti vidi v prihajajoči univerzi Novo mesto". Nisem Janez Polh.

Kako ste poslušali in kako niste, je tudi v magnetogramu zabeleženo, kdaj ste javno predstavitev mnenj zapustili. Ampak glede na to, kako slišite tisto, kar vam ljudje govorijo in kako se do izrečenega vedete, vam naj samo iz vašega magnetograma preberem: "Ena od tem je bila beg možganov. Ljudje iz Slovenije odhajajo zato, ker Slovenija ne odpira dovolj priložnosti. Tudi zato, ker je trg dela zanje preveč zaprt. Beg možganov je zato, ker ni priložnosti v gospodarstvu," res sem vmes malo teksta izpustila, "ne vem, kako bi več nekritičnega", poudarjam nekritičnega, "financiranja javnega sektorja pri tem pomagalo, razen seveda če je edina ambicija mladih, da se zaposlijo v javnem sektorju. Pa upam, da to ni edina ambicija." In to je res. Vaše izjave, vaši zapisi, pa tudi direktorja Direktorata za visoko šolstvo kažejo, da vzpostavljate vzporedni svet, vzporedno infrastrukturo, ker vam je javni sektor nekaj, kar je treba izriniti. Če samo gledamo, koliko storitev opravljajo diplomanti v javnem sektorju, potem morajo biti možnosti za zaposlovanje odprte tudi v javnem sektorju. Pa jih zapirate z vsemi temi ukrepi. Ne vem, s kom se pogovarjate in s kom ne, vseeno javna predstavitev mnenj ni pokazala... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Dopolnitev odgovora.

Minister, izvolite.

DR. ŽIGA TURK: Hvala lepa.

Ne vem, gospa Potrata, kronski dokaz, ne vem sicer natančno zakaj, ampak naj bi bil, kronski dokaz za to, da jaz ne govorim resnice o tem, da ministrstvo ne govori o ustanavljanju novih visokošolskih zavodov, naj bi bil to, da je neki gospod Janez Polh to omenil. V Sloveniji velja svoboda govora, vsak ima svoje ideje, interesi so različni, ambicije so različne. Jaz sem vam povedal, da se preveri, da se dokumentira, da ministrstvo nobenih korakov v to smer ni naredilo. Pa ne, da bi bili ti koraki a priori napačni, ampak ni jih naredilo in vse vaše krive obtožbe na ta račun ne bodo ničesar spremenile. Ja, v magnetogramu je zabeleženo, kdaj sem sejo zapustil jaz. V magnetogramu je tudi zabeleženo, kdaj jo je zapustil direktor direktorata gospod Rončević in ta zadnja ura je enaka uri, ko se je ta seja končala. Tako tudi vaš očitek o tem, da smo kakšno razpravo ignorirali, da se je nismo udeležili in tako naprej, ne drži. Jaz sem imel ene nujnejše obveznosti, mislim, da sem sprejemal nekega tujega ministra ali nekaj takega je bilo, in sem si dosti časa vzel tako za razpravo v parlamentu o tem vprašanju kot seveda tudi za posvetovanje v zvezi z deležniki. Tudi tisto, kar ste vi citirali iz magnetograma, jaz sem zelo zadovoljen, da je nekaj zelo podobnega, kot sem povedal tudi tukaj, da sem konsistenten v svojih mnenjih, da sem konsistenten v razmišljanjih. Bega možganov, spoštovana gospa poslanka, mi v Sloveniji ne bomo reševali tako, da bomo za možgane ustvarjali delovna mesta v javnem sektorju.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želite še proceduralno?

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD):

Postopkovno predlagam, da opravimo razpravo o odgovoru ministra dr. Žige Turka na moje poslansko vprašanje, ker v ničemer ni odgovoril na tisto, kar sem ga vprašala, hkrati pa vtaknil v svoj odgovor, če jaz vtikam, potem tudi minister vtika v svoj odgovor navedbe, ne nekega Janeza Polha, ampak je to dr. Janez Polh, ki je mimogrede dekan Fakultete za informacijske študije v Novem mestu, ki jo direktor Direktorata za visoko šolstvo zelo dobro pozna. To se pravi, da ni kar takole priplavalo in sem vas demantirala, gospod minister, da nisem edina, ki o tem govorim, če bi že ravno šli na to. Vem, da smo imeli javno predstavitev mnenj o noveli zakona, vem, da bomo opravili tudi obravnavo, splošno obravnavo tega zakona, ampak dvomim, da se bo karkoli v predlogu zakona spremenilo. Če poslušam odgovore članov vlade Ivana Janše, gre to po principu: vlada je sprejela, parlament bo pa odločil, kaj bo z amandmaji spremenil. Kolikor vem, še do zdaj niso ničesar spremenili tako, kot je želela opozicija in bo na koncu zakon tak, kakršen je bil na vladi sprejet. Pa ne gre za nepomembno

vprašanje. Za zelo pomembno vprašanje gre, zato je treba o njem razpravljati. Udeleženci javne razprave so me spraševali, kaj si mislim, kakšen bo učinek javne razprave. Pa sem jim povedala približno tako, kot sem jim zdaj. Pa dovolite, da še nekaj citiram iz magnetograma, da boste videli, ali govorim zdaj nekaj, kar je iz trte izvito ali ne. Gospod minister je, preden je odšel, takole rekel: "Strinjam se s tem, da znanost in visoko šolstvo nista pametna prva točka za varčevanje. In seveda sem današnjo razpravo poslušal tudi zato oziroma v smislu, koliko uporabnega je bilo povedanega kot argument za to, da se zagotovi čim boljše financiranje znanosti in visokega šolstva. In nekaj tega smo tudi slišali predvsem od kolegov iz umetniških akademij, glasbe in tako naprej, nekaj splošnih fraz, ampak res uporabnega je bilo pa malo."

Če smo do mnenja strokovne javnosti tako zelo nerazumevajoči, potem sta besedi ignoranca in aroganca upravičeni. In, gospod minister, je že res, da vsaka šola nekaj stane, samo zakaj bi morali ceno za ministrovo šolo plačati visoko šolstvo, znanost in kultura in z njimi vsi, ki nam je mar javni interes. Zato mislim, da moramo opraviti razpravo o odgovoru ministra. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: O vašem predlogu bomo odločali jutri v okviru glasovanj.

Nadaljujemo z vprašanjem gospe Alenke Jeraj. Vprašanje ima za ministra za infrastrukturo in prostor gospoda Zvonka Černača.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Hvala za besedo. Lep pozdrav ministrom!

Gospod minister, konec julija tega leta je začel veljati Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozih v cestnem prometu, ki je razveljavil določbe Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ki se nanašajo tudi na subvencionirane prevoze za dijake in študente. Sedaj se ta zakon že skoraj dva meseca uporablja.

Zanima me:

Kakšni so učinki spremembe oziroma uvedbe subvencioniranega prevoza za dijake in študente?

Ali beležimo več prevozov?

Vemo, da je težka finančna situacija za mnoge družine in je zagotovo takšna subvencija pomembna za te družine.

Kakšen je prihranek?

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala za vprašanje.

Odgovor minister Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala za vprašanje. Lep pozdrav vsem!

Gotovo ima ta sprememba pozitivne učinke na več segmentih; pomembno se mi zdi

tudi, da smo uspeli na ravni treh ministrstev, Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve in na ravni našega ministrstva poenotiti poglede v teh zelo težkih časih, v času, ko se soočamo z resnimi finančnimi težavami in da smo kljub temu, da je treba varčevati na vseh področjih, uspeli sredstva, ki so bila v preteklosti namenjena temu segmentu predvsem na Ministrstvu za izobraževanje, znanost, kulturo in šport in na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve v višini približno 40 milijonov evrov kot dodatki k štipendijam usmeriti v ta javni prevoz in s tem nekako okrepiti, popularizirati javni prevoz predvsem med mladimi, med mlado populacijo.

Dosegli smo pa še en pomemben učinek skozi ta ukrep, in sicer ta, da smo nekako stroške izobraževanja tistim dijakom in študentom, ki ne živijo v metropolah, predvsem v mestu Ljubljana, nekako izenačili s tistimi, ki živijo v samem mestu. Jaz mislim, da je to zelo pomembno tudi v luči teh razpravav, ki jih poslušamo že nekaj časa in tudi danes o tem, kako se na vseh segmentih sredstva krčijo, kako ta vlada ne podpira vzgoje in izobraževanja in tako naprej. Seveda podpira in eden izmed ukrepov na tej poti je tudi ta ukrep glede subvencionirane vozovnice. Za primerjavo lahko povem, da recimo nek dijak ali študent, ki se vsak dan vozi v šolo iz do 60 kilometrov oddaljenega kraja, da vsak dan pride v ta kraj in se vozi potem tudi v mesto, konkretno Ljubljana, plača na mesečni ravni 20 evrov. Prej je plačeval preko 150 oziroma tudi do 180 evrov na mesečni ravni, kar pomeni, da je družinski proračun tega dijaka, te družine na letni ravni razbremenjen nekje v višini tisoč 500 evrov, če vzamemo, da sta dva takšna v družini, to pomeni na letni ravni približno 3 tisoč evrov manj. Pomembno se mi zdi, da smo to uvedli v času, ko vladajo restriktivne razmere in da smo ta sredstva, ki so se prej v velikem delu namenjala, če poenostavljeno rečem, so se pretvorila v bencinske hlape v osebnih avtomobilih, da se namenjajo javnemu prevozu.

Mi ocenjujemo, da bomo z nekimi dodatnimi ukrepi uspeli bistveno večji obseg teh prevozov zagotoviti s sredstvi, ki so bila doslej tudi namenjena. Jaz sem enkrat že povedal, da računamo, da eventualno tam nekje med petimi in desetimi procenti bi lahko bil ta povečan znesek, ob tem da se je število dijakov in študentov, ki koristijo javni prevoz, v primerjavi z lanskim letom povečalo za preko 50 %. V septembru letošnjega leta javni prevoz za šolo koristi 43 tisoč dijakov in okrog 20 tisoč študentov, se pravi 63 tisoč, v enakem obdobju lanskega leta je ta javni prevoz koristilo samo okrog 30 tisoč dijakov in študentov. Pri tem je treba povedati, da se je pa bistveno povečala uporaba mestnega prevoza, približno 15 tisoč dijakov in približno 15 tisoč študentov koristi mestni prevoz, večinoma seveda v Ljubljani. Kako tudi ne, v lanskem letu so morali vsi tisti

dijaki in študenti, ki niso imeli stalnega prebivališča na območju Mestne občine Ljubljana, plačevati bistveno višjo ceno vozovnice za uporabo mestnega prevoza kot dijaki in študenti, ki so imeli stalno bivališče v Mestni občini Ljubljana. To je nekako prvi korak na poti do integriranega javnega potniškega prometa, kjer računamo, da bi lahko projekt zaključili v letu 2013 in ga uvedli v letu 2014 na ta način, da omogočimo čim bolj prijazen storitev javnega prevoza preko ustreznih prevoznih sredstev, pa tudi preko ustrezne prometne infrastrukture, in to predvsem na tak način, da bo nekdo, ki bo uporabil javni prevoz, lahko z isto vozovnico kombiniral prevoz z vlakom, avtobusom in ostalimi prevoznimi sredstvi. Tu načrtujemo tudi vključitev enega dela segmenta na podoben način kot zdaj pri populaciji dijakov in študentov v okviru javnega prevoza. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Mag. Barbara Žgajner Tavš ima vprašanje za ministra za delo, družino in socialne zadeve mag. Andreja Vizjaka.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS): Hvala lepa za besedo. Spoštovani minister!

Finančni minister je vesel človek. Vsaj tako sem lahko razbrala danes, ker ima ves čas nasmeh na obrazu, ker se je izkazalo, da je očitno dober gospodar, saj bo na različnih področjih privarčeval toliko in toliko milijonov evrov, v prihodnjih letih seveda. Jaz pa pravim, da smo današnje sejo navkljub vsemu začeli tragično. Uvodna predstavitev proračuna je zvenela bolj kot umor socialne države, pravične in solidarne države. Ljudi bomo dodatno obremenili, davčno obremenili, zniževali bomo plače, okrnili bomo pokojnine.

In naj se dotaknem pokojninske blagajne, glede na to, da se moje poslansko vprašanje nanaša nanjo. Premier obljublja stabilen in pravičen sistem, ki bo v skladu s sedanjim časom – torej varčevanje. Začelo se je z Zufom. Takrat ste drastično in neenakomerno posegli v pravice upokojencev za nedoločeno časovno obdobje. Nekaterim ste pokojnine znižali tudi do 30 %. Med upokojenci, ki ste jim znižali pokojnine, je največ tistih, ki so del delovne dobe prebili v nekdanji SFRJ. Drugo najbolj številno skupino upravičencev predstavljajo borci NOB, približno 7 tisoč 500 jih je, potem sledijo nekdanji begunci, interniranci, vojaški zavarovanci, delavci z beneficiranim stažem, 240 je uživalcev izjemnih pokojnin in tako dalje. Skupaj je teh ljudi 27 tisoč 180. S predlogom pokojninske reforme boste čiščenje dokončno izvedli. "Čiščenje", rečeno pod narekovaji. Iz pokojninske blagajne boste na druge proračunske uporabnike prenesli vse te sporne pokojnine – po vaši oceni sporne pokojnine, saj po novem pokojnina ne bo več definirana kot nekaj, kar pripada, ampak kot

socialni korektiv, ki zagotavlja dostojno življenje na starost.

Tu vas sprašujem:

Kje se začenja in konča dostojno življenje?

Ali je mogoče razumeti vaše napovedi, da izdatki pri omenjenih kategorijah upokojencev nimajo nobene zveze s socialnimi korektivi ali solidarnostjo, kot napoved dokončnega brisa vseh pravic, dodeljenih na podlagi veljavne zakonodaje iz preteklosti, ki je bila za marsikoga izmed teh ljudi v znamenju borbe za pravično, samostojno in uspešno državo?

Sprašujem vas tudi:

Kako boste za te ljudi v vmesnem časovnem obdobju – vzeli ste si namreč eno leto časa po novi pokojninski zakonodaji, da boste dokončno uskladili pokojnine tudi za te ljudi, ki bodo po različnih ministrstvih, kot rečeno, kot neke vrste socialni korektiv?

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Minister, izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovana poslanka, hvala lepa za vaše vprašanje.

Z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju želimo pokojnini vrniti status, ki temelji na vplačanih prispevkih. Torej status pravice, zaslužene z minulim delom. Zelo pomembno je, da razumemo pokojnino kot pravico, ki izhaja iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja. V preteklosti pa so se znotraj pokojninskega sistema podeljevale pravice, ki niso imele podlage na vplačanih prispevkih v pokojninsko blagajno, iz katere se le-te pravice tudi izplačujejo. In to je pomenilo odstop od osnovnega načela pokojninskega sistema, to je od načela zavarovanja. V večini primerov te pravice niso bile v funkciji zagotavljanja solidarnosti, niti ne medgeneracijske, niti ne intergeneracijske, ampak bolj v funkciji zagotavljanja pravic posameznim družbenim kategorijam. Zakon o uravnoteženju javnih financ je posegel zgolj v nadpovprečne pokojnine. To se pravi, pokojnine nad 622 evrov. In ni res, da ima to kakorkoli opravljenost z umorom socialne države. Še enkrat, nihče izmed upokojencev ali tistih, ki je deležen katerekoli posamezne pravice pod 622 evri, ni bil deležen nikakršnega posega v le-to. S tem ukrepom želimo tudi dolgoročno zagotoviti večjo preglednost pokojninske blagajne in tudi večjo motiviranost po vplačilu v pokojninsko blagajno. Le če bomo tudi uveljavili pokojninsko blagajno kot nekaj, kar je v smislu zavarovanja za primer starosti in izhaja iz dela, potem lahko verjamemo, da bodo ljudje tudi motivirani k vplačilu. Če se pa vsakršna oblast izmisli dodati ali razširiti kakšno kategorijo ljudi, ki prejemajo denar iz tega naslova, potem pa to ruši stabilnost pokojninskega sistema. In prav s ciljem, da motiviramo k vplačevanju prispevkov, in s ciljem zagotavljanja dolgoročne finančne stabilnosti menimo, da je treba iz pokojninskega

sistema izvzeti vse tisto, kar je bilo legitimno in tudi formalno podeljeno kot pravica. Torej ločiti iz pokojninskega sistema. Tudi zdaj so te pravice podeljene v raznih zakonih. Ne v Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ampak v več raznih področnih zakonov. In mi v tej fazi s 161. in 408. členom Predloga zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju zgolj želimo, da se te pravice uredijo v posebnih predpisih in da se tudi proračunske postavke, ki so namenjene financiranju teh pravic, zagotovijo glede na področje, kamor pač sodijo.

V tem letu dni ne bo nič drugače. Ne posegamo ne v krog upravičencev, niti ne v obseg teh sredstev. Kaj bo, ko bodo posamični resorji predlagali prenos teh pravic v področno zakonodajo, bo stvar diskusije v tem parlamentu, kajti to se bo lahko naredilo zgolj z zakonom. Te pravice so zelo različne in tudi zelo nespornim kategorijam ljudi. Mi sploh ne zanikamo teh pravic, vendar pravimo, da nimajo kaj delati v pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Če bodo te pravice in če se bo parlament odločil, da jih ohrani, pač bodo. Jaz tudi ne vidim razloga v tem trenutku delati kakršnekoli panike, še posebej pa neutemeljene, da vlada zdaj z zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju posega v te pravice. Eno leto do izteka prehodnega obdobja bo vse po starem, kot je bilo sedaj.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora?

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ: Hvala lepa, minister.

Ni vse res, kar ste dejali. Z Zujfom ste posegli in brisali pokojnine delavcem, ki so delali v nekdanji Jugoslaviji in vplačevali v pokojninsko blagajno. Brisali ste kmetom in ne nazadnje sprašujem vas:

Če gre za pokojnine, ki naj bi bile plačilo za minulo delo in dosežke, mar se vam ne zdi podcenjujoče do borcev NOB, ki so štiri leta, namesto da bi študirali ali delali in imeli možnost vplačevanja v pokojninsko blagajno, dali glavo za to, da so se borili za domovino, svobodno samostojno in uspešno domovino?

Tem ljudem odrekate pravico. Jaz se bojim, da je v ozadju nekaj drugega. Prepričana sem, da bodo po novih zakonih pravzaprav ti ljudje dobili pravico do prejemkov, ki niso pokojnina, se ne usklajujejo kot pokojnine, niso pridobljena pravica, ampak se lahko z zakonom vanje posega, kar pomeni, da je cilj te vlade, da se te pokojnine prenesejo, preimenujejo in na zakonsko, bom rekla, dopusten način se tudi zniža višina teh tako imenovanih, po novem, socialnih transferov. Mimogrede, želim vas opozoriti na zelo jasno stališče, ki ga je dala varuhinja človekovih pravic. Pravi: "Zakon lahko drugače uredi način usklajevanja pokojnin s plačami ali z življenjskimi stroški, ne sme pa neposredno poseči že v z odločbo odmerjeno

pokojnino." In vi ste to storili. Posegli ste v odmerjeno pokojnino že z Zujfom. Zato pravim, da to, kar boste storili v pokojninski blagajni, je nadaljevanje tega, kar ste storili z Zujfom, in jaz se res bojim, da bodo te pokojnine kot socialni transfer, ki so vezane na cenzus 622 evrov. To res ni človeka vredno dostojno življenje.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Dopolnitev odgovora.

Prosim, minister.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa, za to dodatno vprašanje.

Torej poslanka ve očitno več, kot vem jaz. Ve že, kakšna bo bodoča ureditev, pri čemer ni niti enega predloga v tej smeri. Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, kar je bil tudi temelj tega poslanskega vprašanja, zgolj želi dati eno samo sporočilo, in to je, da so pravice, ki nimajo osnove v vplačanih prispevkih iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, to se pravi, da so te dajatve lahko sicer del izdatkov proračuna, ne pa pokojninske blagajne. In gre skozi pokojninsko blagajno vrsto takšnih transferjev, kar 440 milijonov evrov. Če se bomo odločili v prihodnje, da bomo izplačevali vse te pravice iz proračuna, bodo seveda na ministrstvih ustrezne proračunske postavke in jaz nimam nič proti temu, da bo zavod tudi v prihodnje neke vrste poštar za te pravice. Vendar moramo jasno vedeti, da bodo upravljanje s temi pravicami del politike posameznega resorja in verjetno potem tudi ne bo tako brezbrizno odločanje o teh pravicah. Danes se vse te pravice združijo v eni sami proračunski postavki Ministrstva za finance, ki približno znaša milijardo 400 milijonov do milijardo 500 milijonov. To je največja proračunska postavka. In ni v redu, da se na tako nepregleden način obravnava tudi celotna pokojninska blagajna v nadaljevanju. Zato, spoštovana poslanka, pustimo takim trdim trditvam, kdo bo v kaj zarezal, pustimo to trenutku, ko bo dejansko tak predlog na mizi. Mi danes ne obravnavamo Zujfa. O Zujfu boste verjetno govorili še kaj v tem parlamentu. Mi smo tudi skozi koalicijo že obravnavali Predlog sprememb Zakona o uravnoteženju javnih financ v smislu drugačne obravnave in zlasti tistih zaposlenih, ki so delali v drugih državah in so prav tako plačevali v pokojninske blagajne, vendar ne v slovensko, iz katere se sedaj izplačujejo pokojnine. Vsakršna druga zarota zoper te pravice je pa meni neznan. Saj pravim, mi v tem času zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju zgolj selimo to s prehodnim obdobjem, vendar dokler to ne bo preseljeno, bo način izplačevanja teh pravic kot doslej.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Očitno še postopkovni predlog.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS): Hvala lepa za besedo.

Dovolite, da dam najprej obrazložitev. Minister, te pravice se že danes ne izplačujejo iz pokojninske blagajne, ampak iz proračuna. To upam, da veste. Jaz pravim, da moramo poslanske in poslanci prej vedeti, kaj bo prinesla neka zakonska rešitev, ne takrat, ko bomo soočeni z dejstvom in postavljeni pred dejstvo. Danes bi morali poznati vse odgovore, kaj bo prinesla rešitev v okviru pokojninske reforme. Če dovolite, na Socialni zbornici zelo resno opozarjajo, da bo ta novi način brisanja iz pokojninske blagajne prinesel dodatnih 100 tisoč revnih ljudi v naši državi. Jaz vas bom spomnila, na zadnje statistične podatke, ki govorijo o tem, da v Sloveniji že danes živi pod pragom revščine 20 %. Morda se vam zdi smešno, pa vas v tem trenutku tudi pozivam, da se boste, ne tako, kot ste v osnovi nameravali, v sredo, 24. 10., ko se bo en del vlade odločil obiskati Zasavje, eno izmed socialno-ekonomsko najbolj ogroženih regij, z več kot 17-procentno brezposelnostjo, tudi vi udeležili tega srečanja. Jaz bom zelo vesela, pa verjamem, da bodo veseli tudi na Rdečem križu, recimo v Trbovljah, če boste prišli, jih obiskali in se tam soočili s situacijo. Tam so revni upokojenci in drugi, ki se srečujejo z nedostojnim načinom življenja, ker so njihovi transferi, dohodki in tudi pokojnine pod pragom revščine. Upam, minister, da boste prišli, da se ne boste udeležili v Brežicah slavnostnega dogodka, kot ste v osnovi nameravali.

Jaz se opravičujem za ta intermezzo, ki pravzaprav nima veliko zveze z osnovnim poslanskim vprašanjem, ampak zdi se mi pomembno, minister je resorni minister in odgovoren tudi za reševanje revščine in socialnih stisk ljudi. In to je del tega. Verjamem, da zelo upravičeno tudi zato, ker se po moji oceni z zakoni, z Zufom, ki bo jutri na obravnavi, in tudi s pokojninsko reformo dodatno posega in se zmanjšujejo pravice upokojencem.

V okviru te moje dodatne intervencije prosim, da se, kot določa 246. člen Poslovnika, opravi dodatna razprava o odgovoru ministra.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala za predlog. Sami ste ugotovili, da ste malce zašli s poti vmes, ampak o vašem predlogu bomo vseeno jutri v okviru glasovanja tudi odločali.

Na vrsti je gospod Alojz Potočnik, ki ima vprašanje za ministra za finance dr. Janeza Šušteršiča.

ALOJZIJ POTOČNIK (PS PS): Hvala za besedo.

Spoštovani minister, Zakon o uravnoteženju javnih financ je med začasnimi ukrepi uvedel tudi davek na nepremično premoženje večje vrednosti. Omenjeni davek je bil v predlogu imenovan krizni davek in tako ste ga omenili tudi danes v svoji začetni predstavitvi. Vselej pa se ga je držal prizvok všečnosti in

velike javne, predvsem medijske, izpostavljenosti. Vendarle po dostopnih podatkih je v davčnem primežu pristala le peščica davčnih zavezancev, nekateri postopki v zvezi z izdajo odločb pravnim in fizičnim osebam pa še tečejo. Vzrok je menda v majhnem številu enot tako imenovanega pasivnega nepremičnega premoženja.

Zanima me:

Kakšen bo, lahko tudi navedete oceno, izplen uvedenega davka v letu 2012 in koliko odstopa od načrtovanega zneska na prihodkovni strani proračuna za leto 2012 po rebalansu?

Ali ocenjujete, da je bila uvedba omenjenega davka dovolj premišljena in smotrna?

Ali jo gre vendarle "knjižiti" med koncesije javnosti predvsem sindikatom?

Vprašanje seveda ni mišljeno kot prispevek k ideološkim davčnim temam.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Izvolite, minister Šušteršič.

DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ: Hvala za vaše vprašanje.

Preden grem na podatke in samo vsebino tega davka, bi pritrdil temu, kar sprašujete, saj tega nismo niti nikdar skrivali, niti ni bilo nikoli kako drugače povedano. Mi smo imeli v času, ko smo sindikatom, zlasti sindikatom, čeprav smo to počeli na Ekonomsko-socialnem svetu, kjer so tudi delodajalci, ampak sindikati so bili tisti, ki jih je bilo treba bolj prepričati, ko smo torej predstavljali ukrepe za uravnoteženje javnih financ, je bila najprej večina ukrepov na odhodkovni strani. Sindikati so takrat zelo jasno povedali, da bi veliko lažje razumeli, ne samo oni, ampak ljudje na sploh, ukrepe za varčevanje, če bi jih spremljali tudi ukrepi za obdavčenje tistih, ki so bogatejši ali ki veliko več zaslužijo. Mi smo takrat na Vladi pravzaprav obravnavali cel seznam možnih ukrepov, ki bi šli naproti temu pozivu. Ko smo ta ukrep tudi potem enkrat naslednjič predstavljali spet na eni seji Ekonomsko-socialnega sveta, je naletel na zelo dober odziv prav pri sindikatih. Jaz sem ves čas v teh razpravah opozarjal, da sicer razumem to težnjo k neke vrste davčni pravičnosti oziroma k temu, da ljudje želijo videti, da je tudi nekdo drug obremenjen, za katerega se jim zdi, da živi bistveno bolje od njih, ampak da hkrati je teh ljudi tako malo in tudi tako malo premoženja, ki ga je možno obdavčiti, da prav velikih finančnih učinkov to ne bo imelo. Danes sem govoril tudi o tem in me veseli, da ste me pozorno poslušali, da se soočamo tudi z nekim izgubljanjem iluzij glede davčnega področja. Vsa ta nasprotovanja različnim predlogom na davčnem področju v zadnjih tednih govorijo o tem, da počasi spoznavamo, da davki niso tista prava pot, kjer moramo iskati rešitev oziroma njihovo dvigovanje. In tudi mislim, da s podatki, koliko smo pa tega zajeli in koliko je dejansko tu bilo

premoženja, ki ga je možno obremeniti, bomo tudi počasi izgubili to iluzijo, da pa v Sloveniji so neki ljudje in da bi lahko vso finančno, fiskalno krizo rešili tako, da bi bolj obremenili tiste, ki jih je menda ogromno in imajo menda ogromno več kot drugi.

Jaz sem prej tudi nekaj teh ukrepov omenil. Uvedba za dve leti 50-odstotne davčne stopnje pri dohodnini je tudi eden takšnih ukrepov, ki sodi v ta krog. Če grem k temu, smo tudi zato te davke uvajali za neko omejeno obdobje krize.

Če vam odgovorim na vprašanje glede tega davka. Uveden je bil za leta 2012, 2013 in 2014. Za leto 2012 velja v polovičnem znesku. Ker je bil uveden sredi leta, se nam ni zdelo utemeljeno enako obremeniti, če na začetku leta ni bil uveden. Tisto, kar je bil namen zakonskega člena in tudi vseh teh razprav, ko so bile ob tem, je bilo obremeniti tisto premoženje, ki ni namenjeno opravljanju neke dejavnosti ali ni v javni rabi. Ideja je bila obremeniti tiste, ki so neke svoje visoke dohodke nalagali v nepremičnine, ki so nek luksuz, ki se ne uporablja in ki ne služi, recimo, se ne oddaja v najem, zato da bi lahko kdo tam živel, se ne opravlja neka gospodarska ali poslovna dejavnost v teh nepremičninah in tako naprej.

Takšen je bil takrat namen in temu smo sledili. Potem se je pokazalo, da, prvič, imamo problem evidenc. Mi smo sedaj prvič morali narediti nekaj, da smo povezali evidence iz registra nepremičnin in davčne evidence, da smo sploh lahko ta davek odmerili. To je bila zelo koristna vaja, če bi kdaj kdo želel uvajati tudi davek na nepremičnine na sploh. In drugič, ko smo potem v skladu z zakonskim členom začeli to odmerjati, se je pokazalo, ko smo te zadeve uvajali, da letos pričakujemo približno 10 milijonov oziroma da je to učinek na letni ravni, če sem natančen, prihodnje leto, ko to mejo spuščamo, pa morda 15 milijonov. Koliko bomo na koncu, ko bodo vse odločbe izdane in vse to pobrano, res, bomo pa videli. Jaz ne bi tvegala neke druge številke, kot te, s katero smo takrat na podlagi podatkov, ki smo jih imeli, računali.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Zahteva za dopolnitev.

ALOJZIJ POTOČNIK (PS PS): Zahvaljujem se, posebej v zadnjem delu, ko ste omenili 10 milijonov. Iz dostopnih virov je razvidno, da je odmera oziroma prve izdane odločbe so nekje 1,2, se mi zdi, ali pa 1,3 milijona, nekaj je pa še seveda neizdanih. Če bi rekel z drugim izrazom, slon se je očitno spremenil v miš. In moram še nekaj reči, vam pa je verjetno tokrat zatajil Excel. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Še dopolnitev.

DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ: 10 milijonov na letni ravni sem rekel, je bila takrat ocena. To pomeni, da za pol leta se davek odmeri 5 milijonov, sami ste tudi rekli, da niso vse odmere uvedene, niso še bile izpeljane, tako bi jaz počakal do konca leta, da se to izvede preden bi o nekih dokončnih številkah govoril. Excel je bil moj ali pa od mojih sodelavcev, slon pa, kot sem povedal, pa ni bil moj. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Mag. Katarina Hočevar ima vprašanje za ministra za delo, družino in socialne zadeve, mag. Andreja Vizjaka.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): Hvala za besedo. Lep pozdrav, spoštovani ministri!

Da organiziranost in delovanje Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje nista prilagojena sedanjim razmeram na trgu dela, smo se stranke koalicije strinjale že v času oblikovanja te vlade.

Zato me zanima, spoštovani gospod minister:

Katere ukrepe ste morebiti že in katere še boste izvedli v smeri institucionalne prenove Zavoda za zaposlovanje?

Slednji bi namreč moral delovati kot začasni delodajalec v smislu agencije za delo. Slabost Slovenije na tem področju je vsekakor to, da nimamo nobenega sistema oziroma modela za napovedovanje potreb na trgu dela, ki bi služil kot pomoč tudi pri usmeritvah na področju izobraževanja. Slednje izhaja tudi iz mnenja Sveta o slovenskem programu stabilnosti za obdobje 2012–2015, ko nam očitajo slabo odzivnost sistema izobraževanja in usposabljanja na potrebe trga dela.

Namesto da bi bil zavod in njegove območne enote ter posamezni uradi usmerjeni k uporabnikom, k iskalcem zaposlitve, v zadnjem času lahko za povrh vsega še beremo, da so usmerjeni izrazito k sebi. Namesto da bi se ukvarjali z aktivnim iskanjem novih priložnosti za brezposelne, se ukvarjajo s pripravo dokumentacije za Komisijo za preprečevanje korupcije.

Zato me zanima, spoštovani gospod minister: Kdaj in kako boste ukrepali v zvezi z zadnjimi ugotovitvami v okviru Zavoda za zaposlovanje?

Hvala za odgovor.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Izvolite, minister.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa.

Spoštovani, hvala za vprašanje. Mi smo že ukrepali v zvezi z ugotovitvami notranjega nadzora, in sicer preden so tudi ostale pristojne službe ki se ukvarjajo z zavodom, že imenovana protikorupcijska komisija in tudi policija, in smo sprejeli ustrezne ukrepe, kljub temu da se dodatno obrazlaga, zakaj so nekatere

neracionalnosti počeli, smo jim že naložili odpravo le-teh in s tem presegli neko dosedanje ravnanje, češ, da so se bolj ali manj uspešno ali neuspešno zagovarjali in vse je ostalo po starem. Ampak pustiva ta del ob strani, je sicer pomemben, vendar ne najpomembnejši.

Zelo pomembno je to, kar ste izpostavili, učinkovitost zavoda na trgu dela. Na trgu dela je treba imeti dejansko trg dela, če želimo, da je zavod učinkovit, to je delovno mesto in brezposelne. Če imamo brezposelnega in ni delovnega mesta, se lahko tudi zavod postavi na glavo, pa ne bo izpeljal zaposlitve, kajti ni brezposelnega kam zaposliti. Zato se mi zdi, da je zelo pomembno, ko govorimo o učinkovitosti zavoda, govoriti tudi o učinkovitosti ostalih ekonomskih politik te države in tudi aktivne politike zaposlovanja za večjo zaposljivost brezposelnih in hkrati za odpiranje novih delovnih mest. Kar je bilo že storjenega, je bilo storjeno to, da smo okrepili, mi rečemo temu prvo bojno linijo, torej tistih svetovalcev zaposlitve, ki delujejo neposredno z brezposelnimi, ki poskušajo iz specifik posameznega brezposelnega in ponudbe delovnih mest posameznemu uradu za delo regij ali krajev narediti pravzaprav neko zaposlitev, neko stično točko. Zaradi tega je bistveno večja aktivnost in tudi preverjanje dejanske aktivnosti posameznega brezposelnega, ali je on zgolj neka številka, ki se sicer udeležuje tu in tam vabil, ali je dejansko aktivni iskalec zaposlitve. Skrajšali smo čas od prijave posameznega brezposelnega na zavod do njegove prve obravnave in izdelave tudi določenega poslovnega oziroma zaposlitvenega načrta. Z novo zakonodajo na področju trga dela in tudi Zakona o delovnih razmerjih želimo dodatno znižati past brezposelnosti, torej povečati zaposljivost brezposelnih oseb tudi s tem, da ne vidijo več motiva v prejemanju nadomestila, temveč da poprimejo za delo, če se le-to ponudi. Zato smo že v okviru Zakona o uravnoteženju javnih financ znižali nadomestila za tiste brezposelne, ki so dlje od enega leta na Zavodu za zaposlovanje, s 60 % na 50 %, z novim predlogom nižamo tudi nadomestila v prvem obdobju, torej prvem trimesečnem obdobju s sedanjih 80 % na 70 %, s predlogom preprečujemo tudi veriženja nadomestil, kar se je v praksi pogosto dogajalo. Ena zelo pomembna novost je pred nami, ki jo tudi predlagamo v Zakonu o delovnih razmerjih in Zakonu o urejanju trga dela, to je, da se posamezni delavec, katerega delo je pri delodajalcu trajno nepotrebno, tako imenovani presežek, prijavi na zavod oziroma obvesti zavod o tem, da bo izgubil zaposlitev, že v času odpovednega roka in da se zavod za zaposlovanje aktivno ukvarja s tem najmanj en dan na teden tudi že v času odpovednega roka. S tem želimo preprečiti, da bi delavec izgubil tistih nekaj tednov na začetku aktivne brezposelnosti za to, da ga šele začnejo obravnavati, zato želimo, da ga zavod vključi v

ustrezno obravnavo in evidenco že takoj, ko ve, da mu bo prenehalo delovno razmerje.

Seveda smo zaradi učinkovitejšega zaposlovanja tudi prenovili ukrepe aktivne politike zaposlovanja. Naj tu omenim en zelo pomemben ukrep, ki je doživel veliko odobravanja zlasti med mladimi. To je tako imenovani prvi izziv. To je ukrep subvencioniranja zaposlitve mladih do 26 let.

Tudi s pokojninsko zakonodajo predvidevamo narediti večjo zaposljivost mladih s tem, da jim znižujemo prispevke za pokojninsko zavarovanje v prvem letu in jih znižujemo tudi v drugem letu zaposlitve.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Še dopolnitev.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): Hvala, minister, za ta del odgovora.

Moram reči, da me veseli, da ste ob teh ključnih reformah, ki jih pripravljate, uspeli nekaj postoriti tudi na tem področju. Govorili ste o notranjem nadzoru, jaz upam, da bo dal ustrezne rezultate in izsledke.

Zanima pa me:

Kaj pa zunanja strokovna presoja splošne učinkovitosti zavoda za zaposlovanje?

Ali jo bomo dočakali oziroma kdaj bodo njeni izsledki na voljo, če bodo?

Omenili ste prvi izziv. Vsekakor dobrodošel projekt, ki ga mladi željno pričakujejo.

In me zanima:

Ali imate poleg tega projekta še kašnega aduta v rokavu?

Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Minister, izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Seveda želimo ukrepe, ki se primejo, ki so deležni pozitivnega učinka, nadgraditi. Zato je naš zelo pomemben adut v rokavu ta, da bomo ta tako imenovan prvi izziv, ki je namenjen zaposlitvi mladih za nedoločen čas, okrepili tudi v letih 2013 in 2014 in v nekajkratni višini dosedanjih sredstev za ta namen. Zelo pomemben adut za to je tudi nova delovnopravna zakonodaja, ki želi skozi rahljanje togosti pogodbe za nedoločen čas in individualnega prenehanja delovnega razmerja v teh primerih, torej z debirokratizacijo teh postopkov želimo spodbuditi in prepričati delodajalce, da je sklepanje pogodb za nedoločen čas za njih v marsikaterem primeru tudi bolj učinkovito, kot je sama pogodba za določen čas. To so zelo pomembni in močni instrumenti, s katerimi želimo razbremeniti tudi zavod za zaposlovanje. In še nekaj je takšnih. Eden izmed teh je tudi črtanje obveznosti potrebe po objavi prostega delovnega mesta za delodajalce na zavodu. Marsikateri zasebni delodajalec ima s tem samo nepotrebne

birokratske ovire, saj je že izbral ustreznega kandidata in se mora torej odzivati na ponudbe in ne nazadnje tudi odgovarjati na te ponudbe. Po drugi strani želimo z določenimi organizacijskimi ukrepi, ki so posledica tudi sprejete mase plač v javnem sektorju in tudi v zavodih, okrepiti svetovalce zaposlitve, ki imajo neposreden stik z brezposelnimi, na račun zaposlenih v centrali in tistih, ki snujejo takšne in drugačne programe za srednjo in daljšo prihodnost. Bistveno bolj smo neposredni in uporabljamo ukrepe aktivne politike zaposlovanja, ki dajejo rezultate. Eden takšnih zelo pomembnih je tudi usposabljanje na delovnem mestu, ki se je pokazalo v preteklosti kot učinkovito. Torej, da se brezposelni usposabljujejo na konkretnem delovnem mestu in pri konkretnem delodajalcu, kajti tam se točno vidi izhod v zaposlitev.

Spoštovani! Res je, na tem področju je kar precej treba postoriti, vendar naj zaključim. Če imamo delovna mesta in če bodo uspešni ukrepi, in verjamem, da bodo, ki so v tem paketu in so namenjeni tudi oživiljanju gospodarstva, povečevanju kreditne aktivnosti bank za oživitev gospodarstva, če bodo delovna mesta, potem bodo tudi zaposlitve in bo tudi situacija na tem področju nekoliko bolj optimistična. Vendar, čisto za konec, za statistiko: število brezposelnih je danes nižje, kot so bile najbolj optimistične napovedi v preteklosti.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Samo Bevk bo postavil vprašanje ministru za izobraževanje, znanost, kulturo in šport dr. Žigi Turku.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani zbor!

Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju, ki je bila objavljena lani, natančno evidentira razvoj glasbenega šolstva pri nas. Kot navaja, temelji glasbenega šolstva na Slovenskem segajo več stoletij v preteklost, zametki glasbenega izobraževanja, kot ga poznamo danes, pa so bili prisotni že na začetku 19. stoletja. Tedaj je bila ustanovljena prva državna glasbena šola pri ljubljanski stolnici. Poleg leta 1882, ko so pri Glasbeni matici ustanovili glasbeno šolo in podružnice v več mestih, je za razcvet slovenskega glasbenega šolstva še posebej pomembno povojno obdobje po letu 1945. Od takrat pa do danes se je namreč javno glasbeno šolstvo na osnovni ravni razvilo v mrežo, ki zagotavlja možnost za razvoj glasbenih sposobnosti vsakomur. Razvoju glasbenega izobraževanja na osnovni stopnji je sledil tudi razvoj na srednji in visoki stopnji. Tako imamo danes odličen sistem javnega glasbenega izobraževanja, ki je enkraten tudi v svetovnem merilu. Naj k temu dodam, da smo v prejšnjem mandatu sprejeli Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, ki ščiti mrežo javnih glasbenih šol, saj v primerih, ko

obstoj le-te ogroža zasebna glasbena šola, se slednja preneha sofinancirati iz javnih sredstev. V nekaj več kot 50 javnih glasbenih šolah je danes na osnovni stopnji vključenih preko 20 tisoč učenk in učencev. Vlaganje vanje predstavlja naložbo v kulturno in gospodarsko prihodnost Slovenije. Zato je razumljivo vznemirjenje, ki so ga povzročili pripravljavci proračunov za prihodnji leti s tem, ko so v prvih besedilih izpustili postavko financiranja glasbenega šolstva ter sprožili ugotovitve o namerah po privatizaciji javnih glasbenih šol. Postavka za dejavnost v glasbenih šolah, je sicer navedena v proračunskih dokumentih, ki jih bomo obravnavali v prihodnjih dneh, a je v primerjavi z letošnjim letom okleščena za več kot 5 milijonov evrov oziroma več kot 12 %.

Glede na navedeno vas, spoštovani gospod minister dr. Žiga Turk, sprašujem:

Kako bo Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport v prihodnje zagotavljalo pogoje za kakovostno in dostopno izobraževanje na področju glasbe?

Najlepša hvala že vnaprej za vaš odgovor.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Dr. Turk, izvolite.

DR. ŽIGA TURK: Hvala lepa za vprašanje.

Jaz mislim, da nekaj razburjanja v zvezi z glasbenim šolstvom je povzročila pravzaprav neka čisto tehnična operacija Ministrstva za finance, ki je, kot ste pravilno zdaj ugotovili ob koncu, odpravljena in je glasbeno šolstvo deležno proporcionalno približno takih rezov kot šolstvo sicer. Vi ste pravilno ugotovili, da v Republiki Sloveniji deluje nekaj čez 50, natančno 54 javnih glasbenih šol, s 13 podružnicami, s 103 dislociranimi oddelki in tudi 12 zasebnih glasbenih šol. Od letošnjega leta naprej tudi zasebni zavod, Glasbena šola Avsenik, na primer, v Begunjah na Gorenjskem. Te zasebne šole imajo z Ministrstvom za izobraževanje, znanost, kulturo in šport sklenjeno pogodbo s financiranjem dejavnosti. Skupno vsega skupaj je v Sloveniji 66 glasbenih šol. V pouk je vpisanih približno 25 tisoč 500 učencev. Od tega jih individualni pouk obiskuje približno 20 tisoč 700, nekaj manj kot 5 tisoč pa skupinski pouk predšolske vzgoje.

Če bi pogledali približno procentualno, potem je dobrih 15 % vse osnovnošolske generacije vključeno tudi v glasbene šole, kar bi pomenilo, da bi lahko ocenili, da je to verjetno en delež, ki ima za to smisel, ki ima za to posluh. Skratka, da neki rezi ali pa varčevanje v smislu, ko bi rekli, da se prevelik delež otrok vpisuje v glasbeno šolo, enostavno ne vzdrži. Mi mislimo, da je resnično ta sistem dober, da je ta sistem potreben in si prizadevamo, da bi ga ohranili v enakem razmerju, v enakem obsegu financiranja kot doslej. Seveda pa bo tudi ta del šolstva trpel, če tako rečem, približno enake procente, približno enake deleže zmanjševanja kot

izobraževanje na sploh. Mi na ministrstvu ne pristajamo na logiko, da gre pri glasbenem šolstvu za nekaj, kar je osebnega, za nekaj, kar bi starši lahko v celoti sami plačevali, ampak se nam zdi to resnično ena dobra praksa, ki otrokom omogoča zelo kvalitetne zunajšolske dejavnosti in vse tisto, kar glasba da razvoju mladega človeka in širitvi pravzaprav njegovih horizontov. Tudi načinu konec koncev razmišljanja.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želite dopolnitev?
Izvolite.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala za besedo. Hvala tudi vam, gospod minister, za odgovor.

Prav nič dobro se, kolikor poznam razmere, ne piše tudi glasbenemu izobraževanju na visoki stopnji. Na javni predstavitvi mnenj ob predlagani noveli zakona o visokem šolstvu smo namreč slišali o težavah, s katerimi se srečujejo na Akademiji za glasbo. Študentje, profesorji in dekan so prikazali alarmantno stanje: na ksilofonih, marimbah in vibrafonih manjkajo ploščice, potrgane so strune pri kontrabasih in harfah, za uglasitev klavirjev baje ni denarja. Da o neustreznosti prostorov, v katerih poteka izobraževalni proces, ter o neizvajanju predpisanih, da o neustreznosti prostorov, v katerih poteka izobraževalni proces, ter o neizvajanju predpisanih predavanj kot posledici zmanjšanega financiranja niti ne govorim. Zaradi nevzdržnih študijskih razmer, ki vladajo na akademiji, so študentje na vaše ministrstvo naslovili zahtevo, da jim do začetka novembra odgovorite, kako in kdaj boste začeli reševati njihove finančne kadrovske in prostorske težave.

Kakšen odgovor lahko pričakujejo, gospod minister?

Mogoče malo več posluha vlade, saj poznate tisti rek: Malo denarja, malo muzike. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Izvolite še odgovor na to dopolnilno vprašanje. Izvolite.

DR. ŽIGA TURK: Hvala lepa.

Res je bilo tudi na tej predstavitvi mnenj, ki je bila v tem visokem zboru pred enim tednom v zvezi z visokim šolstvom, slišati za te probleme. Jaz sem se nekaj dni prej pogovarjal tudi z dekanom Akademije za glasbo, ki mi je dejansko predstavil pereč problem te članice ljubljanske univerze. Pri tem je vendarle treba povedati, da je tukaj ena velika razlika med tem, ali gre za težave, ki jih ima osnovno glasbeno šolstvo v celoti, problem, ki bi ga imela neka osnovna ali srednja šola, in težavo, ki jo ima članica neke univerze oziroma visokošolske organizacije. Država namreč financira visoko šolstvo oziroma visokošolsko organizacijo v kosu. To pomeni da, na primer ljubljanska univerza, mariborska univerza, kopraska univerza

dobijo sredstva v kosu in jih same individualno po svojih pravilih delijo med te članice. V tej razpravi tukaj se pojavila ideja, da bi ministrstvo oblikovalo interventna sredstva, ki bi jih potem usmerjalo v tiste članice, v tista področja visokega šolstva, kjer se pojavijo še posebej veliki problemi. In ti problemi se pojavljajo, posebej na tistih študijih, ki so nadpovprečno dragi, ki terjajo veliko individualnega dela in študij glasbe je takšen študij. Ne morete imeti vaj tako, da je učitelj v predavalnici in petnajst, dvajset, trideset ljudi hkrati igra na klavir in vadi, ampak je ves pouk seveda individualen. Je pa seveda ta pristop z interventnimi sredstvi v nekem nasprotju s principom avtonomije visokega šolstva, ki si želi oziroma si je v nekem trenutku želel dobiti denar v kosu in ga potem deliti avtonomno.

Mi bomo ta problem reševali predvsem tako, da se bomo pogovarjali z rektorji, poskušali doseči tudi pri njih neko razumevanje za to, da bodo morda drugače, po drugačnih pravilih kot doslej le delili sredstva med fakultete, kjer velja nek masovni študij, kjer je ne letniku po nekaj sto študentov, kjer je na vajah po nekaj sto študentov, in med študiji, ki so zelo zelo individualni in ki seveda prav tako zaslužijo našo pozornost. Problem bomo zelo pozorno naslovili oziroma je pomembno, da ga bomo tudi naslovili, ko bomo pisali zakon o financiranju visokega šolstva, kjer bomo morali zelo natančno upoštevati, kateri so tisti nacionalno pomembni študiji, ki imajo malo študentov, pa si kljub temu zaslužijo, da financiramo profesorje, asistente, katedre fakultete in tako naprej.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Gašpar Gašpar Mišič ima vprašanje za ministra za finance dr. Janeza Šušteršiča.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Hvala lepa. Spoštovani minister!

Vemo, da uveljavitev zakona o ukrepih za krepitev stabilnosti bank še vedno visi v zraku. Obstaja realna možnost, da zakon zaradi morebitne zavrnitve v Državnemu zboru, torej jutri, ali pa zaradi razpisa referendumu, ki je že napovedan, sploh ne bo uveljavljen.

Sprašujem vas kot pristojnega ministra:

Ali imate alternativo oziroma ali imate rezervni scenarij in kako boste v okviru svojih pristojnosti zagotovili takšno upravljanje s slabimi terjatvami v bankah, v posredni ali neposredni pretežni državni lasti, da ne bi prihajalo do nadaljnjega zniževanja kapitalne ustreznosti?

Zato bi vas zaradi možnosti, da do uveljavitve zakona ne bo prišlo, opozoril, da nekatere banke, gre za Novo ljubljansko banko, v posredni in neposredni pretežni državni lasti ravno v teh dneh prodajajo pasivo oziroma zavarovanja slabih posojil v obliki zastavljenih delnic. Slednja ravnanja ocenjujem za

nerazumna in škodljiva, ker zaradi nizkih cen, ki jih dosegajo na dražbah, še nadalje slabijo kapitalsko ustreznost. Menim pa, da banke ne bi smele čakati na razplet omenjenih zapletov in da bi morale začeti z aktivnim upravljanjem slabih terjatev, in sicer s posegi v lastništvo posojilojemalcev, s soupravljanjem in ne nazadnje z reprogrami posojil, ne pa z razprodajo njihove pasive po zelo zelo nizkih cenah. Tudi večina bančnih strokovnjakov opozarja, da banke ne bi smele čakati z upravljanjem slabih terjatev, saj za to ne potrebujejo zakona. Lahko to počnejo že danes. Slednje se mi zdi nerazumljivo, saj so se zamenjali tako uprave kot nadzorni sveti bank, ki so bili odgovorni za slabo upravljanje v preteklosti, in te ste v imenu lastnika postavili vi, torej vaši ljudje so tam, in lahko dejansko upravljajo bolje, kot so upravljani v preteklosti. Letos poleti ste na nesrečen način izpeljali dokapitalizacijo največje systemske banke, vendar kot kaže, slednja dokapitalizacija ni bila zadostna, da banki ne bi bilo treba prodajati terjatev oziroma zavarovanj. Nekateri bančni strokovnjaki namreč ocenjujejo, da bi Nova Ljubljanska banka za krepitev stabilnosti potrebovala do 500-milijonsko dokapitalizacijo in da prenos slabih terjatev na tako imenovano slabo banko sploh ne bi bil potreben oziroma da ta ne bi bila potrebna. Enako velja, seveda v neprimerno nižjem znesku, tudi za Novo Kreditno banko Maribor.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Dr. Šušteršič, izvolite.

DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ: Poglejte, bom šel po vrsti. Najprej verjamem, da bo ta zakon uveljavljen. Prebral sem si natančno argumente Državnega sveta. Mislim, da so zelo podobni argumenti tistim, o katerih govorijo ljudje, ki so govorili o referendumu. Mislim, da ti argumenti v veliki meri izhajajo iz nerazumevanja tega, kar ta zakon prinaša, kljub temu da smo to velikokrat razlagali. Razumem pa, da gre za nekaj, kar je pri nas novost. Ampak se bomo še potrudili in to še razlagali. Upamo, da do referenduma ne bo prišlo. To, kar ste omenjali, je eden od razlogov, zakaj mi mislimo, da je takšna rešitev, kot smo jih predlagali v tem zakonu, boljša. Banka, veste, nima zavarovanj za to, da bo na njih sedela. Banka ima zavarovanja zato, da jih proda, in da s tem, če ne dobi poplačilo kredita, pač dobi poplačilo vsaj delno iz unovčenja zavarovanj. Zato banka zavarovanja ima. In banki, ko se znajde v situaciji, ko nekdo posojila ne vrača, ne more nihče zameriti, če skuša vsaj delno poplačilo dobiti tako, da odproda zavarovanja. In lastnik, ki bi banki to prepovedoval, bi bil po mojem mnenju lastnik, ki bi nalagal stvari, ki niso v interesu njenega poslovanja. Seveda, ustvarja pa to lahko en kup problemov, zlasti problem, ki mu rečemo kreditni krč, in to stiskanje, da se te zadeve hitro unovčujejo, da se krediti skušajo v čim večjem

obsegu čim hitreje dobiti nazaj, da ni prostora, da tako rečem, za neka reprogramiranja, o čemer ste tudi govorili. Zato smo rekli, dajmo to prenesti drugam, kjer se bo lahko s tem drugače upravljalo. Hkrati bi vas pa vendarle opozoril, čeprav verjamem, da je to težko razumeti, ampak tukaj po eni strani vedno poslušamo velike besede o tem, kaj vse bi moral minister za finance kot predstavnik lastnika narediti. Prvič, država je samo eden od lastnikov in nima kot lastnik čisto nič več odgovornosti niti pristojnosti, kot jih ima KBC ali pa kakšen sklad, ki je solastnik Nove Kreditne banke Maribor, ali kakšen mali delničar, ki je kupil delnico na borzi. Tega se je treba zavedati. Poleg tega imamo nek zakon o bančništvu, ki govori tudi o bančni tajnosti. Niti lastnik ne more priti v banko pogledat kreditnih map in nalagati, kaj naj se s čim počne. Še manj to lahko počne minister za finance. Tukaj imamo ta problem, da po eni strani izgleda naša pozicija zelo močna, smo lastniki, smo vlada ali pa minister, ljudje si mislijo, da bi lahko počeli karkoli in naročili komurkoli karkoli, pa seveda vi sami veste, da to ni tako. In tudi zaradi tega je to državno lastništvo nekaj, kar je paradoksalno. Po eni strani imaš ogromno odgovornosti, kažejo s prstom nate, drugi lastniki se skrivajo za nami, pustijo, da mi dokapitaliziramo, sami pa se umikajo. Zelo "flegma" so nas obvestili recimo tudi lastniki kakšne banke, o kateri se je v zadnjem času precej govorilo, da oni pač nimajo denarja za dokapitalizacijo in ravno tako zelo "flegma" nas je Banka Slovenije, ki je prva odgovorna za to, kaj se dogaja v bančnem sistemu, obvestila, da če pa oni nimajo, pa moramo imeti mi – vlada, proračun, davkoplačevalci. Meni se zdi ta logika ravno tako zgrešena, kot vidim, da se zdi vam. Zato je tudi eden od ukrepov, ki smo ga v tem zakonu predvideli in ki smo ga zagovarjali, zmanjšanje tega državnega lastništva. In če mene vprašate, tudi če ga sploh ne bi bilo. Povzroča same probleme, lažna pričakovanja in tako naprej.

Na drugi strani pa imamo regulatorje. Imamo Banko Slovenije, ki lahko pogleda vsako kreditno mapo, lahko pogleda v vsak posel, ki ga banka naredi, vsako zavarovanje, in ima o tem podatke. So bila štiri leta doslej, ko bi lahko kdo naložil bankam, da naredijo recimo slabe banke znotraj sebe, kar so delale. Lahko bi jim naložil drugačno upravljanje, lahko bi jim naložil ukrepe, tudi zamenjavo uprav in tako naprej, pa se to ni kaj dosti počelo ali pa sploh ne.

Mi se bomo pač potrudili, če bo ta zakon padel, da naredimo, kar se da. Nam bodo pa praktično vsa orodja, ki jih imamo v rokah, če ta zakon ne bo sprejet, vzeta in ne bomo mogli praktično ničesar, razen morda, da bomo še kdaj dokapitalizirali z davčnim denarjem. Praktično samo ta možnost nam bo ostala... / znak za konec razprave/... denarja v neko luknjo.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Želite dopolnitev odgovora? Izvolite.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Hvala.

Ravno prej ste rekli, da se zasebni lastniki bank izgovarjajo, da nimajo denarja za dokapitalizacijo, država pa bo dejansko s slabo banko uredila tudi to, kar se tega tiče. Kar pa se tiče Banke Slovenije, pa je z zakonom o slabi banki Banka Slovenije, kakor sem jaz razumel, nekako odrezana pri nadzoru upravljanja s slabimi kapitalskimi naložbami.

Sicer pa, gospod minister, v Pozitivni Sloveniji ne nasprotujemo ukrepom za krepitev stabilnosti bank. Menimo pa, da ste vi izbrali za davkoplačevalce najdražjo možno rešitev, ki bo posledično imela tudi vpliv na javnofinančno vzdržnost. Prej, ko je bil na zagovoru gospod predsednik Vlade, je rekel: "Sanacija bančnega sistema ne prinaša bistvenih sprememb oziroma rešitev, če hkrati ne izboljšamo stanja v gospodarstvu." Vzdržnosti javnih financ ni možno zagotoviti brez zdravega gospodarstva, zato gospod minister, naše gospodarstvo potrebuje infuzijo danes, in to direktno v žilo, kajti jutri bo lahko že prepozno. Bolnika lahko pozdravite, vendar mrtvaka pa ne več.

Gospod minister, naj vas spomnim, da ste še letos spomladi ob nastopu funkcije trdili, da za reševanje kapitalске ustreznosti bank v posredni in neposredni pretežni državni lasti država ne bo prispevala niti evra. Potem pa ste iz ničle prišli celo na 4,5 do 5,5 milijarde evrov. Lepo! To pomeni do 5,5 je ravno tam, mogoče še kakšnih 100 milijonov, pa smo že na mastrichtskem kriteriju. To se pravi, da bomo v tem mandatu zablokirali vse, kar je, in potem res lahko sprejmemo, takrat tudi ne rabimo več nobenega fiskalnega pravila pisati v ustavo, ker itak bomo zablokirani.

Jaz vas prosim za malo bolj jasna pojasnila.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Izvolite, minister, še pojasnilo.

DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ: Z veseljem. Ampak mimogrede bi rekel, če mislite, da takrat ne bomo več rabili fiskalnega pravila, pa zdaj glasujte zanj, pa bo, in ga bomo imeli že zdaj, ne šele po tem, ko pravite, da ga ne bomo več rabili.

Kar pa se bank tiče, je pa nekako tako. Ja, zelo bi bil vesel, če ne bi bilo treba dajati davkoplačevalskega denarja več v banke in sem to govoril zato, ker sem verjel, da res ne bo treba. Vendar se je konec koncev pokazalo, ni tako zelo naključno, da se je KBC začela umikati takrat, ko so postali počasi znani rezultati skrbnega pregleda. Mi ne dajemo denarja za dokapitalizacijo zato, ker bi v tem uživali, ampak ker imamo neko odgovornost, ki pa je zakonsko utemeljena, da na ta način, če tega nihče drug ne počne, zagotavljamo stabilnost bančnega sistema.

4 milijarde, o katerih ste govorili. Jaz sem to že večkrat razlagal. 4 milijarde so poroštva, ta poroštva bodo dana, ni nujno v tem

obsegu, to je zgornja meja. Razlagal sem že velikokrat, da bodo te terjatve vrednotene, da bodi tukaj diskonti, da se tudi ne bodo prenašale z vseh bank. To sem razlagal večkrat, ko smo zakon sprejemali. Razlagal sem tudi to, da če bo to neko realno ekonomsko ovrednotenje, pa če si bo ta družba vzela kakšno leto časa, ko bodo ekonomske razmere boljše, potem bo mogoče tudi večino, če ne ves ta dolg dobiti nazaj z unovečevanjem zavarovanj in z unovečevanjem terjatev. Tisto, kar pa je bilo ob tem treba in bo morda še treba za dokapitalizacijo dati, bomo pa dobili s prodajo državnih deležev ali pa dela državnih deležev, ker bomo imeli očiščene banke. In da je ta način, tudi to smo že razlagali, da se te nakopičene slabe terjatve koncentrirajo na eni družbi, ki je potem lahko prijaznejši upnik do teh podjetij, ki so dobra, ampak so prezadolžena, da na ta način pomagamo tudi k razdolževanju zasebnega sektorja, da bodo podjetja lahko potem lažje dobila kredite, ker bodo tudi njihove bilance v enem delu izboljšane. Tudi to smo že razlagali. In to je tisto, zaradi česar mislimo, da ta operacija lahko pripomore k zagonu gospodarske rasti. Jaz nisem imel veliko problemov, res ne. Sedaj, ko sem investitorjem razlagal to zgodbo in se mi je zdela kredibilna, pa so postavljali še veliko bolj natančna in včasih tudi neprijetna vprašanja kot vi.

Samo še eno stvar bi rekel glede Banke Slovenije, da bo to jasno. Mi s tem zakonom nismo vzeli popolnoma nobene pristojnosti Banki Slovenije. Rekli smo, tisto, kar se je nakopičilo v sistemu, je akuten problem, ki ga interventno rešujemo s prenosom. V zakonu o bančništvu v nobeno pristojnost Banke Slovenije nismo s tem zakonom posegli. Glede tistega, kar se bo v bankah dogajalo... / znak za konec razprave/... imajo še vse pristojnosti, ki so jih doslej vedno imeli, imajo jih pa še naprej.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Predvidevam postopkovni predlog.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Hvala lepa, podpredsenica, zgolj zaradi tega, da izkoristim te tri minute, ker itak vem, da me boste zavrnil, da ne boste upoštevali mojega predloga, v skladu z 246. členom in drugim odstavkom našega poslovnika.

Gospod minister, glede slabe banke smo še posebej zaskrbljeni, ker ste se za slednjo rešitev odločili brez ustreznih podatkov in analiz, še vedno nismo seznanjeni s tem, koliko terjatev bo dejansko prenesenih, po kakšnih cenah in v kakšni meri vlada planira unovčenje zavarovanj prenesenih bruto terjatev oziroma v kolikšni meri bodo te plačane. Tako imenovani "recovery rate" mora za pridobitev posojila v banki izkazati vsak državljan, vsak obrtnik, vsak podjetnik. Zakaj mislite, da vi nam tega niste dolžni predložiti? Naj vas opozorim, da od nas in državljanov zahtevate, da vam kljub

dokazani neučinkovitosti in neuspešnosti damo z zakonom bianko menico. Resnično nam niste nič pokazali. Na taka dva lista ste nekaj napisali, govorimo pa lahko o 10 milijardah vrednosti, pa tudi če govorimo samo o 4 milijardah. Pa govorimo o milijardah evrov. Nek podjetnik, ki potrebuje nekaj tisoč evrov, pa mora predložiti elaborat, ki mora vsebovati sto strani. Tudi pravna in ekonomska bančna stroka in strokovna javnost vaših rešitev ne vidi kot dobre. Z vašimi rešitvami bomo z državnim denarjem pokrivali izgube zasebnih lastnikov, kar pa je po našem mnenju nesprejemljivo. To je nesprejemljivo tudi po vsakem zdravem razumu. V luči tega dejstva bi bilo smiselno, da bi pri reševanju slabih terjatev v določenem delu sodelovale tudi banke in s tem poleg davkoplačevalcev prevzemajo tudi prihodnja tveganja za njihovo povplačilo zasebni lastniki. S tem bi poleg države soodgovornost nosili tudi sedanji zasebni lastniki. Na ta način bi se država oziroma davkoplačevalci v primeru unovčenja državnih poroštev, o katerih ste ravno prej govorili, za nepokrite slabih terjatev lahko poplačali tudi s povečevanjem lastniškega deleža v bankah. In ta rešitev bi bila za nas davkoplačevalcev vsaj trikrat nižja oziroma bolj ustrezna od vašega predloga. Poleg tega pa smo mnenja, da sprejeti zakon pri sanaciji bank vzpostavlja koncentracijo absolutne ekonomske moči izključno v rokah vlade brez javnega nadzora. Zaradi slednjega pa obstaja tveganje, da bo prišlo do razprodaje terjatev z velikimi diskonti, s čimer se bodo okoristili le izbrani kupci. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Imeli ste kup dodatnih vprašanj, predlogov, komentarjev. In seveda vi veste, da po poslovniku minister na te vaše opazke ne more odgovarjati. Je pa res, da bomo o vašem proceduralnem predlogu, če ste ga imeli na začetku, razpravljali jutri v okviru glasovanj. Gremo naprej z razpravo.

Vprašanje ima gospod Mihael Prevc za ministra za izobraževanje, znanost, kulturo in šport dr. Žigo Turka.

MIHAEL PREVC (PS SLS): Hvala lepa za besedo. Spoštovani ministri, spoštovane kolegice in kolegi!

Pred enim letom je bila sprejeta novela Zakona o visokem šolstvu, katere glavni namen je bilo poenotenje evidenc s področja visokega šolstva in oblikovanje pravne podlage za evidenčni in analitski sistem visokega šolstva. Ta sistem naj bi med drugim predstavljal tudi "orožje" proti tako imenovanim fiktivnim vpisov študentov na visokošolske zavode, ki so zadnja leta predvsem zaradi ugodnosti, ki jih status študenta prinaša, postali prava folklor. Vendar se z vzpostavitvijo evidenčnega in analitskega sistema visokega šolstva problematika fiktivnih vpisov ne rešuje v celoti, saj se večina

posameznikov, ki se vpisuje zgolj zaradi pridobitve statusa študenta, vpisuje na višje šole, ki pa v ta sistem ne bodo vključene. Najbrž ste seznanjeni z informacijo, da je bilo letošnjega septembra več kot 170 prostih vpisnih mest na višjih šolah zasedenih v pičlih 5 minutah, pri čemer je več tisoč mladih ostalo pred vrati. Razlog za to je nedvoumno v položaju študentskega dela v primerjavi z ostalimi oblikami dela, ki je za delodajalce ugodnejši, ter v neodzivnosti države, ki bo to področje uredila na evropsko primerljiv način. Poleg povečanega vpisa mladih in malo manj mladih na višje šole izjemno narašča tudi vpis na nekatere srednje šole in programe izobraževanja odraslih, saj tudi status dijaka omogoča delo preko študentskega servisa. V tem primeru res ni ostalih ugodnosti, ki jih zagotavlja status študenta, je pa nekoliko nenavadno, da je nekemu, ki je že zaključil srednješolsko izobraževanje, brez kakršnegakoli preverjanja omogočen ponoven vpis na enako stopnjo izobrazbe, ki mu jo je država enkrat že financirala.

Zato vas, spoštovani gospod minister, sprašujem:

Katere ukrepe boste sprejeli za popolno izničenje števila fiktivnih vpisov študentov na srednjih in višjih šolah ter visokošolskih zavodih?

Drugič. Glede na to, da ste na vašem ministrstvu že večkrat podali oceno, da je v Sloveniji približno tretjina fiktivno vpisanih študentov, me zanima:

Kakšni bi bili finančni učinki popolnega izničenja fiktivnega vpisa na vseh ravneh izobraževanja, se pravi srednje, višje in visokošolsko izobraževanje?

Hvala lepa za vaš odgovor.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Izvolite, dr. Žiga Turk.

DR. ŽIGA TURK: Hvala lepa.

Jaz sem, medtem ko sem čakal na to vaše vprašanje, tudi pobrskal po nekaterih podatkih OECD in dal dve tabelici na moj blog, dve sliki, ki pravzaprav povesta več kot tisoč besed. Slovenija je namreč po tem, kolikšen delež generacije se vpisuje na neko obliko terciarnega izobraževanja, verjetno druga na svetu – takoj za Poljsko, če štejemo samo domačo populacijo in ne tudi tujih študentov. Smo pa z izjemo Turčije, Mehike in Saudske Arabije na zadnjem mestu, ko gre za to, kakšen delež generacije jo pa res konča. Pravzaprav vse tisto, kar je vmes, so študentje, ki so poskušali, pa ni šlo. Ali je bil to fiktivni vpis ali res niso zmogli, je seveda težko interpretirati. Dejstvo je, da kot fiktivni vpis definiramo študente, ki so se v visokošolski študij vpisali v skladu z obstoječimi pravili, se pravi z namenom pridobitve izobrazbe, ampak ne primarno. Primarno so se vpisali zato, da bi koristili nekatere prednosti, ki jim jih status študenta

ponuja. Ocena števila fiktivno vpisanih študentov izhaja iz empiričnega izračuna razlike med številom vpisanih in številom diplomiranih v Sloveniji. Ta je zelo velika. Pred uvedbo sistema EVŠ je bilo to število med 3 tisoč in 5 tisoč. To ne pomeni, da je 3 tisoč in 5 tisoč fiktivno vpisanih, ampak je treba to številko ponoviti s številom let, ko je možno ta fiktivni vpis ponavljati. To se pravi, da se prvič vpišeš, drugič vpišeš se prepíšeš, se prepíšeš na višjo, se prepíšeš v srednjo šolo in tako naprej.

EVŠ šele začenja z delom, zdaj se od konca septembra polni s podatki za študijsko leto 2012, 2013, kar pomeni da bomo v prihodnjem mesecu lahko izvedli kontrolo koriščenja pravic iz javnih sredstev, ki izhajajo iz statusa študenta. En korak k ukinitvi fiktivnega vpisa v višje strokovno šolstvo je tudi že narejen s Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o višjem strokovnem izobraževanju. Predlog za spremembo 41. člena dodaja k dosedanji omejitvi, da študent lahko uveljavlja pravice in ugodnosti iz statusa največ tri leta, dodano pravilo, da v ta tri leta štejejo tudi že porabljena leta v visokem šolstvu. V to novelo je vgrajena tudi podlaga, da se za namen ugotavljanja upravičenosti do vpisa v višješolski študij glede na koriščenje pravic v visokem šolstvu pridobijo podatki iz EVŠ. EVŠ prihaja v življenje oziroma začenja živeti šele letos. Nekaj sprememb za zmanjšanje tega fiktivnega vpisa smo naredili tudi z Zujfom, ko smo omejili tisto dodatno leto, ki ga študent lahko koristi bodisi za ponavljanje, bodisi za pavziranje, za absolviranje na eno leto v prvem oziroma eno leto v drugem obdobju oziroma na prvi oziroma na drugi bolonjski stopnji.

Koliko nas fiktivni študentje stanejo, je težko natančno izračunati. Kot sem že danes povedal, mi visoko šolstvo financiramo v kosu, kar pomeni, da dobijo univerze denar neodvisno od tega, koliko študentov se tja vpiše. Lahko bi jih vpisali pol manj, lahko bi vpisali samo tiste, za katere mislijo, da bodo končali, pa bi dobili enak obseg sredstev. Je pa res, da je zgodovinsko, da so ta sredstva določena tudi glede na število študentov, tudi glede na število diplomantov.

Če bi zdaj fiktivni vpis zmanjšali, verjetno ne bi mogli prav v ničemer zmanjšati financiranje visokega šolstva, ker tisti profesorji bi bili še vedno tam, tisti asistenti bi bili še vedno tam in bi se morali pa ukvarjati s študenti, ki so prišli tja resno študirati. En pomemben prihranek, ena pomembna pridobitev tega sistema in omejevanja fiktivnega vpisa bo pravzaprav to, da se bodo obstoječi učitelji v okviru obstoječih sredstev lahko bolj ukvarjali s študenti, ki res nameravajo študirati. Prihranki bi pa z omejitvijo fiktivnega vpisa nastali predvsem na področjih Ministrstva za finance pri pobiranju davkov, pri socialnih transferjih pri kolegi Vizjaku, ker bi fiktivno vpisani v manjši meri bremenili različne socialne pravice. Tako čez palec bi lahko izračunali, da nas stanejo med 50 in 100 milijoni evrov letno.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Mag. Lejla Hercegovac ima vprašanje za ministra za zdravje, gospoda Tomaža Gantarja.

MAG. LEJLA HERCEGOVAC (PS PS): Hvala lepa, gospa predsednica. Lepo pozdravljeni ministri, poslanke in poslanci!

Kolegi kirurgi in urgentni zdravniki me sprašujejo, ali bodo bolnike začeli operirati naši politiki. Družinski zdravniki se sprašujejo, zakaj nismo vsi v istem čolnu in zakaj eni prispevajo več drugi pa manj. Pravijo, da se nekateri že dolga leta utaplajo v dnu oceana, ko drugi že pljujejo po nemirnem morju in tretji poležavajo nekje v varnem zavetju. Pomanjkanje sredstev v zdravstvu bo imelo hitre učinke in zaradi varčevanja ne bo dovolj zdravnikov, dovolj dobre oskrbe in novih metod in sigurno bolni zdravniki in ljudje bodo umirali prej. Seveda tisti brez denarja.

Spoštovani minister, družinski in drugi izvajalci zdravstvenih storitev na primarnem nivoju in v bolnišnicah so vas večkrat že opozorili na škodljivo zniževanje finančnih sredstev na področju zdravstva, posebej na področju investicij na primarnem zdravstvu. Zdravniki in drugi zdravstveni delavci namreč dosedanje zniževanje finančnih sredstev razumejo kot krivičen in neupravičen ukrep v sklopu javno finančne konsolidacije.

Zato vas sprašujem, gospod minister:

Kakšno je vaše stališče do predlogov proračunov za leti 2013 in 2014 z vidika skrbi za ljudi oziroma paciente ter državo in njen družbeni razvoj?

Hvala vnaprej za odgovor.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Minister Gantar, izvolite.

TOMAŽ GANTAR: Dober dan vsem! Hvala za vprašanje predsednici Odbora za zdravstvo.

Če me sprašujete o proračunu, moram najprej povedati, da je proračun tisti, ki zagotavlja manj kot 5 % sredstev za zdravstveno varstvo, da gre za preko 67 % sredstev iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, ki nima nobene direktne zveze z integralnim proračunom, prav tako preostalih dobrih 13 % iz dopolnilnih zavarovanj in še 13 % iz žepa. Ko govorimo seveda o proračunskih sredstvih, govorimo večinoma res o investicijskem denarju v največji možni meri. In če se seveda najprej usmerim na ta investicijski del. Od leta 2010 naprej seveda se je ta investicijski denar za zdravstvo zmanjševal, in sicer na račun rebalansov, ki so bili tudi v prejšnjih letih izvedeni. In če grem na konkretne številke, v letu 2010 so se zmanjšala sredstva za investicije iz 63,7 na 24,4 milijone, torej za skoraj 40 milijonov evrov, v 2011 še za dodatnih skoraj 12 milijonov evrov. V letošnjem letu smo izkoristili možnost, da smo iz sklada, kjer se zbirajo amortizacijska

sredstva bolnišnic, uspeli nadaljevati investicije, ki so bile začete. V lanskem letu so ta sredstva ostajala na račun stečajev nekih gradbenih podjetij. In če gledam na leti 2013 in 2014, imamo namenjenih po 35,4 oziroma 38,5 milijonov evrov dodatnega denarja za investicije, kar pomeni več kot v preteklih letih. In to so tista sredstva za najnujnejše projekte, ki so potrebni predvsem za dokončanje investicij, govorim o investicijah v Kliničnem centru, Onkološkem inštitutu v Mariboru, na Hematološkem oddelku in podobno. Če gledam lokalne skupnosti, tudi tukaj delno sofinanciramo nekatere investicije, je pa treba vedeti, da so za to predvsem primarno zadolžene lokalne skupnosti ne pa integralni proračun. Iz integralnega proračuna gre nekaj denarja tudi za medicinsko opremo.

Potem je druga usmeritev pri investicijah, ki jo seveda tudi uspešno izkoriščamo – so evropska sredstva na račun energetske sanacije. Tukaj je bilo porabljenih preko 30 milijonov evrov. V do konca leta 2014 so tudi in tudi že pripravljene projekti, marsikje tudi gradbena dovoljenja za urgentne centre. Tukaj je namenjenih 35 milijonov evrov za 10 urgentnih centrov. In to so investicije, ki bodo tudi v naslednjih dveh letih pripomogle k dodatnemu in boljšemu razvoju zdravstva v Sloveniji.

Zdaj pa, spraševali ste me še o enem drugem delu, ki pa se ne nanaša na proračun, govorimo o zmanjševanju cen zdravstvenih storitev, predvidevam. In v naslednjem letu so res predvideni 3 % manj denarja kot v letošnjem letu. Res je v zadnjih nekaj letih zdravstvo na ta način bilo ob 300 milijonov evrov, ampak moramo vedeti, da se je v temu času kljub vsemu intenzivno zaposlovalo v zdravstvu, materialni stroški so tudi močno rasli, samo v letošnjih prvih šestih mesecih je bilo v bolnišnicah preko 200 dodatnih zaposlitev. In vedeti moramo, da imamo na eni strani vedno razkorak med tem, kar si želimo in eventualno seveda tudi rabimo, in tem, kar imamo. Zdravstvena blagajna je žal tudi iz lanskega v letošnje leto šla z 41 milijoni evrov izgube oziroma prenosa obremenitev na leto 2012. In mi smo z Zakonom za uravnoteženje javnih financ seveda poskušali to v čim večji meri nevtralizirati. Žal so se spremenile tudi makroekonomske napovedi za letošnje leto, za drugo polovico in tudi za naslednje leto. In enostavno vemo, koliko denarja bo imela zdravstvena blagajna v naslednjem letu na razpolago, zato brez znižanja, dodatnega znižanja za 3 %, izrecno namenjenega javnim razpisom in racionalnejši uporabi... / znak za konec razprave/... pač ne gre. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želite dopolnitev?
Izvolite, mag. Hercegovac.

MAG. LEJLA HERCEGOVAC (PS PS): Hvala, gospod minister, za vaše odgovore. Za spremembo od prejšnjih sem zadovoljna, ker ste podali točne podatke, ampak moram vas spomniti, da sindikat družinskih zdravnikov piše članom Odbora za zdravstvo in vas naproša, da dobro premislite, preden sprejmete ukrepe za zmanjševanje sredstev, posebej za tiste 3 %, ker je nemogoče 3 % zmanjšati ali do 5 brez odpuščanja. Če daste analizo na mizo, boste sam videli. Delovne obremenitve družinskih zdravnikov so velike. Posebej zdravnice umirajo 15 do 25 let prej kot druge Slovenke in one ne razumejo, da nosilec zdravstvene politike to ne zanima. Namreč mi smo znižali poslovne stroške za 4,7 %, 5 % na plačah. Če vzamemo zadnji dve leti, sami veste, 3 % in 3, 6 in v skupnem plačnem 12 %, tako da odpuščanje sigurno bo, ker je to nemogoče narediti, drastično zniževanje stroškov zdravil, prvenstveno biološka zdravila pa pripomočki, po drugi administrativni balans, mi vemo zdaj, tudi vi in jaz, da je tristopenjsko soglasje za zaposlitev ali podjemne pogodbe. Kakorkoli že zniževanje finančnih virov je močna metoda, vendar neselektivno požre dobre ideje in lahko uniči nastavke izboljšav, namesto, da jih spodbudi. Preveč let v zdravstvu smo sanjali, kako smo najboljši in zamudili potrebni razvoj. Zdaj je res priložnost, da ujamemo ta trenutek, kjer je možnost, da ta sistem, ki zdaj imamo, sesujemo. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Izvolite, minister, še dopolnitev.

TOMAŽ GANTAR: Pred kakršnimkoli obtožbami o neresničnih podatkih bi želel, da to konkretizirate. Mislim, da je to nekorektno, ker mislim, da dajem točne podatke.

Še enkrat, na razpolago imamo seveda točno določeno količino sredstev, predvsem na osnovi zbiranja denarja v okviru obveznega zdravstvenega zavarovanja, in seveda je količina tega denarja omejena. In če želimo seveda dovolj bolnikom zagotavljati zdravstvene pravice, potem je seveda določene neracionalnosti, ki so še vedno prisotne, pač treba odpraviti. In to je edini cilj, dodatnega denarja ne moremo ustvariti. Od leta 2005 ni integralni proračun prispeval praktično evra v zdravstven blagajno. In v zdravstveni blagajni je seveda glede na nove zahteve, kot padajo, kot tudi referenčne ambulante, ki jih dodatno financiramo v osnovnem zdravstvu, domovi za starejše občane, ki so jim pač koncesije podeljevane, tudi bremenijo zdravstveno blagajno. Torej govorim o dodatnih obremenitvah, ki se tudi mimo našega ministrstva pojavljajo v zvezi s tem. Na drugi strani seveda ne morete pričakovati, da ne bomo zahtevali racionalnega poslovanja, za katerega vemo, da je še možno najti rezerve. Vemo, da gre ogromno naročil mimo javnih razpisov. Vemo, da se ogromno stvari ne izvaja

v okviru dnevni bolnišnic. Spremljamo številne napotitve in podobno. Se pravi, trdim in verjamem, da je rezerv v zdravstvu še nekaj. Ni jih neomejeno. Predvsem pa želimo, da se denar, ki je namenjen iz zdravstvene blagajne v resnici racionalno uporabi, ker sicer bodo nekateri dejansko na koncu ostali brez potrebnih sredstev. To je edini namen. Ni namen prikrajševati izvajalce zdravstvenih storitev. Žal smo v situaciji, kjer ne moremo izbirati. Prilivi v blagajno pa so vedno manjši. To je realna situacija, ki je danes. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Lahko, če imate postopkovni predlog.

MAG. LEJLA HERCEGOVAC (PS PS): Ne bom želela postopkovnega predloga in javne obravnave, ker je...

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Oprostite, samo postopkovni predlog imate tokrat lahko. Mislim, da je minister že dodatno odgovarjal. Samo postopkovni predlog. Če ne, bomo šli naprej.

MAG. LEJLA HERCEGOVAC (PS PS): Postopkovni predlog je, da minister začne reševati zdravstvene reforme. In sistem je tisti, ki ljudi da v dober sistem in dobro delujejo. Torej, potrebujemo res sistemske sprememb.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Dobro, to bomo vzeli kot nasvet ministru, ni bil pa to postopkovni predlog v smislu, kot ga določa naš poslovnik.

Gremo naprej z razpravo. Gospa Alenka Pavlič ima vprašanje za ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo mag. Radovana Žerjava.

ALENKA PAVLIČ (PS PS): Upam, da se zavedate, da se kriza v državi z vašim delom in izjavami samo še pogloblja. Trenutno smo globlje in v slabšem položaju, kot smo bili takrat, ko ste vi prevzeli vodenje gospodarskega ministrstva. Sprašujem se, ali ste minister v vladi ali pa ste samo številka in so vaši poslanci glasovalni stroj v Janševi vladi, saj sem vse kaj več pričakovala od SLS-ovih poslancev kot to, da sledijo destruktivnim idejam predsednika vlade, se pravi njegovim destruktivnim ciljem.

Vi ste minister za gospodarstvo. Bojim se, da ne veste, kaj delate in kaj govorite. Povzemam vaše besede. Po vašem mnenju bi padec bonitetnih ocen ustavili, če bi se 6 predsednikov parlamentarnih strank dogovorilo o podpori zlatemu fiskalnemu pravilu, spremembi referendumске ureditve in državnemu holdingu. Ne morem se načuditi, da je to za vas reševanje gospodarstva. Ekonomisti vas opozarjajo, gospodarstveniki vas opozarjajo, za vas to ni nič. Na Ministrstvu za gospodarstvo imate industrijsko politiko znanega dr. Petra Kraljiča, vse kar bi bilo treba, je to, da jo začnete

izvajati. Tudi to vas ne zanima. Vi in vaša vlada si predstavljate, da reforme lahko izpeljete z ustrahovanjem, narod pa bo že popustil. Grožnje ljudem, da v mesecu decembru ne bo več denarja za plače, so brezpredmetne. To so vaše pravljice. Državljanom sporočam, denar se bo že našel. To so samo prijemi, s katerimi vlada želi obvladovati ljudi. Strah, strah in še enkrat strah. Upam, da vaše ministrstvo vsaj mesečno spremlja učinke sprejetih nujnih ukrepov.

Zato vas sprašujem:

Kakšni so učinki?

Koliko je novih delovnih mest?

Koliko ste jih rešili?

Verjamem, da bo vaš odgovor, da še ni čas, da bi se rezultati dela pokazali. Treba je vedeti, da živimo v realnem času, in je treba takoj urediti spremembe, takoj zdaj.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Mag. Žerjav, izvolite odgovor.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa za to vprašanje, ki pravzaprav ni bilo vprašanje, ampak je bil nek komentar.

Jaz obžalujem, da nočete razumeti pomembnosti nekaterih projektov, ki smo jih imeli zadane vsi skupaj, tako koalicija kot opozicija. In da nočete razumeti, kako močni projekti so ti glede na odzive mednarodnih finančnih trgov. Če bi se mi takrat, julija, kot sem sam dejal, dogovorili za katerega od projektov, za katerega se pač nismo dogovorili, bi bili pribitki, o katerih se danes toliko govori, češ, da so previsoki in da smo se zadolžili s previsokimi pribitki, bistveno bistveno nižji. Žal takrat te politične volje ni bilo, ni bilo za projekte, ki nikogar od nas ne bi boleli čisto nič, nikogar ne bi boleli čisto nič, niti upokojujencev, niti uslužbencev v javnem sektorju, niti kogarkoli drugega – eno zlato fiskalno pravilo nas ne bi bolelo nič. Tako kot nas doma v gospodinjstvu ne boli nič, ko trošimo toliko, kot si zaslužimo. Pa žal ni bilo politične volje za to, da bi se to naredilo, zato ker je bilo preprosto treba nagajati. Ampak, v redu, smo se sprijaznili s tem, da projektov z dvotretjinsko večino v Državnem zboru, žal, ne bo. In smo se skoncentrirali na tiste ukrepe, ki jih lahko izpeljemo sami, kot Vlada. Očitno, glede na napovedi, ki so, tudi teh ukrepov ne bo moč izpeljati, ker se jih bo na takšen ali drugačen, sicer legitimen način zaustavilo. Mislim, da to za državo ni dobro, tako kot sem trdil lansko leto, ko smo podprli pokojninsko reformo in smo se zavedali, da je treba spremembe sprejemati, tako tudi danes oziroma zdaj ne bo dobro, ko se bodo nekateri projekti zaustavljali zato, da se bo zaustavljalo politično Vlado, to, ki zdaj deluje. In lahko vam povem, da mnogi učinki ukrepov, ki so bili sprejeti, bi dajali in bodo dajali bistveno večje učinke, če sprejmemo oziroma realiziramo projekt slabe banke, če hočete, sanacijo slovenskih bank oziroma drugače, če hočete, če končno pridemo do bank, ki bodo sposobne

opravljati svojo osnovno poslanstvo in financirati slovensko gospodarstvo. Če tega ne bomo naredili, lahko sprejmemo še na tisoče različnih ukrepov, ki ne bodo dali tega rezultata, ki bi ga želeli vsi videti – torej, zagon aktivnosti slovenskega gospodarstva.

Naj se dotaknem nekaterih konkretnih učinkov, čeprav je seveda posamezen ukrep – to dobro veste – zelo težko ovrednotiti, pa vendar nekateri.

V prvem paketu smo sprejemali – torej, največji učinki so tisti, ki smo jih sprejemali na davčnem področju. Ne bom ponavljal teh ukrepov, ki so bili sprejeti takoj na začetku in ti dajejo olajšave za gospodarstvo na nivoju 180 milijonov evrov, pomembna sredstva, ki ostanejo v gospodarstvu, zato da jih lahko to gospodarstvo ponovno investira v nove investicije, v tehnološki razvoj, izboljšave, inovacije in tako naprej.

Potem so pomembni učinki, ki so bili sprejeti s spremembo Zakona o kmetijstvu in Zakona – ne poznam točnega naslova – o državnem premoženju, občinskem premoženju, kjer smo se lotili... / oglašanje iz dvorane/... o stvarnem premoženju, hvala lepa, kjer smo se lotili cene zemljišč. Dobro veste, da so cene zemljišč v slovenskih industrijskih conah takšne, da preprosto niso zanimive za investitorje. Tega smo se lotili in prišli do nivoja oziroma omogočili lokalnim skupnostim, da tudi legalno potencialnim investitorjem za potencialne investicije v industrijskih conah ponudijo po nekih normalnih cenah. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Gospa Pavlič, izvolite.

ALENKA PAVLIČ (PS PS): Oprostite, vi niste minister za finance, ampak ste minister za gospodarstvo. Vprašala sem vas, koliko delovnih mest je bilo odprtih oziroma koliko ste jih rešili. Govorili ste vse drugo, le tega ne, kar sem vas vprašala.

Če pogledamo Friedmanov model prostega trga, je povsod po svetu terjal visok davek, predvsem takega, ki so ga plačali delavci. Če samo pogledamo, kaj se je dogajalo v Argentini, potem besede niso potrebne. Če pogledamo kampanjo za ameriškega predsednika, ko je sam Bill Clinton opozoril na največje dosežke tega mandata Baraka Obame in pod drugo točko navedel, da so rešili General Motors in s tem milijon delovnih mest, o tem se vam ne sanja.

Skrbi me, ker na štirih najpomembnejših točkah pri vašem delu ni rezultatov. Prvič, država bi morala reševati podjetja in s tem delovna mesta, ni važno, ali zasebna ali državna. Drugič, izboljšati je treba poslovno okolje. Tudi tukaj niste uspešni, premierju dovolite, da ustrahuje državo in s svojimi izjavami zbija bonitetno oceno državi, administrativne ovire in birokracija pa so še vedno tu. Tretjič, treba je zagnati gospodarstvo z

investicijami v infrastrukturne projekte, pri tem je nuno, da sodelujete s kolegom ministrom za infrastrukturo. Socialno podjetništvo kot četrtič, sofinanciranje panog, ki niso konkurenčne, vendar zagotavljajo delovna mesta. Na primer Nemčija, po kateri se tako radi zgledujete, sofinancira dejavnosti, ki doma niso konkurenčne, vendar zaradi delovnih mest te dejavnosti država sofinancira.

Da vas za konec citiram: "Zagotovo pa časi, v katerih smo, niso najbolj primerni za prodajo naložb, ker so tržne cene takšne, kakršne so, praviloma zelo nizke." Prodali ste splošno plovbo in zdaj se pripravlja SDH, kjer se bodo naložbe prodajale po ceni, ki je, kakršna je, praviloma zelo nizka, kot ste rekli. Upam, da v takšne naložbe ne bomo šli.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Predvidevam, da se bo minister odzval.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Spoštovana gospa poslanka, jaz bi pričakoval od vas predvsem več spoštovanja in ne žaljenja. To bi vas resnično prosil. Ne žaliti ljudi. Prav?

Sicer pa, če bi mi vprašanje najavili tako, kot se to najavi, bi vam lahko podatek o zaposlenih ponudil, nimam ga v temu trenutku... / oglašanje iz dvorane/ O novih delovnih mestih, se opravičujem, o novih delovnih mestih bi vam ta podatek lahko tudi ponudil, ampak tega vprašanja mi niste zastavili, zato tega podatka zdaj pri roki nimam in ga ne morem stresti iz rokava, mi je zelo žal. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Postopkovni predlog, izvolite.

ALENKA PAVLIČ (PS PS): Ljudje so lačni, strgani in jih zebe. To ni literarna predloga, to je stanje na Jesenicah 20. oktobra 2012, v soboto ob 10. uri. Tržnica polna pridelkov, a kupcev ni. Razlog? Nimamo gospodarskega ministra. Vi pa se greste visoko retoriko, politične igrice in kalimerovstvo. Potrebujemo zdravo gospodarstvo, sposobne zaposlene, rast, dvig konkurenčnosti in 2–3-odstotno gospodarsko rast. Enostavno zahtevamo zaposlene, ki bodo sposobni počrpati denar iz evropskih skladov, kjer nas čaka. Sami ste povedali, da nimamo in da ne počrpamo. Zakaj? To vi veste zakaj.

Zato v skladu z 246. členom Poslovnika prosim za razpravo o gospodarskih razmerah in vodenju gospodarske politike v naši državi.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Pravzaprav ste mislili razpravo o odgovoru ministra, kajti samo o tem lahko razpravljamo in odločali o tem, ali bomo sploh razpravljali ali ne, bomo jutri v okviru glasovanj.

Gospod Franc Jurša ima vprašanje za ministra za infrastrukturo in prostor, gospoda Zvonka Černača.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Gospa podpredsednica, hvala lepa. Lep pozdrav vsem ministrom!

Glede na to, da je danes bilo kar precej političnih vprašanj, bom jaz konkreten. Želal bom odgovor ministra na projekt, ki bi naj stekel in bi se končal tudi v bližnji prihodnosti. Ampak moram povedati že v začetku, da sem podobno vprašanje postavil v prvi polovici prejšnjega mandata takratnemu ministru za promet, navezan pa je na rekonstrukcijo, elektrifikacijo železniške proge Pragersko–Hodoš. Namreč leta 2009 je bil sprejet državni prostorski načrt za to. Seveda tukaj je treba urediti tudi nivojske prehode pa protihrupne ukrepe. Gre za največji železniški projekt, financiran s strani Kohezijskega sklada v finančni perspektivi 2007–2013. Zato je njegova realizacija izjemnega pomena za črpanje evropskih sredstev.

Iz tega razloga in ker gre za edini še neelektrificiran odsek v petem koridorju, od vas prosim, da mi odgovorite:

Ali bo to možno izpeljati pravočasno?

Ali bodo lahko počrpana vsa evropska sredstva?

Rad bi vas spomnil, da nam je bilo zagotovljeno, da se bodo dela na nivojskih prehodih začela izvajati v drugi polovici letošnjega leta, ampak to se ne počne. Izvajajo se samo gradbena dela na ureditvi proge. Vljudno prosim, da mi odgovorite na naslednja vprašanja:

Ali ima ministrstvo za projekt rekonstrukcije in elektrifikacije, ki vključujejo tudi ureditev nivojskih prehodov, že odkupljena vsa zemljišča z rušenci?

In če ne, zakaj jih nima?

Ali je izdelana vsa projektna dokumentacija?

Kdaj bodo pridobljena zadnja gradbena dovoljenja?

Mi pa odgovorite tudi kot resorni minister in dajte zagotovilo, da bo projekt rekonstrukcije in elektrifikacije železniške proge Pragersko–Hodoš vključno z uveljavitvijo vseh nivojskih prehodov na tem odseku zaključen v letu 2015?

Hvala za odgovore.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Minister Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa za vprašanje.

Mogoče uvodoma nekaj besed okoli celotnega projekta modernizacija železniške infrastrukture. O tem smo že nekajkrat govorili v Državnem zboru, vseeno bi rad povedal, da je stanje na tem področju v trenutku, ko smo prevzeli resor, bilo na dokaj slabi točki, kar se tiče absorpcije oziroma črpanja evropskih sredstev. Na tem programu v tistem delu, ki se nanaša na investicije v modernizacijo in izgradnjo nove železniške infrastrukture, je bil namreč ob začetku letošnjega leta odstotek

manj kot 6 %, smo pa v letu 2012 in prihodnje leto se, kot veste, zaključijo zadnje obdobje oziroma zadnje leto v tej finančni perspektivi 2007–2013. Resnici na ljubo je treba povedati, da po letu 1996 praktično Slovenija ni imela nekega celovitega programa investicij in vlaganj v železniško infrastrukturo. Verjetno je to tudi eden izmed razlogov, da se je temu področju pristopalo nekako per parte, stihijsko oziroma tam, kjer so bili interesi večji, ne glede na vse, pa smo na eni izmed zadnjih sej Vlade sprejeli konkretne ukrepe glede pospešitve črpanja sredstev tudi na teh infrastrukturnih projektih.

Dva izmed večjih sta elektrifikacija in rekonstrukcija železniške proge Pragersko–Hodoš in modernizacija nivojskih prehodov. Ta prvi projekt je vreden preko 300 milijonov evrov, razdeljen v dve fazi. Kot ste že sami omenili, ena faza že poteka in v tem delu se sredstva že koristijo. V drugem delu pa se še pripravljajo ustrezna dokumentacija in projektna dokumentacija in gradbena dovoljenja. Drugi projekt modernizacija nivojskih prehodov je vreden preko 100 milijonov evrov. Oba projekta sta predvidena za sofinanciranje iz te finančne perspektive. V okviru prvega projekta elektrifikacije in rekonstrukcije še niso odkupljeni vsi objekti. Tam, kjer niso odkupljeni, je problem v cenitvah, gre za nekatere izmed večjih objektov, kjer se vrednosti gibljejo med milijonom in dvemi milijoni evrov. Iščejo načine, da racionalno, gospodarno uporabimo sredstva, ki so za to namenjena. Na tem odseku Pragersko–Ormož je zagotovljenih 86 % potrebnih zemljišč. Na odseku Ormož–Hodoš 39 %. Sicer pa se večji del ukrepov izvaja na zemljiščih javne železniške infrastrukture. Trenutno so v teku cenitve ter odkupi preostalih zemljišč. Predvidoma načrtujemo, da bodo vsa zemljišča, ki so potrebna za elektrifikacijo in rekonstrukcijo proge, odkupljena do sredine leta 2013. Za potrebe projekta modernizacije nivojskih prehodov je pridobljenih 20, 21 objektov. Gre še za enega izmed objektov, katerega vrednost presega milijon evrov in tudi na tej točki iščejo načine, da bi čim bolj racionalno izvedli investicijo. Menim, da ti postopki ne bodo ovira temu, da bi se ta projekt modernizacije lahko odvijal, kot smo ga načrtovali.

Za projekte elektrifikacija in rekonstrukcija železniške proge je izdelana kompletna dokumentacija, faze gradbenih dovoljenj tudi za izvedbo posameznih etap. Tako da računamo, da bodo vsa dovoljenja izdana tekom naslednjega leta, ko naj bi se ta dela tudi začela. In po dinamiki naj bi bila zaključena do 31. 12. 2015.

Na vsak način sta ta dva projekta izjemno pomembna na področju modernizacije železniške infrastrukture, pomembna tudi zaradi obsega vlaganj. Moram reči, da sama priprava projektov v preteklosti pa ni sledila tej pomembnosti in velikosti, investicijski vrednosti teh projektov. Po tem dosedanjemu pregledu

lahko ugotovim, da bi z bolj gospodarnim načrtovanjem in bolj gospodarnim pristopom pri obeh projektih že na tej točki, ko gre za izdelavo ustreznih investicijske in izvedbene dokumentacije, lahko prihranili znatna sredstva. Mislim, da bi se dalo prihraniti znatna sredstva tudi na nekaterih drugih segmentih. Vendar, zdaj smo kjer smo. Namen je, da ta projekta zaključimo v celoti tako, kot sta predvidena za sofinanciranje iz sredstev Evropske unije, kar pomeni, da bosta izvajana v letih 2013, 2014 in 2015.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Jurša želi dopolnitev odgovora.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Minister, jaz se zahvaljujem za odgovore. V glavnem, pri tej zadevi skrbi, prvič, da počrpamo vsa evropska sredstva, kar je ključnega pomena. Drugo, skrbi me zaradi tega, ker slišim, da se zatika pri nekaterih aneksih. In tretjič, varnost ljudi, ki živijo ob tej progi, je ogrožena. Sodeloval sem pri enem projektu, kjer smo zgradili prvo fazo prehoda čez železniško progo, konkretno v Ljutomeru, tako da prvo fazo že imamo, ampak največji problem je za reševalna vozila, ki vozijo vse tiste bolnike, ponesrečence na tej relaciji in je proga nenehno zaprta. To so ključna vprašanja, na katere moramo imeti v čim krajšem možnem času tudi odgovore.

Vseeno pa se zahvaljujem. To je konkretno projekt, ki ga je treba z vsemi močmi podpirati in delati vse na tem, da se bo v kratkem tudi realiziral.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Izvolite, minister.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa tudi za to možnost, da lahko zaključim to misel, ki sem jo prej nekako povedal.

Gotovo gre za enega izmed večjih projektov na področju modernizacije železniške infrastrukture, ki je povezan tudi z izpolnjevanjem določenih zahtev, za katere smo se zavezali v okviru V. in X. koridorja železniškega omrežja. Z vso odgovornostjo bomo v naslednjih mesecih delali na pospešitvi posameznih faz tega projekta, predvsem s ciljem celotnega koriščenja sredstev, ki so namenjena iz Kohezijskega sklada za ta namen.

Moram tudi povedati, da smo v zadnjem obdobju pregledali predvsem ta projekt, ki se nanaša na izboljšanje varnosti, se pravi projekt nivojskih prehodov, in v tem okviru tudi opravili nekatere dopolnitve, kar pomeni, da bo za izvedbo tega projekta predvidenih v končni fazi nekaj več sredstev, kot jih je bilo namenjenih pred kakšnega pol leta ali letom dni nazaj, predvsem s ciljem, da zagotovimo ustrezno varnost v prometu na tem območju, da čim več teh prehodov, ki jih je mogoče izvesti,

izvedemo izvennivojsko in da opravimo ustrezne zaščite tam, kjer zdaj teh zaščit ni.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, minister.

Gospod Mirko Brulc, vprašanje za ministra za obrambo gospoda Aleša Hojsa.

MIRKO BRULC (PS SD): Spoštovani gospod minister, varčevalni ukrepi na obrambnem področju napovedujejo reorganizacijo Slovenske vojske, nižanje plač, krčenje redne sestave Slovenske vojske, nepodaljševanje pogodb pri pogodbeni rezervi, ukinjanje nekaterih centrov za obveščanje in tako dalje. Gospod minister, nikar ne uporabljajte metod groženj, kot jih uporablja predsednik Vlade, ko grozi pravzaprav vsem državljanom in državljanom, in vidimo, da je cela država že v krču. Seveda se Slovenski vojski ne splača groziti, ker jo nujno rabimo. Obenem pa slišimo, da je prisotna tudi že napoved, da bomo v srednjeročnem obdobju nakupili nove oklepnike.

Vprašujem vas, gospod minister:

Kako boste zagotovili varnost, če ne bomo imeli visoko motiviranega kadra za opravljanje zahtevnih obrambnih nalog?

Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Gospod minister, izvolite.

ALEŠ HOJS: Hvala lepa, gospod poslanec, za vprašanje.

Najprej bi rekel to, da vse to, kar ste prebrali, je, bi rekel, samo deloma res. Dejstvo je, da mora tako Slovenska vojska kot civilni del Ministrstva za obrambo deliti usodo ali pa realne ekonomske razmere, ki so v tej državi danes tukaj pred nami. Torej tudi na Ministrstvu za obrambo smo bili deležni zniževanja oziroma znižanja plač in tudi v proračunu za leto 2013 in 2014 so ti odstotki taki, kot po vseh ostalih ministrstvih oziroma boljše rečeno, v nekih segmentih celo nekaj manj glede na to, da je struktura teh izdatkov v ministrstvu malce drugačna. Ministrstvo za obrambo je pravzaprav že od leta 2009 naprej, kot veste je v letu 2008 Ministrstvo za obrambo doseglo tisto najvišjo stopnjo BDP, ki jo je uspelo zagotoviti, to je bilo 1,56 % BDP. Od leta 2009 naprej se proračun ministrstva vztrajno zmanjšuje. V teh štirih oziroma dobrih treh letih je Ministrstvo za obrambo zgubilo 40 % nominalno svojega zneska, se pravi 40 % zneska izgubilo. Delež BDP, ki ga namenjamo za obrambo, pa se je iz 1,56 znižal na predvidenih 1,16 v naslednjem letu. Seveda smo morali v ministrstvu na podlagi tega zmanjšanja osebnih dohodkov v kadrovskem načrtu priprave proračuna predvideti tudi ustrezno znižanje števila zaposlenih. Jaz moram že takoj povedati, da sem že na Vladi nekako predlagal, in verjamem, da bom v bistvu s tem uspel, da če ministri samostojno najdemo rezerve, ki so na masi plač,

to seveda avtomatično ne pomeni odpuščanja. Take predloge je dal tudi že minister za šolstvo, enako se pogovarjamo tudi v drugih resorjih. In jaz sem skoraj prepričan, da odpuščanja v Slovenski vojski kljub tako zmanjšanim proračunu tudi v letu 2013 ne bo. Ne gre zdaj samo za odpuščanje, gre tudi za, kot ste gospod poslanec omenil, podaljševanje pogodb oziroma upokojevanje tistih, ki se morajo upokojiti. In jaz moram reči, da se na nek način že z upokojevanjem tistih višjih kadrov, se pravi oficirjev, po starem rečeno, in pa z zaposlovanjem kadra, ki je najbolj bojno sposoben, to je navadnih vojakov, ta razlika, ki jo moramo najti, nekako zapira. Jaz lahko povem, da smo začeli s transformacijo Slovenske vojske, kjer bomo v naslednjem letu – seveda bo ta proces trajal nekaj dlje – nekako izoblikovali vojsko bolj vitko, kar pomeni, da bomo v nekem delu zmanjševali vmesne stopnje poveljevanja. Imamo namen ukiniti tudi nekatera poveljstva. Kot veste, je zdaj poveljstev v Slovenski vojski več. Na nek način bi s to transformacijo znižali število tistih najbolj plačanih kadrov v Slovenski vojski, nadomestili vse manjkajoče vojake do tistih 7 tisoč 600 pripadnikov, ki nam jih je nekako določila že s sklepom prejšnja vlada, in s tem nikakor ne ogrozili same, bi rekel, človeške moči oziroma človeške usposobljenosti Slovenske vojske.

Drugi del pa so seveda nabave. Tu moram jasno povedati, da se je procentualni delež stroškov, ki ga ministrstvo namenja za plače tam iz odstotkov, ki so bili v letu 2008 na nekako višinah okoli 60 %, se pravi nekako 60 % smo dajali za plače, slabih 30 % za usposabljanje in izobraževanje in dobrih 10 % za nabavo, opremo in za razvojne naloge, že v letošnjem letu in v naslednjem letu pravzaprav znižalo na tisto izjemno neugodno razmerje, ko mi več kot 75 % dajemo za plače. Samo malo več kot 20 % za usposabljanje in izobraževanje in le slabih 5 % za nabave. Torej, tu moram jasno povedati, da v naslednjem letu in v letu 2014, upamo, da bo v letu 2015 in naprej gospodarska rast pripomogla k temu, da bomo tudi nominalno imeli nekaj več denarja.

Nekih večjih nabav oziroma praktično nobenih nabav ne predvidevamo. Smo pa ravno sedaj v pogajanjih z Natom, da tiste obveznosti, ki smo jih nekako obljubili do leta 2016, prolongiramo skladno z našo resolucijo o dolgoročnem razvoju Slovenske vojske tam po letu 2020.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC:
Dopolnitev odgovora.

Gospod Brulc, izvolite.

MIRKO BRULC (PS SD): Minister, hvala za res dobre odgovore. Vendar imam še eno vprašanje. Predsednik Afganistana Hamid Karzai je javno povedal, da se tuja vojska lahko umakne iz Afganistana pred letom 2014. Druge vojske že bežijo iz Afganistana, mi pa pošiljamo

nove enote oziroma zamenjujemo obstoječe kontingente. Mislim, da bi odhod iz Afganistana bil tako velik prihranek, da bi to, s čimer se strinjam, kar ste rekli, da je premalo denarja tudi za izobraževanje, usposabljanje in tako dalje, lahko nadoknadili in tudi lažje uveljavili doktrino vojaške strateške rezerve. Občanke in občani pa tudi pravijo, da je kar nekaj privatnih voženj z vojaškim helikopterjem. To govorijo tisti, ki živijo v bližini kraja vzleta in pristanka helikopterja. Omenjajo, da so to privatni prevozi in tako dalje. To verjetno ne spada k varčevalnim ukrepom in če imate kakšen odgovor, se vam zahvaljujem. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Gospod Brulc, seveda veste, da so bila to vsa dodatna vprašanja, ki jih niste najavili, ne pa zahteva za dopolnitev odgovora. Kljub temu prosimo ministra, če lahko v zvezi s tem kaj pojasni.

ALEŠ HOJS: Jaz bom probal toliko, kot vem, pa kar nekaj vem, bi rekel, glede tega.

Kar se tiče drugih vojska oziroma drugih ministrov moram jasno povedati, da so pravzaprav vse države članice Nata najavile umik do konca leta 2014. Seveda je ta umik, če pogledate absolutne številke, seveda večji. Nekdo, ki ima tam 5 tisoč vojakov in jih danes umakne, recimo, tisoč 400, so to ogromne številke. Procentualno pa mogoče ne tako zelo velike, če jih primerjamo z našim umikom. Tudi mi smo, kot veste, najavili naš umik do konca leta 2014. Mi smo s tem kontingentom, ki smo ga poslali v Afganistan pred dobrim tednom, številko zmanjšali za 10 %, torej ne pošiljamo več 88 vojakov tja, ampak samo še 80. V kontingentu meseca marca pošiljamo tja nekaj čez 50 vojakov, torej je to dodatno znižanje za okoli 25 %. In v naslednjem kontingentu, ki je predviden v mesecu oktobru, tudi to številko 50 nekako zmanjšujemo, kar pomeni, da bomo do konca naslednjega leta praktično številko, ki smo jo imeli v začetku tega leta, prepolovili.

To, kar ste povedali, drži. Ti stroški naše misije v Afganistanu so glede na dohodke, ki jih vojaki tam imajo, relativno visoki in tudi s tem, odkrito povem, bomo pač nekaj privarčevali.

Kar se pa tiče privatnih poletov helikopterjev, me pa to izjemno čudi. Bi bil hvaležen komurkoli, ki take podatke ima, da jih neposredno pošlje na moj mail, uro vzleta, koga, v narekovaju, sumi, da se privatno vozi. Namreč, dejstvo je, da morajo biti v Slovenski vojski, to seveda posebej velja za aviacijo, vsi poleti najavljeni, vsi potniki so registrirani, v vsakem poletu je na letalu crew lista, torej vedno se ve, v vsakem trenutku, kdo in kaj je letel. Če se take deviacije pojavljajo, bomo seveda ustrezno ukrepali in urgirali. Je pa res, da kar nekaj, bi rekel, ne privatnih, ampak civilnih poletov pa Slovenska vojska vendarle opravi. Kot veste Slovenska vojska tritedensko dežura za vse nesreče v gorah, na cesti, pri vsaki nesreči, ki se

zgodí in za katero je Slovenska vojska zaprosena. Nekaj je pa tudi takih, bi rekel, humanitarnih, če lahko temu tako rečem, prevozov, kot recimo, na zadnje smo vozili nek bivak za planinsko društvo v Kamniku, pred dobrim mesecem smo peljali nekaj za Triglavski narodni park. Če so pa kakšne deviacije, bomo pa to vsekakor ukrepali. / oglašanje iz dvorane/ Predsednik Vlade pa ne vem, če se vozi. Jaz se pa tudi kdaj peljem, da ne bo dileme, ampak v sklopu naleta, ki ga imajo piloti tako ali tako rezerviranega za njihova usposabljanja.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa za izčrpnost minister, kljub dodatnemu vprašanju.

Na vrsti pa je gospa Maja Dimitrovska. Ima vprašanje za ministra za izobraževanje, znanost, kulturo in šport dr. Turka.

MAJA DIMITROVSKI (PS PS): Hvala za besedo.

Spoštovani minister, do uveljavitve Zakona o uravnoteženju javnih financ, ki je začel veljati 31. maja letos, so vsi slovenski šolarji imeli subvencionirano prehrano. Od letošnjega maja pa je splošna subvencija za vse učence ukinjena, do nje so danes upravičeni le tisti iz socialno šibkih družin. Da bi učenec sploh bil opravičen do subvencionirane malice, ne sme preseči cenzusa, ki je 42 % povprečne neto plače na družinskega člana oziroma 414,70 evra, pri čemer se upoštevajo tudi otroški dodatki in vso premoženje družine. Za subvencionirano kosilo pa je cenzus še nižji, in sicer znaša 18 % povprečne neto plače ali 177,73 evra. Zagotavljanje ustrezne prehrane s sistemskimi ukrepi je zelo pomembno, ker se v obdobju rasti in razvoja oblikuje delovna zmogljivost telesa, kar pa je še posebej izrazito pri tistih, ki živijo v socialno in ekonomsko manj ugodnih pogojih. Po podatkih z vašega ministrstva je lani brezplačno malico imelo dobrih 27 % učencev, ki so bili nanjo prijavljeni. Med dijaki pa je bilo takih 25,6 %.

Spoštovani minister:

Koliko otrok ima po uveljavitvi Zakona za uravnoteženje javnih financ pravico do subvencionirane prehrane?

Hvala.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala. Minister Turk.

DR. ŽIGA TURK: Hvala lepa za vprašanje.

Najprej želim poudariti, da na ministrstvu v celoti soglašamo z ugotovitvami gospe poslanke v zvezi s pomembnostjo zagotavljanja ustrezne prehrane, s sistemskimi ukrepi podpiramo vse ukrepe v tej smeri. Naj samo omenim, da tudi letos skupaj z Ministrstvom za zdravje in Ministrstvom za kmetijstvo in okolje načrtujemo tradicionalni slovenski zajtrk, ki ga sicer naš kmetijski sektor zaradi krize ne bo mogel ponuditi brezplačno.

Ocenjujemo pa, da ne gre samo za promocijo slovenskih izdelkov, ampak tudi za ozaveščanje o potrebi in koristnosti zdravega načina življenja, zdravega prehranjevanja in njihovega pomena za razvoj in učenje otrok. Poslanica pravilno ugotavlja, da je v lanskem letu brezplačno malico prejelo približno 27 % učencev in procent manj dijakov. Na dan 12. 10. 2012, ko so šole oddale mesečni zahtevek za subvencionirana sredstva, hkrati pa podatke o številu prijavljenih in številu upravičenih do subvencije, je subvencionirano malico prejelo 21 tisoč 933 učencev oziroma 14,2 % in 6 tisoč 730 oziroma 15,8 % dijakov. Ob tem poudarjamo, da se stanje nanaša na 12. 10. 2012, ko so šole oddale mesečni zahtevek za subvencionirana sredstva, hkrati pa podatke o številu prijavljenih in številu upravičenih do subvencije. Nekaj šol zahtevka ni oddalo, zato ti podatki niso dokončni. Glede na to, da nerešene vloge še čakajo na centrih za socialno delo, menimo, da bo število upravičencev še nekoliko naraslo, vendar je razkorak med številkami iz lanskega in letošnjega leta vendarle velik. Zato so ti podatki zaskrbljujoči, so pa posledica predvsem socialne zakonodaje, ki je bila sprejeta v prejšnjem sklicu Državnega zbora, kar ne reši nobenega problema od nobenega od teh otrok.

Ocenjujemo, da birokratski izračun cenzusa v številnih primerih ne odraža dejanskih potreb družin tudi zato, ker ta izračun odraža preteklo stanje posamezne družine, medtem ko so se s številnimi stečaji in tudi siceršnjimi spremembami finančnega stanja posameznih družin pogoji zanje spremenili. Naše ministrstvo je že navezalo stike z Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve z namenom, da skupaj preverimo, ali je mogoče poiskati rešitev, ki bi bolje ustrezala dejanskemu materialnemu stanju družin in, bom rekel, napadla tisto razliko 10 % točk, ki se pojavljajo.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Branko Ficko ima vprašanje za ministra, ki je sicer danes opravičen in odsoten, za kmetijstvo in okolje gospoda Franca Bogoviča.

Izvolite.

BRANKO FICKO (PS PS): Lep pozdrav vsem skupaj!

Ne glede na odsotnost, bom vprašanje podal, bo več časa za odgovor. Gre namreč za ekonomsko vlaganje v kmetijstvo. O količinskih podatkih je bilo več govora, bolj so pa pomembni vrednosti rezultati, predvsem z vidika dodane vrednosti. Po podatkih o stanju kmetijstva v letu 2011, je vrednost proizvodnje oziroma prihodek nekaj manj kot 1,2 milijardi evrov. Od tega je vmesna potrošnja znašala 743 milijonov evrov, preostanek pa je bruto dodana vrednost v višini 449 milijonov evrov. V praktično nespremenjeni porabi stalnega kapitala in nekaj

manjših drugih subvencijah za proizvodnjo je v letu 2011 faktorski dohodek znašal 434 milijonov evrov. Podatek je zelo slab, še posebej, če vzamemo v ozir dejstvo, da je leta 2007 znašal 456 milijonov evrov. Ker je bilo v letu 2011 tudi manjše število polnovrednih delovnih moči v kmetijstvu, je faktorski dohodek na enoto delo znašal nekaj manj kot 5 tisoč 600 evrov. Podatki so slabi, dohodki v slovenskem kmetijstvu močno zaostajajo za povprečnimi dohodki v kmetijstvu Evropske unije. v letu 2011 je faktorski dohodek na enoto dela v Sloveniji dosegel le 42 % povprečja Evropske unije kot celote. Rezultat pa je še toliko slabši, če ga primerjamo s podatki s starimi članicami Unije, kjer ta podatek znaša le 26 % povprečja. Po drugi strani je v letu 2011 za ukrepe kmetijske politike porabljeni slabih 349 milijonov evrov. Obseg sredstev v preteklih letih je še nekoliko višji, leta 2010 je znašal 356 milijonov, leto poprej pa celo 404 milijone evrov.

Zaradi navedenega ministra sprašujem:

Kako ocenjuje rezultate slovenskega kmetijstva z vidika vloženih sredstev in pridobljenega obsega kmetijske proizvodnje?

Kateri so konkretni ukrepi, ki jih načrtuje, da bi se to razmerje izboljšalo, posebej na področju dviga dodane vrednosti?

Ali načrtuje pospešena vlaganja v panoge, ki proizvajajo produkte z višjo dodano vrednostjo?

Če da, v katere in kdaj?

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa tudi vam. Samo da vas še vprašam, imate možnost pisnega odgovora v 30 dneh. Bo to v redu?

BRANKO FICKO (PS PS): Bi prosil ustno.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: V redu, potem bo vaše vprašanje uvrščeno na naslednjo sejo. Hvala lepa.

Gremo naprej z vprašanji, za ministra Vizjaka ima vprašanje dr. Andreja Črnak Meglič. Izvolite.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD): Dober dan, prav lepo pozdravljeni, gospa podpredsednica, kolegice in kolegi in gospod minister!

Moje vprašanje se nanaša na implementacijo Zakona o socialnem podjetništvu, za katerega vemo, da je bil sprejet pred dvema letoma kot poslanski zakon, kot sistemski zakon in podpora kateremu ste izrazili vsi poslanci tega parlamenta. Namen zakona je bil zelo jasen – odpreti možnosti za odpiranje novih delovnih mest tudi na področjih socialnega podjetništva, to se pravi tiste oblike podjetništva, ki seveda mora preživeti na trgu, hkrati pa zasleduje tudi javno koristne cilje. Pa vendar se pri implementaciji tega zakona zatika.

Zato ministra sprašujem:

Kdaj bo operativno zaživel Svet za socialno podjetništvo, bom rekla, medresorsko, interdisciplinarno sestavljen organ, ki naj bi skrbel za implementacijo zakona?

Kdaj bo pripravljena strategija o razvoju socialnega podjetništva, ki jo zakon predpisuje?

Pripravljena bi morala biti že 1. januarja 2012, h oblikovanju katere so veliko veliko prispevale civilno družbene skupine, tudi na posebnem posvetu aprila letos, pa vendarle te strategije še ni. Zakaj je to tako zelo pomembno? Zato, ker se oblikuje nova finančna perspektiva, ker se bo pripravila strategija razvoja Slovenije za naslednje obdobje in pa seveda tudi operativni plani, kjer je treba podrobneje opredeliti, kako bomo pravzaprav za podpora tega tako pomembnega cilja, ki je cilj pomemben ne le za Slovenijo, ampak za celotno Evropo, pravzaprav povezali tudi s koriščenjem evropskih sredstev. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Minister, izvolite odgovor.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovana poslanka, hvala lepa za zastavljeno vprašanje.

Zakon o socialnem podjetništvu nalaga Svetu za socialno podjetništvo, da pripravi strategijo razvoja socialnega podjetništva za obdobje 2012–2015. Na predlog sveta strategijo sprejme Vlada Republike Slovenije. Osnutek strategije je svet obravnaval na svoji 1. seji v mesecu decembru lani. Člani sveta so nanj predložili številne pripombe, ki so po svojem obsegu nakazovale na vsebinsko zelo obsežno strategijo za triletno obdobje. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je na podlagi določb drugega odstavka 29. člena zakona, ki določa strukturo strategije, ter na podlagi pripomb članov sveta pripravilo dopolnjen osnutek strategije, ki jo bo svet obravnaval na svoji 2. seji, ki je sklicana za četrtek, 25. oktobra letos. Pripominjam, da je to prva seja sveta v spremenjeni sestavi, ki jo je Vlada Republike Slovenije potrdila avgusta letos. Nova sestava sveta namreč odraža novo strukturo Vlade Republike Slovenije. Predvidevam, da sem s tem odgovoril na vaše vprašanje.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Dopolnitev, izvolite.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD): Vendar, od imenovanja vaše vlade je minilo kar precej časa.

Me veseli, da bo ta svet zasedal in bo obravnaval tudi predlagano strategijo, pa vendar me zanima:

Kdaj bo tudi splošna javnost izvedela, kateri od njenih predlogov so bili vključeni v to strategijo?

Kajti tu se lahko strinjava, da je bila na nek način partnersko oblikovana. In seveda je pomembno, ker so subjekti izvajanja te strategije

v glavnem socialna podjetja, kako medsebojno sodelujemo in kako uspešni bomo pri zasledovanju skupnih ciljev. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Minister, izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa tudi za to vprašanje.

Prepričan sem, da na podlagi določenega konsenza glede te strategije na svetu, ki bo to obravnaval, bo nadaljevanje obravnave na Vladi in tudi v okviru širše javnosti. Tako da menim, da zato ni bojazni, da bi sooblikovali tudi v prihodnje te dokumente, kajti imate prav, tu gre za pomembno področje in ne nazadnje vsebina kljub pomanjkanju te strategije ni trpela. Seznanjeni ste, da smo kar nekaj dobrih projektov v letošnjem letu podprli, sklenili pogodbe, ki se tudi izvajajo. Imate pa prav, da je zelo ključno, da imamo tu neko rdečo nit, neko strategijo tudi za naprej in da pripisujemo temu segmentu podjetništva pomembno pozornost.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Postopkovno, gospa.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ(PS SD): Hvala lepa.

No, ne toliko zato, ker ne bi bila popolnoma zadovoljna z vašim odgovorom, pa vendar. Mislim, da gre za tako zelo pomembno vprašanje, da bi v parlamentu morali obširneje spregovoriti. Sicer vem, da se je podprlo 13 projektov, ampak, gospod minister, oba sva malo bolj ambiciozna, kajne, želela bi si več delovnih mest, govorili smo o 3, 4 tisočih novih delovnih mestih na področju socialnega podjetništva. In glede na to, da potekajo intenzivne dejavnosti v Sloveniji – nedavno je potekala konferenca o kooperativah in tako naprej –, nove in nove ideje, bi si želela, da opravimo obširnejšo razpravo, tako o odgovoru ministra kot tudi o celotni tematiki, za katero sem prepričana, da Državni zbor še kako zanima. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa za vaš predlog. Seveda gre za razpravo o odgovoru ministra in najbrž v okviru tega lahko še kaj drugega, če bo to jutri izglasovano v okviru glasovanj.

Gospa Saša Kos ima vprašanje za ministra za infrastrukturo in prostor, gospoda Zvonka Černača.

SAŠA KOS (PS PS): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Gospod minister, Državni zbor je 18. 7. 2012 na 16. izredni seji sprejel Zakon o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti iz dolgoročnega posojila v višini 440 milijonov evrov, ki ga najame Termoelektrarna Šoštanj pri Evropski investicijski banki za financiranje

projekta postavitve nadomestnega bloka 6, moči 600 MW, v Termoelektrarni Šoštanj. Kot veste, v Pozitivni Sloveniji predloga zakona nismo podprli oziroma smo se pri glasovanju vzdržali, saj smo vas in Vlado opozarjali na ekonomsko ne najbolj gospodaren projekt in na tveganje v zvezi z likvidnostjo in celo plačilno sposobnostjo investitorja TEŠ in Holdinga slovenski elektrarn na netransparentnost vodenja projekta ter zahtevali, da zanj prevzamete odgovornost, saj je bila večina pogodb podpisana v času mandata vaše prejšnje vlade, poleg tega pa so takrat v organih nadzora, Holdinga slovenskih elektrarn in TEŠ sodelovali tudi nekateri sedanji vladni funkcionarji. Vlada je takrat za sprejem zakona postavila pogoje, ki naj bi jih Holding slovenskih elektrarn in TEŠ s pripravo petega noveliranega investicijskega programa za TEŠ 6 ne presegle oziroma naj bi jim zadostili. Po njem investicijska vrednost za šesti blok Termoelektrarne Šoštanj ostaja enaka kot prej, torej 1,3 milijarde evrov. Kot veste, pa sprejem zakona še ne pomeni začetek črpanja omenjenega posojila, saj je za začetek črpanja denarja treba najprej podpisati pogodbo med Slovenijo oziroma Vlado in Evropsko investicijsko banko, sprejeti Zakon o ratifikaciji ter pogodbe v Državnem zboru ter izvesti operativna opravila. Za izpeljavo slednjih postopkov pa je potreben čas, ki ga Vlada nima več dosti na voljo, saj naj bi bilo po nekaterih informacijah znano, da bosta Evropska investicijska banka in Evropska banka za razvoj 30. novembra letos odstopili od financiranja projekta, če poroštvena pogodba ne bo ratificirana.

Ali vaše oklevanje torej pomeni, da Holding slovenskih elektrarn in TEŠ s pripravo petega noveliranega investicijskega programa nista zadostila pogojem, ki ste jih postavili?

Ali je sklenitev poroštvene pogodbe morebiti ogrožena zaradi preiskave suma korupcije in konflikta interesov pri projektu, ki ga vodi Evropski urad za boj proti goljufijam, in zaradi predkazenskega postopka, ki ga vodi slovenska policija... / izklop mikrofona/

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Dobro. Jaz bom samo še prebrala, ker najbrž pa tega niste utegnili, kakšno vprašanje ste zares zastavili ministru: Kaj nameravate storiti, da bo izgradnja bloka TEŠ 6 zaključena v roku in da ne bo nastala škoda oziroma dodatni stroški? Izvolite, minister.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa.

Zdaj malo sem zmeden, moram reči. Najprej ste poudarili, da ste bili proti oziroma da niste sodelovali pri sprejemanju tega zakona. No, Poslanska skupina Pozitivna Slovenija pri tem ni bila enotna, nekateri, vsaj za enega izmed vaših kolegov vem, da je sodeloval in da je podprl ta zakon. Na drugi strani pa me sprašujete, kaj bomo zdaj storili, da ne bo

nastala škoda v zvezi z izvrševanjem tega zakona.

Kot ste sami ugotovili, se je Vlada dokaj odgovorno lotila tega projekta, praktično dvanajst dni po imenovanju, 23. februarja, smo prvič obravnavali situacijo glede investicije TEŠ 6 in na podlagi teh ugotovitev na podlagi izsledkov delovne skupine potem tudi zastavili vse ostale aktivnosti, da se vrednost te investicije ne bi še nadalje povečevala. Kot vemo, je prva ocena 600 milijonov evrov bila temeljito presežena. Eden izmed pogojev je bil, da investicija vključno z vsemi stroški ne sme presegati milijarde 300 milijonov evrov. Bili so potem še nekateri drugi pogoji, za katere je nosilec investicije ugotavljal, da so vsi izpolnjeni, tako da v tej fazi potekajo procedure, trenutno na Ministrstvu za finance v zvezi z operacionalizacijo zakona, ki je bil sprejet v Državnem zboru. Ko bodo ti postopki zaključeni, se bo, tako kot ste že napovedali, ponovno s tem vprašanjem soočil Državni zbor in sprejemal ustrezno odločitev.

Moram poudariti, da je nosilec investicije v šesti blok Termoelektrarne Šoštanj družba TEŠ, ki je v 100 % družbe Holding slovenskih elektrarn. Da je torej vsa odgovornost glede te in ostalih investicij, ki potekajo v okviru HSE in TEŠ, na ravni vodstev teh družb, se pravi uprav in nadzornih svetov, da so tako uprave kot nadzorni sveti teh družb za izvajanje ustreznih aktivnosti oziroma če jih ne izvajajo, tudi odškodninsko odgovorni. In jaz osebno pričakujem, da bodo vsi tisti, ki jim je podana ta odgovornost, storili vse, da bo na eni strani ta investicija nadaljevana in zaključena transparentno in da se bodo do konca razčistili vsi sumi, nekateri so prišli v javnost tudi v zadnjem obdobju, glede nepravilnosti, ki so se dogajale ali pa se eventualno še dogajajo pri izvajanju te investicije.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želite še dodatno razjasnitev?
Izvolite.

SAŠA KOS (PS PS): Hvala. Hvala za odgovor gospod minister.

Kot sem že navedla, smo se mi vzdržali pri glasovanju. In ker smo opominjali na določene, kar sem že omenila in vam tudi postavila v tej zvezi vprašanje oziroma odgovor je bil takšen, kot ste mi ga podali. Bi pa pri tem, ste že omenili, rada še poudarila, da tudi niste izpolnili obljube glede revizije postopka vodenja projekta in tudi javnost s tem seznanili, s pričetkom postopka uveljavljanja odgovornosti zaradi nepravilnosti, ki veste, da so se pojavile pri tem projektu. Kot vam je znano, teče predkazenski postopek zoper nekdanjega direktorja TEŠ 6 Uroša Rotnika in druge odgovorne osebe na TEŠ ter s projektom povezane osebe, ki jih policija sumi storitve kaznivnega dejanja zlorabe položaja ali pravic, in

sicer to ne šteje kot izpolnitev vaših obljub, gospod minister. O sumih kaznivih dejanj je namreč policijo seznanila že bivša ministrica za gospodarstvo, torej mag. Darja Radič.

Zanima me:

Kdaj boste opravili novo revizijo, ki ste jo obljubljali, in na tej podlagi uveljavili materialno oziroma odškodninsko odgovornost odgovornih?

Kaj boste storili za zagotavljanje transparentnosti tega projekta v nadaljevanju?

Delno ste mi že odgovorili. V medijih pa je moč zaslediti, da posle za svetovanje in nadzor še vedno dobivajo neznana podjetja iz Liechtensteina, domnevno povezana z odvetnikom, ki je skrbel tudi za podjetja, ki so vpletena v sporne posle z Vegradom, Hypo banko in tako dalje in tako dalje. Hvala lepa za odgovor.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Dobro. Jaz predpostavljam, da so bila to spet dodatna vprašanja, ampak to se nam zelo pogosto pojavlja. Bomo vseeno prosili ministra za dodatno pojasnilo.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa.

Morate me spomniti, kaj sem obljubljal. Tega, kar mi pripisujete, nikakor ne. Jaz sem v skladu s sklepi Vlade z dne 23. februarja letošnjega leta imenoval ustrezno skupino, ki je opravila ustrezne postopke glede same investicije. Pri tem se je oprla tudi na ugotovitve protikorupcijske komisije. Svoje delo je zaključila, mislim, do konca aprila ali v mesecu maju. Te ugotovitve ste prejeli tudi v Državni zbor ob priliki obravnave tega zakona, te ugotovitve je prejela tudi Agencija za upravljanje kapitalskih naložb z našim zaprosilom, da jih preučijo in da sprožijo ustrezne postopke v povezavi z uveljavljanjem odgovornosti. Nekateri od teh postopkov, kot ste sami omenili, že tečejo, nekateri bodo pa verjetno stekli v prihodnjih dneh, tednih ali mesecih. Jaz osebno upam, da čim prej. Glede na različna medijska razkritja v preteklosti v povezavi s tem projektom in tudi glede na nekatera medijska razkritja v zadnjem obdobju je, če komu, meni v interesu, da se te stvari čim prej razčistijo in zato, da jih razčistijo, so pristojni organi, ki se s tem ukvarjajo, policija, tožilstvo in sodišča. Pričakovati je tudi, da bodo svoj posel opravili profesionalno, korektno, predvsem pa hitro, da ne bomo pričla nekim spektakularnim akcijam, potem pa nekaj let na sodiščih nič, kot se je to dogajalo v preteklosti in kot se to dogaja nenazadnje z vašim predsednikom oziroma s predsednikom vaše stranke. Želeli bi si, da se te stvari zgodijo v nekem doglednem roku in se ugotovi, ali je kaj res ali ni, in da se pove, nekdo je dejansko kriv, odgovoren za tisto, kar je naredil oziroma je oproščen teh sumov. Najslabše je tako, kot se zdaj dogaja, tudi v tem konkretnem primeru, ki ste ga omenili, ko je kar nekaj teh medijsko spektakularnih akcij, na

koncu pa ni pravega epiloga že na ravni tožilstva ne, da ne govorim na ravni sodišča. Tako da v vseh tistih primerih, kjer so izpostavljeni dvomi oziroma sumi, da so bile nepravilnosti takšne, ki merijo na oškodovanje premoženja, na kazniva dejanja, jaz osebno pričakujem, da bodo pristojni organi storili vse, da bodo te domnevne nepravilnosti čim prej razčiščene in če se bo ugotovilo, da tudi obstojijo, odgovorni za to tudi sankcionirani.

Še enkrat pa povem, največja odgovornost je na nadzornih svetih obeh družb, HSE in TEŠ, na upravah obeh družb in dokler Agencija za upravljanje kapitalskih naložb še deluje, tudi na Agenciji za upravljanje kapitalskih naložb. To so tisti organi, ki morajo v teh primerih ukrepati in če ugotovijo, da je do teh nepravilnosti prihajalo ali celo še prihaja, tudi uveljaviti ustrezno odgovornost. Jaz si želim, da te stvari opravijo na profesionalen način in čim prej.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Robert Hrovat ima vprašanje za ministra za infrastrukturo in prostor gospoda Zvonka Černača.

ROBERT HROVAT (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica.

Spoštovani minister, družba Plinovodi, d. o. o., opravlja naloge sistemskega operaterja prenosnega omrežja zemeljskega plina kot obvezne republiške gospodarske javne službe, skladno s prvim odstavkom 30. člena Energetskega zakona. Energetski zakon v svojem 59. členu opredeljuje, da sta gradnja in prevzem objektov in zemljišč, ki so potrebni za prenos in distribucijo električne energije in zemeljskega plina, v javno korist in se zanju uporabljajo določbe Zakona o urejanju prostora. Kaj to pomeni? To pomeni, če lastnik zemljišča, pa recimo, da je to kmet, ki živi od te zemlje, v 30 dneh ne podpiše ponujene pogodbe o pridobitvi stavbne ali lastninske pravice v javno korist na nepremičninah, sistemski operater lahko vloži predlog za razlastitev.

Zdaj minister, mene zanima:

Koliko predlogov za razlastitev s strani Plinovodi, d. o. o., je bilo vloženih?

Zanima me tudi:

Kdo preverja utemeljenost teh predlogov?

Ali obstaja kakršenkoli nadzor nad tovrstnimi razlastitvami?

In še to:

Ali se res hkrati s pogodbo pošiljajo tudi predlogi za razlastitve in so s tem lastniki zemljišč potisnjeni v kot in nimajo izhoda oziroma druge variante, kot podpisati tisto pogodbo, ki jim jo pač Plinovodi ponudijo?

Hvala lepa za odgovore.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod minister, prosim odgovor.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa tudi za to vprašanje.

Tukaj na tem konkretnem vprašanju, moram reči, da sta bila vložena za projekte, ki so v fazi gradnje oziroma pridobivanja gradbenega dovoljenja za konkreten plinovod, vložena dva predloga za razlastitev.

Glede utemeljenosti teh predlogov naj povem, da se skladno s tretjim odstavkom 93. člena Zakona o urejanju prostora šteje, da je javna korist za nepremičnine, potrebne za obratovanje gospodarne javne infrastrukture, izkazana, če so predvidne v državnem lokacijskem načrtu, se pravi, če so takšne operacije predvidene v državnem lokacijskem načrtu. V tem primeru gre za državni lokacijski načrt, ker je bila sprejeta uredba, v kateri je določeno območje državnega prostorskega načrta, navedena so tudi zemljišča s parcelnimi številkami, ki jih to območje obsega in tako naprej. Drugače pa je temeljni zakon, ki ureja v takšnih primerih postopek razlastitve Zakon o urejanju prostora, in sicer se o zadevah za razlastitev na podlagi tega zakona odloča v okviru upravnega postopka pred upravno enoto na prvi stopnji in v smislu pritožbe potem na drugi stopnji v okviru resornega ministrstva. Seveda ima razlastitveni zavezanec skladno z zakonom možnost izpodbijati tudi dokončno upravno odločbo pred upravnim sodišče v okviru upravnega spora.

Glede konkretnih primerov, ki se nanašajo na Plinovode, gre za specialnejši zakon, ki ste ga že omenili, in sicer gre za Energetski zakon, ki določa v teh primerih področje energetske infrastrukture, in Zakon o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor. Skladno s 47. členom tega zakona mora investitor za namen sklenitve pogodbe za odkup nepremičnine posredovati uradno ponudbo. Ponudbo oblikuje in posreduje na podlagi ocenjene vrednosti nepremičnine. Ocenjeno vrednost nepremičnine določi skladno z drugim odstavkom 55. člena v povezavi z 58. členom Zakona o urejanju prostorskih ureditev državnega pomena sodni cenilec ustrezne stroke, imenovan po predpisih, ki urejajo delovanje sodišč. Če investitor v roku 30 dni po vročitvi uradne ponudbe za sklenitev pogodbe o pridobitvi lastninske pravice v javno korist le-te ne uspe skleniti, lahko vloži skladno s četrtem odstavkom 47. člena Zakona o urejanju prostorskih ureditev državnega pomena in četrtem odstavkom 59. člena Energetskega zakona predlog za razlastitev na pristojno upravno enoto. Na podlagi teh določb izhajajo, da je treba najprej posredovati uradno ponudbo za sklenitev pogodbe o pridobitvi lastninske pravice v javno korist in v tej ponudbi seveda opredeliti ocenjeno vrednost nepremičnine, določeno s strani sodnega cenilca ustrezne stroke. In če v 30 dneh od posredovanja take ponudbe ne pride do sklenitve pogodbe o pridobitvi lastninske

pravice v javno korist, ima razlastitveni upravičenec pravico do vložitve predloga za razlastitev pred pristojno upravno enoto. Tak je postopek.

V primeru, da se z odločbo upravne enote ne strinja, ima potem tudi pravico do pritožbe na pristojno ministrstvo oziroma v skrajnem primeru lahko sproži upravni spor oziroma postopek pred upravnim sodiščem.

V primerih, ko prihaja do dvoma o ustreznosti ocenjenega predmeta, ki je predmet razlastitvenega upravičenja, ali gre za nepremičnino ali za neko drugačno obliko, recimo, za vzpostavitev neke služnosti in tako naprej, v takem primeru seveda obstaja tudi možnost, da se o višini take odškodnine odloči v pravnem postopku, neodvisno od postopka, ki teče na ravni upravne enote v povezavi s postopkom razlastitve.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala.

Gospod Hrovat imate zahtevo za dopolnitev?

Izvolite.

ROBERT HROVAT (PS SDS): Hvala lepa, gospod minister.

Če gremo nekoliko bolj konkretno. Ta dva primera sta, mislim da, oba v mojem volilnem okraju, ampak to ni toliko pomembno. Pomembno je, da gre za ozko dolino, gre za občino. In sedaj si predstavljajte kmetijo, po kateri teče trasa plinovoda po več kot 20 njegovih parcelah, pa da je to zaščiten ekološka kmetija. Degradirana je že od obstoječega plinovoda, ker druge možnosti ni in južni tok seveda predstavlja še dodatno obremenitev. Gospod minister, gre za konkretne primere, na katere so me pač opozorili državljani v moji poslanski pisarni. Predvsem opozarjajo na odnos predstavnikov operaterja do lastnikov teh zemljišč. Mislim, da je oziroma osebno menim, da se da vsako služnost rešiti v obojestransko zadovoljstvo. Poglejte, lastniku kmetije v tej občini, kot sem že prej rekel, ki se razteza po ozki dolini, bo nov plinovod po sredini kmetijskih in stavbnih parcel povzročil veliko dodatne degradacije kmetije in zaradi nezmožnosti dogovarjanja s strani operaterja je skupaj s ponudbo, ki je za lastnika podcenjujoča, dobil še sklep o razlastitvenem postopku. Torej, po načelu, če ne boš podpisal, ti bomo pa pač to vzeli. Smo v 21. stoletju in jaz mislim, da razlastitve na takšen način niso sprejemljive.

Pa še to povem, ta je dotični človek dobil 5 različnih ponudb do zdaj. In imam dokumentacijo, ki vam jo bom predal in verjamem, da se bo našla potem tudi rešitev, ki bo v neko obojestransko korist. Veste, pride neka cenitev, cenilec oceni, poda oceno in čez nekaj časa je ponudba drugačna, povsem drugačna. In to je problem, na katerega so me ljudje opozorili, in mislim, da je prav, da se tudi vi kot minister pač seznanite z aktivnostmi, ki se... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Minister boste komentirali?

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa tudi za to možnost, da dodatno pojasnim v odgovoru na to poslansko vprašanje.

V največjem možnem številu primerov, kjer je to mogoče, je seveda treba tehtati med pričakovanimi koristmi in med škodo, ki nastaja v teh razlastitvenih postopkih. V večini primerov se seveda na koncu upošteva metodologija, ki določa vrednosti, v teh primerih razlastitveni upravičenec in razlastitveni zavezanec nekako uskladita in do teh sporov ne prihaja. Seveda so pa posamezni primeri, kjer teh pričakovanj in interesov ni mogoče vedno uskladiti in v teh primerih ni druge poti, kot da se v skladu z veljavno zakonodajo investitor posluži postopka, ki ga opredeljuje veljavna zakonodaja ne samo v tem, ampak tudi v drugih podobnih primerih, ki je, bi rekel, dokaj jasno in dokaj natančno določen. To je tako imenovani razlastitveni postopek, ki poteka pred upravnimi enotami, prej sem pa že povedal, da v primerih, ko prihaja do izrazitega neskladja med tem, kaj so interesi razlastitvenega upravičenca in pričakovanja razlastitvenega zavezanca, da v takšnih primerih, če tega neskladja ni mogoče urediti, da je še vedno potem odprta možnost presoje preko neodvisne institucije, in to je v tem primeru pravdni postopek preko rednega sodišča. Žal druge poti tukaj ni, tudi investitorji so pri teh ravnanjih omejeni v skladu z vrednostjo, ki jo je mogoče opredeliti skozi ta cenitvena poročila. Pri tem je treba spoštovati veljavno zakonodajo.

Zdaj konkretnega primera, moram reči, ne poznam. Če postopek ni bil peljan na takšen način, kot sem ga povedal predhodno, kar pa moram reči, da močno dvomim, zaradi tega, ker gre le za jasna pravila igre, ki so zelo natančno določena, bomo dobili dodatna pojasnila in jih poslancu seveda posredovali. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Dragan Bosnić, vprašanje za ministra za izobraževanje, znanost, kulturo in šport dr. Žiga Turka.

DRAGAN BOSNIĆ (PS PS): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj!

Moje vprašanje, gospod minister, se nanaša na pravilnik o šolskem redu na srednjih šolah, in sicer na tisto točko, to je 4. točka, ki govori o opravičevanju odsotnosti. Tam je namreč ena zanimiva postavka. V 13. členu te točke se govori o opravičevanju oziroma o opravičevanju odsotnosti, in sicer starši so tisti, ki opravičujejo odsotnost oziroma društva, klubi, druge šole v soglasju oziroma s pooblastili staršev. Namreč, kaj me tukaj moti, če gre za polnoletne dijake, bi ti lahko svojo odsotnost opravičevali sami. Namreč ta člen je tukaj že odkar se jaz spomnim in je nespremenjen v tej obliki. V Evropi ni povsod praksa, da bi toliko ne

zaupali polnoletnim osebam, ker z Ustavo pridobijo z osemnajstim letom po 43. členu tudi pravico voliti in biti voljeni.

In moje vprašanje je zelo enostavno, mene zanima:

Ali razmišljate kaj v tej smeri, da bi polnoletnim dali več avtonomije pri regulaciji njihovih šolskih obveznosti?

Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Minister, izvolite.

DR. ŽIGA TURK: Hvala lepa za to zanimivo vprašanje.

Dejstvo je, da dijaki, ki, bom rekel, se redno učijo, redno hodijo v srednjo šolo, praviloma tam nekje v četrtem letniku postanejo polnoletni in bi lahko prišli oziroma pride do situacije, o kateri sprašujete. Pravzaprav tisti dijaki in učenci, ki so kdaj ponavljali, ki niso bili tako pridni, bi prišli pa že v nižjem letniku do situacije, ko bi bili polnoletni, kot vi pravite, bi si lahko sami napisali opravičilo, če, recimo, so špricali ali pa iz kakšnega drugega razloga niso prišli v šolo. Ta predlog se vsake toliko pojavlja, mi pravijo na ministrstvu. Ta predlog seveda ministrstvo predebatira z učitelji, s starši in zaenkrat do neke večinske podpore predlogu, ko bi se nekje v času šolanja nekega mladega človeka spremenil režim, na kakšen način lahko pride do opravičila zaradi športnih, kulturnih dejavnosti, krajše bolezni ali česa drugega. To se za enkrat ne staršem ne učiteljem ni zdelo primerno, če bi kdaj do večinske podpore take ureditve prišlo, smo seveda tudi mi za to odprti.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želite dodatno pojasnilo?
Izvolite.

DRAGAN BOSNIĆ (PS PS): Jaz to sigurno podpiram, kar ste povedali, vendar je tu še tretji dejavnik. Rekli ste, ne staršem ne učiteljem. Govoriva o dijakih. Zdaj, res je, da ne postanejo vsi, tudi v končni fazi v nekaterih šolah prej končajo, je pa res, tisti, ki ponavlja, postane prej, vendar zopet razmišljamo o tem, če mi mladega človeka vzgajamo, potem gre za neko odgovornost. Poslušal sem po radiu vašo izjavo, ko ste rekli, da ne morete biti odgovorni za stvari, na katere ne morete vplivati. To je meni okej, ampak tukaj so pa, mogoče bi pa zadevo malo obrnili, če bi mi tem mladim bolj zaupali, če poenostavim, bi mogoče pri njih relativno prej razvijali neko odgovornost in bi se potem mogoče pa zadeva spremenila, ker namreč v Evropi, zopet govorimo o praksi, recimo Švicarji, Nemci in podobni, ker sem se pozanimal o teh zadevah, pri tovrstni regulaciji zaupajo. Seveda, zdaj imamo premalo časa, da bi debatirali, kaj še vse drugo regulirajo na ta način. Vseeno bi želel, vsaj neko iniciativo oziroma da pogledamo, kaj

javnost o tem misli, pa mogoče nadaljujemo v tej smeri. Ne potrebujem neke razlage, če želite dopolniti, drugače...

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Želite minister? V redu. Potem smo pa zaključili s tem vprašanjem.

Naslednja je na vrsti gospa Renata Brunskole. Ima vprašanje za ministra za izobraževanje, znanost kulturo in šport dr. Žiga Turka.

RENATA BRUNSKOLE (PS PS): Hvala lepa. Spoštovana gospa podpredsednica, spoštovana gospoda minister, gospa ministrica, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Moje vprašanje v zvezi s predšolsko vzgojo se nanaša na dve področji predšolske vzgoje, in sicer na volonterska pripravništva in nesorazmerja plač. Gospa Mojca Škrinjar, državna sekretarka na vašem ministrstvu, je na 18. strokovnem srečanju ravnateljic in ravnateljev vrtcev Slovenije, ki je potekal 8. in 9. oktobra letos v Portorožu, na vprašanje o razpisanih volonterskih pripravniških mestih odgovorila, da gre v primeru zaprtja aplikacije za volonterska pripravništva za očitno pomoto, saj ne bi smelo biti omejitev za opravljanje le-teh. Volontersko pripravništvo namreč pomeni opravljanje pripravniškega dela brez plačila, samo zato, da imajo mladi v prihodnje možnosti iskanja novih delovnih mest, nove zaposlitve z že opravljenimi pripravniško prakso. V Republiki Sloveniji je bilo v letošnjem letu razpisanih samo 100 volonterskih pripravniških mest za področje predšolske vzgoje, od tega 42 za pomočnika vzgojitelja in 58 za delo vzgojitelja predšolskih otrok oziroma svetovalnega delavca ter 7 pripravniških mest s sklenjenim delovnim razmerjem.

Spoštovani gospod minister, sprašujem vas:

Ali boste brezposelnim mladim ljudem omogočili volonterska pripravništva brez omejitev v vrtcih, da si bodo na ta način lažje v bodoče poiskali zaposlitev?

Vzgojno dejavnost v javnem vrtcu pa opravljajo tako vzgojitelj, pomočnik vzgojitelja in ostali svetovalni delavci. Ob tem vzgojiteljevo delo z otroki obsega 30 ur, delo pomočnika vzgojitelja pa 35 ur tedensko. Ob tem naj povem, da je štiri ure dnevno skupno delo tako vzgojitelja kot pomočnika. Ob tem bi opozorila, upoštevajoč razlike med izobrazbo in delovnimi obveznostmi, na izjemno velike razlike osebnih prihodkih med vzgojitelji in pomočniki vzgojitelja, tudi do 500 evrov.

Zatorej vas vprašam:

Kako nameravate urediti to nesorazmerje plač med vzgojitelji in pomočniki vzgojitelja?

Prosim za odgovor.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Minister izvolite.

DR. ŽIGA TURK: Hvala lepa.

Najprej v zvezi s pripravništvom. Dejstvo je, da je pripravništvo pomembna referenca pri iskanju zaposlitve, vendar ni edini mogoč vstop v področje dela. Statistika kaže, da približno 70 % ljudi na tem področju delovne izkušnje pridobi s pripravništvom, 30 % na drugačne načine. Dejstvo je, da stroški, ki ga izbrani kandidati predstavljajo za ministrstvo, znašajo 15 tisoč 53 evrov za pripravnika s sklenjenim delovnim razmerjem in 418 evrov za plačilo mentorja za volonterskega pripravnika, ker ima volonterski pripravnik pravzaprav enake pravice do kvalitetnega mentorja, kot tudi vsi ostali. K tem stroškom je treba prišteti še stroške plačila obveznega zdravniškega pregleda pred nastopom dela, stroške usposabljanja v zvezi z varstvom pri delu, obvezno zavarovanje za primer nesreče pri delu, kar je vse strošek vzgojnoizobraževalne institucije, kjer pripravnik delo opravlja. Glede na vse navedeno in na nezavidljivi finančni položaj, v katerem se nahaja država, je evidentno, da z razpoložljivimi sredstvi ni mogoče vsakomur omogočiti niti opravljanja volonterskega pripravništva. Tudi skušnjava se kaj lahko pojavi, da bi morebitno zmanjševanje zaposlenosti na področju predšolskega varstva, krpanje lukenj porodniških in podobnega, bom rekel, opravljali na tak način, ki ne bi bil pošten ne do tistih, ki iščejo redno zaposlitev, ne do tisti, ki so upravičeni do plačanega pripravništva.

V zvezi z vprašanjem razmerja plač med vzgojiteljem oziroma vzgojiteljico in pomočnikom oziroma pomočnico, to stvar vendarle urejata Zakon o sistemu plač v javnem sektorju in kolektivna pogodba za javni sektor, ki določa plačni razred. Seveda drugi akti določajo pa tudi nekatere od obremenitev oziroma normativov, ki ste jih omenili. Ko se pogovarjamo, ko razmišljamo o tem, kako z manjšimi sredstvi na čim bolj neboleči način za vse otroke, starše, zaposlene organizirati predšolsko vzgojo, pa tudi kasneje šolsko, se srečamo s podobnimi podatki, po katerih vi sprašujete. O tem, da so včasih dohodki nesorazmerni, da so obremenitve nesorazmerne, skratka, v trenutkih, ko je sredstev manj, postanejo vsi precej bolj občutljivi, precej bolj natančno se primerjajo z drugimi. Vse te stvari bomo morali upoštevati, ko bomo poskušali breme tega varčevanja čim bolj pravično porazdeliti na vse zaposlene in seveda tudi na vse koristnike uslug socialne države na tem področju.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Imate zahtevo za dopolnitev?
Izvolite.

RENATA BRUNSKOLE (PS PS): Hvala lepa.

S tem odgovorom, žal, spoštovani gospod minister, verjemite mi, ne morem biti zadovoljna. Vsi tisti, ki smo tudi kdaj na področju

lokalnih skupnosti delovali, vemo, da Ministrstvu za izobraževanje seveda predstavlja strošek mentorja, strošek zaposlenih delavcev v vrtcu pa je breme lokalnih skupnosti in staršev. Tako da tukaj vemo, o čem govorimo, da ne bi tukaj preveč Ministrstvo za izobraževanje govorilo o tem, kako velik je strošek izobraževanja. Je strošek mentorja v tej smeri, o čemer ste govorili, se strinjam. Drugo pa vemo, da je to breme lokalnih skupnosti, torej občin. Samo 100 volonterskih pripravništev v tem času brezposelnosti, danes je bilo veliko o tem govoru, prej je kolegica ministra za gospodarstvo o tem spraševala, je za nas nesprejemljivo, da je samo 100 volonterskih pripravništev bilo možno. Volontersko pomeni brezplačno. Jaz razumem, da ste mi poudarili v povezavi z mentorjem, da strošek mentorja je 418 evrov, vendar, na ta način bi ti ljudje morebiti lahko dobili delo, če ne v vrtcu, mogoče v kakšnem varstveno delovnem centru ali kaj takega. Če pa nimajo opravljenega pripravništva, so pa na ničli, na začetku. Ko prebiram, dobili smo knjižico Od pripravništva do upokojitve, je navedeno: "Prehod iz izobraževanja na trg dela za večino mladih ni lahek."

Res ni lahek in jaz vas še enkrat vprašam:

Ali boste, pristojno ministrstvo, tudi v povezavi z nesorazmerjem plač in volonterskimi pripravništvimi naredili korak naprej?

Samo 7 ljudi ste zaposlili. Pripravništvo so dobili s sklenitvijo pogodbe, z zaposlitvijo. Ostalih je bilo, kot sem rekla, 100 volonterskih.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Minister.

DR. ŽIGA TURK: Kot pravilno ugotavljate, nekaj stroškov nosi država neposredno, nekaj stroškov nosijo občinski proračuni. Tudi občinski proračuni so na nek način porabniki javnega denarja. Tudi občine si želijo kakšna sredstva prihraniti. Obseg pripravništev, ki ga razpisujemo, je skladen oziroma večji od potreb po delovnih mestih, po zaposlitvah na tem področju. Tako kažejo naši podatki. Če nam bo kdo postregel z drugačnimi podatki, če manjka ljudi, zaradi tega, ker je premalo pripravništva in tako naprej, potem bomo seveda te stvari zelo z veseljem upoštevali.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Imate predlog za razpravo o odgovoru ministra?

RENATA BRUNSKOLE (PS PS): Splošno razpravo.

Spoštovani gospod minister, pričakovala sem, da mi boste morebiti uspeli, mogoče ste o tem pozabili, odgovoriti tudi vezano na nesorazmerja plač. Menim, da bi bilo prav, da bi vaše pristojno ministrstvo tudi v tej smeri tega nesorazmerja to zadevo končno

uredilo. Zakaj sem vam tudi vezano na volonterska pripravništva – to je bilo vprašanje ravnateljic in ravnateljev gospe državni sekretarki. Torej očitno obstaja potreba. Lahko vam pa povem, da lepo prosim pogledjte, koliko je bilo v Beli krajini volonterskih pripravništev, pa boste sami vedeli odgovor. Nekatera območja te možnosti skoraj niso imela. Za takšna območja, ki spadajo pod demografsko ogrožena območja, še tovrstna skrb za mlade družine, če v tej smeri bomo gledali samo na varčevanje, potem že tako smo zdaj mlade družine, ne smo, ampak ste s sprejetjem zakona obremenili dodatno, morate razumeti, da to ni prava pot.

Zatorej predlagam, da se opravi splošna razprava v skladu s poslovnikom, in sicer v povezavi s spodbujanjem, da se omogoči mladim, ko končajo srednješolsko izobraževanje, volontersko pripravništvo, če žal že delovnega mesta ne morejo dobiti, da se bodo kasneje lažje nekje zaposlili, na drugi strani pa tudi v povezavi z nesorazmerjem plač na področju predšolske vzgoje. To so opozorila ljudi, ki vodijo zavode, to so opozorili, niso z naključjem na konferenci opozorili. In menim, spoštovani gospod minister, verjamem, da niste ravno zadovoljni z mojim predlogom, ampak verjemite, da je to v dobro državljanek in državljanov Republike Slovenije. Ta moj predlog za opravljanje splošne razprave, namreč. Da imajo pomočnik vzgojitelja, vzgojiteljice 670 evrov plače, vzgojiteljica pa tisoč 170, recimo nekje do 500 evrov je razlika, mogoče kdaj tudi kaj več, ampak to je velika razlika med njima. S tem, da tudi pomočnica vzgojiteljice je štiri ali pet ur tudi sama z otroki. Sta skupaj 4 do 5 ur, ostalo sami. Menim, da je to nesorazmerje izjemno visoko, sploh če strokovnjaki, ki delajo v teh zavodih, to predlagajo. Vem, gospod minister, da ste vedno pripravljene prisluhniti svojim sodelavcem in vam predlagam, da se v tej smeri opravi splošna razprava. Hvala pa sicer za odgovor.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Dobro.

Minister ne morete, žal, nimate pravice do odgovora. Žal je poslovnik takšen, vendar bomo o predlogu kolegice Brunskole, da se o vašem odgovoru opravi razprava na naslednji seji, odločali jutri.

Prehajamo na naslednje vprašanje, ki ga bo zastavila gospa Tina Komel ministrici brez resorja, odgovorni za Slovence v zamejstvu in po svetu, gospe Ljudmili Novak.

TINA KOMEL (PS PS): Hvala za besedo.

Leta 2001 je bil v Italiji sprejet zaščitni zakon za pripadnike slovenske manjšine v Italiji, ki pa nekaterim svojim dobrim rešitvam navkljub ne zagotavlja sistemskega financiranja slovenske manjšine. Ker z zakonom ni opredeljena niti višina sredstev, ki jih za svoje delovanje dobijo slovenske nevladne organizacije v Italiji, se slovenska društva in organizacije skoraj vsako leto znajdejo v

situaciji, ko zaradi neizplačil italijanske vlade zgolj težka zagotavljajo izvajanje svojih programov in projektov. Vlado stranke ste v koalicijsko pogodbo zapisale naslednje: "Slovcem v zamejstvu in po svetu je treba nameniti več pozornosti, saj gre za okoli pol milijona dragocenih ljudi, na katere je domovina prevečkrat pozabila."

Spoštovana ministrica, zanima me:

Kakšna so bila stališča Vlade Republike Slovenije na koordinaciji ministrstev z vlado italijanske republike, ki je bila v petek, 19. oktobra 2012, na Brdu pri Kranju?

Ali ste zahtevali spremembo zaščitnega zakona, v katerem bi bila določena rok izplačila in višina finančnih sredstev slovenske manjšine v Italiji?

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Gospa ministrica, izvolite.

LJUDMILA NOVAK: Spoštovana predsedujoča, spoštovane poslanke in poslanci, dragi kolegi, lepo pozdravljeni! Hvala za vaše vprašanje.

Na Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu budno spremljamo dogajanje v zamejstvu in tudi po svetu, zato sem se kar nekajkrat sestala z obema predsednikoma krovnih organizacij in smo pregledali, kakšno je stanje tudi na področju financiranja. Kot ste ugotovili, dejansko zaščitni zakon ne predvideva dinamike izplačil in višine izplačil. To je pomanjkljivost tega zakona, zato se slovenska manjšina redno srečuje s temi težavami; delno jih omilijo tudi prispevki iz Slovenije. Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu je pripravil obsežno gradivo za to srečanje na ministri ravni oziroma za koordinacijski odbor ministrov. S strani urada je na tem srečanju sodeloval v skladu z ustaljeno prakso državni sekretar Matjaž Longar in minister za zunanje zadeve je sogovorniku zastavil ta vprašanja, torej, zahtevo za sistemsko reševanje financiranja in tudi za financiranje v nekem normalnem roku. Prav tako je minister izpostavil, da Slovenija ni zmanjševala sredstev za italijansko manjšino, zato upravičeno pričakujemo, da tudi Italija ne bo zmanjševala sredstev za slovensko manjšino, in tudi pričakujemo, da bodo ta sredstva v enaki višini, kot so bila v preteklem obdobju. Poleg tega je minister izpostavil tudi financiranje manjšinskih glasil, med drugim tudi Primorskega dnevnika, ki prav tako ni sistemsko urejeno. Nekako smo pozdravili to, da vendarle je bilo ustanovljeno omizje za Slovence pri italijanskem ministru za notranje zadeve, in to omizje je namenjeno reševanju vseh aktualnih problemov. Enkrat so se že sestali, drugi sestanek bo predvidoma v novembru in takrat pričakujemo, da bo imela tudi slovenska manjšina možnost izpostaviti vsa vprašanja in dobiti tudi ustrezne odgovore. Slovenska Vlada je torej izpostavila vsa ta pereča vprašanja, tudi v zvezi s pripravo nove volilne zakonodaje in večjo možnostjo izvolitve slovenskega poslanca, in s strani

italijanskega ministra dobila zagotovila, da bo italijanska vlada naredila vse, kar je v njeni moči, da bo ustrezno poskrbljeno za slovensko manjšino. Zdaj lahko samo upamo in pričakujemo, da bo ta obljuba tudi izpolnjena. Če ne bo, bomo še naprej opozarjali italijansko vlado preko našega diplomatsko-konzularnega predstavništva, preko zunanjega ministra in tudi preko urada, če ne bi prišlo do izpolnitve teh obljub.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite.

TINA KOMEL (PS PS): Hvala za odgovor.

Ministrica Ljudmila Novak, da bomo vsi skupaj, tako mi, poslanci, tistih nekaj, ki nas je ostalo, kot državljani pred televizijskimi zasloni, lažje razumeli to ministrstvo.

Kar nekaj časa je že minilo, odkar ste na tej funkciji, zato bi vas res lepo prosila, da mi poleg vsega, kar ste našteali, poskušate odgovoriti:

Kdaj in na kakšen način bodo vidni ti rezultati?

Mi lahko trenutno samo opozarjamo. Ali lahko tudi kaj naredimo? Naredimo pa to kar ste vi, vlada, obljubljali.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Gospa ministrica, izvolite.

LJUDMILA NOVAK: Lahko razumete, da je zdaj korak na italijanski strani, da v temu trenutku mi drugega ne moremo narediti. Verjetno ne pričakujete, da bomo mi naredili povračilne ukrepe in bomo zato zmanjšali sredstva italijanski manjšini. Mi smo zato, da obe državi spoštujeta dogovore, spoštujeta zaveze in zdaj imamo zagotovila s strani italijanske vlade, da bodo te obveze izpolnjene. Mislim, da v temu trenutku ne moremo ničesar drugega narediti.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Poslansko vprašanje ministru za infrastrukturo in prostor gospodu Zvonku Černaču bo postavila gospa Janja Napast.

JANJA NAPAST (PS SDS): Hvala lepa za besedo, predsedujoča. Cenjeni ministri in ministrica, spoštovani kolegi in kolegice, lepo pozdravljeni!

Spoštovani minister Černač, potek trase tretje razvojne osi v severnejšem delu na relacijah avtoceste A1 Velenje–Slovenj Gradec že nekaj let predstavlja ne preveč enostavno rešitev prostorskega načrta in otežuje umeščanje v prostor ter začetek izvajanja gradnje.

Študija iz leta 2008, ki jo je pripravilo Ministrstvo za infrastrukturo in prostor, je pokazalo, da sedanji predvideni del poti hitre ceste pri odcepitvi Šentrupert–Velenje zaradi neuskkljenosti z okoljskim resorjem in treh

negativnih mnenj glede nesprejemljivih posegov v kmetijska zemljišča po vsej verjetno ne bo več primeren in zato na tem področju ne bo načrtovan. Ministrstvo si je zato zadalo pripravo novega gradiva za drugo rešitev trase hitre ceste, torej odseka med avtocesto A1 in Velenjem. Odsek od Velenja do Slovenj Gradca ni problematičen. In kolikor je meni znano, ostaja nespremenjen. Dejstvo je, da se gospodarstveniki in predstavniki lokalnih skupnosti višje ležečega dela Savinjske doline s težavo spoprijemamo s to ugotovitvijo, saj so s tem pogoji za skladnejši regionalni razvoj in odprtost doline ponovno ogroženi. Nova varianta trase bi morala zagotoviti ustrezno povezavo tudi za zgornjo Savinjsko dolino, saj je trenutna prometna povezanost od Letuša, naprej proti Logarski dolini slaba. Tudi, če bi bila v pripravo državnega prostorskega načrta vključena druga, alternativna rešitev, prebivalce Savinjske in Šaleške doline skrbi premajhna povezanost zgornjega dela doline z morebitno bolj oddaljeno hitro cesto. Če bi se nova trasa hitre ceste odmaknila od tega dela regije, bi bilo smiselno v državni prostorski načrt vključiti tudi priključek na hitro cesto za Zgornjo savinjsko dolino.

Gospodarska zbornica in lokalne skupnosti Šaleške in Zgornjesavinjske doline se zavzemamo za takšno varianto severnega dela trase tretje razvojne osi, ki bo zaradi gospodarskega, logističnega problema omogočala izvedbo v najkrajšem možnem času in bo strokovno utemeljena. Tretja razvojna os je kot dolgotrajna rešitev za skladnejši regionalni razvoj in boljše, lažjo povezanost naše regije z državnim in evropski prostorom v celoti namenjena pospešitvi pretoka prometa in boljši povezavi s preostalim delom države.

Gospod minister, zanima me vaše mnenje o morebitni ponovni proučitvi variante odseka avtoceste A1 Šentrupert–Velenje in možnosti analize posegov v zemljišča pri ostalih infrastrukturnih projektih v drugih delih Slovenije.

Hitrost je pri iskanju ustrezne rešitve prioritetnega pomena zato me zanima tudi:

Do kdaj namerava ministrstvo pripraviti alternativno rešitev možnosti poteka trase severnega dela tretje razvojne osi?

Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod minister.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa tudi za to vprašanje.

Umeščanje te trase v prostor traja nekje od leta 2005 oziroma 2006. Zdaj smo v letu 2012 oziroma 2013, po sedmih letih tukaj na tem delu od avtoceste pa do Velenja še nimamo ustrezne rešitve oziroma smo jo nekako imeli v letu 2008, vendar se je izkazalo, da je ni mogoče zaradi posameznih nasprotujočih parametrov dejansko realizirati.

V septembru letos je ministrstvo pripravilo celovito poročilo glede aktivnosti pri

pripravi posameznih državnih prostorskih načrtov, in sicer na podlagi sklepa Vlade z dnem 14. junija letos in ga poslala v obravnavo in sprejem Vladi Republike Slovenije. Vlada bo v prihodnjem mesecu to poročilo obravnavala in v okviru tega poročila tudi spremenjeno dinamiko pri pripravi posameznih državnih prostorskih načrtov, predvsem s ciljem pospešitve aktivnosti na posameznih odsekih, kjer aktivnosti tečejo predolgo. Ena izmed prioritet je gotovo tretja razvojna os v severnem, južnem in sredinskem delu. Iz tega poročila glede konkretnega odseka trase med avtocesto 1 in Velenjem izhaja predlog za korekcijo načrtovalskih izhodišč. V postopku priprave DPN so bile namreč v času med sprejemom odločitve o najustreznejši varianti in izdelavo idejnega projekta izvedene številne optimizacije trase ceste in tudi drugih ureditev, ki so načrtovalska izhodišča postavila pod vprašaj. Izredno visoki investicijski stroški te prometnice odpirajo tudi resna vprašanja in njene izvedljivosti v prihodnosti.

Prevetritev načrtovalskih izhodišč je nujna tudi zaradi problematičnega posega na kmetijska zemljišča in zaradi družbene nesprejemljivosti v lokalnem okolju. Ključni razlog, da smo na odseku med avtocesto 1 in Velenjem primorani iskati novo rešitev, je v dejstvu, da se načrtovana trasa F2-2, čeprav potrjena v letu 2008 kot najustreznejša, izkazala za neizvedljivo. Že leto in pol so neuspešna prizadevanja za pridobitev pozitivnih mnenj Ministrstva za kmetijstvo in okolje glede ustreznosti okoljskega poročila. V tem postopku so bila izdana že tri negativna mnenj, brez pozitivne presoje v tem procesu pa ni mogoče nadaljevati aktivnosti.

Glede na to, da je bilo v študiji variant že doslej preverjenih več variant tako v sredinskem kot skrajno vzhodnem koridorju, je z namenom zagotovitve nadaljevanja in realizacije projekta predlagano, da se v nadaljevanju pripravi DPN in študija variant in okoljskega poročila oblikuje nov predlog najustreznejše in tudi izvedljive variante, ki mora upoštevati naslednja izhodišča: uporabili se bodo podatki, ki so bili pripravljani ob izdelavi študije variant v letu 2007, varianta mora biti ustrezno povezana na varianto E2 na odseku ceste Velenje jug–Slovenj Gradec jug, glede katere naj bi bil državni prostorski načrt sprejet do konca letošnjega leta, varianta mora izkazovati največjo možno prometno ekonomsko učinkovitost in varianta mora biti prostorsko in okoljsko sprejemljiva. Pripravo ustreznih strokovnih podlag, dopolnitve študije variant in okoljskega poročila ter priprava novega predloga najustreznejše variante bo zaključena do konca letošnjega leta.

V okviru javne razgrnitve, ki jo načrtujemo še v letošnjem letu ali pa v začetku prihodnjega leta, bo nov podlog najustreznejše variante predstavljen tudi lokalnim skupnostim. V primeru pozitivnih odločitev, v primeru nekega širšega konsenza okoli izbrane variante

načrtujem, da bi bil državni prostorski načrt za to novo varianto v obliki uredbe sprejet do konca leta 2013 oziroma varianta izbrana na Vladi nekje v aprilu prihodnjega leta, kar bi omogočilo potem sprejem te uredbe do konca naslednjega leta.

To so zdaj nekak optimalni roki in optimalni postopki. Poskušali se jih bomo držati v največjem možnem smislu. Zavedamo se, tako kot ste povedali in izpostavili, da ne gre samo za neko cesto, da gre poleg ustrezne prometne povezave tudi za povezovanje celotnega prostora na obstoječe avtocestno omrežje v razvojnem smislu. Ta vidik bo pri presoji najustreznejše variante pomembno upoštevan. Jaz računam, da v sodelovanju z vsemi, ki jih ta odsek tangira, in ob primernem iskanju rešitve, ki se ne bo soočila z negativnimi odkloni na področju kmetijskih zemljišč in okoljskih vprašanj, so ti roki, ki so tukaj napovedani, izvedljivi in v tem primeru je tudi pričetek del ob zagotovitvi ustreznih sredstev v letu 2014 realen.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Želite še dopolnitev? Ne želite. Hvala lepa.

Prehajamo k naslednjemu vprašanju. Ministrici brez resorja, odgovorni za Slovence v zamejstvu in po svetu, gospe Ljudmili Novak bo postavil vprašanje gospod Darko Jazbec.

DARKO JAZBEC (PS PS): Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem prisotnim! Posebej pozdrav ministrici, ki jo lahko pohvalim, da precej časa tukaj sedi, tudi kadar ni vprašanje za njo.

Vaše ministrstvo ima zelo velik naziv. To, kar bi pa želel poudariti, pa je vaša skrb za Slovence po svetu. Poglejte, v ljubljanski porodnišnici se na leto rodi med 6 in 7 tisoč novorojenčkov. To je dobro. Letos pa bo Slovenijo zapustilo med 7 in 8 tisoč prebivalcev. To pa ni tako dobro. Govorimo, da zapuščajo najuspešnejši, ki se odselijo v bolj naklonjeno okolje, z več stimulativnega vzdušja in predvsem z ustrezno nagrajenostjo za delo. Torej govorimo o begu možganov, kar pomeni, da človeški kapital izteka iz naše države. Dokazno je, da ima vlaganje v človeške vire veliko večjo dodano vrednost, kot vlaganje v fizične vire. Slovenija se predvsem v letošnjem letu sooča z nazadovanjem v razvoju, z izgubo investicij, torej tistih investicij, ki so bile vložene v te kadre, v te uspešne ljudi, z izgubo razvojnih potencialov, posebej tistih, ki prinašajo denar. Seveda so tudi pozitivni učinki tega bega možganov, ampak to za tisto državo, ki pridobi te strokovnjake. Enostavno opažamo, da so se letos ti odhodi močno povečali, ker ljudje preproste ne vedo, kaj bo jutri. Vidimo, kako se sprejema zakonodaja, vse po hitrem postopku, čez noč, država se pred našimi očmi spreminja praktično vsak dan. Bom prebral iz intervjuja, dr. Breda Mulec je dejala: "Slovenijo zapuščajo zaradi pomanjkanja priložnosti in premalo izzivov. Za

malo Slovenijo, ki ima javno financiran program izobraževanja, je to velika ekonomska izguba." Ta gospa je zaposlena, vsaj takrat je bila, na Uradu Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Torej moje vprašanje je takšno, kot je bilo zastavljeno načelno:

Ali spremljate te odhode Slovencev iz države?

Ali delate kakšno evidenco?

Ali ste aktivni pri kakšnem programu, mogoče za vrnitev teh strokovnjakov v Slovenijo?

Mogoče ustvarjate kakšno mrežo, da jih povežete med seboj in pa z domačim krajem?

Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Gospa ministrica, izvolite.

LJUDMILA NOVAK: Hvala lepa za postavljeno vprašanje.

Gospa, ki ste jo citirali, je še vedno na Uradu in velikokrat razpravljava o tem, kaj narediti s temi novimi izseljenci. Dejansko je v času gospodarske krize teh izseljencev več kot sicer. Zagotovo gre za nek beg možganov, saj se v sedanjem času bolj izseljujejo bolj izobraženi ljudje, po navadi mladi, ki pač tukaj ne dobijo delovnega mesta. Seveda obžalujem, ker ni več delovnih mest tudi za takšne izobražence, vendar si želim, da bi po določenem obdobju v tujini našli pot tudi nazaj v domovino in tisto znanje prinesli s seboj. Naš cilj je torej kroženje možganov, če tako rečemo, torej, da odidejo po znanje, se vrnejo, ali pa da z njimi ohranimo stike, navezave. V današnjem globalnem svetu je seveda normalno, da ljudje odidejo po svetu, se izobražujejo, iščejo zaposlitve tudi kje drugje. Takšen je pač globalni svet.

Mi si želimo, da bi z vsemi takšnimi ali pa s tistimi, ki želijo, ohranili stike. Zato delamo neke mreže stikov, tudi preko našega spleta, potem podpiramo tudi različne konference, projekte, ki jih izvajajo znanstveniki, gospodarstveniki slovenskega porekla v tujini, torej preko rednega letnega razpisa sofinanciramo določene projekte. Podpiramo tudi organizacijo različnih konferenc, ki jih organizirajo civilne družbe, ki se ukvarjajo s Slovenci po svetu. Tako je na primer Svetovni slovenski kongres letos organiziral konferenco mladih znanstvenikov, študentov, raziskovalcev, ki živijo v tuji ali so tam živeli, in tudi konferenco novinarjev iz tujine, iz zamejstva, znanstvenikov, gospodarstvenikov. Tako imamo nek splet, stičišče oziroma neko mrežo mladih, ki se lahko na ta način srečujejo oziroma izmenjavajo kontakte, imamo tudi neko mrežo gospodarstvenikov, ki jo dopolnjujemo v skladu z veljavno zakonodajo, in pa tudi mrežo znanstvenikov. Glede na to, da so ti sodobni izseljenci bolj izobraženi, se nekako preko

spleta, preko elektronskih medijev tudi med seboj srečujejo, komunicirajo, mi pa smo jim seveda na razpolago za dajanje različnih informacij oziroma tudi za podpiranje določenih programov.

Evidence mi ne vodimo, seveda pa spremljamo te migracije. Evidence pa pridobivamo iz Ministrstva za notranje zadeve, ki ima te podatke. Kot ste navedli, v letošnjem letu je odšlo preko 6 tisoč državljanov, vendar se vsi ne opredeljujejo kasneje kot Slovenci, zato so ti podatki zelo zelo različni in jih težko zberemo zelo natančno. Vse pa spodbujamo, da se prijavijo ob odhodu oziroma odjavijo prebivališče in prijavijo stalno prebivališče v tujini. Kajti to je zelo pomembno tudi potem za izvajanje volilne pravice. Čeprav je neprijava tudi določen prekršek, ki lahko privede tudi do neke kazni, žal, tega vsi ne storijo. Zato mi tudi preko naših klubov, društev v tujini spodbujamo vse preko diplomatskih in konzularnih predstavništev, naj vendarle prijavijo svoje prebivališče in na ta način potem so tudi dosegljivi in lahko dobijo tudi volilno gradivo.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod Jazbec.

DARKO JAZBEC (PS PS): Hvala lepa za odgovor.

Mogoče bi čisto malo še dopolnila. Treba je vseeno vedeti, da je posebej po uveljavitvi Zujfa ta krivulja odhodov šla drastično navzgor, torej v drugem četrtletju. Takrat se jih je največ odselilo. Posebej glede na negativno spiralo gospodarstva in krčenje investicij v raziskave in razvoj. Lahko povem tudi, da je 90 zdravnikov letos zaprosilo za listino o dobrem imenu, nikoli tako veliko. Pogovarjal sem se, sam osebno jih poznam šest, ki so šli v tujino. Če sem prej mogoče poznal enega, se zdaj kar vrstijo. In vsi so rekli, da ne razmišljajo, da bi se vrnili nazaj zaradi razmer tu, ne bom sedaj vse našteval. Zanima me torej, ste bolj pozorni na to, da bi mogoče preprečevali te odhode na nek način, ali vlagate energijo za poskus vrnitve, ker mogoče bodo razmere nekoč boljše, mogoče se bo vlada menjala, ne vem, ali bolj za ohranitev samih kontaktov in ohranjanje kulture tam, kjer pač se odselijo.

Dodatno vprašanje mogoče bi bilo samo to, premier Janša je rekel, da naša jadrnica ima v jadrnih luknje in težko lovijo veter, pa me zanima:

Se bo ta jadrnica spremenila v eno podmornico brez funkcije?

Če boste imeli povečan obseg dela, ali pričakujete dodatna finančna sredstva za vaš povečan obseg dela?

Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Gospa ministrica.

LJUDMILA NOVAK: Kot sem že prej dejala, v vsaki krizi se zagotovo poveča število odhodov v tujino. Tako v naši zgodovini beležimo cela desetletja, ko je bilo teh odhodov več, drugič manj. Seveda je tudi ZUJF posledica krize, v kateri se je znašla Slovenija. Ti odhodi, po mojem, niso posledice Zujfa, ampak je vse skupaj zelo povezano. Delati na preprečevanju seveda ni smiselno. Jaz si osebno želim, in tudi Vlada, da bi bilo čim več delovnih mest tukaj, zato tudi sprejemamo različne ukrepe za spodbujanje gospodarstva. Če jih pa ni, pa seveda ambiciozni mladi, ki imajo znanje, ki imajo žejo, lahko odidejo, tega jim nihče ne more preprečiti. Jaz si samo želim, da bi bile v Sloveniji spet take razmere, da bi z veseljem lahko prišli nazaj in tukaj svoje znanje dali tudi Sloveniji na razpolago. Zato si moramo prizadevati in zato se mi trudimo, da bi z njimi ohranjali stike, in tudi vlagamo v to, da bi vsi ti, ki odhajajo, ohranili stik s Slovenijo, ohranili znanje slovenskega jezika. Zato tudi podpiramo skupaj z Ministrstvom za izobraževanje učitelje slovenščine, ki v različnih delih sveta poučujejo slovenski jezik, tudi za otroke teh izseljencev. Skratka, to je naša naloga, da spodbujamo, da ohranjajo slovenstvo, da imajo stik z domovino. Nekateri seveda tudi izkazujejo pripravljenost, da bodo vzeli na prakso mlade iz Slovenije tako na gospodarskem področju kot na področju izobraževanja, sploh tisti, ki so na inštitutih, v izobraževalnih organizacijah, da bodo pomagali tudi mladim in Slovenije priti do nekega novega znanja.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Ministru za izobraževanje, znanost, kulturo in šport dr. Žigi Turku bo postavil vprašanje gospod Jerko Čehovin.

JERKO ČEHOVIN (PS PS): Hvala lepa, predsedujoča.

Pa gremo iz tujine v domovino. Ministru dr. gospodu Turku bom postavil vprašanje glede Predjamskega gradu. Namreč, če se ne motim, je bil leta 1999 sprejet Zakon o varstvu kulturne dediščine, po katerih določilih bi morali najti tudi upravljavca tiste dediščine, ki je opredeljena kot kulturni spomenik državnega pomena. Med temi spomeniki je tudi Predjamski grad, dobro znan. Uradno se sicer temu reče Predjama, Grad Jama. Naj povem, da je okoljsko ministrstvo za naravno dediščino, ki se nahaja izpod tega gradu, že leta 2004 razpisalo koncesijo in jo tudi podelilo, medtem ko kulturni del vlade pa tega ni opravil. Torej tri leta in pol nazaj približno, kar sem takrat kot predsednik društva, 23. april, iz Postojne postavil vprašanje pristojnim na Ministrstvu za kulturo, kdaj mislijo to koncesijo oziroma to najemno pogodbo razpisati. Šele po intervenciji sem čez pol let dobil odgovor, isto leto je vaš ministrski, sedanji ministrski kolega, takratni poslanec Zvonko Černač postavil to isto vprašanje. No in kot mi je znano je Ministrstvo

za kulturo prav ob izteku mandata decembra meseca lansko leto ta razpis, torej javno zbiranje ponudb za oddajo v najem, pripravilo in bile so tudi dane neke ponudbe.

Zdaj vas pa sprašujem, gospod minister:

Zakaj je bil razpis ustavljen?

Kdaj nameravate objaviti nov razpis in tako izpolniti zakonsko obveznost?

Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod minister, izvolite.

DR. ŽIGA TURK: Hvala lepa za to vprašanje.

Razlogi za preklic razpisa so naslednji: Pred objavo javnega zbiranja ponudb za oddajo v najem se ministrstvo ni usklajevalo z Ministrstvom za okolje in prostor, ki je bilo pristojno za ravnanje z rabo naravnih vrednot postojnskega jamskega sistema in predjamskega jamskega sistema, ni se usklajevalo z Občino Postojna in ni se usklajevalo s Krajevno skupnostjo Bukovje. Ta neusklajenost in pa tudi dejstvo, da je bilo javno zbiranje ponudb za oddajo v najem, objavljeno v času, ko so smeli Vlada oziroma ministrstva opravljati samo tekoče posle, je razlog, da je minister, torej jaz, skladno z objavljenimi posebnimi določbami o postopku javnega zbiranja ponudb in trinajsto točko 35. člena Uredbe o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti, Uradni list 34/11, ta postopek ustavil.

Priprava tega razpisa je v teku. Mi se te dni usklajujemo z Ministrstvom za kmetijstvo in okolje zaradi jam, ki so spodaj in zadaj za tem gradom, z lokalnimi skupnostmi zaradi infrastrukture v vasi Predjama in z Zavodom znanje oziroma njegovo ustanoviteljico Občino Postojna v zvezi s premičninami jamskega gradu, z družbo Postojnska jama, d. d., o njihovih vlaganjih, priznanih po pogodbi o prenosu spomenika v posest z dne 13. 3. 2007, in njihovem zahtevku tudi v zvezi z investicijami v Grad Jama v neposredni okolici. Sicer pa ni težav s samo funkcijo tega gradu. Obisk se zelo dobro povečuje. Grad obišče približno 100 tisoč obiskovalcev letno, kar je bistveno več kot pred leti. K temu najbolj pripomore skupno trženje s Postojnsko jamo. To skupno trženje ima za posledico dejstvo, da vsak peti obiskovalec Postojnske jame obišče tudi Predjamski grad. Na ta način se dlje časa zadrži v Postojni oziroma na Postojnskem, kar večja tudi povpraševanje po gostinskih in hotelskih uslugah. Korist sinergij med Postojnsko jamo in Predjamskim gradom izhaja tudi iz dejstva, da je podjetje Postojnska jama koncesionar jamskega sistema Predjamskega gradu in tudi lastnik parkirišč ob Predjamskem gradu.

Ministrstvo je v teh svojih naporih pozorno tudi na interese krajevnega prebivalstva, predvsem zaradi prometne

nadobremenitve, ki jo obisk Predjamskega gradu, ki je sam po sebi pozitiven, prinaša in si želi spodbujati povezavo med koncesionarjem Postojnske jame, najemnikom Predjamskega gradu, lokalno skupnostjo in občino Postojna, vse to v interesu uravnoteženja turističnega oziroma gospodarskega razvoja in življenjskih pogojev krajevnega prebivalstva. Skratka, če povzamem, ta razpis je v teku, ničesar se pa ne zamuja, ker je grad v funkciji in ima pravzaprav več obiskovalcev kot kdajkoli.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite gospod Čehovin.

JERKO ČEHOVIN (PS PS): Hvala lepa, gospod minister.

Ste mi kar na nekaj vprašanj odgovoril, zato se vam zahvaljujem. Vendar bi hotel le še, morda ne toliko vprašanje, ampak dati predvsem poudarek na to, namreč Predjamski grad ima 150 tisoč obiskovalcev ne 100 tisoč in je četrti najbolj obiskan turistični objekt v Sloveniji. Do zdaj so se zamenjali trije upravljavci od sprejetja zakona, ki niso plačali državni nič.

Glede na to, da je država tudi v resnih finančnih težavah, se mi tudi kot poslancu zdi nesprejemljivo, da toliko časa odlašamo, ko bi lahko dobili neko najemnino, ki je bila vsaj v tem razpisu predvidena najmanj v višini 150 tisoč evrov letno. Poleg tega pa menim, da je še večja škoda v tem, ker ni dolgoročne najemne pogodbe, nihče od upravljavcev noče sprejeti oziroma praktično izpeljati nekih nujnih zadev, ki so potrebne. Tako vam moram povedati, gospod minister, da je ta Predjamski grad v dosti slabšem stanju, kar se tiče kulturne dediščine v samem gradu. Lepa je sicer zunanost in tako naprej, medtem ko je pa grad popolnoma izropan, zaradi tega, ker ni mikroklimatskih pogojev, da bi se te muzejske zbirke tam hranile. Zato je nujno, da pride čim prej do resnega upravljavca, ki bo to spremenil.

In druga zadeva, Predjamski grad bi moral biti prav za tiste stvari, o katerih ste govorili, torej za Postojno in pa za krajevno skupnostjo tudi nek generator političnega razvoja. S tega vidika bi bilo pametno, da se čim prej te stvari uredijo, da s tem tudi država dobi tisto, kar ji pripada. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod minister.

DR. ŽIGA TURK: S tem, kar ste povedali, se popolnoma strinjam. Moji sodelavci delajo tudi na tem, da najemnino oziroma prihodke, del teh, ki so bili ustvarjeni v zadnjih letih, poskušamo na nek način pripeljati v državni proračun.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Prehajamo k naslednjemu poslanskemu vprašanju. Ministru za delo, družino in socialne zadeve mag. Andreju Vizjaku ter ministru za

notranje zadeve dr. Vinku Gorenaku bo postavila poslansko vprašanje gospa Alenka Bikar.

ALENKA BIKAR (PS PS): Hvala lepa. Spoštovana ministra!

Nedavno tega smo bili seznanjeni z informacijo, po kateri bodo posamezni vrtci, če starši po otroka ne bodo prišli pravočasno, o tem obvestili pristojne centre za socialno delo. Celo več, po tretji zamudi bodo starši otroka prevzeli kar na policijski postaji. Zavedam se odgovornosti vzgojiteljic in predstojnikov posameznih vrtcev za zaščito otroka, posebej v luči skrbi in ustreznega ravnanja staršev in posebej ob v današnjih razmerah nekoliko neustrezni zakonski podlagi, da je otrok lahko v vrtcu največ 9 ur. Za določene starše je tako določilo lahko stresno, za enoroditeljske družine pa lahko praktično nemogoče. Zavedam se tudi previdnosti, ko gre za ugotavljanje zanemarjanja otrok.

Pa vendar vaju sprašujem:

Na kakšen način bodo centri za socialno delo zagotovili prisotnost ustrezne osebe, ki bo takšnega otroka prevzela?

Na kakšen način bodo poskrbeli za otroka iz nižjega starostnega obdobja?

Na kakšen način se bo organizirala policija oziroma policijske enote, ko bodo takšnega malčka prevzele?

Kdo bo do prihoda staršev zanj poskrbel in na kakšen način, posebej, ko govorimo o otrocih prve starostne stopnje?

Odločitve posameznih vrtcev so po nekaterih ocenah v rokah posameznega vrtca, staršev in ustanovitelja, to je občina. Ne glede na odločitve in poskuse staršev, vemo, da je včasih treba skoraj čarati, da lahko otroka prevzameš pravočasno. In seveda to govorimo o odgovornih starših, poudarjam, odgovornih starših, ki svojih otrok ne zanemarjajo. Obstaja torej možnost, da bo otrok pripeljan na pristojne centre za socialno delo ali celo policijo.

Zato vaju sprašujem:

Ali bosta tudi v sodelovanju s pristojnim ministrom za izobraževanje pristopili k sistemskemu reševanju težave?

Ne glede na to, da naj bi bilo staršev, ki svojega otroka ne prevzamejo, manjše število, sem prepričana, da bi se moralo v prvi vrsti pri takih potezah pomisliti na otroka, njegov razvoj, občutek pripadnosti. Zato so take odločitve posameznih vrtcev, ki sicer vestno izpolnjujejo svoje obveznosti, brez dodatnih pojasnil in predvidenih ukrepov lahko vprašljive.

Ker gre za izredno občutljivo tematiko, ki nedvoumno vpliva na razvoj posameznega otroka, vaju sprašujem:

Ali v okviru pristojnosti svojega ministrstva načrtujeta kakršnekoli dodatne izobraževalne aktivnosti, ki bodo zaposlenim v pomoč pri morebitnem prevzemu otroka?

Za odgovore se vama najlepše zahvaljujem.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Mag. Andrej Vizjak, izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovani, hvala lepa za to zanimivo vprašanje.

Ministrstvo za delo družino in socialne zadeve uradno ni seznanjeno z ukrepi nekaterih vrtcev, ki jih omenjate, in na katere se nanaša vaše poslansko vprašanje. Verjetno gre za članek, ki je bil objavljen v časopisu Dnevnik v torek, 16. oktobra letošnjega leta. In tukaj izhaja ta namig, da bodo tisti starši, ki ne bodo pravočasno prišli, lahko svojega otroka našli kje drugje kot v vrtcu. Torej osnovni razlog je v zamudi staršev pri prevzemanju otrok. Jaz mislim, da gre za zadevo, ki res lahko spodbudi takšen niz smiselnih procesov, ki ste jih vi v okviru svojega poslanskega vprašanja nakazali, vendar menim, da bi s tem bistveno pretiravali glede na okoliščine. Obratovalni čas vrtca je zapisan v hišnem redu vrtca. Starši pa otroka zaupajo v varstvo na podlagi sklenjene pogodbe o vpisu. V primeru kršitve te pogodbe, kajti gre za kršitev pogodbe, če se ne pride pravočasno, ima vrtec možnost uveljavljati tudi pogodbene sankcije. Vrtec lahko na primer v ta namen staršu zaračunava doplačilo, če je otrok več kot devet ur v vrtcu, in sicer lahko tudi nekoliko po višji ceni, kot je dogovorjena in tako naprej.

Menimo, da predvideni ukrep vrtca, ki je bil omenjen v tem članku in katerega ste izpostavili, da je ta ukrep nedomišljen, predvsem z vidika dorečenosti razlogov, kdaj se lahko otroka odpelje v drugo obliko institucionalnega varstva. Predvideni ukrep po našem mnenju v prvi vrsti ščiti vrtec, ne pa otroka. In to je ključni problem. Obvestitev policije ali celo namestitvev v krizni center, naj bi bila zadnja možnost, vendar zgolj v primeru, ko je jasno in očitno, da starši ne nameravajo prevzeti otroka in da ni nikogar drugega, ki bi lahko otroka prevzel, na primer starih staršev. V vsakem primeru pa je vrtec v primeru suma kakršnegakoli zanemarjanja roditeljskih pravic s strani staršev, na to pa nikakor ni moč sumiti, če gre za nespoštovanje časa, obratovnega časa v vrtcu, dolžan seveda o tem obvestiti center za socialno delo v skladu s 6. členom Zakona o preprečevanju nasilja v družini. Torej gre za povsem nedomišljen, verjetno nekoliko izsiljevalski ukrep vrtcev in nikakor ne odpira takšnih razsežnosti, kot ste jih omenili.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Dr. Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Jaz se pridružujem mnenju kolega Vizjaka. Mi se na kja takega res ne pripravljamo, ker policija pač ne "ahta"zaenkrat otrok, vsaj za zdaj še ne. Res imamo mnoga dela, ampak zaenkrat nimamo v zakonu predpisanega varovanja otrok, imamo splošno zagotavljanje varnosti, vendar ne v tem smislu. Mi bi v takem primeru, če bi eventualno do tega, kar poslanka

pravi, prišlo, skušali pomagati, najti rejniške družine, delavce centrov za socialno delo, kakšno številko kriznega centra bi dali, otroka pač ne bi prevzeli. Res pa je, da bi verjetno policija, ne verjetno, ampak sigurno, policija naredila kaj v smislu preverjanja okoliščin in kakšnega kaznivega dejanja v smislu zanemarjanja otroka ali kaj podobnega. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospa Bikar.

ALENKA BIKAR (PS PS): Hvala za te vajine odgovore.

Moram reči, da se mi zdi, da ne pretiravam, sem tudi sama starš in se veliko pogovarjam z ostalimi starši. Nemalo jih ima velikokrat probleme priti pravočasno po otroka, se pravi, v devetih urah priti po otroka, hvala bogu, nekateri imamo partnerja, ki potem lahko v tistem času pride, pa se nekako skombiniramo, nekateri so samo hranitelji, te možnosti nimajo, potem babice in dedke, kakor ste, spoštovan minister Vizjak, omenili, da pridejo velikokrat prav. Ja, super, tistim, ki lahko. Kaj pa tistim, ki tega nimajo, in se nehote to zgodi enkrat, dvakrat, trikrat, ali dejansko lahko potem pride do tega? Kakor sem jaz zdaj vas slišala, ne. Super.

Imam pa mogoče eden predlog. Bi se mogoče rešitev našla vezana na predlog predsedujoče gospe Brunskole, ko je predlaga oziroma spraševala, zakaj se ne bi volonterstvo povečalo, glede na to, da jih imamo samo 100, če sem prav razumela, pa bi se mogoče v tej smeri lahko pomagalo, našla rešitev, ne sistemska ali vsaj nekako, da bi za te malčke bilo priskrbljeno tudi takrat, ko po peti uri starši mogoče res ne morejo pravočasno priti. Zdi se mi, da bi to bila ena od rešitev, glede na to, da slišim, da se niti ne razmišlja o tem, da bi se to sistemsko reševalo, ker to za vas očitno je brezpredmetno. Ali kako?

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, mag. Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovani gospa Bikar, sem oče treh otrok, vsi trije so bili v vrtcu v Brežicah. Sem funkcionar, zaposlen v Ljubljani že 12 let in več. Vsi so obiskovali vrtec takrat, ko sem bil vsakodnevno na poti v Ljubljano. Moja žena je zaposlena v bolnišnici in je v turnusu in imamo k sreči samo še stare starše po ženini liniji, ki so stari preko 80 let danes. Nikoli, nikoli ob teh pogojih nismo zamudili po nobenega otroka v vrtec. Želim vam samo povedati, da je to ena izmed elementarnih obveznosti staršev, da poskrbijo za nek red tudi pri tem, ko prevzamejo otroka v vrtcu. Ni tu drugega kot red in neka normalna obveza, ki se da izvrševati. Zdaj seveda, če vi želite iz tega ustvarjati problem na podlagi tega članka, ki dejansko nakazuje na neustrezne rešitve v takih primerih, je to vaša stvar. Vendar vam želim povedati, da

vrtni ne smejo na račun zamude enkrat, dvakrat ali kolikokrat uporabiti sankcije oziroma ukrepa, da bi poklicali center za socialno delo ali policijo samo zaradi razloga, ker je nekdo zamudil. Drugo je, če obstaja sum kaznivega dejanja, zlorabe ali zanemarjanja otroka, to je druga stvar. Če pa gre za zamudo, ima vrtec vse pogodbene možnosti, da sankcionira skozi proceduro, preko sodišč starše, če ne pridejo pravočasno in če so v vrtcu vsled tega nastali stroški.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Dr. Gorenak tudi vi morebiti? Ne. Izvolite, gospa Bikar želite še splošno razpravo? Ne želite.

Prehajamo k naslednjemu poslanskemu vprašanju. Ministru za kmetijstvo in okolje bo postavil vprašanje gospod Jože Velikonja. Minister je sicer odsoten, vendar vprašanje boste postavili.

Izvolite.

JOŽE VELIKONJA (PS PS): Hvala za besedo, predsedujoča. Lep pozdrav sem prisotnim v dvorani!

Ne glede na odsotnost ministra Bogoviča želim postaviti vprašanje v zvezi z operativnim programom ravnanja z odpadki.

Vlada je 13. septembra letos sprejela tretji paket ukrepov za spodbujanje gospodarstva. Med konkretnimi rešitvami je navedena tudi priprava noveliranega operativnega programa ravnanja z odpadki, ki bo opredelila konkretne ukrepe za povečano ponovno uporabo odpadkov, recikliranje, predelavo in odlaganje odpadkov. S sredstvi Kohezijskega sklada za okolje je bila v programskem obdobju 2007–2013 načrtovana gradnja osmih centrov za ravnanje z odpadki. Kar nekaj centrov za ravnanje s komunalnimi odpadki že obratuje, vendar jih večina še nima zgrajene vse potrebne infrastrukture. Zato sta potrebna dokončanje projektov in nadgradnja. Edini polno delujoči center za ravnanje z komunalnimi odpadki z vsemi potrebnimi objekti je v Celju. V zadnjem času se soočamo s trendom zmanjševanja količine mešanih komunalnih odpadkov, vzrok je ustrezno ločevanje odpadkov že na izvoru. Stanje je seveda iz okoljskega vidika zelo pohvalno, postavlja pa se vprašanje doseganja kritične mase odpadkov, s katero bi ekonomsko upravičili izgradnjo oziroma nadgradnjo obstoječih in novih regionalnih centrov za ravnanje odpadkov.

Zaradi tega ministra za kmetijstvo in okolje gospoda Franca Bogoviča sprašujem:

Ali pri pripravah operativnega programa ravnanja z odpadki predvidevajo na njihovem ministrstvu konkretne ukrepe, s katerimi bi se zagotovilo, da ne bo prišlo do izgradnje predimenzionirane infrastrukture regijskih centrov in da bo s kritično maso odpadkov posameznim centrom omogočeno normalno poslovanje?

Če da, katere?

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Gospod minister bo zaradi odsotnosti podal odgovor na naslednji redni seja Državnega zbora.

Prehajamo na naslednje poslansko vprašanje. Ministru za izobraževanje, znanost, kulturo in šport dr. Žigi Turku bo postavil vprašanje gospod Matjaž Zanoškar.

MATJAŽ ZANOŠKAR (PS PS): Hvala, spoštovana predsedujoča. Spoštovani gospod minister, tokratno vprašanje je namenjeno vam, vašemu ministrstvu, in sicer že nekaj časa spremljamo postopek in proces reorganizacije Zavoda za šolstvo Republike Slovenije. V ta namen smo tudi v Poslanski skupini Pozitivne Slovenije namenili pisno vprašanje vašemu ministrstvu. Ker pa tega odgovora do danes še nismo... Ampak ni problem v tem, ker ga še nismo dobili, ke verjetno še teče čas in je še rok za ta odgovor, smo se odločili, da postavim tudi ustno vprašanje na to temo. Kot nam je znano v reorganizaciji Zavoda za šolstvo Republike Slovenije predvidevate ukinitvev treh območnih enot Zavoda za šolstvo. Tukaj gre za območno enoto Murska Sobota, območno enoto Koper in pa območno enoto Slovenj Gradec, torej za Koroško. Med temi tremi sta dve, ki delujeta na dvojezičnem območju. In med temi tremi je tudi Zavod za šolstvo, območna enota Slovenj Gradec, torej za Koroško. Koroška res ni na dvojezičnem območju, vendar je pa obmejna regija in ima veliko stikov z Avstrijo. V Wolfsbergu je ravno tako območna enota zavoda za šolstvo Republike Avstrije, s katero se močno povezuje in pa sodeluje. Ravno v temu trenutku teče projekt Comenius, ki je pomemben tako za Slovenijo, za sistem izobraževanja, kakor tudi za Avstrijo.

V mnogih vprašanjih, ki smo jih naslavljali iz vseh teh prizadetih regij, so nam vaše službe znale odgovarjati na naša vprašanja in enotno je bilo v vseh odgovorih to, da boste z reorganizacijo okrepili ostala območja enot s strokovnjaki, na način, da bodo te enote celovito pokrivalo potrebe vseh vzgojno-izobraževalnih zavodov v naši državi. Potem ste povedali tudi, da bo prispevalo k boljšim rezultatom učencev na nacionalnem preverjanju znanja v regijah. Povedali ste tudi, da se bodo znižali stroški za delovanje območnih enot. Mislim, da bi lahko na vse te odgovore, ki so si bili enotni, tudi mi dali svoje pripombe in argumentirali, da temu ni tako. Predvsem pa gre za to, da bodo ravno te periferne regije, Koroška, Pomurje in Primorska, prikrajšane in v neenakopravnem položaju z ostalimi regijami, ki bodo še naprej imele zavode za šolstvo.

Gre za to, da se s tem povzročajo manjši standard na področju vzgoje in izobraževanja, s tem se povzročajo tudi dodatni stroški prebivalcem teh regij, zato smo že v tej fazi

oblikovanja naslavljali na vas proteste oziroma pripombe na to reorganizacijo.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod minister, izvolite.

DR. ŽIGA TURK: Hvala lepa za to vprašanje, tudi za, verjamem, iskreno skrb za delovanje nekaterih delov enot javnih zavodov na določenem območju.

Zaenkrat nismo izvajali kakšnih velikih strukturnih sprememb na področju šolstva, ampak je tudi vsaka majhna sprememba pospremljena s kar velikim odporom, kar je na nek način razumljivo. Tistih, ki jim je sedanje stanje nekako všeč, so po navadi v večini, jih je več kot tistih, ki morda vidijo, da je prihodnje stanje boljše, tudi nasprotniki so po navadi dosti bolj glasni od tistih, ki se strinjajo. To velja tudi za kakšno združevanje šol ali kaj podobnega.

Dejstvo je, da pripravljamo reorganizacijo javnih zavodov, ki opravljajo naloge iz 28. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, kamor sodi tudi Zavod Republike Slovenije za šolstvo. To reorganizacijo delamo v glavnem zato, da bi ministrstvo in celoten šolski sistem v Sloveniji dobil namesto razpršene množice majhnih javnih zavodov, ki pogosto opravljajo enake ali podobne funkcije, eno ali dve močni strokovni oziroma raziskovalni organizaciji, ki bi bili celemu sistemu, vključno z ministrstvom, v podporo.

Zavod Republike Slovenije za šolstvo že zelo dolgo časa, skoraj od ustanovitve naprej, deluje z 9 organizacijskimi enotami, ki so razporejene na celotnem območju Slovenije. Te organizacijske enote odražajo tudi neke komunikacijske in druge zmogljivosti, ki so bile v Sloveniji na razpolago v tistem času, ko ni bilo avtocestnega križa, ko ni bilo hitrih komunikacij in tako naprej. Mnoge od teh enot Zavoda za šolstvo nimajo strokovno pokritega celotnega učnega načrta, nimajo strokovnjakov za vsa področja. Tako bi bilo narobe pričakovati, da so na primer v Murski Soboti, v Slovenj Gradcu ali pa še v kakšnem drugem manjšem regionalnem centru vsi strokovnjaki, tako da je, na primer, nek predmet pokrit od tam. Za kakšen šolski predmet na tistem območju že zdaj pokrivajo strokovnjaki iz bližnjega večjega centra; recimo, iz Maribora, Kopra, Nove Gorice, odvisno od tega, kje smo. In naš cilj je, da skoncentriramo stvari na ta način, da tisti zavodi oziroma tisti oddelki, ki bodo ostali razpršeni po Sloveniji, bodo tako strokovno močni, da bodo lahko pokrivali dejansko celotno celoten učni načrt in vse aspekte neke šole, ne da se bodo z enimi predmeti, z enimi aspekti ukvarjali, denimo, strokovnjaki iz Slovenj Gradca, z drugimi strokovnjaki iz Maribora, za tretjo stvar bo pa nekdo prišel iz Celja ali Ljubljane.

Pri tem želim dodati, da bosta enoti Zavoda Republike Slovenije za šolstvo, osnovna

enota Koper in osnovna enota Murska Sobota, še naprej ohranili predstojnika enote oziroma vodjo ter prav gotovo vse svetovalce, ki skrbijo za narodnostna vprašanja, in svetovalce, ki skrbijo za predšolsko vzgojo in pouk v prvem obdobju.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod Zanoškar.

MATJAŽ ZANOŠKAR (PS PS): Gospod minister, morate razumeti, da je Koroška ena od regij, ki je v varčevalnem programu te naše države dala največ; največ institucij se je ukinilo na Koroškem in vse se centralizira bodisi v Ljubljani, bodisi v Celju, v Mariboru. S to reorganizacijo bo manjši standard za tiste, ki živijo na Koroškem.

Druga stvar, ki pa je in ki nas moti, da se je vsaka reorganizacija, ki je odnesla neko institucijo iz Koroške regije, kasneje izkazala, da ni finančno upravičena. Finančni učinki in materialni učinki niso bili takšni, kot je bila povzročena škoda. V tem primeru se enako bojimo, da ne bo finančnih učinkov; morda imate vi odgovor na to, morda imate izračunane te finančne učinke, koliko bo prihranka, vendar do sedaj ne moremo govoriti o nobeni potezi države, ki jo je naredila na Koroškem, in z njo argumentirati tudi neke finančne učinke. To nas skrbi. Poleg tega, poglejte, v tem trenutku se na Zavodu za šolstvo, enoti v Slovenj Gradcu, izvajajo tudi posebni programi, prilagojeni programi za otroke, ne samo za Koroško tudi za Šaleško dolino. To se pravi, od sedaj naprej bodo ti strokovnjaki, o katerih ste vi govorili, prihajali, ne vem, iz Ljubljane, iz Celja, iz Maribora, povzročali stroške, medtem pa bo Koroška ostala brez... / znak za konec razprave... če v nekem lokalnem okolju so locirani tudi strokovnjaki oziroma institucije, potem je to sodelovanje veliko boljše in veliko bolj učinkovito.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod minister.

DR. ŽIGA TURK: S prvim delom vašega izvajanja se ne morem strinjati z vami zaradi tega, ker bodo ti zavodi – tisti, ki bodo – boljše, polnejše ekipirani, bodo za celotno področje, ki ga pokrivajo, lahko delo opravljali boljše, kot se opravlja doslej. Tako bo pomoč, suport šolam na Koroškem boljši, ker bo kompletnejši, ker bo strokovna ekipa močnejša, kot je bila do zdaj.

Se pa strinjam in kot sem povedal na začetku, razumem vašo skrb za delovna mesta na Koroškem, za to ker ti ljudje še prinašajo v okolje. Mislim, da je koristno, da ste to vprašanje postavili in se bomo potrudili, da bomo zelo dobro znali argumentirati, ali je to res pametno ali ni.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Splošna razprava, gospod Zanoškar?

MATJAŽ ZANOŠKAR (PS PS): Ja.

Ne zamerite, ampak tu gre za tri regije, ki bodo nekako prikrajšane za neke stvari. Gre tudi za, kar ste sami povedali, izgube delovnih mest, pa ne nazadnje, kot ste sami rekli, v postopku reorganizacije boste še sami razmišljali o tem.

Mislím, da bi bila umestna ena splošna razprava na podlagi 246. člena Poslovnika, pa se mogoče tam še izkristalizirajo kakšni odgovori na naša vprašanja. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
V redu.

O predlogu poslanca gospoda Matjaža Zanoškarija, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministra za izobraževanje na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil v torek, 23. oktobra 2012, v okviru glasovanju.

Prehajamo k naslednjemu vprašanju.

Ministru za infrastrukturo in prostor bo postavila vprašanje gospa Kristina Valenčič.

KRISTINA VALENČIČ (PS DL): Hvala za besedo, spoštovana predsedujoča. Ministri, kolegice in kolegi!

O težavah pri umestitvi infrastrukturnih objektov v prostor pričajo tudi številna poslanska vprašanja in današnja seja pri tem ni izjema. Tudi moje vprašanje se nanaša na to področje, in sicer na pripravo državnega prostorskega načrta za avtocesto na odseku Jelšane–Postojna.

O umestitvi in izgradnji prepotrebne avtoceste na tem odseku je bilo že veliko razprav, malo obvezujočih dokumentov in zasajena ni bila še nobena lopata. Prve pobude in načrti so nastali že davnega leta 1968. Prva uradna pobuda za pripravo državnega prostorskega načrta je bila s strani resornega ministrstva podana v letu 2005. V lanskem letu je bila dopolnjena pobuda za pripravo državnega prostorskega načrta, predstavljene so bile nekatere študije variant, danes smo še vedno precej daleč do sprejema državnega prostorskega načrta, kaj šele do same izgradnje.

Hrvaška je speljala avtocesto mimo Reke vse do mejnega prehoda Rupa–Jelšane. Naslednje leto Hrvaška vstopa v Evropsko unijo, zato upravičeno pričakujemo dodatne prometne obremenitve cestnih povezav na relaciji Jelšane–Ilirska Bistrica in naprej proti Postojni. Že trenutne obremenitve cest so visoke predvsem zaradi dnevnih migracij in tranzitnega prometa, poleti pa še zaradi turistične sezone. Ob dejstvih, da se zamika tudi izgradnja obvoznice mimo Ilirske Bistrice, da se pojavljajo številne civilne iniciative, ki nasprotujejo umestitvi avtoceste, da so tudi občine, preko katerih naj bi potekala avtocesta, neusklajene, da je državna blagajna prazna, se dan, ko se bomo lahko zapeljali po tej avtocesti, pomika daleč v prihodnost.

Zato vas, spoštovani minister, sprašujem:

Katere aktivnosti načrtujete v zvezi s tem v vašem mandatu? Vem, da je napovedovati številke oziroma datume nehvaležno opravilo, pa kljub vsemu si prebivalci tega dela želimo slišati vašo oceno:

Kdaj bi lahko Vlada sprejela državni prostorski načrt?

Kdaj bi se lahko prvič zapeljali po tem odseku avtoceste?

Glede na konstantne težave pri umeščanju različnih infrastrukturnih objektov v prostor in dolgotrajnost postopkov me zanima:

Kdaj lahko pričakujemo prve večje spremembe zakonodaje, ki bodo te postopke bistveno razbremenile in pohitrile?

Hvala za odgovor.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Gospod minister Černač, izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa za to vprašanje.

Če lahko z enim stavkom odgovorim, kakšni so cilji v tem mandatu, če bo v polni meri izpolnjen; cilj je, da to traso dejansko umestimo s sprejetjem državnega prostorskega načrta v prostor, da to opredelimo na način dveh pododsekov, tako da je mogoče ta pododsek v spodnjem delu, od Jelšan do stične točke bodočega koridorja proti sedanji avtocestni povezavi, mogoče začeti izvajati prej. Glede tega so neko soglasje v lanskem letu tudi dosegli župani vseh občin, ki jih ta povezava tangira, in mislim, da je bila takšna odločitev tudi pozitivno sprejeta. Seveda je cilj, da potem v nekem obdobju dveh let od sprejetja državnega prostorskega načrta pride do izgradnje vsaj prvega dela te trase.

Kot ste že povedali, pred letom 2011 so bile izdelane strokovne podlage, katerih cilj je bil opredeliti najustreznejši koridor te avtocestne povezave, predvsem se je težava dogajala na območju ene izmed občin, kjer so vse variante izrazito grobo posegale na obstoječe populacijsko območje. Cilj s temi študijami žal ni bil dosežen, niso dale enoznačnega odgovora, tudi niso nekako pripeljale do neke ustrezne odločitve, na podlagi katere bi lahko te variante presojali z okoljskega, kmetijskega in ostalih vidikov. Zaradi tega je bila v mojem mandatu sprejeta odločitev, da se najustreznejša trasa avtoceste poišče neposredno s študijo variant v postopku priprave DPN in tako bodo v študiji variant proučevane tri variante te trase. Najbolj zahodna proti Čebulovici, sredinska proti Razdrtemu in najbolj vzhodna proti Postojni. V tem spodnjem delu, kjer se vse tri trase na neki točki pred Ilirsko Bistrico staknejo, pa kakšnih velikih dilem ni. Imamo več ali manj dve varianti, ki se ju da dodelati v takšni meri, da z nobenega vidika ne bodo sporne: ne s poselitvenega, ne z okoljskega in ne s kmetijskega vidika.

Zaradi tega je tudi ambicija, da v trenutku, ko pridemo do določitve končne trase,

tudi ta del lahko izvajamo hitreje in naprej. Zaradi tega bo ta DPN razdeljen v dva pododseka, kot imamo primer na severnem delu 3. razvojne osi, kjer je ta postopek razdeljen na štiri pododseke. Tako je ambicija, da bi v naslednjem letu nekje do konca leta prišli do izčiščenja teh variant – če poenostavljeno povem: tista, ki bo imela najmanj minusov in največ plusov, ker nobena od teh ne bo imela samo plusov, tega se zavedamo že danes. Tista, ki bo najbolj sprejemljiva z vseh teh vidikov, bo tudi opredeljena kot najustreznejša v izrazitem sodelovanju z lokalnimi skupnostmi. Ambicija je, da po potrditvi izbrane variante na Vladi Republike Slovenije do konca naslednjega leta, v letu 2014, sprejmemo državni prostorski načrt in v tistem spodnjem delu tudi začnemo v 2015 to traso izvajati. Seveda ob predpostavki zagotovitve ustrezne finančne konstrukcije, ki bo na nek način v okviru nekega javno-zasebnega partnerstva, še posebej v povezavi s postopki, ki jih bomo peljali v naslednjih mesecih, ko bomo iskali na podlagi mednarodnega razpisa koncesionarja za upravljanje celotnega avtocestnega omrežja v Republiki Sloveniji. Vzporedno s tem bomo tudi iskali potencialne partnerje za izgradnjo manjkajočih avtocestnih odsekov. Se pravi, na tretji razvojni osi Draženci–Gruškovje in v tem delu proti Jelšanam.

Vzporedno v tem vmesnem obdobju, se pravi teh nekaj let, pa želimo izboljšati prometno propustnost na obstoječi državni cesti in obstoječi povezavi med obstoječo avtocestno povezavo do Postojne na ta način, da skozi modernizacijo obstoječe ceste, skozi ukrepe na posameznih delih te povezave omogočimo čim boljše pretočnost predvsem za osebna vozila. V tem smislu tudi načrtujemo nekatere ukrepe naslednjega pol leta na območju posameznih občin na tej trasi na kateri se že izvajajo in se v tem obdobju zaključujejo. Nekateri pa se bodo izvajali še v tem oziroma v naslednjem letu.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Želite še dopolnitev?
Izvolite.

KRISTINA VALENČIČ (PS DL): Hvala.

Izkoristila bom po poslovniku in še prosila za dopolnitev. Sem sicer zadovoljna z odgovorom, predvsem s terminskim planom. Prepričana sem, da bo ministrstvo vložilo vse potrebne napore za to, da se bo to tudi uresničilo.

Prosila pa bi še videnje gospoda ministra na spremembe zakonodaje. Na to točko mi ni podal ustreznega odgovora. Vsi vemo, da je nek povprečen čas umeščanja teh infrastrukturnih objektov, se pravi do priprave državnih prostorskih načrtov, več kot šest let, in to je zelo veliko v današnjem času.

Prosim še v tej smeri za odgovor. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Gospod minister, izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa tudi za to priložnost za dopolnitev.

Kot veste, je bil prvi, recimo temu minimalističen korak v tej smeri poenostavitve zakonodaje narejen julija letos s temi manjšimi novelami prostorske zakonodaje. Naslednjega, malo večjega načrtujemo v naslednjih mesecih, in sicer na ta način, da bi ta spremenjena zakonodaja s področja urejanja prostora in graditve objektov lahko začela veljati nekje do sredine prihodnjega leta.

Gre za zakon o urejanju prostora, o prostorskem načrtovanju in zakon o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor. Namesto teh treh zakonov nameravamo Državnemu zboru v proceduro posredovati en zakon, ki bi celovito urejal to področje, se pravi zakon o urejanju prostora, in drugi zakon na področju graditve objektov, ki bi urejal področje graditve objektov od A do Ž na bistveno bolj enostaven način kot doslej.

Nekaj podobnega velja tudi za to zakonodajo s področja urejanja prostora. Vsi poskusi, ki so bili narejeni do sedaj v preteklih letih in za katere verjamem, da so bili delani s ciljem izboljšanja situacije, so se pokazali za neustrezne. Nekatero dopolnitve, ki so bile sprejete, so, žal, na nek način še podaljšale postopke pri umeščanju posameznih umestitev v prostor. Zelo velika težava je še vedno na področju prostorskega načrtovanja na lokalni ravni. Tu nameravamo s spremembo te zakonodaje preko večje avtonomije lokalnim skupnostim in preko večjih pristojnosti predvsem enega ministrstva, se pravi ministrstva, ki je pristojno za prostor, ki bo moralo v določenem trenutku presekat dano situacijo in sprejemati odločitve, skrajšati ta čas, ker se nam sedaj dogajajo še vedno zelo dolgi roki pri izvajanju posameznih aktivnosti.

Naša ambicija je, da bi Državni zbor do konca leta to zakonodajo dobil v obravnavo. Istočasno bi bila tudi posredovana v javno razpravo, ki bo morala pač biti strokovna, argumentirana. Če bomo vsi skupaj naredili ustrezen napor, verjamem, da smo vsi skupaj sposobni nekje do spomladi prihodnje leto ta dva zakona tudi sprejeti in ju potem v teh spomladanskih mesecih tudi uveljaviti. Cilj je tudi, da bi bilo čim manj materije prepuščene podzakonskim aktom, da bi bilo čim več rešitev v zakonih in da bi skozi podzakonske akte urejali samo posamezne izvedbene ukrepe, ne pa tudi vsebinski del zakonodaje, čemur smo priča danes.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Prehajamo k naslednjemu vprašanju.
Ministru za finance dr. Janezu Šušteršiču bo postavila poslansko vprašanje gospa Polonca Komar.

POLONCA KOMAR (PS DL): Spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi!

Nedavno ste se vrnili iz Amerike, kamor ste odpotovali z nalogo iskanja finančnih vlagateljev za pokritje luknje v proračunu.

Zanimajo nas razlogi, ki so vodili odločitev Ministrstva za finance za izdajo obveznic na ameriškem trgu.

V javnosti se namreč porajajo dvomi v optimalnost te odločitve, zato nam, prosim, pojasnite razloge in tveganja za izdajo obveznic Republike Slovenije na ameriškem trgu.

Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Gospod minister.

DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ: Spoštovani! Hvala za vaše vprašanje.

Naj najprej nekaj rečem o razlogih, čeprav se morda zdi, ker o tem nismo veliko govorili, da je bila to neka hipna odločitev, sprejeta glede na druge težave, ki smo jih imeli. Temu ni tako, ta odločitev je pravzaprav zorela na Ministrstvu za finance dlje časa, ko sem jaz prevzel funkcijo ministra, je že bil opravljen en obisk s strani zakladnice v ZDA, kjer so preverjali to možnost, tudi same postopke izdaje obveznic v dolarjih. Takrat je bilo ugotovljeno, da bi bilo to zanimivo. Predvsem je bil tisti ključni argument za nas, da tam nagovoriš drugačne investitorje kot tukaj; se pravi, imaš drugo zaledje investitorjev kot, recimo, na evropskem trgu. Vsi, ki imajo v ZDA žejo kupovati obveznice oziroma so tam rezidenti, tega ne počnejo nujno na evrskem trgu. Večina, tisti, ki so se zanimali za naše obveznice, jih prej niso kupovali, nekateri pa že, na evrskem trgu, ampak manjši del.

Se pravi, ta širitev zaledja mogočih investitorjev je bil glavni razlog. Je pa takšna izdaja zapletena, treba je iti skozi cel kup pravnih postopkov, ki so drugačni, tudi pravila glede komuniciranja so zelo stroga, pravila glede prospektov – samo en detajl, mi smo imeli sicer neke prezentacije in smo jih nosili s seboj, ampak smo jih morali po vsakem sestanku vzeti, ker so takšne zahteve, in smo lahko pustili tam samo tisto, kar je bilo nek uraden prospekt. Tako je odločitev temeljila predvsem na tem.

Zdaj, dostikrat slišimo vprašanje, zakaj se nismo zadolžili prej na evrskem trgu. Bilo je neko ugodno obdobje na začetku leta, ki pa je, mislim, da trajalo en teden. To je bil tudi drugi razlog, zakaj so zelo resno razmišljali o dolarski pa morda tudi še o kakšnih drugih valutah. Namreč, evrski trg je zelo, kakor se temu reče, volatilen in gibanje donosa na evrskem trgu ali pa cen, po katerih lahko izdaš, ni odvisno samo od nas, odvisno je od celega kupa drugih stvari. Takrat je bilo, kot sem rekel, spomladi zelo kratko obdobje, ki je bilo predvsem povzročeno z nekimi ugodnimi dogajanja predvsem v evrskem območju kot celoti, potem je pa zadeva takoj zanihala navzgor zaradi Grčije, grških

volitev in tako naprej. Kasneje je Slovenija postala središče pozornosti predvsem zaradi težav v bančnem sektorju. Tako ni vedno dober trenutek, tudi v Evropi ne.

Kar se tiče tveganj. Glavno tveganje, o katerem se govori, je tečajno tveganje, spremembe razmerja med dolarjem in evri. Pred tem tveganjem smo se popolnoma zaščitili z instrumenti, ki so temu na voljo. Nismo o tem veliko govorili, ker se o tem običajno veliko ne govori v tej poslovni praksi na finančnih trgih, smo pa to izvedli pravzaprav nekaj minut v petek po izdaji samih obveznic. Tako smo popolnoma izničili valutno tveganje in še celo glede na pričakovana gibanja na trgih ta operacija valutne zamenjave celo znižuje naše realne stroške izdaje, jih ne povečuje, kljub temu da se je za to nekaj plačalo, ampak dejanski strošek pa znižuje.

Ali je bila ta odločitev tudi optimalna z vidika donosov in tako naprej? Mislim, da. Mi smo potem v četrtek, petek, tudi sedaj v začetku tedna, zlasti iz tujine slišali veliko zelo pozitivnih komentarjev, zlasti grede obsega interesa, ki je tukaj bil, mislim, da je bilo okrog 12 milijard interesa, seveda ne vse po tej ceni, ki je bila na koncu ponujena. Druge države, ki so letos izdajale dolarske obveznice, so zabeležile precej manj interesa, pa čeprav je bila to tudi Danska ali Nizozemska; bila je tudi Slovaška pa Izrael. Se pravi, nihče ni izbral tolikšnega interesa po naročilih. To se danes že pozna tudi na evrskih trgih, kamor se je del tega povpraševanja preselil; naša obveznica je postala bolj likvidna, tudi donosi so se danes še znižali, kar je pričakovana posledica neuspešne izdaje obveznic.

Če samo primerjam... / znak za konec razprave/ Ja, zelo na kratko. Kupon te obveznice je 5 in pol odstotka, še s to valutno zamenjavo realno 5,3. Na začetku leta 2011, v bistveno boljših ratingih je bila izdana obveznica 4,375 – s kuponom. Razlika med tema dvema je 22 milijonov na leto. V bistveno težjih pogojih za državo je to vsekakor posel, ki je dober in nam omogoča, kot rečeno, za nekaj mesecev se znebiti te stigme države, ki jo vsi opazujejo, kdaj bo pokleknila in prosila za kakšno pomoč. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Želite dopolnitev? (Ne.)

Prehajamo na drugi krog vprašanj poslanek in poslancev. Gospod Mirko Brulc bo postavil vprašanje ministru za kmetijstvo in okolje, gospodu Francu Bogoviču.

Izvolite.

MIRKO BRULC (PS SD): Hvala lepa.

Čeprav je gospod minister odsoten, bi postavil vprašanje in prosim za ustni odgovor. Sicer je pa že kolega Jože Velikonja načel to problematiko in bo mogoče en odgovor za oba dovolj.

Slovenija se je zavezala izpolniti celo vrsto ciljev na področju ekologije, še posebej na področju ravnanja z odpadki. Imamo relativno dobre rezultate pri ločevanju, zelo slabe pa pri odlaganju, zato ker nimamo deponij. Razlog – država je prepustila odgovornost za gradnjo obratov za obdelavo odpadkov, ki so regijski objekti, dogovarjanju med občinami in tukaj imam kar nekaj grenkih izkušenj, kako se tega ne da dogovoriti – ker sosednja občina bi imela še svoj center za obravnavo odpadkov pa celo sežigalnico ali pa bi vozili odpadke v Trzič, v Italijo itd. Smo še butalci v tej Sloveniji.

V operativnem programu je bilo prisotno stalno spreminjanje števila regijskih centrov. V nekem obdobju je bilo dogovorjeno, da bosta dva centra; en na Koprskem, drugi na Goriškem. Potem se je pojavil center v Logatcu, ki tudi ne bo zaživel. Sedaj je dogovarjanje prepuščeno spet občinam, vse je pa odvisno od sposobnosti županov oziroma občinskih uprav, kjer je predviden center, če bodo znali prepričati, da bi odpadke vozili tudi v njihov center. Po zadnjih informacijah se večina notranjskih, kraških in južnoprimorskih občin odloča za priključitev ljubljanskemu centru.

To postavlja pod vprašaj ekonomsko rentabilnost novogoriškega centra, zato sprašujem ministra:

Kaj bo naredil, da bodo prebivalci Slovenije približno enako obremenjeni s plačilom obdelave odpadkov?

Ta cena ne sme biti odvisna od sposobnosti ali nesposobnosti županov oziroma občinskih uprav za dogovarjanje, ampak mora biti interes države, da so te položnice čim nižje.

Hvala lepa za odgovor.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Kot vas prav razumem, gospod Brulc, želite na naslednji seji ustni odgovor gospoda ministra Bogoviča.

Prehajamo k naslednjemu vprašanju.

Gospa Tamara Vonta bo postavila vprašanje ministru za notranje zadeve dr. Vinku Gorenaku.

TAMARA VONTA (PS PS): Hvala lepa.

Moje poslansko vprašanje zagotovo ne bo naletelo na simpatije in odobravanje, ampak verjetno temu poslanska vprašanja niti niso namenjena, vsaj tako naj bi bilo.

Pred dnevi so nekateri Romi, bilo naj bi jih približno deset, v Občini Škocjan dobili odločbe o rušitvi objektov – oziroma kot primer nekega nadstreška. Upam, da to ni odgovor na posebno poročilo varuhinje človekovih pravic za bivanjske razmere Romov na jugovzhodu Slovenije. Jasno je, da so zadeve v pristojnosti lokalnih skupnosti, a vendar vse bolj kaže, da bi moralo priti do aktivnega sodelovanja tako lokalnih skupnosti kot Romov in državnih institucij.

V tem mandatu je bila romska tematika, spoštovani minister, umeščena v vaše ministrstvo, zato seveda naslavljam vprašanje na vas:

Ali menite, da bi, recimo, rušenje obstoječih objektov pripomoglo k reševanju težav Romov in okoliškemu prebivalstvu na tem območju?

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod minister.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Res je, da je področje romske problematike prešlo na Ministrstvo za notranje zadeve, ni pa prešlo področje, ki se tiče gradbenih inšpekcij oziroma ki se tiče področja dela ministrstva za okolje in prostor. Namreč, mi kot Ministrstvo za notranje zadeve z eventualnimi odločbami o rušitvah nimamo nič. Zato je zelo težko odgovoriti na to vprašanje, niti nimam podatka, da bi take odločbe bile kjer koli izdane.

Tisto, kar mi je uspelo najti v naših evidencah, je pa naslednje. Gradbena inšpekcija je zaprosila Policijsko postajo Šentjernejske za pomoč pri postopku evidentiranja nelegalnih objektov v navedenem romskem naselju. Komandir policijske postaje je tako imenovano asistenco ali pomoč pri uradnem dejanju tudi odobril in stvar bo izvedena v naslednjih dneh. Gre torej za evidentiranje nelegalnih objektov in ne za rušenje. Nobenega podatka nimam o tem, da bi šlo za rušenje.

Če pa vseeno skušam izkoristiti ta čas, bom pa rekel tako: Slovenija je ena redkih držav v Evropski uniji, ki ima Zakon o romski skupnosti v Republiki Sloveniji, to je prvo.

Drugo, na podlagi tega zakona je bil – to ugotavljam tudi v pogovoru s številnimi veleposlaniki, ki pravzaprav Slovenijo v tem kontekstu pohvalijo. Na osnovi tega zakona je bil sprejet Nacionalni program ukrepov za Rome za obdobje 2010–2015, imamo pa tudi Komisijo za zaščito romske skupnosti, ki jo prav tako vodi kolega Bogovič. Osnovno sporočilo ali osnovno dogajanje, ki v tem trenutku teče, je pa naslednje.

Prvič, gre za legalizacijo, torej gre za legalizacijo romskih naselij in v tem kontekstu menim, da je tudi to dogajanje, ki naj bi bilo na območju Šentjernejske. Namreč, najprej želijo te nelegalne objekte evidentirati. Lokalne skupnosti pa so v nadaljevanju zadolžene, da skušajo določiti ta romska naselja in da skušajo legalizirati ta naselja.

Tako, žal, res nimam nobenih podatkov o tem, da bi šlo kjer koli za rušenje. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Gospa Tamara Vonta, izvolite.

TAMARA VONTA (PS PS): Imam tri take odločbe, če želite, vam jih lahko tudi dam. Tri

odločbe o rušenju; se pravi ne o evidentiranju, ampak o rušenju.

To vprašanje sem odprla samo zaradi ene zadeve, ker bi rada pokazala v bistvu tudi to, da bi bilo mogoče smiselno bolj celostno to tematiko zajeti znotraj – mislim, komisija sama je malce brezzoba, brez zamere – nekega ministrstva ali kaj, da bi se lahko na vse stvari obračali. Namreč, dogaja se naslednje. Na vprašanje o Romih v Lokah so z Ministrstva za kmetijstvo in okolje odgovorili, da za to niso pristojni. Glede vode kot začasnega nujnega ukrepa v naselju sprašujemo na Ministrstvu za infrastrukturo, kjer nam odgovorijo, da to ni v njihovi domeni. Ena od koalicijskih strank je napovedala financiranje infrastrukture v romskih naseljih za leto 2013, a pri tem ni govorila o neformalnih naseljih; pravijo, da so za to pristojni drugi. Kateri drugi? Odgovora torej ni.

Vsa vprašanja naj torej naslovimo na vladno komisijo, ki se ukvarja s tem. Komisija se je sestala enkrat, in to na koncu poletja, septembra in kot taka ne more rešiti ničesar. Rešitve lahko najdemo znotraj in med ministrstvi in niso vedno povezane s sredstvi.

Rada bi samo vedela:

Komu naj postavimo kakšno vprašanje?

Ko postavljamo vprašanja pisno, imamo tudi izjemne težave, da dobimo odgovore, ker eno ministrstvo na drugo ministrstvo prevali to odgovornost. To se mi zdi malce neodgovorno ravnanje, kljub temu da imamo ta zakon, ki bi ga bilo treba, kot oba veva, zelo spremeniti. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Gospod minister.

DR. VINKO GORENAK: Lahko se še enkrat potrudim in odgovorim naslednje. Odločbe, ki jih imate, lahko obstajajo, ampak v našem uradu jih nimamo, niti s tem ne razpolagamo in tudi nismo upravičeni do njih. Izdalo jih je, očitno, pristojno ministrstvo. Več o teh odločbah ne vem.

Kar se tiče osnovne konotacije zakona in osnovnih stvari, od nacionalnega programa in aktivnosti komisije, pa gredo: prvič, v legalizacijo. Ko bo ta opravljena – tam, kjer bo opravljena –, pa so lokalne skupnosti tiste, ki naj bi – tako zakon in nacionalni program – poskrbele za nadaljnje bivanjske razmere, sem pa sodi tudi elektrika, sem sodi voda in tako dalje. Več vam, žal, ne morem odgovoriti. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Ne želite splošne razprave? (Ne.)

Poslansko vprašanje ministru ...

Izvolite, proceduralno, gospod Zanoškar.

MATJAŽ ZANOŠKAR (PS PS): Predsedujoča, vidimo, da je interes koalicijskih poslank in poslancev velik, ko postavljamo pomembna

vprašanja za našo državo – eden je tu, tudi njega vidim.

Dal bi predlog, da zaradi varčevalnih ukrepov, da ne bi potrošili toliko energije v tej veliki dvorani, da gremo razpravljat v poslansko pisarno Pozitivne Slovenije; pa vam še kavo skuhamo, ker smo že malo utrujeni. Ali pa predlagam, da se seja prekine in se jo nadaljuje jutri, ko bodo prisotni tudi koalicijski poslanci in poslanke. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Spoštovani gospod Zanoškar, v skladu s poslovníkom vas obveščam, da glede na to, da je po poslovniku čas za postavljanje poslanskih vprašanj vnaprej določen in ker so tu spoštovani gospodje ministri, nikakor ne bomo spreminjali prostora. Vas pa razumem, tudi sama sem štela in ugotovila, da nas je vseh skupaj, če je pravilno prešteto, 19 poslank in poslancev. Res je en poslanec Slovenske ljudske stranke in ostali iz Pozitivne Slovenije, tu imate prav. Vendar bomo kar nadaljevali sejo.

Ministru za finance dr. Janezu Šušteršiču bo postavil vprašanje gospod Alojzij Potočnik.

Izvolite.

ALOJZIJ POTOČNIK (PS PS): Najlepša hvala za besedo.

Spoštovani minister! Na Odboru za finance in monetarno politiko ter Komisiji za nadzor javnih financ smo večkrat razpravljali o pobiranju davkov, prispevkov in drugih obveznosti ter tudi o vlogi Davčne uprave Republike Slovenije pri tem. Enotno mnenje udeležencev razprav je, da potrebujemo visoko usposobljeno, učinkovito in dobro organizirano davčno administracijo, še posebej v času, ki davkopllačevalcem ni prijazen. Da bi to dosegli, je nujno treba povečati število delavcev v nadzoru, v mislih imam predvsem inšpektorje in kontrolorje, kot tudi delavcev, ki se ukvarjajo z informiranjem davčnih zavezancev. Število inšpektorjev, ki opravljajo najbolj zahtevna dela, je namreč v zadnjih letih drastično padlo. Pri tem naj omenim, da usposabljanje davčnega inšpektorja traja več let, tudi ne more biti zgolj odvisno samo od samoizobraževanja. Medtem pa davčno utajevanje pač ne stoji na mestu, ampak gre dalje.

Tudi o materialnih spodbudah bi veljalo opraviti resen premislek, ne glede na čas, v katerem smo.

Sprašujem vas torej, spoštovani minister:

Kako in kdaj boste na tem področju ukrepali?

Ali je učinkovitost pobiranja davkov, povečanje števila delavcev davčnega nadzora in njihovega usposabljanja med prioritetami te vlade?

In kar je ključno:

Ali je korak od besed k dejanjem viden tudi v proračunih Republike Slovenije za leto 2013 in 2014?

Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Gospod minister, izvolite.

DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ: Hvala za vaše vprašanje in tudi za interes za dobro delo davčne uprave. Mislim, da je to naš skupni interes. Bi pa najprej omenil neke stvari, ki jih imamo v načrtu.

Urad za nadzor prirejanja iger na srečo bomo v skladu z nabori na Vladi predlagali, da se razdeli na dva dela; en del, ki bo manjši in bo opravljal pravne naloge na ministrstvu, in drugi del, ki bo večji in bo opravljal inšpekcijske naloge v okviru davčne uprave v naprej in bo s tem prišlo tudi nekaj ljudi, ki se bodo lahko ukvarjali še s čim drugim. Z združevanjem davčne in carinske uprave se bo seveda tudi lahko ne samo kadrovsko okrepilo zadeve, ampak bolje organiziralo delo. Z novim zakonom o davčno-carinski službi – kakor jo bomo imenovali, morda nacionalni finančni urad ali kaj takega – jim bomo lahko dali tudi druga pooblastila, drugačen način dela in na ta način zagotovili te formalne ali institucionalne pogoje za njihovo delo.

Sicer pa sam ne povezujem toliko števila inšpektorjev, števila zaposlenih na DURS z učinkovitostjo. Mislim, da je veliko stvari, ki bi jih lahko bolje naredili tudi s temi silami, ki jih imajo. Mislim, da danes, če sem zelo odkrit, davčna uprava ni samo del rešitve, ampak je včasih tudi del problema. To so tiste stvari, za katere ne rabijo nobenih novih ljudi, da jih rešijo, ali pa ne potrebujejo več ljudi, verjetno potrebujejo nekoga novega v primerjavi s temi, ki jih imajo. Cel kup stvari je, ki jih lahko naredijo in za to ne rabijo niti odločitve ministra, niti privoljenje ministra, je pa dobro, če to podporo ministra imajo; in jo bodo tudi imeli. Recimo, zadnjič sem poskušal novinarsko konferenco, ko je bilo govora o tem, da samo dva inšpektorja delata na davčnih oazah. Ampak ali veste, to, koliko inšpektorjev na čem delata, je avtonomna odločitev direktorja davčne uprave. Če on oceni, da so nekje inšpektorji manj potrebni, nekje drugje bolj potrebni, ima vse potrebne pristojnosti in vsa potrebna pooblastila, da jim odredi delo drugače in mu ni treba hoditi za to na novinarske konference.

Druga stvar. Cel kup je primerov, ko nas na drugi strani – po eni strani nas poslanci sprašujete pa še kdo drug, tudi sindikati in še kdo, kdaj bomo stopili na prste utajam, po drugi strani pa iz gospodarstva dobivamo cel kup informacij o tem, da pa včasih davčna uprava počne stvari, ki niso potrebne in ki so tudi lahko breme, nepotrebno breme gospodarstva.

Zadnjič je Zveza računovodij, recimo, opozarjala na probleme, ki jih še vedno povzročajo novi davčni informacijski sistem. Mi smo letos imeli zaradi tega informacijskega

sistema 60 milijonov evrov narobe knjiženih med javnimi prihodki, v napačne blagajne so šli itd.

Ogromno je izvršb, ki so neutemeljene, do katerih prihaja zaradi neuskaljenih evidenc, ogromno časa inšpektorjev se porabi za to, ogromno časa in živcev zavezancev, ki morajo dokazovati, da v resnici ni tako.

Ogromno je primerov neuskaljena delovanja po inšpektorju ali kontrolorju ali pa referent na nižji ravni da informacijo, da morate obračunati takšen in takšen davek, potem pa nekdo na višji ravni reče, da bi morali narediti drugače. In spet se stroški, živci, čas in breme tega prilagajanja se prevaljuje na zavezance.

Tudi sam sem imel eno tako izkušnjo, pa da ne bom sedaj predolg, bi samo povedal; na koncu, ko smo že vse naredili, sem dobil pismo, v katerem so mi rekli, da ne morejo moje vloge obravnavati, ker je bila po pošti poslana in ni bila lastnoročno podpisana – potem ko so še vse rešili. Problem je bil v tem, da so bile vedno druge uradnice na dopisih, ki sem jih pošiljal, podpisane na levi strani, problem je pa tudi v tem, da na desni strani pa je bil vedno isti direktor davčne uprave podpisan – tiste, ki se je takrat z menoj ukvarjala, seveda povsem neutemeljeno.

Skratka, tisto, kar bi rad povedal, je, da sem prepričan, da večina ljudi na davčni upravi dela dobro in želi delati dobro, da pa je tudi veliko primerov, ko se delo opravlja nestrokovno, ko se iščejo stvari, ki jih ni treba iskati, ko se ugotavlja, ko se zapleta na neutemeljene postopke; in vse to seveda povečuje stroške.

Davčna uprava je pred kratkim dobila novega vršilca dolžnosti generalnega direktorja, pričakujem, da si bo izbral ekipo, ki bo na davčnem področju strokovno močna, ki bo znala določiti prioritete, ki se bo znala tudi posloviti od tistih ljudi, ki mogoče delajo slabo pa ki si ne znajo postavljati pravih prioritet in bo namesto njih pripeljala pa izobrazila tiste, ki bodo... / znak za konec razprave/

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Gospod Potočnik, imate dopolnitev vprašanja?
Izvolite.

ALOJZIJ POTOČNIK (PS PS): Izkoristil bi, čeprav moram reči, da je minister navedel več problemov kot pa jaz, in mislim, da je že v uvodnem govoru rekel, da so zanj davki kot problem in ne zgolj kot rešitev. Če se prav dobro spomnim, je bilo tudi to že danes rečeno ...

Vendar bi primerjal dva davčna urada, ki sta po organizaciji in opravljanju nalog zelo podobna, to je celovski davčni urad in davčni urad v Kranju. Obvladata približno enako število zavezancev, kranjski celo več. Število inšpektorjev v Kranju je 15, v Celovcu 45, s tem da imajo davčni inšpektorji v Avstriji v svojem delokrogu samo davke, ne pa tudi prispevkov, ki jih tam gledajo seveda druge institucije, ki se ukvarjajo z vplačevanji pokojninskega in zdravstvenega zavarovanja.

Še eno zadevo bi rekel; v Avstriji je organiziran – in to vašo pobudo seveda tudi sprejemam – poseben oddelek, ki se ukvarja z delom na črno ali pa s sivo ekonomijo. V Celovcu je 15 inšpektorjev, ki se s tem ukvarjajo, to je toliko, kot se jih pa pri nas s celotno problematiko davčnega sistema. Hvala.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Prosim, gospod minister za dopolnitev odgovora.

DR. JANEZ ŠUŠTERŠIČ: Po mojem ni bilo vprašanja.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Na vrsti je mag. Alenka Bratušek, prosim, imate vprašanje za ministra za izobraževanje, znanost, kulturo in šport dr. Žiga Turka.

Prosim.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Najlepša hvala.

Gospod podpredsednik, ko ste se vi presedli na mesto, kjer zdaj sedite, mi je jasno, zakaj ste tako dolgo bili z nami. Tako vas zdaj pa res lepo pozdravljam na Poslanski skupini Pozitivne Slovenije, ker drugega poslanca ni. Sem pa vesela...

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK: V mnogih letih sem bil že mnogokrat do konca te točke. Hvala lepa.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Gospod Presečnik, načeloma predsedujoči ne sega v besedo, ampak dobro.

Pozdravljam tudi vse ministre, ki so z nami in sem vesela, da odgovarjajo na vprašanja Pozitivne Slovenije. Me pa hkrati žalosti, da nobenega drugega poslanca nič ne zanima.

Gospod Turk, že na prejšnji seji vas je kolega Prevc spraševal glede reorganizacije srednjih šol v Kranju. Še enkrat sem si prebrala magnetogram, a niste povedali, zakaj se to greste.

Tako bi prosila:

Na podlagi katerih analiz ste imeli to reorganizacijo?

Zakaj naj bi se to dogajalo s 1. januarjem? Ker pri Zakonu o otrocih s posebnimi potrebami zaradi istih problemov, da se nekaj ne sme delati sredi leta, to premikate oziroma predlagate zamik na 1. september.

Zadnje pa najbolj ključno vprašanje je to, da ste rekli, da to reorganizacijo podpira tudi župan občine Kranj. To ne drži, župan Mestne občine Kranj vas je postavil na laž, preverila sem, na občinskem svetu sem preverila.

Ali drži, da naš župan to reorganizacijo podpira? To je bil eden izmed redko naštetih argumentov.

Tako zdaj, sprašujem poleg tistega, kar sem vprašala prej:

Ali to dejstvo vašo željo po reorganizaciji kaj spremeni?

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Dr. Žiga Turk, minister.
Prosim.

DR. ŽIGA TURK: Hvala lepa.

Marsikaj vsebinskega je bilo odgovorjenega, mislim, da na prejšnji seji, gospodu Prevcu.

Dejstvo je, da mrežo srednjih šol v Sloveniji oblikujemo v skladu s številom populacije, ki se v nekem okolju vpisuje v srednje šole, tudi v skladu s potrebami gospodarstva, pri čemer nas predvsem skrbi ohranjanje poklicev, ki jih družba potrebuje. Število dijakov je v Sloveniji padlo z več kot 104 tisoč v letu 2000 na manj kot 79 tisoč dijakov v letošnjem letu. Pri urejanju mreže šol bomo tudi v prihodnje v skladu s koalicijsko pogodbo več pozornosti namenili povečanju vpisa v poklicne in strokovne šole. Reorganizacije teh šol v šolske centre potekajo že od leta 2003 in imamo mnoge dobre primere, uspešne primere, ko so takšni šolski centri pomemben vir znanja, nudijo številne programe, kandidirajo na evropskih projektih, razvijajo višješolsko izobraževanje in tako naprej.

Doslej smo vedno trdili, da zaradi reorganizacij ne bo selitev, ne bo ukinjanja programov. Tega se držimo in tudi pri reorganizaciji v Kranju bo temu tako.

Ker se za dijake nič ne spremeni, ker gredo v isto šolo, k istim učiteljem, na isto lokacijo, v isti razred, v isto učilnico, v isto telovadnico, seveda ni nobenega razloga, da tega ne bi mogli storiti s 1. ali 2. januarjem, s 1. februarjem ali pa na poljuben datum, ker gre predvsem za ukrep, ki spreminja organizacijo oziroma organizacijske enote, ki se ukvarjajo z izobraževanjem dijakov.

Vi veste, da je po zakonodaji ustanovitelj srednjih šol država, ki določa in ureja to mrežo. Pri vseh reorganizacijah se pogovarjamo z direktorji ali ravnatelji, kar smo storili tudi v Kranju. Direktorja obeh centrov, ki se bosta v Kranju združila, podpirata naše poteze, vsaj moja informacija je takšna, osebno se nisem z njima srečal. Prav tako je moja informacija, da župan Mestne občine Kranj združitev teh dveh centrov podpira. Mogoče je tudi, da jih je tudi podpiral takrat, ko se je prvič s tem problemom srečal v našem ministristvu, mogoče je tudi, da je potem dobil mnenja iz raznih političnih strani, da je red, da se takšnim stvarjem upira, ampak mi smo prepričani, da je takšna združitev za razvoj srednjega in tudi poklicnega izobraževanja v Kranju dobra.

V tem konkretnem primeru smo se pogajali, smo se želeli pogovarjati, ne da bi bilo to treba ali zaukazano tudi s sindikatом SVIZ, ki

pa se pogovorov ni udeležil, kar nam je seveda žal.

Mi vsi skupaj se zavedamo, da so nekateri poklici iz Kranja že izginili; na primer vsi poklici iz tekstilne ali gumarske panoge. Trend upadanja je v Kranju treba ustaviti, tudi z reorganizacijami in tudi z boljšim vodenjem. Želimo ohranitev vseh programov, kljub manjšemu številu dijakov.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora? (Da.)
Prosim, izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Niste mi odgovorili na vprašanje, če dejstvo, da župan tega ne podpira, spreminja odločitev vas oziroma ministrstva. Vsekakor pa bi, preden v Državnem zboru navajate imena, ki to podpirajo – in župan je zagotovil, da nikoli ni podpiral tega. Bil je na sestanku, kjer je bil seznanjen s spremembami, ni pa tega podpiral. Res je, to je stvar države, ker je ustanoviteljica država, ampak vse skupaj se odvija na nivoju občine, tako da domnevam, da ste ga tudi zato na sestanek povabili.

In še enkrat:

Ali to dejstvo spremeni?

Bom pa do naslednjic preverila tudi pri dveh direktorjih, ker ste zdaj sami zatrdili, da niste prepričani, če to drži – oziroma samo vaši viri so vam povedali – in ne vem, kdo vam je povedal, da stvari, o katerih tukaj govorite, naj bi držale. V konkretnem primeru župana ste pa izrekli neresnico.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Minister dr. Žiga Turk.
Prosim.

DR. ŽIGA TURK: Zelo težko ocenjujem, kaj je kdo rekel. Imam zagotovila direktorja svojega direktorata o podpori kranjskega župana in mu bolj verjamem, kot verjamem vam.

Kot odgovor na vprašanje, ali in koliko to stvar spremeni – srednje šole presegajo obseg in teren ene same občine. Niso občinske, ustanovitelj je država, država je za to mrežo odgovorna. Seveda bi si želeli podpore lokalne skupnosti, če te podpore ni, bi nas predvsem najprej zanimalo, kakšni so argumenti druge strani, da se je podpora spremenila v nasprotovanje.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Očitno želite razpravo o odgovoru.
Prosim.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Želim, ker tega, gospod minister, kar ste izrekli zdaj, mislim, da si ne smete dovoliti nikoli več. Lahko verjamete svojemu direktorju bolj kot meni,

ampak vi mene še niste dobili na laži, jaz pa sem vas ravnokar. Vam bom prinesla magnetogram z občinskega sveta, kjer bom postavila vas in vašega direktorja na laž.

Prosim, da o tem, kar minister govori, zavaja – vsaj Poslansko skupino Pozitivne Slovenije, ker za druge poslance tako poslanska vprašanja niso vredna tega, da bi tukaj sedeli. Zato predlagam, da o tem naredimo razpravo.

Gospod minister, prej je vaš kolega opozoril eno izmed mojih kolegic, da naj se vede spodobno. Tega ne bom naredila, pričakovala pa bi od ministra, od doktorja znanosti, da ve, kaj je bonton.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Razprava o odgovoru bo izvedena v primeru, da bo jutri o tem odločil Državni zbor v okviru glasovanj – jutri, v torek 23. oktobra.

Prehajamo na vprašanje gospe Alenke Pavlič, ki ima vprašanje za ministra za delo, družino in socialne zadeve mag. Andreja Vizjaka.

Prosim.

ALENKA PAVLIČ (PS PS): O predlogu novega zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju boste, kot je razbrati iz nam znanih obrazložitvev predloga zakona, posegli tudi na področje tako imenovanih poklicnih pokojnin. Gre za obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje oziroma za nadomestilo za zavarovalno dobo s povečanjem in je namenjeno delavcem, ki delajo na posebno težkih in zdravju škodljivih delih oziroma delih, ki jih po določeni starosti ni mogoče uspešno opravljati. To je zavarovanje za poklicno pokojnino, ki ga izvaja Sklad obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja Republike Slovenije, upravljavka sklada pa je Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Konec leta 2009 je bilo 40 tisoč 750 zavarovancev, vrednost sredstev pa je znašala 263 milijonov evrov. V skladu z veljavnim zakonom je obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje obvezno za vsa tista delovna mesta, za katere se je po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona, štela zavarovalna doba s povečanjem.

Kot ste navedli v predlogu nove zakonodaje, se obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje sooča s pomanjkljivostmi. Prepričani pa ste, da je mogoče obvezo dodatno pokojninsko zavarovanje preoblikovati v učinkovit sistem poklicnega zavarovanja, katerega namen je črpanje predčasne pokojnine za tiste delavce, ki delajo na delovnih mestih, ki so težka in zdravju škodljiva oziroma jih po določeni starosti ni moč uspešno opravljati.

Pri sedanjih ureditvi gre za sistem vnaprej določenih pravic, saj je višina poklicne pokojnine določena vnaprej. To pomeni, da poklicna pokojnina znaša toliko, kot bi glede na

dopolnjeno starost in zavarovalno dobo zavarovanca znašala starostna pokojnina pri zavodu s povečanjem za leta dodane dobe iz naslova vključenosti v obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje. V bodoče pa predlagate, da se sedanji sistem preoblikuje v sistem vnaprej določenih prispevkov, kjer višina poklicne pokojnine ne bo več določena, ampak bo odvisna od višine zbranih sredstev na osebni račun sklada v trenutku uveljavitve pravice do poklicne pokojnine.

Sprašujem vas:

Kakšen bo zato prispevek, da bo finančnih sredstev dovolj?

Kako bodo ta vplivala na višino posameznikove pokojnine?

Na kakšen način boste zakrпали obstoječi manko za izplačila danes, ki ga na nek način omogoča zakonsko dovoljeni enkratni dvig določenih upravičencev?

Kakor vemo, je trenutno 15-milijonska luknja.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima minister mag. Andrej Vizjak.

Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovana, res je!

To je še ena izmed lukenj, ki jo je oziroma ki jih je ta vlada podedovala. Pravilno ste opozorili, da problematika poklicnih pokojnin sega v pokojninsko reformo iz leta 2000, ko je bil narejen paradoks. Na eni strani smo imeli sistem vnaprej plačanih prispevkov, pravice pa so bile oblikovane na podlagi sistema vnaprej določenih pravic. In vse v redu in prav, dokler so prispevki pokrivali te vnaprej določene pravice in v marsikaterem poklicu tega niso. Zazevala je luknja in danes v pokojninski reformi moramo, žal, to luknjo tudi pokrivati.

Zato smo imeli že tri do štiri štiriurne usklajevalne sestanke s sindikati, kako to luknjo zapolniti. Moram reči, da so bili uspešni in relativno konstruktivni, da del tega bo treba zagotoviti. Del teh bremen preteklosti bomo morali pokriti. Vendar vam želim sporočiti eno stvar, da se od leta 2000 do danes nihče ni lotil tega problema, čeprav je ta problem zeval in luknja je bila v dvanajstih letih vse globlja. Vesel bi bil, da marsikdo iz vrst Pozitivne Slovenije, ki sedi na nasprotni strani, ki je vedel za ta problem oziroma bi ga lahko vsaj začel reševati, ga ni začel reševati. Sedaj je to padlo na nas in bomo to tudi rešili.

Kaj predlagamo? Prvič, prevetritev seznama delovnih mest, za katere je obvezna vključitev v poklicno zavarovanje, saj je veljavni sistem popolnoma zastarel in ne upošteva posledic napredka pri pogojih dela. Tega ne trpi le zasebni sektor. Marsikje v zasebnem sektorju je problem, da morajo delodajalci plačevati to dodatno obvezno pokojninsko zavarovanje za delovna mesta, kjer ni nobenih tveganj več zaradi napredka agronomije in podrobno. Naj

omenim, da je, recimo, tudi v državi, ki plačuje to obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje kar za 25 tisoč ljudi, na primer na Ministrstvu za obrambo, tega nekaj tisoč več, kot je pa sploh vojakov. Sprašujem se, za koga vse se plačuje to dodatno obvezno pokojninsko zavarovanje. Verjamem, da bi se to moralo plačevati za tiste, ki operativno ali kakor koli sodelujejo pri tem; vendar – ne! Plačuje se za nekaj tisoč ljudi več. Verjetno tudi v policiji in še marsikje. In nihče, spoštovana, se do doslej tega ni lotil. Ker smo se tega lotili, je zazeval problem. Problem bomo rešili v sodelovanju s socialnimi partnerji.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora?

Gospa Alenka Pavlič. Izvolite.

ALENKA PAVLIČ (PS PS): Gospod minister, odgovarjal ste na drugi del vprašanja, ki sem ga želela zdaj postaviti.

Na prvi del, kar sem vas vprašala – niste odgovorili; kolikšen bo prispevek, da bo finančnih sredstev dovolj – niste odgovorili; kako bodo ta vplivala na višino posameznikove pokojnine – niste odgovorili in na kakšen način boste zakrпали ... okej, recimo, da ste na to odgovorili. Če pa zdaj grem pogledat drugi del, pa me zanima:

Kako boste upravičence prepričali, da svoje pokojnine ne bodo dvignili naenkrat?

Na kakšen način boste stimulirali postopno dvigovanje oziroma izplačevanje teh pokojnin?

Delno pa ste že odgovorili na to vprašanje, ki ga zdaj navajam in sicer:

Kako gledate na to, da bi najprej pristopili k pripravi ustrežnejše klasifikacije tistih delovnih mest oziroma del, na katerih delajo posamezniki v težkih in zdravju škodljivih delovnih okoljih?

Dodatno pa me še zanima:

Kako gledate na primerjavo: na eni strani avtoprevozniki, ki nimajo možnosti pridobiti poklicnih pokojnin, in na drugi strani strojevodje?

Hvala.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Minister mag. Andrej Vizjak.

Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Najprej na zadnji del. Tako v železnici kot tudi v cestnem prometu obstajajo te kategorije in ni res, da nekje so nekje niso. To je prava stvar.

Druga stvar. Tako je. Poglejte, o načinih reševanja in zapolnitve luknje in v kolikšni meri bo ta zazevala in koliko bo to vplivalo na proračun posameznika, potekajo pogajanja. Zato je nemogoče ta trenutek eksplicitno povedati znesek, kajti ta znesek je tudi odvisen od primera do primera.

Naj vam povem tudi ta primer, na primer nekateri, ki so bili vključeni v to dodatno obvezno pokojninsko zavarovanje, bi zelo radi, da se vrnejo v star sistem enega žaklja, po domače povedano. Kajti, z letom 2000 so bili odprti posamezni pokojninski računi, individualni, pri posamezniku. Pred tem je bil skupen. Tisti, ki se jim od leta 2000 do leta 2012 ni zbralo dovolj sredstev za poklicno pokojnino – kot sem povedal, so bili prispevki določeni in določena je bila vnaprej pričakovana pravica. Za nekatere so bili prispevki prenizki za to vnaprej pričakovano pravico, pri nekaterih so bili pa prispevki dovolj veliki za vnaprej pričakovano pravico. Na primer, tu so policisti zelo v različni situaciji vizavi, recimo, pilotov. Zato so tudi primeri zelo različni. Zato je nemogoče odgovoriti na vaše vprašanje, koliko posamezniku: odvisno, koliko se je na njegovem individualnem računu zbralo in, seveda, koliko je bilo plačanih prispevkov in v kolikšni meri je tako imenovani mešanec. Kajti, marsikdo vleče še pravice iz beneficirane pokojninske dobe, ki je bila pred letom 2000. Tako je problem bistveno bolj kompleksen, kot ga izpostavljate, in ga ta trenutek rešujemo v socialnem dialogu z vsemi vpletenimi. Res pa je, da bo kompromis nekje na sredi: med temi tako imenovanimi pričakovanimi pravicami in med temi tako imenovanimi vplačanimi prispevki za te pričakovane pravice.

Res je, pripravljamo prevetritev seznama. Marsikaj se je v tem času spremenilo in marsikje se, po moji oceni, godi precejšna krivica, kajti nekateri delavci so upravičeni do tega obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja, drugod pa niso.

Še enkrat: zelo vesel bi bil, da bi se ta problem odprl pet, šest ali deset let prej. Z veliko lahkotnostjo je bil leta 2000 uveljavljen in sprejet ta sistem, v katerem so zavezale luknje kmalu po sprejetju. Danes je problem, ki ga rešujemo; rešujemo ga v sklopu drugih problemov pokojninske reforme in verjamem, da ga bomo tudi uspešno rešili.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Imate proceduralno vprašanje? Imate zahtevo za razpravo? (Da.)

ALENKA PAVLIČ (PS PS): Hvala lepa.

Ne vem, zakaj se tako čudite, če imam to zahtevo. Saj imam menda po poslovniku pravico.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Seveda in se sploh nisem čudil.

ALENKA PAVLIČ (PS PS): Predlagam, da v skladu z 246. členom Poslovnika v Državnem zboru opravimo razpravo glede na to, da si tudi minister sam želi širše razprave – tako kot je sedaj to povedal – in kjer bo lahko ponovno pojasnil – na kar ni odgovoril –, kakšen bo

prispevek – do takrat bodo menda že kaj več vedeli –, da bo finančnih sredstev dovolj in kako bodo ta vplivala na višino posameznikove pokojnine.

Predvsem pa sem se razveselila dejstva, da bodo prevetrili delovna mesta. Upam, da bodo prevoznikom vrnil poklicne pokojnine, saj to področje zelo dobro pozna, v prejšnji vladi je bil minister za gospodarstvo. Srečevala sva se na mnogih otvoritvah Intereurope, kjer je z veseljem odpiral nova skladišča, in tudi bil na otvoritvi tega spornega nakupa kamionov v času predsedovanja na Intereuropi gospoda Andreja Lovšina.

Zato menim, da izredno dobro pozna razmere v prevozništvu. Hvala.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

O vašem predlogu bo Državni zbor odločal jutri, to je v torek, 23. oktobra, v okviru glasovanj.

Na vrsti je mag. Lejla Hercegovac, ki ima poslansko vprašanje za ministra za zdravje gospoda Tomaža Gantarja.

MAG. LEJLA HERCEGOVAC (PS PS): Hvala za besedo. Pozdravljeni gospod podpredsednik, ministri, poslanci in poslanke Pozitivne Slovenije!

V Evropi in v Sloveniji strmo naraščajo potrebe po zagotavljanju zdravstvenih storitev. Razlogov za to, seveda, je več: demografske spremembe, staranje prebivalstva, porast kroničnih bolezni, drugih bolezni, posledica načina življenja, zahteve ljudi po novih, bolj zahtevnih diagnostičnih in terapevtskih metodah. Posledično vse bolj narašča obseg storitev in z njimi povezani stroški, zato postaja stabilnost zdravstvene blagajne vse bolj vprašljiva. Spremembe so nujne.

Evropska komisija vidi eno od poti za reševanje problemov z uvajanjem novih storitev, ki temeljijo na novih modelih in novih informacijskih in telekomunikacijskih rešitvah in bodo pričakovano učinkovitejše. Storitve zdravja in oskrbe na domu na daljavo so storitve prihodnosti za starajočo se Evropo.

Spoštovani minister, Slovenija nima izdelane strategije za implementacijo hitro razvijajočega se področja izvajanja storitev za ohranjanje in povrnitev zdravja na daljavo z uporabo informacijskih in telekomunikacijskih tehnologij, med katere spadajo tudi telekomunikacijske storitve. Nadgradnja zdravstvenega sistema do leta 2020 bi zato kot eden od dveh strateških dokumentov Vlade oziroma Ministrstva za zdravje morala imeti prednostno področje, in to je optimizacija pretoka podatkov, informacij in analiz.

Zato vas sprašujem, gospod minister:

Ali boste v sistem E-zdravje vpeljali tudi storitve zdravja na daljavo?

Moje vprašanje je res le prispevek k nacionalni strategiji zdravja. Hvala za odgovor.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Prosim, minister gospod Tomaž Gantar.

TOMAŽ GANTAR: Dober večer vsem. Hvala še za to vprašanje.

Torej, nacionalna strategija za telemedicino se v bistvu pripravlja in te osnovne smernice bodo tudi do konca letošnjega leta pripravljene. V resnici drži to, kar ste omenili. Se pravi, različne države imajo to tudi za neko pomembno področje, glede na to, da se da na ta način na eni strani zagotavljati ustrezno kvaliteto zdravja in na drugi strani tudi priti do neke racionalizacije dela, ki bi pocenila tudi zdravljenje na daljši rok.

Pri nas vzporedno tečeta dva projekta: eden je že omenjeno E-zdravje, o katerem smo že govorili tudi tukaj. Pomemben element tudi za telemedicino je delno tudi E-zdravje. Namreč, E-zdravje bo omogočilo poenotenje tega informacijskega sistema in potem tudi zbiranje, dostop in varnost podatkov o posameznih pacientih in zbiranje ustreznih informacij v registrih.

Ta interoperabilna hrbtnica v te namene se dela in bo do konca leta tudi pripravljena in je pomemben korak, pomembna je pa tudi ta nadgradnja z zdravjem na daljavo, s telemedicino. Tudi na temu področju je bilo nekaj že narejenega, nekaj se pa še dela. Konkretno je bilo narejeno: kar nekaj je izkoriščenih možnosti telekomunikacijskega omrežja, ki je v Sloveniji na razpolago, in sicer tu govorim o posameznih projektih, ki že potekajo, to je teleradiologija, ki je v določenih institucijah; se pravi izmenjava slik in podatkov in odčitavanja na področju radiologije. Potem je kar nekaj narejenega na področju transfuzijske medicine, potem tudi izmenjave osnovnih podatkov in spremljanja pri nekaterih stanjih, recimo spremljanja delovanja srca, osnovnih funkcij dihanja, krvnega sladkorja in nekaj teh poti poteka. Problem je, da to ni v tem trenutku v večji meri prisotno, ker ravno ta interoperabilna hrbtnica še ni vzpostavljena.

Druga stvar, kar pa smo zdaj že na prejšnjem zdravstvenem svetu sprejeli, je pa novi projekt, to je TeleKap, ki pa vključuje na eni strani diagnostiko in na drugi strani tudi zdravljenje. V naslednjem mesecu bo vzpostavljen ta nacionalni center v okviru nevrološke klinike. Se pravi, tu gre za obravnavo akutne možganske kapi po celi Sloveniji; se pravi, nekdo bo naredil potem na drugem koncu Slovenije ustrezno diagnostiko, slikanje in bo dobil povratno informacijo, za kakšno terapijo natančno mora pri določenem bolniku iti, da bodo posledice čim manjše.

Mislím, da na tem področju kar intenzivno delamo. Pravim, da je prvi del E-zdravja seveda vezan na evropska sredstva, za drugi del jih bomo poskušali zagotoviti in ravno za TeleKap smo že predvideli tudi preko

Zdravstvenega sveta za naslednje leto in začeli delati že v letošnjem.

Seveda je pa tu možnost nadgradnje še veliko, od telemonitoringa, telediagnostike, tudi konzultacije. Toda, kot rečeno, najprej potrebujemo ustrezno povezavo med vsemi izvajalci. Hvala.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora?
Izvolite.

MAG. LEJLA HERCEGOVAC (PS PS): Hvala, gospod minister.

Vesela sem, da se to vpeljuje. Res je, v Sloveniji imamo sistemsko ureditev transfuzije za celotno Slovenijo in na zadnjem kongresu za informatiko sem vprašala, kolikšna je cena. 660 milijonov. Na mesec, da se vzdržuje celoten sistem, je 4 tisoč 500 evrov. Torej je res na začetku neka investicija, ampak dolgoročno prinese velike finančne koristi.

Na pediatriji imamo na intenzivni negi že vpeljano, na nevrologiji, tako kot ste rekli, in nekaj na radiologiji. Seveda potrebujemo na preventivnem nivoju in primarnem za nasvete, za terapijo, visoke pritiske in drugo, ker bi s tem veliko prihranili v zdravstveni blagajni.

V Švici imajo zavarovalnico, ki je vpeljala ta sistem in dolgoročno nagraduje svoje paciente za obiske preko telekomunikacije, torej terapija na daljavo, da ne obiskujejo svojega zdravnika, ker tam je 1,6 obiskov družinskega zdravnika, v Sloveniji pa med 4 in 7. Tako je tu veliko prihranka – mislim, finančna sredstva dolgoročno ostajajo. V strategiji Zdravje 2020 smo zapisali, da je Slovenija država z visoko obveščenim in proaktivnim prebivalstvom, z optimalno mrežo izvajalcev storitev, vzdržnim sistemom financiranja, storitve so visoko kakovostne in varne ter dostopne vsem prebivalcem.

Verjamem, da bo tako še naprej, in se zahvaljujem za odgovor.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Nisem zasledil nobene zahteve po dopolnitvi odgovora, ampak če želite, gospod minister, še kaj dodati k prejšnjemu ...

Izvolite.

TOMAŽ GANTAR: Kot rečeno, možnosti so izredno velike. Je pa izhodišče, ki ga moramo prej napraviti, ravno ta povezava in poenotenje sistema med izvajalci, potem je pa nadgradnja bistveno enostavnejša, in na tem delamo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospod Gašpar Gašpar Mišič ima vprašanje za ministra za infrastrukturo in prostor gospoda Zvonka Černača ter ministra za

gospodarski razvoj in tehnologijo mag. Radovana Žerjava.

Izvolite, gospod Gašpar Gašpar Mišič.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Gospoda ministra, pozdravljena!

Sprašujem vas nekaj, kar je danes zelo aktualno. Vprašanje sta dobila vnaprej in verjamem, da sta se pripravila za odgovor, da ne bi dobil nekega suhoparnega odgovora, kot smo jih po navadi dobivali v preteklosti. Od vas pričakujem, da bom danes dobil odgovor, kot se šika.

Po podatkih SURS je vrednost opravljenih gradbenih del julija 2012 v primerjavi z julijem 2011 nižja za 18,3 %. Upad obsega gradbenih del je tako visok in odraža zaskrbljujoče razmere v slovenskem gospodarstvu. Ob zavedanju, da izguba enega delovnega mesta v gradbeništvu pomeni izgubo dveh delovnih mest v povezanih gospodarskih panogah, je nujno treba sektor gradbeništva oživiti z izgradnjo večjih infrastrukturnih projektov, ki se načrtujejo in odlašajo že vrsto let, iz mandata v mandat, in za katere so v iztekajoči se finančni perspektivi 2007–2013 rezervirana finančna sredstva v evropskih strukturnih skladih. Nadaljnjega zagona in razvoja slovenskega gospodarstva ne moremo načrtovati brez izgradnje nujno potrebne infrastrukture, za katero sta v času finančne in gospodarske krize edina konkretna finančna vira pri Evropski investicijski banki in evropskih strukturnih skladih, pri čemer zaostajamo predvsem zaradi nepotrebnih birokratskih ovir. Nekaj sto milijonov evrov vložka v izgradnjo infrastrukturnih objektov bi imelo multiplikativen učinek na celotno gospodarstvo, ohranjanje in odpiranje novih delovnih mest ter dvig gospodarske rasti, brez katere si ne moremo predstavljati prihodnje vzdržnosti, vsaj ne dolgoročne vzdržnosti javnih financ, pa niti srednjeročne ne.

In famozno vprašanje, na katerega sta čakala cel dan:

Do kdaj namerava Vlada opazovati propadanje gospodarstva, do katere točke negativnega trenda razvoja moramo priti, da boste sprejeli konkretne ukrepe, v pravilnem zaporedju seveda, in spodbude za zagon gospodarstva?

Tukaj je tudi danes v izvajanju gospod predsednik Vlade rekel, da sanacija bančnega sistema ne bo kaj dosti koristila, če ne bomo vzporedno reševali gospodarstva. Torej brez gospodarskega razvoja, brez gospodarske rasti ne bo vzdržnosti javnih financ. Edino, kar nas lahko reši, so veliki infrastrukturni projekti in nekaj sto milijonov evrov v primerjavi z milijardami, ki jih bomo dali za sanacijo bančnega sistema, vendar ko bo saniran bančni sistem, če ne bo gospodarstvo zdravo, ne bo tistih, ki bodo jemali kredite, ker ne bodo

kreditno sposobni ... / znak za konec razprave/... Hvala.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa.

Minister gospod Zvonko Černač.
Prosim.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa za to vprašanje.

En del tega odgovora je gotovo v tistem delu, ki se nanaša državne projekte, na večje državne projekte, predvsem na področju infrastrukture. Velik del odgovora je pa na ustreznem stabilnem stanju bančno-finančnega sistema, na tem, da imamo ustrezne banke, ki suportirajo zdrave projekte, ki so neka podpora gospodarstvu in zagotavljajo podporo izvajanju novih investicij. Tukaj je velika naloga tega državnega zbora, ki ste jo sicer že opravili, vendar jo boste morali jutri še enkrat, v povezavi s tako imenovano slabo banko. Če ne pridemo do tega, da teh bilanc ne izčistimo, potem se bo ta pat pozicija, ki smo ji priča sedaj – že vsaj dve leti predolgo – v bančnem sistemu še nadaljevala in številne investicije, ki bi jih lahko izvajali v ustreznih zdravih bankah, bodo stale še naprej.

Drugače pa za primerjavo lahko povem za področje našega ministrstva. V letu 2011, ko bi bilo treba intenzivno že zaganjati investicije na tem državnem nivoju, je bilo na področju ministrstva porabljenih samo 81 milijonov investicijskih sredstev. V letošnjem letu jih bo dvakrat toliko, okoli 180 milijonov evrov. V prihodnje, v 2013, preko 300 milijonov evrov. Letošnje leto je bilo eno izmed tistih, kjer smo morali tehtati med tem, da zagotovimo neko stabilnost javnih financ in pripravimo ustrezne podlage za naprej. Je pa jasno, da se veliki investicijski projekti izvajajo skozi daljše časovno obdobje in če bi se pripravljali skozi obdobje v preteklih letih, bi lahko sedaj hitreje zagnali nekatere projekte, za katere šele sedaj pripravljamo ustrezne podlage.

Ne glede na to je kar nekaj teh projektov, ki smo jih zagnali in ki bodo izvajani v prihodnjih letih, predvsem v 2013–2014 in 2015. Na področju prometne infrastrukture se bo v naslednjem obdobju dogajalo za preko 2 milijardi in pol evrov investicijskih projektov. Na področju modernizacije železniške infrastrukture so bili že omenjeni projekti elektrifikacije in rekonstrukcije železniške proge in modernizacije nivojskih prehodov Pragersko–Hodoš, teče projekt modernizacije obstoječe železniške proge na relaciji Divača–Koper v višini preko 100 milijonov evrov. Pripravljamo podlage oziroma izbiramo izvajalca za uvedbo radijskega digitalnega telekomunikacijskega sistema na železniškem omrežju v višini preko 100 milijonov evrov. Pripravljamo podlage za odsek avtoceste Draženci–Gruškovje. V prihodnjem letu se bodo začela izvajati investicijska dela na protihrupnih ograjah na avtocestah, na vseh avtocestnih odsekih v višini preko 50 milijonov evrov, na

letališki infrastrukturi Maribor, letališče Jožeta Pučnika – oboje skupaj nekaj manj kot 100 milijonov oziroma preko 100 milijonov evrov. Na področju energetike – hidroelektrarne, vsaka je vredna okoli 100 milijonov evrov in tako naprej.

Mislím, da se intenzívno pripravljamo na tiste projekte in programe, ki bi že morali biti pripravljani in bi jih lahko še hitreje izvajali, če bi imeli pripravljeno podlago zanjo.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Minister mag. Radovan Žerjav.
Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Mogoče še stavek ali dva. Najbrž ni nikogar v tej dvorani, ki bi bil prepričan v to, da sanacija bančnega sistema ni potrebna. Brez sanacije bančnega sistema, in to čim krajše in čim hitreje – pač gospodarstva v Sloveniji ne bo moč zagotoviti in ne bo mogoče realizirati. Upam, da se tudi vi pogovarjate z gospodarstveniki, z majhnimi in srednjimi podjetniki, ki vam govorijo prav to, da financiranja ni in zato je treba rešiti banke. Upam, da do blokade tega najpomembnejšega projekta v temu trenutku resnično ne bo prišlo, ker bo to pogubno za gospodarstvo. Namreč „slaba banka je pogoj za to, da lahko na hitro prečistimo bančne bilance in na osnovi novih dokapitalizatorjev vzpostavimo pogoje, da bodo banke začele normalno funkcionirati.

Kar pa se tiče gradbeništva, se z vami absolutno strinjam, da zagona gradbeništva brez investicij ne bo, tako javnih infrastrukturnih investicij kot tudi investicij v javnemu sektorju. Imamo pa dva problema, kar se tiče javnih investicij, se dobro zavedate, minister je že povedal; prvič, zamudili smo pripravo državnih prostorskih načrtov in projektov za nekatere ključne infrastrukturne objekte – železnice, ceste in tako naprej. Tukaj se maksimalno zadeve potiskajo naprej. In drugič, financiranje teh projektov javne infrastrukture in tudi na tem, kot veste, se pripravljajo modeli in... / znak za konec razprave/... zadeve financirati.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Boste dali zahtevo za dopolnitev odgovora? (Da.)
Izvolite.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Hvala za dokaj sprejemljiv odgovor in tudi to spodbudo, da razumete, kakšen je dejansko problem. Nekdo je rekel, da je v državi Sloveniji ključno ministrstvo za finance. Ne, nekdo se je zmotil. Ključna ministrstva vodita vidva: ministrstvo za gospodarstvo in za infrastrukturo in prostor! To sta dve najbolj pomembni ministrstvi in še zraven bi dal kmetijsko ministrstvo.

Osebo vama toplo priporočam, da prisluhnete besedam Jozepha Stiglitzja, dobitnika Nobelove nagrade za ekonomijo, ki je

opozoril, in sicer tako je napisal: "Prednostna naloga mora biti spodbujanje gospodarske rasti. To je mogoče doseči na različne načine, z investiranjem države v infrastrukturo, tehnologijo, izobraževanje ..." in tako naprej. "Varčevalni ukrepi v evropskih državah samo še povečujejo družbeno neenakost. Potrošnje v teh državah že skorajda ni več. S tem ko država varčuje, potrošnja dodatno upada. Ko upada potrošnja, gospodarstvo ne more rasti, nezaposlenost je vedno večja, plače padajo, zmanjšuje se socialna varnost", še pojasnjuje. Na koncu v bistvu predlaga, da bi ECB lahko pomagala, če bi seveda bilo to predlagano.

Stiglitz predlaga tudi konsolidacijo dolga, kar bi zmanjšalo obrestne mere in sprostito denar za produktivne naložbe. Evropska centralna banka naj bi bila edina institucija, ki lahko čez noč sprejme koristne in pomembne ukrepe in ne tako, kot je v primeru Grčije: da bi vas rešili, vas moramo najprej ubiti. Ne ubijte našega gospodarstva! Naše gospodarstvo je bolno, potrebuje zdravljenje. In to takoj!

Kot sem rekel že prej, naš gospodarski sistem potrebuje infuzijo direktno v žilo. Če boste to naredili danes hkrati s sanacijo bank, bomo rešili slovensko gospodarstvo in tako dejansko pridobili na času in bomo imeli konsolidirane tudi javne finance in uravnotežen proračun.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa

Minister mag. Radovan Žerjav.
Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: En del so zagotovo te javne infrastrukturne investicije, o katerih sem govoril. Ampak ne bi izpustil investicij v realnem sektorju, torej v gospodarstvu. Poglejte, za te investicije pa tudi za tiste javne infrastrukturne investicije pa potrebujemo ustrezne pogoje, poslovno okolje, zato da bo privlačno, če hočete, tudi za tuje investitorje.

V zadnjem času sem imel kar nekaj resnih pogovorov, tudi v tujini, z investitorji, ki jih zanimajo greenfield investicije. Ne govorim o nakupih državnega premoženja, govorim o interesu investitorjev za greenfield investicije v Sloveniji. Veste, kaj so mi povedali? Dajte se v Sloveniji zmeniti, kaj bi vi sploh hoteli. Hočete imeti investicije ali nočete imeti investicij? Spremljamo, kaj se dogaja, poslušamo vaše sindikate – in to je narobe svet.

Torej, mi potrebujemo pogoje za to, da bo nekemu, ki ima denar v žepu pa projekte v rokah, interes investirati v Sloveniji.

Vlada je torej zadržana za to, da ustvari pogoje. Vi veste, da smo skozi tri pakete ukrepov za spodbujanje gospodarstva pripravili mnogo ukrepov ravno v tem segmentu ustvarjanja ugodnejšega, prijaznejšega poslovnega okolja za investicije. Moram pa povedati, da se pa mnogi tega v Sloveniji

preprosto ne zavedajo. Tudi lokalne skupnosti ne nazadnje, ki od investitorjev, ki pridejo, ki želijo investirati, zahtevajo od komunalnega prispevka do vsega drugega, do visokih cen zemljišč itd., da preprosto odganjamo tuje investicije. To moramo spremeniti in bomo spremenili.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Želite dati predlog za razpravo o odgovoru?

Izvolite.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Minister, hvala.

Tako bom rekel: iz vaših ust v božja ušesa. Če boste res tako naredili, kot ste sedaj povedali, bomo vsi ploskali, tudi mi, ki smo v opoziciji, danes, kot vidim, edini še prisotni v tej dvorani.

Seveda, gospod podpredsednik, v skladu z drugim odstavkom 246. člena Poslovnika predlagam, da se na naslednji seji opravi razprava na to temo.

Mislím, da bi bilo prav, da se zavoljo rešitve gospodarstva in dosega vzdržnosti javnih financ opravi javna razprava na to temo, ker ni primanjkljaj posledica šibkega gospodarstva, ampak je slabo gospodarstvo povzročilo primanjkljaj in zato je treba o tem dejansko razpravljati in se pogovarjati tudi s tistimi strokovnjaki, ki morda ne sedijo na strani vladajoče koalicije.

V Sloveniji se morda ne zavedamo, kakšen imamo geostrateški položaj, geoprometno lego in to nam daje geopolitično tudi moč, vendar tega mi več kot 21 let nismo znali izkoristiti. Morda je čas, da se malo ozremo vase in da pogledamo, kje so dejansko rešitve. Ponavljam, da mi moramo pomagati Evropi, ker Evropa je tudi zašla, če hočemo in želimo rešiti sebe. Slovenijo vidim kot barvno televizijo s super HD možnostmi, ki je vključena v prostor na naveden kabel namesto na širokopasovno povezavo.

Zato, gospod Černač, vi kot minister za infrastrukturo pospešite vse infrastrukturne projekte, povezave. Drugi tir naj ne čaka leta 2020. Drugi tir bi moral startati že včeraj in lepo bi bilo, če bi se to tudi tako dogajalo. So še drugi projekti. Evropa danes govori, da sta koridor 5 in koridor 10 že zgodovina, sedaj govorimo o nekem famoznem projektu TT network oziroma povezavi z Baltikom itd. Upam, da se tukaj tudi toliko bolje dela z naše strani, ker se je v preteklosti dogajalo, da so nas skoraj obšli. Mi smo res pomembni in imamo odlično geostrateško lego, vendar če bomo preveč komplicirali, ker smo tako majhni, nas bodo obšli. Moč je v povezovanju in hitrosti in če bomo to znali izkoristiti, bomo dejansko tudi dosegli razvoj. Ja, tako je... / znak za konec razprave/ Ali je že moj čas potekel? Ne, še 26, 25 sekund!

Gospod podpredsednik, ne piskajte mi, prosim. Lahko samo še nekaj povem?

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Oprostite, naprava sama piska in ne jaz.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Okej. Ko nas je obiskal pred časom gospod minister ali podpredsednik, mislim, da vlade Iraka, ki je doživela veliko nesrečo, je rekel, da je naša največje bogastvo narava. In to tudi izkoristimo! Hvala.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Pojasnilo. Naprava sama piska, jaz nič ne piskam; zapiska naprej takrat, ko 30 sekund pred zaključkom vašega časa.

O vašem predlogu, da Državni zbor na naslednji opravi razpravo o odgovoru obeh ministrov, bo Državni zbor odločal jutri, v torek, v okviru glasovanj.

Smo pri poslanskem vprašanju gospe Renate Brunskole, in sicer ima vprašanje za ministra za delo, družino in socialne zadeve mag. Andreja Vizjaka.

Prosim, izvolite.

RENATA BRUNSKOLE (PS PS): Hvala lepa. Prav lepo pozdravljeni, še enkrat!

Vprašanje postavljám spoštovanemu gospodu mag. Andreju Vizjaku, ministru za delo, družino in socialne zadeve, in sicer v povezavi z imenovanjem vodstev centrov za socialno delo v Sloveniji ali direktorjev oziroma vršilcev dolžnosti in kadrovskimi menjavami v socialnovarstvenih zavodih pred iztekom mandata.

Spoštovani gospod minister, glede na informacije naj bi posamezni sveti zavodov centrov za socialno delo direktorje oziroma direktorice, ki jim v letošnjem letu poteče mandat, kljub izpolnjevanju pogojev imenovali za vršilce dolžnosti za obdobje enega leta.

V povezavi s tem vas sprašujem:

Kaj bo po preteku enega leta, če reorganizacija centrov, o katerih so že govorili predstavniki Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, ne bo?

Prav tako se z navedeno kadrovsko politiko ministrstva ne strinja Skupnost centrov za socialno delo Slovenije, ki je že izpostavilo zakonitost izvajanja tovrstnih postopkov.

Prav tako naj bi posamezni domovi za starejše občane prejeli sklep o razrešitvi celotnega sveta zavoda brez obrazložitve, kar pomeni, da je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve hkrati razrešilo tudi člane sveta zavoda, imenovane s strani lokalne skupnosti, torej občin. Sočasno pa so bili imenovani novi člani, predstavniki ustanovitelja.

Sprašujem vas, spoštovani gospod minister:

Ali omenjene informacije držijo?

Zakaj se je Vlada odločila za tovrstne postopke pri vodenju in upravljanju posameznih domov?

Sprašujem vas tudi:

Ali tovrstni ukrepi ministrstva pomenijo na eni strani nezaupanje tako v dosedanje direktorje centrov za socialno delo, da so sedaj imenovani za vršilce oziroma tudi nezaupanje v sedanje člane svetov zavodov domov starejših?

Oziroma:

Ali gre v smer centralizacije oziroma ukinitve tako na eni strani določenih centrov za socialno delo v Sloveniji kot tudi domov starejših v Sloveniji?

Prosim za odgovor.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Mag. Andrej Vizjak, minister, prosim za odgovor.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa.

Spoštovana in cenjena poslanka gospa Renata Brunskole, z veseljem bom odgovoril na vaše vprašanje. In sicer, prvič, glede reorganizacije centrov za socialno delo. Ta trenutek imamo v Republiki Sloveniji 62 centrov za socialno delo. Imamo 62 direktorjev, imamo verjetno nekaj manj poslovnih sekretarjev, imamo nekaj manj ali pa pač tudi toliko finančnih služb in ostalega suporta tem 62 centrom. Mi verjamemo, da se da skozi racionalizacijo teh skupnih služb centrov in v smislu reorganizacije na dvonivojski način zagotoviti racionalizacijo tudi v tem delu, brez da bi trpel ta nivo ljudi, ki dela neposredno z uporabniki storitev centrov za socialno delo, torej tistih, ki imajo stik z ljudmi. Nasprotno od tega procesa želimo ta prvi nivo še okrepiti, ga razviti tudi v okoljih, kjer opazujemo, da je večja potreba po storitvah, po socialnovarstvenih storitvah in tudi prisotnosti teh socialnih služb. Seveda pa težko verjamemo, da je 62 direktorjev centrov za socialno delo skupaj s svojimi režijskimi službami racionalna ureditev v tej državi. Zato smo se odločili, da vsem tistim, ki jim v tem obdobju do reorganizacije poteče mandat, letga ne podaljšamo v trajni mandat, temveč opravljajo delo kot vršilci dolžnosti.

Projekt bomo začeli izvajati verjetno v Gorenjski regiji kot pilotni regiji v prihodnjem letu, pri čemer želimo vzpostaviti regijski nivo in ta lokalni nivo kot podrejeni nivo. Želimo tudi s strokovnega aspekta združevati tiste pomembne strokovne funkcije na regijskem nivoju, recimo takšne funkcije, ki niso vsakdanje, se pa dogajajo, kot so na primer posvojitve in podobno, pri čemer pa želimo nadgraditi in okrepiti tiste socialnovarstvene storitve, ki jih državljani vsakdanje potrebujejo in tudi uporabljajo.

Seveda to nima povsem nobene zveze z vprašanjem Doma počitka Metlika, kjer se je zamenjal svet zavoda in na katerega verjetno leti ta druga ost vprašanja. S sklepom Vlade že

iz leta 2009 se je struktura in sestava sveta zavoda Doma počitka Metlika spremenila, in sicer se je skrčila z dotedanjih 11 članov na 7 članov. Mislim, da je to logična poteza, kjer so od teh sedmih novih članov s sklepom Vlade iz leta 2009 štirje predstavniki ustanovitelja, en predstavnik delavcev, en predstavnik stanovalcev Doma počitka in en predstavnik lokalne skupnosti. In s sklepom Vlade iz oktobra letos smo zgolj uskladili dejansko sestavo sveta Doma počitka temu sklepu iz leta 2009 – če se ne motim, ste bili vi takrat tudi poslanka vladajoče koalicije.

Torej tu ni nobene zarote, tu ni nobenega nasprotovanja ali nezaupanja dotedanjim članom sveta zavoda, temveč zgolj in samo uskladiitev z veljavnimi akti Vlade.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora?
Izvolite.

RENATA BRUNSKOLE (PS PS): Hvala lepa, spoštovani gospod minister, za odgovor.

Saj vas ne bi o tem spraševala, če ne bi v praksi doživeli ravno to, o čemer ste govorili, da v tem primeru ni bil enak meter za vse. Pa ne krivim vas osebno, da ne bi narobe razumeli. Vendar, če bi v nekaterih centrih za socialno delo v Sloveniji ne potrdili direktorice ali direktorja ponovno za mandat, nekeje drugje, v Beli krajini pa še kje drugje, pa predvidoma za vršilce dolžnosti – da ne bom samo o Beli krajini –, bi bilo meni normalno. V redu, reorganizacija leta 2014, kolikor vem, se načrtuje. V redu, vsi so vršilci dolžnosti. Ker pa vemo, da je nekaterim bilo potrjeno za mandat, potem pa nekaj ne štima. Takrat se človek res vpraša, ali je tukaj bistvo strankarskih predznak ali to pomeni, da na tem področju potem nimamo enotnih meril; in ravno tako tudi v domovih starejših. Če bi imeli enotna merila, razumem – vsi so vedeji, ni drugače. Ker temu ni bilo tako in ker se je pritožila oziroma se s tem ne strinja tudi Skupnost centrov za socialno delo Slovenije – zato sem vas to vprašala!

Naslednja stvar. Pri domovih starejših, kot ste imenovali. Res je, da sem bila tudi jaz prejšnji mandat poslanka in županja, in spomnim se, da smo v dom starejših za predstavnika lokalne skupnosti imenovali predsednika SLS Metlika. Ta človek je sedaj kot predstavnik občine v tem svetu razrešen, imenovana je predstavnica lokalnih volitev SDS za županjo, iz druge občine, menda, predstavnica državnozborskih volitev, Državlanske liste. To je tisto, da ni zarote. Ampak veste, deluje politično, predvsem je preveč vidno to, kar je čutiti na lokalnem nivoju in v majhnem kraju je to izjemno občutljivo. Nezadovoljstvo ljudi je... / izklop mikrofona/

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Minister mag. Andrej Vizjak.
Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Cenjena poslanka, kaj čem drugega reči kot to, da smo zgolj uskladili dejansko sestavo sveta zavoda Doma počitka Metlika s sklepom, ki je bil sprejet leta 2009. Namreč, prej je bil enajstčlanski svet. Mislim, da je prav – če ne preveč –, da je sedemčlanski. Skratka, racionalizirali smo delo in tudi tukaj je zagotovljena prisotnost predstavnika lokalne skupnosti.

Tudi sam sem bil včasih župan občine Brežice, tako kot ste bili vi včasih županja Metlike, ampak to nima nobene zveze s sedanjo sestavo ne enega ne drugega okolja, iz katerega sva in katerega verjetno z enako mero ceniva. To je ena stvar.

Druga stvar je pa glede reorganizacije centrov za socialno delo. Res je, da se je projekt odvijal in na nek način v smislu tega nekaj mesecev nazaj in da smo v glavnem od takrat v tistih centrih, kjer verjamemo, da bo poslej delo drugače organizirano, bili relativno previdni pri ponovnem potrjevanju kandidatur oziroma mandatov direktorjev centrov za socialno delo. Recimo, predstavljajte si, da želimo na nekem delu, kot je na primer Dolenjska z Belo krajino, vzpostaviti regionalni nivo in si predstavljajmo, da bo verjetno sedež takšnega regionalnega nivoja v Novem mestu, kako bi bilo, da bi za direktorja imenovali vsepovsod drugod tudi ljudi in potem bi imeli verjetno pri takšni reorganizaciji težak, verjetno tudi nerešljiv problem. Zato smo tudi šli po tej poti, brez da bi pri tem kakor koli imeli druge kriterije v mislih ali na voljo. Pravzaprav sploh ne poznam primera, kjer bi se center oziroma skupnost centrov za socialno delo uprla kakršni koli kadrovski potezi ministrstva. Nasprotno! Mislim, da dobro in zgledno sodelujemo, res pa je, da vsaka reorganizacija in še posebej reorganizacija, kadar centri ne bodo več imeli 62 direktorjev temveč 15, povzroči določene vibracije, nestrinjanja, kajti gre tudi za osebne pozicije posameznikov, ki poslej ne bodo tako imenovani direktorji, temveč bodo verjetno vodje kakšne izpostave, ali enote, ali kakor koli se bo že to imenovalo.

Tu so problemi, teh problemov se zavedam, vendar ti problemi niso nam v ospredju. Nam je v ospredju, prvič, strokovno učinkovito in ne nazadnje tudi racionalno delo centrov za socialno delo.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Opazam, da želite predlagati razpravo o odgovoru. Izvolite.

RENATA BRUNSKOLE (PS PS): Spoštovani gospod minister.

Zahvaljujem se vam za vaš odgovor. Še vedno se ne morem znebiti občutka, tudi na nek način političnega vpliva na to, da so bili kar ljudje očitno brez obrazložitve razrešeni. O tem

sem govorila, kar se tiče socialnovarstvenih zavodov oziroma domov starejših. V tej knjižici, o kateri sem že danes govorila, statističnega urada Od pripravništva do upokojitve je navedeno "časi so bili turbulentni". Vemo, da so tudi sedaj: leta 2011 je bilo v Sloveniji 824 tisoč delovno aktivnih oseb, 111 tisoč oseb pa je bilo prijavljenih na Zavodu za zaposlovanje. Stopnja registrirane brezposelnosti je bila 11,8 %.

V skladu z 249. členom Poslovnika predlagam, da opravimo splošno razpravo, vezano na današnje krizno obdobje, ko je izredno veliko ljudi brezposelnih. Glede na to, da želimo pomagati Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, ker je očitno v tem trenutku teh negotovosti veliko število brezposelnih, ki so v socialni stiski in potrebujejo pomoč centrov za socialno delo, ugotavljamo, da bi bilo smiselno, da bi o nedorečeni strategiji v zvezi z reorganizacijo centrov za socialno delo v Sloveniji in s tem povezanimi tudi različnimi merili kadrovanj opravili splošno razpravo. Prav tako tudi v povezavi s kadrovskimi menjavami v socialnovarstvenih zavodih pred iztekom mandata, brez obrazložitvev.

Prepričana sem, da bomo s tovrstno splošno razpravo lahko pripomogli k bolj jasni pripravi strategije oziroma reorganizacije centra za socialno delo v Sloveniji, ne z zmanjševanjem; torej, da bomo tam, kjer so demografsko ogrožena območja, kot je Pomurje, kot je Koroška, kot je Bela krajina in še kje v Sloveniji, da bomo na ta način še te centre vzeli – tako kot je prej razpravljal kolega Zanoškar, vezano na enote zavodov za šolstvo.

Menim, da bi bilo, spoštovani gospod minister, dobro razmisliti, zato predlagam, da se opravi splošna razprava. Sicer pa še enkrat hvala za odgovor.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Zdaj sicer splošna razprava ne bo opravljena, ampak v skladu s poslovníkom bo opravljena razprava o odgovoru ministra na vprašanje, ki ste mu ga dali, in sicer v primeru, da se bo tako odločil državni zbor jutri v okviru glasovanj.

Na vrsti je gospod Jerko Čehovin, ki ima vprašanje za ministra za infrastrukturo in prostor gospoda Zvonka Černača.

Prosim.

JERKO ČHOVIN (PS PS): Hvala lepa, gospod podpredsednik.

No, po devetih mesecih tudi svojemu sokrajanu postavljam eno vprašanje, pa ne zaradi tega, da bi hotel vleči to razpravo, ampak zato ker se mi zdi, da so nekatere stvari pa potrebne odgovora.

Gospod minister Černač, problem gospodarske rasti postaja osrednji problem evropske, še posebej pa slovenske politične in ekonomske agende. Prav zaradi dramatičnega padca gospodarske aktivnosti bi moralo biti

spodbujanje rasti v ospredju prizadevanj Vlade in tu je vaše ministrstvo eden izmed odločilnih faktorjev, od katerih se pričakujejo konkretne rešitve v smislu sektorskega investiranja v državne infrastrukturne projekte. Denimo ceste.

No, saj veste, saj verjetno poznate, da je gospodarska rast, kot jo imenuje Bell v svojem delu *Kulturna protislovja kapitalizma*, sekularizirana religija razvitih družb, čeprav so pri nas te prioritete nekako zamešane. Vendar pa, če gremo od teh načelnih vprašanj k bolj konkretni zadevi, pa se pojavlja dvom, kako boste te naloge lahko uspešno izvrševali, če se zalomi že na tako majhnih projektih, kot je – recimo, to oba dobro pozna – popravilo ali rekonstrukcija nadvoza nad avtocesto pri Postojni ali pa že legendarna gradnja, spet v naši bližino, enokilometrsko ceste skozi Petelinje pri Pivki, ker se pač zadeve delajo že tri leta. Ne nazadnje to povzroča, ne rečem, da samo to, povzroča tudi prometne zastoje v turistični sezoni. Naj naštejemo samo 23. maj in zadnji vikend v avgustu, prvi vikend v septembru, ko smo imeli katastrofalno situacijo na tem cestnem križu oziroma v vseh naseljih, ko so potrebovali približno tri ure, da so prišli od Košanske doline in do avtoceste.

Zato vas sprašujem, gospod minister:

Kako boste zagotovili učinkovito dokončanje že začetih projektov na terenu?

Hvala za odgovore.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:

Hvala lepa.

Minister gospod Zvonko Černač.

Izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa za vprašanje, spoštovani kolega Čehovin.

Gotovo se vsi strinjamo, da v trenutku, ko je imela ta država proračun v začetku letošnjega leta, v okviru katerega je bilo predvideno, da bo v letošnjem letu porabili 2 milijardi 300 milijonov evrov več, kot pa se bo nateklo teh sredstev v proračun, je bil prvi korak obrzdati ta nenormalen razkorak. To je Vlada tudi storila, Državni zbor je obravnaval to zakonodajo spomladi letos, v veliki meri je bila tudi usklajena s socialnimi partnerji in te škarje so se več kot prepolovile. To je bilo nujno, drugače nas danes tukaj verjetno več, vsaj na tak suveren način, kot zdaj razpravljamo, ne bi bilo, ker bi bili nelikvidni. Zaježitev pretiranih odhodkov, ki so bili načrtovani v popolnoma drugih razmerah, je bila nujna. Tako kot je bilo zdaj nujno sprejeti proračuna oziroma bosta sprejeta proračuna, ki ju je sprejela Vlada, za leti 2013 in 2014, ki predvidevata ob ohranitvi tega ustreznega primanjkljaja pod 3 % tudi ustrezne investicije odhodke v bistveno večji višini, predvsem na račun boljšega izkoristka sredstev iz evropskih skladov, ki jih imamo na voljo v tej finančni perspektivi, ki se zaključijo leta 2013 oziroma 2015, in sredstev, ki jih bomo imeli na voljo v prihodnji finančni perspektivi, ki se bo

začela v letu 2014, ki je nekako presečno leto med sedanjo in prihodnjo finančno perspektivo.

Zaradi tega naj ponovim številke, ki sem jih prej povedal. Nerazumljivo je, da se je v obdobju, ko se je začelo kolo ustavljal, izrazito ustavljalo tudi na investicijskem polju. Nobene potrebe ni bilo ob tako visokih odhodkih, da je bilo investicijam na tem ministrstvu v letu 2011 namenjenih samo 81 milijonov evrov. Če jih je letos ob bistveno manjših ostalih odhodkih mogoče nameniti več kot 2-krat toliko in če jih bomo v naslednjem letu namenili preko 330 milijonov evrov.

To je en del zgodbe, drugi del zgodbe je povezan s sanacijo bančnega sistema in s tem, da je nujno, kar bi bilo treba storiti že v letu 2009, presekati to rakavo tkivo, predvsem v državnih bankah, izločiti tisto, kar je slabo, in omogočiti, da lahko te banke normalno delujejo naprej in podpirajo gospodarstvo, podjetnike, in na drugi strani, da v tistem delu, kjer gre za izločitev slabega, s tem tudi čim prej začnemo gospodariti. En tak velik segment, ki je zelo pomemben za področje gradbeništva, so stanovanja. Mi imamo v teh bankah zdaj nekaj tisoč blokiranih stanovanj. Z njimi se nič ne počne. Če ne bo prišlo do tega preseka, do tega, da se ta tako imenovana slaba banka ustanovi, da se te stvari izločijo, teh nepremičnin še nekaj let ne bo v pogonu.

Se pravi, nujno je bilo tu narediti, tako kot je nujno zagotoviti boljše upravljanje z javno infrastrukturo, boljše načrtovanje investicij na področju javne infrastrukture. Tu moram reči, da sem v končni fazi zelo kritičen tudi do svojega preteklega dela. Vendar dan ima samo 24 ur in nič več. Ogromno rezerv imamo na področju boljšega načrtovanja investicijskih projektov in bolj gospodarne porabe denarja za te projekte. Eden izmed primerov, ki ste ga konkretno omenili, je tudi ta nadvoz nad avtocesto pri Postojni, kjer je šel izvajalec v stečaj in zaradi tega prepočasnega obrata se nam je sedaj zgodilo to, da bo moral Dars, ker je to njegova pristojnost, ta del investicije začasno posanirati preko zime in spomladi ta dela preko izbire novega izvajalca v skladu z Zakonom o javnih naročilih h kateremu je Dars tudi zavezan, dokončati.

V primeru Petelinje je bila investicija prekinjena zaradi poletne sezone. Tako da se sedaj v teh dneh nadaljuje in bo tudi v naslednjih desetih oziroma petnajstih dneh ta odsek zaključen.

Da bomo bolj gospodarno, bolj racionalno, predvsem pa bolj učinkovito investirali sredstva, ki jih imamo na voljo sami oziroma ki jih bomo dobili iz skladov Evropske unije, je nujno, da to počnemo na podlagi nekega dolgoročnega programa, za katerega sem računal, da bo že pripravljen, vendar se je izkazalo, da je to dokaj obsežna naloga in da bo v teh dneh, na podlagi katerega bomo v naslednjem obdobju postavili shemo do leta 2020 na področju cestne in železniške

infrastrukture. Na drugi strani pa je pomembno, da zagotovimo boljše delovanje posameznih podsistemov, predvsem upravljavcev tako državnega cestnega omrežja kot državnega avtocestnega omrežja in tistih, ki skrbijo za inženiring posle pri teh stvareh, to je pa državna družba za razvoj investicij.

Te stvari nameravamo narediti in sem prepričan, da... / izklop mikrofona/

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora?
Prosim.

JERKO ČEHOVIN (PS PS): Želim dopolnitev odgovora, pa tudi možnost ministra, da še malo pove naprej.

Na prvi del ste, ker je tudi moje vprašanje bilo splošno, odgovarjali tudi splošno, vendar mislim, da je treba tukaj spremeniti tudi zakonodajo. Namreč, v tem trenutku se v Sloveniji preveč projektov ustavlja zaradi sistema javnega naročanja in zaradi tega, ker gredo posamezni izvajalci v prisilno poravnavo ali stečaj. Teh primerov je kar nekaj v Sloveniji. To ni samo primer tu, v Postojni, ta konkreten primer sem izvlekel, ker ga oba dobro pozna in se vsak dan tam mimo voziva. Namreč, nemogoče je pristati na tezo, da se 150 metrov ene zadeve vleče eno leto. Mislim, da se tudi vi, gospod minister, s tem strinjate, da tako ne more biti tudi v prihodnje.

Druga stvar, za katero mislim, da bi bilo tudi treba – tisti zastoji, o katerih sem govoril – večje sodelovanje z Ministrstvom za notranje zadeve. Točno vemo, kdaj so te konice, točno se ve, kateri vikendi so to in kateri prazniki. Mislim, da je treba tudi več fizične prisotnosti policije ob takih dneh, kar sicer ni vprašanje za vas, ampak gre za to, da med seboj sodelujete in da se te zadeve rešuje tudi na tak način, da je promet bolj pretočen, kot je bil v letošnji sezoni.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Minister gospod Zvonko Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa.

Glede oddaje javnih naroči drži. En del problema je v ustrezni organizacijski operativni izvedbi v takem primeru, drugi del problema je pa v zakonodaji. Odprt je oziroma v zakonodajni proceduri je novela zakona o javnih naročilih. Tam so predlagane nekatere spremembe, ki naj bi omogočale bolj operativno izvedbo oziroma postopanje v primerih, ko pride do situacije, ko gre izvajalec v stečaj oziroma posten nelikviden. Če se bo v okviru parlamentarne razprave pokazalo, da je treba še kar koli dopolniti in bo to dobro, bomo to podprli, vsaj jaz osebno. Mislim, da je velik del problema dejansko v tem zakonu o javnih naročilih, ki na nek način, tak, kot je danes, preprečuje bolj operativno postopanje v teh primerih.

Glede drugega dela, ki se nanaša na nepotrebne prometne obremenitve predvsem na avtocestah, pa je v pripravi sprememba pravilnika na ministrstvu predvsem zaradi tega, ker kljub velikemu trudu mene osebno in mojih sodelavcev nekako nismo bili uspešni pri vzpostavitvi dogovornega sistema ravnanja v teh primerih. Moram reči, da smo se trudili na tem področju, vendar očitno ne bo šlo drugače, kot da ta pravila igre predpišemo z nekim predpisom in potem se jih bo pač moral vsak upravljavec držati.

Ena izmed stvari, ki so zelo moteče in povzročajo te zastoje, je izvedba posameznih vzdrževalnih del, ki bi jih bilo mogoče izvajati v drugačnih časovnih terminih ali pa v nočnem času. Ta priporočila so bila dana, žal niso bila upoštevana, zaradi tega jih bomo uzakonili oziroma predpisali s spremembo pravilnika.

Druga zahteva, ki pa je bila v večini primerov spoštovana, je bila, da če gre za dela, ki so obsežnejša in trajajo dlje časa, je treba zagotoviti v vsakem trenutku pretočnost prometa na dveh voznih pasovih v vsako smer.

Tretja stvar, na ravni operative potekajo dogovori s ciljem izboljšanja ukrepanja tudi v takih primerih, kot je bil omenjen, predvsem v tem smislu, da se zelo natančno predvidi postopke in načine, kaj in kako zagotoviti čimprejšnjo propustnost, pretočnost prometa.

Nedopustno je, da je avtocesta zaprta štiri ure, kar se je pred časom zgodilo v enem primeru v bližini Postojne –, pač pa je treba zagotoviti čim hitrejšo propustnost in ustrezno operativnost prometa na vzporednih lokacijah, ko do takega nepredvidenega dogodka pride. V tej smeri gredo naša prizadevanja. Če v dogovorih ne bomo uspešni, bomo ta pravila igre predpisali z navodili oziroma s pravilnikom.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Ministru za izobraževanje, znanost, kulturo in šport dr. Žigi Turku bo postavila poslansko vprašanje gospa Maja Dimitrovski.

MAJA DIMITROVSKI (PS PS): Hvala za besedo.

Spoštovani minister, skladno z Zakonom o osnovni šoli so nadarjeni učenci tisti, ki izkazujejo visoko nadpovprečno sposobnost mišljenja ali izjemne dosežke na posameznih učnih področjih, v umetnosti ali športu. Šola jim mora zagotavljati ustrezne pogoje za vzgojo in izobraževanje tako, da jim prilagodi vsebine, metode in oblike dela ter jim omogoči vključitev v dodatni pouk, druge oblike individualne in skupinske pomoči ter druge oblike dela. Šolski strokovni delavci menijo, da je skrb za nadarjene učence njihova dolžnost in tudi odgovornost, vendar se na ministrstvu zaradi varčevalnih ukrepov zunanjim strokovnjakom ne potrjujejo pogodbe za preverjanje nadarjenosti. Zato se postopki za odkrivanje nadarjenih učencev ne zaključijo, tem učencem pa niso zagotovljeni

prilagojeni pogoji za vzgojo in izobraževanje oziroma se njihovega prepoznavnega potenciala ne spodbuja.

Gospod minister, upam, da se strinjava glede pomena vzgojno-izobraževalnega dela z nadarjenimi učenci in da bi to morala biti ena od bistvenih smernic šolske politike, zato vas sprašujem:

Kaj boste naredili na tem področju?
Hvala.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Minister dr. Žiga Turk, izvolite.

DR. ŽIGA TURK: Spoštovana gospa poslanka, hvala tudi za vaše vprašanje.

Delo z nadarjenimi učenci je gotovo eno izmed pomembnih področij osnovnošolskega dela. Prav s tem namenom je bil ob zadnji spremembi Zakona o osnovni šoli noveliran 12. člen, ki izpostavlja delo z nadarjenimi učenci.

Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje je že leta 1999 sprejel koncept dela z nadarjenimi učenci. Vse osnovne šole prilagajajo delo na osnovi tega sprejetega koncepta, so ga prej in ga še vedno. Pomembno vlogo pri tem ima Zavod Republike Slovenije za šolstvo. Ta zavod pripravi prenovne učnih načrtov za posamezne predmete in namenja posebno pozornost metodično-didaktičnim napotkom za še bolj učinkovito delo z nadarjenimi. Ministrstvo vsako leto zagotavlja vsem osnovnim šolam posebna sredstva za izvedbo testiranja nadarjenosti v vrednosti 17,28 evra na učenca v 4. razredu.

Vi v pismu sprašujete, da naj bi se omejevale pogodbe z ustrežno usposobljenimi psihologi za izvedbo testiranja o nadarjenosti. V tem šolskem letu je ministrstvo prejelo pet vlog za izdajo predhodnega soglasja ministra. Vse vloge so bile rešene pozitivno, dve že pred časom. Tri vloge, ki so datirane z dne 17. 10. 2012, to je pred petimi dnevi, pa so bile rešene danes.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Boste predlagali dopolnitev odgovora?
Izvolite.

MAJA DIMITROVSKI (PS PS): Hvala.

Spoštovani minister, v šolskem letu 2011/2012 je ostala generacija šestih in sedmih razredov osnovnih šol po večini neocenjena, s tem tudi prikrajšana potrebnih spodbud, ki so namenjene nadarjenim učencem.

Zato me zanima:

Kako, če sploh boste, otrokom, ki so že bili prikrajšani pri testiranju nadarjenosti in ustvarjalnosti, nadomestili izgubljeno?

Hvala.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Dr. Žiga Turk, prosim.

DR. ŽIGA TURK: Spoštovana poslanka, če bi tudi ta del vprašanja pisno najavili, bi dobili odgovor tudi na to.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Ministru za kmetijstvo in okolje gospodu Francu Bogoviču, ki je odsoten na današnji seji, ter ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo mag. Radovanu Žerjavu bo postavil poslansko vprašanje gospod Branko Ficko.

Izvolite.

BRANKO FICKO (PS PS): Dober večer še vsem prisotnim!

To vprašanje je sicer malo čarovniško in posredni krivec je sicer kmetijsko ministrstvo, pa bom poskušal v prvem delu vprašati gospoda ministra Žerjava, ki je po mojem mnenju v tem primeru oškodovanec. Gre namreč za naravne parke v Sloveniji in predvsem njihov efekt na področju turizma na konkretnem primeru Krajinskega parka Goričko.

Grad na Goričkem je s tradicionalno prireditvijo noč čarovnic postal prepoznaven kot posebna turistična destinacija. Lani je bilo obiskovalcev že 20 tisoč, kar je dodobra napolnilo razpoložljive nastanitvene kapacitete. Postala je zanimiv turistični produkt, ki je obiskovalcem ponudila dostop do lokalne kulinarčne ponudbe, številnim lokalnim društvom pa je bila skoraj edini vir financiranja svoje dejavnosti. Po 13 letih je prireditve konec.

Zadeva se je začela zapletati, ko je upravljavec parka Javni zavod krajinski park naročil izdelavo tako imenovane varnostne študije. Po njihovem je prireditveni prostor za tovrstno prireditev skrajno neprimeren in da so tveganja zelo velika. Dejstvo je, da če bi zavod rigorozno upošteval vsebino študije, bi prepovedal ne le gibanje obiskovalcev na tej množični prireditvi, ampak celo zaposlenih in obiskovalcev na druge dni, ko je graščina odprta za obiskovalce. Prireditve pa je potekala že 5 let pred ustanovitvijo krajinskega parka in je potekala 7 let v času, ko je bil park že ustanovljen in ko je bil grad že v upravljanju zavoda, je potekala prireditve v okviru istih predpisov, ki veljajo danes in ki so kar naenkrat postali nepremostljiva ovira za prireditev. Zaradi tega je razumljivo veliko razočaranje ljudi.

Praksa na tem primeru nam nazorno kaže, da vključevanje posameznega območja v naravne parke prebivalstvu prinese omejitve, ki pogosto pomenijo poslabšanje možnosti razvoja, namesto da bi ustvarjali pogoje za pospešen in trajnostni razvoj.

Gospod minister:

Kako vidite ta konkreten primer postavljanja nesmiselnih ovir in omejitev za

spodbujanje predvsem gospodarskega razvoja, to je turizma?

Hvala.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:

Hvala lepa.

Minister mag. Radovan Žerjav.

Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa.

Sicer sem najavljeno vprašanje nekoliko drugače razumel, ampak nič zato. Midva oba veva, da je to, kar se je zgodilo na Goričkem, neumnost brez primere, da bi lahko še kakšen drug izraz uporabljala za to, kar se je zgodilo, da so preprečili, prepovedali, kakor koli bi že temu dejali, prireditev, kjer je bila pravzaprav na Goričkem edina prava turistična prireditev, ki je privabljala ogromno ljudi, ogromno turistov od blizu in daleč.

Po moji oceni zagotovo ni osnovni namen krajinskih parkov ali narodnih parkov ali kakor koli jih že imenujemo ta, da prepovemo tam vse, kar je mogoče in še več. Mislim, da so namen temu, da ohranimo okolje, da ohranimo kulturno dediščini, morda še kaj drugega, ampak da omogočimo ljudem, da tam preživijo in da normalno živijo tako kot vsi ostali. Ta prireditev je bila izvor nekega prihodka za tiste kraje, kjer teh prihodkov ni veliko, in zaradi tega se mi zdi, da je zadeva še toliko bolj nesmiselna.

Zadeva eskalira tudi v Triglavskem narodnem parku zaradi podobnih zadev. Mislim, da bo treba v prihodnje, tako smo se ne nazadnje tudi pogovarjali z Gorenjci, pogledati to zakonodajo in videti, ali je optimalno napisana ali pa res, tako kot pravite vi, da preveč zavira funkcioniranje ali življenje, če hočete, v teh krajinskih parkih.

Mislím, da je ovir preveč in da si tudi ti uradniki, če temu tako rečem, v teh institucijah, ki vodijo te krajinske parke, dovolijo tudi morda malo preveč. Tako je bilo v tem primeru, ko so prepovedali noč čarovnic, ki je bila odlična prireditev. Vesel bi bil, če bi naslednje leto spet organizirali noč časovnic pri gradu.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:

Hvala lepa.

Imam konkretni predlog, da vam minister Bogovič, glede na to, da je odsoten, svoj del odgovora poda pisno.

Želite še zahtevo za dopolnitev odgovora?

Prosim, izvolite.

BRANKO FICKO (PS PS): Rad bi se gospodu ministru zahvalil, da sva istega razmišljanja. Oba veva, da ta ukrep ni bil dober.

Bom pa vseeno dal vprašanje za gospoda ministra Bogoviča, ki bi gaprosil naslednjič za ustni odgovor in bi rad, da mi odgovori na vprašanje:

Ali na Ministrstvu za kmetijstvo podpirajo postavljene zahteve uprave

Krajinskega parka Goričko ter s tem onemogočajo gospodarski razvoj lokalne skupnosti?

Kako bodo konkretno v tem primeru ukrepali proti upravi parka, ki so povzročili ekonomsko škodo, škodo turizmu v Pomurju in nezadovoljstvo krajanov?

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK: Vaš predlog je sprejet, ker je tudi mag. Radovan Žerjav prepustil še nekaj časa za odgovor ministru Bogoviču.

Prehajamo na vprašanje gospoda Dragana Bosniča, in sicer ministru za kmetijstvo in okolje gospodu Francu Bogoviču, ki je, kot rečeno, odsoten in vam bo odgovoril na naslednji seji.

Izvolite.

DRAGAN BOSNIĆ (PS PS): Hvala.

Pozdrav še enkrat predvsem mojim kolegom, ki s svojo prisotnostjo dajo neko težo tem vprašanjem in tudi smisel.

Vprašanje bi naslovil – sicer sem tudi tukaj v težavah, čeprav ne dvomim v upravičenost odsotnost ministra, ampak je to meni prvi primer v življenju, da stolu govorim, pričakujem pa ustni odgovor na eni od prvih naslednji, kjer bo prisoten minister.

V predlogu proračuna sem zasledil, da bo za naslednje leto kar nekaj sredstev namenjenih promociji slovenskega kmetijstva, nekje okoli 4 milijone. Moje vprašanje se nanaša na ta denar.

Zanima me:

Kaj se bo s temi sredstvi zgodilo?

Kakšen je načrt promocije v naslednjih letih?

Katere so ciljne panoge, ki bodo deležne teh sredstev?

Katere ciljne skupine bo država nagovarjala s temi sredstvi?

Na kakšen način se bo izvajala evalvacija te porabe teh sredstev?

Prosim, če mi minister potem na to vprašanje odgovori na naslednji seji, ustno. Hvala.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:

Hvala lepa. To se bo tudi zgodilo.

Na vrsti je gospa Saša Kos. Vprašanje ima za ministra za izobraževanje, znanost, kulturo in šport dr. Žiga Turka.

SAŠA KOS (PS PS): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav vsem prisotnim! Spoštovani minister!

Pred kratkim je bilo v javnosti mogoče zaslediti, da je na vidiku ustanovitev nove kmetijske visoke šole v Novem mestu, čeprav je mogoče danes kmetijstvo študirati na petih visokošolskih in štirih višješolskih ustanovah. Do ustanovitve nove visoke kmetijske šole ima slovenska stroka zadržke oziroma ji nasprotuje.

Za interesi ustanovitve naj bi se skrivala ideja o ustanovitvi nove univerze na Dolenjskem.

Že z rebalansom proračuna za letošnje leto pa tudi s predlogi proračunov za leto 2013 in 2014 se drastično krčijo sredstva za visoko šolstvo. V koalicijski pogodbi predvidevate vzpostavitev državne slovenske tehnološke univerze, ki bo svoje delovanje tesno povezala s potrebami gospodarstva. Izhajajoč iz tega se lahko predvideva, da boste posegli v sprejeto Resolucijo o nacionalnem programu visokega šolstva 20011–2020, saj resolucija ne predvideva novih fakultet oziroma univerz, predvideva pa diverzifikacijo visokošolskih institucij v smeri binarnosti, pri čemer bi bile ene institucije bolj teoretsko-raziskovalne, druge pa strokovno naravnane in bolj povezane z gospodarstvom. V dokumentu je navedeno, da razpoložljivi finančni in kadrovske viri omogočajo delovanje največ treh javnih univerz.

Resolucija tudi določa, da so lahko iz javnih sredstev financirali ali sofinancirani le tisti študijski programi zasebnih visokošolskih institucij, ki se ne izvajajo na javnih in je za njih izkazana potreba v slovenskem prostoru ter kakovostna izvedba.

Vprašanje, ki vam ga postavljam:

Koliko zasebnih visokošolskih ustanov danes financira oziroma sofinancira država?

Se vam zdi, da je v Sloveniji v primerjavi z drugimi državami ta čas smiselno razmišljati o ustanavljanju novih univerz?

Hvala za odgovor.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Dr. Žiga Turk, izvolite.

DR. ŽIGA TURK: Hvala lepa tudi za zadnje vprašanje ta večer.

Po Zakonu o visokem šolstvu visokošolski zavod lahko ustanovijo domače in tuje fizične ali pravne osebe. Republika Slovenija, kot je država, za opravljanje javne službe v visokem šolstvu ustanavlja javne visokošolske zavode. Na ustanovitev zasebnih visokošolskih zavodov Vlada Republike Slovenije nima prav nobenega vpliva. Domnevam, da je tista šola, o kateri ste govorili, zasebna.

Akreditacija novih visokošolskih zavodov in študijskih programov pa je v pristojnosti Nacionalne agencija za kakovost v visokem šolstvu, ki je, kar se teh postopkov tiče – da akreditacijo, ne da akreditacije – popolnoma avtonomna; torej spet država, ministrstvo na to nima nobenega vpliva.

Sprašujete, koliko zasebnih visokošolskih ustanov danes financira oziroma sofinancira država. Danes je v Republiki Sloveniji 13 zasebnih visokošolskih zavodov, ampak ni popolnoma točno reči, da te zavode sofinancira država, pač pa država sofinancira njihove programe oziroma je študij slovenskih študentov na teh visokošolskih zavodih

brezplačen na enak način, kot je brezplačen tudi na javni visokošolskih zavodih.

Republika Slovenija v dani finančni situaciji ne načrtuje ustanavljanja novih visokošolskih zavodov, prav tako ne načrtuje podeljevanja novih koncesij.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Boste prelagali dopolnitev odgovora?
Izvolite.

SAŠA KOS (PS PS): Hvala.

Vsekakor se strinjam z vami, gospod minister, in hvala za odgovor. To je vsekakor zasebna šola, vendar pa kljub temu imam pomisleke v to smer, ker to se potem tako dopolnjuje, da nekje sredstva tudi iz državnega proračuna prehajajo v te zasebne šole. To je praksa iz preteklosti, ki se bo verjetno tudi v tem primeru, gospod minister, ponovila.

Glede na vaše izrečene besede in napovedi se lahko upravičeno bojimo, da bo izjava Maksa Tajnikarja iz leta 2006 ponovno aktualna. Namreč, namesto da bi se denar namenjal za izboljšanje kakovosti našega visokega šolstva v obstoječih šolah, kar zlasti velja za tehnične šole, se denar vplaga v nizkokakovostne programe novih šol.

Da je ozadje pogosto preprosto navaden interes prekanaliziranja državnega denarja v žepe ljudi blizu oblasti, je v takšnih razmerah samoumeven sklep.

Že v mandatu 2004–2008 je vlada kot enega od 35 razvojnih programov predvidevala tudi ustanovitev politehnike Ljubljana, v okviru katere naj bi za povezavo med znanostjo in gospodarstvom skrbele tudi ljubljanske naravoslovne fakultete, kar bi bilo mogoče le z razkositvijo ljubljanske univerze.

Spoštovani minister, veliko pomembneje kot ustanavljanje zasebnih visokošolskih ustanov je zagotoviti in spodbujati ustrežno kakovost visokošolskih univerz, česar se, upam, tudi zavedate, saj ste priznali, da ste ob proračunskih rezih osebno prizadeti.

Vprašanje, ki se postavlja samo sebi je:

Za kaj se pravzaprav zavzimate, gospod minister: za ustrežno kakovost visokošolskih ustanov ali za interese posameznikov?

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Dr. Žiga Turk, izvolite.

DR. ŽIGA TURK: No, veste tega podtikanja, da smo na ministrstvu zagovorniki zasebnega šolstva in da bi radi javno šolstvo uničevali na račun zasebnega, imama jaz počasi že dovolj.

Ko smo delali rebalans letošnjega proračuna, tudi ko smo pripravljali proračun za leto 2013, v ničemer nismo favorizirali zasebnega šolstva, razmerje tudi v letošnji

uredbi med financiranjem, ki ga dobi za študij teh trinajst zasebnih zavodov v primerjavi z javnimi, to razmerje je ostalo natančno enako.

Govorili ste o praksi preteklosti; praksa preteklosti, tiste preteklosti izpred dvajsetih, petindvajsetih let, je bila, da je država za vsako stvar posebej dovolila, ali se nekdo sme z nečim ukvarjati ali se ne sme, izjema so bili obrtniki, ki so imeli najprej lahko enega, potem dva pa potem pet in če je bil kdo posebej priden, dvajset zaposlenih, vse ostalo je moralo biti pa državno.

Sam seveda verjamem, da so v teh debatah interesi različni. Spominjam se tudi debat, ko je, recimo, neko slovensko podjetje, nek monopolist zagovarjal tezo, da ni nobenega razloga, da bi vstopil na slovenski trg na področju x še en igralec. Ker, ali ne bi bilo bolj pametno, da bi se ukvarjali z njegovo kvaliteto.

Dejstvo je, da kakovost slovenskega izobraževanja stoji in pade z javnim delom, ker ima ta javni del okoli 98 % delež v celem, 96 % delež na področju visokega šolstva. Mogoče samo okoli 80 % delež na področju glasbenega šolstva, o katerem smo danes pravzaprav debato na ta dan začeli. Kvaliteta stoji in pade na tem, kar je javno. Ampak zasebne šole, z drugačnimi idejami, z drugačnimi pedagogikami, s svežimi pristopi pa vnašajo v ta prostor nekaj svežega, vnašajo nekaj malega konkurenci n zato je tudi javni del lahko boljši.

Na prvi šolski dan sem bil na otvoritvi Valdorfske šole v Ljubljani; stavba je bila postavljena z javnimi sredstvi Mestne občine Ljubljana. Nobenega haloja ni bilo zato, šola je zasebna in vnaša v slovenski šolski prostor neko svežino. Nekaj podobnega je tudi z zasebnim šolstvom na drugih področjih.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

S tem smo zaključili z vsemi vprašanji in s tem prekinjam to točko dnevnega reda, ki jo bomo nadaljevali jutri, to je v torek, 23. oktobra, ko bo Državni zbor v okviru glasovanja odločal o predlaganih sklepih.

Prekinjam tudi 7. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri. Hvala lepa in lahko noč.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 22. OKTOBRA 2012 OB 22.40 IN SE JE NADALJEVALA 23. OKTOBRA 2012 OB 9. URI.)

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam z nadaljevanjem 7. seje Državnega zbora.

Obveščam sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednja poslanka in poslanec: gospa Renata Brunskole do 12. ure in gospod Samo Bevk med 10. in 14. uro. Vse prisotne seveda lepo pozdravljam.

Prehajamo na **7. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O BLAGOVNIH REZERVAH V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada Republike Slovenije. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem predstavniku vlade mag. Urošu Rožiču, državnemu sekretarju na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Izvolite.

MAG. UROŠ ROŽIČ: Spoštovani gospod predsedujoči, spoštovane poslanke in poslanci!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o blagovnih rezervah prenaša v naš pravni red direktivo 119 iz leta 2009, in to je hkrati tudi edini namen spremembe tega zakona.

Direktiva poenostavlja pravni red skupnosti in nekako nadomešča dve že obstoječi direktivi in pa eno odločbo Sveta, tako da se na ta način poenostavlja sam predpis. Cilj zakona oziroma prenos direktive v naš pravni red je vzpostavitev mehanizma za izredne razmere, če bi se oskrba s surovo nafto ali naftni derivati v Sloveniji, v posamezni državi članici ali na območju celotne Unije nenadoma občutno zmanjšala. V ta namen morajo imeti vse države članice izdelane krizne oziroma intervencijske načrte in učinkovite postopke za hitro in pregledno sprostitve rezerv nafte in naftnih derivatov v primeru kriznih razmer.

Bistvene rešitve, pa če dovolite, se bom res osredotočil samo na bistvene rešitve, so nekako naslednje. Poleg izboljšanja zakonodajnega okvira je seveda pomembno tudi zagotavljanje absolutne razpoložljivosti rezerve in s tem posledično zmanjšanje količine tako imenovanih delegiranih rezerv. Načrt oziroma ideja tega zakona oziroma direktive je, da mora biti 90 % vseh rezerv nafte in naftnih derivatov absolutno razpoložljivih, kar pomeni, da mora biti pravni status v lasti zavoda oziroma države članice in le nekje do 10 % delegiranih rezerv, to pa pomeni rezerv, ki so nekako rezervirane s terminskimi pogodbami. Cilj zakona tudi je, da se vzpostavi enotni organ za skladiščenje teh rezerv, v Republiki Sloveniji je to Zavod za blagovne rezerve. Nekako za vse države članice pričakujejo oziroma je direktiva predvidela, da imajo centraliziran organ, kar tudi v Sloveniji imamo. Pri nas je Zavod za blagovne rezerve, ki skrbi tako za te obvezne rezerve nafte in naftnih derivatov in ima še potem druge naloge.

Naslednji pomemben cilj je zagotavljanje trajnih skupnih rezerv nafte na območju celotne Unije, ki morajo biti enake, najmanj 90-dnevnega povprečnega neto uvoza ali 61-dnevne povprečne dnevne domače porabe, odvisno od tega, katera količina je večja. Slovenija te količine zagotavlja že od leta 2005, se pa količine letno spreminjajo in se

določajo za vsako leto posebej s sklepom Vlade. Pomembna je tudi pravna podlaga za izdajo pravilnika in pa uredbe, pri čemer bo tematika pravilnika določanje metod in postopkov izračunavanja količin. Kar se tiče uredbe, bo pa njena naloga, da uzakoni interventne ukrepe v primeru kriznih razmer. Rezerve nafte se bodo lahko hranile kjerkoli v Uniji. Zavod za blagovne rezerve bo lahko v katerikoli državi članici najel ali kupil rezervne kapacitete, z edino omejitvijo, da se morata s tem strinjati tako država članica, kjer se ti rezervoarji nahajajo, kot tudi Republika Slovenija. Toliko na kratko. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za gospodarstvo kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo mag. Stanku Stepišniku.

MAG. STANKO STEPIŠNIK (PS PS): Hvala lepa za besedo. Spoštovani predstavniki Vlade, spoštovane poslanke in poslanci!

Odbor za gospodarstvo je na 3. seji 4.10.2012 kot matično delovno telo obravnaval navedeni predlog zakona. Seji odbora so prisostvovala predstavnice in predstavniki Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo ter Zakonodajno-pravne službe.

Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je predlog zakona proučila z vidika skladnosti z ustavo, pravnim sistemom in z zakonodajnotehničnega vidika. Služba je podala konkretne pripombe k določbam 5., 6. in 8. člena predloga zakona. V svojem mnenju je služba predlagala tudi določitev časovne omejitve glede prenosa nalog v zvezi z upravljanjem rezerv nafte in naftnih derivatov na drugo državo članico Evropske unije. Odboru so bili predloženi amandmaji poslanskih skupin koalicije, in sicer k 5., 6. in 8. členu.

V razpravi so posamezni člani odbora izrazili skrb glede možnosti zagotavljanja nafte in naftnih derivatov v posebnih razmerah. Državni sekretar je pojasnil, da Slovenija zagotavlja vse rezerve v skladu s predpisi, ter zagotovil, da glede morebitnega pomanjkanja nafte in naftnih derivatov ni razloga za skrb. V razpravi je bila izpostavljena tudi dilema glede morebitne prodaje podjetja Petrol in podjetja Instalacije ter izražena potreba po zasledovanju strateškega cilja, da se večji del rezerv nafte in naftnih derivatov obdrži v hrambi na ozemlju Republike Slovenije. Glede tega je državni sekretar pojasnil, da bi bilo pred morebitnim začetkom postopka prodaje treba razčistiti odnos med Zavodom Republike Slovenije za blagovne rezerve in tistim, pri katerem so ta skladišča v najemu. Strinjal se je, da gre za pomembno vprašanje, ki mu bo v primeru začetka postopka prodaje ministrstvo posvetilo posebno pozornost.

Odbor se je po končani razpravi opredelil do vloženih amandmajev koalicijskih poslanskih skupin in jih sprejel. Odbor je glasoval še o vseh členih predloga zakona in jih sprejel.

Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopoljenega predloga zakona, ki je sestavni del poročila odbora. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. V imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov ima besedo gospod Mirko Brulc.

MIRKO BRULC (PS SD): Spoštovani!

Socialni demokrati podpiramo cilje zakona, s katerim se zagotavlja nemotena preskrba z nafto in naftnimi derivati za ublažitev posledic v primeru večjih motenj pri oskrbi z nafto in naftnimi derivati. To je mogoče zagotoviti le tako, da imamo na svojem ozemlju in tudi širše, na ozemlju skupnosti, vedno na voljo fizične rezerve, ki bodo operativne v primeru krize, in pripravljene ustrezne intervencijske načrte za sproščanje rezerv, ki bodo omogočile zagotavljanje nemotene preskrbe z nafto in naftnimi derivati.

Cilj zakona oziroma prenosa določb direktive je vzpostaviti mehanizem za izredne razmere, če bi se oskrba s surovo nafto in naftnimi derivati v posamezni državi članici in tudi na območju celotne Evropske unije nenadoma občutno zmanjšala. V ta namen morajo imeti države članice Evropske unije izdelane krizne oziroma intervencijske načrte in učinkovite postopke za hitro in pregledno sprostitve zalog v kriznih razmerah.

Zaradi navedenega bo Socialna demokracija podprla zakon o blagovnih rezervah. Sicer pa v Socialni demokraciji menimo, da bo treba v prihodnje posvetiti večjo pozornost zagotavljanju blagovnih rezerv na področju zagotavljanja blagovnih rezerv za nujne življenjske potrebe, kot je na primer hrana. To bo treba v večji meri še posebej v sušnih obdobjih, ko primanjkuje hrane. Prav tako v Socialni demokraciji menimo, da bi morala vlada v prihodnje morebiti ustanoviti sklad za zavarovanje blagovnih tveganj. Namen tega sklada bi bil zavarovanje pred rastjo cen nafte, žit in še česa. V privatnem sektorju sicer valjajo takšna zavarovanja, vendar pa v Sloveniji še niso v večji meri izkoriščena. Zaradi tega bi bilo treba ustanoviti državni sklad za zavarovanje blagovnih tveganj.

Kot sem omenil, bo Socialna demokracija podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o blagovnih rezervah.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospod Bojan Starman v imenu Poslanke skupine Državljsanske liste, izvolite.

BOJAN STARMAN (PS DL): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj!

Državljsanska lista bo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o blagovnih rezervah podprla. Gre za relativno enostavno, bolj tehnično spremembo, ki uvaja v naš pravni red Direktivo Evropske unije 2009/119 in se na ta način določajo pravila igre, kako oblikovati, v kakšni višini oblikovati, kjer hraniti naše rezerve naftnih derivatov.

Predstavniki ministrstva so nam povedali, da izpolnjujemo trenutne zahteve Evropske unije, da imamo rezerv za tri mesece oziroma 91 dni, tako da še enkrat poudarjam, da bomo ta zakon v Državljsanski listi podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa.

Gospod Janez Ribič v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke, izvolite.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Spoštovani gospod podpredsednik Državnega zbora, predstavniki Vlade, spoštovane gospe poslanke in poslanci!

Kot smo že slišali v uvodni predstavitvi, gre za uskladitveno novelo zakona o blagovnih rezervah z nekaterimi evropskimi direktivami. Nekateri dogovori o zblíževanju standardov s tega področja na ravni držav članic segajo že v leto 2007. Če nekoliko poenostavimo, Evropska unija poskuša vzpostaviti notranji trg na področju stabilne preskrbe z nafto in naftnimi derivati, temelječ na solidarnosti med članicami. Če bi prišlo do kakršnihkoli motenj v dobavi pri katerikoli od članic, se bo Evropska unija lahko odzvala kot celota. Vzpostavljamo skupni mehanizem za morebitne krizne razmere. Iz tega sledi izboljšava zakonodajnega okvira, ki se bo poenotil, zagotavljanje trajnih skupnih rezerv na območju celotne Unije, prilagoditev metodologije izračunavanja obveznosti vzdrževanja rezerv in seveda priprava intervencijskih načrtov in ukrepov za ublažitev težav, ki bi nastale ob morebitnih motnjah pri dobavi. Ni povsem nepomembno, da se omogoča tudi oblikovanje posebnih rezerv, ki presegajo obveze države in o njih odloča država po lastni presoji. Dejstvo je, da Slovenija praktično ne poseduje te temeljne surovine, ki poganja njeno industrijo in praktično ves promet, zato bi kakršenkoli izpad zagotavljanja tega energetskega vira lahko povzročil dokaj obsežno gospodarsko škodo.

V Slovenski ljudski stranki pozdravljamo namere Evropske unije, da tudi na tem področju uveljavlja skupno energetske politiko, saj s tem, ko je vključenih v mehanizem toliko držav, močno zmanjšamo možnosti za kakršnekoli šoke. Povedano drugače, pogajalska moč vsake posamezne članice v

razmerju do dobaviteljev se poveča, saj za njo stoji celoten ustroj evropske skupnosti. Morda velja samo omeniti, da je treba obvezne rezerve v celoti držati v fizični obliki, torej opcijske pogodbe ne pridejo v poštev. To pa pomeni, da prihaja tudi do določenih stroškov v povezavi s skladiščenjem. Smiselno bi bilo, da kot država optimiziramo skladiščenje in maksimalno izkoristimo lastne kapacitete. V primerih, ko pa prihaja do najema zasebnih skladiščnih kapacitet v državi ali pa samo znotraj Evropske skupnosti, pa poiskati najugodnejše ponudnike, seveda takšne, ki svoj del naloge lahko opravijo v okviru predpisanih standardov. Prepričani smo, da je možno tudi na tem področju optimizirati stroške in prihraniti kakšen evro držav v državnem proračunu. Po mnenju Slovenske ljudske stranke na tem področju izboljšujemo slovensko oskrbo z nafto in naftnimi derivati, še vedno pa ostaja odprto vprašanje rezerv zemeljskega plina. Kot vemo, obveznih državnih rezerv tega energenta ni, obstajajo samo komercialne rezerve. Po težavah z dobavo pred leti ob sporu med Rusijo in Ukrajino je bil sicer na ravni Evropske unije na tem področju narejen velik napredek, veliko delo pa so naredili tudi distributerji, ki so bolj razpršili svoja naročila med več dobaviteljev in s tem zmanjšali tveganja. Toda kot vemo, smo v zadnjih letih take prilagoditve Slovenci nehote zelo drago plačevali predvsem z nekonkurenčnimi cenami za končnega porabnika, zato v Slovenski ljudski stranki podpiramo nadaljnje odpiranje trga hkrati pa opozarjamo, da mora tveganje za zagotavljanje redne dobave v celoti prevzeti distributer. Na to bi morali biti pozorni tudi državni nadzorni organi.

Poslanci Slovenske ljudske stranke bomo Novo Zakona o blagovnih rezervah podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa.

Gospod Ivan Hršak v imenu Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije, izvolite.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav vsem!

Predstavil bom stališče Poslanske skupine DeSUS glede predloga novele Zakona o blagovnih rezervah. Namen predlaganih sprememb Zakona o blagovnih rezervah je v slovenski pravni red prenesti določbe nove in odslej enovite evropske direktive. Rok za implementacijo je zadnji dan tega leta. Na podlagi te direktive spremenjeni zakon uvaja ukrepe za krepitev sistema vzdrževanja minimalnih rezerv nafte in naftnih derivatov. Pri nas izvršuje s pristojnostjo osrednjega organa za skladiščenje nafte in naftnih derivatov Zavod za blagovne rezerve, ki že nekaj let izvaja to skladiščenje. Slovenija je s postopnim oblikovanjem obveznih rezerv dosegla želeno raven že leta 2005 ter od takrat izpolnjuje

obvezo minimalne količine rezerv nafte in naftnih derivatov, ki po direktivi določa rezervo za najmanj 90 dni povprečnega neto uvoza oziroma 61 dni povprečne dnevne porabe. Zakon pa po novem zahteva, da so te rezerve absolutno razpoložljive, kar pomeni, da bodo v lasti zavoda.

Poleg teh obveznih rezerv, ki jih lahko posamezna država hrani sicer kjerkoli v Uniji pod pogojem popolne fizične dostopnosti za državo lastnico, pa se uvaja še možnost oblikovanja posebnih rezerv. Te posebne rezerve pa se lahko vzpostavijo na podlagi odločitve posamezne države in bi morale ustrezati dejanskim potrebam države po nafti v primeru krize. Direktiva in posledično ta novela prinaša še novosti na področju nadzora oziroma spremljanja stanja vzdrževanja rezerv. Za nas nove obveznosti v zvezi z evidencami in poročanjem ne pomenijo bistvenih težav, saj se bodo dosednji postopki samo nekoliko prilagodili enotnim evropskim zahtevam.

V Poslanski skupini DeSUS bomo predlagane spremembe seveda podprli. Hvala.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije, izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovane poslanke, poslanci, spoštovani predstavniki Vlade, vse vas lepo pozdravljam!

Osnovni cilj novele Zakona o blagovnih rezervah je bil sprejet že leta 1999 za oblikovanje obveznih rezerv nafte in njenih derivatov, ki so fizično ves čas na voljo ter pripravo ustreznih intervencijskih načrtov za njihovo uporabo. Te obvezne rezerve naj bi zadostovale za 90-dnevno povprečno porabo in so namenjene zagotavljanju nemotene preskrbe z nafto in njenimi derivati v primeru, da zaradi nepredvidenih dejavnikov na ozemlju Slovenije pride do motenj pri oskrbi. Z evropsko Direktivo 2009/119/ES bomo v slovenski pravni red prenesli temelj za poenotenje obveznih rezerv na ravni celotne Evropske skupnosti in s tem oblikovali mehanizem za izredne razmere, če bi se oskrba z nafto v kateri izmed članic Evropske zveze ali pa na območju celotne unije nepričakovano in občutno zmanjšala. Potrebno je reči, da je Slovenija priporočeno raven obveznih rezerv nafte in naftnih derivatov dosegla že leta 2005 in tako določbe evropske direktive iz leta 2009 že ves ta čas tudi izpolnjuje. Strateška vrednost takšnih rezerv je za Slovenijo in Evropsko unijo izjemno pomembna in daje njenemu gospodarstvu dodatno stabilnost v primeru, da zaradi nepredvidenih dejavnikov pride do naftne krize, ki smo jo v bivši Jugoslaviji že doživeli.

Zaradi vseh navedenih pozitivnih učinkov, ki jih bo prenos evropske direktive

prinesel, bomo v Novi Sloveniji to novelo Zakona o blagovnih rezervah podprli. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospa Alenka Pavlič v imenu Poslanske skupine Pozitivna Slovenija, izvolite.

ALENKA PAVLIČ (PS PS): Pred nami je druga obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o blagovnih rezervah. Namen sprejetja zakona in njegove cilje so pred menoj že predstavili predhodniki, zato se v podrobnosti ne bom spuščala. Na splošno gre za zakon, pri katerem gredo spremembe in dopolnitve v smeri usklajevanja naše zakonodaje z določbami Direktive Sveta 2009/119/ES, s katerimi bodo vzpostavljeni postopki in ukrepi za dodatno krepitev sistema vzdrževanja minimalnih rezerv nafte in naftnih derivatov na ozemlju Republike Slovenije in na ravni celotne Evropske unije, ter za ublažitev posledic v primeru večjih motenj pri oskrbi z nafto in naftnimi derivati. Slovenija je na tem področju vzorna članica, saj že sedaj izpolnjuje večino določb, ki jih predpisuje direktiva. Tako imamo ustanovljen Zavod Republike Slovenije za blagovne rezerve, katerega naloga je tudi, da na svojem ozemlju vzpostavi in vzdržuje obvezne zaloge nafte in njenih derivatov, s čimer smo dosegli dodatno vrednost in kontrole nad zalogami.

Se nam pa v Pozitivni Sloveniji postavlja vprašanje, ki smo ga postavili tudi na matičnem delovnem telesu in na katerega zaradi objektivnih razlogov nismo dobili odgovora. Gre za skladiščne prostore v Serminu pri Kopru, ki so v lasti podjetja Instalacije, d. o. o., in v katerih ima Republika Slovenija veliko rezerv nafte in njenih derivatov, skladišče pa za izvajanje svoje gospodarske dejavnosti uporablja tudi Luka Koper. V Pozitivni Sloveniji smo prepričani, da je območje Sermina strateškega pomena ne samo za zagotavljanje čim večjih zalog nafte in naftnih derivatov na območju Republike Slovenije, temveč tudi za razvoj Luke Koper. Kot vemo, direktiva priporoča, da države članice v čim večji meri zagotavljajo hrambo in rezerve nafte in njenih derivatov na svojem ozemlju, Sermin pa je ena izmed strateških točk za hrambo.

Naše mnenje je bilo, da je eno izmed podjetij, ki ga Vlada Republike Slovenije želi prodati, tudi podjetje Petrol, d. d., ki pa je lastnik podjetja Instalacije, d. o. o. Ker je podjetje Instalacije, d. o. o. strateškega pomena za Republiko Slovenijo, predlagamo, da Vlada izvzame to podjetje iz prodaje Petrola oziroma da že sedaj odkupi 51-procentni delež podjetja Instalacije, d. o. o., in s tem pravico do upravljanja skladiščnih prostorov Sermin. V Pozitivni Sloveniji smo prepričani, da če pride do prodaje podjetja Instalacije, d. o. o., zasebniku, bodo resnično nastale nepopravljive posledice za delovanje države in tudi gospodarski razvoj Luke Koper.

Spoštovani predstavnik Vlade, pričakujemo, da nam boste mogoče že danes odgovorili na našo pobudo.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovani predsedujoči, spoštovani predstavniki Vlade, kolegice, kolegi!

Glavni cilj predloga zakona je prenos določb direktive v slovenski pravni red. Poslanska skupina SDS bo predvsem zaradi načel, ki se uvajajo v novo zakonodajo, predlagani zakon podprla. Predvsem ocenjujemo, da ta zakon zagotavlja načelo gospodarnosti in pa načelo upravnih bremen bosta prispevala k zmanjševanju stroškov in k odpravi nekaterih administrativnih ovir. Poglavitne rešitve, ki jih predvideva ta zakon, bodo vzpostavile tudi učinkovitejši varnostni sistem in uvajanje solidarnostnega načela za vse države EU.

Zaradi vseh teh zagotovil in prednostni, ki jih prinaša novi predlog zakona, bo Slovenska demokratska stranka predlagani zakon podprla.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

To so bile predstavitev stališč poslanskih skupin. Ker amandmaje k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Glasovanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili danes v okviru glasovanj pol ure po prekinjeni 16. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **4. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST V OKVIRU SKRAJŠANEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo predložila Vlada Republike Slovenije. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade gospodu Alešu Živkoviču, državnemu sekretarju na ministrstvu za finance.

ALEŠ ŽIVKOVIČ: Hvala lepa, spoštovani predsedujoči. Spoštovane poslanke, poslanci!

Dovolite, da na kratko predstavnik poglavitne rešitve Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost, ki ga je Vlada predložila Državnemu zboru. Temeljni cilj predloga zakona je, da se v slovenski pravni red prenese direktiva Sveta, ki spreminja DDV-direktivo glede pravil o izdajanju

računov. S predlogom se določa poenostavitev in poenotenje pravil za izdajo računov znotraj Unije, izenačitev obravnave papirnih in elektronskih računov ter spodbuja uporaba elektronskega izdajanja računov, tako da se zagotovi pristnost izvora, celovitost vsebine in čitljivost računa. S predlogom zakona se nadalje prenaša del določb direktive Sveta, ki spreminja DDV-direktivo glede kraja opravljanja storitev, in sicer tiste določbe, ki morajo biti usklajene z evropskim pravnim redom do 1. januarja 2013. Natančneje se določa tudi tek obdobja, za katerega se izračunavajo obresti, povečane za kazenske točke v primeru popravka obračuna DDV. S predlogom zakona se predvideva povišanje praga za uporabo posebne ureditve za male davčne zavezance s 25 tisoč na 50 tisoč evrov. S tem se bodo poenostavile administrativne obveznosti davčnih zavezancev, ki se jim ne bo treba identificirati za namene DDV. Za davčne organe pa omenjeni ukrep pomeni znižanje administrativne obremenitve predvsem z vidika davčnega nadzora manjših davčnih zavezancev. S predlogom zakona se tudi ponastavlja postopek uporabe posebne ureditve po plačani realizaciji, s čimer naj bi se zmanjšale administrativne obremenitve davčnih zavezancev, ki bodo uporabljali to ureditev. Posebno ureditev po plačani realizaciji bo lahko uporabljal davčni zavezanec, katerega vrednost obdavčljivega prometa, ki ga bo presegal v zadnjih 12 mesecih, ni preseгла 400 tisoč evrov. Predvideno je, da bodo predlagane spremembe zakona o davku na dodano vrednost uveljavljene s 1. januarjem 2013, razen spremembe povišanja praga za uporabo posebne ureditve za male davčne zavezance. Ta je vezana na predhodno odobritev odstopanja s strani sveta EU.

Spoštovane poslanke in poslanci, upošteva je navedeno, predlagam, da podprete zakon. Hvala.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Za predstavitev odbora dajem besedo članici mag. Damjani Petavar Dobovšek.

MAG. DAMJANA PETAVAR DOBOVŠEK (PS SDS): Hvala, predsedujoči, za besedo. Spoštovani prisotni, spoštovani poslanke in poslanci!

Odbor za finance in monetarno politiko je na 7. seji 10. 10. 2012 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada s predlogom, da se predloženi zakon obravnava in sprejme po skrajšanem postopku. Kolegij predsednika Državnega zbora je na 25. seji sklenil, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku. Odboru je bilo posredovano tudi

mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je predložen zakon proučila z vidika skladnosti z ustavo in s pravnim sistemom ter z zakonodajnotehničnega vidika. Služba je podala pisne pripombe k predlogu zakona, ki so bile tudi upoštevane. V skladu s 129. členom Poslovnika Državnega zbora so amandmaje k predlogu zakona vložile poslanske skupine SDS, Državljanske liste, SLS, DeSUS in NSi k členom predlaganega zakona. Seji odbora so prisostvovali predstavnice in predstavniki Ministrstva za finance in Zakonodajno-pravne službe. V uvodni dopolnilni obrazložitvi je državni sekretar na Ministrstvu za finance predstavil poglavitne rešitve, ki jih prinaša Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost. Namen predloga zakona je uskladitev s pravnim redom EU. Gre za poenotenje in poenostavitev izdajanja računov, izenačevanje fizičnih in elektronskih računov ter uskladitev pravil glede kraja opravljanja storitev. Poudaril je, da novela prinaša tudi zvišanje praga za davčne zavezance s 25 tisoč na 50 tisoč evrov za vstop v sistem DDV, kar zmanjšuje administrativna bremena predvsem za male davčne zavezance in tudi za davčne organe. V razpravi je bila tudi s strani članov odbora iz vrst opozicijskih poslancev izražena podpora predlogu zakona, hkrati pa so opozorili na to, da manjka analiza stroškov uvedbe zakona, saj bo s tem zagotovo nekaj stroškov in zanimalo jih je, ali so sredstva zagotovljena. Opozorili so tudi na nepokritost določenih regij z internetno povezavo, ki je pogoj za elektronsko poslovanje. Poslanci iz vrst koalicijskih strank so poudarili, da je predlog zakona namenjen samostojnim podjetnikom ter malim in srednjim podjetjem. Predlog zakona predvideva poenotenje pravil glede izračuna davka na dodano vrednost ter zmanjšanje administrativnih ovir tako za podjetnike kot tudi za davčne organe. Poleg tega odpravlja neusklajeno zakonodajo Evropske unije ter spodbuja elektronsko poslovanje. Odbor je v skladu z drugim odstavkom 130. člena Poslovnika Državnega zbora obravnaval in sprejel amandmaje poslanskih skupin SDS, Državljanske liste, SLS, DeSUS in NSi k predlogu zakona. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga in jih sprejel.

Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno tudi besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni vsi sprejeti amandmaji. Dopolnjeni predlog zakona je sestavni del tega poročila. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospod Bojan Starman v imenu poslanske skupine Državljanske liste.

BOJAN STARMAN (PS DL): Lep pozdrav še enkrat vsem skupaj! Državljanska lista bo predlog teh sprememb podprla. Gre za uskladitev s pravnim redom Evropske unije. Slišali smo, kaj prinaša sprememba, izenačenje elektronskega in fizičnega izstavljanja računov, povečanje praga s 25 na 50 in ne bi ponavljal naprej. Mi bomo podprli te spremembe. Predlagal bi pa mogoče samo to, da tiste vladne službe, ki nam prinašajo vsak mesec kakšne dopolnitve in uskladitve z Evropsko unijo, postavijo vse te na mizo, ki jih moramo uskladiti naslednje pol leta, in jih prinesejo ob priliki naslednje spremembe zakona skupaj, da ne bomo trošili časa za stvari, ki so tako ali tako že dogovorjene. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospod Roman Žvegljč v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

ROMAN ŽVEGLIČ (PS SLS): Spoštovani podpredsednik! Državni sekretar, kolegi in kolegice, dober dan!

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo podprli predlog zakona z zavestjo, da bomo morali po sprejetju tega zakona predlagati še en podoben zakon, saj je v tem zakonu izpadla določba, da bi zvišanje vstopnega praga za DDV določili za vse enakopravno, torej tudi za kmetijsko in gozdarsko dejavnost. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podpiramo zmanjšanje birokracije, zato podpiramo poenostavitev izdajanja računov, izenačevanje fizičnih in elektronskih računov ter uskladitev pravil glede kraja opravljanja storitev pri dolgoročnem najemu s predpisi Evropske unije, saj moramo te spremembe sprejeti do konca leta. Upamo, da bo pravilo, ki zagotavlja, da se DDV plača v kraju potrošnje, preprečilo podjetjem, da se odselijo ali preselijo svojo dejavnost v tako imenovane davčne oaze, v države z nižjim davkom. Prav tako podpiramo zvišanje praga za davčne zavezance s 25.tisoč evrov na 50.tisoč evrov, kar zmanjšuje administrativna bremena za male davčne zavezance in tudi za davčne organe. Za dvig tega praga se v Slovenski ljudski stranki zavzemamo že dlje časa. Poenostavitev obračunavanja in plačevanja davkov bo razbremenila predvsem mala in mikro podjetja, ki predstavljajo v Sloveniji pomemben del gospodarstva in delovnih mest. Zagotovo sodita med male davčne zavezance tudi kmetijska in gozdarska dejavnost, zato bi dejansko morali dvigniti prag s 7 tisoč 500 evrov na več.

Kot sem povedal v uvodu, bomo predlog zakona po skrajšanem postopku poslanci Slovenske ljudske stranke podprli.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospa Marija Plevčak v imenu Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Hvala za besedo. Prav lep pozdrav vsem prisotnim!

S to novelo zakona bomo v slovenski pravni red prenesli dvoje evropskih direktiv. Nova pravila v zvezi s krajem opravljanja storitev pri dajanju prevoznih sredstev v dolgoročni najem osebi, ki ni davčni zavezanec, upoštevajo načelo obdavčitve po namembnem kraju. Nova pravila v zvezi z dajanjem in hrambo računov pa bodo zagotovila enotnejše izvajanje te ureditve na ozemlju Evropske unije. Zmanjšanje administrativnih obremenitev davčnih zavezancev je v tej noveli predvideno predvsem v prid mikropodjetij in samostojnih podjetnikov, in sicer tako, da se zvišuje prag obdavčljivega letnega prometa z današnjih 25 tisoč na 50 tisoč evrov. Ker je ukrep povezan z uvedbo pavšalne obdavčitve na področju obdavčenja dohodkov fizičnih in pravnih oseb, se pozitivni učinki lahko dosežejo le, če bo ista skupina davčnih zavezancev lahko hkrati uveljavljala tudi administrativne poenostavitve, torej tudi na področju obračunavanja davka na dodano vrednost. Velika administrativna obremenitev davčnih zavezancev in posledično višji stroški računovodenja so po oceni predlagatelja novele ključni vzrok za preskromno uporabo možnosti obračunavanja davka na dodano vrednost po posebni ureditvi, po plačani realizaciji. Zato se pripravlja definicija te ureditve z namenom povečanja zainteresiranosti podjetij za njeno uporabo. Z vsemi temi ukrepi pa ne bodo razbremenjeni samo davčni zavezanci, pač pa pri svojih opravilih tudi davčni organi.

V Poslanski skupini DeSUS smo prepričani, da bodo predlagane spremembe v tem zakonu pozitivno vplivale na konkurenčnost malih podjetij, ki so eden izmed najpomembnejših delov slovenskega gospodarstva.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat iz Poslanske skupine Nove Slovenije.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Lepa hvala, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi, gospod državni sekretar!

Obravnavana novela Zakona o davku na dodano vrednost sodi v tretji paket ukrepov za spodbujanje gospodarstva in je namenjena predvsem malim in mikropodjetjem ter samostojnim podjetnikom, posameznikom. V ta okvir sodita še novela Zakona o dohodnini in novela Zakona o davku od dohodka pravnih oseb, ki uvajata pavšalno obdavčitev za tiste zavezance, ki ne presegajo 50 tisoč evrov letnega prihodka. Bistvena novost, ki jo prinaša sedaj obravnavana novela Zakona o davku na dodano vrednost, pa je zvišanje praga za

obvezen vstop v sistem DDV s sedanjih 25 tisoč na 50 tisoč evrov letnega obdavčljivega prometa. Ob tem je treba poudariti, da se bodo mali zavezanci odslej lahko še vedno odločili za prostovoljni vstop v sistem DDV, zlasti tisti zavezanci, ki bodo uveljavljali olajšave za vlaganje v raziskave in razvoj oziroma investicijske olajšave. Na ta način se izvršuje zaveza iz koalicijske pogodbe, po kateri se davčni zavezanci, pa tudi davčni organi razbremenjujejo davčnoadministrativnih postopkov tudi na ta način, da se bodo poenostavili obrazci in postopki davčnih obračunov. Poudarjamo, da je navedeni predlog skladen s predlogom direktive za poenostavitev obveznosti glede davka na dodano vrednost z 29. oktobra 2004, ki je vanj vključila določbe, ki naj bi državam članicam omogočile povišanje zgornje meje letnega prometa tudi do 100 tisoč evrov, kar bi državam članicam dalo večjo fleksibilnost pri vzpostavljanju najbolj primerne ureditve glede strukturo njihovega nacionalnega gospodarstva. Vendar pa bo pred uveljavitvijo te novosti Slovenija morala pridobiti še soglasje sveta EU in pričakujemo, da bomo tako soglasje tudi pridobili. Novela Zakona o davku na dodano vrednost prinaša tudi nekatere druge rešitve, ki pomenijo uskladitev z evropsko zakonodajo. V slovenski pravni red se prinašata dve direktivi Sveta, ki ju je Republika Slovenija dolžna prenesti v nacionalno zakonodajo, najpozneje do 1. januarja prihodnjega leta. Z direktivama se zasleduje cilj poenostavitve, posodobitve in uskladitve pravil glede izdajanja računov in uskladitev pravil glede nastanka obveznosti v zvezi z obračunom DDV pri transakcijah znotraj Evropske unije ter obdavčitev pravil glede dolgoročnega najema prevoznih sredstev, ne glede na to, ali je naročnik storitve davčni zavezanec ali ne. Z navedeno zakonodajo se vzpostavljajo tudi pravne podlage za spodbujanje elektronskega poslovanja, čemur dajemo v Poslanski skupini Nove Slovenije poseben pomen. Vse te spremembe bodo pomenile izboljšanje poslovnega okolja in v povezavi z drugimi ukrepi spodbudile potrebno gospodarsko rast.

Poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije bomo novelo Zakona o davku na dodano vrednost podprli. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa.

Gospod Alojzij Potočnik v imenu Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

ALOJZIJ POTOČNIK (PS PS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovani!

S kolegom Starmanom se strinjam, razbremenimo se vsaj pri razpravah o razbremenitvah. Tokratno noveliranje Zakona o davku na dodano vrednost, ki mimogrede v tem letu ni zadnje, uveljavlja nekatere nove spremenjene postopke in pravila, povezane z obračunavanjem in plačevanjem omenjenega

davka. V slovenski pravni red se prenašata pravzaprav direktivi Sveta in priporočilo komisije Evropske unije. Posredni davki so med tremi najpomembnejšimi davčnimi viri proračuna. Pomembno mesto pa jim pripisujemo tudi v času krize. To niti ni slučajno. Harmonizirani posredni davki so namreč odigrali pomembno vlogo pri uveljavitvi koncepta proste trgovine na stari celini. So pa tudi težave. Davek na dodano vrednost je pogosto tarča izogibanja in utajevanja. Spomnimo se samo nekaj let nazaj, medije, bistveno manj pa sodne dvorane, so polnilni "missing traderji" in tako imenovani "davčni vrtiljaki". Težave z utajevanjem posrednih davkov pa je med prvimi v slovenski zgodovini imel Martin Krpan. Del slovenske tradicije pač. Z zakonom se tudi določa večji znesek letnega obdavčljivega prometa, pri katerem se bo mali davčni zavezanec vključil v DDV, praksa s 25 tisoč evrov se dviga na 50 tisoč evrov. V Pozitivni Sloveniji ocenjujemo, da je prag morda prenizek, toda za dvig vstopnega praga mora Slovenija pridobiti še soglasje Evropske unije. Svet je pri spremembi praga vezan pravzaprav na dve omejitvi. Prva se nanaša na administrativno poenostavitev postopka, drugi pogoj pa predstavlja, da ne pride do pomembnejša vpliva na višino davčnega izplena oziroma donosa.

Ukrepi, ki jih predlaga novela, po našem mnenju brez dvoma pomenijo določeno zmanjševanje davčnoadministrativnih bremen, kar je dobro, zato bomo zakon podpri. Hvala.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Mag. Damjana Petavar Dobovšek v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

MAG. DAMJANA PETA VAR DOBOVŠEK (PS SDS): Hvala za besedo. Še enkrat vsi lepo pozdravljeni!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost prinaša kar nekaj rešitev v smeri zmanjševanja davčnoadministrativnih bremen gospodarstva, predvsem mikro in malim podjetjem, enoosebnim gospodarskim družbam, samostojnim podjetnikom in tudi kmetom z dopolnilno dejavnostjo na kmetiji kot enim najpomembnejših delov slovenskega gospodarstva, predvsem pa poenostavitve pri izpolnjevanju davčnih obveznosti in uvedbe poenotenih pravil glede izdajanja računov. Ti ukrepi pa prispevajo tudi k enostavnejšemu in preglednejšemu davčnemu sistemu, ki bo zagotovil popolnejše zajetje davkov ob manjših stroških za davčne zavezanke in manjših stroških pri upravljanju sistema pobiranja davkov pri davčnih organih. Poglavitne rešitve pri predlagani ukrepi sledijo sprejetim usmeritvam te vlade na področju davčne politike Slovenije in uskladitev z dvema direktivama Sveta Evropske skupnosti. Ukrepi, ki sledijo sprejetim

usmeritvam te vlade v smeri poenostavitve za davčne zavezanke in v smeri zniževanja stroškov postopkov, davčnega nadzora manjših davčnih zavezancev, so predvsem zvišanje praga za vstop v sistem DDV z 25 tisoč na 50 tisoč evrov, za kar pa mora Slovenija, kot smo že predhodno slišali, pridobiti dovoljenje Sveta, kar pomeni, da se bo višji prag lahko uporabljal šele po pridobljeni odobritvi.

Drugo. Posebna ureditev po plačani realizaciji za mala davčne zavezanke, za tiste, katerih vrednost obdavčljivega prometa v zadnjih 12 mesecih brez upoštevanja DDV ne preseže 400 tisoč evrov.

In tretje. Izdaja popravljenega računa na podlagi odločbe davčnega organa, kar je do sedaj predstavljalo težavo v praksi. Prihajalo je do težav pri popravkih odbitka DDV, če so bile v postopku davčnega nadzora ugotovljene nepravilnosti, ki so imele za posledico spremembo obveznosti plačila DDV, kar je bilo ugotovljeno z odločbo. Takšna odločba pa ne more biti podlaga za odbitek DDV pri prejemniku blaga in storitev, zato je sedaj s spremembo zakona o davku na dodano vrednost omogočeno, da na podlagi odločbe davčnega organa izda davčni zavezanec popravljen račun, ki bo prejemniku podlaga za odbitek vstopnega DDV. Ukrepi, ki sledijo v uskladitvi z dvema direktivama Sveta Evropske skupnosti, pa predstavljajo in prinašajo poglavitne rešitve s ciljem boja proti davčnih goljufijam, predvsem tipa "davčni vrtiljak", ki so do sedaj izčrpavale nacionalne proračune vseh držav članic EU. To pa so naslednja nova pravila. Nova pravila v zvezi s krajem opravljanja storitev pri dajanju prevoznih sredstev in plovil v dolgoročni najem osebi, ki ni davčni zavezanec, prinaša načelo obdavčitve po namembnem kraju. Novousklajena pravila o nastanku obveznosti obračuna DDV pri transakcijah znotraj Unije omogočajo tudi primerljivost informacij po rekapitulacijskih poročilih za dobave blaga in pridobitve blaga znotraj EU. Nova pravila za izdajanje računov, s katerimi je zagotovljeno, da je račun veljaven po celi Evropski uniji, z izjemo za predpisane čezmejne dobave, za katere velja obrnjena davčna obveznost, in za dobave, ki se obdavčijo zunaj Evropske unije. Nova pravila so tudi pri izdajanju računov in hrambi računov po načelu enakovredne obravnave papirnatih in elektronskih računov pod pogojem, da se zagotovi pristnost izvora, celovitost vsebine in čitljivost računa. Pogoji za elektronske račune pa niso vezani na predpise, ki urejajo elektronsko poslovanje, temveč so opredeljeni s tem predlogom zakona.

Predlog zakona o davku na dodano vrednost sledi koalicijskim zavezam, ki jih ta vlada korak za korakom tudi izpolnjuje, zato Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke te predloge v smeri zmanjševanja administrativnih bremen za male davčne zavezanke, za zniževanje stroškov davčnega

nadzora in v smeri ukrepanja proti davčnih goljufijam podpira.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospod Matevž Frangež v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Spoštovani in spoštovane!

Z novelo Zakona o davku na dodano vrednost se določajo rešitve v zvezi s krajem opravljanja storitev, v zvezi s pravili o nastanku obveznosti obračuna davka na dodano vrednost pri transakcijah – te se zdaj štejejo za zaključene na koncu vsakega koledarskega meseca, v zvezi s popravkom odbitka davka na dodano vrednost na podlagi odločitve davčnega organa, v zvezi s pravili za izdajanje računov, pravili za hrambo računov in v zvezi s posebno ureditvijo za male davčne zavezance. Z 21. členom se namreč povečuje prag obdavčljivega prometa za uporabo posebne ureditve za male davčne zavezance s 25 tisoč na 50 tisoč evrov. To v Socialni demokraciji pozdravljamo, ker v določeni meri izboljšuje likvidnost majhnih podjetij, vendar pa pogrešamo realizacijo obljube Slovenske demokratske stranke, da bo skrajšanje roka za vračilo preplačanega davka na dodano vrednost na 7 dni po predložitvi obračuna davka na dodano vrednost in skrajšanje roka povračila davka na dodano vrednost izvoznikom.

V prejšnjem mandatu je Slovenska demokratska dvakrat ali celo trikrat vložila predlog zakona o davku na dodano vrednost, o skrajšanju rokov DDV in njegovega povračila. Žal pa lahko ugotovimo, da se danes na te obljube gladko pozablja. Prejšnja vlada je skrajšala vračilo DDV s 30 na 21 dni, ta vlada pa žal na tem področju, ko se likvidnost gospodarstva radikalno poslabšuje, ne dela nobenega napora.

Kljub temu v Socialni demokraciji ne vidimo ovir, da predloga zakona ne bi podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

S tem smo končali s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 16. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **9. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O URAVNOTEŽENJU JAVNIH FINANC.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina 36 poslank in poslancev, s prvopodpisanim gospodom Jankom Vebrom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 10 poslank in poslancev, s prvopodpisanim gospodom Jankom Vebrom, zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici predlagateljev predloga zakona dr. Andreji Črnak Meglič.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD):
Spoštovani, prav lep pozdrav!

V Poslanski skupini Socialnih demokratov smo julija letos skupaj s kolegi iz Pozitivne Slovenije v zakonodajni postopek vložili Predlog zakona o spremembi Zakona za uravnoteženje javnih financ. Že v času obravnave varčevalnega zakona v Državnem zboru smo opozarjali na to, da je 143. člen Zakona o uravnoteženju javnih financ na selektiven, diskriminatoren in protiustaven način posegel v pridobljene kot tudi pričakovane pravice nekaterih upokojujencev. Predlog vložene novele ste na seji Državnega zbora julija letos zavrnili. Da gre za nesorazmeren in krivičen poseg v zatečene pravice, kaže kar 12 tisoč pritožb oškodovancev, mnenja nekaterih vidnih pravnih strokovnjakov in ne nazadnje tudi v juniju mesecu opravljena razprava v Državnem zboru. Pomisleke ste izrazili tudi poslanci DeSUSa in Državljske liste. V koaliciji ste sklenili, da bodo do septembra pripravljene ustrezni popravki 143. člena ZUJF. Smo oktobra, 26 tisoč upokojujencev že četrti mesec prejme nižjo pokojnino, obljubljenih sprememb zakona pa v parlamentu še ni.

Zato smo Socialni demokrati ob podpori poslank in poslancev Pozitivne Slovenije v obravnavo ponovno vložili spremembo tega člena Zakona o uravnoteženju javnih financ. Naj še enkrat na kratko povzamem razloge, zakaj. Vlada je v pravice upravičencev do posebnih pokojnin posegla selektivno. Na podlagi določb drugega in tretjega odstavka 143. člena Zujfa se pokojnine niso znižale vsem, ampak le še 26 tisoč 300 upravičencem do pokojnin pod posebnimi pogoji. Pri tem pa Zakon za uravnoteženje javnih financ ne navaja nobenih kriterijev, na podlagi katerih bi bilo tovrstno razlikovanje kakorkoli utemeljeno, kaj šele, da bi zdržalo pravno presojo. Če je poseg tako selektiven, gre za diskriminacijo in je ta poseg evidentno protiustaven.

Drugi razlog. Ukrep je krivičen, ker bolj kot katerikoli drugi ciljni skupini zmanjšuje pridobljene pravice. Pri tem z zakonom pokojnin selekcioniranih skupin upokojujencev vlada ni zgolj negativno uskladila, temveč je tiste, ki presegajo 622 evrov, na podlagi lestvice nesorazmerno znižala na trajni osnovi. Tako so se pokojnine nekaterih upokojujencev po

uveljavitvi varčevalnega zakona znižale tudi za več kot 25 %. Veliko znižanje njihovih pokojnin pomeni prekomerno breme teh upokojencev pri premagovanju ekonomske krize. Nepravično je, da mora breme znižanja, ki predstavlja manj kot 1 % vrednosti vseh pokojnin, nositi manj kot 5 % upokojencev.

In še tretji razlog. Zakon je posegel tudi v pravico do letnega dodatka upokojencev, katerih pokojnina presega 622 evrov, in teh je 210 tisoč, torej njim ta letni dodatek ni bil izplačan. Na protiustavnost ukrepov 143. člena je opozorila tudi varuhinja človekovih pravic, ki je že sredi julija na Ustavno sodišče vložila zahtevo za oceno ustavnosti tega člena. Čeprav Ustavno sodišče zahteve še ni obravnavalo, lahko upamo, da bo prepoznalo očitne kršitve ustavnosti in razveljavilo izpodbijani člen, v nasprotnem primeru bomo lahko doživeli epilog zgodbe o izbrisanih na Evropskem sodišču za človekove pravice.

Novela, ki jo obravnavamo, je priložnost, da parlament krivice in nepravilnosti ustrezno popravi, da dokaže, da mu je načelo spoštovanja zakonitosti in ustavnosti primarno, zato predlagam, da novelo zakona, ki je pred vami, tudi podprete. Hvala.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Prehajamo na prestavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Roman Žvegljč v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

ROMAN ŽVEGLIČ (PS SLS): Spoštovani podpredsednik, kolegice in kolegi, še enkrat lep dober dan!

Za začetek bi rad nujno povedal naslednje. Tudi v Slovenski ljudski stranki smo že v poletnih mesecih opozorili, da resnično obstaja določena napaka v Zakonu o uravnoteženju javnih financ. Gre za tiste, ki so po takšnem ali drugačnem spletu okoliščin prebili del delovne dobe v drugih republikah, tam so za tisto obdobje plačevali prispevke za pokojnino in so bili povsem neopravičeno vključeni v ta krizni ukrep. Oni so prispevke plačali tako ali drugače, vse ostalo je resnično problem držav in njihovih ureditev. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je že pripravilo popravke, ki jih je koalicija uskladila in bodo v nekaj dneh prišli v parlamentarni postopek. Gre za okvirno 8 tisoč ljudi. Zato bom sedaj govoril izključno o vseh ostalih rešitvah, ki jih predvideva ta opozicijska novela zakona, iz nadaljnje razprave pa bom izvzel tudi teh 8 tisoč državljanov, ki jim bomo napako popravili. Govorimo o popravkih 143. člena Zakona o uravnoteženju javnih financ, vložena je že drugič. Gre za krizni zakon, za začasni ukrep kot prilagoditev na gospodarsko situacijo in tega nihče ne zanika. Posegel naj bi praktično v vse pore življenja, tudi v pokojnine, ki jih delno ali v

celoti financira država, zato je izredno zanimivo, da je izključno en in isti člen jedro vseh debat. So mogoče problematična določena znižanja porodniških dopustov, otroških dodatkov, študentskih pravic, ukinitve državnih pokojnin še iz časov prejšnje vlade – jaz po navadi rečem tako imenovane izbrisane kmečke gospodinjice – zmanjševanje socialnih pravic najbolj šibkim v družini? Presenetljivo, da ne. Glavni problem v tej državi so pokojnine približno 3 % upokojencev, ki so bili upokojeni pod posebnimi zakonodajnimi pogoji. Problem so torej tiste pokojnine, o katerih lahko večina Slovencev samo sanja, saj ne temeljijo na vplačilih – vsaj ne v celoti. Kar je pa še toliko bolj zanimivo, gre izključno za pokojnine, ki so višje od 620 evrov. Torej po teh neumornih aktivnostih opozicije po vlaganih zakonih ter številnih poslanskih vprašanjih lahko presodimo, da je to eden izmed najpomembnejših problemov te države. Sedaj morate to dopovedati samo še 340 tisočim slovenskih upokojencev, ki so celo življenje garali v proizvodnji in v celotni dobi plačevali v pokojninsko blagajno, pa lahko danes v začetku meseca samo sanjajo 620 evrov. Da niti ne omenjan tistih posebnih pokojnin, ki presegajo tisoč evrov. Še več. Nekateri smo s tem zakonom omejili na tisoč 450 evrov, ker so se prej gibale okoli 2 tisoč evrov. Lahko, da se vam zdi 2 tisoč evrov primerna nagrada za določene posebne dosežke, tudi sam s tem ne bi imel problemov, če bi bila država v odlični finančni kondiciji, pa temu danes še zdaleč ni tako. Sprejeti smo morali ta krizni davek in znižanje sredstev smo porazdelili sorazmerno, torej na način, da znižanje ni prizadelo tistih s pokojninami, nižjih od 622 evrov. Res je, določili smo tudi izjeme. Izjeme od znižanja so določene osebe, ki jim državni proračun krije zgolj kratko obdobje pokojninske dobe, na primer pripadnikom Teritorialne obrambe Republike Slovenije, ki bi bili zaradi 14-dnevne obrambe v nesorazmernem obsegu prikrajšani pri pokojnini, oziroma tistih, katerih poseg v pokojnino ne bi pomenil nikakršnega finančnega učinka, kot na primer, če se ne motim, gre po navedbah pristojnega ministra samo še za eno žrtev vojnega nasilja.

Velikokrat v koaliciji poslušamo kritike, da je treba vzeti tam, kjer je, da naj se vzame tistim, ki imajo. Spoštovani, točno to je bilo s tem členom Zujfa narejeno. Sorazmerno, glede na višino prihodka, smo vzeli več tistim, ki pač več imajo. 300 evrov se sliši ogromno – kajne? Toda če govorimo o tisoč 100 evrih – po znižanju – visoki pokojnini, to ni več številka, ki bi pomenila tako drastično odrekanje. Ne nazadnje, moja mama ima manj kot 400 evrov pokojnine, tudi moj oče kot aktivni udeleženec vojne za Slovenijo ima 420 evrov pokojnine. Govorim o 340 tisočih evrih. Na eni strani imamo tiste, ki so izpolnili pogoje za upokojitev na podlagi starosti ali delovne dobe in prejemajo pokojnino, ki jo pač prejemajo, dostikrat prenizko za človeka, ki je delal 40 let ali več, na drugi strani pa skupino

ljudi, ki si je z leti pridobila določene dodatne pravice iz pokojnine, in to v zelo visokem obsegu. Sedaj pa jaz sprašujem, kaj je alternativa v trenutni ureditvi. Linearno znižanje vseh pokojnin – torej tistim ostalim 27 % upokojencev? Vsem naj torej znižamo za 10 %, tudi tistim, ki imajo 400 evrov ali manj, kot tudi tistemu, ki ima tisoč 500 evrov? Kaj mislite, komu se bo to bolj poznalo?

Spoštovani, trudimo se na vse kriplje, da bi to državo postavili na noge, da bi naredili korake, ki bi jih morali že pred leti, da bi v red spravili totalno sesute javne finance. Zato hvala opoziciji, da nam pri tem pomaga. Res pa je, da ta njihov predlog za opozicijo nima nobenih finančnih učinkov. Opozicijo, ki ta zakon predlaga, to ne stane nič. Stane pa državo. In to več kot 20 milijonov evrov na leto. S tem členom Zakona o uravnoteženju javnih financ nismo naredili nobenega novega socialnega problema, so pa nekateri občutili krizno stanje, v katerem se država nahaja. Niti slučajno niso edini, niti slučajno niso najbolj prizadeti.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo glasovali proti temu zakonu. Raje bomo z reformami poskusili zagotoviti lepšo prihodnost za tisto množico upokojencev, ki se že danes težko prebijajo skozi mesec. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospa Marija Plevčak v imenu Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Hvala za besedo.

Pred nami je ponovno predlog sprememb Zakona o uravnoteženju javnih financ, ki smo ga obravnavali in večinsko zavrnili na 16. izredni seji Državnega zbora v mesecu juliju. Priznam, zelo všečen predlog za črtanje 143. člena zakona, izvzemši prvi odstavek, ki govori o usklajevanju pokojnin. In prvi bi moral biti DeSUS, ki bi ta danes obravnavani zakon na vsak način podprl. Takšno je mnenje mnogih, ki se obračajo na Poslansko skupino DeSUS, mnenje tistih, ki so bili prizadeti z Zujfom, mnenje Zveze društev upokojencev Slovenije in tudi opozicije. Ob prejšnji obravnavi tega istega zakona smo v Poslanski skupini DeSUS povedali, da je glede na javnofinančno stanje nerealen. Minister je že na takratni obravnavi pojasnil, da gre za 60 milijonov evrov, ki bi jih bilo treba zagotoviti še pri letošnjih proračunskih izdatkih. Vzeti bi bilo treba nekje drugje še več, kot je bilo z Zujfom odvezeto. Pri tem naj spomnim, da je Zujf v breme krize, ki naj bi se z varčevalnim zakonom vsaj delno omilila, uravnoteženo posegel v vse družbene skupine. Med drugim je znižanje plače javnim uslužbencem linearno vsem za 8 %. Tako je bilo prizadeto delovno aktivno prebivalstvo, starši, ki

preživljajo in šolajo svoje otroke, in veliko njih rešuje tudi stanovanjski problem.

Nasproti javnim uslužbencem so v času krize še bolj prizadeti delavci v realnem sektorju. Njim pa se plače niso samo zniževale, ampak jih je na tisoče ostalo brez dela, kar pomeni, da so ostali popolnoma brez vsakih dohodkov. Milijardo in 440 milijonov prispeva država v proračun za pokojninsko blagajno. Kar ena tretjina teh sredstev, to je 440 milijonov, je namenjena pokrivanju plačila tistih vrst pokojnin, ki ne temeljijo na vplačanih prispevkih. So izjemne in izhajajo iz posebnih predpisov, ki so omogočili upokojevanje pod ugodnejšimi pogoji. Seveda v prejšnjem sistemu.

Veljavni zakon o uravnoteženju javnih financ je pri varčevanju iz naslova pokojnin in letnega dodatka upokojencem izhajal iz stališča, da se ne sme poseči v podpovprečne pokojnine in da se ne poseže v tiste pokojnine, ki temeljijo na vplačanih prispevkih, torej na minulem delu. Kot povprečno pokojnino je zakon opredelil, da gre za znesek 622 evrov. Tako se je na ta znesek orientiralo znižanje oziroma črtanje letnega dodatka za upokojence, ki je zajel sicer vse vrste upokojencev in znižanje pokojnin, ki so nad tem zneskom, ki pa izvirajo iz drugega člena, to je iz 232. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Povprečna starostna pokojnina po podatkih za september znaša zdaj 613 evrov. Prejemnikov starostne pokojnine, ki imajo pokojnino nižjo od 600 evrov, je izmed vseh upokojencev, skupaj torej od skoraj 590 tisoč, kamor se štejejo tudi po tem členu, ki sem ga prej navedla, okoli 214 tisoč. Dejstvo je, da nekateri izmed tako imenovanih privilegiranih upokojencev prejemajo tudi trikratnik povprečne starostne pokojnine. Spomnim naj tudi na to, da se pokojnine že nekaj let ne usklajujejo, kot je predvideno v pokojninskem zakonu, saj smo v letu 2010 pokojnino uskladili samo polovično, v letu 2011 so bile usklajene samo za četrtnino rasti plač, v letošnjem letu pa še popolnoma nič, so popolnoma zamrznjene. Še vedno menimo, da je varčevanje na vseh segmentih, ki se črpa iz proračuna, potrebno in nujno. Naše splošno sprejeto stališče je že v času sprejemanja Zujfa bilo – in ga še vedno zagovarjamo, da se z varčevalnimi ukrepi lahko poseže le v tisti del pokojnin, ki so privilegirane in ki niso posledica plačanih prispevkov iz minulega dela ter so nadpovprečne. Po našem mnenju linearno znižanje na področju pokojnin ne bi bilo primerno oziroma pravično.

Varčevanje na področju pokojnin naj bi se namreč dotaknilo vseh – razen socialnoogroženih. Država s takšnimi ukrepi stabilizira javne finance in zagotavlja finančno vzdržnost pokojninskega sistema, da bo tudi v bodoče omogočeno zagotavljanje pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter njihovo izplačevanje iz pokojninske blagajne.

V Poslanski skupini DeSUS prejemamo veliko odzivov upokojencev na določbe 143.

člena Zakona za uravnoteženje javnih financ. Iz njihovih pisem je bilo mogoče razbrati, da so razočarani in prizadeti, a večinoma so se hkrati tudi zavedali, da se naša država nahaja v globokem primežu gospodarske krize, zaradi česar so potrebni resni, včasih celo skrajni ukrepi.

V poslanski skupini DeSUS smo pri prejšnji obravnavi tega istega zakona vendarle sklenili, da so v varčevalnem zakonu potrebni določeni popravki, da so se nekaterim zgodile krivice in da jih bo treba čim prej sanirati, seveda ob predpostavki vezanosti vplačila prispevkov. Pripravljen je že osnutek vladnega predloga popravka Zujfa, ki je po naši oceni korektno pristopil k popravkom veljavnega besedila. Iz razloga glavnega cilja varčevalnega zakona ne moremo podpreti tega, kar obravnavamo danes, sicer pa se bomo o dokončni naši odločitvi izrekli ob glasovanju. Hvala.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije. Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, lep pozdrav tudi mladim obiskovalcem, bodočimi parlamentarcem!

Naj spomnim, da je Poslanska skupina Nove Slovenije v fazi sprejemanja Zakona za uravnoteženje javnih financ Vlado zadolžila, da spremlja in temeljito analizira učinke tega zakona, za katerega se gotovo vsi strinjamo, da je izjemno kompleksen. Mi z zadovoljstvom ugotavljamo, da Vlada te analize opravlja oziroma da jih je naredila in tudi že pripravila eventualne korekcije Zakona za uravnoteženje javnih financ, prav 143. člena, in tudi pričakujemo, da bo danes, jutri ta zakon vložen v Državni zbor.

Zdaj pa k uvodu. Lansko jesen je država Slovenija padla v dramatično javnofinančno situacijo, ko je med drugim bilo resno ogroženo financiranje državnega proračuna, dolg države je eksplodiral in narasel ob koncu leta na 47,4 % bruto domačega proizvoda. Javnofinančni primanjkljaj lani je znašal 6,4 % BDP, kar je več kot leta 2010, ko je bil pri 5,7 % BDP. Od konca leta 2008 do prvega četrletja 2011 se je javni dolg države povečal z 8,2 na kar 16,4 milijarde evrov ali skupaj kar za 8,2 milijardi evrov. Izraženo relativno glede na velikost ustvarjenega BDP se je v obdobju prejšnje vlade javni dolg države več kot podvojil, z 21,9 % na 47,4 % BDP. Zato si je koalicija petih strank zadala nalogo zaustaviti nadaljnje padanje Sloveniji po mnogih, ne samo javnofinančnih kazalnikih, in popeljati Slovenijo na pot ponovne rasti in na pot uspešne evropske države, kakršno si vsi državljani Republike Slovenije zaslužimo. V tem projektu je stabilizacija javnih financ prva prioriteta. Stabilizacija javnih financ med drugim pomeni

uravnotežen proračun države ali bolj preprosto, zavedanje in ravnanje po načelu "trošimo lahko le toliko, kot ustvarimo". Ob tem ne pozabljamo in vzporedno sprejemamo ukrepe za gospodarsko rast, ki je s stabilizacijo javnih financ v močni korelaciji. Prisegamo na trditev: stabilnost za rast in rast za stabilnost. V Novi Sloveniji si želimo, da bi bili vsi odgovorni državljani, še posebej tisti, ki so jim zaupane odgovorne funkcije oziroma delovna mesta in da bi krizo, za katero vemo, da ni trenutne narave, ampak da je to stanje v družbi in državi, vzeli kot izziv, priložnost in nujnost, da prevetrimo vsak delček delovnega procesa oziroma procesa upravljanja in ugotovimo, zakaj je naš sistem tako strahovito birokratsko tog, rigid in predvsem izjemno izjemno drag. Ob sprejemanju Zakona za uravnoteženje javnih financ na področju obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja so bila zasledovana zlasti načela enakosti oziroma pravičnosti in sorazmernosti, ki pri presoji in posegu v različne pravice, torej proračunske izdatke, zagotavljajo enak ali vsaj primerljiv položaj in pravično porazdelitev finančnih bremen. Pri zmanjševanju proračunskih izdatkov so in morajo biti v enakem položaju vse kategorije upravičencev, katerim se pravice zagotavljajo iz proračuna, to so plače v javnem sektorju, transferji posameznikom in gospodinjstvom, družinam, primanjkljaj v pokojninski blagajni in tudi posebne pravice posameznih skupin upokojujencev, za katere sredstva v celoti ali deloma prispeva državni proračun. V mislih imam 232. člen ZPIZ-1. Sredstva, ki se bodo prihranila z zmanjšanjem izdatkov proračuna so nujno potrebna za doseg cilja javnofinančne stabilizacije. Pri tem pa je potrebno poudariti, da smo z Zujfom posegli na vsa področja, kjer je bilo to potrebno in da ni bilo več na izbiro drugih učinkovitih ukrepov, s katerim bi se lahko približali zelenemu cilju. Eno temeljnih načel pri pripravi varčevalnega paketa je bilo sprejetje takšnih ukrepov, ki bodo prizadete obremenili sorazmerno glede na njihov premoženjski status. Drugo pomembno načelo pa je bilo načelo pravičnosti. Tisti s prihodki, ki so nižji od povprečja varčevalnih ukrepov praktično niso občutili. Razprava o tem, koliko je nekdo izgubil ne odraža dejanskih dimenzij varčevalnega ukrepa in varčevalnega ukrepa. Če nekdo v povprečno pokojnino, če nekdo s povprečno pokojnino 622 evrov, se opravičujem, če nekdo javnosti navaja, da se mu je pokojnina znižala za 350 evrov, se upokojujencu s povprečno pokojnino 622 evrov zdi to šokanten podatek. Če pa vemo, da gre za prejemnika pokojnine pridobljene na podlagi posebnih predpisov pod ugodnejšimi pogoji ali z ugodnejšo odmero, ki bo namesto dosedanjih 1800 evrov naslednje leto in pol prejemal 1450 evrov mesečno, podatek vendarle ni tako spektakularen.

Je pa res, da gre v primeru Zakona za uravnoteženje javnih financ za prvi tovrstni zakonski paket v zgodovini slovenske države, ki

državljanom jemlje. Zato je razumljiv buren odziv posameznikov, ki so jih ukrepi prizadeli. Vendar pa je pri splošni oceni učinkov Zakona za uravnoteženje javnih financ treba le-te presojati po razlogih, ki so pripeljali do varčevalnega paketa, slabe gospodarske razmere v državi, ki so posledica svetovne gospodarske krize in nespametnih odločitev v preteklosti.

V Poslanski skupini Nove Slovenije poudarjamo, da so se z zakonom za uravnoteženje javnih financ začasno znižale le pokojnine, ki nimajo kritja v plačanih prispevkih. Pri tem imamo sicer v mislih vseh 16 kategorij iz 232. člena ZPIZ-1, na katere se nanaša 143. člen Zakona za uravnoteženje javnih financ. Mi tudi mislimo, da bi najbrž morali vojaki nekdanje Jugoslovanske ljudske armade zahtevati denar za svoje pokojnine iz naslova sukcesije.

Še posebej pa poudarjamo, da bi morali jasno razmejiti pokojninsko zavarovanje, torej pokojnino v trend za zasluge. Slednje bi morale biti izplačane na primer iz socialne, ne pa pokojninske blagajne.

Na koncu velja seveda poudariti, da predlog sprememb zakona za uravnoteženje javnih financ, ki ga predlagajo kolegi Socialni demokrati, ne vsebuje obrazložitve finančnih učinkov, izplačila letnega dodatka, ter vira zagotovitve potrebnih finančnih sredstev za zagotovitev pokritja izpada sredstev, ki so bila privarčevana iz naslova 143. člena Zakona za uravnoteženje javnih financ. Iz naštetih razlogov je potrebno ugotoviti, da predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona za uravnoteženje javnih ni mogoče podpreti. In tako bo Poslanska skupina Nove Slovenije tudi ravnala. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Mag. Barbara Žgejner Tavš v imenu Poslanske skupine Pozitivna Slovenija, izvolite.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS):
Hvala za besedo. Spoštovani kolegice in kolegi!

Ko sem poslušala predstavitev stališč nekaterih poslanskih kolegov pred menoj, moram reči, da sem res v dilemi, kako pravzaprav začeti s predstavitvijo stališča Poslanske skupine Pozitivna Slovenija. Toliko različnih dilem se mi je odprlo, da pravzaprav res ne vem, kaj je pošteno in kaj ni pošteno v tej državi. Res ne vem več, ali res vsi verjamemo, da je luksuz pokojnina v višini 623 evrov. To sem danes slišala in temu ne morem verjeti. Pravim pa, da je biti pošten nekaj, in če smo poštene vsi skupaj, je prav, da včasih priznamo in popravimo tudi napake. V nasprotnem primeru, pravim, da smo nepoštene do ljudi, do tistih ljudi, ki smo jim, pa govorim sedaj, vsi poslanke in poslanci povzročili krivice, četudi smo nekateri jasno opozarjali, kaj se bo zgodilo, če bo zakon o uravnoteženju javnih financ zaživel v praksi, in glasovali proti temu vladnemu zakonu. Ampak bom rekla, da kolektiviziram

krivdo in prevzemam del svoje odgovornosti tudi nase. In ker smo sposobni, nekateri poslanke in poslanci, prevzeti del odgovornosti nase, smo pripravili tudi spremembo zakona. S to novelo zakona popravljamo krivice.

Pa bom začela z besedami, ki sem si jih zapisala v enem razmišljanju, da je vlada v začetku svojega mandata odprla Pandorino skrinjico. Iz te Pandorine skrinjice še vedno letijo škandalozni primeri, pa naj si bo političnih igrac ali načrtnih manipulacij, ki smo jim priča tudi danes. Žal! V tem kontekstu se je v zadnjem času odvilo več škandaloznih izjav nekaterih posameznih vladnih poslancev, pa tudi ministrov, ki svoje napake opravičujejo z nujnostjo hitrega sprejemanja zakonov, ki imajo pravzaprav reformno naravo. Se boste najbrž spomnili, da nam je premier že ob sprejemanju zakona o uravnoteženju javnih financ, tega vladnega krivičnega zakona, grozil, da ker je treba javne finance konsolidirati, moramo sprejeti ta reformni mega zakon, v nasprotnem primeru lahko pride celo do predčasnih volitev. Pa je bil zakon res sprejet. Še enkrat želim poudariti, to, kar se je dogajalo ob sprejemanju tega vladnega zakona, ki je posegel v 49 področnih zakonskih aktov, je bil pravzaprav parlamentarni unikum v naši državi. Nedopustno početje, ki smo mu v Pozitivni Sloveniji zelo odločno nasprotovali, ker, prvič, ta zakon ni temeljil na analizah in projekcijah, kaj bodo posamezne rešitve prinesle v praksi. Drugič, ker je bilo v njem več rešitev, ki so tudi po mnenju Zakonodajno-pravne službe nakazovale na ustavno spornost. In tretjič, ker smo ga poslanci sprejemali v časovni ihti, brez ustreznega znanja in vedenja, kaj zakon prinaša. Bom rekla, glej ga šment, mesec dni kasneje iščejo opravičila za svoje početje tudi ministri. Tisti, ki so z vso odgovornostjo zakon pripravljali, vsaj upam, da odgovorno, in ga tudi podpirali do sprejetja v Državnem zboru. Minister Erjavec se rad v svoji, da ne bom rekla "bogovski podobi" pred kamerami pohvali, da štiti svoje upokojujence. Pa je priznal, da ni vedel, kaj sprejema, da je bil zaveden s strani vlade, njegove vlade. Da bo popravil svojo napako, obljubljal je celo svoj zakon do konca septembra. In ta zakon naj bi popravil storjene napake. Nič od tega se do konca septembra oziroma do danes, 23. oktobra, ni zgodilo. Zato pravim, besede so prepocene. Tudi ko je bila njegova poslanska skupina pozvana k sopodpisu našega predloga novele zakona, podpore nismo dobili. Pa recimo, spoštovane poslanke in poslanci, pa se zdaj obračam na vas, DeSUSa pa tudi Državljske liste, da imate danes novo priložnost. Ne sprejemam opravičil, da je do izbrisa pokojnin prišlo zato, ker gre za privilegirane pokojnine, bonitete, ki niso bile upravičeno dodeljene. Take izjave po moji oceni razkrivajo resničen namen vladnega varčevanja, ki pomeni ideološki obračun z nekaterimi kategorijami upokojujencev – zgolj nekaterimi. Za to ceno je bila vlada pripravljena poseči v mednarodne pogodbe in

povoziti celo lastno ustavo, ki bi morala biti najvišji pravni akt, biblija, če hočete, politike. Varuhinja človekovih pravic je v svojem letnem poročilu za preteklo leto zelo jasno zapisala: "Zakon ne sme neposredno poseči v z odločbo že odmerjeno pokojnino." Ravno to ste, spoštovani vladni poslanke in poslanci, storili z Zakonom o uravnoteženju javnih financ – nesorazmeren poseg v sistem proračunskih pravic, pri čemer ste določili cenzus 622 evrov. Vse, kar je nad tem zneskom, vse pokojnine nad tem zneskom 622 evrov so tako rekoč po vaši oceni nadstandardne pokojnine, luksuz, ki gre lahko v kvoto "nepravičnih" socialnih transferjev in se torej lahko preprosto ukine. Bojim se, da je to pravi namen in cilj takega početja. Ni prav in ni pošteno! Z Zakonom o uravnoteženju javnih financ ste prizadeli v grobem 27 tisoč upokojencev. Političnim izbrancem ste odvzeli tudi do četrte dohodkov, pokojnin. Ali je to res sorazmeren poseg v pravice? Udeleženci NOB in drugi vojni veterani, španski borci, narodni heroji in nosilci partizanske spomenice, žrtve vojnega nasilja, več kot 8 tisoč oseb je bilo zaposlenih na območju nekdanje skupne države Jugoslavije, v državni pokojninski sistem so enakovredno vplačevali prispevke iz dela. Potem so tu interniranci, begunci, delovni deportiranci, prejemniki izjemnih pokojnin za posebne dosežke na področju športa in kulture, med njimi vrhunski športniki, kulturni delavci, tudi rudarji, da ne naštavam vseh kategorij, ki so bile prizadete z vladnim zakonom o uravnoteženju javnih financ.

Še enkrat bom dejala in se obrnila na predstavnike DeSUSa oziroma predsednika te stranke, ki je vladna stranka in soodgovorna za to početje, da ob podpori nižanja pokojnin pravzaprav sam ni vedel, kaj počne, ker mu vlada, njegova vlada, ni predstavila vseh podrobnosti zakona. Jaz se resno vprašam, kako daleč gre lahko posameznikova ignoranca tega parlamenta, pa bom rekla zdaj na splošno, do volivk in volivcev oziroma državljanek in državljanov te države. No, da je bila storjena napaka, danes javno priznava tudi minister Šušteršič. Istočasno se vlada ali nekateri vladni ministri še vedno trudijo iskati opravičila za svoje početje in še vedno iščejo opravičila, zakaj bodo iz Zujfa in tudi nove pokojninske zakonodaje izključeni še vedno zgolj nekateri oziroma nekatere skupine upokojencev. Kot smo danes slišali, vladni predlog zakona, ki naj bi se pripravljali, bo krivico odpravil zgolj za 8 tisoč upokojencev. Vsega skupaj pa je bilo prizadetih z Zakonom o uravnoteženju javnih financ okrog 27 tisoč upokojencev.

Skrbi me tudi nekaj drugega – ideološka plat tega vladnega početja. V Sloveniji pravzaprav postaja sramotno biti vrhunski športnik ali pa, bom tu uporabila besede enega od komentatorjev v enem od slovenskih časopisov. Citiram: "Vlada partizanom jemlje denarni nadomestek za kri in znoj, ki so jo vgradili v suverenost Slovenije." Niso glavne

pokojnine, in tukaj se obračam na enega od govornikov pred menoj, pokojnine oseb, približno 3 tisoč jih je omenil, ki so tako rekoč nadstandardne, in je dodal – nad 640 evrov. Dovolite, da tudi danes, ker želim orisati realno problematiko, posledice Zakona o uravnoteženju javnih financ, ponovim zgodbe tistih ljudi, ki so bili prizadeti z zakonom in ki nimajo pokojnin v zneskih 2 tisoč ali tisoč 800 evrov, da boste videli, slišali in morda dojeli, da so bile res storjene napake. Danes imamo priložnost, da te napake popravimo. Bom citirala zgodbe. "Zaradi postopnega ukinjanja premogovništva v Sloveniji je slovenska vlada sprejela zakon o izjemnih pokojninah v premogovništvu. Ne gre za nadstandardne pokojnine. Sam sem ta zakon sprejel in šel v pokoj leta 1999 z 31-letno delovno dobo. Celotno delovno dobo so se mi redno odvajala sredstva v pokojninsko blagajno in država ni prispevala ničesar. Ker mi je takrat zmanjkalo še devet let do polne pokojninske dobe, to je 40 let, se mi je pokojninska osnova zmanjšala za 18 %, 2 % za vsako manjkajoče leto. V odločbi o upokojitvi, ki sem jo prejel od Vlade Republike Slovenije, je zapisano, da za mojo pokojnino jamči Republika Slovenije in se izplačuje v celoti iz državnega proračuna, vendar samo do dosega upokojitvene starosti, nato se izplačilo pokojnine preloži na ZPIZ, torej Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje." To je bil zakon, to je bila odločba. In kakšne so posledice sedaj novega vladnega zakona o uravnoteženju javnih financ? Tej osebi, temu gospodu se je pokojnina zmanjšala za 100 evrov – na 641 evrov. To ni nadstandardna pokojnina, ki znaša 2 tisoč evrov ali tisoč 800, ker problem, kot rečeno, naj bi bile zgolj te pokojnine.

Druga zgodba. Babica sodelavca je 7 let delala v Makedoniji kot medicinska sestra. Takrat to ni bila druga država, ampak bratska socialistična republika iste države. Potem je prišla v Slovenijo, se poročila, delala do upokojitve, sedaj pa so ji za 140 evrov ali šestino znižali pokojnino, saj ji manjka tako rekoč 7 let. Ko je delala v Makedoniji, je redno plačevala vse prispevke.

Tretja zgodba. Takrat šestnajstletni fant je moral proti svoji volji na delo v Bosno, v rudnik lignita – proti svoji volji, pri šestnajstih letih v nekdanji skupni državi. Ta gospod, danes upokojenec, od lastne države Slovenije doživi novo kaznovanje. Pokojnino ima nižjo za 50 evrov. Tudi ta gospod ne prejema nadstandardne pokojnine v znesku 2 tisoč evrov. In kategorija vojnih invalidov, tistih, ki so branjenje države plačali s svojim zdravjem. Veste, tudi njim ste, trdim, neopravičeno odvzeli del pokojnine. Neopravičeno, ker so oziroma bi morali do teh ljudi čutiti neizmerno spoštovanje in hvaležnost za njihovo plemenito dejanje. Pa sem tudi včeraj v odgovoru ministra Vizjaka na moje poslansko vprašanje čutila sprenevedanje in pravzaprav minimiziranje problematike nižanja pokojnin oziroma brisanja določenih kategorij iz

pokojninske blagajne. To bo namreč storila tudi nova pokojninska zakonodaja. Preprosto bodo pokojnine, ki nimajo osnove v vplačilih, okarakterizirane kot socialni transfer, s čimer bo vlada pravzaprav sama sebi odprla prosto pa tudi legalno pot, da bo te socialne transferje, ki so vezani na socialni status posameznika oziroma družine, tako rekoč cenzus, preprosto ukinila. Jaz pravim, da gre tukaj za preurejanje vrednot, in kot opozarjajo na Socialni zbornici, preurejanje socialne države, ki bo po napovedih prinesel dodatnih 100 tisoč revnih. Veste, politiki lahko s svojim zavednim ali nezavednim početjem tudi takrat, ko pritiskamo na gumb, pravzaprav generiramo strah in negotovost. Ta privilegij je naš in z vso odgovornostjo se ga moramo zavedati. Pravim pa, da lahko z vso odgovornostjo tudi prispevamo k pozitivnim rešitvam, takim rešitvam, ki pomenijo kolektivizacijo duha, ki pomenijo pravičnost in poštenost.

Ker počasi zaključujem s predstavitvijo stališča Poslanske skupine Pozitivne Slovenije, dovolite, da ob koncu, preden vas pozovem, da tako kot bo Poslanska skupina Pozitivne Slovenije podprla novelo zakona, to storite tudi vi, opozorim ali pa vsem tistim, ki še vedno ne veste, kaj je prinesel Zujf in kaj prinaša naša novela, pravzaprav pojasnim eno ključno napako, ki ste jo nekateri izrekli ali jo izkate danes. Zakon o uravnoteženju javnih financ, ki je, trdim, neopravičeno posegel v pokojnine 27 tisoč upokojencev, je to storil ne za kratek časovno omejen čas, ta poseg je časovno neomejen in trajen. Ne se izgovarjati, da gre za nujne varčevalne ukrepe. Jaz pravim, da gre za zelo jasno in načrtno dejanje vladne politike. Tem ljudem je ta državni zbor, ta vlada pravico do pokojnine odvzel trajno.

Spoštovane kolegice in kolegi! Zakon, ki smo ga pripravili v opoziciji, v SD in Pozitivni Sloveniji in ki je danes pred nami, pravzaprav popravlja storjene krivice, o katerih sem govorila, in verjamem, da tudi tiste krivice, ki jih bomo lahko obelodanili med nadaljnjo razpravo danes v Državnem zboru. Prav bi bilo, da se vsi skupaj zavedamo odgovornosti našega početja do državljanov in državljanov, tudi tistih, pa bom še enkrat rekla, ki so s svojim življenjem, zdravjem plačali, da danes lahko živimo v samostojni in neodvisni Sloveniji. Prav je, da smo ponosni čisto na vsakega državljanu te države, ki živi tukaj, ki je kdajkoli prispeval in ki bo kdajkoli v prihodnosti prispeval za to, da lahko živimo svobodno, srečno.

Jaz upam, da je to dovolj velik razlog, da res odgovorno podpremo predlog novele zakona. Vsi tisti, ki pravite, da je zakon pomanjkljiv, ki imate pripombe na zakon, boste imeli v nadaljnjem proceduralnem postopku v drugi obravnavi na matičnem delovnem telesu možnost, da boste svoje pripombe ali popravke izrazili tudi v obliki amandmajev. Zato kot že rečeno poziv, tako kot bo storila Poslanska skupina Pozitivne Slovenije, da novelo zakona

podprete tudi ostali koalicijski poslanci. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa.

Gospa Romana Tomc v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik! Drage kolegice in kolegi!

Zakon o uravnoteženju javnih financ je bil sprejet predvsem z namenom zmanjševanja proračunskih izdatkov in stabilizacije javnih financ, pri čemer je bila posebna pozornost namenjena skrbi, da so z ukrepi čim manj prizadeti tisti, ki imajo nizke prihodke. Načelo solidarnosti je bilo eno temeljnih načel, ki je bilo upoštevano pri pripravi zakona. Tako so bila sredstva pravično in sorazmerno zmanjšana vsem družbenim skupinam, spomnimo se javnih uslužbencev, upokojencev, družin, mladih, invalidov, vojnih veteranov in še mnogo drugih. Znižanje pa je bilo pravično in sorazmerno porazdeljeno tudi znotraj te skupine, ki jo danes omenjamo in znotraj vseh družbenih skupin. Upokojenci, ki so pridobili pokojnino z vplačanimi prispevki iz naslova dela, so veliko breme prevzeli že z ukrepom zamrznitve pokojnin in prilagoditve izplačila letnega dodatka. Za upokojence, ki pa so deležni dodatnih pravic, ki nimajo pravice in podlage v plačanih prispevkih v slovenski pokojninski sistem in zato prejemajo pokojnine, ki to niso in ki delno ali v celoti predstavljajo obveznost državnega proračuna, pa je Zujf določil tako imenovano negativno uskladitev. To pomeni, da zakon ni posegel v pravico samo, ampak je omejil samo višino sredstev, ki jih državni proračun zagotavlja za financiranje tega posebnega dela posebnih ugodnosti. Pravice še vedno obstajajo, pogoji za njihovo pridobitev se niso spremenili in vsi ti zakoni, posebni zakoni, v katerih so urejene te pravice, še danes in v nespremenjeni obliki veljajo. Tudi na tem področju pa so bili ukrepi premišljeni in niso posegali v izplačila, ki so manjša od 622 evrov. Že večkrat smo slišali, pa ponovimo še enkrat, ker se velikokrat to pozablja. Iz proračuna se letno izplača približno 1 milijarda evrov za pokojnine iz dela, dodatni denar iz proračuna in 440 milijonov za tiste pokojnine oziroma prejemke, ki imajo naravo posebnih pravic. Glede na to, da je iz naslova neuskladitve pokojnin in nižjega izplačila letnega dodatka za letošnje leto predvideno več kot 100 milijonov evrov prihranka, iz naslova tako imenovanih izjemnih pokojnin pa okoli 18 milijonov evrov, je mogoče sklepati, da je ukrep ustrezno uravnotežen. Breme prihranka se je tako porazdelilo med oboje: med tako imenovane prave pokojnine in tako imenovane izjemne pokojnine. Kot rečeno pa je porazdelitev sorazmerna tudi znotraj same kategorije izjemnih pokojnin. To zagotavlja prilagojena

lestvica, ki omogoča, da relativno več prispevajo tisti, ki imajo več, ki imajo višje pokojnine, in manj tisti, ki imajo nižje prihodke. Ob upoštevanju, da se v izjemne pokojnine, ki so nižje od 622 evrov, ni posegalo in da tudi po uveljavitvi Zujfa izjemna pokojnina še vedno lahko znaša tisoč 450 evrov, bi pred upokojenci, ki morajo živeti s pokojninami, ki so na robu revščine, težko trdili, da gre za nepravilnost in da gre za drastične in nesorazmerno težke ukrepe. Prav tako je težko sprejeti očitke, ki jih uživalci izjemnih pokojnin oziroma zagovorniki, kar smo že danes slišali, vztrajno ponavljajo v javnosti, in sicer da gre za kaznovanje, da gre za kaznovanje posebej izbranih skupin upokojencev. Takšni argumenti lahko izhajajo samo iz nezadostnega poznavanja pokojninskega sistema, posebej pa aktualnega 232. člena, o katerem govorimo. Enako velja za ideje o linearnem znižanju prejemkov. Naj pojasnim. V ta člen so namreč vključene zelo različne kategorije upravičencev, ki v veliko primerih nimajo nobenega drugega skupnega imenovalca kot tega, da je vir za izplačilo njihove pravice proračun Republike Slovenije. Tako so recimo v tej kategoriji, v tem členu in Republika Slovenija za njih krije sredstva za tako imenovano pokojnino iz državnega proračuna, osebe, ki se jim krije pokojnina iz naslova njihovega statusa. To so recimo delavci, ki so delali v proizvodnji in pri predelavi azbesta. V tej isti skupini so tudi prejemniki iz naslova nedoseganja pogojev za polno pokojnino. To so recimo tiste nezavarovane matere v prvem letu otrokove starosti, brezposelne, invalidne osebe. In prav tako v tem istem členu Republika Slovenija krije sredstva za prispevke, ne za pokojnine, ampak za prispevke, ki jih plačuje Republika Slovenija za recimo delavce v invalidskih podjetjih.

Jaz verjamem, da bomo danes slišali še veliko zgodb. Zelo primerne so ob tej obravnavi, pa vendarle, veliko jih, več kot 26 tisoč jih je, vsaka je posebna, svoja, sama zase in ni prav, da jih zlorablamo in da iz njih delamo zgodbe, vzete izven konteksta. Vsakdo, ki mu je bila odvzeta kakršnakoli pravica, seveda ima svojo usodo in nobenemu ni lahko.

Zaradi velike raznovrstnosti uživalcev pravic, ki jim pravice sicer določajo posebni in kot rečeno med seboj popolnoma neprimerljivi zakoni, samo izplačevalec v tem členu je isti, to se pravi Republika Slovenija, je bilo seveda treba pretehtati tudi med temi, med seboj neprimerljivimi skupinami, kateri upravičenci pa so tisti, ki absolutno ne smejo biti deležni ukrepov iz Zujfa, ker bi bili sicer nesorazmerno prikrajšani. Med tistimi, ki so bili izvzeti, so tudi tisti, ki jim državni proračun krije zgolj zelo kratko, recimo 14-dnevno obdobje pokojninske dobe, ali pa tisti, katerih poseg v pokojnine ne bi pomenil prav nobenega finančnega učinka. Pri določanju kategorij, ki so bile izvzete iz Zujfa, ni bilo nobenih kaznovalnih namenom, niti ideoloških delitev, ampak je bilo ob upoštevanju

načel enakosti in sorazmernosti edino in ključno merilo, kako čim manj prizadeti ljudi z najnižjimi dohodki. To velja tudi za posege na področju letnega dodatka.

Ena izmed kategorij upokojencev, ki pa se jim je pokojnina znižala, čeprav so vplačevali prispevke, so tisti, ki so bili zavarovani pri nosilcih zavarovanja sicer izven Slovenije, pa vendarle v tistem času še v sklopu enotne države Jugoslavije. Tudi v Poslanski skupini SDS menimo, da bi bilo treba njihov položaj obravnavati ločeno oziroma kot izjemo. Ustrezne rešitve za to kategorijo zavarovancev in upokojencev pa nam je vlada že predstavila na koalicijskem usklajevanju in, kot mi je poznano, bo tudi danes sprejet ustrezen sklep na ravni vlade.

S predlogom zakona, ki je danes pred nami, ne moremo soglašati. Menimo, da bi omogočili, da bi breme varčevalnih ukrepov na področju pokojninskega sistema nosili predvsem upokojenci z nizkimi pokojninami, ki so vse svoje življenje vplačevali prispevke, zato v Poslanski skupini SDS predloga ne bomo podprli. Hvala.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospod Janko Veber v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav tudi v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

V Poslanski skupini ugotavljamo, da je s sprejetjem Zakona za uravnoteženje javnih financ prišlo do tega, da so prizadeti, obupani, jezni in ogorčeni tisti upokojenci, ki jim je varčevalni zakon z ukrepom v 143. členu znižal pokojnine, nekaterim celo za več kot 20 %. Prav tako so številni upokojenci ostali brez letnega dodatka. Socialni demokrati smo nekatere posledice, ki jih je imela uveljavitev Zakona o uravnoteženju javnih financ poskušali popraviti že julija letos, ko smo skupaj s poslankami in poslanci Pozitivne Slovenije vložili novelo zakona v delu, ki se nanaša na pravice do pokojnin pod posebnimi pogoji. S spremembo 143. člena Zakona o uravnoteženju javnih financ smo želeli odpraviti poseg v pokojnine upravičencev na podlagi 232. člena veljavnega pokojninskega zakona ter v pravico do letnega dodatka. Ocenili smo namreč, da gre za selektiven diskriminatoren in protiustaven poseg tako v pridobljene kot tudi v pričakovane pravice upokojencev.

To ne nazadnje dokazujejo številni ugovori in pritožbe upokojencev, katerim so se na podlagi ukrepov, zapisanih v 143. členu zakona, nesorazmerno znižale pokojnine, pridobljene pod posebnimi pogoji oziroma se jim je na nesorazmeren način poseglo v pravico do letnega dodatka. Tako meni tudi varuhinja človekovih pravic, ki je na Ustavno sodišče vložila zahtevo za oceno ustavnosti 143. člena, s predlogom zadržanja izvrševanja, izpodbijanje

zakonske določbe. Zahtevi za začasno zadržanje izvajanje 143. člena Ustavno sodišče sicer ni ugodilo, bo pa zahtevo za oceno ustavnosti obravnavalo absolutno prednostno. Socialni demokrati menimo, da so argumenti, ki so navedeni v zahtevi za ustavno presojo dovolj utemeljeni, da se 143. člen varčevalnega zakona v delu, ki je izpodbijan, izkaže kot neustaven, ter se posledično razveljavi. Že na 16. izredni seji Državnega zbora je bilo ugotovljeno tudi na strani koalicije, da so potrebni popravki varčevalnega zakona v delu, ki se nanaša na zmanjšanje pokojnin pod posebnimi pogoji. Po zavrnitvi našega predloga so se v medijih vrstile informacije, da namerava koalicija do septembra letošnjega leta pripraviti predlog rešitve, s katero bi odpravili nekatere anomalije v 143. členu. Ker vlada ni predstavila nobenega predloga rešitev, smo ponovno vložili v obravnavo spremembo 143. člena Zakona za uravnoteženje javnih financ.

Da vladajoča koalicija za odpravo napak 143. člena ne misli resno, se kaže tudi pri predlogu proračuna za leti 2013 in 2014, saj se zmanjšujejo sredstva za izplačevanje pravic v okviru pokojninskega varstva. Prav tako namerava vlada z novo pokojninsko reformo pokojnine, dodeljene pod posebnimi pogoji, ki so urejene v 232. členu veljavnega zakona, z namenom tako imenovanega čiščenja pokojninske blagajne izločiti iz pokojninske blagajne in nato urejati v posebnih zakonih. Po razpršitvi pokojnin na posamezna področja pa lahko samo ugibamo, kaj se bo s temi pravicami dogajalo. Vprašanje je, ali se bodo te pravice, ki jih je Zakon o uravnoteženju javnih financ v 143. členu znižal, sploh še ohranile kot pravice. Neenako obravnavo upokojencev bo vlada očitno nadaljevala s pokojninsko reformo in predlogom očiščenja pokojninske blagajne.

Socialni demokrati se zavedamo, da ima predlog rešitve, ki jo predlagamo z novelo varčevalnega zakona, tudi finančne posledice za proračun, vendar menimo, da nobeno varčevanje ne more biti izgovor za zmanjševanje pravic ljudi na način, kot to počne ta vlada: arbitrarno, brez argumentov v nasprotju z ustavo, in to je nekaj, kar zagotovo v pravni državi ne smemo početi. Zato bo sprejetje novele zakona, ki ga predlagamo, dejansko zmanjšalo nepotrebne dodatne obremenitve proračuna zaradi sodb sodišča in tudi izplačevanja posledično odškodnin. Upamo, da boste tiste poslanke in poslanci, ki se strinjate, da je 143. člen Zakona o uravnoteženju javnih financ na krivičen način posegel v pravice upokojencev, novelo zakona podprli in s tem omogočili popravo krivic ter zmanjšali stroške v državnem proračunu. Hvala.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Dr. Gregor Virant v imenu Poslanske skupine Državljske liste, izvolite.

DR. GREGOR VIRANT (PS DL): Hvala, podpredsednik. Kolegice in kolegi!

V Državljski listi odločno podpiramo postopno zniževanje proračunskega primanjkljaja, kajti brezglavo zadolževanje države je treba ustaviti, sicer se bomo počasi utopili v javnem dolgu in obrestih, ki jih plačujemo, in na koncu nam nihče več ne bo hotel posojati denarja. Zato smo se tudi skupaj z drugimi koalicijskimi strankami odločili, da pripravimo in podpremo Zakon o uravnoteženju javnih financ, ki je v bistvu prvič v zgodovini države strukturno posegel v javno porabo in jo znižal ter s tem omogočil znižanje primanjkljaja v rebalansu proračuna za leto 2012. Vendar smo se v začetku mandata dogovorili, na kakšen način bomo varčevali in zniževali javno porabo. Rekli smo, da bomo najprej postrgali tam, kjer ne boli, kjer ne posegamo v pravice ljudi, tam, kjer bo pa to potrebno in neizogibno, bomo pa to naredili na pravičen način, enakomerno in tako, da nikogar ne bo preveč udarilo, torej da ti posegi ne bodo drastični. In dogovorili smo se tudi, da bomo posebej poskrbeli za tiste z najnižimi dohodki, za najrevnejše. In ta načela so bila v Zakonu za uravnoteženje javnih financ v glavnem upoštevana. Posegi niso bili drastični, razen pri Cerkvi, ki smo ji znižali transferje za 20 %, so bila ta znižanja pravic nekaj-odstotna, pri javnih uslužbencih največ do 8 %, efektivno pa tam nekje med 3 in 4, ker sta se istočasno odpravili dve tranši plačnih nesorazmerij, pri porodniškem nadomestilu 7,5 %, namreč 10 % od tri četrtine porodniške dobe. In tudi v 143. členu, ki posega v prejemke upokojencev, niso vsi posegi krivični in pretirani. Toda nekatera znižanja pokojnin so izven okvira kriterijev sorazmernosti in pravičnosti. Nekaterim upravičencem smo že tako nizke pokojnine znižali celo preko 20 %. Poseben problem so zavarovanci, ki so vplačevali prispevke v pokojninske blagajne republik nekdanje SFRJ in so v bistvi krivi samo tega, da so pač delali v drugih republikah, tedaj ko smo imeli še skupno državo. In poseg v pokojnine teh ljudi je nepravilen in je diskriminatoren. Tudi dejstvo, da so se recimo zapornikom v koncentracijskih taboriščih, izgnancem, prisilnim mobilizirancem in podobnim skupinam prejemki v višini nekaj nad 900 evrov znižali celo do 200 evrov, je krivica. Ta poseg je pregrob, ni pravičen in ni sorazmeren z drugimi znižanji, na primer z znižanjem plač funkcionarjev, ki smo si znižali plače za 8 %. In te zgodbe, ki smo jih prej poslušali, so resnične. Tudi mi smo jih slišali in nekatere v resnici kažejo na krivico. To je zelo pomembno poudariti. Izjemno pomembno je zniževati javno porabo, izjemno pomembno je uravnotežiti proračun, vendar je pri tem treba tudi zelo dobro gledati, da ne pride do krivic in do nesorazmernosti. Cilj je pomemben, ampak tudi ljudje, ki jih srečujemo na poti do tega cilja, so pomembni.

Ob tem se zastavlja tudi vprašanje, zakaj so bile pri znižanju prejemkov določene

kategorije iz 232. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju izvzete. Čeprav verjamemo resornemu ministru, da ga pri določitvi nabora kategorij, ki se jim nižajo pokojnine, niso vodili ideološki motivi, se ustvarja takšen vtis. In to je problem. Ustvarja se vtis na trenutke ideoloških kriterijev in arbitrarnosti, in to ni dobro. Ko vlada vleče težke, nevhvaležne, neprijjubljene poteze, čeprav so nujne varčevalne poteze, mora še toliko bolj kot sicer gledati na pravičnost in enakopravnost, ker lahko le tako ohrani zaupanje pri ljudeh. Brez zaupanja pa težki projekti ne uspevajo. Zujf smo sprejeli po hitrem postopku, hitro in učinkovito. Hitro ukrepanje je bilo nujno. Tega smo se v koaliciji zavedali in zato smo to naredili hitro in učinkovito. Seveda pa naglica pri sprejemanju zakonov vedno potegne za seboj tudi tveganje, da narediš napake. In s 143. členom Zujfa so bile določene napake storjene. Takoj ko smo bili na te napake opozorjeni, smo v Državljanski listi obljubili, da se bomo zavzeli za odpravo napake in da bomo v primeru, da do konca septembra ne bomo v koaliciji našli usklajene rešitve, problem poskušali rešiti tudi v sodelovanju z drugimi strankami. V koaliciji je bil sprejet dogovor, da čez poletje Vlada pripravi ustrezno rešitev. Ta hip imamo na mizi opozicijski predlog rešitve, vladnega pa še ni v parlamentu. Vlada nas je z zamudo pri reševanju problema spravila v zagato, ali podpreti opozicijski predlog, ki je radikalen in izničuje vse varčevalne ukrepe 143. člena Zujfa ter ustvarja 60 do 80 milijonsko luknjo v proračunu, ali ponovno odložiti rešitev problema. Oboje je problematično.

Ko smo napovedali, da bi lahko, da bomo podprli opozicijski predlog, je bil sklican vrh koalicije in včeraj pozno zvečer smo dobili zagotovilo, da bo vlada popravek 143. člena Zujfa sprejela še danes na dopisni seji. Popravek rešuje enega od ključnih problemov, to je problem zavarovancev, ki so plačevali prispevke v pokojninske blagajne republik nekdanje SFRJ, kar je sigurno korak v pravo smer. Če bo vlada do današnjega večernega glasovanja v državnem zboru oziroma do glasovanja o tej točki sprejela popravek 143. člena Zujfa, je Poslanska skupina Državljanske liste zeleni učinek dosegla. V tem primeru opozicijskega predloga danes ne bomo podprli. Bomo pa vladni predlog poskušali nadgraditi z amandmajem, ki bi ustrezno reševal tudi problematiko drugih kategorij v sodelovanju z opozicijskimi strankami. Po koalicijski pogodbi imamo tudi pravico podpreti tudi kakšen opozicijski amandma, če bo resno mišljen. Če mislite resno, potem ne boste prihajali z radikalnimi predlogi. 60 do 80 milijonov posega v proračun za leti 2013 in 2014 je preveč dramatično. Tega si država ne more privoščiti. Torej stvari niso črno-bele. In če bomo to razumeli, potem mislim, da se da tukaj najti neko razumno, pravično, modro rešitev, ki bo ohranila ta svetli cilj, uravnoteženje proračuna, znižanje

primanjkljaja pod 3 %, pa hkrati rešila tudi problem ljudi, ki so bili prizadeti.

Čakamo na čas glasovanja. Računamo, da bo do takrat vladni predlog pripravljen. Del problema, še enkrat bom rekel, zelo pomemben del problema rešuje, kajti to, da se je poseglo v pokojnine ljudi, ki so normalno plačevali prispevke v pokojninske blagajne nekdanjih republik SFRJ, ni prav. Tega ne bi bili smeli storiti. Za vse ostale kategorije pa mislim, da se da najti neke rešitve na ta način, da nihče ne bi bil drastično prizadet, da se ne bi, recimo, pokojnina z 933 znižala na 733 evrov, kar je pretirano. Hvala.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev. Na vrsti je gospa Maša Kociper.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Pozdravljeni kolegi poslanke in poslanci!

O tem zakonu je bilo res povedanega že toliko, tako v parlamentu kot tudi v javnosti in tudi v predstavitvah, ki smo ji slišali sedaj, da je težko še kaj posebej novega dodati. Zato naj bo tudi moja razprava zlasti izraz mojega odločnega nasprotovanja temu in takim zakonom in temu, da jih sprejemamo v državnem zboru. Ta zakon v tem državnem zboru nikoli ne bi smel biti sprejet in pomeni črn madež za njegovo delovanje, kajti, vse, prav vse je bilo narobe v postopku njegovega sprejemanja. Najprej nomotehnična oblika. Prvič v zgodovini naše države in našega parlamenta je en zakon vseboval toliko drugih zakonov, na začetku več kot štirideset. To je že v štartu povzročilo veliko nepreglednost predlagane zakonodaje. Popolnoma neprimeren, da ne rečem nehigieničen, je bil način, po katerem je bil predlagan postopek sprejemanja tega zakona – po nujnem postopku. Za zakon, ki tako široko in globoko posega v pravice tako velikega števila ljudi, bi si morali nujno vzeti več čas in premislek, in to bi nam redni postopek omogočil. Ko je nato zakon še praktično na vsak člen dobil amandma, je postala njegova nepreglednost popolna in ni čudno, da predstavniki koalicije, ki so pritiskali na tipke, pravzaprav sploh niso vedeli, kaj sprejemajo, kar pa jih seveda njihove odgovornosti ne razbremeni. Ta zakon je poseben tudi po tem, kako široke in obsežne so bile pripombe, ki jih je na njegovo formo in vsebino podala Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora. Žal te podrobne in utemeljene pripombe parlamentarnih pravnikov, vezane na možne nezakonitosti in protiustavnosti, poslancev koalicije niso prepričale. Spoštovani prof. dr. Matevž Krivic je takoj izrazil svoje ogorčenje. "Naj bo ekonomska kriza še tako huda, naj bodo potrebe po zmanjšanju javnih izdatkov še tako velike, prav nobenega

opravičila ni za to, da si vlada in njena parlamentarna večina z izgovorom reševanja ekonomske krize dovoljuje tako očitne kršitve ustavnosti." Konec citata. A najhujše pri tem zakonu niso vse hude zgoraj naštete formalne in ustavne pomanjkljivosti in kršitve, ki jih bo sedaj presojava tudi Ustavno sodišče, ampak dejstvo, da ta zakon še dodatno razdvaja naše ljudi. Poseg v pridobljene pravice mora biti med drugim sorazmeren, pravi Ustavno sodišče. Povsem v nasprotju z načelom sorazmernosti, izrazito arbitrarno in diskriminatorno je ta zakon, ki je drugim naslovnikom odvzel med 3 in 8 %, izbranim skupinam upokojujencem zmanjšal pokojnine za 20 do 25 %. Med te upokojujence, kot je bilo že mnogokrat naštet, sodijo interniranci, begunci in delovni deportiranci, vojaški upokojujenci, nekdanji zaposleni v JLA, upokojeni po zakonu o popravilu krivic in prisilno mobilizirani in še bi lahko naštevali. Skupaj torej več kot 26 tisoč ljudi. Glede na našete kategorije se je občutku, da gre za ideološki obračun s političnim nasprotnikom, res težko izogniti. In zato tudi burnim reakcijam prizadetih, ki jih je zakon sprožil, ni oporekati ali se jim čuditi. Še posebej, ker se je v njihove pravice poseglo na formalno povsem nedopusten način, brez zakonitih odločb, zgolj z obvestilom, kar je tudi znatno otežilo in nekaterim med njimi popolnoma onemogočilo pravico sodnega varstva.

Pred nami poslanci je sedaj nova možnost, da s predlagano spremembo popravimo narejene nepravice in krivice, odpravimo zatiranje neustavnosti in ustrezno uredimo to področje. Celotno predsednik Ustavnega sodišča dr. Ernest Petrič je v svojem nagovoru upokojujencem na Jezerskem poudaril, da je pokojnina zaščitena z dvema ustavnima odločbama, zato je lastnina upokojujencev, ki so si jo pridobili z minulim delom. Pokojnina je torej socialno poročilo in je prejemniku ni mogoče odvzeti, je dejal. Kar pa je najpomembnejše, s sprejetjem tega zakona lahko zaključimo ideološke debate in razprtije, ki jih je povzročil. Ideoloških debat in razprtij imajo namreč ljudje dovolj. Dovolj jih imam tudi jaz. Zaradi tega da bi presegli ta nasprotovanje in tako politiko, je nastala tudi Pozitivna Slovenija. Zato me zelo moti in boli, ko zdaj državljani tudi nas, nove poslance, obtožujejo, da nadaljujemo tako imenovani ideološki boj. To nikakor ni res. Saj nismo mi, ki predstavljamo opozicijo, sprejeli zakona, ki je prizadel tako veliko število ljudi in sprožil tako silovite odzive. Saj nismo mi organizirali sporne državne proslave, ukinili zgolj določenih praznikov, predlagali preimenovanja vojašnic in še in še bi lahko naštevala. Mi samo reagiramo na geste naših političnih nasprotnikov in mislim, da je to, zlasti ko gre za nezakonite in pravne rešitve, naša dolžnost. Ali pa naj bi molčali in dovolili, da se te očitne neustavne, nesorazmerne in diskriminatorne določbe, vezane na upokojujence, še nadalje nahajajo v naši zakonodaji? Odgovor je ne, zato danes

ponovno govorim in razpravljam o tem zakonu in ponovno pogledujem na desno proti kolegicam in kolegom, poslankam in poslancem v prošnji, da zakon podprejo in popravijo nastale krivice. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Matevž Frangež, izvolite.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Pred slovensko politiko danes stoji nova priložnost, da odpravimo naše napake, napake, ki jih je vladajoča koalicija sprejela v ihti pri sprejemanju napačnega koncepta konsolidacije javnih financ. In kdor še danes verjame, da je to pravilna pot, bo ob naslednjih podatkih o padcu gospodarske rasti zaradi zmanjšanja domače potrošnje ponovno postavljen na realna tla. To ni prava pot. Mi moramo v tem času, pa naj se sliši to še kot ne vem kakšna fraza, krepiti zaupanje, da je ta skupnost sposobna rešiti nakopičene težave. In tega ni mogoče narediti v ozračju neprestanega strahu, ozračju, ko je zaupanje do največje možne mere omajano in ko nihče več ne verjame, da je slovenska politika to barko, to jadnico, o kateri govori premier, sposobna odpeljati v mirnejše vode. To je mogoče. Slovenski problemi niso tako veliki, da z nizom pametnih, premišljenih potez našega ekonomskega položaja in položaja našega gospodarstva, bank, predvsem pa ljudi ne bi mogli sanirati. Ključno pri tem pa je, da okrepimo zaupanje v tej skupnosti. Spomnite se tiste žabe. Če jo boste dali v vrelo vodo, bo skočila ven, če jo boste dali v hladno vodo in vodo počasi segrevali, se bo ta žaba prilagodila in na koncu se bo skuhalo. Tisto, kar ta vlada nevarno počne, je to, da narod ves čas daje v prevroč vodo. Preprosto – preveč segrevate. In ta čustva in to nerazpoloženje, to nezadovoljstvo ljudi bo izbilo temu loncu njegov pokrov in takrat bodo posledice tega početja nepovratne. Kmalu se napovedujejo velike demonstracije. Jaz vse skupaj pozivam k treznosti, k temu, da umirimo strasti v tej državi. Danes je s sprejetjem tega zakona eden od prvih korakov, da to storimo, da rečemo: "Ne, ne bomo pristajali na družbo strahu, ne bomo pristajali na zmanjševanje pravic, ne bomo se odpovedovali pravni državi, ampak bomo rekli, da tisto, kar je bilo enkrat dano, je dano in je pravica." Ne pa, da mnogim kategorijam ljudi, ki so vse svoje življenje plačevali prispevke, imeli pa so z današnjega zornega kota in te ideološke optike neko pozicijo v družbi, recimo delali so v drugih republikah nekdanje Jugoslavije, plačevali svoje prispevke – kaj so oni danes krivi, da jim te pravice danes ta država ne priznava? Kaj so krivi policisti, ki jih je država administrativno upokojila, država jim je rekla: "Pojdite v penzijo!"? Kaj so krivi vsi tisti, ki so v trenutku, ko so odšli v pokoj, izpolnjevali vse zakonske pogoje po takratni zakonodaji? Kdo je sedanja generacija, da si upa trditi, da ti ljudje nimajo teh pravic? Spoštovani, pozivam

vas k treznosti. Edina pot je restavracija prejšnjega stanja, je sprejetje rešitev, ki smo jih Socialni demokrati in Pozitivna Slovenija predlagali s to novelo Zakona o uravnoteženju javnih financ. Veste, v dneh, ko so ljudje dobivali obvestila, ne odločbe, obvestila, brez ene same besede o pravnem pouku, so verjetno klicali mnoge izmed nas. Meni se je v spomin najbolj vtisnil gospod – tovariš, ki je celotno obdobje druge svetovne vojne preživel v hosti. In s solzami v očeh, ko nima visoke pokojnine, je vprašal: "Zakaj so mi vzeli, zakaj so mi vzeli? Zato ker sem bil partizan?" Zato ker je v tistih trenutkih, ko je bilo temu narodu najtežje, bil pripravljen nesebično stopiti v bran svoji domovini? Zato smo mu to vzeli? Zato smo mu vzeli tistih 100 evrov, ki so mu – ne zagotavljali luksuza, ampak njemu in njegovi ženi preživetje. To je napačna pot. Slovenija se iz krize lahko izvije. Slovenija lahko reši svoje težave. Ampak za to bo potrebna ena drugačna miselnost v tej politiki, politiki, ki bo vlivala upanje in vlivala pogum, ker z otopelostjo ne bomo premagali sedanjih težav. Če človeka potisnete v kot, se bo zvil, skrčil, zavaroval svoj hrbet in ne bo pripravljen na proaktivni razmislek, kaj lahko sam naredi za to, da okrepi svoj ekonomski in socialni položaj in preko tega celotne skupnosti. Ne, strah ljudi zavije v krč. In ta skupnost je v gromozanskem krču. Ljudi moramo opogumiti, jim dati več varnosti, poguma za to, da vsi skupaj razmislimo o tem, kaj lahko v dani situaciji naredimo več in bolje, da okrepimo svoj položaj in da nam bo jutri vsem bolje. To moramo narediti. Zato je celotna ekonomska logika te vlade zgrešena od prvega dne, ko je ta vlada nastopila svoj mandat, ker stavi na napačne poteze, ker stavi na napačno miselnost, ki ne more pripeljati do drugačnega zaključka kot samo to, da se bo situacija samo še nadalje poslabševala. Jaz vas resno svarim pred socialnimi, ekonomskimi in političnimi posledicami take politike. Koalicija, pozivam vas, sprejmite naš zakon.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

K besedi se je javil državni sekretar.
Aleš Živkovič, izvolite.

ALEŠ ŽIVKOVIČ: Hvala lepa, predsedujoča. Spoštovane poslanke in poslanci!

Jaz bi se mogoče z vladne strani najprej opravičil, da vlada svojega mnenja ni predstavila v času, ki je bil v tej razpravi za to predviden. Namreč to mnenje se je ravno takrat sprejemalo na enem od vladnih odborov kot del dokončne obravnave, zato bi to mnenje predstavil sedaj.

Vlada Republike Slovenije je danes sprejela ter poslala v Državni zbor mnenje k Predlogu zakona o spremembi Zakona za uravnoteženje javnih financ, ki ga je vložila skupina poslank in poslancev SD. Predlog zakona o spremembi Zakona za uravnoteženje

javnih financ določa črtanje 143. člena ZUJF v delu, ki se nanaša na negativno uskladitev pravic, ki se delno ali v celoti financirajo iz državnega proračuna, skladno z 232. členom ZPIZ-1 in črtanje znižanja pri izplačilu letnega dodatka. S predlaganim zakonom bi torej znižanja pokojnin, ki nimajo podlage v vplačanih prispevkih, odpravili, prav tako bi s predlaganim zakonom odpravili tudi znižanje letnega dodatka za upokojence. Odprava določb Zujfa in poračun bi veljala že za leto 2012, to pa pomeni kar 67,5 milijona evrov dodatnega finančnega učinka, ki bi jih bilo treba zagotoviti v proračunu države. Predlagatelj sprememb Zujfa žal niti ne določa finančnih posledic sprejetega predlaganega zakona, niti ne navaja virov za financiranje izvajanja predlaganega zakona.

Glede na zgoraj navedeno predloga spremembe Zujfa ni mogoče podpreti, to pa izhaja tudi iz mnenja Vlade, ki je bilo posredovano Državnemu zboru. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Dr. Andreja Črnak Meglič kot predlagateljica, izvolite..

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD): Hvala.

Po uvodno slišanih besedah bi se najprej dotaknila definicije, o kakšnih pokojninah govorimo. Nепrestano govorite o pokojninah, ki nimajo podlage v plačanih prispevkih. Iz prejšnje razprave dr. Viranta pa tudi iz prejšnjih nakazil nekaterih poslancev je bilo razumeti, da ste spoznali, da v 232. členu pa vendarle obstajajo kategorije, ki so vplačevale prispevke, ampak so jih vplačevale nekam drugam. Ampak pri tej svoji slepi, bom rekla, naravnosti niste opazili, da obstajajo pa še nekatere druge kategorije, ki so ravno tako vplačevale prispevke, konkretno vojaški zavarovanci, ki so vplačevali svoje prispevke povsem normalno in je zavezo za poravnavanje njihovih pokojnin sprejela Slovenija z aneksom E Zakona o ratifikaciji Sporazuma o vprašanih nasledstva. Ampak poglejte, takole lahko gremo – an ban pet podgan, od enega do drugega. Tisto, česar vi ne boste rešili, tudi če ta popravek sprejmete, je temeljni kriterij, kako je treba obravnavati ta zakon. To pa je naloga, ki jo ta parlament ima, je vrhovni varuh pravnega ravnanja in ustavnosti. In če si Državni zbor lahko privoščijo kršitev ustave, potem enostavno ne razumem, ali je res treba iskati večno znova oporo v Ustavne sodišču, če pa tam ne uspemo, pa potem na sodišču za človekove pravice v Strasbourgu. Kako daleč gredo te zgodbe?! Dragi moji, mnogi pravniki, bom rekla ustavni sodniki, so vam povedali, da v tem primeru selektivnost ne pride v poštev, ker gre za pridobljene pravice, pravice na podlagi zakonov, gre za nesorazmernost in poseg, ki nima pravne podlage. Torej je diskriminatoren in protiustaven. Mi "teramo"

svoje naprej, kajti "cilj posvečuje sredstvo", je rekel Machiavelli.

Dejstvo je, da imate probleme tudi s številkami. Ko ste pisali ZUJF, ste nam povedali, da bodo ti prihranki znašali 27 milijonov ali 26,5 milijonov. Zdaj je to kar na enkrat "vzhajalo" na 67,5 milijonov. Zdaj pa mi povejte, ali vas matra matematika ali ste nam prvič prikazali napačne podatke?! Ne vem.

In tretjič. Ponovno ponavljam, gre za krivičen nesorazmeren ukrep, ki bo eni majhni skupini ljudi 5 % upokojemcem, vzel ogromno oziroma jim je že vzel, nekaterim tudi 25 %, sebi smo vzeli 8 %, državnim uslužbencem 4 % in tako naprej, da ne naštevam. Ne, ključnega grešnega kozla smo naredili iz te kategorije. In če boste naredili čistko po vašem kriteriju, boste na koncu ugotovili – kaj? Da so vplačila prispevkov opravljale še mnoge kategorije, da pa se je seveda določenim kategorijam na podlagi njihovih posebnih zaslug – izborili so nam svobodo, zato se danes tukaj lahko "preseravamo", bili so v taboriščih in so trpeli, dogajale so se jim krivice v prejšnjem režimu, na koncu boste ugotovili, da vam ne ostane praktično nič več drugega, kakor neka ideološko določena kategorija. Tako, drage kolegice in kolegi, ne gre! Če imamo kolikor toliko obraza, bomo rekli ne. Zakon je treba sprejeti, treba je upoštevati ustavo in rešitve iskati na drugačen način. Glejte, s takšno lahkoto smo odpustili gospodarstvu 170 milijonov, pa še zdaj čakamo, da bo iz tega kaj ratalo. Z velikimi luknjami lovimo v morju sardelice, če bo kaj ratalo. Enako se nam je zgodilo prej, ko smo odpustili najbogatejšim najvišjo stopnjo plačila dohodnine v času prejšnje Janševe vlade. Denar je končal – vemo, kje.

Veste, če govorimo o pravičnosti in sorazmernosti, potem se moramo zazreti v vse, potem pa predlagajte, da se znižajo najvišje plače. To bo pravičnost in sorazmernost, ne pa tukaj kršiti ustavo zaradi prispevka, ki ga enostavno lahko najdemo na drugačen način, ne da bi praktično šli v nasprotje s temelji našega delovanja. Mi smo parlament. Če smo še parlament. Če pa nismo, bomo pa šli s tem brzovlakom naprej. Ampak računi za to bodo izstavljeni. Če prej ne, na Evropskem sodišču za človekove pravice.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Dr. Gregor Virant, izvolite.

DR. GREGOR VIRANT (PS DL): Hvala.

No, stvari niso črno-bele. Na eni strani se vsi zavedamo, da nimamo druge variante, kot da gremo po poti uravnoteženja javnih financ. Mi smo v preteklih letih vsako leto zapravili, država govori, javni sektor, zapravili 2 milijardi več, kot se je v proračun zbralo. In če bi po tej poti nadaljevali – kam bi prišli? Na neki točki se je treba ustaviti. Na neki točki je to treba nehati, ker drugače bi se dobesedno utopili v dolgu, utopili

bi se v obrestih. Na koncu bi vse, kar bi zbrali v proračunu, tako rekoč plačevali samo za obresti. Denarja nam pa tako ali tako več nihče ne bi posodil. Glejte, kam smo prišli. Zdaj moramo biti srečni, da smo na ameriških finančnih trgih dobili kredit po obrestni meri 5,5 %. Tako daleč smo prišli, da se moramo tega veseliti, da je to uspeh. In je uspeh, ker je tukaj finančni minister veliko naredil, odlično je predstavil situacijo, predstavil ukrepe vlade in rešil problem likvidnosti, da bi do konca letošnjega leta imeli denar za plače, za socialne transferje in tako naprej. In ljudje božji, če tega ne bomo na neki točki ustavili, potem bomo res zgrmeli v prepad. In to je bil Zujf. Če ne bi naredili hitro, če ne bi naredili učinkovito, če ne bi v javno porabo zarezali, potem bi šla stvar po isti poti naprej proti prepadu. Ne vem, kje bi bili danes, če tega zakona ne bi sprejeli. Ena plat medalje.

Druga plat medalje pa seveda je, da se absolutno strinjam, da ko se varčuje in ko se posega v javno porabo, da je to treba delati na pravičen način in sorazmerno, da nikogar prekomerno ne prizadeneš. In 143. člen Zujfa najbrž ni brez razloga na tapeti toliko časa že. Najbrž ni brez razloga bilo toliko ogorčenja s strani ljudi. Vendar pri svojem predlogu ste šli preveč radikalno, predaleč. Recimo letni dodatek. Jaz sem se pogovarjal z mnogimi upokojemci. Ljudje v tej državi razumejo, da je treba nekaj narediti, so se tudi pripravljene nečemu odpovedati, javni uslužbenci, upokojemci, vsi ostali. In poseg v letni dodatek je bil v teh okvirih. Velika večina upokojemcev, s katerimi sem govoril, so rekli, razumemo to, to je nekaj, kar moramo narediti za državo, je tudi lestvica taka, da ni krivična, poskrbljeno je za tiste najnižje pokojnine in je s tem nekako vse v redu. In ta del na letni ravni znaša približno 30 milijonov. V to res ne bi bilo treba posegati. To je zadeva, ki je zaprta, ki je urejena in ne vem, zakaj je bilo treba iti s takim radikalnim predlogom. Na drugi strani je pa res, da v nekaterih primerih so pa posegi taki, da so pa ljudje bili upravičeno ogorčeni. Nekdo, ki je celo življenje ali pa velik del svoje pokojninske dobe delal v firmi, ki je plačevala prispevke v Bosni, na Hrvaškem, v Makedoniji, kjerkoli, res ni nobenega razloga, da bi bil diskriminiran v primerjavi s tistim, ki je delal v Sloveniji. Ker je bila to skupna država, takrat še ni vedel, da se bomo osamosvojili, in mora imeti enake pravice kot tisti, ki so vplačevali v slovenski ZPIZ. Dostikrat je bilo tako, da ljudje še niti vedeli niso, bile so firme, recimo, hrvaške, srbske, bosanske, ki so imele poslovalnice v Sloveniji, ampak prispevki so šli pa v tiste blagajne. To pa je nepravilno, se popolnoma strinjam, in to je treba rešiti. Tudi, če vzamem primer teh ljudi, ki so v resnici veliko pretrpeli v življenju, recimo tisti, ki so bili izgnani v koncentracijska taborišča in tako naprej in da mu potem na stara leta recimo znižáš pokojnino za 20 %. To ne gre. In ti ljudje so upravičeno ogorčeni, kar pomeni, da moramo mi najti neko rešitev, ki bo hkrati ohranila tiste

varčevalne učinke, ki so sprejemljivi, ki niso povzročili solza in ogorčenja ljudi, na drugi strani pa odpravimo tiste posege, ki pa so upravičeno povzročili takšno ogorčenje. Ljudje imajo občutek, kaj je krivica in kaj ni krivica. Neko žrtvovanje, neko znižanje prejemkov so pripravljene sprejeti.

Še enkrat ponavljam, javni uslužbenci so izgubili nekje efektivno okoli 4 %. Nekateri malo več, nekateri malo manj, čisto odvisno od tega, kakšna so bila plačna nesorazmerja. Mamice, recimo, so izgubile efektivno 7,5 % porodniške, ker se je v zadnjih devetih mesecih to znižalo za 10 %, efektivno je pa to potem skupaj 7,5 %. Upokojeanci so izgubili ta rekreacijski dodatek po neki lestvici, višja, ko je pokojnina, več je izgubil. In tisti z najnižjimi so bili pa zaščiteni. V tem okviru je bilo vse v redu, ni bilo nekega ogorčenja, neke hudo slabe volje, nekih ogorčenih pisem, solza in tako naprej. V enem delu pa je to tako bilo. Zato mi trdimo ves čas, da je ta del treba popraviti. Ne smemo stvari gledati črno-belo, kot je to ponavadi v tem parlamentu. Vse je narobe, rečete vi, na drugi strani pa, recimo, bo kdo rekel, vse je bilo v redu. Resnica je pač nekje vmes. Poseg je bil potreben. Zujf je bil potreben. Javno porabo je bilo treba znižati, vendar tam, kjer smo naredili krivice, jih bo treba odpraviti. Jaz resno računam, da bo ta vladni predlog danes sprejet. Tako nam je bilo včeraj zagotovljeno, obljubljeno, prišel bo v parlament. Jaz ga bom popoldan že dodelil poslancem in poslancem. In to je potem prilika za to, da ga v drugi obravnavi nadgradimo. Lahko bi začeli pri vašem, pa bi ga nadgradili, lahko bi začeli pri vladnem, pa bi ga nadgradili. Vendar problem vašega je, da je res finančno radikalen. To je 60 do 80 milijonov na letni ravni, 30 milijonov iz naslova prejemkov in še enkrat toliko iz naslova letnih dodatkov. Tak poseg bi proračun težko pretrpel in bi se spet znašli v tisti situaciji, ko nismo sposobni strukturno zarezati v javno porabo. Torej, počakajmo na vladni predlog, sprejmimo ga v prvi obravnavi, če bo redni postopek ali če bo skrajšan postopek, pa ga dajmo v drugi obravnavi nadgraditi z amandmaji. Mi se zavezujemo v Državljanski listi, da bomo tudi vaše amandmaje skrbno pregledali. Jaz bi pa prosil, da ko pripravljate take stvari, če iskreno mislite, če hočete rešiti probleme ljudi, dajte se povezati in obrniti na nas, pa prej predstaviti, pa mogoče najdemo kakšno rešitev. Recimo, v tem konkretnem primeru se o tem zakonu nismo nič pogovarjali. Mogoče bi našli kakšno vmesno rešitev takrat, ko ste vi ta predlog pripravili. Ampak ,saj pravim, ni prepozno, še je možno rešiti. Do konca letošnjega leta bo rešitev sprejeta. Zanesljivo je že na poti rešitev za tiste, ki so plačevali prispevke v pokojninske blagajne nekdanje SFRJ, za ostale si pa lahko še vzamemo čas in to zadevo rešimo.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Mag. Matej Tonin, za njim pa dr. László Göncz.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Ko govorimo o Zujfu, se velikokrat postavlja vprašanje, ali gre pri Zujfu za stvar ekonomske politike ali za stvar tihe lustracije, kot so nekateri napisali. Jaz striktno trdim, da ne gre za nikakršno lustracijo, ampak da gre izključno za stvar ekonomske politike. Tisti, ki govorite, da gre za neke vrste tiho lustracijo, si predvsem odgovorite na dve vprašanji. Prvo vprašanje je, če bi to bilo res, zakaj tega že nismo naredili v našem prvem mandatu, ko smo imeli še nekoliko bolj udobno večino, v mandatu 2004–2008. Če bi bilo to res, zakaj so med temi skupinami, ki jim je bilo nekaj odvzeto, zelo različne skupine, ne samo ideološko enoznačne, ampak praktično vse družbene skupine, od borcev, do družin, športnikov, kulturnikov, veteranov vojne za Slovenijo in tako naprej. Jaz mislim, da gre tu za popolnoma neutemeljen občutek, da gre za neke vrste tiho lustracijo. Če pogledamo zadevo nekoliko v številkah. Danes ste številni govorili oziroma predstavljali najrazličnejše zgodbe posameznikov. Bom izpostavil zgolj nekaj najbolj znanih Slovencev, ki so svoje podatke obelodanili tudi medijem. Eden izmed takih je znani športnik Miro Cerar, ki pravi, da je s tem Zujfom pri tisoč 400 evrov pokojnine izgubil 350 evrov pokojnine. Drugi takšen primer je gospa Svetlana Makarovič. Ona prav tako trdi, da je pri tisoč 400 evrov pokojnine izgubila 350 evrov pokojnine. Seveda to ne za pokojnino, ampak gre predvsem za dodatne proračunske dodatke. In ne nazadnje tudi nekdanji predsednik republike Milan Kučan je izgubil del proračunskega dodatka. To so najbolj izpostavljeni primeri, ki so se pojavljali v medijih. Ne govorim nič novega. Hočem pa enkrat zelo jasno povedati, da pri Zujfu je vendarle šlo za ekonomsko politiko, predvsem za način, kako uravnotežiti in spraviti v red naše javne finance. To je bil temeljni cilj in temeljni namen Zakona o uravnoteženju javnih financ.

Ko hodim po Sloveniji, me marsikateri upokojeanci sprašujejo, kje je tisti denar, ki smo ga mi 40 let vplačevali v pokojninsko blagajno. Če bi imeli nek drug sistem, ko bi si vsak upokojevec sam nalagal na nek račun in ko bi se ta sredstva plemenitila, bi imel na koncu recimo temu neko dodano vrednost k vsemu tistemu, kar je vplačal. Ampak upokojevcem je treba zelo jasno povedati, da mi takšnega sistema, državno vodenega sistema nimamo, ampak da vsi naši prispevki, ki jih bomo ta mesec zaposleni plačali, grejo direktno za pokojnine. In konec leta je teh prispevkov še vedno premalo za več kot milijardo. Samo v prihodnjem proračunu, ki je zdaj pred nami in o katerem bomo debatirali v prihodnjih dneh, je predvidenih kar tisoč 422 milijonov evrov za pokojnine, kar naj bi šlo iz proračuna, ne iz prispevkov, ki bodo plačani, ampak iz

proračuna. In zdaj tisti, ki znate zelo dobro pihati ljudem na dušo in govorite zelo dramatično, ko spravljamo skupaj proračun, se je treba vprašati, če bomo dali več za proračunske dodatke, če bomo dali več za pokojnine, komu bomo dali manj. Gospa Barbara Žgajner Tavš, bomo dali manj medicinskim sestram, bomo dali manj učiteljem? Lahko bomo tudi dali manj za investicije, vse to so možnosti. Ko sestavljamo proračun, ga moramo spraviti skupaj in balansiramo, kje bomo zadeve skupaj spravili. Jasno je, če ni novih investicij, tudi ni novih delovnih mest, tudi to v Pozitivni Sloveniji poudarjate. Brez novih delovnih mest pa seveda ni novih vplačnikov v pokojninski sistem, in spet je krog zakompliciran in padamo še globlje v luknjo. Ko ste v opoziciji, je zelo lahko kakšno stvar reči in tudi stvari se zdijo z opozicijske strani relativno enostavnejše. Prepričan sem, da to Socialni demokrati, čeprav se zdaj razburjajo in vmes komentirajo, zelo dobro vedo, ker so v prejšnjem mandatu sedeli v vladi in vedo, da je biti koalicijski svetnik malo drugačna odgovornost in da je v opoziciji marsikaj več dovoljenega. Zaradi tega razumem politiko Pozitivne Slovenije, to je več ali manj politika nejev ali pa recimo v zadnjem obdobju politika trikratnih nejev. Oni pravijo "ne" varčevanju oziroma "ne" zmanjševanju odhodkov, ker to ogroža socialno državo. Potem pravijo "ne" zadolževanju, ker je predrago, pravijo tudi "ne" novim davkom. Jaz jih samo sprašujem pri vseh teh nejih, kako zagotoviti normalno delovanje države in kako spraviti konec in začetek skupaj.

Če zaključim, lahko rečem, kot sem že večkrat rekel, da pri Zujfu ne gre za nobeno tiho lustracijo, ampak gre za enostavno ekonomsko politiko. Seveda se tu lahko pogovarjamo o pravičnosti Zujfa, mislim, da je to bistveno vprašanje, ki se mu moramo danes posvetiti. Je pa tudi najbrž vsem skupaj jasno, da je pa kriterij pravičnosti zelo različen in da ima vsakdo nekoliko drugačen kriterij. Za nekatere so lahko na primer borčevski dodatki popolnoma upravičeni in je to kriterij pravičnosti, za drug del državljanov so ti dodatki popolnoma neupravičeni. Hočem samo to povedati, da so stvari različne, pa ne samo pri borčevskih dodatkih, tudi pri družinskih, pri družinah, ko se je določene stvari vzelo materam, pa so za nekatere upravičeni, za druge ne. Hočem povedati, da so kriteriji pravičnosti različni.

Danes je bilo že napovedano, da bo vlada pripravila popravek Zujfa in da se bo ta popravek nanašal predvsem na tiste, ki so v času bivše države delali v nekdanjih službah, v nekdanji JLA in podobno in so plačevali neke vrste pokojninske prispevke. Tem se bodo zadeve popravile in vrnile na staro stanje. Dejstvo pa je, najbrž tega ne more nihče zanikati, da se pri sprejemanju tega Zujfa vendarle gleda na najšibkeje in da smo se poskušali tistim, ki imajo najnižje pokojnine, tako ali drugače in izogniti in jih Zujf ni prizadel, med

njimi tudi moja stara mama, ki ima nekaj čez 400 evrov pokojnine.

Za konec bom samo tukaj rekel, ko se pogovarjamo o pravičnosti in kako zmanjšanje teh odhodkov narediti bolj pravično, je vprašanje, ali vsem zmanjšati nekoliko pokojnine, ampak potem se bodo oglasili tudi tisti, verjetno se bo kolegica Barbara Žgajner Tavš tudi takrat oglasila, ko bomo znižali vsem enako, tudi tistim, ki imajo 400 evrov pokojnine. Tudi to ni pravično. Zdaj tega nismo naredili, zdaj so imeli zmanjšane prihodke zgolj tisti, ki so imeli nekoliko večje pokojnine. Skratka, to so dileme, ki so pred nami in ki jih bomo morali razrešiti in vsakdo bo na te stvari gledal po svoje, ampak upam, da bomo vendarle skupaj pripravili nek dokument z vašimi predlogi in s predlogi vlade, da bomo vsaj delno vsi skupaj na nek način zadovoljni.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Dr. Göncz László. Replika, mag. Barbara Žgajner Tavš, izvolite.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS): Hvala lepa.

Saj bom rekla, da pravzaprav na tako podlo izvajanje je težko replicirati, ampak vseeno dovolite, ker se čutim neprizadeta jaz. Čutim se dolžna odreagirati na vaše izvajanje zato, ker so, verjamem, da prizadeti ljudje, ki poslušajo iz hrama demokracije tako nizkotne udarce. Pa naj zveni to iz mojih ust še tako populistično, stojim za temi besedami.

Včeraj sem dobila na Facebook profil dopis enega od državljanov naše države, ki pravi, da je vojni invalid 1991, eden izmed mnogih, ki jim je ta država ukradla mesečno invalidnino in ostale prejemke. Nadaljuje: "Žal mi je, da je moja prelita kri poplačana na takšen način. Sprašujem se – v nadaljevanju –, kdo v tej državi bo še pripravljen dvigniti orožje za bran svoje domovine, katera mati se do svojih sinov obnaša tako mačehovsko."

Spoštovane kolegice in kolegi! To je poanta današnje razprave, ki jo želimo tudi v Poslanski skupini Pozitivne Slovenije obelodaniti. Ni prav, kar delate in prenehajte opravičevati krivice, ki jih povzročate s historijo varčevalnih ukrepov. Trikrat "ne" očitata Pozitivni Sloveniji. Jaz pravim, štirikrat "ne" tej vladi in tako podlemu poniževanju naših državljanov in državljanov. Kje je svetla prihodnost za to državo, če vedno znova s takim izvajanjem kažete, kako malo so vredni ljudje in njihovo dostojanstvo? Niso samo številke, ki določajo življenje. Za temi številkami so ljudje. Jaz sem vam v svoji predstavitvi stališča povedala tudi ocene Socialne zbornice, da se nam obeta 100 tisoč novih revežev zaradi učinkov Zujfa. 100 tisoč novih ob tem, da imamo že danes med upokojnenci eno najvišjih stopenj revščine v Evropski uniji, ki presega 20 %. Zato pravim, ni

prav, ta zakon je prinesel krivice in v Pozitivni Sloveniji skupaj s SD poskušamo popraviti tisto, kar ste pokvarili vi.

In če dovolite, če imam še toliko časa v tem delu za repliko...

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Barbara Žgajner Tavš, samo to bi jaz opozoril, replika pomeni, da pojasnite, kje ste bili napačno razumljeni.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS): Poglejte, saj to poskušam storiti, napačno sem bila absolutno razumljena v tistem delu, kjer mi spoštovani poslanski kolega očita, da smo populisti. Jaz sem prebrala besede enega od državljanek in državljanov in odločno protestiram proti temu, da se na tak način govori o naših ljudeh. O tistih, ki so se borili za domovino. Njihovo življenje, njihovo dostojanstvo je vredno več, kot so vredne populistične izjave vladnih poslancev, ki jih očitno skrbijo samo številke v okviru proračuna. Jaz upam in razumem, da je moja replika pozitivno sprejeta in da se bodo v bodoče vsaj tisti, ki poskušajo na tak način diskreditirati posameznike v naši državi, omejili od takšnih razprav. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Proceduralno, gospod Horvat.

JOŽE HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsednik.

Obžalujem to razpravo, to repliko, ki je eklatanten primer zlorabe poslovnika. Mi je zelo žal, da nas spremlja slovenska javnost in šolarji tukaj na balkonu. In ko kolegica svojemu poslanskemu kolegu reče in ocenjuje njegovo razpravo za podlo, s tem ta izjava implicira, da je podlež in tega ne smemo, gospod predsednik, dovoliti v tem hramu demokracije, če je še kakšen kanček kulture tukaj v tej hiši. Lepo prosim, gospod predsednik, in vse bodoče, ki bodo predsedovali seji Državnega zbora, da se v trenutku odvzame beseda kateremukoli poslancu ali poslanki, ko bo razprava šla na tako nizkoten nivo. Tudi meni. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala, gospod Horvat. Strinjam se z vami, da je šlo za zlorabo replike in strinjam se tudi, da takšno izražanje v razpravi kolega poslanca ali poslanke ni primerno. Ne moremo drug za drugega govoriti, da razpravljamo podlo, vsak povemo svoje mnenje in moram reči, da v tem mandatu je bilo takšnih oznak zelo malo in bi bilo zelo dobro, če se tega držimo tudi za naprej.

Proceduralno, gospod Möderndorfer.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS): Spoštovani predsedujoči, jaz sem vsakič znova vesel, kadar opozorite na zlorabo replike, ki je v Državnem zboru večkrat in kar naprej omenjena. Vendar kadar omenjate in ocenjujete in opozarjate poslance Pozitivne Slovenije, kdaj, kako in na

kakšen način se uporablja kakšna beseda, vas opozarjam, da beseda "podel" v slovenskem jeziku obstaja in se tudi uporablja. Vendar za opozorilo, da bomo razčistili pojme, ta izraz je najprej prišel s tiste strani in ne iz te. In je absolutna bila uporaba replike zato, ker je bilo napačno razumljeno, seveda s te strani uporabljena zato, da se pokaže, kaj se zlorablja. Tako, predsednik, najprej, preden uporabljate opozorila za to stran klopi, najprej pogledajte v magnetogram, kaj je povedal gospod Tonin, potem se bomo pa pogovarjali o pravičnosti, ki pa je pri tem zakonu itak zgrešena, ker vsake oči svojo pravičnost vidijo na svoj način. Toliko. Hvala lepa, predsednik.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Bom si prebral magnetogram, če je bila kakršnakoli takšna beseda izrečena s katerekoli strani, je neprimerna in res predlagam, da se tega držimo. Razpravljamo lahko ostro, lahko razpravljamo strastno, ampak takšnih besed kot pokvarjeni, podli in nizkotni in tako naprej, pa predlagam, da ne uporabljamo. Mislim, da se bomo veliko boljše pogovarjali in veliko boljše tudi kakšno stvar zmenili.

Besedo ima dr. Göncz László.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS NS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Glede trditev, da pri selektivnem posegu v pravice nekaterih družbenih skupin v okviru sprejemanja Zujfa se je glede na predhodno pridobljene pravice marsikomu naredila krivica, objektivnost drži po moji presoji. Sam sem v okviru poslanskega vprašanja ilustriral težavo v zvezi s tem na primeru nekdanjih internirancev, konkretno prisilno izseljenih iz Petišovcev, najverjetneje tudi zaradi političnih razlogov ob koncu 40. let prejšnjega stoletja, ki so se jim, vsaj nekaterim tudi z najnižjimi pokojninami kršile že pridobljene pravice zaradi spremembe načina izračuna pokojnine, kakor tudi mnogim drugim. Ampak sočasno glede na težke okoliščine naše družbe moramo žal tudi razumeti, da z vidika stabilnejše vzdržnosti pokojninske blagajne in določitve višine pokojnin lahko temeljijo dolgoročne rešitve zgolj oziroma v najvišji ali največji možni meri na konkretno plačanih prispevkih zaposlenih. So pa vedno prisotne tudi izjeme, kot je to tudi v primeru Zujfa, namreč okoliščine sleherne družbe to prejudicirajo. Zavedam se, da je najtežje najti optimalno oceno, kje potegniti črto pri morebitnih izjemah. Predvsem je težko doseči kriterij najvišje možne mere objektivnosti, če so žal pri odločanju v ospredju parcialni, strankarskopolični ali ideološki interesi, kar je žal do sedaj bilo vedno prisotno, če smo iskreni sami do sebe. Zato bi bilo treba pri tem stremeti k najvišjemu nivoju kompromisa, kjer bi v največji možni meri odločali strokovni ne pa kakršnikoli drugi dejavniki. Pri tako pomembnih odločitvah bi moral prevladati širok politični

interes, ki temelji na konsenzu. Tega žal ni bilo niti pri sprejemanju Zujfa, pa tudi ne danes, kot ocenjujem iz dosedanje razprave, ko opozicijska stranka predlaga spremembo zakona. Večji problem je nedvomno v tem, da po mojem skromnem mnenju z vidika določanja izjem ni bil dovolj precizen niti sprejeti zakon niti sedaj predlagana verzija. Vsekakor pa razumem predlog SD kot opozorilo, vredno pozornosti. Verjamem, da to opozorilo z vso resnostjo sprejema tudi vlada, ki bi morala predlagati najbolj optimalnejšo rešitev. Upajmo, na osnovi trditve državnega sekretarja nekaj minut pred mano, da se bo tako tudi zgodilo.

V pričakovanju odločitve današnjega predloga zakona se v tem trenutku najbolj nagibam k temu, da pritisnem tipko kvorum, kar z mojega vidika predstavlja opozorilo tako vladni kot tudi opozicijski strani. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Dragan Bosnić, za njim gospa Kristina Valenčič.

DRAGAN BOSNIĆ (PS PS): Hvala za besedo.

Upam, da bom zadostil kriterijem neke spodobne razprave in se odzval vašemu klicu. Otroci se do neke določene starosti ravna po principu poizkus-napaka. To pomeni, učijo se. Nekaj poizkusi, pa to ni O. K., pa tega pač ne naredi več. V času sprejemanja Zujfa smo opozarjali na napake. Želeli smo, da do teh napak sploh ne bi prišlo in jih potem ne bi bilo treba odpravljati. Vendar je kljub temu do teh napak prišlo. Napaka se danes govori, v glavnem vsak razpravljavec uporabi izraz napaka. Po mojem mnenju ne gre za napako, ampak gre za zmoto in zmota je najpomembnejša napaka volje. To pomeni, ljudje, ki so se odločali tako, kot so se, po njihovem niso delali napak, ampak so pač neko svojo voljo izrazili. In za to voljo se je izkazalo, da je napačna, vsaj kot se večina strinja, do enega segmenta državljanov, se pravi upokojujencev in upokojenk. Celo diskriminatorna je. Če koalicija sprejme razlago, da je naredila napako, je to precej otročje. Če pa reče, da je ravnala v skladu s svojim prepričanjem, potem pa priznava diskriminatornost. Moje mnenje je, da se je treba držati tega dokumenta – ustave, ki jasno kaže smer, edino sprejemljivo smer pri sprejemanju tovrstnih odločitev. To pomeni, ne glede na to, kaj bo sedaj odločila, upam, da bo odločila pametno, čeprav sem zaskrbljen, menim, da je treba krivice ljudem, ki so jim bile prizadete, popraviti.

Kar se pa tiče nizkih pokojnin, pa se absolutno strinjam, v ustavi piše, da smo socialna in vsi bi želeli biti tudi razvojna družba, da bi v bodoče tudi pokojnine višali, in to z neko ustrežno strategijo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospa Kristina Valenčič, za njo gospod Renata

Brunskole. Če je ne bo v dvorani, pa gospod Jerko Čehovin.

KRISTINA VALENCIČ (PS DL): Hvala za besedo.

Očitno je, da smo z določenimi ukrepi v Zujfu zlasti na področju pokojnin nesorazmerno posegli v že pridobljene pravice, saj danes obravnavamo že drugi predlog sprememb 143. člena Zujfa, dva pa še čakata na obravnavo. Tudi sama sem podprla Zujf in ga podpiram še danes, saj verjamem, da je bilo sprejetje teh ukrepov nujno. Morali smo sprejeti določene strukturne reze, da državno porabo uskladimo s tem, kar ustvarimo. Ukrepi so posegli tudi na področja, ki so za državljane še posebej občutljiva. Prepričana sem, da je večina teh ukrepov uravnoveženih, da so nekateri med njimičasne narave, da so pravični in da ne posegajo v pravice tistih državljanov z nizkimi prihodki. Žal se je pri pokojninah izkazalo, da temu ni povsem tako, zato je treba ugotovljeno nesorazmernost odpraviti. Vlada je držala obljubo in pripravlja predlog sprememb. Vsi aktualni predlogi, tako opozicijski kot tudi vladni pa po mojem mnenju težav ne rešujejo v ustrezni meri, zato bo treba v nadaljevanju vladni predlog nadgraditi, in to v smeri, da znižamo plačila države za vse upravičence, ki nimajo podlage v plačanih prispevkih, torej brez izjem, in to za odstotek, ki bo primerljiv varčevalnim posegom na ostalih področjih. Danes smo že slišali, da so nekateri upokojujenci bili deležni tudi več kot 20-odstotnega znižanja pokojnin. Sama seveda ne sodim v nobeno od kategorij upravičencev, ki predstavljajo te izjeme oziroma privilegije, kot jim nekateri pravijo. Prepričana pa sem, da imajo prav vse te pravice utemeljene podlage, zato so tudi zakonsko urejene. Pa vendar, Zujf ni ustrežno polje za razpravo o tem, ali so res vse te kategorije upravičene ali ne. Temu je namenjena pokojninska reforma, katere cilj je med drugim tudi ta, da se očisti pokojninska blagajna v smeri, da imajo pokojnine podlago v vplačanih prispevkih. S tem se tudi sama strinjam.

Predloga, ki ga danes obravnavamo, ne morem podpreti, saj ta predlog izničuje varčevalne učinke. Tu smo zato, da mislimo tudi na jutri, zato je konsolidacija javnih financ prioriteta naloga, predlog pa gre ravno v nasprotno smer, zato ga, kot rečeno, ne morem podpreti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Jerko Čehovin, za njim gospod Matjaž Han..

JERKO ČEHOVIN (PS PS): Hvala lepa za besedo.

Jaz ne dvomim, da so v parlamentu med poslanci koalicije tudi pošteni ljudje z integriteto in zvestobo do svojih načel, vendar pa postajajo žrtve sistema, ki oži njihov manevrski prostor delovanja. Politika je pravzaprav postala zreducirana zgolj na

gospodarjenje s proračunskimi sredstvi po maastrihtskih kriterijih in na izvajanje navodil pakta za rast in stabilnost. Zato smo pripravljene ali pa ste pripravljene žrtvovati tudi načela pravne države. Pri nekaterih je sicer čutiti nelagodje, in prav je tako, da čutite to nelagodje. Vendar s tem še niste storili dovolj. Treba se je zavedati, da je ta inkriminirani 143. člen dejansko bil tisti grdi madež na tem Zujfu, ki pravzaprav daje razmišljanje v tem smislu, da gre tukaj za ideološko obračunavanje z nekaterimi kategorijami. Sami popravljate nekatere zadeve. In tudi prav je tako, vendar mislim, da bi bilo boljše, da bi priznali, da je bila krivica storjena in da bi popravili v celoti ta 143. člen.

Naj utemeljim. V Sloveniji imamo 280 tisoč upokojencev, ki dobivajo pokojnine izven kriterijev osnovnega pokojninskega zakona. 47 poklicnih skupin je v tej kategoriji. Vendar izbrali ste jih pet, po ne vem kakšnih kriterijih, in 26 tisoč ljudi. Dobro, to so predlogi, ki jih je vlada pripravila, boste priznali njeno napako, povzročeno 8 tisoč ljudem, ki niso bili nič krivi, če so delali v drugih republikah ali če so delali v Sloveniji v firmi, ki je imela sedež v drugi republici. To je itak bil absurd nad absurdi, da ljudje, ki so 40 ali 35 let plačevali prispevke in jih ni zanimalo, kje so plačevali in kam so plačevali. Oni so svoje oddelali. Vendar tudi njih ste penalizirali. Zdaj bodo dobili, ampak med njimi so nekateri ljudje, ki jih je država poslala na delo, recimo, dam primer, v zvezno administracijo, kjer so se v tistih težkih časih, ki se jih neradi spominjamo, vlade Milke Planinc in Branka Mikoliča borili za to, da so Sloveniji zagotavljali devizne kvote in uvozne kvote in sredstva in pravice, da je naša industrija lahko delovala. Ti ljudje so za to obdobje, ko so prišli nazaj, se je nekaterim odvzelo tudi do 350 evrov pokojnine. In pravijo, zakaj ste me takrat pošiljali. Tudi jaz sem bil takrat v organih Gospodarske zbornice, ki so takšne ljudi pošiljali na delo v zvezno administracijo. No, vendar to boste popravili. Upam, da boste popravili tudi za vse tiste, ki imajo osnovo v vplačanih prispevkih.

Sam pa se bom zdaj osredotočil samo na tisti del, ki ga nikakor ne morem sprejeti, da so med temi tudi ljudje, tako imenovana odhajajoča populacija borcev NBO, ki če jih zdaj vprašate, ali so takrat, ko so šli z orožjem proti okupatorju, vedeli, kam naj in kdo naj plačuje njihove prispevke, v kateri fond, kam naj plačuje. Ali je obstajal takrat med vojno kakšen tak fond? Oni so svoj fond imeli v tem, da so se borili z orožjem v roki proti okupatorju. To je bil njihov fond. In tega smo jim mi priznali, priznali smo jim tudi z ustavno listino o osamosvojitvi. Zato govorim, da je tudi ta del ljudi prikrajšan, in sicer na neustavni osnovi. Ta isti parlament oziroma takratna skupščina je sprejela zakon, ustavni zakon, s katerim so bile pravice borcev zaščitene. Kdo smo mi, vas sprašujem, kdo smo mi, da imamo možnost oziroma da odločamo o tem, da se nekomu odvzame tisto, kar mu je več držav priznalo, med njimi tudi nova Slovenija. Ne

kot stranka, ker če bi kot stranka, verjetno ne bi nikoli tega dobili.

Zato se mi zdi dejansko resnično cinično, ko govorimo, da so ukrepi v tem 143. členu, ki je mimogrede prišel v tisti famozni nočni seji na Odbor za finance in monetarno politiko proti jutru, kjer je prišlo še nekaj drugih zadev, takšnih, ki ste jih pozneje morali umakniti pod pritiski sindikatov, kot je recimo, da se v delovno dobo ne šteje več vojska, študijska leta in tako naprej. To ste potem spremenili, kot zdaj spreminjate nekatere, odvisno od pritiska posameznih skupin ali pa od tega, upam, da se motim, celo od kakšnih sorodstvenih povezav ali če se je komu v sorodstvu zgodila kakšna krivica in se to popravlja, drugim pa se ne. Zato mislim, da bi bilo dosti bolj pošteno, da se vrnemo nazaj k načelu pravne države in da sami popravimo in ne čakamo Ustavnega sodišča, da te zadeve in krivice popravi. Ko sprašujete nekateri, kako to popraviti. 9 mesecev vam že govorimo, da ta vlada, ta koalicija na prihodkovni strani ni naredila popolnoma nič. To je dejstvo. Tudi gospodarska rast peša in pada. Ampak s temi ukrepi, ko bomo samo nekim posameznim skupinam jemali neke pridobljene pravice, s tem mi ne bomo okrepili gospodarske rasti. Bomo pa povzročili močno nezaupanje v vseh porah in sferah naše družbe. To je že prisotno.

Mislim, da bi bilo dosti bolj pošteno, če se ne morete tako odločiti, da ta zakon danes spustite vsaj skozi, da gre v nadaljnjo obravnavo in se poskušajo poiskati rešitve, ki bodo ustrezne, predvsem pa takšne rešitve, ki bodo pravne. Ne vztrajati več na nezakonitostih. Jaz pričakujem, da bo ta parlament pokazal svojo integriteto. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Franc Jurša, za njim gospod Matjaž Han.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Predsednik, hvala za besedo. Lep pozdrav kolegicam in kolegom!

Tema, ki jo danes obravnavamo, je zelo občutljiva za različne populacije v naši državi. Res je, da je ta člen, o katerem danes govorimo, 143. člen, precej posegel in je bil tudi krivičen do posebnih skupin naših državljanek in državljanov. Vsi se strinjamo, da ga je treba na ustrezen način popraviti. Je pa res, da obstaja določena razlika v razmišljanju – nekateri pri tem vztrajate in želite popraviti ter s tem tudi povečati odhodke iz proračuna. Govorite tudi, da se na prihodkovni strani ni ničesar naredilo. Veste, zelo težko se na prihodkovni strani karkoli naredi, če ni denarja. Za prisposodbo. Pred kratkim sem slišal izjavo nekega državljan na TV 3, ki je rekel novinarju: "Ja, vzemi si iz tega žepa 500 evrov, če jih imam." To je prava prisposodba. Toda preidimo na bolj resna vprašanja.

Milijardo 440 milijonov prispeva državni proračun v pokojninsko blagajno. Celotna tretjina, to je okoli 440 milijonov, je namenjena pokrivanju plačil tistih vrst pokojnin, ki ne

temeljijo na plačanih prispevkih. Stranka in poslanska skupina, ki ji pripadam, pa v zadnjem obdobju vseskozi govorimo, da je treba očistiti pokojninsko blagajno. Tu smo različnega mnenja in ta mnenja spoštujem. Vem pa, da če je nekdo vplačeval v pokojninsko blagajno, je upravičen, da iz te pokojninske blagajne tudi dobi zaslužen pokojnino. Za tiste, ki jim je država določila privilegirane pokojnine, pa moramo sredstva zagotoviti iz drugega naslova. Naša stranka in poslanska skupina nikjer in nikdar ni rekla, da se naj nekaterim skupinam odvzame – zahtevamo tudi od vlade, da popravi te krivice. In prepričan sem, da bo popravek že danes v parlamentu in da bo ta popravek takšen, da bo reševal večino teh problemov. Če pa ne bo reševal, pa smo se v koaliciji tudi dogovorili, da bomo določene zadeve amandmirali in popravili. Pri tem pa moramo, spoštovane kolegice in kolegi, upoštevati zmožnosti države v tem trenutku. Država, kot veste, se koplje v finančnih težavah, smo v veliki krizi in denarja enostavno ni možno razmetavati.

Kot povprečno pokojnino smo določili okrog 622 evrov. Veste, to povprečno pokojnino, ki je bila septembra 600 evrov, prejema več kot 214 tisoč upokojencev. Veste, da s tem denarjem ni enostavno preživeti? In tem strukturam ne moremo vzeti. Linearno jim ni možno odvzeti, enostavno in preprosto, ker potem pa res več ne bodo mogli preživeti. Ogromno je takih, ki pa dobivajo še manjšo pokojnino. Nekateri, ki so dobivali privilegirano pokojnino, pa imajo to povprečje 3-krat tolikšno. In seveda je tu potem predlagatelj enostavno in preprosto lažje odzvel določen znesek, kljub temu da, če smo odkriti, tudi sam bi bil najbolj zadovoljen, da bi ta vlada lahko vsem vse pustila. Ampak varčevalni ukrepi nam enostavno in preprosto ne dovoljujejo, da ne bi napravili posegov. Toda ti posegi morajo biti pravični do vseh.

Moj predlog je, da rešujemo krivice, ki so bile storjene. Rešujemo jih seveda s predlogom, za katerega pričakujem, da bo danes prišel in da bo ta predlog, četudi ne tak, kot si bomo želeli, z amandmajem tisti, ki bo rešil probleme večine tistih, ki so bili prizadeti s 143. členom zakona, o katerem danes govorimo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Besedo ima gospod Matjaž Han, za njim mag. Ivan Vogrin, če ga ne bo v dvorani pa gospa Patricija Šulin.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Zakaj se danes že drugič sprašujemo in poskušamo v opoziciji reševati problem? Zato, ker vlada kljub obljubam pred poletjem ni storila nič. In mi je prav zanimivo dejstvo, ko sem poslušal predsednika Državnega zbora, ki čaka do petih popoldan, da bo Vlada sprejela nek sklep, njegovi poslanci pa že v naprej povedo,

da našega predloga oziroma zakona ne bodo sprejeli. Gospa Valenčič je to jasno in glasno povedala.

Ampak pustimo to. Škoda, da ni Mateja Tonina v dvorani. Lahko sem tudi naiven, moram povedati eno stvar. Jaz verjamem, da vladi ne gre za lustracijo. Jaz jim to verjamem. Vem pa eno stvar, da ko govorijo o ekonomski politiki, da imajo zelo zelo slabo ekonomsko politiko oziroma nikakršno. Zakaj pa to vem oziroma si mislim? Kadar nimaš ekonomske politike, da boš znal pridobiti sredstva v proračun, enostavno začneš varčevati, rezati in sploh na tak način, kot dela ta vlada, na nek selektiven način, kar ji je zelo blizu. Enkrat pokojnine znižuješ na selektiven način, potem DDV dviguješ zopet na selektiven način. V bistvu vas ta selektivnost spremlja tako na odhodkih kot tudi na prihodkih. Zelo zanimivo. To je takrat, kadar nimaš ekonomske politike. In rumena knjiga in ideja poslank in poslancev SDS, ki so bili v opoziciji, ko so govorili o gospodarskem okrevanju, odpiranju novih delovnih mest. Niti enega delovnega mesta v zadnjem letu niste odprli, zato morate na nek način delati to, kar delate, da varčujete in da delate še naprej krivice ljudem.

Matej Tonin me je zbodel z eno primerjavo o gospodu Miroslavu Cerarju, našemu olimpijcu, s katerim, verjamem, da smo vsi skupaj najbolj ponosni, se radi politiki slikamo, kadar športniki dosegajo dobre rezultate in njega da za primer, da ima tisoč 400 evrov pokojnine. Sramotno! Ta gospod je toliko dobrega za promocijo Slovenije naredil, da si zasluži to pokojnino. In vam moram nekaj povedati, ko govorimo o užitkih izjemnih pokojnin, kar gospod Miro Cerar je, in prav da je, govorimo samo o 240 ljudeh. In če je to problem za to državo, gospe in gospodje, moramo mi državo zapreti. Miroslav Cerar je problem, gospa Makarovič je problem, kulturniki so problem – teh 240? In s tem želite rešiti proračun? Sramotno. 8 tisoč ljudem, ki so delali v republikah bivše SFRJ, ste tudi ukinitelj pokojnine, udeležencem, kot je rekel Jerko, NOB in španske vojne, narodnim herojem, nosilcem partizanske spomenice, 7 tisoč 500 ljudem ste vzeli pokojnine, internirancem, beguncem, upokojenim ljudem po zakonu o pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Teh je 3 tisoč 950, ki so šli ne zaradi svoje volje, ampak zaradi zakona, ki ga je ta parlament sprejel davnega leta 1992, in tako naprej. In en Matej Tonin, ki se je takrat kot jaz sprehajal še svobodno ali pa smo bolj kaj drugega delali, kot se borili za to Slovenijo, govori o Miroslavu Cerarju. Jaz tega ne bi nikdar upal narediti.

Pravite, da tega zakona ne boste podprli, ker ni dober, ker smo mi preveč ne vem kakšni. Jaz vam dam predlog, spustimo ga danes naprej, jaz se strinjam, dodatek k pokojninam amandmirajmo. Jaz verjamem, da so se nekateri upokojenci pripravljani odpovedati temu dodatku. Naredimo to. Ampak nekaterih

pokojnin, ki so si jih zaslužili skozi svoje življenje, jim pa ne smemo trgati. Žal mi je, da zmeraj govorimo tik pred dvanajsto, čeprav mi je žal te besede, da bo vlada nekaj storila zato, ker smo mi v opoziciji začeli popravljati Zakon o uravnoteženju javnih financ. Mi imamo v proceduri še en drug zakon, ki vojnim veteranom, borcem itn., vrača pravice, ki ste jim jih vi trajno odvzeli. Ko bereš vašo koalicijsko pogodbo, tam piše in se naslanja cela koalicijska pogodba na solidarnost, na enake možnosti, na povezovalnost, na skrb za sočloveka, na domoljubje, ampak vi s temi akcijami, zrezanimi, vse te besede izničite oziroma samo mrtve črke na papirju in to mislim, da ni v redu. Če je to solidarnost, da ljudem vzamemo 25 % zaslužene pokojnine, nekaterim pa nič, ali pa nekateri, ki so se zlobirali, da jim niso nič vzeli, nekatere institucije, potem jaz ne vem, kje je ta solidarnost. Gospod Virant je rekel, jaz se tudi mogoče s tem strinjam, da je 70, 80 milijonov v teh časih izredno težko na prihodkovni strani dobiti oziroma kje jih bomo dobili. Ampak ko sem poslušal včeraj v proračunu, ste zanimivo rekli, da pokojninska reforma, ko bo sprejeta, jaz verjamem, da tudi z mojo pomočjo, bo na kratki rok oziroma v naslednjem letu privarčevala 150 milijonov evrov. Vsi poslanci prejšnje opozicije pa so rekli, da pokojninska reforma kratkoročno nima nobenega učinka. In kaj je še? Zvečer pride gospod Karel Erjavec, borec za upokojnence, zelo zanimivo, na Studio City in reče, mi smo zopet izbrili, da se bodo usklajevanja pokojnin začela dvigovati na 50 %, in to ni problema, 50 milijonov evrov vzeti. Zelo nesistematsko za moje pojme ta vlada dela oziroma kolikor se kateri predsednik dogovori in je lahko všečen pred novinarji.

Jaz predlagam, gospe in gospodje, da vendarle sprejmete samo to, da gre ta zakon naprej, da ga na nek način amandmiramo, da se dogovorimo in popravimo krivice ljudem, 26 tisoč ljudi je zaradi selektivnega delovanja te vlade pretrpelo kar veliko skrbi in nekaterim, ki so imeli tisoč 200 evrov, tisoč 100 evrov pokojnine, ki je sicer velika, jim vzeti 350 evrov ali pa 250 evrov, to ni enostavno. Draga vlada, ekonomska politika je pomembna, samo vi je nimate. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospoda Vogrina ni v dvorani. Besedo ima gospa Patricija Šulin, za njo pa gospod Srečko Meh.

PATRICIJA ŠULIN (PS SDS): Predsedujoči, hvala za besedo. Pozdrav tudi vsem prisotnim v dvorani!

Že približno dve uri se vrti pogovor okrog Zakona o uravnoteženju javnih financ in je tudi prav tako. Jaz sem vsakega skrbno poslušala, zato ne bi ponavljala izrečenih besed. V enem delu ima prav opozicija, v enem delu ima prav koalicija, bi pa vse skupaj rada povrnili približno deset let nazaj. Vsi tukaj prisotni se teh

let spomnimo, razen verjetno dveh naših mladih poslancev, vseh ostalih 88 nas je pa toliko starih, da se bomo tega zlahka spomnili. Torej deset let nazaj, ko nam ni bilo tako težko uskladiti proračuna, ko tudi ni bilo neke velike težave pri izplačevanju pokojnin, bi vas rada spomnila na obdobje, ko je bil finančni minister gospod Anton Rop, torej od leta 2000 do 2002, in ko je bil potem od 2002 do 2004 predsednik vlade. Takrat je bila vsem, ponavljam, vsem, ne samo tistim, ki prispevkov niso vplačevali v pokojninsko blagajno, ena pokojnina s spretnim manevrom neizplačana, z manevrom, ki se ga vsi spomnimo. Zamaknili so namreč izplačilo z zadnjega v mesecu na prvega v mesecu in elegantno neizplačani nekaj milijard sedanjih evrov pokojnine vsem upokojencem. In takrat vse tiho je bilo. Kje ste bili takrat skrbniki borcev, skrbniki nekdanjih beguncev, internirancev, vojaških zavarovancev? Tudi takrat bi bilo prav, da bi se oglasili, kot se danes oglašate. Poudarjam še enkrat, takrat se ni izplačala pokojninam vsem tistim, ki so vplačevali, in vsem tistim, ki niso vplačevali prispevkov. Če se lahko vživimo v sedanjo situacijo, kjer je celotna Evropska unija in širše v nekem ekonomsko slabem položaju, ko se skrbi, da se zaradi šibkega gospodarstva tudi zmanjšujejo proračunski izdatki in s tem proračunski primanjkljaj. Zujf je gotovo v nekem delu tudi določene krivice povzročil, to smo že priznali, preden smo šli vsi skupaj na dopust. Tudi sama sem pričakovala to spremembo, ki jo je vlada pravkar pripravila in smo to mnenje vlade vsi dobili na klop, da se bo Zujf v tistem delu spremenil, kjer se je odvezel tudi del pokojnine za vplačane prispevke do 31. 3. 1992, ko se je vplačevalo v blagajne bivših Republik Jugoslavije, in se bo sedaj to popravilo. Takrat pred približno desetimi leti pod taktirko gospoda Ropa se je odvezlo vsem upokojencem, približno 300 tisoč slovenskih državljanov je ostalo brez ene pokojnine, do katere so imeli vso pravico. To ni bilo v skladu z ustavo, s pravnim ravnanjem, In tudi o tem je prav, da se tukaj pogovarjamo. Tudi ni nič narobe, da se je danes tako kritično pogledalo na Zujf ali še nekatere druge ukrepe, ki jih je ta vlada pripravila, vendar s to predpostavko in stanjem, v katerem se nahajamo. Naš problem poleg problemov, ki jih ima celotna EU, je, pa se bom tukaj ponovila, zadolževanje v zadnjih treh letih v višini 9 milijard. Kam je odšel ta denar in kje se je odrazilo to zadolževanje v našem gospodarstvu? Tudi vemo, da je odtoklo 20 milijard evrov v davčne oaze, da je zaradi slabih terjatev na bankah 6 milijard evrov luknje. To se pravi, če to seštejemo na hitro, je približno 35 milijard evrov nekam poniknilo. Odgovornost bo treba poiskati za vse to. Poleg vsega ostalega, kar tare Evropo, je to srž problema naše države.

Tudi sama verjamem, da se bomo rešili iz te zagate, če si bomo nalili čistega vina, če bomo tudi sami vztrajni, si zaupali, če bomo

imeli potrebno potrpljenje, treznost. Vsekakor pa se je treba poslušati in usklajevati. Hvala.

PRESEDENIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Besedo ima gospod Srečko Meh, potem pa mag. Borut Ambrožič.

SREČKO MEH (PS SD): Spoštovane poslanke in poslanci, gospod predsednik!

Opravičujem se za nasmeh, ni bil namenjen tej temi, ampak komentaru. Mi danes govorimo o tem, kaj se je pred desetimi leti zgodilo in je to zgodovina, pa se nismo nič naučili. Danes govorimo o tem, kaj bomo naredili za to, da spremenimo zakon, ki smo ga mi v tem državnem zboru sprejeli in je slab in je naredil veliko krivic. To se pravi, da bi bilo danes prav, da poskušamo s sprejetjem tega zakona, pa tudi s popravkom tistega, kar mislimo, da je narobe, narediti tisto, kar bi parlament moral narediti. Parlament bi moral sprejemati takšne zakone in takšne odločitve, ki ne bi delali novih krivic in ki bi državljanke in državljane jemali enakomerno, enakopravno, vse enako. In to je pravzaprav narobe, o čemer mi govorimo.

Vprašal bi nekako tako: koliko delovnih mest smo odprli v tem času? Kaj smo naredili za to, da bo ljudem bolje? Predstavniki oziroma vodja Poslanske skupine DeSUS je rekel, da ve, da upokojeanci težko živijo. Oprostite, mnogo Slovenk in Slovencev težko živi. Kaj pa smo naredili za to, da bi jim olajšali življenje, kaj smo naredili za to? Nič. Še povečali smo njihove težave. Mi se pogovarjamo o rdeči zvezdi, pogovarjamo se o proslavah. In to da ni lustracija? Pogovarjamo se o zadevah, ki so zelo pomembne za našo zgodovino. Ta trenutek, pa nam pomeni to, da je treba za ljudi nekaj narediti. In za to je odgovorna slovenska vlada in zato bi bilo prav, da v državnem zboru nekaj naredimo.

Ampak, oprostite, gospa Tomc je rekla, da so posegi bili preiščeni, ko smo sprejemali Zujf. In če so bili posegi preiščeni, gospe in gospodje, je to grozno, ker je rezultat izjemno slab. In zaradi tega me je strah, da so ukrepi preiščeni in da so imeli neko vsebino oziroma tudi posledice, ki jih danes še ne znamo povedati in bi morali na tem področju nekaj narediti. Hudo je zato, ker je zakon posegel v pravice, kot je nekdo danes tukaj rekel, ki smo jih tudi mi v parlamentu sprejeli, z zakoni so bile pravice dane ljudem. In če smo posegli za pravice nazaj, kje se bomo ustavili, gospe in gospodje? Kje se bomo ustavili pri pravicah za nazaj? Komu vse bomo za nazaj vzeli državljanstvo in kaj še drugega, kaj še bomo lahko tukaj naredili? Zato ni prav, da se tako ravna. Hudo je, ker so ljudje pravice in denar izgubili. Ampak še huje je, da ljudje težko živijo. In najhuje je, da ne vidijo, kako bomo iz tega prišli, ker mi ne vidimo rešitve, mi zategujemo samo pasove tistim, ki jim ni kaj več zategniti. In hudo je, ker smo sprejeli zakon, na osnovi katerega smo ljudem vzeli ne da bi jim napisali

odločbe, z enim papirjem, ki ni bil niti podpisan, so dobili obvestilo, da so se jim zmanjšali njihovi osebni prejemki oziroma njihove pokojnine. To je hudo. Gospa Tomc je tudi rekla, da je veliko zgodb, ker so bile tukaj prebrane zgodbe, ampak to niso zgodbe, to so usode ljudi, ki ne morejo živeti, ki prihajajo k nam, vsakemu od nas, in govorijo o tem kaj se jim je zgodilo, usode partizank in partizanov, pa delavk in delavcev, in vseh tistih, ki so šli v Bosno, Srbijo in drugam v skupni državi delat zato, ker jih je ta naša država poslala in danes nimajo pokojnin takšnih, kot bi jih morali imeti. Tukaj so usode partizanov, ki so šli v gozd zato, da so se borili. Niso bili belogardisti in niso bili domači izdajalci, niso se doma na toplem grel. In danes smo jim vzeli tisto, kar jim je ta država dala, pa še športnikom in vsem ostalim. In to je grozno. Mi nobene zgodbe nismo popravili, 27 tisoč novih smo odprli. 27 tisoč Slovencev in Slovencev smo naredili za naše nasprotnike, tiste, ki pravijo, da tukaj v državnem zboru res sedimo takšni, ki tukaj ne bi smeli sedeti, ker bi morali kaj drugega delati. In to je pravzaprav hudo. Naj spomnim, da osebne asistencije nismo sprejeli kategoriji, ki najtežje živi, tudi tega nismo sprejeli.

Zdaj pa kako? Zmanjšali smo javnofinančne izdatke revnim, gospe in gospodje, ne bogatim. Komu naj vzamemo? Vzeti je treba bogatim! Tistim, ki kaj imajo. Da je tisti, ki ima 620 evrov prihodkov bogat človek, tega pa najbrž nihče ne more trditi. Zdaj pa tako. Bom poskušal povedati, pa je bilo danes tudi rečeno. Bogatim smo v začetku letošnjega leta dali 250 milijonov evrov. Z zmanjšanjem davka na dobiček smo bogatim dali 250 milijonov evrov. Toliko so ga dobili. In to je tisto, kar smo mi pri zakonu, ko smo ga sprejemali v začetku leta, govorili, ne naredimo tega posega, nobenih rezultatov ne bo. Tam smo dobili v državnem proračun 250 milijonov manj, ko sprašujete kje bi ta denar dobili.

Zdaj pa morda še ena misel. V tej Sloveniji, v tej naši državi ni nikogar, ki bi ne bil pripravljen pomagati za to, da bi prišli iz te zagate, če vemo, kakšen je cilj, kdaj ga bomo dosegli, kakšna sredstva moramo sprejeti in kakšna je pot, da bomo do tega cilja prišli. Mi pa delamo samo to, da zmanjšujemo porabo, zategujemo pasove in da delamo samo na tem, da bomo imeli še manjšo porabo, da bodo ljudje še težje živeli, da ni nobenega upanja in ne zaupanja, da nihče ne pove, kdaj se bo to naredilo, da bomo izstopili iz te situacije, v kateri smo. Vendarle bi nekdo moral povedati, kdaj se bo to zgodilo.

Zaradi vsega tega bi bilo seveda prav, da ne zategujemo pasu tistim, ki jim ni kaj vzeti, in da vsi prispevamo vsaj nekaj k temu. Oprostite, nekdo je danes v parlamentu govoril, ali je prav, da vsem jemljemo. Ni prav, da jemljemo vsem, ker nekaterim ni več kaj vzeti. Treba je vzeti tistim, ki to imajo ali imamo, kakorkoli si to mislimo. Ampak to pričakujemo od slovenske vlade, da bo takšen predlog naredila.

Ta predlog, ki je bil sprejet, torej Zujf, ki je bil sprejet, pa ni predlog, na katerega bi bil jaz lahko ponosen.

In še nekaj. Gospod Tonin je pravzaprav zadel, ko je govoril o opoziciji. Zadel zato, ker se delimo na naše in vaše, na pozicijo in opozicijo. Mi danes ne predlagamo opozicijskega zakona, mi danes predlagamo zakon, ki bo popravil zakon, ki smo ga v tem državnem zboru sprejeli. Saj ne gre tukaj za delitev, saj na koncu sem tudi jaz kriv, da je tistih 27 tisoč izgubilo en del svojih prihodkov, ki so jih zaslužili. Zato bi bilo prav, da ne govorimo toliko o naših in vaših, da ne govorimo toliko o poziciji in opoziciji, ampak da govorimo o tem, da vemo, na kakšen način bomo odpravili.

Naš predlog je pravi predlog, zato predlagam, da ga v tej obravnavi tudi podprete. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Borut Ambrožič, potem pa gospod Jožef Kavtičnik.

MAG. BORUT AMBROŽIČ (NeP): Hvala za besedo, predsedujoči.

Težko bi kaj dodal k temu, kar je moj predgovornik povedal. Nekateri misli bi mogoče ponovil, predvsem pa mi je padel tudi danes, ko smo dobili mnenje Vlade, v oči ta stavek iz mnenja Vlade, da Zujf sledi enakosti in pravičnosti tudi tako, da ne privilegira oziroma iz varčevalnih ukrepov ne izključuje posameznih kategorij upravičencev. Toda zgodilo se je očitno prav to, saj je izključil več kot 20 tisoč dosedanjih upravičencev, od katerih so se mnogi obrnili name kot poslanca, da jih predvsem moti, kot tudi mene osebno, da zakon posega v pravice za nazaj, moti jih, da kot nekdanjim izgnancem in tudi drugim kategorijam je bilo odvzetih prepotrebni 100 ali 150 evrov, ki so jih lahko prištevali v dosedanjo pokojnino in ki jim zdaj to onemogoča normalno življenje naprej.

Zato tudi osebno smatram, da so popravki zakona nujno potrebni in jih tudi podpiram. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Jožef Kavtičnik, za njim gospod Franc Pukšič.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa, predsedujoči.

S tem zakonom želimo v opoziciji samo odpraviti tiste anomalije, ki so bile v Zujfu sprejete s strani koalicije. Poglejte, ko danes tako poslušam koalicijske poslance in vidim, da so tudi ugotovili, da so bile storjene napake in krivice, vendar na tak način, kot bi poslušal otroke, ki v nedogled opravičujejo svoje početje zaradi tega, ker jih je strah. Tisti otroci to počnejo. Tisti, ki jih ni strah, so vedno jasno in brez sramu priznali napako in potem delali naprej pravilno. In s tem so se nekaj naučili. To tudi pričakujemo tu v hramu demokracije. V

demokratični državi, kamor spada tudi Slovenija, tako vsaj upam in si želim, smo poslanci dolžni nadzorovati delo vlade, ampak vsi poslanci, ne samo poslanci opozicije, in opozarjati vlado, kadar naredi napako, kadar dela protizakonito in protiustavno. Vendar, žal, v tem zboru tukaj vlado opozarjamo na njene napake samo poslanci opozicije. Poslanci koalicije pa slepo in gluho sledite direktivam vlade. Seveda včasih nekje v sproščenem pogovoru tudi poveste, da se s tem ne strinjate, vendar morate tako narediti. Veste, kadar je kriza, nimamo pravice delati tako, da pod to krinko ustvarjamo nove krivice. Ne, kriza nam ne sme biti krinka za ustvarjanje novih krivic.

V Zujfu, ki je pred nami, želimo popraviti krivice, ki jih je vlada zapisala, koalicijski poslanci pa ste ta zakon brez zadržka in sramu podprli. Ja, res je! Sram vas bi lahko bilo, saj ste s tem vzeli 26 tisoč in še nekaj upokojencem že pridobljene in zaslužene pravice do ustreznih pokojnin. Posledice, ki se dogajajo, so, da ljudje ne verjamejo in ne zaupajo več v pravno državo. Resnično. Ne da jih je strah zaradi denarja, ne da jih je strah zaradi tega, ker so pač njim vzeli. Ne! Ne zaupajo več! In ko ne zaupajo ti ljudje, se to nezaupanje prenaša tudi na druge rodove, na mlajše in tako naprej. Prihaja do nepopravljivih škod, ki jih ne moremo oceniti z denarjem ali s kakšnim drugim metrom. Sledite vladi, ki sistematično načrtuje pot v drugačno državo. To se danes vidi, kako različni smo si. Vi sledite vladi, ki načrtuje pot v nedemokratično, nesocialno in neenako državo za vse državljanke in državljane. Zato je naša dolžnost, da opozorimo državljanke in državljane na vse poskuse vlade, ki s svojim početjem želi to spremeniti. Prepričan sem, da so to že videli, da to so že opazili. Njihov revolt se bo slišal, upam, da ne preveč hudo. V zadnjem času smo priča, da gre vlada na čelu s SDS na pot, kjer naj bo vrednota kapital in denar in ne človek. To ni prav. Poglejte, kadar govorimo o teh krivicah, ki so se zgodile oziroma tudi o tem, da je treba nekomu vzeti, vendar ne na palec. Kadar se jemlje, je treba iti od primera do primera. To se je videlo na izbrisanih. In tako je tudi sedaj. Izbrisate ene avtomatsko zaradi tega, ker so bili ali v narodnoosvobodilnem boju ali kje drugje. Ne, od primera do primera. Pa je morda bila tudi tam kakšna anomalija, ki se lahko popravi, vendar ne na tak način, da se posplošuje.

Vlada si želi s svojim načinom dela, to je diktatom, podrediti slovensko politiko in tudi ljudstvo. Zato načrtno – govorim o načrtnem delu Vlade, resnično verjamem v njihovo sposobnost in v sistematičnost, zato ker sem to že opazil v teh mesecih, ko sem tukaj – in sistematično gradi sistem, ki nima skupnega z demokracijo, solidarnostjo in s socialo. Gradi sistem privilegirancev in s tem deli ljudi na naše, vaše in morda še katere. S sprejetjem Zujfa, ki ste ga podprli koalicijski poslanci, in z glasnim nasprotovanjem ter opozarjanjem opozicije pred

nekaj meseci, ste začeli z ustvarjanjem krivic, ki jih sedaj želimo popraviti.

Svojo pot navzdol kujete na zmanjševanju že pridobljenih pravic manjši skupini upokojencev – ja, to je strategija Vlade, Lotili ste se manjših skupin, postopno in sistematično, eno skupino za drugo skupino. Teh ranljivih ste se lotili, ampak lotili ste se borcev, teh, ki so že dokazali, da se ne bodo uklonili in se tudi niso uklonili množično močnejšim pred leti, ko smo bili napadeni. Torej, najprej udeležence narodnoosvobodilne borbe. Tu se govori o nekih privilegijih. Ja, verjamem, da so imeli ti ljudje privilegij, da so pravočasno spoznali, da je treba vzeti orožje v roke in se boriti. Zdaj jim pa jemljete drug privilegij, v navednicah, da so za tisti čas dobili nekaj sredstev za to, da lahko živijo in da se jim nekako država in mi vsi oddolžimo za to, kar so naredili.

Jemljete upokojencem JLA in policistom, ki pa so plačevali v pokojninsko in invalidsko blagajno, sicer v prejšnji državi, vendar korektno in zakonito. Vse to je dokazljivo ter tudi ustrezno ratificirano z mednarodnim sporazumom o nasledstvu. Tukaj bo sledila pritožba, spet opozorilo, tukaj bo spet država morala plačati, vendar verjetno vi mislite, saj ne bomo mi takrat na vladi, bodo že, naj o tem skrbi nekdo drug.

In kako Vlada uresničuje svojo namero, to je tisto sistematično, kot sem dejal. Podreja si celoten represivni aparat. To smo že nekako zasledili: tožilstvo, policijo, verjetno se sedaj še v sodstvo itn., kar še sledi, ampak ne bom se pustil presenetiti, lahko kar napovedujem. Gradi strukturo vladanja od vrha navzdol, piramidalno. Piramidno. Glava že ve, kaj morajo delati ljudje spodaj.

Želi si obvladovati medije z zvišanjem DDV za tiskane medije, s tem se bodo seveda posamezni mediji ukinjali, ljudje bodo manj informirani, če so manj informirani, jih lažje vodimo itn. Zniža se prispevek za RTV in s tem onemogoči, da bo RTV imela določene informativne in tiste programe, ki drugače niso tako gledljivi, so pa za ljudi izrednega pomena. Istočasno pa ustanavlja ali pripravlja ustanovitev nove televizije, nove televizijske hiše in verjetno ponovno kakšne brezplačnike, ki bodo informirali ljudi tako, kot na vrhu že vedo, kaj morajo ljudje vedeti in kaj morajo slišati in kaj morajo razumeti.

Ustvarja kontrolo nad izobraževanjem. Priča smo sedaj, v tem sklicu bomo obravnavali Zakon o visokem šolstvu, NAKVIS, ki si ga želi Vlada podrediti, seveda bo imela nadzor nad akreditacijo programov, Vlada pa ve, kateri programi so dobri za izobraževanje in kateri so tisti primerni, da se bodo ljudje lahko izobraževali in pravilno razmišljali. Med ljudmi se ustvarja strah, kar povzroča apatijo in nemotiviranost. Posamezni, to smo že slišali tudi v tem parlamentu, posamezni strokovnjaki, tisti, ki razmišljajo, pa niso taki borci, da bi šli na

ulice, so se že izselili in se že izseljujejo iz države, s tem pa seveda dobi Vlada poseben manevar, to je tisti mir pred ljudmi, ki razmišljajo.

To je ta pot, ki so jo množice verjetno že spoznale, že videle in se bodo lažje odločale pri naslednjih volitvah. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Preden dam besedo gospodu Pukšiču, bi rad samo nekaj pojasnil.

Vpogledal sem v magnetogram razprave kolega Tonina in potem replike mag. Barbare Žgajner Tavš in moram zelo jasno povedati, da s strani mag. Tonina ni bilo izrečene niti ene pejorativne oznake o nastopih opozicijskih poslank in poslancev. Niso bile uporabljene besede "podlo", "nizkotno" ali kakršne koli podobne besede. Prvič je ta beseda prišla potem iz ust kolegice Barbare Žgajner Tavš, zato bi želel, da je to popolnoma jasno in da se v prihodnje temu vsi izogibamo.

Prav tako v razpravi mag. Tonina nikjer ni omenjene besede "populizem", poslanka pa je svojo repliko utemeljila na tem, da replicira na tisti del razprave gospoda Tonina, kjer ji očita populizem. Nikjer to ni bilo očitano. Če bo treba, bomo vsakič znova brali magnetograme, zato predlagam, da smo pri teh zadevah previdni. Tako kot pravijo, da se bodo na letošnjih predsedniških soočenjih oblikovale posebne skupine strokovnjakov, ki bodo preverjali dejstva; če bo kakšen kandidat kaj rekel, kar ne drži, bodo strokovnjaki opozorili. Tako lahko tudi mi vsakič po potrebi preverimo magnetogram in vidimo, kdo je imel prav.

Zdaj dajem besedo gospodu Francu Pukšiču.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Hvala lepa. Kologice in kolegi!

Nekateri so v parlamentu že dolgo ali pa so bili vsaj v zadnjem času, tako člani vladne koalicije kot tudi ministri, pa tudi tisti, ki so podpisani pod predlog spremembe Zakona o uravnoveženju javnih financ, Janko Veber, dr. Andreja Črnak Meglič, Matevž Frangež, mag. Majda Potrata, mag. Dejan Židan in tako dalje. Kologice in kolegi, lep pozdrav tudi vam! Kje ste bili prejšnja tri leta, ko ste državo, ki ste jo vodili, pripeljali na rob zadolževanja? Včeraj smo s strani predsednika Vlade in finančnega ministra slišali, da še vedno drvimo navzdol. V današnji razpravi pa nekateri opozarjate – kolega Meh je prej rekel, bomo pomagali, če bomo videli luč na koncu tega tunela, kaj in kako je treba narediti. Prav to je bilo včeraj tudi povedano. Torej, kaj in kako, da bomo najprej zaustavili ta voz propadanja, voz, ki se še vedno kotali navzdol, šele potem bo dolgo časa stal na mestu in od tu naprej se bo začel dvigovati.

To, kar je kolega pred mano govoril, skoraj nič od tega, kar je bilo rečeno, ne drži. Še več, veliko je govoril o zakonih, ki so napovedani, o reformah, ki se pripravljajo, ali o zadevah, ki bodo šele prišle v slovenski

parlament. Pa vendar, v mnenju Vlade glede Zujfa piše, kako se je spreminjal oziroma kako je nastal. Načelu enakosti se je sledilo tako, da se je vsaki skupini, ki se financira iz proračuna, za približno enak odstotek znižalo sredstva znotraj posamezne skupine, ne pa seveda po skupinah, ne po predmetih, ampak znotraj skupine, procentualno. Če smo zelo konkretni, tudi sami ste zapisali, tistim, ki so imeli do 777 evrov, za 100 evrov, in tistim, ki so imeli nad tisoč 450 evrov, za 350 evrov.

Zakaj sem vas prej na začetku omenil, kolegice in kolegi? Omenil sem vas tudi zato, ker ste tisti, ki ste danes podpisani, bili v prejšnji vladi in ste brez sramu znižali ne za nekaj procentov, ampak vzeli – torej ne znižali, ne moremo govoriti o znižanju za 10 %, 20 %, 50 %, ampak enostavno vzeli ste 15 tisočim Slovenkam in Slovencem državne pokojnine, ki so jih dobili šele od 65. leta starosti. Veliko smo takrat povedali, kdo je v tej kategoriji, ženske in moški, ki so celo življenje garali in delali na zemlji, tudi po 1945. letu, ko je bila odvzeta tista tako imenovana – torej obvezna oddaja. Mislim, da se je to celo moralo narediti, da so tisti, ki so gradili tovarne, ceste in tako dalje, imeli za jesti in piti; kmetje so pa delali na poljih, obdelovali to zemljo in ste jim vzeli. Te njihove penzije, kolegice, niso bile od 777 evrov pa nad tisoč 450, te njihove penzije so bile 189 evrov; 189 evrov ste vzeli 100-odstotno, 100-odstotno! Nimajo nič! 15 tisoč ljudi! Ti vas ne zanimajo – vi govorite o socialni in pravni državi!

Kolega pred mano je govoril o tem, da bi bilo prav, da če smo ugotovili, neboljani otroci, naredili napako, da se pokesamo in to napako popravimo. To napako bi popravili, če nas ne bi bilo strah. Kolega Kavtičnik, Franca Pukšiča v 16 letih v tem parlamentu ni bilo in ga ne bo strah, zato ker nikomur nič ni dolžan, nikomur nič ni vzel in vedno se je boril za pravico in vedno se je boril za pravico najmanjšega in tistega, ki je najbolj prizadet, tudi za tistih 15 tisoč ljudi, katerim pa ste vi vzeli 100 odstotkov. No, in opozarjal si, da bi bilo prav, če bi napake odpravili in če bi na napake tudi opozarjali. Kolega Kavtičnik, predlagam ti, da te vladne koalicije in vseh nas poslancev ne opozarjaš na to, da naj napake odpravimo, ampak ti se posveti delu odpravljanja napak, ki jih je naredil tvoj šef tvoje stranke, Zoran Jankovič. Verjemi, da boš imel celo življenje dovolj dela, pa še časa ti bo zmanjkalo. Zato je prav, da govorimo relevantno o enih in drugih zadevah.

Kolegice in kolegi, kar se tiče borcev, pa tako. Če imam točne podatke, so na listi za dobivanje pokojnin prav iz tega naslova, od teh 7 tisoč 500 udeleženci NOB, španske vojne in tako dalje, letniki 1939. Leta 1941, ko se je začela druga svetovna vojna, so bili ti stari 2 leti, leta 1945 štiri leta več, 6 let. Torej, To je teh 7 tisoč 500 ljudi, ki so med drugim tudi na teh listah – ne govorim o vseh, bog ne daj! In kakšno krivico ste naredili 15 tisočim, tistim

kmeticam in kmetom, ki so pomagali, ki so to državo ustvarjali, ki so garali, ki so delali skupaj z drugimi, danes pa govorite o tem, kakšno krivico delamo, ko smo znižali pokojnine tistim od 777 evrov oziroma tisoč 450 za nek procent. Veste, danes tisti, ki je bil takrat star 15 let ali bil rojen leta 1930, je danes star 82 let, v kolikor je bil polnoleten, je danes star 85 let. Rad bi vedel, koliko tem borcem smo vzeli, ki so bili borci, ki so bili takrat stari 15 ali 18 let; in če, mislim, da je to mogoče tem ljudem tudi povrniti, ne pa vsem tistim sorodnikom, tetam, babicam, ženam, ki so se, ne vem, mogoče, v zadnjih treh letih pred njihovo smrtjo z njimi poročili in potem dobivajo pokojnine in tako dalje.

Skratka, zelo decidirano je treba narediti. Ampak vi ste zelo pregledno naredili in vzeli vsem slovenskim kmeticam in kmetom, 15 tisočim, tistih 189 evrov, kar pa ni pošteno, ni bilo korektno. Če ne bi bili v takšni situaciji, kot smo danes, bi bil prvi in bi prvi dan te naše vladne koalicije predlagal, da to povrnemo nazaj. Žal, kolegice, ne gre.

Ali se še spomnite ene moje proračunske razprave v Državnem zboru, ko ste zadolževali našo državo in sem rekel, da ne delate tega zato, da bi ohranjali delovna mesta, ne delate tega zato, da bi razvili naše gospodarstvo naprej, ampak delate zato, da boste kreditirali preko tako imenovanih "ohranjanja delovnih mest" tajkune in tajkunske kredite. To je bila tema in ste se smejali; in draga koalicija, ni nič pomagalo opozarjanje takratne opozicije.

Koliko sem govoril o neizkoriščenih evropskih sredstvih?! Kaj vse se je dogajalo na tem področju! Včeraj sta nam predsednik Vlade in finančni minister povedala, kje smo, kam smo prišli prav zaradi tega, ker se prejšnja tri leta na tem področju ni dovolj naredilo. In smer, v katero plujemo, je graf, ki je bil včeraj tukaj tudi predstavljen, več denarja za investicije in manj denarja za javno porabo. Število delovnih mest v gospodarstvu, v realnem sektorju se mora povečati – narediti pogoje za to. Vem, da nismo vsega naredili, ne moremo, enostavno v manj kot enem letu se ne da popraviti vsega tega, kar se je nagrmadilo v zadnjih letih, sploh pa katastrofalno v zadnjih treh letih.

Namreč, Slovenski ljudski stranki nimate kaj očitati, smo vam držali štango tudi ob reformah, ko ste jih predlagali, čeprav se z vsem nismo strinjali, pa vendar. Stvari ste žal pripeljali tako daleč, da smo danes – žal, še ne na dnu, še vedno smo se za 2 milijardi zadolžili, za 2013 in 2014. Ni se nam treba tega veseliti in odpirati šampanjcev, jokati se moramo! Ko grem na banko po posojilo, zato da bom odplačal obresti prejšnjega posojila, se ne veselim, ampak se jočem, ampak do sem nas je nekdo pripeljal. Kje so tu odgovornosti, razen politične, ko so nekatere stranke izginile s tega prostora. Že takrat sem govoril, da boste nekatere stranke šle na smetišče slovenske zgodovine, kar se je tudi

zgodilo, ampak to še vedno ne vrača ljudem ne delovnih mest, ne kruha in ne mleka.

Zato tega vašega predloga zakona ne bom podprl.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Razprava gospoda Pukšiča je sprožila dve repliki.

Najprej gospod Matjaž Han, potem gospod Jožef Kavtičnik.

MATJAŽ HAN (PS SD): Dragi moj Franc!

Glede na to, da si edino točno ugotovil to, da so bile res v prejšnjem mandatu odvzete državne pokojnine –se s tabo strinjam, to je bilo približno 220 evrov na posameznika –, vendar ne smeš pozabiti, verjamem, da nisi sodeloval v teh pogovorih, ker si se ukvarjal z Destrinikom, kot tudi jaz s kakšno drugo občino, vendar dogovor, zakaj je Ljudska stranka podprla pokojninsko reformo, verjetno ni bila samo državotvorna gesta, ampak je bilo to, ker smo se dogovorili, da bomo te zadeve reševali v pokojninskem zakonu, tudi te tvoje državne pokojnine za teh 15 tisoč ljudi; in to je bilo zapisano v pokojninski reformi. Res je, da se na novo ne morejo državne pokojnine več podeljevati, to je bilo tudi jasno povedano, vendar pa smo odprli nek nov zakon, ki se mu reče socialnovarstvene pravice, kjer je bilo moč vsem ljudem, vsem tem mamicam, starim mamam in tako naprej, moč dobiti sredstva tudi v višini več kot 220 evrov, tudi do 420 evrov, če, – Franci, poslušaj me –, če nimajo premoženja. To je bilo dogovorjeno in tudi to je bil en od vaših pogojev, da podprete to pokojninsko reformo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Jožef Kavtičnik.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa.

Morda se Franci počuti kot otrok, ampak jaz nisem dejal, da so otroci koalicijski poslanci, ampak kot otroci. To je pa drugače. To je prvo.

Naslednje, govoril sem, od primera do primera je treba iti. In tukaj sem vesel, da je kolega Franc to ugotovil, da je treba iti od primera do primera. Kolega Franc, prosim, če bi lahko prisluhnil, da ne bi potem prišlo potem spet do nerazumevanja.

Opozarjam vas, koalicijske poslance, in vse poslance, da sprejemamo takšne zakone, da se ne delajo krivice. Zoran Jankovič pa ni poslanec, zato njega ne opozarjam tukaj in ga tudi ne mislim. Upam, da se tega zavedaš, da Zoran Jankovič ni koalicijski poslanec.

Pa še to, od leta 2006 do 2007 se je zgodilo 80 % vseh tajkunskih kreditov. Med 2006 in 2007. Katera vlada je bila takrat? Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gremo naprej. Besedo ima gospa... Replike na replike ni, saj veste.

Gospa Janja Klasinc, nato mag. Majda Potrata.

JANJA KLASINC (PS PS): Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, če dovolite, bi se vrnila k točki dnevnega reda.

Naj povem za začetek, da sem ena od podpisnic in bom seveda predlog zakona sprejela. Sprejela ga bo zato, ker želim opozoriti tudi koalicijske poslanke, da predlagatelji te spremembe skušamo pomagati tudi vam in skušamo pomagati vsem državljanom Slovenije. Skušamo pa pomagati preprosto zato, ker je ta zakon tako protizakonit, tudi protiušten, da bo povzročal posledice, ki bodo pripeljale zagotovo, verjemite mi, do tega, da bo ta država izgubila velike denarja zaradi pritožb na višjih sodiščih, če ne pri nas, pa v tujini.

Ali že spet povzročamo nove izbrisane? Povem vam osebno izkušnjo. Ko sem kot novinarska opozarjala v člankih, da je početje z izbrisanimi zadeva, ki bo to državo, prvič, strašansko krivično, ampak da bo to državo strašansko veliko stalo in sem to potem povzemala svoje misli in vse, tudi v prejšnjem mandatu – ste se vsi smejali. Danes imamo račun pred vrati. Poglejte, danes moramo sprejeti ta zakon zaradi tega, da povrnemo krivice, potem pa po mojem mnenju narediti vse, da se spremenijo predpisi v takšnem smislu, da bomo na bolj pravičen način pridobili, lahko tudi zelo hitro, ta denar, ki ga bomo s tem izgubili. Poglejte, gospod predsednik je v svoji razpravi dejal, da je ta zakon preradikalen, zakaj pa jaz mislim, da ni radikal. Ni radikal zaradi tega, ker je, kot prvo, diskriminatoren, ker je, kot drugo, povzročil veliko škodo, ker je, kot tretje, ideološki in ker je protiušten.

Zdaj pa dovolite, da vsako svojo trditev argumentiram. Diskriminatoren je preprosto zaradi tega, in to je bilo danes že nekajkrat povedano, da je teh posebnih skupin, ki bi se jim naj moralo zaradi usmeritev te koalicije vzeti denar, 47 tisoč 280 ljudi je to. Ta vlada pa se je odločila, da bo naredila krivico in vzela denar samo 26 tisoč ljudem. Tukaj so borci, interniranci, vojaški upokojenci, funkcionarji v bivši državi, zaposleni v firmah iz bivše Jugoslavije ali pa slovenskih podjetjih, ki so imela svoje podružnice v republikah bivše Jugoslavije, policisti itd. in tukaj pridemo na točko, da je ideološki. Ideološki je zaradi tega, ker so ravno to tiste skupine, ki so tej koaliciji neprijetne. Zdaj ste ugotovili nekaj, da bo Vlada popravila že spet samo pri enem delčku in to so, seveda, zaposleni v republikah bivše Jugoslavije. Če sem prav informirana, besedila še nimamo na mizi, naj bi bili to samo tisti, ki so delali v naših podjetjih. Ne vem, upam, da to ni res, ampak tudi ta popravek bo povzročil ponovne krivice, ponovne delitve. Če bi sprejeli naš zakon, ki ga predlaga opozicija, potem bi

vse te krivice povrnili tem 26 tisoč ljudem zelo poceni, kolegice in kolegi! Konec tega leta bi lahko ti ljudje dobili tisti denar za nazaj, potem pa, kot razumem, jih pa tako ali tako mislite, kot pravite, očistiti v novi pokojninski reformi. Jaz razumem to tako, da ste povzročili ljudem veliko škodo. Veste, srce me boli, ko poslušam vodjo poslanske skupine stranke upokojujencev, stranke, ki bi morala najbolj skrbeti za pravice teh ljudi, ki reče, da tisti, ki pa niso plačevali prispevkov, pa ne morejo imeti. Tisti, ki so se borili, recimo borci, za te pravice vseh nas, da danes sploh tukaj živimo ali kot je rekla kolegica Megličeva, "se preseravamo", kajti to spominja vse bolj na to, ne pa na eno resno debato, potem kolegice in kolegi, ne razumem, kako ste si predstavljali, da v tisti pavzici, ko so pa čakali, da bodo napadli Nemce ali se pa pred Nemci in Italijani branili, bodo šli pa še vplačat v hosto en prispevek, v kakšen kiosk verjetno. Domobranci, ki so prisegali nemškemu okupatorju, so takrat lepo sedeli doma, imeli udobne službice in plačevali prispevke – kaj ne?

Recimo, očitajte, da niso plačevali prispevkov vojaškim upokojujencem, to se pravi vojaškim zavarovancem. Danes je bilo že rečeno, da so ti regularno pridobili pravico na osnovi plačanih prispevkov, torej so plačali, ki jo je skladno z aneksom e-zakona o ratifikaciji sporazuma o vprašanih nasledstva Republika Slovenije tem upokojujencem dolžna izplačati – in smo pri protiučustavnosti. Temeljna ustavna listina o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije v svojem 1. členu pravi: "Republika Slovenija prevzema vse pravice in dolžnosti, ki so bile z Ustavo Republike Slovenije in Ustavo SFRJ prenesene na organe SFRJ." In da bi se ta temeljna ustavna listina čim bolj pošteno in natančno izpolnila, je bil sprejet ustavni zakon za izvedbo te temeljne ustavne listine in naj vam preberem. V 17. členu piše: "Delegatom v Zveznem zboru Skupščine SFRJ iz Republike Slovenije, delegatom Skupščine Republike Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ, ki jim po drugem členu tega zakona preneha mandat, zagotavlja Republika Slovenija pravice po predpisih, ki veljajo za funkcionarje Republike Slovenije ali dosedanje SFRJ, če je za njih to ugodnejše. Osebam, ki so bile na predlog organov Republike Slovenije izvoljene na funkcije ali imenovane na delovna mesta v organih dosedanje SFRJ in ki jim preneha funkcija oziroma delovno razmerje v organih SFRJ, zagotavlja Republika Slovenija pravice po predpisih, ki veljajo za funkcionarje oziroma delavce v državnih organih Republike Slovenije in dosedanje SFRJ, če je to za njih ugodnejše." In naslednji člen, 18. člen, te enake pravice zagotavlja tudi borcem, vojaškim invalidom, članom družin padlih borcev – to so tisti, ki jih je omenjal gospod Pukšič, rojeni leta 1939, to so bili otroci borcev, velik del teh otrok je izgubilo starše v NOB –, vojaškim invalidom in tako dalje, da ne bom do konca brala še tega člena.

Skratka, mi – ne mi, oprostite, tukaj se moram pa res popraviti, vi, koalicija ste kršili temeljne ustavne listine te države, na katere vi zelo, zelo resno prisegate!

Pravite, da ni ideološko. No, pa pogledjmo še en dokaz. Zmanjšane so bile pokojnine tudi bivšim policistom. Samo, glej ga zlomka! Kar naenkrat se je pa ugotovilo, da je bil dober del teh policistov članov veteranske organizacije, ti so se pritožili in jim je bilo brez kakšnih sprememb zakona kar naenkrat povrnjen ta del pokojnine! In zanimivo! Ali to pomeni, da tisti – ki jih izredno spoštujem in cenim, da mi ne bo kdo tega očital –, ki so se 10 dni borili za to državo, so vredni več kot tisti, ki so se štiri leta borili za isto državo? Pogledjete, za isto, dragi kolega, kajti Republika Slovenija je bila samostojni del v SFRJ, v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji. Če mislite, da vse, kar je veljalo v Jugoslaviji, ne velja v Republiki Sloveniji, potem pljuvate na to knjižico, ki se ji reče Ustava Republike Slovenije, in predlagam, da vsi vrnete svoja spričevala iz osnovnih šol, srednjih šol, fakultet, greste še enkrat na slovenske osnovne šole, srednje šole in fakultete in potem bo vse v redu.

Skratka, pogledjete, delamo neumnosti popolnoma po nepotrebnem! Za konec bi rekla, da se dajmo vprašati predvsem nekaj. Če bomo dejansko jemali v tej državi, kot je bilo že do zdaj rečeno, samo nekaterim – in pravite samo tistim, ki imajo več –, je to neresnica, kolega Tonin. Če vaša babica, stara mama prejema pokojnino 400 evrov, nekdo, ki je bil inženir, ki je bil visoko izobražen človek in ki je slučajno delal nekje drugje, ali pa bil borec, ali pa nekaj drugega, ali funkcionar, ali pa diplomat v prejšnji državi – pač zato, ker je v tisti državi bil rojen in takrat tam delal, ni logično, da bo prejemal potem tudi on tam pa 600, 700, ker tako ste zniževali te pokojnine. In kaj pomeni, da to ni pravično? Ljudje, ki so s pokojnin tisoč 100, tisoč 200, tisoč 300 evrov šli v domove upokojujencev zelo bolni, ki se ne morejo vzdrževati sami, ki rabijo pomoč v domovih za upokojujence, teh domov ne morejo več plačevati. Nekateri imajo srečo, imajo otroke, ki jim lahko pomagamo, nekateri nimajo te sreče, ker imajo otroke, ki nimajo služb in jim ne morejo pomagati, so pa tretji, ki pa sploh nimajo otrok, da bi jim lahko pomagali.

Skratka, bodimo pametni, vzemimo rajše tistim, tudi nam samim, če je še to treba, in dobimo ta denar noter, ne pa delati krivice tistim, ki so se za to državo izrecno borili in to tako, da so žrtvovali svoja življenja in zdravje.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Ta poziv h krčenju poslanskih pravic sva si z generalno sekretarko posebej zabeležila.

Naslednja ima besedo mag. Majda Potrata, potem mag. Marko Pogačnik.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospod predsednik.

V soboto sem z velikim veseljem pozdravila 94-letnika, čilega udeleženca narodnoosvobodilnega boja. V veliko veselje mi je bilo zaradi tega, ker je to eden tistih, ki jim ni treba reči tako imenovani domoljubi. Ravno zaradi tega se mi zdi predlog zakona, ki ga vlagamo, še toliko bolj utemeljen.

Naj spomnim, govora je bilo o tem, da je drastičen naš predlog, ampak ne. Če govorimo o enakosti in o pravičnosti in o sorazmernosti, naš predlog ohranja prvi odstavek 143. člena, po katerem vsi upokojenci delijo usodo te države tako, da se pokojnine ne usklajujejo. Jim torej ne jemlje, ampak se samo ne usklajujejo. Res pa je, da pa posegamo potem v štiri odstavke, ki so do kraja nepregledno, brez kriterijev, brez resnega razmisleka zarezale v pokojnino več kot 260 tisočim upokojencem in ker nisem naivna, saj sem dovolj stara, ne morem reči, da ne vidim v teh potezah namernih razlikovanj med upokojenci. Zakaj se vedno ob istih imeni ustavljamo? Zakaj je tisti, ki bi mu morali vzeti pokojnino in je pravično, da se mu je nadpovprečno znižala, Cerar? Zakaj je vedno znova za Novo Slovenijo problematična vrhunska umetnica Svetlana Makarovič? Ki je, mimogrede, v literaturo znova dvignila ali prinesla kult kruha. Spomnite se samo na Pekarno Miš Maš. Da ne govorimo o tem, da smo celo funkcijo predsednika države v ustavi postavljali, zato ker je bil predsednik nekdo, ki desnici ni bil po volji. To je dejansko stanje stvari v tej državi! Zato ne slepiti in ne govoriti, da ni bilo kaj namerno.

Ampak tisto, kar je bolj zaskrbljujoče, je pa to, da ta poseg kaže izrazito nespoštovanje načel pravne države. Bilo je govora o nespoštovanju temeljne listine. Potem bi vas opozorila na to, da smo dobili na maile le tako ali tako vsi poslanke in poslanci opozorilo, da smo – ker je bilo govora o letu 2002, kaj smo sprejemali. Leta 2002 smo med drugim sprejeli tudi Zakon o ratifikaciji Sporazuma o vprašanih nasledstva, ki je jamčil tistim, ki so službovali v JLA in v drugih delih države, da se jim pokojnine obračunavajo tako, kot se pri nas obračunavajo. Veste, to je tisto, kar je treba vsekakor povedati, da ne spoštujemo ne enega ne drugega, me je pa začelo pa resno skrbeti. To pa moram povedati, da me je začelo pa še dosti bolj resno skrbeti, ko sem brala mnenje Vlade, ki nam je bilo med sejo posredovano.

Na drugi strani tega mnenja, v drugem odstavku boste pa brali stvari, ki so pravzaprav polemika z odločitvijo sodišča. Tu se namreč to mnenje sklicuje, da je mogoče kar tako, z obrazložitvijo odločbe nekatere stvari, odmero pravice, kar tako spremeniti. Postopek priznane pravice ni del in je mogoče v odmero pravice poseči. In to je vendar sodišče povedalo, da morajo dobiti za to ne samo obvestilo, ampak novo odločbo! In tu se jim zdi, da je to kar tako mogoče narediti. In pravi: "Republika Slovenija krije sredstva za pokojnine iz državnega

proračuna osebam iz naslova njihovega statusa." Ja, oprostite, kako iz statusa? Ali ni bilo govora o vplačanih prispevkih? In tisti, ki so služili v JLA, so vplačevali prispevke – to ni status, ampak so vplačani prispevki. Tu je potem še posebej navedeno: "Za pripadnike Teritorialne obrambe Republike Slovenije, vdove žrtev dachauskih procesov, delavce, ki so delali v proizvodnji in predelavi azbesta, aktivne vojaške osebe v JLA." Tu sem pa resno zaskrbljena, če si Vlada dovoli zapisati kaj takega v mnenje, ki ga najmanj dvakrat ali trikrat pove, da ZUJF temelji na načelih enakosti in pravičnosti. Tu je tudi zapisano, da gre samo za upravičence, katerih pokojnine delno ali v celoti zagotavlja državni proračun po 232. členu. Ne vem, ali mislite, da so aktivni udeleženci narodnoosvobodilnega boja celo svoje življenje do upokojitve ali do uveljavljanja te pravice ležali na kavču in nič delali? Ali kako? Da so jim cele pokojnine bile vplačane iz državnega proračuna? Gre za grdo sprenevedanje, gre za to, da je v mnenju zapisano – to pa naj se zdaj socialni partnerji med sabo dogovorijo –, da je bil predlog ZUJF usklajen s socialnimi partnerji, ki so se strinjali, da je treba vsa bremena njihovih varčevalnih ukrepov v podobni višini prerazporediti med vse družbene skupine. S tem dogovorom utemeljevati in upravičevati prekomerne posege – ker tu tudi piše, da so znižanja deležni zgolj tisti z nadpovprečnimi prejemki, ker na račun tega pri višjih posebnih prejemkih je znižanje nekoliko večje, kar je nujno, če želimo zagotoviti enak odstotek znižanja sredstev kot pri drugih skupinah. Tole bi si pa morali posebej, s posebno skrbnostjo prebrati javni uslužbenci, ker se tudi zdaj napoveduje, da bodo posegi v plače tistih, ki imajo višje plače, večji od posegov v plače tistih, katerih plače so nižje, tako da se potem segedin dobi iz vseh teh prispevkov.

Nečesa pa vendar ne smemo pozabiti. V Sloveniji ima v resnici nadpovprečno velik delež upokojencev zelo nizke pokojnine. Ampak s temi ukrepi, o katerih zdaj razpravljamo in ki jih mi hočemo malo spreminjati, ob tem je treba povedati, da tudi novi upokojenci ne bodo imeli nič boljših pokojnin, bodo imeli tudi nizke pokojnine, ker se pokojnine odmerjajo, pa če še toliko govorimo, od vplačanih prispevkov. Mislim pa, da bi sistem solidarnosti moral v pokojninskem sistemu tudi v prihodnje obstajati, če ne želimo imeti pretirano velikega števila socialnih podpirancev. Pokojnina ni socialni transfer, pokojnina je pravica iz dela, in mislim, da je nedopustno, da se pri nekaterih posameznikih, pa jih je kar nekaj 10 tisoč, prekomerno posega v njihove pravice.

Pri tem samo še to: tudi napovedani zakon o pokojninah ne obeta na tem mestu nobene dobre rešitve zaradi tega, ker bo v imenu očiščenja pokojninske blagajne prenesel nekatere pravice na druge blagajne. Transparentnost, o kateri koalicija tako rada govori, bo izgubljena, ker se ne bo dalo

ugotavljati, kaj so odškodnine, kaj so pravice in kaj so privilegiji. Nič veselega.

Me pa prav zanima, kaj bo pisalo v tistem sklepu Vlade, na katerega nekateri čakajo. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Marko Pogačnik, potem gospa Tina Komel.

TINA KOMEL (PS PS): Hvala za besedo.

Draga koalicija! Lepo bi prosila, da mi odgovorite na eno preprosto vprašanje – zakaj? Zakaj ste si izbrali upokojenca za ciljno skupino, za največjo žrtev ekonomske krize?

Na Ustavnem sodišču je bilo doslej vloženih kar nekaj zahtev za presojo ustavnosti Zakona za uravnoteženje javnih financ, kar pa je jasen signal, da stvari ne tečejo v pravo smer. Tudi varuhinja človekovih pravic utemeljuje, da so določbe 143. člena Zujfa ustavno sporne – če kdo še ni dobil tega dokumenta, vam lahko to jaz posredujem. 143. člen Zujfa posega v pravice, določene z odločbo, s pravnomočno odločbo.

Z Zakonom o uravnoteženju javnih financ je bila upokojencem narejena huda krivica. Vlada krati pravice našim upokojencem, žrtvam vojnega naselja, borcem NOB, Slovencem, ki so plače prejeli v drugih republikah nekdanje skupne države, umetnikom, športnikom in še bi lahko našteali. Kaj se greste? Na tak način vi mislite rešiti Slovenijo iz te finančne krize?

Mene razžalosti, ko berem transparente, kot so na primer, "Kdo je rekel, človek je naše največje bogastvo?" Ali pa, "Bog jim grehe odpusti, saj ne vedo, kaj počnejo!" Ali pa ta, ki je najboljša, "Lažeš, kradeš, bolhe ješ, v vlado prideš, vse podreš!" Ali je to res vaš cilj? Ali si res želite osiromašiti naš narod, našo Slovenijo? Narejena je bila velika napaka, zdaj je čas, da to napako popravimo, spremenimo. Lepo bi vas prosila, vrnimo ljudem pravice, zaupanje v našo državo in veselje.

Samo še en stavek za zaključek. Upam, da se zavedate vsi skupaj, da Slovenija in njeni državljani niso v vaši lasti. Zato priporočam, da ravnamo vsi skupaj pazljivo in pravilno. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala lepa.

Gospa Renata Brunskole, potem mag. Dejan Židan.

RENATA BRUNSKOLE (PS PS): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik, spoštovane kolegice in kolegi!

Predlog sprememb zakona bom podprla; podprla zato, ker je ta zakon, ki je sedaj v veljavi, protiuustaven, je zakon mnogih krivic, ideoloških ločevanj in diskriminatornih dejanj. Eden od takšnih ljudi, ki se je na veljavni zakon pritožil, je tudi tovariš Tone Zupančič. Danes ob 15. uri bo njegov pogreb. To je človek, zaveden

Slovenec, borec, 18 let je bil star takrat, ko se je boril za našo svobodo. Dolgoletni upravitelj kmetijskega posestva Kočevje, dolgoletni predsednik upokojencev, borcev, sodeloval je s čebelarji, predvsem pa je sodeloval z vsemi ljudmi, ki so pripravljeni delati, ki so pripravljeni prenašati svoje znanje in izkušnje na mlajše generacije, predvsem pa je poudarjal vrednote. Dostikrat je poudaril tudi na raznih prireditvah in srečanjih, da tisti, ki želijo spreminjati zgodovino in jo potvarjati, se ne zavedajo, kako na tankem ledu je bil slovenski narod, da v svoji deželi ne bi več smel govoriti slovensko, temveč nemško ali italijansko, če ne bi slovenski narod, čeprav majhen, bil takrat enoten in zaveden in zaradi tega tudi izjemno močen.

Tudi po letu 1945, po osvoboditvi, smo vsi skupaj živeli v skupni državi Socialistični federativni republiki Jugoslaviji in vsi tisti, ki so bili zaposleni v podjetjih, katerih sedež je bil v katerem od mest drugih republik bivše Jugoslavije, kot so bili železničarji, kot so bila podjetja še danes znana, Borovo, Kraš in tako naprej. Tudi ti ljudje so bili s tem Zujfom prikrajšani. Ne samo borci, ne samo interniranci, ne samo žrtve vojnega nasilja, španski borci, tisti, ki so bili zaposleni v Službi državnega varnosti, vrhunski športniki, kulturniki, tudi ti ljudje, ki so bili v teh podjetjih, v teh gospodarskih družbah. Danes gre za ljudi v obdobju zrele starosti, gre za občutljivo in ranljivo skupino ljudi; torej tudi ljudje, ki so včeraj umrli; torej ljudi, ki jih je ta zakon prizadel in so nas s temi mislimi in s tem spominom tudi zapustili.

Gre za skupino ljudi, ki se je še kako zavedala, kako zelo je bil slovenski narod zaveden, zavezan enotnosti, pogumen, zavedal se je svojega nacionalnega ponosa, bil ponosen na svoj slovenski jezik in to ljubezen do slovenske proze in poezije je gojil skozi ves čas. Danes je, žal, ravno obratno. Vlada načrtuje obdavčiti storitve malih obrtnikov, med drugim frizerjev; tiste, ki se ukvarjajo z rekreativnimi dejavnostmi, fitnes dejavnostmi, obdavčiti medije – mogoče zato, da bi jih manj kupovali, ne vem, ali pa mogoče, da bi celo bil kdo na robu eksistence, torej tudi predstavniki medijev, tovrstna podjetja.

Včeraj nisem mogla verjeti, s kakšno lahkotnostjo je minister za finance omenjal te nove obdavčitve. Verjetno ni pomislil, da to lahko pomeni za prenekatero dejavnost malega podjetnika, to so večina samozaposleni, da to lahko za te ljudi pomeni celo prenehanje dejavnosti. To pomeni še en ali več brezposelnih ljudi več v Republiki Sloveniji. Izredna seja Komisije za nadzor javnih financ, na kateri so bili prisotni tako bivši ministri, strokovnjaki s področja ekonomije, so poudarjali in dali tudi velik poudarek temu, katere bi morale biti prioritete v Republiki Sloveniji. Poudarek je bil tudi na odpravi kreditnega krča, na podpori gospodarstvu za izhod Slovenije iz krize. Državni sekretar Ministrstva za finance pa je

poudaril, da so prioritete po vrstnem redu tako: likvidnost proračuna, konsolidacija javnih financ, stabilizacija bančnega sistema, reforme in šele potem podpora gospodarstvu.

Na moje vprašanje o nujnosti podpore gospodarstvu in gospodarski rasti je poudaril, da gospodarske rasti v tem trenutku ne moremo zagajati, dokler ne realiziramo prej naštetih nujnih ukrepov, potem šele podpora gospodarstvu. Sprašujem se, še katero gospodarsko družbo pa bo takrat ta vlada lahko sploh še podpirala?! Kdo bo sploh še živel?! Katero podjetje?! V Sloveniji je gradbeništvo prišlo tako daleč, da bodo danes naše največje gradbene firme lahko samo še podizvajalci tujih gradbenih podjetij. Seveda, saj smo v Evropski uniji! Vendar zanimivo je tudi, da bo šel davek od dobička teh, v tujini registriranih gradbenih podjetij, v tujino; verjetno v Nemčijo, Avstrijo, Italijo in še kam.

Včeraj smo imeli priložnost slišati zelo zanimiva poslanska vprašanja naših kolegic in kolegov. Moram reči, da so bili odgovori žalostni, odgovori tukaj prisotnih predstavnikov vlade. Vprašanja oziroma odgovori na vprašanje, koliko novih delovnih mest je ustvarila ta vlada, kateri so konkretni učinki na področju gospodarstva, niso bili tako odločni, niso bili tako udarjajoči po mizi, kot v preteklem mandatu v nekaterih razpravah naših kolegov, takrat v opoziciji. Vprašanje je bilo tudi, zakaj ni podpore velikim investicijskim projektom. Zakaj pričetek izvedbe nekaterih od teh šele okoli leta 2020? Zakaj stabilnost bančnega sistema z uvedbo stare banke? Slabe banke, ne stare, za katero vemo, da je to ena izmed najdaljših poti. Zakaj ne bi slabe terjatve reševali v okviru bank pristojni centri za tveganja in reševanje tveganih naložb? Vendar to pomeni tudi časovno najdaljšo pot, dostikrat je že minister za finance, nazadnje včeraj, poudaril, da to ne bo pomenilo odprave kreditnega krča. Torej se že sprašujemo o učinkovitosti ukrepov na področju bančnega sistema. V Nemčiji in drugih državah govorijo o stabilizaciji gospodarstva in vnovični gospodarski rasti, pri nas pa še vedno govorimo o zategovanju in varčevanju. Generalna direktorica mednarodnega sklada je v Tokiu poudarjala: da varčevanje, a počasneje, ne tako na hitro, kot se ga očitno lotevamo v nekaterih državah. Mislim, da je imela tukaj v mislih tudi Slovenijo.

Nekateri očitno finančnega kroga ali denarnega toka v Sloveniji ne razumejo dobro. Če ljudje nimajo zaposlitve, če imajo upokojenci pokojnine, ki predstavljajo, da živijo na pragu revščine, če so družine na robu preživetja, če skoraj nimajo denarja za kruh, potem ne bo potrošnje. Če ne bo potrošnje ne bo zagona gospodarstva, ker za koga pa bodo gospodarske družbe proizvajale, če nima kdo kupiti.

V zadnjem času berem, da je danes že dosti ljudi, ki gredo kupiti kruh zvečer, eno uro pred zaprtjem trgovine, ker takrat je cena kruha

za pol cenejša. Žalostno. To so žalostni podatki, o katerih pišejo mediji. Danes govorimo o Zujfu, temu zloglasnemu Zujfu, ki je prizadel praktično vse pore življenja ljudi in vse segmente prebivalstva; še najbolj ostro pa se je lotilo 26 tisoč ljudi, katerih očitno ideološko prepričanje – po mnenju nekaterih oziroma koalicije, ker je ta zakon izglasovala, mi ga nismo – tisto, da ti ljudje niso in ne razmišljajo prav. Očitno ti ljudje leta 1945 niso bili na pravi poti; očitno ni bilo prav, da so se odločili za svobodo, za slovenski narod in slovenski jezik. Jaz pa mislim, da je bilo še kako prav in tudi ljudje, ki so se po vojni borili za osamosvojitve, veterani vojne za Slovenije, katerih je več 10 tisoč, so bili tisti, ki so nam ponovno priborili svobodo. Pa tudi športniki in kulturniki, tisti, ki so Slovenijo ponesli v svet in dokazali, da tudi majhen narod lahko zmaga.

Kot podpisnica tega predloga spremembe zakona bom ta predlog podprla in si želim, spoštovani kolegi iz koalicije, da bi šli po tej poti tudi vi in zaustavili pot, ki vodi Slovenijo v propad.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Dejan Židan.
Za njim mag. Damjana Petavar Dobovšek.

MAG. DEJAN ŽIDAN (PS SD): Spoštovani predsednik, drage poslanke in poslanci, lep pozdrav!

Verjamem, da po včerajšnjem nastopu predsednika Vlade in njegovega finančnega ministra niti ni več teh nekaj procentov ljudi v Sloveniji, ki mislijo, da ta vlada razume, kaj se dogaja, da ta vlada ve, kaj storiti, samo zelo velik procent ljudi je, ki ve, da ta vlada zna strašiti svoje državljanke in državljane. Posledica tega je pa tudi stanje, kakršno je v tem trenutku v Sloveniji prisotno. V tem trenutku mi vsi skupaj ugrabimo in licitiramo, ali bo gospodarski padec 2-odstoten, 3- ali mogoče 5-odstoten. Začenjamo licitirati, kakšna bo proračunska luknja; ali bo res 3,5- ali bo 4-odstotna ali celo več. Torej, vsi kazalci, ki so se lansko leto začeli obračati navzgor – ne pozabiti, da se je v leta 2011 ob vsem gnevu tedanje opozicije in sedanje koalicije v Sloveniji zgodil preobrat: ponovno smo imeli gospodarsko rast in samo gospodarska rast lahko napolni državni proračun. In ne pozabiti, lansko leto v izjemno težkem položaju, v katerem je Slovenija bila, smo uspeli uresničiti 0,6-odstotno gospodarsko rast; letos pa bo ravno obratno: dosegli bomo rekord, ampak v drugo smer.

Če pogledamo Zujf. Na Zujf se je gledalo kakor na zakon, ki bo omogočil v Sloveniji varčevanje, Zujf je pa povzročil dve drugi stvari: povzročil je strah med ljudmi. S tem zakonom je slovenska vlada in koalicija svoje državljanke in državljane uspešno prestrašiti, kar se kaže v povpraševanju in kar se kaže v negativni gospodarski rasti in s tem zakonom je koalicija uspela reševati neke svoje

ideološke težave, ki jih danes ves čas naštevamo.

S sedanjo spremembo, ki smo jo predlagali, skušamo popraviti vsaj majhno stvar, in to je v bistvu, da želimo breme, katerega moramo nositi vsi v Sloveniji, vsaj enakomerno med ljudmi porazdeliti.

Spoštovane poslanke in poslanci! Če boste danes podprli ta zakon, pomeni, da razumete, da je ponovno treba v državo pripeljati optimizem. Pesimizma je bilo preveč, preveč in preveč! Predlagam vam, da pogledate posnetek govora velikega Evropejca, to mu vsi priznavajo, to je gospoda Gerharda Schröderja, ki je prejšnji teden obiskal Slovenijo. Ne biti tako pozorni, katerega kandidat podpira, ne rabite biti pozorni, katero stranko podpira, bi pa vam bilo koristno, lahko pa nekaj drugega pogledate. Pogledajte, kaj nam svetuje. Njegov govor je bil preprosto to, da naredite vse, da v državo pripeljate optimizem, in vse naredite, da izpeljete strukturne reforme. Ne mučiti državljanek in državljanov, posnemajte Nemčijo! V Slovenijo pripeljate strukturne reforme. Govoril je v bistvu pa zlasti o enem. Pravi, da je nemogoče, da se država razvija, če ima pglavitno reformo, ki zažira v javne finance, neizvedeno; in ta reforma je pokojninska reforma.

Sedaj slišimo in je prišla v Državni zbor pokojninska reforma, tista reforma, ki ste jo s takim veseljem lansko leto zrušili. Z velikim veseljem pričakujem izračune; z velikim veseljem pričakujem, kako boste pokazali, da bo ta pokojninska reforma, podobno kot sta včeraj vaš predsednik Vlade in finančni minister trdila, da nam boste dokazali, kako bo naslednje leto s to pokojninsko reformo mogoče privarčevati 150 milijonov evrov. Namreč, po stari, ki je bila bolj rigorozna, je bil finančni učinek v naslednjem letu 50 milijonov evrov in ob sedanji, ki obremeni samo eno kategorijo ljudi, in to so ženske v tej državi, pa vi govorite, da bo prinesla 150 milijonov evrov na račun žensk.

Spoštovane gospe, spoštovani gospodje, pozivam vas, da napako, ki ste jo naredili s tem konkretnim Zujfom, danes popravimo. S tem Sloveniji damo nek signal – ker je danes popularno govoriti, da dejemo signal in signale, tako da na trenutke imam občutek, da ste postali radijska postaja, ki oddaja kar naprej neke signale v Slovenijo in navzven, pa dajemo potem še mi, kot parlament nek signal in gremo skupaj naprej z nekimi pametnimi koraki. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Damjana Petavar Dobovšek, pripravi naj se, prosim, Gašpar Gašpar Mišič.

MAG. DAMJANA PETA VAR DOBOVŠEK (PS SDS): Hvala, predsedujoča, za besedo. Lep pozdrav še enkrat, spoštovani kolegi in kolegice!

Vlada je prevzela zelo težko nalogo popeljati Slovenijo nazaj na pot uspešnih držav in zelo nevhvaležno nalogo sprejeti nujne ukrepe za izhod iz krize in to je tisto, česar je mene strah. Mene ni strah govoriti. Prejšnjo vlado je bilo strah, zato je kupovala socialni mir in je na ta račun zadolžila Slovenije do 16 milijardnega javnega dolga in ustvarila 800-milijonsko proračunsko luknjo, kar je rekord. Zato se mi zdi nujno in z nekim razumevanjem sprejemam ukrepe, ki jih Vlada prelaga. Imamo vlado, to vlado – pa smo z njo zadovoljni ali pa nismo zadovoljni – in vlada je tista, ki izvršuje in ki poskuša sprejeti ukrepe za izhod iz krize. Na žalost nekoga je to vlada Janeza Janše, ampak jaz sem optimistična in verjamem, da bo vlada Janeza Janše pripeljala Slovenijo iz krize. Pred nami pa je trnova pot.

Zavedam se, da bodo ukrepi, so in tudi še bodo, v javnosti zbudili nezadovoljstvo, vendar Vlada nima manevrskega prostora. To smo že večkrat slišali. Zavedam se, da bomo tudi koalicijski poslanci, bolj kot opozicijski poslanci, ves čas tarča posledic teh ukrepov, vendar pa se zavedam tudi, da ustvarjamo neke pogoje za bodočo generacijo, za naše otroke, da bomo enkrat lepše živeli, pa tudi za naše starše pa babice.

Tudi mi smo odgovorni vsi skupaj. Dve rešitvi sta vedno: ali bomo šli tako, kot delajo Grki, ali bomo dobili pomoč iz Bruslja. Tudi Grki so na ulicah zato, ker morajo sprejemati reforme in to ljudi prizadene. Normalno, da jih prizadene! In tudi ta vlada sprejema ukrepe, ki prizadevajo ljudi. Na žalost je vedno tako, če želimo speljati določene reforme; in te reforme so nujne.

Vlada se je med drugim odločila tudi za konsolidacijo javnih financ in zato je sprejela Zakon o uravnoteženju javnih financ. Vsaka kriza, vemo, pušča posledice. Najprej so jih čutili v realnem sektorju, pa se nismo najbolj poenotili s krizo v realnem sektorju. Zaradi gospodarske krize v realnem sektorju je danes 120 tisoč nezaposlenih, podjetja so v insolvenčnih postopkih, podjetja zaradi tega ne morejo odplačevati svojih obveznosti in tudi ne prispevkov za zaposlene, zaradi tega so blokirana. Zato so tudi nujni ukrepi te vlade v smeri zvišanja gospodarske rasti, da se bo zagnal gospodarski cikel, zato tudi sanacija bank, zato tudi pokojninska reforma, zato tudi reforma trga dela! Zagotoviti se morajo nova delovna mesta, šele tako bomo lahko zopet plačevali prispevke in le tako se bo lahko zagotavljala dolgoročna medgeneracijska solidarnost.

Treba je poudariti, da se za pokrivanje rednih izplačil iz pokojninske blagajne danes – torej, ne zadostujejo le vplačila aktivne generacije in zato je primanjkljaj v višini 30 %. To so zastrašujoči podatki! Treba je poudariti, in to tudi vlada pojasnjuje, da je ukrep negativne uskladitve pokojnin, ko govorimo o 143. členu Zujfa, urejen v četrtem delu zakona, kjer so opredeljeni začasni ukrepi – ne zavajajmo

javnosti in naših upokojencev! Opredeljeni so začasni ukrepi, iz česar izhaja, da tudi ta ukrep nima trajne narave. Poudarjajo tudi na vladi in danes smo spet slišali, da gre za zakon, ki je po svoji naravi začasen, saj ureja odziv in prilagoditev države in deležnikov državnega proračuna na gospodarsko situacijo, in sicer na način, da v največji mogoči meri sledi načelom enake obravnave vseh upravičencev. Na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve so tudi poudarili, da se znižanje pokojnin nanaša le na krizna leta in le na pokojnino, ki nimajo podlage v vplačanih prispevkih in so višje od 622 evrov.

Tudi jaz sprejemam ta predlog spremembe Zujfa, ki ga predlaga opozicija kot nek apel, kot poziv in opozorilo vladi; in vlada je to tudi sprejela. V tem vidim pomoč opozicije, da se opozarja na določene zadeve, ampak težko sprejemam predlog Zujfa, ki ga predlaga opozicija, ker je izrazito parcialen, krivičen je do ostalih 340 tisoč upokojencev ali pa do 214 tisoč upokojencev, ki pa prejemajo pokojnino, ki je nižja od 622 evrov. Ja, pokojnina je socialno poroštvo le, če ima osnovno v plačanih prispevkih. In to je tisto bistvo! Ponavljam, pokojnina je socialno poroštvo le v primeru, če ima osnovo v plačanih prispevkih. Vse ostalo so privilegirane pokojnine. Težko sprejemam argumente, da gre za kaznovanje posebne skupine upokojencev in težko sprejemam argumente opozicije, da gre za ideološka merila za kategorizacijo upokojencev. Dopuščam pa možnost, da se je za določeno kategorijo zgodila krivica. Problem vidim v zavarovancih, ki so plačevali prispevke v pokojninske blagajne bivših republik SFRJ, zato je Vlada pripravila novelo Zujfa in, kot smo slišali, je danes bila na vladi tudi sprejeta.

Zaradi teh razlogov, ki sem jih navedla, predvsem pa to, da je pokojnina socialno poroštvo le v primeru, da ima osnovo v plačanih prispevkih, tega vašega predloga Zujfa, ki govori samo o privilegiranim številu upokojencev, ne morem sprejeti.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Gašpar Gašpar Mišič, pripravi naj se gospa Marija Plevčak.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS):
Spoštovana podpredsednica, kolegice in kolegi!

Moja predhodnica je dejala, da je Vlada sprejela zelo težko nalogo. K temu bi – draga kolegica, vaše nastope zelo cenim, vendar državljanke in državljani smo s to vlado tudi sprejeli veliko breme. Včasih pomislim, da bi bili diametralno nasprotni ukrepi boljši v času krize, kot jih sprejema ta vlada, kot jih predlaga vlada in kot jih sprejememo tukaj in potrdimo v hramu demokracije.

Ampak za začetek, mi uvodoma dovolite, spoštovani, da povem nekaj zelo osebnega. Trpim ob gledanju in poslušanju,

kako se koalicijske poslanke in poslanci sprenevedate, ker ne slišite niti glasu socialno najbolj šibkih državljanek in državljanov, da ne omenjam, kako malo vam je mar za glas opozicije. Kot da bi v tej državi živeli samo vaši somišljeniki; pa ne živijo, so tudi drugačni! Zato bi morali upoštevati vse. Trpim, ker so vladni ukrepi, ki jih koalicijske poslanke in poslanci podpirate, dolgoročno škodljivi za našo državo, s katerimi nikoli ne bomo iz države sledilke prestopili med tiste države, ki trende ustvarjajo. Vedno bomo cepetali za nekom. Ivan Cankar je rekel: "Hlapci! Za hlapce rojeni,..." Upam, da to ne drži še danes, ne bi smelo držati. Trpim ob nezavedanju te vlade, kakšne so naše primerjalne prednosti v odnosu do partnerskih držav, kar je ključnega pomena za politični in gospodarski položaj Slovenije v Evropi in svetu. In kolegica Petavar, dejali ste, da ta zakon, ki danes obravnavamo, da je samo začasne narave. Ja. Upam, da je začasna tudi ta vlada.

Naj se sedaj vrnem k točki dnevnega reda, se opravičujem za ta intermezzo na uvodu. Danes je dan, ko imajo državljanke in državljani priložnost spoznati, komu in za koga so na volitvah dali svoj glas. In danes je dan, ko imamo poslanke in poslanci, s poudarkom na tistih, ki ste s pritiskom na tipko "za" omogočili sprejetje Zujfa, Zakona o uravnoteženju javnih financ, z vsemi pomanjkljivostmi, da preverite oziroma da popravite napako, s katero ste povzročili krivico številnim, ki so gradili našo državo. Niso upokojenke in upokojenki krivi, ker ta vlada ne obvlada finančne in gospodarske krize, v kateri smo se znašli tudi zaradi slabih in napačnih odločitev visokih predstavnikov te vlade v preteklosti, ki danes namesto ustvarjanja pogojev za zagon gospodarstva in odpiranja novih delovnih mest, o katerih se tako govori, posega v zaslužene in prigrane pravice upokojenk in upokojencev! To ni modro in to ni pošteno.

Ali se je kdo vprašal, drage kolegice in kolegi, kakšen signal s takšnimi ukrepi pošiljamo mladim, kot tistim, ki so v ključnih trenutkih pogumno branili zemljo, po kateri danes svobodno stopamo in ki so kri in znoj vgradili v suverenost Slovenije? Namesto hvaležnosti jemljemo njihovo dostojanstvo. Bojim se, da se nekateri ne zavedate, da nam svoboda ni bila podarjena, temveč izborjena, zato pokažimo dolžno spoštovanje do vseh, ki so bili del tega boja. In mimogrede, ključno za vzdržnost javnih financ je zdravo gospodarstvo in ne zgolj varčevanje v breme socialno šibkih državljanek in državljanov, kar povzroča upad potrošnje, ki posledično le še zmanjšuje gospodarsko rast, večja nezaposlenost, še nižje plače tistih, ki še sploh imajo službo in delo, in ker dela ni, ni vplačil prispevkov v pokojninsko blagajno in vse to zmanjšuje socialno varnost. Kam vse to pelje, boste tisti, ki danes odločate o usodi te države, sprevideli, ko bo že prepozno.

Drage gospe in gospodje! Probleme imamo zaradi problemov tistih, ki probleme

ustvarjate, ki ne morete ali nočete razumeti bistva delovanja in funkcioniranja države, pa čeprav so vas polna usta, kako si prizadevate za blaginjo vseh državljanek in državljanov. Ko omenjate izdatke in obveznosti države do državljanov, ki jih delno ali v celoti financira država, pozabljate, da državljanke in državljanji polnimo državno blagajno z namenskimi prispevki in davki. Torej država ni nikakršna dobrotnica, ki deli miloščino. Celó več! Tudi plače vseh politikov, ministrov, vladnih in državnih uslužbencev in drugih funkcionarjev se financirajo iz prispevkov in davkov, ki jih v državno blagajno vplačujejo državljanke in državljanji.

Torej, dragi naši, tako imenovani oblastniki, ki vam je zaupano vodenje in upravljanje te države, ničesar nam vi ne šenkujete. Prav ničesar. In bilo bi lepo, da temu primerno prilagodite svoj odnos do državljanek in državljanov. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Marija Plevčak, pripravi naj se, prosim, gospod Matjaž Zanoškar.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, še enkrat.

Zavedati se moramo, in jaz osebno se zelo zavedam, da smo v zelo globoki krizi. Vprašajmo se, kdo nas je spravil tako daleč. Mislim, da vse vlade, ki smo jih do sedaj imeli. Nobeni ne moremo reči, da ni brezglavo zapravljala. In na koncu smo prišli do situacije, v kakršni smo.

Kriza ni samo zunanja. Velik del krize so povzročili tisti, ki niso dobro delali. Tisti v bankah, tisti, ki so vršili nadzore nad bančnim sistemom, nad odtujevanjem gospodarstva oziroma uničevanjem gospodarstva. Občutek imam, da smo vsi skupaj zdaj naenkrat nemočni.

Danes razpravljamo o spremembi Zakona o uravnoteženju javnih financ. Ko smo se začeli ubadati s tem zakonom, je bilo zelo veliko zadev, ki smo jih obravnavali res po zelo nujnem postopku, in verjamem, da je bilo ob tem opravljenih tudi nekaj napak. Upam oziroma moram povedati, da smo na te možnosti napak na seji odbora tudi opozarjali. Vendar vseeno se mi zdi, da je prav, danes ko razpravljamo o spremembah pokojnin, ki smo jih nekaterim zmanjševali, da te napake priznamo in da za vse tiste, ki so dobili pokojnino iz plačanih prispevkov v bivši Jugoslaviji, ne glede na to, kje so delali, da to pokojnino popravimo.

Še nečesa bi se rada dotaknila. Vedno je govora o nekih zneskih pokojnin. Na koncu koncev, 622 evrov ni nadstandardna pokojnina, dajte si to zapomniti! 622 evrov je pokojnina, s katero čez mesec upokojenec komaj preživi; bog ne daj, da ostane eden sam, če sta oba upokojena! Mislim, da moramo tu vsi skupaj strniti moči, da bomo našli rešitev, tako, da bo po volji vsem. Vem, da vseh napak ne moremo

odpraviti ali popraviti, vendar kljub vsemu rešimo vsaj nekaj problemov, da anomalije, ki so se zgodile, odpravimo. Še vedno pa smatram in upam, ker nas je v Sloveniji dva milijona prebivalcev in malo manj kot 600 upokojencev, da se za teh 600 upokojencev da tudi individualno napraviti kontrolo, iti od primera do primera, če ne v dveh mesecih, pa v treh, ampak nekaj se bo storilo in se bodo našle napake, ki so bile storjene.

Srčno upam, da bomo danes našli kompromis in da bo tudi Vlada prisluhnila, da bodo na koncu zadovoljni upokojenci, pa tudi mi, ki sedimo v parlamentu. Mi smo zelo odgovorni in osebno se čutim tudi zelo odgovorno, posebno še, ker prihajajo v mojo poslansko pisarno ljudje, ki imajo probleme, ki komaj preživljajo, tudi s pokojnino, ki je večja od 600 evrov. Zato ne bi več želela poslušati o nadstandardnih pokojninah zaradi tega, ker to upokojence zelo vznemirja, saj so za njih to pokojnine za preživetje.

Hkrati z razpravo o pokojninah pa moramo imeti v mislih tudi vse naše mlade, ki končujejo šolanje, ki nimajo delovnih mest, ki vegetirajo pri svojih družinah. Tudi to je problem, ki ga moramo upoštevati in obravnavati, sicer ne zdaj v zvezi z Zujfom, ampak verjetno zelo kmalu.

Tako upam, da bo danes Vlada prinesla pametno rešitev in potem bomo videli, kako se bo naša poslanska skupina odločila. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Matjaž Zanoškar. Pripravi naj se, prosim, gospod Mirko Brulc.

MATJAŽ ZANOŠKAR (PS PS): Hvala, predsedujoča. Kolegice in kolegi!

Star sem 61 let in sem se v svojem življenju tudi kar aktivno ukvarjal s politiko ter spremljal razvoj naše države in pri tem tudi pomagal. Ne spomnim se pa obdobja, v katerem bi bila tolikokrat na preizkušnji pravna država, kot je ravno v tem obdobju. Jasno, država je v stanju, v kakršnem je, in vsakdo po svoje želi, da bi ustvarili čim boljše pogoje, da bi izplavala iz teh težav.

Na dnevnem redu so tudi kršitve pravne države, take in drugačne. Ko danes govorimo o popravku Zujfa, 143. člena, je ena od priložnosti in možnosti, ki jih daje opozicija z vlaganjem novele, da se nekatere krivice in s tem odmikanje od pravne države tudi popravi. Iluzorno je bilo pričakovati, da Zujf, sprejet po tako hitrem postopku, ne bo imel posledic. Zujf ima posledice. Zujf je pravzaprav orodje za povečevanje revščine. Vendar, če pogledamo tudi drugo stran, je v državi treba nekaj storiti, da bo izplavala iz težav, za to pa je treba tudi nekaj tvegati. Na ZUJF je imela opozicija, pa tudi naša stranka Pozitivna Slovenija veliko pripomb. Opozarjali smo na anomalije in pomanjkljivosti

Zujfa, vendar takrat je šel glasovalni stroj naprej, Zujf je sprejet in je tukaj. Vendar, danes je ponovno priložnost, da vsaj ta 143. člen, ki posega v pravice, ki so pridobljene in pričakovane pravice 26 tisočev upokojencev, da se popravi.

Ne strinjam se ravno s kolegico Damjano, ki govori, da so pokojnine socialno poroštvo, vendar samo v tistem delu, kjer so pokojnine zagotovljene z rednimi prispevke. Pokojnine so socialno poroštvo tudi za tiste, ki so si skozi zakonske pravice pridobili to pravico, da imajo pokojnino tako, kot je. Te pravice so si pridobili v tej državi oziroma v tisti, ki je bila pred to državo. Takrat, ko jim kršimo te pravice, zanesljivo jih kršimo, takrat smo naredili nekaj slabega, saj na to nas opozarja tudi institucija varuhinja človekovih pravic in saj na to nas bo tudi opozorilo verjetno Ustavno sodišče, ki bo vzelo v presojo ta 143. člen Zujfa in tudi pričakujem, da se bo tudi popravljala, bo korigirala in modificirala do take mere, da bodo te pravice popravljene. Ne gre zgolj za eksistenčno vprašanje vseh teh 26 tisočev, ki so prizadeti; to so borke, borci, to so interniranci, to so invalidi, to so tudi tisti, ki so bili v drugih državah. Tu gre predvsem tudi za neko moralno škodo, ki je povzročena vsem tem, ki so do sedaj bili prepričani, da so se borili za pravo stvar, da so delali za pravo stvar, za to državo, ki jim je ne nazadnje tudi dala pravico, da imajo višjo pokojnino. Tu gre za načenjanje dostojanstva vseh teh, ki so prizadeti, in zato je danes razprava o ideoloških razponu, ideoloških namerah, da se nekako negirajo, ali onemogočijo, ali zmanjšajo pravice vseh teh, ki so dobili te pravice na podlagi svojega prizadevanja v preteklosti.

Kolegica Romana je tudi na začetku govorila o solidarnosti. Ne vem, tu ne vidim velike solidarnosti; v spreminjanju tega člena ne vidim velike solidarnosti, ker tu gre za zelo diskriminatorsko stvar. Težko me prepričate, da je kakršna koli točka solidarnosti, ko se na neki način jemlje 26 tisočem upokojencem neka pravica.

Želel bi, da ta novela, ki je predlagala, dobi tudi vašo podporo, saj konec koncev, ko je bil sprejet Zujf, se je minister Erjavec prejel za glavo in je rekel: "Saj nismo vedeli, kaj sprejemamo!" In na koncu koncev, ko je bil sprejet Zujf, je šef Državlanske liste rekel, da se bo trudil in da pričakuje, da bo do konca tega leta tudi ta krivica popravljena – a sedaj je možnost za oba, tudi za ministra Erjavca, gospoda Viranta, da se te stvari popravijo? Saj vem, da v odgovor dajete, da Vlada pripravljala neke stvari. A bomo zopet čakali na to, da bo vlada to pripravila, če je pa danes priložnost in danes možnost, da glasujemo za to in te krivice popravimo!

Seveda s strahom in velikim pričakovanjem čakamo tudi na pokojninsko reformo. Dvomim, da bo v predlogu pokojninske reforme, vsaj za ta del populacije, ki ji že danes

Zujf jemlje pravice, da bo poskrbljeno bolje, ampak vsaj toliko je, da imamo čas, da na to opozarjamo že danes in da bomo prav tako takrat, če bo pokojninska reforma nekako prikrajšala vse te pravice, glasni in bomo tudi predlagali ustrezne modifikacije. Začasnost – upam, da je res začasen ukrep; pa tudi če je začasen, se ga splača in ga je vredno podpreti. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Mirko Brulc. Pripravi nas se gospod Roman Žveglič.

MIRKO BRULC (PS SD): Lep pozdrav.

Gospodarska kriza je samo izgovor za ilustracijo; in to ne za tiho, ampak za zelo glasno, ki se občuti tudi v materialnih dobrinah. Žal je teh borcev, partizanov, taboriščnikov vsak dan manj – zakaj ste se spravili prav na to kategorijo ljudi? Res je, ko je bil v taborišču, ni plačeval v blagajno in je sedaj označen kot privilegiranec. Pa to je fašizem, ljudje dragi! To se ne dogaja v nobeni državi!

Glejte, razprava, to, kar je kolegica – zdaj je šla ven – govorila o 620 evrih. Res je, ne smemo si dovoliti razprave o tem, da je to dovolj za preživetje, vse, kar je nad tem, je pa že neko bogastvo in je treba jemati. Ta vlada je dosegla to, da imamo lačne otroke, pa omenjajo Ropovo vlado in ne vem kaj. Takrat ni bilo lačnih otrok! Danes imamo lačne otroke in to je dosežek te vlade in te koalicije! In ne me hecati, ko pravijo, da bo DeSUS dobil zagotovila, da pokojnine ne bodo zamrznjene. Kaj lahko Karlu Erjavcu, vodji DeSUS, še kaj verjamemo? Kolikokrat vas je vrgel na mino? Vedno ste glasovali tako, kot je bil ukaz, in tudi danes boste, brez nadaljnega!. To so izgovori: veste, Vlada sedaj pripravljala nek dokument... Potem bomo dobili tak zmazek, kot je ta zapis, ki smo ga dobili prej in ga je kolegica Potrata natančno razložila, kje so neumnosti, ki so notri zapisane.

Nekateri po nemarnem omenjate Mira Cerarja, Svetlano Makarovič, Kučana in še koga. Po nemarnosti! Ti so palčki, ki jih omenjajo. Tisti, ki omenjajo te osebe, so palčki! Gre za to, da se je treba tem ljudem prikloniti do tal, ker to, kar so oni naredili za našo domovino, marsikdo od nas nikoli ne bo. Ne pa, da si sedaj govorimo, da ima Miro Cerar preveliko penzijo, vzemimo mu 100 evrov! To je nesramnost! Ne more človek tukaj drugače razpravljati, žal! Ker človeku zavre kri in potem gre razsodnost k vragu. Tako se bomo pogovarjali tukaj ali se bomo pogovarjali, če bomo zaposlili kakšnega mladega – razen tistih par v kabinetih, ki so "naši". Tisti so dobili službo. Včeraj minister za gospodarstvo ni znal ene številke povedati, koliko je novih zaposlitev bilo v tem obdobju, pa že teče leto vašega vladanja in porinili ste se na ta položaj. Porinili, ni vas narod izvolil in sedaj delate kot buldožer z ljudmi, jih strašite, grozite... Predsednik Vlade pravi, da če ne bo sprejetih pet ukrepov, je

konec sveta. Ne bomo hodili v gledališče, ne bomo pili piva, ne bomo šli na nogometno tekmo... To je bodočnost te države? Začnite delati na reformah, ki so nujno potrebne, da boste stvari premaknili z mrtve točke in boste imeli našo pomoč! Pustite tistih pet starih borcev, taboriščnikov, borcev za osamosvojitve Slovenije, naj končajo svoje življenje v miru; oni s svojimi penzijami ne bodo rešili našega gospodarstva!

Pa vprašajte malo, v vašem času, ko so kredite dajali tajkunom! Danes berem v časopisu, Hauc, šef nove KBM – 27 milijonov je dal za neko bioplinarno, ki niti gradbenega dovoljenja nima! Grozite, da boste z 10 tisoč evri kaznovali direktorje javnih zavodov, če ne bodo upoštevali uravnoteženega svojega proračuna. Vi pa zahtevate fiskalno pravilo v... Od ministrov zahtevajte kazni 10 tisoč evrov, če ne bodo svojega ministrstva peljali v skladu s fiskalnimi dogovori. Zahtevajte! Ne pa enega ravnatelja, ki ima tam tristo otrok, nima pa učitelja angleščine in ga ne sme zaposliti, ali pa podružnična šola, ki ima ne vem kakšne stroške – jih ne bo mogla porabiti.

Spravite se na realna tla, začnite delati, imate našo pomoč pri pokojninski zakonodaji, pri vseh drugih pomembnih reformnih zakonih boste imeli našo podporo, če boste koristili lastno znanje in tudi nekatere naše predloge. Ta zakon bom podprl, vem pa že v naprej, da ne eni, ne drugi, ne tretji tega ne boste storili, pa naj so izgovori, kakršni koli so. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Za repliko je prosil gospod Franc Jurša, verjetno v imenu DeSUS.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednika. Res je, da nisem bil omenjen, ampak bila je omenjena stranka DeSUS oziroma predsednik te stranke in prav je, da vseeno čisto na kratko nekaj obrazložim.

Spoštovani kolega Mirko Brulc, Sopomurec – ni važno, je pa pomembno, da vemo, od kod kdo izhaja. V stranki DeSUS, pa tudi v poslanski skupini nimamo te navade, da bi karali druge poslanske skupine in njihove predstavnike. To iz zgodovine poznate, tega nikoli prej nismo počeli, tega ne počnemo tudi zdaj. Če bomo uspeli...

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Gospod Jurša, samo malo. Replika je takrat, kadar ocenite, da je morebiti bilo kar koli napačno razumljeno v razpravi, v povezavi z DeSUS, kolega gospoda Mirka Brulca, tako da bi se na to osredotočili...

FRANC JURŠA (PS DeSUS): ... bom zelo kratek...

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
... če je kaj narobe razumel.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): ... in bom zelo jasno povedal. Ne soditi in govoriti o nekemu, da je "našajbal", ampak počakajmo in bomo videli, ali se bodo te pokojnine v takšnem odstotku, kot je bilo s strani Karla Erjavca napovedano, tudi uskladile ali se ne bodo. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Besedo ima gospod Roman Žvegljč, pripravi naj se prosim gospod Samo Bevč.

ROMAN ŽVEGLIČ (PS SLS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Dragi kolegi in kolegice, lep pozdrav vsem skupaj!

Res je, da se po navadi zakonodaja dotakne, sploh katere so na tem socialnem področju in se dogajajo krivice. Določene krivice se lahko popravijo, za določene krivice pa se je treba tudi vprašati, če so krivice. Omenil in spomnil bi vse tukaj prisotne, da je z uveljavitvijo socialne zakonodaje iz prejšnjega mandata tudi bilo odvzeto okoli 15 tisoč državnih pokojnin z izgovorom, da za njih ni bilo vplačanih prispevkov in da zato ne morejo več biti. Tudi to je bila pridobljena pravica, pa danes nihče se ne zavzame, da bi se te pridobljene pravice popravile. Ali mogoče zato, ker je v teh 15 tisoč državnih pokojnin velika večina kmečkih, podeželskih žena in nimajo takšne politične teže?!

Poudaril bi še nekaj, kar se velikokrat govori, da se jemlje borcem. Se! Enemu delu, vendar ne vsem! Moj oče je aktivni udeleženec narodnoosvobodilne borbe in mu po Zujfu ni bil odvzet niti en evro. Res pa je, da prejema nizko vsoto. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Kot predlagateljica dr. Andreja Črnak Meglič, izvolite.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD):
Hvala lepa.

Res je, da nismo vsi ves čas notri, ampak še bolj hudo pa je to, da se ne poslušamo. Danes je bilo že enkrat pojasnjeno, spoštovani kolega, kaj se je dogajalo z državnimi pokojninami. Če bi bil uveljavljen ZPIZ-2, kot ga je predlagal Svetlik, bi državne pokojnine ostale. Nič ne bi bilo odvzeto. Toliko, da si to lahko pojasnimo.

Na drugi strani pa je res tudi to, da smo s socialno zakonodajo za te ljudi, ki imajo nizke dohodke, zagotovili celo višje prihodke na podlagi socialnovarstvenih pomoči oziroma prejemkov. Kajti, če dokažejo, da njihovi dohodki niso zadostni, imajo pravico do te pomoči. In ta pomoč gre lahko tudi do višine 460 evrov. To je eno.

Drugič. Nепrestano se govori o tem, da se odvzema tistim, ki niso vplačevali v

pokojninsko blagajno. Poleg teh 8 tisoč, o katerih se zdaj pogovarjate, in so pač delali v drugih jugoslovanskih republikah, sem vas že opozorila, obstajajo tudi druge kategorije: obstajajo tisti, ki so bili v JLA, obstajajo delavci v zveznih organih, obstajajo tudi vojni veterani in tako naprej. Ti so vse svoje življenje vplačevali, vendar v neko drugo blagajno. Slovenija se je kot država zavezala, da bo te obveznosti spoštovala in pravice zagotavljala tako, kot je bilo dogovorjeno – pa se na te nihče nič ne spomni!

In tretja kategorija so ljudje, ki jim je na podlagi posebnih naporov, krivic, ki so jim bile narejene, delovnih pogojev in tako naprej, dodeljena pravica na podlagi posebnih zakonov, ki smo jih sprejeli v tej državi. Zato pravimo, da govorimo o eni kategoriji. Zato jih je treba obravnavati enako! In zato varuhinja in ključni slovenski pravniki, bivši ustavni sodniki, trdijo, da če delamo selekcijo, govorimo pravzaprav o diskriminaciji in neskladnosti z ustavo. Zato vas opozarjam, kakršen koli zakon boste že pripravili ali popravek, ker tudi jaz imam občutek, da nimate nobenega namena podpreti naš zakon, vas opozarjam, da boste nadaljevali isto zgodbo, iste krivice, isto neustavnost; in zato to ni sprejemljivo! Dajmo vzeti pamet v roko, nehajmo se zanašati na to, da bo za nami popravljalo napake Ustavno sodišče, če pa to ne, če bo spet našlo kakšen obvod, da ne bo odločalo o tem, pa Evropsko sodišče za človekove pravice. Ne delajmo si več te sramote! Gre za 5 % upokoјencev in za 1 % tistih prihodkov, s katerimi razpolaga pokojninska blagajna, pa smo po njih udarili s 25 % znižanji pravic. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Barbara Žgajner Tavš.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS):
Hvala lepa še enkrat.

No, v krizah različni politični tokovi poskušajo ignorirati človekove pravice. Nedvomno je, da je tudi dostojanstvo ena od človekovih pravic. Vsi skupaj danes ugotavljamo, da je Zujf povzročil krivice, da je bilo pravzaprav oškodovanih več kot 26 tisoč upokoјencev. To ugotavljamo vsi, in levi in desni. ZUJF je diskriminatoren, protiustaven v številnih pogledih. Imate opozorila tudi varuhinje človekovih pravic. Za konec, ker časa ni veliko, oznanim, kako si nekateri predstavljate vladno pravičnost.

Upokoјenec, ki je delal v JLA ter ima 932 evrov pokojnine, ta mu je zmanjšana za 150 evrov ter dobi 782 evrov. Drugi upokoјenec, ki je delal 15 let v JLA, ter 25 let v drugi firmi in mu je od pokojnine 934 evrov zmanjšana oziroma odvzetih 200 evrov ter dobi 734 evrov. To je ta pravičnost in sorazmernost po vaše. Jaz pravim: ne! To ni prav, to ni pošteno do ljudi.

Ne nazadnje, dovolite čisto za konec, človeške pravice ne smejo biti razkošje za boljše čase. Človekove pravice morajo biti vedno in povsod, tudi ali toliko bolj spoštovane v kriznih časih.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Alenka Jeraj. (Je ni.) Gospod Mihael Prevc, potem pa naj se pripravi naprej gospa Marjan Kotnik Poropat.

MIHAEL PREVC (PS SLS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani kolegice in kolegi!

Vidim, da razprava počasi gre h koncu, pa mislim, da je to kar prav, saj je ta današnja razprava kar precej nabita s čustvi. Žal je tudi kar precej žaljivk, populizma in veliko ponavljanja. Žal moram povedati, da se verjetno ponavljanju že znanih dejstev tudi sam v tej kratki razpravi ne bom mogel izogniti.

Moram že takoj na začetku povedati, da žal tega predloga zakona ne morem podpreti, kajti s tem zakonom se povsem izniči namen tistih varčevalnih učinkov, ki jih je ta vlada prisiljena izpeljati, če hočemo, da to našo državo ponovno postavimo na noge, kot se temu reče. Obstoječi zakon o uravnoteženju javnih financ, ki je bil sprejet poleti oziroma pozno pomladi, je vsekakor krizni zakon oziroma lahko bi mu tudi rekli začasni ukrep kot prilagoditev na gospodarsko situacijo, v kateri se nahajamo. Vemo pa, da je ta gospodarska situacija zelo kritična. Tako je bila vlada prisiljena sprejeti ta zakon, pri tem pa ji je bilo osnovno vodilo, da bomo breme varčevanja nosili vsi državljani, tudi upokoјenci, razen tistih seveda, ki imajo pokojnine nižje od 622 evrov.

S strani opozicije večkrat slišimo kritike, da je treba vzeti tistim, ki imajo več. Spoštovane kolegice in kolegi, točno to je bilo narejeno s 143. členom Zakona o uravnoteženju javnih financ! Sorazmerno glede na višino pokojnine se je vzelo več tistim, ki imajo več. Čudi me, da je za predlagatelje tega zakona problematično samo znižanje približno 3 % upokoјencev, ki so bili upokoјeni pod posebnimi zakonodajnimi pogoji, nikakor pa za predlagatelja ni problematično znižanje porodniških dopustov, otroških dodatkov, ukinitve državnih pokojnin še iz časa prejšnje vlade, kar so moji kolegi že prej omenjali, da ne govorim o zmanjšanju socialnih pravic najšibkejšim v družbi in tako dalje. Kaj na ta vaš predlog poreče tistih preostalih 97 % slovenskih upokoјencev, ki so celo življenje garali in v celotni dobi vplačevali v blagajno, pa mnogi izmed teh danes lahko samo sanjajo o 800 evrih pokojnine ali več?

V Slovenski ljudski stranki smo že poleti kmalu po potrditvi Zakona o uravnoteženju javnih financ opozorili na napako, ki se je v zakonu pojavila. Se pravi, gre za tiste, ki so delovne dobe opravili v drugih republikah, so za tisto obdobje tudi vplačevali prispevke in so bili

res neupravičeno vključeni v ta krizni ukrep. Gre okvirno za, kot je bilo danes že večkrat povedano, 8 tisoč ljudi. Danes sem ravnokar dobil že vladni zakon, na hitro sem ga preletel in ugotovil, da ta zakon te nepravilnosti, te krivce, ki sem jih omenil, tudi odpravlja. Zato bom ta vladni zakon v nadaljevanju tudi podprl. Žal pa tega zakona, zakona opozicije ne morem podpreti, še enkrat bi rad poudaril, iz preprostega razloga, ker s 60 milijoni evrov obremenitev, ki jih dejansko ta zakon prinaša, povsem izniči namen varčevalnih ukrepov, o katerih govorimo in s čimer se ubadamo že celo leto. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Marjana Kotnik Poropat. Potem se naprej pripravi gospod Jožef Horvat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS):
Hvala za besedo, gospa podpredsednica!

Moram na hitro prebrati, ker mi je malo časa ostalo. Sama se zavedam, da je Zujf bilo treba sprejeti in, soglašam, da je zaradi uravnoteženja javnih financ bilo treba hitro ukrepati, je pa tudi res, da v naši državi breme uravnoteženja javnih financ prenašamo na kategorije prebivalstva, ki za stanje, v katerem se je znašla, niso krivi. Menim, da bi večji del problema morali nositi povzročitelji recesije. Nekatere države rešujejo problem uravnoteženja javnih financ z obdavčitvijo premožnejših. Mi smo se odločili, da uravnotežimo javne finance najprej z Zujfom in smo ga tudi na hitro sprejeli, mudilo se je. Ni bilo časa za redni postopek, zaradi hitenja oziroma tudi zaradi hitenja je zakon slab, pri tem pa upam, da vsi ukrepi niso bili dovolj premešljani.

S sprejetjem tega zakona smo prizadeli ljudi. Veliko ljudi danes težko živi, pa ne samo upokojenci, poleg velikega števila upokojencev tudi druge skupine. Tako smo prizadeli vse v javnem sektorju z znižanjem plač, seveda, v realnem sektorju so to že prej doživljali.

V Zujfu je najbolj problematičen člen 143, ki je prizadel tiste, ki so vplačevali v pokojninsko blagajno in so bili zaposleni v drugih republikah, pa tudi udeležence NOB, španske borce, internirance in tako naprej. Vsi ukrepi so začasne narave, smo danes slišali, vendar tudi če so začasne narave, ljudi prizadeneš in krivico je treba popraviti. Upam, da bomo to storili na primeren način. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Besedo ima gospod Jožef Horvat. Pripravi naj se gospod Janko Veber.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Kolegice in kolegi!

Najprej bi se rad iskreno zahvalil predsedniku dr. Gregorju Virantu za njegovo korektno potezo na podlagi mojega

proceduralnega predloga. Hvala lepa, predsednik.

Kolegice in kolegi! Gotovo se strinjamo s tem, da moramo vsi nekaj prispevati k izhodu Slovenije iz krize, prispevati nekaj iz svojega žepa. Tu sem kot pomurski poslanec notranje pomirjen, ker ugotavljam – mogoče vi tega ne veste –, da smo prav pomurski poslanci k temu prispevali v finančnem smislu največ, daleč največ. S tem nimamo težav, smo, kot rečeno, notranje pomirjeni.

Prej je kolega Mirko Brulc rekel, postavimo se na realna tla – točno tako! Moramo se postaviti na realna tla, kjer ugotovimo, da preprosto ni denarja.

Nekako sem bil vesel, ko sem konec leta 2008 poslušal ministra za finance dr. Križaniča, ki je takrat napovedal, da bo minimalna plača v Republiki Sloveniji do konca mandata tisoč evrov. Tega se vsi spomnimo. Za informacijo naj povem, da je danes minimalna plača bruto 763,06 evra, kar je po informativnem izračunu neto okoli 584 evrov, to je manj kot 622 evrov. Minister Križanič je takrat povedal, da bo minimalna plača tisoč evrov na račun povečanja slovenske konkurenčnosti. Kaj se mu je zgodilo – saj sočustvujem z njim –, prav na lestvici konkurenčnosti je Slovenija, mislim, da leta 2010, padla za 20 mest. Na lestvici, kjer merijo konkurenčnost 58 državam, smo leta 2010 pristali na neslavnem 52. mestu. To in še drugi kazalniki so tisti, ki enostavno kažejo na to, da moramo stabilizirati javne finance, kar je in bo nujno potreben pogoj za ponovno rast in zagon slovenskega gospodarstva.

Prepričan sem, da delamo dobre stvari. Raje pa bi bil v vlogi donatorja kot pa tistega, ki se mora postaviti v vrsto pri Karitasu oziroma Rdečemu križu. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Proceduralno, gospod Roman Jakič, izvolite.

ROMAN JAKIČ (PS PS): Hvala, gospa podpredsednica.

Glede na to, da je kolega Prevc prej povedal, da je Vlada Republike Slovenije že poslala zakon, o katerem je dr. Virant govoril, in ga je uspel na hitro preleteti, bi proceduralno prosil, če lahko tudi poslanci, ki nismo v tako privilegiranem položaju, kot je gospod Prevc, dobimo zakon, ki naj bi ga Vlada poslala. Tudi zavoljo tega, ker bodo potem razprave kolegic in kolegov, ki so imeli pomisleke in niso vedeli, ali bodo podprli ta zakon ali bodo čakali vladnega, da se bodo lažje izjasnili, ali je Vlada zadovoljila njihovi želji in potrebi po tem, da bi bilo to področje ustrezno rešeno.

Proceduralno prosim, da se nam dostavi kopijo tega; če sem prav razumel, gospod Prevc jo ima, če je pa nima, se je pa seveda zlagal.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa, gospod Jakič, za vaš proceduralni predlog. V danem trenutku lahko izrečem samo

to, da ima morebiti gospod Prevc predlog zakona še neuradno. Ko bo uradno vložen ta zakon in ga bomo imeli in bo pregledan, bo zagotovo posredovan vsem poslankam in poslancem. Je pa tukaj z nami tudi naš predsednik Državnega zbora, tako da sem prepričana, da tudi on stoji za tem, da bo temu tako.

V danem trenutku zakona še nimamo, še ni vložen, morebiti nisem dovolj jasno povedala, da nam, v Državnem zboru ni bil uradno vložen.

Gospod Janko Veber je tisti, ki ima naslednji besedo. Seveda, gospod Jakič, če dobim informacijo vmes, vas s tem tudi uradno javno seznanim.

Se opravičujem, gospod Janko Veber, imate sedaj besedo.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.

Mislím, da lahko predlagatelji še enkrat mirno pozovemo prav vse kolegice in kolege, ki čakate na vladni zakon, da ne čakati, imamo zakon v proceduri. Tudi v imenu vseh lahko prav gotovo rečem, da smo se pripravljani usklajevati z vsemi in tudi upoštevati predloge, s katerimi bi definirali tudi doprinos vseh teh skupin, za katere pač vlagamo ta zakon, ker jim je bilo odvzeto 20 ali več odstotkov od zneska, ki ga prejema, da mogoče določimo tudi za njih, ne vem, tistih 5 %, tako kot je bilo za vse ostale ravno tako primeren znesek. Prepričan sem, da vsi tisti, ki so bili nekoč zaposleni v podjetjih na območju bivše države, tako narodni heroji, interniranci, begunci kot tudi vojaški zavarovanci, delavci organov za notranje zadeve, uslužbenci nekdanje JLA, potem upravičenci po zakonu o popravni krivic, upokojeni po zakonu o notranjih zadevah – vsi so pripravljani prispevati delež k stabilizaciji te države, ampak naj bo sorazmeren in pravičen. Ta zakon imamo, dajmo ga izkoristiti. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Sedaj vas lahko tako kolega gospod Roman Jakič kot tudi ostale kolegice in kolegi seznanim, da smo prejeli informacijo s strani Vlade, da približno ob 15. uri pride zakona v državni zbor z vlade.

Sedaj naslednja na vrsti je predlagateljica dr. Andreja Črnak Meglič. Ne želite v tem trenutku. Hvala.

Vsi prijavljene razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika zbora še kdo razpravljati. Vidim, da je interes za razpravo. Prosim za prijavo. Opiram razpravo. Prijava poteka.

Ugotavljam, da je prijavljenih 5 razpravljavcev. Vsak od razpravljavcev – 1 ura in 40 minut – ima torej pri nadaljnji prijavi 5 minut časa za razpravo. Izvolite.

Prva ima besedo mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Najlepša hvala za besedo. Načelom se nisem mislila danes ob tej točki oglašati, ampak ob tem sprenevedanju vladne koalicije, še posebej gospoda Viranta, ki je javno povedal, da bo podprl naš zakon in ga bomo potem z amandmaji popravljali, ob tem, spoštovani predsednik, da je vlada imela čas od junija do danes, pa ni. Danes je na dopisni seji verjetno sprejela super zakon, ki je bil pripravljen od včeraj popoldne na danes dopoldne. In vi ste bolj naklonjeni temu samo zato, ker pod tem predlogom zakona piše "Vlada Republike Slovenije" in ne "Pozitivna Slovenija in Socialni demokrati". To je res: stopimo skupaj, bodimo konstruktivni, potegnimo Slovenijo iz blata! To res pomeni to! Pripravimo, prosimo, obrazlagamo. Ne! Dober je samo tisti zakon, pod katerim piše "Vlada Republike Slovenije". Prav! Vaša odločitev je taka, ampak ne blefirajte pred celotno Slovenijo z velikimi besedami, kako ste željni konstruktivnosti, kako ste željni sodelovanja in še česa, samo to vas prosim. Prav, naj bodo vaše rešitve najboljše, če res tako mislite, ampak ne prodajajte ljudem praznih besed in obljub!

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Barbara Žgajner Tavš.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS):
Hvala lepa še enkrat.

Predsednik Državnega zbora me je v javnem linču okaral, ker sem uporabila besedo podlo ravnanje. Priznam, ni najbolj primerna beseda, bom rekla, morda se zanjo tudi opravičujem, če sem kogar koli osebno prizadela, ampak veste, razsodnik z zlatim žezlom v rokah mora biti tudi kredibilen, pa ga v tem trenutku pozivam zaradi besed, ki jih je sicer omenila kolegica pred menoj. Predsednik Gregor Virant je po mesecih zatišja o napovedanih popravkih Zujfa, to je tega našega predloga zakona, pojasnil, da nameravajo, citiram, "njegovi poslanci drugi poskus opozicijskih popravkov podpreti le v današnji prvi parlamentarni obravnavi, pozneje pa bi rešitve omilili z amandmaji, saj da so preveč radikalni". Naj bo to, spoštovani predsednik, tudi z naše strani, ker smo sopolisniki tega predloga, poziv h konstruktivnemu sodelovanju. Pripravljani smo, res pripravljani, pa verjamem, da lahko govorim v imenu vseh podpisnikov tega zakona, v nadaljevalnem postopku v drugi obravnavi zakon popraviti tudi po vaših željah ne nazadnje to omogoča parlamentarna procedura.

Vi veste, da so v drugi obravnavi na matičnem delovnem telesu lahko vlagajo in sprejemajo amandmaji, ki zakon popravljajo. Mi smo pripravljani! Upam in želim, da ste

pripravljeni tudi vi, posebej na besede, ki ste jih izrekli in ki so javno zapisane na spletnem portalu, če se ne motim, današnjega Dela oziroma včerajšnjega Dela.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Besedo ima gospod Roman Jakič.

ROMAN JAKIČ (PS PS): Hvala za besedo.

Danes sem poslušal veliko velikih besed o tem, kako so nekateri celo življenje garali, 3 % upokojencev pa se je luftalo, tako sem razumel diskusije, ki so prihajale s te strani. Tudi teh 3 % ljudi je celo življenje garalo in vplačevalo v pokojninsko-invalidsko zavarovanje, zato da bi lahko končno, ko bodo v pokoju, uživali v sadovih tega svojega dela; in ni pošteno. Ni pošteno, da se o njih govori kot o parazitih, ki so v bistvu nekaj posebnega.

Vam bom povedal primer moje tašče in tasta, oba zaposlena na Slovenskih železnicah, ki je segala v Jugoslaviji do Reke. Tašča bila poslana v Reko kot diplomirana pravnica in šefica kadrovske, tast poslan v Matulje na postajo kot šef postaje. Garala celo življenje v slovenski firmi. Tašča je izgubila 200 evrov, pokojnino 950 so ji zmanjšali za 200 evrov, tastu pa za 150 evrov. Sedaj me zanima, v katero kategorijo bodo dali ti poslanci na desni tovrstne primere.

Poglejte, če bi bil Zakon o policiji sprejet takrat, ko ga je Peter Vilfan predlagal, mogoče ta fant, ki je šel z baklo čez celo igrišče in jo vrgel med Green dragonse, ne bi mogel biti v četrtek na tekmi s Tottenhamom, ampak se je govorilo takrat, da počakajmo vladni predlog; čakamo, čakamo, vmes pa se je zgodilo neko, da ne rečem "sranje". Tudi tu ne razumem, zakaj ne podpirate ali pa ne greste v spremembo tega predlaganega. Vsi govorimo, da ni bila sprememba pravična.

Ko poslušam kolega Horvata, se opravičujem, ko govori o tem, zakaj ne zahtevamo skozi sukcesijo tega, kar so vplačali v pokojninski, se moram zgroziti. Kot predsednik Odbora za zunanjo politiko ne ve, da je Državni zbor leta 2002 22. julija sprejel aneks E veljavnega Zakona o ratifikaciji Sporazuma o vprašanih nasledstva, v katerem se govori o tem, da prevzemamo vsa bremena nase mi, tako kot vsa bremena nase prevzemajo druge države, ki so ratificirale ta sporazum.

Zato bi, podpredsednica, želel, da bi v Državnem zboru na segmentih, za katere vsi vemo, da so potrebni spremembe, to tudi naredili, tudi demonstrirali pred to javnostjo – in to leti na vas, predsednik –, demonstrirali pred slovensko javnostjo, da na točkah, kjer vsi ugotavljamo, da je bila narejena napaka in da so bili upokojenci oškodovani že nekaj mesecev, da se reče, tukaj pa ne bomo šli na politični prestiž in čakali, ali bo Vlada poslala do petih in ob petih se bomo... Upam, da znate toliko hitro brati, ker če sem prav izračunal, bomo lahko glasovali ob 5.35 o tem zakonu in upam, da v 35 minutah

vam bo popolnoma jasno, ali je Vlada sledila tem vašim željam ali ne.

Zato se mi zdi nekorektno, predsednik, da na ta način manipulirate z javnostjo, da poveste penzionistom, da boste glasovali, podpri, odpravili to, potem se pa povlečete, ko vam predsednik Vlade ponudi šampon in opere glavo na posebni večerni seji.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Besedo ima gospod Jani Möderndorfer.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS): Hvala lepa.

Moram reči, da ko govorim o tem Zujfu, sem iskreno žalosten zaradi tega, ker se več čas samo manipulira s posledicami. Danes že nekaj ur razpravljamo o ključnih besedah: eno je, ko rečemo, da so ekonomski razlogi, zakaj smo prišli do takšne napake, zmote, eno so ideološke, eno so pa mogoče celo neki izračuni ali pa še kakšne druge nove razlage, ki pravzaprav nimajo ne glave ne repa. Dejstvo pa je, da v resnici to, kar smo delali na majski seji z nočno sejo, s količino amandmajev in potem par tednov kasneje z jasno in glasno ugotovitvijo tistih, ki so glasovali za, da v resnici niso vedeli, za kaj glasujejo, že od maja meseca ali pa bolje rečeno, da bom bolj natančen, od junija meseca, ko so šele dojeli, kaj pravzaprav so sprejeli, ker takrat je začel veljati, pa do danes iščejo izhod v stiski, kako v bistvu opravičiti svoje dejanje maja meseca ali pa z nekim dogovorom doseči neke vrste svojevrstni kompromis, da opravičijo svojo lastno dejanje z nekim manjšim popravkom.

Moram reči – danes sem poslušal kolega Tonina –, da je meni žal, da ga danes oziroma zdaj ni notri, ker ni lepo govoriti takrat, kadar nekdo nima možnosti, ampak se nekako zanašam na tehniko, da sigurno neke v Državnem zboru pa to poslušati ali bo iz magnetograma pač enostavno lahko razumel, kaj mu želim povedati. Danes je on namreč dal eno lepo primerjavo in je rekel, da kaj pa tisti, ki imajo 400 evrov plače oziroma, se opravičujem, penzije; tisti, ki... – pa jih je celo imenoval in izpostavil je tri! Ni slučaj, zakaj prav te tri, in če boste pogledali, se hitro da zapakirati spet v ideološki bazen in s tem nekako opravičiti to dejanje, lahko rečem samo to, da v resnici je povedal tri primere, mi pa ves čas opozarjamo, da gre za najmanj 27 tisoč upokojencev, ne za te tri osebe. Če so samo te trije, potem v resnici v tej državi nimamo nikakršnih težav.

Poglejte, šel bom iz čisto osebnega primera zato, da bomo lažje govorili o pravičnosti in o sami primerjavi. Oba s Toninom sva vodji poslanske skupine in oba imava čez 3 tisoč evrov plače, zagotovo. Če bi znižali in naredili enako primerjavo s 25 %, se morava midva odpovedati 750 evrom. Za 750 evrov pa mislim, da bi gospod Tonin, moj kolega, tukaj malce drugače razpravljal, če bi mu jih vzeli takole, čez noč, v eni nočni seji, in predvsem bi našel spet nove in nove floskule, kako je to napačno. 25 odstotkov – to ni malo!

Če bi bilo tako, kot je rekla kolegica – da ne bom narobe imenoval, ne poznam še vseh po imenih – gospa Šulin Patricija, ki je rekla, da je v preteklosti bila ena pokojnina praktično odvzeta vsem. Poglejte, takrat je bila odvzeta vsem, pa se s tem ne strinjam. Tu je bila pa narejena razlika.

Ko je govoril o ekonomski računici oziroma ekonomski razliki, lahko rečem, da je imela ta vlada v bistvu dve agendi. Pod besedo, koliko bomo vzeli, se je skrivala pod ekonomskimi razlogi. Ko pa je govorila, komu bomo vzeli, pa je govorila o ideološki percepciji. S tema dvema besedama se ves čas igra in skriva, ko dela izračune, kaj in zakaj je kdaj kakšno stvar naredila. To je tisto, kar je najbolj pomembno. Če bomo mi danes si vsi skupaj priznali, predvsem pa tisti, ki so takrat glasovali za, da je bila narejena napaka, se pravi ideološka napaka – in za božjo voljo, nehate že v državnem zboru ideološko deliti to Slovenijo na dva dela, ker to pot ste jo, točno s tem ukrepom –, potem lahko to končno popravimo. To je tudi en način, da si priznamo. Ta denar pa znotraj proračuna poiščimo nekje drugje. Ne me vprašati, kje. To naj delajo tisti, ki imajo pred seboj proračun in ki točno vedo, na kakšen način in zakaj in na podlagi česa bodo kdaj komu kakšno stvar odvzeli.

Zato predlagam vsem ostalim, ne se več skrivati za tem, kaj bo in kaj ne bo in kdaj bo Vlada kaj poslala, ampak enostavno dajmo se odločiti in podpreti ta predlog, ki dejansko reši ta problem.

Na koncu pa moram reči, da seveda zelo podpiram, da se danes mogoče po osmih mesecih spremeni politika te koalicije in to zelo jasno pokaže. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima dr. Gregor Virant.

DR. GREGOR VIRANT (PS DL): Hvala.

Preveč se razburjate in po nepotrebnem. Ker ne glede na to, ali mi danes sprejmemo opozicijski zakon ali obravnavamo vladni zakon, novembra meseca se bo o stvari dokončno odločalo. Danes je prvo branje. Če bi danes sprejeli, bi imeli v novembru drugo obravnavo. Vladni predlog pa prihaja po skrajšanem postopku, kar pomeni, da v vsakem primeru bomo ta problem reševali v novembru, nič se ne spreminja. To, da smo se mi v koaliciji zmenili, mislim, da je dobro. Mi smo opozorili na to, da Vlada s predlogom zamuja. Fino bi bilo, če bi to imeli že avgusta ali julija na mizi, ko smo prvič opozorili na problem, smo morali pač malo bolj glasno opozoriti in predlog smo dobili oziroma je na poti. Mi seveda njegovo vsebino poznamo, vi jo boste takoj, ko bom zakon dodal.

Ena ali druga varianta nam omogoča, da v drugi obravnavi razpravljamo o amandmajih. Ta vladni predlog, jaz ga poznam,

zato o njem lahko govorim, rešuje en pomemben del problema. Rešuje problem tistih, ki so vplačevali prispevke, tako kot vsi ostali zavarovanci, v ZPIZ nekdanjih republik SFRJ. Po mojem trdnem prepričanju morajo ti ljudje imeti enake pravice kot tisti, ki so plačevali v slovenski ZPIZ. Niso nič drugačni, ni druga situacija, ni druga okoliščina; in tem vzeti, bi dejansko bilo protiustavno. To bi bila protiustavna diskriminacija. Se pravi, ta problem bo rešen in mora biti rešen. Narobe bi bilo, če bi ostalo tako, kot je.

Glede preostalega dela obstajajo variante za dogovor. Ta varianta ne more biti takšna, da ima 80 milijonov posledic, ker tega proračun ne bo prenesel. Obstajajo pa variante, ki so cenejše, ki so finančno vzdržne, pa bi pomenile poseg, ki ne bi bil pretiran, ki bi bil pravičen, ki bi bil sorazmerno razporejen. Ta varianta obstaja. Če vzamete vse te pokojnine, brez tistih, za katere so se plačevali prispevki, mislim, da je skupna vrednost približno 400 milijonov. Če bi jih zniževali, recimo, po 5 %, tako kot so bile nekatere druge pravice, bi privarčevali istih 20 milijonov, kot so bili privarčevani s tem posegom, ki je bil tudi po mojem mnenju precej krivičen.

Se pravi, so variante, kako ta problem rešiti, in ne porušiti tega mostu. Obstaja možnost, da problem rešujemo skupaj, da najdemo neko rešitev, ki bo za vse sprejemljiva, ki bo finančno vzdržna, pa hkrati tudi pravična. Čisto na istem bomo, novembra meseca bomo imeli vladni zakon v drugi obravnavi. Iz dveh razlogov: prvič, ker dati danes sporočilo, da se podpira nek zakon, ki ustvarja 80 milijonov luknje v proračunu, bi bilo hudo narobe. Bilo bi narobe, ker tega ne moremo podpreti.

Bilo bi tudi izjemno slabo sporočilo investitorjem, partnerjem in finančnim trgov in tako naprej, če na koncu tega ne mislimo narediti. Zakaj bi danes rekli, da bomo naredili 80-milijonsko luknjo v proračunu, če tega v končni fazi ne nameravamo narediti? V parlament prihaja vladni zakon, ki rešuje problem za 8 tisoč upokojencev, katerega vrednost je približno 7 do 8 milijonov evrov in je veliko bližje tistemu, kar mi vidimo kot rešitev. Teh 8 milijonov je bližje kot vaših 60 do 80 milijonov. Vi odpravljate tudi tisto, kar sploh ni bilo problematično. Poglejte, upokojenci so sprejeli poseg v letni dodatek, to so razumeli. Mnogi, s katerimi sem se pogovarjal, so rekli, da razumejo, da je pač treba v teh časih nekaj prispevati, zato ker država ne more na dolgi rok zdržati na ta način, da vsako leto porabi dve milijardi več, kot zbere v proračun. To pač ne gre.

Tudi to govorjenje o tako imenovani varčevalni vnemi. Glejte, mi tudi zdaj, ko smo sprejeli Zujf in ko smo v bistvu zreducirali proračunski primanjkljaj, recimo, da bo letos okrog 3,5 do 4 %, še vedno bomo porabili več kot eno milijardo več, kot bo zbrano v proračun.

Mene to še vedno skrbi, še vedno nas lahko glava boli, da država preveč potroši.

Se pravi, sklenem s pozivom: en mesec imamo časa, umirimo se, ne razburjajte se in poskušajmo skupaj najti rešitev, ki bo finančno vzdržna, da ne bo naredila prevelike luknje v proračunu in bo tudi pravična. To je izvedljivo, samo zmeniti se moramo.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Zaključujem razpravo. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 16. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **15. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PONOVO ODLOČANJE O ZAKONU O SLOVENSKEM DRŽAVNEM HOLDINGU.**

Državni svet je na 39. izredni seji 4. oktobra 2012 zahteval, da Državni zbor na podlagi tretje alineje prvega odstavka 27. člena Ustave Republike Slovenije pred razglasitvijo ponovno odloča o Zakonu o Slovenskem državnem holdingu.

Za obrazložitev zahteve Državnega sveta dajem besedo predstavniku Državnega sveta dr. Andreju Rusu. Ugotavljam, da dr. Andreja Rusa ni tukaj.

Zatorej prehajamo na naslednjega. Zahtevo je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo.

Za predstavitev mnenja odbora dajem besedo članu mag. Marku Pogačniku.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovana predsedujoča, spoštovane kolegice, kolegi!

Odbor za finance in monetarno politiko je na 29. nujni seji 16. 7. 2012 na podlagi 117. člena Poslovnika Državnega zbora v okviru iste točke dnevnega reda kot matično delovno telo obravnaval dva predloga zakonov, in sicer: Predlog zakona o upravljanju kapitalskih naložb Republike Slovenije, ki sta ga Državnemu zboru v obravnavo predlagala mag. Alenka Bratušek in Jani Möderndorfer, ter Predlog zakona o Slovenskem državnem holdingu, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo poslala Vlada Republike Slovenije.

Odbor je na podlagi tretjega odstavka 117. člena Poslovnika Državnega zbora najprej sklenil, da bo na isti seji v okviru iste točke dnevnega reda po nujnem postopku obravnaval Predlog zakona o upravljanju kapitalskih naložb Republike Slovenije predlagateljev mag. Alenke Bratušek in Janija Möderndorferja in Predlog zakona o Slovenskem državnem holdingu predlagatelja Vlade Republike Slovenije.

V nadaljevanju je odbor v skladu s 127. členom Poslovnika Državnega zbora sklenil, da bo odločal na podlagi Predloga zakona o Slovenskem državnem holdingu in pripravil dopolnjen predlog zakona.

V razpravi o členih predloga zakona in vloženi amandmajih so članice in člani odbora izrazili različna mnenja. Članice in člani opozicijskih poslanskih skupin so tako ponovno izpostavili, da Vlada s sprejemanjem zakona po nujnem postopku onemogoča širšo strokovno in javno razpravo. Predstavniki koalicijskih poslanskih skupin so izpostavili pozitivne učinke in rešitve, ki jih ponuja predlagani zakon. Opozorili so na nujnost drugačnega načina vodenja in upravljanja kapitalskih naložb države, kot je veljalo do sedaj in ni prinašal ustrezne donosnosti in dobička. Na zastavljeno vprašanje, pomisleka je odgovoril minister za finance dr. Janez Šuštaršič, ki je med drugim pojasnil, da privatizacija v okviru holdinga ne bo nič lažje kot bi bila v Kad, Sod ali AUKN. Poudaril pa je, da je jasno določena odgovornost za pripravo strategije upravljanja kapitalskih naložb, prav tako pa sistem ne bo podrejen vladi.

Poslanski skupini Pozitivna Slovenija in SD sta v skladu z drugim odstavkom 65. člena Poslovnika Državnega zbora pri odločanju sejo obstruirali.

Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopoljenega predloga zakona, v katerem so vključeni sprejeti amandmaji, in je sestavni del tega poročila.

Na podlagi sprejetih odločitev je odbor smiselno zaključil tudi zakonodajni postopek ZUKN-1 in na koncu sprejel še sklep, da Predlog zakona o upravljanju kapitalskih naložb Republike Slovenije predlagateljev mag. Alenke Bratušek in Janija Möderndorferja ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Za obrazložitev mnenja predlagatelja dajem besedo predstavniku Vlade, tukaj prisotnemu dr. Dejanu Krušču državnemu sekretarju na Ministrstvu za finance.

DR. DEJAN KRUŠEC: Spoštovane poslanke in poslanci!

Državni svet je 4. oktobra sprejel zahtevo, da Republike Slovenije ponovno odloča o Zakonu o Slovenskem državnem holdingu. V svojem mnenju navaja naslednje očitke, do katerih se bo Vlada opredelila.

Glede očitka, da se bo nadzor nad delovanjem Slovenskega državnega holdinga v celoti izmaknil Državnemu zboru, Vlada meni, da je vloga Državnega zbora v zakonu izredno poudarjena. Državni zbor bo moral potrditi temeljne dokumente za delovanje SDH.

V zvezi z očitkom, da bo imenovanje nadzornega sveta SDH politično, Vlada pojasnjuje, da je zadevne določbe zakona pregledala tudi OECD in podala pripombo, v skladu s katero je bil v člen vključen kriterij, po katerem kandidati ne smejo biti funkcionarji izvršilne veje oblasti. Pomembno je tudi, da člane nadzornega sveta izvoli Državni zbor, in to z absolutno večino. Štirje člani se izvolijo na predlog Vlade, izmed katerih enega predlaga Ekonomsko-socialni svet, štiri na predlog poslanskih skupin in eden na predlog Komisije Državnega zbora za nadzor javnih financ, kar vsekakor omogoča, da ne pride do vpliva ene politične opcije.

Vezano na naslednji očitek, da akti upravljanja, ki jih določa zakon, v veliki meri izničujejo vpliv parlamenta, Vlada pojasnjuje, da zakon vsebuje tudi določbe o poročanju, in sicer mora SDH enkrat letno, najkasneje do 31. oktobra, poročati Državnemu zboru o poslovanju v preteklem letu.

Kar se tiče očitka, da je celoten postopek sprejemanja smernic in strategije v resnici odveč, saj bo Vlada s klasifikacijo pripravila prodajni program, glede katerega ne bo iskala širokega soglasja, Vlada poudarja, da bo strategija vsebinsko širša od klasifikacije, saj bo določila tudi ravnanje SDH pri upravljanju naložb, tudi način upravljanja, spremljanja uspešnosti in poročanje glede doseganja ciljev ter lastnosti finančnih instrumentov, glede katerih zunanja cenitev ni potrebna. Poleg tega bo klasifikacijo moral potrditi Državni zbor.

Po mnenju Državnega sveta največjo skrb pri ustanovitvi SDH predstavlja njegova finančna vzdržnost, Vlada pa poudarja, da samo lastništvo še nič ne pomeni z vidika obveznosti, ki jih imajo družbe znotraj SDH oziroma SDH sam.

Državni svet izraža tudi skrb, da bodo zaradi zakona privili v pokojninsko blagajno suboptimalni ali nični. Vlada tukaj pojasnjuje, da ima po zakonu kapitalna družba več obveznosti do Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, pri tem je treba izpostaviti določbo, skladno s katero mora Kad ZPIZ vsako leto nakazati tudi 10 % kupnine, ki jo dobi SDH iz naslova prodaje.

Državni svet nadalje očita, da zakon močno odstopa od načel OECD. V zvezi s tem Vlada pojasnjuje, da je bil tekom priprave predlog zakona usklajevan s smernicami OECD o korporativnem upravljanju, ki kot eno od pomembnejših načel pri upravljanju s podjetji v državni lasti določa načelo transparentnosti oziroma preglednosti.

Glede nadaljnjega očitka, da bi novi zakon lahko povzročili nepregledno in neučinkovito upravljanje, Vlada pojasnjuje, da je bil zakon pripravljen prav zaradi pomanjkanja transparentnosti obstoječega sistema ter izgubljene kredibilnosti Republike Slovenije v tujini in da bi se doseglo upravljanje državnih kapitalskih naložb na enem mestu, se izboljšalo

in dolgoročno povečalo vrednost kapitalskih naložb.

Glede zadnjega očitka o pomanjkanju skrbi za odgovornost poslovanja pa Vlada pojasnjuje, da je že med temeljnimi načeli zakona navedeno tudi načelo odgovornosti, v skladu s katerim bo treba pri upravljanju z naložbami ravnati odgovorno, odgovorno ravnanje pa se bo zagotovilo tudi z jasno določenimi pravicami, obveznostmi in pristojnostmi posameznih nosilcev funkcij.

Vlada glede na vse navedeno predlaga Državnemu zboru, da pri ponovnem odločanju Zakon o Slovenskem državnem holdingu podpre. Hvala.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Proceduralno, gospod Jakič.

ROMAN JAKIČ (PS PS): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik.

Zavedajoč se 66. člena Poslovnika Državnega zbora, ki govori o tem, da predlagatelj mora biti na seji, ko se seja začne, bi vseeno prosil, če ste tako prijazni, da slišimo argumente državnega sveta, zakaj je prišlo do veta.

V opravičilo predstavniku Državnega sveta moram samo povedati, da se točka ni pričela po programu, kot je bilo napovedano. Se pravi, imeli smo še eno uro 23 minut za razpravo. Glede na to, da je podpredsednica šla takoj na to točko dnevnega reda in da je predstavnik Državnega sveta v bistvu vstopil v dvorano pet minut zatem, bi vseeno prosil, če je mogoče, da damo besedo Državnemu svetu oziroma dr. Andreju Rusu, da vidimo, kaj je vodilo Državni svet, da je izglasoval veto na ta zakon. Hvala.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

V skladu s Poslovnikom oziroma s 66. členom, ki ste ga navajali, tudi predstavniku Državnega sveta ni mogoče dati besede. Seveda bi pa lahko takšen proceduralni predlog dali prej vi in predlagali, da Državni zbor prekine sejo za 10 minut, vendar tega niste storili. Je pa res, da imamo potem še eno točko, kjer ima isti predstavnik Državnega sveta tudi obrazložitev v imenu Državnega sveta in zagotovo se da vkombinirati tudi obrazložitev za to točko. Vendar pri tej točki enostavno v skladu z obstoječim poslovnikom, veljavnim poslovnikom in tudi v skladu z dosedanjo mnogoletno prakso ne morem dati besede.

Zato gremo naprej in dajem besedo predstavnikom poslanskih skupin.

Proceduralno, gospod Möderndorfer.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS): Glejte, predsedujoči, mi ne glasujemo vsak dan o vetu Državnega sveta. Tudi ne glasujemo kar o nekem x, y zakonu. In kar je še bolj pomembno,

predstavniki ni zaposlen v Državnem zboru in nima tako kot Vlada prostora, kjer lahko tam na vogalu čaka, in da bi ga nekdo spominjal in da bi imel sprejemnik, zato da bi sledil sami razpravi Državnega zbora

Zato ne vidim razloga, zakaj ne daste tega predloga vsem nam poslancem in poslankam na glasovanje. Daste na glasovanje in se bomo odločili. Mislim, da to ni nič posebnega, sploh pa glede na to, da je bil izrečen proceduralni predlog. Povedano je bilo, zakaj in o tem se dajmo odločiti. To ni mogoče?

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK: V 66. členu Poslovnika je napisan vrstni red razpravljavcev. In kot prvi je predlagatelj, zastopnik predlagatelja. Državni svet ima svoje službe. Če predstavniki predlagatelja, kot pravite, ni v službi v Državnem zboru, je to res. Vendar ima Državni svet svoje službe, ki bi lahko poskrbele za to, da bi nekdo, če ne drugega, predlagal, da se točka prekine za 10 minut.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospa Marija Plevčak v imenu Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Hvala za besedo. Še enkrat lep pozdrav!

Kot kaže, se bo invazija odložitelnih vetov in referendumov nadaljevala tudi v našem mandatu. Bojim se, da to kaže, da kar koli pomembnega za Slovenijo bo katera koli vladajoča politična opcija predlagala, bo prišlo do nasprotovanja in s tem blokiranja reform, ki so ključne za izhod iz krize, in preprečevanja udejanja novih, svežih idej, kako zgraditi boljše prihodnost za nas vse.

V Poslanski skupini DeSUS obžalujemo, da niti slovenska politika niti slovenska javnost ne premoreta dovolj volje za konstruktivno in odgovorno obnašanje pri sprejemanju odločitev, ki v določenem trenutku lahko pomenijo za Slovenijo napredek.

Danes smo tukaj, ker bomo ponovno odločali o zakonu, ki je bil že sprejet v Državnem zboru. Zakon bo zelo verjetno ponovno potrjen, toda nad njim že visi grožnja z referendumom, le-ta pa stane okoli 4 milijone evrov, ki bi jih lahko namenili, recimo, slovenskemu gospodarstvu, da bi dalo kruha ljudem, tisočim brezposelnim in njihovim družinam, ki so, verjamem, nekatere že na robu preživetja. Naj preidemo k današnji temi.

V Poslanski skupini DeSUS smo ob sprejemanju zakona priznali, da je njegova tematika zagotovo ena najzahtevnejših v našem mandatu. Zavzeli smo stališče, da dosedanja načini upravljanja državnega premoženja niso bili najboljše. Poslanska skupina DeSUS je podprla in še vedno podpira rešitve, ki jih prinaša Zakon o Slovenskem državnem holdingu, zato ker ocenjujemo, da bo cilj zakona izboljšati upravljanje kapitalskih naložb

Republike Slovenije, tako da se bo dolgoročno povečevala njihova vrednost, in da bo ta predlog zakona to dosegel. K temu bo zagotovo pripomoglo centralno upravljanje državnega premoženja s strani strokovno, etično in moralno, poudarjam, moralno kompetentnih ljudi, ki bodo zavezani delovati z vso odgovornostjo za svoja ravnanja po splošnih načelih dobrega gospodarjenja in v skladu s sprejetimi dokumenti, h katerim bomo dajali soglasje tudi poslanke in poslanci Državnega zbora. Tudi poročilo o poslovanju holdinga bomo obravnavali v Državnem zboru. S tem se zagotavlja spremljanje uspešnosti poslovanja Slovenskega državnega holdinga in doseganje ciljev, ki jih predvideva strategija upravljanja, ter udejanja vsebina načela odgovornosti pri upravljanju naložb.

Ne nazadnje, kar se nam zdi zelo pomembno pri tem zakonu, pa je treba izpostaviti tudi določilo o Kapitalski družbi, Kadu, ki ima pomembno vlogo za priliv sredstev v pokojninsko blagajno. Po tem zakonu Kapitalna družba v okviru holdinga ohranja samostojni pravni status z lastnim nadzornim svetom, ki tudi v bodoče nadzoruje upravljanje premoženja Kapitalne družbe in v katerem sodelujejo predstavniki upokojencev ter sindikatov. Premoženja Kada se lahko uporablja le za namene, določene z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Ta zakon glede na zdaj veljavno zakonodajo še naprej zavezuje Kad k letnemu vplačilu sredstev v višini 50 milijonov evrov v pokojninsko blagajno, ki je primarno namenjena za usklajevanje pokojnin. Zelo pomembno za zagotavljanje še dodatnih sredstev Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje pa je določilo o obveznosti holdinga, da nakazuje Kapitalski družbi 10 % od kupnin, ki jih dobi holding od prodaje svojih kapitalskih naložb. Tako bodo tudi bodočim generacijam upokojencev zagotovljena dodatna sredstva za stabilnost pokojninske blagajne; srčno upam, da bo tako.

Poslanska skupina DeSUS bo Zakon o Slovenskem državnem holdingu ponovno podprla, saj menimo, da nova ureditev upravljanja državnega premoženja obeta boljše rezultate. Predvsem pa pomeni tudi zagotovilo, da lahko računamo na več sredstev v pokojninski blagajni.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije. Prosim.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Najlepša hvala, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi, predstavniki Vlade, predstavniki Državnega sveta, dr. Rus!

Če strnem gospodarski program Nove Slovenije, ki smo ga v času volilne kampanje izdali v posebni brošuri in dobili mnoge pohvale, in določila koalicijske pogodbe v dva stavka,

potem se glasita približno takole: poenotili in centralizirali bomo upravljanje kapitalskih naložb v lastništvu države, Agencijo za upravljanje kapitalskih naložb bomo nadomestili z drugačno rešitvijo, ki bo zagotovila dejansko uveljavljanje načel OECD za dobro upravljanje podjetij v državni lasti.

Zakon o Slovenskem državnem holdingu, ki ga danes že drugič obravnavamo, pomeni realizacijo zaveze Nove Slovenije iz gospodarskega programa, po katerem se vzpostavlja koncentriralo upravljanje s kapitalskimi naložbami Republike Slovenije. Premoženje Republike Slovenije je trenutno namreč v lasti več pravnih oseb, ki zasledujejo različne poslovne cilje, in to je slabo. To premoženje ni upravljano optimalno, kar posledično pomeni, da je izkupiček oziroma donosnost za lastnika ni optimalna, še zdaleč ne maksimalna, temveč je podrejena različnim ciljem, ki jih te družbe zasledujejo. Posebej pa bi izpostavili dejstvo, da upravljanje s kapitalskimi naložbami preko Agencije za upravljanje kapitalskih naložb ni bilo učinkovito. Ni bilo sprejete strategije upravljanja kapitalskih naložb, njihova donosnost je bila manjša od pričakovane. Koncept upravljanja preko Agencije za upravljanje kapitalskih naložb se je izkazal celo za slabšega od upravljanja s kapitalskimi naložbami pred ustanovitvijo agencije, saj je agencija odločitve sprejemala povsem mimo mnenja Vlade ali celo v nasprotju z njimi. Z Zakonom o Slovenskem državnem holdingu sedaj odpravljamo te dosedanje pomanjkljivosti upravljanja kapitalskih določb in vzpostavljamo boljši in učinkovitejši sistem upravljanja državnih kapitalskih naložb, ki je v skladu s priporočili OECD, to je v skladu z načeli korporativnega upravljanja in v skladu s smernicami za upravljanje podjetij v državni lasti.

Positivna stran tega zakona, ki je bil s strani sekretariata OECD posebej pozdravljen, je sprejetje 5-letne strategije upravljanja kapitalskih naložb. V zakonu je podrobno razčlenjen sam postopek sprejemanja strategije. Predlog take strategije namreč pripravi uprava Slovenskega državnega holdinga, ga potrdi nadzorni svet Slovenskega državnega holdinga, ta pa ga nato posreduje Ministrstvu za finance. Usklajen predlog strategije se nato posreduje Vladi Republike Slovenije, ki sprejme strategijo, soglasje k njej pa poda Državni zbor.

S sprejetjem strategije bodo opredeljeni konkretni upravljalški cilji, med ostalim tudi, katero premoženje je lahko namenjeno za prodajo. Prodaja državnega premoženja bo torej načrtovana.

OECD se je v svojem komentarju k Predlogu zakona o Slovenskem državnem holdingu opredelil do zakonskega določila, da se za Slovenski državni holding, če ni v tem zakonu drugače določeno, uporabljajo načela Zakona o gospodarskih družbah. OECD je to zakonsko rešitev opredelil za skladno s priporočili OECD in celo poudaril, da se to šteje za dobro prakso v

številnih državah članicah OECD. OECD je sicer na posredovani predlog zakona podal nekatere pripombe, ki so v sedanjem, torej že sprejetem zakonu, bile amandmirane in v zakonu v celoti upoštevane.

V Novi Sloveniji menimo, da je nov koncept upravljanja kapitalskih naložb, kot jih prinaša ta zakon, dober in učinkovit ter bo na ta način dosežen cilj poenostavitve strukture upravljanja, jasnejše opredelitve namena in meril upravljanja državnih naložb ter tudi oblikovanje enotne premoženjske rezerve države.

Zakon o Slovenskem državnem holdingu bomo poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije ponovno podprli. S tega mesta se zahvaljujem še enkrat vsem članom strokovne komisije, ki je v času počitnic naredila, kar se je narediti dalo. Obžalujem pa, da je vaše delo zavrgel tudi Državni svet. Apriorne nasprotnike zakona pa kolegialno naprošam, da implementaciji Zakona o Slovenskem državnem holdingu ne prepisujejo črne in kriminalne prihodnosti – iz principa. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Mag. Alenka Bratušek v imenu
Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.
Prosim.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Danes bomo ponovno odločali o državni zlatnini, srebrnini oziroma o tistem premoženju, ki je še ostalo državi in s tem nam vsem. Vrednost vsega tega bi naj bila nekje med 9 in 11 milijardami evrov. Še vedno namreč ne vemo, kakšna je prava številka; ne vemo, koliko tega premoženja bomo prenesli na holding; ne vemo, po kakšni vrednosti bo to premoženje preneseno na holding, in ne vemo, kakšne obveznosti bodo skupaj s premoženjem prenesene na holding. Ne vemo praktično nič, vemo pa to, da vi to rešitev podpirate brez vseh teh odgovorov, ampak podpirate.

To, kar nas zanima, so zelo strokovna vprašanja in večkrat smo jih ponovili. Bom še enkrat: Koliko in katero premoženje, po kakšni ceni in s kakšnimi obveznostmi bo preneseno na holding? Vprašanja so, samo odgovorov ni. Vaši odgovori se po navadi začnejo nekje pri Avnoju in preko stare levice končajo pri trenutno aktualnih predsedniških volitvah. To so vaši strokovni odgovori, pa naj govorimo o strategiji preprečevanja kriminalitete, o proračunu, slabi banki ali čemur koli drugemu.

Pozitivna Slovenija podpira upravljanje premoženja na enem mestu, pripravili in vložili smo svoj zakon, s katerim bi uredili upravljanje premoženja na enem mestu, učinkovito in boljše, kot je urejeno sedaj, lastništvo pa bi ostalo tam, kjer je danes, na Kadu, Sodu in državi. Ampak naš zakon je bil na vaši mizi točno tri sekunde in po vaše ni bil primeren za

obravnavo. Zakaj, seveda niste povedali. Že to, da je naš, očitno pomeni, da ni dober.

Vsak dan nas pozivate, da naj stopimo skupaj, da naj strnemo vrste in da naj bomo konstruktivni. Ampak, ali to velja samo za nas? Kaj pa vi, spoštovane kolegice in kolegi v koaliciji, ali ne slišite naših prošelj, da delajmo tako, kot je treba delati, da se pogovarjajmo vsebinsko, da si želimo ob sprejemanju zakonov pravih argumentov na podlagi podatkov? Za konstruktivnost in sodelovanje sta vedno potrebna dva. Stopiti skupaj ne pomeni, da vi stojite na mestu in nas postavljate pred dejstva, vaš "stopiti skupaj" pomeni vzemi ali pusti; in vzemi to, kar hočete in pripravite vi. Strokovnjaki pravijo, da je zakon protiušten. Državni svet je izglasoval veto, napovedan je celo referendum, ampak vas ne ustavi nič, absolutno nič! Veste, kaj pravijo ljudje na ulici za tako imenovano zlato fiskalno pravilo? "Zlato vam, pravila pa nam," pravijo ljudje. Zlato vam, ker si boste vzeli z novim holdingom vse, kar ta država še premore, pravila pa ljudem, ker so deležni vedno novih ukrepov in varčevanja. Tako pravijo ljudje. In še kako prav imajo!

Ne vemo, kaj boste prenesli v holding, ne vemo, po kakšni vrednosti in ne vemo, s kakšnimi obveznostmi; vemo pa, da vi to podpirate. In to bi moralo biti dovolj, da vaš zakon podpremo? Ni dovolj! Pozitivna Slovenija ob ogromno odprtih vprašanjih, na katere niste odgovorili, zakona ne bo podprla. Če pa slučajno po kakšni pomoti zakon danes ne bo izglasovan ali če ga bodo zavrnil ljudje na referendumu, pa imate v predalu še vedno naš predlog; predlog Pozitivne Slovenije, ki je bistveno, bistveno boljši od vašega.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Prosim.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovani predsedujoči, hvala za besedo. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice, kolegi!

Državno premoženje do sedaj ni bilo upravljano učinkovito, podjetja v državni lasti pa dosegajo bistveno slabše rezultate poslovanja kot primerljiva podjetja. Razlogov za neučinkovito upravljanje in podpoprečne rezultate poslovanj je več. Izpostavili bi vsaj dva, in sicer razpršenost lastništva med deležniki upravljanja za državnim premoženjem ter neustrezna in pomanjkljiva zakonodaja.

Zakon o Slovenskem državnem holdingu vsebuje določbe in tehnike, ki bodo omogočale in zagotavljale učinkovitejše, racionalnejše, preglednejše ter odgovornejše upravljanje z državnim premoženjem in s tem posledično omogočale tudi boljše poslovne rezultate podjetij.

Z uveljavitvijo zakona preneha obstajati Agencija za upravljanje kapitalskih naložb, ki v času svojega delovanja ni izpolnila svojega osnovnega poslanstva, kot je priprava in sprejem strategije upravljanja državnega premoženja, eden izmed ministrov prejšnje vlade pa je to institucijo poimenoval kar vrh ledene gore korupcije.

Za pripravo zakona o Slovenskem državnem holdingu je bila ustanovljena posebna delovna skupina, ki so jo sestavljali člani koalicije in opozicije, kar ni bila praksa prejšnje vlade, s tem pa je sedanja vlada naredila velik korak naprej in pokazala, da se zaveda pomembnosti zakona s ciljem, da se doseže čim širše soglasje. Vloženi amandmaji so zakon izboljšali tako vsebinsko kot tehnično, poudariti pa je treba, da so z vložnimi amandmaji bile upoštevane predvsem pripombe ter predlogi opozicije, socialnih partnerjev ter strokovne in širše javnosti. Upoštevano je bilo, da se iz holdinga izloči slaba banka, da Kad ostane samostojna pravna oseba, da Modra zavarovalnica ostane hčerinska družba Kada, da obvezni pokojninski sklad ostane na Kadu, predlog odpoklica članov nadzornega sveta lahko naredijo vsi predlagatelji, za izvolitev članov nadzornega sveta je potrebna absolutna večina v Državnem zboru, v zakon se je vključila protikorupcijska klavzula, holding mora javnost obveščati v skladu s pravili, ki veljajo za javne delniške družbe.

Zakon vsebuje načelo preglednosti poslovanja, načelo gospodarnosti, načelo odgovornosti, načelo ugotavljanja in spremljanja učinkovitosti, načelo ločenosti namembnosti premoženja ter priporočila in smernice OECD. Vse to so zagotovila, da bo zakon dosegel svoj namen in cilj. Poudariti je pomembno, da zakon vsebuje vrsto varovalk, ki bodo onemogočale, da bi prišlo do brezglavih in nepreglednih prodaj državnega premoženja. Zakon zagotavlja pregledno poslovanje ter omogoča večfazni nadzor poslovanja družbe, tako s strani nadzornega sveta družbe, v katerem imata mesto zagotovljeno tako predstavnik opozicije kot predstavnik Ekonomsko-socialnega sveta, in seveda s strani Državnega zbora, saj bo Državni zbor sprejemal najpomembnejše dokumente za poslovanje holdinga, kot so strategija upravljanja naložb, klasifikacija, ki bo vsebovala ciljne deleže države v posameznih naložbah, seznam strateških naložb, seznam naložb za prodajo, metode prodaje ter se seznanila z letnim poročilom poslovanja holdinga.

Poudariti je treba, da Zakon o Slovenskem državnem holdingu zagotavlja garancijo za stabilnost in dolgoročno vzdržnost pokojninske blagajne, saj ima holding obveznost nakazovati 10 % prihodkov od prodaje naložb v kapitalski družbi.

Glede na vse navedeno v Poslanski skupini SDS ocenjujemo, da je zastraševanje z razprodajami državnega premoženja in govora o kraji stoletja s strani nekaterih opozicijskih strank

neupravičeno, ter ocenjujemo, da ni vsebinskih razlogov za referendum o zakonu, ki bi predstavljal zelo slab signal Evropski komisiji, Evropski centralni banki in Mednarodnemu denarnemu skladu.

Z uveljavitvijo Zakona o Slovenskem državnem holdingu bo zagotovljeno učinkovito, odgovorno in pregledno upravljanje državnega premoženja, kar bo omogočalo nadaljnji razvoj slovenskih podjetij. Slovenija pa bo z uveljavitvijo zakona poslala tudi pozitiven signal do evropskih institucij. Zato bo Poslanska skupina SDS zakon o holdingu ponovno podprla. Hvala.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospod Janko Veber v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo. Lep pozdrav tudi v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov!

Zelo jasno je potrebno povedati, da Zakon o Slovenskem državnem holdingu ni namenjen reševanju krize in ni reformni zakon, ampak zakon, ki pomeni zadnjo fazo privatizacije državnih podjetij mimo Državnega zbora, mimo Računskega sodišča in prikrito očem javnosti. Socialni demokrati bomo zato ostro nasprotovali Predlogu zakona o Slovenskem državnem holdingu, ki je največji poseg politike v upravljanje državnega premoženja, saj bo 12 milijard premoženja, ki je v lasti države in s tem vseh nas, nepovratno, poudarjam, nepovratno preneseno v last podjetja Slovenski državni holding.

S predlogom zakona se uvaja najmanj pregledna oblika upravljanja naložb v Sloveniji. Holdingi imajo v Sloveniji tradicijo najmanj preglednega upravljanja, naj samo navedem primer Istrabenz holdinga, ki je oškodoval ostale lastnike premoženja, enako se je dogajalo tudi pri holdingu Zvon Ena in Zvon Dva.

Oblika upravljanja, kot si ga predstavlja Vlada, gre v tej smeri: organizirano se bo izčrpavalo podjetja in potem poceni razprodalo. Posledice bodo odliv denarja v tujino, doma bomo ostali brez najboljših delovnih mest in denarja. Tukaj vas želim spomniti, da nam bodo ostali milijardni dolgovi zaradi slabe banke in tudi milijardni dolgovi zaradi dragega zadolževanja v Ameriki, ne bo pa prihodkov, ki bi jih lahko ustvarjali skozi lastno premoženje, da bi te dolgove poravnali. Državnemu premoženju, močno opustošenemu s tajkunskimi zgodbami med leti 2004–2008 se tako obeta poslednji udarec. Usoda 100 tisoč delovnih mest Slovenk in Slovencev bo izročena v roke kapitalsko-političnemu aparatu, ki mu bodo široko odprta vrata za milijardni hazard.

S tem zakonom dejansko omogočamo največjo krajo v zgodovini Slovenije. Zgodba Merkurja je kapljica v morje v primerjavi s tem, kar bo omogočil ta holding. Zavarovalnica

Triglav, Telekom, Krka, Holding Slovenske elektrarne, Petrol, podjetja za distribucijo električne energije, Pošta Slovenije je le nekaj izmed teh podjetij, ki so dobesedno naša zlatnina. Ni zaman poudariti, da so namere vladajoče koalicije vse prej kot plemenitene premoženja v duhu dobrega gospodarja. Poplačilo denacionalizacijskih upravičencev v veličini 1,6 milijarde je tisti cilj, ki ga zasledujete v tem zakonu. Torej ni prioriteta dvig gospodarske rasti in reševanje gospodarske krize, ampak še naprej izčrpavanje Slovenije; in vse to bo mogoče realizirati z nepregledno prodajo naših najiminitnejših podjetij.

Kot dodatni dokaz in utemeljitev vsega tega, kar govorimo Socialni demokrati, predstavlja tudi Zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije v letih 2013–2014, ki ga je vložila Vlada v proceduro. V tem zakonu je predvideno v dveh letih razprodaje 3,4 milijarde evrov slovenskega premoženja, s katerim upravlja Kad. Kad je ustanovljen zato, da bi zagotavljal stabilno blagajno za izplačevanje pokojnin, v dveh letih bo Kad praktično uničen, ker bo razprodal 3,4 milijarde premoženja, ki ga ima za upravljanje kapitalskih naložb v naših slovenskih državnih podjetjih. Torej v dveh letih kapitalne družbe praktično ne bo več in ne bo več garanta za zagotavljanja pokojninskega sistema v takšni obliki in obsegu, kot menite, da vam ga je minister za finance ali pa predsednik vlade ponudil.

To je zadnji val privatizacije, zato menimo, da bi morali o tem odločiti ljudje in naj povedo, če želijo razprodajo državnega premoženja in če želijo ogrožanje 100 tisoč delovnih mest. Zaradi razprodaje državnega premoženja, izčrpanja podjetij in ogrožanja delovnih mest in s tem naše prihodnosti bomo Socialni demokrati nasprotovali Predlogu zakona o Slovenskem državnem holdingu vse do konca zakonodajnega postopka.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospod Bojan Starman v imenu Poslanske skupine Državljske liste.
Prosim.

BOJAN STARMAN (PS DL): Lep pozdrav vsem skupaj!

Poslanci Državljske liste bomo ponovno podprli Zakon o Slovenskem državnem holdingu.

Ne razumemo tistih, ki mu nasprotujejo; ne razumemo razlogov, zaradi katerih nasprotujejo sprejetju tega zakona. Rečeno je bilo, da ne vemo, kaj dajemo v ta holding, po kakšni vrednosti, s kakšnimi dolgovi in podobno. Res je, mogoče se bodo knjigovodske številke šele izkazale ob samem prenosu, vemo tudi, da ne prenašamo celih podjetij, ampak samo deleže. Vendar to sploh ni pomembno. Pomembno je nekaj drugega, kar pa točno vemo: z državnim premoženjem smo vsa leta

samostojne Slovenije ravnali in gospodarili zelo slabo. Državno premoženje so podjetja v državni lasti, ki bi lahko prinašala veliko več, pa niso, ne glede na to, koliko se je vlada ali kdor koli trudil, vedno je lastnica tega premoženja država, katere izvršilni organ je vlada. In tako je tudi prav, da se bo tudi v bodoče posvetila temu, da bo čim bolj racionalno upravljala s tem premoženjem.

Ustvariti vsaj eno milijardo prihodkov iz tega naslova letno je minimum, kar je treba doseči z novim načinom upravljanja. Upam – seveda nisem povsem gotov, saj nihče ne more biti prepričan, vemo samo to, da nobeden od dosedanjih načinov ni bil učinkovit, in upamo, da je že v sami strukturi tega novega zakona, ki vse združuje na enem mestu, po enotnih pravilih, da bo zadeva bolj uspešna; seveda, ni pa zagotovo. Če bo pa vsaj deloma ta novi sistem upravljanja uspešen, bo pa za vse nas, davkoplačevalce in tiste, ki krvavo rabimo denar, velik doprinos. Povem vam, da milijarda evrov, kolikor bi lahko ta podjetja ustvarila – lani so deleži države ustvarili 135 milijonov izgube, leta 2010 395 milijonov evrov izgube. Tako je poročilo AUKN, take so številke, pa tudi prej so bili rezultati slabi. Naj povem, da sem imel izkušnje, ko sem vsaj štirikrat v podjetjih, ki sem jih saniral, dosegel 100 % večjo produktivnost, 100 % večjo dodano vrednost na zaposlenega, 30 % zmanjšanje vseh stroškov. In to se da narediti tudi v teh podjetjih! Veliko več bi to pomenilo, če bi to dosegli, kot to, kar pravim, da bi dosegli, vsaj 10 % dobička iz premoženja. In to je tisto, česar ne razumem pri tistih, ki temu nasprotujejo, ko so bili priče v vseh teh letih, da to premoženje ni prineslo ničesar v državno blagajno; škoda, da smo ga imeli. Če bi bilo tako, bi ga morali prodati, teh 12 milijard, pred 10 leti, ko bi zanj lahko iztržili 40 milijard evrov.

Seveda se prav nič ne bojim razprodaj. Za vsa podjetja, kjer bomo uspeli zagotoviti kvalitetno in donosno poslovanje, bi bila velika neumnost, da bi jih prodajali. In ne vidim nobenega razloga, da bi s tem zakonom kar koli prejudicirali, kakršno koli prodajo. O tem se bomo odločali kasneje in bomo prodajali tisto, česar ne bo vredno imeti. Sam sem proti temu in mislim, da je treba narediti red in to, da bo to državno premoženje prineslo nekaj v našo ubogo blagajno. Ne razumem sindikatov niti opozicije, ki temu nasprotujejo, kljub temu da natančno vedo, kaj smo v zadnjih 10, 20 letih izgubili zaradi slabega gospodarjenja. Zdaj prihajamo z drugačnim predlogom, s katerim naj bi se to gospodarjenje izboljšalo. Nihče ne more dati roke v ogenj, da bo 100 % bolje, zagotovo pa ne bo slabše! Že zaradi tega, kar tu razpravljamo o teh podjetjih, ki so dejansko celotno obdobje metala denar skozi okno, poslovala neracionalno. Škoda se mi zdi, ko sem delal v teh slabih podjetjih, v tekstilni industriji in tako naprej, sem si rekel, da bi enkrat imel na razpolago nek Telekom ali pa neko elektrodistribucijo, koliko denarja bi lahko imela

država, ker bi naredil tak red, kot sem ga v tistih podjetjih, ki so bila uboga, pa smo vseeno znali ustvariti dobiček.

Skratka, predlog zakona bomo ponovno podprli. Upam, da ne bo takega, ki bo podprl neke referendumne in s tem povzročal sam sebi škodo. Veliko škodo si bomo naredili. Hvala.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospod Mihael Prevc v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

MIHAEL PREVC (PS SLS): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani predstavniki Vlade in Državnega sveta, spoštovane kolegice in kolegi!

Da gre za politično zelo občutljivo zadevo, za nekatere v opoziciji, smo poslanci Slovenske ljudske stranke občutili tudi na svoji koži. Toliko zmerljivk, žaljivk in obtoževanj večina med nami še ni bila deležna. In vse to na račun tega, kar naj bi naredili v nedoločeni prihodnosti: da bomo vse pokradli, poceni razprodali, izvedli rop stoletja, na cesto vrgli 100 tisoč ljudi in še številne, povsem izmišljene zgodbe smo lahko slišali. Danes v Slovenski ljudski stranki upam, da še zadnjič povemo, da ni res, nobene kraje ne bo, nobene razprodaje ne bo, nobenih masovnih odpuščanj ne bo, zgolj spremenili bomo dosedanje prakso upravljanja z državnim premoženjem, za katero se verjetno vsi strinjamo, da je bila katastrofalna. Ne glede na to, kdo je bil na oblasti. Torej dovolite, da vsaj poskušamo spremeniti nekaj, kar evidentno ne deluje.

Že v prejšnjem mandatu smo bili v Slovenski ljudski stranki kritični do delovanja nove Agencije za upravljanje kapitalskih naložb. Zakaj? Ker je šlo po naši oceni zgolj za most med politiko in neposrednim vplivom na delovanje nekaterih podjetij. To sta potrdila tako fiasko okoli kadrovske-akreditacijskega sveta kot sporna dokapitalizacija Nove kreditne banke Maribor. Zato je šla Slovenska ljudska stranka na zadnje volitve s točko programa, da bomo ukinili AUKN in vse naložbe prenesli pod neposredno odgovornost Vlade Republike Slovenije, ki pa mora biti na osnovi jasne strategije Državnega zbora Republike Slovenije odgovorna za učinkovito vodenje in upravljanje državnega premoženja. To sedaj tudi počnemo, kajti vladajoča politika ne more bežati pred odgovornostjo in se skrivati pod preprogo, hkrati pa iz ozadja vleči neke poteze. Težnja pri ustanovitvi holdinga je, da državno premoženje upravljamo na enem mestu, kjer bomo lahko tudi po nekem obdobju preverili, kako uspešni smo, s konkretnimi mednarodno uveljavljenimi merili. To pomeni, da bomo natanko vedeli, kako uspešno je bilo upravljanje vsake posamezne vlade. Kajti trenutno imamo številne upravljavske institucije, vsaka ima svoje zadolžitve, uprave, nadzorne svete. Vse skupaj je nepregledno,

odgovornost pa se razprši med stotine ljudi. Torej, tako stanje naj ohranimo še naprej? Si res to želimo? S holdingom odgovornost ne bo več deljena. Nosila jo bo ena uprava in en nadzorni svet, ena vlada ter na koncu Državni zbor. In kar je najpomembnejše, zakon predvideva, da bo Državni zbor Republike Slovenije sprejel dolgoročno strategijo upravljanja s premoženjem. Torej, da se politika odloči, kaj želimo dolgoročno obdržati v državni lasti, kje bomo ostali samo portfeljski vlagatelji in kaj bomo prepustili zasebnemu sektorju. Navedbe opozicije, da bomo vse razprodali, so iz trte izvite, v naslednjih letih bomo prodali samo tisto, kar bo odobril Državni zbor, pri posameznih podjetjih pa se ne bo hitelo za vsako ceno, temveč se bo odgovorno iskalo tudi dolgoročneje lastnike, ki bodo znali ponuditi tudi dolgoročno vizijo razvoja.

Poslanci Slovenske ljudske stranke bomo še enkrat glasovali za Zakon o Slovenskem državnem holdingu, ker pomeni premik v miselnosti, odgovornosti do državnega premoženja. Ker smo ljudem dolžni, da z državnim premoženjem delamo drugače, kot se je delalo do sedaj.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Tako smo končali s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Proceduralno, gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala, predsedujoči, še enkrat za besedo.

Res bi želel opozoriti tudi na 66. člen Poslovnika, na katerega sem se skliceval, ko ste se odločili, da ne boste omogočil Državnemu zboru, da odloči o tem, da se omogoči predstavitev predlagatelja oziroma zahteve te točke dnevnega reda. Namreč, drugi odstavek zelo jasno govori, da predlagatelj oziroma njegov predstavnik mora podati dopolnilno obrazložitev, če tako sklene Državni zbor. Tudi četrti odstavek tega člena poslovnika govori o tem, da predlagatelj lahko dobi besedo kadar koli, tako da se strinjam z vašo razlago, da podajo, tako kot je v poslovniku zapisano, stališča tako matično delovno telo, predstavnik Vlade kot tudi predstavniki poslanskih skupin, po tej razpravi izčrpani pa mislim, da vendar velja tudi četrti odstavek 66. člena, da predlagatelj lahko dobi kadar koli besedo.

Mislil pa, da je še ena manjša težava v tem, če po predstavitvi stališč poslanskih skupin Državni zbor odloči v skladu z drugim odstavkom in če sklene, da predlagatelj predstavi dopolnilno obrazložitev, mu to tudi omogočimo. Hvala.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospod Veber, že prej sem razložil, zakaj ne morem dati besede predlagatelju. Rekel sem pa tudi to, da lahko predlagatelj

izkoristi pri naslednji točki in tudi v delu izkoristka petih minut tudi poda mnenje za tokratno točko, kar sicer priznam, da ni popolnoma v skladu s poslovníkom, vendar ker ima besedo, lahko to izkoristi.

Tako smo končali s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Odločanje o zakonu bomo v skladu s časovnim potekom seje zborna opravili danes, v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 16. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **16. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PONOVO ODLOČANJE O ZAKONU O UKREPIH REPUBLIKE SLOVENIJE ZA KREPITEV STABILNOSTI BANK.**

Državni svet je na 40. izredni seji 10. oktobra 2012 zahteval, da Državni zbor na podlagi tretje alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije pred razglasitvijo ponovno odloča o Zakonu o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank.

Za obrazložitev zahteve Državnega sveta dajem besedo predstavniku Državnega sveta, dr. Andrej Rus.

Prosim, imate pet minut.

DR. ANDREJ RUS: Spoštovane poslanke, poslanci in drugi prisotni na tej seji! Opravičujem se vam za zaplet. Uro in pol sem čakal na okenski polici in vendar zamudil to sejo, jaz ki imam isti status po ustavi kot poslanci, nimam niti stola, tako da ni bil to znamenje nespoštovanja Državnega zbora, ampak enostavno tehnična nezmožnost prileteti ob pravem času z okenske police sem.

Glede zakona za krepitev stabilnosti bank, na katerega je Državni svet sprejel veto, bi po točkah povzel glavne argumente.

Prvič. Predlagani model reševanja bank je najdražji mogoči model. Namreč, na vsako milijardo odkupljenih terjatev se bi kapitalna ustreznost bank izboljšala le za 100 milijonov evrov. Nakazuje se, da bi bila dokapitalizacija bistveno boljša rešitev. To je prvi razlog.

Drugi razlog je, da zakon predvideva odkup vseh terjatev bank, vključno z lastniškimi deleži bank v gospodarskih družbah kakor tudi zasebnih dolgov fizičnih oseb. Vlada ni določila oziroma zakon pravi, da bo Vlada s pravilnikom določila, katere terjatve se odkupujejo, zato bodo mogoče številne zlorabe. Zakon ne daje nikakršnega zagotovila, da se ne bi na slabo banko prenašale terjatve dobrih podjetij, da se ne bi na slabo banko prenašali hipotekarni krediti občanov in sami vemo, kako lahko potem taka diskrecija Vlade daje dodatno moč Vladi nad civilno družbo v gospodarstvu in sami civilni in politični družbi.

Da bi bila mera polna, tudi normalne varovalke ne bodo delovale. Zakon namreč v 29. členu določa, da obstajajo izjeme od zakonov. Ena od teh je, da se ne uporabljajo določbe zakona, ki urejajo obligacijska razmerja v izpodbijanju pravnih dejanj dolžnika, s čimer ti

zgubijo tudi svojo pravno varnost in ni prav nobenega zagotovila, da ne bi prihajalo do zlorab; še tistega, ki ga sicer dolžniki imajo.

Tretjič. Zakon omogoča, da bomo reševali ne samo banke, ampak tudi lastnike bank. Popolnoma normalno je, da z banko, ki je tako slaba, da potrebuje državno pomoč, lastniki izgubijo vse in potem pride do bodisi do dokapitalizacije ali do stečaja. V tem primeru bo država zastavila 4 milijarde za reševanje bank, ko in če bo katero prodala, pa bodo lastniki participirali na kupnini rešene banke, kljub temu da sami ne bodo k temu v ničemer prispevali.

Četrtrič, četrta točka je upravljanje. Gre za politično upravljanje slabe banke, to bo praktično vladni organ, kjer bo upravni odbor in skupščino sestavljala Vlada, samo obveznosti pa ta vladni organ ne bo imel enakih, kot jih imajo sicer drugi vladni organi.

Nadalje menimo, da smo se lahko nekaj naučili tudi iz slabega primera Irske. Irska obžaluje, da je šla v ustanovitev slabe banke in dokup terjatev. S tem se je zmanjšala boniteta, s tem se je oslabil gospodarska moč Irske in njena šibka gospodarska rast do danes dokazuje, prav tako pa tudi nasveti irskih ekonomistov, ki nas svarijo in odvrtaajo od te poti.

In morda, ne nazadnje, da se vrnemo tudi na holding. Slaba banka bo prenehala konec leta 2017. Takrat bodo njene terjatve oziroma prazen žakelj bo prešel na Slovenski državni holding, ki ste ga ravnokar ustanovili. S tem se v bistvu postavlja možnost, da tudi tisto, kar naj bi ostalo za pokojninsko blagajno in druge upravičence, ne bo drugega kot en velik javni dolg, s katerim bomo še dolgo časa opletali in ga prenesli na naslednje generacije. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Preden dam besedo naslednjemu razpravljavcu oziroma poročevalcu Odbora za finance, mi dovolite, da podam naslednje obvestilo. In sicer, da je Vlada svoj predlog novele Zakona za uravnoteženje javnih financ vložila v zakonodajni postopek in je že objavljen v računalniškem omrežju Državnega zbora in na spletu. To je na obvestilo glede na razpravo ob predprejšnji točki dnevnega reda.

Spet smo pri ponovnem odločanju o Zakonu o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank. Zahtevo je obravnaval tudi Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo.

Za predstavitev mnenja odbora dajem besedo predsedniku mag. Andreju Širclju.

Prosim.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa za besedo, spoštovani podpredsednik. Poslanci in poslanke, državni sekretar!

Odbor za finance in monetarno politiko je obravnaval zahtevo Državnega sveta, in sicer

da Državni zbor ponovno odloča o Zakonu o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank. Pri tem je bilo odboru posredovano naslednje gradivo: zahteva Državnega sveta, mnenje Zakonodajno-pravne službe in mnenje Vlade.

Na sami seji je predstavnik Državnega sveta dr. Andrej Rus v uvodni obrazložitvi podrobneje predstavil razloge za zahtevo o ponovnem odločanju o tem zakonu. Državni svet meni, da glede na dejstvo, da se ustanavlja družba za upravljanje terjatev bank, ki bo v 100 % lasti države, da se s tem zakonom prenaša breme preteklih slabih odločitev na davkoplachevalce. Družba se bo financirala s poroštvu države v višini do 4 milijard evrov.

Predlagani model reševanja je z vidika davkoplachevalcev po mnenju Državnega sveta tako najdražji, hkrati pa omogoča odkup vseh terjatev bank, vključno z lastniškimi deleži bank v gospodarskih družbah. Državni svet tudi meni, da obstaja možnost zlorab pri tem. Glede vrednotenja terjatev pa Državni svet meni, da je težko oceniti, kakšno bo poplačilo. Državni svet tudi ugotavlja, da namen zakona ni saniranje bank za reševanje gospodarstva in delovnih mest. Državni svet tudi meni, da bo na podlagi tako zastavljenega zakona prišlo do oškodovanja državnega premoženja. Pri tem tudi ugotavlja, da so nekatere določbe zakona v nasprotju z Zakonom o gospodarskih družbah. Prav tako ugotavlja, da se bo ob ukinitvi te družbe premoženje ter pavice iz obveznosti teh družb preneslo na Sod oziroma njenega pravnega naslednika, to pa pomeni, da bo celotno tveganje odkupa prešlo na davkoplachevalce.

Naštete pomanjkljivosti oziroma nedorečenosti in neskladje z ostalimi predpisi so razlog za zahtevo, da je Državni svet sprejel zahtevo, da Državni zbor o predpisu vnovič odloča.

Predstavnik Ministrstva za finance državni sekretar Aleš Živkovič je pojasnil trenutno situacijo v bančnem sistemu in pri tem povedal, da padec bonitetnih ocen ter dvig obrestnih mer za izposojena sredstva Vlada rešuje tudi s tem predlogom zakona. Prav tako Vlada pričakuje, da bo zakon ugodno vplival na sprostitvev kreditnega krča, saj se bodo slabe terjatve državnih bank prenesle na družbo in s tem se bo povečala kapitalska ustreznost bank ter sprostita sredstva za kreditiranje.

V razpravi so člani iz opozicijskih poslanskih skupin opozorili, da je ustanovitev tako imenovane slabe banke najdražji način sanacije bank ter dodali, da so mednarodne izkušnje glede ustanavljanja slabih bank slabe ter ob tem navedli primer Irske. Poudarili so, da zakon uzakonja prodajo 10 % premoženja, ki ga mora družba letno prodati. Ugotovili so, da je pri tem premalo nadzora in da ni prave vloge Banke Slovenije. Prav tako se jim zdi nesprejemljivo, da se rešujejo izgube zasebnih lastnikov. Povedali so med drugim tudi, da bo kljub ustanovitvi slabe

banke potrebna dokapitalizacija, ter izrazili bojazen glede slabih učinkov na povečanje primanjkljaja ter javnega dolga.

V razpravi so člani iz vrst koalicijskih poslanskih skupin zakon podprli, saj je treba ukrepati takoj ter izboljšati kapitalno ustreznost bank. Opozorili so, da je bil nadzor nad bankami do zdaj slab. O vlogi Banke Slovenije pri pripravi zakona pa so povedali, da je bila banka vključena v pripravo, da pa se njihov koncept reševanja banka razlikuje od koncepta, ki je v zakonu.

Menili so, da je problem, da zaradi kreditnega krča propadajo tudi podjetja, ki imajo dobre proizvode in so strateško pomembna. Poudarili so, da so podjetja tista, ki bodo Slovenijo popeljala iz krize.

O zamenljivosti obveznic v Evropski centralni banki so povedali, da je to stvar pogajanj z Evropsko centralno banko. Kar pa se tiče mednarodnih izkušenj, so opozorili, da so v Nemčiji in na Švedskem izkušnje z ustanovitvijo slabe banke dobre.

Odbor je po razpravi z večino glasov vseh članov, 9 za in 7 proti sprejel naslednje mnenje: Zakon o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank je ustrezen. Hvala lepa za pozornost.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Za obrazložitev mnenja predlagatelja zakona dajem besedo predstavniku Vlade, to je dr. Dejan Krušec, državni sekretar na Ministrstvu za finance.

Izvolite.

DR. DEJAN KRUSČEC: Spoštovane poslanke in poslanci!

Na zahtevo Državnega sveta danes ponovno odločate o zakonu o ukrepih za krepitev stabilnosti bank. Naj poudarim, da Vlada Republike Slovenije razlogom Državnega sveta za veto oporeka. Na kratko o zakonu.

Zakon o ukrepih za krepitev stabilnosti bank omogoča ukrepe za izboljšanje stanja v slovenskem bančnem sistemu in posledično v celotnem finančnem sistemu. Poglavitni namen je oživitev kreditiranja gospodarstva in odprav kreditnega krča, dodatno pa pričakujemo, da se bodo po izvedbi ukrepov izboljšale bonitetne ocene bank in tudi Republike Slovenije ter se bo s tem omogočil lažji dostop do virov financiranja.

V nadaljevanju pa nekaj o argumentih Državnega sveta. Državni svet v svoji zahtevi, da Državni zbor Republike Slovenije ponovno odloča o zakonu, opozarja zlasti na moralni hazard, ki naj bi ga zakon uvedel. Vlada takšnemu mnenju oporeka, saj je v zakon vgrajenih več varovalk, ki moralni hazard preprečujejo. Naj naštejemo le nekatere. Gre za omejitve bank, ki so tega ukrepa deležne; za ustrezen način vrednotenja, ki ga mora predpisati in potrditi Evropska komisija; gre za to, da naj se izgube prikrijejo v breme obstoječih

lastnikov; gre za to, da je pred sprejemom ukrepov po tem zakonu treba izvesti ukrepe na strani lastnikov in tako naprej. Tudi varovalka, da se lahko vključujejo samo posojila, dana pred 1. septembrom tega leta, gre v tej smeri. Če menite, da bo moralni hazard vseeno prisoten, naj opozorim, da Evropska komisija moralni hazard prepoveduje.

Državni svet tudi zmotno navaja, da je predlagani model reševanja bank z vidika davkoplačevalcev najdražji. Vlada nasprotno poudarja, da bodo po zakonu stroški ukrepov minimizirani in sredstva davkoplačevalcev povrnjena. Banke upravičenke bodo za izdana poročila dolžna plačati nadomestila, stroški pa se bodo povrnili predvsem z unovčevanjem prenesenih terjatev. Tudi druge države imajo isti model. S tega stališča je nesprejemljivo, da bi države, ki so takšno slabo banko uvedle, kot so Irska, Švedska, pa tudi Grčija, da bi se v teh državah odločali za najdražji model reševanja terjatev.

Državni svet tudi zmotno navaja, da se ustanavlja nepregleden organ za sanacijo bank, ki ne bo imel nobene odgovornosti do Državnega zbora. Vlada nasprotno pojasnjuje, da je v zakonu posebej poudarjena vloga Državnega zbora, saj je v veliko določbah določeno poročanje Državnemu zboru. Zelo pomembna je tudi določba, da Družba za upravljanje terjatev bank razkriva javnosti vse informacije, ki so pomembne za njeno poslovanje, kot velja tudi za vse javne delniške družbe, razen v primeru podatkov, ki so že po Zakonu o bančništvu zaupne. Enaka določba je v drugih državah, ki imajo takšno družbo za upravljanje slabih terjatev. Mnogo teh določb je povzetih po nemški ureditvi.

Zadnji očitek Državnega sveta, ki ga izpostavljam, je, da se s prenosom obveznosti Družbe za upravljanje terjatev bank ogrozi dolgoročno vzdržnost zagotavljanja dodatnih sredstev za pokojninsko blagajno. Vlada odgovarja, da bi bilo neprimerno zahtevati od družbe popolno prodajo premoženja v petih letih, saj bi se tako lahko vršil pritisk, kar bi imelo za posledico nižje prodajne cene.

Da strnem. Očitki Državnega sveta so očitki tudi ostalim slabim bankam, ki so uspešne in ki delujejo v drugih državah v evroobmočju. Naj omenim še enkrat: Nemčija, Irska, Grčija, tudi Švedska. Mnoge iz med teh modelov je naložila tudi Evropska komisija, Evropska centralna banka in pa Mednarodni denarni sklad.

Glede na vse navedeno predlagam, da pri ponovnem odločanju Zakon o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank podprete.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Na vrsti so predstavniki poslanskih skupin.

Gospod Jožef Horvat v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi!

Globalna družba in še posebej država Slovenija se je znašla v finančni dolžniški krizi in posledično ekonomski krizi zaradi pomanjkanja oziroma nespoštovanja vrednot. To pomeni, da ključni ljudje iz politične, finančne, ekonomske sfere, ki so jim bile zaupane velike odgovornosti, pri svojih ravnanjih, pri upravljanju zaupanega in premoženja in procesov niso upoštevali splošno znanih občečloveških vrednot. Tudi v Sloveniji. Pohlep je bil tisti, ki je pahnil človeštvo v krizo, iz katere enostavno ne najdemo izhoda. Gotovo rešitve niso preproste in bo najbrž izhod iz krize trajal še kar nekaj časa. Pri tem pa trpi velika množica državljanov, ki za stanje v državi niso krivi in so povsem nemočni. Kdaj lahko vsaj večji del človeštva pričakuje stabilno politično gospodarsko in socialno okolje, je vprašanje, ki ima ta čas, ta trenutek utopičen značaj in si ga postavljamo seveda tudi v Sloveniji.

Katere cilje zasledujemo z Zakonom o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank? Navajam pet najpomembnejših ciljev: prvi – izločite slabe terjatve iz bank, kar bo zmanjšalo dvome o bilancah stanj kreditnih institucij. Na ta način se bodo v bankah zmanjšale izpostavljenosti do komitentov, ki svojih terjatev niso zmožni odplačati. Posledice bodo višje bonitetne ocene za banko in lažji dostop do virov financiranja. Drugi cilj – dokapitalizirajte kreditne institucije, kar je pogoj za začetek novega kreditnega cikla. Tretji – pripraviti načrte prestrukturiranja bank, ki bodo omogočili dolgoročno poslovanje brez državne pomoči. Četrti cilj – prožno prestrukturirati dolgove podjetij do bank. In peti cilj – konsolidirati bančni sistem z združevanjem, povezovanjem in prevzemi, kar je nujno za povečanje učinkovitosti in lažje dostopanje do prepotrebne kapitala.

Mi danes ponovno razpravljamo o ustanovitvi Družbe za upravljanje terjatev bank, o tako imenovani slabi banki, ki predstavlja izjemno pomembno sistemsko odločitev za prihodnost Slovenije, ker bo s slabo banko lahko država med drugim izdala obveznice z državnim poroštvom do višine štirih milijard evrov.

Na temu mestu izražam ključno pričakovanje Poslanske skupine Nove Slovenije, in to je, da bo tako imenovano slabo banko upravljal najkompetentnejši slovenski kader. Nas sicer ne moti, če bo v poslovodstvu sedel kakšen znani tuji menedžer oziroma finančni ekspert. Ob vseh zablodah menedžiranja nekaterih poslovnih subjektov v državni lasti, poudarjam v državni lasti, se nam velikokrat pojavlja vprašanje, ali imamo doma dovolj dobre, kompetentne ljudi; ljudi, ki jih odlikuje poslovna etika, srčnost; menedžerje, ki bi se lahko spopadali s težkimi problemi upravljanja državne lastnine, ki pod roko AUKN niso dali

pričakovanih finančnih učinkov za boljše blagostanje državljanov.

Rad bi podčrtal še tri ugotovitve oziroma priporočila Poslanske skupine Nove Slovenije in članov strokovnega odbora Nove Slovenije, v katerem sedijo tudi strokovnjaki z mednarodnimi izkušnjami v najjemenentnejših svetovnih finančnih institucijah.

Prvič – Zakon o ukrepih Republike Slovenije za zagotavljanje stabilnosti bank je dober. Zeleno luč mu je dala tudi Evropska centralna banka, to je javni dokument, s podpisom predsednika ECB Draghija. Pripombe ECB so bile z amandmaji upoštewane. Drugič – posebno pozornost je potrebno nameniti menedžmentu slabe banke, ta mora biti profesionalen v najširšem smislu besede. Menedžerji slabe banke bi morali dati letno poročilo o svojem premoženju, tako imenovani "financial disclosure". Tretjič – plače menedžerjev slabe banke bi morale biti v veliki meri odvisne od uspeha poslovanja, torej od hitrosti in učinkovitosti pri reševanju problemov. Zmerna plača, osnovna plača in znatni bonusi za uspeh oziroma učinkovitosti poslovanja oziroma poslanstva slabe banke.

Poslanska skupina Nove Slovenije najavlja ponovno podporo zakonu. Medsebojne diskreditacije ne peljejo k dobrim rešitvam, prav tako ne niz referendumov in ne niz vetov. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Mag Alenka Bratušek v imenu Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.
Prosim.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS):
Reševanje bank je nujno, to je dejstvo. S tem zamujamo; tudi to je dejstvo. Dejstvo pa je tudi, da z vašo slabo banko ne boste rešili osnovnega problema, to je kreditni krč. Gospodarstvo od te vaše rešitve ne bo imelo nič. Na to vas opozarja prav to gospodarstvo, ampak vi ne slišite. Gospodarska zbornica Slovenije, organizacija, ki združuje gospodarstvo, vam je poslala cel kup pripomb in pomislekov. Gospodarstvo ima pripombe in pomisleke na zakone, ki bo po vaših besedah pomagal prav njim. To nas lahko čudi.

Da rešitev ni dobra, vas opozarja irski profesor, ki pravi: "Ne ponovite naše napake!" Na Irskem se kreditni obseg zmanjšuje še danes, dve leti in pol po ustanovitvi slabe banke – ampak vi ne slišite! Opozarja Banka Slovenije in Evropska centralna banka – ampak vi ne slišite! Jaz ali pa mi omenjenega podpisa, ki ga je omenil kolega pred menoj, na žalost pač nismo videli. Evropska centralna banka ni dala soglasja na takšen zakon, kot ga imamo danes v Državnem zboru. Opozarjamo vas mi, opozicija – ampak tudi nas ne slišite! Odločili ste se, vi ste se odločili, da je ta rešitev za naše banke najboljša.

Pa smo spet na istem! Ne vemo, kaj boste prenašali v slabo banko, ne vemo, koliko, in ne vemo, po kakšni ceni. Vemo pa, da bi podpirate to rešitev, in da je po vaši oceni to najboljša rešitev. vemo pa tudi to, da je takšna sanacija najdražja. Ne veste kaj, ne veste koliko in po kakšni ceni, veste pa, da bo to stalo 4 milijarde evrov. Veste, koliko je to denarja? In s takšno lahkoto govorite o tem. Že v naslednjem letu boste dali eno milijardo čistega denarja, kot radi uporabljate termin, eno milijardo čistega denarja boste dali v banke, 3 % bruto domačega proizvoda! To določa Zakon o izvrševanju proračuna, ki ga imamo tudi na mizi. Eno milijardo! Malo pred tem smo se pa kregali in prepirali o 80 milijonih, ki ste jih vzeli upokojencem.

Gospa, ki jo večkrat citirate in ste navdušeni nad njo, gospa Merkl, je na zadnjem evropskem vrhu, mislim, da je bil tam tudi naš predsednik gospod Janša, ob bančni zakonodaji, ki se sprejema v Evropi, dejala, da je pomembna kakovost sprejetih rešitev, ne pa hitrost oziroma da je kakovost bistveno bolj pomembna od hitrosti sprejemanja. Ampak vi tudi tega ne slišite. Vam se mudi in vse mora biti hitro in takoj. Kakovost odločitve pa je nepomembna. Ne veste, kaj, ne veste, koliko, in ne veste, po kakšni ceni; pa zakon vseeno podpirate. Za sprejem zakona ne bodo odgovorni javni uslužbenci, kot želite večkrat prevaliti krivdo na njih; ne bo odgovorna Vlada, ki je zakon pripravila, ampak boste odgovorni vi, ki boste zakon podprli. Tukaj v Državnem zboru se sprejemajo odločitve, ne na ministrstvih in ne na Vladi! Tukaj v Državnem zboru in tukaj na tem mestu je odgovornost za te odločitve.

Veliko smo o Sloveniji v zadnjem času govorili s prisposodobami: "ladja z luknjami v jadrju, v ogromnem ledju, potrebujemo ledlomilke" in še in še je bilo slišati, zato si bom na koncu tudi sama dovolila eno prisposodbo. Za napake kapitana in posadke niso odgovorni potniki na ladji, za napake kapitana in vaše posadke in naše ladje pa ste odgovorni vi, članice in člani koalicije!

Positivna Slovenija seveda tega zakona ne bo podprla.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Mag. Andrej Šircelj v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke
Prosim.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Kolegice in kolegi!

Sanacija slovenskih, predvsem državnih in paradržavnih bank, je eden izmed ključnih ukrepov, da bo Slovenija prišla iz krize. To je del ukrepov, ki se nanašajo tudi na javne finance, na pokojninski sistem, na trg delovne sile ter na upravljanje premoženja. Dosedanji način reševanja bank, predvsem mislim na

državne in paradržavne banke, je bil neučinkovit. Navsezadnje je bila tem bankam dana možnost, da v katerem koli trenutku ali v letu 2007, ali v letu 2008, ali v letu 2009 do leta 2012 rešujejo svoje terjatve – in jih niso reševale, slabih terjatev. Danes govorimo o tem, da bodo te, predvsem te banke, prenesle te terjatve na posebno družbo. Čakali smo več kot štiri leta in to je hitrost in zaradi te hitrosti državnih in paradržavnih bank je slovensko gospodarstvo v krču. Zaradi tega je še vedno tudi gospodarska rast negativna, še vedno je zaradi tega vedno več brezposelnih in zaradi tega je tudi veliko pesimizma v tej družbi.

Z drugimi besedami to pomeni, da so zasebne banke že v letu 2009 prenesle slabe terjatve na posebne družbe. Z drugimi besedami to pomeni, da je Nemčija ustanovila dve slabi banki že v letu 2008 in 2009 in to je bila seveda hitrost. Pri nas tega nismo storili. Pri nas tega nismo storili zaradi tega, ker enostavno ni bilo motivacije tistih, in nesporno je, da je popolnoma nesprejemljivo pričakovati, da bodo tisti, ki so povzročili slabe terjatve, te terjatve tudi reševali. Reševali bi jih lahko samo tako, da bi odgovornost pometli pod preprogo in za to dejansko tukaj gre. Gre za to, da so med krediti, ki so bili dani podjetjem, tudi krediti, ki so lahko brez zavarovanja, ali ki so bili dani na podlagi klientelizma, ali so bili dani na podlagi poznanstev, tudi morda na podlagi političnega pritiska. In v takšnih primerih, gospe in gospodje, govorimo o bančnem banditizmu! Za ta bančni banditizem je treba najti odgovornost. Ta zakon določa tudi odgovornost, tako kazensko kot odškodninsko, predvsem za tiste, ki niso delali v skladu z bančnimi pravili in v skladu z bančno etiko. Danes, ko govorimo o uspešnih primerih reševanja slabih terjatev, govorimo o Švedski, govorimo o Nemčiji in ne nazadnje tudi na Irskem napovedujejo gospodarsko rast bruto družbenega proizvoda. Bruto družbeni proizvod bo v tej državi po nekaj letih negativne rasti dejansko začel rasti pozitivno.

V tem zakonu je določeno, kaj bomo prenašali, – prenašali bomo slabe terjatve. Te slabe terjatve bodo določene strokovno, na podlagi strokovnih meril, ki jih pozna bančna stroka, ki jih poznajo cenilci. Ocenjeno, je koliko je teh bančnih terjatev, predvsem v državnih in paradržavnih bankah, in navsezadnje je določena cena. Dolgoročna tržna cena je določena v zakonu, seveda pa je ta vrednost določena na podlagi posamezne cenoitve.

Ta zakon rešuje težave ne samo bančnega sistema, rešuje tudi težave slovenskega gospodarstva, zaradi tega bomo v Slovenski demokratski stranki ponovno podprli Zakon o ukrepih Republike Slovenija za krepitev stabilnosti bank. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospod Matevž Frangež v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov. Prosim.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Imamo problem, temu problemu se reče prezadolženost slovenskega gospodarstva. Predlagamo, da začnemo ta problem reševati, vendar pozivamo, da ta problem rešimo na racionalen in realen način, ki bo na optimalni način zagnal kreditno aktivnost bank.

Zakaj danes banke ne kreditirajo? Na eni strani zato, ker so na drugi strani mize prezadolžena podjetja, in zato, ker banke nimajo manevrskega prostora, da z ustreznim upravljanjem slabih naložb, te pa kot slabe naložbe vrednotijo in slabijo njihove bilance, kar najeda njihovo kapitalsko ustreznost, nimajo torej možnosti za to, da zaženejo kreditno aktivnost. Niso vse slabe naložbe nepovratno slabe naložbe. S pametnim upravljanjem teh naložb je mogoče tudi iz gospodarskih bolnikov ponovno vzpostaviti delujoča in profitabilna podjetja, ki bodo še naprej zagotavljala delovna mesta.

Dejstvo pa je, da brez intervencije države tega problema ni mogoče rešiti. Imamo na voljo dva koncepta: eden je slaba banka, pri katerem imamo vrsto izkušenj drugih držav, pri katerih je najbolj ilustrativen primer Irske. Primer Irske, ki kaže, da je prišlo do radikalnega povečanja javnofinančnega primanjkljaja, radikalnega povečanja javnega dolga ravno zaradi napačnega koncepta izpeljave slabe banke. Na drugi strani imamo pa alternativo, ki je 10-krat cenejša; javnosti nepriljubljena, zato ker ta javnost že dolgo posluša o dokapitalizacijah bank, ampak predlagam, da končno ugotovimo, da so imele dokapitalizacije slovenskih državnih bank doslej eden sam problem, in to je, da niso bile zadostne. Primerjava med državami vam pokaže, da smo od pojava gospodarske in finančne krize konec leta 2008 do danes banke dokapitalizirali v bistveno manjšemu deležu kot druge evropske države. Če bi želeli dokapitalizirati v enakem obsegu kot, denimo, Nemčija, Velika Britanija, Nizozemska, potem bi morali v banki vložiti 2,4 milijarde evrov – ne zagovarjamo tega scenarija.

Mi menimo, da je treba vložiti v banke zadostna javna sredstva za to, da okrepimo njihov kapitalskih položaj, izboljšamo njihovo kapitalsko ustreznost, ker se zaradi zaostrenih pogojev regulatorja banke ob vsakršni sprostivni kreditiranju soočajo s problemom padca te kapitalске ustreznosti, padec kapitalске ustreznosti pa jim zapira vrata do dostopnih virov na medbančnem trgu. Če želimo torej zagnati kreditno aktivnost, ne ponavljajmo napake držav, ki so vstopile na ta voz, ampak sledimo dobim vzgledom.

Moj predhodnik je dejal, da tisti, ki so problem povzročili, problema ne morejo rešiti. Kako močno se strinjam z njimi! Prezadolženost slovenskega gospodarstva, velika večina slabih

naložb je nastalo v obdobju prve Janševe vlade, to želeli ali ne. Ne verjamem, da je Janševa vlada ta problem sposobna rešiti, ker ga rešuje na napačen, predrag način. Ne samo da bo predrag, na koncu in to izkušnje Irske jasno kaže, ko je ne glede na povečanje javnega dolga, ne glede na povečanje javnega primanjkljaja, osnovni problem kreditnega krča po dveh letih sploh še ni presežen. Predlagamo torej drugo pot.

Pri tem zakonu in Zakonu o Slovenskem državnem holdingu gre pravzaprav za masovni premik premoženja; premoženja v politične institucije, ki bodo politično upravljane in v kateri bo imela Vlada Republika Slovenije, Janševa vlada, dominantno politični vpliv.

Obema zakonoma grozi referendum. Zapomnite si, škodljivi učinki morebitnega referenduma, ki bodo ponovno pokazali, kako v tej državi nismo sposobni pametnega dogovora, ne bodo odgovornost opozicije, ne bodo odgovornost sindikatov in ne bodo odgovornost državljanov, ki bodo referendum podprli. To bo odgovornost arogantne oblasti, ki ne zna poslušati tega, kar meni stroka, kar meni opozicija, kar meni Evropska centralna banka, Banka Slovenije, gospodarske asociacije, državljani. To, spoštovana Vlada, bo tvoja odgovornost.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa.

Gospod Bojan Starman v imenu Poslanske skupine Državljske liste. Prosim.

BOJAN STARMAN (PS DL): Lep pozdrav še enkrat.

Seveda, v Državljski listi bomo ponovno podprli ta zakon in nič nas ni strah odgovornosti pred to našo odločitvijo. Ne bom se spuščal v detajle samega zakona, ker so bili že povedani in upam, da bo ta zakon vsaj v pretežni meri oziroma dokončno preprečil te nesramne svinjarije, ki so se dogajale v naših državnih bankah v zadnjih – pravzaprav vedno. Tukaj je bilo mesto, kjer se je dejansko metalo denar skozi okna, prijateljem, kolegom, nestrokovno, brez pravih pokritij in brez ustreznega nadzora. Ne vem, kdo si upa postavljati pred naše državljane in zagovarjati, da tukaj ni treba nič narediti. Tukaj smo, najmanj, ugotavljamo že celo leto, vendar jasno je, da smo zmetali skozi okno 10 milijard denarja; 10 milijard evrov v zadnjih desetih letih najmanj. Ja, kako nam bi prišlo prav samo 500 milijonov pri razpravi o naslednjem proračunu in ne vem kje! Res ne razumem sindikatov, ki dajejo veto na to, da se tukaj nekaj spremeni. Mislim, da je to zadevo dejansko zelo grozno poslušati, ker se zdi, da nekateri na vse načine hočejo zagovarjati, da ne bi bilo dovoljeno in omogočeno pogledati v te slabe terjatve, ugotoviti, kdo jih je naredil, na kakšen način in kdo je kriv za to stanje, ki se nam je naredilo.

V Sloveniji imamo hudo krizo, velike težave, velikokrat se izgovarjamo na evropsko gospodarsko krizo. Povem vam, da je ta vplivala na naše stanje 10- do 15-odstotkov, za 85- do 90-odstotkov neumnosti in situacije, v kateri smo, smo krivi sami: z zelo slabim poslovanjem države, z zelo slabim vodenjem, ne glede na to, katera vlada je bila tukaj na delu.

Povem vam, ponovno, ko govorimo o teh milijardah, da zamašitev te luknje, ki se je dogajala skozi državne banke, pomeni približno eno milijardo v zadnjih desetih letih denarja, ki smo ga zmetali stran. Vedno v podjetjih, kjer sem delal sanacijo, pravim: zamašiti luknje, kjer kri odteka, in pripeljati kakšen nov vir denarja. Prejšnja razprava o državnem holdingu naj bi pripeljala kakšno novo milijardo v naš proračun, ta naj bi zmanjšala neupravičene odlive denarja iz naših denarnic v davčne oaze in kam drugam.

Še o treh govorim; eno smo obdelali na nek način, ko smo zmanjšali porabo za približno milijardo evrov s tem tako kritiziranim Zakonom o uravnoteženju javnih financ. Tudi pred nami sta dva proračuna za 2013 in 2014, ki po mojem mnenju sta še vedno preveč radodarna v porabi, lahko bi kaj več prihranili. Upam, da bomo v bistvu malo več prihranili, ni po mojem treba ene milijarde minusa si delati v teh stvareh.

Imamo še eno točko, ki zdaj ni tako pomembna, na dolgi rok pa je. Mi tudi zapravimo po nepotrebnem približno milijardo evrov preveč denarja skozi javna naročila, ki so prezapletena in omogočajo vse mogoče klientalizme in razne prijateljske povezave in s tem večje stroške države.

Pa še eno točko od teh petih, ki jih govorim, bi povedal. Dejstvo je, da bi z malo spretnosti lahko pobrali nekaj več davkov, upam, da smo na pravi poti. Če se bomo uspeli dogovoriti glede pavšalnih odločitev in nekaterih rešitev, ki bodo nekje omogočila malo večji dohodek iz samih davkov, in če bomo uredili teh pet področij, se pravi, tri nove dotoke denarja, to so davki in državna podjetja oziroma lastnina, ter dodatne dotoke, proračun, javna naročanja in banke, potem se nam ni treba bati prihodnosti. Lepo vas pa prosim, pustite nam, da naredimo nekaj v tej vladi, ne čisto vsaki stvari za vsako ceno nasprotovati! Dajte nam čas, da bomo videli, kako se bo stvar iztekla. Mislim, da smo na pravi poti in da se bodo stvari zelo hitro obrnile navzgor. Če smo le delno uspešni na vseh petih točkah, je lahko naš proračun pozitiven in lahko par sto milijonov več porabimo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospod Roman Žvegljč, Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke.

ROMAN ŽVEGLIČ (PS SLS): Spoštovani podpredsednik, gospod državni sekretar, drage kolegice in kolegi!

Stališče Slovenske ljudske stranke do sanacije bank je že znano. Nešteto ur smo o tem razpravljali, pa bom še enkrat povsem preprosto povedal poanto tega konflikta.

Imamo dva osnovna koncepta, oba sta že bila v uporabi v številnih državah. Opozicija in Državni svet predlagata nadaljevanje finančnih injekcij posameznim bankam, torej reševanje z neposrednimi dokapitalizacijami. Drugi koncept, koalicijski, je širši. V določenem delu tudi predvideva dokapitalizacije, sicer v manjšem obsegu, hkrati pa omogoča tudi prenos določenih terjatev z bank na posebno družbo. Pustimo zdaj, da gre zgolj za zakonodajno podlago za izvajanje, medtem ko bi nekateri želeli v zakonu celotne izvedbene akte, mogoče celo posamezne terjatve.

V Slovenski ljudski stranki med tema dvema načinoma vidimo bistveno razliko. Pri prvem država vrže v bančno brezno stotine milijonov, celo milijard, in - kaj potem? Dvigne roke, da vidimo, kar bo, bo, odgovoren ni nihče, seveda če noče biti. Recimo, kdo bo odgovarjal, če bi skozi NLB, NKBM in Abanko stekli še 2 milijardi davkoplačevalskega denarja brez učinka – politiki, direktorji, mogoče mi, posamezni poslanci? Saj se malo hecemo – kajne?

Še ena temeljna razlika je med reševanjem bank preko instituta slabe banke ali preko dokapitalizacij, kot jo predlagajo Socialni demokrati in Državni svet. Naš predlog predvideva čim hitrejšo čiščenje bilanc. Torej, banke naj bi čim hitreje začele s kreditno aktivnostjo, ocenjevanjem tveganj pri posojanju. Naj se raje posvetijo poslovanju podjetij, ki so zainteresirana za kredit, ne pa, da se ukvarjajo s preteklostjo. To je ta bistvena razlika. Zgolj z dokapitalizacijami bank ostaja nevarnost, da bo vložek ocenjen prenizko, banke se bodo čistile same. Nimamo niti zagotovila, da bodo uspešne same rešiti te težave, in kar je še huje, obstaja resna možnost, da bodo odpisovale te slabe kredite več let. Kaj je nevarnost tega? Stagnacija? Resnično me zanima, ali imamo še nekaj let časa, da se banke, pod narekovaji rečeno, spucao same od sebe. Verjetno nekateri, ki se s tem ukvarjate, dobro poznate primer Japonske v 90. letih, ko praktično celo dekada ni zagnala gospodarstva. Tako tudi veste, da je bil tam problem ravno podcenjevanje problemov v bančnem sektorju.

Državni svet oziroma podpisniki zahteve za veto, nekateri med njimi so očitno tudi strokovnjaki za ekonomska vprašanja, povsem slučajno pa so še na čelu vodstev nekaterih sindikatov, navajajo, da namen zakona ni sanacija bank za reševanje gospodarstva, temveč odkup premoženja bank in preprodajo podjetij. Svetujem Državnemu svetu, da še enkrat pogleda, kaj je zapisano v zakonu, tudi glede obveznosti preostalih bančnih lastnikov, in glede standardov za ocenjevanje terjatev. Raznim fantastičnim scenarijem o

zlobnih namerah te koalicije v prihodnosti je mesto kje drugje.

Poslanci Slovenske ljudske stranke bomo ponovno podprli zakon. Je ključna rešitev za trenutni bančni sistem in bistvena točka, od katere je odvisno, ali nas bo še kdo v Evropi jemal resno ali ne. Hvala.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospa Marija Plevčak v imenu Poslanske skupine Demokratične stranke upokoencev Slovenije.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Hvala za besedo. Vsem prisotnim lep pozdrav!

Glede vsebine zakona, ki ga imamo na zahtevo Državnega sveta ponovno na svojih mizah, poteka razprava praktično že od julija letošnjega leta. Tedaj je bila oblikovana posebna delovna skupina, ki so jo sestavljali poslanci koalicije in tudi opozicije ter strokovnjaki, delegirani s strani parlamentarnih strank. Odločitev, da se oblikuje tovrstna delovna skupina, je bila glede na materijo v bistvu nujna. Znesek teh slabih terjatev, ki je praktično nepredstavljiv, lahko skorajda primerjamo z višino prihodkov v proračun. Končno pa je nepredstavljivo dejstvo, da so bankirji in nadzorni organi bank dopustili, da slabe terjatve eskalirajo v nedopustne višine. Ta gordijski vozle je bilo tako treba končno presekati in ustaviti slabo poslovanje slovenskih bank s pripravo ustrezne zakonodajne rešitve. Ena izmed opcij je sprejetje tega zakona. V poslanski skupini DeSUS ne zanikamo, da je to eden in edini model saniranja, nikakor ne, vendar je glede na dejstvo, da je sanacija nujna, da nam teče že voda v grlo, treba sprejeti ukrepe čim prej. Še bolje bi bilo, da bi bili že sprejeti včeraj ali predvčerajšnjim.

Državni svet izraža bojazen, da se z zakonom prenaša breme preteklih slabih odločitev na davkoplačevalce, da je predlagani model reševanja bank z vidika davkoplačevalcev najdražji in da bo prišlo do hudega oškodovanja državnega premoženja. Kot je bilo že prej pojasnjeno, je treba ukrepati zdaj. Če rešitve ne bodo sprejete, pa se bo zagotovo nadaljevala sporna poslovna praksa, ki nas je pripeljala, kjer smo. Tudi razlogi za sprejetje veta v smislu pomislekov ustavnosti tega zakona nikakor ne vzdržijo. To negira tudi sama Zakonodajno-pravna služba v svojem mnenju.

Za reševanje te problematike nam ostaneta tako le dve realni rešitvi, ena je reševanje z javnim dolgom, druga pa z zunanjo pomočjo, ki pa se je nekateri otepajo z nerazumljivimi in neracionalnimi izgovori. Če že moramo reševati slabe naložbe s sredstvi davkoplačevalcev, bi bilo pošteno in politično primerno, da se slabe naložbe rešujejo izven bank v za to primerni državni inštituciji. Takšno rešitev opozicija zavrača. Zavrača verjetno zato, ker je v preteklem mandatu imela škarje in

platno v svojih rokah, pa tega ni hotela ali pa morda ni znala rešiti na drugačen način kot z dokapitalizacijo. Drugo pa je malo težje razumeti, zakaj ne želi aktivno sodelovati pri tako pomembnem vprašanju, kot je reševanje bank in s tem gospodarstva. Pričakovali bi veliko več pozitivne in dobronamerne politične volje za dobrobit države. In tudi mi smatramo, da mogoče stoprocentna rešitev le ni vidna, ampak da naredimo korake naprej in da krenemo ta naš vlak, ki že zelo zamuja, v pravo smer.

V Poslanski skupini DeSUS smo se že opredelili, da zakon prinaša boljše rešitve, kot bi bila zgolj dokapitalizacija bank. Pri tej odločitvi ostajamo tudi danes, zakon bo deležen podpore tudi z naše strani.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

S tem smo končali s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Odločanje o zakonu bomo v skladu s časovnim potekom seje zбора opravili čez trideset minut v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda, prekinjam tudi 7. sejo zбора, ki jo bomo nadaljevali z glasovanji ob 17.05. Hvala lepa.

(Seja je bila prekinjena ob 16.36 in se je nadaljevala ob 17.05.)

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT:
Spoštovane kolegice in kolegi!

Nadaljujemo prekinjeno sejo zбора. Prehajamo na glasovanje o predlogih odločitev, zato vas prosim, če preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 7. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o blagovnih rezervah.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Zakonodajno-pravna služba in Vlada me nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na seji delovnega telesa, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 80, proti nihče.

(Za je glasovalo 80.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 4. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost po skrajšanem postopku.

Prehajamo na tretjo obravnavo predloga zakona. V drugi obravnavi k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi amandmaji, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Zakonodajno-pravna služba in

Vlada me nista obvestili o kakršnikoli neuskklajenosti.

Glasujemo. Navzočih je 85 poslank in poslancev, za je glasovalo 82, proti nihče.

(Za je glasovalo 82.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 9. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o spremembi Zakona za uravnoveženje javnih financ.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembi Zakona za uravnoveženje javnih financ je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Preden glasujemo, so verjetno obrazložitve glasu. Kdo želi besedo v imenu poslanske skupine? Odpiram prijavo.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Pukšič v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Hvala lepa. Kolegice in kolegi!

V Slovenski ljudski stranki ne bomo podprli predloga sklepa, da je ta zakon primerna podlaga za nadaljnjo obravnavo. Veliko tega smo danes povedali že v svojih razpravah. Pa vendar naj še enkrat ponovim nekaj bistvenih točk.

Zujf je nastal zaradi krize, ki jo je povzročila prejšnja vlada, ki je obstala le tri leta. Zujf je seveda naredil posege na vseh področjih, tudi na tem področju pokojnin, pa vendar bistveno drugače, kot pa so se zgodili nekateri posegi bivše vlade, ko so se 15 tisočim državljanom odvzele te državne pokojnine, ki so jim po zakonu pripadale. Zujf je vzel oziroma tistim, ki so imeli pokojnine do 777 evrov, se jim je znižala za 100 evrov in tistim, ki so imeli nad tisoč 450 evrov, 350 evrov. To so pokojnine, ki so na neki listi posebne pokojnine, tudi nekatere nadpovprečne pokojnine, po nekaterih zakonih, ki so takrat veljali z, bom rekel, zelo široko odprtimi rokami, pa vendar ta vlada je odgovorna tudi tistim 340 tisoč državljanom in državljanom, ki imajo pokojnine nižje od 600 evrov. In pod nobenim pogojem ne moremo pristati, da bi se tudi tem pokojnine in njihovi prihodki zmanjševali.

V Slovenski stranki smo glede problematike, ki je bila danes največkrat omenjena, gre za udeležence narodnoosvobodilnega boja, 7 tisoč 500 jih je, omenili tudi to oziroma povedali, da po podatkih, ki jih imamo, so to upokojenci letnika tudi 1939, ki so bili na začetku vojne stari 2 leti, konec vojne pa 4 leta. V Slovenski ljudski stranki pa bomo podprli zakon, ki prihaja v obravnavo in je

že v Državnem zboru, to pomeni, tistim, ki so plačevali v drugih republikah.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

V Pozitivni Sloveniji ste se prijavi trije.

Mag. Barbara Žgajner Tavš v imenu poslanske skupine, izvolite.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS):
Hvala lepa, predsedujoči.

V Poslanski skupini Pozitivne Slovenije bomo absolutno podprli novelo zakona, ki smo jo v sopodpisništvu vložili skupaj s SD. Zakaj? Ker pravimo, da je pravična, ker popravlja krivice, ki so bile povzročene več kot 26 tisoč upokojencem z vladnim Zakonom o uravnoveženju javnih financ. In to ste, spoštovane kolegice in kolegi, danes v razpravi ugotavljali praktično v vseh poslanskih skupinah. In ne nazadnje, tisti, ki ste se izgovarjali, da boste, navkljub temu da ste danes oziroma včeraj javno povedali, kako boste podprli predlog novele zakona opozicije. Tukaj seveda znovič apeliram na predsednika Državnega zbora in na njegovo moralno načelno držo, da ne boste požrli te besede. Navkljub temu da je danes res prišel v parlamentarno proceduro vladni predlog zakona. Pa boste lahko sami ocenili, kako resna vlada je pri pripravi zakona in kako resna je opozicija, kateri zakon je pripravljen z večjo vnemo in večjo odgovornostjo. Ko se sklicujete, kako dober je vladni predlog zakona, dovolite, da poskušam na dveh straneh povzeti njihove obrazložitve. Po podatkih ZPIZ je med upokojenci, ki se jim v skladu s 143. členom Zujfa pokojnine znižajo, velik delež tistih, ki so del delovne dobe prebili v nekdanji SFRJ. Pa nadaljujejo v prvem odstavku.

Drugi odstavek, ponovi, copy-paste: "Po podatkih ZPIZ je med upokojenci, ki se jim v skladu s 143. členom Zujfa pokojnine znižajo, velik delež tistih, ki so del delovne dobe prebili v nekdanji SFRJ..."

Pa grem na naslednjo stran, ne boste verjeli, tretjič copy-paste, isti odstavek, isti tekst: "Po podatkih ZPIZ je med upokojenci, ki se jim v skladu s 143. členom Zujfa pokojnine znižajo, velik delež tistih, ki so del delovne dobe prebili v nekdanji SFRJ" in tako dalje.

Spoštovane kolegice in kolegi, povejte mi, kdo se norčuje iz državljanov in državljanov naše države? Vladni predlog zakona ni resen, je skrupalno, četudi se predsednik Državnega zbora nasmiha. Predsednik, ponudili smo vam kopromis. V nadaljevanju postopka bi bilo mogoče naš predlog zakona uskladiti tudi z vašimi predlogi. Če bi bila vaša namera resna, potem verjamem, da bi danes podprli prvo obravnavo našega predloga zakona, ki je že vložil v parlamentarno proceduro, s katerim bi lahko odpravili krivice, ki ste jih povzročili vi takrat, ko ste s pritiskom na tipko "da" podprli

vladni predlog Zakona o uravnoveženju javnih financ.

Še ena zadeva. Vladni predlog zakona vnaša nove diskriminacije na področju pokojnin, in to je nepravilno in nepošteno. Še enkrat pravim, v Poslanski skupini Pozitivne Slovenije bomo naš predlog zakona absolutno podprli.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

V imenu Državlanske liste bo obrazložitev podal dr. Gregor Virant.

Prosim.

DR. GREGOR VIRANT (PS DL): Hvala.

V Državlanski listi predloga ne bomo podprli iz naslednjih razlogov. Prvič, ker ta predlog ustvarja 60 do 80-milijonsko luknjo v državnem proračunu in ker smo v Državlanski listi čvrsto zavezani uravnoveženju javnih financ. Torej ne moremo shajati na dolgi rok s tem, da vsako leto proračun troši milijardo ali pa dve milijardi več, kot se pa v proračunu zbere.

V 143. členu Zujfa smo zaznali določene krivice, zavzemamo se za to, da je varčevanje pravično, enakomerno, sorazmerno. V 143. členu Zujfa v nekaterih točkah ni tako. Na to smo opozorili že julija. Nam je malo žal, da smo morali čakati na vladni predlog do danes, zato smo tudi napovedali možnost, da morda pa podpremo predlog opozicije – in bi tudi ga, če danes ne bi imeli vladnega predloga na mizi. Ampak smo vladni predlog danes dobili.

Vladni predlog nam omogoča, da zapremo problem na novembrski seji. Tudi če bi danes podprli opozicijski predlog, bi ga v drugem branju, v drugi obravnavi obravnavali novembra. Se pravi, časovno smo popolnoma na istem, to je treba zdaj jasno povedati. Niti sekunde, niti dneva ne zamudimo s tem. Imamo vladni predlog, ki ga bomo obravnavali novembra.

Ta vladni predlog je dobro izhodišče, rešuje zelo pomemben problem tistih zavarovancev, ki so plačevali prispevke v pokojninske blagajne republik nekdanje SFRJ. Teh pod nobenimi pogoji ne smemo diskriminirati v primerjavi s tistimi, ki so plačevali v Sloveniji, ker so ravno tako delali, ravno tako plačevali in ni nobene razlike. Problem je pa tudi pri nekaterih drugih. Na te probleme ste danes opozarjali. Marsikje imate prav, in do druge obravnave je še čas, da najdemo tudi za nekatere druge kategorije rešitev. Bodimo konstruktivni, dogovorimo se za neko varianto, ki ne bo po eni strani radikalna in neodgovorna do javnih financ, 80-milijonske luknje ne moremo ustvarjati, ne smemo. Na drugi strani pa predvsem tudi na kolege iz koalicije apeliram, da najdemo rešitev tudi za primere, pa bom dal najbolj radikalnega, nekega zapornika v koncentracijskem taborišču, ki je danes pri svojih petinosemdesetih letih recimo izgubil z 933 evrov 200 evrov pokojnine. To je pa krivično.

Usedimo se skupaj, poiščimo rešitev, ki bo sprejemljiva, ki bo javnofinančno vzdržna in hkrati pravična.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine Nove Slovenije, mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS Nsi): Ko si koalicijski poslanec, si dolžan ravnati odgovorno in v tej luči moraš tudi sprejemati neprijetne odločitve. Tisti, ki ste kadarkoli bili v koaliciji, to dobro veste. In naša odgovornost je, da tako ali drugače zagotovimo vzdržne javne finance, ker samo vzdržne javne finance bodo še naprej zagotavljale pokojnine, plače in podobno.

Predlog, ki je pred nami, poskuša narediti pretiran poseg v sedanje javne finance, zaradi tega ga v Novi Sloveniji ne bomo podprli. Seveda pa smo odprti za vse nadaljnje razprave, kako narediti ta zakon bolj pravičen. Jaz sem že danes rekel, da je to vprašanje, okoli katerega se moramo vrteti. Imamo pa dve možnosti. V prvi rundi se je vlada odločila, da je nekoliko proračunske dodatke znižala tistim, ki imajo morda za malenkost nadpovprečne pokojnine. Obstaja pa tudi možnost, o kateri govorite nekateri drugi, da se vsem upokojujencem enako odzame. To so možnosti ki jih je treba pretehtati in o teh stvareh bom najverjetneje še govorili.

Za zaključek bi rekel samo še to, ker se je danes v razpravi to vse prepogosto pojavljalo in se je tudi zlorabljal moja razprava, pa verjamem, da tudi kateri poslanci niso tega počeli zlonamerno. Ko sem jaz izpostavljaj posameznike, ko sem izpostavljaj športnike, kulturnike, nekdanje politike, mame, veterane, tega nisem delal zato, da bi jim kakorkoli očital njihovo pokojnino, upam, da me je gospod Brulc to slišal, nisem tega počel, da bi jim karkoli očital, ampak sem to izključno delal zaradi tega, ker sem hotel dokazati na konkretnih primerih, da je Zujf zajel zelo različne posameznike iz vseh segmentov in iz vseh družbenih skupin in da prav zaradi tega Zujfu ne moremo očitati kakršnokoli ideološko noto in da gre za zakon, s katerim smo poskušali spraviti začetek in konec skupaj, in to je vse. In glede na to, da je v proceduri popravek Zujfa s strani vlade, če bomo vsi napeli določene napore, verjamem, da bomo našli skupne rešitve.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov dr. Andreja Črnak Meglič.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD):
Hvala lepa.

Poslanci Socialnih demokratov smo vložili v sodelovanju z našimi kolegi iz Pozitivne Slovenije ta zakon zato, ker od vseh ukrepov, ki

ste jih nanizali v mega skrpučalu, ki se imenuje ZUJF, ta člen najbolj štrli v luft. In sicer zakaj? Zato, ker na selektiven, diskriminatoren način, brez ustreznih pravnih pojasnil povzroča to, da se krši ustava. To ni izmišljotina samo nas, ampak mnenje najvidnejših ustavnih pravnikov, ki so temu pritrdili. Zato je temeljni razlog za vlaganje te spremembe najprej spoštovanje načela pravne države in ustave. Drugi razlog pa je v načinu, kako ste se lotili te skupine upokoјencev. Pravite, vsi moramo plačati svojo ceno. Ja, saj so jo oni tudi plačali, saj so upokoјenci, saj so tudi njim zamrznjene pokojnine. Ampak ne, to ni bilo dovolj! Treba je bilo, da ste jim znižali pokojnine tako kot nobeni drugi ciljni skupini v Sloveniji, tudi do 25 %. Diskriminatorno do konca, neupravičeno in sklicevanje na javne finance in njihovo vzdržnost tukaj enostavno kot argument ne zdrži, kajti prizadeli ste pet skupin upokoјencev, njihovi prihodki predstavljajo samo 1 % izdatkov, s katerimi razpolaga ZPIZ. Druga stvar, ko pravite: "Ja, saj smo pripravili nov zakon, ki bo to popravil." Lepo vas prosim, pa kdo se iz koga norca dela!? Naprej nadaljujete s protustavnostjo. Izpostavljate eno kategorijo, ki "kobajagi" je plačevala prispevke, pozabite pa spet na cel kup drugih, kot so vojaški zavarovanci, ki so ravno tako plačevali prispevke. In pravim, pozabite na tiste, ki so zaradi posebnih zaslug za ta narod, zaradi krivic, ki so jim bile narejene, pridobili pravice. Ne, vaš zakon, že zdaj vam povem, ne rešuje ničesar, kar rešuje naš zakon.

In še okoli financ. Pravite vzdržnost. Mi smo vam ponudili kompromis, da se odpovemo tega, da poračunamo letni dodatek. S tem bi takoj prihranili polovico sredstev, pa bi šlo, pa bi našli rešitev. Toda ne, saj gre samo za koalicijske igrice, kazenje mišic znotraj koalicije, kdo bo koga. Dajte nehati! Kdo koga farba?

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: To je bila obrazložitev glasu v imenu poslanskih skupin. Želi kdo individualno obrazložiti glas? Bom odprl prijavo.

Mag. Alenka Bratušek, izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Spoštovani predsednik, dajmo razčistiti vsaj finančne posledice. Vi pravite med 60 in 80 milijoni. Ko ste osnovni Zujf, se pravi, ko ste odvezemali to, veste, kakšne so bile finančne posledice? 25 milijonov. Ste se zmotili takrat ali se motite danes? Ali ste zavajali takrat ali zavajate danes? Povejte! Ne moreš o isti stvari govoriti 3-kratnik. 25 do 80. To je prva stvar. Druga stvar. Pomembno je, da je zakon vaš. To smo se danes naučili, in tistega boste popravljali, ne našega. In samo zato, ker je opozicijski, ni dovolj dober, da se popravlja. Gospod predsednik, dobro ste to pokazali in povedali vsem našim državljanom in državljanom.

In še nekaj, gospod Virant in vsi kolegi Državljske liste, spet ste si premislili. Spet ste si premislili in očitno je to vaša drža. Ideološke delitve, ki vsekakor z Zujfom, ki velja, ste naredili, in to ste tudi priznali, pa na žalost z vladnim predlogom ostajajo. Prav te ideološke delitve ostajajo.

In zakon bom seveda – naš – podprla.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Stanko Stepišnik, izvolite.

MAG. STANKO STEPIŠNIK (PS PS): Hvala lepa za besedo.

Tudi jaz bom podprl ta zakon, ker verjamem v pravno državo. Danes je bilo omenjenih izredno veliko načel. Pravniki ste v tem izredno domači, mi ostali v drugih dejavnostih ne poznamo toliko načel. Ampak vseeno me je to zmotilo. Iskali ste rešitev za opravičilo, kako popraviti teh 26 tisoč pokojnin, in ste izbrali načelo, ki je napačno in neustrezno. Ne moremo v demokratični pravni državi pristati, da so upravičene le pokojnine, ki imajo osnovo v vplačanih prispevkih. To načelo je logično, vendar preozko. V državi smo, sprejemamo in bomo sprejemali zakone, ki dajejo, garantirajo določene pravice državljanom, državljanom in pravnim ter drugim osebam. Načelo, ki bi ga morali izbrati, je, da izhajajo različne pokojnine iz zakonskih pravic, tudi pokojnine, za katere so bili evidentirano sprotno plačani prispevki. Če bi vzeli to načelo in sledili ekonomskim ciljem, bi znižali pokojnine ne selektivno, temveč vsem, ki imajo pokojnine višje od 600 evrov. Za pokojnine damo na letnem nivoju cca 5 milijard, 3,5 iz prispevkov, 1,5 milijarde iz proračuna. Če bi za 0,5 % vsem, ki imajo višje pokojnine od 600 evrov, znižali pokojnine, bi dosegli teh 27 milijonov. Če pa hočete 67 milijonov, pa to pomeni 2,6 % znižati pokojnine, ki so višje od 600 evrov. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Matjaž Han, izvolite.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa.

Jaz bom podprl zakon. Sem pa danes z zanimanjem spremljal, kako boste Državljska lista in stranka DeSUS izvedli manever, da ne boste podprli našega zakona. Uspelo vam je tako, da je vladi v 12 minutah uspelo spisati invaliden zakon, ki je pa zdaj uzakonil ideologijo, ker vi boste zdaj 8 tisoč privilegiranim, spet nekaterim, upokoјencem dali te pokojnine, borcem španske vojne, narodnoosvobodilne borbe, internirancem, beguncem, upokoјencem po Zakonu o pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja delavcev, policije in tako naprej pa ne boste popravili krivice. Zdaj pa se je odprl temelj za ideologijo. Čakal sem, kako boste to naredili. Naredili ste tako, da je vlada sprejela ta zakon in jaz moram reči, da tega ne bom podprl.

Ko pa govorite tako z lahkoto o teh 70, 80 milijonih, pa je Alenka lepo rekla. Cel zakon oziroma ta 143. člen je govoril o 25 milijonih, zdaj ste jih znižali še za 8 milijonov. Če bi znižali še za enih 15 milijonov, jaz mislim, da bi vsem popravili krivice. Lahko bi tudi naredili neko uravnalovko in vsem tem upokojevcem znižali za na primer 7, 8 % in bi se verjetno ti upokojenci s tem strinjali. Ker pa tega ne znate in nočete, pa odpirate ideologijo.

Kje je naš DeSUS – borec za pokojnine?

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Mirko Brulc, izvolite.

MIRKO BRULC (PS SD): Spoštovani!

Seveda bom glasoval za predlagani zakon, kajti zakon, ki ste ga sedaj dobili in je bil na hitro spisan, je samo alibi majhnim koalicijskim partnerjem, da lahko glasujejo proti našemu zakonu, in to je taka pritlehna uboga igra. Ponovno pa ne želite nič slišati o popravni krivici udeležencem narodnoosvobodilnega boja, taboriščnikom, udeležencem v osamosvojitveni vojni, policistom in drugim. Še zadnjič, zakaj po nemarnem uporabljate ime Mira Cerarja, Svetlane Makarovič? Ja, po nemarnem. Po televiziji je bilo rečeno, da če Miro Cerar izgubi malo penzije, ne bo nič hudega. To je bilo tako. To so ljudje, ki so ponesli glas, ki držijo kulturo, šport, olimpijnik, itd. Kaj ste se spravili na te ljudi? Bodite jim hvaležni, da jih imamo in jih častimo do konca, dokler so.

Glasoval bom za ta naš zakon. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospa Janja Klasinc, izvolite.

JANJA KLASINC (PS PS): Tudi jaz bom glasovala za ta zakon, zato da bi odpravila neustavnost, zato da bi odpravila krivice, ki se dogajajo 26 tisoč upokojevcem v tej državi, zato da bi izenačili pravice vseh upokojevcem v tej državi in zato ker se moramo mi v Pozitivni Sloveniji in v Socialnih demokratih boriti za pravice tistih, ki imajo tako imenovano svojo stranko v parlamentu in dela proti njim. Skrbi me, s tem ko ste že spet danes izbrali parlamentarni postopek in možnost tega parlamenta, da opere svoj obraz pred širšo javnostjo, da se to ne bo nehalo. Očitno je to praksa. Pustimo, če ustava pravi nekaj, vržimo jo proč. Ustavna listina te države – kaj pa to pomeni? To je za to koalicijo zabava in vi ste zelo državotvorni, mi smo pa proti tej državi. Veste kaj, ljudje si bodo kmalu, še tistih 20 %, ki vas podpira, ustvarili svojo podobo, kdo dela proti njim. Problem je samo v tem, da ste se spravili in se redno spravljate na najšibkejše, medtem ko tistim, ki imajo največ v tej državi, omogočate, da bodo imeli še več.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Dejan Židan, izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN (PS SD): Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Glasoval bom za naš zakon. S tem poskušamo delno popraviti zakon, ki je Slovenijo popeljal v pot recesije, tako da za razliko od prejšnjega leta, ko je bila 0,6 % gospodarska rast, bo verjetno letos 2, 3 ali pa 5 % negativna. S tem zakonom ste začeli. Moram reči, da jaz ne verjamem, da poskušate zavajati, ko govorite pred nekaj meseci o 25 milijonih, sedaj pa o 75 milijonih, jaz enostavno mislim, da ste nesposobni. Vi ste rekli, da resnica je po navadi nekje vmes, tako lahko rečemo, da verjetno vaš izračun nekje vmes je 50 milijonov evrov. Seveda me je strah, ko to poslušam, ker če tako velike napake, ki so večkratniki, delate pri takem zakonu, razumite, da me je smrtno strah, kakšne napake ste šele naredili pri zakonu o sanaciji bank ali o Slovenskem holdingu. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Srečko Meh, izvolite.

SREČKO MEH (PS SD): Tudi sam bom glasoval za ta zakon. V bistvu pa bom glasoval proti zakonu, ki ga vlaga vlada. Torej ta zakon, ki smo ga danes dobili, je resnično šala na račun državnega zbora, je na nek način tudi ocena, ki nam jo vlada daje, koliko smo vredni v njihovih očeh, in proti temu protestiram. Tako se, gospe poslanke in gospodje poslanci, ne dela. Seveda pa je nevarno to, ko nekateri pravijo – vzeli smo tistim, ki imajo več. Pokojnino seveda. In pravijo nekateri – kaj bi naj vsem enako vzeli? Jaz mislim, da bi morali vzeti tistim, ki so resnično krivi za to situacijo in ki pravimo za njih, da so bogati. Tistim bi bilo treba vzeti. Ne pa tistim, ki so pravico že imeli in so jo dobili. Jemljemo tistim, ki so dobili pravico, odločbo, in to ni prav.

Zato bi bilo dobro, da bi na nek način stopili skupaj in našli ključ, skupaj tudi s prebivalkami in prebivalci, na kakšen način pa bomo premostili to situacijo. Do kdaj, kako dolgo bo to trajalo? Ne pa tako, kot se dela danes, ko delamo novo krivico. Kaj pa s tistimi, ki so po letu 1992 šli v pokoj, pa smo jih upokojili zaradi različnih zakonov in zaradi različnih prisil? Kaj bo pa s tistimi? Ni prav, da se delajo nove krivice. Prav je, da se sistemsko rešuje. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Branko Ficko, izvolite.

BRANKO FICKO (PS PS): Zakaj bom podprl novelo? Zato, ker odpravlja krivice tistim, ki jih je centralni komite Janeza Janše določil za privilegirance. In kdo so ti, teh 26 tisoč izjem? To so vsi tisti, ki so imeli in imajo kakor koli opraviti s peterokrako zvezdo in bivšo Jugo. Ta svoj namen in cilj so v centralnem komiteju nadaljevali kasneje z odločitvami glede borčevskih proslav, poimenovanja vojašnic in tako naprej. In to za mene ni nič drugega kot ideološko razlikovanje. Če se določeni v tej

dvorani ne morejo spremeniti oziroma se ne smejo zaradi odločitev CK-ja, pa bi rad verjel, da se boste tisti, ki ste ideološko razlikovanje zavračali pri koalicijski pogodbi, predvsem kolegi pri Državljanski listi in DeSUSu, odločili tako, kot mislite, da je prav, in ne tako kot se je odločil CK. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Jerko Čehovin izvolite.

JERKO ČEHOVIN (PS PS): Hvala lepa.

Sem med podpisniki predloga zakona in ga bom seveda podprl. Podprl ga bom predvsem zaradi tega, ker je v tem 143. členu nametanih preveč kukavičjih jajc, nekatere sicer poskušate odpraviti, vendar ostalo jih je še dosti. Z današnjo novelo tega 143. člena, ki smo jo dobili od Vlade, se je pravzaprav dokončno razgalilo, da gre pri tem členu za ideološki obračun dedičev kolaboracije z rdečo zvezdo. Za nič drugega ne gre! Zdaj ste dali še tistih 8 tisoč ven in zdaj so ostali samo tisti, ki so tako ali drugače povezani s tem. Tega jaz ne morem sprejeti, ker to ni samo diskriminatorno, gre tudi dejansko za protiustavnost. Povedal sem že prej, da so bile te zadeve zajamčene z ustavno listino oziroma z ustavnim zakonom, vendar tega nočete slišati. Obračun s populacijo, ki šteje tam 83 pa do 90 let, je pa najmanj, kar se mi zdi, tudi pritlehen, kajti ti ljudje si ne morejo več izboljšati svojega standarda z delom ali na kakšen način si pomagati. To je zelo žalostno za državo, ki se smatra za demokratično.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Roman Jakič, izvolite.

ROMAN JAKIČ (PS PS): Hvala za besedo.

Angleži bi temu rekli "face-saving operation", kar pomeni, "reševanje lepega obraza". Lep obraz rešujeta v tem primeru DeSUS in Državljanska lista, upam, da ne tudi kakšnih družinskih zagat. Slabo mi je v resnici, ko poslušam tiste, ki so proti zakonu, in to utemeljujejo z ekonomsko logiko varčevanja, pri tem pa uporabljajo neko logiko zastraševanja. Zastrašijo ljudi, kako bomo s to spremembo zakona naredili 80-milijonsko luknjo. Večkrat je bilo danes tukaj povedano, zdaj povejte, ali ste lagali, ko ste predlagali ta zakon, ki je naredil te krivice, ali lažete danes. Samo ena je resnica: ali je 25 milijonov ali je 80 milijonov. In upam, da bomo to razčistili. Medtem ko govorimo o 80-milijonski luknji, si pa dovoli minister Nove Slovenije gospod Hojc govoriti o tem, da bomo tanke nabavljali. In zato mi je slabo! Ko poskušate 26 tisoč 300 ljudem zmanjšati pokojnino do 25 %, istočasno bomo pa tanke nabavljali. Lepo vas prosim! Kje je tu varčevanje? Kje je obraz, o katerem ste prej govorili? Poglejte, 240 uživalcev izjemnih pokojnin boste prizadeli, Iva Daneua, Mira Cerarja, Svetlano Makarovič. Kaj so vam oni naredili hudega v življenju? Naštevali ste, 330

prisilno mobiliziranih, najbolj vas pa seveda boli 7 tisoč 500 udeležencev NOB, španske vojne, narodni heroji, nosilci partizanske spomenice. Za 8 tisoč ljudi pa rešujete zgodbo s 1. januarjem! Kje pa ste zdaj s hitrim postopkom? Kje ste, gospod Virant? Šest pokojnin po 200 evrov bodo nekaterim vzeli do takrat, ko bo začel vladni zakon veljati, ki ste ga danes kot skrupucalo dali nam na mizo.

Seveda bom podprl zakon, ki je v proceduri.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Jani Möderndorfer, izvolite.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS): Hvala lepa.

Podprl bom ta zakon, ker smo bili danes spet priča tistemu, kar se je sicer že nekajkrat zgodilo. Zato bom ob tem najprej čestital SDS na tej strani, ker ste uspešno "nategnili" to stran, ki se ji reče DeSUS ali pa Državljanska lista. Ampak v resnici, moram reči, se "nategnjene" počutim jaz, predsednik. To zgleda približno tako, kot da te dobijo s spuščeni hlačami, ti pa verjameš in si prepričan, da si sam ves čas. Pa nisi. Namreč, pogledajte, predsednik, tisto, kar je mene v resnici užalostilo, je, da ste dvakrat ali trikrat za sveto prisegli, da se bodo stvari septembra spremenile. Pa se niso. In me zanima, kako boste ob tem novem predlogu reagirali, glede na to, da je ne samo skrupucalo, ampak je to dodatek zmazka k skrupucalu. In tisto, kar je najbolj žalostno, krivice s tem samo še poglobljamo. Kdo bo plačal razliko od 1. januarja, pa za nazaj, to, kar jim je že odvzeto? Tega ne bo. In tisto, kar je novum vsega tega, kar se je danes zgodilo, pa je, da sem ponovno ugotovil, da imajo nekateri samo ime, ne pa vsebine. Res sem razočaran, da stranka upokojencev glasuje proti upokojencem, to je zame najhujše, kar se lahko zgodi. Ampak tisto, kar je pomembno pri celi zadevi, je, da je to tudi del demokracije, vendar jaz takšne demokracije ne maram. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Lahko glasujemo o predlogu sklepa? Še so obrazložitve glasu. Odpiram še en krog prijav.

Gospa Romana Tomc, izvolite.

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

V obrambo temu predlogu zakona je bilo danes izrečenih veliko žolčnih besed, veliko kritik in predvsem veliko očitkov na račun ideologije. Jaz te očitke odločno zavračam. Zakon o uravnoteženju javnih financ je bil sprejet predvsem z namenom uravnoteženja javnih financ, kot že samo ime pove. Seveda je bil to zahteven, obsežen zakon, prav takšno je bilo tudi njegovo sprejemanje. Prepričana sem, da bi lahko te finančne učinke, ki smo jih dosegli s tem zakonom, dosegli na precej lažji način. V

kakšnem izmed davčnih zakonov lahko spremenite samo en člen, pa boste dobili ogromne finančne učinke. Vlada pa je z izjemnimi naporami želela predstaviti takšne rešitve, ki bodo najmanj prizadele tiste, ki so najšibkejši v naši družbi. Upokojenci, ki prejemajo pokojnine iz naslova dela, so bili dvakrat prizadeti – s tem, da se pokojnine ne usklajujejo, in tudi z znižanjem letnega dodatka. Tisti, ki prejemajo tako imenovane izjemne pokojnine, pa so bili prizadeti, če temu lahko tako rečemo, s tem zakonom tako, da so se njihove pokojnine negativno uskladile. Ker smo ugotovili, da je pri tem zakonu prišlo tudi do nekaterih učinkov, za katere nismo želeli, da do njih pride, se je vlada zavezala, da bo prinesla v parlament nov zakon, ki bo popravil te narejene krivice.

In tako bomo, jaz upam, kmalu imeli pred seboj vladni zakon, zato tega predloga, ki je danes tukaj, ne morem podpreti.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Matevž Frangež, izvolite.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Vladni predlog ne rešuje ničesar. Rešuje manjšo skupino zavarovancev, ki se jim je prav tako zgodila krivica. Gospod predsednik, ne rešuje pa udeležencev narodnoosvobodilnega boja, ne rešuje udeležencev španske državljanske vojne, narodnih herojev in nosilcev partizanske spomenice 41, ne rešuje vprašanja internirancev, beguncev, delovnih internirancev, upokojenih po zakonu o pravicah iz pokojninskega zavarovanja bivših vojaških zavarovancev, delavcev organov za notranje zadeve in zavodov za prestajanje kazni zapora, upravičencev do dela pokojnine za upoštevanje obdobja aktivne vojaške službe v nekdanji Jugoslovanski ljudski armadi, ki so tam bili zato, da branijo slovensko domovino, upravičencev do višjega zneska po zakonu o popravilu krivic, administrativno upokojenih, ki so se upokojili zato, ker jih je k temu spodbujala ta država in neka druga vlada, ki ni bila leva vlada, prisilno mobilizirani in kulturniki, športniki, ki so z veliko svojega truda naredili nekaj za to, da je ta država postala v svetu prepoznavna in uspešna. Vseh teh kategorij ljudi vladni predlog zakona ne rešuje.

Jaz bom glasoval za predlog zakona, kot ga je predlagala opozicija in k temu z vsem srcem pozivam tudi tiste, ki ste poleti in še danes govorili o tem, da je treba te krivice popraviti. Danes je ta priložnost in morda se ta priložnost ne povrne več.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Franc Jurša, izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Gospod predsednik, hvala za besedo. Ne bom podprl predloga. Ne zaradi tega, kar bom najprej povedal, to je zaradi retorike, ki jo uporabljajo

kolegi z leve in desne strani. Pa ne mislim na politično opredelitev. Prvenstveno zaradi tega. Kljub temu, da sam ne bom uporabljal retorike, ki jo uporabljate vi. V veliko primerih je zelo čudna in nespodobna. V DeSUSu ne bomo delali nobenega manevra. O manevrih ne govorimo. Nismo vojaki in manevrov ne bomo delali. To vam sporočam in odgovarjam na to, kar ste malo prej govorili. Trkati na našo vest, gospodje in gospe, ni treba. Trkajte na svojo vest, možnost in priložnost ste imeli tako nekateri s te strani in tako nekateri s te strani. Tudi mi smo bili zraven, ampak ko smo videli, da nimamo rešitve, smo odšli, ker smo ocenili, ugotovili, da enostavno in preprosto z vami ne gre. Ker ste nas na nek način prisilili v to. Pa še sporočilo tistim, ki govorijo o predčasnih volitvah. Enkrat smo jih že imeli. probali smo. Ja, ali imate alternativo? Pridite z njo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Matjaž Zanoškar, izvolite.

MATJAŽ ZANOŠKAR (PS PS): Hvala za besedo.

To novelo bom podprl z veseljem, ker menim, da ni razloga, tudi Zujf ne daje razloga, da bi kršili človekove pravice, ne daje razloga, da bi kršili pravno državo, ne daje razloga, da bi kršili ustavo. Zato bom to novelo tudi podprl. Pa še bolj jo bom podprl zdaj, danes, ko smo dobili na mize vladni predlog tega zakona. Slučajno ni adekvaten z našim predlogom, je še vedno diskriminatoren in še vedno pristranski. Ne rešuje tistega za kar se mi zavzemamo. Sicer pa, kolegice in kolegi, zakaj bi se še razburjali, saj vidimo, da bo ta glasovalni stroj naredil svoje in danes boste glasovali verjetno tako, kot vam je naročeno. Vendar vedno, kadar pohodite pravno državo, vedno, kadar kršite ustavo naše države, si pogledajte svoj rating, pogledajte si podporo vlade in pogledajte rating svojih strank. Saj vendar delate krivico državljanom in državljanom. Oni se tega zavedajo in vam tudi obratno potem vračajo to podporo in svojo naklonjenost.

Podprl bom ta predlog novele zakona. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Gašpar Gašpar Mišič, izvolite.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Predsednik, hvala.

Ne bom glasoval ne za naš, ne vaš zakon. Glasoval bom za pravičen zakon, za pravično novelo zakona, ki smo jo vložili v Pozitivni Sloveniji in v stranki SD, zato da popravimo krivice, ki ste jih prinesli in vnesli v naš prostor vi, ki ste takrat, ko smo glasovali o zakonu o uravnoteženju javnih financ, glasovali za. In ta zakon še ničesar ni uravnotežil. Ta zakon bi bilo treba imenovati ali preimenovali v "zakon o obremenitvi", "o obtežitvi javnih financ". Beseda "uravnotežiti" pomeni uravnotežiti

prihodkovno in odhodkovno stran. Kaj ste naredili za zagon gospodarstva? Stabilnosti in vzdržnosti javnih financ ne moremo zagotavljati brez zdravega gospodarstva. Dovolili ste, da gospodarstvo dobesedno crkne. In to, kar danes govori gospod iz DeSUSa, gospod Jurša, meni se gabi, dobesedno, to je izraz, in to je beseda, da sodelujem in da delam s takimi poslanci, ki se tako sprenevedajo. Obljubljali ste...

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Malo več spoštljivosti medsebojne, gospod Gašpar Gašpar Mišič. Vas nihče ne žali na tak način, pa tudi vi drugih ne boste.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Se opravičujem. Na volitvah ste obljubljali in snubili volivke in volivce "glasujte za nas, glasujte za DeSUS, zato ker vas zastopamo". Danes ste pozabili, kako ste prišli v parlament. Danes ste pozabili, kdo vam je omogočil, da ste tukaj. Gospodje in gospe, sram vas je lahko, in to na tretjo.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: To je bila žaljiva razprava. Prosim, da se ne ponovi. Besedo ima gospa Maša Kociper. Proceduralno, gospod Jurša? Ne, replike nimate. Gospa Maša Kociper.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Spoštovani!

Danes sem že obrazložila, zakaj ta zakon v takšnem postopku, v taki obliki in s tako vsebino nikakor ne bi smel biti sprejet in zakaj meče črn madež na delo tega državnega zbora. Sedaj se bo s presojo njegove ustavnosti ukvarjalo Ustavno sodišče. Pri tehtanju ustavnopravnih dobrin bo na eni strani ustavno načelo varstva zaupanja v pravo, pri čemer je zlasti pomembno, ali so bile spremembe na področju, za katere gre, relativno predvidljive in so torej prizadeti s spremembo, torej s četrtinskim zmanjšanjem pokojnine, lahko naprej računali ter kakšna je teža spremembe in pomena obstoječega pravnega položaja za upravičence na eni strani, na drugi strani pa javni interes, ki utemeljuje drugačno ureditev od obstoječe. Pa poskušajte sami presoditi, kako bo ali naj bi odločalo Ustavno sodišče. Najhujše pri tem zakonu pa je to, da zaradi diskriminatorne in arbitrarne obravnave določenega dela upokojencev, in teh tudi po sprejetju zakona, ki ga sedaj predlaga Vlada, ostane še 25 tisoč 500, pogloblja in na novo ustvarja ideološke razlike med ljudmi. In to je tisto, kar je nedopustno.

Zato bom glasovala za predlog zakona, ki so ga predlagali Socialni demokrati in Pozitivna Slovenija. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Jožef Horvat, izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsednik. Kolegice in kolegi!

Menda je jasno, da bom glasoval proti predlaganemu sklepu oziroma proti zakonu, in to z enim zadovoljstvom oziroma veseljem. Prvič zaradi tega, ker ni uspel poskus opozicije, da bi razklali koalicijo. To je bil gotovo eden od pomembnih namenov tega predloga zakona. Drugič z veseljem zato, ker vedno več državljanek in državljanov razume, v kakšni situaciji se država nahaja, in vedno več državljanek in državljanov ve, kdo nas je spravil v to finančno situacijo. Da je bil to tako imenovani, kot so mediji pisali, levi trojček KGB, ki je danes nekako redizajniran in ima naslov opozicija. In tretje veselje pa je zato, ker smo resnično z vladnim predlogom in z vladnim zakonom za uravnoveženje javnih financ oziroma s koalicijskim resnično ravnali modro zato, ker smo bremena razdelili in se nekako držali principa Zrno na zrno pogača, kamen na kamen palača. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Samo Bevk, izvolite.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala za besedo gospod predsednik. Spoštovani zbor!

Zelo mi je žal, da bo danes koalicija zavrnila zakon opozicije, po drugi strani pa sem le deloma vesel, da ste v koaliciji delno spregledali in izvzeli tokrat zaenkrat eno kategorijo upokojencev. Še pred dobrega pol leta sva se na to temo oglasila zgolj s kolegom Čehovinom. Vse je bilo na začetku povsem pod lažnim vtisom soglasja s socialnimi partnerji in nepreglednosti tega mega zakona. Celo predsednik DeSUSa je spomladi dejal, da se v tem zakonu omejujejo zgolj tiste penzije, ki so višje od tisoč 450 evrov, torej ni vedel, kaj koalicija sprejema. Prepričan sem, da bomo uspeli do novembra zakon spremeniti tako, da se bo približal predlogu opozicije in bo očiščen diskriminatornosti in ideološkega revanšizma.

Kot rečeno, glasoval bom za predlog Socialnih demokratov in Pozitivne Slovenije. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospa Renata Brunskole, izvolite.

RENATA BRUNSKOLE (PS PS): Hvala lepa, prav lepo pozdravljeni.

Predlog spremembe zakona bom podprla. Sedaj veljavni zakon je zakon mnogih krivic in ločevanja ljudi, daleč od razuma. Najbolj žalostno je, da nekateri kolegi in kolegice v razpravah zagovarjajo upokojence, upokojene športnike, umetnike, borce, da mediji mislijo in pred televizijskimi ekrani upokojenci, da so z njimi, vendar – kaj se zgodi? Zgodi se, da ko pride do glasovanja, temu ni tako. Glasovalni koalicijski stroj je nekaj bolj pomembnega, daleč od ljudi in daleč od srca. Ločevanje ljudi se nadaljuje, kljub pravni državi se v hramu demokracije dovoljuje protustavnost, diskriminatornost in zanikanje zgodovine ter

vsega, kar je povezano z zavezanostjo k enotnosti, zavednosti, pogumu, priborjeni svobodi in tudi povezanostjo slovenskega naroda, ki je do leta 1945 in še naprej nosila rdečo zvezdo. Očitno, drage kolegice in kolegi, krivic ne želite popraviti, samo na nek način, kjer ste začutili, da lahko, vse, kar pa je morebiti povezano z nečim, kar je ideološko daleč od vas, se s tem ne strinjate. Menim, da bi bilo prav, da bi v hramu demokracije, veliko vas je kolegic in kolegov pravnikov, razmislili o pomenu ustavnosti in pa tudi protiustavnih ravnanj in da bi se v tej smeri v Državnem zboru poboljšali.

Predlog zakona bom seveda podprla.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Janko Veber, izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.

Če smo pred glasovanjem o tem, ali je zakon primeren za nadaljnjo obravnavo ali ne, je vendarle treba poudariti, da je ta zakon, ki smo ga vložili poslanke in poslanci v parlamentarno proceduro, bistveno bolj primeren za nadaljnjo obravnavo kot pa zakon, ki ga je danes vložila vlada. To je treba poudariti, kajti naš zakon resnično rešuje tudi diskriminatorno in nesorazmerno obremenitev 28 tisoč ljudi, ki naj bi nosili večje breme zaradi krize, ki je v Sloveniji, kot pa predlaga vlada. Vlada pravi, 8 tisoč ljudi bomo poskušali reševati, tistih 20 tisoč pa naj še vedno ostanejo tisti, ki morajo nositi večje breme te gospodarske krize, kot je sicer. Gre za praktično še večjo krivico, kajti še manjša skupina ljudi bo nosila s tem še večje breme. To je podobno, kot če bi recimo ves državni zbor, vseh nas 88, prevailo breme na naša dva poslanca manjšin in bi rekli, da sta najodgovornejša za to, da je stanje v Sloveniji takšno. In vedno in kadarkoli jih lahko tudi preglasujemo. In to počnete.

Bistveno korektnije bi bilo, če bi prav vsi v državnem zboru danes podprli ta zakon in ne bi prišlo do nobenega občutka, da kdor koli povzroča razkol v koaliciji, v drugi obravnavi se da potem seveda urediti prav vse kategorije, proučiti tudi finančne posledice in priti do rešitve, s katero odpravimo neustavnost, diskriminatornost in veliko krivico vsakemu posamezniku, ki ga obremenjujete nesorazmerno z 20 ali več odstotkov bremena v primerjavi z ostalimi upokojenci v Sloveniji.

Ta zakon je bistveno primernejši kot pa vladni za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: To so bile obrazložitve glasu. Še en krog.

Mag. Majda Potrata, izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala lepa, gospod predsednik, da ste me opazili.

Svojo opozicijsko funkcijo jemljem z vso resnostjo zato bom podprla predlagani zakon in ob tem razmišljala o tem, da pravzaprav tudi osnovnega zakona nisem

podprla iz istega razloga, iz katerega bom zdaj tega pa podprla. Namreč pravna spornost Zujfa, ko smo v enem zakonu reševali 39 zakonov in skrili marsikaj, kar z varčevanjem ni imelo nič skupnega, se izognili dogovorom s socialnimi partnerji, kar zadeva normative in standarde, pa še bi se dalo kaj reči, in ko si pred dilemo, kako v enem členu, ki je izrazito diskriminatoren, rešiti problem, ne moreš drugače, kot da ugotoviš, da je edino normalno, da vsi upokojenci z zamrznitvijo pokojnin delijo usodo vseh, da pa se odrečeš temu, da bi razsojal, kdo od drugih upokojencev bi moral prispevati več kot drugi. Mislim na tistih 26 tisoč in še nekaj. Nobenih meril ni, nobenih razlogov ni. In kaj je zadaj, je pravzaprav pokazal današnji predlog vlade, ki zdaj rešuje samo eno skupino – 8 tisoč od 26 tisoč in še nekaj. Pri tem pa spregleduje, da recimo boste sprejeli zakon, ki ne upošteva aneksa E k veljavnemu zakonu o ratifikaciji Sporazuma o vprašanih nasledstva, Temeljno ustavno listino in še marsikaj. Jaz ne morem razumeti, da koalicija upa tako teptati pravno državo. Opozoril o tem, da je nekaj nezakonito, da ni v skladu z ustavo, sploh ne jemlje več resno. Morebiti zato, ker je tega že toliko, da ste postali neobčutljivi.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Seveda sem vas opazil, kolegica Potrata, kako vas ne bi. Se pa opravičujem, ker nisem opazil zapisa vašega imena na zaslonu.

Želi še kdo obrazložiti svoj glas? Še nekaj interesa je in odpiram še en krog prijav.

Besedo ima gospod Roberto Battelli.

ROBERTO BATTELLI (PS NS): Hvala za besedo.

Se nisem nameraval oglasiti na začetku, ampak jaz tega predloga ne bom podprl, čeprav se z dobršnim delom njegove vsebine v celoti strinjam. Želim pa povedati naslednje tudi vladi oziroma predvsem tudi vladi. V predlogu zakona, ki ga bo predlagala, naj upošteva eno osnovno pravilo sorazmernosti, ki bo vendarle pomenilo za vse upokojence nekaj pokojnine manj. Reforma upokojenskega sistema je nujna. Naslednje generacije bodo imele strožja pravila, dlje bo treba delati, da bo sorazmerno glede na vse ostale sedanje upokojence, ki jih tako in tako pravzaprav plačujejo ti, ki so v tem trenutku zaposleni, kot vemo. Torej bomo imeli strožja pravila. Na primer, namesto 18 let bo 24 ali več najugodnejših za osnovo. Glede na to, da se verjetno vsi zavedamo, da ne moremo trošiti toliko več, kot proizvedemo, potem en sistem, ki bi vendarle sorazmerno porazdelil to breme na vse kategorije upokojencev, bi bil bolj pravičen in bi verjetno bil tudi... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Jožef Kavtičnik, izvolite.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa.

Zakon bom podprl, ker s tem, ko bom podprl zakon, bom glasoval za ljudi. Za tiste ljudi, ki so s svojim delom, s svojim požrtvovalnim delom in svojim odnosom zaslužili to pokojnino, ki bi jo morali dobiti, mi jim pa jemljemo. Tukaj smo poslanci različnih poslanskih skupin, vendar smo tukaj za ljudi, da jim zagotavljamo to, kar jim po ustavi gre. In ne morem si zamisliti, da smo tukaj poslanci, ki jim odrekamo to, kar jim ustava je zapisala in kar jim dovoljuje. Žalosten sem, resnično sem žalosten, ko poslušam tukaj opravičila in sprenevedanja poslancev koalicije. Dajte preiti te vaše usmeritve, ki vam jih dajejo z vrha, in glasujte za ljudi. Ne bo vam žal, kajti s tem ne boste naredili nič slabega. Lahko samo ljudem daste nazaj upanje in vero v pravno državo.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Matej Tonin, izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Pri stališču poslanske skupine sem govoril predvsem o vsebinskih razlogih, zakaj tega opozicijskega predloga ne bom podprl. Zdaj lahko nanizam tudi kakšen političen razlog. Jaz razumem, da je bil ta predlog opozicije vložen z izključnim namenom, da opozicija lahko 5, 6 ur razprave izkoristi za to, da tolče tako ali drugače politično po koaliciji, ker se jim to spleča zaradi nabiranja političnih točk. Da me to utruje v mojem prepričanju, je tudi razprava kolega Brulca, ker sem mu še enkrat pojasnil, kako in na kakšen način sem jaz imena uporabljal, ampak on je ponovno politiziral in imena v nekem popolnoma drugem kontekstu uporabljal. To se mi enostavno ne zdi pošteno in se mi zgolj zdi, da se ta politična nota tega predloga utruje.

In samo še zadnjo misel. Vsem tistim opozicijskim poslancem, ki so bili v prejšnjem mandatu koalijski poslanci, med njimi so tudi trije poslanci Pozitivne Slovenije, ki so bili v prejšnjem mandatu koalijski, da bom čisto natančen, da ne bom pavšalno obsojal. Ampak spomnite se nekega zakona, ki ga je vaša koalicija sprejela, ki je vzel državne pokojnine, ki so bile visoke 200 evrov, najrevnejšim ženicam in možem. Tudi te pokojnine niso imele podlage v plačanih prispevkih. Vprašajte se, zakaj se za te ljudi ne borite tako močno, kot se za vse ostale.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Ivan Vogrin, izvolite.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi!

Današnja razprava kaže, da žal kulturna sposobnost sodelovanja zaostaja za intelektualno sposobnostjo sodelovanja, zaradi institucionalnega konflikta med koalicijo in opozicijo. Preveč, menim, je tekmovanja, podcenjevanja, tudi zasmehovanja ter drugega populizma in pridobivanja političnih točk na račun nekajminutne slave, domala nič pa

sodelovanja in sklepanja kompromisov. Jaz menim, da takšno ravnanje bi nas moralo podučiti, da ne prinaša dobrih rešitev in žrtve smo na koncu vsi mi, naši državljani, obubožana država in pa nezaupanje v institucije sistema. Večina tega sem citiral, izrekel pa je to dr. Marko Pavliha, ko je govoril v enem od posvetov o slovenskem parlamentarizmu. Jaz se seveda s tem globoko strinjam in menim, da bi bilo dobro iskati kompromisne rešitve, ki so sprejete z velikim konsenzom, zato da bi obveljale nekaj več kot samo en mandat. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: To je bila obrazložitev glasu, nismo pa slišali, kako boste glasovali.

MAG. IVAN VOGRIN (PS NeP): Se opravičujem, gospod predsednik. Podprl bom predlog opozicije, ker se mi zdi, da prinaša vendarle tisto, o čemer vsi govorimo. Pa še en razlog je. Veste, takšne rešitve prinesene iz enega trenutka v drugi trenutek, ko nas vsi opozarjajo, da po hitrem in nujnem postopku ni dobro, tako da se mi zdi v tem trenutku, da je predlog opozicije dober in ga bom podprl.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Jože Tanko, izvolite,

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Tukaj nas je približno tretjina poslancev, ki smo prišli iz prejšnjega mandata v ta mandat. Takrat je tedanja Pahorjeva vlada predlagala paket socialne zakonodaje, s katero se je radikalno poseglo v pridobljene pravice. V tistem prejšnjem mandatu je Pahorjeva vlada ukinjala državne pokojnine, približno 17 tisoč državnih pokojnin se je ukinilo. Ta pokojnina je znašala 189 evrov in večinoma so to pokojnino prejemale kmetje, ostareli kmetje, ki so celo življenje delali na kmetiji, in za večino teh ljudi je bil to edini finančni vir, finančno nadomestilo, ki jim ga je dala država. Takrat ni bilo niti ene razprave, spoštovani kolegi, o tem, da je šlo za kršitev ustave, zakonitosti, človekovih pravic, pravne države, pravne varnosti, socialne varnosti in podobnih stvari. Niti ene razprave, pogledajte si svoje magnetograme, niste opravili na to temo. Glede na to, da ravnate tako, bom rekel, dvolično, tega vašega predloga ne morem podpreti in ga ne bom podprl. Očitno ti ostareli kmetje, ki so celo življenje delali na svoji kmetiji, niso bili španski borci. Za španske borci naj poskrbi Španija, ni treba, da jih mi plačujemo še 70 let po španski vojni.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Še eden krog obrazložitve glasu odpiram. Besedo ima gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik.

To, kar sem danes poslušal, res moram reči, da moraš imeti dober želodec in dober

okus, da poslušáš to, kar smo danes morali poslušati ob zakonu, ki so ga predlagale opozicijske stranke. Jaz moram povedati, da je slovenska vlada predlagala rešitve, ki so v tem trenutku nujno potrebne. Iskala je kompromise in jaz mislim, da je poiskala najboljši kompromis, ki ga je v tej dani situaciji možno poiskati, in je predlagala tudi take rešitve. Bile so ugotovljene tudi pomanjkljivosti in tiste pomanjkljivosti vlada poskuša s svojim predloga zakona, ki ga je poslala v parlament, tudi spremeniti in tiste krivice, ki so bile narejene, tudi popraviti. Neverjetno pa je, da ene stvari tukaj v parlamentu tukaj vsi ne razumemo, in to je, kdo je v tej družbi privilegirani. Ali so to tisti upokojnenci, ki so 40 in več let delali in prejemajo danes 400, 500, 600 in 700 evrov pokojnine, ali so v tej družbi privilegirani tisti, ki prejemajo tisoč, tisoč 100, tisoč 200, tisoč 300, tisoč 400, tisoč 500 evrov pokojnine. In tisti, ki so delali 40 let in več, so tisti, ki so vplačevali v pokojninsko blagajno, da imajo lahko danes privilegirani upokojnenci tisoč 100, tisoč 200, tisoč 300, tisoč 400 in tako naprej pokojnine. In ta skupina, ki zagovarja to skupino upokojencev, ko iščemo rešitve, da bi to Slovenijo pripeljali iz te težke situacije, mislim, da je takšna opozicija v tej državi opozicija, ki škoduje tej državi, ki dela proti interesom te države in nesprejemljivo je, da smo danes morali poslušati to, kar smo poslušali. In ubogi slovenski narod, ubogi moji ljudje, da morajo gledati takšno farso, zapravljati denar za takšne neumnosti. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospa Tamara Vonta, izvolite.

TAMARA VONTA (PS PS): Hvala lepa.

Mi ne potrebujemo 5 do 6 ur, da tolčemo po koaliciji, da bi s tem nabirali politične točke, mi jih imamo že tako preveč. Mi lahko samo sedimo in poslušamo, kako padajo te točke na tisti strani. Ali kot bi v neki ljudski modrosti, ki sicer ni iz naših krajev, rekli: Mi sedimo in gledamo trupla, ki plavajo mimo. Skratka, ta je bila mimo, brez zamere. Popolnoma.

Druga stvar. Zelo v redu je, da je Vlada ustanovila komisijo za izbrisane, slišim, ker boste imeli zelo veliko dela. Ko boste uredili izbris, saj veste, iz katerega leta, se boste ukvarjali z novo skupino 26 tisočih, novega posebnega izbrisa, za katero bo Evropsko sodišče za človekove pravice razsodilo prav tako kot za te prve. Ampak vi takrat ne boste več na oblasti, to bodo plačevali nekateri drugi. Seveda mi vsi, ampak kdo bo pa takrat na vladi, je pa težko reči, ampak zagotovo vi ne boste. Ne, gospa nisem, to pa res ne. In tudi to ne želim biti. Sem rajši tovarišica kot gospa.

Ustvarili ste tudi s tem zakonom nov razred izbrisanih in nosili boste tudi finančnega posledice tega razreda, poleg vseh krivic, kršitev, ki ste jih povzročili. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Dr. Andreja Črnak Meglič, izvolite.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD): Hvala lepa.

Zakon bom seveda podprla, in moram reči, da me vedno znova osuplja neznosna lahkost teptanja pravne države in ustave. Neznosna lahkost. Tej koaliciji ni sveto popolnoma nič več. In strinjam se, če ne drugače, epilog bo zadeva doživela na sodišču v Strasbourgu. To je prvo, kar sem vam želela povedati. Kar se tiče državnih pokojnin, sem sama že pojasnjevala in kolega Han, tretjič to pripovedujem gospod Tanko, državne pokojnine za tiste upokojence, ki so jih imeli odobrene, je ZPIZ-2, Svetlikov zakon, ohranil. Vi ste zrušili skupaj s tistimi, ki ste jih podpisovali, pokojninski zakon in povzročili posledice, ki jih čutimo danes. In to ste zapisali tudi v svoj ZPIZ-2, ki ga obrazlagate v uvodu. Da si povemo in natočimo čistega vina.

Tisti ljudje, ki živijo v resnično težkih razmerah, so upravičeni do bistveno višjih socialnih pomoči, tudi do višine 460 evrov. Te uboge ženičke, o katerih vi govorite. Tretjič. privilegiranci. Pa za božjo voljo, pozanimajte se o čem govori 143. člen zakona. Gospod Pojbič, nehajte se sprenevedati. Tukaj govorimo o upokojencih, ki so izbojevali našo svobodo, ki so trpeli v taboriščih. Tukaj govorimo o ljudje, ki so jim bile prizadejane krivice. So to privilegiranci?! Sram vas bodi!

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospa Tina Komel, izvolite.

TINA KOMEL (PS PS): Hvala za besedo.

Želela bi samo na kratko povedati nekaj stvari in ena je, da absolutno bom podprla ta naš predlog. Druga zadeva, kar me zanima, gospod predsednik Državnega zbora, kaj pa vaš oče pravi na to našo današnjo razpravo.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospa, obrazlagate svoj glas.

TINA KOMEL (PS PS): Povedala sem, da bom podprla naš predlog in predlog stranke SD. In kar ugotavljam, je, da mi se močno borimo za vse državljane Slovenije, vi, koalicija, pa prav za nobenega.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Barbara Žgajner Tavš, izvolite.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS): Hvala lepa.

Jaz sem razočarana, žalostna, da se je tema, ki je dobronamerna, ki popravlja krivice, sprevrgla v hud ideološki boj. Ampak bojim se, da je pravzaprav to namera vlade od vsega začetka, da bo z določenimi parcialnimi ukrepi vpeljevala novo ideologijo. Ljudi delite na tiste, ki so zaželeni, in tiste, ki niso zaželeni. Tiste, ki so

vaši, in tiste, ki niso vaši, ki so nikogaršnji, tako rekoč. Predsednik Državnega zbora, lepo je, če ste pristali na to, da boste z določenim zakonom, ki je parcialen in ki povzroča nove krivice, dodatno reševali svoje sorodnike. Na uho mi je prišlo, da je tudi vaš oče eden izmed teh. Prav je, ker so bile v osnovnem zakonu storjene krivice, ampak prav bi bilo, da ne popravljate krivice samo za 8 tisoč oškodovancev, prav je, da bi s posluhom in odgovornostjo popravili krivice za vseh 26 tisoč in nekaj oškodovancev. Tudi vojni invalidi so med njimi. Tudi borci NOB, nič kolikokrat smo slišali, tisti, ki so svoje življenje, svoje zdravje žrtvovali za to, da smo mi danes svobodni, samostojni. Tudi zato, da lahko delamo takšne neumnosti, pa mi je žal, da delamo takšne neumnosti v tem hramu demokracije, ne samo, da si zbijamo rating, navzven kažemo, kako malo so nam vredni naši ljudje, državljanke in državljani Republike Slovenije.

Jaz bom absolutno podprla predlog novele, ki smo ga pripravili v opoziciji in vas še enkrat pozivam, da to storite tudi vi, ker ste tako javno obljubili. Ne požrite svoje besede še enkrat in vnovič.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Samo v pojasnilo kolegicam in kolegom. Moj oče nima nobene zveze s 143. členom Zujfa in ne sodi v nobeno od teh kategorij, niti v tisto, na katero se nanaša vladni predlog. Samo v pojasnilo.

In zdaj prehajamo na glasovanje. Glasujemo o predlogu zakona. Bom še enkrat prekinil glasovanje, da veste, o čem glasujete. Sklep se glasi: Predlog zakona o spremembi Zakona za uravnoteženje javnih financ je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 87 poslank in poslancev, za 37, proti 48.

(Za je glasovalo 37.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da sklep ni bil sprejet.

Zakonodajni postopek o predlogu zakona je tako končan. Ista tema nas čaka na podlagi vladnega zakona na seji novembra meseca.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 15. točko dnevnega reda, to je Ponovno odločanje o Zakonu o Slovenskem državnem holdingu.

Prehajamo na odločanje. Opozoril vas bom, da mora pri ponovnem odločanju skladno z drugim odstavkom 91. člena Ustave za sprejetje glasovati večina poslancev, torej 46 ali več.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine. Prosim, če se prijavite. Besedo ima gospod Mihael Prevc v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

MIHAEL PRVC (PS SLS): Hvala lepa.

V Slovenski ljudski stranki bomo ta zakon ponovno podprli, tako kot sem že prej v

samem stališču povedal. Ko sem prej v stališču nekako navajal razloge, zakaj bomo ta zakon ponovno podprli, sem upal, da to delam zadnjič. Tokrat res upam, da bom še zadnjič navedel razloge, zakaj bomo v Slovenski ljudski stranki ta zakon o Slovenskem državnem holdingu ponovno podprli. Prvič zaradi tega, ker ta zakon spreminja dosedanje prakso upravljanja z državnim premoženjem, za katero se pa verjetno vsi strinjamo, da je bila katastrofalna, pa ne glede na to, kdo je bil na oblasti. Drugič, ta zakon bomo v Slovenski ljudski stranki ponovno podprli zaradi tega, ker vse državne naložbe prenaša pod neposredno odgovornost Vlade Republike Slovenije, ki pa mora biti na osnovi jasne strategije Državnega zbora Republike Slovenije odgovorna za učinkovito vodenje in upravljanje s tem državnim premoženjem. In tretjič, ta zakon bomo ponovno podprli, ker na ta način se bo z državnim premoženjem upravljalo na enem mestu, na centralnem mestu, to smo že večkrat povedali, kjer bomo lahko tudi po nekem obdobju vedno preverili, kako uspešno je bilo upravljanje vsake posamezne vlade. In četrtič, s holdingom odgovornost ne bo več deljena. Nosila jo bo ena uprava in en nadzorni svet, ena vlada ter na koncu državni zbor.

Zakon o slovenskem holdingu bomo v Slovenski ljudski stranki ponovno podprli zaradi tega, ker pomeni premik v miselnosti in pa v odgovornosti do državnega premoženja. In ne nazadnje tudi zaradi tega, ker smo ljudem dolžni, da z državnim premoženjem gospodarimo drugače in bolje, kot pa je to delalo do sedaj. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Alenka Bratušek v imenu Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Pozitivna Slovenija zakona ne bo podprla. Prvič, ker je protiušten, drugič, ker celotno premoženje države jemljete zase, za eno vlado, kot je rekel gospod Prevc malo prej, in ker, gospod Starman, lahko o tisti milijardi, o kateri ste govorili za govornico, samo sanjate, In na laž vas bo postavil vaš lasten proračun, ki ga imamo tukaj. In tam notri ni nič. Proračun in država bosta ostala še brez dividend, nekaj manj kot 100 milijonov. To bo realnost vašega holdinga.

Pozitivna Slovenija je vložila svoj zakon, ki bi na enem mestu uredil upravljanje, lastništvo pa bi ostalo državi. Je bil naš, pa seveda ni bil vreden razprave in ste ga imeli na vaših mizah točo tri sekunde, toliko, da ste izglasovali, da ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Toliko o stopiti skupaj.

Še enkrat vam pa povem, če slučajno po kakšni pomoti zakon danes ne bo izglasovan ali če ga bodo zavrnili ljudje na referendumu, še vedno imate naš zakon v predalu. Če ne ,vam ga lahko damo, da se pod njega podpišete vi, če je to glavna ovira. In še enkrat vam povem, da je ta zakon, ki ga je vložila Pozitivna Slovenija,

bistveno boljši od tega, o katerem odločate danes.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Marko Pogačnik v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Slovenska demokratska stranka bo predlagani zakon ponovno podprla. Ocenjujemo, da centralizacija upravljanega državnega premoženja pomeni učinkovitejše, transparentnejše in odgovornejše upravljanje državnega premoženja. Ocenjujemo, da vsi ti očitki in zavajanja glede razprodaje državnega premoženja, kraje stoletja so neupravičeni, predvsem pa zakon ima vrsto varovalk, ki bodo onemogočile brezglavo razprodajo državnega premoženja. Pomembno je tudi to, da bo opozicija imela svojega predstavnika v nadzornem svetu, pomembno je, da bo tudi predstavnik Ekonomsko-socialnega sveta sedel notri. Ocenjujemo, da nekih vsebinskih razlogov za referendum ni, kvečjemu so to neki politični razlogi. Referendum bo zelo slab signal za Evropsko komisijo, za Evropsko centralno banko in Mednarodni denarni sklad. Pričakujemo, da bo prevladal razum in da do tega ne bo prišlo.

Predvsem bi pa na koncu radi poudarili, da sprejetje in uveljavitev tega zakona pomeni tudi dolgoročno vzdržnost in stabilnost za pokojninsko blagajno, kajti ta zakon zagotavlja in zavezuje holding, da bo 10 % od kupnine nakazal na Kapitalsko družbo, ki pa bo zagotavljala vzdržnost tega sistema.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Rihard Braniselj v imenu Poslanske skupine Državljske liste.

RIHARD BRANISELJ (PS DL): Hvala, predsednik.

Zakaj je treba Slovenskemu državnemu holdingu dati priložnost? Predvsem zaradi tega, ker bo na enem mestu skoncentrirana in upravljana kompletna državna srebrnina, če temu tako rečemo. Zato, ker bo prvič v zgodovini te države menedžment tega holdinga iskan tudi preko mednarodnega razpisa. Zato, ker je v ta zakon vključena najmočnejša protikorupcijska klavzula. Zato, ker ta državni holding odpravlja veliko pomanjkljivost sedanje Agencije za upravljanje kapitalskih naložb, to pa je preglednost in odgovornost. Sistem holdinga namreč pomeni uporabo določil Zakona o gospodarskih družbah, kjer je odškodninska odgovornost jasno razmejena, poudarjena in transparentna. Nadzorni svet je sestavljen uravnoteženo.

Zaradi navedenega v Poslanski skupini Državljske liste predlagamo, da Slovenskemu državnemu holdingu damo priložnost, in naj končno nekdo tudi dokaže, da je državno premoženje možno upravljati ne samo dobro, temveč tudi vrhunsko. Mi bomo ta zakon podprli.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: V imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov, gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.

Seveda bomo nasprotovali Zakonu o Slovenskem državnem holdingu in podpiramo odločitev Državnega sveta, ki je vložil veto, da ponovno preverimo glasovanje v Državnem zboru o primernosti tega zakona. Poglejte, če že niste poskušali prisluhniti našim argumentom v večurnih, osemurnih, deveturnih razpravah in tudi današnji, vam bom prebral samo del besedila, ki ga je zapisala tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora, povzema pa mnenje oziroma stališče Državnega sveta, pa mi verjemite, da ga Zakonodajno-pravna služba ne povzema zastoj. Zakonodajno-pravna služba v svojem mnenju ugotavlja: "Zakon o Slovenskem državnem holdingu predstavlja novo obliko upravljanja, ki je povsem brez vsebine." Čeprav so ključna vprašanja upravljanja državne lastnine vsebinske narave, o vsebini ne govorite v tem zakonu prav ničesar. In iz tega zakona se ne odpravljajo največje slabosti pri upravljanju državne lastnine – to je predvsem odsotnost lastniške politike in strategije. Nikjer v zakonu ni čutiti lastniške politike, še manj strategije. Seveda pa je še pred sprejetjem strategije predvideno sprejetje klasifikacije naložb, ki bo predstavljala prodajni program Vlade. In ta prodajni program Vlade ste že zapisali v Zakon o izvrševanju proračunov za leti 2013 in 2014 v višini 3,4 milijarde evrov. Gre torej za razprodajo premoženja. In kar je najhuje, spoštovane kolegice in kolegi v Novi Sloveniji, Slovenski demokratski stranki, Slovenski ljudski stranki, Državljski listi in DeSUSu, ta zakon nacionalizira premoženje Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Vsi se sklicujete, da ste za demokracijo, v tem zakonu pa imate zapisano nacionalizacijo premoženja zavarovancev, ki so tisti, ki so ustanovili zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Nacionalizacijo podpirate vse tiste stranke, ki podpirate ta zakon. To je povsem v nasprotju s kakršnokoli demokratično logiko, tako da še enkrat dokazujemo, da ne gre za upravljanje. Gre za nacionalizacijo in potem razprodajo 34-odstotnega deleža Zavarovalnice Triglav pod mizo. In to je organizirana kraja premoženja, ki je Socialni demokrati nikakor ne moremo podpreti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: In še obrazložitev glasu v svojem imenu. Želi kdo besedo? Odpiram prijavo. Gospod Gašpar Gašpar Mišič, izvolite.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Spoštovani predsednik, spoštovane kolegice in kolegi!

Jaz lahko povem samo nekaj in ugotovim, da ni dobro to, kar delate. To je slabo za to državo. To je slabo za naše gospodarstvo.

To boste vi spoznali, ko bo že prepozno. To je pa najbolj žalostno.

Jaz bom glasoval proti.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Jožef Horvat, izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa.

Glasoval bom ponovno za ta zakon, kakor tudi moja kolegica in oba kolega, ker je dosedanje upravljanje državnega premoženja bilo slabo, neučinkovito, praktično brez donosa, ker si preprosti državljan, ko je spremljal delovanje AUKN, si je s sliko lahko ustvaril o tej agenciji, ki je bila neka dvoživka in je nastala na osnovi problematične zakonodaje, ko je na televizijskih zaslonih spremljal permanentne prepire med Pahorjem in ministrom Golobičem, vmes je bila pa še predsednica uprave Agencije za upravljanje kapitalskih naložb. Mi pričakujemo, da bo Slovenski državni holding upravljal najkompetentnejši kader, ki mu je blizu poslovna etika, poštenje, delo za skupno dobro. Ne bo šlo za nobeno nacionalizacijo, ne bo šlo za noben rop. To so floskule, ki jih že dolgo poslušamo in sedaj se jim že tudi vsi smeji. Če bo pa šlo za prodajo, transparentno prodajo, če bo šlo za privatizacijo, to pa je najbrž dobro, saj enostavno v teh 21 letih smo pokazali in dokazali, da enostavno ne znamo oziroma da politika ne zna menedžirati državnega premoženja.

Se pravi, glasujem ponovno za ta zakon o Slovenskem državnem holdingu. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Dejan Židan, izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN (PS SD): Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci. Glasoval bom proti temu zakonu. Ta zakon, kot je sedaj napisan, omogoča nadaljevanje vaše prakse v bolj ali manj podobni sestavi iz leta 2004 do leta 2008, ko ste uspešno potopili Intereuro, zelo skoraj uspešno Luko Koper, izrazito obremenili Mercator in tako naprej. Z upravljanjem, ker pa ima država posredni nadzor, kar je primer AUKN, se to več ne bi dogajalo. Sedanja oblika, ki jo vi predlagate, pa to ponovno omogoča. Zlasti pa skrbi vmesno obdobje, ko ni sprejeta strategija upravljanja državnega premoženja, saj omogoča razprodajo Slovenije v vašo korist, ne pa v korist države Slovenije. Jaz mislim, da to malo premoženja, kar je ostalo, teh 12 milijard oziroma ocena je med 11 do 14 milijard, je treba uporabiti v korist državljanov in državljanov, v korist te države, ne pa v korist političnih strank, ki trenutno vodijo Slovenijo. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Stanko Stepišnik, izvolite.

MAG. STANKO STEPIŠNIK (PS PS): Hvala lepa za besedo.

Glasoval bom tudi proti. To pa iz razloga, ker mislim, da se ne misli resno s tem holdingom. V letih 2013,2014 ni videti nobene izboljšave gospodarske rasti. In če bi bil pravi namen, bi za leti 2013 in 2014 bila neka napoved, kaj se bo z določeno prodajo tega državnega premoženja v Sloveniji naredilo in katere koristi bomo državljani oziroma državljanke in državljani imeli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospa Maša Kociper, izvolite.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Hvala lepa.

Mnogo je razlogov, zakaj ne bom podprla tega zakona. Prvič, ker smo o tem, kako bomo v bodoče upravljali celotno premoženje, ki je še ostalo tej državi, ponovno odločali po nujnem postopku. Drugič, ker je pred nami zakon, ki je po mnenju strokovnjakov ponovno neskladen z ustavo in usmeritvami OECD. Tretjič, ker bo holding z edinim preostalim premoženjem te države razpolagal po načelih zasebnega prava, kot bi šlo za zasebno podjetje enega od članov vlade. S tem premoženjem bo vlada lahko prosto razpolagala, ne da bi morala kogarkoli kaj vprašati. Četrtrič, ker bo vlada v holdingu delovala kot skupščina, se pravi kot organ holdinga in kot oblast, hkrati pa bo obvladovala tudi nadzorni svet, kar je ponovno nasprotju z usmeritvami OECD. Holdingova odgovornost ne bo razpršena, smo slišali v razpravi, nosila jo bo uprava in vlada. Kaj bomo naredili državljani, če bo ta uprava in ta vlada odločala narobe, to sprašujem jaz. Ker prihodek od razpolaganja s kapitalskimi naložbami, vloženimi v holding, ne bo prihodek proračuna, to je peti razlog. Šestič, ker se bo holding lahko vpletal v vsakodnevno vodenje hčerinskih družb. Sedmič, ker za holding ne bodo veljale določbe o javnem naročanju, kar odpira vrata klientelizmu in korupciji. Osmič, ker za holding ne bodo veljale določbe o dostopu do informacij javnega značaja, kar pomeni, da bodo vse informacije, vezane nanj, poslovna skrivnost in bo onemogočena transparentnost.

In končno, glasovala bom proti, ker, žal, ne verjamem v vaše dobre namene.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala. Še gospod Srečko Meh, izvolite.

SREČKO MEH (PS SD): Opravičujem se, gospe in gospodje. Ampak vendarle. Imeli smo zadnjo priložnost ali dobro priložnost, da pokažemo roko sprave tudi sindikatom, pa smo to možnost gladko zavrnili. Danes so posamezniki grozili sindikatom, češ, kaj delajo. Drugič, holding je gospodarska družba, v kateri bodo veljali popolnoma drugačni elementi, kot veljajo danes. Pravijo, da je brez donosa v gospodarskih družbah. Koliko donosa pa dobimo od privatnih družb, lahko kdo to pove? In če je bilo danes

rečeno, da bomo lahko milijardo dobili, dam vam glas, če v proračun zapišete, da boste v naslednjem letu dobili iz holdinga 500 milijonov in leta 2014 milijardo. Naredite to, pa vam bom verjel. Tako vam pa ne verjamem.

In če govorimo o AUKN in o vsem tem, kar radi govorimo – zakaj niste dali strategije v proceduro? Pripravljena je bila, treba je bilo še samo nekaj dodati. Zakaj tega niste dali? Tudi poročila AUKN nismo dobili. Torej nismo želeli vedeti, kaj se dogaja. In gospe in gospodje, gre za privatizacijo. Gospodarska družba bo imela v svoji lasti elektrogospodarstvo v celoti, vse ostale družbe, vse bo zdaj v gospodarski družbi, ki jo bodo upravljali trije ljudje s skupščino, ki jo imenuje slovenska vlada. Gre za izjemno privatizacijo, gre za točno to, kar je gospod Janko Veber povedal.

Gre za nacionalizacijo in ne morem podpreti takšnega zakona. In še enkrat, imate zadnjo priložnost, da naredimo dober zakon in da se ne spustimo v skušnjava, ker bodo ljudje vzeli v roke svojo pravico.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Želi še kdo besedo? Gospod Roman Jakič, gospa Renata Brunskole.

ROMAN JAKIČ (PS PS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik.

Seveda bom sledil temu, kar je Državni svet kot argument predstavil, zakaj je dal veto. Na žalost predstavnika Državnega sveta nismo kljub intervenciji uspeli slišati, da bi podkrepil argumente, zakaj proti. Zakaj sem jaz osebno proti? Zato, ker menim, da se je nekaj podobnega dogajalo že v letih 2004–2008, da so takrat ti isti plejerji, če lahko temu tako rečem, uničili ali pa prodali pod mizo Luko Koper, Mercator, Intereuro, uničili HIT, ki je ustvarjal 3 % družbenega bruto proizvoda. Zanimivo je, da se kolegi koalicije, ko je treba, sklicujejo na ocene OECD, takrat ko jim pa ocena OECD ne paše, pa o njeni ne govorijo. Podjetju, ki ga želite ustvariti, ne bo treba polagati nobenih računov – razen vladi, ki pa bo istočasno lastnik, skupščina in nadzornik hkrati. Nič ne bo več podvrženo javnim naročilom, da ne govorim javni prodaji, ampak bo to stvar posameznikov v vladi, kako se bodo zmenili. Saj že sedaj vidimo, da se predsednik vlade mimo obstoječih organov meni z Grki oziroma ostalimi, kako bo kaj prodal. To je zadnja privatizacija povampirjene oblasti, zadnjič boste vzeli vse državi in seveda vse državljanom.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospa Renata Brunskole, izvolite.

RENATA BRUNSKOLE (PS PS): Hvala lepa.

Predloga zakona ne bom podprla. Namesto da bi šli po vrsti in tako, kot bi bilo prav, da bi najprej pripravili strategijo upravljanja državnega premoženja, da bi sledili načelu transparentnosti in preglednosti, gremo v

obratno smer. Gre za izjemno moč, ki jo s tem pravnoformalno prenašamo iz rok države v gospodarsko družbo, ki bo to premoženje lahko tudi prodala. Da bo bolj jasno, med drugim gre tudi za podjetja kot so Krka, Gorenje, Telekom.

Menim da ni pravi čas, da zakon ni tako pripravljen, da bi se državljanke in državljani in tisti, ki smo izvoljeni s strani ljudstva, odločali o tem, da državno premoženje kar tako izpustimo iz rok. Zakona ne bom podprla.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Želi še kdo besedo? Če ne, prehajamo na glasovanje o zakonu. Glasujemo. O predlogu zakona ponovno glasujemo, kaj pa bi lahko drugega? Ne vem, če želite proceduralno kaj vprašati, lahko vprašate, če je kaj nejasnega, vedno raje prekinem glasovanje.

Izvolite, gospod Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa.

Jaz moram povedati, da sem bil malo zmeden. Nisem vedel, ali naj glasujem za ali ne. Ker jaz mislim, da vi kot predsedujoči preden daste na glasovanje, je treba formulirati sklep. Ne, jaz ga nisem slišal, se opravičujem. Jaz bi prosil, če se le da, da še enkrat formulirate sklep, da poveste in potem o njem glasujemo.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Točka dnevnega reda se imenuje Ponovno odločanje o Zakonu o Slovenskem državnem holdingu.

Glasujemo. Navzočih je 88 poslank in poslancev. Za je glasovalo 51, proti 36.

(Za je glasovalo 51.) (Proti 36.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Preden preidem na 16. točko. Danes je dan branja magnetogramov. Pridobil sem si magnetogram z izjavo kolegice Barbare Žgajner Tavš. Marsikaj sem že slišal v tem državnem zboru na svoj račun in nikoli nisem terjal kakršnikoli opravičil, če pa je vmešana moja družina, bom pa ravnal drugače. Če lahko preberem: "Predsednik državnega zbora, lepo je, če ste pristali na to, da boste z določenim zakonom, ki je parcialen in ki povzroča nove krivice, dodatno reševali svoje sorodnike, na uho mi je prišlo, da je tudi vaš oče eden izmed teh."

Prosil bi, če dejstvo preverite in pričakujem tudi vaše opravičilo.

Izvolite.

BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS): Hvala lepa, predsednik.

Dovolite, jaz se opravičujem, če sem vas prizadela ali napačno komentirala zadeve, ki so mi res prišle na uho. Nisem vas želela prizadeti, nisem želela nikogar diskreditirati in če boste prebrali nadaljevanje stavka v magnetogramu mojega stavka, zelo jasno sem povedala, če se rešujejo zadeve parcialno, bi bilo smiselno reševati, stvari, ki so bile napačno

storjene oziroma krivice, ki so bile povzročene ne samo za 8 tisoč upokojencev, ampak za vseh 26 tisoč in še nekaj upokojencev. Za tem stojim. Če sem napačno prenesla zadeve, ki so mi bile posredovane in so mi prišle na uho, se resnično opravičujem, toliko bolj, če so stvari neresnične. Sem pa, mislim, da dobila odgovor z vaše strani in jaz mu verjamem, da zadeve, ki krožijo, očitno niso resnične in verjamem, da je vaša dodatna obrazložitev tudi pojasnilo vsem tistim, ki takšne neresnice širijo naokrog.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Möderndorfer, proceduralno.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS): Spoštovani predsednik, glede na to, da vodite sejo in ste tudi predsednik Državnega zbora, vas zdaj sprašujem na podlagi tega poslovnika, glede na to, da te točke, in to kar ste vi zdaj omenili, sploh ni na dnevnem redu, me zanima, ali je to vaša posebna pravica, da kot predsedujoči lahko berete magnetograme in vmes med točkami sprašujete stvari, ki jih nihče od poslancev in poslank ne more vprašati, razen, če naredi vzklik "proceduralno", boste verjetno sami sebi to rekli. In me zanima, kje ste dobili zdaj to pravico, da to sprašujete. Vi komentirate edini lahko ta poslovnik v času samega izvajanja. Zato vas prosim, kaj je to zdaj bilo? Da se bom naučil zaradi parlamentarne prakse za naslednjic. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Kot rečeno, če se izrazi neko obrekovanje oziroma neka direktna neposredna laž, imam pravico zahtevati opravičilo. Naredil bi to tudi za vas ali za kogarkoli drugega.

Proceduralno.

Mag. Alenka Bratušek, prosim.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Gospod Virant, to, kar ste naredili ravnokar, velja od zdaj naprej za vse nas. Takrat ko čutimo, da je nekdo izrekel neresnico, bomo prekinili sejo, dobili magnetogram, ga prebrali, zahtevali opravičilo. Od danes naprej velja to za vse ali je to samo privilegij predsednika?

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Če bo nekdo v tej dvorani izrecno nekoga obtožil, obdolžil ali kaj podobnega, se bo to zgodilo v vsakem takšnem primeru, tako kot smo danes enkrat že brali magnetogram, ker je nekdo zlorabil repliko.

Mag. Barbara Žgajner Tavš, proceduralno.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS): Hvala lepa, predsednik. Tokrat pa bom jaz izrazila oziroma izkoristila proceduralni postopek in vas prosila, da ne uporabljate tako obtožujočih besed. Moje besede niso laž. Jasn sem povedala, da mi je prišlo na uho. To ni laž. In prosim jaz vas za opravičilo. Toliko pa mislim,

da smo vsi sposobni v Državnem zboru sodelovati drug z drugim na korekten način. Vi ste mene postavili na laž in obtožili, da lažem, jaz pa sem še enkrat povedala tisto, kar mi je prišlo na uho. In to ni bila trditev.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Proceduralno, gospod Möderndorfer.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS): Glejte, predsedujoči, mi imamo en resen problem. Ko vi vodite sejo, veljajo ena pravila, ko vodijo podpredsedniki, so pa druga pravila. Včeraj, ko smo imeli poslanska vprašanja tukaj, je minister Turk obdolžil poslanko, da laže, kar je zelo nenavadno. Nihče ni reagiral v tej dvorani, nihče ni zahteval zapisnika ali česar koli drugega. To enostavno je nedopustno, kar se zdaj dogaja v Državnem zboru. Vi pa ste si kot predsednik Državnega zbora izborili svojo parlamentarno prakso, ki jo zdaj ne znamo uvrstiti in ne vemo, kako jo bomo uvrščali. V resnici, če vprašam vse tri podpredsednike ali pa gospoda Tanka, večnega razlagalca parlamentarne praske, ne bo znal točno razložiti, kje najdemo to v poslovniku. Razumite me, da sem izredno slabe volje, ker imate različne centimetre in vatlje za različna vprašanja in dogodke v Državnem zboru. In to mi ni všeč.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Izrazili ste svoje stališče.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS): Predsedujoči, nisem dobil odgovora na vprašanje, ki sem ga postavil. Proceduralno vprašanje je bilo. Nisem dobil. Vi ste edini, ki razlagate... / oglašanje iz dvorane/ Ali lahko, prosim, dokončam? Vi ste edini, ki lahko razlagate med med samo sejo. Na podlagi česa ste vi to obrazložili? Dajte mi razložiti, da bom vedel za drugič. Jaz namreč ne vem. Jaz bi rad zaščitil svojo poslanko Barbaro Žgajner Tavš, ker je vi ne znate, ker ustvarjate svoja pravila.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala. Proceduralno? Ne. Hvala.

Nadaljujemo s prekinjeno 16. točko dnevnega reda, to je Ponovno odločanje o Zakonu o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank.

Tudi tukaj gre za ponovno odločanje in bo zakon sprejet, če bo glasovalo za 46 ali več poslank in poslancev. Želi kdo obrazložiti glas v imenu poslanske skupine? Odpiram prijavo.

Gospod Roman Žvegljč v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke, izvolite.

ROMAN ŽVEGLIČ (PS SLS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik.

V Slovenski ljudski stranki ne bomo podprli veta, ampak bomo zakon še enkrat podprli. Zakon bomo podprli še enkrat zato, ker

smo prepričani, da moramo pri sanacijah bank prekiniti z dosedanja prakso nenehnih dokapitalizacij. Želimo, da naše banke ne bi bile vreče brez dna, da se ne bi ukvarjale s svojo preteklostjo in da se posvetijo kreditiranju gospodarstva, ne pa da se preko dokapitalizacij počistijo same. Zakon bomo podprli tudi zato, ker nimamo zagotovila, da bi jim skozi dokapitalizacijo bank to uspelo. Nimamo več let časa, da se banke postavijo na noge, med tem časom pa jim tuje banke speljujejo komitente. Irska, ki ste jo velikokrat omenili, je po napovedih v prvem polletju že imela sicer šibko in rahlo gospodarsko rast, napoveduje se ji do konca leta malo boljše.

Poslanci Slovenske ljudske strank bomo še enkrat podprli zakon, ker je ključna rešitev za trenutni bančni sistem. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: V imenu Poslanske skupine Nove Slovenije mag. Matej Tonin, izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Sanacija bančnega sistema je potrebna. Imamo dve orodji, na eni strani dokapitalizacije, na drugi strani izločitev slabih terjatev. Zgodovina je pokazala, da dokapitalizacije doslej niso delovale, ostaja nam edina možnost, to pa je izločitev slabih terjatev. Poleg tega pa ta naš predlog omogoča tudi to, da če bo treba, se bo lahko uporabljalo tudi, v navednicah, opozicijsko orodje za reševanje bank, to pa je dokapitalizacija. In kdor koli želi slovenskemu gospodarstvu dobro, bo z vsem veseljem podprl ta zakon, ker je to edini način, da poskušamo rešiti, kar se rešiti da. Če pa pustimo, da zadeva propada naprej, potem bomo pa mi zašli v nek cikel, iz katerega enostavno nikoli več ne bo rešitve.

Seveda bomo ponovno podprli ta zakon.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: V imenu Poslanske skupine SDS mag. Andrej Šircelj. Proceduralno mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Zdaj ne vem, če nas je zaradi tega, kar je prej povedala kolegica, treba izbrisati iz seznama tistih, ki smo na vrsti, da govorimo, ampak če sem dobro gledala, sem za gospodom Žvegličem na vrsti napisana jaz. Tako da vas sprašujem, če je to mogoče povezano s prejšnjim...

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Se vam opravičujem in izvolite, imate besedo. Prosim, mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Hvala, gospod predsednik, pa upam, da se kaj takšnega ne bo večkrat ponovilo.

Govorimo o slabi banki, četrti, peti, šesti v tej državi poleg vseh slabih, ki jih že imamo. Si bom pa zdaj sposodila besede

gospoda Šircelja, ko je bil tam za govornico in se zelo strinjam z njimi. Rekel je pa tako: "Nesporno bi bilo za pričakovati, da bodo tisti, ki so povzročili nastanek terjatev, to tudi reševali." Kdaj so terjatve nastale, vemo, gospod Šircelj. 2006 do 2008 največ. Kdo je takrat vodil vlado, vemo. Gospod Janša. Prva njegova vlada. Ti, se pravi vi bi to najraje pometli pod preprogo. In za to gre. Se zelo in globoko strinjam z vašimi besedami. Ne vemo, katere terjatve, ne vemo, koliko, ne vemo, po kakšni ceni. Vemo pa, da bo to Slovenke in Slovence stalo 4 milijarde. 4 milijarde evrov! Jaz upam, da se vsaj približno zavedate, koliko je to denarja.

Pozitivna Slovenija tako slabega zakona ne podprla. Ne bo podprla zakona, ki bo vsakega Slovenca zadolžil za dodatnih 2 tisoč evrov. V petek ste ga za tisoč 340, s tem zakonom ga boste zadolžili za dodatnih 2 tisoč evrov. Saj se še spomnite besed predsednika Ivana Janeza Janše: "Zadolževanja je konec." Samo ni povedal kdaj.

Števec, ki ste ga imeli do nastopa vaše vlade na spletni strani, to je števec višine javnega dolga, bi bilo zelo smiselno obnoviti. Bi bil zelo poučen in zelo zanimiv tudi za nas na tej strani. Tako da razmislite o tem.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: V imenu Poslanske skupine SDS mag. Andrej Šircelj, izvolite.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, gospod predsednik za besedo.

Slovenska demokratska stranka bo ta zakon ponovno podprla. Razlogi so jasni in transparentni. Glede modelov, ki so na razpolago, imamo na eni strani dokapitalizacijo, na drugi strani kombinacijo dokapitalizacije in tudi ustanovitev posebne družbe za sporne terjatve. Glede na to, da dokapitalizacije v preteklosti niso bile učinkovite in da, ponavljam, kar me je citirala tudi kolegica Bratušek, tisti, ki so ustvarjali sporne terjatve, verjetno niso v vlogi, da jih bodo tudi reševali. Tukaj pa je vprašanje, kdo ustvarja sporne terjatve. Ali je to Državni zbor, ali je to Vlada Republike Slovenije, ali so to občinski sveti ali pa so to uprave bank in nadzorni sveti v upravah bank? Jaz mislim, da kolegici Bratušek sploh ni treba razlagati o tem, da uprave banke na kreditnih odborih odobravajo kredite in da te uprave nadzorujejo nadzorni sveti in da nadzorni sveti v državnih bankah dobivajo informacije, mesečne ali tedenske ali takrat ko imajo na razpolago, kadar si zahočejo, izpostavljenost banke do posameznih komitentov. To piše v Zakonu o bančništvu. In nadzorniki in nadzornice, mislim, da je tudi gospa Bratušek bila nekaj časa nadzornica Nove Kreditne banke Maribor, so odgovorni skupaj z upravami bank za tudi sporne terjatve. Zaradi tega je popolnoma neumestno enačiti in nestrokovno, če želite, enačiti sporne terjatve s tem, kdo je bil na vladi. Pa me popolnoma nič ne moti, če je bila to tudi

takratna vlada Janeza Janše. Za sporne terjatve so odgovorne uprave, nadzorniki in Banka Slovenije, ki ima lahko vse in pridobi vse informacije o tem, kdaj je bil dan kredit, komu, kakšna so bila zavarovanja. V prvi vrsti pa so to nadzorni sveti in nadzorniki in nadzornice. Toliko glede tega.

Glede na to, da je zakon dober, da rešuje ne samo banke, ampak tudi gospodarstvo, bo Slovenska demokratska stranka podprla ta zakon. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: V imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov gospod Matevž Frangež, izvolite.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Ta zakonski dvojček, zakon o holdingu in zakon o slabi banki, predstavlja največjo transakcijo, ki je bila kadarkoli opravljena na tleh te države. Z dvema zakonoma prenašate premoženje vredno med 15 in 16 milijardami evrov. Primerljiva transakcija, a bistveno nižjega ranga je bila poročstvo za avtoceste v času prve vlade Janeza Janše. Tista transakcija je povzročila, da je praktično v tej krizi propadlo celotno slovensko gradbeništvo. S kakšno lahkotnostjo to počnete. Izbrali ste koncept, ki je dražji, ki je tehnično zapleten, ki odpira vrsto vprašanj o vrednotenju, ki odpira vrsto vprašanj o tem, kaj sploh slaba terjatve je, ki omogoča zaradi vsega navedenega široko polje špekulacij in malverzacij in posledično oškodovanje javnega premoženja in javnega interesa. Koncept, ki ste ga izbrali, je predrag. Na drugi strani imate poceni ali cenejšo alternativo. In to je dokapitalizacija bank. Lahko govorite o tem, da smo dokapitalizirali že 15 let. Ampak, veste, ko smo enkrat dokapitalizirali, so te banke prinašale tudi dobiček, potem pa je prišla kriza. Pred tem pa je bilo neodgovorno podeljevanje politično aranžiranih kreditov za tajkunizacijo, za pregrevanje gospodarstva, iz katerega nismo prispevali nič k povečani konkurenčnosti. Pozivam vas, zavrnite ta zakon. Zavrnite ta zakon, ker na koncu ne bo rešil ničesar in ne bo dosegel tistega, kar bi bil njegov cilj: preseganje kreditnega krča, zagon kreditne aktivnosti. Situacija je preveč resna in nimamo več luksuza, da bi se pogovarjali drug mimo drugega. Zavrnite ta zakon in vzemimo si to priložnost, da naredimo boljše rešitev. V nasprotnem primeru se bojim, da se vidimo na referendumu. Ampak takrat ne kažite s prstom na opozicijo, na sindikate, na strokovne institucije, kot sta Evropska centralna banka in Banka Slovenije. Takrat se ozrite sami vase in vedite, da je referendum z vsemi negativnimi posledicami, ki jih bo prinesel, vaša odgovornost, ogledalo vaše arogance, samozavarovanosti, napuha in, upam si trditi, tudi scenarija, po katerem boste opravili masovno privatizacijo in razprodajo našega premoženja.

Socialni demokrati bomo zakonu tudi tokrat nasprotovali.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: V imenu Poslanske skupine Državlanske liste gospod Rihard Braniselj, izvolite.

RIHARD BRANISELJ (PS DL): Hvala, predsednik.

Zakaj že država rešuje svoje banke? Zato, da zaščitijo davkoplavevalski denar. To je jasno. Ta trenutek odločamo o tem, ali je ta model pravilen. V Državlanski listi iskreno stojimo za tem, da je ta model pravilen. Zato bomo ta zakon podprli.

Mogoče še nekaj stvari, zakaj je ta zakon dober. Zaradi tega, ker bo ta institucija, ta družba za upravljanje teh slabih terjatev na enem mestu profesionalno upravljala vse te terjatve, ki bodo eventualno prenesene na to družbo. Druga stvar. Ta zakon prinaša trikratno podaljšanje rokov, ki veljajo v civilnih in kazenskih zadevah. Več kot dovolj časa za naše organe pregona in uprave, da iztirjajo vse tiste, ki so kazensko in materialno odgovorni za nastalo stanje. Pa še ena zadeva. Noben zakon sam po sebi ne prinaša rešitve, prinesla jih bo izvedba tega zakona. Mi pričakujemo, da bodo kadrovane uprave in nadzorni sveti z vrhunskimi strokovnjaki, in da bo ta rešitev dala rezultat, kot si ga želimo.

Državlanska lista bo to podprla.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Želi kdo obrazložiti svoj glas v svojem imenu? Odpiram prijavo.

Besedo ima gospod Jožef Horvat. Kolega Židan, če se izklopite, prosim. Hvala.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, predsednik. Hvala lepa, kolega Dejan.

Sam bom ponovno podprl Zakon o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank, kar bo storila tudi Poslanska skupina Nove Slovenije.

Skrbi me serija vetov, skrbi me serija referendumov. To niso dobre rešitve in ni pot iz krize naše države. Posebej me skrbijo sindikati energetike, ki na eni strani pričakujejo čimprejšnjo finančno podporo in tudi mednarodno pogodbo z Evropsko investicijsko banko, vendar ne vem, kako gre to skupaj. Državljanke in državljani pravzaprav prej kot dobre plače in dobre pokojnine pričakujejo pravno državo. In v koalicijski pogodbi imamo jasno zapisano, da bomo s tem, ko bomo identificirali slabe terjatve, identificirali tudi odgovorne ljudi. To pa so uprave in nadzorni sveti. In jasno sporočam slovenski javnosti, slovenskim davkoplavevalcem, da bomo koalicijsko pogodbo v tem pogledu v celoti stoprocentno realizirali, tudi če bo šlo za koga izmed nas tu prisotnih.

Konceptov je seveda več. Koncept dokapitalizacije je padel že nekajkrat. Naš koncept, vladni oziroma koalicijski je nekoliko drugačen. Mi smo prepričani, da bo uspel z dobrimi kadri, s kompetentnimi ljudmi, ki jim je

blizu Slovenija, ki jim je blizu poslovna etika in morala.

S strani Poslanske skupine Nove Slovenije bomo prispevali štiri glasove za ta zakon. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Gašpar Gašpar Mišič.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Predsednik, hvala.

Kot veste, nas Irci opozarjajo, ne ponovite naše napake z ustvarjanjem slabe banke. Ugledni irski ekonomist gospod Brian Lucey je svetoval Vladi Republike Slovenije, naj nikar ne ponavlja irskih napak pri modelu slabe banke. Povedal je, da slaba banka na Irskem ni rešila težav gospodarstva, posojilni krč ni popustil, obseg posojil pa se še vedno zmanjšuje. "Ko smo dobili slabo banko," je povedal, "so vsi trdili, da bo država dobila svoj denar nazaj, zdaj pa postaja jasno, da temu ni tako." Enako je tudi Evropska centralna banka na stališču, da bi država morala dokapitalizirati banko s pravih denarjem, ne pa z državnimi obveznicami, kar predvideva slovenski zakon o slabi banki. Tisti, ki naj bi jim ta zakon pomagal, se s tem ne strinjajo. Zakaj jim ne prisluhnemo oziroma zakaj jim ne prisluhnete? Nihče ne pove konkretno, katera podjetja, ki poslujejo slabo, še imajo potencial in kako se bodo rešila. Ni sprejemljivo, da z državnim zadolževanjem in denarjem davkoplačevalcev slabe terjatve zasebnih bank tudi odkupujemo. To naj rešijo sami zasebni lastniki. Ko pa je šlo za reševanje delavcev v Primorju, ste razmišljali drugače oziroma ravnali drugače. Večni problem je v slabem nadzoru. Do sedaj so vsi nadzorniki meditirali in niso nadzirali.

Zato jaz tega zakona ne bom podprl, ne morem ga podpreti, pa tudi druge, ki trezno razmišljate, pozivam, da ga ne podprete, kajti zakon bo prinesel samo še večjo zmedo v slovenski prostor. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Darko Jazbec, izvolite.

DARKO JAZBEC (PS PS): Hvala za besedo.

Kadar mi neke vsebine niso ravno najbližje, takrat se običajno kot poslanec ozrem na to, kaj pravi stroka. V primeru te banke je celotna širša strokovna javnost močno proti. V roke mi je prišel zanimiv članek iz leta 2009, kjer sedanji minister za finance gospod Šušteršič opisuje vse razloge, zakaj je slaba banka najslabša rešitev. Pravi, da je to v bistvu nagrada za tiste menedžerje in podjetja, ki so slabo delala. Piše, da bi to bila praktično nacionalizacija nekaterih bank, v temu primeru A banke, in da si tega ne bi smeli dovoliti, ker je to isto, kot če pred hišo ne bi skidali snega pozimi, pa ti potem vzamejo hišo.

Želel sem povedati, to je obširen članek gospoda Šušteršiča, da resnično slaba banka ni

dobra rešitev in glasoval bom proti, ker stroka tako pravi. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospa Renata Brunskole, izvolite.

RENATA BRUNSKOLE (PS PS): Hvala lepa.

Tudi sama tega zakona ne bom podprla. Prej je bilo govora o spornih terjatvah. Za sporne terjatve so odgovorni kreditojemalci, ki ne poravnajo svojih obveznosti. Res so razlogi lahko izredno različni, tudi prenehanje delovanja podjetja. Seveda so odgovorne tudi banke zaradi dejstva, v kolikšni meri so bila preverjena tveganja in rizičnost posameznih naložb pa tudi ustreznost in zadostnost zavarovanja posameznih naložb oziroma kreditov. Nadzorni sveti bank pa so odgovorni v toliko, kolikor so bili seznanjeni s tovrstnimi morebitnimi tveganji oziroma so bili premalo seznanjeni z večjo rizičnostjo naložbe, saj se v tem primeru tudi ne bi odločili in tega podprli. Ustanovitev slabe banke, kot so povedali bančni strokovnjaki, ni najhitrejša in niti ne najbolj učinkovita pot za stabilizacijo bančnega sistema, predstavlja pa očiščenje bank slabih terjatev, torej pomeni večjo možnost prodaje bank v državni lasti, torej bodo banke čiste slabih terjatev. Ta zakon pa ne vodi do odprave kreditnega krča, kar najbolj zanima davkoplačevalce, tako podjetja tako fizične osebe. Torej to ne pomeni, da bodo podjetja hitreje dobila kredite, da se bo s tem sprejetim zakonom to rešilo. Bančni strokovnjaki nas zato tudi opozarjajo, da se najprej razmisli o zadevi in se potem ukrepa. Še sami ne vemo, koliko pravzaprav je slabih terjatev, kateri so kriteriji in katere terjatve pravzaprav bodo uvrščene v slabo banko.

Zaradi toliko nedorečenosti res ne morem zakona podpreti.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Gospod Srečko Meh, izvolite.

SREČKO MEH (PS SD): Gospe in gospodje, pet razlogov je, zakaj ne morem, seveda jih je veliko več, podpreti zakona. Najprej zato, ker nekateri grozite, da se bodo zgodili veti in referendumi, in se čudite, zakaj se to zgodi. Zato, ker zakoni niso bili usklajeni, ker ne poslušate zdravega razuma in ne stroke, prvič. Drugič, pravna država – lahko bi že zdavnaj dokazali in začeli iskati tiste, ki so kaj narobe naredili. Pravna država je seveda tudi to, da predsednik Vlade pride na sodišče, ko ga kličejo, ne da ima razloge in da na sodišče ne pride. To je pravna država. Ne govoriti o pravni državi, če on tega ne naredi. In Zakon o poroštvu, ki smo ga tukaj sprejeli, v tem državnemu zboru. Ali ga kdo spoštuje? Ne spoštuje. To se pravi, da ne spoštujejo lastnih zakonov in ne zahtevamo, da se to naredi. Pa nekdo pravi, da bomo zdaj pogojevali sindikate energetike s tem, da porošstva energetiki ne bodo dobili, lepo vas

prosim! Tretji razlog, gre za štiri milijarde, ki jih bomo dali kot poročilo in ki so kasneje seveda lahko točno to, kar pomeni štiri milijarde našega denarja. Med njimi je, gospe in gospodje, tudi Zvon v višini ene milijarde. Slovenski Cerki bomo skozi proračun dali milijardo evrov, to je treba povedati. In četrty, ob sprejetju zakona nismo dobili prav nobenega odgovora. Spomnite se, ko so predstavniki Vlade sedeli tukaj. Ali so odgovarjali na naša vprašanja? Niso odgovarjali na naša vprašanja, odgovorov seveda nismo dobili. In pa gre za prodajo, ko smo prej govorili o holdingu, gre za prodajo tudi bank. Čiste banke bomo prodajali, brez slabih terjatev, in to je najslabše.

In zato še enkrat, ne bom dal glasu.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Jerko Čehovin, izvolite.

JERKO ČEHOVIN (PS PS): Hvala.

Tudi jaz ne bom glasoval za. Pa ne, da sem proti sanaciji bank, ampak sem proti načinu, za katerega se je ta koalicija odločila. V celotnem postopku ni bilo možno imeti neke poglobljene resne razprave tudi o drugih možnostih, ki so bile ponujene. Dejansko smo bili prisiljeni v neko situacijo, ko se je sprejelo neko okostje, nek način in potem smo morali prilagoditi vsebino temu, kar je bilo sprejeto.

Prej pri eni drugi točki smo z lahkoto nacionalizirali oziroma dokončno nacionalizirali del pokojnin. Sedaj bomo pa socializirali nekatere sporne kredite, in to privatne kredite, zasebne kredite v breme davkoplačevalcev. Tukaj pa ni problem. Menim, da gre pri celi stvari ne toliko za reševanje, resnično reševanje bank, ampak predvsem za to, da se izloči stroka, da se izloči Banka Slovenije, da se izloči sam bančni sistem in ne nazadnje, da se iz tega izloči tudi opozicija. Ne nazadnje ne pozabimo, da bodo tiste smeti prišle čez pet let v holding.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Janko Veber, izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.

Če smo pri prejšnjem zakonu o Slovenskem državnem holdingu poslušali, kako je vse narobe, ker imamo državna podjetja, ker imamo državno lastnino in da je treba to čim prej prodati in privatizirati, potem lahko pri tem zakonu ugotovimo, da pa namenjate 4 milijarde evrov odkupu dolgov zasebnih podjetij. Kako? Poglejte, ni pol ure mogoče razlike v teh razpravah, enkrat trdite, da je državno premoženje največje zlo v Republiki Sloveniji, sedaj pa 4 milijarde predvidevate za odkup dolgov zasebnih podjetij. In to bo prišlo na pleče države, na pleča vseh nas. Ali čutite to neuskajenost in dejansko zmedenost, ki jo povzročate v državi? Še nekaj. Ne gre samo za kredite, ki jih ne morejo podjetja vračati zaradi gospodarske krize, recimo, gre tudi za podjetja, ki imajo kredite, pa zelo dobro poslušajo. To so

zasebna podjetja, ki dobro poslušajo, imajo kredite na bankah, ampak tudi te želite kupiti. V nobenem primeru, spoštovane kolegice in kolegi, ne gre za to, da rešujete gospodarstvo, da rešujete državo, da pomagate ljudem, ampak gre zgolj in samo za plenilski interes. Plenilski interes skozi nakup 12 milijard vrednega premoženja v državni lasti. Tukaj pa boste preprodajali zasebna podjetja, da si jih boste lahko podredili. In kar je še huje, odkupujete tudi kredite fizičnih oseb. Nekdo, ki je najel kredit za izgradnjo hiše, boste ravno tako lahko odkupili ta kredit in ga prenesli na družbo za upravljanje terjatev bank. In tudi tega posameznika, ki je zgradil hišo, boste lahko izsiljevali s spreminjanjem pogojev vračanja kredita, da bo primoran prodati svojo nepremičnino.

Mafijski posli, kot je dejal predsednik Vlade, in tega zakona ne morem podpreti.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Še kdo? Še en krog prijave. Besedo ima mag. Damjana Petavar Dobovšek.

MAG. DAMJANA PETAVAR DOBOVŠEK (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči, za besedo.

Dejstvo je, da je prejšnja vlada po mojem mnenju podcenjevala problem javnih financ in tudi problem sistemskih bank, ki so v neposredni in posredni lasti države. Dejstvo je tudi, da so bile banke slabo upravljane, ne samo slabo upravljane, ampak tudi slabo nadzorovane in slabo regulirane. Zato imamo danes slabe terjatve in situacijo, kakršna je. Vlada predlaga rešitev, in to sistemsko rešitev. Poglavitni ukrep je prenos teh slabih terjatev iz bank na sklad. Večkrat je že bilo rečeno, da ta prenos ne bo avtomatiziran, ampak je določen mehanizem prenosa in cena prenosa. Po dolgoročni ekonomski vrednosti, ki se bo določala po določenih metodah in po pravilih z določenim pravilnikom. Zgornja meja poročila obsega 4 milijarde, vendar se bo ta javni dolg odplačeval na različne načine in bo samo trenutno, začasno povečal javne finance, vendar je pričakovanje, da se bo javni dolg v petih letih tudi poplačal. Namen zakona je ohranitev stabilnosti finančnega sistema v celoti. Cilji so jasni. Cilj ustanovitve te družbe in sklada je izvajanje ukrepov na način, da se zagotovi gospodarna uporaba javnih sredstev in povrnitev proračunskih sredstev, pospeševanje kreditiranja nefinančnega sektorja, privatizacija bank in tudi, kar je najbolj ključno, ugotavljanje odgovornosti za nastanek slabih terjatev bank, odprava kreditnega krča in pomoč pri oživitvi podjetij, predvsem mikro, malim in srednjim podjetjem ter samostojnim podjetnikom in jim dati možnost za financiranje dejavnosti.

To je osnovna in ključna prioriteta te vlade, zato jaz ta zakon podpiram.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Magister Dejan Židan, izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN (PS SD): Hvala, predsednik, za besedo. Spoštovane poslanke in poslanci!

Vsaj v dveh stvareh se strinjamo. Prvo je, lumpov več nihče noče gledati ne v tem državnem zboru ne v tej državi, in je pravilno, da se obravnavajo, kot se pač lumpi morajo. Tukaj mislim, da je soglasje prisotno in upam, da bo tudi kdaj urejeno hitreje v tej državi. Drugo, banke so razlog, da imamo v tem trenutku v Sloveniji verjetno tudi negativno gospodarsko rast in da v bistvu gospodarstvo, obrtništvo, kmetijstvo ne morejo najemati kreditov pod nekimi normalnimi pogoji. Težava je v rešitvi. Težava, ki jo verjetno vsi vidimo, je pa naslednja. V trenutku, ko vsi pomembni slovenski ekonomisti in strokovnjaki, kot sta dr. Bole, dr. Ribnikar, ko pomembni evropski strokovnjaki, ko pomembne evropske in svetovne institucije pravijo, da obstajata dve rešitvi, ampak ena je slaba, in tudi tam, kjer smo je sprobali, to je na Irskem, je delovala slabo, je državo preveč obremenilo, učnika pa ni, jaz ne razumem, zakaj potem iščemo pot po tej rešitvi. Zakaj iskati pot po rešitvi, ki je bistveno dražja? Zakaj iskati pot po rešitvi, ki dokazljivo potrebuje dosti več časa, da mogoče da učinek ali ga pa tudi ne da, ob tem da se zavedamo, da v strokovni javnosti in v praksi ni znan model, kako določiti tržno ceno slabih terjatev. Če bi obstajal model, kako določiti tržno ceno slabih terjatev, je sedanji minister, ki očitno ima zgodovinski spomin tako, da ga nima, sam dobro napisal, da če bi tržna cena obstajala, potem naj ne posega država, ampak trg, ki naj odkupi slabe terjatve. Nobeden ne zna določiti slabih terjatev in njihove cene. Če so ocenjene previsoko, je jasno, kaj to pomeni: da državljanke in državljani iz svojega žepa financiramo privatne lastnike bank. Če so pa ocenjene prenizko pa pomeni, da v bistvu banke upravljamo v kapitalno neustreznost.

Pozivam vas, da ne delate Sloveniji škode in poiščete model, ki bo deloval takoj in bo cenejši. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Gospa Maja Dimitrovska, izvolite.

MAJA DIMITROVSKI (PS PS): Hvala za besedo.

Zakona ne bom podprla. Zanimiva je namreč izjava v zaključku kolumne Mire Polž, ki je bila objavljena v Nedelu, navajam: "Slaba banka je sabotaža velikega formata. Janševa celotna politika pelje Slovenijo v gospodarsko-socialni zlom in družbeni kaos."

Gospa in gospodje, formula je zelo enostavna: odpraviti kreditni krč in reprogramirati kredite gospodarskim družbam, ki kažejo razvojni kapital. In za vse to ne potrebujete nobenega zakona. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Maša Kociper, izvolite.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Hvala, predsednik.

Žal je obrazložitev glasu edini način, da se opredelimo glede tega veta. Glasovala bom proti, ker predlog zakona ne odgovarja niti na eno dilemo ali vprašanje, ki so ga v razpravi izpostavili poslanci ali strokovnjaki. Glasovala bom proti tudi zato, ker je zakon v nasprotju z Zakonom o banki, z Zakonom o gospodarskih družbah in zelo verjetno ponovno v nasprotju z ustavo. Pomisleke na zakone je izrazila Banka Slovenije, protikorupcijska komisija, Upravo sodišče, Evropska centralna banka, Zakonodajno-pravna služba in celo, kot vidimo, Državni svet z vetom. Kot smo danes v razpravi že slišali, je celo gospa Merkel, vaša gospa Merkel, opozorila, da je kakovost kriznih zakonodajnih rešitev bistveno pomembnejša od hitrosti njihovega sprejemanja. Ta rešitev ni dobra in ni preiščena. In nazadnje, zato sem se tudi javila k besedi, glasovala bom proti, ker me boli, da bodo ceno te krize in propada bank, ki jo je povzročil, rada rečem, podivjani in neregulirani finančni sektor, plačali državljani, ljudje, nič pa lastniki in upravljavci bank. In to se mi zdi blazno krivično. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Jožef Jerovšek, izvolite.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz bom glasoval za zakon, in to ravno zaradi tega, da naši državljani ne bodo plačevali ropa, ki se je zgodil v bankah, ko so si eni milijarde denarja vzeli iz bank in danes so s te vaše strani izključno prizadevanja, kako zaščititi tiste, ki so odgovorni za rop bank ali, kot v Nemčiji pravijo, banditizmu v bankah.

Ta prizadevanja, kako zaščititi te ljudi, so več kot očitna. Zaradi tega je ta zakon edina rešitev, kajti predvideva, da se odprejo kreditne banke, se ugotovi, kdo je odobral te slabe terjatve, odgovorni pa so dolžni takoj naznaniti organom pregona tiste ljudi, ki so bili odgovorni za take slabe terjatve. In zastaralni roki se štirikrat podaljšajo. In tega vas je strah. Slišim, da so tisti, ki sedijo na milijardah, pripravljani plačati, izredno dobro plačati tiste, ki bodo zaščitili, da ne bodo odgovarjali za ta dejanja. In zaradi tega sem žal sinoči videl, da tudi gospa Bratušek ne priznava, da je pogledala v banke. Včeraj je izjavila, da "s slovenskim bankami se jaz kot direktorica direktorata na Ministrstvu za finance nisem srečevala". Ja, ampak se je kot nadzornica Kreditne banke Maribor. In sedaj je to splošno prizadevanje, kako preprečiti terjatev odgovornosti. Mi pa moramo skozi odgovornost ugotoviti, kdo so odgovorni in da pridejo pred roko pravice in da se ta denar vrača. In treba je poslati ljudi, da ne bodo nasledili tistim, ki propagirajo v tej zadevi referendum, kajti tisti bodo odlično poplačani od teh, ki imajo denar. Ljudje pa bodo ogoljufani. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Marijan Pojbič.

Gospod Jakič, proceduralno, izvolite.

ROMAN JAKIČ (PS PS): Spoštovani predsednik, v skladu s prakso, ki ste jo uvedli, bi prosil, da odgovorite oziroma da pozovete gospoda Jerovška, da se opraviči za očitne laži.

Nihče na tej strani ni pobasal milijardo evrov iz bank in jo nekam odnesel. Kot ste vi prej odreagirali in bili užaljeni, ker je nekdo nekaj rekel o vaši družini oziroma očetu, bi bilo primerno, da tudi vse ostale poslance opozorite, ko izrekajo kar počez laži o tem, da je nekdo na tej strani vzel denar v bankah in ga nekam odnesel. Prosim, če vsaj na tem nivoju isto odreagirate, kot ste sami zase.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Želi še kdo proceduralno?
Izvolite.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS PS): Spoštovane kolegice in kolegi!

Jaz res nisem za to, da delamo cirkus iz tega parlamenta. Ni mi všeč, ko se v tej dvorani dela cirkus. Ampak soglašam s kolegom Jakičem, da je treba uporabiti enake vatle za vse. Mi imamo strahove, ki smo jih v razpravi o slabi banki in o holdingu zelo natančno razložili. Še več. Bili smo tako natančni, da smo povedali, kje natančno vidimo pasti. Tudi za morebitno okoriščanje. A pri tem nismo pokazali s prstom recimo na gospoda Jerovška ali druge predstavnike vladajoče koalicije. Jaz tudi menim, da referendum v dani situaciji ni najboljša pot, ampak očitno je nujen, da se preprečijo neumnosti te oblasti. Ampak trditi, da tisti, ki dopuščamo ta referendum in če referendum bo, vam jamčim, da bomo na njem skušali javnost prepričati, da ti zakoni niso dobri, da predstavljajo škodo, da so predragi. Ampak nikar ne mislite, da bomo to počeli zaradi tega, ker branimo privilegije neke tranzicije na levi ali desni strani. Nasprotujemo tem rešitvam zato, ker so slabe in ker so predrage in ker so prenevarne za prihodnji razvoj te družbe. Predsednik, vljudno vas prosim, da pozovete poslanca, ki je bil izjemno žaljiv do nasprotnikov tega zakona, da se ustrezno opraviči.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Poglejte, tudi jaz bom to razpravo sedaj prekinili. Nihče ni bil poimensko omenjen s strani gospoda Jerovška, če se je kdo poimensko prepoznal, naj prosim pove. Jaz nisem slišal nobenega imena, niti noben sorodnik ni bil omenjen, nič osebnega ni bilo. Lahko vsakdo sam oceni razpravo, lahko se z njo strinjate ali ne, navsezadnje tudi ljudje preko prenosa gledajo in si lahko ustvarijo svoje mnenje.

Besedo ima pa gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovani gospod predsednik!

Uvodoma moram povedati, da bom ta zakon ponovno podprl, ker sem prepričan, da je

zakon dober in da je v tej dani situaciji še kako potreben.

Vsi se zavedamo tukaj in slovenska javnost se v celoti zaveda, da je banke treba očistiti slabih naložb. Zakaj se zaveda? Vsi vemo, da je v tem trenutku in sedaj najkasneje priložnost, da začnejo banke normalno kreditirati gospodarstvo. Vsi se tega zavedamo. In kako bomo to storili, če se bodo banke ukvarjale s svojimi problemi? In ta zakon prav to želi doseči. Vseskozi nam poskušate podtikati in slovensko javno opozarjati na to, da ta vlada ni storila čisto nič za to, da bi na prihodkovni strani nekaj storila, da bi se odpirala nova delovna mesta. In ravno ta zakon je eden izmed tistih, ki je ključen in še kako pomemben, da bomo do tega cilija prišli. In jaz sem prepričan, da ga tukaj v državnemu zboru ni, ki bi upal trditi, da to ne drži.

Prav tako ta zakon uvaja odgovornost. Izjemno pomembno je, in slovenska javnost, državljanke in državljani, ljudje, Slovenke in Slovenci imajo pravico izvedeti, kdo je tisti, ki je dobival kredite, kdo je tisti, ki je podpisoval kredite in kdo je tisti, ki je klical iz ozadja. Imajo to pravico izvedeti in zadnji čas, je da se to v tej državi enkrat zgodi. Vprašajte slovensko javnost, kaj misli o tem, verjemite mi, da podpira to, kar jaz govorim. In danes, gospod Meh, sem vas poslušal in vas velikokrat poslušam, vaša moraliziranja, ko nas poskušate podučevati, kako je treba in kaj je treba narediti. Prepričan sem, da je treba najprej razčistiti situacijo v TEŠ 6, kam gre tam denar in koliko bodo davkoplačevalci denarja plačali za zasebne žepe. To je treba razčistiti in vi ste eden... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Želi še kdo obrazložiti glas? Odpiram prijavo.
Gospod Bojan Starman, izvolite.

BOJAN STARMAN (PS DL): Hvala lepa za besedo.

Nisem se imel namena oglašati, pa vendar, ker vidim, da tako čudno razumemo ta predlog zakona in ga enačimo s tem, da bo nekdo oziroma da bomo davkoplačevalci skozi sanacijo bank poplačevali terjatve fizičnih oseb, Zvona in tako naprej. Banke imajo te terjatve, ki so slabe in jih ne morejo izterjati, ne glede od kod. Te banke ne morejo normalno poslovati, ker se morajo ukvarjati s tem in so one že dejansko odpisale v svojih bilancah, tako kot jim Zakon o bančništvu narekuje, del teh terjatev, 20, 30, 40 %, glede na to kakšna je situacija, kako se odplačuje in tako naprej. Ko bo slaba banka prevzela te terjatve, nobena od teh obveznosti ne bo poplačana, temveč bo še posebej zadolžena za to, da izterja od teh slabih obveznosti, vendar bo to delala strokovno in tudi pogledala in treba bo odgovarjati tudi za to, zakaj so takšne slabe terjatve ostale, kdo jih je dal. Moti me to, ker nekateri računajo, iz debate sem slišal, da to pomeni, da bomo zdaj

davkopllačevalci v okviru tega denarja, ki bo namenjen za sanacijo bank, odplačevali namesto tistih, ki imajo slabe kredite. Ti krediti so že v bankah in so slabi. Mi rešujemo banke, da bodo lahko opravljale svojo funkcijo, ne bomo pa skozi ta način odpisali nobene terjatve, ne do fizične ne do drugih oseb. Samo toliko.

Bom pa zakon ponovno podprl.. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospa Patricija Šulin, izvolite.

PATRICIJA ŠULIN (PS SDS): Predsedujoči, hvala za besedo.

Jaz bom Zakon o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank podprla predvsem zaradi štirih ključnih dejavnikov. Vsaj zame. Prvič zato, ker se je naši državi zaradi nakopičenih terjatev v bančnem sektorju in netransparentnosti le-teh že večkrat znižala bonitetna ocena ter so se tako povečali stroški zadolževanja na nevzdržno raven. Drugič zato, ker bodo s sprejetjem tega zakona omogočeni ukrepi za krepitev stabilnosti bank in celotnega finančnega sistema. Tretjič zato, ker so v zakonu predvidena merila, na osnovi katerih se bo potem odločilo, ali je banka upravičena do tega, da se vključi v sistem reševanja. To ne bo kar vse tako povprek, kot trdi največkrat kolega Veber, in se bojim, da sploh ne razume, kaj je slaba terjatev. Ključna merila bodo tri: pomen banke za stabilnost finančnega sistema, obseg problema slabih terjatev v konkretni banki in nujnost zagotovitve kapitalske ustreznosti oziroma velikosti problema kapitalske ustreznosti konkretne banke. Banka, ki bo vključena v program te družbe, če bo, torej v program reševanja slabih bančnih terjatev, bo morala pripraviti tudi poslovno strategijo. To ne bo kar tako vse počez, da bodo vse banke in vse terjatve vključene v to. Moral bo biti izdelan program reševanja slabih bančnih terjatev. In četrtič, kar je meni najljubši ukrep v tem zakonu, je pa iskanje odgovornosti tistih, ki so dajali takšne kredite, ki so nas posledično pripeljali v takšno stanje. Mene ta odgovornost ne skrbi, nekatere pa, kot zgleđa, zelo skrbi in zato tak velik poziv k referendumu.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Franc Pukšič, izvolite.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Velikokrat je v tem državnem zboru v zadnjem času, sploh v tem mandatu, slišati, da je treba bika prijati za roge. Da je treba tiste, ki so odgovorni, tudi pripeljati pred sodišča, obsoditi in stvari spraviti na prava mesta. Da ljudje ne zaupajo ne politiki, ne sodstvu, ne pravnemu sistemu. Skratka, da je veliko veliko problemov.

Kolegice in kolegi! V tem zakonu in zakaj mu nekateri tako vehementno nasprotujete in o tem, kar je govoril kolega Jerovšek, je

zapisano veliko že v 11. členu. V 11. členu, osmi alineji, piše, da se bodo prenesle tudi kreditne mape posameznih dolžnikov banke. Torej prenesle se bodo. Zdaj so dostopne samo posvečenim po Zakonu o bančništvu in so zaupni podatki. Zdaj pa se bodo videli imena in priimki, videlo se bo, kdo je podpisan, videlo se bo, kdo je sodeloval pri vsej tej zgodbi. In še nekaj. Za banke, ki so deležne ukrepov po tem zakonu, ne veljajo določbe zakona, ki ureja bančništvo o varovanju zaupnih podatkov. To je en razlog, česa se bojite.

Bojite se tudi 33. člena, ki pravi, da so odgovorni tako člani organov vodenja, člani organov nadzora in tudi organi nadziranja bank. In še nekaj. Zastaranje, kolegice in kolegi, zastara šele po 4-kratniku splošnih zastaralnih pogojev. Tega se bojite, ker nekateri očitno imajo maslo na glavi.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Matjaž Han, izvolite.

MATJAŽ HAN (PS SD): Če poslanec ve, da je kdo kaj kriv, je dolžan, da to prijavi.

Jaz podpiram ta del, ko govorimo, da je treba poiskati odgovorne in lopove zapreti. In nimamo s tem nobenega problema. Ključni problem opozicije in našega razmišljanja je samo ta, da bo ta rešitev davkopllačevalce stala bistveno več, kot bi stala sama dokapitalizacija. 4 milijarde bodo dali davkopllačevalci, da bomo odkupili slabe terjatve, ne da bi vedeli po kakšni vrednosti. In potem bo treba dati še milijardo evrov, to je tudi v proračunu, da bomo dokapitalizirali banke, da bodo te banke lahko šle po vire v Evropo, v svet, da bodo tisto najbolj nujno, kar je treba naredile, gospodarstvu dajale nov svež denar. In ne nazadnje, gospe in gospodje, ko govorite – kdaj so se že dali slabi krediti? V vladi Janeza Janše. V letu 2004 in 2008 so se podeljevali ti abnormalni nori krediti in pod tiste kredite so podpisani ljudje s priimkom in imenom. In me nič ne briga, če je tudi kateri z leve strani ali pa kateri z desne strani. Ampak vaša ideja o rešitvi slabih terjatev nas bo davkopllačevalce bistveno več stala. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Franc Jurša, izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Predsednik, hvala za besedo.

Tudi sam bom glasoval za zakon. Prepričan sem, da bodo tako naredili tudi poslanke in poslanec iz naše poslanske skupine, predvsem pa iz razloga, ker druge boljše rešitve nihče ni predlagal. / oglašanje iz dvorane/ Gospod predsednik, prosil bi, da posameznike umirite, ker nenehno, ko se jaz oglasim, nekdo zadaj govori, tako da me zmede in potem enostavno ne morem več razpravljati. To se je dogajalo maloprej in tudi zdaj.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: To sem tudi jaz opazil. Zdaj sem vas pa še jaz prekinil. To sem tudi jaz opazil in bi prosil, če kolego Juršo poslušate in če ste toliko umirjeni, da ga bomo vsi slišali. Hvala lepa.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Slaba banka je pač neka nova rešitev. In jaz sem že na razpravi takrat, ko smo razpravljali o zakonu, rekel, da dajmo to možnost in priložnost, da vidimo, kaj se bo zgodilo. Dokapitalizacija bank je bila večkratna rešitev in ugotovili smo... / oglašanje iz dvorane/ Gospod Han, dajte prosim, no, umirite se, saj boste imeli še besedo, jo boste verjetno dobili, če jo boste prosili, mogoče ne zdaj pri teh vprašanjih. Dokapitalizacija je bila že večkratna rešitev in ni bila uspešna. Zdaj pa je treba najti neko novo rešitev. Predvsem pa zaradi tega, ker mi želimo realizirati tisto, kar smo zapisali v dogovor, v koalicijsko pogodbo. Seveda želimo tudi ugotoviti, kdo je dobil kredit, kdo je dodelil kredit in zakaj je dodelil kredit. Seveda hočemo vedeti, ali so bili vmešani tudi politiki. In če so bili vmešani tudi politiki, z njimi vred je treba pripeljati vse pred sodišče in ustrezno kaznovati, če so odgovorni za to.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala lepa.

Gremo z obrazložitvami naprej. Glede na to, da ste me parkrat pozvali z ene in z druge strani. Glejte, jaz mislim, da imate prav, jaz mislim, da ni v redu, da ena stran drugo in potem druga spet prvo obtožuje, kaj vse je kdo pokradel in kaj še bo pokradel. O kaznivih dejanjih odločajo organi, ki so za to pristojni, tožilstvo, policija, sodišča. In ta moj komentar se enako nanaša na razprave ali obrazložitve glasu, ki to nocoj niso, mislim, da se vsi strinjamo, da praktično vsakdo gre preko tega, da to velja za obe strani.

Prosim, mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Hvala za besedo.

Upam, da glede na to, da očitno bom zadnja, boste tudi meni dovolil, da odgovorim na medklice, ki so bili, ali pa celo klice.

Zakona absolutno ne bom podprla. To državo in državljane boste zadolžili za 4 milijarde evrov, 2000 evrov vsakega Slovenca in Slovenko. To je vaša politika, da je zadolževanja konec. Kdo ima maslo na glavi? Ne vem, če veste, kako ga imate ali pa ga je kdo dobil, povejte. Ampak povejte tam, ko je to treba. Kdaj so se dajali takšni slabi krediti v bankah, se tudi ve. 2006–2008. Gospod Jerovšek, jaz sem v nadzorni svet Nove Kreditne Banke prišla drugo polovico leta 2009. Vedno znova bom povedala, da kolega, ki je bil z mano v nadzornem svetu, je danes izvršni direktor te iste banke. Vaš član. Torej je nadzorni svet delal odlično. Če je iz nadzornega sveta napredoval v izvršnega direktorja, ne more biti drugega, kot da smo delali odlično. Jaz ne verjamem, da bi tistega, ki

je delal napake, ki je naredil ne vem kakšna kriminalna dejanja, imenovali za izvršnega direktorja. Pa mimogrede, Nova Kreditna Banka je takrat, ko sem jaz bila v nadzornem svetu, vsa revidirana poročila izkazovala pozitivni rezultat, spoštovani gospod Jerovšek.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Dobro. Zaključili smo obrazložitve glasu in prehajamo na glasovanje. Da ne bo kakšnega nesporazuma, ponovno odločamo o Zakonu o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank. Za sprejetje je potrebna absolutna večina, torej najmanj 46 poslank in poslancev.

Glasujemo. Navzočih je 85 poslank in poslancev, za je glasovalo 50, proti 34.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 34.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Vračamo se na prekinjeno 1. točko dnevnega reda, to so Vprašanja poslank in poslancev.

Glasovali bomo o predlogih za razpravo o odgovorih predsednika Vlade in ministrov. Imamo štirinajst takih sklepov. In gremo kar po vrsti.

Prvi sklep, ki ga dajem na glasovanje: Državni svet bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade gospoda Janeza Janše na poslansko vprašanje mag. Alenke Bratušek v zvezi z razlikami med zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju prejšnje vlade in predlogom zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju v povezavi s finančnimi učinki.

Obrazložitev glasu, mag. Alenka Bratušek, izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Predlagala sem, da bi Državni zbor opravil to razpravo in ne Državni svet. Toda upam, da jo bomo tukaj, če jo bomo.

Pokojninska reforma ni potrebna tja do leta 2015. To so znane besede. Štirikrat ne v lanskem letu so tudi znane besede in parole. Jaz se sprašujem, odgovora pa seveda včeraj nisem dobila: Kaj vas je navdahnilo, da je zdaj ta reforma tako nujno potrebna? Tako nujno potrebna, da celi Sloveniji razlagate, da bomo propadli, če tega ne sprejmemo takoj. Ni usklajena s socialnimi partnerji. Verjetno, domnevam, da imate enaka merila letos, kot ste jih imeli lani, in boste spet proti. Upam. Ker nisem dobila odgovorov predsednika Vlade na zelo konkretna in strokovna vprašanja, si želim, da o tem opravimo razpravo. Razlike med Svetlikovo in Vizjakovo pokojninsko reformo so minimalne, pa če to priznate ali ne. ampak ko bosta oba na mizi pred nami, bodo vidne, 5-procentne, pravijo strokovnjaki.

Sedaj pa samo še tisto o nepodaljševanju ali poviševanju upokojitvene

starosti. Vi pravite, da podaljšujete delovno dobo. Če nekdo začne delati s 25 leti, pa bo delal 40 let, pa mislim, da je 25 let v povprečju še zelo zgodna doba za zaposlitev, in bo delal 40 let, bo koliko star, ko bo odšel v pokoj. Koliko? Pa vi ne zvišujete upokojitvene starosti? Star bo pa 65 let.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Glasujemo o predlogu sklepa. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 36, proti 47.

(Za je glasovalo 36.) (Proti 47.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Drugi predlog sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade gospoda Janeza Janše na poslansko vprašanje gospoda Janka Vebra v zvezi s politiko Vlade Republike Slovenije do Republike Hrvaške.

Glasujemo o predlogu sklepa. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 35, proti 48.

(Za je glasovalo 35.) (Proti 48.)
Sklep ni sprejet.

Naslednji predlog sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za finance dr. Janeza Šušteršiča ter ministra za izobraževanje, znanost, kulturo in šport dr. Žige Turka na poslansko vprašanje gospe Tamare Vonta v zvezi z višanjem stopnje DDV za časopise, revije in druge periodične publikacije.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 34, proti 46.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 46.)
Sklep ni sprejet.

Naslednji predlog sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za izobraževanje, znanost, kulturo in šport dr. Žige Turka na poslansko vprašanje mag. Majde Potrata v zvezi s položajem študentk in študentov v zaostrenih razmerah v visokem šolstvu.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 32, proti 46.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 46.)
Sklep ni sprejet.

Naslednji predlog: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za delo, družino in socialne zadeve mag. Andreja Vizjaka na poslansko vprašanje mag. Barbare Žgajner Tavš v zvezi s financiranjem posebnih pravic na podlagi 232. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 34, proti 45.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 45.)
Sklep ni sprejet.

Naslednji sklep: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za finance dr. Janeza Šušteršiča na poslansko vprašanje Gašparja Gašparja Mišiča v zvezi z upravljanjem slabih bančnih terjatev.

Želite obrazložiti glas? Da.
Gospod Gašpar Gašpar Mišič, prosim.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Hvala lepa, predsednik.

Stanje v državi je resno in kaotično. Gre za vprašanje kredibilnosti. Gospod minister Šušteršič leta 2009 govori o slabi banki, kot da je to nekaj najslabšega, kar dejansko danes trdimo mi, da je dejansko netransparentno in slabo za to državo in za bilančni sistem, predvsem pa za gospodarstvo. Na začetku tega mandata je gospod Šušteršič zagotovil, da ne bo šlo niti enega samega evra iz proračuna v krepitev stabilnosti bank. Sedaj pa govorimo o štirih in pol do štirih milijardah celo. No, glejte, kaj počnete! In konec koncev pred vrati je tudi referendum o tem vprašanju, o slabi banki in kako bo dejansko Vlada ustavila nadaljnje zniževanje kapitalске ustreznosti bank. Če se to zgodi, če zakon ne bo mogel biti uveljavljen zaradi referenduma, ki je napovedan, se pravi, da se mora ta vlada pripraviti, kako ravnati. Banke dejansko morajo odpraviti bančni krč, ne glede na zakon, ki je v sprejemanju in v proceduri, banke morajo reprogramirati kredite tistih gospodarskih družb, ki kažejo potencial. Danes to lahko naredijo, jutri je lahko že prepozno.

Zato predlagam, da se o tem vprašanju opravi resna razprava in da se upoštevajo tako strokovnjaki z druge strani, ki jih seveda vi ne upoštevate in ne poslušate, pa to niso samo z opozicijske strani, ampak tudi iz držav, kjer so že probali to banko. To so tudi strokovnjaki na Irskem, ki jih ne upoštevate. Na koncu koncev ne upoštevate niti Evropske centralne banke, ki vam pravi, da to ni v redu, da morate z realnim denarjem dokapitalizirati banke. In navkljub slabi banki bo treba dokapitalizirati banke, namesto da bi dali infuzijo direktno v žilo gospodarstva. Ne, tega vi ne boste naredili. Vi greste po neki svoji poti in vedno ponavljam, prepozno boste ugotovili, da ste se motili.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Glasujemo o predlogu sklepa. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 35, proti 47.

(Za je glasovalo 35.) (Proti 47.)
Sklep ni sprejet.

Naslednji predlog sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo mag. Radovana Žerjava na poslansko vprašanje gospe Alenke Pavlič v zvezi z učinki Zakona za pospeševanje gospodarstva.

Kolegica Alenka Pavlič, obrazložitev glas, prosim.

ALENKA PAVLIČ (PS PS): Glasovala bom za razpravo v Državnem zboru o učinkih oziroma rezultatih nujnih zakonov za rešitev gospodarstva, ker slovensko gospodarsko tone vse globlje, rešitev pa še zdaleč ni na vidiku. Zato, ker Vlada želi reforme speljati z ustrahovanjem državljanov. In zato, ker grozi, da ne bo denarja za plače, a hkrati v Evropski investicijski banki leži več kot deset milijard sredstev, ki jih žal ne znamo pripeljati v Slovenijo. Ministrstvo za gospodarstvo je izdalo več svežnjev zakonov, koalicija jih je sprejemala na pamet, z navdušenjem in po nujnem postopku. Vlada pa ne zna reševati podjetij, ne zna obdržati delovnih mest, še manj, da bi odpirala nove, ne zna gojiti socialnega podjetništva. Kar me pa najbolj skrbi, je pa to, da bo prepoceni prodala naše paradne konje gospodarstva preko Slovenskega državnega holdinga.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Še gospod Mihael Prevc, izvolite.

MIHAEL PREVC (PS SLS): Hvala lepa za besedo.

Tega predloga ne bom podprl iz preprostega razloga, ker se bojim, da bi se ob tej splošni razpravi ponovil podoben scenarij, kot ga je uprizorila včeraj, ko je postavila to poslansko vprašanje, gospa poslanka Pavličeva. Mislim, da je gospa včeraj grobo kršila možnost postavljanja poslanskih vprašanj, saj niti ni postavila takšnega vprašanja, na katerega je bil minister pripravljen s svojim odgovorom, pač pa se je z ministrom spustila v polemiko, v kateri je bilo polno žalitev, v kateri je bilo polno nespoštovanja in pa tudi, bom rekel, nekulturne retorike. Mislim, da to ni v ponos našemu državnemu zboru, tudi ne poslancem. Mnogi gledalci, ki so nas včeraj gledali, so bili nad takšnim izvajanjem gospe Alenke Pavlič groženi.

Sam osebno bom na kolegiju parlamentarnih skupin sprožil to polemiko in bom prosil, in ne samo prosil, zahteval od vodstva Državnega zbora in tudi vseh predsedujočih, da naredijo vse, da se takšne žalitve in takšno nekulturno obnašanje in takšna zloraba instituta poslanskih vprašanj v temu parlamentu ne dogaja.

Še enkrat glasoval, bom proti tej razpravi. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Glasujemo o predlogu sklepa. Še obrazložitev glasu, mag. Barbara Žgajnar Tavš in gospod Matjaž Zanoškar.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS): Hvala lepa.

Jaz sem bila včeraj v dvorani, ko je kolegica Pavlič zastavila korektno vprašanje ministru za gospodarstvo. Kolegica je želela dobiti odgovor s strani resornega odgovornega

ministra, kakšni so učinki njegove politike na njegovem resornem področju. Konkretno, želela je dobiti odgovor, koliko novih delovnih mest je minister s svojimi ukrepi uspel do danes na novo odpreti, zagotoviti v gospodarstvu. Kolegica Pavličeva ni dobila odgovora s strani ministra, pa bi pričakovala, da je zato tudi v interesu koalicijskih poslancev, da opravimo razpravo o odgovoru ministra. Vsi si prizadevamo, da bi končno prišli do točke, ko bomo lahko rekli, da pa je vlada le nekaj storila tudi na področju gospodarstva, ne samo na področju krčenja socialnih pravic, na področju varčevanja.

Zato bom podprla predlog kolegice, da se o odgovoru ministra opravi širša razprava v tem državnem zboru, da si bomo morda enkrat končno natočili čistega vina in dobili odgovore, kaj pravzaprav vlada na področju gospodarstva dela. Da ne bomo poslušali samo opravičila, za božjo voljo, kaj se gremo opozicijski poslanci, ko opozarjamo, kako neučinkovita je vlada, ko govorimo o prihodkovni strani proračuna.

Absolutno bom ta predlog kolegice podprla.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Matjaž Zanoškar.

MATJAŽ ZANOŠKAR (PS PS): Hvala za besedo.

Večkrat se je pojavil predvsem tukaj v Pozitivni Sloveniji predlog, da se razpravlja o gospodarski situaciji, da se razpravlja o odpiranju novih delovnih mest in tako naprej. Nikoli nismo bili uslišani, verjetno bo tudi danes tako. Pa se ne bi v tej obrazložitvi svojega glasu opiral na obrazložitev, ki jo je dal kolega Prevc, pač pa bi rekel, da je bil predlog za razširjeno razpravo tega področja povsem korekten z naše strani oziroma s strani kolegice Alenke. Poglejte, kot smo že razpravljali o tem, velikokrat je zelo zelo pomembno, kaj se dogaja z gospodarstvom. In vse makroanalize, ki kažejo, da bo tudi v naslednjih letih gospodarska rast padala, so tisto, kar bi nas moralo zelo zelo skrbeti. Poleg vseh ostalih stvari je to, kot pravimo alfa in omega za rešitev naše države iz krize.

Zato bom ta predlog seveda podprl. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Proceduralno.

Gospod Mitja Meršol, prosim.

MITJA MERŠOL (PS PS): Predlagam, gospod predsednik, da poslanec Prevc predloži temu zboru analizo javnega mnenja gledalcev televizije sinočnjega dogajanja tukaj v državnem zboru. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Glasujemo o predlogu sklepa. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 32, proti 47.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 47.)
Sklep ni sprejet.

Naslednji predlog sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za delo, družino in socialne zadeve mag. Andreja Vizjaka, na poslansko vprašanje dr. Andreje Črnak Meglič v zvezi s pripravo strategije razvoja socialnega podjetništva.

Gospa dr. Andreja Črnak Meglič, obrazložitev, prosim.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD):
Hvala lepa.

Gre za zelo benignen predlog. Toliko, ko boste imeli probleme pri opredeljevanju. Zakon o socialnem podjetništvu, kot veste, je bil edini poslanski zakon, ki smo ga vložili v prejšnjem mandatu, in tudi z vašo podporo, kolegice in kolegi iz opozicijskih vrst, je bil sprejet. Sprejet z upanjem, da bo omogočal odpiranje novih delovnih mest na področju socialnega podjetništva. Vendar stvari gredo zelo zelo počasi. Eno leto po tem, ko bi morala biti sprejeta strategija o razvoju socialnega podjetništva, je še vedno ni. Zdaj slišimo, da naj bi jo obravnaval Svet za socialno podjetništvo. Eno leto Svet za socialno podjetništvo ni deloval. Jaz mislim, glede na to, da je to naš zakon, da smo si zelo prizadevali za to, da bi dali nek input novemu odpiranju delovnih mest, da bi bilo prav, da o tem opravimo obširno razpravo in morda vsak po svojih močeh prispevamo k temu, da bo res zaživel. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT:
Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 33, proti 46.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 46.)
Sklep ni sprejet.

Naslednji predlog sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za izobraževanje, znanost, kulturo in šport dr. Žige Turka na poslansko vprašanje gospe Renate Brunskole v zvezi z omejitvami opravljanja volonterskih pripravništev vzgojiteljic oziroma vzgojiteljev in pomočnic oziroma pomočnikov vzgojiteljic in vzgojiteljev v vrtcih v Sloveniji in razmerje med njihovimi osebnimi prihodki.

Gospa Renata Brunskole, obrazložite, prosim.

RENATA BRUNSKOLE (PS PS): Hvala lepa.

Predlagam, da se opravi splošna razprava v povezavi z že prej podanim mojim poslanskim vprašanjem. Volontersko pripravništvo namreč pomeni opravljanje pripravniškega dela brez plačila. Vendar v tem času, ko mladi nimajo zaposlitve in ko ima opravljanje pripravništva ter na ta način možnost iskanja novih delovnih mest velik pomen, menim, da ni prav, da je s strani Ministrstva za izobraževanje število volonterskega opravljanja

pripravništev omejeno. Zakaj samo 100 volonterskih pripravništev v letošnjem letu, 42 za pomočnice vzgojiteljic in 58 za delo vzgojiteljev, če imamo veliko število brezposelnih? Nesorazmerje plač v vrtcih med obema navedenima, ko prihaja tudi do 500 evrov razlike, je ravno tako zaskrbljujoče. Pomočnica vzgojiteljice prejme 670 evrov plače, vzgojiteljica tisoč 170 evrov plače. Nesorazmerje je veliko, odgovornost ene in druge ravno tako. Skupaj pa dnevno opravljata štiri do pet ur. Predlagala sem gospodu ministru in zato predlagam tudi vam, kolegice in kolegi, da se v zvezi z navedenim opravi splošna razprava na področju predšolske vzgoje in da na ta način pomagamo ministrstvu za izobraževanje.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT:
Glasujemo. Navzočih 78 je poslank in poslancev, za je glasovalo 33, proti 44.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 44.)
Sklep ni sprejet.

Naslednji predlog sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za izobraževanje, znanost, kulturo in šport dr. Žige Turka na poslansko vprašanje gospoda Matjaža Zanoškara v zvezi z ukinjam območnih enot Zavoda za šolstvo Republike Slovenije .

Gospod Matjaž Zanoškar, prosim.

MATJAŽ ZANOŠKAR (PS PS): Hvala za besedo.

Kot veste, Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport pripravlja reorganizacijo Zavoda za šolstvo Republike Slovenije. Zavod za šolstvo Republike Slovenije ima danes 9 izpostav, torej 9 območnih enot po celi Sloveniji, s to reorganizacijo pa želi ukiniti 3 območne enote. Te tri območne enote so v Pomurju, Murska Sobota, na Primorskem, Koper, in pa na Koroškem, v Slovenj Gradcu. Zdi se nam zelo problematično, ker ukinitve teh šolskih enot oziroma teh organizacijskih enot Zavoda za šolstvo bo poseglo na področje šolstva in izobraževanja, v predšolskem delu in v šolskem delu, in to v smislu, da ne bo dobrega strokovnega suporta za izvajanje teh nalog v posameznih regijah. Gre omeniti tudi to, da dve enoti, ki se ukinjata, v Pomurju in Kopru, sta na dvojezičnem področju, kar je še posebej problematično. Gre omeniti tudi to, da enota na Koroškem, v Slovenj Gradcu, ki se ukinja, je enota, ki zelo dobro sodeluje s sosednjo Avstrijo, Wolfsberg, vodijo skupne projekte. Tako da je finančni izplet take reorganizacije minimalen, proti škodi, ki bi bila narejena s trajnimi posledicami.

Tako bi predlagal, da v fazi reorganizacije, v fazi načrtovanja te reorganizacije opravimo tukaj v državnem zboru razpravo o tem, pa se naj potem ministrstvo odloči, ali je to smiselno ali ni smiselno. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 35, proti 42.
(Za je glasovalo 35.) (Proti 42.)
Predlog sklepa ni sprejet.

Naslednji predlog: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za izobraževanje, znanost, kulturo in šport dr. Žige Turka na poslansko vprašanje mag. Alenke Bratušek v zvezi z reorganizacijo srednješolske mreže.

Obrazložitev glasu, mag. Alenka Bratušek. prosim.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Hvala, gospod predsednik.

Kaj sem spraševala ministra, ste že povedali. Gre za reorganizacijo srednjih šol v Kranju, nekaj podobnega, kot ga je spraševal gospod Prevc na zadnji seji. To, kar je mene zbadlo, je to, da je gospodu Prevcu odgovoril, da je ta reorganizacija usklajena z županom Občine Kranj, gospodom Bogatajem. Jaz sem to vprašanje postavila županu in njegov odgovor je: "Ne, ne podpiram, ne odločam o tem. Jaz sem bil samo seznanjen, da se razumemo." Magnetogram občinskega sveta. To se pravi, da je minister na tem stolu tukaj v državnem zboru govoril neresnico, se lagal. To je dejstvo, je govoril neresnico in se je lagal. Ampak poleg vsega, spoštovani predsednik, je včeraj povedal tudi tole: "Jaz zelo težko ocenjujem, kaj je kdo rekel," ko sem mu povedala, kaj je rekel župan, "jaz imam zagotovila direktorja svojega direktorata o podpori kranjskega župana in mu bolj verjamem kot vam." Skratka, minister je mene postavil na laž.

Najprej je moj predlog, da podprete to, da govorimo o reorganizaciji srednjih šol, ki se ne samo v Kranju, ampak po celi Sloveniji dogaja brez kakršnekoli analize.

Ostalo bom pa proceduralno.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Prehajamo na glasovanje. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 33, proti 46.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 46.)
Sklep ni sprejet.

Proceduralno.
Mag. Alenka Bratušek, izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Gospod Virant, glede na to, da sem vam povedala, prvič, da je minister, tam sedeči, lagal in drugič, da je mene obtožil, da lažem, vas sprašujem, v skladu s katerim členom poslovnika boste, tako kot ste sebe zaščitili malo prej, zaščitili mene oziroma mi poveste, v skladu s katerim členom poslovnika lahko od ministra zahtevam opravičilo.

Vi ste si to dovolili sredi seje, pred glasovanjem o pomembnem 4 milijarde težkem

zakonu o slabi banki. Jaz si tega nisem dovolila, ker mislim, da je 4 milijarde bolj pomembnih od tega, da minister laže in mene postavlja na laž. Vsekakor pa ni za odmet, spoštovane gospe in gospodje, da vaš minister v tem državnem zboru ljudi postavlja na laž in sam laže.

In gospod Prevc, ko boste imeli proceduralni predlog na Kolegiju, jaz prosim, da tudi to uredite. Ali boste ministre, ki zavajajo, govorijo neresnice, lažejo, predlagali da se jih razreši?! Mogoče bi bilo to dobro za demokracijo v Sloveniji.

Vas, gospod predsednik, pa res sprašujem, skladno s katerim členom mi boste to opravičilo, tako kot ste ga sebi, zagotovili.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Če sem vas prav slišal, ste ravno zahtevali opravičilo na podlagi določbe poslovnika, ki vam omogoča proceduralno vprašanje oziroma proceduralni predlog. Če želite še enkrat izrecno zahtevati to opravičilo, lahko to storite takoj.

Tako kot sem jaz zaščitil svojo integriteto, ko je bila neka insinucija izrečena, sem imel to pravico, mislim, da ima vsak človek to pravico, jo imate tudi.

Izvolite proceduralno. Če želite, lahko zahtevate opravičilo.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Ne, jaz sem opravičilo že zahtevala. Vem, da ga dobila ne bom, ker če si minister dovoli to, dvomim, da si bo dovolil se opravičiti, ampak bi pa pričakovala od vas, kot predsednika Državnega zbora, da vi poskrbite za to. In če ste poskrbeli zase mimo poslovnika, dajte še za nas, tudi mimo poslovnika.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Glejte, jaz nisem absolutni razlagalec resnice in kadar dva poslanca ali minister in poslanec trdita diametralno nasprotno, nisem jaz tisti, ki bi lahko razsodil, kdo govori resnico in kdo ne govori resnice. Včasih si tudi vsak po svoje interpretira neka dejstva. V svojem primeru pa verjetno že vem, ali je dejstvo, ki je bilo izrečeno, resnično ali ne.

Prehajamo na naslednji predlog sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za delo, družino in socialne zadeve mag. Andreja Vizjaka na poslansko vprašanje gospe Alenke Pavlič v zvezi s predlagano ureditvijo poklicnih pokojnin.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 32, proti 45.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 45.)
Sklep ni sprejet.

Še dva sklepa imamo. Naslednji predlog sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za infrastrukturo in prostor gospoda Zvonka Černača ter ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo mag. Radovana Žerjava na poslansko vprašanje gospoda Gašparja

Gašparja Mišiča v zvezi z ukrepi za razvoj gospodarstva s poudarkom na gradbenem sektorju in gradnji infrastrukturnih projektov.

Obrazložitev glasu gospod Gašpar Gašpar Mišič.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Hvala, gospod predsednik.

Jaz mislim, da smo z našimi ravnanji oziroma z vašimi vladnimi ravnanji dobesedno dosegli to, da smo uničili gospodarsko panogo gradbeništva. In ker pomeni izguba enega delovnega mesta v gradbeništvu izgubo dveh delovnih mest v povezanih gospodarskih panogah, je nujno, da ta vlada začne z velikimi infrastrukturnimi investicijami, da izkoristi vse možnosti in priložnosti za financiranje iz evropskih strukturnih skladov in kohezije in tudi s strani Evropske centralne banke oziroma Evropske investicijske banke. Če ne bomo zagnali velikih projektov, če ne bom vnovič oživel gradbeništva, je slovensko gospodarstvo obsojeno na propad. Samo država in samo ta vlada ima to priložnost, da reši to državo, da reši naše gospodarstvo. Brez gospodarstva in brez gospodarske rasti ni stabilnosti javnih financ in ne moremo govoriti o vzdržnosti javnih financ, če ne bo stabilno in zdravo gospodarstvo. Kaj torej čakate? Sanacija bank bo pomagala, veste komu, če bomo predolgo čakali? Nobenemu, ker nobeno podjetje ne bo kreditno sposobno.

Nekdo mi je rekel s strani koalicije, pa saj so tuje banke, lahko tam najamejo posojilo, pa zakaj potem rešujemo naše? Ne samo naše banke, rešujemo tudi privatne lastnike teh bank na račun davkoplačevalcev. Narobe svet! Narobe svet, zato je prav, da se o tem pogovorimo. Ignoriramo vse strokovnjake, evropske, svetovne in domače. Ne, vi ste sami sebi namenjeni. Tudi vi bi si kakšno Nobelovo nagrado zaslužili.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Glasujemo o predlogu sklepa. Navzočih je 79, za je glasovalo 33 proti 46.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 44.)
Sklep ni sprejet.

In še zadnji sklep: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za delo, družino in socialne zadeve mag. Andreja Vizjaka na poslansko vprašanje gospe Renate Brunskole v zvezi z imenovanjem vršilcev dolžnosti v centrih za socialno delo v Sloveniji in v zvezi s kadrovskimi menjavami v socialnovarstvenih zavodih pred iztekom mandata.

Gospa Renata Brunskole, prosim.

RENATA BRUNSKOLE (PS PS): Hvala lepa.

Zaradi nedorečene strategije reorganizacije centrov za socialno delo, katerih direktorji se ponekod potrjujejo, ponekod pa potrjujejo samo za vršilce dolžnosti, kar pomeni, da na demografsko ogroženih območjih, kot so

Pomurje, Koroška in Bela krajina in še drugje, kjer je višja stopnja brezposelnosti v Sloveniji in večja stiska ljudi, bodo centri za socialno delo ukinjeni in centralizirani v večja mestna središča. Na tovrstna ravnanja pa opozarjajo tudi v Skupnosti centrov za socialno delo Slovenije, izpostavili so zakonitost izvajanja postopkov oziroma tovrstnih imenovanj, ponekod direktorje za celotni mandat, ponekod ne več direktorje temveč samo vršilce dolžnosti.

V zvezi s temi imenovanji pa tudi imenovanji članov svetov zavodov v domovih starejših s strani ustanovitelja, to je države, je prišlo ponekod do razrešitev članov pred potekom mandata, ne glede na zakon iz leta 2009, ki je opredeljeval, da bodo do konca mandata številčnejši sveti zavodov, kasneje pa bodo v zmanjšanem številu. Te razrešitve so bile brez obrazložitve, sočasno pa so bili s strani vlade imenovani novi člani, vendar seveda tokrat tesno povezani s koalicijskimi strankami.

V zvezi s tovrstnimi ukrepi Ministrstva za delo in Vlado ter v zvezi s tovrstnimi reorganizacijami centrov za socialno delo predlagam, da se opravi razprava v Državnemu zboru.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Glasujemo o predlogu sklepa. Navzočih je 77, za 32, proti 44.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 44.)
Sklep ni sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda in prekinjam 7. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri. Lahko noč!

(SEJA JE BILA PREKINJENA 23. OKTOBRA 2012 OB 20.22 IN SE JE NADALJEVALA 24. OKTOBRA 2012 OB 9. URI.)

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje, lepo pozdravljeni!

Začenjam z nadaljevanjem 7. seje Državnega zbora. Obveščena sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: mag. Katarina Hočevar, Renata Brunskole po 12. uri, gospa Eva Irgl, mag. Barbara Žgajner Tavš, mag. Dejan Židan, gospod Jakob Presečnik do 15. ure, gospod Jerko Čehovin do 12. ure. Vse prisotne še enkrat lepo pozdravljam.

Prehajamo na 3. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O LOKALNIH VOLITVAH PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade gospodu Helmutu Hartmanu, državnemu sekretarju na Ministrstvu za pravosodje in javno upravo.

HELMUT HARTMAN: Spoštovana podpredsednica, spoštovane poslanke in spoštovani poslanci!

Pred nami je deveta novela Zakona o lokalnih volitvah, katere namen je predvsem prilagoditev slovenske zakonodaje evropskemu pravnemu redu. Po vstopu Slovenije v Evropsko unijo v letu 2004 je Slovenija morala prilagoditi svoj pravni red tudi na področju lokalnih volitev. Zato je Republika Slovenija v letu 2005 dopolnila Zakon o lokalnih volitvah, vendar pa je konec leta 2011 Evropska komisija, ko je preverjala pravilno implementacijo direktive, ugotovila, da direktiva v slovenski pravni red v nekem delu ni ustrezno prenesena, saj od državljanov Evropske unije zahteva stalno prebivališče. Za stalno prebivališče pa je v Zakonu o tujcih zahtevano pet let stalnega bivanja v Republiki Sloveniji. Na podlagi opozorila generalnega direktorata za pravosodje sta takratna Služba Vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko in Ministrstvo za notranje zadeve sprejela odločitev, da pripravita noveli Zakona o lokalnih volitvah in Zakona o evidenci volilne pravice. V odzivu Evropski komisiji se je Slovenija zavezala, da bo tovrstno neskladje odpravila do konca leta 2012, zato bo Vlada Republike Slovenije po sprejetju tega zakona obvestila Evropsko komisijo o opravljenih spremembah. V skladu s slovensko zakonodajo morajo državljani drugih držav članic Evropske unije za aktivno in pasivno volilno pravico za lokalne volitve v Republiki Sloveniji bivati najmanj pet let, medtem ko za slovenske državljane takšna omejitev ne velja.

V skladu s členom 3 direktive imajo državljani Evropske unije, ki izpolnjujejo enake pogoje glede aktivne in pasivne volilne pravice, kakor jih njihova država prebivanja določi za svoje državljane, aktivno in pasivno volilno pravico. Vendar pa v slovenskem primeru pogoj petletnega prebivanja velja samo za državljane drugih držav članic Evropske unije. Tovrstno neskladje želimo s to novelo tudi odpraviti. Naj povem, da tovrstna sprememba se ne nanaša na državljane tretjih držav, kar pomeni, da se nanaša samo na državljane Evropske unije, se pravi za članice Evropske unije.

Naj še opozorim, da predlagatelj s 3. členom novele znižuje nagrade predsedniku in tajniku občinskih volilnih organov, ki je v očitnem nesorazmerju s trenutno veljavnim zakonom, ki ureja nadomestila, ki jih prejemajo volilni organi za volitve na državni ravni. To pomeni, da s to novelo želimo uskladiti tudi to nesorazmerje. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za pravosodje, javno upravo in lokalno samoupravo kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo članu odbora gospodu Ivanu Pišku.

IVAN PIŠEK (PS SDS): Hvala lepa, podpredsednica. Dobro jutro vsem skupaj!

Odbor za pravosodje, javno upravo in lokalno samoupravo je na 5. seji 9. 10. 2012 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po skrajšanem postopku predložila Vlada.

Odbor je bil predhodno seznanjen z mnenjem Mestne občine Ljubljana, mnenjem Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, mnenjem Zakonodajno-pravne službe in dopisom Državne volilne komisije.

Predstavnik predlagatelja, državni sekretar na Ministrstvu za pravosodje in javno upravo gospod Helmut Hartman, je v dopolnilni obrazložitvi členov povedal, da je cilj predlagane novele v slovenski pravni red celovito prenesti Direktivo številka 94/80 glede uresničevanja volilne pravice in pravice do kandidiranja na lokalnih volitvah državljanov Evropske unije, ki prebivajo v državi članici EU, v kateri nimajo državljanstva. Tako bo v Zakonu o lokalnih volitvah zajeta možnost uresničevanja volilne pravice tako kategoriji državljanov EU, ki v Republiki Sloveniji prebivajo stalno, z izdanim dovoljenjem za stalno bivanje, kot tudi kategoriji državljanov EU, ki v Republiki Sloveniji prebivajo začasno, z izdanim potrdilom o prijavi prebivanja. Predlagana novela prinaša tudi znižanje nadomestil za opravljanje funkcij v občinskih volilnih organih.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je povedala, da so pripombe iz pisnega mnenja ZPS z vloženimi amandmaji do določene mere upoštevane. Ponovno pa je opozorila, da določba 4. člena ni prehodnega značaja, temveč gre za materialno določbo, ki na novo določa način uresničevanja volilne pravice za določene pravne naslovljence. Prav tako vsebina te določbe ne sodi v Zakon o lokalnih volitvah, temveč v Zakon o evidenci volilne pravice, uskladitev obeh zakonov pa je zaenkrat bodoče negotovo dejstvo.

Predstavnik Državnega sveta, državni svetnik Darko Fras je predstavil pisno mnenje Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, ki predlagane uskladitve z evropskim pravnim redom podpira. Izpostavil pa je vprašanje, na kakšen način se nadzira prepoved dvojne uporabe volilne pravice, glede na to, da je čas od razpisa volitev do oblikovanja volilnega imenika oziroma izvedbe volitev relativno kratek.

Članice in člani odbora smo razpravljali predvsem o 3. členu in predlaganemu znižanju nadomestil za opravljanje funkcij v občinskih volilnih organih. Strinjali smo se, da predlagano znižanje nadomestil predsednikom in članom volilnih odborov ter njihovim namestnikom, ki vodijo glasovanje na voliščih, ni primerno. Glede predlaganega znižanja nadomestil predsednikom in tajnikom občinskih volilnih komisij pa smo koalicijski poslanci menili, da je

ta nadomestila treba znižati in tako približati višino nadomestil, ki jih prejema volilni organi na državni ravni. Opozicijski poslanci pa so znižanju teh nadomestil nasprotovali, saj bi se po njihovem mnenju zaradi tega usposobljeni kadri za ta mesta lahko več ne odločali. V nadaljevanju je odbor sprejel amandmaje poslanskih skupin koalicije ter amandma odbora. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predlaganega zakona skupaj in jih sprejel.

Glede na sprejete amandmaje in na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora je pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so sprejeti amandmaji vključeni. Dopolnjeni predlog zakona je sestavni del tega poročila. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Pozitivne Slovenije in gospod Matjaž Zanoškar.

MATJAŽ ZANOŠKAR (PS PS): Dobro jutro! Spoštovana predsedujoča, spoštovane kolegice in kolegi!

Dovolite, da predstavim stališče Pozitivne Slovenije glede Zakona o lokalnih volitvah. Pred nami so torej spremembe in dopolnitve Zakona o lokalnih volitvah, ki v slovenski pravni red prinaša direktivo glede uresničevanja volilne pravice in pravice do kandidiranja na lokalnih volitvah državljanov Evropske unije, ki prebivajo v Sloveniji, vendar nimajo našega državljanstva. Tako bo v Zakonu o lokalnih volitvah zdaj ta možnost uresničevanja volilne pravice tako kategoriji državljanov Evropske unije, ki v Sloveniji prebivajo stalno, kar pomeni, da imajo veljavno dovoljenje za stalno bivanje in prijavljeno stalno prebivališče v Republiki Sloveniji, kot tudi za kategorije državljanov Evropske unije, ki v Sloveniji prebivajo začasno, torej z veljavnim potrdilom o prijavi prebivanja in prijavljenim začasnim prebivališčem. Te spremembe niso za nas sporne. Bolj sporen pa se nam je zdel predlog Vlade, ki je brez resnih analiz in posvetovanja z državno volilno komisijo želela znižati tudi nadomestilo za opravljanje funkcij v občinskih volilnih organih, ne pa tudi v državnih volilnih organih. Zavedati se je treba, da se obseg dela pri lokalnih volitvah, ko se volijo župan, občinski svetniki, člani krajevne skupnosti, ter državnimi volilnimi organi, ko se volijo predsednik države, poslanci ali se odloča o referendumih, ne da primerjati. Zato bi bila potrebna skrbna analiza, kakšen predlog je sorazmeren z obsegom dela, na podlagi tega merila pa določiti tudi višino nadomestila. Pri teh nadomestilih nas je predvsem zmotil predlog znižanja simboličnega nadomestila, cca za 40 oziroma na 40 evrov za člane volilnih odborov pod krinko varčevanja, ki delajo na terenu in nosijo veliko breme odgovornosti. Na srečo smo

se na odboru večinsko strinjali, da gre pri tem varčevanju za nepoznavanje dela v volilnih odborih ter smo predlog Vlade zavrnil. Če bi se na ministrstvu zavedali, da je že sedaj zelo težko pridobiti prostovoljce, ki bodo prevzemali odgovornost za delo na voliščih in kot nadomestilo dobijo samo simboličnih 40 evrov, tega verjetno ne bi predlagali. Glede na to, da ni razlogov za hitenje pri spreminjanju tega zakona, smo vse do zadnjega pričakovali, da bo Vlada tisti del zakona, ki se dotika nadomestila članom lokalnih volilnih organov umaknila in ga uskladila na podlagi izdelanih analiz in posvetovanja z državno volilno komisijo. Vendar do tega ni prišlo. Tudi danes imamo predlog zakona tak, kakršen je, in o tem bomo tudi glasovali. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke in gospod Ivan Pišek.

IVAN PIŠEK (PS SDS): Hvala za besedo še enkrat.

V prvem delu je Vlada predlagala spremembo zakona s ciljem uskladitve s pravnim redom EU in v slovenski pravni red celovito prenesti direktivo 94/80. Ta direktiva nalaga, da morajo vsi državljani EU imeti pravico do enakopravnega obravnavanja in pravico do aktivne in pasivne volilne pravice na lokalnih volitvah na način, kot je ta pravica priznana državljanom matične države. Slovenski državljani dobijo pravico biti voljeni in voliti v občinske svete in za župane z dopolnjenim 18. letom, ne glede na čas bivanja v Sloveniji, medtem ko drugi državljani EU s stalnim ali začasnim prebivališčem pri nas dobijo vse pravice potem, ko pri nas živijo pet let, prej pa so lahko izvoljeni le v občinske svete. Direktive, ki govori, da državljan države članice EU, ki ni državljan države, kjer prebiva, ima od trenutka prijave prebivališča volilno pravico na lokalni ravni, nimata usklajene le še Slovenija in Litva, zato je Republika Slovenija obvestila Evropsko komisijo, da bo po hitrem postopku sprejela zakon in pravilno prenesla direktivo v naš pravni red. S sprejetim zakonom bo organ, pristojen za vodenje centralnega registra prebivalcev, dobil pravno podlago, da v volilne imenike za lokalne volitve uvršča tiste državljane držav članic EU, ki niso državljani Republike Slovenije, pa imajo dovoljenje za stalno bivanje ali potrdilo za začasno prebivanje pri nas. Medtem ko smo v prvem delu zakona bili dokaj enotni, pa je nekaj več razprave bilo o spremembi člena, ki govori o nadomestilu predsednikov in tajnikov občinske volilne komisije. V Slovenski demokratski stranki sprejemamo stališče, da je možno znižanje nadomestila predsedniku, tajniku in njunima namestnikoma s 100 % na 50 % plače župana. Vsi se strinjamo, da je v času lokalnih volitev v OVK veliko dela, vendar menimo, da so tajniki praviloma člani občinskih uprav in da del nalog

opravijo v službenem in že plačanem času. Predsedniki in njihovi namestniki so diplomirani pravniki, običajno sodniki oziroma izobraženi ljudje, ki so praktično vsi zaposleni na dobro plačanih delovnih mestih. Tem ljudem ni oziroma jim ne sme biti motiv kvalitetnega dela denar in zato zagotovo ne bodo pretirano finančno prikrajšani, medtem ko občine oziroma država s tem prihranijo veliko. Predlagano znižanje v povprečju ob enih volitvah prihrani približno milijon in pol evrov, kar pa je v sedanjih časih ogromen prihranek. Bistveno je, da se s tem zakonom ne posega v nadomestila članom okrajne volilne komisije in članom občinskih volilnih odborov, ki bodo še naprej za svoje delo plačani enako kot do sedaj.

V Slovenski demokratični stranki
Predlog zakona o lokalnih volitvah podpiramo.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Poslanica skupina Socialnih demokratov in gospod Mirko Brulc.

MIRKO BRULC (PS SD): Spoštovani!

Novela Zakona o lokalnih volitvah je še ena izmed mnogih, ki se obravnavajo in sprejemajo po skrajšanem postopku in ki ni usklajena niti v koaliciji, kaj šele v drugih zainteresiranih skupinah, kot so na primer lokalne skupnosti. Morda bi pred vložitvijo v zakonodajni postopek predlagatelj te novele za mnenje zaprosil tudi Državno volilno komisijo. Zakaj to trdim? Zaradi amandmaja Državlanske liste, ki je bil sprejet na matičnem delovnem telesu in je bil pripravljen tudi na podlagi mnenja Državne volilne komisije. Na prvi del zakona, vezan na direktivo EU, Socialni demokrati nimamo pripomb. V Poslanski skupini Socialnih demokratov pa menimo, da ni primerno članom volilnih odborov, ki na dan lokalnih in drugih volitev, se pravi predsedniških, državnozbornskih, evropskih, ali na referendumih opravijo pomembno delo, znižati višino nadomestila. Upam, da nam je vsem v interesu, da je delo v volilnih odborih opravljeno profesionalno in brez kakršnikoli dvomov o verodostojnosti volilnih rezultatov. Ne gre pa zanemariti dejstva, da člani volilnih odborov kot tudi člani občinskih volilnih komisij na lokalnih volitvah ne preštevajo samo glasov, ki so jih prejeli županski kandidati ali kandidatke, ampak se preštevajo tudi glasovi, ki so jih prejele kandidatke ali kandidati za občinske svete ter krajevne, vaške in četrtne skupnosti. Tukaj moramo priznati, da je razlika pri delu tako volilnih odborov kot volilnih komisij glede na velikost občin, po številu prebivalcev in posledično tudi številu kandidatov na posameznih listah očitna. Število občinskih ali pa mestnih svetnikov se giblje od najmanj 7 svetnikov do 45 v največjih mestnih svetih. Razlikuje pa se tudi volilni sistem. 7 do 11 svetnikov se voli po večinskem sistemu. Če je svetnikov 12 ali več, pa se volitve izvedejo po proporcionalnem sistemu.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo predlog novele Zakona o lokalnih volitvah sicer podprli, predlagamo pa, da pristojni državni organi o višini nadomestil za člane in tajnike občinskih in okrajnih volilnih komisij ter člane v volilnih komisijah volilnih enot opravijo resno strokovno razpravo in analizo o nadomestilih, na podlagi teh ugotovitev pa pripravijo ustrezne rešitve. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Državlanske liste in gospa Kristina Valenčič.

KRISTINA VALENČIČ (PS DL): Hvala za besedo, spoštovana predsedujoča. Predsednik Vlade, Kolegice in kolegi!

Naj že takoj na začetku povem, da bomo poslanke in poslanci Državlanske liste Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah podprli. Novela prinaša dve spremembi. Prva se nanaša na uskladitev s pravnim redom Evropske unije, druga pa na uskladitev višine nadomestil volilnim organom. Obe spremembi sta potrebni, nujni, upravičeni, zato novelo podpiramo.

1. maja 2004 je Slovenija vstopila v Evropsko unijo, v družino evropskih demokratičnih držav z nekaj več kot 500 milijonov prebivalcev. In vsak državljan Unije, ki prebiva v državi članici, nima pa njenega državljanstva, ima skladno z evropskim pravnim redom pravico, da v tej državi voli in je voljen na občinskih volitvah, in to pod enakimi pogoji kot državljani te države. Tudi v slovenski pravni red smo že prenesli direktivo Sveta EU, ki ureja to pravico in tako že danes lahko državljani Evropske unije, ki nimajo slovenskega državljanstva, sodelujejo na lokalnih volitvah, vendar pod pogojem, da pri nas prebivajo vsaj pet let. In ravno ta pogoj petletnega prebivanja je v neskladju s pravnim redom Evropske unije, kar s predlogom novele tudi odpravljamo. Drugi del sprememb se nanaša na uskladitev nadomestil za opravljanje funkcij predsednika in tajnika občinskih volilnih komisij. Primerjava višine nadomestil, ki jih prejemajo volilni organi na lokalni ravni in državni ravni, kaže na velika nesorazmerja. Ker gre za primerljiva opravila, smo s sprejetim amandmajem na matičnem odboru ta nadomestila med seboj ustrezno uskladili. Tako smo nadomestila predsednikom in tajnikom znižali za 50 %. Naj povem, da kljub občutnemu znižanju znaša najnižji znesek predsedniku oziroma tajniku občinske volilne komisije tisoč 398 evrov, najvišji pa nekaj čez 2 tisoč 300 evrov. Višina je odvisna od plačnega razreda župana. S predlaganim ocenjujemo prihranek občinskim proračunom v višini približno 1,7 milijona evrov. Naj opozorim, da se znižanje nanaša zgolj na predsednika in tajnika občinskih volilnih komisij. Volilnim odborom, torej tistim, ki na voliščih opravljajo na dan glasovanja svoje delo, se nadomestila ne zmanjšujejo.

Zavedamo se, da bi z znižanjem lahko povzročili težave pri konstituiranju volilnih odborov in posledično težave pri izvedbi volitev, kar pa seveda ni namen.

Kot rečeno, bomo v Državljanski listi predlog zakona podprli. Želimo pa si, da bi tudi na področju volitev naredili korak s časom in uvedli možnost elektronskega glasovanja oziroma tako imenovane elektronske volitve. Strokovnjaki menijo, da smo kot družba zreli za ta korak. Splet je vedno bolj prisoten na vseh področjih našega življenja. Z uvedbo elektronskih volitev bi tako Slovenija lahko naredila korak naprej k še bolj sodobni in ljudem prijazni državi.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke in gospa Jasmina Opec.

JASMINA OPEC (PS SLS): Lepo pozdravljeni vsi skupaj!

Prvi odstavek 19. člena Rimske pogodbe določa, da ima vsak državljani Evropske unije, ki prebiva v državi članici, nima pa njenega državljanstva, pravico v tej državi voliti in biti voljen na občinskih volitvah pod enakimi pogoji kakor državljani te države. S priključitvijo veliki družini, ki se imenuje Evropska unija, smo se tudi v Sloveniji zavezali k spoštovanju skupnih pravil. S predlagano novelo Zakona o lokalnih volitvah se daje možnost uresničevanja volilne pravice vsem državljanom Evropske unije, ki so pridobili dovoljenje za stalno bivanje v Sloveniji, in tudi tistim, ki v Sloveniji prebivajo začasno, s čimer se slovenski pravni red v celoti prenašajo določbe Direktive številka 94/80. Predpogoj za uresničevanje volilne pravice bo tako prijava tujca na konkreten naslov, ki se vodi na podlagi Zakona o prijavi prebivališča. V Slovenski ljudski stranki se zavedamo, da je volilna pravica ena izmed najpomembnejših človekovih pravic današnjega časa in da je zato izboljševanje pogojev za njeno uresničevanje tudi za posameznike iz drugih držav Evropske unije, ki prebivajo v Sloveniji, nimajo pa še slovenskega državljanstva, dober pokazatelj demokratičnosti družbe oziroma države. Kljub temu so se nam o predlagani ureditvi odprla vprašanja o nadzoru nad dvojno volilno pravico, torej možnosti, da posameznik uresničuje volilno pravico v državi stalnega in državi začasnega prebivališča, kar bi lahko odprlo debate o enakosti izvrševanja volilne pravice z državljani Evropske unije, ki izvršujejo volilno pravico zgolj v eni državi in imajo v njej volilno pravico izključno na podlagi stalnega prebivališča. Verjamemo, da bo zagotovilo ministrstva, da so na evropski ravni vzpostavljeni posamezni mehanizmi na tem področju, preprečevalo vsakršne dvome o takšnih neenakostih.

S predlagano novelo zakona se spreminja še 45.a člen veljavnega zakona, ki

ureja nadomestila članov občinskih volilnih komisij. Tako bodo predsedniki in tajniki občinskih volilnih komisij upravičeni do nadomestila v višini 50 % osnovne mesečne plače župana v posamezni občini, ko ta funkcijo opravlja poklicno. S tem se nadomestila volilnim organom lokalnih skupnosti približujejo nadomestilom volilnim organom na državni ravni, saj so do sedaj med tema dvema kategorijama veljala določena nesorazmerja.

Prvotna različica 3. člena predlaganega zakona je določila še znižanje nadomestila članov lokalnih volilnih odborov, vendar se je z amandmajem, sprejetem na matičnem delovnem telesu, ohranila ista višina nadomestila, torej v višini treh dnevnic za službeno pot v domovini, kot je določeno z uredbo Vlade. Prvotni predlog bi namreč razvrednotil delo v lokalnih volilnih odborih, saj je količina dela pri lokalnih volitvah bistveno večja kot na primer pri predsedniških volitvah. Hkrati pa se v Slovenski ljudski stranki zavedamo, da so demokratične volitve prvi in osnovni pogoj za vzpostavitev in delovanje demokratičnega sistema. V vsesplošni apatiji do političnega delovanja lahko s pretiranimi ukrepi v sistem izvajanja volitev povzročimo, da se nam ta demokratičnost začne krhati, zato pazljivost pri tem ni odveč.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke ocenjujemo, da so predlagane rešitve kljub vsemu ustrezne, zato bomo predlagani zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah podprli. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Poslanska skupina Demokratične stranke upokojujencev Slovenije in gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS):
Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Predlog novele Zakona o lokalnih volitvah je Vlada vložila v zakonodajni postopek prvenstveno zaradi uskladitve s pravnim redom Evropske unije. Določila evropskih direktiv določajo, da imajo državljani Evropske unije, ki prebivajo v državi članici, nimajo pa njenega državljanstva, pravico v tej državi voliti in biti voljen na občinskih volitvah pod enakimi pogoji kakor državljani te države. Novela v nobenem delu ne posega v ureditev aktivne in pasivne volilne pravice slovenskih državljanov, ki prebivajo izven Republike Slovenije, niti v volilno pravico državljanov tretjih držav. Nanaša se zgolj na volilno pravico državljanov drugih držav članic Evropske unije, ki prebivajo na območju Republike Slovenije. Ob tem pa je treba dodati, da se pojem prebivanja izkazuje po veljavni zakonodaji, ki ureja prebivališča. V ta del zakonodaje obravnavana novela ne posega. Pogoj za pridobitev stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji za državljane držav Evropske

unije ostaja neprekinjeno petletno bivanje v Republiki Sloveniji.

V poslanski skupini DeSUS ocenjujemo, da novela v tem delu primerno prenaša evropska določila, zato jo podpiramo. Podpiramo pa tudi tisti del novele, ki se nanaša na znižanje nadomestil predsedniku in tajniku občinske volilne komisije. Poudarjam, da ne gre za znižanje nadomestil vsem članom občinske volilne komisije, ampak gre zgolj za znižanje nadomestila predsedniku in tajniku občinske volilne komisije. Razloga za ta poseg sta dva in sta po naši oceni popolnoma upravičena. Prvi razlog. Analiza višine nadomestil občinskih volilnih organov in državne volilne komisije je pokazala na več kot očitno nesorazmernost in neuravnoteženost. Ne glede na to, da so nadomestila občinske volilne komisije stroški občinskih proračunov, je po našem mnenju poenotenje potrebno. Drugi razlog je varčevanje. Tako bomo s sprejetjem tega dela novele omejili izdatke občinskih proračunov za financiranje stroškov volilnih organov na lokalni ravni. Ponovno poudarjam, ne nanaša se na vse člane, temveč samo na nadomestila predsedniku in tajniku občinske volilne komisije. Vladni predlog je sicer predvideval znižanje na 80 % osnovne mesečne plače župana. Na sami seji odbora pa smo se člani strinjali, da se lahko v ta del oziroma na nadomestila občinske volilne komisije še poseže. Tako smo zaključili, kar v poslanski skupini DeSUS podpiramo, da sta predsednik in tajnik občinske volilne komisije upravičena do nadomestila v višini 50 % osnovne plače župana. Navajam primer, da boste slišali, kaj to pomeni. V najmanjši občini naše države, ki šteje 433 prebivalcev, bo nadomestilo predsedniku še vedno znašalo skoraj tisoč 400 evrov. V Poslanski skupini DeSUS stališče o znižanju nadomestil podpiramo in podpirajo to tudi slovenske občine, saj dandanes tudi njihovo finančno stanje ni najbolj rožnato.

Poslanke in poslanca Poslanske skupine DeSUS bomo predlagano novelo podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Poslanska skupina Nove Slovenije in gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala za besedo. Spoštovani!

Predlog novele Zakona o lokalnih volitvah prinaša uskladitev zakonodaje s pravom Evropske unije. Po tej noveli bodo državljani držav članic Evropske unije takoj po prijavi stalnega prebivališča v Sloveniji dobili pravico voliti in kandidirati na lokalnih volitvah. Po dosedanji slovenski zakonodaji so morali državljani držav članic Evropske unije za pridobitev aktivne in pasivne volilne pravice za lokalne volitve v Sloveniji bivati najmanj pet let, medtem ko za slovenske državljane takšna

omejitev ne velja, na kar je Slovenijo opozorila tudi Evropska komisija. V drugih državah Evropske unije dobijo vsi državljani držav članic EU aktivno in pasivno pravico enostavno s prijavo stalnega prebivališča. Tako rešitev prinaša sedaj obravnavana novela tega zakona v slovensko zakonodajo, za ostale tujce pa bi ostala v veljavi sedanja ureditev in bi se kot doslej za pridobitev te pravice zahtevalo petletno obdobje bivanja v Sloveniji.

Hkrati se z novelo tega zakona znižuje nadomestilo za opravljanje funkcij v občinskih volilnih komisijah. Navedena nadomestila so bila po dosedanji ureditvi tudi za več kot sto odstotkov višja od nadomestil, ki so jih prejemale volilne komisije na državni ravni. Obseg dela in pooblastil občinskih in državnih okrajnih komisij je primerljiv, zato je utemeljeno izpostaviti tudi primerljivo višino nagrad. V Novi Sloveniji se zavzemamo za to, da je delo članov volilnih organov tako na lokalni kot tudi na državni ravni primerno nagrajeno. Tudi po sedanji noveli tega zakona, ki vzpostavlja primerljivo višino nagrad vseh volilnih organov, bo takemu cilju zadoščeno. Ob tem pa moramo tudi poudariti, da morajo tudi tisti, ki opravljajo delo v volilnih organih, deliti usodo gospodarske krize in varčevanja. Na državni ravni je bil obseg sredstev za nagrajevanje volilnih organov že zmanjšan v preteklosti. Področje nagrajevanja občinskih volilnih organov, ki ga ureja predmetni zakon, pa je zato treba novelirati in prilagoditi spremenjenim razmeram. Pomembno se nam zdi, da ostaja višina nadomestil za predsednika in člane volilnih odborov za izvedbo lokalnih volitev nespremenjen in je prav tako usklajen z nadomestili za volitve na državni ravni.

Poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije bomo Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o lokalnih volitvah podprli.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili jutri, v četrtek, 25. oktobra 2012, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 6. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VARSTVU PRED POŽAROM V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.

Predlog zakona je v obravnavo predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade gospodu Petru Stavanji, državnemu sekretarju na Ministrstvu za obrambo.

PETER STAVANJA: Spoštovana gospa podpredsednica, spoštovane poslanke in spoštovani poslanci!

Zakon o varstvu pred požarom je bil prvi zakon, ki smo ga v naši domovini sprejeli po osamosvojitvi s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Zaradi razvoja sistema je bil kasneje že štirikrat spremenjen. Tokratne predlagane spremembe in dopolnitve Zakona o varstvu pred požarom pa so pripravljene zaradi naslednjih ključnih razlogov. Razvoj normativne ureditve na posameznih področjih, ki so pomembna z vidika varstva pred požarom, je presegel okvire in rešitve, ki jih predstavlja ta zakon. Nekatere rešitve v zakonu so premalo usklajene v okviru razvoja celotnega sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Zakonske rešitve je treba dopolniti in prilagoditi razvoju stroke in zlasti dejanskim potrebam na tem področju. Z vidika zmanjševanja administrativnih bremen in pomenovitve postopkov je treba poenostaviti določene stvari v zakonu. Skladno s temi cilji in načeli, na katerih temelji predlog sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu pred požarom, so v predlogu zakona predstavljene naslednje poglavitne rešitve. Vsaka fizična in pravna oseba, samostojni podjetnik, posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, je v skladu z zakonom kazensko in odškodninsko odgovoren za neizvajanje ukrepov s področja varstva pred požarom, kakor tudi za vse posledice, ki zaradi te malomarnosti nastanejo.

Lokalne skupnosti lahko naloge za varstvo pred požarom na svojem območju načrtujejo v programih in načrtih varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, vendar ne smejo biti v nasprotju s programi in načrti, sprejetimi na državni ravni. Z neobveznimi oblikami usposabljanja se izvaja tudi usposabljanje stanovalcev v stanovanjskih stavbah, organizirajo pa ga lahko tako lastniki kakor tudi uporabniki večstanovanjskih stavb. Pri pripravi prostorskih aktov se mora upoštevati med drugim tudi požarno tveganje zaradi požarne ogroženosti naravnega okolja. Vgrajeni gradbeni proizvodi in materiali, instalacije, napeljave, naprave, opreme, morajo izpolnjevati zahteve za varnost pred požarom, biti v skladu s predpisi o gradnji objektov, s predpisi o gradbenih proizvodih in predpisi o tehnični zahtevnosti za proizvode ter o ugotavljanju skladnosti.

Za gradnjo objektov se glede na požarno zahtevnost objekta izdelata zasnova požarne varnosti ali študija požarne varnosti v skladu z Zakonom o varstvu pred požarom. Zasnovo oziroma študijo požarne varnosti lahko izdelata odgovorni projektant, ki izpolnjuje predpisane pogoje. Obstoječe zbiranje podatkov in evidence na področju varstva pred požarom je zmanjšano in poenostavljeno na najnujnejši obseg. Predpisane rešitve glede evakuacijskih poti, intervencijskih površin in požarnih načrtov

so dopolnjene in usklajene z dejanskimi potrebami.

Natančneje je predpisano, kdaj in v katerih primerih požarno stražo pri delih, ki so požarno bolj zahtevna, lahko opravljajo samo gasilci. Dopolnjen je nadzor vgrajenih sistemov aktivne požarne zaščite.

Z uveljavitvijo zakona bo Uprava Republike Slovenije prenehala izdajati soglasja h gradbenim dovoljenjem. Pri oblikovanju zakona smo želeli doseči kar največji konsenz stroke, zato smo predlog sprememb in dopolnitev zakona uskladili tudi z Gasilsko zvezo Slovenije, Združenjem slovenskih poklicnih gasilcev in Slovenskim združenjem za požarno varnost, Skupnostjo občin Slovenije, Skupnostjo gasilsko reševalnih zavodov Slovenije in Inženirsko zbornico Slovenije. S predlaganim amandmajem Odbora za obrambo kot matičnega delovnega telesa pa so v pretežni meri upoštevani tudi predlogi Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za obrambo kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku, gospodu Francu Jurši.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Lep pozdrav državnemu sekretarju, vsem poslankam in poslancem, kot tudi ostalim v dvorani!

Odbor za obrambo je na 2. seji 4. 10. 2012 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pred požarom, druga obravnava, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Na seji odbora so poleg predstavnikov predlagatelja zakona in Zakonodajno-pravne službe sodelovali tudi predstavniki Gasilske zveze Slovenije in Sindikata poklicnih gasilcev Slovenije. Odbor je bil seznanjen z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, Državnega sveta Republike Slovenije, Mestne občine Ljubljana ter predlogi za amandmaje odbora, ki jih je posredovalo Ministrstvo za obrambo.

Zakonodajno-pravna služba je v skladu s prvim odstavkom 27. člena Poslovnika Državnega zbora proučila navedeni predlog zakona z vidika skladnosti z ustavo in pravnim sistemom ter z zakonodajnotehničnega vidika in podala pripombe k 8., 10., 20., 22. in 24. členu. V poslovnem roku ni bilo vloženih amandmajev.

Predstavniki predlagatelja je v dopolnilni obrazložitvi členov dejal, da nastanek predlaganega zakona izvira že iz leta 1993. To je bil eden prvih zakonov, ki so bili sprejeti po osamosvojitvi na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Zakon je bil večkrat dopolnjen v letih 2006, 2007 in nazadnje v letu 2011.

Poglavitne spremembe zakona, ki jih uvajamo s sedanjim predlogom, so po ministrovih besedah tiste, ki jih narekujejo razvojne in normativne ureditve na drugih različnih področjih. Področje varstva pred požarom je zaradi celotnega sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami treba uskladiti z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Zakon je treba prilagoditi in dopolniti tudi glede na trenutno stanje stroke. Minilo je skoraj 20 let, od kar je bil zakon sprejet, zato je treba stvari, ki so šle naprej predvsem s tehničnega področja, ki se nanaša na nabavo materialov, opreme, videonadzorov, evakuacijskih poti in podobno, novelirati. Prav tako je minister mnenja in je izpostavil, da se je Vlada s predlogom zakona zavezala tudi k odpravljanju administrativnih ovir. S tem predlogom zakona se deloma zmanjšuje oziroma praktično se ukinjajo določena soglasja, ki jih je izdajalo Ministrstvo za obrambo. Z zakonom se ustrezneje ureja tudi tako imenovana požarna straža. To je straža za tiste objekte, ki so uvrščeni v višjo stopnjo požarne ogroženosti, deloma pa se spreminjajo tudi kazenske določbe. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je povedala, da je Zakonodajno-pravna služba predlog zakona proučila z vidika svojih poslovnih določil in nalog, pripravila svoje pisno mnenje, v katerem je oblikovala pripombe, ki jih je mogoče razčleniti oziroma razdeliti na dva tipa. Prvi je pravnosistemski, drugi se nanaša na pomisleke, ki zadevajo zakonodajnotehnični vidik priprave predloga zakona. Predstavniki Državnega sveta je povedal, da je Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj podprla v predlogu zakona predlagane rešitve. Večina teh rešitev sledi že nekaterim prejšnjim ugotovitvam in razpravam k poenostavitvi postopkov. Gospod Fras je opozoril, da še vedno ni ustrezno urejeno vrednotenje dela poklicnih gasilcev v delovnih operacijah, podana pa je bila tudi pobuda, da se ponovno prouči in zakonsko uredi status gasilcev v gasilskih društvih.

Odbor je po krajši razpravi na podlagi osmega odstavka 131. člena Poslovnika Državnega zbora oblikoval in sprejel amandmaje k 3., 10., 11., 16. členu kakor tudi k 20. členu ter 23. in 40. členu predlaganega zakona. Odbor je v skladu s 118. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predlaganega zakona skupaj in jih tudi sprejel. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Sledi Predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke in gospod Robert Hrovat.

ROBERT HROVAT (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Spoštovani! Vlada je pred meseci dala zavezo, da bomo v tem mandatu med drugim tudi odpravljali administrativne ovire. Pri

tem zakonu o varstvu pred požarom je v ospredju ravno to: poenostavitve, racionalizacija, ukinjajo se tudi določena soglasja, ki jih je do sedaj izdajalo Ministrstvo za obrambo. Veseli dejstvo, da je zakon usklajen z vsemi deležniki, torej z Gasilsko zvezo Slovenije, z Združenjem slovenskih poklicnih gasilcev, Slovenskim združenjem za požarno varnost, Skupnostjo reševalnih zavodov Slovenije in Inženirsko zbornico. Torej gre za dobre rešitve, ki bodo v praksi, kot sem že prej omenil, pomenile racionalizacijo. Za kaj pravzaprav gre? Zakon veliko bolj natančno določa, kdo je kazensko in odškodninsko odgovoren za neizvajanje ukrepov varstva pred požarom ter za posledice, ki zaradi tega nastanejo. Lokalne skupnosti lahko naloge varstva pred požarom načrtujejo v programih, ki pa ne smejo biti v nasprotju z nacionalnimi programi in načrti. Uvajajo se neobvezne oblike usposabljanja stanovalcev v večstanovanjskih stavbah, ki jih organizirajo lastniki ali uporabniki stavb. Vgrajen gradbeni material mora izpolnjevati tudi zahteve za varnost pred požarom, minister pa bo še naprej podpisoval metodologijo za ugotavljanje požarne ogroženosti. Po novem je treba požarni načrt izdelati tudi za objekte, ki so opremljeni s sončnimi elektrarnami, priključenimi na javno omrežje. Bolj natančno se ureja tudi pooblašcanje oseb, ki so odgovorne za izvajanje ukrepov varstva pred požarom, deloma se spreminja obveznost organiziranja požarne straže, drugače pa se tudi ureja gradbeni nadzor sistemov aktivne požarne zaščite.

Ker zakon sledi naši ambiciji, da se odpravi čim več administrativnih ovir in da gre zakon v smeri racionalizacije, bomo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke soglasno podprli. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Poslanska skupina Socialnih demokratov in mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica.

Temeljni cilj novele zakona o varstvu pred požarom naj bi bil uskladiti normativne rešitve z doseženim stanjem na posameznih delih varstva pred požarom s spoznanji stroke, predvsem pa poenostaviti posamezne rešitve in postopke ter na ta način prispevati k izboljšanju varnosti ljudi in njihovega premoženja.

V uvodu v zakon je tudi zapisano, da predmet novele ni zvezan z evropsko zakonodajo, torej je to, kako imamo te zadeve, ki jih ureja novela, stvar naše domače zakonodaje. Je pa v uvodu v zakon mogoče ugotoviti, da v državah urejajo stvari zelo različno. V večjem delu sodi požarna varnost pod pristojnost lokalnih skupnosti, zato nekoliko preseneča, da ravno pripombe največje lokalne skupnosti v predlogih zakona niso bile upoštevane. Del tega je zagotovo zvezan tudi s

tem, da zakon ni odpiral vseh členov, ki so jih v Mestni občini Ljubljana predlagali za spremembo.

Za Socialne demokrate je največja dilema pri predlogu novele zakona tehtanje med koristmi pri odpravi birokratskih ovir in škodo pri zagotavljanju pomanjkljive požarne varnosti, ki v primeru požara nastane. Z dosedanjo prakso Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje predstavlja nekako varovalko pri upoštevanju strokovnih standardov pri gradnji najzahtevnejših objektov, s tem pa se vzdržuje nivo požarne varnosti. Če se izdaja soglasij za področje varstva pred požarom h gradbenim dovoljenjem in uporabnim dovoljenjem v celoti ukine, kot je predlagano v spremembi tega zakona, se temeljna odgovornost za ustrezno upoštevanje predpisov oziroma ukrepov na tem področju prenaša na investitorja, projektanta in izvajalca. Popolnoma odprto pa ostane vprašanje, ali je s strokovno javnostjo usklajena tudi sprememba, ki je bila vnesena z amandmajem na seji odbora. V 10. členu smo v noveli izčrtali tudi revizijo načrta požarne varnosti. Tako se odpravljajo vsa varovala, Socialni demokrati pa mislimo, da bi z vidika odgovornosti ne mogli pristati na beg pred odgovornostjo pod krinko zmanjševanja administrativnih bremen in nekega minimalnega prihranka. V predlogu zakona je namreč mogoče prebrati, da bo z zmanjšanjem števila zaposlenih, njihovim premeščanjem mogoče letno prihraniti od 220 do 250 tisoč evrov. Seveda se opiramo tudi izjavo ministra na seji odbora, ki je rekel: "Jaz moram reči, da bi se tega kot minister oziroma kot vsi naši zaposleni želel znebiti, ker mislim, da Ministrstvo za obrambo, vključno z našimi zaposlenimi, ni usposobljeno za to, da bo verificiralo projektantsko strokovne ali nestrokovne rešitve." Gre pa preprosto, še enkrat poudarjam, za problem, da bi po resoluciji o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami za obdobje 2009–2015 morali imeti oblikovano neko skupno platformo, to je medresorsko posvetovalno telo, ki bi presojalo, kolikšna je usklajenost za doseganje ciljev akcijskega načrta zmanjšanja tveganja pred naravnimi nesrečami. Karkoli preberemo v uvodu v zakon, je vse usmerjeno v zagotavljanje ali v željo po zmanjševanju administrativnih ovir. Še enkrat pa opozarjam, da temu nihče v načelu ne nasprotuje, ampak morala bi biti vendarle ohranjena še neka varovalka, ki bi ob tem, da posamezni gospodarski subjekti lahko ugasnejo, investitorji lahko ugasnejo, projektantske organizacije lahko ugasnejo – kdo bo potem prevzel odgovornost, če se bo izkazalo, da je zaradi pomanjkljivih načrtov bilo kaj vzrok za nesrečo in hude posledice? Ne nazadnje bo to lahko vplivalo tudi na zavarovalnino, ki jo bo moral pa uporabnik stavbe plačati. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Poslanska skupina Državlanske liste in gospa Polonca Komar.

POLONCA KOMAR (PS DL): Spoštovana predsedujoča, predstavnik Vlade, kolegice in kolegi!

Nastanek Zakona o varstvu pred požarom sega v leto 1993. To je bil eden prvih zakonov, ki je bil sprejet po osamosvojitvi na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Zakon je bil v letih od 2006 do 2011 večkrat dopolnjen. Njegova uveljavitev je zagotovila tudi dokaj načrtno razvojno in raziskovalno delo na področju varstva pred požarom. Pomemben napredek pa je bil dosežen tudi na področju preprečevanja oziroma obvladovanja požarov v naravnem okolju. Posodobitev in dopolnitev zakona je po skoraj dvajset letih potrebna, ker je razvoj normativne ureditve na različnih področjih z vidika varstva pred požarom presegel okvire in rešitve dosedanjega zakona. Hkrati je nujna uskladitev v okviru razvoja celotnega sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, potrebna je prilagoditev razvoju stroke in poenostavitev postopkov s ciljem zmanjševanja administrativnih ovir.

S predlogom spremembe zakona, ki je pred nami, se deloma zmanjšujejo oziroma ukinjajo določena soglasja, ki jih je do zdaj izdajalo Ministrstvo za obrambo. Z zakonom se ustrezneje ureja tudi tako imenovana požarna straža, to je straža za tiste objekte, ki so uvrščeni v višjo stopnjo požarne ogroženosti, deloma pa se spreminjajo tudi kazenske določbe.

Na Odboru za obrambo so bili k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pred požarom sprejeti amandmaji. Naj poudarim predvsem tistega, ki se nanaša na odpravo administrativnih ovir, to je 10. člen, kjer se s predlaganim amandmajem umika zahteva po izdelavi revizije zasnove oziroma študije požarne varnosti. Poglavitne spremembe zakona, ki jih uvajamo s sedanjim predlogom, so tiste, ki jih narekujejo razvojne in normativne ureditve na različnih drugih področjih. Področje varstva pred požarom je zaradi celovitosti sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami treba uskladiti z omenjenim krovnim zakonom. Treba pa ga je tudi prilagoditi in dopolniti glede na trenutno stanje stroke.

V Državlanski listi bomo zato predlog zakona podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke in gospod Janez Ribič.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Spoštovana podpredsednica Državnega zbora, predstavnik Ministrstva za obrambo, spoštovani poslanke in poslanci!

Poslanci Slovenske ljudske stranke bomo predlog zakona podprli, saj prinaša nekatere pozitivne spremembe za zmanjšanje administrativnih ovir in uskladitev z Zakonom o varstvu pred naravnimi nesrečami ter prilagoditev spremembam na tehničnem in normativnem področju, ki so nastale v času sprejetja tega zakona pred dvajsetimi leti.

Zakon podpiramo, saj se zmanjšujejo oziroma praktično ukinjajo določena soglasja, ki jih je do zdaj izdajalo Ministrstvo za obrambo. Z zakonom se ustrežneje ureja tudi tako imenovana požarna straža, to je straža za tiste objekte, ki so uvrščeni v višjo stopnjo požarne ogroženosti. S sprejetjem amandmajev na Odboru za obrambo so bili odpravljeni nekateri pomisleki o potrebnosti in popravljanju neskladnosti v določbah, na primer glede potrebnosti izvajanja revizije požarne varnosti. Dopolnjen zakon določa, da se revizija izvaja izključno na podlagi predpisov o graditvi objektov. Pred nami pa za v bodoče ostaja naloga, na katero opozarja tudi Državni svet, in sicer nove spremembe in ureditve bolj ustreznega vrednotenja dela poklicnih gasilcev v delovnih operacijah. Podana je bila tudi pobuda, ki jo poslanci Slovenske ljudske stranke podpiramo, da se prouči in zakonsko uredi status prostovoljnih gasilcev v gasilskih društvih. Predvsem v manjših podjetjih je breme za podjetnike preveliko, da pokrivajo stroške, če imajo med delavci prostovoljne gasilce. Pozitivna sprememba pa je vsekakor uvedba neobveznih oblik, usposabljanje stanovalcev v večstanovanjskih stavbah, ki ga organizirajo lastniki ali uporabniki večstanovanjskih stavb ter posebne določbe glede na nove objekte, ki so nastali v obdobju od sprejetja prvega zakona, in sicer objekte in naprave za sončno energijo in podobne, ki pomenijo dodatno požarno ogroženost. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije in gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala za besedo, podpredsednica. Pozdrav vsem.

V naši poslanski skupini smo predlog zakona proučili in ugotavljamo sledeče. Temeljni cilj sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu pred požarom je uskladiti normativne rešitve z doseženim stanjem na posameznih delih varstva pred požarom, spoznanji stroke, zlasti pa poenostavitev posameznih rešitev in postopkov ter na ta način prispevati k izboljšanju varnosti ljudi in njihovega premoženja. V skladu s temeljnim ciljem pa je cilj sprememb in dopolnitev zakona dopolnitev poglavij o programiranju, načrtovanju in izvajanju ukrepov varstva pred požarom. Cilj je tudi izpopolnjevanje poslovanja Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje. Zakon vpliva

in spodbuja učinkovitejše upoštevanje ukrepov varstva pred požarom pri pripravi prostorskih aktov in še posebej pri graditvi objektov. Pri pripravi prostorskih aktov je pomembno, da bo že z zakonom določeno, da se mora med upoštevanjem različnih požarnih tveganj upoštevati tudi ogroženost zaradi požarov v naravnem okolju. Ta vidik doslej v zakonu ni bil zajet. Posebej pomembno je, da bodo dopolnjene bodo tudi določbe, ki urejajo graditev objektov, opustitev izdaje soglasij h gradbenim dovoljenjem z vidika požarne varnosti zato ne bo povzročala nižje požarne varnosti, temveč se bodo standardi še zvišali, saj se bo povečala odgovornost investitorjev, odgovornih projektantov in izvajalcev. Z zakonom bodo odpravljene dileme, ali se naloge varstva pred požarom na lokalni ravni načrtujejo v posebnih načrtih oziroma dokumentih ali skupno v okviru načrtovanja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Zakon posebej poudarja, da lokalne skupnosti lahko naloge varstva pred požarom na svojem območju načrtujejo s programom in načrti varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, torej ne gre za obvezno nalogo občin. V nobenem primeru pa ni zahtevan poseben načrt varstva pred požarom. Poenostavljene bodo določbe, ki zahtevajo vzpostavitev informacijskega sistema baz in evidenc podatkov s področja varstva pred požarom, tako da se bodo zbirali samo ključni podatki, pomembni za izvajanje nalog pristojnih organov in usmerjanje varstva pred požarom. Določbe glede požarne statistike bodo črtane. Odpravljen bo sistem soglasij h gradbenim dovoljenjem, ki jih je z vidika upoštevanja požarno varnostnih zahtev izdajala Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje. Z zakonom se ne uveljavlja noben nov postopek ali administrativno breme, temveč se dosedanj postopki poenostavljajo oziroma odpravljajo in se tako zmanjšujejo administrativna bremena.

V Demokratični stranki upokojencev predlog podpiramo.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Poslanska skupina Nove Slovenije in mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Gasilstvo ima v Slovenijo dolgoletno tradicijo. To mislim, da mi ni treba posebej poudarjati, da je v Sloveniji veliko gasilcev in tudi v tej dvorani nas je kar nekaj gasilcev. In da je gasilstvo eno izmed tistih področij, kjer se prostovoljstvo še razvija in drznil si bom reči, živi na veliki nogi, ker je tudi prav, da je tako. V zadnjih letih, tudi desetletju se je gasilstvo v Sloveniji blazno razvijalo. Tudi s pomočjo lokalnih skupnosti, kar je treba jasno priznati. Napredovala je tehnika, spremenili pa so se tudi standardi graditve objektov.

Do zdaj je varstvo pred požarom in drugimi naravnimi nesrečami urejalo več različnih zakonov. Dogaja se celo to, da se določene določbe podvajajo, nekatere se celo izključujejo med seboj. Predlog sprememb Zakona o varstvu pred požarom, ki ga je predložilo Ministrstvo za obrambo, ureja dve stvari. Prvič posodablja in prilagaja stvari trenutnemu stanju in drugič odpravlja administrativne ovire, o katerih so že ogromno govorili moji predhodniki. Jaz mislim, da pri tem zakonu ni veliko spornih stvari, je pa ena izmed stvari, ki jo je izpostavila kolegica Potrata, to pa je odprava revizije študije požarne varnosti. Da ne bo kdo narobe razumel, ta zakon ne odpravlja študije požarne varnosti, odpravlja samo to, da mora Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje neko študijo, ki jo je naredil nek investitor, ponovno pregledati in dati določeno oceno. Zdajšnje izkušnje so pokazale, da takšna revizija ni bistveno prispevala k večji požarni varnosti in da je na nek način to predstavljalo dodatno administrativno oviro in tudi strošek. In to je eden izmed temeljnih razlogov, zakaj se ta revizija študije požarne varnosti odpravlja. To tudi pomeni, da bo od zdaj naprej še večja odgovornost za graditve objektov moral prevzeti investitor, kar se nam zdi prav, in da ne bo nekega prelaganja odgovornosti na državne institucije, češ, saj ste vi ta načrt tudi pregledali in dali na njega neko soglasje.

Če zaključim, lahko rečem, da bo Poslanska skupina Nove Slovenije ta predlog popravkov zakona podprla.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Poslanska skupina Pozitivna Slovenija in gospa Saša Kos.

SAŠA KOS (PS PS): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Glede na temeljne značilnosti pri dosedanji uporabi Zakona o varstvu pred požarom, predvsem posameznih rešitev, so temeljni razlogi za spremembe in dopolnitve zakona naslednji. Uskladištev normativnih ciljev z dejanskim stanjem na posameznih delih varstva pred požarom, poenostavitev posameznih rešitev in postopkov, dopolnitev določb o programiranju, načrtovanju in izvajanju ukrepov varstva pred požarom, informacijskega sistema varstva pred požarom in izpopolnjevanje poslovanja Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje.

Do novelacije zakona je torej prišlo, ker so nekatere rešitve v zakonu premalo usklajene v okviru razvoja celotnega sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, ker je nekatere rešitve treba dopolniti in prilagoditi razvoju stroke. Poleg tega je treba ustrežneje urediti požarno stražo pri požarno nevarnih delih oziroma aktivnostih in jo uskladiti z rešitvami, ki veljajo za požarno bolj ogrožena objekte.

Opraviti pa je treba seveda tudi revizijo kazenskih določb v zakonu. Te rešitve v Pozitivni Sloveniji podpiramo.

Opozorili pa bi na določbe zakona, ki poenostavljajo postopke. Vlada v zvezi s tem trdi, da gre za odpravo administrativnih bremen, in sicer glede ukinitve izdajanja posebnih soglasij h gradbenim dovoljenjem pri graditvi objektov ali rekonstrukcijah objektov. S tem se bodo zmanjšale zlasti obveznosti investitorjev, ki pridobivajo gradbena dovoljenja, delno pa tudi poenostavili postopke za izdajo gradbenih dovoljenj, ki potekajo v upravnih enotah. V zvezi s tem bi glede na prenehanje izdajanja soglasja h gradbenim dovoljenjem za objekte posebnega pomena izpostavili vprašanje požarne varnosti in odgovornosti. Po mnenju Vlade naj bi se ta varnost povišala, odgovornost pa naj bi bila na investitorju, projektantu in izvajalcu. V Pozitivni Sloveniji nismo prepričani, da je to najboljša rešitev. Opozarjamo, da gre za gradnjo objektov posebnega pomena za delovanje družbe in v katerih se zadržujejo večje skupine ljudi. S tem, ko se črta ta zahteva, se po našem mnenju bolj kot na investitorja, projektanta in izvajalca del odgovornosti prenaša na uporabnike, ki v tem objektu delujejo v veri, da je ta res zgrajen skladno z vsemi standardi. Poleg tega pa se postavlja vprašanje odgovornosti, če se bo protipožarna varnost zmanjšala. Da ne omenjamo vprašanja povečanja tveganja in s tem morebitnih zvišanj zavarovalnin za tovrstne objekte, ki se v končni fazi odražajo na povečanju stroškov uporabe, kar pomeni, da bi lahko v končni fazi odprava administrativnega bremena, kot to trdi Vlada, uporabniku stavbe zvišala stroške. Do znižanja stroškov bi torej prišlo samo pri investitorju, za katerega pa vemo, da ni nujno, da je končni uporabnik objekta. Glede slednje rešitve v Pozitivni Sloveniji Vlado pozivamo k vestnemu in strogemu nadzoru. Ker posledice ne bodo vidne takoj, bi bilo vsekakor umestno dobro spremljati izvrševanje teh določb in videti, ali je to prava rešitev, ki ne bo povečala tveganja požarne varnosti.

Ne glede na omenjena opozorila pa bomo predlo zakona v poslanski skupini podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Glasovanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili jutri, v četrtek, 25. oktobra 2012, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **8. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO**

**PREDLOGA ZAKONA O
FITOFARMACEVTSKIH SREDSTVIH V
OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade gospodu Branku Ravniku, državnemu sekretarju na Ministrstvu za kmetijstvo in okolje.

BRANKO RAVNIK: Hvala za besedo, spoštovana gospa podpredsednica. Spoštovani poslanke, poslanci!

Sprejetje novega zakona o fitofarmaceutskih sredstvih je vezano na posodobitev evropske zakonodaje na področju fitofarmaceutskih sredstev. Na ravni Evropske unije se namreč uvajajo enotna merila z namenom zmanjševanja tveganj in vplivov uporabe pesticidov na zdravje ljudi in okolje ter spodbujanje, uporabo integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi in uvaja alternativne pristope oziroma tehnike, kot so nekemične alternative pesticidom. V Sloveniji že imamo trenutno veljavni zakon, ki ureja pogoje za promet s fitofarmaceutskimi sredstvi, izobraževanje svetovalcev, prodajalcev, končnih uporabnikov, testiranja aplikacijske tehnike, prepoved uporabe fitofarmaceutskih sredstev z zračnimi plovili. Glavnina določb direktive o trajnostni rabi pesticidov je bila v Sloveniji uvedena že pred sprejetjem nove evropske zakonodaje, z novim zakonom omogočamo popolno usklajenost. Pri pripravi zakona smo sledili ključnim izhodiščem. Prvič, da morajo biti predlagane rešitve usmerjene v povečanje kakovosti izobraževanja uporabnikov fitofarmaceutskih sredstev, povečanje kakovosti testiranja, aplikacijske tehnike in izboljšavi sistema svetovanja uporabnikov. Drugič, da morajo uporabniki imeti dostop do informacij v zvezi z zatiranjem škodljivih organizmov, s poudarki na uporabi alternativnih metod zatiranja in uporabi fitofarmaceutskih sredstev z manjšim tveganjem. Tretjič, da uveljavitev zakona ne sme poslabšati ekonomskega položaja uporabnikov v smislu dodatnih stroškov. Zakon temelji na načelih varovanja okolja, zdravja ljudi ob upoštevanju programskih usmeritev strategije na področju kmetijstva. Zagotovimo si hrano za jutri.

Ključne novosti novega zakona so priprava in izvedba nacionalnega akcijskega programa, uporaba oziroma uvedba obveznega integriranega varstva rastlin, informiranje in obveščanje javnosti in uvedba dodatnih ukrepov za zaščito vodnega okolja, posebnih območij in območij, kjer se zadržujejo ljudje. Ostale določbe, ki so v Sloveniji že bile uvedene, kot sem omenil na začetku, pa se na podlagi preteklih izkušenj in strokovnih spoznanj prilagodijo na način, da bodo končni uporabniki imeli na razpolago informacije glede uporabe fitofarmaceutskih sredstev, ustrezno testirano aplikacijsko tehniko, visokokvalitetno izobraževanje in razpoložljive vire informacij,

vključno z ustreznim svetovanjem, da bodo lahko izvajali ukrepe varstva rastlin na način manjše uporabe fitofarmaceutskih sredstev. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje, kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsedniku gospodu Zvonku Lahu.

ZVONKO LAH (PS SDS): Spoštovana podpredsednica, kolegice in kolegi!

Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje je Predlog zakona o fitofarmaceutskih sredstvih obravnaval na 10. seji 9. oktobra 2012. Na seji odbora so sodelovali predstavniki Ministrstva za kmetijstvo in okolje, Zakonodajno-pravne službe, Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije, Kmetijskega inštituta Slovenije in Sindika kmetov Slovenije.

Odbor se je seznanil z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, ki je k predlogu zakona podala številne pripombe, ki so se nanašale na temeljno pravno vprašanje zakona, ki je povezano s prenosom izvajanja določenih nalog na posamezne izvajalce in s pravno kvalifikacijo tega prenosa. To so javna služba, javno pooblastilo in tržna dejavnost. Treba je bilo namreč oceniti, ali gre za naloge, ki se lahko prenašajo kot javno pooblastilo. Predlagatelj zakona je to oceno opravil za vsak primer posebej in v tistih primerih, kjer je šlo za strokovno pravne naloge, določil tudi prenos na podlagi javnega pooblastila. Vse pripombe Zakonodajno-pravne službe so bile ustrezno upoštevane v amandmajih koalicijskih poslanskih skupin, hkrati pa je bil z amandmaji določen tudi organ, ki je odgovoren za izvajanje nadzora nad izvajalci posameznih nalog. Odbor se je seznanil tudi z mnenjem Komisije Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki je predlog zakona podprla, ter z nekaterimi predlogi Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije in Sindikata kmetov Slovenije, ki so bili upoštevani v amandmajih koalicijskih poslanskih skupin in amandmajih odbora. V razpravi o predlogu zakona je poleg predstavnikov navedenih inštitucij sodeloval tudi direktor Kmetijskega inštituta Slovenije, ki je poudaril, da smo v preteklih letih Zakon o fitofarmaceutskih sredstvih večkrat spreminjali, tako da smo prišli do dokaj dobrega zakona, ki je sedaj v veljavi in je nadpovprečno učinkovit. Tako je stanje na področju varne hrane in tudi zaščite okolja izredno dobro.

V zvezi z novim zakonom pa je opozoril na nekatera nedorečena vprašanja. Eno od teh vprašanj je vprašanje prodaje fitofarmaceutskih sredstev, drugo pa glede predavateljev in na kakšen način se bodo izobraževali vsi tisti, ki uporabljajo fitofarmaceutska sredstva.

Člani odbora iz koalicijskih in opozicijskih poslanskih skupin so v razpravi izrazili enotno podporo predlogu zakona, saj gre za zakon, ki je izrazilo tehnične narave in prinaša tako administrativno kot finančno razbremenitev za končnega uporabnika. Zakon v določenem smislu pomeni tudi iskanje ravnovesja med tem, kako čim lažje kmetovati s čim manjšimi administrativnimi ovirami, in med tem, kako najbolj učinkovito varovati naravo ter pridelavo hrane.

Kot rečeno, je odbor v razpravi sprejel vse predlagane amandmaje koalicijskih poslanskih skupin, v katerih so upoštevane pripombe Zakonodajno-pravne službe. Sprejel pa je tudi nekaj svojih amandmajev, ki so bili ravno tako pripravljene na podlagi dodatnih Zakonodajno-pravne službe. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona. Dopolnjeni predlog zakona je sestavni del tega poročila.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo. Lep pozdrav v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov!

Zakon o fitofarmaceutskih sredstvih, ki je pred nami, je v obravnavi predvsem zaradi nove evropske zakonodaje na področju fitofarmaceutskih sredstev, ki uvaja določene novosti in spremembe. V zakon se tako prenašajo določbe direktive Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi okvira za ukrepe skupnosti za doseganje trajnostne rabe pesticidov. Vendar moramo v Poslanski skupini Socialnih demokratov poudariti, da večina rešitev, ki se v evropskem pravnem redu na novo uveljavljajo, v Sloveniji že velja, zato te spremembe za nas ne bodo drastične. Naj navedem, katere rešitve so tiste, ki jih prinaša evropska direktiva, pa so pri nas že uveljavljene v praksi. Gre za promet s fitofarmaceutskimi sredstvi, izobraževanje uporabnikov, odgovornih oseb in prodajalcev teh sredstev, testiranje naprav za nanašanje fitofarmaceutskih sredstev, prepovedi glede uporabe zračnih plovil za nanašanje, razdelitev fitofarmaceutskih sredstev na profesionalno in neprofesionalno rabo. Vse te rešitve smo v Sloveniji že dorekli in menimo, da se tudi v praksi ustrezno izvajajo. Res pa je, da evropska uredba sedaj ureja tudi področje registracije fitofarmaceutskih sredstev, zato sam zakon tega ne ureja več.

Novi zakon sicer prinaša izboljšanje v delu, kjer so obstajale pomanjkljivosti, tako da so ključne novosti naslednje: izvedba nacionalnega akcijskega plana, uvedba obveznega integriranega varstva rastlin po letu

2014, uvedba dodatnih možnosti za ukrepanje za zaščito vodnega okolja, posebnih območij Nature in območij, kjer se zadržujejo ljudje. Pomembna je tudi navedba ministra, da je ključno izhodišče zakona in osnovni cilj sprememb potreba po dvigu kvalitete vseh storitev, torej maksimalno izboljšanje kvalitete uslug, ki jih ministrstvo upravlja. Tudi to Socialni demokrati pozdravljamo. Zavedamo se, da gre pri zakonu in pri uporabi fitofarmaceutskih sredstev za iskanje ravnovesja, kako čim lažje kmetovati, s čim manj administrativnimi in drugimi ovirami na eni strani ter kako varovati naravo in hrano na čim bolj učinkovit način na drugi strani.

Menimo, da ta zakon uzakonja neke vrste ravnovesje med vsemi temi administrativnimi zahtevami in praktičnim izvajanjem in da gre pravzaprav za zakon, ki ima izrazilo tehnično vsebino, torej gre za tehnično naravo rešitev, zato bomo ta zakon tudi podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Državlanske liste in gospa Polonca Komar.

POLONCA KOMAR (PS DL): Hvala za besedo še enkrat.

Z zakonom o fitofarmaceutskih sredstvih prenašamo v slovensko zakonodajo zahteve evropske direktive o uporabi pesticidov. S sprejetjem zakona zamujamo že leto dni in upamo, da se bomo še lahko izognili plačilu evropske kazni. Med novostmi, ki so pomembne za naše državljane, je možnost opravljanja izpitov o uporabi fitofarmaceutskih sredstev za vrtničarje oziroma nepoklicne pridelovalce, ki so po dosedanji zakonodaji lahko uporabljali samo neprofesionalni rabi namenjena sredstva. Sredstva za profesionalno rabo pa so dobili le pridelovalci z opravljenim izpitom za uporabo fitofarmaceutskih sredstev. Ker je v praksi tovrstna ureditev povzročala tudi zlorabe pri uporabi izkaznic, bodo kot rečeno ta izpit lahko opravljali tudi vrtničarji. Pomembna novost, ki jo prinaša novela pridelovalcem, je, da bodo v prihodnje slednji teste škropilnic opravljali namesto vsake dve leti le vsaka tri leta. Sicer pa je temeljna značilnost predloga, da prenašamo na zakonsko raven zadeve, ki so bile do sedaj urejene v podzakonskih aktih. Zadeve, ki jih umeščamo v zakon, izvajamo v Sloveniji že deset let, sistem izobraževanja, pogoji za trgovine, inštitucija, ki izvaja testiranje škropilnic.

Novost je 9. člen – nacionalni okoljski plan, integrirano varstvo rastlin – po letu 2014 bo namreč to obvezna kmetijska praksa – in določbe, ki so povezane z varstvom okolja. Na enem mestu bomo prenesli vso direktivo.

V Državlanski listi bomo spremembe zakona podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke in gospod Janez Ribič.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Spoštovani!

Novi zakon o fitofarmaceutskih sredstvih, ki je danes pred nami, je pravzaprav obširna novelacija in vsebinska nadgradnja trenutno veljavnega zakona, ki pa je zaradi velikega obsega sprememb in večje preglednosti predlagana v novem zakonu. Glavni razlog za sprejetje novega zakona je prenos direktive v slovenski pravni red, ki določa ukrepe za doseganje trajnostne rabe pesticidov, rok za prenos, ki je potekel že pred slabim letom dni, novembra 2011. Večina določb novega zakona, kot so promet s fitofarmaceutskimi sredstvi, izobraževanje uporabnikov in prodajalcev, testiranje naprav za nanašanje, prepoved uporabe zračnih plovil za nanašanje, je že v veljavi, s predlaganim zakonom pa se le izboljšujejo v delu, kjer so se pokazale pomanjkljivosti.

Predlagani zakon po mnenju poslancev Slovenske ljudske stranke predstavlja dobro sorazmerje med kmetovanjem oziroma pridelovanjem hrane ter učinkovitim varovanjem naravnih virov. Ključne spremembe, ki jih predlagani zakon prinaša, se nanašajo na vzpostavitev nacionalnega akcijskega načrta za zmanjševanje tveganj zaradi rabe fitofarmaceutskih sredstev, izboljšanje obveščanja in osveščanja javnosti glede vplivov fitofarmaceutskih sredstev na zdravje ljudi ter okolje, sprejetje dodatnih ukrepov glede njihove uporabe na posebnih območjih z namenom zaščite vodnih virov, spremembe pri izvajanju strokovnih nalog s področja fitofarmaceutskih sredstev in drugo. Pri pripravi zakona na pristojnem ministrstvu in njegovih spremembah na seji matičnega delovnega telesa so bile upoštevane številne pripombe strokovne javnosti, ki so predlog zakona še izboljšale.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke predlog zakona ocenjujemo za pozitivnega, saj so predlagane rešitve do uporabnika prijazne, predstavljajo torej manj finančnih in administrativnih obremenitev za slovenskega kmeta. Kljub temu pa je na tem mestu vredno omeniti, da so slovenski kmetje na trgu fitofarmaceutskih sredstev v podrejenem položaju v primerjavi s kmeti iz drugih držav članic Evropske unije. Slovenski kmetje namreč nimajo možnosti dostopa do vseh fitofarmaceutskih sredstev, ki so na voljo v sosednjih državah Evropske unije, saj zaradi manjših količin teh sredstev, ki se prodajajo v Sloveniji, ta sredstva pri nas niso registrirana.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo kljub temu prepričani, da predlagani zakon o fitofarmaceutskih sredstvih predstavlja dobro ravnovesje med intenzivnim kmetovanjem in varstvom narave, poleg tega pa za slovenskega kmeta ne predstavlja dodatnih

obremenitev, zato ga bomo soglasno podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije in mag. Jana Jenko.

MAG. JANA JENKO (PS DeSUS): Hvala za besedo. Vsi lepo pozdravljeni!

Predlog Zakona o fitofarmaceutskih sredstvih je bil pripravljen z namenom vnosa nove evropske direktive, katere cilj je zagotavljati visoko raven zdravja ljudi, živali in varovanja okolja, konkurenčnost kmetijstva ter povečanje prostega pretoka sredstev in njihove razpoložljivosti na območju Evropske unije. V prihodnje bo treba učinkoviteje kmetovati. Izjemno hitra rast prebivalstva, prekomerna poraba naravnih virov, podnebne spremembe, širjenje rastlinskih boleznin in škodljivcev ter globalno povečanje povpraševanja po rastlinskih proizvodih, namenjenih človeški in živalski prehrani, je zagotavljanje oskrbe s kakovostno in varno hrano ponovno postavilo v ospredje. Treba je poudariti, da bo obvladovanje številnih škodljivih organizmov še naprej eden od pogojev za zagotavljanje ustrezne ravni kmetijske pridelave oziroma zagotavljanje varne oskrbe s hrano. Fitofarmaceutska sredstva se uporabljajo skoraj na vseh področjih kmetijske pridelave. Namenjena so preprečevanju oziroma zmanjševanju izgub, ki jih povzročajo škodljivi organizmi, in izboljšanju kakovosti pridelka ter donosnosti kmetijske pridelave. S stališča uporabnikov sredstva predstavljajo izjemno protisloven način zagotavljanja zadostnih količin hrane, saj lahko vplivajo na hranilno vrednost, včasih pa tudi na varnost živil. Raba teh sredstev predstavlja določeno tveganje za ljudi in okolje, ki se kaže predvsem v akutni toksičnosti, zastrupitvah in onesnaževanju okolja. Vnos omenjenih sredstev vpliva tudi na obstoječi živalski svet in na številne koristne organizme. Pri njihovem vplivu na živali se nikakor ne moremo izogniti problemu, povezanim z zastrupitvami čebel, čeprav le-tega ne gre v celoti pripisati rabi fitofarmaceutskih sredstev. Poudarjam, da mora biti strategija slovenskega kmetijstva usmerjena v vzpostavitev in zagotavljanje ustrezno visoke ravni kmetijske pridelave ob sočasni skrbi za okolje in zdravje ljudi. Slovenija se s tem predlogom zakona zavezuje, da bo v okviru obvladovanja rastlinskih boleznin in škodljivcev nepretgoma skrbela za racionalno rabo in zmanjševanje tveganj ter vplivov rabe fitofarmaceutskih sredstev na zdravje ljudi in okolja. Pomembne novosti predloga zakona so tudi nacionalni akcijski program, obvezno integrirano varstvo rastlin pred škodljivimi organizmi ter obveščanje javnosti o fitofarmaceutskih sredstvih in njihovih vplivih na zdravje ljudi in okolja. Pomembno je, da predlog

zakona ne vsebuje dodatnih omejitev kmetom kot uporabnikom.

Iz vseh omenjenih razlogov bo Poslanska skupina Demokratične stranke upokoencev zakon podprla. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Poslanska skupina Nove Slovenije in gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSI): Hvala za besedo. Spoštovani!

Dejstvo je, da tako velike količine hrane, kot jo vsakodnevno potrošimo, zelo težko pridelamo na povsem naraven način oziroma brez različnih škropiv. Osnovni cilj predlaganega zakona je doseganje trajnostne in čim bolj varne uporabe fitofarmaceutskih sredstev v našem kmetijstvu. Zakon med drugim podrobneje ureja ukrepe prometa s pesticidi, izobraževanjem njihovih uporabnikov in testiranje naprav za njihovo vnašanje v okolje, nadgrajuje pa tudi med drugim določbe glede obveščanja javnosti o fitofarmaceutskih sredstvih in njihovih vplivih na zdravje ljudi in okolja. S temi ukrepi se želi zmanjšati tveganje za zdravje ljudi, hkrati pa se poskuša zavarovati okolje pred nekontrolirano uporabo fitofarmaceutskih sredstev. Zakon bo za kmete prinesel tudi določene administrativne in posledično tudi finančne razbremenitve, ob tem da bo ohranil visoke standarde na področju ravnanja s fitofarmaceutskimi sredstvi. Treba je poudariti, da se s tem zakonom v slovenski pravni red prenaša tudi določba direktive Evropske unije iz leta 2009, ki ureja področje trajnostne rabe pesticidov. Direktiva bi sicer morala v Sloveniji začeti veljati že leta 2011, vendar zaradi specifične politične situacije to ni bilo možno.

V Novi Sloveniji bomo zakon podprli z željo, da bi lahko pomenil dodaten kamenček v mozaiku zagona slovenskega kmetijstva in gospodarstva, ki ga nujno potrebujemo.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Poslanska skupina Pozitivna Slovenija in gospod Branko Ficko.

BRANKO FICKO (PS PS): Lep pozdrav vsem skupaj. Spoštovani!

Predlog zakona o fitofarmaceutskih sredstvih, ki ga danes obravnavamo, v slovenski pravni red vnaša vsebine, ki jih določa v letu 2009 sprejeta evropska direktiva o pesticidih. Ta določa enotna pravila o rabi sredstev za vse države članice z namenom zmanjšati tveganja uporabe tovrstnih sredstev za zdravje ljudi in okolja. Trajnostni razvoj, ki pomeni gospodarsko rast brez pretiranega oziroma nevzdržnega obremenjevanja okolja, je po mnenju Pozitivne Slovenije edini razvojni model, ki je za Slovenijo sprejemljiv.

V naši državi smo v preteklosti že bili priča mačehovskemu odnosu do okolja, zaradi katerega so nekatera območja trajno degradirana in imajo negativen vpliv na zdravje prebivalstva. Zadostne zaloge neoporečne pitne vode in zadostne proizvodne zmogljivosti za pridelavo hrane so za vsako državo strateška surovina sedanjosti in prihodnosti. Intenzivna kmetijska proizvodnja s pretirano uporabo škodljivih fitofarmaceutskih sredstev lahko trajno poškoduje tako zaloge pitne vode kot kmetijska zemljišča.

Pozitivna Slovenija si bo zato vedno in povsod prizadevala za takšno kmetijstvo, ki bo na eni strani zagotavlja zadostno količino varne, kakovostne, raznovrstne in potrošniku dostopne hrane, na drugi strani bo okolje pustilo v takšnem stanju, da bo to isto omogočeno tudi našim zanamcem. Ocenjujemo, da sta omenjena direktiva in zakon, s katerim jo prenašamo v slovenski pravni red, korak v pravo smer za doseg te ciljev. Posebej pozdravljamo uvedbo obveznega sistema integriranega varstva rastlin, ki bo leta 2014 postal osnovni standard kmetijske proizvodnje na nivoju Evropske unije ter predvideno sprejetje krovnega nacionalnega akcijskega plana, ki bo določal in spremljal doseganje zastavljenih ciljev na področju trajnostne rabe fitofarmaceutskih sredstev.

V Poslanski skupini Pozitivna Slovenija bomo zato predlog zakona podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke in gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS SDS): Prvi zakon o fitofarmaceutskih sredstvih je bil sprejet leta 2001 in dopolnjen leta 2004 zaradi spremenjene zakonodaje na nivoju Evropske unije in spremenjene okoliščine zaradi vstopa Slovenije v Evropsko unijo. Naslednja sprememba je bila leta 2007, ki je uvedla spremenjen način prodaje fitofarmaceutskih sredstev. Novi zakon ne bo več podrobneje urejal postopka registracije fitofarmaceutskih sredstev, saj je ta že predpisan z Uredbo 1107/2009 Evropske skupnosti. Novi zakon bo določil le pristojne organe, pogoje in postopke v zvezi z imenovanjem strokovnjakov za izvajanje ocenjevanja aktivnih snovi in fitofarmaceutskih sredstev.

Zakon na novo ne ureja prometa in uporabe fitofarmaceutskih sredstev, saj je to urejeno v veljavnem zakonu in v uredbi Evropske skupnosti. Določa pa obvezno usposabljanje za svetovalce fitofarmaceutskih sredstev, predvideva možnosti izdaje dodatnega predpisa za zaščito površinskih vodnih teles in virov pitne vode, predvideva možnost izdaje predpisa za dodatno zaščito ostalih posebnih območij, uvaja obvezno integrirano varstvo rastlin, določa izvedbo vsakoletnih programov informiranja in osveščanja javnosti v zvezi s

fitofarmaceutskimi sredstvi, daje pravno podlago za sprejetje nacionalnega akcijskega programa, kjer se morajo upoštevati zdravstveni, socialni, ekonomski in okoljski vplivi predvidenih ukrepov.

Namen tega zakona je, da se fitofarmaceutska sredstva uporabljajo na način, ki omogoča razvoj trajnostnega in konkurenčnega kmetijstva ter zagotavlja visoko raven varstva zdravja ljudi in živali ter varovanja okolja. Uvaja obvezno uporabo integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi in spodbuja alternativne pristope in tehnike na področju njihovega zatiranja, zato bo Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke ta zakon podprla.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Glasovanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zбора opravili jutri, v četrtek, 25. oktobra 2012, v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **10. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE PRVA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VISOKEM ŠOLSTVU.**

Predlog zakona je v obravnavo predložila Vlada. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 22 poslank in poslancev, s prvopodpisanim gospodom Petrom Vilfanom zahtevala, da DZ opravi splošno razpravo. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, tukaj prisotnemu dr. Žigi Turku, ministru za izobraževanje, znanost, kulturo in šport.

DR. ŽIGA TURK: Hvala lepa za besedo. Spoštovani poslanci, spoštovane poslanke!

Novela Zakona o visokem šolstvu ureja štiri ključne spremembe. Prva sprememba je podaljšanje rokov za podaljšanje akreditacij univerz. To je tista sprememba, zaradi katere prihaja tudi do ostalih sprememb. Po Zakonu o visokem šolstvu bi morale namreč tri državne univerze najkasneje do 1. 11. 2010 vložiti vlogo za zunanjo evalvacijo, ki je pogoj za podaljšanje akreditacije. NAKVIS, to je Agencija za kakovost v visokem šolstvu, bi moral postopke izpeljati najkasneje do 31. 12. 2012. To se ni zgodilo. Ker se to ni zgodilo, grozi izguba akreditacij nekaterih visokošolskih organizacij v Sloveniji in vse s tem povezane težave na tem področju. Zato ker je nekdo zamudil roke, ker nekdo ni prebral zakona, mora priskočiti na pomoč država, vlada, parlament se mora ukvarjati s tem, da bomo te roke pomaknili dovolj daleč naprej, da bodo vsi študiji še naprej akreditirani. Odgovornost za to ne nosi ministrstvo, ne nosite tudi vi tukaj v parlamentu, odgovornost nosi

NAKVIS. Mi v isti sapi spreminjamo tudi sestavo sveta NAKVIS, pri čemer dosledno sledimo določbam koalicijske pogodbe, s katero se v svet namesto korporativistične sestave, po kateri univerze nadzirajo same sebe, uvaja zastopanost strokovnih področij in uporabnikov izobraževalnih storitev, torej delodajalcev in študentov. Opozoriti je treba, da je ravno ta svet NAKVIS v sedanji sestavi sprejel program dela, ki je, ker ni bil usklajen z zakonom, ogrozil temelje visokošolskega sistema. Nujnost postopka oziroma te spremembe utemeljujemo tudi s tem, da se bo Slovenija v letu 2013 lahko potegovala za članstvo v ENQA, to je mednarodno združenje teh agencij, ki v svojih smernicah predvideva ne samo neodvisnost teh organov od vpliva politike, ampak tudi od visokošolskih inštitucij. Aktualna sestava sveta NAKVIS nikakor ne izpolnjuje teh pogojev. Urejamo transnacionalno izobraževanje. Slovenija je namreč s strani Evropske komisije prejela opomin zaradi neustrezne ureditve transnacionalnega izobraževanja. Trenutno je tako izobraževanje urejeno tako, da lahko v Slovenijo tuje visokošolske inštitucije pridejo le, če sklenejo pogodbo s katero od domačih visokošolskih ustanov, kar je v nasprotju s pravnim redom Evropske unije. Zaradi neustrezne ureditve smo prejeli opomin Evropske komisije in če tega ne bomo uredili, bodo proti nam sprožili postopek in prej ali slej bomo plačali tudi kazen. Četrta sprememba se nanaša na spremembo 63. člena zakona, ki govori o neposredni pedagoški obveznosti visokošolskih učiteljev. Ta je fiksirana na šest ur tedensko. Univerze si želijo, citiram, "več fleksibilnosti na tem področju". In sprememba, ki gre v smeri, da je neposredna pedagoška obveznost praviloma šest ur tedensko, jim to fleksibilnost tudi omogoča.

Spoštovani poslanci, spoštovane poslanke jaz vam predlagam, da ta zakon sprejmete. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Državlanske liste mag. in Truda Pepelnik.

MAG. TRUDA PEPELNIK (PS DL): Hvala za besedo. Spoštovani!

V zakonu o visokem šolstvu gre predvsem za predloge sprememb in dopolnitev, ki urejajo določbe glede začetka postopka ponovne akreditacije, spreminjanja sestave sveta NAKVIS, ureditve neposredne pedagoške obveznosti in ureditve transnacionalnega izobraževanja. Čeprav je jasno, da so potrebne spremembe in dopolnitve, s čimer se strinjajo vsi vpleteni, pa so sprožile v javnosti veliko polemik. V predlogu zakona se spreminja nejasna določba glede začetka postopka ponovne akreditacije. Določba ureja ne dovolj jasne

postopke ponovnih akreditacij, tako da natančneje določa postopek vložitve vloge ob podaljšanju rokov za podaljšanje akreditacij visokošolskih zavodov in posledično preprečuje, da bi le-te ostale brez akreditacij brez lastne krivde iz postopkovnih razlogov. Z omenjenimi natančnejšimi določili se bomo v prihodnje zagotovo izognili tudi polemikam ob različnih interpretacijah omenjene določbe.

Z zakonom se spreminja skrajni rok za oddajo vloge za ponovno akreditacijo in pri tem upošteva zamik začetka izvajanja ponovnih akreditacij zaradi časovnega zamika pri sprejemanju meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo kadrovskega omejitvev NAKVIS. Tako bodo ponovne akreditacije visokošolskih zavodov lahko opravljene bolj kakovostno, kar bo pripomoglo tudi k dvigu kakovosti ter k povečanju zaupanja v slovenske visokošolske zavode in podeljene diplome ter listine in v njihovo mednarodno kredibilnost ter prepoznavnost.

Člane sveta med predlaganimi kandidati imenuje Vlada. Svet bo še vedno imel 11 članov. Od tega jih bo 8 s področja visokega šolstva, ti imajo ustrezno habilitacijo s področja, za katerega so predlagani. Zraven navedenih 8 članov s področja visokega šolstva pa še dva predstavnika študentov in eden, ki bo predstavljal gospodarstvo. Spremembe prinašajo neodvisnost NAKVIS od visokošolskih institucij oziroma spremembe do sedaj precej korporativistične ureditve tega področja. NAKVIS torej ostaja regulator področja, ni pa več nujno sestavljen večinoma iz tistih, ki jih regulira, temveč je osnovni element sestave strokovnost. Prav tako sta sestava in način imenovanja sveta NAKVIS primerljiva z drugimi evropskimi državami.

V Državlanski listi želimo sicer opozoriti na to, da se neodvisnost zagotavlja z načini delovanja te agencije, ne pa s tem, kdo imenuje predlagane člane. Glede imenovanja sveta NAKVIS se nam sicer postavljajo določena vprašanja in dileme, zato bomo na osnovi slišanih argumentov v razpravi v nadaljnji obravnavi predlagali ustrezne spremembe. Želimo namreč prispevati k ustvarjanju pogojev, da bo agencija vključena v evropski register oziroma da bo NAKVIS lahko pridobil akreditacijo evropske zveze agencij ENQA.

Dopolnitev zakona ureja tudi neposredno pedagoške obveznosti, kar pomeni, da se vnaša več fleksibilnosti in avtonomije glede tega, kako posamezna visokošolska organizacija ureja neposredno pedagoško obveznost visokošolskih učiteljev. S spremembo zakona se rektorju univerze ali dekanu samostojnega visokošolskega zavoda omogoči, da poleg oblik neposredne pedagoške obveznosti lahko določi število ur neposredne pedagoške obveznosti, kar bo visokošolskim zavodom omogočilo večjo samostojnost in upoštevanje razlik razvojnih strategij posameznih institucij in njenih članov ter

spoštovanje pravnega reda na tem področju. Dopolnjuje se tudi ureditev transnacionalnega izobraževanja, ker se upoštevajo pripombe uradnega opomina Evropske komisije in odpravljajo domnevne ovire glede svobode ustanavljanja in opravljanja storitev visokošolskih organizacij. Sedaj veljavna zakonodaja namreč povečuje breme tujega izvajalca visokošolske dejavnosti.

Visokošolsko transnacionalno izobraževanje lahko izvaja tudi tuji visokošolski zavod ali druga institucija, če nosilec programa sodi v transnacionalno izvajanje visokošolski študijski program, javno veljavni v matični državi znotraj EU, pri čemer preverja pogoje NAKVIS.

Ker spremembe in dopolnitve zakona povečujejo zaupanje v slovenske visokošolske zavode ter povečujejo mednarodno kredibilnost in prepoznavnost in ker zakon spreminja in dopolnjuje nejasna določila glede akreditacij ter dopolnjuje sistem imenovanja članov NAKVIS, bomo v Poslanski skupini Državlanska lista podprli zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu. V Državlanski listi namreč podpiramo prizadevanja za povečanje kakovosti, avtonomije, odzivnosti in odprtosti visokega šolstva tako znotraj nacionalnega sistema kot v mednarodni prostor. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke in gospe Mihael Prevc.

MIHAEL PREVC (PS SLS): Hvala lepa za besedo, gospe podpredsednica. Spoštovani minister, spoštovane kolegice in kolegi!

Pred nami je novela Zakona o visokem šolstvu, ki je v minulih mesecih dvignila veliko več prahu, kot je bilo na začetku pričakovati, kljub temu da predlog zakona vsebuje vsega skupaj devet vsebinskih členov, ostalih sedem jih je namreč prehodne narave.

Dovolite, da se najprej posvetim vsebini predlaganega zakona, kasneje pa se bom nekoliko dotaknil še problematike slovenskega visokega šolstva in razlogov za njegov trenutni nezavidljiv položaj. Predlagana novela Zakona o visokem šolstvu prinaša štiri spremembe. Prva se nanaša na podaljšanje rokov, povezanih s ponovno akreditacijo in zunanjo evalvacijo študijskih programov oziroma visokošolskih institucij, s čimer se Nacionalni agenciji Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu, tako imenovani NAKVIS, omogoča kakovostnejša izvedba evalvacij, visokošolskim institucijam pa nemoteno izvajanje javno veljavni študijskih programov. V primeru nepodaljšanja rokov in posledično nepravčasne izvedbe ponovnih akreditacij bi namreč lahko prišlo do situacije, ko bi bile diplome, pridobljene na teh programih, brez javne veljave, študentje brez izpitov, zaposleni na teh visokošolskih zavodih pa brez zaposlitev, saj jih država zaradi izgube akreditacij ne bi smela financirati.

Druga sprememba se nanaša na sestavo sveta NAKVIS, ki sledi priporočilom Evropske zveze za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu, ki predvidevajo neodvisnost nacionalnih regulatornih organov ne samo od politike, pač pa tudi od visokošolskih institucij, ki so predmet nadzora, ki ga izvaja NAKVIS.

Nasprotniki novele govorijo o politizaciji in posegu v avtonomijo, do česar naj bi prišlo zaradi tega, ker bo vse člane sveta imenovala Vlada. To sicer drži, vendar se ob tem ne pove, da bo lahko Vlada imenovala člane sveta le na podlagi predlogov vseh visokošolskih deležnikov, torej ne samovoljno in politično, kot trdijo nekateri. Predlagatelji članov sveta namreč ostajajo popolnoma enaki kot sedaj, zmanjšuje se le vpliv rektorske konference, ki bo namesto treh članov lahko predlagala enega, kar je z vidika avtonomije regulatorja ustrežnejše. Vlada sama pa ne bo mogla imenovati niti enega člana, za razliko od sedaj, ko lahko samovoljno imenuje dva člana sveta. Bolj bodo poudarjeni torej strokovni in strukturni kriteriji in ne toliko predstavniški kriteriji, kar je po mnenju Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke ustrežnejše.

Tretja sprememba se nanaša na sprostitev transnacionalnega izobraževanja v skladu z evropsko Direktivo o storitvah na notranjem trgu, ki sprošča ustanavljanje tujih visokošolskih organizacij pri nas in slovenskih v tujini. Pri tem velja opozoriti, da tu nimamo veliko manevrskega prostora, saj nam v nasprotnem primeru grozi kazen s strani Evropske komisije.

Četrta in zadnja sprememba se nanaša na spremembo 63. člena osnovnega zakona, in sicer v smeri večje avtonomije rektorjev univerz oziroma dekanov samostojnih visokošolskih zavodov, kar bo po mnenju poslancev Slovenske ljudske stranke omogočilo večjo fleksibilnost pri organizaciji dela v visokem šolstvu.

To so torej štiri spremembe, ki jih predvideva predlagana novela. Kot vidite, v njej ni nobenega govora o uvedbi šolnin, odpuščanju zaposlenih, ustanovitvi treh novih zasebnih univerz in še čem, kar je bilo zapisano v eni izmed peticij proti zakonu, ki smo jih slišali na javni predstavitvi mnenj, ki je v zvezi s tem zakonskim predlogom v tej dvorani potekala prejšnji ponedeljek. Naj povem, da je omenjena javna predstavitev mnenj mene osebno kot tudi druge poslance Slovenske ljudske stranke zelo razočarala. Razočarala zato, ker je bilo o sami vsebini novele zelo malo govora, protiargumenti so bili predstavljeni zelo pavšalno, predvsem pa je bilo največ govora o stvareh, ki s predlaganim zakonom nimajo prav nobene povezave. Na kratko, šlo je za odkrit spopad med najvplivnejšimi visokošolskimi deležniki na eni strani in ministrom na drugi strani, kar nam poslancem, ki smo dolžni sprejemati preudarne odločitve, ni prinesel prav nobene dodatne vrednosti, z izjemo nekaterih razpravljavcev, ki so prihajali večinoma iz gospodarstva. Še več, v

razpravi so bile izrečene izjemno grobe besede... / oglašanje iz dvorane/. Ali bi mi lahko omogočili, da normalno povem?

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Izvolite, gospod Prevc, kar nadaljujte. Prosim, kolegice in kolegi, za red.

MIHAEL PREVC (PS SLS): Še več, v razpravi so bile izrečene izjemno grobe besede, kot je, na primer, boj na življenje in smrt. Na življenje in smrt? Kje točno se v predlagani noveli Zakona o visokem šolstvu, ki spreminja sestavo sveta NAKVIS na evropsko primerljiv način, podaljšuje roke za akreditacijo visokošolskih zavodov in programov, ureja transnacionalno izobraževanje na podlagi evropske direktive ter prepušča določanje osnovne pedagoške obveznosti visokošolskim zavodom, nahaja to bojišče, v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke ne vemo. Vemo pa, da je stanje v slovenskem visokošolskem izobraževanju že dolgo časa zaskrbljujoče, kar pa ni posledica letošnjega rebalansa državnega proračuna kot tudi ne novele zakona letošnjega rebalansa državnega proračuna kot tudi ne novele Zakona o visokem šolstvu, ki jo danes obravnavamo. Razlogi za trenutno stanje slovenskega visokošolskega sistema so predvsem v neustreznem načinu financiranja, ki je vezan zgolj na število vpisanih študentov, v nezdravem razmerju med številom študentov družboslovja in naravoslovja oziroma tehničnih ved, v šibki povezavi med visokim šolstvom ter gospodarstvom in v zvezi s tem neprilagajanjem števila študijskih mest glede na potrebe trga dela, zaradi česar je brezposelnost mladih izjemno visoka in posledično mnogi od njih pri nas ne vidijo več prihodnosti.

Spoštovani! To so problemi, ki niso od včeraj, še manj so posledica okoliščin priprave in sprejemanja danes obravnavne novele. To so problemi, ki so jih v preteklih letih povzročili oziroma na katere so neustrezno reagirali tako država, univerze, visokošolski zavodi in ne nazadnje tudi študentje. Rešitev teh problemov pa je lahko mogoča le z razumnim dialogom, brez fig v žepu, ne pa z a priori nasprotovanjem zaradi nasprotovanja samega in ohranjanja statusa quo za vsako ceno, podpisovanjem peticij, žalitvami ni podobnimi reakcijami, ki dajejo slab zgled bodočim generacijam mladih, ki v visokošolsko sfero šele vstopajo.

Eden izmed razpravljavcev na javni predstavitvi je dejal, da novela Zakona o visokem šolstvu, citiram: "Prinaša dolgoročno škodo, poseg v avtonomijo in neodvisnost institucij ter upad kakovosti", konec citata. Dolgoročna škoda v visokem šolstvu je začela nastajati že pred desetimi in več leti, ko je število vpisnih mest na določenih študijskih programih, predvsem na področju družboslovja, začelo vztrajno naraščati, medtem ko je bil vpis na naravoslovne in tehnične programe na istem nivoju ali pa se je celo zmanjševal. Dolgoročna škoda je nastajala in še nastaja z zaprtostjo,

znanstvenoraziskovalnega dela na javnih raziskovalnih zavodih in nezmožnostjo ustrezne povezave z gospodarstvom. Z redkimi izjemami seveda. Dolgoročna škoda se je ne nazadnje ustvarila z enotnim plačnim sistemom, ki visokošolskega asistenta z osmo stopnjo izobrazbe ali mladega raziskovalca uvršča le kakšen plačni razred višje od vzgojiteljice v vrtcu. O neosnovanih trditvah glede posega predlaganega zakona v avtonomijo in neodvisnost institucij ter upad kakovosti pa morda kasneje še v sami razpravi.

Kot vidimo, je problemov ogromno. Novela Zakona o visokem šolstvu pa je trenutno zelo priročen strelovod za te probleme, ki ne bi bili z morebitnim nesprejetjem te novele nič manjši. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke se zavedamo, da je na področju visokega šolstva veliko težav, ki ne smejo biti prezrte, pri čemer delimo mnenje prenekaterega udeleženca javne predstavitve mnenj. Vendar je te težave treba reševati v strpnem dialogu in medsebojnem razumevanju ter glede na trenutno javnofinančno situacijo, ki jo je hočeš nočeš treba upoštevati in se ji prilagajati. Verjamemo, da je dogovor, ki bo omogočal visokemu šolstvu opravljati svojo pomembno družbeno funkcijo, mogoč. Predlagana novela Zakona o visokem šolstvu ne predstavlja podlage za boj visokošolskih deležnikov na življenje in smrt, predstavlja pa majhen korak k izboljšanju njihove kakovosti in neodvisnosti ter povečanju njihove odgovornosti, ki jo imajo do celotne družbe.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke ocenjujemo, da je predlagani zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: V imenu Poslanske skupine DeSUS ima besedo gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Lepo pozdravljam ministra in vse prisotne!

Na dveh opravljenih razpravah o visokem šolstvu, ki so se odvijale v okviru matičnega odbora v mesecu septembru in oktobru, je bilo veliko povedanega poleg splošnih težav visokošolskega sistema tudi na temo te novele. Nekateri vidijo v tej noveli že kar reformo visokega šolstva, ki naj bi porušila avtonomijo v tem delu izobraževalnega sistema. Danes obravnavana novela spreminja Zakon o visokem šolstvu v štirih točkah. V prvi vrsti ureja ne dovolj jasne postopke ponovnih akreditacij. Ker večina visokošolskih zavodov ni pravočasno vložila vloge za podaljšanje akreditacij, Nacionalna agencija Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu pa ni sprejela programa dela usklajeno z zakonsko določenimi roki, se spreminjajo določbe v zvezi s postopkom podaljševanja akreditacij. Z zamikom

datumov, povezanih s ponovno akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov, je Nacionalna agencija Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu omogočena kakovostna izvedba teh evalvacij, visokošolskim zavodom pa nemoteno izvajanje akreditiranih, to je javno veljavnih študijskih programov. Nadalje novela posega v sestavo sveta NAKVIS, to je Nacionalna agencija Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu, in sicer v način imenovanja članov. Še vedno ostaja 11-članska zasedba. Pri tem bo prek javnega poziva s strani ministrstva Vlada imenovala člane, in sicer izmed tistih kandidatov, ki jih bodo predlagale posamezne skupine. Gre za izbor 8 članov s področja visokega šolstva, od teh mora biti vsaj en član imenovan na predlog rektorske konference, en član na predlog sindikatov in en član na predlog visokošolskih zavodov. Druga skupina je iz vrst študentov, kjer se imenujeta 2 člana in tretja skupina je iz gospodarstva, kjer se izbere en član. Torej še vedno bodo imeli možnost predlaganja vsi dosedanja visokošolski deležniki, vendar ne direktno, pač pa prek javnega poziva in na koncu bo predstavnik v NAKVIS izmed teh imenovala Vlada. Novi način imenovanja bo odpravil sedanjo ureditev, po kateri dejansko pride do tega, da visokošolske organizacije, katerih kakovost se nadzoruje, nadzorujejo v bistvu same sebe. Novi predlagani način je, če pogledamo primerjalnopravni pregled, prisoten tudi v drugih državah. Glede vstopa tujih visokošolskih ustanov v slovenski prostor je treba upoštevati opomin Evropske komisije, ki pravi, da sedanji sistem izvajanja transnacionalnega izobraževanja pomeni omejitev svobode ustanavljanja visokošolskih dejavnosti v kontekstu zagotovljenih svoboščin znotraj Evropske unije in prostega pretoka ljudi. Po predlagani ureditvi bo izvajanje tujega izobraževanja možno, če sta nosilec študijskega programa in transnacionalno izvajani program v državi izvora priznana kot del njihovega visokošolskega sistema. Listina o zaključenem tovrstnem izobraževanju pa se bo pri nas štela kot tuja listina in bo predmet postopka, ki ureja priznavanje izobraževanja v Republiki Sloveniji.

Zadnji sklop v spremembah veljavnega zakona je dopolnitev ureditve neposredne pedagoške obveznosti zaposlenih v visokošolskih zavodih, pri čemer se prepušča sami univerzi, rektorju, dekanu, da zvišuje ali znižuje obveznosti predavateljev v skladu z načelom fleksibilnosti glede na obseg in vsebino njegovega konkretnega dela. V Poslanski skupini DeSUS ocenjujemo, da je zakon primeren za sprejetje in ga bomo podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: V imenu Poslanske skupine Nove Slovenije ima besedo gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala za besedo. Spoštovani!

V Novi Sloveniji smo v programu zapisali, da si bomo prizadevali za takšno visoko šolstvo, ki bo ustrezalo potrebam študentov, hkrati pa jim bo po dokončanem študiju omogočilo pridobitev zelene zaposlitve. Ob analizi statističnih podatkov o številu vpisanih študentov, številu dokončanih študijev in številu diplomantov, ki se uspejo zaposliti, lahko ugotovimo, da temu žal ni tako. Relativno visok odstotek študentov študija ne dokonča, gospodarstveniki pa izpostavljajo problem, s katerim se vedno pogosteje srečujejo, in sicer da ne uspejo dobiti dovolj kvalitetnega inženirskega kadra. Na drugi strani pa žal veliko študentov diplomiranih družboslovcev ne uspe najti primerne zaposlitve. Dejstvo je, da je bilo zaposlovanje študentov v Sloveniji v preteklosti posvečeno premalo pozornosti in da so na tem področju določene spremembe nujne. Okrepiti je treba sodelovanje med visokošolski institucijami in gospodarstvom. Gospodarstvo bi moralo na določen način biti tudi vključeno v pripravo študijskih programov, saj le tako lahko pričakujemo v prihodnosti ustrezno kompetentnost študentov in njihovo zaposljivost po koncu študija.

V Poslanski skupini Nove Slovenije bomo predlagano novelo Zakona o visokem šolstvu podprli, hkrati pa upamo, da se bo slovensko visoko šolstvo uspelo ustrezno modernizirati in stopiti v stik z gospodarstvom, ki bo mladim lahko ponudilo tako štipendiranje kot kasneje zaposlitve in s tem seveda svetlejšo prihodnost mladim generacijam.

PRESEDNİK DR. GREGOR VIRANT: V imenu Poslanske skupine Pozitivna Slovenija ima besedo gospa Tamara Vonta.

TAMARA VONTA (PS PS): Hvala lepa.

Novela zakona o visokem šolstvu je še en zakonski predlog združenega ministrstva, katerega osnovna značilnost je predvsem ta, da gre sicer za zakonskega otroka, ki pa je nedonošen in zato slaboten. Povedano drugače, gre za predlog, v katerem so očitne predvsem tri točke, ki so lahko v marsičem osmišljene kot cilj. Vse tisto, kar smo poslušali zdaj o modernizaciji in vsem ostalem, je v bistvu pripisovati temu predlogu pravzaprav smešno. 1. točka je predlog posega v sestavo sveta NAKVIZ, ki Vladi na stežaj odpira vrata posegom v avtonomijo in neodvisnost visokega šolstva. Po novem naj bi imel 11 članov, kot ste že nekajkrat ponovili, ki jih na podlagi javnega poziva ministrstva, pristojnega za visoko šolstvo, imenuje Vlada Republike Slovenije. Od tega 8 članov s področja visokega šolstva, dva člana študentov in enega člana iz gospodarstva. Vsi omenjeni deležniki, no, nekako med njimi ni neposredno višješolskega predstavnika, so vabljeni, da predlagajo svoje kandidate, to drži, do sedaj so jih tudi neposredno imenovali, zdaj jih bo imenovala Vlada. Torej ta jagodni zbor bo v rokah Vlade. Zakaj tako, je minister Turk

pojasnil z besedami, da zato, ker se mora Vlada odzvati na nastale razmere in, citiram, "razmeroma slabo reputacijo agencije in počasnost njenega dela". Na ta način naj bi agencijo depolitizirali, pojasni še državni sekretar. 2. točka, sporna je drobna besedica "praviloma" v 63. členu, ki omogoča univerzam, da profesorjem same določijo pedagoške obveznosti, ki so po zdajšnji zakonodaji fiksne. Tega se lotijo z javnim omalovaževanjem, kot je to v enem od intervjujev naredil predsednik Vlade. Delo visokošolskega učitelja obsega veliko več; vsa predavanja temeljijo na strokovnem in raziskovalnem delu, priprave na predavanja, raziskovalno in strokovno delo, osnovno raziskovalno delo, delo pri raziskovalnih projektih, sodelovanje z uporabniki znanj in administrativna dela. Čas, ko so v predavalnici, je le manjši delček v njihovem delavniku. Tako je povsod po svetu.

Ker po svetu ne hodijo le predstavniki vlade, ampak tudi ostali udeleženci visokega šolstva, je lažje razumeti, zakaj tako kratek čas za njihove pripombe k zakonu. Nabralo bi se namreč precej tehničnih argumentov, čez katere bi težko stopili. Celo oni.

Tretja točka. Problem je tako imenovano transnacionalno učenje, katerega nujnosti nihče ne zanika. Večja težava je v tem, kako bomo, po novo imenovanem, NAKVIS lahko verjeli v nepristranskost verificiranja tujih programov, ki se bodo pri nas izvajali. Milo rečeno, novi 33.c člen je nejasen, saj se tako slovenski prostor odpira tujim institucijam brez nadzora nad kakovostjo. Na to opozarja tudi, citiram ministra, "razmeroma slabo reputiran in počasen NAKVIS". Nejasno je razmerje med tujim visokošolskim zavodom oziroma drugo tujo institucijo in sedežem nosilca visokošolskega študijskega programa. Nerazumljiv je zadnji del nove tretjega odstavka, v katerem je določeno, kaj priznavajo pristojni organi države, kjer je sedež nosilca študijskega programa. Pristojni organi države priznavajo, da za primer transnacionalno izvajane visokošolskega programa sodi v njihov visokošolski sistem, priznavati morajo tudi, da sodi transnacionalno izvajani visokošolski program v njihov visokošolski sistem. Zato se agencija upravičeno sprašuje, kako naj ob nejasni določbi izpolni obveznosti v skladu z zakonom, po katerem mora merila, ki urejajo transnacionalno izobraževanje, z določili spremenjenega zakona uskladiti v 30 dneh po njegovi uveljavitvi.

To so le tri točke, ki bodo obširneje in z več zornih kotov predstavljene tudi v današnji razpravi.

Vprašanja akreditacij visokošolskih zavodov sploh ne bi omenjala, ker so se vsi dvomi razblinili že v javni razpravi. Se pa lahko ob tem predlogu zakona preprosto vprašamo, zakaj tako korenito posegati v nekaj, kar je dobro, kar kažejo tudi podatki in grafi, ki so v tem mandatu v koaliciji tako zelo priljubljeni. Nekaj jih je bilo predstavljenih tudi v javni

razpravi, a vse kaže, da je vlada, kar zadeva argumente, ki niso v skladu z njeno sveto agendo, slabovidna.

Za Pozitivno Slovenijo novela zakona ni primerna za nadaljnjo obravnavo, saj teh rešitev, ki jim nasprotuje večina vseh deležnikov, ne moremo in ne smemo podpreti. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: V imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani! Vsem prav lep pozdrav, tudi v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Zakaj je treba posegati v tak zakon, ki naj bi bil po trditvah nekaterih tako dober? Razlog za to je očiten, če ga seveda želimo videti.

Prvi razlog, zaradi katerega je treba ta zakon sprejeti, in to čim prej – sam obžalujem, da ni bil kakšen hitrejši postopek, ki ga sicer omogoča poslovnik, tudi potrjen, mislim, da je bila to napaka –, je namreč zato, ker to zahteva Evropska unija. V Evropsko unijo smo šli na osnovi referendumске oziroma plebiscitarne, kot smo takrat rekli, odločitve ljudstva. Temu smo zavezani in zavezani smo spoštovati njena pravila igra. In prejeli smo že opomin, da je treba prostor slovenskega visokega šolstva odpreti tudi tuji konkurenci, konkurenci znotraj Evropske unije, in torej spoštovati prost pretok tudi na tem področju. Trdno sem prepričan, in najbrž je tako prepričan vsakdo, ki ni naiven v tej naši ljubi domovini, da bi tisti, ki na ves glas vpijejo, da je treba zakon sprejemati počasneje, da bi morali opraviti še mesece ali pa kar leta kakšnih javnih predstavitev in javnih polemik o tem zakonu, bili v prvih bojnih vrstah, ko bi vpili o odgovornosti, potem ko bi Evropska komisija, ki je že vročila Sloveniji opomini, vročila še naslednji akt, ki za seboj potegne potem tudi kazni, praviloma dnevne kazni v višini kakšnega avtomobila srednjega razrede. Nekateri takšne, kot veste, je Slovenija že plačevala. Najbrž bi takrat prav ti isti ljudje na ves glas vpili o odgovornosti pa o tem, da naj to plačajo tisti iz svojega žepa, ki so povzročili zamudo, in podobno. Seveda, nasedati takšnim besedam je kratkovidno, ravnati tako, kot je treba, je pa odgovorno in v Poslanski skupini SDS bomo upoštevali dejstvo, da je Slovenija že prejela opomin na tem področju in bomo zato storili vse potrebno, da se pravila Evropske unije, tudi ko gre za večjo odprtost na področju visokega šolstva v Sloveniji, dosledno spoštujejo.

Pa še en premislek nas napotuje k temu, to pa je preprosto dejstvo, da je na katerem koli področju družbenega življenja na dolgi rok edina stvar, ki garantira nadaljnji razvoj, ki garantira odpiranje novih možnosti, konkurenca. Konkurenca doma in konkurenca iz tujine.

Rečeno je bilo, da ne bo nadzora nad tem, kar se bo dogajalo. To seveda ni res;

nadzor bo dvojen. V državah Evropske unije, veste, da obstajajo pravila igre, da obstajajo institucije znotraj držav, ki preverjajo kakovost, in v tem bodo lahko sodelovali samo tisti, ki bodo izpolnjevali pogoje matičnih držav za transnacionalno izvajanje visokošolskih študijskih programov. To se pravi, bodo že morali doseči neko kvaliteto in s tem zadostiti pravnemu okviru svoje države. Druga varovalka pa je, po tistem členu, ki ste ga nekateri očitno pomanjkljivo prebrali in se glasi, "izpolnjevanje pogojev iz tega odstavka preverja Nacionalna agencija Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu." Torej ista institucija, ki odloča tudi o kakovosti, če želite, oziroma o akreditacijah, ko gre za slovenske, za naše domače izvajalce oziroma institucije. To se pravi, v vsakem primeru nadzor obstaja in neka kakovost bo zanesljivo zagotovljena.

V modernem svetu je tako, da je treba odpeti brez strahu vrata konkurenci, kajti sicer se začne stagnacija in potem seveda so tudi posledice kaj slabe. V Sloveniji je zanimivo, da je bila v prejšnjem mandatu sprejeta neka deklaracija, ki je kar zapisala, da so tri univerze za Slovenijo več kot dovolj. To je lahko morda v interesu katerega, ki na teh univerzah dela, je v interesu struktur na teh univerzah, zanesljivo pa to ne more biti v interesu države kot celote, kajti ni res, da je odvisna količina oziroma da je količina nasprotna kakovosti. Če pogledate, recimo, Tajvan ali pa kakšno drugo državo, boste videli, da ima izjemno veliko število univerz glede na število prebivalcev, pa se kljub temu mnoge med njimi uvrščajo med tistih prvih petsto najprestižnejših visokošolskih ustanov na svetu. Mnoge med njimi! To se pravi, to kar primerjati in iz tega vleči napačne podatke ali pa napačne zaključke, ker izbereš takšne primere, ki ti odgovarjajo, ostalo pa spregledaš, je, najmanj kar lahko rečemo, neznanstveno.

Drugi razlog, ki je morda še pomembnejši, zakaj je treba ta zakon sprejeti in zakaj je upravičeno, ne samo upravičeno, ampak nujno pohiteti s sprejemanjem tega zakona, je pa interes univerz samih in predvsem študentov, ki študirajo na teh univerzah. Kajti dejstvo je, da zaradi problemov z akreditacijami, ki jih je predstavil že minister v svoji uvodni predstavitvi, bi lahko prišlo do škodljivih posledic prav za tiste, ki tam študirajo, za študente. Torej smo zavezani, da ravnamo v interesu svoje države, visokošolskih institucij in predvsem študentov in da zaradi tega pohitim s sprejemanjem tega zakona. To sta dva razloga, zaradi katerih je ta zakon pomemben in tudi nujen – zahteve Evropske unije, opomin, ki smo ga že prejeli s strani Evropske komisije, in interes slovenskih študentk in študentov.

Poleg tega ta zakon dobro odgovarja tudi na nekatere druge pripombe, ki jih je dala Evropska unija predvsem v zvezi s sestavo nekaterih institucij, konkretno sveta NAKVIS. Zelo zanimivo je, kako se potem to interpretira. V danem primeru je tukaj vzpostavljen

mehanizem, ki bo vladi dal samo toliko prostora, da bo morala spoštovati tisto, kar ji bo predstavljeno, medtem ko sama praktično ne bo mogla v odločitve ostalih posegati. Sedaj je imela ta prostor celo večji, kar je že nekdo omenil; pri dveh je vlada lahko imela čisto prost izbor. Ampak še bolj zanimivo je, kako se to potem postavlja, da se hoče na silo vzpostavljati nek vtis, da do sedaj je šlo za stroko, sedaj bo pa tukaj politika. Veste, če to počnejo stranke, recimo kakšna, ki je vsaj glede nekaterih kadrov izredno dobro povezana z Zaresom – stranko, ki je v minulem mandatu, ko je bila oblastna stranka, na eni od največjih univerz v tej državi postavila kar enega predsednika svojega lokalnega oziroma mestnega odbora v tistem mestu –, to najbrž ni pretirano prepričljivo za ljudi, ki to poznamo. Politološko so, mimogrede, mnogi razlogi, da se lahko Pozitivno Slovenijo vidi v marsičem kot naslednica Zaresa, ki se je pač uspel prebiti v parlament z nekaj drugimi kadri, ampak eden od argumentov za to bi moral biti v prvi vrsti, pa ga danes ni na seji, mogoče se nam še pridruži, gospa, kasneje.

No, kakor koli že, dejstvo je, da politika tukaj je bila prisotna v minulem obdobju. Gre za vprašanje, kako poiskati ustrezen odgovor na to, da so po strokovni plati vsa področja enakovredno in ustrezno zastopana. S tega vidika trdim, da je ta zakon mnogo boljši, kot je bil tisti, ki je veljal doslej. Odgovarja še na nekatera druga vprašanja, ki ste se jim – zanimivo – tisti, ki ste bili kritični do njega, na daleč izognili in tudi točno veste, zakaj. Ko gre za vprašanje konflikta interesov, sam osebno menim, da je zelo dobro, da ima Rektorska konferenca sama sedaj manjši vpliv, kot ga je imela po dosedanem zakonu. Sam tudi menim, da je zelo dobro, da so zelo natančno opredeljene izjeme, ki ne smejo kandidirati zaradi tega, da ne bi prišlo do konflikta interesov. To je urejeno mnogo bolje, kot je bilo doslej v kateri koli zakonodaji na tem področju. S tega vidika je ta zakon korak naprej, in to pomemben! In to korak v smeri, ki je evropsko primerljiva, ne samo primerljiva, ker Evropa od Slovenija tudi upravičeno zahteva in pričakuje, kajti na marsikaterem področju, ne samo tem, ampak kjer koli v družbenem življenju Slovenije se vprašanju konflikta interesov posveča bistveno premalo pozornosti in je zato dobro, da se na to ustrezno in pravočasno odgovori.

Glede vprašanj ur, ki naj bi jih namenili in ki se je tudi odprlo kot ne vem kakšen velik problem, je stvar pravzaprav na nek način nekoliko smešna. Če bi o tem odločili mi, poslanci, in to določili izrecno v zakonu, bi se zdelo tistim, ki sicer kritizirajo politiko, vse v redu. Če bi to odločila vlada, bi menda bilo še vedno kar v redu, če pa o tem odločajo rektorji in imajo pri tem tudi pravico sami, da odvisno od zahtev, potreb, ki jih sami vidijo znotraj svoje visokošolske ustanove, svoje fakultete, univerze, odredijo bodisi kakšno ur več ali manj in ustrezno prilagodijo ostale delovne obveznosti,

potem je to pa problem. Gre ravno v tem primeru, če to prepustiš rektorjem, vendar za več svobode, za več avtonomije, ki jo sicer po drugi strani deklarativno sami ves čas zagovarjate. Ravno zaradi tega, ker to dopušča več svobode, ker to dopušča več avtonomije, je to dober korak in tudi ustrezen ukrep in pomeni napredek v avtonomiji univerze glede na dosedanje stanje. Omogoča pa, da se vsaka fakulteta, vsaka univerza ustrezno odzove na zahteve okolja, na spremenjene okoliščine, na delovne obveznosti, morebiti tudi na neko drugačno razmerje med študenti, ki se bo pojavilo čez nekaj časa.

Vsekakor sem trdno prepričan, da je napačen strah, ki veje iz veliko razprav, ki smo jim bili priča v zadnjem obdobju, strah pred konkurenco. Konkurenca sama po sebi ni nič slabega, konkurenca – nasprotno! – je nekaj dobrega in nekaj nujnega. Zato sem tudi bil zelo vesel, ko se je izkazalo, da uživajo te spremembe zelo veliko podporo znotraj podjetništva. Tisti iz gospodarstva, ki so se neposredno udeležili tudi javne predstavitve mnenj, pa tudi mnogi drugi, ki so v tem obdobju spregovorili ali pa nas seznanili s svojimi stališči, so zelo jasno povedali, da so te spremembe nujne in da jih pozdravljajo, ker pomenijo odpiranje nekih dodatnih možnosti, dodatnega prostora in gredo v pravi smeri; v smeri, ki jo Slovenija potrebuje. Kajti, kakšen sistem pravzaprav mora biti? Država mora postaviti samo okvir; okvir, znotraj katerega mora postaviti osnovne kriterije, nad njimi bo seveda bedela Nacionalna agencija Republike Slovenija za kakovost v visokem šolstvu, na osnovi tega, vemo, pride sistem akreditacij in znotraj tega sistema mora biti maksimalno dopuščena konkurenca, potem pa naj se študentje sami odločijo, kaj želijo in komu dajejo prednost. Nedopustno pa je, da bi se nekatere strukture, ki so se pač imele priložnost nekam postaviti, lahko zabarikadirale in zaščitile z zakoni in da se nič v tem prostoru ne bi dalo več odpreti, nič spremeniti, začeti ničesar novega, ker bi bila pač to neka politična odločitev, ki bi v resnici spoštovala samo osebne interese teh struktur, ne pa interese študentov, ne interese mladih, ne interese države, ki pač potrebuje čim bolj izobražene, kvalitetno izobražene mlade, ki pa ne bodo samo imeli znanja, ampak bodo premogli še nekaj, kar danes pogrešam v celotnem sistemu slovenskega šolstva – in želim to danes posebej podčrtati –, to pa je sposobnost in vrednoto podjetništva, da bodo to svoje znanje, te svoje kvalitete, ki jih v Sloveniji brez dvoma imamo in na osnovi katerih bogati tudi marsikatera tuja država, sposobni sami v podjetniškem smislu tudi ustrezno prodati na svetovnem trgu. Šele to bo odprlo Sloveniji nove razvojne priložnosti in s tega vidika je, kot rečeno, ta zakon pozitiven, je dober in v Poslanski skupini SDS ga bomo podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Še v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister, poslanke in poslanci!

Za začetek dovolite, da vzdihnem z Dantejem: "Lasciate ogne speranza, voi ch'entrate. O vi, ki vstopate, vsak up pustite." Razprave, ki smo jih v tem mandatu opravili v povezavi z visokim šolstvom, so me, čeprav sem znana po tem, da ne obupam zlepa, pripravile k temu, da pravzaprav ni mogoče pričakovati, da bi drug drugega slišali, še manj spoštovali in upoštevali.

Prvič smo se z vprašanji, ki zadevajo visoko šolstvo, seznanili ob ZUJF in ob rebalansu. Celotna akademska sfera, učitelji in študentje, kot da niso govorili, kot da jih tam ni bilo! Tako se je odpeljala zadeva, kot si je koalicija na začetku zastavila – in tam so se zgodbe začele. Nadaljevalo se je z zahtevo Socialnih demokratov za sklic nujne seje, ki naj bi odgovorila ravno na vprašanja, povezana z nenavadno hitrostjo, s katero je ministrstvo posredovalo zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu po nujnem postopku z vsega dvema dnevoma na voljo za pripombe strokovne javnosti in tedaj z utemeljitvijo, kako vse to počne v interesu države in študentov zaradi tega, ker bo mladane propadla država, ker ne bodo veljavni programi.

Nato je zahtevala Poslanska skupina Pozitivne Slovenije javno predstavitev mnenj. Smo jo imeli, smo več ur poslušali, ampak nekateri očitno niso ničesar slišali znova in hkrati se tudi zelo vzvišeno izrekajo o drugačnih stališčih. Če je akademska sfera odgovarjala na zastavljena vprašanja na javni predstavitvi mnenj, tako kot se na javni predstavitvi mnenj odgovarja, da se pogleda čez ozek plot, ampak se pogleda, kaj je v področju, na katerega se javna predstavitev mnenj nanaša, je zdaj to vzeto za zlo in se nekaterim zdi preveč. Jaz pa mislim, da bi bilo prav, če bi tudi poslanke in poslanci tega sklica prebrali resolucijo o visokem šolstvu in bi potem ugotovili, da je tam predviden binarni sistem: eden, ki je usmerjen bolj v praktično izobraževanje in je visokošolski, in drugi, ki je bolj v znanstvenoraziskovalno in je fakultetni program. Ampak ne! Nam se dogaja, da vidimo visokošolski prostor samo kot prostor, ki bo reproduciral kadre za gospodarstvo in za podjetništvo. Kot da ni univerza še marsikaj drugega!

In zdaj ta velika fama o konkurenčnosti in o tujih vplivih in tujih znanjih. Je morebiti kdo prebral v Delu članek Od kod uspeh ameriških univerz, ki so se znašle na najvišjih mestih na lestvicah? Vodijo jih njihovi bivši študentje. Ne neki ljudje od drugod, ampak tisti, ki so zrasli na Harvardu, na Princetonu, na Yalu in tako naprej

in ti znajo dovolj slediti tudi tistemu, čemur se reče razvoj in perspektiva.

No, zdaj imamo pred seboj splošno obravnavo, ki jo je tudi zahtevala Pozitivna Slovenija v razmiku enega tedna. Človek bi si mislil, da so se nekateri kaj zapomnili od javne predstavitve mnenj, je pa današnja obravnava prinesla neko novo razsežnost v ta stališča. Poslušala sem uvodno predstavitev gospoda ministra in nikoli do zdaj še ni bilo tako jasno povedano, da je novela zakona pravzaprav obračun z NAKVIS. Danes je bilo s prstom pokazano na NAKVIS, torej povedano tudi, kako ga je potrebno spremeniti in zamenjati.

Dovolite, da se zdaj lotimo zakona malo drugače, kot je bilo zdaj povedano. Ne bom brala iz uvoda, kaj vse je ministrstvo zapisalo, ampak bom povedala, da Zakon o visokem šolstvu ni uresničil tistega, kar bi moral po odločbi Ustavnega sodišča. Zakon o visokem šolstvu bi namreč moral določiti obseg javne službe in določiti tudi vire financiranja. Februarja letos je potekel rok – ničesar od tega zakon ne prinaša. Torej, če bi to uredili, potem bi neko pomembno točko vendar opravili.

Drugo. Akreditacije. Pa pogledjmo, kaj je z njimi. Od prvotnega predloga s konca avgusta do tega, ki ga zdaj obravnavamo tudi na zahtevo opozicije po rednem postopku, se je v predlagano novelo neka zelo zanimiva novost prikradla. Prikradla se je ta – pa po mojem ne ponevedoma ampak namenoma –, na katero so tudi na javni predstavitvi mnenj opozarjali; namreč, če kdo zamudi rok za prijavo akreditacije, ponovne akreditacije, se lahko zgodi, da lahko visokošolski zavod ponovno vloži vlogo za prvo akreditacijo visokošolskega zavoda.

No, treba je pa vedeti, da obstaja bistvena razlika v zahtevnosti nove akreditacije in ponovne akreditacije. Ker če bi nekateri ostali do konca javne predstavitve mnenj, potem bi slišali, da se pri ponovni akreditaciji opravi tudi pregled na terenu, pogleda se vse, kakšni so prostori, kako je s profesorji, kako so varovane pravice študentov, kako je z zagotavljanjem infrastrukture in tako naprej. Če sklenem – nisem naštel vsega –, ponovna akreditacija je bistveno zahtevnejša od nove akreditacije. Ni treba imeti kaj dosti domišljije, da vas ne bi opozorila na to, da akreditacija nekaterim zavodom, samostojnim in še kakšnim, zdaj počasi poteka in bodo namesto te, zahtevnejše akreditacije lahko vložili zahtevo za novo akreditacijo in tako zaobšli zahtevnejše pogoje.

O transnacionalnosti ali internacionalizaciji. Že veljavni zakon o visokem šolstvu ima ta 33. člen. V čem je novost? Transnacionalno izobraževanje je dejstvo, se mu ni mogoče izogniti. Tudi ni med Socialnimi demokrati kakšnega pomisleka, da bi se temu morali posebej upirati, za nas je pomembna samo kakovost in varovanje interesa študentov. Kaj se zdaj dogaja? Zdaj se je transnacionalno izobraževanje lahko s pogodbo izvajalo preko

visokošolskih institucij v Sloveniji. Res je, da je pogoje pregledoval NAKVIS, ampak do zdaj je bilo – no, in to je pravi nadzor –, do zdaj je namreč bilo zapisano: "K pogodbi iz drugega in tretjega odstavka..." – to je med institucijami – "... tega člena je pred začetkom izvajanja visokošolskega transnacionalnega izobraževanja treba pridobiti soglasje Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu..." Zdaj je to izčrtano! Nekdo bo samo pregledal, ne bo pa odločil o tem, ali je to ustrezno ali ne. Toliko glede kakovosti nadzora!

Še to je treba povedati, kar je pa v novem predlogu seveda korektno zapisano, in mislim, da to mora biti zapisano, da študentje vejo, v kaj se spuščajo, zato so na to študentje na javni predstavitvi mnenj tudi opozarjali: "Listina o zaključenem visokošolskem transnacionalnem izobraževanju, ki se izvaja v Republiki Sloveniji kot del tujega visokošolskega sistema, se šteje kot tuja listina in je predmet postopka, ki ureja vrednotenje oziroma priznavanje izobraževanja v Republiki Sloveniji."

Toliko glede ščitenja interesov študentov. Ni torej čisti ekvivalent, ker bo študent na taki instituciji vendar moral izpeljati postopke, kjer se bodo kreditne točke pregledovale in podobne zadeve.

No, v tem novem predlogu, ki ga obravnavamo po rednem postopku, je še ena sprememba, na katero tudi želim opozoriti, jih je še več, ampak bom povedala – prvotno predvidenih 13 članov Sveta NAKVIS je zdaj nadomestilo samo 11 članov sveta NAKVIS, tako kot je v veljavnem zakonu. Ampak, veste, govoriti o tem, da vlada nima možnosti imenovati, je pa malo preveč zaradi tega, ker v prvotnem zakonu je vlada na poziv pridobila predloge, izmed katerih je potem imenovala enega domačega in enega tujega strokovnjaka. Zdaj tega ni več, minister napravi poziv in jih odbere; kako in kaj, je druga zgodba.

In zdaj dovolite, da vam samo še malo historiata o NAKVIS povem oziroma o komisiji ali agenciji za ugotavljanje kakovosti, ki je pravzaprav temelj visokega šolstva, za katerega so prispevana javna sredstva. Agencija je bila prvič ustanovljena leta 2004 in je bila potem ukinjena in jo je v prvem mandatu Ivana Janše nadomestil Svet za visoko šolstvo. Nekateri ga dobro poznajo, ker jim je do habilitacije pomagal, nekateri imajo od tega tudi neposredno korist, ker jim je omogočil ustanovitve zasebnih visokošolskih zavodov. No potem je pa prišlo leto 2009, ko smo spet spreminjali zakon, in leta 2010 je agencija začela, ne opravila vsega dela, samo namesto da bi tej agenciji omogočili, da bi začela delovati normalno, zlasti zaradi tega, ker se je začel postopek vključevanja v ENQA, to pa je v to mednarodno združenje za ugotavljanje kakovosti v visokem šolstvu. To povem posebej z veseljem vsem tistim, ki se toliko za konkurenčnost zavzemajo, vsaj v besedah.

Potem bi pa seveda bilo treba povedati, da je postopek sprejema v ENQA dolgotrajnejši, ker se marsikaj pregleduje, ampak končala bom s tem, kar je povedala dr. Maja Makovec Brenčič, ki je povedala, da je dobro vedeti, da so pri ENQA izredno občutljivi za neodvisnost in samostojnost nacionalnih institucij, ki presojujejo kakovost v visokem šolstvu. V uvodnem delu zakona je predstavljen tudi primer Švedske, pa še kateri, in se tam sklicujejo, da tam tudi vlada imenuje, ampak ko je ENQA ponovno pregledovala švedsko agencijo, ki je sicer ena ključnih ustanovnih članic ENQA, po kateri zdaj pravi, tukaj citiram magnetogram – citiram v prevodu, zgolj povzetek, sicer pa je objava poročila že na spletni strani. Namreč, švedska agencija je šla že nedavno spet skozi revidiranje izpolnjevanja standardov. In sicer pravi poročilo tako, da ne more biti obravnavana kot neodvisna zaradi obsega, do katerega so njeni postopki in metode kakor tudi cilji diktirani s strani vlade. Torej, vlada ima preveliko moč.

In za konec samo še to. Tisti, ki se zavzemamo za avtonomnost univerz, za avtonomnost visokošolskega prostora, vemo, da programov ne piše gospodarstvo, da rektorjev in dekanov ne voli politika, ampak da rektorje in dekane volijo senati posameznih institucij. In da smo še enkrat znova priča teptanju dostojanstva, samostojnosti in samoevalvacije visokošolskega prostora. Človek je lahko samo žalosten, ker ko sem poslušala mnenja predstavnikov koalicije, ni pričakovati, da bi se v tem predlogu kar koli spremenilo. Pa ne bom tistega, zelo pogostega citata o karavani ponavljala. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Sledi splošna razprava poslank in poslancev.

Najprej ima besedo gospod Dragan Bosnić, za njim gospod Samo Bevk.

DRAGAN BOSNIĆ (PS PS): Hvala za besedo. Pozdravljeni!

Nadaljeval bi tam, kjer je predhodnica zaključila, in sicer pri avtonomiji. Namreč, sam zakon, kot smo povedali svoja stališča, naše podpore ne bo deležen, ampak vseeno bi pa dodal neka svoja razmišljanja.

Najprej, omenjen je bil Dante. Dante – kot vemo oziroma upam, da vemo – je bil študent univerze v Bologni; univerze, kjer se je pravzaprav zgodba o avtonomiji začela 1158. Zgodba je po svoje malo smešna, ker je Frederick Barbarossa za neke svoje osebne interesne podelil avtonomijo. Tu bi verjetno lahko kdo komentiral tovrstno avtonomijo. Kakor koli že, bil je zelo zadovoljen s pravniki, ki so tam študirali, in jim je dodelil avtonomijo.

To avtonomijo – namreč, želel bi definirati to avtonomijo. Avtonomija temelji na samostojnosti, na svobodi, na razumu. Mnenja sem, da minister, ki je pristojen za ta resor, mora

zagotavljati univerzi samostojnost in svobodo, razum pa mora zagotavljati univerza sama. To je moje videnje tega problema, zato bi mogoče zaključil s citatom oziroma ga bom prebral: "Če si za nekaj odgovoren, je normalno, da imaš tudi ustrezne vzvode oziroma pristojnosti na tem področju. Ne moreš biti odgovoren za stvari, na katere nimaš vpliva." To je vaš citat, gospod minister. Ta v celoti drži, ampak sam menim, da se tu odgovornost kaže ravno v tem, da ne vplivaš. To je moje mnenje. Se pravi, odgovoren si s tem, da ne vplivaš. Se pravi, ne posegaš. In skrbi me večkrat omenjen NAKVIS, ki predstavlja en vzvod vpliva. To pomeni, če pač želimo avtonomijo, potem je lahko takšna, kot je; se pravi, ne moreš biti manj avtonomen, bolj avtonomen, deloma avtonomen. Avtonomen si ali pa nisi. Se pravi, ali jo zagotoviš ali pa ne. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Samo Bevk, za njim gospa Jasmina Opec.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani zbor!

Že dolgo ni v visokošolski prostor med univerzitetne učitelje in študente kak predlog vlade ponesel toliko vznemirjenja, negotovosti in nezadovoljstva, kot je to storila ta vlada z novelo Zakona o visokem šolstvu, še prej pa z Zakonom o uravnoteženju javnih financ in rebalansom državnega proračuna za leto 2012. Samo z rebalansom in uredbo o javnem financiranju visokošolskih zavodov so se glede na leto 2011 zmanjšala sredstva trem javnim univerzam za skoraj 20 milijonov evrov ali nekaj nad 9 % sredstev. S predlogom proračunov za leti 2013 in 2014 pa je ta vlada glede na leto 2011 zmanjšala financiranje visokega šolstva za več kot 45 milijonov evrov ali 17 %. Eno izmed prednostnih področij prejšnje Pahorjeve vlade je bilo, za razliko od sedanje, prav področje visokega šolstva, znanosti in tehnologije. Zato ni naključje, da so se v obdobju od 2009 do 2011 prvič po osamosvojitvi Slovenije vlaganja javnih sredstev v raziskave in razvoj bistveno povečala. V prejšnjem mandatu so se sredstva za raziskave in razvoj povečale skoraj za dvakrat, s 190 milijonov evrov v letu 2008 na 362 milijonov evrov v letu 2011, kar je znašalo takrat skoraj 1 % BDP. Za 22 % pa so se povečala tudi javna sredstva za terciarno izobraževanje. Po deležu teh sredstev, torej po razvojni intenzivnosti, smo ujeli razvite države Evropske unije in s tem nakazali najpomembnejši korak v sodobno, na znanju in tehnološkem razvoju temelječo družbo. To pa je eden izmed bistvenih elementov za izhod iz sedanje krize in za preporod naše družbe.

V prejšnjem mandatu sta se skozi večmesečno javno razpravo znotraj strokovne javnosti izoblikovala tudi dva temeljna strateška dokumenta, in sicer Resolucija o Nacionalnem programu visokega šolstva 2011–2020 ter Raziskovalna in inovacijska strategija Slovenije

2011–2020. Oba dokumenta je tudi zaznamovala visoka stopnja soglasja akterjev, ki so sodelovali pri njenem oblikovanju. Prejšnja vlada pa je vzpostavila tudi nacionalni sistem za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu.

Z novelo Zakona o visokem šolstvu je omogočila ustanovitev Nacionalne agencije Republike Slovenije za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu ter s tem zagotovila nujno potrebno neodvisno delovanje sistema za zagotavljanje kakovosti. NAKVIS se je konstituirala, sprejela nova merila za akreditacijo in pričela z izvajanjem projekta do leta 2014. Po novem predlogu zakona pa smo priča političnemu prevzemu Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu, saj se bo Vlada težko izognila skušnjavi, da ne bi v NAKVIS imenovala člane s političnim pedigrejem. NAKVIS bo po vsej verjetnosti postal svet vlade za visoko šolstvo in bo lahko na podlagi svojih pristojnosti popolnoma ukrojl terciarno izobraževanje po ambicijah politične večine. Avtonomija univerz, ki je univerzalna civilizacijska pridobitev, pa bo okrnjena.

Nedomišljena je tudi internacionalizacija visokega šolstva. Brez akreditiranega tujega visokošolskega zavoda v Sloveniji, zgolj z nekim priznanjem matične države, da tak zavod sodi v njen visokošolski sistem, bi po mnenju rektorjev, študentov in sindikata slovenski visokošolski prostor odprli tujim institucijam brez pravega nadzora nad kakovostjo, kar bi za študente lahko pomenilo študij brez pravic, ki veljajo po naši zakonodaji, in plačevanje tržnih šolnin.

Z novelo se mehča tudi določanje delovne in pedagoške obveze zaposlenih, saj neposredna pedagoška obveznost naj ne bi bila več določena z zakonom, ampak bi bila poljubna, odvisna od rektorja posamezne univerze oziroma dekana posameznega visokošolskega zavoda. Ob zaostrenih finančnih razmerah to pomeni na eni strani nesorazmerni dvig pedagoških obveznosti posameznim visokošolskim učiteljem, po drugi strani pa njihovo odpuščanje. Očitno vlada podcenjuje intelektualni potencial te države, si podreja družbene podsisteme, finančno siromaši javno šolstvo na eni strani in bogati financiranje zasebnih zavodov na drugi strani. Pod krinko izhoda iz krize in vsesplošnega varčevanja se rušijo temelji sodobne slovenske družbe, ki bi morala temeljiti na znanju in inovativnosti.

In za konec še nekaj. Za izhod iz krize potrebujemo razvoj in inovativne rešitve. Potrebujemo razvojne inženirje, ki bodo sposobni ustvariti nove produkte z visoko dodano vrednostjo. Žal so se pri nas vodilni menedžerji ukvarjali z lastninjenjem podjetij, ki so jih vodili, namesto da bi se ukvarjali z razvojem, iskanjem novih produktov in novih trgov. Pred letom 1990 so imela slovenska podjetja okoli 4 tisoč 500 razvojnih inženirjev, sredi 90. let komaj tisoč 400, saj smo razgradili industrijo in ukinjali razvojne oddelke v tovarnah.

Samo spomnimo se Iskre z več kot 33 tisoč zaposlenimi! Kaj je od nje danes ostalo? Ko sem si lansko leto ogledal proizvodnjo v Samsungu v Seulu in njihov muzej, je bila Iskra v 70. in 80. letih svetlobna leta daleč pred njimi. Danes velike Iskre ni več, Samsung pa je svetovna vodilna korporacija.

Na eni izmed razvojnih konferenc v Bruslju je bilo še posebej izpostavljeno, da je treba v realnem sektorju izgraditi sistem od razvoja in patenta do proizvodnje. Na tej konferenci so bili predstavljeni tudi nekateri konkretni podatki o številu patentov. ZDA imajo 27 % novih patentov, Evropska unija 32 %, Azija pa kar 38 %. Ko pa so primerjali še podatke o proizvodnji, ki sloni na teh patentih, pa je velika večina produkcije v Aziji. Azija ima torej danes patente in delovna mesta, ZDA in Evropa pa se posledično soočata z izjemno visoko stopnjo brezposelnosti. Zato bi morale vlade in razvojne banke tako v Evropski uniji in Sloveniji finančno stimulirati znanost in razvoj ter proizvodnjo novih izdelkov ter povrniti in ohraniti Evropo kot enega vodilnih globalnih inovatorjev in proizvajalcev.

Torej, brez ustrezne podpore visokemu šolstvu znanosti in tehnologiji to ne bo mogoče. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospa Jasmina Opec, za njo gospa Iva Dimic.

JASMINA OPEC (PS SLS): Hvala lepa.

Največji delež mladih, vpisanih na terciarno izobraževanje v Evropi, in eden najmanjših deležev zaposlenih mladih do trideset let. Verjamem, da si vsak od nas želi, da je ta statistika posledica dejstva, da si mladi želijo šolati zaradi razvijanja lastnega potenciala in da imamo posledično temu kasneje diplomate, ki so iskano tržno blago tako v Sloveniji kot v tujini. Toda s takšnim tiščanjem glave v pesek škodimo ne samo tisočim mladim, sedanjim in prihodnjim generacijam, ne nazadnje škodimo tudi sami sebi in državi, v kateri živimo. Priznati si je potrebno, da imamo v Sloveniji visokošolski sistem, ki ne funkcionira ravno dobro, ki ima napake, ki niso od danes, ne od včeraj in ne od letos. Da imamo visokošolski sistem, ki proizvaja diplomate, ki jih pogosto niti slovensko gospodarstvo ne želi, kaj šele, da bi jih tuje. Da imamo teoretike, ki se včasih težko znajdejo v praksi, in da jih z diplomo, namesto da bi jim odprli vrata v širni svet, obsodimo na borbo za vsakdanje preživetje: na socialno pomoč, fiktivne vpise, apatijo, pesimizem in posledično razne odvisnosti.

Ko mladi danes po končanem študiju pridejo na trg delovne sile, se znajdejo v situaciji, za katero si težko predstavljate, kakšna je, če je sam ne doživite. Ali si predstavljate, da morajo, recimo, mladi včasih delati leto dni zastoj, da si naberejo prepotrebne delovne izkušnje, ki jih zahtevajo delodajalci? Ali da delajo dela, dve ali tri stopnje nižje od njihove izobrazbe, če želijo preživeti? Sama prihajam s

podeželja, kjer se mladi diplomanti še pogosteje srečujemo s takšnimi zgodbami in večnim vprašanjem: ali ostati in vztrajati ali preprosto iti nekam drugam.

V očeh delodajalca v zasebnem sektorju ob pogledu na mladega človeka vidiš strah. Vidiš, da pred seboj ne vidi perspektive, ampak nekaj, za kar ne ve, kako lahko koristno uporabi v svojem delovnem procesu. Delodajalci nenehno poudarjajo, da šolski sistem ne proizvaja kadrov, ki bi jih lahko takoj po zaključku šolanja uporabili v svojem delovnem procesu. In zopet smo v začaranem krogu fiktivnih vpisov, socialnih pomoči. Vendar delodajalcem pri tem nekako ne gre zameriti, sami plačujejo davke in prispevke, ki nekako posredno financirajo šolski sistem in izobražujejo prihodnje kadre. Te iste kadre, ki naj bi z znanjem, pridobljenim v času šolanja, oplemenitili gospodarsko poslovanje in posledično prispevali k gospodarski rasti. Da, imamo težave in naša odgovornost do vseh teh mladih je, da se s temi težavami spopademo!

Če vidimo, da nam vseh teh letih obstoječi sistem ni prinašal tega, kar bi nam moral, moramo najti reči, da ustvarimo mladim pogoje za boljšo prihodnost. Sebično in nemoralno je vztrajanje v situaciji, v kateri zaradi interesa peščice profesorjev, ali sindikalistov, ali koga drugega uničujemo mlada življenja. Tukaj ne gre in ne sme iti za interes posameznikov, gre za interes prihodnjih rodov in države kot celote. Enkrat za vselej je treba v tej državi sprejeti dejstvo, da šolski sistem v osnovi niso učitelji, profesorji, kaj šele sindikalisti. Osnova so otroci in mladi, ki naj bi jim šolski sistem omogočil, da razvijejo svoje potencialne in tako poskrbijo za boljšo prihodnost samih sebe in vseh nas.

Mladi si zaslužijo prihodnost, upam in si srčno želim, da prihajajoče spremembe predstavljajo ta korak v pravo smer. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospa Iva Dimic, za njo gospa Maja Dimitrovski.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala za besedo. Spoštovani!

Veliko je bilo že danes izrečenega, tudi na predstavitev, vendar je danes v Sloveniji trend, da se gre po končani srednji šoli oziroma gimnaziji študirat, kar je zelo spodbudno. Vendar je tukaj treba tudi nekaj narediti oziroma če primerjam, danes ima samo Univerza v Ljubljani preko 41 tisoč študentov, kar je več kot 2-krat več kot jih ima Oxford. Zavedam se, da je težko primerjati univerze, kot je Oxford z Univerzo v Ljubljani, vendar sem hotela samo poudariti, da z večjim številom študentov še zdaleč niso zagotovljeni dobri rezultati. Eden izmed problemov, ravno pri nas, univerzitetnega študija je nizek delež diplomantov od vpisanih in prvi letnik, s čimer je izgubljen pomemben del sredstev, vloženih v visoko šolstvo. Mogoče je

razlog tudi v tem, da imajo ravno ti študentje povsem napačne spodbude.

Če povem, pa verjetno tudi vsi tukaj prisotni dobite vedno več vprašanj profesorjev, kaj vendar bomo naredili z nekaterimi fiktivnimi vpisi študentov. Fiktivni vpisi študentov onemogočijo nekaterim študentom, ki imajo resen namen študija, vpis na fakulteto. Tudi to je vprašanje za prihodnost.

Za prihodnost je tudi vprašanje glede fakultet v tujini, kjer njihovi lastni študentje poučujejo in vnašajo nova znanja na naslednje generacije. Kako pa je s tem pri nas? Žal nekateri profesorji ne spustijo mlajše generacije. To se kaže v samem načinu zaposlovanja, pogoju napredovanja in sistemu nagrajevanja. Tako so slovenske univerze na nek način skoraj prisiljene najemati skoraj izključno slovensko govoreče znanstvenike, to seveda krepi sloves znanja slovenskega jezika, z vsem spoštovanjem, in z novimi strokovnimi termini, vendar bi tudi tuji predavatelji pomembno prispevali k širjenju in širitvi ponujenega znanja. Mogoče bi na ta način lahko le obdržali kakšnega uspešnega diplomanta, da ne bi odšel v tujino.

Na javni predstavitvi mnenj v zvezi z omenjeno novelo je bilo med drugim mogoče tudi slišati očitke, da gre za razprodajo visokega šolstva tujcem. Menim, da so te trditve močno pretirane. Če verjamemo predstavnikom slovenskih univerz, ki trdijo, da je slovenski visokošolski sistem kvaliteten tudi v mednarodnem merilu, se dejansko nimamo česa bati.

Tudi prihod oziroma sodelovanje z gospodarstvom bi moralo biti v prihodnosti okrepjeno. Rada bi samo omenila dosežek Fakultete za strojništvo v sodelovanju z Univerzitetnim kliničnim centrom, ko so skupaj razvili novo metodo rekonstrukcije dojke pri bolnicah z rakom. S takšnim modelom se je skrajšal čas operacije in tudi bolnicam je bil bolj prijazen. Pohvalila bi tudi Fakulteto za strojništvo, ker glede na število operacij, ki jih opravijo, lahko kalup naredijo v 24 urah.

Mislím, da so to zelo dobre prakse, ki so v Sloveniji premalo izkoriščene, in ravno tukaj bi morali tudi gospodarstvo in vsi inštituti pristopiti k temu. Zato verjamem, da bomo v prihodnosti vsi skupaj stremeli k boljšemu sodelovanju in zadrževanju diplomantov v Sloveniji.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospa Maja Dimitrovska, za njo mag. Lejla Hercegovac.

MAJA DIMITROVSKI (PS PS): Hvala za besedo.

Demokracija ne pomeni le vladavine, temveč tudi enakopraven in strpen dialog na podlagi racionalnih argumentov ob varstvu pravic in interesov različnih manjšin. O vrednotah je potrebno ne le govoriti, temveč tudi v skladu z njimi živeti in jih tudi uveljaviti.

Svojemu namenu lahko najboljše služi takrat, ko vključuje najširši krog ljudi in odseva na vseh področjih družbenega življenja. V demokraciji je moč omejena z zakoni, vendar je za pravo demokracijo značilno tudi samoomejevanje oblasti. Predlagatelj predlagane spremembe zakona utemeljuje predvsem z vprašljivo akreditacijo dveh največjih slovenskih univerz, o čemer pa obstaja več interpretacij, ki kažejo na napačno razumevanje situacije s strani resornega ministrstva, kar je ovrgla že Nacionalna agencija za kakovost v visokem šolstvu. V nobenem primeru pa spremembe niso nujne v obsegu, ki je predlagan, saj bi morali rešitve uskladiti z vsemi deležniki.

Ključno vprašanje, ki je v tem trenutku pred področjem izobraževanja, kulture in znanosti, je vprašanje, zakaj Vlada tako drastično posega v ta tri, za narod ključna področja. Zakaj smo se znašli med redkimi državami, ki to počnejo? Še več, v tem jih celo prekašamo. Mislím, da politiki ministrstva ni jasno, da iz fakultet, ki so uvrščene na desettisoče mesto ali še slabše, ni mogoče narediti kakovostne univerze. Niti ni jasno, da iz ene kakovostne univerze z razbitjem ne bomo dobili dveh enako kakovostnih. Bodo pa na njenem pogorišču zrasle številne zasebne fakultete, ki bodo morale kakovost šele dokazati, in to bo stalo študente in vse nas. Upam, da je kakovost visokega šolstva, kakovost diplom, kakovost diplomantov tisto, kar je skupen cilj. Prav zaradi navedenega smo zaskrbljeni.

Kaj prinaša Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu – prinaša dolgoročno škodo, poseg v avtonomijo in neodvisnost institucij ter upad kakovosti!

Naj na koncu povzamem še besede ministra dr. Turka: "Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport ima dolg naziv, če bi ga hoteli krajše poimenovati, bi mu lahko rekli ministrstvo za ustvarjalnost ali ministrstvo za prihodnost."

Vprašam se – kakšno prihodnost? Je to ministrstvo za prodajo znanja?

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Lejla Hercegovac, za njo gospod Roman Jakič.

MAG. LEJLA HERCEGOVAC (PS PS): Spoštovani predsednik, spoštovani minister, spoštovane poslanke in poslanci!

Vemo, da je visoko šolstvo odgovornost, a znanje javno dobro. V zadnji različici sprememb in novele Zakona o visokem šolstvu se predlog oddaljuje od evropskih standardov in smernic, saj ne zagotavlja obvezne neodvisnosti, reprezentativnosti in strokovnega odločanja. Glede na predlagane vladne ukrepe in predlagane spremembe Zakona o visokem šolstvu univerze poudarjajo, da ne morejo sprejeti odgovornosti za kakovost visokega šolstva in izobraževanja.

Z zmanjšanjem sredstev visokemu šolstvu in znanosti na vseh ravneh, predvsem na terciarni ravni, bo manj zelene gospodarske konkurenčnosti in inovativnosti. Namreč, proračunska sredstva za visoko šolstvo so znižana za 18,81 %, za raziskovalno dejavnost pa 36,22 %.

Vlada Republike Slovenije pripravlja zakone brez dialoga, nedemokratsko, a Državni zbor oziroma koalicija jih sprejema in zato so zakoni pogosto v škodo prebivalstva. Vladi in Ministrstvu za izobraževanje, znanost, kulturo in šport očitajo prikrito politizacijo, tiho privatizacijo, uvajanje prikritih šolnin, spreminjanje programov in posledično verjetno nižanje kakovosti. NAKVIS je namreč edina državna agencija s posebnim statusom neodvisnega proračunskega uporabnika in bi morala ostati neodvisna od deležnikov in politike.

Če želimo, da bodo člani sveta predvsem neodvisni od vseh slovenskih deležnikov, potem jih pridobimo iz tujine, da nas nekdo ne obtoži konflikta interesov. Hvala.

PREDESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Roman Jakič, za njim gospod Gašpar Gašpar Mišič.

ROMAN JAKIČ (PS PS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik.

Težko je ministru in tej vladi povedati ali pa dopovedati, da je narobe, da si žaga vejo, na kateri sedi. Zakaj je težko reči ministru, da narobe žaga? Zato, ker veja, na kateri sedi, ni javna veja in zato mu ni mar, v resnici. Ni mu mar za javno šolstvo in javne univerze, on skupaj z nekaterimi v super ministrstvu, zadolženih za javno visoko šolstvo, v resnici sedi na sosednjem drevesu. Na tistem privatnem, ki ga zaliva z javnim denarjem in se mu smeji ob pogledu na hiranje javnega. Ali kot je rekel prejšnji minister za šolstvo, namreč, ta isti minister po eni strani govori o krizi, po drugi pa mu nikoli ne zmanjka denarja za prijatelje in strankarske tovariše v zasebnih fakultetah.

Ampak zakaj je težko spremeniti kurz ministra in te vlade? Dal sem si tri točke. Zato ker je cilj vsake avtorske in tehnicistične vlade – kar trenutna vlada definitivno je –, da najprej obračuna z nosilci javnega znanja in to avtonomnega znanja, ki ga zaenkrat še vedno imajo javne univerze v Sloveniji. Samo toliko, da veste: poleg afere JBTZ je bilo eno glavno gonilo nas, ki smo v osemdesetih letih delali revolucijo v tej državi in se borili za demokracijo, boj za avtonomijo univerze. Za avtonomijo, o kateri je govoril kolega Bosnić, samostojne, svobodne univerze, ki ima svoj razum in razvija svoj razum. In definitivno ni res, da Evropska unija zapoveduje poseg v avtonomijo univerze! Nasprotno! Se mi zdi, da je tako.

Drugič, zakaj je težko spremeniti kurz ministra in te vlade? Zato ker je cilj vsake avtorske in tehnicistične vlade – kar trenutna slovenska vlada je –, da onemogoča kakršno

koli materialno, znanstveno, kulturno in duhovno rast. Kot pravi Ivo Svetina v enem od svojih člankov, vse svoje napore vlaga v to, da zatre, uniči še zadnje preostanek elit na Slovenskem. Da, elit! Vendar ne politične elite, ampak intelektualne, znanstvene in kulturne. Zato ni čudno, da ste že junija dobili poziv visokošolskega sindikata, ki pravi, država študentom obljublja brezplačni študij, obenem pa v nacionalnem reformnem programu napoveduje šolnine. To je odgovor na tisto, kar je kolegica prej govorila, o študentih. In nadaljuje sindikat, da poleg tega postaja vedno bolj očitno, da skuša s finančnimi pritiski na javne univerze ta vlada umetno znižati kakovost študija in s tem sprožiti divjo privatizacijo visokega šolstva.

In tretjič, zakaj je po moje težko spremeniti kurz ministra in te vlade?, Zato ker je cilj vsake avtorske in tehnicistične vlade, kar trenutna slovenska vlada je, da želi dobesedno narediti to, kar je v svoji kolumni zapisal direktor Direktorata za visoko šolstvo in znanost, ko je napisal kolumno kot priporočilo slovenski desnici – to je tudi zanimivo, da je direktor direktorata piše kolumne in priporočila slovenski desnici –, kjer je zapisal, citiram: "Slovenska pomlad je lahko močna le, če dela na sebi, če gradi lastno izobraževalno, kadrovsko in komunikacijsko infrastrukturo."

Za to gre, gospod predsednik! Za to gre, minister Turk!

PREDESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Besedo dajem ministru.

DR. ŽIGA TURK: Napolnil sem en list z opazkami na nekatere razprave, pa bi se, če dovolite, malo vključil.

Naprej gre v vaših razpravah, seveda predvsem v opozicijskih, za dve stvari; en del razprav se nanaša na zakon, ki je pred vami, drugi del razprav se nanaša na vse ostalo, kar bi bilo mogoče povezati s tem zakonom oziroma kjer se uporabi, pojavijo besede univerza, visoko šolstvo, znanje, kultura, šport, mladina in tako naprej.

V zvezi s samim zakonom je vendar število razprav v manjšini, obseg razprav o zakonu je čedalje krajši, začenja se govoriti o vsem mogočem. Pa vendar, kar se tiče štirih točk, ki jih zakon spreminja, ki jih zakon obravnava, se ne spominjam, da bi podaljšanje akreditacij kdo problematiziral.

Ureditev transnacionalnega izobraževanja. S tem v zvezi je bila izražena sicer neka skrb. Jaz jo razumem dejansko kot strah pred konkurenco, strah pred tem, da bi res kakšna tuja šola, ki je akreditirana v tujini s strani organa, ki je član ENQA, v Sloveniji odprla svojo podružnico in bi slovenski študentje imeli možnost, da študirajo tudi na tej šoli. Pridobili bi diplomo te tuje organizacije, ki bi jo morali morda nostrificirati, morda pa ne, v odvisnosti od tega, kakšen dogovor ima Slovenija s to državo.

Natančno enake priložnosti, enake možnosti imajo slovenske visokošolske organizacije, da odpirajo svoje programe v tujini, nekatere to tudi delajo in si na ta način izboljšujejo materialni položaj. Te njihove programe akreditira seveda NAKVIS, kako so priznani v tisti državi, v kateri se izvajajo, je odvisno od vsake države posebej.

Razmeroma malo diskusij je bilo v zvezi s 63. členom oziroma z neposredno pedagoško obveznostjo. Treba je poudariti in ponoviti, zakaj bi imel minister pravico do nečesa, rektor pa ne. Za to gre: za povečanje avtonomije na tem področju.

Potem je bilo pa seveda veliko veliko diskusij o vsem mogočem. Zakon o financiranju visokega šolstva, ki bi ga morala prejšnja vlada pripraviti do letošnjega februarja, seveda mi pripravljamo in nima s to novelo nobene posebne zveze. Ali bo uredba o financiranju del tega zakona ali bo to poseben zakon, je še se zelo odprto.

Mene veseli, da je gospa Potrata opozorila na šanghajsko lestvico. Še nekdo je na to opozoril. Na tej šanghajski lestvici je na prvih mestih nadpovprečno število zasebnih univerz, ne javnih univerz. Zato me čudi, da se na to sklicuje, ker to vendar kaže na to, da zasebne univerze niso nujno slabše. Ko je nekdo govoril o 10-tisočem mestu ali pa o tisočem, 5-tisočem mestu kakšne slovenske univerze na tem lestvicah, je treba nekaj povedati o metodologiji, kako se na primer šanghajska lestvica dela. Šanghajsko lestvico zanima, koliko člankov, Nobelovih nagrad, znanstvenih referenc itn. je neka univerza zbrala; ne glede na število zaposlenih na tej univerzi, ne glede na število znanstvenikov. Neka zelo majhna šola, ki ima malo pa odličnih ljudi, ima na tej lestvici zelo malo možnosti.

V javnosti so se z zasmehovanjem pojavili podatki o tem, da so na neki spletni lestvici o spletni prisotnosti univerz nekatere slovenske zasebne fakultete na zelo nizkih mestih. Ja, seveda so. Ta stvar je merila spletno prisotnost, pomeni, koliko nekaterih spletnih kazalcev, člankov itn. kaže na te institucije. Te institucije so stokrat manjše od ljubljanske univerze, nekatere so tisočkrat manjše od ljubljanske univerze in imajo že zaradi samega obsega toliko manj tega.

Zelo pozorno sem prisluhnil diskusiji v zvezi s Švedsko, ki je bila podana kot primer, da naj ne bi bilo dobro, da vlada imenuje svet NAKVIS – namreč, švedska vlada imenuje ustrezen organ na Švedskem. Ampak, zelo pozorno sem poslušal to razpravo gospe Potrate in ona je zelo jasno povedala, da naj bi ENQA problematizirala, pozor, postopke, metode in cilje te agencije. Niso problematizirali načina imenovanja njihovih organov, postopkov, metod, ciljev NAKVIS. Ta sprememba zakona v prav ničemer ne spreminja, postopki, metode in cilji ostajajo popolnoma enaki, kot so bili doslej, in popolnoma neodvisni od kogar koli.

Veliko besed je bilo v tem zboru o avtonomiji. Dajmo vendar pogledati, ali ima sprememba sveta NAKVIS kakšno zvezo z avtonomijo univerz. Ja, ima zvezo z avtonomijo univerz, če vzamemo univerzitetno sfero, skupaj z NAKVIS kot eno enoto, o kateri nihče ne sme povedati nič. Potem ja, ampak avtonomija univerz ima, gospe in gospodje, štiri attribute, štiri skupine značilnosti. Organizacijsko to pomeni, na kakšen način si univerze izbirajo vodstva, kako ustanavljajo fakultete, kako ustanavljajo, recimo, podjetja in podobne stvari; finančno avtonomijo, kako alocirajo budžet, ki ga dobijo, na kakšen način je financiranje, za koliko let vnaprej je financiranje znano in tako naprej; kadrovska avtonomija, kako rekrutirajo zaposlene, kako upravljajo s človeškimi viri, kakšno plačno politiko imajo in podobno. In seveda akademsko avtonomijo, o čem predavajo, koliko o čem predavajo, kako izberejo število študentov, kakšni vstopni kriteriji veljajo za te študente. O nobeni od teh stvari sprememba tega zakona ne govori, razen da povečujemo kadrovska avtonomija v smislu večje fleksibilnosti pri določanju neposredne pedagoške obveznosti.

Gospod Bevk je omenil Samsung, ga je primerjal z Iskro. Nobene posebne zveze sicer to nima s tem zakonom, ampak razlika je v tem, da je Samsung rasel v nekem kapitalističnem, svobodnem tržnem gospodarstvu, Iskra je pa životarila v nekem postsocialističnem, nesvobodnem gospodarstvu in razlika je verjetno posledica tudi tega.

Zelo se strinjam z razpravo gospe Dimitrovske v zvezi z demokracijo, v zvezi s tem, da demokracija terja strpen dialog, dialog o dejstvih, dialog o resničnih problemih, ki so na mizi, ampak v teh razpravah, ki jih imamo tukaj, se manjšina razprav nanaša na predlog tega zakona in večina o vsemogočem, kar je komu všeč ali pa ni všeč o visokem šolstvu, o blogih državnih uradnikov in podobnem. Reči moram, da sem se v začetku razprave gospoda Jakiča kar malo ustrašil. Namreč, slišalo se je že nekako v smislu kot grožnja, da si žagam vejo, na kateri sedim. Namreč, še vedno sem malenkostno zaposlen na ljubljanski univerzi in upam, da vaše grožnje ne smem razumeti tako, kot da boste vaša stranka poskušali vplivati na to univerzo, kakšen odnos bodo imele do mene kot na fizično oziroma zasebno osebo.

Prav nobene povezave nimam ne učiteljske, ne pedagoške, ne akademske, ne sorodstvene z nobeno zasebno visokošolsko ustanovo. Tudi ko govorimo o zasebnih visokošolskih ustanovah, je treba biti zelo jasen, da zasebna visokošolska ustanova je tudi Univerza v Novi Gorici, pa je ustanovitelj občina Nova Gorica. Zelo veliko teh organizacij, ki jih poskušate pejorativno imenovati zasebne, so v resnici ustanovljene s strani lokalnih skupnosti, ker si lokalna skupnost želi na svojem področju imeti tudi visokošolske organizacije.

Za konec še kratko o tem svetu NAKVIS, ki je, bom rekel, tista jedrna točka spora, kjer se sfera boji, da bo izgubila možnost samoupravljanja, kjer se sfera boji, da bo izgubila možnost, da sama sebe nadzoruje, da si sama izbira nadzornike.

Vsi opozicijski govorniki govorite o tem, da bo vlada imenovala in izbrala teh 11 predstavnikov po svoji politični meri, tako kot se nam to praviloma očita. Verjamem, da ste vi prebrali ta predlog zakona, ki je pred nami, in če bi ga prebrali, potem bi videli, da temu vendar ni tako. Teh članov je 11. V zakonu zelo jasno piše, da eden mora biti imenovan na predlog rektorske konference, eden mora biti predlagan na predlog sindikata, eden mora biti predlagan na predlog visokošolskih zavodov, dva morata biti predlagana na predlog študentov, mi se s študenti sedaj pogovarjamo, da bodo predlagali dikcijo, kjer bodo oni predlagali vse relevantne študentske organizacije oziroma študentski sveti dva človeka, o katerih tudi vlada ne bo mogla nič reči, in enega predstavnika, ki ga bo predlagalo gospodarstvo. Skratka, če bodo Rektorska konferenca, sindikat, visokošolski zavodi, študenti in gospodarstvo sami pri sebi, vsak pri sebi se odločili za enega kandidata, potem bo vlada imela vpliv na imenovanje petih od enajstih članov sveta NAKVIS; in še teh pet bo prišlo na predlog visokošolskih organizacij, univerz.

Tako se mi zdi, da vzpostavljamo neko ravnotežje med enim in drugim, je pa res, ni pa več velika večina vseh imenovana s strani tistih, ki jih je treba nadzorovati.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Replika, gospod Roman Jakič.

ROMAN JAKIČ (PS PS): Hvala za besedo, predsednik.

Rad bi odgovoril na tisti dve netočnosti ali pa zavajanji, o katerih je govoril minister.

Seveda, ko sem govoril o veji in žagi, sem govoril v prisposobi, govoril sem, da sedite na privatnem drevesu in gledate hiranje javnega drevesa, nisem pa govoril o avtonomiji in univerza je avtonomna in vaša vloga na ljubljanski univerzi je, kakršna koli že je. Za tako avtonomno univerzo, v katero se politika ne bo mogla vtikati, sem se boril v 80. letih, vi pa to avtonomijo rušite z vsemi razpoložljivimi sredstvi oziroma natančneje, s tem da jim zmanjšujete finančna sredstva. To je bila moja poanta, ena od poant, zakaj načenjate avtonomijo šolstva.

Kar se pa tiče druge zgodbe. Ni kar nek blog ampak je blog oziroma kolumna direktorja direktorata za visoko šolstvo v vašem ministrstvu, predvidevam, da je to prava najvišja figura znotraj hierarhije, ki je zaposlena na področju visokega šolstva. Glede na to, da imate veliko ministrstvo, govorim o gospodu Rončeviču, ki pa ima tudi privatni interes. Če se ne motim, je predavatelj na eni od teh zasebnih šol – soustanovitelj, pardon, so me opozorili,

ene od teh privatnih univerz oziroma fakultet, katera je dobila izdatna sredstva s strani ministrstva v trenutku, ko je on tudi postal direktor direktorata.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Še ena replika je, mag. Majda Potrata, potem bom dal besedo ministru.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala, gospod minister, da ste me opazili. Ampak ali veste, uvrstitev Harvarda na šanghajsko lestvico ni zvezana s tem, ali je to zasebna ali javna univerza, ampak je zvezana s kakovostjo predavateljev, ki so tam. Kakovost je pa pogosto posledica sredstev ali je zvezana s sredstvi, ki so tej instituciji namenjene.

Tisto, kar jaz očitam vam in vaši usmeritvi, je, da boste s finančnim izčrpanjem slovenskih univerz spodrezali korenine za kakovostno rast javnih univerz. Ni daleč od resnice, da vzpostavljate vzporedno infrastrukturo visokošolsko, v katero bo vključenih več sredstev. O čem drugem pa še v razpravi, ampak samo toliko. Kakovost ni zvezana s tem, ali je nekdo javna ali zasebna institucija, poleg tega je pa treba upoštevati še tradicijo.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Minister ima besedo.

DR. ŽIGA TURK: Hvala lepa. Najprej v zvezi s financami.

Popolno zavajanje je, da se kakšna sredstva od javnih pretakajo k zasebnim. Na podlagi rebalansa proračuna smo z natanko, do decimalke, enakimi vatli obravnavali vse visokošolske zavode, ki imajo koncesijo oziroma do decimalke enakem razmerju obdržali razmerje med javnimi in koncesioniranimi zasebnimi zavodi.

Tako ta očitek zelo odločno zavračam in pričakujem, da se bo vendar že o tem nehalo govoriti.

Ravno tako o tistem razpisu, katerega rezultati so bili objavljeni v začetku aprila, takrat ko je prišel gospod Rončevič na ta direktorat. To je čisto zavajanje: razpis je razpisala prejšnja vlada, komisija je imenovala prejšnja vlada, komisija je stvari ocenila, preden smo se mi sploh usedli na ministrstvo, in rezultati so bili primerni temu, kdo se je pa pravzaprav na te razpise prijavil.

V zvezi z bloganjem vršilca dolžnosti direktorja direktorata, gospoda Rončeviča, tukaj ne bom komentiral. Ta blog sem razumel, da govori o ustvarjanju strankarske infrastrukture, ne pa o ustvarjanju javne infrastrukture.

In končno, gospod Jakič, pričakujem opravičilo v zvezi s tem, da sedim na kakršni koli zasebni šolski, ali visokošolski, ali kakšni podobni veji. Nič od tega preprosto ne drži in tega mi vi ne boste govorili.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Replika mag. Potrata, potem replika gospod Jakič.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Spoštovani gospod minister, konec avgusta sprejeta uredba o financiranju doktorskega študija vas demantira, čeprav resolucija doktorskega študija na samostojne visokošolske zavode ne uvršča, ste mimo resolucije dodelili z uredbo sredstva za doktorski študij.

Samo toliko, hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Jakič.

ROMAN JAKIČ (PS PS): Hvala za besedo.

Ne razumem ministra – bil je film Una metafora. Ko govorim, da sedite na veji in ki si jo žagate, je metafora. Če ne razumete metafore, s katero vam želim dopovedati, da kljub vsemu ste minister vlade, ki služi javnemu interesu. In o tem govorim! O javnem interesu!

Meni kot poslancu Državnega zbora pa diplomiranemu pedagogu, mimogrede, je to razmerje, ki ga ustvarjate v korist zasebnega napram javnemu, nerazumljivo in gre proti javnemu interesu. Javni interes je spodbujanje dobre, kvalitetne, javne šole od vrtca do univerze. Na tej točki sem govoril seveda o tem, da vaša dejanja kot ministra – in imam vso pravico, da o tem tako mislim – gredo v smeri, da protežirate zasebni sektor bolj kot javni. Nič nimam proti zasebnemu šolstvu! Nič nimam proti zasebnemu – nasprotno, mislim, da je prav! Ampak, če je zasebno, potem naj se skuša financirati iz zasebnega kapitala, ne pa, da ga skoraj 100 % financiramo iz javnih sredstev. O tem govorim!

In ko govorite, kakšna je situacija – zakaj pa ne spremenite te situacije? Zakaj vi kot minister ne pridete pred Državni zbor s spremembo, v kateri boste to dokazovali, kar govorite? Vi govorite nekaj, v praksi se pa dela čisto nekaj drugega!

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Proceduralno mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS PS): Najlepša hvala, gospod predsednik.

Ker se že od včeraj do danes veliko opravičujemo pa zahtevamo veliko opravičil.

Gospod minister, v ponedeljek zvečer – sicer smo bili na žalost sami z moji strankarski kolegi, vaših to ne zanima – smo se pogovarjali o reorganizaciji srednjih šol. V Državnemu zboru s te izrekli laž! Laž, da župan občine Kranj to podpira. Kar je pa še huje, ste mene želeli postaviti na laž. Verjamete bolj svojemu direktorju kot meni. Magnetogram vam bom potem zagotovila. Tako sedaj tudi jaz prosim, da se mi javno opravičite za to, ker ste rekli, da ne govorim resnice, pa sem vas jaz postavila na laž. Stavek, ki je v magnetogramu, govori: "Ne vem, kaj je kdaj kdo rekel, zaupam in verjamem

pa bolj svojemu direktorju kot vam." Jaz sem vam dokazala, da to ni res.

Zato pa prosim, pa to ni bila metafora, tako kot je prej govoril kolega, to so dejstva. In če se že dva dni ukvarjamo z opravičevanji, mogoče brez zveze, ampak začela nisem jaz, je prav, gospod minister, da pokažete in poveste, kako takrat, ko se minister zmoti, govori neresnice, da ne rečem laži, pokaže to.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Zanimivo, kako je nenadoma proceduralno predlaganje opravičil postalo sprejemljivo. Škoda, da ni gospoda Möderdorferja, da bi to pokomentiral... /oglašanje iz dvorane/ No, saj pravim, škoda da ni vašega vodje poslanske skupine, da bi se ponovno izrekel o tem istem vprašanju, o katerem se je včeraj, ko je nekdo poskušal zaščititi svojo osebno integriteto, ker je bila laž izrečena na račun osebne integritete. V tem primeru gre pač za neko izjavo, ki ji vi ne verjamete.

Besedo dajem ministru.

DR. ŽIGA TURK: Gospa Bratušek, opravičujem se vam, če sem vas z besedami, da bolj verjamem svojemu direktorju kot vam, prizadel. Se vam opravičujem.

Ste sicer zlorabili proceduralni predlog za to... /oglašanje iz dvorane/

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Alenka Bratušek, ne morete parlamentirati oziroma diskutirati na tak način, ampak samo, ko imate besedo. Vsaj tega minimuma se bomo pa v Državnem zboru držali.

Prosim.

DR. ŽIGA TURK: Kar se pa tiče dejstev, vam bom pa preposlal dokument, ki dokazuje, da ima tudi moj direktor v zvezi z zadevnim vprašanjem prav. Verjamem, da imate magnetogram; verjamem tudi, da so mnenja o tem lahko v različnem času tudi različna.

Sedaj pa, če grem še h gospodu Jakiču. Seveda zelo dobro razumem metafore, sedim na stolu, ne na veji... / oglašanje iz dvorane/ Ampak ne sedim tudi na nobenem stolu na nobeni veji nobenega zasebnega zavoda. Tega mi ne morete očitati. V zvezi s tem ne morete, ne obstajajo nobena dejstva, nobeni podatki. Ne spomnim se, da bi kdaj imel, bom rekel, pedagoške obveznosti na teh institucijah in tako naprej.

Ampak govorili ste o javnem interesu, in seveda – ja, nas mora tukaj vse zanimati javni interes! Javni interes je, da je mladim v Sloveniji na voljo čim boljši študij. To je javni interes. In seveda, ta čim boljši študij lahko nudijo različni ponudniki. Nekateri od teh ponudnikov so javni v smislu, da je ustanoviteljica država, drugi od teh ponudnikov so zasebni v smislu, da je ustanoviteljica občina, in tretji so zasebni tako, da je ustanovitelj navsezadnje lastnik in tako naprej, neka zasebna ustanova. Vsaka od teh

treh organizacij, od teh treh tipov lahko nudi mladini, slovenskim študentom ali pa šolarjem in osnovnošolcem kvalitetne vsebine. Nekaterim od teh, če so dovolj kvalitetni, država priznava koncesijo, kar pomeni, da je študentom omogočen brezplačen vpis oziroma brezplačno izobraževanje poleg vseh drugih stroškov, ki jih seveda študentje s tem študijem imajo. Nekaterim pa ne in so popolnoma zasebni in se financirajo v celoti in samo iz šolnin. In ponavljam: nobenih korakov ne delamo za to, da bi favorizirali tiste druge, zasebne, ki imajo koncesijo, proti tistim, ki so javni, ki je ustanoviteljica država in ki so v državni lasti. Nobenih korakov v to smer nismo naredili. Nismo pa tudi izkoristili te krize, kar pa je bil predlog, kar pa je bila želja nekaterih, da bi porezali, požgali vse, kar je zasebnega tako na področju osnovnega, srednjega in tudi na področju visokega šolstva. Razmerja med javnim in zasebnim ostajajo takšna, kot so bila tudi pod, če v narekovaju rečem, vašo vlado.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Besedo ima gospod Gašpar Gašpar Mišič. Za njim pa gospod Matjaž Zanoškar.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Spoštovani predsednik, minister...

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Opozarjam vse – se opravičujem, gospod Mišič –, opozarjam vse, da takrat, ko nimamo besede, ne govorimo in ne vpijemo drug čez drugega. Prosim, da se vsi tega držimo.

Izvolite, gospod Mišič.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Predsednik, hvala še enkrat. Spoštovani minister!

Ko smo že pri opravičevanju, gospod minister, nekega dne se boste morali vi opravičiti vsem državljanom in državljanom Republike Slovenije za vsa vaša početja. Ura že tika taka, pa vi vodite, sedite lahko na stolu ali pa na veji.

Predlog novele Zakona o visokem šolstvu prinaša in naša zmedo v siceršnjo zmedo visokošolskega sistema. Povečuje politični vpliv in s tem grobo posega v avtonomijo in neodvisnost visokega šolstva. O sestavi članstva Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu bo po novem odločala Vlada ali bolje rečeno politika in nič več stroka. Torej tistim, ki so najbolj poklicani za področje kakovost v visokem šolstvu, se z novelo zakona odvzema možnost strokovnega vpliva na kakovost v visokem šolstvu, kar je, blago rečeno, žalostno. Slovenski politiki je v pre mnogih primerih uspelo razdeliti mnenje stroke, tako da se tudi strokovnjaki delijo na politično primerne in politično neprimerne ali pa manj primerne, v odvisnosti od vsakokratne politične opcije, ki je na oblasti, kar v mednarodnem prostoru le še bolj zmanjšuje ugled in povečuje ranljivost nam skupne in edine

Slovenije, ki brez sinergije med politično, gospodarsko in akademsko sfero nima prihodnosti, spoštovani gospod minister.

Drage gospe in gospodje, odločil sem se, da vam danes izpovem še nekaj osebnega, ker je zelo povezano z znanjem in izobraževanjem. Sem samorastnik, otrok nepismenih staršev, pomorščak, obrtnik in podjetnik. 24. julija sem dopolnil 46 let in ves ta čas sem bil in še vedno sem lačen znanja, do katerega sem v tej državi vedno dostopal brezplačno. Zato se toliko bolj zavedam pomembnosti dostopa do znanja za vsakogar, ne glede na status in materialno stanje. Zaradi moje nesebičnosti in družbeno koristnih aktivnosti sem danes po volji ljudstva poslanec Državnega zbora Republike Slovenije, ki nosi odgovornost do države in vseh državljanov in državljanov. Zato z veliko zaskrbljenostjo spoznavam, da se danes v Sloveniji soočamo z največjo grožnjo naše prihodnosti; in ta je revnost uma in enoumja.

Drage gospe in gospodje, hudo mi je, ko vas opazujem, kako se igrate z znanjem, ki je ravno v času krize naš najpomembnejši kapital. Znanje je sveta vladar in ne denar, denar je le eden izmed mnogih produktov znanja. V krizo nismo prišli zaradi pomanjkanja denarja, temveč zaradi pomanjkanja znanja. Posledice neznanja so vsa pretekla in sedanja ravnanja.

Slovenski laični in strokovni javnosti veliko povedo že imena akterjev te vlade, ki vodijo ključne resorje in politiko izobraževanja, znanosti, kulture in športa. In na to lahko dodam le še: amen.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Matjaž Zanoškar. Za njim mag. Ivan Vogrin.

MATJAŽ ZANOŠKAR (PS PS): Hvala za besedo.

Tudi jaz se bom v svoji razpravi dotaknil obeh delov. Kot ste rekli, prvi del – konkretno sprememba zakona, predlagane spremembe zakona, in potem še nekatera moja razmišljanja okoli visokega šolstva v naši državi.

Ko govorimo o predlaganih spremembah, potem se tudi sam ne morem otresti občutka, da ko gre za oblikovanje in postavljanje NAKVIS, da ne gre tu za priložnost, ki jo izkorišča vlada in tudi da predlog sprememb, kjer bi lahko implementirala svoje politične ambicije v tem. Preprosto tega občutka se ne morem otresti, ker konec koncev vse asociacije, ki bodo predlagale člane, jih bo potem vlada preresetala in potem postavila tiste, ki so nesporno takšni, ki lahko zastopajo razvoj visokega šolstva v tej instituciji. Tako se mi zdi, da je na ta način poseg v avtonomnost visokega šolstva in seveda poseg v avtonomnost visokega šolstva predvsem zaradi rebalansa, potem zaradi ZUJF in predvsem zaradi načrtovanega proračuna za leti 2013 in 2014. To so tiste stvari, na katerih bi lahko utemeljili

zmanjševanje avtonomnosti visokega šolstva v naši državi.

V tem delu visokega šolstva, ko gre za privatni in gre za državne institucije, je vsem isto to, da znanje je vrednota, ki je silno pomembna za razvoj naše države, je vrednota, ki naj bi bila dosegljiva vsakomur; tistim, ki imajo debele denarnice, in tistim, ki imajo tudi tanjše denarnice. Celoten proces razvoja visokega šolstva gre v to smer, da se zmanjšujejo sredstva in s tem se tudi na nek način onemogoča kvaliteten razvoj in predajanje znanja mlajšim generacijam. Bojim se, da se bo stvar nadaljevala v takšno smer tako dolgo, da bomo prišli do tega, da bo šolanje in pridobivanje znanja samo še plačljivo; torej dosegljivo samo tistim, ki bodo imeli bogate starše, tistim, ki pa tega ne bodo zmogli, pa nekako ne bo omogočeno.

To so stvari, ki jih predvidevamo, stvari, ki se jih bojimo. Mogoče v tem delu, ki ne zadeva ravno spremembe te zakonodaje, lahko svoje mišljenje, svoje misli tudi povem.

Druga stvar, ki me silno moti, in verjetno ne samo mene, je ta, da če pogledate spiske na Zavodu za zaposlovanje, potem boste lahko ugotovili, da je iz dneva v dan več diplomantov, ki niso zaposleni, ki se ne morejo zaposliti, iščejo delo, pa ne več v naši državi, kjer je popolnoma iluzorno, iščejo delo tudi v drugih državah. Torej, odliv, beg možganov v druge države je za našo državo silno velika škoda. Ve se, koliko stane en diplomant, ve se, koliko je vanj vložena truda in denarja, potem pa gre nekam drugam. Problem je verjetno v tem, da izobraževalni programi visokošolskih institucij, bodisi državni bodisi privatnih, niso prilagojeni temu, kar gospodarstvo rabi. Torej, deficitarni poklici obstajajo, ampak programi niso prilagojeni na tak način, da bi spodbujali deficitarne poklice, ki bili zaposljivi v gospodarstvu, ampak je to ena zelo težka stvar, ki se zelo počasi spreminja.

Naj končan. Spremembe so potrebne, seveda so potrebne, in stalno spremljanje tudi razvoja visokega šolstva je potrebno. Pomembno je tudi, da tem programom oziroma s temi programi, ki so boljši za gospodarstvo, bolj dojemljivi za gospodarstvo, se znajo prilagajati privatne šole, tiste, katerih ustanovitev so forsirale tudi posamezne lokalne skupnosti. Torej, njim vsekakor gre nekaj več zaslug za to, da se diplomanti zaposlujejo, vendar da bi se preprečili ti trendi, da bi se preprečilo tudi naraščanje števila brezposelnih diplomantov, bi bilo vsekakor treba takoj nekaj narediti, da bi se stvar izboljšala.

Naj se na koncu obrnem na tiste, ki se zgražajo nad javno razpravo, ki je bila v tem prostoru, na račun vseh predlaganih sprememb. Ta razprava je pokazala, da na področju visokega šolstva v naši državi ni vse v redu. Da obstaja bojazen, da se bodo stvari spreminjale na slabše. Zato je bil revolt vseh razpravljavcev,

ki so prihajali tudi z visokošolskih institucij, tak, kakršen je bil.

Naj končam. Znanje, razvoj, inovativnost so verjetno eni glavnih porokov in garantov, da bo naši državi bolje, da se bo razvijalo gospodarstvo, da se bo dalo gospodarstvu tudi noto konkurenčnosti. Zato je treba vsako spremembo zakonodaje v visokem šolstvu obravnavati z veliko mero subtilnosti, pa poslušati tudi javne razprave, poslušati tiste, ki prihajajo iz institucij visokega šolstva, in vse to potem zaokrožimo v celoto oziroma vsebino, ki bo sprejemljiva za vse.

Pozitivna Slovenija je že najavila, da takega predloga zaenkrat ne podpiramo. Seveda bomo pa spremljali stvari naprej in bomo podprli tiste predloge, ki bodo boljši za razvoj visokega šolstva v naši državi. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospa Mateja Pučnik, za njo mag. Ivan Vogrin.

MATEJA PUČNIK (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci, spoštovani minister!

Vsi do zdaj so kar naprej apelirali na nekakšna opravičevanja, pa bi tudi sama izkoristila ta trenutek in bi se našemu ministru opravičila za nekulturno obnašanje nekaterih naših opozicijskih poslancev. Mi smo tega, žal, že vajeni, verjamem pa, da vam vsega tega ni treba poslušati. Pa naj se lotim razprave.

Pred nami je novela Zakona o visokem šolstvu. V zadnjem času vzburja duhove po vsej Sloveniji, med širšo javnostjo, ampak nekako sem mnenja, da povsem neupravičeno in povsem neutemeljeno. Namreč, na tem mestu se kot poslanka sprašujem, tudi kot starš, kot mati treh otrok, za katere želim, da bi v prihodnosti tudi študirali na eni izmed slovenskih fakultet, kaj od našega visokošolskega sistema pričakujem.

Pričakujem, da bodo naše fakultete izobrazile mlade diplomante, ki bodo s svojimi veščinami in svojim znanjem takoj po zaključku šolanja zaposljivi na našem trgu dela. Pa je pri nas res tako? Žal, ugotavljamo, da ne. Tu se lahko navežem na predhodnega govornika, ki je povedal, da imamo pri nas enormno število mladih brezposelnih ljudi, da je med njimi tudi nekaj tisoč mladih diplomantov. Samo v zadnjem mesecu se je na novo na Zavodu za zaposlovanje prijavilo več kot tisoč 500 mladih diplomantov in verjamem, da je med njimi tudi kakšen magister in doktor znanosti.

Delno lahko krivdo pripisujemo vsesplošni slabi gospodarski situaciji in krizi, delno je za to kriv tudi naš nefleksibilen in zelo tog trg dela; veliko odgovornost za to pa, menim, nosi tudi naš visokošolski sistem. Namreč, osebno sem mnenja, da imamo v Sloveniji čisto preveč študentov. Zaradi tega enormnega vpisa so fakultete postale vsaj v prvih letih nekakšna podaljšana roka srednješolskega izobraževanja. Kronično nam primanjkuje poklicev, kot so

varilci, mizarji, tesarji, skladiščniki, tudi kuharji in natakarji. Ampak ker se ta problem dejansko začne že v srednjih šolah, ki se lomijo, sploh gimnazije in štiriletne ekonomske, pa morda zdravstvene šole, pod enormnim številom vpisanih dijakov, pa naše poklicne srednje šole ostajajo napol prazne; ne pravim, da vse, ampak velika večina. In potem se vsi tisti, ki končajo štiriletne srednje šole, vpišejo na fakultete, toda samo ena tretjina od teh jih pa študij v nekem doglednem času dejansko konča. Da problem še poglobim; samo 5 ali 6 % pa je tistih študentov, ki zaključijo šolanje iz naravoslovno-tehničnih smeri.

Zadnjič na odboru, pred dobrim mesecem nazaj, sem poslušala razpravo gospoda, ki je prihajal s strani delodajalcev, in je to, kar sem zdaj povedala, tudi na praktičnem primeru potrdil. Namreč, njihovo podjetje je dalo razpis za kadrovnika, za informatika in za strojnika. In veste, kakšni so bili rezultati? Več kot sto prijav so imeli na mesto kadrovnika, malo manj kot dvajset za mesto informatika in nobene prijave na mesto strojnika. Mislím, da ta primer govorno govori že sam zase.

Ne pravim, da imamo slab šolski sistem; nasprotno, mi imamo dober visokošolski sistem, lahko pa bi bil še boljši. In to je naša naloga, skupna naloga, da se za to tudi trudimo.

Veliko je govora v zadnjem času o financiranju. Zavedam se, da živimo v zelo težkih časih, da denarja kronično primanjkuje na vseh področjih, tudi na področju izobraževanja, ampak takšen čas zahteva od tistih na vodilnih položajih, da se znajdejo, da so kreativni in da še zmeraj dobro vodijo svoje zavode. Pričakujem, da bodo rektorji na univerzah znali poiskati notranje rezerve, da bodo povečali svojo tržno dejavnost, to je praksa po vsem razvitem svetu, da bodo v največji meri črpali evropska sredstva in da tudi, če je potrebno, zmanjšajo administracijo. To se pričakuje od direktorjev, rektorjev javnih zavodov. Gospodarstvo zelo rado govori o kriznih menedžerjih pa o kriznem menedžmentu, ne vem, zakaj se vedno obnašamo, kot da takšna pravila pa za javni sektor ne bi smela veljati.

Prejšnji teden na javni razpravi smo poslušali mnoge očitke, tako s strani sindikatov, študentskih organizacij, tudi s strani zaposlenih na fakultetah, in danes o pogromu javnega šolstva, o uničevanju javnega dobrega poslušamo tudi s strani opozicije. Pa bom rekla tako: to, da opozicija že a priori zavrača vse, kar prihaja s strani vlade ali ministrstev, je postala že praksa. Tudi nekako razumem sindikate, da so glasni k soglasju, ker s tem opravičujejo svoj obstoj, opravičujejo velike sindikalne plače in vse tiste zneske, ki jih ljudje vplačujejo v sindikalne blagajne. Tudi tam zaposlene, na teh univerzah in fakultetah razumem, zato ker se bojijo za svoje službe, to je čisto razumljivo. Ampak nekako pa tukaj ne morem razumeti študentov. Ne razumem, proti čemu, proti komu in zakaj tako glasno protestirajo, ko pa je vendar

vse skupaj delano za dvig kvalitete našega izobraževalnega sistema. Same pozitivne spremembe se obetajo. Če bi bila še enkrat študentka, bi si to želela in si tudi kot mati želim.

Ravno tisti dan, ko smo imeli mi javno razpravo, je bil v Financah objavljen članek – pa naj kar povem, da dnevnega časopisja nerada povzemam, ker imam velike težave s tem, čemu verjeti in čemu ne, ampak vendar. Ta članek je prišel izpod peresa človeka, ki pa prihaja iz akademskih vod, in v temu članku je zapisal, kakšne anomalije in korupcija in izčrpavanja pa se dogajajo v nekaterih visokošolskih zavodih. Govoril je o 300 tisočih evrih, namenjenih za raziskovalne projekte, katerih produkt bi morali biti dve knjigi, pa ti knjigi nista nikoli ugledali luč sveta. V članku piše o 600 tisočih evrih za raziskovalne postopke in denar do teh postopkov nikoli ni prišel; govori o nekaterih fakultetah, ki imajo oddelke z enim samim študentom pa v ozadju celoten pedagoški pogon. Pa si mislim, če je res vsaj tretjina tega, kar je tam zapisanega, potem pa bi pričakovala, da bodo študentje povzdignili svoj glas. Ker proti takšnim izčrpavanjem, proti takšnim anomalijam bi pa morali biti proti in se za to zavzemati, da se to ne dogaja. Ker tukaj pa dejansko odteka neznano kam na tisoče evrov, ki pa so namenjeni njihovem študiju.

Ta novela se dotika v bistvu samo štirih sprememb: področja akreditacije, brez katerih študij ne bo mogoč, spremembo sveta NAKVIS, ki bo postal nepolitičen, neodvisen nadzorni in regulatorni organ, bo sestavljen po vzoru nekaterih evropskih držav, Avstrije, Švedske, Norveške – približno tako nekako. Tukaj me zelo čudi, ker se mi, Slovenci, zelo radi primerjamo in radi zgleujemo po severnih evropskih državah, po nordijskih državah, vsaj kar se študija in izobraževalnega sistema tiče, ampak tukaj očitno njihov sistem ni dovolj dober. Očitno so tu zadaj drugi interesi.

Ta sprememba prinaša tudi proste roke rektorjem, da bodo lahko po svoji lastni presoji bolj ali manj obremenili svoje zaposlene, in ne nazadnje zelo pomembno transnacionalizacijo slovenskega visokošolskega sistema. Pravim zelo pomembno zato, ker mi smo del Evrope in se v Evropo moramo odpirati, ne pa si postavljati novih pregrad. Ker samo z intenzivno internacionalizacijo bodo dejansko naši univerzitetni centri postali in bodo primerljivi tudi z ostalimi evropskimi, tudi s svetovnimi centri izobraževanja.

Še enkrat ponavljam, naš visokošolski sistem ni slab, želim pa si, da bi bil še boljši. Zato bom to novelo zakona podprla. Hvala lepa.

PODPREDSNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Mag. Ivan Vogrin.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa za besedo. Spoštovani!

Že uvodoma se opravičujem, če bo kogar koli užalil; to ni namen moje današnje razprave. Namen moje razprave je, da kot eden od 90 poslancev dodam svoj prispevek morda k izboljšanju Zakona o visokem šolstvu.

Zakon o visokem šolstvu je pomemben zakon in sem vesel, da se sprejema po rednem postopku, ker vsak doda tudi kakšno osebno noto. Naj povem, da se tudi sam zavedam, da je visoko šolstvo področje izobraževanja pomembno področje. Sam sem pretežen del svojega šolanja končal ob delu, torej si lahko predstavljamo, da mora človek vložiti nekaj več napora in časa. Fakulteto za strojništvo kot dodiplomski študij sem končal ob delu in tudi podiplomski študij na Ekonomsko-poslovni fakulteti sem končal ob delu.

Redko, da bi kdo v tej dvorani razpravo ali kakšno stališče svojega poslanskega kolega ali kolegice pohvalil. Izraziti moram svoje navdušenje nad izvajanjem gospe Mateje Pučnik. Namreč, sistematično, natančno in menim, da je zbrano velika verodostojnost. Namreč, ne gre stvari ocenjevati samo pavšalno in ne gre govoriti, da je nekaj dobro ali nekaj slabo, brez dejstev.

Najhujša napaka preteklosti je bilo ločeno obravnavanje družbenih podsistemov, in sicer gospodarskega, socialnega, pokojninskega, zdravstvenega, vzgojno-izobraževalnega in tako dalje. Žal nismo razumeli oziroma se zavedali, da so vsi ti podsistemi močno medsebojno soodvisni, poseg ali sprememba v kateri koli podsystem avtomatsko povzroči anomalije v drugem, saj je nujno, da so posegi načrtovani, medsebojno usklajeni in seveda tako tudi domišljeni. Najočitnejši primer nepoznavanja oziroma nezavedanja medsebojne soodvisnosti podsistemov je krepitev javnega sektorja, kar smo počeli v obdobju preteklih let. Tvorci sistema, ki omogočajo čezmerni razmah in razbohotenje javnega sektorja niso razmišljanja o posledicah, ki jih bo reguliranje javnega sektorja na tako razkošen način imelo na druge podsisteme, predvsem na gospodarski podsystem.

Naj navedem nekaj dejstev. Število diplomantov se je od leta 2004 do 2011 povečalo z 11 tisoč 608 na 13 tisoč 380 ali za 15,26 %, število magistrstov od tisoč 096 na tisoč 726 tudi zaradi uvedbe bolonjskega sistema študija in pa seveda število doktorjev znanosti s 355 na 523 v tem obdobju. Torej se je število magistrstov povečalo za 57 %, število doktorjev pa za 47 %. Že kolegica je omenila velik problem v zaposlovanju teh ljudi. Zanimivo bi bilo ugotoviti, kolikšen odstotek ljudi, ki se dejansko šola, potem opravlja to delo. In seveda šolanje mora imeti za končni cilj usposobljene za opravljanje določenega dela. Tako sicer menim, da je ponovno malce vendar čudno. Mi imamo opravka z akademsko sfero, z visokošolskimi učitelji, profesorji, kako da ne moremo – če predpostavljamo, da so to razgledani, pametni,

izobraženi ljudje – z njimi uskladiti stališče in pripraviti ponovno zakon, ki bi imel vsaj dvotretjinsko večino. Pričakujem, da se bodo v drugem branju ta stališča zblížala, da bodo upošteevane pripombe, in da bo vendar zakon sprejet z relativno veliko večino. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.

Mogoče bi v uvodu samo zavrnil nekaj očitkov na račun opozicije, predvsem v imenu Socialnih demokratov želim povedati, da vsak zakon, tudi tega, ki ga danes obravnavamo, pogledamo z vsebinske plati in damo tudi potem pripombe na vsebinski ravni in ne zavračamo nobenega predloga samo zato, ker naj bi bili opozicija in ker naj bi samo enostavno zavračali vse predloge vlade. Še posebej pa ne sprejemam teh očitkov, tudi na podlagi včerajšnjega dogajanja, ker je bil zavrnen opozicijski zakon, Zakon o uravnoveženju javnih financ, ki spreminja 143. člen oziroma naj bi spremenil 143. člen, in predlog opozicije je bil bistveno primernejši, kot pa bo predlog vlade, ki ga je dala v proceduro v državni zbor. Ampak ocenili ste, da je predlog opozicije neprimeren zgolj in samo iz razloga, ker ga je vložila opozicija.

Glede zakona, ki ga danes obravnavamo, bi pa želel posebej opozoriti na to vprašanje, ki je ves čas prisotno, ko ta vlada pravzaprav oblikuje rešitve. Vse rešitve veže pravzaprav na koalicijsko pogodbo. In dajmo si razčistiti to vprašanje: Ali je koalicijska pogodba nad ustavo, ali je koalicijska pogodba nad zakoni in ali je koalicijska pogodba nad resolucijami, ki jih sprejema Državni zbor?

Namreč, ta zakon, ki ga danes sprejemamo in se dotika visokega šolstva, ni v skladu z Resolucijo o Nacionalnem programu visokega šolstva. Zakaj si lahko Vlada, zakaj si lahko ministrstvo in konkretno minister, ki je odgovoren za področje visokega šolstva, privoščiti nespoštovanja akta, ki je bil sprejet v Državnem zboru? To je ključno vprašanje, ko se pogovarjamo o tem, kako gledamo na vodenje države Socialni demokrati in kako gledate na vodenje države tisti, ki vam je sveta in edino spoštovana koalicijska pogodba, ne pa pravni red. Torej spoštovanje, pravnega reda in človekovih pravic je ena od tistih zadev, ki mora biti vsaj po našem mnenju ključna za demokratično vodenje vsake države.

Če pogledam samo Resolucijo o Nacionalnem programu visokega šolstva, lahko ugotovimo, da Vlada krši prav temeljno določbo te resolucije s tem zakonom. Namreč, "znanje je javno dobro", govori ta resolucija, "visoko šolstvo je javna odgovornost. Temeljni vlogi visokošolskega izobraževanja v družbi sta predvsem krepitev in opolnomočenje

državljanov za osebni razvoj, poklicno kariero in aktivno državljanstvo ter za duhovni, socialni, umetniški in kulturni ter ekonomski razvoj skupnosti. Zato visoko šolstvo in z njim povezano znanstveno raziskovanje postavljamo v jedro razvojnih ambicij Republike Slovenije. Visokošolsko izobraževanje je za Republiko Slovenijo prednostno, še posebej v sedanjem zahtevnem obdobju svetovne gospodarske krize." To imamo zapisano v resoluciji.

Ta zakon seveda niti slučajno ne sledi temu temelju, ki je zapisan v resoluciji. Namreč, ko pogledamo že samo financiranje visokošolskih institucij, ste z Zakonom o uravnoveženju javnih financ brez kakršnih koli analiz zmanjšali sredstva za to področje izobraževanja. Nekaj podobnega se srečuje ali pa zabeleži tudi pri rebalansih, ko pogledamo tudi sredstva, ki so namenjena nacionalni agenciji za kvaliteto oziroma za kakovost v visokem šolstvu. Tudi tukaj ste sredstva z rebalansom zmanjšali s 4,4 milijonov evrov na vsega 1 milijon, in 3 milijone praktično na račun prav tistih evropskih sredstev, ki so bila namenjena dvigu kakovosti izobraževanja na področju visokega šolstva. Ko pogledamo, kako vidite vodenje države in tudi vodenje institucij in oblikovanja visokošolskih programov, smo že v teh dnevih jasno dokazovali, da je za vas sveto samo to, kar odloči Vlada. To, kar je državnega, kar je javnega, je za vas dobesedno bogokletno, to dokazuje zakon o holdingu in tudi način upravljanja s tem premoženjem – samo Vlada je tista, ki lahko s tem upravlja. Celo ni vam odveč, da izpeljete nacionalizacijo in da vzamete zavarovancem deleže, ki jih imajo v Zavarovalnici Triglav in prenesete na državo. Torej, nič vam ni pravzaprav svetega, če imate nek svoj cilj pred očmi.

In kakšen cilj imate pri Nacionalni agenciji za kakovost visokega šolstva? Prej nam je minister našteval, če ne znamo brati oziroma nas opozoril, da ne znamo brati zakonov, in je pravil: pogledajte, šest je takšnih, katerih predlogi naj ne bi prišli iz vrst Vlade, samo imenovala jih bo. Pogledajte, minister, v zdaj veljavnem zakonu svet agencije sestavlja enajst članov, tri člane imenuje Rektorska konferenca. Vi pravite, da Rektorska konferenca ne sme sama imenovati, ampak na predlog Rektorske konference Vlada imenuje vsaj enega. Zdaj si pa predstavljajmo, če pridejo trije predlogi, ne bo odločala Rektorska konferenca, kdo bo član, ampak bo od tistih treh Vlada odločala, kdo bo v svetu nacionalne agencije. Minister, če pridejo trije predlogi, bo Vlada odločala o tem, kateri od teh treh bo v temu svetu agencije za spremljanje kakovosti visokega šolstva.

Sprašujem vas, zakaj za vas ni sprejemljivo, da omogočite neposredno rektorski konferenci, sindikatom in vsem ostalim, ki predlagajo svoje predstavnike, tudi vsem visokošolskim organizacijam, da sami predlagajo oziroma imenujejo svoje predstavnike v temu svetu, kot omogoča zdaj veljavni Zakon o

visokem šolstvu. Zakaj jih mora Vlada imenovati? Iz enostavnega razloga, ker bo Vlada naredila selekcijo po političnih kriterijih, ne po strokovnih, katere bodo sicer tudi morali izpolnjevati, ampak pomembna bo politična pripadnost, opredeljenost tistega, ki ga boste imenovali. In tukaj je ta zgrešena logika vodenja tudi visokošolskega izobraževanja.

Če pogledamo tudi, kako gledate na to, kako bomo zagotovili kadre, da bodo kovinarji, da bodo, ne vem, zidarji – kar koli. Kolegica je prej omenjala tudi svoje otroke, ki bi jih želela čim prej zaposliti; ampak, ko pogledamo delovnopravno zakonodajo, ki jo usklajujete s sindikati in ste jo že vložili tudi v državni zbor, posameznik se ne bo več mogel odločiti, ne glede na to, da bo imel izobrazbo, katero delo bo sprejel. Ne! Vi mu boste določili po zakonu o delovnopravnih razmerjih, to delo boš moral sprejeti, ne glede na izobrazbo, ne glede na svoj status. Uvajate neke vrte prisilno delo.

To je ta razlika med Socialnimi demokrati in predlogi, ki jih mi posredujemo, in med predloge, ki jih vi posredujete, ker vse vezete neposredno na odločitev politike. Ampak, ravno v izobraževanju politika res nima kaj iskati oziroma jo je treba v največji meri umakniti, oddaljiti, zato da lahko ohranjamo avtonomnost izobraževanja, dostopnost vseh, da se izobražujejo.

Ko govorite o tem, da odpirate vrata tujim izobraževalnim institucijam v Slovenijo, tudi Socialni demokrati to podpiramo, ampak pogledajte, v trenutku, ko zmanjšujete sredstva našim javnim šolam, visokošolskim organizacijam, torej jih hromite v svoji kvaliteti, odpirate vrata drugim tujim univerzam, ki prihajajo v Slovenijo. To je nacionalna izdaja – za moje pojme. Razumel bi, če bi vi krepili naš šolski sistem, vlagali denar v znanost in potem spuščali še druge univerze v Slovenijo, zato da se ta konkurenčnost resnično izkristalizira na nivoju znanja, tako pa politično javni šolski sistem izčrpavate v Sloveniji in spuščate tujega v Slovenijo, ki pa naj bi bil potem vsemogočni.

Oprostite, to je za mene nacionalna izdaja. Ta zakon ravno to omogoča in zato ga nikakor ne morem podpreti. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC:
Minister, izvolite.

DR. ŽIGA TURK: Zelo kratko bi repliciral na dva dobra vsebinska poudarka, ki jih je gospod Veber navedel. Najprej v zvezi s tem strahom pred tujim. Ta strah je splošen, je bil tudi pred tujimi trgovci, pred tujimi mobilnimi operaterji, pred tujim vsem ostalim. Pogledajte, mi smo del Evropske unije in to moramo narediti. Smo se zavezali, da v tem klubu se držimo teh pravil iger.

V zvezi s tistimi šestimi, na katere Vlada ne želi imeti vpliva oziroma ne bo imela vpliva, imena bodo prišla in Vlada bo samo podpisala dokument, v katerem bodo imenovani.

Ves čas ste poudarjali, kaj pa če bo Rektorska konferenca predlagala tri, pa bo Vlada izbirala. Eden od teh treh bo gotovo izbran. To je pod ena. Pod dva. Rektorska konferenca seveda lahko predlaga tudi samo enega, drugega, ki ga bi sicer predlagala Rektorska konferenca, pa namesto konference štirih rektorjev predlaga ena od članic, tretjega predlaga neka fakulteta, četrtega predlaga nekdo tretji. Skratka, za teh šest, na katere Vlada ne bo imela vpliva, je potreben minimalen dogovor med sindikati, Rektorsko konferenco, študenti in tako naprej, da bodo ti predlagali natančno teh šest, ki jih želijo tam notri videti. Vse ostale, zato da bi bila vaša teorija bolj veljavna, jih bo pa predlagal nekdo drug – pa bodo še vedno v igri zato, da bodo izmed tistih petih, kjer bo pa Vlada res imela možnost izbire, zato da bo uravnotežila tudi, bom rekel, strokovno oziroma prisotnost različnih strok v svetu NAKVIS.

Res, preberite ta odstavek do konca, pri čemer mora vsaj en član biti imenovan na predlog tega, onega, tretjega. Lahko predlagajo samo enega in bo natanko ta tam sedal. Natanko ta!

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat. Gospod Veber, če smo prav poslušali ministra, je na začetku rekel, imam samo kratko repliko. In vam je potem pojasnil. Replike na repliko pa ni.

Gospod Veber, imate besedo.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala.

Poglejte, minister, želel bi tudi vaš odgovor: Zakaj pa menite, da pa neposredno Rektorska konferenca, reprezentativna združenja visokošolskih zavodov, višjih strokovnih šol ne morejo neposredno imenovati svojega predstavnika v svet? Zakaj mora to vlogo prevzeti Vlada? Ko ste razložili – ja, enega bo Vlada predlagala, ampak lahko pride več predlogov. V tistem trenutku bo prišlo do te situacije, da bo odločilni kriterij politična pripadnost. Tega mi zaenkrat še vedno niste znali pojasniti. Še vedno vas pa prosim za odgovor, zakaj...

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Gospod Veber, replika.

JANKO VEBER (PS SD):... Rektorska konferenca... Prosim?

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Replika, ne prošnja za odgovor.

JANKO VEBER (PS SD): Ja, saj repliciram zato, da mi pojasni, ker me očitno minister ni dobro razumel, pri tem vprašanju, zakaj ni primernejše, da Rektorska konferenca, recimo, neposredno imenuje svojega predstavnika in ga mora imenovati Vlada.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Mislim, da je minister to že pojasnil. Bomo dali besedo naprej gospodu Jožefu Horvatu. .../oglašanje iz dvorane/ Ko bo minister želel, se bo javil k odgovoru. Želite takoj?

Izvolite.

DR. ŽIGA TURK: Torej, natanko ta oseba, ki jo bo Rektorska konferenca predlagala. Rektorska konferenca, to je konferenca štirih univerz; kadar se jaz z Rektorsko konferenco srečujem, se srečam s štirimi rektorji. Ti štirje rektorji se bodo odločili za eno osebo. Ta oseba bo sedela v svetu NAKVIS, bo morala sedeti v tem svetu. Isto velja za reprezentativne sindikate, isto velja za samostojne visokošolske zavode. Nekaj podobnega bomo z amandmajem izboljšali tekst, da bo veljalo še za študente, in isto velja za zbornice. Na šest od enajstih Vlada ne bo imela vpliva in vsa ta vaša teorija, kako bomo politično prebirali ljudi, pade.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Gospod Veber, če dovolite, bi šli pa tokrat naprej.

Gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Soglašam z vami, da nekako le rešpektiramo opozicijo, kar je zelo prav. Ko pravim spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani gospod minister, mislim z besedo spoštovani resnično in iskreno. Nekateri predhodniki so v svojih razpravah uporabljali besednjak, ki dejansko v to hišo ne spada, in sem razočaran, tako kot sem bil razočaran tudi v včerajšnji razpravi. To pa po neki srednješolski logiki pokaže, da naš vzgojno-izobraževalni sistem le ni tako idealen.

V krizo smo prišli zaradi znanja oziroma zaradi neznanja, je nekdo prej povedal. S tem se ne strinjam. V krizo smo padli zaradi zapostavljanja občečloveških vrednot. O tem ne govori samo Zbor za vrednote, o tem govori danes ves svet. Hvaležen sem kolegici gospe Mateji Pučnik, ki je trenutno ni tukaj, da je pokazala na neke anomalije, ki se dogajajo na naših visokošolskih institucijah, na univerzah. Tudi sam dobivam neverjetno veliko pisem, informacij, da se dogajajo tako imenovane fiktivne pogodbe, kjer se denar na univerzah kanalizira po nekih pajdaških linijah, žal pa ni namenjen študentom.

Ko gledam in študiram ta zakon in potem postavljam in poslušam razprave in nasprotovanja, krčevita nasprotovanja opozicije, se mi včasih zdi, da še vedno nismo razumeli, da smo že od 1. maja 2004 članica Evropske zveze. Ko bi že davno morali biti zraščeni z Evropsko zvezo, pa kot da nekateri enostavno nočejo spoštovati evropskega reda, kot da enostavno nekateri nočejo prisluhniti in kar ignorirajo opomin Evropske komisije in tako naprej, ampak to zdaj ni bistveno.

Kar želim tukaj povedati, je naslednje. Prihajam iz Pomurja, pa tudi s Koroške, kjer je v

tem trenutku zaposlenih 12 tisoč ljudi v sosednji Avstriji. To so pretežno dnevni migranti in mi se radi velikokrat primerjamo s sosednjimi oziroma z evropskimi državami in mislim, da je to tudi prav. Moram reči, da je meni ureditev v sosednji Avstriji relativno blizu, relativno simpatična. Naj še enkrat osvežim spomin, da so Avstrijci v letošnjem parlamentu samo na dveh sejah sprejeli njihov špar program. Oni niso posegli v 39 zakonov, oni so posegli v 92 zakonov; oni niso prihranili pol milijarde evrov, oni so prihranili 26 milijard evrov – to imajo v načrtu, do leta 2016. Ampak kljub vsemu temu špar programu meni ostajajo kot nekakšen svetel zgled tudi na področju ureditve visokošolske sfere. Kako je tam zadeva urejena? Bom prebral, če dovolite. Z zakonom o zagotavljanju kakovosti v visokem šolstvu je Avstrija marca letos namesto dotedanjih treh institucij s pristojnostmi na področju kakovosti visokega šolstva ustanovila eno samo agencijo; Agencijo za zagotavljanje kakovosti in akreditacijo Avstrija. To je neka paralela našemu NAKVIS oziroma naši Nacionalni agenciji za kakovost v visokem šolstvu. Morda ne boste verjeli, člane sveta agencije imenuje pristojni zvezni minister, v našem primeru bi to bil dr. Žiga Turk, pika. Ali ni boljša naša rešitev, ko vlada imenuje člane NAKVIS? In nihče ne gre v Avstrijo protestirat. Nasprotno! Naša mladina gre tja študirat. Zakaj? Zato, ker ni vseeno, kje je diplomiran nek pianist. Pianist pravi, ja, diplomiral, študiral pri neki naši znani pianistki, ne bom nobeni reklame delal. Sicer sem ponosen, da sem univerzitetni diplomirani fizik ljubljanske univerze, zato ker je ljubljanska univerza imela in ima najboljše fizike na svetu – mogoče sem malo pristranski, ampak tukaj je veliko resnice.

In kaj se pri nas dogaja? Pri nas se dogaja to, da se par gospodov usede skupaj, napiše nek visokošolski program, dobi žegen, študentje se tja vpisujejo, dobimo diplomirane ljudi, ljudi z diplomo, ki pa niso zaposljivi. Potem je samo še korak do depresije mladega diplomanta.

Poslanska skupina Nove Slovenije je v tem času obiskala, mislim da, pet regij. Obiskujemo predvsem naše slovenske gospodarstvenike. Ne sprašujemo, če so nam blizu, ali so bolj na levi strani, ali simpatizirajo s to koalicijo. To nas preprosto ne briga. Briga nas pa to in sprašujemo jih, kaj mi kot zakonodajalec lahko naredimo, da bo njihovo podjetje še uspešnejše. Najprej moram reči, da imamo fantastična podjetja v Sloveniji, pa to ni samo Hidria, takšnih je še veliko. In ko povedo ... – kolegica Majda Potrata, dajte, saj vi znate biti zelo uglajena gospa, bodite tudi tokrat, in me, prosim, ne dekoncentrirajte, ker to ni olikano. Ko jih sprašujemo, kako so zadovoljni z našimi kadri, ki pridejo z visokošolskih zavodov, pravijo, da niso zadovoljni in da jih zelo težko dobijo in je potem naloga tega gospodarskega subjekta ta, da si kader vzgoji sam. Na eni strani je država investirala v ta kader, na drugi strani podjetje, če

želi prosperirati, mora potem podjetje še samo, verjetno še ta znesek, ki ga je država investirala v študenta, mora podjetje to najbrž s kakšnim faktorjem multiplicirati.

Morda smo še del ene lokalne razprave. Poglejte, prejšnji minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo gospod Gregor Golobič je enostavno, kar zadeva visokošolske programe, Pomurje ignoriral. Mi smo dobili v Pomurje prvi visokošolski program za časa ministrovanja dr. Jureta Zupana, Management v agroživilstvu – nekaj takšnega se imenuje. To je minister, ki so se mu takrat tudi mnogi posmehovali, ki je podobno kot sedanji minister nekako le hotel pokazati, da bi bilo dobro za Slovenijo in tudi za ljudi, da se nekoliko več vpisujejo v naravoslovno-tehnične znanosti, ampak ta gospod Golobič je enostavno ignoriral Evropski center Maribor, ki na območju Pomurja izvaja visokošolske programe – sploh jih ni pustil v svojo pisarno. Zato imamo tam študente, ki so samoplačniki. Zato, kar zadeva zdravstveno nego, fizioterapijo in tako naprej, imamo tukaj zemljevid Slovenije: vzhodna Slovenija je obarvana rdeče, kar pomeni, da si tukaj študentje sami plačujejo svoje izobraževanje, zahodna – tukaj pa država pomaga. Totalna diskriminacija!

Upam, da se bo to v tem mandatu...
/izklop mikrofona/

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Mag. Majda Potrata je želela postopkovno vprašanje. Preden ga zastavite, bi vas vprašala, v zvezi s katerim delom oziroma členom poslovnika želite razpravljati.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Gospa podpredsednica.

Prosila sem za postopkovno vprašanje in vam ga bom formulirala oziroma predlog in me ne diskriminirajte. Obravnavajte me tako, kot obravnavate sicer poslanke in poslance, in vi, ki edini tolmačite poslovnik, veste, da mi morate besedo dati.

Moj postopkovni predlog pa se nanaša na zahtevo gospoda poslance Horvata, ki je zahteval, da bi bilo treba narediti neke vrste jezikovni pregled nad izražanjem poslank in poslancev. V zadnjih dveh dneh se je opravičevanje kar razširilo. Nekateri si jemljejo tudi pravico, da se opravičujejo v imenu drugih, kot da so ti nedorasle osebe – ampak to je drug problem in naj si tista oseba, ki se je tega lotila, sama sebi pripiše.

Zdaj pa naj povem to, da pričakujem od vas in od vseh drugih, ki vodite seje, da se kot vodstvo Državnega zbora ne razglašate za jezikovno razsodišče. V državi Sloveniji o jezikovnih vprašanjih namreč ne razsoja politika. V Litvi in Latviji celo pravopis sprejema vlada. V Sloveniji tega ne. In dokler si dovoli poslanec, da sam reče "špar program" – mene pa to moti, ker to ni slovenska beseda –, pa ga to ne moti, jaz ne bom protestirala, ker jezik razkriva vsakega

človeka. Ampak ne more pa nekdo zahtevati, da bomo zdaj začeli razpravljati o tem, ali je beseda "podlost" slabšalna ali ni. Podlež je za nekoga lahko kvalifikacija, in to je stvar, o kateri je vredno razpravljati, lahko pa je neko ravnanje podlo, lahko je podlost ali kaj takega. In zdaj ne vem, kako bo. Mene je ali ministrstvo, mega ministrstvo, ali vlada me je okrcala, da uporabljam besedi "demonizirati" in "histerija". Če boste šli pogledat v Slovar slovenskega knjižnega jezika oziroma v pravopis, ki je normativen, nima nobenega kvalifikatorja. Zato gospod Horvat, vi hočete od vodstva Državnega zbora, da postane jezikovno raziščišče.

Temu nasprotujem in moj postopkovni predlog je, da se ne bi slučajno prepustili skušnjavi in si privzeli neko nalogo, ki vam po nobenem členu poslovnika ne pritiče. Kar pa velja za politična stališča, je pa vse drugo. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa za ta vaš nasvet, kako naj vodim sejo. Bom poskušala upoštevati, in sicer v vseh primerih enako.

Zdaj pa ima besedo mag. Borut Ambrožič. Za njim gospod Jožef Jerovšek.

MAG. BORUT AMBROŽIČ (NeP): Hvala za besedo, predsedujoča. Dovolite, da na začetku predstavim nekaj podatkov, za katere verjamem, da smo jih dobili vsi poslanci, pa danes še niso bili omenjeni, in so vezani na mlade in izobraževalno krajino v Sloveniji.

Predstavnštvo Evropske komisije je v Sloveniji nam je posredovalo podatke Evropske fundacije za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer Eurofond, v katerem predstavlja oziroma s katerimi predstavlja rezultate raziskave o mladih, ki niso niti zaposleni niti vključeni v izobraževanje ali usposabljanje.

Po podatkih so ekonomski stroški za družbo zaradi ne vključevanja teh skupin ocenjeni na okoli 153 milijard evrov. Prav tako je po podatkih razvidno, da je v letu 2011 bilo zaposlenih le 33,6 % mladih, kar je doslej najnižja zabeležena vrednost. Prav tako je zanimivo tudi razbrati, da je v Evropski uniji, v katero seveda, kot je že bilo danes rečeno, od leta 2004 spada tudi Republika Slovenija, 7,5 milijona mladih od 15 do 24 let in 6,5 milijona mladih od 25 do 29 let, ki niso niti zaposleni niti vključeni v izobraževanje in niti vključeni v usposabljanje. Zato menim, da bi se morale nacionalne politike – beri tudi slovenska – osredotočiti predvsem na dolgoročno in trajnostno vključevanje mladih z ustrezno sprejeto zakonodajo, ki se dotika šolstva.

Tudi mene moti vprašanje, ki je nekako obviselo glede izključitve stroke iz NAKVIS, kar še dodatno povečuje dvom, ne samo nas nekaterih, ampak tudi dela stroke, v pravilnost sprejemanja Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu. Na moje poslansko vprašanje na predprejšnji seji, ali ima

Vlada oziroma ministrstvo pripravljen scenarij v primeru stečaja slovenskih univerz, ste mi, minister, odgovorili nikalno, torej z "ne". Seveda je bilo vprašanje bolj retorične narave, zato je bil tudi odgovor pričakovan, saj, kot vemo, je v tem oziru vsaka univerza res avtonomna in samostojna, se pa ta samostojnost neha, ko v bilance posežemo kot zakonodajno telo. Strinjam se, da je treba uvesti z ustreznimi ukrepi, tudi z zakonodajnimi, šolanje z namenom, ki bo imelo končni rezultat zaposlitve in ne samo šolanje "per se".

Na koncu dovolite, da še enkrat izpostavim, kar je omenil tudi spoštovani kolega Jožef Horvat, glede neenakomernih porazdelitev v naši državi, ko je omenil Evropsko središče Maribor in prekmursko regijo, ki že tako velja za deprivilegirano območje. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa, gospa predsedujoča. Gospod minister, kolegice in kolegi!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu je del akademske sfere, kar je tudi opozicija v tukajšnjem parlamentu očitno izkoristila in uporabila za proglašanje obsednega stanja na določenem področju, dobesedno za vojskovanje na izjemno pomembnem področju razvoja vsake države, to je na področju visokošolskega izobraževanja. Vehementnost in dobesedno militantnost napadov, ki jih je deležen minister, ko je predlagal ta zakon, ki je bil pravzaprav odziv na dolžnost v zvezi z našim članstvom v Evropski uniji na področju visokega šolstva. Ta odziv, ta militantnost me je presenetila. Presenetila me je tako s strani opozicije, kot me je presenetila tudi s strani dela akademske sfere na javni predstavitvi mnenj o tem zakonu. Mislim, da je šlo za dokaj organizirano projektno delovanje. Presenečen sem, da se je del akademske sfere v veliki meri pustil zapeljati v takšne vode. Občutek sem imel, da se ta del akademske sfere ne zaveda ali pa se noče zavedati, da je država soočena z veliko krizo, s silnimi težavami in da je minister, katerikoli že je v določenem resorju, dolžan delovati v smislu in s ciljem premagovanja krize, racionalizacije tudi na tem področju. Številni govorniki so se po mojem mnenju nekritično sklicevali na posvečenost akademskega dela in omenjali nezaslišan napad na kakovost univerz, avtonomijo in uničevanje javnega sektorja v visokem šolstvu na račun zasebnega. Že večkrat sem opazil, da je velikokrat govorjenje o nezaslišanem napadu na avtonomijo in kataklizmično govorjenje o napadu na kakovost visokega šolstva s strani posameznikov iz akademske sfere v popolnoma obratnem sorazmerju z njihovim kotiranjem v COBISS-u, v citation indeks. Takšni pogosto nimajo nobene

reference v citation indeks. To me opozarjajo tudi moji kolegi, ki so danes univerzitetni profesorji. Seveda iz tega izhaja, da gre za silno borbeno obrambo fevdov, fevdov, ki obstajajo.

Gospe in gospodje, ne moremo se skrivati in si zatajiti, da je tudi znotraj naših univerz marsikaj gnilega. Kolegica Mateja Pučnik je iz članka iz Financ navajala pravzaprav pozivanje in klicanje avtorja na silne nepravilnosti, ki so povezane s stotinami tisoči napačno porabljenega, nenamensko porabljenega proračunskega denarja, pa še nisem zasledil iz akademske sfere odgovora na to. Če je, ona je rekla, če je ena tretjina resnična, jaz pa pravim, če je 10 % od tistega res, je to velik problem za te institucije, te zavode in to akademsko sfero. Ta silni strah ni v bistvu strah, da bo z univerzo narobe po drugačni izbiri članov agencije za akreditacijo, NAKVIS, ampak je strah pred izgubo fevdov. Fevdi ne producirajo kvalitete, bodimo si na jasnem, to si priznajmo. Jaz ne očitam, ne morem očitati neposedovanja referenc akademskim ljudem, ki so sedaj recimo v tej agenciji. Če se ozremo tudi na rektorje, moramo priznati, da to sfero v tem času in pravzaprav večinoma v času samostojne Slovenije obvladujejo kvalitetni ljudje z referencami, iz levece. Drugače ne bi bilo med rektorji, se spomnim vsaj dveh ministrov bivših levih vlad, državnih sekretarjev itd. To ni nič narobe. Seveda so pa v tej povezavi interesi, ki se vršijo in ki tudi znotraj sedanjih univerz vodijo v anomalije. Da bi preprečili izboljšavo sistema, tudi akreditacij, so uporabili tako v akademski sferi kot tudi tukaj nekateri kolegi poslanci iz opozicije včasih tudi nizkotna sredstva. Jaz sledim ministru, kar je bil prvič minister, in moram povedati, da je intelektualec par excellenc. Sem si vsaj mislil, da vsaj tukaj ne bo očitkov. Ampak sem zadnjič videl v Mladini, da mu kolumnist, univerzitetni profesor, očita, da nima smisla za jezik in artikulacijo, čeprav za moje pojme odlično artikulira in zna ubesediti vsako stvar. V tistem primeru verjamem, da gre za osebne frustracije, ampak so te osebne frustracije uporabljene na nizkoten način. Ministra proglašajo, ker je tudi minister za kulturo, za nevedneža, nepismenega v zvezi s kulturo. To so totalni nonsensi, sramotno za nekoga, ki prihaja iz akademske sfere, ki ministrstva verjetno mora bolje poznati, kot ga poznam jaz, pa njegovih formatov, ampak kljub temu neskrupulozno to napiše. Zaradi tega moram reči, da to, kar je bilo s strani kolega poslanca tukaj opozorjeno, kaj je največja nevarnost za našo prihodnost, revnost uma in razuma, se strinjam. Samo opažam, da je revnost uma in razuma tudi del zadnjih let, kajti brez te revnosti, mislim, da se tej državi ne bi smelo zgoditi to, kar se je zgodilo. Da smo prišli dobesedno med balkanske reveže in da je neka sfera slovenskih ekonomistov, ki so proglašali ne vem kakšno vednost, imeli bi ne vem kakšne inštitute za ekonomska raziskovanja, ampak so njihovi

projekti, ki so jih uresničevali, pripeljali Slovenijo na rob propada. Jaz mislim, da spremembe, ki jih uvaja ta zakon, gredo v smer, da bo ta revnost uma in razuma, če bomo šli po tej poti naprej, vsaj v akademski sferi eliminirana. Kot sem že rekel, po mojem mnenju, ko sem bil dvajset let v gospodarstvu na pomembnih položajih, sem pa bil tudi registrirani raziskovalec, poznam nekatere te relacije, je predvsem v zvezi z dostopom do finančnih sredstev za raziskovanje marsikaj narobe znotraj univerze. Jaz mislim, da je v tem letu bilo rečeno, da bodo imeli vodje zavodov, rektorji, direktorji, dekani, več možnosti in več kompetenc, da bodo sami odrezali kakšno rakavo rano in s tem doprinesli tako državi kot lastni ustanovi. In želim še nekaj reči, mislim, da je popolnoma nekritično, tukaj se manipulira sto na uro, kot rečemo, s tem, da minister oziroma ministrstvo in ta vlada protežira zasebno šolstvo na račun javnega. Jaz verjamem, da jasno, demanti ministra ne bo prišel v današnje medije, in da se bodo ti napadi nadaljevali, kajti to je del projekta. To je del političnega projekta, ki se ga levica in opozicija ne bo odpovedala. Delovali boste po principu Cilj posvečuje sredstvo. Cilj pa je preprečiti vse tisto, kar bi srednjeročno lahko to državo izpeljalo iz blata, v katerem smo. Cilj je na vseh področjih prikriti anomalije, malverzacije in nepravilnosti, ki so se zgodile v preteklih letih, da bodo, v narekovajih, naši obvarovani odgovornosti in sodnih pregonov in da bomo mi, se pravi politična opcija, postali tisti, ki obvladujemo prostor, politični in dejanski v Sloveniji za kakršnokoli ceno. Cena se mi zdi, da vas ne skrbi, kajti trpela bo raja, izbranci imajo pa v tej državi ogromno denarja, poceni denarja, marsikdaj ukradenega denarja. Očitno računate, da bo ta ukradeni denar obvladoval to državo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Gospod Jožef Kavtičnik.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa, predsedujoča. Minister, kolegice in kolegi poslanci!

Če zanemarim posamezno izvajanje poslank ali poslanca bi lahko rekel, da je danes razprava na nivoju in pozdravljam tak način dela, da se zakon obravnava po rednem postopku. Seveda je bil ta zakon oziroma dopolnilo in spremembe zakona deležen tudi nujne seje in razprave. In vse to je pokazalo, da je v Sloveniji dovolj pameti in dovolj ljudi, ki želijo šolstvu in izobraževanju dobro.

Danes govorimo o visokem šolstvu in univerzitetnem izobraževanju. Če se želimo izogniti ideološkim usmeritvam in političnim posegom, potem bi predlagal, da ministrstvo, minister sledi nacionalnim programom. In ne samo ta, tudi vsi ostali ministri in vsa ostala ministrstva. Če bi sledili nacionalnim programom, potem se danes ne bi toliko ukvarjali s tem, da politika posega v ta prostor,

kajti politika bi takrat bila dolžna pripraviti take zakone, da sledijo tem programom.

Če se konkretno dotaknem teh sprememb v zakonu, potem bi lahko rekel, da je nujno, da se spremeni zakon zakon v delu, ki govori o transnacionalnem izobraževanju. S tem se seveda strinjamo. V Pozitivni Sloveniji se ne bojimo konkurence, zdrave konkurence, dobre konkurence. Seveda pa morajo biti kriteriji za dodeljevanje akreditacij takšni, da ne bodo dvomljivi. Ja, tako je. Sprememba je nerazumna in nejasna v tem delu, zato bi predlagal, minister, da se več energije posveti temu, za kar ste rekli, da je nujno treba zakon spremeniti. To je treba narediti. Nujno bi bilo treba tudi slediti odločbi Ustavnega sodišča z aprila 2011, ki izrecno zahteva ureditev financiranja s posebnim zakonom. Tega pa tu niste naredili. Dobro, nismo ga še videli, in ne vemo, kdaj bo. Veste, govorimo sedaj o tem, kar vidimo in o čemer se lahko pogovarjamo. To bi bilo tisto, kar je nujno treba. Me pa zanima, gospod minister, bilo je veliko predlogov, bila je javna predstavitev mnenj. Koliko od teh mnenj ste ali boste upoštevali? Takrat lahko govorimo o neki komunikaciji, o nekem sodelovanju, o nekem akademskem nivoju in tako naprej. Slišali smo ljudi, ki niso žalili, ki niso grozili, ampak so na akademski nivo opozorili. Jaz upam, da je na ministrstvu toliko ljudi, vsaj minister, da razume ta akademski jezik, da ne bi prišlo do takšnih zadev, kot smo jih bili že vajeni. Da se je zganila ulica in potem so morali nekako ukrepati in razmišljati o tem, da bodo sledili tistim javnim opozorilom. Na sami javni predstavitvi oziroma na sami nujni seji sem zasledil izredno aroganco vašega podrejenega, direktorja Direktorata za visoko šolstvo. Ob razpravi članice NAKVIS je vzel iz torbe ali iz žepa malico in lepo pomalical med samo razpravo, se smejal, gospa Škrinjar mu je pa pri tem nekako dajala potuho. To je izredno nekulturno in nespoštljivo do ljudi. Če govorimo o zaposlenih, in to ne kar tako, na Ministrstvu za izobraževanje, znanost, šport in kulturo.

O tem sem že govoril, da bi se lahko izognili tem ideološkim in morda tudi političnim vprašanjem, tem političnim in ideološkim dvomom, če bi sledili nacionalnemu programu. Poglejte, z Zufom ste univerze in visokošolske ustanove stisnili v kot. Danes je bilo rečeno, da bi se morali predstojniki, rektorji več ukvarjati z menedžerstvom, da bi lahko iskali sredstva tudi drugje. 50 % sredstev univerze dobivajo na trgu. Od tega je od vseh sredstev, ki jih dobijo, 20 % zbranih na slovenskem trgu in 10 % v Evropi, govorimo za programe. Ena tretjina je avtorskih honorarjev in podjemih pogodb, ki jih sklepajo rektorji oziroma predstojniki zaradi tega, da zmanjšajo ta primanjkljaj, ki ga jim država ne da. Tako tukaj resnično ne vidim veliko manevra. Da bi pa slabili programe, to pa mislim, minister, da si vi ne želite, da bi zaradi tega, ker bi imeli slabše programe, bili tudi cenejši. Da mladi, ki zaključujejo šolo, niso zaposljivi, sem prepričan,

da tako kot jaz tudi vi veste, da ni krivo šolstvo ali univerza. Je pa res, da programov, ki jih univerze pripravljajo, ne morejo narediti čez noč, da je za to potreben nek proces, da je za to treba imeti toliko in toliko habilitiranih profesorjev in ustrezne pogoje. To se ne da narediti kar tako na hitro, kot lahko kakšen poslanec izusti. Če bi ministrstvo ali vi, gospod minister, danes lahko naredili en presek, bi vam predlagal, da daste v to dopolnilo oziroma v to spremembo samo dve, in to je transnacionalni zbor in morda še ureditev financiranja, kot ste pa dejali, bo to s posebnim zakonom. O NAKVIS-u in o sestavi NAKVIS-a in o tem, da člane izbira ministrstvo, potrjuje pa Vlada, pa ni treba izgubljati besed. Če vi pravite, da ni politike tu zraven, vam ne morem verjeti. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Minister, izvolite.

DR. ŽIGA TURK: Hvala za v bistvu dobro, konstruktivno razpravo.

Jaz moram oporekati temu, da bi bila ta novela v kakršnikoli opreki z nacionalnim programom visokega šolstva. Tisti, ki so v tej dvorani temu oporekali, niso navedli, v zvezi s čem naj bi bilo to v opreki. Da pa so lahko kakšni proračunski ukrepi, da gredo v drugo smer kot priporočila iz NPVŠ, ki gredo v smeri večanja financiranja, s tem se pa da strinjati.

V zvezi z internacionalizacijo naj pojasnim. Obstoječa ureditev je takšna, da ima NAKVIS nalogo preveriti, ali je program, ki prihaja, ustrezno akreditiran v državi, iz katere prihaja. To je ureditev, ki jo imajo evropske države v zvezi z transnacionalnim izobraževanjem. Praviloma ni treba, da se v matični državi akreditirajo tuji programi.

V zvezi s financiranjem vas moram razočarati. Ta sprememba je prehuda, terja preveč razprave, prevelik poseg tudi v obstoječi sistem financiranja visokega šolstva, da bi jo lahko hitro v času, ki smo ga imeli na razpolago, naredili. Se pa s tem intenzivno ukvarjamo, ker si tudi mi ne želimo imeti vsako leto razprave o tem, koliko denarja, za koga, za kakšne programe in tako naprej. Tudi univerze si konec koncev zaslužijo, da imajo finančno perspektivo, jasno, za nekaj let vnaprej.

Spraševali ste v zvezi z vplivom javne razprave. Če bi vi primerjali tisti čisto prvi osnutek, ki smo ga imeli, in kaj je zdaj na mizi in je nastalo kot posledica diskusij, javne razprave, razprave, ki se je zgodila neformalno v javnosti, in naših pogovorov z rektorji, s študenti in tako naprej, potem so recimo te točke v smislu, da mora biti imenovan eden od tukaj, mora biti ta, ki ga predlaga rektorska konferenca, mora biti ta, ki ga predlaga sindikat, mora biti ta, ki ga predlagajo samostojni visokošolski zavodi. To je rezultat te razprave.

Jaz upam, da se bomo dogovorili tudi s Študentsko organizacijo za amandma, ki bo tista

dva študentska predstavnika postavil Vladi v imenovanje: "Glejte, ta dva, nimate izbire." Tudi to bo rezultat razprave, ki še teče. Odprti smo tudi za predloge, kako na nek drugačen način urediti 63. člen, torej neposredno pedagoško obveznost, da je nekaj fleksibilnosti in da so hkrati delavci zaščiteni pred nekimi divjaškimi in prevelikimi obremenitvami. Mi smo tudi za to razpravo še odprti in veste, da je tudi za amandmaje še prostor.

V zvezi z malico naj povem, da bi jaz, če bi imel zdaj sendvič tukaj, tudi ne vem, če me ne bi premamil. Je pa res, da sem tukaj sam in da moram biti v dvorani in da bi bilo to mogoče bolj opravičljivo kot v omenjenem primeru. Tako da ga bom opozoril v zvezi s tem. To vam obljubim.

Tudi še nekaj drugih razprav je bilo. Dovolite, da jih kratko komentiram. Gospod Mišič pravi, da smo mi v krizo prišlo zaradi pomanjkanja znanja. To je velika nezaupnica slovenskemu visokošolskemu prostoru, velika nezaupnica slovenskim znanstvenim inštitutom. Jaz se s tem ne strinjam. Znanje je bilo, samo marsikaterega znanja nismo poslušali, ga nismo upoštevali.

Gospod Zanoškar, žal ga ni tukaj, imel je dobro razpravo o odnosu med izobraževanjem in trgom dela. Jaz se bojim, da kdaj drugič, ko bo država poskušala – politika, boste rekli vlada – kaj upravljati, popravljati, vplivati na vpisno politiko, da bo to spet nekdo razumel kot poseg v avtonomijo visokega šolstva in univerz. In morda res celo bo bistveno bolj poseg v avtonomijo, kot je to, kar delamo zdaj, kar v avtonomijo sploh ne posega.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Mirko Brulc, izvolite.

MIRKO BRULC (PS SD): Hvala lepa.

Gospod minister, prihajam iz Nove Gorice. V mojih dveh mandatih smo namenili iz občinskega proračuna več kot 12 milijonov evrov za sofinanciranje novogoriške univerze, FUDŠ, Evropske pravne fakultete in tako dalje. Namesto da bi "šminkali" mesto, smo dajali denar za izobraževanje. Tako da boste vedeli, da mi zelo veliko pomeni to, da želimo, da je prebivalstvo izobraženo, da se ima tudi možnost izobraževati blizu doma, kajti tudi danes v tej situaciji se nam dogaja prav to, da bodo študentje lahko le iz velikih centrov, periferija pa bo zaradi stroškov bivanja in tako dalje deležna veliko manj te pogače. Razmišljam tako, kar je javno, da je treba še posebej negovati. To je naša prioriteta. Da je javni interes izjemno pomemben, kajti danes čutimo, da vse, kar je javno, želimo spraviti nekako na kolena: javno zdravstvo, javno šolstvo, vrtce in tako dalje. To so trendi, ki se jim bomo težko izognili, če ne bomo vsaj tukaj v parlamentu zelo trdni.

Jaz bi rad poudaril, da ni države v Evropi, ki bi tudi v teh kriznih časih tako grobo

posegala tudi po financiranju izobraževanja, visokega šolstva, raziskav in podobno. Čeprav vemo, da so rezerve. Povsod so rezerve. V naši družbi je veliko rezerv. Toda kot sem danes tu poslušal, kateri profesor, kateri znanstvenik je dober, kateri ne, kako jih je treba polovico odstraniti in tako dalje, mislim, da to niso prave razprave. Tudi o delovni in pedagoški obveznosti je bilo veliko rečenega. Tudi javne izjave so bile take, da gredo v škodo tem delavkam in delavcem, strokovnjakom. Glejte, nikoli – sam sem bil 19 let v vzgoji in izobraževanju, ampak nikoli nisem uspel prepričati, kot pravimo, realnega sektorja, da tudi učitelj dela, da vzgojiteljica dela, da je obveznost 20, 22 ur enaka delovni obveznosti nekega zidarja in še koga. Tu ni variante. Če pa bomo sami tolkli po teh kadrih in dokazovali, da ne delajo, da niso učinkoviti in tako dalje, potem ne vidim rešitve. Tudi danes v tem dokumentu in še kje vidimo, da se pri delovni in pedagoški obveznosti rektorjem dopušča prilagajanje zaostrenim razmeram. Se pravi, rektor bo določil, kako bo obremenil koga, zato da bo kompenziral tisto, kar mu bo država manj dala. Če se pa ne bo temu prilagodil, kar berem v časopisih – tu imam tudi vprašanje, gospod minister. Slišim, da bo kaznovan tak direktor zavoda, ravnatelj šole ali kakorkoli ga imenujemo z 10 tisoč evri ali pa izgubo službe, če ne bo upošteval tega fiskalnega pravila v svojem zavodu. Kdo bo še šel na tako funkcijo? To mi povejte. Kdo je določil tako kaznen, na osnovi katerega zakona, kje so kakšni kriteriji o tem kaznovanju? Ali pa je to še eno strašenje te populacije delavk in delavcev v naši domovini, kjer je še vedno zelo prisotno to, da je vse slabo, vse je zanič, nobene perspektive nikjer? Vsi se moramo truditi, tudi politika, da bomo dosegli te evropske standarde. Zato mislim, da je pomembno, kako se ocenjuje kvaliteta univerze ali fakultete. Tu mora biti ta stroka zelo nevtralna, brez politike, brez pomaganja komurkoli pod mizo. Mislim, da imamo tudi zato v resoluciji, kar je bilo že omenjeno, jasno zapisano, da bo NAKVIS postal član referenčnih mednarodnih organizacij, ki združujejo nacionalne agencije za kakovost v visokem šolstvu. Če bo novi NAKVIS po predlogu zakona, pravzaprav ne bo izpolnjeval pomembnejših zahtev, to pa je seveda neodvisnost, nezmožnost vplivanja tretje strani ali visokošolskih institucij, ministrstva in podobno.

Pokomentiral bi razpravo kolegice z one strani dvorane – imamo preveč študentov, poklicno usmerjanje ni pravo, ne dobimo kuharja, ne dobimo ne vem katerih proizvodnih poklicev. Glejte, v industriji na zahodu dela strojni inženir v tovarni, ampak produktivnost ni taka balkanska, kot jo imamo v Sloveniji še v marsikateri firmi, ampak drugačna. In so osebni dohodki taki, da ga je z njegovim poklicem in njegovim znanjem ta firma tudi pripravljena plačati. Ko pa mi govorimo o naših ljudeh, ki

hodijo v Avstrijo, pa pogledajte, kaj delajo tam, kako težaška dela imajo. Ne podcenjujem nobenega dela, ampak kakšna je tam dodana vrednost in zakaj jih doma ne znamo izkoristiti? Zato ker smo zapravili tudi gradbene firme in še marsikaj.

Pri vseh teh spremembah zakonodaje treba biti zelo previden in imeti v glavi samo to: naša skrb je za javno šolstvo, za javno izobraževanje, za javno zdravstvo in tako dalje. To je naša prioriteta. Če imamo privatne fakultete, privatno izobraževanje, privatno zdravstvo, je to samo dopolnilna dejavnost, ki ne sme uničevati javnega, zato ker bo sesala skromna sredstva iz državnega proračuna. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Minister, izvolite.

DR. ŽIGA TURK: Jaz sem mogoče naivno tukaj zato, da diskutiramo o vsebinskih zadevah. Gospod Brulc, v bistvu dve stvari vam bi rad odgovoril. Sem zelo vesel vaše razprave o novogoriški univerzi. Tudi, kot sem razumel, podpore, ki jo je občina namenila tej ustanovi. Jaz bi želel, da bi vi morda gospe Potrata enkrat razložili, da je tudi novogoriška univerza pomembna. Namreč v vseh teh strelah, v vsem tem sovraštvu, odporu do zasebnega visokega šolstva se je treba zavedati, da seveda formalno v teh naših ureditvah novogoriška univerza figurira kot zasebna. To so tiste zasebne, ki niso javne, ampak je ustanovitelj občina ali kdo drug. Takih je še nekaj. To niso zdaj neki, večinoma neki visokošolski baroni, ki bi si s tem javnim denarjem trpali žepe. Novogoriška univerza je tudi v tej kvoti, ko sem govoril, da se razmerje med javnim in zasebnim ni spreminjalo. Začeli ste debato o teh kaznih za predstojnike javnih zavodov. To je tema zakona o izvrševanju proračuna, ki verjamem, da bo v ta zbor prišla v kratkem, verjetno tudi na naš odbor v petek, pa predlagam, da bi o tem takrat govorili.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Gospa Potrata, tokrat nimate priložnosti za repliko. Vas je omenil v navezavi z gospodom Brulcem in nič drugega. Prav nič narobe niste bili razumljeni. Se opravičujem, tokrat ne dobite besede za repliko.

Na vrsti je gospod Mitja Meršol.

MITJA MERŠOL (PS PS): Predsedujoča, hvala lepa. Gospod minister, poslanke in poslanci!

Razpravljaj bom o transnacionalnem visokoškolskem izobraževanju, vendar si ne morem kaj, da ne bi na osnovi tega, kar sem danes poslušal v tem hramu, glede jezika in poezije, se tudi sam nekako navdahnil s poetičnim. NAKVIS dobiva nov fris in Vlada malarja obvlada. Ampak res grem k visokemu transnacionalnemu izobraževanju. V preteklosti smo imeli vsekakor težave na tem področju. Da

ne omenjam kakšnih posamičnih, morda tisto, kar je bilo v zvezi z zavodom IRC in Nottingham Trent University. Podpiram pobudo, da se to transnacionalno visokoškolsko izobraževanje okrepi in dobiva nove dodatne dimenzije. Še zlasti zato, ker se tudi sam zelo zavzemam za to, da bi v okviru naših skupnih prizadevanj prišlo do tega, da bi v našem visokoškolskem sistemu dobili še dodatno dimenzijo in vrednoto v okviru tako imenovanega podaljšanega otroštva oziroma "prolonged childhood", ki nekako povezuje študente tik pred iztekom diplome s podjetniki in ustvarja nekakšno zelo dobro kohezijo in vez za prihodnost posameznika in družbe kot takšne na gospodarskem in znanstvenem področju. Vendar pa to, kar smo slišali v uvodnih predstavah poslanskih skupin glede krepitve visokošolskega transnacionalnega izobraževanja, nikakor ne more biti samo biznis, nikakor ne more biti samo konkurenčnost in tudi ni samo problem v nekakšnem 33.c členu. Celotno vprašanje tega visokošolskega transnacionalnega izobraževanja se namreč zelo pomembno dotika tudi naše identitete, našega slovenskega jezika. Ne bom se spuščal v podrobnosti glede tega, kako pravzaprav lahko pride do nesporazumov pri uporabi tujega jezika pri predavanju našim študentom itn. v okviru projektov Erasmus in te stvari. Vsekakor pa bi rad opozoril na to, da bi morala biti skrb za jezik, za identiteto nekako preventivno zajeta tudi v noveli in bolj dorečena v noveli zakona.

Pri tem mislim, da nas opomin Evropske komisije nekako ne bi smel in ne more potiskati v nekakšno, zdaj sem spet pri prisposodobah in metaforah, hitro gradnjo čolna, za katerega potem ne vemo, po kakšnih brzicah ga bomo spustili naprej. Rečeno je bilo danes uvodno tudi o tem, da je to visokoškolsko transnacionalno izobraževanje v globokem interesu študentov. To se globoko strinjam, vendar pa potem ne morem razumeti, kako pride študentski predstavnik Mitja Urbanc na to našo javno razgrnitev in pravi: "Predlagatelj trdi, da je Slovenija prejela opomin Evropske komisije, citiram, "glede ureditve transnacionalnega izobraževanja". To je sicer res, vendar nikjer ne veleva, da naj se področje uredi na način, ki ga predvideva ta novela zakona. Takšen način je za slovenski visokoškolski prostor in predvsem za študente, ki bi tam študirali, celo škodljiv. Predlagana ureditev odpira slovenski prostor tujim institucijam brez konkretnega nadzora nad kakovostjo. In nikar se ne slepimo, da bodo v Slovenijo prišli samo kakovostni visokoškolski izobraževalni zavodi iz tujine, ampak bomo dobili tudi tiste, ki imajo visokoškolski sistem nekoliko nižji od našega in je kakovost dosti nižja. Prav tako pa bodo tamkajšnji študentje oziroma diplomanti prejeli listino, ki v Sloveniji ne bo javno priznana. Seveda bodo lahko zaprosili za priznavanje te listine, nikjer pa ni zagotovljeno, da bodo dejansko ta priznanja tudi dobili. Študij na tujem zavodu v Sloveniji za

slovenske študente pomeni študij brez pravic, ki jim sicer pripadajo, in pa seveda plačevanje šolnin. Študentje pa se tukaj bojimo, da se bo logika prenesla tudi na naše zavode zato tudi protestiramo." Konec citata študentskega predstavnika.

Ob koncu bi postavil tudi vprašanje gospodu ministru. Zanima me, kaj je s to našo nacionalno strategijo za internacionalizacijo slovenskega visokega šolstva. Nacionalni program visokega šolstva je sprejel ukrep o oblikovanju nacionalne strategije za internacionalizacijo slovenskega visokega šolstva, in to najkasneje do leta 2013. V obrazložitvi je zapisano, da strategija bo oblikovana zaradi pomembnosti internacionalizacije visokega šolstva in naše prednostne usmeritve nanjo. Strategija bo natančneje opredelila elemente internacionalizacije slovenskega visokega šolstva, prednostne geografske regije in področja sodelovanja z njimi ter osnovne ukrepe in mehanizme za doseganje zastavljenih ciljev. Bo tudi izhodišče za financiranje mednarodnih sporazumov in programov sodelovanja ter mednarodne mobilnosti, ki se zagotavlja iz proračunskih virov. Pripravilo jo bo ministrstvo, vaše ministrstvo, sprejela pa Vlada Republike Slovenije. Kaj je s to strategijo, ki bi bila zelo priročna, da jo imamo pri roki že pri noveli tega zakona, ki jo predlagate? Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želite besedo, minister?
Izvolite.

DR. ŽIGA TURK: Mogoče je najboljšo, da sproti odgovorjam. Noben alternativni način izpolnjevanja zahtev Evropske unije ni bil postavljen. V Evropski uniji velja neka, kako bi temu rekel, demistifikacija visokošolskega prostora. To je storitev, na podlagi katere dobiš izobrazbo. Verjetno je to najdragocenejša storitev, ki jo lahko kdor koli posreduje, in trg teh storitev ne sme imeti nekih ovir, ki bi posebej branile, ščitile lokalne inštitucije. Na te očitke Študentske organizacije ki ste jih citirali, smo že odgovarjali pravzaprav na tisti razpravi, ki je bila oni ponedeljek, če se prav spomnim, tukaj.

V zvezi z internacionalizacijo vam bi povedal, da delamo na stvareh. V teku je razpis za internacionalizacijo slovenskega visokega šolstva iz evropskih socialnih skladov, ki omogoča visokošolskim institucijam, ki na tem razpisu kandidirajo, da pripeljejo v Slovenijo za določen čas, za en semester ali za več let, tujega učitelja, predavatelja, ki se vključi v visokošolski proces in ne bremeni domačega proračuna, ni konkurenca na tistem programu, na tisti katedri, kamor bo prišel, tako da bodo, sem prepričan, ti ljudje zelo dobro sprejeti. Pomemben korak k internacionalizaciji slovenskega visokega šolstva je pa nekaj, kar pripravljajo moji sodelavci na direktoratih za

kulturo, to je pa resolucija o slovenskem jeziku, ki bo verjetno prinesla neke spremembe v zvezi s tem. O teh spremembah bo verjetno tudi še zelo živa debata tudi tukaj. Nič od tega pa ni zelo neposredno povezano s tem zakonom, o katerem danes teče razprava.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Srečko Meh, izvolite.

SREČKO MEH (PS SD): Gospe in gospodje, gospod minister!

O tem, kaj je v tem zakonu narobe, so tako povedali že vsi zainteresirani in sindikati in študentje in učitelji in univerze in vsi skupaj. To se pravi, da so vsi proti – razen ministrstva, vlade in pozicije. Gre pravzaprav v tem primeru za javno ali zasebno visokošolsko izobraževanje ali gre za kvalitetno visokošolsko izobraževanje? Gre za dostopno visokošolsko in kvalitetno visokošolsko izobraževanje. Za to bi pravzaprav moralo iti. Razprave o tem, kdo bo še lahko študiral in kdo ne bo, morajo imeti nacionalni konsenz, ko smo govorili smo o tem, da imamo preveč ljudi, ki so zaključili visokošolsko izobraževanje, da doma ne dobijo dela in da hodijo v tujino in tam dobijo delo. Prava razprava bi tukaj morala biti, katero izobraževanje, kakšno izobraževanje in kaj narediti za to, da bomo potem delo diplomantom in diplomantkam tudi zagotovili. Jaz se popolnoma strinjam z reorganizacijo, če bomo s to reorganizacijo lahko na koncu rekli, naši diplomanti bodo dobili zaposlitev. Če pa tega ne moremo reči, potem nismo naredili nič ali zelo malo. Torej ni tistih kriterijev, po katerih bi lahko ocenjevali, kakšni bodo rezultati sprememb, ki jih bo sprejel Državni zbor. To je pravzaprav problematično. Seveda je tudi vprašanje, koliko univerz bomo v Sloveniji imeli. Odgovor bo najbrž, da toliko, kot bo interesa, toliko, kot se bo mislilo, da jih tukaj mora biti. Tak, mislim, bi lahko bil odgovor. Moje vprašanje je, koliko univerz bomo z javnimi sredstvi financirali. Kako bomo potem ta kriterij določili in kje vse bodo te univerze? Govori se o tem, da bi jih naj bilo 11, 9. Veliko stvari se dogaja. Bili smo priča sestanku v Kranju, v Celju bo sestanek vsak čas, še kje bodo sestanki, kjer se bo govorilo o ustanavljanju novih univerz. Jaz mislim, da univerza v vsako vas zagotovo ne sodi in da gre v tem primeru za tiste programe in tiste visokošolske študije, ki bodo imeli osnovo v resoluciji in v tem, kar smo se v Sloveniji tudi dogovorili.

Danes so nekateri med nami govorili o tem, da mladi delajo zastoj, da so fiktivni vpisi. Gre za to, da je treba marsikaj narediti na trgu dela. In to je pravzaprav moje vprašanje in na nek način tudi sporočilo, kaj bi moral Državni zbor narediti. Narejen bi moral biti napor, da bodo diplomanti in diplomantke v glavnem dobili delo.

Zaskrbljujoče je to, da govorimo o tem, da manjka kuharjev, delavcev, natararjev in

vsega tega, da to pomeni, da vsi, ki želijo in so sposobni se visokošolsko izobraževati oziroma nadaljevati študij, tega ne bodo mogli. To pa je hudo. Prihajamo do tega, da bo selekcija, da ne bo več možno študirati, da se ne bo možno izobraževati. In to ni tisto, za kar bi jaz dvignil glas in se absolutno strinjam, izobraževati bi se moral vsak, ki je za to sposoben in izobrazba nam samo pomaga. Da pa so naše univerze dobre, kaže, da so naši kadri zunaj kar dobro zaposljivi. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospa Janja Napast, izvolite
Gospod Meh, se lahko, prosim, izklopite.

JANJA NAPAST (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospa predsedujoča. Spoštovani poslanci in poslanke, gospod minister!

Dejstvo je, da sprememba novele Zakona o visokem šolstvu nakazuje rahel začetek reforme na področju vzgoje in izobraževanja. Neposredno zakon sicer ne bo finančno vplival na delovanje visokega šolstva. To je nekako uspelo že Zujfu, bo pa vsekakor strukturno posegel v visokošolski izobraževalni prostor, kar pa je tudi prav. Zakaj? Znano je, da se je v izobraževanje, znanost poseglo zaradi finančne krize in razpoložljivega denarja, ki ga ima država vse manj oziroma je postal že kar nerazpoložljiv. Do sedanjega predloga spremembe zakona pa verjetno ne bi prišlo, če ne bi bilo tudi z izobraževalnim sistemom v Sloveniji nekaj narobe. Res je, da je vlada avgusta sprejela Uredbo o javnem sofinanciranju visokošolskih zavodov in sredstva za izobraževanje in raziskave zmanjšala za 20 milijonov evrov. Mimogrede, do leta 2016 pa bo treba akreditirati okoli 600 študijskih programov in vse visokošolske zavode, ki so bili ustanovljeni do leta 2010. Za šolsko leto 2011/2012 je bilo v medijih navedeno razmerje med družboslovci in naravoslovci 11 proti 1. Naveden je bil tudi podatek, da je kar 42 % vseh diplomantov iste generacije družboslovcev, le 3,9 % pa naravoslovcev. 7 % od tega jih diplomira iz humanistične znanosti, kar pa je pod evropskim povprečjem, ki je merjeno v 10 %. Vsem je jasno, da nimamo niti približno takšnega trga dela in stimulativnega podjetniškega okolja, ki bi lahko takšen izobražen kader dejansko zaposloval. Diplomanti, kar ne pomeni, da so vsi tudi intelektualci v pravem pomenu besede, zato je nadzor nad ustanavljanjem tudi tako pomemben, to je treba razumeti, so nezaposljivi. Število diplomantov na zavodu za zaposlovanje se je v sedmih, osmih letih potrojilo. Če še ne več, nimam natančnih podatkov.

Masa ljudi, ki nima kje s svojim znanjem služiti, je ogromna. Tudi v Sloveniji bi morali izobraževati tiste kadre, ki se bodo lahko čim prej zaposlili. Res je, da obstajajo nekateri

programi, ki niso tržno usmerjeni oziroma se ne obremenjujejo, kako bodo kapitalno učinkoviti, ker se bolj osredotočajo na svojo strokovnost, kar je tudi treba razumeti.

Če gledamo z vidika globalnega sveta, ki ga je kapitalizem naredil še bolj nepredvidljivega, razumem, da to ni v njihovi primarni pristojnosti, ampak ne razumem pa, zakaj ne bi več pozornosti posvetili tržni politiki univerz. Prišli so časi, ko bi se vsi morali obnašati podjetniško, zato moramo znati tudi tržno komunicirati, pa nam je to všeč ali ne. To je vsekakor pomembno za bolj učinkovit izobraževalni model.

Slišimo očitke, da se s tem zakonom avtonomija univerze zmanjša ali celo popolnoma izniči. Pa smo se znali do zdaj res avtonomno obnašati? Absolutno premalo fleksibilnosti in zainteresiranosti, da bi se naš izobraževalni prostor zares korenito spremenil, da bi pripeljali v Slovenijo nove, kvalitetne načine znanja, nove, nam neznane programe in s tem bi vsaj malo prispevali k večji zaposljivosti visokih izobražencev. Poleg tega je treba poudariti, da je v visokem šolstvu in znanosti nastala 10-milijonska finančna luknja. In samo sprašujemo se lahko, kam se je ta denar skrnil. Verjetno preko izobraževalnih lobijev tudi v kakšne zasebne žepe. Ne vzemite vsega dobesedno, samo na glas razmišljam.

Če se osredotočimo na golo besedilo zakona, lahko razberemo, da bo Vlada lahko s spremembo sestave NAKVIS-a imenovala več strokovno usposobljenih članov sestave sveta, kar je uspešna praksa tudi v tujini. Na primer na Švedskem vse člane imenuje vlada. Tudi Danska je država, kjer predsedujočega neodvisne organizacije, ki jo financira Ministrstvo za šolstvo, imenuje vlada. NAKVIS pa je edina državna agencija s posebnim statusom neodvisnosti proračunskega porabnika in pomembno je, da ostane neodvisna od deležnikov politike. Tudi na Nizozemskem je večina agencij zares neodvisnih. Tukaj pride do pomembnosti in zrelosti vsake vlade, ki je tista, ki odloča koliko politikantstva bo vnašala in če ga sploh bo. Slovenski prostor – do sedaj smo videli, kako je šlo – slovenski prostor je res majhen in lahko pride do konflikta interesov, do česar je prevečkrat prihajalo v naši preteklosti, zato je nadzor delovanja komisije velikega pomena. Da bi s to spremembo še bolj ogrozili neodvisnost NAKVIS-a, pa je govorjenje na pamet in neupravičeno. In če bi do danes delovalo tako dobro in brez napak, se ne bi ukvarjali z reševanjem problemov javne veljavnosti diplom. Upoštevali bi opomin Evropske komisije, da obstoječi sistem izvajanja transnacionalnega izobraževanja pomeni omejitev svobode ustanavljanja izobraževalnih zavodov ter preprečuje breme tujega izvajalca visokošolske dejavnosti, ministrstvo dopolnjuje s 33.c členom zakona. Evropska komisija nas je torej opomnila, da je Slovenija dolžna to področje urediti zaradi svoboščin v Evropski uniji

in tudi za lažji pretok ljudi. In to ta sprememba zakona omogoča. Trditi, da vstop tujih izobraževalnih zavodov brez pravega nadzora pomeni grožnjo nad kakovostjo, je popolnoma neutemeljeno. S spremembo resolucije bi imeli možnost odpiranja novih programov, domačih in tujih, ki bi morebiti, vsaj upam, zadovoljevali potrebe trga. Selekcija bi bila več kot potrebna, saj bi bilo nujno, da bi se v naš prostor vključili tehnološko usmerjeni poklici. Čeprav bi bilo to zelo potrebno, je potrebno tudi, da se razvija družboslovna znanost, programi, tudi tisti, ki jih pri nas ne poznamo in nimajo možnosti vključitve v naš izobraževalni sistem. Kar pa se opaža v zadnjih letih, je vrsta programov, ki sicer zaposlujejo diplomante, vendar jih zaradi ponavadi preštevilnega kadra zaposlijo na nižjem delovnem mestu. Moje razmišljanje o strategiji našega šolstva je, da pri nas primanjkuje programov za nadaljevanje nekega poklicnega oziroma obrtnega znanja, na primer višji kuhar in podobno.

Izobraževanje res ni tržno blago, ampak posel, družba, če želite, okoli nas postajata taka. In to je globalen proces, za kar ni kriva ne ta, ne prejšnja vlada, ampak moramo biti dovolj pametni, da gremo v korak s časom. Sprememba v tej Sloveniji pa se, kot že lahko več časa ugotavljamo, izjemno bojimo. In znanje moramo znati prilagoditi. Res je, da konkurenca sama po sebi ne prispeva k večji kakovosti, vsekakor pa prisili, da se človeško znanje, razum razvija naprej z novimi metodami znanja, tudi tehnološkimi. Zato bo raznolik razgiban prostor vsekakor ponudil več dovolj ustvarjalnih, kreativnih ljudi. In če morebiti vzamemo v zakup, mladi tako ali tako radi potujemo, zato si tuja delovna sila z mednarodnim vrednim znanjem vsekakor zasluži večjo možnost.

Zdi se mi, da je toliko hrupa zaradi te spremembe novele zakona v tem, da bi radi ostali nekateri nedotakljivi. Po OECD moramo omejiti število učiteljev na tisoč državljanov. In kasneje bom prebrala en odlomek, ki še enkrat potrjuje oziroma bo potrdil, zakaj do te racionalizacije mora priti. Podatka o tem, koliko študentov je vpisanih fiktivno, ni. Znano je, da tretjina študentov ne konča študija. Ugibanja obstajajo, da od 100 tisoč študentov je 10 do 30 tisoč študentov vpisanih fiktivno. Predstavljajo zgrešeno investicijo države v večmilijonskih zneskih. Enotna evidenca vpisa v visoke šole in fakultete, ker nekateri programi to študentom, ki pravzaprav niso študentje, to omogočajo, pa ne obstaja. Prejšnja vlada je to že obljubila, sedaj bi morala to obljubo prevzeti ta vlada, če želimo sami sanirati tudi to problematično področje. Spreminja se tudi 23. člen zadnjega zakona o visokem šolstvu, saj v preteklosti univerze niso upoštevale rokov akreditacij. Do te izostritve pa je prišlo izključno zaradi odgovornosti univerz do pravočasnega akreditiranja. S spremembo 63. člena zakona se odgovorni osebi visokošolskega zavoda omogoči, da poleg oblik neposrednih pedagoških obveznosti določi tudi

število ur osnovne neposredne pedagoške obveznosti. Treba je vedeti, da vse priznane univerze omejujejo pedagoško delo svojih profesorjev na šest ur poučevanja na teden, sicer pa profesor navadno zapolni svoj urnik z raziskovanjem ali z umetnostno dejavnostjo, seminarji, izpiti, administrativnim delom itd. Na šest ur pedagoških obveznosti se sedaj spreminja tudi v tem zakonu. Kot navaja ministrstvo, bo novela v slovenskem prostoru s tem ponudila večjo pedagoško fleksibilnost in zato tudi odgovornost rektorjev visokošolskih učiteljev in sodelavcev, vendar sta fiktivno določeni neposredno pedagoška obveznost kot tudi število ur osnovne neposredne pedagoške obveznosti. Zakaj torej fleksibilnost in avtonomnost? Ker bodo tisti profesorji, ki so delali preveč, lahko delali manj, in obratno. Čeprav moram priznati, da so bili na javni razpravi predstavniki profesorjev kar precej razburjeni in tudi prepričljivi, ampak tukaj imam premalo znanja in informacij, da bi lahko o tem sodila.

Reforma v izobraževanju je nujno potrebna. Na vseh segmentih pa je najbolj potrebna natančna proučitev in strategija. Med študenti in gospodarstvom je premajhna povezava. Denar bi morali vlagati v modele povezovanja in plačanega pripravništva, za kar se bo v prihodnosti zavzemala tudi Slovenska demokratska mladina. Prepričana sem, da je dolgoročni ključ praktično usposabljanje tudi na znanstvenih inštitutih in da je relacija študen–podjetje–profesor–fakulteta nujna. Študent brez praktičnega znanja, brez izkušenj, nikoli ne bo dobil službe, tudi če ustreza razpoložljivemu delovnemu mestu. Zato moramo poskrbeti, da pride študent oziroma diplomant na trg dela pripravljen, seveda ob pogoju tudi njegove aktivnosti. Vse to je naš skupni družbeni problem, čisto popolnoma vseh nas. Nobena vlada ne bo upravljala z denarjem, ki je namenjen univerzam in drugim izobraževalnim zavodom, zato se ne morem strinjati z izjavo, da se bo avtonomija javnega visokega šolstva zmanjšala. Koga in na kakšen način bomo izobraževali, je domena povezanosti in harmonije, večje sinergije univerz in politike. Zmanjšati število družboslovcev, povečati število humanistov in naravoslovcev, ohraniti tista zdrava jedra, ki so celo družbeno svetovnega pomena. Treba je določiti kriterije glede fiktivnega vpisa, uspešnost študentov, njihovih dosežkov na določenih programih in prioritete slovenske prepoznavnosti na mednarodnem prostoru ter ohranitev tistih izobraževalnih jeder, ki so dobra in učinkovita, oziraje s kapitalnega in nekapitalnega vidika. Naj povem, da ministrstvo pripravlja tudi instrumente, ki bodo namenjeni izboljšanju kakovosti in internacionalizaciji slovenskega visokošolskega prostora, tako da je bojazen o rušenju visokošolskega izobraževanja neupravičena v več segmentih. Vsaka vlada si želi ohraniti dobra, zdrava jedra. Spodbujanje nestrpnega dialoga pa je tisto, kar nas degradira

že ves ljubi čas samostojne Slovenije. Odgovorni brez etosa so tisti člen verige, ki ne bi smeli nikoli zatajiti. In želela bi si, da bi tudi politiki začeli bolj komplementirano govoriti o tej odgovornosti.

Dovolite, da preberem še odlomek iz sestavka Trstenjaka, ki se posveča dani, vsiljeni, polni in prazni besedi, topli in hladni besedi. Tole je iz prazne in polne besede. "Vendar začnimo raje pri vsakdanji jezikovni govorici in njenih besedah. Koliko se vsak dan premelje praznih besed. Človeku, ki ve, kaj je živa beseda, ki ve ceniti človeški logos kot učlovečenje duha v telesni lupini, se zdi, kakor da se s praznim besedičenjem povzroča nekak sakrilegij, svetoskrunstvo, zloraba in odmetavanje nečesa svetega tja, na odpad človeške nemarnosti. Ne mislim tukaj na nemoralne besede, o tem bomo govorili še posebej. Tukaj imam pred očmi res samo prazne besede, čeprav niso grde besede, brez prave vsebine, življenjskega smisla in logičnega pomena. Hudo je, če ljudje izgovarjajo prazne besede, ko bi po svoji poklicni dolžnosti morali dajati tehtne, močne, vsebine polne, bogate, oživljajoče, tolažilne in usmerjevalne besede. To svarilo velja na primer za zdravnika, ki ob bolnikovi postelji ne ve dati rešilne besede in gre mimo njega s prazno besedo. Podobne očitke slišimo vse prepogosto na račun vzgojiteljev in učiteljev in dušnih pastirjev, ki bi morali delovati z močjo in modrostjo besede, so pa, žal, večkrat ravno v besedi prazni in revni." No in tukaj je ta racionalizacija. "Preslabi akumulatorji božje besede so, ne vedo prav, kje naj bi si ga vselej vnovič napajali in obogatili. Hoditi k vrelcem žive vode duha, polne besede, ne vemo več prav hoditi, odkar nam tehnika omogoča številne surogate v zajetnih cisternah z betonskimi obroči in nepreglednimi vodovodnimi cevmi, kjer je ne vidi več nihče prav od kod prihajajo, kje je pravo zajetje. Od kod se napaja beseda, da izhaja iz nje polnost modrosti in moči? Nedvomno je treba vir modrosti, ki napojuje človekovo besedo, iskati v globinah molka. Ob molku in pogreznjenosti v meditacijo je skrivnost zgovornosti človeške besede. Ko je bilo vse potopljeno v globok molk, je prišla božja beseda, pravi evangelist o rojstvu besede, ki se je naselila med nami. Ni treba, da pojmujeate to kot teološko resnico evangelija, če mu ne morete slediti v veri v njegovo božjo območje, dovolj je, da sprejmemo ta stavek zgolj kot izraz človeške modrosti pisca izpred 1900 let. Izraža namreč to, kar srečujemo pri številnih mislecih, pesnikih in velikanih duha. Sveži oživljajoči tok duha je v nenehni izmenjavi molka z besedo. In obratno. Besede z molkom. Polnost besede prihaja iz globine molka, globoke duše veliko molčijo, plitve pa več govorijo. Skrivnost zgovornosti je v molku."

Sedaj pa še, dovolite mi, kratek odstavek glede tople in hladne besede in kaj želim potem s tem povedati. "V tej smeri moramo še nadaljevati. Brez Erosa sploh nikoli noben človek ne bi spregovoril nobene besede,

vseeno, ali bi sicer bila čustveno prepojena ali ne. Eros je namreč tukaj zastopnik vsega emocionalnega doživljanja, morda bi Freud razvil tukaj izraz libido, vsekakor pa ne gre za izraz, marveč za čustveno ali emocionalno polovico duševnega življenja v človeku, v nasprotju z Logosom. Brez čustvenega, se pravi emocionalnega vzgiba bi človek sploh ne imel nobene vzmeti, ki bi ga dvignila ali vzdramila h kakršnemu koli dejanju, tudi h govoru ne. Na večno bi molčal." In če sem lahko tukaj provokativna. O tem paradoksu in protislovju se tukaj večkrat prepiramo. Če preberem še enkrat: "Brez čustvenega, se pravi emocionalnega vzgiba bi človek sploh ne imel nobene vzmeti, ki bi ga dvignila ali vzdramila h kakršnemu koli dejanju, tudi h govoru ne. Na večno bi molčal. Polnost besede prihaja iz globine molka, globoke duše veliko molčijo, plitve pa več govorijo. Skrivnost zgovornosti je v molku." Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Zdaj pa imamo kar nekaj objavljenih, tako da so na vrsti samo še trije razpravljavci. Prva med njimi je gospa Tamara Vonta, potem mag. Majda Potrata in mag. Branko Grims.

TAMARA VONTA (PS PS): "Pil sem te in ne izpil ljubezen, kot dehteča..." Se opravičujem. Nikoli nismo trdili, da spremembe niso potrebne, gospod minister. Govorimo pa o vsebini teh sprememb in o načinu, kako so sprejete. Nismo rekli, da nas Evropa ne opozarja, da nismo dobili opomina, opozarja nas na številnih področjih. Je pa res, da ne ukazuje, kako bomo to rešili. Ali bo to z dialogom ali ne. Jaz mislim, da so bolj za dialog. Je pa tudi res, da je Evropa nasloвила že nekaj opominov, recimo zaradi pesticidov, železnic, odpadkov in podobno. Danes smo dobili že nekaj novega, napotili so nas na sodišče zaradi direktive o električni energiji in direktive o zemeljskem plinu. 10 tisoč 287 evrov dnevno bomo plačali škode za to.

Ob analizi javne predstavitve, o kateri smo danes največ slišali, je bila vsaj štirikrat zlorabljen besedna zveza "na življenje in smrt". Ali pa recimo, da se bo lepše slišalo, v pesniškem jeziku, "eros tanatos". Prišla je iz ust enega od predstavnikov umetniške akademije, in upam, da znamo oceniti to sintagmo, vsaj družboslovci, ki smo preplavili Kranjsko deželo in jo, kot kaže, pahnili v morje zla. Še več, upad kakovosti naj bi se po mnenju enega od razpravljavcev, pa tudi sicer smo že večkrat o tem poslušali, začel pred 10 leti. In to je rekel nekdo iz stranke, ki je bila ves ta čas v vladi. In kot kaže, niso naredili nič. Kar pomeni, da so soodgovorni in da ne morejo biti tožniki.

Kar zadeva podatke, ki jih je navedel gospod Grims, ne bom, res ne maram preveč teh reči, nisem zelo tehničen tip, tudi računati ne znam prav dobro, priznam, kar ste tudi že ugotovili, minister, pa tudi nekateri drugi na

Twitterju. Lahko pa rečem, da smo po tem grafu, ki ste ga tudi videli, po številu institucij terciarnega izobraževanja na milijon prebivalcev v vrhu, na 3. mestu v Evropi smo. Gospod Grims je govoril drugače. Morda bi bilo smiselno, glede na to, da je to sejo tudi vodil, da se vsaj pravih podatkov nauči, če jih že navaja.

Med gospodarstveniki sta bila na javni predstavitvi res dva, eden, ki ga poznamo že iz prejšnjih predstavitev, in sicer gospod iz TPV-ja, in tu gre res za dober projekt. Tu gre res za dober projekt iz Novega mesta, ki je povezan, vemo, s katerim podjetjem, in ga pozdravljam. Ampak kje so ostali projekti iz vseh teh let? Zdajle ne moremo tu startati z nule pa reči, zdaj je pa vse narobe, ni teh projektov. Nekateri projekti so, ne vem, zakaj jih ni bilo več. In spet sprašujem tiste, ki tu sedite že nekaj let, zakaj se niste prej spomnili na več takih projektov.

Je pa bila še ena zelo zanimiva stvar danes, mislim, da je kolegica iz Nove Slovenije povedala, in sicer sodelovanje Strojne fakultete in Kliničnega centra pri rekonstrukciji dojke. To je res odlično! To je vredno vsega občudovanja, pohval in spodbud, tudi ministrstva. Medtem pa, recimo, na drugi strani imamo že dve leti vse potrebne aparature in prostor za mamografijo na UKC Maribor, pa ni zelene luči ministrstva, ne vašega, seveda za zdravje, da bi dobili kader, ki bi to opravljal. In zato so lahko v program Dora vključene le ženske iz osrednje Slovenije in tiste iz Zasavja, pa čeprav zdravstveno zavarovanje plačujemo vse. To je pa še ena anomalija, s katero bi se veljalo poigrati.

Če gremo naprej. Nekajkrat smo slišali o masi nezaposlenih mladih, polnih znanja. To je res zaskrbljujoče, to je res tragično, ampak neumno je odgovornost za to pripisovati univerzam. Kdo zaposluje danes? Koliko novih zaposlitev imamo? Saj zadnjič minister niti ni znal na to odgovoriti. Ne vi, minister za gospodarstvo. Mi imamo šibko gospodarstvo, ki ne zaposluje. Drži? Potrebujemo, kot smo slišali, varilce, ampak to spet nima zveze z univerzami. Skratka, tule se je danes itak puding mešal z vseh strani, toda temu je treba tako reči. In enim in drugim.

Dotaknila se bom še nečesa. Na uho mi je prišlo, da nameravate cepiti ljubljansko univerzo na dva dela. Prvi naj bi bil družboslovni, ki bi se ohranjal znotraj te, ki je, drugi pa naj bi nastal kot naravoslovni del znotraj Inštituta Jožef Štefan. In me samo zanima, ali je to res ali je to spet kakšna raca, ki se zdajle pred Martinovim bori za svoje življenje.

Za konec si bom dovolila izraziti še malo užaljenosti, kar si v pogovorih z nami, pa tudi s svojimi kolegi, akademiki, dovolite tudi vi, in to večkrat. Res je, da znanost kljub krizi napreduje tam, kjer ji še vedno namenjajo denar – to ni Slovenija, da se razumemo. Morda nam kmalu ponudijo tudi cepivo proti družboslovju, temu semenu zla, ki neusmiljeno kosi po dolini šentflorjanski. Prepričana sem, da bi bil največji

naročnik tega cepiva sedanja vlada, mi je pa tudi jasno, zakaj. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospa Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo.

To, kar smo maloprej slišali, je izrazit neoliberalističen model in pogled na visoko šolstvo, kjer je edino merilo učinkovitost in konkurenčnosti. V visokem šolstvu pa obstajajo še kakšna druga merila. Tisto, kar jaz pogrešam v teh razpravah, je, ne to, gospod minister, da boste vi mojemu kolegu Brulcu naročili, kako me mora o čem poučevati, v naši stranki pač ne peremo možganov drug drugemu, ampak da bi končno razumeli, da mora o nekaterih stvareh v družbi obstajati družbeni konsenz. Zaupanje slovenske javnosti v šolstvo je visoko, hkrati je tudi zelo izdelan socialni čut. Zahteva po dostopnosti šolstva, javnega šolstva je tudi jasna. Torej ne ponujajte nečesa, kar s tem nima nobene zveze, in skušajte slišati. Zakaj ne zaupam nekaterim stvarim? Poglejte. NAKVIS ne boste zradirali tako, da bi odslovili člane predčasno, ampak boste na novo postavili NAKVIS in jih imenovali po svoji meri. Zakaj ne zaupam tej vladi? Cinkarna Celje, AUKN, novi AUKN, ta po meri SDS, je imenoval svojega predstavnika v imenu Modre zavarovalnice. Tako to je. Tak, ki je po volji vlade.

Zdaj bi samo še to rada rekla, da v šolstvu, visokem šolstvu, so fiktivni vpisi velik problem, ampak fiktivni vpisi s kakovostjo visokega šolstva nimajo nič opraviti. Zažirajo sredstva, ampak to jih zažirajo tisti, ki se na ta račun fiktivno vpisujejo. To so posamezniki, je računalniški program izdelan, bo zadeva popravljena. Upam, da. Ampak, družbeni dogovor je potreben, gospod minister.

In tudi tisto, kar je še... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

In še zadnji razpravljavec mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Še enkrat vsem prav lep pozdrav!

Današnja razprava je pravzaprav potekala o marsičem, zelo malo pa o tistem, kar je bistvo tega zakona. Bistvo tega zakona je mogoče povzeti v dveh točkah. Predvsem gre za uresničevanje zahtev Evropske unije za odprtost prostora na področju visokega šolstva, za prost pretok znanja, torej. Zagotovo, je takšna rešitev v korist države Slovenije, v korist celotne skupnosti in še posebej je v korist študentom.

Ne morem razumeti, kako je tukaj lahko nastal tak nesporazum, da nekateri temu oporekajo. Konkurenca na katerem koli področju družbenega življenja je edina stvar, ki zagotavlja

kvaliteto na dolgi rok, ki zagotavlja iskanje novih rešitev, ki odpira nove priložnosti. Zato je konkurenca nekaj pozitivnega, tudi ko gre za konkurenco znanja. Ali naj rečem, še posebej ko gre za konkurenco znanja. V luči nekaterih razprav danes se to najbrž sliši nenavadno, ampak to je dejstvo; dejstvo, ki ga pozna ves sodoben svet. Ves sodoben svet je odprt za znanje. Države si prizadevajo odpreti svoj prostor, razen v Sloveniji. V Sloveniji pa so nekatere strukture, ki so očitno našle svoj kotic, svoj vrtiček če želite, tako močne, da tisti trenutek, ko načneš vprašanje konkurence, nekaterim zavre v podstrehi. Bodisi če gre za notranjo konkurenco, za možnost ustanavljanja novih visokošolskih institucij, novih univerz bodisi za zunanjo konkurenco, ko gre za vprašanje transnacionalnega izobraževanja.

Tisto, kar je cilj, kar bi po mojem mnenju moralo biti sploh rdeča nit te razprave, je vprašanje, kako doseči, da bomo imeli kar največje mogoče število mladih, ki bodo uspešno končali visokošolsko univerzitetno izobraževanje, pridobili znanje, ki bo primerljivo in uporabno na svetovnem trgu, in da bodo hkrati imeli znanje in vrednote, da bodo to svoje največje premoženje, ki ga nihče več ne more vzeti, to svoje pridobljeno znanje, znali kot podjetniki tržiti na svetovnem trgu.

Danes smo člani Evropske unije, prostor, v katerem se gibljemo, prostor, v katerem živimo, je večji kot samo meja Slovenije. Tega se moramo enkrat v Sloveniji bolj zavedati, kot smo se doslej. Tukaj ne gre samo za vprašanje kvalitete življenja tistih posameznikov, ki bi morda pridobili izobrazbo, ki bi šli v tujino, ki bi se uveljavili na svetovnem trgu, tukaj gre za vprašanje kvalitete življenja nas vseh, kajti zagotovo je največji primanjkljaj Slovenije v tem trenutku, da ima – trdim z vso odgovornostjo, da ima – ogromno posameznikov z izjemnimi človeškimi lastnostmi, z izjemnimi sposobnostmi, enkratnimi sposobnostmi, ki nimajo primerjave nikjer na svetu, z enkratnim znanjem, ampak vsega tega niso sposobni tržiti kot podjetniki v korist samih sebe in v korist celotne skupnosti. V tem delu smo pa Slovenci dobesedno hendikepirani. Zato bi te vrednote, vrednote podjetništva, morali dodati na vseh nivojih izobraževanja, to trdim, od vrtca do, če želite, zadnje stopnje univerze. Prva pot, prvi korak, da se to lahko bolj poudari, tudi na področju visokega šolstva, je, da se bolj odpre prostor konkurenci. Ampak, to ni samo naša ideja, to ni samo nekaj, kar itak bi po mojem mnenju moralo dozoreti v tem prostoru, če že ne v vladi in visokošolskih institucijah samih ali, če želite, v akademski sferi kot celoti. Tisto, kar nam to narekuje, je v tem primeru tudi Evropska unija, Evropska unija nam je že izrekla opomin zaradi tega, ker naš prostor na tem področju ni bil dovolj odprt, ni prišlo do zadostnega pretoka znanja, ni prišlo do možnosti, praktične možnosti, realne, na razumen način dosegljive, da bi visokošolske institucije lahko vstopale tudi

v naš prostor in tukaj podpirale možnost izobraževanja naših mladih.

Seveda je jasno, da mora biti v takšnem primeru tudi nek državni institut, ki nad tem bedi. V danem primeru se predvidevata dve metodi kontrole, in sicer ena je matične države, ker je itak normativ že v sami Evropski uniji, to se pravi, najprej mora vsaka takšna institucija v matični državi, skladno z zakonodajo matične države in s predpisi Evropske unije, sploh izpolnjevati ta pogoj za transnacionalno izobraževanje. Potem pa je tu še vedno nacionalna Agencija Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu, ki skladno z določilom zakona, ki je danes pred nami, bedi nad uresničevanjem teh načel, ko gre za prostor države Slovenije.

Tisti, ki bodo v danem primeru postavljeni pred morda celo bolj odgovorno odločitev kot do zdaj, so študenti sami. Imeli bodo več možnosti, jaz upam, da jih bodo znali izkoristiti. To pomeni na nek način tudi to, da bodo morali zbrati več informacij, in tukaj trdim, da bo morala država storiti tudi korak proti njim pa tudi visokošolski zavodi sami, univerze same, da jim ponudijo tiste dodatne informacije, da se bodo znali odločiti, kaj je v njihovem dejanskem interesu, kako poiskati tiste rešitve, tiste programe, tiste profesorje, tiste institucije, ki jim bodo optimalno omogočile razviti njihove lastne potencialne. Vsak od njih, vsak študent, vsak naš državljan, vsaka državljanka je unikatna, ima neke kvalitete, gre za to, da bi vsaka od teh institucij morala storiti vse, da ji pomaga ali mu pomaga poiskati tiste lastnosti, ki ga delajo boljšega, bolj uspešnega v prostoru države Slovenije, v prostoru Evropske unije in prostoru globalizacije, se pravi sveta kot celote.

Na tem trgu se danes tekmuje in zaradi tega je treba biti odprt, zaradi tega se ni mogoče kar zapreti in reči, tri univerze so za Slovenijo dovolj in ne potrebujemo nobene konkurence več. Tak pristop je v temelju zgrešen, je pa tudi neevropski. Če bi pristali na tak pristop, ki ste ga žal marsikateri tudi danes zagovarjali tukaj, potem bi bili zelo hitro, ne samo opozorjeni, opozorilo smo že prejeli s strani Evropske unije, ampak bi bili tudi kaznovani, kar je zadnji korak. Potem bi dnevno plačevali za en avto srednjega razreda denarja odškodnine zaradi nespoštovanja odločitev mednarodne skupnosti, ki ji pač pripadamo kot njen enakopraven člen.

Prepričan sem, da bi v tem primeru tisti, ki ste danes govorili, kako je treba biti previden, to pretehtati, še razpravljati – po možnosti par let –, bili prvi, ki bi vpili o osebni odgovornosti.

Za to rešitev, ki je pred nami, trdim, da je ustrezna. Je skladna z načeli Evropske unije, je dobra. Mogoče jo bo še izboljšati, če ima kdo kakšen predlog, bo zakon v drugi obravnavi, na odboru ga bomo imeli, pogledimo skupaj, če najdemo boljše rešitve. Zagotovo je naša naloga, celo trdim naša obveznost, da take rešitve poiščemo in vključimo v zakon. Če pa jih ni, potem pa lepo prosim, ne nasprotovati a

priori takemu zakonu kar tako, ker je to pač v interesu nekaterih posameznikov, ki so nekje tam na položajih, ker je treba gledati najprej interes študentov, treba je gledati interes tistih, ki jih to neposredno zadeva, in treba je gledati nacionalni interes. Nacionalni interes, ki pomeni odprtost v evropski in v svetovni prostor. Pa ne samo po pretoku znanja! Še enkrat poudarjam, tudi po tistem, kar je v tem trenutku – z vso odgovornostjo trdim – največji slovenski problem, da podjetništvo pri nas ni vrednota; da dosti ljudi, ko konča univerzo, razmišlja o tem, kako bo čim prej šel v penzijo, kot se je nekoč razmišljalo v socializmu, ne pa o tem, kako bo svoje znanje tržil, kako se bo uveljavil kot podjetnik, kako bo storil vse za sebe, za svojo družino; pridobil in dosegel največ in hkrati s tem obogatil tudi državo kot celoto. Kajti, vsak podjetnik, ki je uspešen in ostane v Sloveniji, pripomore k skupni blaginji, to se pozablja.

Prihaja do primerov, naj povem samo enega, je sicer iz osnovnošolskega in ne visokošolskega prostora, pa upam, da mi ne boste zamerili, če navedem ta primer, da so iz podjetniške zbornice naredili na osnovni šoli v mojem domačem mestu, da so se otroci spoznavali z načeli podjetništva, kot igro, ampak da so jih pripeljali do tega, da so naredili načrt, da so izdelke prodajali itd., in da je prišlo pri delu učiteljev do zgražanja, ali jih že zastrupljate s tem kapitalizmom! Dobro jutro, kje ljudje pa živite! To je modern svet, to so moderne vrednote, ki so zapisane v naši ustavi in te vrednote je treba spoštovati in se jih držati, ker ves svet tako deluje! Znotraj teh vrednot je treba biti kar najbolj uspešen, na pošten način, kajti tudi to se da. Na to se v Sloveniji dostikrat pozablja.

Še enkrat povem. Tisto, kar osebno vidim kot recept za to, da se k temu resno pristopi, je vprašanje konkurence. Zavračam vsak poskus, da se slovenski prostor na kateri koli način zapira – umetnost, zakonodajo ali na kateri koli drugi način – pred tujo konkurenco in pred domačo konkurenco. Država je pa ob tem dolžna skrbeti za to, da postavi okvir, tiste temeljne zahteve – in da za tem tudi dosledno stoji –, ki so pogoj za to, da se lahko deluje na področju visokega šolstva. To je pa drugo. Šele tisti, ki izpolnjujejo ta pogoj, lahko potem ustrezno sodelujejo v tej tekmi in šele tisti lahko pridobijo akreditacijo in izpolnijo vse ostale pogoje za svoje delo. Toliko, kar se tiče tega dela.

Naslednji problem, s katerim se srečujemo v okviru tega zakona, je sestava agencije. Mnogi ste oporekali pravici Vlade, da bo, ampak izključno na predlog stroke, ki je lepo razdelan v tem zakonu in, trdim, povsem skladen z evropskimi standardi, imenovala ustrezno sestavo. Ampak ob tem je zanimivo nekaj, kakšna logika je to. Vlada je po drugi stani, in resorni minister je odgovoren – tudi osebno, če želite, politično pa brez dvoma v celoti – za stanje na posameznem področju. In

kako je to zanimivo, da odgovornost naj bo v celoti na tem, ko pa gre za imenovanja, pa naj niti ne bi imel možnosti imenovati, čeprav gre itak na ekskluziven – v pravu se točno ve, kaj to pomeni – predlog tistih, ki jih to neposredno zadeva in je tudi tukaj dobro razdelan. Trdim, da je, ko gre za vprašanje konflikta interesov, boljši, bistveno boljši kot je bil dosedanj, kjer je imela rektorska konferenca preveliko moč in potem, veste, se dogaja nekaj, kar je bilo zanimivo tudi v teh razpravah, se načne vprašanje avtonomije. To je mogoče razdelati na dveh nivojih.

Precej razprav je bilo v tistem stilu, ki ga dostikrat čutiš tudi tako, ko se pogovarjaš s predstavniki visokošolskih institucij, da je zanje razumevanje za mnoge – nikakor ne za vse, da ne bi komur koli storili krivice, ampak žal za mnoge. Razumevanje avtonomije je približno tako. Ko gre za vprašanje javnega interesa in javnih sredstev, vi dajte denar, od tam naprej vas pa nima več kaj zanimati, kako ga mi trošimo pa kaj s tem delamo. To je pa naša avtonomija. Ja oprostite, to ni avtonomija! To je popolnoma napačno razumevanje. Tisti, ki daje denar, je tudi odgovoren za to, kako se ta denar troši. Avtonomija je avtonomija na področju znanosti, ko gre za vprašanje programov, ko gre za vprašanje odločanja o vsebini, bodisi raziskovalnih programov bodisi študijskih programov. Tam se začne in konča avtonomija univerze. Zaradi tega tudi težko razumem, zakaj se tako silno oporeka temu, da zdaj v zakonu ne bo več točno določeno število ur predavanj, ampak bo to prepuščeno rektorjem univerz. Saj to vendar večja avtonomnost visokošolskih institucij! Kakšna je ta logika? Če bi o tem odločil Državni zbor, mi danes tukaj, je to vse v redu, pa je to politika. Če bi o tem odločila Vlada, je to vse v redu. Ja, pa tudi to je politika, tako mimogrede. Ampak če pa o tem odločijo rektorji, to je pa narobe. Ja saj to je pa avtonomija, ljudje božji! Potem padate sami s seboj v nasprotje!

Zdaj, ko gre za vprašanje avtonomije na področju določanja števila ur, je seveda možnost na vsakem rektorju in odgovornost, če želite, ampak jaz imam občutek, da se nekateri zelo bojijo te odgovornosti, da se odloči o sorazmerju tega števila ur, bodisi v plus bodisi v minus, glede na dosedanje stanje in lahko vsak, skladno z željami in potrebami svoje visokošolske institucije, svoje univerze, to odredi sam. Bolj demokratičnega načina ni, je pa tukaj večja odgovornost, s tem se pa strinjam in očitno je odgovornost pri nekaterih problem.

Hotel sem še odgovoriti na nekatere – to pa že z malo humorja, ne zameriti –, ker je bilo na začetku zelo zanimivo poslušati naslednje izjave, zlasti iz vrst v prejšnjem mandatu največje vladne stranke, "kako si vlada podreja podsisteme", če citiram, ali pa uvodne besede znane predstavnice, "politika ni volila in ne voli rektorjev". Hja, veste, tukaj je pa malo nerodna situacija, če pogledamo realno stanje v Sloveniji. Bom izpustil imena in priimke, vsi so zelo dobri pa v redu ljudje, z nekaterimi se tudi

odlično razumem, ampak zato, da bomo videli situacijo. Pa najdeš na mestu rektorice ene univerze ženo bivšega predsednika ravno te iste stranke, ki je dajala take pripombe. Potem na čelu druge univerze najdeš bivšega ministra te iste stranke. Na čelu tretje univerze najdeš nekoga, ki je bil do nedavnega predsednik mestnega odbora ene druge stranke tranzicijske levice. To je potem zelo zanimivo! Če si vlada podreja podsisteme, me zanima, katera, ker očitno je bila zadnja, ki je to počela, prejšnja, to se pravi Pahorjeva vlada oziroma vlada pod vodstvom SD, ker zadnji tak primer je bil točno iz prejšnjega mandata, ostali so še nekoliko starejši.

To se pravi, da morda je imela gospa, ki je to rekla, prav. Politika res ne voli rektorja, ampak očitno je določena politika, to je politika tranzicijske levice, skozi vso preteklost zelo "vòlila" – po balkansko – rektorje in skrbela, da so na tista mesta prišli tisti, ki so ji bili blizu. "Vòliti" po balkansko pomeni ljubiti, da ne bo kakšnega napačnega razumevanja.

To se pravi, ko gre za vprašanje avtonomije, je treba biti realen, je treba vedeti, da je zelo nejasna meja v Sloveniji bila v preteklosti, meja med politiko in stroko. Že iz teh treh primerov, ki sem jih navedel, je to, upam, dovolj jasno. Lahko navedem še kakšnega, če želite, ampak mislim, da je dovolj.

Gre torej za vprašanje, kako omogočiti znanosti kot celoti, celotni akademski sferi, da po eni strani dejansko uveljavlja lastno avtonomijo, avtonomijo programov, avtonomijo raziskav, avtonomijo visokošolskega izobraževanja, avtonomijo, če želite, določenih akreditiranih visokošolskih programov. Tam se začne in konča avtonomija tega prostora. Ampak, ta avtonomija pa mora biti spoštovana in ta avtonomija mora biti spoštovana z vseh strani. Tudi s strani tistih, ki so najbolj poklicani za njeno izvajanje. Ta odgovor, ki je v tem zakonu, trdim, je v redu, je evropski. Spet dodajam tisto, kar sem rekel že prej, to govorim tudi kot predsednik odbora, ki pokriva področje šolstva, vključno z visokim šolstvom. Če ima kdo boljše rešitve in argumente zanjo, naj jo, prosim, prinese! Zakon bo šel naprej, bo v drugi obravnavi, ga bo mogoče amandmirati. Če pa nimamo boljše rešitve, če ne bomo našli konsenza o neki rešitvi, da je dejansko boljša, potem pa, prosim, ne ustavljajmo zakona, ki je nujen. Nujen je zaradi tega, ker gre za uresničevanje evropskih načel, ker gre za uresničevanje nečesa, o čemer smo že prejeli opomin s strani Evropske komisije, in ker gre za nekaj, kar je v očitnem interesu države, skupnosti kot celote in seveda študentk in študentov – tistih, ki jih to najbolj zadeva. Ti interesi so tisti, ki bi morali prevladati, ne pa interesi posameznikov, ki so v preteklosti zasedali posamezne funkcije.

Čisto za konec naj samo še enkrat poudarim tisto, s čimer sem končal tudi na začetku. Ta zakon je v bistvu majhna

sprememba, majhna sprememba, ki pomeni približevanje normativom, vrednotam Evropske unije, ki pomeni hkrati uresničevanje interesov skupnosti in uresničevanje interesov tistih, ki jih neposredno zadeva, to se pravi študentov. O rešitvah, ki so tukaj zajete, očitno, glede na dosedanje razprave ne bo mogoče doseči celotnega konsenza, kar osebno obžalujem. Mislim, da je področje visokega šolstva eno tistih, kjer bi veljalo čim bolj slediti načelom konsenza, podobno kot področje zunanje politike in še nekatera druga, za razvoj države najbolj ključna področja. Ampak, v danem primeru tega pač ni mogoče, očitno, doseči, ker so v ozadju tudi interesi; interesi posameznikov, interesi struktur, ki so legitimni. Tukaj ne oporekam, da ni legitimno, da nekdo, ki je pač prišel na neko funkcijo, se tam dobro počuti, dobro zasluži – na neki univerzi –, bo storil vse, da se znebi vsake konkurence. Najboljše se je tega znebiti a priori, da preprečiš sprejem zakona, ki bi odprl prostor za konkurenco. To je seveda legitimno.

Ampak oprostite, od politike, ki pa to dopušča, je pa to neodgovorno. Kajti, takšna politika je protirazvojna. Samo razvoj je tisto, razvoj znanja, razvoj, če želite, mladih, sposobnih ljudi in razvoj države kot celote je tisto, kar mora biti merilo v danem primeru, ob spoštovanju vseh ostalih vrednot, vključno z avtonomijo univerzitetne oziroma akademske sfere, o čemer sem že govoril. To so tiste vrednote, ki bi jim bilo treba slediti. Zaradi tega je ta zakon nujen, zaradi tega je ta zakon ne samo treba sprejeti, ampak treba ga je sprejeti čim prej! Tudi zato, da ne bi zaradi zapletov z akreditacijo prišlo do škodljivih posledic za posameznike, za študentke in študente, ki so v dobri veri šli iskati znanje na te fakultete oziroma univerze, ki so zdaj v težavah zaradi tega, ker pač neke stvari niso bile pravočasno izpeljane. Oni ne smejo biti žrtve tega postopka in zaradi njih je treba ta zakon sprejeti!

Po drugi strani ne morejo biti davkoplačevalke in davkoplačevalci žrtve predolgotrajnih postopkov, da bi plačevali kazni Evropski uniji, kajti to bi bila dejanska posledica, če bi nadalje zavlačevali s sprejetjem tega zakona. To se pravi, gre za vprašanje, kaj v danem trenutku najbolj odgovorno storiti. Najbolj odgovorno je v danem trenutku sprejeti ta zakon, mu omogočiti, da gre naprej, v naslednjo fazo postopka in potem iskati ustrezne rešitve, skladno z vrednotami in normativi Evropske unije, ki smo jim zavezani.

Tisto, s čimer sem, kot rečeno, končal uvodni del, pa želim podati še enkrat. Želim samo povedati, gospa Potrata, tisto, zaradi česar se vi tako radi nasmejete in zagotovo boste z veseljem prisluhnili še enkrat tem besedam. Da Slovenija potrebuje ne samo čim več izobraženih ljudi, ampak potrebuje ljudi, ki bodo svojo izobrazbo končali uspešno – danes vemo, da jih strašansko velik procent ne konča univerzitetnega izobraževanja –, to se pravi, da

bodo dejansko pridobili ustrezno izobrazbo in da bodo to izobrazbo kot podjetniki sposobni tudi tržiti na območju Slovenije, v evropskem prostoru in svetovnem prostoru. Uresničitev tega cilja pomeni uresničitev blaginje za celotno Slovenijo. In potem z uresnitvijo tega cilja, ki je dolgoročen, bomo šele upravičili svoje današnje ravnanje.

Do takrat pa smo dolžni storiti vsaj ta prvi korak – tudi vi, gospa Potrata!

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Vsem razpravljavcem se tudi v svojem imenu zahvaljujem za razpravo.

Glede na to, da čas, ki je bil določen za razpravo, še ni potekel, ugotavljam, da je še želja po razpravi – v skladu s prvim odstavkom 71. člena Poslovnika. Zaradi tega odpiram listo. Prosim, da se prijavite za razpravo v okviru preostalega časa.

Mag. Majda Potrata, prosim.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Na nekaj stvari bi vendar rada reagirala. Prva je pa ta, da je meni čisto vseeno, če mi mag. Grims marsikaj očita. Nedopustno se mi pa zdi, da jemlje integriteto profesorjem, ki so lahko senatorji v senatih fakultet in univerz, in jim pripisuje tisto, kar je politiki domače, zlasti eni politični opciji, medtem ko si pa v znanstvenem svetu reputacijo pridobivajo s habilitacijami in objavami.

In gospa, o kateri gospod Grims tako zelo rad govori, ni samo žena nekega politika, ampak vrhunska strokovnjakinja, ki je postala rektorica ravno zaradi svoje visoke strokovne usposobljenosti in občudovanja vredne znanstvene kariere. Toliko glede tega.

Zdaj pa k drugim rečem. Želela bi, da bi se v največji koalicijski stranki končno dogovorili, kaj hočejo z visokim šolstvom in s prihodnostjo slovenskega naroda. Ali si predstavljamo, da bomo uresničevali cilje Evropske unije, ali pa ne. Kajti slišati je bilo, da moramo zmanjšati število vpisov, da moramo imeti več kuharic, mizarjev, ne vem česa. Zdaj ne vem, kako se bodo v družinah odločali. Če imajo tri otroke, da bo eden študiral, drugi bo šel za kuharja in tretji za čevljarja – ali kaj? Jaz si ne znam razlagati. Vem pa, da ta vlada pravi, da se mora gospodarstvo samo reševati, ona je dolžna poskrbeti samo za odstranjevanje birokratskih ovir. In tu se začne problem: absorpcijske sposobnosti slovenskega gospodarstva in tega, koliko delovnih mest z dodano vrednostjo in zahtevano izobrazbo je sposobno ustvariti. Tu, žal, zgodba ni taka, da bi z njo lahko bili zadovoljni. To pa ni bolečina, odgovornost in dolžnost visokega šolstva, ampak drugih resorjev.

Hkrati pa še trdim, da če smo si zapisali, da želimo imeti do leta 2010 20 % visokošolsko izobražene populacije v aktivni dobi, bom rekla, je po zadnjem statističnem

podatku Statističnega urada zaenkrat to 17 %. Mi smo si pa zastavili do leta 2020 tudi, da bomo vpisali polovico generacije v terciarno izobraževanje.

Sedaj vam pa še nek drug podatek iz javne predstavitve povem. Predstavniki Slovenske ljudske stranke, spoštovani prof. dr. Umek, je menil, da bi smeli v letu vpisati 8 tisoč študentk in študentov. Ker imamo po resoluciji zelo odprto starost za vpis, ni več zamejenost s 26. letom, ampak se lahko to odpira tudi navzgor, vas vprašujem: Kdo bo tisti, ki bo tem določal, kdo se bo od populacije lahko vpisal in kdo ne?

In ko toliko govorimo o konkurenčnosti in internacionalizaciji slovenskega visokošolskega prostora. Ja, ali ste kdaj razmišljali o tem, kje bodo vse te silne institucije – 19,5 na milijon prebivalcev jih v Sloveniji imamo – pridobile študente? Kaj se bodo teple zanje ali kako?

Neka druga stvar me pa zelo skrbi in je nekateri očitno ne razumejo zaradi tega, ker je visokošolski prostor prostor znanosti, tudi prostor ustvarjanja novega znanja in novega vedenja. To je zvezano z nacionalno identiteto, nacionalna identiteta pa z jezikom. In tu se stvari ne morejo tako pretakati, kot se lahko pri trgovanju z blagom in s kakšnimi drugimi rečmi. Zelo težko čakam na nacionalni program za jezikovno politiko, kako bo ta opcija uresničila tisto, kar je v koalicijski pogodbi označila kot oviro v visokem šolstvu, in ta ovira je slovenski jezik.

Gospodu Meršolu se najlepše zahvaljujem za vse tisto, kar je v zvezi s tem povedal. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospod Grims, ni replike, ker je podaljšan preostanek časa, ni niti replike, niti ne bo mogoča ponovna prijava. Zaradi tega imata besedo samo še dva kolega.

Na vrsti je gospod Jožef Kavtičnik.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa. Spoštovani!

Ne bi se oglasil, pa me je spodbudil predsednik Odbora za izobraževanje. Poglejte, kar se tiče izgube akreditacije, bom prebral. V šestem odstavku 23. člena Zakona o visokem šolstvu je res določeno, da morajo visokošolski zavodi, za katere je preteklo več kot 7 let od dokončnosti strokovnega mnenja Sveta Republike Slovenije za visoko šolstvo, vložiti vlogo za podaljšanje akreditacije do 1. novembra 2010. Vendar pa je v sedmem odstavku tega člena še določeno, da ne glede na roke izvedbe postopka iz 51. člena zakona Agencija izvede postopke za podaljšanje akreditacije za visokošolske zavode iz prejšnjega odstavka, torej šestega odstavka, v skladu s svojim načrtom dela, vendar najkasneje do 31. decembra 2012. To se je pa zgodilo.

Vložene so bile te akreditacije do 28. 6. Postopek za podaljšanje akreditacije poteka po načrtu. Tako tukaj ni nobenega strahu.

Vsi smo govorili o tem, da ne oporekamo konkurenci izobraževanja na našem prostoru. Transnacionalno izobraževanje: ja, in to bi lahko zapisali, vendar bolj transparentno. To smo rekli in ministrstvo pozvali, da si vzame nekaj več časa in prisluhne vsem dobromislečim pripombam in vsem tem ljudem, ki so v javni razpravi tudi povedali.

Ministra sem vprašal, pa mi je sicer odgovoril, koliko pripomb, ki so jih dali ti eminentni strokovnjaki, je ali bo upoštevano pri nadaljnji spremembi tega zakona. Upam, da jih boste upoštevali in da boste verjeli, da ljudje, ki delajo v izobraževanju, hočejo izobraževanju dobro.

Poglejte, rekli smo samo nekaj majhnih sprememb je bilo potrebnih. Ja, samo ta bi lahko bila. Je pa približno tako, kot bi avto zaradi napake na pnevmatiki peljali na servis, potem pa mu pač popravimo še krmilni mehanizem, da avto pelje samo v desno. Hvala.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Srečko Meh.

SREČKO MEH (PS SD): Saj ta zakon je najbrž primerno tudi sprejeti, če napišete in nosite odgovornost, da potem ne bo več 30 tisoč fiktivno vpisanih, ampak da jih bo samo 60 tisoč končalo.

Neki cilji morajo biti, spreminjamo nekaj, kar je danes dalo dobre rezultate, z nečem, kar ne vemo, kaj bo, pri tem pa govorimo o tem, da je eden od vzrokov tudi zato, ker je 30 tisoč študentov fiktivno vpisanih. Oprostite, vzrok je nekje drugje!

Mislím, da s tem vnašamo v našo državo neenakopravnost, ker vsi ne bodo mogli študirati, po tem, kar so posamezniki razpravljali – o tem je gospa Majda Potrata, mislim, da že govorila, kdo od treh otrok se bo odločil za kuharico, kdo za ključavničarja, kdo pa za nadaljevanja študija. Na kakšen način bomo to naredili? Vsi morajo imeti enako pravico.

Tudi to, o čemer je gospod Grims govoril: avtonomija univerze naj bo popolnoma avtonomna, vlada ali država naj da denar, odloča pa ne. Se pravi, da gre prav za to, o čemer smo mi govorili; da gre za vpliv vlade in politike – ker vlada je politični organ –, vlade in politike, točno na avtonomnost univerze!

Recimo še to. Tisti, ki ste proti – mi nismo proti! Mi sprašujemo. Povejte, kakšni bodo rezultati, pa se s tem strinjamo – tega ne poveste! Dajmo pripombe. Mi smo povedali samo tisto, kar so rekli profesorji, sindikat, študentje in strokovnjaki na tem področju. To smo mi povedali in o tem smo danes tukaj govorili. Pa pravite, da vpijemo. Ne vpijemo, morda smo glasnejši, kot bi lahko bili – govorimo.

In še zadnje. Podla je tista, v katero sfero spadajo rektorji ali profesorji, ker po nepotrebnem zelo uglednim strokovnjakom dajemo morda slabšalne... Lahko vam naštejem, koliko rektorjev ene od univerz je članov SDS. Lahko vam povem, kaj dela ta gospod Rančević. Želite, da to povem, čigav je? Lahko vam povem, kaj dela Lesjak v kabinetu in kaj je Lesjak v resnici naredil – ustanovitelj mednarodne fakultete za družbene in poslovne funkcije v Celju!

Na vsem tem je potem popolnoma jasna smer in kurz, v katero gredo, recimo, ta trenutek spremembe, ki jih tudi tukaj predlagate. Zato se mi zdi, da bi lahko dosegli konsenz, če bi se poslušali in če bi, recimo, potem odgovarjali na tisto, kar nekako dobronamerno želimo tudi povedati.

In še, ker ravno govorim... Pa ne bom. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

S tem zaključujem razpravo. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali jutri, v četrtek, 25. oktobra v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

PREHAJAMO NA 18. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA SKLEPA O SOGLASJU K SPREMEMBAM IN DOPOLNITVAM PRAVILNIKA O POGOJIH, MERILIH IN POSTOPKU ZA RAZPOREDITEV SREDSTEV FUNDACIJE ZA FINANCIRANJE ŠPORTNIH ORGANIZACIJ V REPUBLIKI SLOVENIJI.

Fundacija za šport je v soglasje Državnemu zboru predložila besedilo sprememb in dopolnitev Pravilnika o pogojih, merilih in postopku za razporeditev sredstev Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.

Besedo sprememb in dopolnitev Pravilnika o pogojih, merilih in postopku za razporeditev sredstev Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji je obravnaval Odbor za izobraževanje, znanost, kulturo, šport in mladino kot matično delovno telo.

Besedo dajem predsedniku odbora mag. Branku Grimsu za dopolnilno predstavitev predloga sklepa.

Prosim.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani!

Vsem prav lep pozdrav še enkrat tudi v imenu Odbora za izobraževanje, znanost, kulturo, šport in mladino, ki je na svoji 11. nujni seji 3. oktobra 2012 obravnaval Spremembe in dopolnitve Pravilnikana o pogojih, merilih in postopkih za razporeditev sredstev Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki

Sloveniji, ki ga je na podlagi 11. člena Zakona o investicijskem preoblikovanju Loterije Slovenije in 24. člena Odloka o ustanovitvi Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji predložila Fundacija za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.

Tokrat smo obravnavali to materijo že drugič. Namreč, na prvi od dveh sej, posvečeni prav istemu pravilniku oziroma njegovim spremembah in dopolnitvam, je predlagatelj sporazumno potem pristal na to, da pravilnik dopolnijo in so v celoti tudi sledili razpravi in pripombam pravne službe Državnega zbora. Skratka, vsem tistim pripomb, ki jih je ZPS podala v svojem mnenju dne 12. septembra 2012.

Na osnovi tako usklajenega teksta je bil potem praktično dosežen popoln konsenz. Gre za vprašanje, ki ga je nujno hitro urediti. Gre za vprašanje slovenskega športa, njegovega financiranja, konkretnih športnikov in panog v celoti. Zaradi tega je odbor povsem soglasno s 16 glasovi za in nič proti sprejel sklep, s katerim predlaga Državnemu zboru, da da soglasje k Spremembam in dopolnitvam Pravilnika o pogojih, merilih in postopku za razporeditev sredstev Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji, in sicer k predlogu z dne 20. 9. 2012.

Predlog sklepa ste prejeli tudi v pisni obliki in predlagam, da ga danes sprejmemo.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospod Mihael Prevc v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

Prosim.

MIHAEL PREVC (PS SLS): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Šport je eno izmed redkih družbenih področij, ki združuje nezdružljivo, kar bi velikokrat potrebovali tudi v politiki. Še posebej to velja za nacionalni šport in športne dogodke, pri katerih posamezniki ali ekipe s ponosom zastopajo našo državo. Takrat smo vsi Slovenci, ne glede na naše težave ali osebna prepričanja, združeni, poenoteni in ponosni na naše športnike in države. Zato je dolgoročno in stabilno financiranje slovenskega športa, tako rekreativnega kot profesionalnega, izjemnega pomena za celotno slovensko družbo in vseh njenih članov od najmlajših do najstarejših.

Predlagane spremembe in dopolnitve Pravilnika o pogojih, merilih in postopku za razporeditev sredstev Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji sledijo tako priporočilom Računskega sodišča kot tudi izboljšanju pomanjkljivosti, ki so se pojavile pri izvajanju aktualnega pravilnika.

Pri oblikovanju predlaganih sprememb pravilnika so sodelovali vsi ključni športni

deležniki pri nas; od pristojnega ministrstva do Olimpijskega komiteja Slovenije, Združenja športnih zvez in Strokovnega sveta Republike Slovenije za šport, kar pomeni, da so spremembe pravilnika popolnoma sprejemljive za celotno strokovno javnost. Ključne spremembe se tako nanašajo na izboljšanje postopka vrednotenja programov in podrobnejšo določitev za dodeljevanje razpisanih sredstev, predvsem za programe športne dejavnosti, med katere na primer spada športna vzgoja otrok, mladine in študentov, ter spodbujanje športne rekreacije, programa gradnje športnih objektov, programa raziskovanja in razvoja v športu ter programe športnega založništva.

Pri financiranju dejavnosti neposrednih potreb vrhunskih športnikov se sredstva povečujejo s 3 % na 5 % vseh sredstev za športne dejavnosti, kar v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke pozdravljamo.

Tudi vrednotenje pomembnejših tekmovalnih rezultatov za športne panoge, ki imajo večja tekmovanja na dve leti, se spreminja v smeri, da se poleg osvojenih medalj upoštevajo še ostale višje uvrstitve.

Veseli nas tudi, da se na področju gradnje športnih objektov daje pomen tudi energetski in ekološki sanaciji objektov, saj se tovrstne investicije uvršča med prednostne programe.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke ocenjujemo, da so predlagane spremembe in dopolnitve Pravilnika o pogojih, merilih in postopku za razporeditev sredstev Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji dobra osnova za financiranje slovenskega športa, zato bomo predlagani predlog sklepa o soglasju k omenjenim spremembam tudi podprli. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospa Marjana Kotnik Poropat v imenu Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

Prosim.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS):
Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane poslanke in poslanci!

V kratkih besedah bom podala stališče Poslanske skupine DeSUS k Pravilniku o pogojih, merilih in postopku za razporeditev sredstev Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.

Računsko sodišče Republike Slovenija je letos junija Fundaciji za šport izreklo negativno mnenje. Revizija je namreč pokazala, da so bila loterijska sredstva v višini 2 milijonov in 400 tisoč evrov razdeljena netransparentno in subjektivno. Sodišče je še ugotovilo, da fundacija ni vnaprej opredelila finančnega vrednotenja programov, niti določila pravil in meril za razdeljevanje sredstev. Iz tega razloga je fundacija pripravila predlog sprememb in

dopolnitev Pravilnika o pogojih, merilih in postopku za razporeditev sredstev Fundacije za financiranje športnih organizacij, ki naj bi bil v skladu z ugotovitvami Računskega sodišča.

Kljub temu da je bilo besedilo sprememb in dopolnitev pravilnika fundacije usklajeno z Ministrstvom za izobraževanje, znanost, kulturo in šport ter Olimpijskim komitejem Slovenije, Združenjem športnih zvez ter obravnavano s strani Strokovnega sveta Republike Slovenije za šport, so bile nekatere predlagane rešitve premalo določno opredeljene oziroma pomanjkljivo obrazložene.

Fundacija za šport je pri popravkih besedila sledila pripombam, ki jih je dala Zakonodajno-pravna služba in danes imamo pred se boj pravilnik, h kateremu je dal soglasje tudi matični odbor, kar je predsednik tega odbora tudi povedal.

Poslanska skupina DeSUS bo tako usklajen pravilnik podprla. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat v imenu Poslanske skupine, Nova Slovenije.
Prosim.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod podpredsednik, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Bodimo ponosni ob trditvi, da smo Slovenci navdušeni športniki. Veliko ljudi, vedno več mladih, se ukvarja s športom ljubiteljsko, nekateri poklicno, praktično vsi pa smo navdušeni navijači naših športnih klubov, še posebej pa državnih reprezentanc in predstavnikov na velikih evropskih in svetovnih tekmovanjih.

V Novi Sloveniji ocenjujemo, da je ravno šport zelo pomemben dejavnik združevanja in enotnosti slovenskega naroda, športniki so izjemni ambasadorji Slovenije, kar je v teh časih, ko se vse preveč delimo, zelo pomembno in hvalevredno. Težava pri tem je, da vse športne panoge niso enako zanimive za kapital ali preprosteje rečeno za sponzorje in donatorje. Tukaj nastopi pomembna vloga Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.

Slabe ekonomske razmere v državi in širše se kažejo tudi v delovanju večine športnih organizacij. Sredstva fundacije so za številne slovenske krovnne športne organizacije zelo pomemben vir sredstev za financiranje njihovih programov, v nekaterih zvezah ta sredstva pomenijo njihova skoraj celotna sredstva.

Zaradi vsega navedenega in z željo, da bi sprejeti pravilnik kar najbolje zadovoljeval potrebe slovenskega športa, bomo poslanci Nove Slovenije predlog sprememb in dopolnitev pravilnika z veseljem podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospod Jožef Kavtičnik v imenu poslanske skupine Pozitivna Slovenija. Prosim.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Spoštovani!

Da je šport zdrav in koristen, ve vsak otrok. Tega se zavedamo seveda tudi mi, tukaj v Državnem zboru; da nas športniki dnevno, tedensko, mesečno osrečujejo in ime naše prelepe države ponesejo širom sveta, je tudi poznano. Vemo pa tudi, da država iz javnih sredstev namenja vedno manj sredstev. Vedno manj je sponzorskih in donatorskih sredstev za vrhunske športnike in vedno manj, kot sem dejal, je javnih sredstev za organizirano vadbo, prepotrebno organizirano vadbo najmlajših. Zato so toliko bolj dobrodošla sredstva, ki jih športu podeljuje Fundacija za financiranje športnih organizacij.

Spremembe in dopolnitve pravilnika o pogojih, merilih in postopkih za razporeditev sredstev fundacije, smo na odboru obravnavali dvakrat. Prvič smo zavrnili z enim razlogom, da je treba popraviti tisto, na kar je Zakonodajno-pravna služba opozorila. Potem smo dobili popravljen predlog, ki smo ga seveda soglasno sprejeli, kajti sledil je priporočilom strokovne in zainteresirane javnosti ter tudi nas, članov odbora.

Zato bomo v Pozitivni Sloveniji predlog podprli, kajti želimo si, da bi fundacija čim prej izdala javni razpis, da bodo lahko izvajalci športnih programov dobili težko pričakovana sredstva in s tem bodo lahko izpolnjevali tiste prepotrebne športne programe.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Mag. Branko Grims v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.
Prosim.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Še enkrat vsem prav lep pozdrav! Tokrat v imenu Slovenske demokratske stranke oziroma Poslanske skupine SDS.

Življenje je šport ali pa, življenje je tekma, sta stavka, ki ju v modernem svetu tolikokrat slišimo in izrečemo tudi sami; in ta dva stavka sta resnična. Danes zagotovo bolj kot kadar koli. Akt, ki je pred nami, pa se dotika športnikov in športa kot celote in slovenski šport je zagotovo nekaj, na kar smo vsi lahko upravičeno ponosni.

Velikokrat se niti ne zavedamo, da je tako, da nas ves svet danes – vse od osamosvojitve oziroma od zmage v vojni za Slovenijo – še najbolj prepozna po naših športnikih, ki so torej na nek način najboljši ambasadorji slovenske države. Njim ob bok bi postavil kvečjemu kakšnega podjetnika, ki se je v svetovnem merilu izpostavil do tega nivoja, da je na nek način pojem, kot je, recimo, gospod Akrapovič.

Kar se pa tiče športnikov, pa je ime Miro Cerar, ki ga omenjate, zagotovo eno od

njih. Pa ni edini! Daleč od tega, da bi bil edini in za Slovenijo...

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Besedo ima gospod Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS):... kakšna imena in kakšne ljudi imamo in kakšne so njihove kvalitete. Gre pa za to, morda na nek način podobno kot pri temi, ki smo jo prej obravnavali, da je tudi država dolžna vzpostaviti pogoje za to, da se te kvalitete uveljavijo v največji mogoči meri. Zagotovo je sprejem Pravilnika o pogojih, merilih in postopku za razporeditev sredstev Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji tisti akt, ki ga v tem trenutku slovenski šport zagotovo najbolj težko pričakuje. Od njega je namreč odvisno, komu in na kakšen način se bodo delila sredstva, zbrana na osnovi aktualne, to se pravi, veljavne zakonodaje.

Predlog je usklajen sedaj s pripombami Zakonodajno-pravne službe in o njem smo, za to smo sicer žrtvovali dve seji, na odboru dosegli popolno soglasje in je zagotovo vreden vse podpore, tako kot je vreden vse podpore slovenski šport.

V SDS kot posebno kvaliteto ocenjujemo, da je napisan tako, da še dodatno nagraduje najbolj uspešne, da jim namenja še več sredstev in torej omogoča nadaljnji razvoj kvalitete v slovenskem športu. Trdno sem prepričan, da izražam upanje vseh: čim več uspehov slovenskega športa v naslednjem letu in v naslednjih letih v celoti.

S tem izražamo polno podporo s strani Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke predloženemu pravilniku in bomo, seveda, z veseljem glasovali zanj.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospod Samo Bevk v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov, prosim.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani zbor!

Pred dobrim tednom dni je Računsko sodišče objavilo porevizijsko poročilo o popravljalnih ukrepih Fundacije za šport za odpravo nepravilnosti, ki so bile ugotovljene v reviziji poslovanja za leto 2010. Kot je znano, je imelo Računsko sodišče na delo Fundacije za šport številne pripombe in je zato izreklo negativno mnenje o njenem poslovanju, sredstva so se namreč razdeljevala brez jasnih kriterijev, v nasprotju z določili pogodb in odlokom o ustanovitvi ter tudi v primerih, ko prijavitelj ni dosegel zadostnega števila točk. Višina sporno razdeljenih sredstev je predstavljala okoli tretjino razdeljenega denarja v tistem letu. Računsko sodišče v porevizijskem poročilu sedaj ugotavlja, da so ukrepi fundacije za odpravo nepravilnosti zadovoljivi. Takšno

oceno opira zlasti na predlagana pravila, ki jih je fundacija predložila Državnemu zboru v sprejem.

S soglasjem k temu aktu bo torej Državni zbor pripomogel k odpravi nepravilnosti, ki jih je navedlo Računsko sodišče, nikakor pa se s pozitivnim mnenjem k pravilom ne zmanjšuje odgovornost tistih, ki bi morali zagotoviti skrbno razdeljevanje sredstev fundacije. Ironija je, da tisti, ki so leta 2007 zagovarjali profesionalizacijo funkcije poslovnega organa, ravno z argumentom povečanja odgovornosti glede na obseg sredstev, s katerimi razpolaga fundacija, danes te odgovornosti niso pripravljene prevzeti.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov še opozarjamo, da pravila sama po sebi ne bodo prispevala k preglednejšemu poslovanju fundacije, zlasti ne v okolju, kjer so ustvarjeni pogoji za politizacijo tega dela civilne družbe. Nastavki za politični vpliv so bili namreč vzpostavljeni z novelo Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije. Z njo je vladajoča koalicija med drugim zagotovila, da bo o kandidatih za članstvo v svetu fundacije opravljena dvakratna preverljivost politične ustreznosti: najprej v vladnem strokovnem svetu in nato še v vladajoči koaliciji v Državnem zboru.

Za zaključek naj poudarim, da smo v Poslanski skupini Socialnih demokratov zaskrbljeni nad dosedanjimi ravnanji vladajoče koalicije na področju športa, posebej nas skrbijo mnenja tistih, ki pravijo, da skuša Vlada Republike Slovenije na čelu s pristojnim ministrstvom poddržaviti slovenski šport. Športa športnikom ne moreš vrniti tako, da upravljanje z več kot 10-milijonskimi sredstvi preneseš iz politično neodvisne organizacije pod okrilje ministrstva, pristojnega za šport.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo spremembe in dopolnitve pravilnika podprli, saj jih razumemo kot prispevek k določitvi bolj jasnih pogojev in kriterijev za prejemanje sredstev, ki jih na razpisih razdeljuje fundacija. S tem bomo pripomogli tudi k uresničitvi napovedi na spletnih straneh Fundacije za šport, da bosta kmalu objavljena razpisa za sofinanciranje dejavnosti športnih organizacij in za gradnjo športnih objektov.

K športu pa bi dodal še šah. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Mag. Truda Pepelnik v imenu Poslanske skupine Državljske liste.

MAG. TRUDA PEPELNIK (PS DL): Hvala za besedo.

Fundacija za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji je o spremembah in dopolnitvah pravilnika opravila javno obravnavo, v kateri so sodelovali Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, Olimpijski komite Slovenije, Združenje

športnih zvez in Strokovni svet Republike Slovenije za šport. Predlagano besedilo se nanaša na določila, s katerimi se urejajo razmerja sofinanciranja področij letnega programa, pogoji za sofinanciranje izvajalcev, merila in dodelitev ter postopek razporeditve sredstev. V pravilniku so tudi nekatere vsebinske novosti s poudarkom na dograditvi postopkov vrednotenja programov in podrobnejše razčlenitve pravil in meril za razdeljevanje razpisnih sredstev. Predvsem gre za področje financiranja športnih dejavnosti, gradnjo športnih objektov, raziskovanje in razvoj športa ter založništvo v športu.

Glede na to, da je predlog sklepa o soglasju k spremembam in dopolnitvam pravilnika, ki ga je Državnemu zboru predložila fundacija, usklajen tudi z Zakonodajno-pravno službo, bo Poslanska skupina Državljske liste predlog podprla.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

S tem smo končali predstavitev stališč poslanskih skupin.

O predlogu sklepa bomo v skladu s časovnim potekom seje zбора odločali jutri, v četrtek, 25. oktobra 2012, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda in tudi 7. sejo Državnega zбора, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri.

In še eno obvestilo. Čez 15 minut, torej ob 16.10 se začne 16. nujna seja Odbora za zadeve Evropske unije v veliki dvorani na Tomšičevi. Prosim članice in člane, da se tega udeležimo. Hvala lepa.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 24. OKTOBRA 2012 OB 15.53 IN SE JE NADALJEVALA 25. OKTOBRA 2012 OB 9. URI.)

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT:
Spoštovane kolegice in kolegi!

Nadaljujemo 7. redno sejo. Današnje seje se ne morejo udeležiti naslednji kolegi: Borut Pahor, mag. Dejan Židan in Roman Jakič. Lepo pozdravljeni!

Prehajamo na **5. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O MEDNARODNI ZAŠČITI PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.**

Predlog je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem sedaj besedo državnemu sekretarju mag. Robertu Maroltu.

Prosim.

MAG. ROBERT MAROLT: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Namen predlagane novele Zakona o mednarodni zaščiti je njena dopolnitev s prenosom neobvezne določbe Direktive 2005/85/ ES, na podlagi katere bi se v nacionalni zakonodaji vzpostavila podlaga za ugotavljanje starosti mladoletnikov brez spremstva v primeru doma v dejansko starost. Razlogov za ukinitvev brezplačne pravne pomoči na prvi stopnji je več. Bistveni razlogi, na katerih temelji predlog omejitve brezplačne pravne pomoči in podpore svetovalcev za begunce v postopkih sodnega varstva na Upravnem sodišču in na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije v postopkih mednarodne zaščite, so predvsem obstoječi projekti, ki jih že sedaj izvajajo nevladne organizacije in so sofinancirane iz Evropskega sklada za begunce in proračuna Republike Slovenije. Pomembno je tudi dejstvo, da si želimo, da nevladne organizacije ostanejo prisotne v azilnem domu in da še naprej izvajajo pravno svetovanje in informiranje prosilcev, ki se je do sedaj izkazalo kot zelo kvalitetno in učinkovito oziroma bolj primerno kot pa še dodatno preko svetovalcev za begunce. Ne nazadnje pa je razlog za ta predlog tudi v javnofinančni situaciji v naši državi. Zakon o mednarodni zaščiti se spreminja in dopolnjuje tudi zaradi razjasnitve medresorskih pristojnosti pri izvajanju nekaterih določb in obstoječe zakonsko besedilo ustrezno redakcijsko popravlja. Z novelo zakona se uvaja možnost odreditve zdravniškega pregleda za določitev starosti mladoletnika brez spremstva. Predlog rešitve sledi določbam postopkovne direktive, ki v petem odstavku 17. člena določa postopek ugotovitve starosti mladoletnika brez spremstva. Ker se od leta 2010 občutno povečuje število prosilcev za mednarodno zaščito, ki trdijo, da so mladoletniki brez spremstva, ob tem pa ne posedujejo nikakršnih dokumentov, ki bi potrjevali njihovo starost, njihovo mladoletnost, se uvaja postopek določitve starosti mladoletnikov brez spremstva. S predlogom novele zakona se torej uvaja postopek ugotovitve starosti prosilcev, ki ob podaji zatrjujejo, da so mladoletniki brez spremstva, kar imajo uvedeno čisto vse druge države članice Evropske unije razen Slovenije in Grčije. Poudariti velja, da se bo postopek določitve starosti z zdravniškim pregledom odredil zgolj in izključno v primerih, ko obstaja dvom o dejanski starosti prosilca. Obenem poudarjamo, da se s tem predlogom ne določa konkretni način, konkretne metode določitve starosti, ampak se zgolj določa, da se opravi zdravniški pregled. S kakšno metodo in po kakšnih standardih bo starost določena, je stvar izvedenca in njegove etike, torej izključno na strokovnem nivoju, pri čemer morata za izvedbo postopka podati soglasje tako mladoletnik kot tudi njegov zakoniti zastopnik.

S sprejetima amandmajema na matičnem Odboru za notranje zadeve so vključena nekatera odprta vprašanja nevladnih

organizacij in prav tako nekatere pripombe Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora.

Spoštovane poslanke in spoštovani poslanci! Predlagamo, da sprejmete predmetno novelo Zakona o mednarodni zaščiti. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Predlog zakona je kot matično delovno telo obravnaval Odbor za notranje zadeve. Poročevalke oziroma predsednice gospe Maše Kociper, kot vidim, ni v dvorani, zato jo bomo preskočili.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Najprej ima besedo v imenu Poslanske skupine DeSUS gospod Ivan Hršak.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem!

Predstavil bom stališče Poslanske skupine DeSUS glede Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o mednarodni zaščiti. Otroci brez spremstva so ena najbolj ranljivih skupin v Evropi, saj so poleg tega, da so zapustili svojo matično državo, prikrajšani za pomoč, varstvo in zaščito s strani staršev ali drugih skrbnikov. Republika Slovenija je za večino otrok brez spremstva tranzitna država, ki jo zapustijo kmalu po prihodu in nadaljujejo svojo pot v države severne in zahodne Evrope. Razlogi, zakaj zapustijo svojo državo, so različni: zaradi velike revščine in pomanjkanja, nezmožnosti najti delo in se šolati, vojaških spopadov, preganjanja, življenjske ogroženosti in drugih razlogov.

Prihodi mladoletnikov brez spremstva iz tretjih držav niso začasen pojav, temveč dolgoročno značilnost migracijskih tokov v Evropski uniji. Lani je za mednarodno zaščito v Sloveniji zaprosilo 358 ljudi, v prvih 6 mesecih letošnjega leta pa že 104 ljudi. Že vse od sredine leta 2010 v Republiki Sloveniji beležimo povečano število prosilcev za mednarodno zaščito, ki trdijo, da so mladoletniki brez spremstva.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o mednarodni zaščiti uveljavlja mehanizem ugotavljanja dejanske starosti prosilcev za mednarodno zaščito, ki trdijo, da so mladoletni. V Poslanski skupini DeSUS menimo, da je predlagana rešitev dobra in primerna razmeram, saj pri veliki večini prosilcev obstaja dvom v njihovo dejansko starost, pri čemer pa je še posebej problematično dejstvo, da le redki posedujejo listinske dokaze, s katerimi bi lahko dokazali svoje osebne podatke. Poleg tega je Slovenija ena redkih držav članic Evropske unije, ki doslej niso poznale možnosti odredbe pregleda za določitev starosti mladoletnika brez spremstva v primeru dvoma v njegovo dejansko starost. Vzroki, zakaj odrasli trdijo, da so mlajši od 18 let, so očitni. Mladoletniki brez spremstva se namreč uvrščajo med ranljive kategorije oseb, ki jim je treba zagotoviti primeren sprejem, nego in obravnavo, dodeljen pa jim je tudi zakoniti

zastopnik. V praksi je to do sedaj pomenilo, da so se v nastanitvene prostore, namenjene mladoletnikom brez spremstva, nameščali tudi odrasli, s čimer je obstajala večja možnost škodljivega vpliva na razvoj in varnost tistih prosilcev, ki dejansko so mladoletniki brez spremstva, ter nevarnost trgovine z ljudmi. Ob tem ne gre prezreti tudi dejstva, da lahko mladoletnost prosilcev brez spremstva vpliva tudi na samo vsebinsko odločitev o prošnji za mednarodno zaščito.

Predlog zakona sicer ukinja pravico do brezplačne pravne pomoči in podpore svetovalca za begunce v postopku na prvi stopnji. Razlog za ukinitvev brezplačne pravne pomoči je tehten – javnofinančno stanje države, hkrati pa bo prosilec za mednarodno zaščito še naprej zagotovljena pravna pomoč nevladnih organizacij, ki so v azilnem domu vsakodnevno prisotne, zato verjamemo, da se njihov položaj s tem ne bo poslabšal.

V Poslanski skupini DeSUS bomo predlog zakona podprli. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: V imenu Poslanske skupine Nove Slovenije ima besedo gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala za besedo. Spoštovani!

Po konvenciji o statusu beguncev se šteje za begunca oseba, ki je zapustila ozemlje svoje matične države, se pravi države izvora, zaradi utemeljenega strahu, da je zaradi svoje rase, vere, narodnostne pripadnosti, pripadnosti določeni družbeni skupini ali določenem političnem prepričanju v resni nevarnosti in jo država izvora pri tem ne more ali noče zavarovati. Taka oseba potrebuje in si zasluži zaščito. Skladno s to konvencijo tem osebam nudi zaščito tudi Republika Slovenija z Zakonom o mednarodni zaščiti. Tem osebam so s tem zakonom zagotovljene številne pravice, kot so informacije, potrebne za lažjo vključitev v slovensko družbo, nastanitev v nastanitvenih centrih oziroma v azilnem domu, denarno nadomestilo za zasebno nastanitev, zdravstveno varstvo, tečaji slovenske jezika, programi pomoči pri integraciji, enkratna državna pomoč in še bi lahko naštevali.

Zakon o mednarodni zaščiti je do sedaj zagotavljal vsem prosilec tudi brezplačno pravno pomoč v celotnem postopku pridobivanja zaščite, torej že pri sami vložitvi prošnje za mednarodno zaščito, ki jo prosilec vložil ob prisotnosti ustreznega prevajalca oziroma tolmača. Slovenija v sedanjem času nima večjega priliva beguncev v primerjavi z 90. leti, ko je bila begunska problematika zelo pereča predvsem zaradi vojne v Bosni in Hercegovini. V zadnjih letih je bilo vloženih letno od 200 do 300 prošenj, medtem ko je ugodno rešenih prošenj komaj kakšnih 10 % ali celo manj. Večji del vloženih prošenj je bil torej zavrnjen, kljub temu da so prosilci imeli urejeno brezplačno pravno

pomoč tekom celega postopka. Oženje pravice do brezplačne pravne pomoči je tako logično, po drugi strani pa bodo te oblike pravne pomoči še vedno zagotovljene tistim prosilcem, ki so dejansko upravičeni do pridobitve statusa begunca oziroma osebe z mednarodno zaščito in bodo tak status uveljavljali v postopkih pred sodišči. Poudarjamo, da imajo pri obravnavi problematike beguncev veliko vlogo mednarodne organizacije, zlasti Visoki komisariat Združenih narodov za begunce in nevladne organizacije. V Sloveniji ima pomembno vlogo na tem področju begunske problematike Jezuitsko združenje za begunce. Ta organizacija zadnjih 10 let nudi pomoč vsem beguncem, ne glede na raso in veroizpoved, s posebnim poudarkom na pomoči posebej ranljivim skupinam – predvsem otrokom brez spremstva odraslih. Prav na omenjenem področju pa prihaja do zlorab. V zadnjih letih se je namreč podvojilo število prosilcev brez osebnih dokumentov in brez spremstva odraslih, ki trdijo, da so mladoletni, dejansko pa ni tako, saj se v postopkih večkrat izkaže, da so stari preko 30 let. Za ugotavljanje starosti prosilcev je zato potrebno sodelovanje izvedencev medicinske stroke. Naša zakonodaja te možnosti doslej ni imela urejene in je zato noveliranje zakona potrebno. Naloga zakonodajalca pa je, da uredi pravne podlage za preprečevanje tovrstnih zlorab na način, kot so take varovalke v sistem vgradile tudi ostale evropske države. Z noveliranjem tega zakona bomo še vedno ohranjali ustrezen nivo pravic beguncev z mednarodno zaščito v skladu z mednarodnimi konvencijami in evropskimi direktivami in omogočili, da bo zagotovljena pridobitev pravnega statusa begunca oziroma osebe z mednarodno zaščito tistim prosilcem, ki so do te pravice dejansko upravičeni.

Poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o mednarodni zaščiti podprli.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: V imenu Poslanske skupine Pozitivna Slovenija ima besedo gospa Tamara Vonta.

TAMARA VONTA (PS PS): Hvala lepa.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o mednarodni zaščiti je za Pozitivno Slovenijo sporen na treh točkah. Prvič. Uvedba podlage za ugotavljanje mladoletnosti brez spremstva. Drugič. Ukinitve brezplačne pravne pomoči in podpore svetovalcev za begunce v postopkih na prvi stopnji. In tretjič. Črtanje možnosti za vložitev prošnje za mednarodno zaščito na diplomatsko-konzularnih predstavništvi Slovenije v tretjih državah. Splošno rečeno, nasprotujemo predlogom, ki bodo najšibkejšim zmanjševali pravice, v eni točki pa celo s tem odpiramo široke možnosti zlorabe in kršitve osnovnih človekovih pravic. Posebej zaskrbljujoče je, ker predlagatelj

zakona na pristojnem odboru ni predstavil nobenega pravega argumenta za tako spremembo. Pri ukinitvi pravne pomoči na prvi stopnji naj bi bil eden od razlogov varčevanje. Vsaj tako je bilo prvotno obrazloženo. Izračuni, ki temeljijo na predpostavkah, da bi za pomoč zaprosilo 350 azilantov, seveda ne držijo, saj nam številke kažejo, da število azilantov iz leta v leto upada in da je ta številka pravzaprav fantomska. Na konkretno vprašanje, zakaj v resnici Vlada ukinja pomoč na prvi stopnji, pa smo dobili odgovor, da gre za vsebinski razlog. To nalogo naj bi namreč odlično opravljale nevladne organizacije, je pojasnila državna sekretarka. Takšnih vsebinskih razlogov ne moremo sprejeti, saj se nevladne organizacije potegujejo za sredstva v posameznih projektih, ko je projekta konec, pa... Zaskrbljujoče je tudi mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, ki jih je koalicija očitno namerno spregledala, če povzamem le nekaj opozoril. Nenehno spreminjanje zakonodaje glede brezplačne pravne pomoči, je sporno z vidika enakosti pred zakonom. En zakon je to uvedel, drugi vzel, tretji spet ne, novela jo je dala, zdaj pa jo spet ukinjamo, in to v izjemno kratkem času. To kaže, da pravzaprav ne obstajajo neki razumni razlogi za taka dejanja in tudi v odločbi Ustavnega sodišča je zapisano, da gre za pravno izjemno zahtevne in zapletene postopke, še posebej pri mladoletnikih. Gre za posebej občutljivo skupino in ranljivo skupino, ne le med prosilci, ampak seveda na sploh, in otrokom naša ustava zagotavlja posebno ustavno varnost in varstvo. Ne nazadnje so prosilci za azil praviloma slabo izobraženi ljudje, pravnih postopki pa, kot rečeno, zapleteni. Ob tem, da na drugi stopnji, kjer Vlada brezplačno pravno pomoč ohranja, nimajo več pravice predlagati novih dokazov in dejstev. Brezplačna pravna pomoč je zato še posebej smiselna na prvi stopnji. O zdravniških pregledih oseb, pri katerih obstaja sum, da ne gre za mladoletnike, čeprav trdijo drugače, je zadeva še posebej problematična. O tem bomo več govorili tudi v razpravi, že zdaj pa naj opozorim, da so naši pomisleki tako zdravstveni kot pravni. Ne vemo, s kakšnimi metodami naj bi zdravniki to ugotavljali. V nekaterih evropskih državah so zdravniki tako ugotavljanje celo zavrnili. Zavrnili so torej nalogo, da naj opravljajo tako imenovano ugotavljanje starosti. Ob tem so metode tudi nezanesljive. Pri invazivnih metodah, kot je denimo rentgen, pa mora oseba dati soglasje, ki pa ni veljavno, če preiskovanca prej ne obvestimo, kaj takšen pregled za njega pomeni in kakšne posledice lahko prinaša. Tovrstni pregledi posegajo v človekovo telesno in duševno celovitost, kar je spet ustavna kategorija. Predlagani členi zato niso primerno opredeljeni, na kar je opozoril tudi urad varuhinje človekovih pravic. Zato v Pozitivni Sloveniji predlagani zakon odločno zavračamo. Njegov namen, kot kaže in kot smo slišali na pristojnem odboru, ni jasen niti predlagalcem, zaobšel je

opozorila Zakonodajno-pravne službe, na nekaterih točkah pa se celo nevarno približuje temu, da bo povzročil posege z ustavo zagotovljenih pravic, in kar je najpomembneje, odreka pomoč najbolj ranljivim na stopnji, ki je zanje najpomembnejša. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: V imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke ima besedo gospod Ivan Pišek.

IVAN PIŠEK (PS SDS): Hvala, predsednik. Lep pozdrav vsem skupaj, državni sekretar, poslanke in poslanci!

Vlada je v Državni zbor podala predlog, da zaradi manj zahtevnih sprememb po hitrem postopku obravnava Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o mednarodni zaščiti. Namen predlaganega gradiva je dopolnitev zakona s prenosom neobvezne določbe Direktive 2005/85 za ugotavljanje starosti mladoletnikov brez spremstva v primeru dvoma v dejansko starost. Zaradi javnofinančne situacije se predlaga tudi ukinitvev brezplačne pravne pomoči in podpore svetovalcev za begunce v postopkih na prvi stopnji. Predlaga se tudi črtanje možnosti z vložitvev prošnje za mednarodno zaščito na diplomatsko-konzularnih predstavništvih Republike Slovenije v tretjih državah, s čimer se razbremenjuje pristojnost diplomatsko-konzularne mreže v tretjih državah. Poleg tega glede na izkušnje obstoječe določbe v praksi sploh ni možno izvajati. V predlogu sprememb za uvedbo postopkov ugotavljanja starosti za mladoletnike brez spremstva se uvaja ta sprememba zato, ker se od leta 2010 občutno povečuje število prosilcev za mednarodno zaščito, ki trdijo, da so mladoletniki brez spremstva, ob tem pa ne posedujejo nikakršnih dokumentov, ki bi potrjevali njihovo starost, zato se uvaja ta določitev starosti z zdravniškim pregledom.

Zakon v 15. členu mladoletnike brez spremstva uvršča med ranljive osebe s posebnimi potrebami, katerim je zagotovljena posebna nega, skrb in obravnava. Glede na garancije, ki jih imajo mladoletniki brez spremstva kot ranljiva kategorija oseb, položaj takega mladoletnika prinaša različne ugodnosti in dodatne obveznosti v primerjavi z obravnavo polnoletnih prosilcev za mednarodno zaščito. Glede na to, da v praksi v večini primerov obstaja dvom o dejanski starosti prosilca, saj ti prosilci že na prvi pogled delujejo starejši, kot sami zatrjujejo, se je do sedaj takšne prosilce ob odsotnosti ustreznih vzvodov za ugotavljanje dejanske starosti štelo za mladoletnike. S tem pa je bila največja škoda povzročena prav dejanskim mladoletnikom, saj so bili v nastanitvenih prostorih za mladoletnike brez spremstva tako nameščeni tudi odrasli, ki so zgolj zatrjevali, da so mladoletni.

Glede na navedeno je s tem, da se kot mladoletniki brez spremstva obravnavajo tudi

odrasli, ogroženo načele največje otrokove koristi. S predlogom se torej uvaja postopek ugotovitve starosti prosilcev, ki ob podaji vloge trdijo, da so mladoletniki brez spremstva. Poudariti pa velja, da se bo postopek določitve starosti z zdravniškim pregledom odredil zgolj v primerih, ko obstaja dvom o dejanski starosti. Zdravniški pregled za ugotovitev starosti domnevnega mladoletnika brez spremstva se lahko opravi le s privoljenjem mladoletnika in njegovega zakonitega zastopnika. Če bosta mladoletnik in njegov zakoniti zastopnik brez utemeljenih razlogov odklonila zdravniški pregled, se mladoletnik brez spremstva v nadaljnjem postopku obravnava kot polnoletna oseba. Kot utemeljeni razlogi za odklonitev zdravniškega pregleda se bodo šteli predvsem zdravstveni razlogi. Treba pa je izpostaviti tudi to, da se prošnja osebe, ki je prošnjo vložila kot mladoletnik brez spremstva in odklonila zdravniški pregled, ne sme zavrniti zgolj zaradi tega dejstva.

Ob predlogu spremembe za ukinitvev možnosti vložitve prošnje za mednarodno zaščito na diplomatsko-konzularnih predstavništvih v tretjih državah se predlaga črtanje možnosti za vložitvev prošnje na DKP-jih Republike Slovenije v tretjih državah, s čimer se razbremenjuje pristojnost diplomatsko-konzularne mreže. Poleg tega glede na izkušnje obstoječe določbe praktično niti ni mogoče izvajati že sedaj.

Možnost vložitve je izključno nacionalna praksa, ki nima podlage niti v drugih zakonodajnih aktih EU, zato je predlagatelj možnosti vložitve prošnje za mednarodno zaščito na DKP-jih preučil tudi primerjalno in je ugotovil, da te možnosti v svojih zakonodajah ne zagotavljajo na primer niti Nemčija, Finska, Velika Britanija in Češka. Švedska, recimo, jo ima, vendar so take prošnje avtomatsko zavrnjene.

Statistika kaže, da leta 2005 ni bilo nobene prošnje, nobenega takšnega postopka. Leta 2006 so bili sproženi štiri v Skopju, 2007 eden v Zagrebu, 2008 eden v Zagrebu, 2009 jih je bilo res sedem, 2010 nobeden, 2011 eden in tudi letos še nobeden. To tudi v praksi dokazuje, da po tovrstni pomoči ni povpraševanja in je izobraževanje zaposlenih na diplomatsko-konzularnih predstavništvih nepotreben strošek.

V Slovenski demokratski stranki bomo predlog spremembe zakona o mednarodni zaščiti potrdili.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: V imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov ima besedo mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani poslanke in poslanci!

Naj uvodoma povem, da poslanke in poslanci Socialnih demokratov k temu zakonu vlagamo dva amandmaja, žal samo k tistemu,

kar je bilo mogoče vložiti, se pravi, k zdravniškim pregledom, od sprejetja teh dveh amandmajev pa je tudi odvisno, kakšna bo naša končna odločitev, ki bo še toliko bolj negativna, se pravi nepodpora temu zakonu, kajti že prva odprava brezplačne pravne pomoči je za Socialne demokrate nesprejemljiva odločitev. Naj povem nekaj dejstev. Migracije so del sodobnega sveta. K sreči se nekateri za migracije lahko odločajo tako, da imajo vse pravne dokumente urejene in jih ne silijo v to razmere, nekateri pa se za migracije odločajo zaradi najrazličnejših nesprejemljivih življenjskih okoliščin. In ozaveščeni državljani in državljanke zagovarjamo tezo, da je tistim ljudem, ki so se ne po lastni krivdi znašli v nemogočih življenjskih razmerah, treba omogočiti čim lažjo pot za ureditev statusa. Zato smo doslej vedno zagovarjali take rešitve, ki so bile kdaj tudi drugačne od predlaganih s strani vlade, pa smo kot bodisi koalicijski ali opozicijski poslanci z amandmaji skušali doseči rešitev, ki gre v tej smeri, o kateri govorim. Pri tem se tudi ni mogoče opirati samo na slepo sledenje direktivam. Kaj ne slišimo v parlamentu tolikokrat, kako moramo biti suvereni, kako ne smemo slepo slediti? In danes odločamo o neobvezni določbi direktive, ki nalaga zdravniške preglede, če obstaja dvom o starosti osebe, ki se razglša za mladoletno, gre torej za neobvezno določbo direktive. Torej argument, če ima velika večina držav vpeljan tak instrument, mi pa ne, ne more biti sprejemljiv, ker vsaka država sama zase določa civilizacijske norme. Te pa so take v Evropski uniji, da kadar je stopnja varovanja človekovih pravic višja od minimalnega standarda, ki je s strani evropskih institucij predpisan, obvelja nacionalna zakonodaja. Nacionalna zakonodaja se spreminja samo v tistih primerih, kadar je pod minimalnim standardom. In na to bi vas rada opozorila, ko se odločamo, ali je že sprejeto v tem zakonu, da bomo ukinili brezplačno pravno pomoč na prvi stopnji.

Kaj lahko poslanke in poslanci naredimo, če hočemo, vam naj povem ob primeru spremembe novele zakona o mednarodni zaščiti iz leta 2010. Takrat je vlada tudi predlagala ukinitvev brezplačne pravne pomoči. In to lahko preverite iz stališča predstavnice Ministrstva za notranje zadeve, kako mi je odgovarjala na vprašanje, ko sem o pogostem spreminjanju mednarodne zaščite in z njo zvezane zakonodaje opozarjala in spomnila na stališče varuhinje človekovih pravic, da to povzroča zelo veliko vrzel v pravni varnosti, če ne spoštujemo neke stalnosti, trdnosti v pravnem redu. In je takrat opozorila na to, da smo poslanci spremenili z amandmajem. No, vam bom tukaj iz magnetograma prebrala samo tisti odstavek Kornelije Marzel, to je namestnica varuha človekovih pravic, ki pravi, "potem pomislek varuha človekovih pravic glede ureditve brezplačne pravne pomoči. Mi menimo, da vsekakor bi morala biti brezplačna pravna

pomoč za prosilce zagotovljena tudi na prvi stopnji. Mi smo v naši obrazložitvi navedli, da težišče postopka je ravno pred organi prve stopnje, gre za poseben upravni postopek, in menimo, da glede na znanje, na poznavanje tega postopka s strani javnih uslužbencev bi tu prosilci morali imeti zagotovljeno brezplačno pravno pomoč". Tako je menil tudi Visoki komisariat za begunce, ki nas je podpiral, in tudi nevladne organizacije. Socialni demokrati jih ne štejemo na leve in desne, ampak jih štejemo, da jih je treba upoštevati, ne glede na to, kakšne provenience so. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: V imenu Poslanske skupine Državljske liste ima besedo gospa Kristina Valenčič.

KRISTINA VALENČIČ (PS DL): Hvala za besedo. Spoštovani predsednik, predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Vsako minuto mora osem ljudi po svetu pustiti vse za seboj, da bi ubežali vojni, preganjanju in ustrahovanju. Mnogo beguncev se mora odločati med slabo in slabšo možnostjo. Slovenija je kot podpisnica Ženevske konvencije in članica Evropske unije dolžna nuditi mednarodno zaščito takim posameznikom. Po raziskavi Visokega komisariata Združenih narodov za begunce za Srednjo Evropo ima Slovenija bistveno manj prosilcev za azil kot katerakoli druga evropska država, pa tudi najnižji odstotek priznanih statusov begunca. Večina prosilcev za azil, ki iščejo varno zatočišče, prihaja iz Afganistana, Gruzije, Iraka, Pakistana, Srbije in Turčije. Slovenija takim osebam že zagotavlja učinkovit azilni sistem. Azilni sistem, ki hitro deluje in učinkovito, ki je pošten in omogoča, da je vsakemu prosilcu za azil, ki resnično potrebuje mednarodno zaščito, dodeljen status begunca. Tak sistem tudi preprečuje tistim, ki takšne zaščite ne potrebujejo, da bi od sistema imeli neko korist. Da je temu tako, je Slovenija pokazala že v času vojne v Bosni in Hercegovini, ko smo gostili tudi do 60 tisoč beguncev.

S predlaganimi spremembami novele Zakona o mednarodni zaščiti sledimo direktivi Evropske unije in v obstoječo zakonodajo vnašamo podlage za ugotavljanje starosti mladoletnikov brez spremstva v primeru dvoma v dejansko starost. Poleg tega vnašamo še nekatere druge spremembe, ki so se v praksi pokazale za potrebne.

Kot vprašljiva se kaže predlagana ukinitvev pravice do brezplačne pravne pomoči in podpore svetovalcev za begunce v postopkih na prvi stopnji. Prav na tem področju so v veliko pomoč državi nevladne organizacije, ki izvajajo številne programe pomoči. Med njimi je tudi pravno-informacijski center, ki nudi pravno svetovanje in informiranje iskalcem mednarodne zaščite in tudi osebam, ki jim je zaščita priznana. S svojo stalno pisarno je prisoten tudi v Azilnem domu v Ljubljani, v okviru posameznih projektov

pa tudi na meji in v Centru za tujce v Postojni. V okviru svojega delovanja prosilcem nudi pomoč in svetovanje pri prehajanju državne meje in tudi pri možnosti vložiti prošnje za zaščito oziroma do učinkovitega in poštenega upravnega postopka. Kar 80 % vseh koristnikov oziroma prosilcev koristi njihovo pravno pomoč in so z njo tudi zadovoljni. In ta pomoč tudi ostaja. Javni denar za te projekte je zagotovljen, kar je lahko razvidno tudi iz predloga proračuna za leto 2013, kjer je prav na postavki za mednarodno zaščito in integracijo Ministrstva za notranje zadeve načrtovanih več sredstev kot v preteklem letu. Nesmiselno je, da bi se tudi v prihodnje tovrstna pomoč financirala iz dveh vreč. V Državljanski listi se zavedamo, da nihče ni begunec po svoji volji, zato mora vsaka država tej najbolj ranljivi skupini oseb nuditi vso potrebno zaščito. Slovenija ima to področje že ustrezno zakonsko urejeno in preko svojih institucij zagotavlja iskalcem mednarodne zaščite visoko stopnjo pravne in socialne pomoči.

Prepričani smo, da predlagane spremembe ne bodo vplivale na učinkovitost postopka priznavanja mednarodne zaščite, zato bomo predlog zakona podprli.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: V imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke ima besedo gospa Jasmina Opec.

JASMINA OPEC (PS SLS): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem skupaj. Spoštovani!

Zaradi dogodkov na svetovnih prizoriščih smo priča vedno večjim migracijam ljudi, ki iščejo boljšo prihodnost izven meja svoje domovine. S povečanim številom prosilcev za mednarodno zaščito se srečujemo tudi na slovenskih tleh.

Konvencija o otrokovih pravicah določa, da je najvišja vrednota otrokova korist, ki jo morajo države zasledovati na svojem ozemlju, ne glede na to, od kod prihajajo otroci, in ne glede na to, čigavo državljanstvo imajo. In ravno spremembe zakona o mednarodni zaščiti so ta korak v to smer: zaščititi najšibkejše, ne glede na to, od kod prihajajo. Vse prepogosto se je namreč dogajalo, da so nekateri obstoječi sistem, ki ni vseboval varovalk za ugotavljanje dejanske starosti beguncev in je omogočal, da so odrasli, ki so trdili, da so mladoletniki, pa to niso bili, izkoriščali z namenom vzpostavitve stikov z otroki v azilnem domu in posledičnemu izkoriščanju otrok v razne nemoralne in kriminalne namene. V pravu pogosto postavljamo na tehtnico različne pravice. Tehtamo in razmišljamo, v katero smer je najbolj pravično in pošteno, da tehtnico prevesimo. Toda v primeru, ko so zraven otrokove koristi, tehtanja ni. V tem primeru včasih posežemo v določeno pravico, v katero sicer ne bi posegli, če ne bi šlo za vprašanje otrokove integritete.

V Slovenski ljudski stranki smo seznanjeni s pomisleki nevladnih organizacij

glede sprememb tega zakona, kljub temu pa menimo, da je treba sprejeti nekatere ukrepe, ki bodo preprečili izigravanje predpisov in onemogočili ustvarjanje novega kriminalnega prostora, predpisov, ki bodo hkrati obvarovali otroška življenja.

V demokratični državi, kot je Slovenija, ki spoštuje nevladne organizacije in z njimi sodeluje ter preko raznih mehanizmov omogoča njihov obstoj, je kot znamenje demokratičnosti in napredka tudi dejstvo, da je na področjih, kjer je nekoč obstajala zgolj in samo državna intervencija, sedaj dana možnost, da pri kreiranju družbe solidarnosti in prihodnosti sodelujejo tudi nevladne organizacije.

Tudi na področju svetovanja beguncem država odpira partnerski odnos z nevladnimi organizacijami pri obravnavi tega vprašanja in s prepustitvijo področja svetovanja in pomoči daje priznanje nevladnim organizacijam za njihovo strokovnost, angažiranost in človeški čut.

Naslednja sprememba, ki je odpirala razne pomisleke, je bila uvedba zdravniškega pregleda za določitev starosti. Poseg v človekovo telo zaradi ugotavljanja določenih dejstev v našem sistemu imamo. Na primer obvezni zdravniški pregled pred prvo zaposlitvijo, na podlagi katerega se določa sposobnost posameznika za delo. Tudi v tem primeru gre za določene posege, pri katerih opustitev zdravniškega pregleda pomeni izgubo možnosti za pridobitev določene pravice. To je pravice do dela. Vendar pa brez dvoma velja, da se vsakršni posegi v telo izvajajo le v skrajno nujnih primerih, ko ni druge metode, da mora biti pregled jasno vnaprej opisan pregledanemu in da se mora pri posegu v celoti spoštovati telesna in duševna celovitost.

Načelo otrokove koristi mora biti najvišje vodilo pri vsaki odločitvi, ki jo sprejemamo, ne glede na to, čigavi so otroci, in ne glede na to, od kod prihajajo. Zato bomo v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke novelo Zakona o mednarodni zaščiti podprli. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih. Imamo dva amandmaja. Razpravo bomo opravili na podlagi pregleda z dne 24. 10. 2012.

Najprej dajem v razpravo 6. člen in amandma Poslanske skupine Socialnih demokratov k 6. členu. Želi kdo razpravljati? Bom kar odprl prijavo. Prosim, če se prijavite k razpravi.

Besedo ima gospa Alenka Bikar.

ALENKA BIKAR (PS PS): Pozdravljeni!

Na Odboru za notranjo politiko, kjer smo se pogovarjali o Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o mednarodni zaščiti, so bile izpostavljene mogoče tri večje zadeve. Prvič, ukinitev

brezplačne pravne pomoči na prvi stopnji za begunce, potem uvedba postopka za ugotavljanje starosti mladoletnikov brez spremstva in pa črtanje možnosti vložitve prošnje za mednarodno zaščito na diplomatsko konzularnih predstavništvi Slovenije v tretjih državah. Vlada torej ugotavlja, da naj bi se število prosilcev za pomoč pri nas povečalo, predvsem tistih, ki trdijo, da so mladoletni, zato uvaja postopek, na podlagi katerega bo ugotavljala starost teh mladoletnikov. Kakšen naj bi bil ta postopek, sicer ni natančno določeno, torej bi bil nek zdravniški pregled. Obenem pa se tudi ukinja brezplačna pravna pomoč na prvi stopnji. Ne znam si torej predstavljati, kako naj bi te mladoletne osebe sploh vedele, kaj od njih pričakujemo, kaj želimo, kakšne so njihove možnosti oziroma kako se lahko zagovarjajo. Ta pravica je bila enkrat že ukinjena, prav tako v času Janševe vlade, pa je bila potem ponovno vzpostavljena, sedaj pa se ponovno ukinja. Zakaj je bila prvič ukinjena, nam ni znano. Razlogi takrat niso bili navedeni. Zakaj zdaj? Minister navaja, da je to nadstandard in da on nadstandarda ne bo podpiral. Kolegi poslanci iz koalicije so na odboru večkrat dejali, da je težka ekonomska situacija, da je treba paziti na vsak evro. Za koliko denarja pa pravzaprav gre? V Pozitivni Sloveniji smo na matičnem delovnem telesu vložili amandma, v katerem smo navedli, da ob predpostavki, da bi bilo takih prosilcev 350 na leto, bi ta znesek znašal 56 tisoč evrov. Potem nas je kolegica mag. gospa Potrata popravila in povedala, da gre še za bistveno manjši znesek, in sicer za približno 11 tisoč 200 evrov, kajti večina tega denarja gre iz evropskih sredstev. Se pravi 11 tisoč 200 evrov. Ali pa, če bi se mogoče kolega poslanec gospod Pukšič naslednje leto plemenito odpovedal še kakšnemu potovanju.

Predstavniki nevladnih organizacij tudi poudarjajo, da brezplačna pravna pomoč na prvi stopnji dejansko znižuje nadaljnje stroške na drugi stopnji in zvišuje kakovost. Toliko o denarju. Državna sekretarka gospa Brezigarjeva je na odboru govorila o vsebinskih razlogih, da naj bi nevladne organizacije to delo opravljale dobro, da je dobro obiskano, da projekt dobro poteka, da je kakovosten. Da, super. Vse to drži. Vendar, kaj se bo zgodilo, če bomo v tem varčevalnem duhu nadaljevali in bo zmanjkalo denarja za te projekte? Kaj pa potem? Tudi predstavnica Zakonodajno-pravne službe je jasno povedala, lahko jo tudi citiram: "Treba pa je povedati, da nekaj je zakonska pravica, ki ti res jamči, da boš to pravico dobil brez kakšnih dodatnih pogojev, in to kontinuirano. Nekaj drugega pa je pravica, ki jo uveljavljaš prek nevladnih organizacij" in tako naprej. S strani koalicije me torej ni prepričal noben argument, zakaj bi se morale te stvari spreminjati, zato tega zakona ne bom podprla. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Besedo ima gospa Tamara Vonta. Za njo gospod Srečko Meh.

TAMARA VONTA (PS PS): Hvala lepa za besedo.

Jaz raje vidim, da pride do zlorabe enega prosilca za azil te grozovite nadstandardne pravice, kot pa da pride do zlorabe s strani države. In moramo priznati, da imamo zdaj tukaj, če bo šlo to skozi, o čemer seveda ne dvomim, da bo šlo, da se bo to sivo polje nekoliko povečalo. Veliko govorimo o nadstandardih, ki jih ima naša država, še posebej na področju človekovih pravic, in nekako se jih koalicija kar malce sramuje. Jaz sem prepričana, da ko bo ta mandat vlade končan, testa nadstandardov ne bo več. Ostalo bo samo še sivo pogorišče povprečja. Jaz sem ponosna, da ima naša država nekaj reči, ki so nadstandardne, ki so boljše urejene kot v nekaterih drugih evropskih državah, in se mi zdi smiselno, da bi te reči ohranili. Še posebej zato, ker še enkrat poudarjam, jasno sem na odboru postavila vprašanje, kje konkretno so razlogi in kateri so tisti natančni konkretni razlogi, da se odločamo za spremembo te zakonodaje. Državna sekretarka nanje ni odgovorila. Še več. Je v bistvu odgovorila, ampak je vso odgovornost enostavno zvalila na nevladne organizacije, češ, one so krive, ker dobro delajo. Zato pa potem lahko mi znižujemo te standarde, ker naši nevladniki tako dobro delajo. Tisti isti nevladniki seveda, ki jim jemlje denar na vsakem možnem koraku.

Kar se tiče zdravniškega pregleda, bi želela poudariti eno zadevo. Ko sem bila še novinarka, smo neko noč skupaj s policisti, takrat moram reči, pa saj verjetno je še zdaj, je bilo to sodelovanje zelo dobro. Na enem nočnem kroženju ob meji smo iskali tiste, ki so takrat še preko potoka, tam, kjer se zdaj Feniks dela, pa to, tekli s Hrvaške na naš konec in podobno. In takrat se je zgodilo, da smo enkrat naleteli na eno gručo kitajskih prebežnikov. Moram reči, da je bilo to za mene eno najbolj pretresljivih doživetij. Ko so ti kitajski pribežniki zagledali policijske uniforme, so se samo ulegli in začeli jokati. Skratka, ko vidijo uniforme, po mojem imamo kakšne slabe izkušnje od tam, kjer bežijo, enostavno odpovedo na celo črti. Med njimi je bilo veliko ljudi, ki jim nikakor ne bi prisodila, da so stari kaj več kot petnajst, šestnajst let. Verjetno so bili. In ne znam si predstavljati, kako bodo ti ljudje šli skozi to sito, da rečem, teh pregledov. Prvo kot prvo je na podlagi telesnih značilnosti oziroma telesa kot takega, kar je tudi stroka povedala, včasih zelo težko določiti starost. Še posebej pri nekaterih skupinah. Drugo kot drugo, jaz mislim, da bodo tudi zdravniki pri nas nasprotovali, tako kot v Nemčiji, temu početju. Tretjič, nikjer ne piše, sicer je gospod državni sekretar to izpostavil kot prvo tega zakona, da ni navedena metoda. Jaz tega ne morem sprejeti. Metoda mora biti zelo jasno, če že govorimo o tem, zelo jasno

določena in ne more biti prepuščena posameznikovi presoji. Ne more in ne sme! Še posebej pa ne samo na račun telesnih značilnosti. To poudarjam. Bili so predlogi, da bi se ta pregled spremenil z nekim multidisciplinarnim pristopom. Da se ne ugotavlja starost samo na teh pregledih, ampak da so v to vključeni tudi drugi neodvisni strokovnjaki, psihologi, socialni delavci in podobno. Tako bi bilo recimo to mnenje, če že menite, da mora biti in da se na tej točki izgublja strašansko veliko davkoplačevalskega denarja, mogoče smiselno, da bi se poslužili vsaj česa takega. In to, naj rečem, je tudi stališče Sveta Evrope, Zveze evropskih ombudsmanov in Evropskega združenja pediatrov, ki celo pediatre pozivajo, naj ne izvajajo tovrstnih pregledov, ker je dokazano, še enkrat poudarjam, dokazano, to ni nekaj, kar bi jaz trdila, da so zelo nezanesljivi in rezultati lahko odstopajo tudi do nekaj let. Jaz mislim, da je to treba upoštevati.

Tako še enkrat poudarjam, da ni razlogov za sprejetje te novele. Enostavno ni razlogov, razen ta, da se je zanj odločila vlada. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Srečko Meh, izvolite.

SREČKO MEH (PS SD): Gospe in gospodje!

Smo na enem občutljivih območjih človekovih pravic in tega, kako naša država ravna z ljudmi. Seveda je mnogo državljanek in državljanov v izjemno težki situaciji. Danes govorimo o tistih ljudeh, ki niso imeli toliko sreče, da bi lahko v svoji domovini živeli in so bežali, da so si rešili svoje življenje. Govorim o mladostnikih. Jaz svojega stališča ta trenutek čisto osebno ne morem povedati, ker neposrednih izkušenj nimam. V družini pa imamo vnukinjo, ki dve leti dela z begunci in njene zgodbe so pretresljive. Ko ti mladostniki pridejo sem, ne znajo niti jezika, ne poznajo nič, so ubiti do kraja in takrat pridejo v mlin tistih, ki jih po službeni dolžnosti sprejemajo. Takrat običajno nimajo nobene druge pomoči kot pomoči civilnih organizacij, zato bi bilo treba civilne organizacije podpreti, pomagati, da bodo lahko ljudem, ki so sem prišli, pomagali tudi s pravno pomočjo in tako nekako naš nacionalni ponos tudi do teh ljudi, do nas samih, zaščitili. Vnukinja pravi, da bi bili ti zdravniški pregledi še en udarec do človeškega dostojanstva. Saj to ima prav.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Majda Potrata, izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, še enkrat. Spoštovani gospod državni sekretar!

Poslanska skupina Socialnih demokratov vlaga amandma, s katerim predlaga črtanje 44a. člena, ki ureja nekaj, kar je neobvezna sestavina direktive, določitev starosti

mladoletnika brez spremstva. Jaz sem se v tej dolgi parlamentarni praksi naučila, da lahko problem zajamemo z različnih zornih kotov in ali je za nas sprejemljiv ali ne, je odvisno od tega, iz katerega zornega kota stvar opazujemo. V evropski zakonodaji je pravica do združitve družine, pravica zaščite mladoletnih oseb tista, ki je neodtujljiva. Ne zanikam tega, da obstajajo tudi primeri poskusa zlorabe, navajanja napačnih podatkov, ampak za to so tam tisti, ki lahko ob ustrezni usposobljenosti in pomoči tudi predočijo prosilcu za mednarodno zaščito, kakšne so posledice, če navaja napačne podatke, in bo v postopku tudi njegova prošnja zavrnjena. Kolikor let spremljam številko tistih, ki dobijo ugodno rešeno svojo prošnjo za zaščito, se ta številka ne giblje v taki smeri, da bi to pomenilo neobvladljiv finančni zalogaj za državo, ki je tudi v krizi. Še enkrat bi rada opozorila na to, da moramo biti korektni, ko argumentiramo neke postopke samo skozi stanje javnih financ. Še na to stvar, o kateri je sedaj govoril moj poslanski kolega Srečko Meh, bi rada opozorila. Zaradi varčevalnih ukrepov so nevladne organizacije vse bolj prepuščene financiranju samo tistih programov, ki jih podpira Evropska unija, so iz evropskih sredstev sofinancirana. Večji delež tiste dejavnosti, ki so jo opravljale nevladne organizacije, pa bi bil del financiranja iz javnih sredstev, pa preprosto razpisov ni ali pa se ne ve, ali bodo te dejavnosti opravljene ali ne. Zakaj o tem govorim? Zaradi tega, ker vlada nima konsistentne politike. Nekatero družbene probleme in pomoči bo reševala v okviru redne dejavnosti ministrstev in služb. Mislim konkretno na vprašanja soočanja z nasiljem v družini. Druge bi želela prepustiti nevladnim organizacijam. In predlagana rešitev, ki je v tem členu, pravzaprav če je verjeti temu, beseda "zaupanje" je pa za to vlado zadnje čase tudi pri kadrovskih vprašanjih zelo pomembna, in če zaupam, da bo v resnici pregled multidisciplinaren, ker se ne govori samo o tem, da bo zdravniški, kje je pa zagotovilo, da bodo imele nevladne organizacije ustrezno finančno podporo, ker tu je multidisciplinaren postopek potreben. Kolikor časa se pa ukvarjam s problematiko mednarodne zaščite in dela nevladnih organizacij, je pa mogoče se tudi poučiti v magnetogramih, kako so tisti, ki so s strani vlade zagovarjali oženje mednarodne pomoči – v kateremkoli mandatu, da se razumemo – navadno to opravičevali vedno s pomanjkanjem strokovnjakov, tudi nevladnikov, ki bi lahko priskočili na pomoč. Od kod jih bomo sedaj kar naenkrat dobili? Ne bomo niti uradnikov izobraževali za te postopke, smo slišali, je škoda izobraževati, ker teh primerov ni veliko. Sedaj ne vem, ali jih je veliko ali jih ni veliko, ker po eni strani mednarodna zaščita predstavlja tak velik finančni problem, po drugi strani se pa ne splača izobraževati. Vrsta stvari je, ki me v obravnavi ljudi, ki nimajo sreče v življenju, moti. Se spomnim tistega, o čemer je kolegica Bikarjeva govorila, množice beguncev

iz nekdanjih delov skupne države. In smo takrat tudi koalicijske poslanke zahtevale drugačne rešitve, ko jih je vlada pod ministrstvom Rada Bohinca ustavila. In so mi tedanji opozicijski poslanci rekli: "Ja, kako, saj ste ve vendarle koalicijske poslanke, zakaj vlagate amandmaje proti svoji vladi?" Saj ne gre za to, ali si za vlado ali si proti vladi. To se ve, kako sem glasovala, ko se je o vladi odločalo. Gre za to, kako sprejemamo zakonodajo, ki je zvezana z ljudmi, s katerimi prihajamo v stik. In res da niso vsi državljanke in državljani Slovenije. Ampak mi živimo v tej državi tudi s takimi, ki so samo prebivalci in prebivalke te države, in so ravno tako potrebni človeške in dostojanstvene obravnave. Povedano je že bilo, zato sem sedaj šla v drugo smer, da na to nesprejemljivost zdravniškega pregleda opozarjajo varuhi človekovih pravic drugih evropskih držav, Svet Evrope, nevladne organizacije. Apeliram na poslanke in poslance, da podprejo ta amandma, ki napotuje k črtanju. Vlada naj se pa potruži, da stvari pripravi tako, da ne bo treba čez dve leti ali čez tri leta spet spreminjati zakona, ker bo zadeva premalo dorečena in se bo pri izvrševanju nekih določb pokazala težava. Tisti, ki se na stvari spoznajo, pravijo, da tako odprt člen, ki ne definira metod, ostaja lahko mrtva črka na papirju, ker bo z izvajanjem tega člena toliko nejasnosti in odprtosti, da ne bo pripeljal do možne rešitve. Zdaj reči, da kdo pri petintridesetih, tako kot v gradivu piše, trdi, da je otrok, ja, saj otroci smo, dokler imamo žive starše po tej logiki, pa ne mi tega šteti kot cinizem, ampak gre preprosto za to, da pri petintridesetih je pa verjetno že po nekih zunanjih metodah videti, da tista oseba ni stara toliko, koliko trdi.

Ne bom se kasneje več oglašala, samo še, enako zahtevamo tudi črtanje člena, ki je s tem povezan, posega pa za nazaj v že veljavne vpeljane postopke. To je pa po našem mnenju nedopustna rešitev. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Še en krog prijave bom odprl. Gospod Mirko Brulc ima besedo, za njim gospa Janja Klasinc.

MIRKO BRULC (PS SD): Lep pozdrav!

Poglejte, saj po vsem tem, kar je bilo rečemo, kolegica Vonta, Potrata, tukaj moj sosed, je težko še karkoli reči. Gre za občutljivo temo, podobno tisti, ko smo govorili o osebni asistenci. In sem prepričan, da tudi danes ne boste glasovali za to, da bi črtali ta 44. člen. Pa gre za majhen procent problemov. Ne bo hudič vzel državnega proračuna, tudi če kdo zlorabi zadevo, o kateri danes govorimo. Vloga nevladnih organizacij je res izjemna in jo je treba tu upoštevati maksimalno. Jaz samo upam, da sčasoma ne bomo prišli do tega, da bomo ustanovili en majhen Guantanamo, ki je sramota celemu človeštvu, še najbolj pa Združenim državam, ki nas stalno nekaj poučujejo.

Za konec, samo to vas prosim, poslanke in poslanci s pozicije, pojdite v Kino Dvor, oglejte si en prekrasen film Učitelj, begunec v Kanadi, pa boste videli potem, kako boste glasovali, če imate kaj srca v sebi. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospa Janja Klasinc, za njo gospod Jožef Jerovšek.

JANJA KLASINC (PS PS): Hvala, gospod predsednik.

Koligice in kolegi, v tem državnem zboru sem jaz verjetno edina poslanka, ki je od blizu se spoznala s to problematiko. Po zaslugi, mi je žal, da kolega Mateja ni v dvorani, po zaslugi našega kolega Mateja, ki je bil notranji minister, sem bila leta 2008 premeščena iz kabineta ministra v sektor za azil oziroma v azilni dom. Nisem opravljala, ker za to nisem usposobljena, upravnih postopkov, vendar sem se eno leto srečevala s temi tragičnimi zgodbami, ki so, verjemite mi, pretresljive. Še bolj pretresljivo pa je včasih, ko vidiš popolnoma hladno srce nekaterih posameznikov, ki so del tega upravnega postopka. Zato sem absolutna zagovornica obvezne plačane pravne pomoči za vse prosilce za mednarodno pomoč za azil. Kologica Vonta je danes že rekla, večina njih je neukih. Vendarle, povem vam, med njimi so tudi zelo izobraženi ljudje, pa ne morejo zaradi jezikovnih razlik, zaradi vsega ostalega biti kos zapletenemu pravnemu postopku. In najpomembnejši del tega celotnega upravnega postopka je prav na prvi stopnji. Na prvi stopnji se prvič sreča prosilec s podajanjem vseh argumentov in okoliščin, v katerih se je znašel, da je sploh prišel v našo državo in zaprosil za to pomoč. Na drugi strani ima profesionalno sumničave osebe, ki vedno upoštevajo, da je morda na drugi strani nekdo, ki izrablja možnost pridobivanja azila tudi zato, da bi prišel v Slovenijo kot ekonomski migrant. Tega je bilo po mojem mnenju preveč. Ne vem, kakšno je stanje zdaj. Lahko delam krivico, jaz sem se tudi pogovarjala s takratnimi kolegicami in kolegi, vendar veste, kaj bi bilo treba spremeniti na Ministrstvu za notranje zadeve? Vsi ljudje, ki se srečujejo s temi prosilci za azil, bi morali imeti ne samo pravno usposobljenost, ki jo pridobijo z izpitom za upravni postopek, ampak neko široko izobraženost, da poznajo tudi razmere v državah iz katerih ti prosilci prihajajo. Minister za notranje zadeve je v Bruslju v eni svojih izjav s to problematiko povedal, da prosilci prihajajo v zadnjih letih manj z zahodnega Balkana in Turčije, kot je bil to primer včasih, zdaj so prosilci predvsem iz Afganistana, Pakistana, Somalije in Sudana. Če je to res, in verjamem, da je res, potem je toliko pomembnejše, da imajo ti ljudje pravno pomoč, in to plačano pravno pomoč, že na začetku. Gospod državni sekretar je rekel, da to zelo dobro opravljajo nevladne organizacije. Z njim se popolnoma strinjam.

Vendar vam povem, kako to izgleda. Te nevladne organizacije, ne samo, kot je bilo

danes že omenjeno, da nimajo dovolj denarja za dolgotrajno trajanje teh projektov, ampak tudi ko jim tega denarja zmanjka, potem zapustijo azilni dom. Projekta je konec. In so celi meseci, ko ni tam nikogar, ki bi se s tem ukvarjal, država pa je dolžna prosilcu za azil priskrbeti to pomoč. In v tistih primerih, ko teh ljudi ni, je pa potem tukaj ta del plačane pravne pomoči.

Pojdimo k drugemu argumentu – sredstva. Če verjamemo Ministrstvu za notranje zadeve, da bi letos res prišlo 350 prosilcev, v kar jaz tudi dvomim, ampak če bi, in če bi res za to potrebovali 56 tisoč evrov, naj povem, da pravkar na policiji poteka nakup avtomobilov. 56 tisoč evrov je cena dveh patroljnih vozil s policijsko opremo, ki jih bo zdaj nabavila policija sedem. Poleg tega bo nabavila dve kombinirani vozili za prevoz oseb s policijsko opremo s štirikolesnim pogonom, tri osebna dostavna vozila za prevoz tovora s policijsko opremo, deset osebnih civilnih patroljnih vozil s policijsko opremo, deset osebnih specialnih patroljnih vozil. Vse skupaj bo stalo 590 tisoč 500 evrov. Ne govorim, da ta vozila niso potrebna. Nasprotno. Seveda, da so. Ampak, ali veste, kaj mene moti pri tej vladi, tudi pri kakšni drugi že prej me je, tudi naši? Tehnika je vedno pomembnejša od ljudi. Tega si enostavno ne moremo dovoliti. In če povežem problematiko teh plačanih pravnih svetovalcev tudi z zdravstvenimi pregledi. Poglejte, kako pomembno je, če se neka oseba, naj bo to mladoletna ali polnoletna, pa se sklicuje, da je mladoletna, sreča s tem, da mu v sektorju za azil ne verjamejo, da je mladoletna oseba. In kaj naj naredi potem, če nima plačane pravne pomoči pri tem, ki mu bo pomagala to dokazovati? Saj so seveda tudi socialni delavci in iz nevladnih organizacij, ampak ravno v teh primerih je. Poleg tega bi opozorila na vse, kar je bilo že danes rečeno. Poglejte, zdravniki v mnogih državah se temu upirajo. Zagovornik otrokovih pravic v Veliki Britaniji je ostro napadel Ministrstvo za notranje zadeve Velike Britanije, to sem prebrala v medijih, ki je želelo uvesti te preglede. Enako odklonilno mnenje imajo tudi pri instituciji slovenskega varuha za človekove pravice, kjer se zavzemajo tudi za otrokove pravice.

Če bi potem šli še na en segment, to pa je opozorilo, ki je bilo tudi že danes povedano, da se ta zakonodaja stalno spreminja. Ko se je ukinila ta pravica leta 2005, ko je bila tudi Janševa vlada na oblasti v Sloveniji, ni bilo javnofinančnih težav v tej državi. Nasprotno. Prav dobro nam je šlo. To se pravi, da ne gre za argumente stroška, gre za argumente pogleda na človekove pravice. In povem vam, če bi rekli, da je vodilo prejšnjo vlado in da vodi to vlado želja, da bi v Slovenijo prihajalo čim manj beguncev, imamo v podatkih Vlade oziroma Ministrstva za notranje zadeve, ki so navedeni v gradivu v obrazložitvah, za to dokaz. Leta 2008, ko sem bila jaz zaposlena v sektorju za azil, je bil delež odobrenih prošenj prosilcem za azil manjši od 1 %. In zdaj se bo zgodilo isto. Prvič

jih bo bistveno manj prihajalo, potem bo pa še manj odobrenih. Naj vam povem, da je takrat Evropska unija opozorila Slovenijo, da nekaj ni v redu na tem področju.

In še tretji del, s katerim naša stranka Pozitivna Slovenija ne soglaša, to pa je ukinitiv možnosti vložitve prošnje za mednarodno zaščito na diplomatsko-konzularnih predstavništvi. Jaz sem se s prosilci za mednarodno zaščito srečevala v času še trajajoče balkanske morije in takrat Slovenija ni imela diplomatsko-konzularnih predstavništev v Srbiji, v Bosni in Hercegovini, so pa množično oblegali diplomatsko-konzularna predstavništva drugih držav tedaj že Evropske unije. Ali razumete, da je bistveno lažje nekemu, ki je ogrožen v svoji državi zaradi kršenja človekovih pravic, zaradi političnega preganjanja poiskati varnost na diplomatsko-konzularnem predstavništvu neke tuje države tam, kjer živi, kot pa plačati trgovcem, ki prevažajo te nesrečne ljudi, tisoče in tisoče evrov, da pride do vstopa v Evropsko unijo.

Tukaj je cela vrsta razlogov, ki sem jih omenila in ki so jih omenili tudi ostali, predvsem kolegice, v današnji razpravi, ki nakazujejo, da je novela tega zakona popolnoma nepotrebna in da bo povzročila nove kršitve človekovih pravic. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Jožef Jerovšek. Za njim gospa Maša Kociper.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa, gospod predsednik. Kolegice in kolegi!

Res je, človekove pravice so vedno občutljiva tema, s tem se je mogoče strinjati, in jih je treba zelo pozorno obravnavati. Vendar moram reči, da je še veliko bolj nepravilno, da na občutljivi temi na nekritičen način nekateri nabirajo politične točke včasih tudi z igranjem in razkazovanjem plemenitosti. Glejte, jaz sem vesel, da bo Slovenija tudi po teh spremembah, če bodo sprejete, ostala čuteča država, država, ki čuti in pozna probleme ljudi, ki so se znašli v stiski. Zaradi tega pravzaprav ne podpiram teh amandmajev, ki so danes na mizi, kajti moramo biti realisti. Moramo se zavedati, da dostikrat tudi tisti, ki organizirajo prevoze teh nesrečnikov, začutijo, da je neka država postala mehak trebuh, kjer predpise izkoriščajo. Mi se s tem samo usklajujemo z direktivo Evropske unije, da ukinjamo nekatere pravice na prvi stopnji, vendar to zaradi javnofinančne situacije, v kateri se je znašla naša država. Zato ne morem pristati na argument, ki je bil v razpravi o nekaterih amandmajih Pozitivne Slovenije pri obravnavi na odboru, kjer so argumentirali, da ne priznavajo javnofinančne situacije, ki je v Sloveniji, in jo odklanjajo. To je pravzaprav parazitiranje na plemenitosti. In tudi danes sem poslušal nekatere argumente, s katerimi se ne morem strinjati oziroma se mi zdijo skoraj na nek način celo blatenje države. Omenjanje Slovenije oziroma, če sem pravilno razumel, kot gibanje v

smeri, da bomo tudi mi imeli Guantanamo, taborišča ali kaj na tem ozemlju, je v sklopu tega zakona in teh amandmajev nesprejemljivo. Prav tako moram reči, da protestiram proti takemu nizkotnemu tolmačenju...

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Jerovšek, zmenili smo se, da takih izrazov ne bomo uporabljali, "nizkotno", "podlo" in tako naprej, to črtamo iz besednjaka. Prosim.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Potem bom pa rekel neprimernemu tolmačenju, da je za stisko ljudi, ki se znajdejo pri nas, in da je za to, da moramo nekatere stvari uskladiti, pa tudi nekatere stvari zmanjšati, kriva naša diaspora v Argentini, obiski Slovencev, ki živijo v Argentini, kot je izzvenelo iz nastopa kolegice Bikarjeve. Domnevam, da gre nekaterim na živce, da že tretja generacija Slovencev v Argentini govori slovensko. Najbolj neprimeren primer se mi zdi igranje na nekatere vzgibe v slovenski družbi, ki sploh niso sprejemljivi. In na tem nivoju se iti klanje med poslanci je tudi neprimerno. In glejte, bilo je rečeno, da mi omejujemo pravice ljudi, ki so se ne po lastni krivdi znašli v nemogočih življenjskih razmerah. To je delno res. Seveda pa se moramo zavedati – in tudi poslanka, ki je o tem govorila, da je tudi pri nas ogromno ljudi, ki se niso po lastni krivdi znašli v nemogočih življenjskih razmerah. Takih ljudi je pri nas veliko. Žal veliko. In tudi naši ljudje so prisiljeni zapuščati lastno domovino. In zdaj, če pravite, da ne priznavate finančne situacije, kot ste jo zapisali, v tem kontekstu, potem pledirajte na tiste ljudi, ki so iz Slovenije poslali v davčne oaze in iz slovenskih bank milijarde denarja, naj tam v tistih davčnih oazah ustanovijo zbirne centre, naj postanejo samaritani in tam za slovenski denar nudijo...

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Jerovšek, ali vas prosim, če se držite vsebine amandmaja.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS):... pomoč takim ljudem, ki se niso po lastni krivdi znašli v nemogočih življenjskih razmerah. Določitev starosti mladoletnika brez spremstva je po mojem mnenju razumljiv ukrep. Po mojem ga pristojni organi ne bodo množično uporabljali, saj za nekatere ljudi je na prvi pogled jasno, da so mladoletniki. Ampak gre za preprečevanje zlorabe nekaterih pravic in zlorabe pa mislim, da moramo preprečevati in da smo se v tej državi v tej javnofinančni situaciji dolžni na vsakem koraku in na vsakem segmentu obnašati racionalno. Ni treba, da bi v situaciji, v kateri smo, ne izbrali manjšega zla, to se pravi, da bomo nekaj tega denarja, ki bi šel drugače za zlorabljanje naše države, namenili lastnim ljudem, tistim, ki so se znašli v stiski. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospa Maša Kociper, potem gospod Ivan Pišek.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Hvala lepa, gospod predsedujoči.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o mednarodni zaščiti je Odbor za notranjo politiko, ki mu predsedujem, sicer podprl, kljub temu da je izrazilo nasprotovanje tej rešitvi ne samo veliko poslancev in poslank opozicije, ampak tudi predstavniki nevladnih organizacij, predstavniki slovenske filantropije, predstavniki varuha človekovih pravic in celo predstavnik Državnega sveta je opozoril, da bi bilo treba v nadaljevanju zakona najti primernejše rešitve. Pri omenjenem zakonu gre spet za – kljub temu da gre za relativno majhen, lahko bi rekli v nekem oziru nepomemben zakon – veliko razočaranje opozicije nad tem, da tudi na nekih zelo majhnih točkah nismo sposobni prepričati koalicije, da bi prisluhnila našim argumentom.

V členu, o katerem govorimo, je predlagan nov 44. člen, ki ureja odreditev zdravniškega pregleda za določitev starosti mladoletnikov brez spremstva na podlagi neobvezne določbe direktive, pri čemer ukrep uvaja poseg v človekovo telesno in duševno celovitost, se pravi, da se dotika 35. člena naše ustave. Kadar gre za poseg v človekovo telesno in duševno celovitost, morajo biti standardi pravnega varstva najvišji. In tudi tukaj je osnovni problem ta, da povsem po nepotrebnem zmanjšujemo zagotovljeni pravni standard, ki je bil v tej državi priznan, in to priznan z zakonom, ki je bil spremenjen šele eno leto oziroma manj kot leto nazaj.

Če gre pri tem, ali se odločimo za uporabo neobveznih določil direktive, za politično odločitev vlade, je pa vendar odločitev vlade o tem, da tem ljudem onemogoči uporabo brezplačne pravne pomoči na prvi stopnji, res povsem nepotrebna. Če kdaj, potem morajo pri takih posegih v človekovo dostojanstvo in integriteto, ljudje imeti možnost podučiti o tem, kakšne so njihove pravne možnosti in kakšni so lahko njihovi nadaljnji pravni ukrepi – ne samo v zvezi s tem ukrepom, ampak tudi nadalje. Tudi Zakonodajno-pravna služba omenja v svojem mnenju, da gre pri teh postopkih z azilanti za dejansko in pravno izjemno zahtevne postopke. Če ljudem ni omogočeno pravno varstvo oziroma brezplačna pravna pomoč na prvi stopnji, je običajno to pravno varstvo in brezplačna pravna pomoč na drugi stopnji povsem odveč, kajti do tam niti ne pride. Zato se nam zdi, da je zaradi piškavih, oprostite, ampak za državo je to res piškavih 11 tisoč evrov, se odpovedati brezplačni pravni pomoči na prvi stopnji, res povsem nepotrebno. Še posebej, če omenimo, da ta ukrep zadeva tudi mladoletne osebe, se pavi osebe, mlajše od 18 let, ki so se na ozemlju Republike Slovenije znašli brez spremstva staršev ali zakonitih zastopnikov. Ne samo ustava Republike Slovenije, ampak tudi mednarodne konvencije otrokom nudijo najvišji nivo zaščite in najvišji nivo pravnega varstva ter

pravijo, da je v teh primerih vedno treba iskati največjo otrokovo korist.

Zato je v situaciji, ko je tako Zakonodajno-pravna služba, bom kar prebrala, kaj so napisali, opozorila naslednje: "Glede na navedeno je po naši oceni vsako zmanjševanje obsega pravic mladoletnikov brez spremstva lahko sporno z vidika ustavnega in konvencijskega načela največje otrokove koristi tudi zato, ker je proračunski prihranek s tega naslova, glede te kategorije prosilcev, ki v predlogu sicer ni ovrednoten, zanemarljiv". Kot smo lahko ugotovili, znaša 11 tisoč evrov. Smiselno je tudi pomislek, na katerega sta opozorili kolegici Bikar in Klasinc iz naše poslanske skupine. Trenutno neki nivo varstva zagotavljajo te raznorazne nevladne organizacije na podlagi projektov. Vendar varovanja na podlagi projektov nikakor ne moremo primerjati z varovanjem na podlagi zakona, kajti v vsesplošnem varčevanju, v vsesplošni varčevalni ihti, ki je zajela to državo, je res možno, da se bodo ti projekti zmanjševali, če ne ukinjali. In če potem ni zagotovljeno zakonsko varstvo, so ti ljudje lahko res zelo, zelo oškodovani.

Tako da tudi z moje strani še enkrat apel spoštovanim kolegom iz koalicije, da premislijo, ali je za tak prihranek, za 11 tisoč evrov res vredno zmanjšati pridobljeni nivo pravnega varstva. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Ivan Pišek, potem gospod Rihard Braniselj.

IVAN PIŠEK (PS SDS): Hvala lepa, predsednik.

Rečeno je bilo, da število beguncev upada. Uradni podatki govorijo drugače, da je porast prosilcev iz leta 2010 na 2011 45 %. Med temi je mladoletnikov brez spremstva oziroma v obdobju od leta 2008, ko jih je bilo 7 %, je naraslo v letu 2011 na 17 % mladoletnikov, ki prosijo oziroma se izdajajo za mladoletne brez spremstva. Ti podatki, ki jih imam jaz, govorijo zase.

Zdravniški pregledi. Jaz verjamem, ker ni določeno, kakšen zdravniški pregled naj bo, bo ta še toliko bolj specifičen in pravilen in usmerjen v določenega prosilca, da bodo zdravniki znali bolje oceniti kot pa mi tukaj, kakšen pregled bodo predpisali temu mladoletniku, da mu ne bo škodil. Poleg tega pa mislim, da so pregledi tudi v interesu prosilcev. Če pridejo iz ene države, kjer nimajo zagotovljenih osnovnih standardov, verjetno tudi nimajo nekega zdravstva, in tukaj, če bodo pregledani vsaj delno, bodo imeli najbrž neko določeno zaščito tudi zase.

Govori se o raznih zneskih. Kolegica Kociprova je govorila o 11 tisoč evrih. Ne vem, mogoče je to za koga mali znesek, ampak dejstvo je, da mi ne govorimo o teh vzorčnih 350 primerih za 11 tisoč evrov, ampak je 15 tisoč evrov že zdaj strošek države, ki ga sofinancira nevladnim organizacijam, teh 25 % za projekte.

To pomeni, da bo to plus 56 tisoč evrov, ki se zdaj plačujejo za te projekte. Zakaj bi to plačevali? Zakaj bi to potrebovali? Zakaj potrebujemo dve isti zadevi? Ministrstvo pa tam uradnike, ki so splošno izobraženi o teh zadevah in poznajo situacijo ali pa ne, na drugi strani pa nevladne organizacije, ki se s tem verjetno bavijo tudi profesionalno. Verjamem, da vnučinja gospoda Meha to delo, če ga opravlja profesionalno, opravlja boljše kot nek uradnik na ministrstvu. In verjamem, da bo ona boljše znala svetovati temu prosilcu, kako se naj obnaša, kakšne vloge mora dati, kakšne pogoje mora izpolnjevati, glede na to, da ima poleg tega zagotovljenega tudi prevajalca in v vsakem primeru verjetno razume, kaj se mu nalagala in kaj se mu govori.

Spreminjanje zakonodaje. Strinjamo se, da je verjetno res vsako leto težko na novo določati neke pogoje. Ampak kdo je šel v spreminjanje? Pred dvema letoma ste šli vi, takratna vlada v spreminjanje zakonodaje, podeljevanje nekih pravic, ki so mogoče nadstandard, pa so zaželeni. Ampak v situaciji, v kakršni smo bili že pred dvema letoma, to ne gre. Marsikatera evropska država ni podelila takih pravic, pa so bili pred dvema letoma v boljši ekonomski situaciji, kot smo bili mi takrat, na račun nekoga drugega. In zdaj se strinjamo, da je težko te pravice vzeti. Ampak pogledajte, šest evropskih držav razmišlja o uvedbi vizumov za prosilce iz balkanskih držav, ker se povečuje ta migracijska populacija. In gredo tudi boljše države od nas, bolj bogate, z manj svojimi problemi v nasprotno, kot bi vi želeli, da smo mi. Tragične zgodbe, kot je rekla kolegica, verjamem, vsaka zase sigurno je. In vsaka tragična zgodba se bo reševala individualno ravno pri teh nevladnih organizacijah. Naša naloga tukaj v parlamentu pa je, da rešujemo naše tragične zgodbe. Koliko imamo mi državljanov, ki jim je 56 tisoč ali pa 70 tisoč evrov nepredstavljen znesek, ki nimajo take zdravniške oskrbe, kot bi jo želeli oziroma potrebovali, nimajo osnove za življenje, nimajo ničesar pravzaprav. Ti begunci, ki pridejo sem in tisti, ko so upravičeni, pa bodo dobili stanovanje, bodo dobili hrano in bodo dobili tudi zdravstveno oskrbo.

Jaz ne podpiram tega amandmaja.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Rihard Braniselj. Replika gospod Srečko Meh, potem pa ima besedo gospod Braniselj.

SREČKO MEH (PS SD): Gre za nerazumevanje tega, kar sem jaz poskušal povedati. Zdaj je večina beguncev s tistih področij, ki so zelo oddaljena od nas, to se pravi iz Afganistana, Pakistana in ostalih držav. Ne razumejo nobenega jezika razen svojega. In gre za to, da ti resnično potrebujejo pomoč, pravno pomoč in prevajalsko pomoč, ki je nimajo in jo dobijo lahko samo preko civilnih združenj. Za to gre in tem je treba pomagati. Zato ti ljudje, ki so tukaj,

ki smo jim dolžni pomagati, da ohranimo to, in oprostite, ti begunci so v sobi, kjer bi lahko eden stanoval, pa jih je 20, 15, 25. Pogoji so neprimerljivi, nečloveški so za državo, ki se ponša s civilizacijskimi normami.

To sem želel povedati takrat in civilna združenja oziroma nevladne organizacije so zlata vredne, nimajo pa denarja in so prepuščene sebi in so pogosto tudi brez drugih pripomočkov.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Replika še mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): To, kar je Vlada kot strošek navedla, 56 tisoč evrov letno, sredstva za zastopanje na prvi stopnji zagotavlja Evropski begunski sklad, in sicer v višini 80 % in le 20 % proračun Republike Slovenije. To pa znese 11 tisoč 200 evrov. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Rihard Braniselj ima razpravo.

RIHARD BRANISELJ (PS DL): Hvala predsednik.

Če danes sprejmemo to novelo zakon in če zavrnejo oba amandmaja, ki jih je vložila Socialna demokracija, trdim, da v ničemer ne posegamo v zagotovitev temeljnih pravic in svoboščin te marginalne skupine, o kateri danes govorimo. To so pa azilanti, begunci. V ničemer ne posegamo v določila ženevske konvencije, dublinske konvencije in pa direktiv, ki smo jih dolžni spoštovati. Javni interes skrbi te države za to marginalno skupino je ravno v tem, spoštovanju določil mednarodnega prava in temeljnih človekovih pravic in svoboščin. Moje mnenje je, da tukaj ni kršeno ničesar. Financiranje iz dveh naslovov je sicer dobrodošlo v nekih drugih razmerah. Financiranje gre iz istega proračuna in povsem dovolj je, da je to zagotovljeno s strani tistega dela, ki ga izvajajo nevladne organizacije, ki dobivajo denar iz tega proračuna.

Še mogoče očitke, ki je bil danes dan in je letel na zaposlene v Policiji in v begunskih centrih. Gre za ljudi, ki so usposobljeni in ne gre za neke brezčutne, hladne ljudi. Gre za psihologe, gre za zdravnike, policiste, ki vodijo zahtevne postopke. To je res. Res je tudi to, da so ti postopki zahtevni. Niso pa zahtevne vloge, da se ta postopek začne. In tudi ta strošek, ki pada na državo, se nanaša na strošek odločanja na prvi stopnji, na drugi stopnji in odločanja tudi na stopnji, ki se mu reče upravni spor. Tudi to niso neki zanemarljivi stroški, ki jih ta država ne bi nosila.

In mogoče še nekaj. Nobene potrebe ni, da dajemo znak, da smo pretirano azilantsko prijazna družba, kajti s tem potegnemo ne samo določen krog tistih beguncev in azilantov, ki si želijo urediti status in ki rešujejo življenjske situacije. S tem potegnemo na našo državo tudi celo vrsto, celo begunsko industrijo, ki je v

ozadju, in se ji reče organizirani kriminal. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Replika, gospa Janja Klasinc.

JANJA KLASINC (PS PS): Hvala, gospod predsednik.

Vsekakor ne bi rada, če je kdo razumel, da je moja razprava pomenila napad na vse zaposlene v Policiji ali v Sektorju za azil ali kakor koli. Jaz sem rekla, da se srečujemo tudi s takšnimi primeri in sem povedala, da je bila tudi to moja izkušnja. Večina je korektnih uslužbencev.

Jaz sem opozorila na eno zadevo, kolega Braniselj, ki mislim, da bi koristila dejansko ministrstvu, gre za dodatna usposabljanja o situacijah v državah, od koder ljudje prihajajo, ker to pomeni večkrat pri upravnem postopku enega temeljnih razlogov za nerazumevanje in za sume, da nekdo izkorišča to. To je kot prvo.

Kot drugo bi pa rada pojasnila, da ta evropska direktiva, ki je seveda neobvezna in na katero se večkrat nekateri razpravljavci sklicujete, ni slučajna. Poglejte, mi se zdaj ubadamo z vprašanjem, ali bo k nam prišlo 350 ljudi. V nekatere države Evropske unije prihaja tisoče beguncev. In zato se oni izogibajo večjim obveznostim, in to je pač evropski egoizem. Ravno to, kar ste sedaj na koncu dejali, res je, če bi jim pa sedaj dovolili to, bi pa pritegnili. To se pravi, nočemo pomagati, to je logika, in to mene skrbi. Ubogim ljudem, ki jih mučijo, ki jih ubijajo, če se vrnejo v državo izvora. Tukaj so večkrat politični azilanti, ki pridejo v države, kjer ni kazni tako kot pri nas, da odsedi kakšno leto ali pa plača kakšen denar. Ne, ubijejo jih. V nekaterih arabskih državah sekajo roke, noge in podobne zadeve, zato mislim, da moramo biti posebno čuteči in mislim da tudi, če bi maksimalno število 350 ljudi prišlo, ne bi to ogrozilo finančnega stanja. Sploh pa sem dokazala v svoji razpravi, da sploh ne gre za problem financ. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Še je želja po razpravi, tako da bom ponovno odprl prijavo. Izvolite, lahko se prijavite! Preden nadaljujemo z razpravo poslank in poslancev, dajem besedo državnemu sekretarju mag. Maroltu.

Prosim.

MAG. ROBERT MAROLT: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Z zanimanjem sem poslušal to vašo razpravo glede 6. člena novele zakona. Dovolite, da še enkrat pojasnim. V Evropski uniji imajo vse države članice, razen Slovenije in Grčije, postopek ugotavljanja starosti za mladoletnike brez spremstva. To dejansko veliko pove. Zakaj? Bistvo predlagane novele 6. člena zakona je v tem, da se onemogočijo zlorabe, ki

se v vedno večjem številu dogajajo, ali poizkusi zlorabe, kot je opozorila gospa poslanka mag. Potrata, sedaj veljavna zakonodaja torej obstoječa zakonodaja pa ne daje nobene pravne podlage za preprečitev teh zlorab, za ugotavljanje dejanskega stanja, ko neki prosilec brez spremstva zatrjuje, da je mladoleten. Poglejte, te pravne podlage ni. Kot opozarjajo strokovnjaki, se dogajajo zlorabe, poizkusi zlorabe, vendar tega država sedaj ne more preverjati, ker nima tega mehanizma. Zato je predlagana ta novela zakona, da se v primeru dvoma o njegovi dejanski starosti opravi preizkus ugotavljanja. Preizkus ugotavljanja starosti oziroma postopek ugotavljanja starosti bo vodila izključno stroka, izključno zdravniška stroka, sodni izvedenci. O tem ne bodo odločali ne uradniki, o tem ne bodo odločali ne politika, ne sodstvo, ampak stroka. In zdravniška stroka je povržena tako svojim zdravniškim predpisom, drugim podzakonskim aktom, zdravniki imajo tudi Hipokratovo prisego, sodelovali bodo pri tem tudi sodni izvedenci, ki so sodno zapriseženi izvedenci, in dajmo omogočiti stroki, da to lahko stori.

Zakaj? Vam bom povedal čisto praktičen primer. Imamo nekega prosilca, ki zatrjuje, da je mladoleten in pride v Slovenijo po mednarodno zaščito. Ker Slovenija sedaj ne more preveriti oziroma ugotavljati njegove starosti, pač velja v dvomu, da je mladoleten, in se mu prizna status mladoletnega prosilca. Potem ta oseba odide v neko drugo državo Evropske unije, recimo na primer lahko rečemo že v sosednjo državo Avstrijo, Italijo, Nemčijo ali kamorkoli v Evropsko unijo. In ta druga država, ko pride na njihov teritorij, preveri, ali je ta oseba mladoletna ali ne oziroma koliko je stara. Ta država potem v skladu z njihovim nacionalnim predpisom, v okviru tega postopka pred pristojnimi zdravniki ugotovi, da je oseba polnoletna, da ni mladoletna. In kaj se zgodi? Ta država takoj vrne to osebo v skladu z Dublinskim sporazumom nazaj v Republiko Slovenijo. In pade tudi črn madež na našo državo, zakaj ne ugotavlja dejanskega stanja. Dejansko stanje se mora ugotavljati v vseh vrstah postopkov, naj bo upravnih, sodnih in drugih postopkih. In kaj se zgodi? Ta oseba je vrnjena v Slovenijo. Kako jo obravnavati zdaj? Imamo podatek iz neke druge države Evropske unije, da je oseba polnoletna. Po naših predpisih pa ima status mladoletne osebe. Izkazano pa je, da ni mladoletna. In iz tega razloga se ta postopek zdaj uveljavlja.

Kar se tiče metod, postopkov, načinov, bi jaz poudaril to, da že ko je bila sprememba zakona na vladi sprejeta, smo pridobili pobude nevladnih organizacij, pobudo Pediatrice klinike in v okviru tega je bil potem tudi pripravljen in na matičnem odboru sprejet amandma koalicije.

Kar se tiče, še enkrat poudarjam, postopka pri zdravnikih, tam je to stvar stroke. Stroka naj ugotovi, stroka naj odloči. Ravno ta novela tega člana zakona omogoča uveljavljanje ustavne pravice in pravice konvencije o

otrokovih pravicah o največji otrokovi koristi. To je temeljno načelo, ki zavezuje našo državo in tega ne smemo pozabiti. Zdaj se dogaja to, da imamo nekega prosilca, ki je zatrjeval, da so mladoleten. Država nima postopka in vzvodov, da preveri, dejansko pa je polnoleten. In kaj se zgodi? On je obravnavan kot mladoleten in se mogoče nahaja celo v istih prostorih kot mladoletna oseba. Glejte, to pa ni v skladu z načelom največje otrokove koristi. To negativno vpliva na tiste, ki so dejansko otroci, ki so dejansko prosilci za azil kot mladoletni otroci in pojavlja se tudi nevarnost trgovine z ljudmi. Zato je treba te anomalije, ki se dogajajo, žal, v praksi, odpraviti.

Kar se tiče tega zdravniškega pregleda, moram poudariti še to. Zdravniški pregled za ugotovitev starosti domnevnega mladoletnika brez spremstva se bo lahko opravil zgolj s privolitvijo mladoletnika brez spremstva in njegovega zakonitega zastopnika. Če bosta oba odklonila ta zdravniški pregled, se bo ta, ki bo zatrjeval, da je mladoletnik brez spremstva, v nadaljnjem postopku obravnavan kot polnoletna oseba. Če bo torej onemogočeno ugotavljanje starosti. Prepričan sem, da tisti otrok in njegov zastopnik, ki bo vedel, da je otrok dejansko otrok, da je mladoleten, se bo v primeru dvoma zagotovo prepustil, da se ugotovi njegova dejanska starost. Tisti špekulanti, tisti, ki bodo vedeli, da niso mladoletni, bodo pa verjetno drugače odreagirali. In ravno zato je ta določba v skladu z načelom največje otrokove koristi in preprečitev zlorab. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT:
Nadaljujemo z razpravo.

Besedo ima gospa Tamara Vonta – se odpoveduje razpravi. Mag. Borut Ambrožič, potem gospod Jožef Horvat.

MAG. BORUT AMBROŽIČ (NeP): Hvala za besedo, predsednik.

Sprva se sicer nisem želel oglašiti, pa bi kljub temu mogoče nekaj izkušenj s svoje prejšnje funkcije kot zastopnik pacientovih pravic delil tudi s tem spoštovanim plenumom.

Večkrat je bilo že povedano, da tudi zdravje danes sodi med temeljne človekove pravice, prav tako tudi nedotakljivost telesa in pa osebnosti. Zato se mi ob navajanju podatkov, za katere do danes nisem vedel, zdi ta prihranek 11 tisoč petsto evrov, kot je bilo danes večkrat povedano, premajhna vsota za to, da bi predlagana odprava brezplačne pravne pomoči na prvi stopnji in pa uvedba zdravniškega pogleda za ugotovitev starosti vzeli socialno noto državi Sloveniji, ki pa bi morala stremeti k zaščiti najšibkejših, v tem primeru mladoletnih migrantov, ki v mnogih primerih iščejo svojo eksistenčno srečo drugje iz zelo realnih razlogov, kot so vojna, nasilja ali nevzdržni življenjski pogoji.

Prav tako se mi postavlja tudi vprašanje utemeljenih razlogov za predlaganje in

sprejemanje zakonodaje po nujnem in skrajšanem postopku, kar ta predlog novele predstavlja. Res pa je, da je pohvalno, da Slovenija stremi k ustreznim izpolnitvi svojih obveznosti po pravu Evropske unije, saj se na Slovenijo v zvezi s tem nanašajo vsaj štiri odločitve o kršitvah, trije opomini in ena napotitev pred sodišče Evropske unije, ki imajo vsi za seboj tudi ustrezne finančne sankcije.

Pohvalno je tudi to, da vlada vedno bolj ceni vlogo nevladnega sektorja v družbi, mogoče malo manj pohvalno pa to, da ga ustrezno ali pa dodatno ne financira, zato v tem kontekstu predlagane novele ne mislim podpreti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Jožef Horvat, potem gospod Dragan Bosnić.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Najlepša hvala, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Že samo dejstvo, da je danes na mizi zakon o mednarodni zaščiti, je gotovo izjemnega pomena in izjemne koristi, da ob tej točki razmislimo, kakšne grozote doživljajo begunci po celem svetu, na drugi strani pa da se zavedamo, kakšne vrednote uživamo mi tukaj doma, v Sloveniji, v miru. Številke so frapantne. Samo v lanskem letu, v letu 2011 je svoje države zapustilo čez 800 tisoč ljudi. In samo v lanskem letu je bilo beguncev, to se pravi tistih, ki so zapustili svoje domove, skoraj 4 milijone in pol. In vseh beguncev po celem svetu je več kot 40 milijonov. Frapantni podatki, ki se jih ne znamo predstavljati in včasih je res koristno, kot nas je pozval kolega Mirko Brulc, da pogledamo kakšen film. Tudi sam sem včeraj okoli polnoči za trenutek ujel nekaj kadrov nekega filma, ko je neki mladi Albanec menda celo peš šel v obljubljeni deželo, ki se ji reče osrednja Evropa, Nemčija in tam delal za tri evre na uro, spal na ulici in tako dalje. Ampak to zdaj mogoče ni tema, velja pa gotov ta razmislek.

Gotovo je, da v tem človeštvu, ki ga mi vsi sestavljamo, nismo enaki. Nismo niti enakopravni, smo pa vsi enakovredni, kar je povedal znani pomurski sociolog in profesor. Leta 2000 je organizacija Združenih narodov razglasila 20. junij za svetovni dan beguncev. Ženevska konvencija o statusu beguncev je že praznovala svojo 60. obletnico. V času gospodarske krize in političnih napetosti konvencija pomeni večni simbol naše človeškosti in pripravljenosti, da pomagamo osebam, ki so na begu. V luči te pripravljenosti za pomoč beguncem je tudi Slovenija izkazala svojo dobro voljo, ki letno prispeva za pomoč beguncem preko Visokega komisariata Združenih narodov za begunce. Kar zadeva konkretno dveh amandmajev oziroma amandmaja k 6. členu, pa potem tudi k 16., da se ne bom več oglašal, je zadeva naslednja. Kar zadeva ugotavljanje starosti mladoletnikov brez spremstva, jaz tukaj zaupam zdravniški stroki.

Že državni sekretar je omenjal Hipokratovo prisego, ki je še aktualna, čeprav so jo napisali že Pitagorejci. Ko zdravnik zaključi študij oziroma pred začetkom opravljanja svoje zdravniške prakse pred bogovi zdravja nekako priseže, da bo ravnal v dobro človeštva. Pa ne samo Hipokratova prisega, to prisego je, vsi se spomnimo ali vsaj nekateri, je presegla Ženevska konvencija iz leta 1948.

Kar zadeva brezplačne pravne pomoči, jaz tu verjamem analizi Ministrstva za notranje zadeve, ki je analiziralo projekte nevladnih organizacij in je ugotovilo, da je ta projekt med prosilci zelo dobro obiskan. Predstavniki nevladnih organizacij so dnevno prisotni med begunci. In to je dobro, to je hvale vredno. Dnevno so torej na razpolago prosilcem. Gre tu za zelo dostopen in prožen sistem in dejansko za učinkovit sistem nujnega pomoči tem osebam, ki so resnično pomoči potrebne. Ocenjujemo v Novi Sloveniji, da je prav ta oblika pomoči bolj koristna kot pa pravna pomoč preko svetovalcev za begunce, ki so bili pogosto nedostopni, zasedeni, nedosegljivi, ni jih bilo mogoče pravočasno dobiti in tako dalje. Predstavniki nevladnih organizacij so vedno v azilnem domu in vedno nudijo pomoč. S tega vidika pravzaprav ne gre za nobeno nižanje standardov tem osebam, ki to pomoč potrebujejo, zato mi nismo naklonjeni podpori amandmajev k 6. in 16. členu tega zakona oziroma dopolnjenemu predlogu zakona o mednarodni zaščiti, ki so ga predlagali Socialni demokrati. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Lejla Hercegovac, za njo gospod Darko Jazbec.

MAG. LEJLA HERCEGOVAC (PS PS): Lep pozdrav predsedniku, sekretarju, poslankam in poslancem tudi v mojem imenu.

Želim povedati, da zdravniki brez težav ugotavljamo starost mladoletnikov. Postopek ugotavljanja starosti mladoletnikov v evropskih državah je nekaj normalnega. Torej to ni problem. Problem je pa plačilo. Jaz ne vem, ali ima sekretar podatke, koliko stane tisto ugotavljanje starosti, ker je to zelo drago. Dosti več kot obvezno plačana pravna pomoč, za katero menim, da je samoumevna in pravica v vsaki državi... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Želi še kdo razpravljati o tem členu? Najprej bom dal besedo državnemu sekretarju, potem ima besedo gospod Franc Pukšič.

MAG. ROBERT MAROLT: Hvala lepa za to vprašanje, gospa poslanka. Bi kar takoj odgovoril. Strokovne službe so dale podatek, da bi približno 80 evrov bil strošek tega zdravniškega preizkusa. Če bi bili potem angažirani še drugi zunanji dodatni sodni izvedenci, bodo pa stroški seveda dodatni.

Vendar še enkrat poudarjam, to je treba storiti, da se ugotovi dejanska starost prosilcev. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Hvala lepa.

Sam teh dveh amandmajev ne bom podprl. Je pa kolegica Alenka Bikar po nemarnem uporabljala tudi moje ime. V svoji razpravi in iz magnetograma sledi: "Ali pa če bi se mogoče kolega poslanec, gospod Pukšič, naslednje leto plemenito odpovedal še kakšnemu potovanju, potem bi jih po tem izračunu lahko šlo samo deset na takšen pregled, glede na to, koliko je Pukšič porabil sredstev." Če bi se Roman Jakič odpovedal svojim potovanjem po svetu, pa bi jih lahko šlo sto na pregled z njegovimi sredstvi. On je preko 6 tisoč in nekaj evrov porabil za zelo majhno število potovanj, jaz sem pa obiskal naše rojakinje in rojake v zamejstvu in po svetu, pri čemer je bilo veliko teh potovanj, veliko dni, pa izredno malo sredstev porabljenih. Tako bi kolegico Alenko Bikar pozval, da naj najprej to znotraj lastne poslanske skupine uredi. Po drugi strani je pa takole, seveda vseh teh zakonov, vse to, kar se dogaja, ne bi bilo treba, če ne bi nekateri pomagali z velikim kladivom vrtati luknjo v ta naš bančni sistem in naše zadolževanje v preteklih letih in bi danes bili popolnoma na drugem področju in bi se pogovarjali o bistveno drugačnih zadevah za večjo blaginjo državljanov in državljanov. Račun je, žal, treba plačati. Plačujemo ga vsi, žal tudi, tako kot pravite, begunci. Sam se dobro spomnim in vem, kako je bilo po osamosvojitvi, ko so naši rojaki želeli priti nazaj domov v Slovenijo. Za to se je takrat angažiralo Društvo Slovenija v svetu in Svetovni slovenski kongres, ki sta preko civilne družbe naredila ogromno, da so lahko določene zadeve vendarle bile izpeljane in so stekle.

Ker so bile nekatere navedbe nedostojne in neprimerne, pa nimajo direktne zveze z amandmajem, se mi zdi, da je nekorektno na takšen način v Državnem zboru razpravljati. Seveda pa ne gre za Pukšiča, Pukšič je samo predsednik Komisije za Slovence v zamejstvu in po svetu in članica te delegacije je tudi podpredsednica, ki pa prihaja iz Pozitivne Slovenije.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Ker vidim, da smo izčrpali listo prijavljenih razpravljavcev, čas pa nam je še ostal, sprašujem, ali bi se želel še kdo prijaviti k razpravi. Smo pri razpravi o amandmaju k 6. členu. Vidim, da ni več interesa za razpravo.

V razpravo dajem 16.a člen in amandma Poslanske skupine Socialnih demokratov. Želi kdo razpravljati? Želi. Odpiram prijave. Prijavljena je ena razpravljavka.

Mag. Majda Potrata, beseda je vaša.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala.

Naš amandma seveda sledi naši osnovni tezi, da stvari za nazaj ni mogoče urejati. In s tem amandmajem zato črtamo določbo, da bi se smela določba 6. člena, ki zdravniške preglede vpeljuje, uveljavljati tudi za tiste postopke, ki so že v teku, ne od uveljavitve zakona naprej in se po tem času začnejo, ampak za tiste, ki že tečejo. Menimo, da bi bilo to pravno korektno, zato vlagamo tak amandma.

Kar pa zadeva zdravniške preglede, imam sama o tem zelo jasno stališče in ne želim na raven splošnega dajati svoje osebne izkušnje. Bi pa rekla, da so napake v sleherni stroki kljub strokovni usposobljenosti možne, da so zapleti pri pregledih mogoči, jih ni mogoče izključevati. Da pa je pričakovati, da bo zato, če se ne bomo čutili kot del Evropske skupnosti in del evropskega pravnega reda, v naši državi kaj manj težav in da bo mogoče z neupoštevanjem nekih civilizacijskih norm reševati domače razmere drugače, pa menim, da tega ni mogoče pričakovati. Krize so tiste, v katerih se pokaže civilizacijska moč ravno v tem, da spoštujemo življenje in pravice slehernega človeka – da pa nismo pretirano egoistični pri tem.

Sicer pa 24 tisoč evrov... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Želi morebiti še kdo razpravljati? Ker vidim, da ni več interesa oziroma potrebe po nadaljnji razpravi, zaključujem razpravo.

O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, to je pol ure po prekinjeni 17. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **11. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O NALOGAH IN POOBLASTILIH POLICIJE.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina desetih poslank in poslancev, s prvopodpisanim gospodom Jankom Vebrom, zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade mag. Robertu Maroltu, državnemu sekretarju na Ministrstvu za notranje zadeve.

MAG. ROBERT MAROLT: Hvala za besedo, spoštovana gospa podpredsednica. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Namen novega zakona o nalogah in pooblastilih policije je priprava sodobnega evropsko primerljivega in preglednega zakona, ki bo na enem mestu sistematično in celovito uredil ter določil policijske naloge, splošna policijska pooblastila in prisilna sredstva, uredil

pa bo tudi kvaliteten in učinkovit postopek reševanja pritožb zoper policijo. Pri pripravi predloga zakona so bile dosledno upoštevane mednarodne konvencije o varstvu človekovih pravic, ki zavezujejo Republiko Slovenijo in priporočila domačih in tujih inštitucij ter organizacij, ki se ukvarjajo z varovanjem človekovih pravic v policijskih postopkih, kot na primer CAT, Odbor proti mučenju OZN, CPT, Odbor Sveta Evrope za preprečevanje mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja, in tako dalje.

Izhodišča pri pripravi zakona so bile tudi notranje in zunanje strokovne analize, raziskave in projekti, ugotovitve nadzorov, poročila varuha človekovih pravic, pomembne sodne prakse in odločitve Ustavnega sodišča ter Evropskega sodišča za človekove pravice iz Strasbourga, seveda pa tudi teorija in praksa sodobnih demokratičnih policij. Temeljni cilj predloga zakona je popraviti in dopolniti določbe na področjih, ki so se med izvajanjem sedaj veljavnega zakona o policiji pokazala zapremalo in nenatančno opredeljena in tako zagotoviti še višjo raven pravne in osebne varnosti ljudi in njihovega premoženja, ter jih uskladiti z drugimi sistemskimi zakoni.

Če omenim samo nekaj poglobitvenih rešitev, zakon ureja policijske naloge in tako imenovana varnostna policijska pooblastila. To so tista, s katerimi policija preprečuje nevarnosti. Je temeljni izvor policijskih postopkov in najpomembnejši policijski predpis za preventivno in represivno policijsko delovanje. Je osrednji, vendar ne edini izvor normiranja policijskih pooblastil. Zagotovljen je ustrežnejši nadzor na področju policijskih pooblastil, saj sta za njihovo uporabo natančneje in zakonsko določena poročanja in nadzor, podrobneje pa je določen tudi postopek za reševanje pritožb zoper delo policistov. Pri izdajanju podzakonskih podpisov gre za novost pri pravilniku za izvajanje policijskih pooblastil. Predlog zakona tako izrecno določa, da minister izda pravilnik o izvajanju policijskih pooblastil po pridobitvi predhodnega mnenja varuha človekovih pravic. Slednje predstavlja višji standard človekovih pravic in svoboščin, zlasti v tistem delu, ko policija s svojimi pooblastili posega v svoboščine in pravice ljudi.

V zakonu so tudi posebej izpostavljena in naštetna načela za uporabo policijskih pooblastil. Načela spodbujajo najvišje standarde policijskega dela, spoštovanje pravne države in človekovih pravic v vseh policijskih dejavnostih, zaupanje javnosti v delo policije, ustrezne sisteme odgovornosti za delo policistov, razumevanje in odprtost državljanov do policije.

Med temeljnimi novostmi predloga zakona so, če dovolite naštejemo samo nekaj: vsebinska pojasnitev nedoločnih pravnih pojmov, opredelitev policijskega postopka in taktičnega preudarka, novo policijsko pooblastilo, cestna zapora z blokadno točko. Na novo je opredeljeno kriminalistično pridobivanje

in vrednotenje informacij. Novi sta policijski pooblastili za zagotavljanje varnosti in reda na športnih prireditvah, prepoved udeležbe na športnih prireditvah in prekinitev potovanja, spremenjeni pogoji za uporabo službenega psa, spremenjeni pogoji za uporabo strelnega orožja, postavitve ločnice med začasno omejitvijo gibanja in odvzemom prostosti, opravljanje policijskih nalog v tujini in delovanje tujih policistov v Republiki Sloveniji, vštevanje časa trajanja policijskega postopka do odreditve pridržanja v času trajanja pridržanja ter jasnejša in preglednejša ureditev pritožbenega postopka. Hvala.

PODPREDESNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije in mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Zakon o nalogah in pooblastilih policije, ki je pred nami, je sistemski zakon, ki na enem mestu sistematično in celovito ureja vse policijske naloge in splošna policijska pooblastila. Do zdaj so bile vse te stvari zapisane v Zakonu o policiji in v več drugih podzakonskih aktih, sedaj pa vse te zadeve urejamo v enotnem zakonu. Enotno urejanje vseh teh pooblastil je pomembno tudi z vidika načela zakonitosti, in sicer da so vsi posegi v človekove pravice in svoboščine vnaprej določeni in seveda jasno opredeljeni.

Pred menoj je že državni sekretar omenil nekaj novosti, ki jih ta zakon prinaša. Tudi sam bi jih želel poudariti. Ena izmed stvari je zagotovo, da se razširi spekter prekritih preiskovalnih ukrepov. Zakon tako omogoča prirejanje identitete, tajno opazovanje, prisluškovanje in opazovanje v tujem stanovanju in prostoru, navidezno podkupovanje ter dajanje in sprejemanje daril. Zakaj je to pomembno? Veste, da kriminal in kriminalci, žal se govori in je ljudska beseda takšna, da so vedno korak pred pravico. In zaradi tega mora tudi policija in represivni organ v korak s časom in se prilagajati na nove okoliščine. Seveda pa povečanje obsega teh možnosti, ki jih ta zakon daje policiji, od nas poslancev, zlasti pa od Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb terja še posebno detajlno in bolj pozorno delo. Povečanje teh pravic bo pomenilo tudi boljše in natančnejše delo Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb.

Zelo pomembno se nam zdi, da gre ta zakon tudi korak naprej pri zagotavljanju anonimnosti oseb, ki policiji iz takšnih ali drugačnih razlogov posredujejo določene informacije, ki policiji nato pomagajo pri pridobivanju najrazličnejših informacij, ki pripeljejo do končnega cilja, to pa je, da zaprejo nepridiprave.

Treba je omeniti, da ta zakon vključuje tudi tako imenovano Vilfanovo rešitev, če jo smem tako imenovati. Spomnite se, da je bila pred kratkim dolga razprava v parlamentu, zakaj koalicija ni želela podpreti takratnih Vilfanovih rešitev v zvezi z izgredi na športnih prireditvah. Mi to obljubo v tem zakonu izpolnjujemo in praktično identični stavki, identična ureditev, kot jih je kolega Vilfan predlagal pred kakšnim mesecem, so zdaj zapisani tudi tukaj notri, in mislim, da je prav, da so ta določila zapisana v sistemskem zakonu. Ena izmed stvari, ki jih ta zakon tudi po zaslugi kolega Vilfana uvaja, je prekinitev potovanja za vse tiste razgrete navijače. Državni sekretar je že omenil tudi cestno zaporo s kontrolno točko, in še ena stvar, ki se mi je zdela zanimiva in bo mogoče v javnosti precej pooblastila policije. To pa je, da policist lahko v primeru, ko nima svojega prevoznega sredstva in zaradi nujnega primera rabi tuje vozilo, lahko to tuje vozilo tudi uporabi za lovljenje kriminalcev. Marsikdo bo rekel, da te stvari že poznate iz znanih hollywoodskih filmov. Naj pojasnim samo, da tisti, ki mu bo policist v takih nujnih primerih odvzel oziroma vzel vozilo, bo takšen lastnik tudi upravičen do poročila vseh stroškov in morebitne škode.

Še ena novost, ki se mi zdi prav tako pomembna, pa je privedba osebe zaradi zagotavljanja pomoči. Obstajajo številni starejši, ki imajo najrazličnejše zdravstvene težave, in se lahko tukaj ali tam tudi izgubijo, ali majhni otroci, pa ni mogoče ugotoviti njihove identitete, bo ta zakon omogočal, da jih policija zavaruje do tistega trenutka, dokler se ne ugotovi njihova identiteta.

In še ena stvar, ki nam je v Novi Sloveniji tudi zelo blizu in zelo všeč, da se posebej tudi poudarja nadzor nad izvajanjem policijskih pooblastil. Veste, da se pojavljajo tudi pritožbe na policijsko delo in te stvari so v tem zakonu zelo jasno urejene, da se najprej stvari, spori med državljani in policisti poskušajo urediti v pomiritvenem postopku, če pa te zadeve niso uspešne v pomiritvenem postopku, pa gredo naprej še pred senat.

To je zgolj nekaj izmed rešitev, ki jih ta sistemski zakon prinaša. Po oceni Nove Slovenije gre za dober zakon, zaradi tega mu mi napovedujemo podporo.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti in dr. László Göncz.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS NS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani gospod državni sekretar!

Iz predloga je razvidno, da ta zakon dejansko sistemsko ureja izvajanje nalog in postopkov oziroma pooblastil policistov. Ker smo mnenja, da je za prvo obravnavo besedilo primerno ali pa dokaj primerno, bova ta predlog podprla. Z vidika avtohtonih narodnih skupnosti v zvezi s predlogom zakona pa opozarjamo na ne preveč posrečeno formulacijo prvega stavka 19. člena. V predlogu se to besedilo glasi, citiram: "Za jezikovno sporazumevanje pri opravljanju policijskih nalog morajo policisti upoštevati predpise v slovenščini kot uradnem jeziku ter o rabi italijanščine in madžarščine kot dodatnih uradnih jezikov na območju občin, v kateri živi avtohtona italijanska oziroma madžarska narodna skupnost." Menimo, da besedna zveza "dodatni uradni jeziki" oziroma "uradna jezika" ni najbolj primerna niti s terminološkega niti vsebinskega razloga. Na narodnostno mešanih območjih se namreč enakopravno, javno in uradno uporabljata slovenščina in italijanščina oziroma madžarščina. Jezika avtohtoni narodni skupnosti torej nista dodatna uradna jezika na teh območjih, temveč enakovredna. Prepričani smo, da se bo ta naša pripomba lahko upoštevala. Praktično v besedilu moramo zgolj opustiti besedo "dodatno" oziroma "dodatni".

V zvezi z omenjenim zakonom imamo še tudi naslednjo opazko oziroma predlog. V duhu 11. člena slovenske ustave bi moral biti naravnani tudi 106. člen tega zakona, ki se nanaša na ustavitve plovil. Ustni ukazi policistov na vodah, ki sodijo v narodnostno mešano območje, bi poleg v slovenskem in angleškem jeziku morali biti tudi v italijanskem ali madžarskem jeziku. Praktično se taka situacija pojavlja zgolj v primeru italijanske narodne skupnosti oziroma narodnostno mešanega območja na Obali, vendar iz načelnih razlogov bi v zakonskem besedilu morali govoriti v maternem jeziku obeh narodnih skupnosti.

Posredno bi v kontekstu prve obravnave zakona opozoril na naslednje. Pozitivnim informacijam z zadnje seje Komisije za narodne skupnosti v Državnem zboru o tem, da je Vlada dala soglasje k predlogu akta o spremembi in dopolnitvi akta o notranji organizaciji in sistematizaciji v policiji, gre za dodatno sistematizacijo pogojev znanja italijanskega ali madžarskega jezika za zasedbo delovnega mesta policista, ki opravlja svoja dela in naloge na narodnostno mešanih območjih policijskih uprav Koper in Murska Sobota in v programu strokovne terminologije znanja italijanskega in madžarskega šola na Višji šoli za policiste, bi opozorili na realno uresničevanje ustavnih in zakonskih določil v javni in uradni rabi jezika avtohtonih narodnih skupnosti v policiji. V praksi se namreč kažejo težave pri poslovanju policije v jeziku narodnih skupnosti na narodnostno mešanem območju. Po zbranih informacijah se velikokrat zaplete pri ustnem komuniciranju s pripadniki narodnih skupnosti v maternem jeziku in vodenju postopkov v jeziku

avtohtonih narodnih skupnosti na tem območju. Poleg tega ni vseh ustreznih dvojezičnih obrazcev in splošne informacij tudi v jeziku avtohtonih narodnih skupnosti. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Poslanska skupina Pozitivna Slovenija in gospa Alenka Bikar.

ALENKA BIKAR (PS PS): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovane poslanke in poslanci, gospod državni sekretar!

Na začetku obravnave Predloga zakona o nalogah in pooblastih policije želimo v Pozitivni Sloveniji predvsem pozdraviti sam začetek zakonodajnega postopka. Gre namreč za predlog zakona, ki ga v tem sklicu Državnega zbora čakamo že od spomladanske obljube ministra za notranje zadeve. Jesen je tukaj, predlog zakona končno pred nami, sprejet bo v zimskem času, uporabljati pa se bo začel spomladi, torej vsaj z enoletno zamudo, kot bi si sicer želeli. Glede na to, da predlog zakona nima nobene dodane vrednosti v primerjavi s predlogom zakona, ki ga je v zakonodajni postopek vložila prejšnja ministrica, smo nad dolgim čakanjem nove policijske zakonodaje še toliko bolj nestrpni. Najbolj smo si seveda želeli, da bi čim prej začeli veljati dve novi policijski pooblastili, in sicer prepoved udeležbe na športnih prireditvah in prekinitvev potovanja na športno prireditvah. Ker smo nepojasnjeno zavlačevanje ministra za notranje zadeve glede predloga zakona o nalogah in pooblastilih policije v Pozitivni Sloveniji po tihem pričakovali, smo že spomladi in potem še enkrat pred poletjem vložili svoj predlog zakona, ki bi onemogočil navijaško razgrajanje in nasilje. Žal naš predlog zakona ni dobil zadostne podpore, smo pa veseli, da se ti dve pooblastili nahajata tudi v tem predlogu zakona, zato ga bomo v Pozitivni Sloveniji podprli oziroma ne bomo nasprotovali sklepu, da je zakon primeren za nadaljnjo obravnavo.

Kljub vsemu pa izražamo nekaj pomislekov, na katere nas opozarja tudi informacijska pooblaščenka, in sicer glede 113. člena predloga zakona, Uporaba tehničnih sredstev pri zbiranju podatkov, in 114. člena predloga zakona, Uporaba tehničnih sredstev pri izvajanju policijskih pooblastil in spremljanju javnih zbiranj. Gre za policijska pooblastila pri obdelavi osebnih podatkov posameznikov. Tudi v Pozitivni Sloveniji se nam odpirajo pomisleki, ali je res nujno, da si policija sama izbira metode in sredstva za zbiranje osebnih podatkov, ali pa so to lahko zgolj tista tehnična sredstva, ki so določena z zakonom, in ali je res nujno, da je policiji dopuščeno neomejeno oziroma stalno avdio in video nadziranje posameznikov, ali pa je ta nadzor treba pretehtati tudi z vidika interesa posameznikov, ki se pri izvajanju policijskih pooblastil niso upirali, niti niso bili do policistov žaljivi. V sklopu splošne razprave bi v Pozitivni

Sloveniji seveda želeli slišati tudi odgovor s strani prisotnega državnega sekretarja.

Naše podpore pa predlogu zakona kljub vsemu ne bomo odrekli. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke in gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Lep pozdrav vsem skupaj. Spoštovana podpredsednica, državni sekretar, kolegi in kolegice!

Veljavni zakon o policiji velja od leta 1998. V tem času je bil večkrat spremenjen in dopolnjen, skladno z zahtevami prakse, kot so operativne potrebe in spremenjene okoliščine delovanja policije v zadnjih letih, odločitvami Ustavnega sodišča Republike Slovenije in pravnim redom Evropske unije, predvsem tako imenovani schengenski pravni red. 14 let je dovolj dolga doba, ko so se naš pravni sistem in družba, pa na žalost tudi kriminal – zlasti organizirani, gospodarski in čezmejni, vse bolj razvili. Zato v Poslanski skupni SDS podpiramo razmišljanja že iz prejšnje vlade, da se celotna tako imenovana policijska regulativa uredi tako, da se sprejmeta dva sistemska zakona s tega področja, ki skupaj tvorita učinkovito celoto. Zato je nujno treba sprejeti sistemski zakon o nalogah in pooblastilih policije ter tudi zakon o organizaciji in delu v policiji. Gre za kompleksno zakonodajo, saj se na eni strani dotikamo ustavnih področij, ki posegajo tudi v človekove pravice in temeljne svoboščine, v izvedbi pa je zdaj izredna teža na pravilniku o policijskih pooblastilih, torej z vsakodnevnim izvrševanjem nalog in pooblastil policije v različnih situacijah, tudi na športnih prireditvah, o čemer je bilo v tem prostoru in tem mandatu že veliko povedanega.

Z zakonom torej urejamo tudi zelo mejne situacije, ko se lahko uspešno posredovanje sprevrže v črno kroniko. Policisti na terenu znajo povedati, da je ozka meja med junakom in bedakom, posebej ko gre za varnost na eni strani in posegom v človekove pravice na drugi strani. In kot rečeno že večkrat s strani Poslanske skupine SDS, se lahko o tej meji odloča tudi v mikrosekundah.

Pri predlogu zakona ne gre za noben skok v neznano, saj predlog zakona zajema kompleksno vsebino policijskih pooblastil, ki jih slovenska policija že uporablja pri opravljanju policijskih nalog. Ne glede na to, da so posamezne policijske naloge in pooblastila obravnavana tudi v drugih procesnih predpisih, so v tem zakonu prvič v samostojni Sloveniji v konceptualnem smislu bolj sistemsko obdelana, predvsem splošna policijska pooblastila, ki jih spremlja tudi široka pojasnitev temeljnih pojmov, načel in drugih določb. Ni moj namen, da v stališču Poslanske skupine SDS ponovim vse cilje, namene in razloge, ki so vlado pripeljali do priprave zakona. Predlog zakona opredeljuje 29 policijskih pooblastil. To pove dovolj, kako

zahtevna je priprava tega zakona, posebej, ker lahko, kot sem danes že omenil, na vsakem koraku trčimo na drugi strani na obrambo človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

Dovolite, da pri tej predstavitvi mnenja Poslanske skupine SDS, da navedem nekaj poudarkov, zakaj poleg tega, da gre za sistemsko reševanje tematike, podpiramo predlog zakona, za katerega sicer verjamemo, da se ga da preko obravnave v Državnem zboru še dodatno izbrusiti. V SDS želimo predvsem poudariti ustrežno primerjavo predloga zakona z evropskimi praksami in varstvom človekovih pravic. Pomembno je poudariti, da takšna ureditev policijske zakonodaje, to je ureditev v dveh zakonih, je predvsem anglosaška. Enak sistem zakona imajo torej v Veliki Britaniji, pa tudi v Avstriji, Nemčiji, na Švedskem, Avstraliji in tudi Hrvaški. Avstralija ima različne ureditve tudi po regijah. Pomembno je tudi poudariti, da so bile pri pripravi predloga zakona dosledno upoštevane mednarodne konvencije o varstvu človekovih pravic, ki zavezujejo našo državo, in priporočila domačih in tujih institucij ter organizacij, ki se ukvarjajo z varovanjem človekovih pravic v policijskih postopkih. Poleg tega je treba poudariti, da so bili izhodišče pri pripravi zakona tudi notranje in zunanje analize, raziskave in projekti, ugotovitve nadzorov, poročila varuhov človekovih pravic, pomembne sodne prakse in odločitve Ustavnega sodišča in Evropskega sodišča za človekove pravice. Torej je predlog zakona obdelan z vseh strani.

Pomembno je tudi poudariti, da je pred izdelavo predloga zakona bil izdelan pregled predlogov notranje in zunanje javnosti, poleg tega pa je bil izdelan pregled primerjalnopravne ureditve policijskih pooblastil v Nemčiji, Španiji, Švedski in Hrvaški, kot sem pa že omenil, pa tudi poudarki iz posameznih policijskih zakonov s strani Avstrije, Madžarske, Srbije, Slovaške, Združenih držav Amerike in podobno. To je v gradivu predloga zakona tudi lepo predstavljeno. Pa še drugi poseg glede človekovih pravic, za katerega menimo, da mora biti zelo specifično opredeljeno, da ne pride v praksi do kakšnih problemov.

Za zagotavljanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin je oblikovanih več varovalk, s tem ko predlog zakona natančneje opredeljuje zbiranje obvestil in vabljenje oseb, natančneje ureja ugotavljanje identitete, podrobno ureja varnostni pregled in pregled osebe, ukinja policijsko pooblastilo prijeteja, postavlja ločnico med ustavnima kategorijama omejitev gibanja in odvzem prostosti, natančneje določa pravice oseb, ki jim je omejeno gibanje ali odvzeta prostost, skrajšuje čas, dovoljen posegu v človeško svobodo, hkrati pa se tudi čas policijskega postopka všteva v čas pridržanja, kar je bilo v preteklosti večkrat stvar debate. Nedvoumno se urejajo tudi postopki z ranljivimi skupinami in se v nekaterih primerih skrajšuje dovoljeni čas pridržanja osebe.

V praksi je jasno, med zagotavljanjem varnosti in spoštovanjem človekovih pravic in temeljnih svoboščin obstaja kontradiktorno razmerje. Zagotavljanje varnosti zahteva določene posege v druge človekove pravice in svoboščine, v nasprotnem primeru bi odsotnost zagotavljanja varnosti pripeljala do stanja, ko človekovih pravic in svoboščin sploh ne bi bilo mogoče uresničevati. Morda v tem času razprav o finančni stabilnosti države ni nepomembno, da predlog zakona ne uvaja nobenih novih določb, ki bi imele finančne posledice za državni proračun.

Po temeljitem pregledu zakona je torej očitno, da gre za zelo temeljit razmislek o vsaki posebni nalogi policije oziroma vsakega policista ter vseh pooblastilih, ki jih mora izvajati policija oziroma vsak policist pri svojem vsakodnevem srečevanju z ljudmi oziroma z različnimi situacijami.

Da zaključim. V Poslanski skupini SDS menimo, da gre pri Predlogu zakona o nalogah in pooblastilih policije za zelo vsebinsko dodelan predlog zakona, ki ne prinaša revolucionarnih sprememb, ampak skupaj z Zakonom o delu in organizaciji v policiji prinaša zagotovilo, da bo delo policije še na višjem nivoju na vseh segmentih. V Poslanski skupini SDS ga bomo zato v prvi obravnavi podprli, v nadaljnji obravnavi pa bomo dojemljivi za vse utemeljene predloge, ki bodo zakon še izboljšali.

Če želimo resnično pravno državo, torej državo po meri vseh in ne le posameznikov, je treba oba zakona sprejeti, potem pa je na vrsti nujno potrebna sprememba zakonodaje na področju tožilstva in sodstva. A to je tema za kdaj drugič. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Poslanska skupina Socialnih demokratov in mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovane poslanke in poslanci, spoštovana predstavnikinja Vlade!

Z velikim pričakovanjem se Socialni demokrati lotevamo prve obravnave zakona o nalogah in pooblastilih policije, glede na pripravljenost, ki jo kaže koalicija za pripombe v nadaljevanju postopka. Naj ne zveni cinično, ampak obžalujem, da ni danes z nami pri obravnavi gospoda ministra Gorenaka, ker bi bilo zelo zanimivo izvedeti iz prve roke, kaj tako zelo spremenjenega ga je pripravilo do tega, da je sam vložil v obravnavo dva zakona, ki se lotevata policije. Če se spomnimo, pa se ni treba spomniti, lahko pogledamo magnetograme, koliko pripomb je imel na to, da obravnavamo tisto, kar je zvezano z zahtevami po varnosti ljudi in premoženja v tej državi in s policijo v dveh zakonih. Takrat je govoril o prenормiranosti in nepotrebnosti dveh zakonov, zdaj, če ste brali v utemeljitvah v uvodnih delih, je to utemeljeno s

primerjavo z drugimi državami, ki imajo tudi določbe v dveh zakonih. Eden se, če poenostavljeno rečem, loteva organiziranosti, drugi pa nalog in pooblastil policije. Kot rečeno, vidimo to vendar kot pritrditve vsemu tistemu, kar je ugotovila že poprejšnja vlada in ne nazadnje tudi poslanke in poslanci, ki smo v prvi obravnavi podprli oba predlagana zakona, za nadaljevanje zakonodajnega postopka pa je zaradi predčasnih volitev, kot je znano, zmanjkalo časa.

Če se sklicujem najprej na primerjavo, bi bilo ob zakonu o nalogah in pooblastilih policije treba pogledati zlasti k Veliki Britaniji, Nemčiji, Švedski, Avstriji, morebiti tudi Hrvaški. Vse to so države, ki imajo zakonodajo urejeno v dveh zakonih.

Po našem mnenju gre za sodoben, evropsko primerljiv in pregleden zakon, ki sistematično in celovito ureja to področje. V uvodnih določbah seveda samo načelna stališča, v 2. poglavju naloge policije, v obsežnem 3. poglavju so obravnavana pooblastila in znotraj tega poglavja na splošno policijska pooblastila, uporaba prisilnih sredstev, policijska pooblastila za varovanje določenih oseb in objektov, pooblastila na vodah, zbiranje in obdelava podatkov ter poročanje in nadzor. Rečeno je že bilo, da je teh pooblastil kar 29. V 4. poglavju beremo, kaj je na zakonski ravni zapisanega ali določenega v zvezi s pritožbami na delo policistov. V 5. poglavju so zapisane določbe, ki urejajo sodelovanje z varnostnimi organi drugih držav. Oblike policijskega dela in tudi druge vsebine so sedaj urejene v podzakonskih aktih, s predlaganim zakonom pa postajajo del zakonske regulative. In to se zdi Socialnim demokratom posebej pomembno, da je dvignjeno tudi to področje na raven zakona.

Poudariti je treba novosti, ki jih ta predlog zakona prinaša, in sicer opredelitev policijskega postopka in taktičnega preudarka, opredelitev cestne zapore z blokado točke. Te naloge, ki jih ta člen opisuje, so se že izvajale na podlagi 148. člena Zakona o kazenskem postopku. Ta naloga se bo izvajala, kadar bo šlo za hujše kršitve. Ker pa gre za sorazmerno hud poseg v človekove pravice in temeljne svoboščine, je določeno, da se ta naloga izvede le po pooblastilu generalnega direktorja policije. Opisuje tudi kriminalistično-obveščevalno dejavnost, spremenjene pogoje za uporabo prisilnega sredstva, službenega psa in strelnega orožja, jasna je razmejitev med začasno omejitvijo gibanja in odvzemom prostosti, opredelitev opravljanja policijskih nalog v tujini in delovanje tujih policistov v Republiki Sloveniji, vštevanje časa pridržanja ter jasnejša in preglednejša je ureditev pritožbenega postopka.

Glede na to, da sedaj ni bilo ustrezno urejeno področje policijskih pooblastil na športnih prireditvah, v Poslanski skupini Socialnih demokratov menimo, da je treba dodatno poudariti pomembnost določb dveh členov, in sicer tistih, ki govorita o prepovedi

udeležbe na športnih prireditvah in potovanja na športne prireditve. Večkrat smo ugotavljali tudi v Državnem zboru, da področje predvsem v zvezi z navijaškimi skupinami ni ustrezno urejeno in da bi k tej problematiki morali vključiti tudi sodelovanje drugih ministrstev. Tu se poslanci in poslanki Socialnih demokratov pridružujemo ugotovitvam predlagatelja zakona, predvsem pa tudi predlagateljem zavrženega zakona Pozitivne Slovenije, da se v Sloveniji v zadnjih letih vse pogosteje pojavljajo kršitve javnega reda in miru in ogrožanja varnosti, ki jih izvršujejo posamezne navijaške skupine na športnih prireditvah, zlasti na nogometnih tekmah. Vemo pa, da tudi na rokometnih in košarkarskih. Kljub povečani aktivnosti policije ter drugih pristojnih inšpekcijskih organov občasno prihaja do nepričakovanih izgrediv, ki imajo opazen odmev v notranji in zunanji javnosti. No, včasih so pa izgrediv na športnih prireditvah samo izgovor za izražanje nesoglasja tudi s kakšnimi drugimi rečmi. Seveda govorim o zadnjem dogajanju v Mariboru. Zato je upravičeno sprejemanje dodatnih zakonskih ukrepov za zagotavljanje varnosti na športnih prireditvah. Z represivnimi oziroma policijskimi ukrepi seveda ni mogoče doseči celovitega namena, ki izhaja iz evropske konvencije o preprečevanju nasilja in nedostojnega vedenja gledalcev na športnih prireditvah. Se je pa treba zavedati, da je ob vse večjih športnih objektih in hkrati popularizaciji športa v Sloveniji treba uporabiti učinkovite ukrepe zoper tiste nasilne obiskovalce, ki športne dogodke zlorabljajo za nasilne izgrede.

Novo oblikovano policijsko pooblastilo na nedvoumen in jasen način sporoča obiskovalcem športnih prireditev, da jim bo zaradi ponavljanja kršitev, za katere bodo pravnomočno kaznovani, lahko odrejen ukrep prepovedi udeležbe na športnih prireditvah. Z uzakonitvijo prepovedi udeležbe na športnih prireditvah družba posamezniku in skupinam sporoča zavezo o ničelni toleranci do nasilja, ki posledično krši pravice drugih oseb na takšni prireditvi.

Seveda bi tu lahko dodali še nekatera druga stališča naše poslanske skupine, ki so bila že izražena tako lani kot tudi letos ob zavrženem predlogu. Pa dovolite, da opozorim še na eno stvar, ki je nanjo že opozorila Poslanska skupina Pozitivne Slovenije, ampak vseeno je tako zelo pomembna, da jo je vredno ponoviti. Morebiti jo bodo pa pripravljavci zakona slišali v drugo in glede na pripravljenost upoštevati drugačna stališča, obstaja nekaj upanja, da bo v nadaljevanju postopka to vendarle upoštevano.

Informacijski pooblaščenec je namreč pripombe na predlog dajal v marcu leta 2011 in v septembru 2012. Nekatere pripombe je pripravljavec predloga upošteval, drugih ni. Pooblaščenec presojo pripravljavca zakona sprejema, pa tudi dejstvo, da vseh komentarjev in pripomb organov, ki sodelujejo v medresorskem strokovnem usklajevanju, iz

povsem utemeljenih razlogov vselej ni mogoče sprejeti. To berem iz mnenja. Je pa vendarle treba opozoriti na to, kar pooblaščenka posebej opozarja, da morajo tudi pooblastila, ki jih država da represivnemu organu, kot je policija, biti natančno določena z zakonom in le takšna, ki so nujno za doseg javne varnosti. Kadar bi lahko cilj dosegli na način, ki manj invazivno poseže v pravice posameznikov, je treba izbrati to pot. Pooblastila represivnih organov zato ne smejo biti določena tako splošno in široko, da bi njim samim dovoljevala izbiro metod in sredstev, s katerimi bi smeli poseči v življenje posameznikov. Prav takšna pa sta primera 113. in 114. člena obravnavanega predloga.

V potrditev tega, kar je zapisala informacijska pooblaščenka, naj vas, spoštovane poslanke in poslanci, opozorim še na neko mnenje, ki je bilo v prejšnjem sklicu izraženo in je povezano s spoštovano kolegico Darjo Lavtižar Bebler. Zato bom iz magnetograma prebrala odlomek njene razprave. Nanaša se pa na to, da so nekateri zelo podrobno secirali obravnavani zakon in mu nasprotovali, češ, da so določbe prepodrobne. Gre za tedanjega predsednika Odbora za notranje zadeve, zdajšnjega ministra, in je naša kolegica na ta stališča o prepodrobnem obravnavanju odgovorila tako: "Veseli me, ker je to zakon, ki se ukvarja z enim od pomembnih vprašanj, in to je kdaj, v katerih primerih in na kakšen način ter do katere mere je mogoče omejevati človekove pravice in temeljne svoboščine, ki so posebej varovane v ustavi, v merodajnih mednarodnih aktih in pa tudi v posameznih zakonih, kajti ta materija je razdeljena po več in umeščena v več zakonov." S tem je odgovarjala, zakaj se njej zdi prav, da je zakon tako podroben.

Kajti pravice in svoboščine se lahko omejijo samo zaradi varovanja pravic drugih in policisti lahko posamezniku te pravice omejijo le v primerih, določenih z ustavo in zakoni. Zato so tudi tovrstna pooblastila lahko urejena samo z zakonom, ureditev posega v pravice in svoboščine pa mora biti določena na nedvoumen način, torej moramo zagotoviti ustrezna in zadostna jamstva, ki bodo učinkovito preprečevala zlorabe. In za to gre, spoštovane kolegice in kolegi! Da je na zakonodajalcu, da zapiše določila tako, da bodo nedvoumna in jasna, da bodo preprečevala zlorabe, na organih pregona pa je, da bodo preprečevali in sankcionirali kazniva in kriminalna dejanja. In to je tudi odgovor na pomisleke nekaterih ob prejšnjem zakonu.

Kot rečeno, poslanki in poslanci Socialnih demokratov bomo v prvi obravnavi podprli sklep, da je zakon primeren za nadaljnjo obravnavo, pričakujemo pa, da bo deležen tudi izboljšav, o katerih sem govorila. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Poslanska skupina Državlanske liste in gospod Rihar Braniselj.

RIHARD BRANISELJ (PS DL): Hvala, spoštovana podpredsednica.

Predlog zakona o nalogah in pooblastilih policije ima ambicijo delno nadomestiti sedaj veljavni zakon o policiji iz leta 1998, ki je sistemski zakon ter eden najpomembnejših represivnih zakonov te države. Policistu podeljuje celo vrsto pooblastil, s katerimi v skladu z načelom sorazmernosti posega v temeljne človekove pravice in svoboščine. Prav zaradi tega se je treba vsakršnih sprememb tega zakona lotiti previdno ter s tehtnim premislekom, saj je krhko razmerje med učinkovitostjo policije in varovanjem ogroženih vrednot na eni strani ter varovanjem temeljnih človekovih pravic in svoboščin lahko hitro porušeno. Posebej pomembno pa je, da se opravijo ustrezne analize ter se k spremembam pritegne stroka, opravi medresorsko usklajevanje ter pridobi mnenje in stališča pravnikov in policijskih sindikatov. Vse to je v konkretnem primeru bilo upoštevano.

Zaradi načela zakonitosti je pomembno, da so v bodoče na enem mestu, sedaj so namreč v Zakonu o policiji ter v več podzakonskih aktih, da so v bodoče sistematično in celovito urejene ter določene policijske naloge in splošna policijska pooblastila, vključno s pogoji uporabe prisilnih sredstev na enem mestu. V preteklosti so bile oblike policijskega dela navedene le v pravilih policije, sedaj se to celovito prenaša v zakon.

Poleg navedenega pa posamezne življenjske situacije zahtevajo drugačen pristop in drugačno ukrepanje policistov, na primer ob družinskem nasilju z ukrepom prepovedi približevanja, na športnih prireditvah z ukrepom prepovedi udeležbe in prepovedi potovanja nasilnežem na športne prireditve in podobno.

Zakon povsem na novo ureja uporabo poligrafov, maskirnih pokrival, uvaja privedbo tako imenovanih nebogljenih oseb, tako imenovano kriminalistično obveščevalno dejavnost ter na novo še podrobneje opredeljuje uporabo celo vrsto policijskih pooblastil in prisilnih sredstev. Ministrstvo za notranje zadeve pa je ob zakonu pripravilo tudi vse potrebne podzakonske akte, tako da je nova policijska zakonodaja predložena celovito, istočasno in na enem mestu. Predlog zakona je medresorsko usklajen, posebej pa že dve leti usklajevan z zainteresirano notranjo in zunanjo javnostjo, gradivo je bilo namreč prvič objavljeno že 13. decembra 2010.

Poslanska skupina Državlanska lista meni, da je Predlog zakona o organiziranosti in delu v policiji primeren za nadaljnjo obravnavo v Državnem zboru. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke in gospa Jasmina Opec.

JASMINA OPEC (PS SLS): Hvala za besedo. Spoštovani!

Pred nami je izjemno obširen Predlog zakona o nalogah in pooblastilih policije, ki na kakovosten, bolj strokoven in učinkovitejši način ureja področje delovanja policije, saj združuje posamezne policijske naloge in splošna policijska pooblastila, ki so trenutno opredeljena v posameznih zakonih in podzakonskih aktih. Zakon po našem mnenju sledi ustavni določbi 87. člena, ki jasno opredeljuje, da se pravice in obveznosti državljanov, med katere nedvomno sodi tudi ureditev policijskih pooblastil, ki pomenijo poseg v človekove pravice in svoboščine, lahko določajo le z zakonom.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo zato določbe zakona zelo pozorno proučili, saj se zavedamo, da gre za občutljivo področje policijskih pooblastil in nalog, ki v veliko primerih posegajo v temeljne človekove pravice in svoboščine, varovane z ustavo, zato morajo biti tovrstni posegi strokovno utemeljeni, jasno določeni in nedvoumni. Nadzor nad morebitnimi zlorabami pa mora biti zaradi tega še toliko bolj učinkovit.

Zato poslanci Slovenske ljudske stranke pričakujemo, da bo pristojno ministrstvo proučilo pripombe informacijskega pooblaščenca, glede 113. in 114. zakona in ustrezno dopolnilo opredelitev tehničnih sredstev, ki jih smejo uporabljati za poseganje v zasebnost posameznikov, za kar pri tovrstnem nadzoru zagotovo gre. Vsekakor pa je pozitivna novost, da predlog zakona izrecno določa, da minister izda pravilnik o izvajanju policijskih pooblastil po pridobitvi predhodnega mnenja varuha človekovih pravic. Slednje predstavlja višji standard človekovih svoboščin in pravic zlasti v tistem delu, ko policija s svojimi pooblastili posega v svoboščine in pravice ljudi. Predlog zakona opredeljuje 29 policijskih pooblastil. Med njimi gre pozdraviti dve novi policijski pooblastili za zagotavljanje varnosti in reda na športnih prireditvah, in sicer prepoved udeležbe na športnih prireditvah in prekinitve potovanja na prireditve.

V teh pooblastilih je bilo veliko govora že nekaj časa nazaj pri razpravi o noveli zakona o policiji, ki ga je letos v zakonodajni postopek vložila skupina poslancev, s prvopodpisanim Petrom Vilfanom, in se je nanašala zgolj na ureditev policijskih pooblastil v primeru navijaških izgrediv na športnih prireditvah. Zavedamo se, da je to izjemno problematično področje, ne nazadnje imamo ravnost sedaj situacijo, ko so pooblastila policije pri ravnanju na zadnjem nogometnem derbiju pod nadzorom posebne komisije. Vendar smo takrat parcialno ureditev policijskih pooblastil zavrnili v zavedanju, da se pripravlja sistemski zakon o nalogah in pooblastilih policije, ki bo uredil tudi področje uporabe pooblastil pri izgrediv na

športnih prireditvah. In ravno to, seveda poleg množice vseh drugih rešitev, se udejanja danes v obravnavanem predlogu zakona. Z vidika omejevanja posegov v osebno svobodo je pomembno tudi določilo, po katerem se čas trajanja policijskega postopka do odreditve pridržanja šteje v čas trajanja pridržanja. V predlogu zakona so opredeljene pravice pridržanih oseb, ki so bile doslej večinoma opredeljene zgolj v pravilnikih. Jasnejša in preglednejša je tudi ureditev pritožbenega postopka. Med novosti v slovenskem pravnem redu sodi tudi cestna zapora z blokado točko zaradi popolne ali selektivne kontrole nad vozili in osebami ob točno določenih pogojih. Predlog zakona prvič v zgodovini samostojne Slovenije bolj konceptualno in sistematično opredeljuje policijska pooblastila in naloge policije ter prinaša nekatere dobrodošle spremembe in nove določbe ter dodatne varovalke pri izvajanju pooblastil in nalog policije, zato v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke ocenjujemo, da je Predlog zakona o nalogah in pooblastilih policije primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala.

Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije in gospod Ivan Hršak.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Lep pozdrav vsem!

Predstavil bom stališče poslanske skupine DeSUS glede Predloga zakona o nalogah in pooblastilih policije. Danes sta pred nami dva tako imenovana policijska zakona, ki nadomeščata sedaj veljavni zakon o policiji, s čimer naj bi zakonodaja s področja delovanja policije postala bolj pregledna. Najprej se lotevamo zakona o nalogah in pooblastilih policije, ki, kot izhaja že iz imena, opredeljuje pooblastila policije, ki so večinoma prenesena iz podzakonskih predpisov. Zakon opredeljuje 29 policijskih pooblastil. Med njimi sta dve novi, in sicer prepoved potovanja na športne prireditve in prepoved udeležbe na teh prireditvah, če je bil posameznik zaradi razgrajanja na tekmi že sankcioniran, kar v Poslanski skupini DeSUS še posebej pozdravljamo. Dejstvo je, da je problematika razgretih navijačev zelo pereča, saj se navijaška vročica pogosto sprevrže v nasilništvo in vandalizem, zato je treba takšne navijače umiriti in jim po potrebi preprečiti udeležbo na tekmi ali jih celo odstraniti z nje. Pri določenih policijskih pooblastilih rešitve stremijo k večji učinkovitosti policije na posameznih delovnih področjih. Zakon tako učinkoviteje opredeljuje ukrepe policije v zvezi s prepovedjo približevanja, izrečene zaradi nasilja v družini, ureja varovanje določenih oseb in objektov, natančneje opredeljuje zbiranje in posredovanje podatkov ter, kot že omenjeno, uvaja nova policijska pooblastila za preprečevanje nasilja na športnih prireditvah. Poleg tega predlog zakona

tudi bolj jasno in pregledno ureja pritožbeni postopek ter med drugim opredeljuje tudi cestno zaporo z blokadno točko.

Poslanke in poslanca Poslanke skupine DeSUS bomo Predlog zakona o nalogah in pooblastilih policije podprli oziroma podprli bomo sklep, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev. Besedo ima gospod Jerko Čehovin, pripravi naj se gospod Srečko Meh. Gospod Jerko Čehovin ima sedaj besedo, ker vidim, da je ravno v dvorani.

Izvolite, gospod Čehovin.

JERKO ČHOVIN (PS PS): Hvala lepa, gospa podpredsednica.

Sicer imam več pripomb oziroma predlogov pri drugem zakonu, tukaj bi pa morda predlagal samo to, da se med naloge doda tudi izvajanje protiotbeščevalne dejavnosti. Več bom obrazložil potem pri drugem delu.

Če sem že pri besedi, bi samo rekel, da je sicer pohvalno in lepo, da se je tisti predlog, ki ga je pripravil Peter Vilfan, upošteval pri pooblastilih, vendar pa je očitno, da pri nas je bolj važno, kdo predlaga, ne pa, kaj predlaga. Mislim, da bi se tudi nekaterim zadnjim dogodkom lahko izognili, če bi mi že ta zakon oziroma ta pooblastila imeli. In tudi ne bi bila nobena ovira, da bi tudi prišla ta določila v nov sistemski zakon. Vendar ta zakon, ki je sicer sistemski, ve se, da bo v tretjem branju sprejet šele enkrat drugo leto, v tem času pa se nam lahko na teh športnih igriščih še marsikaj zgodi. Naj povem, da naš interes bo predvsem v tem, da imamo čim boljše zakonodajo in da izboljšujemo zakonodajo in da te zadeve, ki so zelo občutljive tudi za državljanke, ne spreminjamo z vsakim mandatom. Zato bi tudi zelo toplo priporočali, da se upoštevata pri nadaljnji implementaciji tudi 113. in 114. člen, na kar opozarja tudi informacijska pooblaščenka.

Kot rečeno, drugih večjih pripomb na sam zakon z naše strani ni.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Srečko Meh, pripravi naj se gospod Rihard Braniselj.

SREČKO MEH (PS SD): Spoštovani gospod državni sekretar, gospe in gospodje!

Najprej vprašanje, zakaj ministra Gorenaka ni danes tukaj, da bi lahko odgovoril. Saj sem zadovoljen, da ste gospod državni sekretar tukaj, ampak da bi gospod Gorenak lahko odgovoril na svojo razpravo, ki jo je imel skoraj pred točno enim letom v tem državnem zboru in sem jo danes z magnetograma prebral. Takrat je trdil o členih, ki danes niso

spremenjeni, popolnoma nasprotno, pa ni časa, da bi to prebral, ampak bi vendarle kazalo uskladiti med seboj to, kar je govoril poslanec Gorenak, in kar predlaga minister Gorenak. To se mi zdi popolnoma neumno oziroma nefer. Verjamem, da je kot policist dovolj pogumen, da bi lahko danes prišel, da bi na to odgovoril. To bilo moje prvo vprašanje.

Moje drugo vprašanje je pravzaprav v tem, kako to, da so mediji na licu mesta, kjer se preiskava dogaja, pred policijo, vzporedno s policijo. Kako se to lahko zgodi? Kakšen razlog je, zakaj to delamo? Pa vendarle bi bilo prav, da če delamo mi preiskave, v katerih želimo raziskati vse, kar se zgodi, da mediji posnamejo to, kar se zgodi najbrž skoraj v vseh primerih, ki so zanimivi. Ne zdi se mi logično in ni prav.

In tretje moje vprašanje je, gospe in gospodje, izjemno tankočutno moramo ravnati oziroma sprejemati zakone, s katerimi bomo omogočili tudi nadzor nad policijo, kontrolo. Ali policija ščiti naše premoženje, naše zakone, ali dela v zaščiti našega interesa ali policija prekorači svoja pooblastila? Jaz sem seveda za to, da policiji damo pooblastila, mora jih imeti, in sem prepričan, da policistke in policisti dobro delajo. Bi pa seveda tukaj morali zelo tankočutno ravnati tudi z vidika Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb in vsega, kar se pri nas dogaja, da ja ne bomo prišli v situacijo, ko bomo v imenu vsega, kar se dogaja, potem kršili tudi človekovih pravic. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Za besedo je prosil gospod državni sekretar.

Izvolite.

MAG. ROBERT MAROLT: Hvala za besedo, spoštovana gospa podpredsednica, hvala za vprašanje spoštovanemu gospodu poslancu Mehu.

Bi samo uvodoma odgovoril kar takoj na njegovo vprašanje, zakaj ni navzoč gospod minister dr. Vinko Gorenak. Preprosto zato, ker se danes udeležuje zasedanja ministrov Evropske unije v Luksemburgu. Zato ni mogel biti istočasno tudi tukaj.

Glede ostalih vprašanj vam bom pa v nadaljevanju poskušal odgovoriti. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Besedo ima gospod Rihar Braniselj, pripravi se gospod Janez Ribič.

RIHARD BRANISELJ (PS DL): Hvala, podpredsednica.

Jaz bi se dotaknil tistega dela zakona oziroma tisto rešitev, ki se imenuje ukrep prepovedi udeležbe na prireditvah in prepoved potovanja na javno prireditve. Jaz se sicer ne strinjam s kolegom Toninom, ko je rekel, da je to

identična ureditev, kot je bila tudi ureditev v zakonski rešitvi, ki jo je predlagal kolega Vilfan.

Poslanska skupina Državljska lista je sicer rešitev oziroma novelo zakona o policiji, ki jo je predlagal kolega Vilfan, podprla. Edini, ki je bil proti, sem bil jaz osebno. Pa bi mogoče, če dovolite, naredil analizo, zakaj pravzaprav je ta rešitev, ki je ta trenutek v tem zakonu predvidena, za spoznanje oziroma kar precej boljša, kot je rešitev, ki jo je predlagal kolega Vilfan.

Če bi prišlo do implementacije rešitve kolega Vilfana oziroma do uveljavitve tega zakona, bi pravzaprav policisti v tem vmesnem času od implementacije te rešitve do uveljavitve tega zakona pravzaprav izrekli ukrepe po bistveno drugačnih pogojih kot po zdajšnjem sprejetju sistemskega zakona.

Druga razlika je v tem, da v predlogu sprememb bivšega zakona oziroma zakona, ki ni uveljavljen, ni bilo jasno in natančno opredeljeno pridržanje osebe, ki ne bo upoštevala odredbe o prepovedi.

Naslednja razlika je ta, da je za takšno osebo, ki to prepoved krši, predlagana drugačna rešitev v obeh zakonih. To se pravi, da bi prišlo do zmede pri kaznovalni politiki.

V predlogu sprememb zakona kolega poslanca ni bilo jasno določeno, kako bo policist ukrep odredil, medtem ko sistemski zakon sedaj to natančno določa. Vacatio legis zakona bivšega zakona je bil predviden za 15 dni, kar je vsekakor premalo za izvedbo potrebnih usposabljanj za vse policiste, medtem ko je vacatio legis tega sistemskega zakona, ki je pred nami, 60 dni, kar pa je za izvedbo potrebnih usposabljanj, mislim da, dovolj.

Tovrstno usposabljanje po nekih izračunih stane okoli 33 tisoč evrov, kar bi v primeru, da bi uveljavljali dva zakona zaporedoma, pravzaprav povzročilo dodatne stroške. Gre namreč za usposabljanje na dve različni rešitvi, kar bi pri policistih pravzaprav povzročilo določeno zmedo, nekonsistentnost in pa podvajanje stroškov. Prav tako bi bilo treba v vmesnem času do uveljavitve novega zakona pripraviti tudi nove obrazce, kar bi ponovno povzročilo dodatno delo in dodatne stroške v predvideni višini okoli 3, 4 tisoč evrov.

Mogoče bo danes kdo poskušal od kolegov tudi špekulirati, recimo, kaj v tem vmesnem času, ko te rešitve, za katero vsi pravimo, da je dobra, in je problem samo v tem, da bo implementirana mogoče dva meseca pozneje sicer boljša, da bi v tem primeru prišlo do nekega izgreda, dogodka, ki bi imel določene posledice in bi nekdo rekel, da je pravzaprav to posledica tega, da niste pravočasno to vkomponirali v zakon. Jaz izrecno nasprotujem takim namigovanjem. Policija ima ta trenutek možnost, da kateregakoli kršilca javnega reda in miru odstrani z avtobusa, odstrani s prireditve že ko stopi iz gostilne. Tako da ne bi smeli imeti niti minimalne možnosti, da se ta razgrajšč, huligan pojavi na javni prireditvi. Jaz policiji zaupam, da

bo tovrstne primere strogo sankcionirala, preprečila do uveljavitve te rešitve, ki pa tudi ne bo z vidika usposabljanja tako hitro implementirana. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janez Ribič, pripravi se gospa Janja Klasinc.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hvala za besedo. Spoštovani gospe in gospodje!

Predlog zakona o nalogah in pooblastilih policije je primeren za nadaljnjo obravnavo, zato bom predlog zakona tudi podprl. Predlog zakona opredeljuje kar 29 policijskih pooblastil, med njimi tudi pooblastilo za zagotavljanje varnosti in reda na športnih prireditvah, in sicer prepoved udeležbe na športnih prireditvah in prekinitve potovanja na te prireditve izgrednikom s slabim namenom. O tem pooblastilu je bilo kar nekaj govora nekaj časa nazaj, zato me veseli, da smo tudi to v tem zakonu upoštevali.

Pozitivno se mi zdi tudi to, da minister izda pravilnik o izvajanju policijskih pooblastil po pridobitvi predhodnega mnenja varuha človekovih pravic. Seveda to predstavlja višji standard človekovih pravic in svoboščin. Vse novosti, ki jih predlog zakona prinaša, so dobrodošle spremembe in določbe ter dodatne varovalke pri izvajanju pooblastil in nalog policije.

Zakon podpiram. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Gospa Janja Klasinc, pripravi se gospod Janko Veber.

JANJA KLASINC (PS PS): Spoštovana gospa podpredsednica, hvala. Pozdravljam predstavnike vlade oziroma Ministrstva za notranje zadeve.

Če sem bila v razpravi o prejšnjem zakonu o mednarodni zaščiti mnogo bolj kritična, pa lahko rečem, da z večjim zadovoljstvom sprejemam spremembe na področju pooblastil policije, kajti zavedam se, da je bilo doslej to področje urejeno morda preveč parcialno po posameznih nižjih aktih, po pravilnikih, po navodilih in tako dalje. Uspešno izvajanje policije pa terja zakonsko ureditev na tem področju.

Seveda pa mislim, da vendarle velja z vso resnostjo upoštevati tudi navodila informacijske pooblaščenke v zvezi s 113. in 114. členom tega zakona. Pridružila bi se vsem razpravljavcem, ki so pred mano že govorili o tem problemu. Pri 113. členu bi bilo zanimivo predvsem upoštevati predlog informacijskega pooblaščenca, ki predlaga spremembo določila tretjega odstavka, ki naj bi se po mnenju tega organa, glasilo: "Pri nadzoru cestnega prometa na javnih cestah in na drugih javnih površinah smejo policisti uporabljati tehnična sredstva za

odkrivanje in dokazovanje prekoračene najvišje dovoljene hitrosti na kontrolnih točkah in prekoračene povprečne hitrosti na cestnih odsekih. Policisti smejo za ugotavljanje drugih prekrškov uporabljati tehnična sredstva, ki jih določa ta zakon ali zakon, ki ureja pravila cestnega prometa." Namreč, to je zelo aktualno določilo, če vemo, kaj se pravkar dogaja v Mariboru in raznorazni pomisleki v zvezi s tem, tako da je čim bolj natančno določilo v zvezi s prometnimi ureditvami, snemanjem prometa pomembno.

Še pomembnejši se zdi tako informacijski pooblaščenki kot tudi meni 114. člen predloga zakona. Zelo sporna je lahko široko razumljena uporaba snemanja in fotografiranja. V tekstu se to predvsem nanaša na stalen avdio in video nadzor, če hočem biti natančna. Vprašanje je, kdaj se začne nekaj snemati, v kakšnem primeru naj se snema, ker lahko včasih pride tudi do posnetkov, ki nekomu, ki je samo udeležen v nekem dogodku, pomenijo neprijetnost ali pa kakšne posledice in potem razmisliti o resnosti, na kar opozarja tudi informacijska pooblaščenka, uničenja raznih teh posnetkov, če niso nujno potrebni.

Pridružila bi se še pri tem razpravi poslanca Meha, kjer pa mislim, da dejansko bi bilo treba urediti spremljanje medijev pri policijskem delu. Meni se zdi nedopustno, da se pojavljajo pri povabilih medijev pri udeležbi raznoraznih preiskav posnetki, kjer se lahko ogrozi varnost ne samo tistih, ki so preiskovani, njihovih družinskih članov ali drugih, ki so na posnetkih, ampak tudi tistih, ki preiskujejo. Če se je do sedaj mogoče zdelo medijem nepomembno, ali se na posnetku znajde nek kriminalist, za varnost tega kriminalista, če gre recimo za preiskavo kakšnih nevarnih storilcev kaznivih dejanj, da lahko pride tudi do maščevanja. To je zelo občutljiva materija, in jaz bi pozvala policijo, ker ne vidim možnosti, da bi kdorkoli drug kot policija obveščal medije o določenih zanimivih preiskavah, da tega ne počne več. Mediji morajo biti zelo natančno obveščeni o zadevah, ampak da pa snemajo zadeve, ki so stvar policijske preiskave, pa je za mene zelo sporno. Tega v tujini ne boste videli. Od daleč da, z vsemi močmi se trudijo, ampak kot bivša novinarka vam lahko povem, da tudi sama mislim, da je to neetično.

Kar zadeva pa športne prireditve, bi prepustila besedo svojim kolegicam in kolegom, ki so bolj delali na našem predlogu zakona, ki je bil, žal, zavrnjen.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Gospod Janko Veber. Pripravi se gospod Mirko Brulc.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.

Tudi sam bi izpostavil predvsem zaradi razprave na Kolegiju pri predsedniku Državnega zbora, ko smo se dogovarjali o poteku seje

Državnega zbora, kjer je bila jasna izpostavljena želja, da se v sredo ta dva zakona ne moreta obravnavati, ki sta danes na dnevnem redu, zaradi odsotnosti ministra za notranje zadeve. Takrat sem predlagal, da lahko opravimo to razpravo tudi v sredo, če bi bil eden od dveh sekretarjev takrat na razpolago. Razlage so bile, da v četrtek bo to vendarle lažje, ker bo minister na razpolago. Ampak vidimo, da ministra danes ni v Državnem zboru, tako da res ne vem, zakaj je tako nekorekten odnos do poslancev, pa ne nazadnje tudi do vodij poslanskih skupin, ker smo se morali opredeljevati do tega, ali prestavimo točke s srede na četrtek ali ne. Sedaj pa vidimo, da minister to mirno spregleda in ne upošteva opozoril, ki smo jih dajali.

Glede same vsebine zakona bi pa opozoril na 1. člen, ki zelo jasno govori v drugem odstavku, da gre pri tem zakonu za zagotavljanje varnosti posameznikov in skupnosti, spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter krepitev pravne države. Ne dolgo od tega smo se srečali s primerom, ko je pravzaprav delovanje pravne države bilo ogroženo tudi zaradi tega, ker se pri sodelovanju z drugimi mednarodnimi organizacijami na področju dela policije ni odreagiralo v rokih, ki bi bili zaradi varovanja pravne države in vseh postopkov nujni. Spomnil bom samo na Interpolovo depešo, ki je bila poslana oddelku kriminalistične policije v zvezi z dogajanjem pri nakupu patrij. Eno leto je ta depeša stala v predalu in zgolj zaradi pritiska medijev se je ta postopek vendarle začel odvijati in se je ta dokument nekako potegnil iz predala, vendar v tem zakonu ne vidim nikjer nobenih določb, ki bi recimo sankcionirale neizvajanje opozoril, ki jih dobi policija s strani Interpola. Ali je to zaradi tega, ker menite, da ta izkušnja, ki je bila takrat v Sloveniji, je takšne narave, da je ni treba resneje obravnavati, ali pa je kakšen drug razlog? Želel bi pojasnila s strani pristojnih, ki danes zastopajo ministrstvo, kot tiste, ki opravljate vlogo predlagatelja, da nam pojasnite, ali bi vendarle bilo treba v ta zakon vnesti tudi kakšna določila, ki bi takšna ravnanja tudi sankcionirala in bi se Državni zbor potem tudi lahko na to skliceval, če se ne spoštuje mednarodnih oziroma Interpolovih depeš. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Besedo ima gospod Mirko Brulc, pripravi se gospod Franc Pukšič.

Izvolite, gospod Jani Möderndorfer, proceduralno.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS): Spoštovana predsedujoča!

Poglejte, ko smo se pripravljali na to sejo, je bila na Kolegiju predsednika Državnega zbora razprava točno o tej premetitvi. Seveda je to zelo nekorektno od ministra za notranje zadeve, da danes na tej točki, kjer se obravnavajo točke, ob katerih je največ pripomb

v prejšnjem mandatu imel prav ta aktualni minister, ko je bil še poslanec Državnega zbora, in je zelo zanimivo, da se danes izogiba Državnemu zboru, da bi lahko pojasnil in razložil vse potrebne spremembe, ki jih predlaga v samem zakonu.

Še posebej je zanimivo, ker so me na Kolegiju predsednika Državnega zbora prepričevali o zamenjavi, kako je to fajn, da se zamenja dnevni red, ker bo zaradi včerajšnjega prehoda po Sloveniji slovenske vlade to nemogoče izvesti, danes pa je to prav nasprotno od tistega, o čemer je bilo govora. Zato pričakujem, predsedujoča, da damo na glasovanje, da prekinemo sejo in počakamo na ministra, kajti mislim, da je bila ta sprememba na dnevnem redu narejena njemu v prid in je zato prav, da to naredimo.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Glede na to, da sem bila na seji Kolegija, razumem vaš proceduralni predlog, spoštovani gospod Möderndorfer, vendar glede na to in v skladu s tretjim odstavkom 235. člena Poslovnika, kjer je navedeno, da na seji Državnega zbora lahko predstavlja Vlado minister ali predstojnik vladne službe, ki ga določi Vlada, v primeru odsotnosti ali zadržanosti pa lahko nadomešča ministra državni sekretar ali predstojnik organa v sestavi ministrstva, predstojnika vladne službe pa njegov namestnik. Glede na ta člen in odstavek poslovnika in ker je prisoten gospod državni sekretar, nimam tudi sama kot predsedujoča tukaj nobenega poslovniskega argumenta, da ne bi nadaljevali s to točko. Seveda pa je to lahko tudi na nek način sporočilo ministrstvu oziroma tudi gospodu državnemu sekretarju, da tudi gospodu ministru prenese to zadevo za naslednjo obravnavo, da bi takrat bilo izredno zaželeno, da je tudi prisotnost gospoda ministra zagotovljena.

Gospod Marolt je prosil za besedo.
Izvolite.

MAG. ROBERT MAROLT: Hvala za besedo. Spoštovana gospa podpredsednica, spoštovane poslanke in poslanci!

Dodatno moram pojasniti, kot sem že prej povedal, gospod minister se udeležuje zasedanja ministrov za notranje zadeve Evropske unije v Luksemburgu in je na zasedanje odpotoval že včeraj, zato ga včeraj ni bilo tukaj. Kolegica, državna sekretarka, je bila na seji Vlade v Zasavju, sam sem bil pa zadržan, ker sem imel obveznosti, ker sem bil zaslisan na sodišču kot priča, zato sem bil tudi na dopustu. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Besedo ima gospod Mirko Brulc.
Pripravi naj se gospod Franc Pukšič.

MIRKO BRULC (PS SD): V tem zakonu ni govora o zaščiti policistov. Vedno, ko gre za zelo hude vandalske dogodke, takrat vidimo, da navijači niso poškodovani, cela vrsta policistov pa je poškodovanih. Zato mislim, da bo treba tudi njim zagotoviti človekove pravice. Žal nimam več časa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Vidim, da gospoda Franca Pukšiča ni v dvorani, zato ima besedo gospod Peter Vilfan. Pripravi naj se mag. Ivan Vogrin.

PETER VILFAN (PS PS): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Kolegice in kolegi!

Govoril bom predvsem o tistem delu tega predloga zakona, ki govori o tako imenovani navijaški tematiki. Pa se bom najprej vrnil malo nazaj v zgodovino, če lahko tako rečem.

Takoj po novem letu, tam nekje februarja, smo v Pozitivni Sloveniji po tistem prvem incidentu, ki se je zgodil v Mariboru na mednarodni rokometni tekmi, reagirali, sklicali tiskovno konferenco ter izrazili svoje nestrinjanje in ogorčenje nad tistim, kar se je tam zgodilo. Že naslednji dan smo tudi vložili v parlamentarno proceduro predlog novele Zakona o policijskih pooblastilih. Želeli smo hitri postopek, vendar smo bili pri tem onemogočeni, zato smo se potem odločili, da vložimo zakon v redni postopek. Že takrat, zelo zgodaj v tem postopku smo bili deležni številnih kritik, očitkov in celo zmerjanj. Tu je prednjačil pravzaprav gospod minister za notranje zadeve, ki ga danes ni med nami. Mnoge od nas, mene še posebej osebno je imenoval celo za navadnega plagiatorja, imel nas je za ponarejevalce in podobno. Ampak o tem bom kaj več povedal v nadaljevanju, ko bom govoril o tem predlogu, o katerem govorimo danes. Ta naš predlog je potem dobil podporo na prvi obravnavi, dobil je podporo tudi na matičnem odboru, torej na Odboru za notranje zadeve, na veliko presenečenje, prestal je tudi vse ostale preizkušnje ter prišel tako do tretje obravnave in do končnega odločanja. Tam je bil izid, kot veste, 41 : 41. Na mojo žalost je naš predlog takrat padel. Lahko pa rečem, da smo tako jaz kot moje kolegice in kolegi pravzaprav ponosni, da smo dobili tako lepo število glasov. Nisem povsem prepričan, ampak verjetno je to največje število glasov, ki jih je dobil kakšen opozicijski predlog v tem parlamentu. Ves čas tega postopka, to je skoraj 8 mesecev, smo opozarjali in trdili, da se s sprejetjem tega zakona mudi, da zamujamo ne mesec ali dva, ampak zamujamo pravzaprav že nekaj let. Ves čas smo tudi opozarjali in govorili, da v primeru, da ta zakon ne bo dovolj hitro sprejet, nikakor ne moremo sprejeti kakršnekoli odgovornosti za morebitne incidente, neželene in nejlube dogodke, ki bi se zgodili v tem vmesnem času. Opozarjal sem tudi, da se jeseni začenejo vsa pomembna domača in mednarodna tekmovanja

tako v nogometu kot košarki, rokometu, odbojki in drugih, in da bo možnost incidentov zelo velika, še posebej na tekmah nogometne evrolige in domače nogometne lige, posebej na derbijih med Mariborom in Olimpijo. Na žalost se je potem ravno to tudi zgodilo. Zgodila sta se dva večja incidenta, oba v Mariboru, prvi v centru mesta pred tekmo proti grškemu predstavniku v evroligi, ki so ga sicer povzročili grški navijači, vendar je imel zelo široke razmere, šlo je za zelo velik incident, v katerem je morala posredovati policija, specialna enota policije, policisti na konjih in celo helikopter je pri tem sodeloval in seveda niso bili ogroženi samo udeleženci tega incidenta, ampak tudi vsi mimoidoči, ki so se tam v Mariboru razbežali v bližnje zgradbe, lokale in se na ta način zaščitili, da se tudi njim ne bi kaj hujšega zgodilo.

Drugi incident pa se je zgodil pred nekaj dnevi na tekmi med Mariborom in Olimpijo, ko je neodgovoren navijač preskočil ograjo, pretekel celotno igrišče in potem vrgel gorečo baklo med gostujoče navijače Olimpije, ki so do tedaj, to je treba povedati, mirno in, bi rekel, normalno spremljali dotedanji potek tekme. Seveda pa je ta poteza potem povzročila pravi kaos v Ljudskem vrtu. Začelo se je razbijanje, trganje, metanje stolov, morala je posredovati policija. Policija je potem izpraznila ta del tribune, pri tem pa je prišlo na žalost tudi do nekaterih poškodb, tako na eni kot na drugi, tako med navijači kot tudi med policaji. Dejansko smo spet enkrat, lahko rečem, imeli srečo, da se ni zgodilo kaj hujšega, da ni prišlo tudi do kakšne smrtne žrtve.

Zdaj v zadnjih dnevih sem kar nekajkrat slišal, ko se velikokrat govori o tem novem vladnem predlogu, ki ga imamo danes tukaj v proceduri, da tudi, če bi septembra sprejeli naš predlog, ki bi, mimogrede, začel veljati v petnajstih dnevih, tega incidenta ne bi mogli preprečiti. Strinjam se, noben zakon, sprejeti ali pa nesprejeti, ne more preprečiti kakšnemu neodgovornemu prenapetemu navijaču, pod narekovaji, da preskoči ograjo in potem naredi to, kar je on naredil, čeprav bi v temu primeru lahko veliko več naredili tudi varnostniki, ki so zadolženi za tisti del znotraj ograje, ki ograjuje igralno površino. Res pa je, da če bi pa ta zakon bil sprejet septembra in bi že bil uveljavljen, da bi pa se ta navijač verjetno vsaj v podzavesti zavedal, da obstaja zakon, ki mu bo, če bo to naredil, preprečil, da bi za naslednje obdobje, mi smo takrat predlagali od šest mesecev do dveh let, lahko sploh šel na kakšno športno prireditev. Tega bi se zavedal in morda zato tega, kar je naredil, ne bi naredil. To je tisti preventivni moment, o katerem smo tudi ves čas sprejemanja tistega našega predloga govorili in se mi zdi tudi tako zelo pomemben. Govoril sem tudi o tem, da bi bilo hitro sprejetje takšnega zakona lepo znamenje in vsem tistim, ki v Sloveniji obiskujejo športna prizorišča, športne tekme in ostalo.

Kar se tiče tega navijača, seveda, ta si je upal to narediti. On je bil sicer tam prijet, priprt, verjetno že čez kakšno uro ali več izpuščen. Ne vemo, ali je v žepu že imel vstopnico za naslednjo tekmo, zagotovo si jo je pa lahko že naslednji dan nabavil, česar pa ne bi mogel, če bi, kot sem že povedal, takrat že bil sprejet naš predlog zakon. Tukaj moramo namreč vedeti, da ti izgrezniki, ki to počnejo, velikokrat ali pa v največ primerih že planirajo, načrtujejo vnaprej takšne poteze in je za njih dejansko edina prava kazen to, da se jim onemogoči prihod na te športne tekme oziroma prireditve... / oglašanje iz dvorane/ Tako je. Se strinjam.

Na začetku sem govoril o odgovornosti in naj se vrnem še k temu... Zdaj, vsi tisti, ki smo in ste, tu moram povedati, da je naš predlog takrat dobil lepo podporo tudi s strani nekaterih koalicijskih poslancev, za kar se jim še enkrat zahvaljujem. Vsi ti, ki smo podprli ali ki ste, zagotovo ne moremo prevzeti odgovornost za te dogodke; ne za dogodke, ki so se zgodili v času od mogočega sprejema našega zakona pa do danes, kot tudi ne za dogodke, ki se bodo morebiti – iskreno upam, da se ne bodo – zgodili v času sprejema tega vašega predloga. To zagotovo ne bo prej kot v nekaj mesecih, glede na to, da gre za redni postopek; in potem še čas, potreben za implementacijo ukrepov v policijsko delo, priprava računalniških aplikacij, obrazcev, izpeljavo izobraževanja policistov, pa smo praktično že globoko v letu 2013. Razen seveda, če so vse trditve o omenjenih težavah in problemih, o katerih je ves čas postopka sprejemanja našega predloga govoril gospod državni sekretar, so služile morda samo temu, da je nekatere od vas prepričal, da naš predlog ni dober in ni primeren za sprejem. In s tem, ko vas je prepričal, je na vas – tiste, ki ste takrat glasovali proti – prenesel tudi del odgovornosti. Tu mislim na tistih 41 poslancev, ki našega predloga niste podprli in to ne zaradi strokovnih pomislekov, ampak predvsem zaradi političnih, zato ker pač ni bil pravi prvopodpisani, niso bili pravi podpisani, ni bila prava stranka ali pa opcija v tem parlamentu, ki je ta zakon predlagala. Tukaj mislim tudi na nekaj posameznikov, ki pa se glasovanja iz takih ali drugačnih razlogov na žalost niso udeležili.

Kar se tiče vsebine vašega in našega predloga, menim, da sta predloga zelo podobna. Nista identična, so jasno določene razlike, ki jih bo pazljivi bralec zagotovo našel in ugotovil, tudi jaz sem videl kakšno. Ampak v osnovi gre za zelo podoben predlog. S tem avtomatično padejo v vodo tudi vsi tisti očitki, ki smo jih bili deležni oziroma jih je bil deležen naš predlog in so se nanašali tako na kršenje človekovih pravic, neusklajenost z zakonodajo, še posebej pa v uvodu tisto omenjeno plagiatorstvo in ponarejanje. Dejstvo je tudi, da sta tako naš predlog kot tudi vladni zelo podobna tistemu, ki je nekoč že bil v tem parlamentu v obravnavi, v neki drugi sestavi v prejšnjem mandatu, pa ni bil

zaradi pač določenih razlogov sprejet. Mi v Pozitivni Sloveniji vas zaradi tega, ker je temu tako, ne bomo tudi slučajno obkladali s kakšnimi neprimernimi izrazi ali pa obtožbami.

Če odgovorim še na nekatere razprave. Gospod Tonin je rekel, da je bil naš predlog nesistemiški. Tudi Zakon o policiji je sistemski zakon, trenutno veljaven, ker naš predlog je bil samo dopolnitev tega zakona. Ta zakon v svojem prvem členu določa položaj policije v nadaljnjih, pa tudi njene naloge in pooblastila, ki morajo vedno biti določena z zakonom. Zato argumenta, da je bil naš predloga zakona glede pooblastil policije v primeru navijaških izgrediv nesistemiški, pač ne morem sprejeti.

Kar se pa tiče razprave gospoda Branislja, ki pravi, da zakona nista identična. Ne, nista identična, sta pa zelo podobna. Res pa bi vse to, kar je različno od našega predloga in je v tem zakonu, lahko mimo z amandmaji vnesli tudi v naš predlog in mi bi to z veseljem sprejeli. Mi smo ves čas to tudi poudarjali. Ne nazadnje smo mi marca meseca na sestanku s predstavnikom ministrstva, ko ste nam predlagali, da naš predlog umaknemo, in ste rekli, da bo vaš predlog na majski seji, dejali, da bomo to storili, če ta predlog pride res na majsko sejo; pa ga ni bilo na majski, ga ni bilo na junijski in tudi ne na septembrski.

Na koncu naj povem samo še to, kar smo ves čas v Pozitivni Sloveniji trdili, da nas zanima samo čim prejšnje sprejetje tega, kot mu zdaj pravijo navijaškega zakona, gre pa za zakon o policijskih pooblastilih. In to ne glede na to, kdo je njegov pobudnik, kdo je pod njim podpisan. Zato bom jaz sam in verjamem, da tudi moje kolegice in kolegi, za to, da gre ta vaš predlog v nadaljnjo proceduro.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Ivan Vogrin. Vidim, da ni prisoten v dvorani.

Mag. Borut Ambrožič, za njim gospod Jani Möderndorfer.

MAG. BORUT AMBROŽIČ (NeP): Hvala za besedo, predsedujoča.

Bom kratek. Ob pomisleku, da bi sicer predlagane spremembe, ki jih je poslanski kolega Vilfan takrat predlagal, že lahko bile sprejete, bom kljub temu za predlog, ki je sedaj na mizi, glasoval pozitivno in bom predlagano novelo oziroma zakon potrdil. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Gospod Jani Möderndorfer. Pripravi se gospod Gašpar Gašpar Mišič.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS): Hvala lepa.

Še enkrat moram reči, da obžalujem, da ministra ni, predvsem pa zaradi tega, ker je bilo toliko igranja in sprenevedanja na kolegiju glede te premestitve dnevnega reda. Še danes

ne razumem, zakaj so to predstavljali. Ne vem, ali to predsednik Državnega zbora počne na svojo roko glede na to, da je zagovarjal, da on lahko počne z dnevnim redom, kar hoče, in glede na to, predvidevam, da je bil ta predlog dan s strani Vlade – enostavno leva roka več ne ve, kaj dela desna. Pa dobro, tega smo že tako ali tako navajeni.

Če grem pa k sami razpravi, naj rečem, da predlog zakona, ki je pred nami, predvsem v tistem delu poglavja, kjer govorimo o nadzoru nad izvajanjem policijskih pooblastil in o pritožbenem postopku, ureja tudi ta del, ki ga po svoje tudi pozdravljamo, da lahko znotraj tega, ko je do danes policist na terenu, kadar koli se je zgodila kakšna pritožba, moral vedno poročati, v tem delu nastane neke vrste mini mediacijski postopek, kjer gre lahko za neke vrste pomiritveno fazo, ki tisti, ki ureja v tistem delu ta pritožbeni del postopka, poskuša videti, kaj se je in kaj se ni zgodilo, in potem tudi navzgor poroča.

Vendar, dve dilemi se pri meni odpirata; ena je ta, v kakšnem sorazmerju je, ko v tem delu govorimo, da gre za neke vrste pritožbe – postopek izvaja ministrstvo, ampak ta lahko tudi pooblasti predstojnika, ki je na samem terenu, da vodi ta del postopka. In kakšna dilema lahko nastane? Da je direktor na nek način tudi podrejen ministru in lahko pride do nekega prijateljskega odnosa, ker ga je on tudi imenoval na ta položaj. Kako to vprašanje urediti, da bi bilo bolj čisto ali konsistentno, da ne bi prihajalo do kakšne kolizije interesov ali kakor koli?

Drugi problem, ki nastane, je, kako sploh izvajati ta nadzor. Vi veste, da vedno nastane problem, ko pride do pritožbenega postopka. Vsaj v tistem delu, kadar se prijave dogodkov odvijajo preko klicnega centra 112, 113, kjer so vsi pogovori tudi posneti in je vse mogoče preveriti, ne nastane noben problem, ker je mogoče delati tudi rekonstrukcijo samega dogodka, prijave in vse ostalo. Resen problem pa nastane, kadar tisti, ki misli, da mu je bila storjena krivica – bom navedel primer, ki sem ga poslušal v soboto na Radiu hit, in si ga na ministrstvu lahko sami poslušate, še enkrat pregledate, kaj se je v resnici v tem primeru dogajalo –, ko oškodovanec kliče na policijsko postajo, na telefonsko številko, kjer pa ta pogovor ni bil posnet in nimamo dokaznega materiala, kaj v resnici je potekalo v tem pogovoru.

Ta primer Radia hit je bil v soboto objavljen, kjer oškodovanec pravi, da je prišlo do prometne nesreče. Zgrožen sem bil, ko sem to poslušal, ne vem pa, ali je to res, zaradi tega, ker lahko samo s skepto ugibam, da ali ne, ker niti ne vem, kakšen je bil epilog. Tudi ne bi rad delal vnaprej krivice ministrstvu oziroma policiji, vendar pa bom zelo vesel, če boste znali to razložiti, kako ste ta primer v tem primeru reševali – ne konkretno tega, ampak kako rešujete takšne primere.

Namreč, oškodovanec je klical na policijsko postajo, da se je zgodila prometna nesreča, tudi s telesnimi poškodbami. Več kot 20 minut ni bilo nobenega, na policijsko postajo je ponovno klical in dobil je nesramen odgovor, da naj ne teži in naj počaka, skratka v smislu, da ni edini na tem svetu. Seveda, ker se to še vedno ni zgodilo, se je zgodil še tretji klic in na koncu je res prišla policija z druge policijske postaje, to je Bežigrad, in so zadevo tudi izpeljali in zadevo peljali po postopku, tako kot je treba. Vendar se zadeva ni končala na tej točki. Končala se je s pritožbo. In tukaj imamo zdaj problem. Čigava beseda velja, ko nimamo ne dokaznega materiala, imamo samo moč uradne besede in na koncu je cela zadeva izpadla tako, in oškodovanec sam pove v izjavi, da tega itak ne more nikoli dokazati, in policist, ki je takrat govoril po telefonu, trdi, da se to nikoli ni zgodilo in da vsemu temu ni tako.

Torej, kako bomo znotraj pritožbenega postopka lahko sploh takšno vprašanje reševali, ko pa nimamo nobenega dokaznega materiala; imamo samo moč uradne besede proti fizični osebi, ki v takšnem postopku postane nemočna, ker je ostal dialog, prič pa ni. Zato bi bilo zelo zanimivo videti, kako bomo znotraj zakona to vprašanje tudi reševali. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Besedo ima gospod Gašpar Gašpar Mišič, pripravi se...

Proceduralno, gospa Maša Kociper, izvolite.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Hvala lepa, gospa podpredsednica.

Imam predlog, ki sicer ni vezan na proceduro, ampak ga ne morem izreči sicer kot proceduralno.

Opažam, in danes bo seja še kar dolga, da nekateri mikrofoni izjemno donijo in piskajo. To se je zgodilo sedaj pri gospodu Möderndorferju, to sem opazila pri svojem mikrofону. Glede na, kot rečeno, dolgo sejo, lepo prosim, če lahko nas slišijo vzdrževalci in to nekako uredijo, ker je za nas, ki smo tukaj, zelo moteče, ne vem pa, kako tam slišite.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa, gospa Kociper, za vaš predlog.

Takoj smo že zadevo posredovali strokovnim službam, da to zadevo odpravijo.

Besedo ima gospod Gašpar Gašpar Mišič, pripravi se gospod Ivan Pišek.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Hvala, podpredsednica.

Ko govorimo o zakonu o nalogah policije, ne moremo mimo zelo pomembne besede "zaupanje". Zaupanje je tisto, kar je največ vredno in kar največ šteje. V preteklosti, žal, se je velikokrat dogajalo to, da smo imeli pomisleke, da se vsi nekako vmešavamo v delo

policije. S tem, normalno, je policija samo izgubljala na ugledu in svoji integriteti. Zato bi pričakoval, da se tudi s tem zakonom, ki je končno eden izmed redkih zakonov, vložen v parlamentarno proceduro po rednem postopku, da se uredijo vse potrebne malenkosti in podrobnosti, ki bodo onemogočile kakršno koli vmešavanje v avtonomijo in neodvisnost naše policije. To si želimo vsi. Včasih teče zajec, včasih pa lisica. Zato ne smemo prilagajati zakone kakršni koli politični opciji, enkrat prej ali slej bomo vsi na vrsti. Zato je prav, da pustimo naši policiji, da opravlja svoje naloge absolutno neodvisno in samostojno in s popolno absolutno avtonomijo.

Kar me je zmotilo v preteklosti, je bilo to, da so se številne akcije, ki niso potekale v absolutni tajnosti, da se vlečejo in vlečejo oziroma iz njih pač se ne zgodi nič. Vsaka akcija, ki so jo peljali naši policisti, tudi v mednarodnem sodelovanju, so bile uspešne. Po nekaj letih, po osmih, desetih in dvanajstih letih celo, se je zgodilo. Kar koli se pa zgodi, ko pospremijo televizijske kamere, se potem trese gora, rodi se miš. Potem je normalno, da državljanke in državljani imajo občutek, kot da je vse skupaj, bom rekel, podkrepljeno in potem so napadeni, kdo drug kot politiki oziroma politika. Tega ne bi smeli dopustiti.

Potem v zakonu imamo izjemno priložnost, da zaščitimo tudi policiste. Mi vemo, da so v številnih akcijah ravno policiste žrtve, ker vemo, s kom imajo opravka. Policijo pokličemo takrat, kadar smo v stiski, kadar nas nadlegujejo agresivne osebe oziroma osebe, ki so v nekem, bom rekel, nekako motenem ali pa neprištevem stanju. Takrat je seveda policist zelo zelo ogrožen. Tukaj imamo sedaj in danes priložnost, da zaščitimo naše policiste, ker se preveč oziroma premalo govori o pravicah, ki jih imajo tudi policisti. Največkrat takrat, kadar se izpostavijo, so potem obsojeni oziroma obdolženi, da so ukrepali tako ali drugače oziroma da so prekoračili svoja pooblastila v nekem trenutku. Videl bi rad tiste, ki obsojajo policiste, kako bi se oni obnašali v nekem trenutku, ko morajo presoditi, ali nek agresivnej ima takšno ali drugačno orožje in ga bo uporabil ali ga ne bo uporabil, ali ima plastično pištolo ali pa ima pravo pištolo in grozi kar tako. Vživeti se je treba v položaj policista. Na srečo sem imel kar dobre izkušnje s policisti in imam kar nekaj prijateljev, ki so zaposleni v naši policiji. Z njimi sem se pogovarjal kar nekajkrat o teh razno raznih situacijah in vem, da so velikokrat, glede na to, koliko so plačani, da so premalo plačani za to, kolikor dajo v svojo službo oziroma koliko tudi riskirajo. Tudi njihove družine so v skrbeh, ko se po razno raznih akcijah, nočnih akcijah, in razno raznih neprijaznih situacijah.

Torej, načelo enake obravnave, načelo zakonitosti pri izvajanju pooblastil policistov, načelo sorazmernosti, načelo strokovnosti in integritete v smislu krepitve integritete naše policije je zelo zelo dobrodošlo. Kar pa se tiče

tega, ker je tudi naš kolega Peter Vilfan izpostavil, sem zelo vesel, da je ta zakon tudi upošteval in vključil vse tisto, kar je tudi zakon, katerega je on kot prvopodpisani vložil, tako da bomo tudi to nereseno stanje dobili urejeno, upam, da kmalu.

Zakon s takimi popravki tudi v tej smeri, kot sem jaz seveda izvajal danes, bi predvideval, da se bo do zaključka do sprejema uredilo, tako da bo res sistemski zakon sistemski zakon in da ga ne bomo spreminjali vsako leto, ampak da bo držal vsaj toliko dolgo, kot je držal ta zakon, ki ga s tem spreminjamo oziroma nadgrajujemo, bom rekel. In seveda, zakon kot tak bom tudi podprl. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Ivan Pišek, pripravi naj se gospod Jože Tanko.

IVAN PIŠEK (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoča.

Končno je pred nami zakon, s katerim se vsi strinjamo, da je primeren za nadaljnjo obravnavo in v katerem ni nekih nasprotovanj po posameznih členih. To, razen da se ne strinjamo v tem, ali je prisotnost ministra potrebna ali ne. Mislim, da ne, zaradi tega, ker imamo državnega sekretarja tu in ostale njegove sodelavce in dobro poznajo problematiko.

Ta zakon kar precej točno definira policijska pooblastila in njihove naloge. Eno izmed teh so tudi določbe, ki govorijo o tehničnem varovanju in spremljanju zadev. Smiselno je, da v današnjem času razvoja tehnologije te zadeve uporabljamo, tudi če na ta način, kot meni informacijska pooblaščenka, kje točno ne moremo določiti in specificirati postopkov. V praksi se dogajajo takšne in drugačne reči, zaradi tega ne moreš vsega predvideti. In je smiselno in tudi normalno, da so nekatere stvari zapisane bolj na splošno. Osebnost se za to ne sekiram preveč, ker imam včasih raje kakšno človekovo pravico manj pri sebi in za radi tega na drugi strani neke varnosti več. Mislim, da je to smiselno za večino državljanov. Tega se bojijo predvsem tisti, ki pač kršijo zakon. Za tiste bom konec koncev rekel, da se ne bomo preveč obremenjevali, če bo kakšno pritožbo vložili.

Pomembno je tudi to, da zakon točno določa, da se tehnična sredstva lahko uporabljajo samo tista, ki so v lasti policije oziroma uradnih organov. To pomeni, da ne more prihajati do zlorab, nekih nepooblaščenih snemanj s svojimi privatnimi telefoni, kamerami in tako naprej. In seveda ta distribucija potem na spletu.

Všeč mi je pri tem tudi določba oziroma en del, ki govori o izmenjavi podatkov oziroma kriminalistično zbiranje in posredovanje podatkov oziroma kriminalistično zbiranje in posredovanje podatkov.

Prej se je dogajalo, da so policaji na enem koncu delali oziroma pregledovali neke zadeve, po drugi strani niso bili pristojni za neko drugo področje in so drugi kriminalisti iskali ali pregledovali iste zadeve pri istem storilcu in tako porabljali čas in denar. Zaradi tega je izmenjava podatkov nujna, potrebna, tudi, ponovno pravim, če bo zaradi tega prišlo mogoče do kakšnega nepooblaščenega pogleda kakšnega kriminalista v zadevo, ki se ga ne tiče. Vsak je zavezan k spoštovanju zakonov in se tudi zaveda, da tega ne bo smel posredovati naprej pred njegovo obravnavo.

Osebnost bi si želel mogoče še definirati eno področje malo bolj, ki pa tudi v svetu ni nekako ni še preveč raziskano in priznано, in sicer to je poligraf. Po nekih raziskavah je sicer stopnja točnosti precej visoka, ampak ker zunaj ni priznано, tudi pri nas ne more biti in ne bo. Ampak mislim, da bo slej ko prej tehnologija omogočila tudi to in ne samo prostovoljno testiranje s poligrafom, ampak tudi na ročno testiranje.

Seveda tudi mi in jaz sem za to, da gre zakon v nadaljnjo obravnavo.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Besedo ima mag. Matej Tonin – ne boste razpravljali? Hvala.
Besedo ima gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Lep pozdrav!

Dovolite, da v razpravi dodam še nekaj misli o predlog zakona, ne bom šel v podrobnosti, za katere mislim, da bo v nadaljnji proceduri še dovolj govora, če so kakšne nepravilnosti ali pomembne razlike, da jih znotraj zakona vkomponiramo.

Policist mora poznati predpise, ki določajo njegove pristojnosti oziroma pooblastila, hkrati pa državljani pričakujejo njegovo pomoč ter tudi predvidevajo njegovo prisilno ukrepanje, ko ravna v nasprotju z zakonom. Vsi se verjetno lahko strinjamo, da je najlažje, če imamo en zakon glede nalog in pooblastil policije, ne pa 10 različnih zakonov in eno tono podzakonskih predpisov kot tudi je s tega stališča verjetno predvsem za delo policistov ta zakon nujno potreben.

Kot že večkrat rečeno, se danes policije vsakodnevno neposredno srečuje s pravicami in dolžnostmi oseb in njihovih organizacij, s svojim delovanjem posega na občutljivo področje svobod in zasebnosti, kar je s pravnimi normami urejeno na splošno načelno. V konfliktnih razmerah je prav policija tisti prvi dejavnik, ki stopi na tako imenovano prizorišče zločina in takrat se dogaja vse v nekaj sekundah. Čeprav ima končno besedo sodišče, ampak takrat traja, saj pravim, na začetku postopka se po navadi zgodi zelo na hitro, nekaj nujnega, da se zavaruje ali varnost ljudi ali pa verjetno premoženja. Zato mora biti policija dobro opremljena, pa ne le z materialno-tehničnimi

sredstvi, o čemer bo verjetno razprava predvsem pri nadaljnjem, drugem zakonu, temveč tudi s pravnim znanjem. Ta zakon, kot sem že rekel, prinaša pridobitve na tem področju.

Po mojem mnenju se bistvo zakona skriva v 1. členu predloga zakona, pa če dovolite, da ga citiram: "Policija opravlja naloge in pooblastila po določbah tega zakona zaradi zagotavljanja temeljnih dolžnosti policije, ki obsegajo: zagotavljanje varnosti posameznikom in skupnosti, spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter krepitev pravne države." Torej je pri opravljanju svojega dela policist vpet, tako kot sem že prej v stališču poslanske skupine rekel, med kladivo in nakovalno oziroma tanka je meja pri njihovem delovanju, medtem ko postanejo junaki ali pa na drugi strani lahko postanejo celo krivci oziroma bedaki zaradi svojega delovanja. Večina policijskih pooblastil in nalog je sicer prenesena iz podzakonskih predpisov, kar pomeni, da se posamezni standardi določb pravilnika vnašajo v sam zakon in to je treba absolutno podpreti, s tem se tudi posledično zmanjšujejo podzakonski predpisi.

Morda samo nekaj glavnih načel, zakaj bom podprl zakon. Predlog zakona prinaša jasnejšo in preglednejšo ureditev, s tem ko uvaja temeljne pojme pri obravnavi policijskih pooblastil. Prvič v zgodovini Slovenije se opredeljuje policijski postopek, postavlja se jasne pogoje za uporabo splošnega pooblastila. Prvič se opredeljujejo splošna načela za opravljanje policijskih nalog. Natančneje se določa opravljanje nalog naših policistov v tujini in njihovo delovanje znotraj Evropske unije. Teh nalog je veliko, pomembno pa je tudi, da pri določenih policijskih pooblastilih rešitve strmiijo k večji učinkovitosti policije, kar mislim, da je naloga oziroma prizadevanje vseh nas, da so policisti pri svojem delu čim bolj učinkoviti, pa najsibo pri zmanjšanju vseh kaznivih oziroma kriminalnih dejanj v naši državi.

Predlog zakona tudi opredeljuje ukrepe policije v zvezi s prepovedjo približevanja, ker smo večkrat imeli, vsaj na področju sociale, te primere, ko smo se večkrat znašli na neki meji, kaj sploh pomeni prepoved približevanja. Natančneje se ukrepa glede nasilja v družini, uvajajo se nova policijska pooblastila za preprečevanje nasilja na športnih prireditvah, ureja varovanje določenih oseb in objektov ter natančneje opredeljuje zbiranje in posredovanje podatkov.

Sam sem pri prebiranju predloga zakona s posebnim zanimanjem prebral prav ta določila glede preprečevanja nasilja na športnih prizoriščih, tako imenovana prepoved udeležbe na športnih prireditvah in prekinitev potovanja, o čemer je bilo danes že veliko govora. Mislim, da se bomo vsi strinjali, da se uresničujejo naša zagotovila – pa tukaj ne gledamo na politično pripadnost –, da bo to področje urejeno in to tako, da so – kar je razlika s predlogom gospoda Vilfana –, v temu predlogu že vnesene pripombe

Zakonodajno-pravne službe, kar v predhodnem predlogu ni bilo upoštevano.

Je pa tudi razveseljivo, da v našem pravnem redu končno dobimo nek zakon, ki se ukvarja z nasiljem na športnih prireditvah. Vemo, da marsikateri navijač verjetno ne bo zadovoljen s tem zakonom, tudi transparentni jasno kažejo njihovo – ampak pravim, da to niso pravi navijači, to so huligani. Pa ne bom govoril samo o zadnjem primeru, ki je bil večkrat že izrečen, ko je bila tekma dveh največjih rivalov – tudi v tujini se to pogosto dogaja.

Morda še en stavek. Ta zakon ima 167 členov, za predlog gospoda Vilfana mislim, da je imel štiri člene vse skupaj, pa dva sta bila tista, ki morata biti sestavni del vsakega zakona. Tako je razlika kar očitna, zato lahko res rečemo, da tukaj gre za sistemsko rešitev, tam pa je šlo za neko minimalno oziroma parcialno rešitev. Pa še enkrat povem, kar sem povedal že pri predlogu zakona gospoda Vilfana: niti najboljši zakon na svetu ne more rešiti oziroma preprečiti kakršen koli incident. Imamo redarja, imamo policiste, potem pa že ko imamo policiste, ki hočejo ukrepati, imamo pa na drugi strani takoj to določbo o človekovih pravicah in tukaj so po navadi policisti, bom rekel, neke žrtve, ne pa tisti, ki bi morali preprečevati žrtve.

Verjetno bo zbudilo vsaj kakšno domišljijo novo policijsko pooblastilo, ki sem ga z zanimanjem prebral, to je cestna zapora z blokadno točko. Priznam, nisem vedel, da to pooblastilo ne obstaja v naši zakonodaji, pa tudi upam, da ne bo prevečkrat prišlo do njegove uporabe; naj se s tem ukvarjajo raje filmski producenti. S tem pooblastilom je policiji dano pooblastilo, da lahko postavi cestno zaporo z blokadno točko zaradi popolne ali selektivne kontrole nad vozili in osebami ob točno določenih pogojih. Zelo zanimivo pooblastilo, upam, da do njega ne bo velikokrat prišlo, ampak v tistih kriznih trenutkih pa je le prav, da imajo policisti neko pooblastilo, s katerim lahko preprečijo morebitne kriminalne ali pa kakšne druge slabe zgodbe v Sloveniji.

Lahko bi govoril še o kakšnih drugih pooblastilih, predvsem imam občutek, da smo premalo ob tem zakonu govorili o pooblastilih in nalogah policije, ko prihaja do nasilja, predvsem nasilja v družini. Tem je treba dati poleg tega zakona tudi na drugih področjih veliko pozornost, tako da sem zelo vesel, da ta zakon zelo natančno opredeljuje, kaj je nasilje v družini oziroma kako lahko policisti postopajo v teh primerih.

Mogoče še glede začetka postopka. Kot vsi vemo, postopek se je začel, o njem smo začeli govoriti leta 2010 – torej bivša vlada. Zakona je izpeljanka tistega predloga zakona, po mojih informacijah tam okoli 80, 90 %, ampak kot vedno in v praksi, hudič je v podrobnostih. Verjamem, da so se v teh dveh letih te podrobnosti tako izkristalizirale, da bo z zakonom v dani obravnavi res deležen

minimalnih popravkov, če sploh kakšnih, ker je vsebina zelo dobra.

Morda za zaključek, strinjam se z navedbami nekaterih kolegov, mislim, da je gospod Mišič govoril, ali gospod Brulc, glede varnosti policistov. Vedno govorimo o varnosti vseh naših državljanov, pozabljamo pa na varnost naših policistov, ki so tisti, ki bi morali varovati, ampak marsikdaj se pozablja, da je njihova varnost zastopljena. Policiste se predstavlja kot neke inkasante, hudiče v modrem in tako naprej, v bistvu pa so njihove naloge v treh četrtinah čisto drugačne, zato je njihova varnost pomemben aspekt, ko razmišljamo o tej varnosti. Pri njih se pogosto zgodi, da se pozabi na njihove človekove pravice in postanejo sami šibkejša stranka v postopkih.

Zato je prav, da ta zakon daje tudi policistom, bom rekel, neke naloge, da lahko zaščitijo poleg vseh ostalih državljanov tudi sebe. In tudi to je en pomemben aspekt, zakaj bom ta predlog v prvi obravnavi podprl. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj, torej Vlada. Gospod državni sekretar, boste odgovorili na nekatera vprašanja?

Izvolite.

MAG. ROBERT MAROLT: Hvala za besedo, spoštovana gospe podpredsednica.

Uvodoma bi poudaril, da me zelo veseli, kajti če sem pravilno razumel, dejansko vsi, tako koalicija kot opozicija, podpirate to policijsko zakonodajo in jo boste soglasno potrdili, če sem pravilno razumel to razpravo.

Kar se tiče posameznih vprašanj, bom poskušal odgovoriti; se opravičujem, če bom koga pozabil.

Začel bi z vprašanji spoštovane gospe poslanke mag. Potrate. Tu bi poudaril, da zakon o nalogah in pooblastilih policije prinaša večjo varnost in večje spoštovanje človekovih pravic, saj določa, da minister za notranje zadeve izda Pravilnik o policijskih pooblastilih po pridobitvi predhodnega soglasja varuha človekovih pravic, kar je pomembna novost, ki je do sedaj ni bilo, in sem to tudi uvodoma že predstavil.

V zvezi z vprašanjem spoštovanega gospoda poslanca Čehovina glede obveščevalne dejavnosti moram poudariti, da dosedanja praksa na policiji kaže, da kriminalistično pridobivanje in vrednotenje informacij normativno ni urejeno tako optimalno, da bi omogočalo učinkovito delo na tem področju. Zato je predlagana ta rešitev, ki prinaša jasno vedenje, da bo policija pridobivala in vrednotila ustrezne informacije, in je tudi v zakonu ustrezno obrazloženo, kaj je kriminalistično-obveščevalna dejavnost, da se pri tem ne sme izzivati kriminalne dejavnosti in drugo, torej je to nekako v zakonu sedaj ustrezno urejeno.

Izpostavljeno je bilo vprašanje glede hišnih preiskav in obveščanja medijev tekom hišnih preiskav. Pri tem moram odločno poudariti, da policija medijev ne obvešča o načrtovanih aktivnostih. Medijev ne obvešča policija o konkretnih operativnih aktivnostih, kajti policija dela strokovno in celo v interesu dela policije je, da se medijev ne obvešča, da se ne izpostavlja policistk in policistov, da se ne izpostavlja kriminalistk in kriminalistov, ki svoje delo opravljajo strogo profesionalno, skrbno, vestno in odgovorno. Kdo medije obvešča – tega pač s strani policije ni. Tu lahko samo domnevamo ali špekuliramo, da medije obveščajo stranke oziroma tisti, ki so v postopku, ali mogoče odvetniki oziroma drugi občani ali ne vem kdo, ko domnevno vidijo določene aktivnosti. Kajti, še enkrat poudarjam, policija predhodno medijev ne obvešča. Res pa je, da policija po končani konkretni akciji, po konkretni operaciji potem tudi obvesti medije, vendar po končanih postopkih. Kajti, kot je omenil spoštovani gospod poslanec Gašpar Gašpar Mišič, naš interes je, da se varuje identiteto policistk in policistov ter kriminalistk in kriminalistov, ki opravljajo konkretno delo.

V zvezi z vprašanjem spoštovanega gospoda poslanca Vebra glede mednarodnega sodelovanja, sodelovanja v okviru Europol, Interpol, moram poudariti, da se na Ministrstvu za notranje zadeve zelo zavedamo potrebnosti kvalitetnega in učinkovitega mednarodnega sodelovanja v okviru mednarodnih policijskih organizacij. Zato tudi v zakonu o organizaciji in delu policije določamo nacionalno enoto Europol in dajemo torej temu poseben poudarek.

Glede nekkih konkretnih postopkov, kot ste omenili, glede depeš, založitve depeš, ne vem, kaj točno ste mislili glede konkretnih postopkov. Seveda, to je pa stvar tako disciplinske kot kazenske odgovornosti zaposlenih v policiji. Vendar je to zdaj že normativno ustrezno urejeno v obstoječi zakonodaji.

Glede vprašanja spoštovanega gospoda poslanca Brulca o zaščiti policistov in policistk, bi tukaj želel poudariti, da to bolj sistemsko določa Zakon o organizaciji in delu policije tako glede varovanja, glede ogroženih policistov, pravne pomoči, psihološke pomoči, izplačilo odškodnin po poškodbah in tako naprej, kar bo predstavljeno potem pri drugem zakonu.

Pomisleki so bili izraženi glede 113. in 114. člena predloga zakonov in glede mnenja informacijske pooblaščenke. Po našem mnenju in po mnenju stroke, govorim o stroki na Ministrstvu za notranje zadeve in še posebej o stroki v slovenski policiji, torej tista, ki operativno dela v teh policijskih postopkih, obstajajo tehtni in zakoniti razlogi, da vsebina 113. in 114. člena ostaneta v predlagani dikciji. Pa bi tukaj, če dovolite, kar malo več vam pojasnil.

V prvem odstavku 113. člena tega zakona gre večinoma za prepis sedaj veljavnega

sedmega odstavka 54. člena Zakona o policiji, dodana pa je pomembna obveznost, da gre za sredstva, ki so v uporabi v policiji.

V tretjem odstavku gre za prepis osmega odstavka 54. člena Zakona o policiji, zaradi večje pravne varnosti pa je dodan skrajni rok brisanja podatkov, ki prej ni bil določen. Dejstvo tudi je, da je uporaba avdio in video snemanja vezana na izključno na konkretno izvajanje policijskih nalog, dokazovanju prekrškov in kaznivih dejanj ter identificiranju kršiteljev in storilcev, kot to izhaja iz prvega in tretjega odstavka 113. člena in nikakor nima generalno preventivnega značaja. Torej gre za izključno izvajanje nalog, katere je policija dolžna izvajati na podlagi zakona. Nadzor nad delovanjem teh določb po obstoječi ureditvi je že vzpostavljen in deluje in zlorabe zaenkrat niso bile zaznane.

Zato menimo, da dodatno določanje sredstev, kot to predlaga informacijska pooblaščenka, ni potrebo, saj iz predloga zakona izhaja, da gre za tehnična sredstva, za fotografiranje ter avdio in video snemanje ter tehnična sredstva za označevanje ali identifikacijo oseb, vozil in predmetov, ki so v uporabi v policiji. Tukaj moram poudariti, da ima enako ureditev večina evropskih policij.

Glede 114. člena predloga zakona, gre pri prvem odstavku tega člena za prepis sedaj veljavnega devetega odstavka 54. člena Zakona o policiji, je pa enako kot v 113. členu predloga zakona dodana varovalka, da smejo policisti uporabljati le tista sredstva, ki so v uporabi v policiji, s čimer pa želimo preprečiti, da bi policisti izvajanje policijskih pooblastil snemali bodisi s svojimi zasebnimi mobilnimi telefoni in drugo zasebno avdio in video opremo.

Ni zanemarljivo dejstvo, da se s snemanjem izvajanja policijskih pooblastil zagotavlja tudi večja pravna varnost oseb v policijskih postopkih. Z njihovo pomočjo je namreč lažje ugotoviti dejansko stanje v primeru nestrinjanja državljana s postopkom policista, kot je omenil spoštovani gospod poslanec Möderndorfer.

Policist je odgovoren za varnost pridržane in zadržane osebe od njene namestitve v prostor za pridržanje do izpustitve, ravno s pomočjo video nadzora pa so policisti v preteklosti že večkrat uspešno preprečili poskuse samomorov oseb v prostorih za pridržanje.

Video nadzor omogoča tudi preverljivost domnevno grdega ravnanja s pridržano oziroma zadržano osebo. Poleg tega je pomembno tudi to, da je varuh človekovih pravic že večkrat priporočil, da bi zaradi učinkovitejšega preverjanja domnevnega grdega ali nehumanega ravnanja s pridržanimi osebami čim prej vse prostore za pridržanje opremili z napravami, ki omogočajo video nadzor.

V drugem odstavku je dodana uporaba navedenih tehničnih sredstev zaradi učinkovitega zagotavljanja varnosti ljudi in

premoženja pri spremljanju javnih zbiranj, če na podlagi okoliščin mogoče pričakovati množične kršitve javnega reda ali kaznivih dejanj. Gre torej za tista javna zbiranja, kjer obstaja možnost za nastanek škode ali ogrožanja dobrine, ki se varuje z opravljanjem policijske naloge. Poudariti moram tudi to, da je določen rok hrambe videoposnetka iz 128. člena potreben prav zaradi preverjanja zakonitosti in strokovnosti ravnanja ali opustitev ravnanja policistov v pritožbenih, kazenskih, odškodninskih in drugih postopkih.

Prepričani smo in stroka je prepričana, da so to tehtni razlogi, zaradi česar predloge informacijske pooblaščenke o črtanju prvega odstavka 114. člena zakona ne moremo sprejeti, kar je bilo informacijski pooblaščenki tudi že obrazloženo in pojasnjeno.

Zdaj, glede še dodatnega vprašanja spoštovanega gospoda poslanca Mišiča, Gašpar Gašpar Mišiča, bi poudaril še to, da zakon o organizaciji in delu policije in zakon o nalogah in pooblastilih policije smo pisali – če govorim zdaj kar o obeh zakonih tudi, ker je izpostavil oba zakona –, tudi s ciljem večje zaščite policistov. Zato je ta pozornost za zaščito policistov še posebej dana tudi z določbo o uporabi maskirnega pokrivala med opravljanjem policijskih nalog v tistih primerih, ko bi bili policisti lahko ogroženi. Torej, izključno v interesu zaščite policistk, policistov, kriminalistov in kriminalistk. In seveda smo temu segmentu tudi prisluhnili in tudi v praksi prisluhnemo predlogom in pobudam pristojnih sindikatov.

Izpostavljeno je bilo tudi to, da se v kakšnih primerih ali pa v posameznih primerih nič ne zgodi po policijskih akcijah več let, kot je izpostavil spoštovani gospod poslanec. Poudariti je treba, da je policija prva stopnja v predkazenskem postopku in torej policija veliko pozornost namenja strokovnemu usposabljanju, izobraževanju, s posebnim poudarkom na preiskovanju gospodarske kriminalitete, na področju česar bodo potrebne in bodo zagotovo še dodatne aktivnosti za usposabljanje in izobraževanje postorjene. Seveda je pa nadaljnji problem sodstvo, tako postopki na tožilstvo, predvsem pa na sodišču, ko se v številnih primerih vlečejo nerazumno dolgo in ne dosežejo sodnega epiloga v razumnem roku.

Tukaj bi poudaril to, da lahko rečemo, da slovenska policija dela dobro, kvalitetno; da policistke in policisti, kriminalistke in kriminalisti in ostali zaposleni opravljajo delo strokovno in odgovorno, seveda pa bo še za bolj učinkovite postopke, torej od policijskih aktivnosti, policijskih akcij do pravnomočnosti, treba spremeniti tudi zakon o kazenskem postopku in pripraviti nov, sodoben zakon o kazenskem postopku, da bodo ti postopki krajši, učinkovitejši in da bodo zadeve tudi v razumnem roku dobile sodni epilog.

Še glede primera, ki ga je izpostavil spoštovani gospod poslanec Möderndorfer, ko je omenil nek primer, ki je bil na radiu. Strokovne

službe bodo ta primer proučile, tako da se vam zahvaljujem za to opozorilo. Če sem razumel, se je nanašalo na vprašanje dokazovanja oziroma uveljavljanja pravic tega državljana, da ni dobil ustreznih odziv in tako naprej. To je pa prav tista rešitev, kot sem že prej omenil, v predlaganem 114. členu predloga zakona, ki ga je pooblaščenka predlaga v črtanje, in sicer ta člen določa, da za spremljanje zakonitosti izvajanja policijskih pooblastil smejo policisti uporabljati tehnična sredstva za fotografiranje ter avdio in video snemanja, ki so v uporabi v policiji. Torej gre za večanje pravne varnosti tako zaposlenih na policiji in pa tudi večanje pravne varnosti oseb, ki so v policijskih postopkih, oziroma oseb, ki so potrebovale pomoč ali asistenco policije. Prav na ta način se lahko zagotovi večja pravna varnost vseh udeležencev v postopku.

Za konec mogoče še, je bilo izpostavljeno, domnevno drugačen pogled na spremenjeno policijsko zakonodajo, ker je bilo očitano, da spoštovani gospod minister, dr. Gorenak, ima drugačen pogled, kot ga je imel v prejšnjem mandatu kot opozicijski poslanec. Dovolite, da bi predlagal, da preverite magnetogram, kakšno je bilo njegovo stališče kot opozicijskega poslanca v preteklem mandatu pri obravnavanju policijske zakonodaje, kajti takratni minister, pardon, sedanji minister za notranje zadeve in takratni opozicijski poslanec ni imel bistvenih pripomb na vsebino predloga zakona o nalogah in pooblastilih policije, temveč predvsem na vsebino drugega zakona, organiziranost in delo policije, ki ga bomo obravnavali v nadaljevanju.

Kar se pa tiče, samo še tole za zaključek, glede predloga zakona spoštovanega gospoda poslanca Vilfana, pa mislim, da je že gospod poslanec Braniselj utemeljeno in argumentirano odgovoril, zakaj so bile rešitve v njegovemu zakonu drugačne, da rešitve niso bile ustrezno amandmirane glede na mnenje Zakonodajno-pravne službe. V tem tekstu zakona pa je besedilo ustrezno izboljšano, kvaliteto, in če še enkrat za zaključek, se vam vsem zahvaljujem za izraženo podporo temu zakonu. Hvala.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa, gospod državni sekretar, za odgovore.

S tem ugotavljam, da so vsi razpravljavci, ki ste to želeli, tudi dobili besedo. Gospod Gašpar Gašpar Mišič, prosim? Imate repliko ali kaj? Sicer bo zdajle delitev časa. Replika.

Gašpar Gašpar Mišič, izvolite.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Hvala lepa, podpredsednik.

Torej želel bi samo komentirati začetno izvajanje spoštovanega gospoda Marolta glede uhajanj informacij o obveščeni medijev, ko se odpravi policija na neko hišno preiskavo.

Veste, verjamem, da so o določenih akcijah seznanjeni natančno določeni policisti oziroma policistke in da se natančno ve, kdo razpolaga z določenimi informacijami. Ampak zanimivo je, da mediji in kamere so postavljene na stojalih fiksno, še preden pride policija na kraj preiskave. To je nekoliko moteče, ampak to, poglejte, to meče slabo luč in zmanjšuje kredibilnost policije in vse, kar si želim kot državljan in danes kot poslanec, je to, da dvignemo ugled naše policije. Ne nazadnje je od ugleda naše policije in kredibilnosti odvisen tudi ugled naše države v mednarodnem prostoru. Zato si želim, da se v bodoče, če je to le mogoče, ta vpliv in ta poseg v informacije, s katerimi lahko razpolagajo izključno samo policisti, ki vodijo določeno preiskavo, določen primer –, da se to več ne dogaja, da se da večja pozornost oziroma večji nadzor nad posameznimi akcijami, ki se bodo izvedle. Če ne, veste, stvar zvedeni. Celotna akcija je nekako podkrepljena – in potem vržemo kost v javnost, da naj javnost dobesedno obdeluje in se ukvarja s tem, ali je to ta politična opcija, ali je druga politična opcija, ali

kdo je komu kaj serviral oziroma podtaknil. Slovenska policija si tega ne sme dovoliti. Slovenska policija, jaz si samo želim, da je naša policija spoštovana, da ima ugled. Spomnim se časov, ko sem bil še na Srednji pomorski šoli, ko si videl uniformiranega policista, si imel res nek odnos in spoštovanje. Danes, žal, mladi, ko jih opazujete in odnos do policistov ni več takšen, kot je bil nekoč. Policist je bil spoštovan in mora biti tudi danes spoštovana oseba. Vsaka oseba v tej državi, ki nosi uniformo, mora biti spoštovana, še posebej policisti, ki v svojih akcijah velikokrat zastavljajo svoje življenje za rešitev državljanek in državljanov in za zaščito. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa.

Ugotavljam, da ste vsi razpravljavci, ki ste to želeli, dobili besedo. Glede na to, da je ostal čas na razpolago, čas, ki je določen za to točko, sprašujem, ali se bo še kdo pri delitvi časa, ki je preostal, še prijavil k besedi. Ocenjujem, da ne. Gospod državni sekretar, seveda vam dam besedo. Očitno ni nobene druge želje po razpravi. Želite vi odgovoriti?

Mag. Robert Marolt, izvolite.

MAG. ROBERT MAROLT: Hvala za besedo, spoštovani gospod podpredsednik.

Odgovoril bi spoštovanemu gospodu poslancu Gašparju Gašpar Mišiču.

Še enkrat bi poudaril, da policija nikoli ne izda lokacij o opravljanju hišnih preiskav. To mi zagotavljata kolegica in kolega, ki sta tukaj, da o tem ti podatki iz policije ne grejo. Vemo pa, da o odredbi o hišni preiskavi in o drugih ukrepih, o tem odloča preiskovalni sodnik na predlog tožilca. Torej, je seznanjen tudi preiskovalni sodnik, potem je seznanjen tudi

tožilec, ki vodi in usmerja predkazenski postopek. Zato lahko poudarim samo to, da policija o tem ne obvešča javnosti.

Še enkrat poudarjam, policija po končani akciji ali da sporočilo za javnost ali skliče tiskovno konferenco. O tem pa v okviru policije podatki ne gredo medijem. Hvala.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Kljub temu da sem prej vprašal, bom pa kljub temu dal še čas na razpolago in bom odprl listo in potem se prijavite, ker enkrat se javi en, drugič drugi. Odpiram listo in prosim, da se prijavite. Prijavite se.

Gospod Srečko Meh.

SREČKO MEH (PS SD): Z odgovorom državnega sekretarja sem zadovoljen, kar zadeva policijo in javno in medije, ki so tam.

Na vsak način pa to priložnost izrabljam kot protest, da kadar se v dokaznem postopku preiskujejo posamezni primeri, da se takrat zgodi to, da mediji že čakajo, ko preiskovalci pridejo tja. Se pravi, ne zdi se mi prav, ni dobro in tudi ni dobro za samega duha, ker na ta način potem mediji dobijo material.

Seveda s tem ne mislim, da mediji ne smejo biti obveščeni, ampak naj bodo obveščeni takrat, ko bodo postopki v pravem trenutku oziroma v pravem zaporedju. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK: Res, priznam, da nisem prej čisto cel čas spremljal seje, ker sem bil tudi zunaj, ampak če menite, da rabite repliko...

Izvolite, gospa Maša Kociper.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Hvala lepa.

Ravnokar sem se nameravala proceduralno pritožiti, kajti resnično sem želela samo replicirati gospodu državnemu sekretarju, svojo razpravo sem namreč že opravila.

Skratka, gospod državni sekretar, tema, ki sta jo odprla z gospodom Mišičem, je zelo relevantna. Tudi mene moti, kaj se v zadnjih časih dogaja, in ne zdi se mi korektno, da ste kar tako, z levo roko zamahnili in krivdo za to, da se to dogaja, naprtili tožilstvu in sodišču. Kdor koli je kriv za to, da prihaja do teh kršitev, to ni prav, tudi če je to na sodišču, ali tožilstvu, ali na policiji, veljajo enaka merila. Je pa verjetno dejstvo, da je na policiji seznanjeno veliko več ljudi s tem, kdaj se bodo posamezna preiskovalna dejanja opravljala, kot pa na tožilstvu in sodišču. O tem ni nobenega dvoma. O velikih preiskovalnih dejanjih je lahko obveščen tudi po 100 ali več policistov.

Tako mislim, da kar tako reči, da sigurno to ne prihaja s policije, ampak s tožilstva ali sodišča, ni korektno. Z vami zdaj ne želim parlamentirati, to nima nobenega smisla. Prosila bi samo, da se pač na vseh nivojih spoštujejo te osnovne človekove pravice in da se v primerih, ko do kršitev prihaja, kjer koli že, naredi vse za

to, da se kršitelje najde in da se na ta način prepreči zlorabe za v bodoče, samo to. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Patricija Šulin.
Prosim.

PATRICIJA ŠULIN (PS SDS): Predsedujoči, hvala za besedo. Pozdrav vsem prisotnim!

V svoji razpravi bom kratka, želim izpostaviti samo nekaj stvari. Povem, da bom ta zakon o nalogah in pooblastilih policije podprla, predvsem iz več razlogov.

Prvi razlog je ta, ker je sedanji veljavni Zakon o policiji še iz leta 1998, sicer je bil večkrat dopolnjen in spremenjen, vendar je glede na vse spremembe v naši družbi, predvsem, ko so še vedno ogrožene človekove pravice in temeljne svoboščine, v nekaterih delih tog in ga je treba prevetriti. Tako imamo sedaj pred seboj ta predlog o zakonu o nalogah in pooblastilih policije, ki zajema kompleksno vsebino policijskih pooblastil.

Vsi vemo, da je temeljna naloga policije zagotoviti spoštovanje pravnega reda, ob spoštovanju človekovih pravic, seveda. Osnovni cilj policije je preverjanje spoštovanja predpisov in navodil, vendar je skozi nadzorno dejavnost treba zasledovati tudi uspešnost organizacije in posameznika, kar nas je danes tukaj večkrat skrbelo. Policija tudi svojo dejavnost usmerja v prizadevanje, da bi državljanom zagotovila kakovostne varnostne storitve. Toda zelo hitro se lahko zgodi, da nenadzorovana uporaba policijskih metod ogrozi človekove pravice in temeljne svoboščine, ki so neločljivo povezane z demokracijo in s pravno državo in zaradi česar pogostokrat utemeljeno jamramo in se zavzemamo za to našo pravno državo.

Zame je med poglavitnimi rešitvami, ki jih zakon ureja v zvezi s policijskimi nalogami, tudi ta nova uredba, ki ureja tudi kriminalistično pridobivanje in vrednotenje informacij kot proces zbiranja, vrednotenja in analiziranja osebnih in drugih podatkov o kriminalni dejavnosti fizičnih in pravnih oseb ter hudodelskih združb v zvezi s preprečevanjem, odkrivanjem in preiskovanjem kaznivih dejanj s področja terorizma, čezmejne organizirane ali gospodarske kriminalitete z veliko premoženjsko škodo ter kaznivih dejanj z elementi nasilja in korupcije, česar je pri nas veliko in je sedaj to določeno v 11. členu predloga tega zakona, ki ga imamo pred seboj.

Policija je, kot vemo, že sedaj zagotavljala pomoč tudi državnim organom pri opravljanju njihovih nalog, kar je v novem predlogu določeno v 12. členu predloga zakona. Naj samo primeroma povem iz prakse, da se je pomoči policije posluževalo in se jo še vedno poslužujejo tudi državni organi in inšpekcijske službe, druge inšpekcijske službe v naši državi. Tako smo tudi davčni inšpektorji, ko smo inšpicirali sivo ekonomijo in delo na črno

predvsem v gradbeni stroki, ko se je začelo opazovati, da so na teh gradbiščih zaposleni delavci na črno predvsem iz bivših jugoslovanskih republik, skupaj z delovno in tržno inšpekcijo, v nekaterih primerih zaprosili za pomoč policije v smislu, če bi prišlo do upiranja teh ljudi ali pa če bi bili morebiti tudi sami ogroženi kot pooblaščen osebe pri izvajanju tega inšpekcijskega nadzora.

Tako pozdravljam natančnejšo ureditev tudi tega področja, saj vemo, da je uporaba strelnega orožja kot najhujšega prisilnega sredstva omogočena le policistu. Drugim inšpekcijskim organom, državnim inšpekcijskim organom po zdajšnji zakonodaji strelno orožje ni dovoljeno oziroma ni zakonsko urejeno tako, da ga lahko pooblaščen oseba nosi. Moram povedati tudi, da smo v takih akcijah s policisti vedno dobro sodelovali in tudi je bilo njihovo delo strokovno opravljeno.

Za konec naj povem, da tudi jaz kot vsi pričakujem, da bo zakonitost in strokovnost ravnanja policistov še boljše zagotovljena. Da naši policisti opravljajo delo odgovorno in dobro ter da je treba pravzaprav spremeniti kazenski postopek tudi v delu, da se bodo postopki reševali v razumnem roku in da bodo dobili sodni epilog. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Tamara Vonta.

TAMARA VONTA (PS PS): Hvala lepa.

Tudi sama bi izrazila najprej skrb nad tistim delom, o katerem je že nekaj mojih predhodnikov izrazilo mnenje, in sicer gre za snemanje na določenih dogodkih. Gre samo za to, da moram to tudi jasno in glasno povedati, da sem in bom vedno proti takšnim načinom nadzora in tudi tako odprto možnosti zlorab tega nadzora.

Druga zadeva, ki pa bi jo želela omeniti, je pa prav ta, o kateri smo govorili in ki se mi ne zdi niti malo smešna, in sicer zavedati se moramo, da noben od medijev nima svoje obveščevalne službe. Kar pomeni, da vse informacije o postopkih, ki se dogajajo, o hišnih preiskavah in podobno, uhajajo tam, kjer se začne ta klopčič, ta proces odvajati. Se pravi, da informacije uhajajo od tam. Jaz ne bi bila tako nezaskrbljena nad tem dejstvom in si tudi ne bi upala trditi, da to ne prihaja iz policijskih vrst, ampak preprosto, če bi zelo grobo rekla, tisto, kar ste dejali, gospod Marolt, v bistvu ste na nek način celo prevrnili odgovornost na tožilstvo ali pa na preiskovalnega sodnika.

Skratka, dejstvo je, da uhajajo informacije, in dejstvo je, da te informacije uhajajo z namenom in da so vedno povezane z določenimi osebami, tako kot veljajo tudi v novinarstvu določena pravila, kdaj je kakšen dogodek zanimiv. Se pravi, tisto, kar je novičarsko vredno objaviti, pa itak vemo, kaj je. Če bi cvetlični lonček padel na glavo nekemu xy,

seveda to ne bi bilo tako zanimivo, kot če bi padel nekemu ministru ali pa poslancu. Enako lahko potem rečemo, če je hišna preiskava pri nekemu anonimnežu, je to zagotovo povsem druga zgodba kot pa, če je hišna preiskava pri komer koli drugem, ki ga javnost zelo dobro pozna in morda igra celo kakšno politično vlogo ali pa celo kakšno vlogo v političnih obračunih. Pa da se razumemo, ker pričakujem po tem svojem govoru, seveda, tudi gospoda Jerovška, ki se bo oglasil z znano temo, to bomo sicer seveda poslušali, ampak tukaj so bili tudi drugi gospodje, od gospoda Zidarja do gospoda Bavčarja in tako naprej.

Skratka, meni osebno se to resnično zdi neprimerno. Mislím, da bi policija morala narediti več, da bi se odkrilo, od kod uhajajo informacije in kako prihaja od tega. Zato ker mediji imajo res veliko moč, ampak, zaboga, take pa spet ne! Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Na vrsti je gospod Gašpar Gašpar Mišič.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Hvala, podpredsednik.

Osnovno poslanstvo policije je varovanje državljanek in državljanov Republike Slovenije in prav je, da so vsi tisti, ki nas varujejo, tudi deležni našega spoštovanja. Da bi pa bili spoštovani in kredibilni in da bi imeli še večje zaupanje, morate razumeti – vsaj moja razprava je bila temu namenjena –, da se dejansko zavaruje ugled policije. To, kar se dogaja, to uhajanje informacij, ali to uhaja iz policijskih vrst, ali prihaja s strani tožilstva ali sodišča, je manj pomembno. Pomembno je to, da vse breme pade na ugled policije. Ministrstvo za notranje zadeve mora v prvi vrsti zaščititi ugled policije. Kako boste to dosegli – verjamem, da imate metode, kako se lahko zaščititi. Nadzor, nadzor in še enkrat pravilen nadzor. Ne smemo dopustiti, da se nam to dogaja v državi, da vse skupaj izzveni kot neka politična uprizoritev, zdaj se je zgodilo, tako ali drugače, in potem, normalno, je tudi ugled države zelo okrnjen.

Moramo biti, tako kot je v današnjem članku zapisal gospod novi generalni direktor policije Stanislav Veniger, da želi imeti na ključnih mestih v policiji sodelavce, ki jim zaupa. Mi, državljanke in državljani Republike Slovenije pa želimo zaupati v slehernega policista in policistko, v našo policijo, v vse, na čelu z generalnim direktorjem policije in vsemi, ki so v njegovi službi, pa tudi v druge, s policijo povezanimi državnimi organi, pravosodje, tožilstvo in tako naprej. Če ne bomo zaupali v pravno državo, v pravosodje, potem ne vem, kam bomo prišli.

Zato dajte, gospod sekretar, spoštovani gospod Marolt, razumeti. Ta razprava se je prav zaradi tega tudi nekoliko zavlekla, ampak mislim,

da je to dobronamerno. Tokrat opozicija nima slabih namenov in jih tudi sicer nikoli nima. Vedno so opozicijski nameni pozitivni in dobri, vendar jih, na žalost, določeni ne razumejo in ne slišijo na pravi način. Tokrat si želim, da razumete to kot pozitivno sporočilo. Mi, politiki, smo dolžni zavarovati suverenost države, zavarovati ugled naše policije. Če se bomo mi tako obnašali, potem se bo zagotovo tako tudi v praksi zgodilo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

In še zadnji, ki mu dajem besedo, to je mag. Robert Marolt, državni sekretar.

MAG. ROBERT MAROLT: Hvala lepa za besedo, spoštovani gospod podpredsednik.

Se opravičujem, če ste me mogoče napačno razumeli. Želel sem samo odgovoriti na namige spoštovanega gospoda poslanca Meha, ker sem ga razumel, da je mislil, da policija obvešča medije o hišnih preiskavah. Odgovoril sem samo na to in opozoril samo to, da o hišnih preiskavah lahko podatki ali informacije curljajo v javnost oziroma do medijev od vseh treh deležnikov. Samo pojasnil sem postopek, da policija sama ne more kar tako, ad hoc, opraviti hišne preiskave, dokler nima odredbe preiskovalnega sodnika. Za odredbo preiskovalnega sodnika pa mora preiskovalnemu sodniku dati predlog državni tožilec, ki usmerja in vodi predkazenski postopek. Torej sem povedal samo to, da je policija samo eden izmed treh deležnikov v tem postopku.

Bi pa čisto konkretno podkrepil s tem, da obstaja nevarnost, da uhajajo informacije tudi iz vrst sodstva, iz vrst tožilstva. Kolegi so me zdaj seznanili, da imamo celo odprt sodni postopek oziroma konkreten sodni primer, kjer je uslužbenka oziroma zaposlena na enem izmed sodišč v Sloveniji storilec izdajala načrtovane policijske aktivnosti. Glejte, ta sum pa kaže na to, da ni vsega kriva policija oziroma policistke in policisti ter kriminalisti, ne glede na to, koliko je seznanjenih. Zato sem želel samo, kot je spoštovani gospod poslanec Gašpar Gašpar Mišič rekel, ubraniti ugled policije, ubraniti ugled policistk in policistov, zato ker je nekako nelagodno poslušati očitek, češ, zdaj je pa policija kriva, policistke, kriminalisti, če je bila neka novinarska hiša nekje prisotna. Še enkrat poudarjam, slovenska policija si ne želi medijev, si ne želi kamer pri njihovem konkretnem operativnem delu, oni želijo v miru opraviti svoje delo, v miru opraviti svojo nalogo, svoje akcije in seveda potem po končani akciji obveščati medije.

Res se opravičujem, če je bilo kaj narobe razumljeno, ampak policija ni edini deležnik v tem postopku pred izvajanjem konkretnih nalog hišne preiskave ali drugih ukrepov. Hvala.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Ne, na to ni replike in ni več delitve časa, ni replike in ni več delitve časa, zaključujem razpravo. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj oziroma pol ure po prekinjeni 17. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **12. TOČKO DNEVNEGA REDA – PRVA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O ORGANIZIRANOSTI IN DELU V POLICIJI.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada Republike Slovenije. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina desetih poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jankom Vebrom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade mag. Robert Marolt, državni sekretar z Ministrstva za notranje zadeve.

Prosim.

MAG. ROBERT MAROLT: Hvala za besedo, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Cilj Predloga zakona o organiziranosti in delu v policiji je ureditev normativne podlage za sodobno policijsko organizacijo, njeno vodenje in usmerjanje ter jasno razmejitev pristojnosti med ministrstvom in policijo, urediti specifična delovnopravna razmerja v policiji, status in zaščito policista, usposabljanje, izobraževanje in raziskovalno dejavnost ter zagotoviti tesnejšo vpetost policije v delovanje lokalne skupnosti in tesnejše sodelovanje policije z drugimi subjekti ter s tem še boljšo organiziranost in boljšo učinkovitost delovanja policije.

Poglavitne rešitve predloga zakona so sledeče. Prvič, natančna, jasna opredelitev razmerja med ministrstvom in policijo ter določitev nalog, ki jih ministrstvo opravlja za policijo.

Drugič, podrobnejša opredelitev usmerjanja in nadzora ministrstva nad policijo, pooblastil nadzornikov Direktorata za policijo in druge varnostne naloge ministrstva in omejitev pri opravljanju nadzora, ko usmerjanje prevzame državni tožilec.

Tretjič, krepitev decentralizacije ter avtonomnosti in samostojnosti policijskih uprav. V primerjavi s sedanjo ureditvijo je v predlogu zakona dan poseben poudarek večji samostojnosti delovanja policijskih uprav in s tem decentralizacij policije ob jasnih strateških usmeritvah in izhodiščih Generalne policijske uprave.

Pri opredeljevanju pristojnosti posameznih organizacijskih enot je upoštevano načelo subsidiarnosti, ki omogoča, da se pravo

delo izvede na pravem mestu. Konkretno to pomeni, da Generalna policijska uprava opravlja predvsem strateške naloge, razen operativnih enot, kot so specialna enota, letalska policijska enota in nekatere druge enote; policijska uprava zlasti naloge, usmerjene v usklajevanje na ravni regije in policijske postaje neposredno izvajajo naloge in pooblastila policije.

Četrtrič, ponovno se uvaja sistem imenovanja generalnega direktorja policije, ki se izenačuje s sistemom imenovanja ostalih generalnih direktorjev na najvišjih položajnih delovnih mestih v javni upravi.

Petič, obveščanje javnosti o delu policije je v predlogu zakona razširjeno tudi na direktorje policijskih uprav in komandirje območnih policijskih postaj, ki javnost obveščajo o varnostnih dogodkih na svojem območju.

Šestič, usmerjenost policije k uporabnikom njenih storitev in učinkovito sodelovanje z drugimi organi in institucijami ter subjekti. Tukaj moram posebej poudariti, da gre za okrepitev sodelovanja z lokalno skupnostjo, z določitvijo obveznosti poročanja na zahtevo občinskega sveta ter uskladitev letnega načrta dela območne policijske postaje s prioritetaми lokalne skupnosti. Torej, tako imenovana prednostna naloga modernih policijskih organizacij, kakršna je tudi slovenska policija, je v skupnost usmerjena v policijsko delo. Policijska organizacija je namreč namenjena uporabnikom storitev, torej tudi samoupravni lokalni skupnosti.

Sedmič, okrepljeno partnersko sodelovanje pri zagotavljanju varnosti z ustanavljanjem svetov, sosvetov komisij ali drugih dogovorjenih oblik partnerskega sodelovanja.

Osmič, poseben poudarek dajemo posebnosti ureditve delovnopравnih razmerij, ki omogoča nemoteno izvajanje operativnih nalog, opravljanje nalog v posebnih delovnih pogojih, nadurno delo, začasne premestitve in poseben poudarek in skrb za zaposlene, pravna pomoč in druge oblike.

In še zadnje. Gre za nadgradnjo sistema izobraževanja in postopen prehod na višjo stopnjo izobrazbe za opravljanje nalog policista za večino delovnih mest v policiji.

Predlog zakona o organiziranosti in delu policije tvori zaokroženo celoto s Predlogom zakona o nalogah in pooblastilih policije, ki smo ga ravno pri tem zaključili. Oba predpisa bosta tvorila temelj policijske organiziranosti in... / znak za konec razprave./ Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Dr. László Göncz v imenu Poslanske skupine italijanske in madžarske narodne skupnosti.

Izvolite.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS NS): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik! Vsem skupaj še enkrat lep pozdrav!

Predlog tega zakona, kot smo slišali, določa organiziranost policije in posebnosti delovnopравne ureditve. Njegov cilj je visoka raven pravne in osebne varnosti ljudi, varnosti njihovega premoženja, krepitev pravne države, okrepitev sodelovanja z lokalno skupnostjo, decentralizacija policije kot tudi uresničevanje obveznosti pri zagotavljanju mednarodne varnosti, ki jih je Republika Slovenija sprejela na policijskem področju, da poenostavim. Z omenjenimi navedbami in pa določbami se strinjamo, zato tudi najjavljam najino podporo predlogu zakona v prvem branju.

Sedaj pa še stališče z vidika narodnih skupnosti. V predlogu zakona in pa podzakonskih aktov, ki so priloženi predlogu, ni določena vidna javna in uradna raba jezika avtohtonih narodnih skupnosti na narodnostno mešanem območju ter raba simbolov avtohtonih narodnih skupnosti na teh območjih, kar pomeni, da veljajo vse določbe v zvezi s tem, tako, kot jih urejajo drugi zakoni oziroma podzakonski akti. Ker pa se v zvezi s tem pojavljajo določene nedoslednosti, na katere sproti opozarjamo, pa našo opazko oziroma pripombo izrazimo tudi v tej razpravi v okviru prve obravnave zakona. Treba je opozoriti na nujnost zagotavljanja dosledne dvojezičnosti na tablah, ki označujejo objekte policijske uprave in policijskih postaj s sedežem na narodnostno mešanem območju. In še posebej tudi na izobešanje zastave narodnih skupnosti skupaj z zastavo Republike Slovenije in ostalimi predpisanimi simboli na objektih policijske uprave in policijskih postaj s sedežem na narodnostno mešanem območju. Temu žal ni vedno tako.

Naj zgolj za ilustracijo navajam, da v primeru narodnostno mešanega območja v Prekmurju je uporaba simbolov madžarske narodne skupnosti sicer dokaj dosledna, vendar negativne primere kljub našim opozorilom pa zasledimo prav na objektih policije in sodišč, kar je, milo rečeno, precej čudno in tudi nerazumljivo glede na visok standard pravne zaščite avtohtone narodne skupnosti. V podkrepitev naj še poudarim, da javna in uradna raba jezika avtohtonih narodnih skupnosti na narodnostno mešanih območjih sodi med temeljne posebne pravice narodnih skupnosti, ki omogoča obstoj in razvoj omenjenih skupnosti. Med posebnimi pravicami narodnih skupnosti je tudi raba simbolov narodnih skupnosti, ki se jih na omenjenih območjih uporabi skupaj s simboli Republike Slovenije in Evropske unije. To je opredeljeno, kot vsi vemo, v 11. členu in pa v 64. členu Ustave Republike Slovenije, v odločbah Ustavnega sodišča in tudi v določilih podzakonskih aktov, ki urejajo obe področji.

Torej, še enkrat, zakon bova podprla, vendar upam, da bodo ta opozorila upoštevana. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospod Jerko Čehovin v imenu
Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.
Prosim.

JERKO ČEHOVIN (PS PS): Spoštovane
poslanke in poslanci, spoštovani podpredsednik,
državni sekretar in ostali prisotni!

Žal Predlog zakona o organiziranosti in
delu policiji vsebuje več pomislekov Pozitivne
Slovenije kot pa zakon, katerega prvo
obravnavo smo ravnokar zaključili. Sporno
izhodišča, ki jih je vseboval prvi predlog zakona,
organiziranost in delo v policiji, so bila sicer v
medresorskem usklajevanju trikrat popravljena,
kar nas v Pozitivni Sloveniji veseli, saj smo na te
sporne rešitve tudi sami opozarjali. Z vsakim
popravkom je ministrstvo blažilo sporne člene,
nekaj nesprejemljivih rešitev pa je kljub temu v
predlogu zakona le ostalo.

Tako v Pozitivni Sloveniji ne moremo
podpreti zakona zaradi naslednjih določb: prvič,
imenovanja in razrešitve generalnega direktorja
policije ter direktorja Nacionalnega
preiskovalnega urada, ki po predlogu zakona
potekata po Zakonu o javnih uslužbencih, to je
48. in 5. členu predloga zakona. Smo namreč
zagovorniki avtonomne strokovne komisije, ki je
neke vrste varovalka proti političnemu
kadrovanju in je bila v postopek izbire
generalnega direktorja policije vpeljana z novelo
g Zakona o policiji. Prednost te komisije je po
našem mnenju predvsem v tem, da ministrovega
kandidata lahko zavrne, kar pomeni, da minister
ne more predlagati vladi in mora poiskati
alternativo. Sprememba načina imenovanja
generalnega direktorja policije po predlogu
zakona pa pomeni velik korak nazaj pri
zagotavljanju neodvisnosti operativnega
delovanja policije. Na ta način se ministru za
notranje zadeve omogoči popolnoma proste
roke glede imenovanja generalnega direktorja
policije. Kar pa je še slabše, generalni direktor
policije nima več nobene zaščite pred samovoljo
ministra niti, kadar gre za njegovo razrešitev.

Drugič, degradacija Nacionalnega
preiskovalnega urada v običajni sektor na
kriminalistični policiji. Kot izhodišče je v predlogu
zakona upoštevano dejstvo, da je Nacionalni
preiskovalni urad notranja organizacijska enota
Uprave kriminalistične policije Generalne
policijske uprave, specializirana za obravnavo
posameznih kaznivih dejanj in v organizacijskem
smislu del Uprave kriminalistične policije. Tako
Nacionalni preiskovalni urad postaja le ena od
notranje organizacijskih enot uprave policije,
čprav so analize nesporno pokazale, da
obstoječa organiziranost organov odkrivanja in
pregona pa tudi njihova usposobljenost,
metodologija dela, strategije in prioritete niso
sistemsko ustrezne za odzivanje na nove
zahtevne oblike kriminalitete. Da Nacionalni
preiskovalni urad z novo ureditvijo izgublja svojo
operativno avtonomijo, se kaže tudi skozi

določilo o načinu izbora direktorja NPU, ki ga bo
generalni direktor policije imenoval in razrešil po
Zakonu o javnih uslužbencih. Po sedaj veljavni
zakonodaji tudi za imenovanje direktorja NPU
veljajo ista določila kot za imenovanje
generalnega direktorja policije in skozi določila,
kdo določa, katere preiskave sumov kaznivih
dejanj bo prevzel Nacionalni preiskovalni urad –
nič več direktor Nacionalnega preiskovalnega
urada ampak generalni direktor policije z
internim aktom na predlog direktorja!

Tako bo odslej tudi Nacionalni
preiskovalni urad podrejen politično
imenovanemu generalnemu direktorju policije in
posledično ministru. Naši pomisleki glede
ukinjanja avtonomne strokovne komisije tudi pri
imenovanju in razreševanju direktorja
Nacionalnega preiskovalnega urada pa so
včeraj dobili tudi prezentacijo v praksi in se
izkazujejo kot popolnoma utemeljeni in prav nič
pretirani.

In tretjič, ohlapnost določbe o vpoklicu
tako imenovane pomožne policije, 103. člen
predloga zakona. Trenutno še veljavni Zakon o
policiji predvideva med drugim vpoklic pomožne
policije zaradi nadomestitve angažiranja
velikega števila aktivnih policistov pri izvajanju
nalog velikega varnostnega rizika. Predlog 103.
člena Zakona o organizaciji in delu v policiji pa je
zelo ohlapen in predvideva vpoklic pomožnih
policistov zgolj zaradi nadomestitve odsotnosti
večjega števila policistov. Takšna dikcija tako
omogoča vpoklic pomožnih policistov na primer
tudi v primeru stavke policistov, kar pa je z
našega vidika zelo sporno. Še sploh, če se
spomnimo spomladanske stavke policistov in
ministrove grožnje, da je na zavodih za
zaposlovanje prijavljenih veliko ljudi, ki bi delali
za 600 evrov. Taka ohlapna dikcija omogoča
nadomeščanje policistov, ki izvajajo zakonsko
določene oblike sindikalnega boja. Med drugim
pomožni policisti praviloma niso strokovno
usposobljeni za samostojno opravljanje
policijskih nalog, ampak to počnejo z aktivnimi
policisti in so jim bolj v pomoč ter delujejo po
ukazu aktivnega policista in tako s samostojnim
izvajanjem policijskih nalog s strani pomožnih
policistov izzivamo večjo možnost poškodb pri
delu pa tudi večjo verjetnost prekoračitve
policijskih pooblastil. Poraja pa se nam tudi
vprašanje, ali minister za notranje zadeve kuje
neke vrste vzporedno policijo.

To so glavni pomisleki Pozitivne
Slovenije, za katere upamo, da se bodo tekom
zakonodajnega postopka še odpravili oziroma
da se bodo določbe zapisale bolj jasno, zato
bomo sklep, da je zakon primeren za nadaljnjo
obravnavo, podprli, podporo zakonu kot celoti pa
pogojevali predvsem z zahtevo po avtonomni
strokovni komisiji pri imenovanju in razreševanju
generalnega direktorja komisije in direktorja
Nacionalnega preiskovalnega urada.

Za konec pa zgolj še en razmislek.
Republika Slovenija je ena redkih držav, ki nima
službe za zaščito pred obveščevalnimi

dejavnostmi tujih držav. Sova je namreč izključno obveščevalna služba. V sedanjem času gre seveda bolj za zaščito poslovnih oziroma gospodarskih interesov kot tipično državnih interesov, a tudi slednji niso zanemarljivi, celo vedno bolj aktualni so. O nekaterih državah, po katerih se radi zgledujemo, kot na primer v Nemčiji je protiobveščevalna služba Verfassungsschutz del ministrstva za notranje zadeve.

Glede na to, da danes ne govorimo samo o organiziranosti policije, ampak tudi Ministrstva za notranje zadeve, saj se s predlogom zakona na Ministrstvu za notranje zadeve na novo uvaja notranja organizacijska enota, pristojna za usmerjanje in nadzor, nas v Pozitivni Sloveniji zanima, ali ste na Ministrstvu za notranje zadeve razmišljali tudi o kakšni dodatni službi, pristojni za protiobveščevalno dejavnost znotraj ministrstva. Hvala.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospod Jožef Jerovšek v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Prosim.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Državni sekretar in spoštovane kolegice in kolegi!

Tudi Predlog zakona o organiziranosti in delu v policiji je zakon dvojček, ki nadomešča Zakon o policiji iz leta 1998. V Poslanski skupini SDS se zavedamo, da je Predlog zakona o organiziranosti in delu v policiji eden od pomembnejših zakonov s področja notranjih zadev. Zakon posodablja in ureja delovanje policije.

Glede na to, da je policijska dejavnost predvsem dejavnost varovanja življenja in premoženja ljudi ter zagotavljanja reda, so naloge policije eden od vitalnih delov skrbi za ljudi in za zagotavljanje nacionalne varnosti, saj vemo, da policija nadzoruje državne meje, v današnjem času je to zunanja meja Evropske unije.

Zakon se odziva na moderna prizadevanja po prilagajanju policije spremenjenim razmeram v družbi. Policijo je treba vedno približevati potrebam ljudi in njihove varnosti, zato so se iz strogo hierarhičnega in centralizirano vodenega organa v modernem času uveljavila več / nerazumljivo/, kar je tudi intenca tega zakona. Iz teh osnov izhajajo tudi cilji predloga zakona, ki z normativno ureditvijo omogočajo sodobno policijsko organizacijo, njeno vodenje in usmerjanje.

Za demokratične politične sisteme je še posebej pomembna jasna razmejitev pristojnosti med ministrstvom in policijo, kakor tudi zelo jasno predvideno in limitirano usmerjanje ter nadzor ministrstva nad policijo.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke se zavedamo, da je v to

materijo z odločbo poseglo tudi Ustavno sodišče leta 2003, zato menimo, da predlog zakona prinaša jasne rešitve, ki so že bile ustavnosodno preverjene. V tem sklopu so seveda pomembne tudi omejitve, ki veljajo za ministrstvo pri usmerjanju in upravljanju nadzora nad policijo takrat, ko usmerjanje policije prevzame tožilec.

Minister ima že po Zakonu o državni upravi določene pristojnosti v smeri do organa v sestavi, predlog zakona konkretnije določa vrsto usmeritev, kaj se šteje za usmerjanje in na kakšen način se izvaja. Določena so tudi pooblastila, ki jih za učinkovito opravljanje svojih nalog potrebujejo uslužbenci, ki nadzirajo delo policije. Prav tako je v 12. in 13. členu določen način in obseg obveščanja ministra in poročanja policije.

V javnosti je največ zanimanja za rešitve na področju kadrovanja ključnih policijskih kadrov. V prejšnjem mandatu, pod ministrom ministric Kresalove, je bil uveden precej unikaten sistem imenovanja generalnega direktorja policije glede na prakso v javni upravi. Novela zakona to posebno odpravlja in imenovanje generalnega direktorja policije izenačuje z imenovanjem ostalih generalnih direktorjev.

Ob ustanovitvi Nacionalnega preiskovalnega urada je bil uveden tudi nekonvencionalen način imenovanja in odgovornosti predstojnika Nacionalnega preiskovalnega urada, saj predstojnik NPU hierarhično ni bil umeščen v urad in pristojnosti generalnega direktorja policije in direktorja kriminalistične policije. Tudi pri tem osnutek zakona normalizira in evropeizira položaj Nacionalnega preiskovalnega urada.

V poslanski skupini smo seveda prepričani, da je povečevanje decentralizacije ter avtonomnosti in samostojnosti policijskih uprav pravilna usmeritev in da načelo subsidiarnosti omogoča racionalno delitev nalog, če se seveda upoštevajo strateška izhodišča Generalne policijske uprave.

Zavedamo se, da se je v zadnjih letih število uniformiranih pripadnikov policije zmanjšalo, zato je treba iskati nove rešitve, ki omogočajo racionalnejšo rabo kadrovske in materialne virov. Rešitev, ki za zagotavljanje policijske podpore dejavnosti nemotenega opravljanja nalog policije omogoča tudi premestitev drugih delavcev in uslužbencev policije, med njimi tudi strokovno-tehničnih javnih uslužbencev, je eden izmed korakov v tej smeri in takšno usmeritev v poslanski skupini podpiramo.

Kot je pokazala razprava pri prejšnjem zakonu dvojčku, je jasno, da je Vlada ta zakon pripravila z veliko skrbnostjo, da se je temeljito razmislilo o pozitivnih rešitvah in pomembnosti te materije za stanje v družbi in državi. Zato v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ocenjujemo, da so rešitve v tem predlogu zakona pozitivne in bomo Predlog

zakona o organizaciji in delu v policiji podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Mag. Majda Potrata v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

No, naj uvodoma povem, da je v uvodnem delu k zakonu o delu in organiziranosti policije mogoče tudi prebrati, pod naslovom Povzetek poročila o sodelovanju javnosti pri pripravi predloga zakona, "Predlog obravnavanega zakona se le malenkost razlikuje od Predloga zakona o organiziranosti in delu policije, ki ga je po obsežni javni razpravi v prvi obravnavi Državni zbor Republike Slovenije obravnaval na 31. seji dne 22. 9. 2011, zato posebna predstavitev novega predloga zakona ni bila opravljena. Predlog zakona je bil objavljen na spletni strani Ministrstva za notranje zadeve 23. marca 2012."

Ker je Poslanska skupina Socialnih demokratov vložila predlog za splošno obravnavo zakona, naj na tem mestu povem, da se to zelo lepo sliši, da je bilo že vse opravljeno in zato ni treba kakšne posebne javne razprave, je pa vendarle razlika med 304 člene obsegajočem prvotnim predlogom in 119 členov obsegajočim sedanjim predlogom zakona, ima pa s seboj še nekako negativno popotnico, ki se ji reče opozorilo policijskega sindikata, da je predlog zakona neusklajen s socialnimi partnerji, in je to zvezano tudi s tistimi zavezami, ki jih je Ministrstvo za notranje zadeve sprejelo takrat, ko smo imeli opraviti s stavko in nesporazumi.

Opozorila bi še na nekaj. Prej je gospod državni sekretar omenil, da naj si pogledamo magnetogram, čemu je poslanec Gorenak nasprotoval. No, saj ravno zaradi tega, ker smo si ogledali v poslanski skupini, čemu je nasprotoval, se sprašujemo, kako je mogoče sedaj tako zelo spremeniti stališče. Kajti, jaz vam bom prizanesla s tem, da bi vam brala 6 strani magnetograma z obravnave iz prejšnjega mandata in vse pripombe na posamične člene. Je pa zanimivo nekaj drugega, da smo se potrudili in tudi pogledali, kako so sedaj tiste pripombe upošteevane v sedanjem zakonu; in zelo zanimivo! Tisto, kar je motilo poslanca Gorenaka, marsikdaj ne moti več ministra Gorenaka, je pa dejstvo, da Poslansko skupino Socialnih demokratov pa nekatere nove rešitve, ki so v tem zakonu, motijo, zato že kar sedaj napovedujem, da predlaganega sklepa o primernosti zakona za nadaljnjo obravnavo ne bomo podprli.

Treba je namreč povedati, da je zmanjšanje obseg zakona zvezan s črtanjem tistih členov, ki se nanašajo na imenovanje generalnega direktorja policije, gre za pogoje in postopek ter predčasno razrešitev, posebno komisijo v postopku imenovanja, imenovanje

vršilca dolžnosti generalnega direktorja policije, pogoje za imenovanje direktorja Nacionalnega preiskovalnega urada, imenovanje komandirjev območnih policijskih postaj in podobno.

Ponovno opozarjam na to, da Policijski sindikat Slovenije vladi očita kršitev stavkovnega sporazuma. Menijo, da namerava vlada ravno z obravnavo obiti dogovorjene obveznosti iz kolektivne pogodbe, in sindikati so zahtevali, da se predlog zakona z vlade vrne v fazo usklajevanja. Zanimiv je odgovor ministra Gorenaka, da "če bi čakali sindikate, bi se verjetno nikoli ne uskladili".

Tukaj bi kazalo omeniti nekaj drugega. Večkrat smo se že sklicevali na to, da sedanja vlada prisega na take postulate kot so transparentnost, strokovnost, ampak ko je govora o notranjem ministrstvu, je pa ključna beseda zaupanje. Zaupanje uživa novi generalni direktor policije, tisti, ki ga on imenuje, mora znova zaupanje uživati in tako je ta veriga zaupanja sklenjena znova pri ministru Gorenaku. Sprašujemo se, če ne bomo dobili v okviru notranjega ministrstva morebiti še Gorenakov preiskovalni urad namesto nacionalnega ali ob njem.

Zelo lepo se berejo načela zakona. Da ta zakon ne odstopa od načel, ki so bila upoštevana že pri pripravi Zakona o policiji, še posebej pa so izražena naslednja načela: operativna avtonomnost in strokovna neodvisnost delovanja organov, ekonomičnost in učinkovitost delovanja organa ter ravnatežje med stroški in prihodki državnega proračuna. Zastavlja se nekaj zelo jasnih vprašanj. Kako bo glede na pristojnosti, na pooblastila, na naloge in na vse, kar je urejeno, korektno nagrajevanje dela policistov ob upoštevanju kolektivne pogodbe? Če gledate finančne posledice, ki so v zakonu predvidene, so te zanemarljive, da tako rečem. Res je, da smo ob nekem prejšnjem zakonu postavljali merila, kaj pomeni 10 ali 11 tisoč evrov, ampak poglejte, predlog zakona predvideva povečanje finančnih odhodkov državnega proračuna v letu 2013 za 50 tisoč 538 evrov. V letu 2014 pa še za dodatnih 30 tisoč, pa potem zaradi prenosa nekih postavk, 80 tisoč 538, res pa je, da se strošek 4 milijonov in 200 tisoč evrov pomika v čas, ko bomo verjetno že premagali krizo.

Kakor koli že, ne ve se niti, kako, bo s stroški selitve, in še marsikaj je nejasnega, ko govorimo o finančnih posledicah, gre pa vendarle za to, da pri natančnejši opredelitvi razmerij med ministrstvom in policijo, pooblastili, ki jih izvajajo uradniki ob nadzoru nad delom policije in usmerjanjem policije ter obveščanjem ministra – tukaj piše sicer, da se zagotavlja jasnost razmerij med ministrstvom in organom v sestavi, pa vendar ostajajo številna vprašanja, ki jih lahko ilustriramo tudi z dosedanjim prakso in tudi z dosedanjimi ravnanimi, ki nimajo z nekimi načelnimi opredelitvami nič skupnega. Dva visoka funkcionarja sta bila v oktobru imenovana na funkciji, ob tem da po predpisih že oba

izpolnjujeta pogoje za upokojitev. Neenotnost kriterijev je zelo opazna značilnost.

In zdaj bi rada opozorila samo še na nekaj, da se enako lepo kot ta načela bere tudi vse tisto, kar je zapisano v uvodu, kakšen je interes Republike Slovenije, da se zagotavlja visoka stopnja varnosti in s tem kakovosti življenja za vse prebivalce. Predpogoj za to pa je dosledno spoštovanje temeljnih človekovih pravic in svoboščin ter sistemsko preprečevanje nezakonitega poseganja v človekovo zasebnost in pravice. Kako potem razumeti stališča predstavnikov političnih strank, ki pravijo, da bi zlahka žrtvovali kak del človekovih pravic na račun varnosti?!

Vidite, to so številna odprta vprašanja in poslanke in poslanci Socialnih demokratov bomo počakali do končne podobe tega zakona zaradi tega, ker nas je praksa naučila, da se lahko marsikaj, kar je prvotno zapisano v zakonu, do končne podobe zakona bistveno spremeni. Koliko bo pa vse to, kar je kot pozitiven prispevek k spreminjanju zakonodaje o delu in organiziranosti policije, res izpeljano, še enkrat pravim, bomo pogledali. Samo kot pikanterijo pa omenim; v uvodu tega zakona je kar pohvaljena reorganizacija policijskih uprav. Nedavno tega smo ob nekih poročilih slišali čisto drugačna stališča. Obstaja torej bistvena razlika med govorjeno in zapisano besedo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospod Rihard Braniselj v imenu Poslanske skupine Državljske liste.

Prosim.

RIHARD BRANISELJ (PS DL): Hvala, podpredsednik.

Slovenska policija je organ sui generis, organ posebne vrste in je največji organ državne uprave v Republiki Sloveniji. Prav njen specifični organizacijsko-funkcionalni status je tudi okoliščina, ki zahteva iskanje optimalnih oblik notranje organiziranosti in urejenosti delovnopравниh razmerij.

Predlog zakona o organizaciji in delu policiji nadomešča in nadgrajuje obstoječi Zakon o policiji v tistem delu, ki se nanaša na normativne podlage za sodobno policijsko organizacijo, njeno vodenje in usmerjanje ter jasno razmejitev pristojnosti med Ministrstvom za notranje zadeve in policijo, ureditev specifičnih delovnopравниh razmerij v policiji, status in zaščito policista, usposabljanje in izobraževanje. Posebej bistveno pa je, da predlog zakona vrača večjo vlogo lokalni skupnosti pri določanju prioriteten nalog, predpripravo letnega načrta dela policijske postaje in poročanja komandiranja policijske postaje o varnostnih razmerjih na območju lokalne skupnosti. To bo zagotovo prispevalo k večjemu sodelovanju policije z lokalno skupnostjo, s tem pa izboljšalo javno varnost in zmanjšalo strah pred kriminaliteto ter posledično

izboljšalo učinkovitost policijskega dela. V konkretnem primeru to pomeni, da vrača zakon določena razmerja, ki so na področju Zakona o policiji bila že v preteklosti v zakonu, vendar pa v zadnjem času tega zakon ni urejal niti predpisoval.

Prav tako je pomembno, da bo zakon omogočil diferenciacijo različnih delovnih mest policijskega dela. Tako bo ministrstvo v petih letih po uveljavitvi zakona sistemiziralo tista posebej zahtevna delovna mesta policistov operativcev, ki zahtevajo rang višje strokovne izobrazbe. S tem se bodo pripravile podlage za to, da bodo najbolj izpostavljeni, ključni in sposobni operativci tudi bolje rangirani in bolje plačani. Ne spreminja se imenovanje in razrešitev komandirjev policijskih postaj in načelnikov policijskih uprav, primerne kandidate za direktorja policije pa preverja, tako kot v vseh primerih kadrovanja v državni upravi, uradniški svet.

Nacionalni preiskovalni urad ohranja pozicijo in poseben status znotraj policije, s tem da je delokrog jasneje določen oziroma določljiv; imenovanje direktorja NPU pa je primerljivo imenovanju direktorja policije.

Predlog zakona je pretežno medresorsko usklajen, posebej pa že dve leti tudi usklajevan z zainteresirano javnostjo, notranjo in zunanjo, saj gradivo je bilo prvič objavljeno že 13. decembra 2010.

Poslanska skupina Državljska lista meni, da je Predlog zakona o organiziranosti in delu v policiji primeren za nadaljnjo obravnavo v Državnem zboru.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospa Jasmina Opec v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.
Prosim.

JASMINA OPEC (PS SLS): Hvala za besedo.

S Predlogom zakona o organiziranosti in delu v policiji se dopolnjuje tako imenovana policijska reforma, ki poleg obravnavanega zakonskega predloga predstavlja še Predlog zakona o nalogah in pooblastilih policije, ki smo ga obravnavali pri prejšnji točki.

Vsekakor gre podpreti enega najpomembnejših ciljev predlaganega zakona, to je vzpostavitev pogojev za oblikovanje sodobne policijske organizacije, izboljšanje njenega vodenja in usmerjanja. K temu bo zagotovo pripomogla jasnejša razmejitev pristojnosti med pristojnim ministrstvom in policijo, ureditev delovnopравниh razmerij v policiji ter v zvezi s tem statusa in zaščite policista ter njegovo izobraževanje. Pozitivna sprememba je tudi tesnejše sodelovanje policije z drugimi subjekti in njena boljša vpetost v delovanje lokalne skupnosti.

Predlog zakona torej prinaša bolj strokovno, učinkovito in racionalno delovanje ter sistemski razvoj policije. To bo doseženo s

sprejemom strateškega dokumenta resolucije o dolgoročnem razvojnem programu policije Republike Slovenije. S tem bo lažje načrtovanje in razporejanje finančnih obveznosti v proračunu, kot tudi dana zaveza policiji, da svojih prioritet ne spreminja vsako leto. Krepi se tudi raziskovalna dejavnost, izobraževanje in usposabljanje v policiji, saj je to ključnega pomena za njen nadaljnji razvoj in kakovostno sodelovanje z drugimi izobraževalnimi in raziskovalnimi institucijami.

Namen spremembe zakonodaje je tudi v krepitvi decentralizacije ter samostojnosti policijskih uprav, predvsem v usmerjenosti k varnostnim problemom, specifičnim za območje vsake policijske uprave posebej, ki pa morajo biti v skladu s strateškimi izhodišči Generalne policijske uprave. Usmerjenost k večji decentralizaciji je določbe zakona o večji povezanosti z lokalnimi skupnostmi, saj je neposreden in partnerski stik med policijo in državljani najboljša garancija za večje zaupanje v delo policije ter za izboljšanje njenega ugleda.

Glede združevanja policijskih uprav smo imeli nekatere pomisleke, zagotovljeno pa nam je bilo, da je šlo predvsem za racionalizacijo upravno-administrativnih funkcij in da nobenemu delavcu zaradi reorganizacije ni prenehalo delovno razmerje, skupni stroški poslovanja pa se bodo vseeno znižali.

Na področju ureditve delovnopравниh razmerij predlagani zakon sicer odstopa od nekaterih določb Zakona o javnih uslužbencih, kar pa se nam zdi sprejemljivo zaradi posebnosti dela poklica policista in zaradi primerljivosti z ureditvijo v nekaterih drugih področnih zakonih, kot je na primer Zakon o obrambi ali Zakon o službi v Slovenski vojski.

Največ polemik o predlogu zakona se je javnosti pojavilo glede načina imenovanja direktorja policije in nalog oziroma statusa Nacionalnega preiskovalnega urada.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke vidimo vlogo NPU v krepitvi NPU ter vzpostavitvi jasne linije odgovornosti znotraj sistema policije. Zato mora Nacionalni preiskovalni urad delovati kot neke vrste vrh kriminalistične policije, ki deluje učinkovito v povezavi z ostalimi preiskovalnimi organi z namen hitrega odkrivanja in preganjanja ter preprečevanja najhujših kriminalnih dejanj. Če bi ta urad v preteklosti deloval tako, kot bi moral in kot se je od njega pričakovalo, bi zagotovo roka pravice dosegla marsikaterega tako imenovanega tajkuna in bi bilo odkrivanje gospodarskega kriminala uspešno in pravočasno.

Glede pomislekov, ki jih nekateri izražajo o načinu imenovanja direktorja policije, pa je treba poudariti, da se postopek vrača nazaj pred čas, ko je ministrica v prejšnjem mandatu postopek prilagodila po svoji meri. Minister mora imeti možnost predlagati kandidata in komisija možnost, da kandidata zvarne, če meni, da ni ustrezen, kar je primerljivo z evropskimi predpisi.

Slabša rešitev tega je zagotovo sedanja ureditev, ko je direktor policije praktično nezamenljiv. S tem ne zagovarjamo, da bi morala biti policija podrejena ali odvisna od vlada ali ministra, vsekakor pa mora pristojni minister, ki objektivno odgovarja tudi za delo policije, imeti možnost imenovati na mesto direktorja človeka, za katerega oceni, da bo strokovno in odgovorno vodil delo policije v korist in varnost slehernega, ki se znajde na ozemlju Republike Slovenije.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke ocenjujemo, da predlagane spremembe pomenijo optimalnejšo organizacijo policije, ki bo lahko tako opravljalo svojo funkcijo bolj učinkovito in bolj odgovorno v še večjo korist in varnost državljanov in državljanov. Zato ocenjujemo, da je predlagani zakon primeren za nadaljnji obravnavo in ga bomo podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Gospod Ivan Hršak v imenu Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovani državni sekretar, spoštovane kolegice in kolegi!

Predstavil bom stališče Poslanske skupine DeSUS glede Predloga zakona o organiziranosti in delu v policiji.

Predlog novele zakona o organiziranosti in delu v policiji je drugi od obeh zakonov, ki izhajata iz veljavnega Zakona o policiji. Tako lahko po veljavnem Zakonu o policiji minister za notranje zadeve kandidata za generalnega direktorja policije išče preko javnega ali internega razpisa oziroma poziva, še pred vložitvijo predloga vladi pa je minister dolžan pridobiti mnenje posebne avtonomne strokovne komisije o ustreznosti kandidata. Predlog zakona o organiziranosti in delu v policiji pa predvideva, da generalnega direktorja policije imenuje in razrešuje vlada na predlog ministra. Za postopek se uporabljajo določbe zakona, ki urejajo sistem javnih uslužbencev. Po tem zakonu javni natečaj izvaja posebna natečajna komisija, ki jo imenuje uradniški svet. S predlogom se nazaj uvaja sistem, kakršen je veljal do leta 2009, je evropsko primerljiv in že velja za imenovanje ostalih generalnih direktorjev.

Prav na tej točki in na točki redefinicije delovanja Nacionalnega preiskovalnega urada poslanci Poslanske skupine DeSUS pričakujemo največ razprave v javnosti glede tega predloga zakona. Posebna avtonomna strokovna komisija prav tako ne bo več potrebna za imenovanje direktorja Nacionalnega preiskovalnega urada. Direktorja Nacionalnega preiskovalnega urada bo imenoval in razreševal generalni direktor policije. Sedanji zakon predvideva, da Nacionalni preiskovalni urad deluje zunaj kriminalistične policije, ta predlog zakona pa ga

postavlja v okvir kriminalistične policije, kamor tudi sodi. Nalog si Nacionalni preiskovalni urad ne bo več določal sam, kot je to bilo do sedaj, ampak jih bo določal generalni direktor policije.

Sicer pa je temeljni cilj predloga zakona visoka raven pravne in osebne varnosti ljudi, varnosti njihovega premoženja, krepitev pravne države, okrepitev sodelovanja z lokalno skupnostjo ter decentralizacija policije. S tem besedilo zakona sledi ciljem, zapisanim v koalicijski pogodbi.

Ena od novosti zakona je tako tudi zagotavljanje večje avtonomnosti in samostojnosti delovanja policijskih uprav. V ta namen je pristojnost za odločanje o pravici do plačane pravne pomoči policistov prenesena na direktorje policijskih uprav. S predlogom se tudi natančneje razmejujejo pooblastila med ministrstvom in policijo, pri tem pa minister ne bo mogel usmerjati dela policije, ko postopek prevzame tožilec. Novost, ki vodi k racionalnejšemu delovanju organa, je dolgoročen razvojni program za nemoteno delovanje policije, ki bo omogočal njen trajnostni razvoj. Gre za strateški dokument, ki vsebuje različna področja, kot so na primer kadri, opremljanje, izobraževanje in podobno.

V Poslanski skupini DeSUS upamo, da bo s tem dokumentom omogočeno strateško planiranje virov in delovnih kapacitet, ki bodo omogočale policiji nemoteno in kakovostno delo, z opremo, ki ne bo dotrajana in pomanjkljiva, s čimer bi se povečala tudi stopnja zadovoljstva z delom med samimi policisti. Obenem pričakujemo, da bo ta dokument doprinesel tudi k razvoju novih metod, taktik in tehnik policijskega dela. Policija bo vsako leto posredovala poročilo o svojem delu ministru, ki ga bo posredoval Vladi Republike Slovenije v seznanitev. Vlada Republike Slovenije pa ga bo posredovala Državnemu zboru Republike Slovenije.

V Poslanski skupini DeSUS prav tako pričakujemo, da bo predlog zakona doprinesel h krepitvi decentralizacije ter avtonomnosti in samostojnosti policijskih uprav. Prav tako pa se nadejamo, da bo predlog zakona dejansko povečal usmerjenost policije k uporabnikom njenih storitev in omogočil učinkovito sodelovanje z drugimi organi in institucijami ter subjekti. Pri tem mislimo predvsem na krepitev sodelovanja z lokalno skupnostjo, ki naj bi se doseglo z uskladitvijo letnega načrta dela območne policijske postaje s prioritetami lokalne skupnosti ter z okrepitevijo partnerskega sodelovanja pri zagotavljanju varnosti z ustanavljanjem svetov, sosvetov, komisij ali drugih dogovorjenih oblik partnerskega sodelovanja.

Poslanska skupina DeSUS ocenjuje, da predlog zakona prinaša dobre rešitve, ki bodo pripomogle k bolj učinkovitemu delu slovenske policije, zato bomo podprli sklep, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Mag. Matej Tonin v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Nove Slovenije bomo obravnavani predlog zakona podprli zaradi treh razlogov.

Prvič, ker jasneje opredeljuje razmerja med Ministrstvom za notranje zadeve in policijo; drugič zaradi tega, ker v večji meri omogoča razvoj policije, in tretjič, ker omogoča decentralizacijo policije.

Kar zadeva razmerja med ministrstvom in policijo, omenjeni zakon podrobneje opredeljuje usmerjanje in nadzor ministrstva nad policijo. Naj bom zelo jase, tu ne gre za usmerjanje in nadzor nad konkretnimi kazenskimi postopki, na kar se v zadnjem času v številnih primerih, zlasti s strani opozicije, namiguje in najverjetneje bodo s temi določili, ker so te stvari jasnejše in bolj temeljito opredeljene, zadovoljni zlasti tisti, ki so imeli v preteklih dneh in mesecih povedati marsikatero krepko na račun ministra Gorenaka.

Ta zakon tudi omogoča boljši razvoj policije, več poudarka bo na raziskovalni dejavnosti, izobraževanju in usposabljanju policistov. Zakon bo tudi uredil status forenzičnega laboratorija in ga nadgradil v nacionalni forenzični laboratorij, ki bo izvajal ta dela za policijo, državno tožilstvo in sodišče.

Kar zadeva še decentralizacijo, naj rečem še naslednje, da ta zakon omogoča večjo samostojnost in avtonomnost policijskih uprav.

In še zadnja stvar, ki nas v Novi Sloveniji veseli, da ta zakon omogoča tudi večjo povezanost policije s slovenskimi občinami. Možnost, ki jo daje zakon, je tudi ta, da občinski sveti od lokalnih policijskih postaj zahtevajo obvezno poročanje o stanju v določeni občini.

To so vsi razlogi, zaradi katerih bomo v Poslanski skupini Nove Slovenije omenjeni zakon podprli.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Tako smo končali s predstavitvijo stališč poslanskih skupin in sledi splošna razprava poslank in poslancev.

Besedo ima gospa Janja Klasinc, pripravi naj se dr. Gregor Virant.

Prosim.

JANJA KLASINC (PS PS): Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovani predstavniki ministrstva, spoštovane kolegice in kolegi!

Tudi v Pozitivni Sloveniji bomo podprli nadaljnjo obravnavo tega zakona, čeprav nismo zadovoljni z vsemi rešitvami, ki so zapisane v zakonu. Omejila se bom na nekaj razmišljanj, ki so povsem moje stališče, in sicer, prvo je Nacionalni preiskovalni urad. Celotna stranka

ima tukaj pomisleke, ampak jaz razmišljam predvsem v nekem mednarodnem kontekstu. Nacionalni preiskovalni urad je bil, kot vem, ustanovljen ravno zaradi tega, da bi se izločil iz neposredne povezanosti z ostalimi deli policije oziroma Uprave kriminalistične policije in se specializiral za najzahtevnejše oblike kriminalitete, za gospodarsko kriminaliteto, za finančno kriminaliteto. Zato je prejšnje vodstvo policije in ministrstva tam zaposlilo tudi strokovnjake, ki niso tipični kriminalisti, ekonomiste, pravnike, skratka ljudi, ki dejansko lahko bolj učinkovito ugotovijo, ali gre pri posameznem primeru za kriminalno dejanje ali ne. Zdaj se seli ta nacionalni urad že spet pod okrilje Uprave kriminalistične policije in postaja samo ena organizacijska enota. Bojim se, da bo izgubila na veljavi. Vi veste, da ob sami ustanovitvi se tako v medijih in v javnosti prepoznal kot slovenski FBI, kar pravzaprav ni, zato ker bi potem FBI moral biti pod tožilstvom, skratka ta NPU. Mislim, da sploh ne bi bilo slabo, da bi se združilo preiskovanje na tem področju tudi s tožilstvom in da bi dali več neodvisnosti v tej smeri.

Druga zadeva, ki mene osebno tudi zanima, je nadzor nad policijo. Pozdravljam to, kar je sicer že bilo začeto pred približno desetimi leti, da se nadaljujejo prizadevanja, da nadzor nad policijo poteka na ministrstvu. Zdaj je ustanovljena posebna organizacijska enota, ki bo to počela, ampak pričakovala bi, da bi pa v Sloveniji končno začeli razmišljati tudi malce širše, da bi nadzor nad policijo postal veliko bolj neodvisen. V Sloveniji sta policija in Ministrstvo za notranje zadeve še vedno razumljena precej kot nekaj skupnega, nekaj enotnega. Tudi kadri se pretakajo iz ministrstva v policijo in obratno. Mislim, da ne bi škodilo, če bi se zgledovali po nekaterih starih demokracijah, kot je, recimo, Velika Britanija, ki ima Inšpektorat Njenega veličanstva za policijo. To je neka popolna neodvisna organizacija, ki nadzoruje delo v policiji z inšpekcijami in teh inšpekcij si v samem ministrstvu v tem smislu sigurno ne moremo privoščiti; ni niti kadrovske baze za to, mislim po številčnosti in po izobraženosti, predvsem pa ne po neodvisnosti. Če bi bil nek tak organ postavljen, to dajem bolj v razmišljanje za naslednje ureditve in nadgrajevanja, ki jih mogoče celo v okviru tega zakona že lahko trasiramo. Ta angleška organizacija tudi svoje ministrstvo in policiji. Spomnim se, da je v času, ko sem bila tam zaposlena, to se pravi, približno deset let nazaj, minister za notranje zadeve takrat oblikoval poseben svetovadni organ za te zadeve, ki so ga sestavljali eminentni pravni strokovnjaki s področja kriminalitete in sploh tega področja policije. Nekaj takšnega bi lahko ne samo imenovali v ministrstvu, ampak formirali kot nekega varuha v tem pomenu v Sloveniji.

To so moja skromna razmišljanja, kaj več pa... Hvala.

PODPREDSIEDNIK JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Gregor Virant, pripravi naj se gospod Mirko Brulc.

DR. GREGOR VIRANT (PS DL): Hvala lepa.

Najprej naj zelo jasno povem, da ta zakon podpiram in ga tudi naša poslanska skupina podpira. Imamo pa v naši poslanski skupini vedno ceterum censeo, ki ga tudi naš vodja poudarja – namreč, da eno je zakon, drugo je pa potem implementacija – in da je dejansko dobro delo policije odvisno predvsem od dobrega vodenja, od direktorjev, od vodij posameznih organizacijskih enot in od policistov in kriminalistov, ki opravljajo konkretno delo.

Mislim, da je ta zakon o organizaciji policiji lepa priložnost za malo širšo razpravo o tem, kaj pravzaprav od slovenske policije pričakujemo, kaj si od nje želimo, in mislim, da je tukaj mnenje naših ljudi, državljanek in državljanov enotno. Na eni strani pričakujemo od policije, da bo ostro preiskovala in zatirala kriminal, zlasti tisti del kriminalitete, ki se najbolj zažira, ki najbolj razžira slovensko družbo v moralnem smislu, v vrednostnem smislu in ustvarja nek vtis nepravilnosti v družbi. Kar naprej poslušamo, da je nesprejemljivo, in to imajo ljudje prav, da je nesprejemljivo, da na eni strani se znižujejo pravice na različnih področjih, ker moramo zniževati javno porabo, na drugi strani pa neki eklatantni primeri kriminala ostajajo neizčiščeni, ne dobijo epiloga na sodišču.

Torej, izjemno pomemben je pregon kriminala in bi glede NPU tukaj razmišljal tako. Na eni strani bi NPU dal priznanje in pohvalo za tisto, kar je bilo narejeno, ker določene stvari so pa vendar bile storjene. Prišlo je do prve, zaenkrat sicer na prvi stopnji, ne še pravnomočne, obsodilne sodbe v zadevi Merkur, kar je lahko neka lastovka, ki sicer še ni prinesla pomadi, ali pa žarek upanja, luč na koncu tunela. Tu je NPU treba priznati, da je ta težek primer očitno zelo dobro raziskal, pripravil dobre dokaze, dobro sodeloval s tožilstvom in zadeva se je tudi kvalitetno končala na sodišču. Bili so tudi drugi primeri, ki jih je NPU raziskal in so še v procesih pred sodišči ali pri tožilstvu: zadeva NKBM, sklad Nuklearne elektrarne Krško, zadeva Hippo, zadeva Thaler, zadeva TEŠ 6, Mestna občina Koper itn. Torej veliko dela je bilo opravljenega in zato NPU vsaka čast. Seveda, je pa treba delo še izboljšati. Treba je še bolj odločno preganjati gospodarski kriminal in korupcijo. Treba je delati še bolj profesionalno in še boljše mora biti sodelovanje med tožilstvom in policijo, NPU in drugimi segmenti kriminalistične policije.

Pri tem bi posebej poudaril, da je to delo preiskovanje kaznivih dejanj zelo zahtevno, strokovno delo, to ni nekaj enostavnega, to je delo, ki – zlasti, če so primeri zahtevni, zapleteni – traja kar nekaj časa. Tisto, kar potrebujemo v tej družbi, niso medijski spektakli, od tega ne

bomo imeli nič, od medijsko pokritih aretacij nimamo nič. Mi potrebujemo dobro opravljeno delo NPU in kriminalistične policije sploh, potrebujemo močne dokaze, ki bodo opremili tožilstva za to, da lahko pred sodiščem dobro zagovarja primer, zahteva kazen, zahteva sankcijo in da se zadeve potem tudi zaključijo kvalitetno, s kvalitetnimi sodbami na sodišču. Ni nujno merilo uspešnosti kriminalistične policije, koliko obsodilnih sodb nastane iz ovadb, kajti nivo stopnje, s katero mora biti neko dejanje dokazano, je različen za začetek preiskave, za vložitev obtožnice in na koncu za obsodilno sodbo. Tako ne smemo vedno reči, da je policija slabo opravila delo, če se v vseh primerih ne konča z obsodilno sodbo; pač, kaznivo dejanje v tem primeru ni bilo dokazano. In o tem, kaj je kaznivo dejanje, na koncu lahko odloča samo sodišče; ne politiki, ne poslanci, ne mediji in nihče drug kot sodišča.

Drugo, kar od policije pričakujemo, je javni red in varnost. Tukaj bi predvsem opozoril in pravim, do bo policija uspešna, če se bomo ljudje v tej državi počutili varne. Pri tem bi rad opozoril na to, da imajo včasih, žal, nekatere vodje v policiji birokratski odnos do javnega reda in varnosti in da ne razumejo poslanstva policije, kajti poslanstvo policije je, da smo varni. Ni poslanstvo policije, da kaznuje čim več prekrškov, da napiše čim več glob, da čim večkrat kaznuje, da čim večkrat opozori itd. Policija bo uspešna, če bomo varni, če bo malo prometnih nesreč, če bo malo kršitev javnega reda in miru. Kaj hočem s tem povedati? Če je to jasno, če to poslanstvo razumejo šefi, če ga razume generalni direktor policije, če ga razume direktor policijske uprave, če ga razume komandir policijske postaje, potem bodo vsi policisti v to usmerjeni in se ne bodo postavili na tiste točke, kjer pač ljudje najpogosteje delajo formalne prekrške, ker vozijo 5 kilometrov čez omejitev, pa nesreč na tistem območju ni, ni nekaterih negativnih pojavov, ampak tam bodo "naštancali" zelo veliko kazni – skratka, če bodo delali po normi, toliko in toliko kazni vsak mesec, pa boš dobil pozitivno oceno delovne uspešnosti –, ampak bo policija uspešna, če bo na terenu tam, kjer so nevarne točke, tam, kjer se dogajajo nesreče; tam, kjer so žrtve, kjer je materialna škoda; kjer so kršitve javnega reda in miru. Tam mora biti policija, pa četudi kaznuje manj in prinese manj glob v državni proračun. Torej, odpade birokratski pristop in bi rekel "fiskokratski" pristop, da je uspešna policija tista, ki pripelje čim več denarja v proračun. To je birokratski način razmišljanja, tudi nekateri župani včasih na ta način razmišljajo in to je narobe, to ni smisel organov, ki skrbijo za javni red in varnost.

Pred leti še sem kot minister sodeloval na eni konferenci o kakovosti v javnem sektorju in tam je švedska policija prikazovala svoj primer razvoja modela kakovosti. Se pravi modeli kakovosti, ki so sicer doma v gospodarstvu, v firmah, v zasebnem sektorju, se v nekaterih

državah uveljavljajo tudi v policiji. Sliši se neverjetno, ampak tako je. Tudi slovenska policija ima nekaj poskusov v to smer. Tam so merilo uspešnosti razvili čisto drugače, kot se mi zdi, da se to dogaja pri nas. Ali je en direktor policijske postaje, en komandir policijske postaje uspešen ali ne, je na Švedskem odvisno od tega, kakšen občutek varnosti imajo ljudje v lokalnem okolju, ali se ljudje počutijo varne ali ne. Če se počutijo varne, potem je policija uspešna in direktor policijske uprave ali komandir policijske postaje je visoko ocenjen in se mu to pozna tudi pri plači.

Glede zakona moram reči, da je Državlanska lista kar krepko in intenzivno sodelovala v usklajevanjih in pri pripravi tega zakona oziroma ne bom rekel ravno pri pripravi, to je stroka svoje oddelala, ampak v fazi koalicijskega usklajevanja smo dali kar precej pripomb in moram reči zelo odkrito, da so bile te pripombe upoštevane. Torej, vsa pohvala z naše strani ministrstvu, ministru Gorenaku, državni sekretarki, državnemu sekretarju v ekipi. Skratka, mi smo zadovoljni, nekatere stvari, s katerimi v prvem osnutku zakona nismo bili zadovoljni, so bile spremenjene, dopolnjene in zdaj je zakon po našem mnenju v redu. Imenovanje generalnega direktorja je urejeno tako, kot velja za ostale predstojnike v državni upravi, torej top menedžment v državni upravi, skladno z Zakonom o javnih uslužbencih. In tako je prav! Gre za dvofazni postopek, v prvi fazi je filter strokovni, torej skozi ta filter lahko pridejo res samo vrhunski kompetentni kandidati, tudi pogoji v zakonu so zelo ostri, in v drugi fazi si minister lahko izbere tistega sposobnega in strokovnega in kompetentnega kandidata, s katerim bo lahko sodeloval in ki mu bo zaupal.

Novega generalnega direktorja policije poznam še iz časov, ko sem tudi sam, takrat kot kolegica Janja Klasinc, delal na Ministru za notranje zadeve, in moram čestitati ministru Gorenaku za izbiro generalnega direktorja policije. Novi generalni direktor policije je profesionallec in policist od glave do pete; torej nimam čisto nobenega strahu, da bi si ta človek upal vplivati od politike, da bi si upal dajati komande, navodila, kaj naj se preiskuje in kaj ne. Torej imam veliko zaupanje, kajti delovanje sistemov je najbolj odvisno od ljudi, bolj kot od zakona. Meni je bolj kot to, kakšen bo ta zakon o policiji, pomembno, da je Stanislav Veniger postal generalni direktor policije.

NPU ohranja določeno samostojnost, kar je odlično, dobro, to zelo podpiram in pravim na temu delu, ki so ga do zdaj opravili, morajo zdaj nadgraditi in biti tisti steber in tista točka in tista institucija, v katero bodo imeli ljudje zaupanje, da res dela na pregonu gospodarskega kriminala in korupcije.

Seveda smo precej pogledali tudi plačne zadeve, vseč nam je to, da zakon ohranja, torej da ne posega v enotni plačni sistem javnega sektorja. Vsakič, kadar se zakonodaja spreminja, ali policijska, ali vojaška,

ali davčna ali katera koli, so poskusi, da bi razsuli enoten plačni sistem javnega sektorja. Sam vem, ker sem se dolga leta s tem ukvarjal, kako težko je takšen sistem držati skupaj in kako nevarno je, če ti en del iz tega sistema uide. Potem se začne podirati kot domine in ni več mogoče ustaviti. Kljub temu da je ta plačni sistem – tako imenovani Virantov, čeprav je v resnici Drnovškov-Ropov-Bohinčev-Janšev-Virantov; se pravi, to je projekt več zaporednih vlad –, čeprav je dostikrat priročen izgovor za marsikaj, je ta plačni sistem tisti, ki nam je omogočil, da smo v krizo vstopili z bistveno nižjo maso za plače, kot bi sicer. Za to, da bi to pojasnil, bi si moral vedno vzeti deset, petnajst minut, ampak meni in poznavalcem je stvar popolnoma jasna: če bi imeli po letu 2002 plačni stampedo, kot smo ga imeli od leta 1994 do 2002, bi bile na začetku krize plače v javnem sektorju za približno 15 % višje. To lahko strokovno dokažem komur koli kadar koli. Zato branim ta enotni plačni sistem, ker je dobro orodje in je garancija, da se plače ne povišujejo nekontrolirano, in je dobro, da Zakon o policiji tega ne sesuva.

Na eno malo stvar bi opozoril, mogoče še en razmislek pred drugo obravnavo, še je možnost, priložnost za kakšen amandma. V eni točki mislim, da bi se dalo zadeve izboljšati. Namreč že leta nazaj je prišlo do spremembe, da so se logistične službe, kadrovska, finančna, računovodska in tako naprej, s policije preselile na ministrstvo za notranje zadeve. Ta poteza je bila po mojem mnenju slaba, policija je velik sistem, ima svojo menedžersko samostojnost, ima svojega generalnega direktorja, je samostojna in logično bi bilo, da ima ta generalni direktor v oporo tudi strokovne službe na področju kadrov, financ, računovodstva in tako naprej, ki so mu pri roki, ki jim lahko naroča stvari in ki ga strokovno suportirajo. Nelogično je, da se mora predstojnik enega tako velikega močnega in samostojnega organa po strokovni suport za svoje menedžerske odločitve obračati na ministrstvo. In predstavljajte si, ista kadrovska služba dela za ministrstvo, ki je bistveno manjše po številu zaposlenih, in za celo policijo, ki je bistveno večja po številu zaposlenih. In to je problem. Od nekdaj so imeli ministri meni popolnoma nerazumljivo ambicijo, da bi te službe potegnili na ministrstvo, ne vem, zakaj, da bi, ne vem, na ta način zmanjšali avtonomijo, imeli stvari bolj pod kontrolo, ne vem; ampak ni praktično, ni pametno, ni racionalno in zagotovo otežuje delovanje policije. Tako tu razmislite še do druge obravnave, če je to mogoče še popraviti.

Zaključujem. Državljska lista zakon podpira. Pričakuje še kakšno izboljšavo do druge obravnave in poudarja, da je predvsem daleč največ odvisno od vodij, kriminalistov in policistov. Bistveno več kot od zakona je odvisno od Stanislava Venigerja in njegove ekipe na policiji.

Trdno sem prepričan, da lahko slovenski policiji zaupamo, da je to kvalitetna, zaupanja vredna institucija, da pa tako kot v drugih institucijah javnega sektorja vedno obstajajo možnosti za izboljšave.

PODPREDSEDNIK JAKOB PRESEČNIK:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Rihard Braniselj, pripravi se gospa Eva Irgl.

Prosim.

RIHARD BRANISELJ (PS DL): Hvala, podpredsednik.

V začetku bi se dotaknil Nacionalnega preiskovalnega urada. Dobra stvar, da ta urad imamo, ne bi se strinjal s tem, da ima poseben status zaradi tega, da je bolj neodvisen, ampak mislim, da ima poseben status zaradi tega, ker je bolj specializiran in združuje nekako vse znanje s strani financ in preganjanja organiziranega kriminala ter gospodarskega kriminala. Ker sicer bi to lahko pomenilo tudi to, da ostala policija ni samostojna, ni avtonomna in tako dalje.

Do določene mere sem analiziral rezultate, ki izhajajo iz poročila o delovanju Nacionalnega preiskovalnega urada v letu 2011 in moram reči tako. Iz nekkih podatkov je razvidno, da je tožilstvo prejelo v letu 2011 94 tisoč 525 kazenski ovadb. Predvidevamo, da jih je 95 % ali še več prišlo s strani policije. Od tega je bilo 36 tisoč 203 ovadenih storilcev kaznivih dejanj. Če pogledam Nacionalni preiskovalni urad, je v letu 2011 državnemu tožilstvu poslal 47 kazenskih ovadb ob zasedenosti delovnih mest – to se pravi pri 58 zaposlenih. Pa recimo temu, da je sigurno 55 operativcev. Kaj nam to pomeni? To pomeni, da je vsak zaposlen v Nacionalnem preiskovalnem uradu napisal eno samo kazensko ovadbo v celem letu. Res je, lahko boste rekli, da so to bili zahtevni primeri, dolgo časa je bilo treba delati na teh zadevah in tako naprej, vendar poročilo, tudi takšne podlage ne daje. Oni se v poročilu izgovarjajo, da imajo probleme, da niso uspeli s predlaganjem protipravne premoženjske koristi, sodišče jim ni sledilo. Niti v enem primeru niso uspeli z odreditvijo pripora. To kaže na to, da ni šlo za posebej zahtevne zadeve, to kaže na to, da so bile te zadeve mogoče zamujene, da so bile to zadeve, ki bi morale biti odreaagirane že davno prej. Predvidevam, da tudi ni šlo za uporabo posebnih operativnih metod in sredstev, ki zahtevajo posebne vrste napor in tudi posebne vrste angažma.

Omenjen je bil primer Merkur, za katerega lahko rečemo: dobro, da se je zgodil, dobro, da je prišlo do prvostopne sodbe. Vendar pa, kolikor iz medijev poznamo to zadevo, vemo, da je bilo to praktično zreducirano na presojo treh pogodb gospodarskega prava, ki o vsem tem povedo vse. Samo upamo lahko, da bo ta sodba zdržala tudi test na Višjem sodišču in da je to pravzaprav pokazatelj nekega trenda, ki bo

tovrsten kriminal dosledno preganjal in procesiral. Skratka, ne želim kritizirati, želim opozoriti, da je Nacionalni preiskovalni urad pravzaprav velik dolžnik te države in od Nacionalnega preiskovalnega urada pričakujemo bistveno boljše rezultate.

Naslednja točka, ki kaže na to, da je zakon, ki ga obravnavamo, bistven korak naprej, prinaša določene osvežitve, novosti. in na tej točki uvaja večjo povezanost policije z lokalnim okoljem. Policija je to povezanost včasih že imela, kasneje je bila odpravljena in se je to pokazalo kot velika slabost policijskega dela. Policija s tem zakonom vstopa v lokalno okolje kot partner lokalnega okolja, kjer skupaj določijo prioritete, pa tudi poroča. Občinski svetniki se bodo lahko s komandirjem seznanili, lahko se bodo seznanili z delom policijske uprave, vse skupaj pa bo pomenilo večji občutek varnosti, večjo izmenjavo informacij med lokalnim okoljem in policijo in ljudje bodo ponovno v največji meri vzeli za svoje lokalne policiste in bodo tudi lahko vplivali na ta občutek varnosti.

Naslednja dobra stvar, ki jo zakon prinaša in za katero smo potrebovali verjetno predolgo časa, je ta, da se uvajajo oziroma nastavljajo pogoji za novo sistemizacijo, ki pomeni diferenciacijo delovnih mest, diferenciacijo poklica policist. Ta trenutek vemo, da imamo različne vrste policistov, pri čemer pa med njimi kakšne velike diferenciacije ni: imamo policista na schengenski meji, z vsem, kar gre zraven, imamo dežurnega na policijskih postajah in imamo seveda tudi vodjo intervencijske skupine na Policijski postaji Ljubljana-center. Seveda to ni enaka kvaliteta, to ni enaka zahtevnost, ni enaka obremenjenost dela. Sedanji zakon prinaša diferenciacijo v tem delu, da se vrhunskim, najbolj izpostavljenim operativcem prizna bodisi po določenem stažu, 20-letnem stažu, 6. stopnja izobrazbe oziroma sistemizacija po 6. stopnji ter status in plačo, kot jim gre, oziroma se te ljudi dodatno usposobi, da to izobrazbo tudi formalno dosežejo. To je velik napredek in mislim, da bo to tudi stimuliralo policiste k še boljšemu delu.

Za konec bi se dotaknil še projekta Libra. Dobro je, da je policija kot sistem podvržena spremembam, je podvržena prilagoditvam, organizacijskim težavam, vendar pa ima ta projekt Libra, ki zdaj že kaže neke rezultate, tudi določene pomanjkljivosti, ki jih nadaljnja reorganizacija naj ne bi ponovila.

Govorim za Policijsko upravo Postojna, kjer se je izkazala velika pomanjkljivost – potni stroški na mesečnem nivoju znašajo 15 tisoč evrov za prihod na in odhod z dela v Koper ali v Ljubljano. Samo na tem delu. Pri tem da niti eden operativca ni več na terenu po ukinitvi Policijske uprave Postojna. To se pravi, niti Policijska uprava Koper niti Policijska uprava Ljubljana iz Postojne ni dobila niti enega operativca več. Vsi ti so se verjetno zaposlili v režiji ali pa so bili upokojeni, vendar upokojeni so s tem na podlagi ZUJF.

Tudi določene nedoslednosti. Na Policijski upravi Postojna so pozabili pravočasno odpovedati najemno razmerje in so odplačevali, mislim, da še pol leta, najemnino. Če bi bil ta projekt voden pravočasno, koordinirano, verjetno tega dodatnega stroška ne bi bilo. Govorim o tem, da se te napake ne bi smelo več ponoviti. Seveda, reorganizacije morajo biti in upam, da bodo tudi izvedene, vendar na malo boljše nivo.

Kot rečeno, zakon je primeren za nadaljnjo obravnavo, če bo kakšna boljša rešitev, ki se bo potem pojavila, jo bomo tudi podprli, zato da temu zakonu želimo srečno pot in ga podpiramo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospa Eva Irgl.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Pred seboj imamo torej zakon o organiziranosti in delu v policiji, kjer se želi v prvi vrsti vzpostaviti takšno pravno podlago, ki bo lahko pripeljala do sodobno urejene policijske organizacije in preko učinkovitejšega in dobrega dela tudi do večjega ugleda, o katerem je prej na dolgo in široko večkrat razpravljala kolega Mišič. No, z razliko od njega sama menim, da ima v javnosti policija vendar dovolj dober ugled in da tudi med državljanke in državljani so policisti tisti, ki so dovolj dobro zapisani. Imajo pa večje problem z nekaterimi drugimi institucijami, bolj zaradi sodišč pa tudi tožilstva, ki ne opravljajo svoje vloge v tako učinkoviti meri, kot bi od njega pričakovali. Ampak upam, da se bo v nadaljevanju tudi ta zadeva premaknila na bolje.

Ne nazadnje, tudi predsednik Pozitivne Slovenije gospod Zoran Jankovič je takrat, ko so ga policisti obiskali na domu, ko je bil osumljen več kaznivih dejanj, od pranja denarja do utaje davkov in tako naprej, je sam dejal, da policija dela dobro in korektno. Se pravi, če že iz tega izhajamo, lahko vidimo, da policija ugled ima.

Na eni izmed sej Odbora za notranjo politiko so bili prisotni tudi predstavniki iz vrst strokovnjakov v policiji, predvsem iz vrst kriminalistov, ki so izpostavili eno zelo pomembno zadevo in to je ta, da podpirajo zakonodajo, ki je trenutno v proceduri. Vsi so se strinjali, da jo je treba prevetriti in spremeniti točno v tistih delih, kjer pričakujemo od policije bolj učinkovito in hitrejše delovanje.

Ampak še nekaj drugega bi želela poudariti. Tudi na odboru je minister za notranje zadeve gospod Vinko Gorenak povedal, da je celo pri sami zakonodaji upošteval dobre predloge in rešitve, ki jih je pripravila opozicija. Skratka, tukaj je pokazal dobro voljo in predvsem to, da želi sodelovati tudi z opozicijo pri tako pomembnih vprašanjih, kot je današnji zakon.

Cilj predloga zakona je v prvi vrsti jasno razmejiti pristojnost med ministrstvom in policijo. Tukaj pomeni, da zakon natančno določa naloge, ki jih ministrstvo opravlja za policijo. Treba je urediti specifična delovnopravna razmerja v policiji, kar pomeni, da ta zakon ureja status in zaščito policista, tudi usposabljanje, izobraževanje in raziskovalno dejavnost, predvsem pa tisto, kar se zdi tudi meni zelo pomembno in je na to opozoril že kolega Braniselj pred menoj. Gre za to, da ta zakon zagotavlja tesnejšo vpetost policije v delovanje lokalnih skupnosti in tesnejše sodelovanje policije z drugimi subjekti, kar seveda predstavlja še boljšo organiziranost in delovanje policije.

Kljub temu, kar sem sedaj naštel, se pravi, kaj so ključni cilji predlaganega zakona oziroma rešitve, pa je bistvenega pomena, da se tudi skozi zakonodajo v prvi vrsti zagotovi, da bo policija delovala: prvič, strokovno, da bo policija delovala učinkovito in predvsem hitro. Zakaj to govorim? V prejšnjem mandatu smo imeli izkušnje z notranjo ministrico, ki je počela marsikaj, zato si je prislužila tudi dve interpelaciji z naše strani, na koncu je seveda tudi odstopila, zaradi koruptivnega ravnanja v zadevi Nacionalnega preiskovalnega urada.

Skratka, takrat smo imeli eno težavo, da se stvari niso hitro odvijale; ampak ne zato, ker policija ne bi želela hitro delati ali pa učinkovito; tudi ne zaradi tega, ker bi policija ne želela svojega dela dobro opraviti; ampak hitro se niso nekateri postopki odvijali zaradi tega, ker je bil izjemno selektiven pristop pri obravnavi posameznih vlog. To je bil problem, to je bil problem! Zato danes, kot je že generalni direktor policije, sem zasledila v medijih, povedal, da nekatere stvari tudi na Nacionalnem preiskovalnem uradu stojijo že kar nekaj let. Zakaj? Zakaj? Se pravi, delovalo se je izključno politično, izključno politično. Nekatere stvari se je prednostno obravnavalo, nekatere stvari pa nikakor niso našle poti, da bi se umestile na neko agendo in bi se pač o njih razpravljalo oziroma da bi policija te zadeve reševala. Ta država sploh glede na velik porast korupcije in klientelizma, ki nedvomno, očitno – glede na zadnje dogodke – sega v najvišje vrhove politike, ko se nekatere sumi vse od utaje davkov do pranja denarja, do okoriščanja na račun davkoplachevalcev, pa do oškodovanja upnikov, ta država zaradi takih zadev resnično potrebuje – kot sem že prej povedala – hitro, učinkovito in strokovno delovanje tako policije kot tudi ostalih subjektov, ki so udeleženi pri tem, da se preganja gospodarski kriminal.

V prejšnjem mandatu smo mi že sprejeli zelo pomemben zakon, zakon o odvzemu premoženja nezakonitega izvora. Že zadnjič sem državnega sekretarja na Odboru za notranjo politiko spraševala, koliko pa je bilo primerov do sedaj, kjer je bilo odvzeto to nezakonito pridobljeno premoženje. In gospod državni sekretar je seveda korektno odgovoril, ker drugega ni mogel: samo dva primera. Samo

dva primera! Ampak, zanimivo je, da situacija, kot jo lahko spremljajo, je pa bistveno drugačna in ne odseva te številke. Resno me zanima, kdaj bodo ljudje, ki so nezakonito prišli do tega premoženja, ki ne morejo dokazati, od kje jim to premoženje, kdaj bodo prvič kaznovani za to, ker navsezadnje smo vsi bili oškodovani zaradi tega, večkrat se govori o ropu, in seveda, da jim bodo tudi to premoženje odvzeli. Nekateri so očitno še vedno nedotakljivi, pa čeprav se neki postopki odvijajo.

Da pa se vrnem še na tisti del zakona, ki govori o imenovanju direktorja policije. Mi smo v prejšnjem mandatu bili priča zelo zanimivi praksi, ki se je vlekla potem skozi celoten mandat notranje ministrice. Ampak nekdanja ministrica je direktorja policije postavila brez razpisa in šele potem, ko ga je že imenovala izključno po svoji volji, šele potem je izpeljala tudi ustrezno pravno podlago. Potem smo na Odboru za notranje zadeve venomer in vedno znova poslušali s strani predvsem poslancev Pozitivne Slovenije, kako bo minister Gorenak imenoval novega direktorja policije, potem ko je gospod Goršek ponudil odstop.

Moram reči, da je minister Gorenak deloval po zakonu. Minister Gorenak je deloval po tistem zakonu, ki ga je, sicer šele kasneje, kar je tudi protizakonito, vpeljala notranja ministrica Katarina Kresal. Danes ta zakon ureja, da bosta lahko tako generalni direktor policije kot tudi direktor Nacionalnega preiskovalnega urada imenovana v skladu z Zakonom o javnih uslužbencih. Tukaj ne vidim popolnoma nič spornega! Je bilo prej sporno to imenovanje direktorja policije. Tisto pa je bilo sporno. Po mojem mnenju in tudi po oceni takrat Slovenske demokratske stranke je nedvomno šlo za zlorabo policije v zasebne namene. Potem veste, kaj vse se je odvijalo še zaradi tega. Nekatere stvari so bile potisnjene v predal globoko, in to je problem danes, da se v prejšnjem mandatu o nekaterih stvareh pač ni smelo niti govoriti, kaj šele, da bi tisti, ki so pristojni za to, odreagirali tako, kot bi morali. Upam, da bo zakon, ki ga imamo danes pred seboj, in glede na to, kot imam informacijo, boste v Pozitivni Sloveniji in tudi Socialni demokrati glasovali za podporo temu zakonu... / oglašanje iz dvorane/ Dobro, gospa Potrata, potem očitno ne boste glasovali, čeprav sama menim, da je ta zakon dober. Zakaj ne boste glasovali, boste verjetno sami pojasnili v nadaljevanju.

Menim pa, da zakon vsekakor daje dobro podlago za sodobno urejeno policijsko organizacijo, predvsem pa daje podlago za to, da se bodo v tej državi končno uredile nekatere stvari in postavile na svoje mesto. Se pravi, da bo policija delovala učinkovito, hitro in strokovno. Predvsem pa, da bomo končno naredili nekaj pri pregonu gospodarskega kriminala, in to ne glede na to, kakšne politične barve je nekdo, ki je kaznivo dejanje storil. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Ivan Hršak. V nadaljevanju je nekaj odpovedanih, zato se naj naslednji pripravi mag. Ivan Vogrin, ki ga pa ne vidim tu. Če njega ne bo, mag. Barbara Žgajner Tavš, ki jo tudi ni tu. Potem bi bil na vrsti gospod Gašpar Gašpar Mišič.

Izvolite, gospod Hršak.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo.

Sam bi se osredotočil na dve določili iz predloga novega zakona o organiziranosti in delu v policije, ki se mi zdita izjemno pomembni, čemur pa opozicija nekako oporeka.

Pod ena, Nacionalni preiskovalni urad bo po novem deloval v okviru kriminalistične policije in ne več zunaj nje, kot je bil slučaj v sedanj veljavnem zakonu, in tako se mi zdi tudi edino prav.

Pod dve. Po novem si Nacionalni preiskovalni urad ne bo sam več izbiral, kaj bo delal in česa ne bo delal, ampak mu bo naloge določal generalni direktor policije. To se zdi meni kot tudi poslancem, poslankam Poslanske skupine DeSUS edini pravilni način delovanja Nacionalnega preiskovalnega urada. Točno tako razmišljajo tudi preprosti ljudje na terenu, s katerimi se dnevno srečujem in na takšen način tudi to zadevo pričakujejo. Opozicija hoče sicer prikazati, da bo ta nov način omogoča vplivanje na Nacionalni preiskovalni urad, kaj bo delal in kdaj bo kaj delal, jaz pa sem prepričan, da bo to sedaj ravno nasprotno kot do sedaj. Po do sedaj veljavnem zakonu je lahko marsikdo nepooblaščen vplival na vodstvo NPU, da se najbolj pereh, v nebo vpijajočih nezakonitih primerov predvsem gospodarskega kriminala, tako imenovanih tajkunskih nepravilnosti, ni loteval, loteval pa se je manj pomembnih zadev.

Javnost, preprosti ljudje, kot tudi sam, kot tudi stranka DeSUS upravičeno pričakujemo oziroma pravzaprav zahtevamo, da tako Nacionalni preiskovalni urad, kriminalistična policija, tožilstvo in sodstvo končno rešijo vse te najbolj odmevne nepravilnosti v naši državi, da odgovorni za nepravilnosti ustrezno odgovarjajo pred roko pravice in da vrnejo družbi vsa ta, na nezakonit način pridobljena sredstva. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Čeprav se nam je mag. Barbara Žgajner Tavš pridružila, se je odpovedala razpravi in zato dajem besedo Gašpar Gašpar Mišiču.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Spoštovana podpredsednica, gospe in gospodje!

Torej, ob zapisanem, da so učinkovitost, strokovnost in zakonitost policijskega dela življenjsko povezave, med drugim, z ustreznim materialnim in moralnim vrednotenjem policijskega dela, s kakovostjo

opreme in delovnih sredstev, z notranjo organizacijsko kulturo in ustreznim vodenjem, s človeškimi medsebojnimi odnosi in z občutkom pripadnosti organizaciji, ki zna zaščititi policistke in policiste pred grožnjami in neutemeljenimi obtožbami, vendar obenem od njih zahteva dosledno spoštovanje zakonitosti in človekovih pravic, si želim, da bi Predlog zakona o organiziranosti in delu policije izboljšal pogoje in omogočil še večjo učinkovitost naše policije, kajti ravno dejavnost policije predstavlja pomembno podstat vsem ostalim institucijam pravne države in svobode ter varnosti vseh državljanek in državljanov. Učinkovit pregon organiziranega kriminala je ključnega pomena pri zagotavljanju ne le varnosti, temveč predvsem pri pravilnem razvoju celotne družbe in seveda gospodarske stabilnosti naše družbe.

Želim si, da bi naša policija bila bolj uspešna pri pregonu predvsem gospodarskega kriminala, o katerem se pri nas toliko govori, vendar nič se ne zgodi oziroma premalo se zgodi, ker naj bi bili nekateri posamezniki, ki naj bi zagrešili tako imenovani gospodarski kriminal, v skupini nedotakljivih. Torej, v državi Sloveniji nimamo le izbrisane in takšne in drugačne, ampak imam tudi nedotakljive, ki so zaradi svojega pohlepa močno oškodovali državno premoženje, oškodovali vse državljanke in državljanke Republike Slovenije in prav je, da tudi s tem zakonom prispevamo k bolj učinkovitemu delu policije.

To je naš namen in to je tudi naša naloga v Državnem zboru in osebno bom ta zakon podprl in pričakujem, da boste tisti, ki ste pripravili ta zakon, da boste dodelali s tistimi dodatki, ki so nujno potrebni, predvsem pri pravilnem kadrovanju, predvsem pri pravilnem nadzoru, tako da ja ne bo politika imela toliko vpliva, kot se je govorilo v preteklosti, da ne bomo razočarani tudi v prihodnosti zaradi raznoraznih takšnih in drugačnih političnih spletk.

Policija in mi, poslanke in poslanci, se moramo zavarovati pred vsemi neželenimi vplivi in učinki, ki nam jih očitajo, da ne znamo, da ne moremo oziroma da smo vsi skupaj, če hočete, skorumpirani; pa nismo! Tukaj in zdaj smo zato, da prispevamo k boljši zakonodaji.

Mi v parlamentu moramo sprejemati zakone, ki bodo spodbujali pravilno delovanje celotnega sistema in pravilen razvoj gospodarstva. Ključnega pomena je, da v tej državi izkoreninimo ta gospodarski kriminal, o katerem resnično govorimo že dve desetletji, še posebej v zadnjem obdobju. Ne želimo si tega in naša policija in vsi, ki so z njo povezani, tudi politiki predvsem, moramo prispevati in omogočiti, da se to tudi zgodi.

V naši državi so dobrodošli vsi, ki imajo poštene namene; in to mora biti sporočilo, ki ga pošiljamo kot signal čez mejo. Banditizem in ostali, ki so se nekako uspeli tako ali drugače kot pijavke zariniti v vse pore našega sistema, pa niso dobrodošli v tej državi. Policiji bi, ko tukaj

govorim, da je zelo pomembno, da imamo tudi ustrezno opremljenost, priporočil, da v svojo opremo vštejejo tudi kakšen močan kompresor sistema vap, ki bo prepihal in pregnal dobesečno, prečistil vse te pore, v katere so se dobesečno zarinili raznorazni nepridipravi. Ne želimo si v tej državi več, da se govori o nas, kot da smo res kriminalna država in tako naprej. Bodimo uspešni, pokažimo sebi in svetu, da to zmoremo, in ne vmešavajmo se politično v delo naše policije. Naj opravijo to svoje delo strokovno, tako kot se učili od Tacna naprej. Ne smejo si policisti dovoliti, da so podložni kakršnim koli vplivom kakršne koli politike s kakršne koli smeri. z leve, desne, spodnje, zgornje, notranje ali pa zunanje. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Na vrsti je gospod Srečko Meh, za njim bi bila gospa Iva Dimic, potem mag. Borut Ambrožič, gospod Jani Möderndorfer, ker vseh teh ni in če se nam ne bodo pridružili, je naslednji Jerko Čehovin.

Izvolite.

SREČKO MEH (PS SD): Hvala.

Gospe in gospodje, verjetno vam moja razprava ne bo všeč, ampak odgovoril bom na nekaj vprašanj, postavil bom tudi nekaj vprašanj. Sprejemati moramo zakon, ki bo, ki mora pospešiti in izboljšati učinkovitost in delo policije. Gospo Irgl sem zelo pazljivo poslušal, rekla je, da mora biti policija strokovna, učinkovita, uspešna, ni pa povedala, da mora biti apolitična; in to me skrbi. Apolitična mora biti, ne more biti pod prav nobenim vplivom in ne sme biti pod vplivom. To naše govorjenje, ko kažemo na prejšnjo vlado, nisem razumel, ali mi zdaj obračunavamo z bivšo ministrico ali danes govorim o novem zakonu. Mi govorimo danes o novem zakonu, ki mora postaviti okvir, v katerem bo policija lahko še bolj učinkovita in tudi jaz mislim, da je. Seveda se ne strinjam, da je plačni sistem bil dober, o čemer je govoril poslanec gospod Virant. Plačni sistem je naredil veliko slabega, vprašanje pa je, ali je policija učinkovito nagrajena za svoje delo, zato ker nosi glavo naprodaj. To je bistveno vprašanje in to je treba znotraj sistema zelo dobro urediti. Mislim, da je gospod Veniger dober šef policije in da je še kdo drug tudi primeren za to, da je torej bila dobra izbira, saj je bila izbrana iz vrst policije. Ampak to je stvar seveda tistih, ki bi naj to urejali, pri tem pa ne bi bilo prav – in to smo poudarjali pri sprejemu tega zakona –, da ima politika vpliv v tistem smislu, ki bi lahko prinesel nekoga, ki bi bil političen. Povedal bom, zakaj tako mislim.

Povezanost policije, gospe in gospodje, je že danes bila z občinskimi sveti zelo dobra, lahko trdim vsaj za občino, v kateri sem vrsto let delal in delam tudi danes. Mi smo imeli najmanj enkrat na leto poročilo policijske postaje na občinskem svetu, potem smo na sosvetu za varnost občanov redno imeli tudi vprašanje

policijske postaje oziroma policistov in trdim, da je to delo teklo dobro, da lahko teče tudi boljše. Osnovni problem dela na terenu je pravzaprav ta, da na terenu imamo premalo policistov, da bi bilo treba na terenu imeti več policistov. Ponudba bivšega župana v Velenju policistom je bila, da naj bi Mestna občina Velenje iz proračuna plačala, recimo, tri policiste, ki bi bili v policijski postaji in bi delali na območju naše občine. Imeli smo tudi soglasje občinskega sveta, pa to ni bilo sprejeto. Se pravi, da morajo biti policisti na terenu in da občanke in občani čutimo to potrebo in da smo varni takrat, kadar je občutek varnosti dober. V resnici je lahko dejansko stanje drugačno, občutek varnosti pa je izjemno pomemben. Če sem prav razumel zakon, potem bomo zamenjali, takoj ko bomo sprejeli ta zakon, vse komandirje v Sloveniji, vse komandirje policijskih postaj. Če to ni res, prosim za odgovor.

Moje vprašanje pa je tako. Policijski sindikat, tako sem dobil obvestilo, sploh ni dobil predloga zakona – tega, ki je v proceduri. Dopis policijskega sindikata pravi, da je to tako. Če torej ni bilo usklajeno med ministrstvom in policijskimi sindikati – zakon –, potem je to grobo narobe. Ponudba, ki sem jo slišal, ministra Gorenaka k sodelovanju opozicije, je pa sprenevanje, razen če je gospod Vinko Gorenak kot opozicijski poslanec iz septembra leta 2011 uskladil stališče s policijskim ministrom Vinkom Gorenakom opozicijska in koalicijska razhajanja, ki jih je sam povedal v Državnem zboru in sem jih prebral. Tudi jaz vam jih lahko preberem, ker jih imam tukaj, in kaj vse je, recimo, minister Gorenak povedal v zakonu, tudi v tistih pasusih, ki popolnoma nič niso spremenjeni. Takrat je imel razlage prav na vsak člen in pri vsakem členu je povedal, kaj je narobe, danes je veliko teh členov popolnoma enakih.

Pa še nekaj bi vas rad vprašal. Kadar mi tukaj, v Državnem zboru govorimo o korupciji, ne povemo pa imen, vnašamo sami nezaupanje med slovensko ljudstvo, zato ker mislijo, oni bodo pa že vedeli. Ni prav, da se tako obnašamo, gospe in gospodje! Ampak predvsem tisti, ki imate v svojih vrstah človeka, ki ne spoštuje zakonov – vi ne govorite o pravni državi! Vi ne obmetavajte drugih s tem, da se kdo ne drži zakona, da jih ne spoštuje, da je nedotakljiv. Gospe in gospodje, dokler policija ne bo Janeza Ivana Janše pripeljala pred sodišče, tako dolgo ne govorite o tem, da smo pravna država in da to izpolnjujemo in da lahko to naredimo, kar zahtevamo od nekoga drugega. Pravni sistem, policija, tožilstvo je sistem, ki mora delovati, ampak mi, gospodje in gospe, za katere pravimo, da smo izvoljeni, da smo najvišji predstavniki, mi se teh sistemov moramo držati. Tako dolgo, dokler pa niti obtoženega predloga ni, pa ne uporabljajmo tega tukaj v parlamentu. Ivan Janez Janša je pred sodiščem in se zasedanj sodišča ne udeležuje. To je slab signal. Mi pa moramo dati dober signal, da je

pravo, da je pravica, da je nepolitična in da tudi policija, sodstvo in tožilstvo delajo nepolitično.

Tako dolgo, dokler to ne bo, ne govorite o nekaterih, za katere niti obtožnega predloga ni.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Se opravičujem kolegu Jerovšku, ker sem ga izpustila z dnevnega reda.

Izvolite, imate besedo. Za njim pa res, gospod Jerko Čehovin.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa. Spoštovani!

Moji predhodniki so mi dali toliko iztočnic glede tega zakona, ki ga danes obravnavamo, ki je zakon dvojček, je nastal po bivšem Zakonu o policiji in obravnava eno najpomembnejših področij. Policija v vsaki državi skrbi za varnost države in premoženja in varnosti ljudi, je pa vedno prisotna tudi neka skepsa, nek razmislek, neka bojazen, da če policija zlorabi svoja pooblastila, pa se lahko spremeni v odnosu do državljanov v svoje nasprotje.

Mislím, da imamo ministra, ki je šel skozi celoten sistem policije in sem prepričan, da nam njegovo osebnost jamči, da bo policijo držal strogo znotraj zakonskih meja in da bo, kot je rekel moj predhodnik in s čimer se strinjam, policija apolitična. Policija mora biti sicer lojalna vsakršni takratni oblasti, ne sme se osamosvojiti in osvoboditi, da bi ne bila lojalna državi, mora pa biti tudi, po mojem mnenju, apolitična.

Prepričan sem, da slovenski policisti generalno ali pa v veliki večini vedno to spoštujejo in so tako – upam da – vzgojeni in da je bilo tako med policisti tudi v prejšnjem mandatu, pa kljub temu je policija večkrat delovala politično. Ampak, za to ne krivim policistov, policija je bila zlorabljena politično tudi s strani ministrice Kresalove in njenih ali pa in interesov strank trojčka KGP. Namreč, eden od dokazov za to mi je tudi v tem, da je ministrčin državni sekretar gospod Goran Klemenčič pravzaprav demonstrativno odstopil, ker se s takimi metodami politične instrumentalizacije policije in tudi Nacionalnega preiskovalnega urada ni strinjal, in da je, po mojem mnenju, izjemno nevtralen in učinkovit kot vodja urada za boj proti korupciji. Tam je nastala največja sprememba.

S kolegom Mehom – ne vem, ali se lahko strinjam oziroma ne vem, kam je ciljala njegova zahteva, da se o korupciji brez imen ne smemo pogovarjati v državnem zboru. Poglejte, potem je bilo to plediranje za to, da se o korupciji v tem državnem zboru sploh ne bi pogovarjali. Jaz pa mislim, da če policija v svojih preiskavah, recimo, govori o utemeljenem sumu storitve kaznivega dejanja korupcije in drugih kaznivih dejanj gospodarskega kriminala, da če to mediji omenjajo, da poslanci tudi lahko to omenjajo. Drugače si mi pa res odrežemo

mandat in pristojnost, ki nam tukaj gre. Mislim, da smo prvi poklicani za to, da se z vsemi sredstvi borimo proti korupciji in gospodarskemu kriminalu, kajti to je tudi rak rana naše družbe in nas je v preteklih mandatih pripeljala v stanje, v katerem smo. Ne znam si zamišljati, kako naj izpolnjujemo to svojo sveto dolžnost brez tega da – se pravi, predlagate, da bi se lahko govorilo samo o tistih, ki so v kazenskem postopku na sodišču.

Poglejte, za trgovanje z zemljišči v Ljubljani si upam reči, da je šlo, pa še marsikje, za koruptivna dejanja, toliko jasne govorice je potrebno iz poslanskih ust. Pravzaprav me zanima oziroma upam, da ne bo neke koincidence, da se danes zopet kaj dogaja velikega, ker vidim, da je prva vrsta bojnikov iz Poslanske skupine Pozitivne Slovenije odsotna. Bojim se, da se ne dogaja na magistratu kaj podobnega, kot se je drugi dan v policijskih preiskavah, ko so morali skupaj z ravnatelji in direktorji javnih zavodov odvihrati na magistrat in tam izjavljati: Družje Zoki, mi ti se kunemo in opravičevati vsa ravnanja in dejanja župana. Njegovi poslanci so lahko njegovi vojščaki, je pa bila strašna zloraba ravnateljev in direktorjev zavodov, strašna zloraba, ki bi morala v normalni družbi takoj pomeniti odstop funkcionarja, ki prisiljuje ravnatelje javnih zavodov k podpori tistega, kar policija in organi pregona govorijo, da so utemeljeni sumi kaznivih in koruptivnih dejanj. Vsa ta naša javnost, akademska in druga in kolumnisti – nisem zasledil enega, ki bi tu povzdignil svoj glas. To je zaskrbljujoče v tej družbi, da niti kvalificirana javnost oziroma da je tako odvisna od teh mogočnežev, ki imajo v rokah ogromno denarja, ki je vzeta iz naših bank in od drugod, in da so instrumentalizirani za to, da ne morejo braniti, po mojem mnenju, kazniva dejanja. To je, kolegice in kolegi, grozljivo dejstvo, do katerega bi se moral opredeliti vsak poslanec in poslanka tega državnega zbora.

Prej je bilo tudi rečeno, če prav razume kolega Meha, da bodo po tem zakonu vsi komandirji policijskih postaj zamenjani v doglednem času. Ne, to je bilo v nekem osnutku, baje na zahtevo ne vem katerega sindikata, ampak se je to umaknilo, tega ni več v zakonu. Zdi se mi, da je prav, ker imamo zelo dobre vodje ali komandirje, za katere bi si nekateri celo želeli, da bi jih čim prej umaknili, da ne bi izpolnjevali svojega poslanstva pošteno in nediskriminatorno in profesionalno.

Prej je bilo povedano, gospod Mišič, da se je ta gospodarski kriminal zaril v vse pore naše družbe in da ne se vmešavati politično – v delo policije, seveda. Mislim, da je ta zakon korak naprej, da ne bo političnih vmešavanj. Kajti, prejšnja ministrica je eksotično merila za izbiro direktorjev generalne policijske peljala ravno zaradi tega, da je imela direktne vzvode za vplivanje in pritiske in izbiro direktorja. Mislim, da je prav, da je minister Gorenak pristopil k ponovni evropeizaciji imenovanja direktorja

policije in tudi predstojnika NPU in da je neka hierarhična povezava NPU nujno potrebna.

Moram tudi reči, da razumem razmišljanje gospoda Čehovina, ki je govoril o potrebi protiobveščevalne službe znotraj policije ali kriminalistične službe. Samo sem pa hvaležen, da do česa takšnega v času naše vlade ni prišlo, kajti bojim se, pri vas je to verjetno iskrena želja ali poznavanje zadev, da je nekaj takšnega potrebno. Ampak, kakor hitro bi ta vlada to sprejela ali zagrabila, bi to jemali za past, ki je bila nastavljena, kajti vpitje bi bilo tako neznansko, da se bo prisluškovalo, zalezovalo s strani sedanje oblasti, vsesplošno in na vse načine in vsakemu.

Zavedajmo se, stanje duha v tej državi je trenutno takšno, da si sedanja oblast, tudi če je 100-krat utemeljeno, strokovno, tega ne more privoščiti. Kajti napadena je, ko migne z mezincem v tej smeri. Zato jaz sicer jemljem to benevolentno, iskreno in sem celo prepričan, da ima gospod Čehovin v veliki meri prav, kajti vse to bi verjetno v tej državi že bilo, ampak moram iti malo tudi v zgodovino razvoja ali pa geneze tega resorja, ministrstva za notranje zadeve. Namreč, še pod prvo Demosovo vlado je bila obveščevalna služba Sova, ki ima kontakt s tujino in pristojnosti, v sklopu notranjega ministrstva, potem pa je postal v drugi Drnovškovi vladi notranji minister gospod Bizjak. On je pa takrat bil krščanski demokrat in leva opcija si niti slučajno ni mogla zamišljati, da bi predstojnik Sove lahko bil nekdo iz strank demokratičnega izvora, brez dediščine v kontinuiteti, in je Sovo prenesla tja, kjer je danes, direktno pod predsednika vlade. Enako so storili tudi z ekonomskimi odnosi, ki bi morali priti pod Peterleta kot zunanje ministra, zato so ustanovili posebno ministrstvo, da je bila tujina strogo ločena in ekonomski odnosi od ministra, ki je takrat tudi bil krščanski demokrat.

Seveda če bi ostalo, če ne bi bilo tega prastrahu pred demokrati s strani strank kontinuitete, potem bi verjetno do te normalne geneze, da bi bile bolj smiselno razmejene protiobveščevalna in te službe, da bi se del teh funkcij opravljalo tudi znotraj notranjega ministrstva – in zakonito, seveda –, prišlo. Ampak to je takratna levica, kateri nasledniki sedite tukaj, zavestno preprečila in odklopila ministra Bizjaka od tega.

Tu so bili podani tudi očitki, da minister snuje vzporedno policijo. Glejte, kolege poslance bi prosil, da naj ostanejo razumni oziroma da ne prepisujete ničesar, kar ni mogoče videti in ni nikakor prisotno. Oziroma če bi se vprašal, zakaj pri tem zakonu – enako, kot je pri prejšnjem – ni kolega Mišič rekel, da "tokrat mi nimamo slabih namenov". Pri prejšnjem zakonu, ki je tudi policijski zakon, je rekel: "Tokrat opozicija nima slabih namenov." To je izjemno nezavedno bruhnilo iz njega, da je povedal, da dostikrat pa so slabi nameni prisotni v opoziciji. Bojim se, da je govorjenje o kovanju vzporedne policije tudi del slabih namenov. Sem

pričakoval, da bo rekel tudi pri tem zakonu, da tudi pri tem zakonu opozicija nima slabih namenov, pa tega ni več ponovil.

Nekaj bi rekel tudi o obveščanju javnosti, ki je zajeto v 35. členu predloga zakona. Mislim, da omogoča korektno obveščanje javnosti, seveda si pa tudi želim, da bi bilo vedno in povsod obveščanje zelo korektno in da naj bi bila policija in seveda kriminalistična služba znotraj prestreljena z nekaterimi kadri, ki so – vsaj v preteklosti so – dali več na močne emince v ozadju, na centre moči izven aktualne oblasti in so po njihovih navodilih delali in niso bili lojalni do resornih ministrov in do vlade. Zaradi tega so curljale informacije. Ogromno zamišljenih, pripravljenih in izvedenih akcij policije je bilo vnaprej kompromitiranih; in to se še dogaja! Celo veliko jih govori, tudi pri zadnjih preiskavah ljubljanskega župana, da je bil pravočasno obveščen, da je odigral tisto pozo nepresenečenosti. To je pa kompromitiranje policijskih akcij, na podlagi česar je potem izjemno majhna možnost, da policijska akcija uspe.

Spomnite se, pred leti, že v samostojni Sloveniji, ko je bila akcija posebne policijske enote na Koroškem, mislim, da proti Kunu ali kako se je imenoval, vodji neke skupine. Ko so policisti prišli gor, so sicer vdrti v nek njegov lokal, vendar tistim, za katere so imeli relativno zanesljive informacije glede nedovoljenega ravnanja, mamil in podobno, tistim niso mogli ničesar dokazati, ker je bila akcija kompromitirana iz notranjosti kriminalistične policije. To se še pogosto dogaja. To je tisto, o čemer je govoril gospod Mišič, da so posvečeni ljudje. Še vedno so posvečeni ljudje, ampak ne od te oblasti posvečeni, temveč od mogotcev, ki sedijo na denarju, ki je bil last ljudstva in je odšel iz naših podjetij, iz naših bank. Policijo čaka izjemen napor in izjemno delo, pa tudi izjemna notranja konsolidacija politike, da bodo popkovine s temi ljudmi iz kontinuitete, iz stare levice, kot pravi Lukšič, v povezavi z novo levico, da bodo končno te popkovine enkrat prerezane. To se v tej državi enostavno mora zgoditi, sicer te države ne bomo ozdravili.

Na mizi imamo dober zakon, ki to omogoča, moramo pa imeti tudi zavest in pripravljenost, da, recimo, takšne – kot sem že enkrat omenil – absurde, nezaslišane zadeve, kot je bilo to, da so bili ravnatelji klicani v podporo sumov kaznivih dejanj, ki so se očitali nekemu ali pa županu, da se to ne bo zgodilo. Da boste vsi vpili! Kajti, da morajo ravnatelji pod to pezo, da so podprli kazniva dejanja, vzgajati otroke – ali si predstavljate, kaj se je storilo? Vso kredibilnost so izgubili! In so mnogi žrtve. Saj nekateri so verjetno zavestno to naredili. Našel se pa je junak, ki je to odklonil – ravnatelj Merc! Našel se je – pa je dostikrat kritičen do naših oblasti, sedanje oblasti –, vendar na tem področju je svetel vzor. Pa nisem zasledil nikogar iz politike, z levice, ki bi to jasno poudaril

in se ogradi od ravnanj župana, dal na občinski svet in na Državni zbor - tudi mi moramo to obravnavati, gospod predsednik. To je nekaj najbolj nezaslišanega, kar se je v državi zgodilo! In da bomo na takšnih osnovah gradili ne samo zakonodajo, ampak tudi dejavnost policije! Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Za repliko je prosil gospod Meh.

SREČKO MEH (PS SD): Kadar gospe in gospodje poslanci govorimo kar tako, na pamet, recimo o kriminalu, o gospodarskem kriminalu. To sem mislil, ko sem prej govoril, da ne moremo kar tako, na pamet govoriti, da je v vseh porah gospodarski kriminal – oprostite, ni! Da je v vseh sredinah gospodarski kriminal – ni! Tako na pamet se govoriti ne sme, ne more se tako govoriti! Lahko pa govorimo zelo eksaktno, pa rečemo ta in ta, imenujte tega človeka, imenujmo ga! Mi pa imamo, gospa podpredsednica, gospod podpredsednik, možnost oblikovati našo preiskovalno komisijo. To se pravi, to lahko naredimo. Pa naredimo! Da bomo enkrat kraj naredili, kadar mislimo, da je nekdo nekaj narobe naredil! Saj imate priložnost, da lahko to naredimo. Zato se mi zdi, da nezakonito pridobljeno premoženje mora biti zakonito odvzeto. Četudi je bilo nezakonito, ampak je treba to dokazati. In ti dokazni postopki so v policiji, tožilstvu, ne pri nas v parlamentu. Mi moramo ustvarjati pozitivno energijo. Jaz sem vedno imenoval tistega z imenom, za katerega vem, da je v kazenskem postopku. Imenujte z imenom.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Jerko Čehovin, za njim gospod Janko Veber.

JERKO ČHOVIN (PS PS): Hvala, gospa podpredsednica, za besedo.

Če bi sprejel izziv gospoda Jerovška, bi začel govoriti o trgovini z orožjem in o najbolj transparentnih poslih okoli nabave Patrie in tako naprej. Ampak ne bom.

Govoril bom o zakonu. Edino, kar si bom dovolil, bom malo hudomušno rekel, da edino v tem zakonu nečesa ne piše. Namreč, da bi pisalo notri, da je Policijska uprava Celje naša policijska akademija, ker vsi pomembni kadri prihajajo s te policijske uprave; od ministra, do prejšnjega generalnega direktorja, do v. d., do sedanjega. Ampak to ni mišljeno kot slabo, ampak dejstvo pa je, da je to nekako porazdeljeno na ta način.

Zdaj pa, če gremo na sam zakon. Že uvodoma sem... Ne bom ponavljal stvari, ki sem jih v imenu poslanske skupine povedal, bom pa rekel, da je zakon v marsičem precej izboljšana verzija prvotnega osnutka. Mislim, da ga je treba v nadaljnjem postopku še izboljšati. Sam imam

precej pripomb, ki jih pa ne mislim v tej fazi navajati, recimo, pri 25. členu glede nalog policijskih uprav bi morali določiti, katere so te naloge, ker z izjemo 7. točke, Izvajanja postopkov s tujci, povsod drugje ni nikjer napisano, kje so te določbe.

Glede 38. člena bi samo to rekel, da ne razumem, zakaj se je v temu členu, ki sicer govori o sodelovanju z veteranskimi in drugimi stanovskimi organizacijami, dikcija, ki je bila v starem zakonu kar primerna, spremenila, tako da po mojem je slabša. Tudi če bi uporabili dikcijo, ki je v Zakonu o službi v Slovenski vojski, v 92. členu, bi bilo po mojem boljše, kot je ta v 38. členu sedanjega zakona. Zato bi predlagal, da bi ostalo staro določilo, ker se mi zdi, da kar ustrezno rešuje to sodelovanje.

Imam polno pripomb, ampak recimo pri 62. členu. Tukaj imam največ pripomb in se mi zdi, da je bistvena pomanjkljivost vsebine predloga tega zakona imenovanje v naziv, da ne definira pogojev za imenovanje policista oziroma kriminalista, pa tudi policijskega inšpektorja v naziv delovnega mesta, vodja policijskega okoliša, višji kriminalistični inšpektor in podobno, ki sicer naj bo natančno opredeljeno v aktu o organizaciji in sistemizaciji. Predvsem je treba na vseh nivojih delovnih mest znotraj policije, znotraj kariernega sistema zagotoviti dodano spodbujanje h kvaliteti dela in predanosti poklicu za doseganje delovnih rezultatov kot pogoj za opravljanje dela v višjih nazivih in zahtevnejših delovnih mestih, pa tudi razrešitev s takega delovnega mesta, če ni pričakovanih rezultatov, kot se to ureja za direktorja in komandirja v enem od osnutkov, ki pa je bil kasneje umaknjen iz materije. Jasno definirane naloge, realno zastavljeni cilji, konkretno definirana odgovornost posameznika in možnost primerjanja s kompatibilnim okolje zagotavlja po moji oceni pričakovane rezultate.

Pri 65. členu: odvzem policijskih pooblastil. Mislim, da bi morali ohraniti eno dikcijo. Namreč, generalni direktor, piše tu, lahko z odločbo odvzame policistu in kriminalistu pravico izvajati policijska pooblastila. Mislim, da bi morali dodati "delno ali v celoti". Kajti, zgodi se lahko, da je nekdo, recimo, ki zaradi zdravstvenih razlogov ne more opravljati več nekega delovnega mesta s pooblastili, je pa sposoben še zmeraj opravljati neko drugo delovno mesto, kjer so ravno tako prisotna pooblastila, recimo, v administraciji ali kje drugje. Zdi se mi, da bi bilo prav, čeprav imamo napisano v ustavi, da ne smejo biti policisti člani političnih strank. Mislim, da bi tudi v tem 65. členu bilo dobro, da bi dodali "generalni direktor policije z odločbo odvzame policistu, kriminalistu pravico izvajati policijska pooblastila, če ugotovi, da je ta član politične stranke." Sicer je res, da morajo pri sklenitvi delovnega razmerja vsi podpisati izjavo, s katero se zavežejo oziroma izjavijo, da niso člani nobene politične stranke. Samo mislim, da nič ne škodi, če bi tudi v tem 65. členu ta pooblastila bila podana.

Glede 72. člena, Premestitev na specifična delovna mesta. Zdi se mi, da je ta dikcija, da se lahko nekoga s soglasjem premesti največ za tri leta, z možnostjo sporazumnega podaljšanja, premestitev pa lahko skupno traja največ devet let, se mi zdi, da je skupno trajanje devet let malo predolgo. Če neko specifično delo traja dalj časa, je treba to rešiti v okviru sistemizacije, v aktu organizacije in sistemizacije konkretnega specifičnega delovnega mesta, in ne z začasno premostitvijo za dobo največ devet let.

Sedaj pa tisto, kar je bilo – pa ne zaradi tega, ker je gospod Jerovšek govoril, ampak očitno v tej dvorani ne razumemo vsi, kaj pomeni protiobveščevalna dejavnost. Protiobveščevalna dejavnost ni to, da bomo mi vzpostavili sistem vohunjenja, denucianstva drug za drugim, ampak gre za to, da smo ena redkih držav na svetu, ki nima uradno rešene protiobveščevalne dejavnosti. Domnevam sicer, vsaj iz nekaterih obiskov kot pooblaščenec komisije za kontrolo varnostnih in obveščevalnih služb, da se to sicer počne, vendar če se počne, se počne nezakonito. Sova je izrazilo – oziroma njena naloga je obveščevalna dejavnost. Kriminalistična policija to sicer morda kaj počne, morda kaj spremlja kakšne zadeve, vendar to ni sistematično in ni organizirano. Zato menim, da ni prav, da v tej državi te samozaščitne dejavnosti nimamo organizirane. Vendar to pomeni, da mi spremljamo delo tujih agentov, ki delujejo v naši državi, da lahko kontroliramo delo industrijske špijonaže, delo nekaterih drugih služb in tako dalje. Da ne govorim o delu, ki se lahko dogaja znotraj, pa Sova za to nima pooblastila, ki se izvajajo s strani naših državljanov za tuje države.

Namreč, vse te zadeve so prisotne. Mislim, da je Slovenija kar dobro prestreljena s temi zadevami in menim, da bi bilo prav, da bi resno razmišljali v tej državi tudi o tem. Pa ne zato, ker je predlagal Jerko Čehovin in tako naprej, ker ne mislim delati nobene policijske kariere, niti ne protiobveščevalne ali kaj drugega. Meni kar zadošča, da sem že dosegel tisto starost, ko se lahko jutri umaknem v pokoj in si ne rabim delati reklame za to. Vendar kot državljan in kot poslanec tega parlamenta smatram, da je to v tej državi problem. Zato je ob tej priložnosti tudi ta problem izpostavljen. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Jerovšek, izvolite, replika.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa.

Gospod Čehovin, pravzaprav ne bom polemiziral z vami, kajti o tem glede protiobveščevalne službe, dejavnosti se veliko ali pa večinoma strinjam. Te pomanjkljivosti se zavedam, samo sem prej razložil, kje so politični vzroki, da tega nimamo in na tak način, kajti levica ni zaupala, da bi, čeprav je bil minister iz

take stranke, lahko tak minister imel pristojnosti in je prenesla cel VIS na drugo lokacijo in s čisto drugačnimi pristojnostmi. Strinjam se, da te protiobveščevalne dejavnosti nimamo, tudi preprečevanje industrijske špijonaže in tega, ampak moram pa reči, da je delno to v interesu teh velikih rib, ki so delale malverzacije, domačih, in ki so soudeležene, recimo, v zadnjih letih pri bančnem ropu. Kajti, če bi policija to pristojnost imela, bi bilo to čisto, skozi noč pa tega ne moreš narediti, bi se katera od teh velikih rib, ki v glavnem pripadajo tej stari levici oziroma levici, ujela.

Drugo pa, kolega Čehovin, ko ste na začetku rekli, o čem ne boste govorili, da ne boste govorili kot jaz, jaz bi bil celo vesel, če bi vi govorili v zvezi s predsednikom Vlade o tisti zadevi, da je neznanega dne na neznanem kraju od neznane osebe prejel neznan vsoto denarja. Ali ne opažate, da se je ta del procesa, absolutno, ki se veže na predsednika Vlade, že zrušil, diskreditiral, zaradi tega več tega ne govorite. Sem pa tukaj poslušal tisoč in tisočkrat, predvsem s strani stare levice, te očitke, in enkrat nisem rekel, da o tem ne smete govoriti, ker so postali kontraproduktivni za raznašalce teh novic in tega konstrukta. Ampak vi brez skrbi govorite, meni je žal, da ne govorite o tem. Mi moramo biti toliko jasni, da se proti pojavom, ki jih ne bi smelo biti, borimo, ampak v tem slučaju, ko je sodišče ali pa tožilstvo zagrabilo: neznanega dne, v neznanem kraju, neznanu količino, to pa je res smešno in bo šlo v anale tožilskih fopajev.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Janko Veber, za njim Tomaž Lisec.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.

Ko se pogovarjamo o organiziranosti in delu o policiji, bi bilo najbrž zanimivo vprašanje oziroma še zanimivejši odgovor s strani predstavnikov ministrstva, kako ocenjujejo, na kakšen način bo Zakon o uravnoteženju javnih financ, ki je tudi drastično posegel v status upokojenih delavcev v organih za notranje zadeve in tudi policistov, vplival na bodoče kadre, ki se želijo vključiti v delo policije in tudi izpostavil svoje življenje za varnost in red v naši državi. To vprašanje je tudi bilo pri zadnji spremembi zakona, ki smo ga predlagali, za vlado povsem nesprejemljivo in daleč od tega, da bi nekomu, ki izpostavlja v svoji profesionalni karieri tudi svoje življenje – ne želite prisluhni. Tako me predvsem zanima stališče, kako gledate na te posledice tudi dolgoročno, kajti v tem zakonu imate novost, za katero pravite, da bo pripomogla k racionalnejšemu delovanju. Gre za temeljni razvojni program, gre za dolgoročni razvojni program, za nemoteno delovanje policije in ta temeljni razvojni program bo vseboval tudi, na primer, kadre, opremljanje, izobraževanje. Državni zbor bo ta dokument

sprejel, pozdravljam, da vendar ne izključujete Državnega zbora iz tega postopka, ampak vendar. Ko boste opredeljevali kadre in animacijo ljudi v teh dolgoročnih aktivnostih, bi bilo zelo zanimivo slišati, kakšno bi bilo stališče tudi potem, ko se za njih preneha profesionalna kariera, in ali bodo potem deležni zmanjševanja pravic, kot so deležni zdajšnji upravičenci, ki so upokojeni.

Še posebej bi ob tej priložnosti izpostavil dejstvo, da nekako želite tudi organizirati tako delo v Generalni policijski upravi, ki naj bi imela strateške naloge, kot tudi policijska uprava, ki usmerja in usklajuje delo na ravni regije, in policijske postaje, ki neposredno izvajajo naloge in pooblastila policije na terenu, ne zasledim tudi nekaterih zelo pomembnih lokacij, ki jih v zgodovini razvoja policije v slovenski državi zagotovo imajo vsi, ki se ukvarjajo s policijsko dejavnostjo v zelo globokem spominu in zelo spoštujejo lokacijo Gotenice, ki je bila vedno namenjena temu, da usposablja kadre za varnost v državi. Nikjer ne zasledim v teh dokumentih, da bi tudi pri nadaljnjem načrtovanju ta lokacija imela poseben status za nadaljnje usposabljanje in razvoj tako posebnih policijskih enot kot tudi sicer izobraževanje policistov. Gre pa po mojem mnenju za izjemno pomembno lokacijo, tudi iz tega razloga, ker mnogim generacijam, ki so se že usposabljevale na tej lokaciji, je to izjemno pomembno doživetje, in prav je, da bi se tako pozitivne vrednote pri usposabljanju policistov prenašale tudi v bodoče generacije. Nikjer ni v teh dokumentih opredeljeno, da bi bil tak vadbeni poligon, kot ga predstavlja Gotenica, v vaših dokumentih zapisan kot neka lokacija, ki je tudi strateškega pomena za razvoj policijske dejavnosti, še posebej specialnih policijskih enot.

Sprašujem tudi, kakšen status sploh ta hip ima sama Gotenica oziroma poligon v Gotenici, poleg tega pa bi tudi opozoril, da razvoj kadrov, in sicer usposabljanje policistov v teh vse zahtevnejših razmerah, je velikokrat odvisen tudi od tega, koliko sredstev vlagamo v opremo in prostore, kjer se lahko tudi usposabljuje. Vem, da je izdelan zelo konkreten načrt, program opremljanja te lokacije, pa vendar razen nekih minimalnih standardov in pogojev, ki so potrebni, da se lahko izvaja ta dejavnost, ni bil nadaljevan projekt, ki je izjemno pomemben, po mojem mnenju tudi zaradi varnosti državljanov in državljanov, ki je v veliki meri odvisna od usposobljenosti policistov.

Postavil bi tudi vprašanje glede odnosa policistov oziroma njihovega delovanja v območju schengenske meje. Mislim, da ni treba posebej razlagati, da če policisti ohranjajo zelo dober odnos do ljudi, ki živijo v obmejnih območjih, je njihovo delo lahko bistveno uspešnejše, kot da izvajajo policisti svoje naloge na način, da pregledujejo in spremljajo, kaj počnejo domačini ob meji, in jim s tem velikokrat

tudi delajo po nepotrebnem več problemov, kot pa dajejo občutek neke varnosti.

Zakaj se tudi pri tem delovanju in organiziranosti policije nekako ne spremeni in jasneje opredeli sodelovanje policije z lokalnim prebivalstvom? Sicer je en član, ki govori nekako pavšalno, da nek odnos z lokalno skupnostjo mora biti in da se nek sosvet lahko imenuje in podobno, vendar to so takšne oblike sodelovanja, ki niso ne vem kako zavezujoče in so bolj vpljudnostne. Vendar, če gledamo praktično delo na terenu, bi bilo izjemno pomembno, da se resnično vzpostavi pristen kontakt predvsem s prebivalci ob schengenski meji in se s tem zagotovo doseže večja učinkovitost in ne nazadnje tudi racionalnejše delovanje samih policistov oziroma celotne organiziranosti kot pa, če za vsako zadevo nekoga plačaš, pošlješ in si s tem ustvarjaš dodatne stroške. To pogrešamo v dosedanjem delu pa tudi v temu dokumentu, ki ga imamo danes oziroma v temu zakonu, tega ne zasledim, da bi bil kakšen vidnejši premik narejen.

Še posebej me pa skrbi dejansko tudi odnos do veteranskih organizacij. Zelo jasno ste zapisali v temu zakonu, da je sicer lepo in prav, da obstaja tudi policijska veteranska organizacija, vendar ji ne želite omogočati nobenih finančnih sredstev, da bi lahko ta veteranska organizacija tudi dostojno opravljala svoje naloge. In zopet smo pri tistem vprašanju odnosa do vseh tistih, ki so svojo poklicno kariero mogoče že končali ali pa se še aktivno ukvarjajo s policijsko dejavnostjo, vendar pa jim v temu zakonu zelo jasno zapišete, da če se želijo organizirati, naj za to tudi sami prispevajo, zbirajo sredstva, in je za vas problem rešen. Mislim, da je tudi po tej plati zelo nekorekten odnos do veteranskih organizacij, in res ne vem, kako si predstavljate uspešno delo in da bi bil nekod pripaden tej svoji dejavnosti na način, kot si upam reči, da je vedno veljalo tudi v dosedanjem obdobju ali pa tudi v prejšnjih sistemih, da je bilo to nekaj ključnega, če si želel zagotavljati uspešen red, mir v svoji državi.

Torej cela vrsta rešitev, ki jih predvidevate, se odmikajo od tega, da bi resnično izboljšali pogoje za delovanje policistov in s tem tudi varnosti in miru. Res želim nekaj odgovorov na ta vprašanja, videnja. Ali resnično lahko pričakujemo v prihodnosti, da se bo ta odnos spremenil? Hvala.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Tomaz Lisec, za njim Franc Pukšič.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala lepa. Spoštovana podpredsednica, državni sekretar z ekipo, kolegi in kolegice!

Gre za zakon, ki je v pripravi že od leta 2010, torej je vsaj del vsebine oziroma osnutek zakona še ostanek prejšnjega mandata in takrat se je predlagatelj zapisalo to: "Za vse policije

sveta velja, da so togi organi, saj je njihova ureditev tipična hierarhična in sterilizirano vodena." V to sodbo se ne bom spuščal, verjamem pa, da bo ta zakon tudi s temi popravki, ki so izhajali od leta 2010 pa do te obravnave, dokazal, da ta policija, vsaj slovenska, da ni toga, ampak hudirjevo živa organizacija, kjer je zelo aktivna interakcija tako znotraj same organizacije kot pa tudi interakcija organizacije z državljani in državljanke. Verjetno so redki državljani, ki s policijo v takšnih ali drugačnih okoliščinah še niso imeli srečanja.

Zanimivo je, da državljani želimo pomoč policije, ko smo v stiski, če pa kaj naredimo narobe, pa bom tukaj izhajal predvsem iz tega prometnovarnostnega sistema oziroma prometnih prekrškov pa vedno vsaj zardimo, če ne še kaj drugega. Torej je v bistvu v vsakdanjem življenju policija nek nebodigatreba, brez katerega pa ne gre.

Kot smo že pri prejšnjem zakonu ugotavljali, se je sedanji zakon skoraj letno spreminjal, zato tukaj še enkrat izražam podporo ministrstvu oziroma uradnikom na ministrstvu, ki so naredili ta napor, da se pripravljata dva zakonska predloga, ki ju bomo verjetno še v temu letu sprejeli. V preteklosti so bili uspešno izpeljani kar nekateri projekti, predvsem ta vstop v tako imenovan schengenski prostor, pa vam moram reči, da na žalost tudi v zadnjem času nekatere nepremišljene in slabo dodelane rešitve, predvsem glede NPU in regijske organiziranosti policije, o čemur še nekaj kasneje.

Tudi v razpravi je bilo že danes rečeno, da slovenska policija deluje relativno dobro, vedno se najdejo neke deviacije, ampak mislim, da to ni namen zakona, ker z najboljšim zakonom na svetu ne moremo rešiti vsega, ker praksa prinese svoje.

Dovolite, da se predvsem osredotočim na dve zadevi; eno je razmerje ministrstva in policije, druga pa je stvar glede decentralizacije policije. Razmerju med ministrstvom in policijo je namenjeno drugo poglavje zakona. Po mojem mnenju, ko sem to določilo prebral, ni nič spornega, le pri nekaterih gre za določene bavnave, ki pa ga v praksi ne bomo zasledili, saj zakon lepo določa, kako je policija organ v sestavi ministrstva in da ima minister že po zakonu o državni upravi določene pristojnosti v razmerju do organa v sestavi.

Predlog zakona tudi konkretno določa vrsto usmeritev – te so tako temeljne, letne in posamične usmeritve –, kaj se sploh šteje za usmerjene ter na kakšen način se to izvaja. Po predlogu zakona usmerjanje policije pomeni sistematično in načrtno dejanje navodil in obveznih usmeritev za opravljanje nalog policije s ciljem izpolnjevanja temeljnega poslanstva policije in se izvaja s pisnimi usmeritvami in navodili, ki jih izdaja minister. To je tudi minister že večkrat v svojih izjavah poudaril, ampak očitno je naletel marsikje na gluha ušesa in se ga skuša vpletati v neke zgodbe, ki jih ni. Zakaj?

Zato ker predlog zakona lepo določa, da pristojnosti ministra ne veljajo za policijske postopke, katerih usmerjanje je na podlagi zakona, ki ureja kazenski postopek, prevzel pristojni državni tožilec. V nadaljevanju zelo jasno napiše, da ne glede na zakon, ki ureja kazenski postopek, in podzakonski predpis, ki ureja sodelovanje med policijami in tožilstvom, se šteje, da je državni tožilec prevzel usmerjanje dela policije v predkazenskem postopku od trenutka, ko je bil obveščen o kaznivem dejanju. Takrat se tako velikokrat omenjeno vtikanje ministra v delo policije tudi konča.

Zelo jasno je tudi omejeno, kdaj lahko minister odreja nadzor. Lahko določi vodjo nadzora in druge uradnike. Pomembno je tudi, kdaj generalni direktor policije obvesti ministra o vseh dogodkih, ki so pomembni za varnost življenja ali varovanih oseb ali objektov, kdaj mu mora poročati o dogodkih, v katerih je več oseb izgubilo življenje ali je nastala večja materialna škoda. Zakaj o tem govorim? Ker imam občutek, da se je v prejšnjem mandatu v bistvu ta zgodba bolj dogajala na neki napol družinski ravni kot pa na neki strokovni ravni. Torej, pozdravljam te namere predlagateljev zakona, da so te zadeve zelo jasno opredeljene v zakonu.

Minister lahko zahteva poročila, podatke in druge dokumente v zvezi z opravljanjem dela policije. Tu mislim, da je zadeva kristalno jasna in ni potrebno nekih zgodb. Glede neodvisnosti policije oziroma novega imenovanja direktorja... Hvala bogu, da dobimo ta zakon! Ne bo več prihajalo do imenovanja generalnega državnega policija v tem smislu, kot je bilo v prejšnjem mandatu: jaz sem te nastavila oziroma politika te je nastavila oziroma nastavili smo te na lepe oči. Tako vse člene v tem zakonu zelo močno podpiram.

Sedaj pa še nekaj besed glede krepitev decentralizacije in samostojnosti policijskih uprav. Kot vsi vemo, je policija organizirana na treh ravneh: na ravni države, regijski ravni in lokalni ravni. To organiziranost določa Vlada Republike Slovenije. Naj poudarim, da je v primerjavi s sedanjo ureditvijo v predlogu zakona dan poseben poudarek na večji samostojnosti delovanja policijskih uprav in s tem decentralizacijo policije, ob jasnih strateških izhodiščih Generalne policijske uprave. To je to, kar je v prejšnjem mandatu bila narejena velika napaka.

Pozdravljam tudi to dejstvo, da gre za okrepitev sodelovanja z lokalno skupnostjo z določitvijo obveznosti poročanja na zahtevo občinskega sveta. Marsikatera lokalna skupnost je to imela, marsikatera lokalna skupnost ni imela in mislim, da je prav, da tudi v zakonu določimo neke usmeritve, da je to delo policije in lokalne skupnosti povezano, ne pa, da so drug drugemu včasih tudi kamen spotike. Zato mislim, da moramo rešitve na tem področju tudi soglasno potrditi in jih sprejeti.

Na žalost, vsaj tisti, ki prihajamo iz Posavja, pa verjetno še iz nekaterih drugih

območij, ugotavljamo neko nerazsodnost prejšnjega garniture na ministrstvu, ko je zgrešila namen reorganizacije policije na regijski ravni. To je jasno pokazalo že tisto poročilo, ki smo ga obravnavali na odboru, o preprečevanju in zatiranju kriminalitete za leto 2011, ki kaže na komaj še mogoče delo na terenu tam, kjer se je bivša ministrica odločila, da ukine te policijske uprave na regijski ravni. Torej, v Slovenj Gradcu, Postojni in Krškem. Morda ob tej priložnosti nek razmislek ministrstvu, da ta, v prejšnjem mandatu pripravljen projekt, obrne v drugo smer oziroma da neko vzvratno idejo. Če smo ukinjali regijske policijske uprave, smo s to reorganizacijo dobili višje stroške in pa manjši učinek, zato morda razmislek, da v neki prihodnosti se to nazaj povrne in tako omogočimo tudi delom Slovenije, kjer sedaj v bistvu opažamo porast kriminala, manjše število policistov, da se to delo tudi tam nazaj okrepi.

Morda je bilo danes zelo malo govora glede te podhranjenosti policije z opremo. Že pogled na avtomobilski park pri posameznih policijskih postajah daje občutek, da je zanemarjanje policije oziroma njihovega dela v preteklosti šla v napačno smer, tako da se morajo policisti večkrat bolj ukvarjati s svojo varnostjo kot pa varnostjo ostalih udeležencev, kajti njihov vozni park je zelo dotrajan. Verjamem, da sedaj ni najboljši čas za razmislek o novih avtomobilih, ampak ko se bo nekoč našel nek finančni vir, upam, da bo policija tista, ki bo med prvimi pridobila nova vozila, kajti s tem bodo varovali tako sebe kot tudi vse državljane.

Mislil sem razpravljati tudi o NPU, ampak so kolegi že kar veliko o tem povedali, tako da se v to ne bi spuščal.

Mogoče še dve zadevi. S strani nekaterih razpravljavcev je bilo govora o tej tako imenovani policiji znotraj policije, zato me je strah, da se javnosti daje napačen vtis. Imam občutek, da bo javnost dobila vtis, da se vračamo v neke svinčene železne čase. Jaz moram jasno zanikati; v predlogu zakona tega ni nikjer niti s črko niti z vejico omenjeno. Zato so le prazni strahovi.

Kar sem pa s strani Poslanske skupine SDS rekel že pri prejšnjem zakonu, ponavljam tudi pri tem zakonu: če se bo našla kakšna tehtna pripomba tudi v današnji razpravi ali pa s pomočjo javnosti in stroke, verjamem, da smo vsi pripravljeni tem strokam prisluhniti in v nadaljnjih fazah ta zakon še korigirati oziroma izbrusiti, da bo res dobra materija tako za policijo kot tudi za državljane in državljanke. Sam izrekam podporo temu zakonu v prvi obravnavi. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Franc Pukšič. Za njim mag. Tonin in potem mag. Potrata.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Hvala lepa, podpredsednica. Kolegice in kolegi, predstavniki, državni sekretar z ministrstva!

Danes je kar pomemben dan in dva pomembna zakona, ki se spreminjata tukaj v Državnem zboru, in sicer o nalogah policije, kar je bilo v prejšnji točki, ter ta glede organiziranost in o delu policije.

Prej je eden v razpravi povedal, da je pomembno, da so državljanke in državljani počutijo varne in to je naloga policije. Varnost, na katero varnost gledamo? Torej, na celotnem področju varni, tako pri svojem lastnem premoženju, varni na delovnem mestu, varni v službi in seveda varni pred različnimi malverzacijami, korupcijo, klientelizmom, pred vsemi temi nečednimi posli, varni tudi pred odtujitvijo v davčne oaze itd.

Odgovornost ministra. Ja, seveda odgovornost vlade za stanje v državi; odgovornost ministra, vsakega na svojem področju in v celoti kot vlade. Za to morajo biti razmerja med ministrom in policijo določena tako, da bo lahko stvar tekla v smeri čim večjega zagotavljanja varnosti na tem celotnem področju.

Ali je to bilo do sedaj dovolj dobro ali ne? Očitno ne, ker če bi bilo, potem danes ne bi imeli toliko tega kriminala, ki ni v veliki meri niti raziskan, če je raziskan, ne najde poti iz tožilstva ali pa ni našel poti iz tožilstva, da bi dobili ovadbe na sodišča, kaj šele pravnomočne obsodbe. Mogoče do kakšne prvostopenjske še pride, potem pa žal ne naprej.

Tudi po statističnih podatkih, če pogledamo število opravljenih določenih zadev gospodarskega kriminala v letu 2011, 8 tisoč 800, skoraj 9 tisoč, in v letu 2012 za prvega pol leta skoraj 7 tisoč 500. Če bo ta trend šel naprej, potem bo bistveno več narejeno v letu 2012, intenziteta že s to organizacijo oziroma z zamenjavo ljudi, ker vedno je pomembno, kdo je na kakšnem mestu, ne ime določene organizacije.

S spremembo teh dveh zakonov, tako o nalogah in sedaj o organiziranosti policije, pa lahko pričakujemo, da bo razrešenih še več kriminalnih dejanj na vseh področjih, ne samo na gospodarskem področju.

Pomislike, ki jih imajo nekateri v zvezi z NPU, ki bo sedaj v okviru kriminalistične policije – če njihove statistične podatke pogledamo, so bili resnično zelo skromni. Pa sicer je to težko kar tako, pavšalno ocenjevati, pa vendar. Toliko, kolikor je bilo njih, ki jih je delalo na teh primerih, toliko je bilo narejenih tudi ovadb; verjetno je bil to tudi eden od razlogov, zakaj se je minister odločil pripraviti to spremembo zakonodaje.

Sedaj lahko rečemo, da bo na ministrstvu na eni strani torej policija, na drugi strani tožilstvo, direktor policije, ki bo nadzoroval celoten segment policije, od kriminalistične do vseh ostalih, v tem okviru tudi NPU; na drugi strani tožilstvo. Upam in sem prepričan, da bo ta

sinergija pripeljala tudi do tega, o čemer mi vsi tukaj govorimo, da se mora odvzem nezakonito pridobljenega premoženja začeti izvajati – oziroma je, kot so mi povedali, po veljavni zakonodaji, ki jo imamo, skoraj nemogoče po Zakonu o kazenskem postopku – in se pričakuje tudi ta sinergija, da bodo prišli s spremembo te zakonodaje, da bo to enkrat začelo teči tako, kot je to treba.

Če se spomnite, sem že prejšnji mesec javno, tukaj obema ministroma, tako Pličaniču kot Gorenaku, postavil poslansko vprašanje in sem rekel, da bom začel šteti, koliko tega premoženja bo odvzetega, in to premoženje, ki bo odvzeto, prodano, naj gre v ustvarjanje boljših pogojev v slovenskih bolnišnicah. To sem obljubil, da bom naslednje tri leta nad tem bdel in tudi bom. Do danes še en cent tega premoženje ni šlo za bolnike v slovenskih bolnišnicah za ustvarjanje boljših pogojev.

S to spremembo pričakujem, da se bo tudi končalo ukvarjanje s kurjimi tatovi in da se bo začelo ukvarjati z bistvi gospodarskega, bančnega, davčnega in tega kriminala, da ne bo ostalo tako, kot je. Tam, kjer vlada mafija, so tisti, ki na vrhu, so seveda nedotakljivi in si upajo vse. Torej, na vseh nivojih vse narediti, ker jim nihče nič ne more. Tam, kjer pa bi naj vladala pravna država – in žal, pri nas tega ni, ker če bi bilo, ne bi sedaj bili v takšnem stanju, v taki slabi kondiciji, kot smo –, pa mora vsak za svoja dejanja tudi odgovarjati. Ne samo politično odgovarjati, na način, da nekateri izginejo s političnega zemljevida te države, ampak tudi za opravljena dejanja.

Seveda bom – ne sicer ob tej priložnosti, ampak zelo hitro – povprašal tudi ministra, kaj je z naznanitvijo suma storitve kaznivega dejanja, ki ga je v prejšnjem mandatu naredila naša preiskovalna komisija in ga oddala na okrožno državno tožilstvo. Ali je ta zadeva že šla naprej ali ne?

Sam se sicer ne strinjam velikokrat z Gašpar Gašpar Mišičem, tokrat pa se zelo strinjam z delom njegove razprave, ko je opozarjal na to, in z nekaterimi, ki so – gospod Meh, recimo – govorili, da ne pavšalno, ampak konkretno, o konkretnih zadevah. Seveda to ni čisto naša naloga, naša naloga je opozarjati, če pa vendar imamo kakšne takšne dokumente, pa je tudi prav, če konkretno opozorimo – ne glede na to barvo, ker tu barva ne igra, po mojem igrata samo poštenje in nepoštenje, torej si bil del tega koruptivnega sistema ali ne –, kaj se tukaj dogaja.

Naše ministre bom zelo hitro povprašal, ali so že napisane ovadbe, ko sem izpred enega leta prebral, da je bila davčna preiskava prijave premoženja za neko obdobje zaključena. Več kot leto dni je ta dokument – kaj je, kje se stvari nahajajo? Skratka, to je bilo delo NPU in je med tistimi, ki ima številko ena, torej samo eno takšno ovadbo narejeno in tako dalje. Skratka, z ministrstvom se strinjam, da so te spremembe zakonodaje tukaj in vsi, tako poslanci kot

državljanke in državljani, pričakujemo uspešno in hitrejšo delo vseh teh organov. Namreč, tega se je enostavno preveč navleklo. Neke takšne konkretne zadeve, ko so preiskave končane, ugotavljajo, da je nekdo za več kot dvajsetkratnik – grede pa številke v milijone evrov – poneveril podatke in – o čem govorim, govorim o davčnih podatkih – in se nič ne zgodi. Ljudem enostavno zmanjkuje potrpljenja, ker rečejo, da velike ribe ostajajo na suhem, ukvarjajo se pa... In velikokrat se je dogajalo, da se je res ukvarjalo s kurjimi tatovi.

Kaj vse se je dogajalo v prejšnjem mandatu in kako neslavno je končala ministrica za notranje zadeve, je svoja zgodba, ki pa še zdaleč v slovenskem prostoru ni razčiščena, je tudi zgodba okoli bulmastifov, kaj vse se je tam dogajalo, kdo in česa vsega ni naredil... O tem smo veliko govorili, ampak ni sedaj to tema. Je pa tema, če ta sprememba zakonodaje o organiziranosti in delu policije več ne bo mogla kaj takšnega provocirati, da ne bodo odgovorni, bom rekel, politikom. Ker takrat je bilo očitno, tako kot je enkrat Rop rekel Jankoviču: "Jaz sem te nastvil in jaz te lahko tudi odstavim." Tu je bilo isto, Kresalova je tudi nastvila direktorja policije, očitno mu je za zaprtimi vrati tudi povedala, da če ne bo priden in delal po navodilih, ga bo potem tudi odstavila. Seveda, to možnost je tudi imela.

Zato bom ta zakon z veseljem podprl.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Mag. Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Sam bi se rad v razpravi dotaknil predvsem Nacionalnega preiskovalnega urada in njegovega, recimo temu, premeščanja pod okrilje kriminalistične policije.

Nekateri ste iz tega delali veliko zgodbo, češ do zdaj je bil Nacionalni preiskovalni urad samostojen, neodvisen, sam je o vsem odločil, zdaj bo pa neka izpostava kriminalistične policije, neka podaljšana roka ministra, celo tako daleč ste šli nekateri v pretiravanju. Ampak prav je, da zgodbo pogledamo v celoti in jo tudi pošteno predstavimo.

Vsekakor v slovenskem prostoru Nacionalni preiskovalni urad velja za zelo ugledno institucijo. O njem se več ali manj lepo poroča, predstavlja se tudi njihove uspehe in podobno. Ampak zelo jasno je treba povedati, da naj bi bili na Nacionalnem preiskovalnem uradu zaposleni najbolj usposobljeni kriminalisti in ostali uslužbenci in da so ti ljudje tam tudi najboljše plačani. Ključno pri celi stvari pa je, da je po sedaj veljavnem zakonu Nacionalni preiskovalni urad sam izbiral, katere primere bo obravnaval. Ta možnost se mi pa zdi rahlo nevarna. Zakaj bi se za nek primer odločili in zakaj za drugega ne? Ne vem, kakšne kriterije so uporabljali. Lahko so uporabljali kriterij, da je

določen primer lahko rešljiv. Posledica tega je, da so bili vsi primeri, ki so se jih lotili, jih obravnavali, več ali manj uspešni. In na koncu, ko so predstavljali svoje rezultate, je bila realizacija zelo velika in uspešna. Ampak, če si sami izbirajo, se lahko tudi zgodi, da se pa tistih najbolj perečih in najtežjih primerov ravno ne lotijo. Zato ocenjujem, da zdajšnji popravek zakona to situacijo definitivno izboljšuje. V ničemer ne jemlje pristojnosti NPU, da še naprej dela kvalitetno in neodvisno – ne zmanjšuje plač tistim uslužbenecem, če sem zelo natančen –, ampak, kar je pa bistveno, omogoča, da Nacionalni preiskovalni urad dobi s strani kriminalistične službe, na primer, tudi usmeritev, katerih primerov naj se loti. To se mi zdi pa zelo smiselno, še posebej, če v javnosti nastaja občutek in vtis, da so majhne ribe vedno prijete, medtem ko velike ribe odplavajo stran v širne globine Tihega oceana, če se malo pošalim.

Skratka, mislim, da je pred nami dobra rešitev, zato v takšnih določilih ne vidim popolnoma nič spornega in se mi zdijo celo smiselne, in mislim, da bodo lahko delo Nacionalnega preiskovalnega urada okrepile, da bo Nacionalni preiskovalni urad celo dobil večjo težo, kar pa je v korist vseh nas.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Mag. Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica.

V tem času, ki mi je še ostal na voljo, naj samo znova zatrdim, da podpore sklepu o primernosti tega zakona s strani Poslanske skupine Socialnih demokratov ta zakon ne bo dobil.

Znova utemeljujem tudi tisto, da smo z današnjim datumom dobili dopis Policijskega sindikata Slovenije, da vsaj v dveh elementih zakon ni usklajen s partnerji, so pa to tista temeljna določila, ki so bila takrat, konec maja, postavljena kot tista, katerih uresničitev je uredila, navidezno uredila, zelo turbulentne razmere med ministrom za notranje zadeve oziroma ministrstvom in sindikatom. Gre za pravice sindikata, veljavnost pogodbe in podobne zadeve – 88. in 116. člen predlaganega zakona sta tista, o katerih govorim.

V nadaljevanju pa bi kljub vsemu imela še nekaj vprašanj, zaradi tega ker je bilo govora ob prejšnjem zakonu o pooblastilih in tudi o delu policije; ta določila, ki so zvezana z varovanjem športnih prireditev in drugih oblik množičnega zbiranja javnosti.

10. oktobra je bilo v občilih mogoče zaslediti napoved, da bodo organizatorji morali dodatno delo policistov plačati. Policijska ura je predvidena tako od 16 do 27 evrov. Ne utegnem sedaj naštevati, katere priložnosti vse so bile naštetje. Vem sicer, da, recimo, na javnih zbiranjih morajo organizatorji zagotoviti tudi

zdravniško varstvo, pa morajo tisto posebej plačati. Ampak plačilo policistov do sedaj ni bilo v navadi, organizatorji pa zatrjujejo, da jim bo ta dodatni strošek zelo omejil možnosti organiziranja množičnih prireditev, pa naj gre za pridobitne ali nepridobitne narave.

Zanima me, ali je usklajen z zainteresirano javnostjo 45. člen, ki v 7. točki prvega odstavka določa, da policist ne sme biti član politične stranke in mora o tem izdati pisno izjavo. To sprašujem zaradi tega, ker je bila zahteva policistov že večkrat posredovana v Državni zbor, ker so šteli to določbo kot kršitev človekovih pravic. Torej, te pravice do svobodnega združevanja. Toliko v tem delu. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala.
Gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Mogoče najprej kakšen odgovor tistim, ki ste nam očitali, da je bila ena izmed novel, ki je bila vložena v postopek pred tem zakonom, zavrnjena samo zato, ker je šlo za napačnega predlagatelja. Rad bi vas opozoril, da smo v tem mandatu sprejeli skoraj deset opozicijskih zakonov. Večinoma vse po skrajšanem postopku, to se pravi po posebnem postopku. Sprejeli smo tudi zakon enega izmed poslancev, ki prinaša tej državi potencialno daleč najhujše, najtežje finančne posledice, to je zakon o TEŠ, med drugim. Tako da so ti očitki o tem, da selekcioniramo po tem, ali je predlagatelj koalicija ali opozicija, ti očitki ne zdržijo in so nekako privlečeni za lase. So pa priročni, to pa moram reči. V tem mandatu smo sprejeli več zakonov prejšnje vlade in sedanje opozicije kot cel prejšnji mandat. Samo v tem letu, pa se še ni zaključilo.

Drugo, kar je, je to, da ne selekcioniramo po tem, kdo je predlagatelj, tudi to, da je minister Gorenak oba zakona, ki sta v postopku, povzel po prejšnjem predlagatelju, po ministrici iz prejšnjega mandata, ki je pač prihajala iz povsem druge politične opcije. Drži, da je takrat minister, tedanji poslanec Gorenak, naredil obširno analizo rešitev, ki sta jih prinašala tista zakona. Ampak če smo korektni, je v teh zakonih marsikaj iz tiste analize vgrajeno v rešitve, ki so v tem zakonu, ki ga imamo sedaj pred seboj. Med drugim ste to ugotovili nekateri poslanci iz opozicijskih strank. Sem in tja je kakšen člen, ki je podoben ali identičen, večina členov pa je ustrezno predelanih in prinašajo pač rešitve, ki so bile v veliki meri skladne s pripombami, ki jih je takrat dal poslanec Gorenak, sedaj pa jih je minister Gorenak upošteval in vgradil v zakon.

Mimogrede, ta dva zakona se v prejšnjem mandatu nista končala s končno obravnavo, vendar ne zaradi nasprotovanja opozicije, ki je imela približno podobno težo, kot jo ima sedanja opozicija v temu mandatu, ampak predvsem zaradi nerodnosti prejšnje

vladne koalicije, ki ni bila sposobna procesirati teh zakonov in so klavrno končali.

Zdi se mi, da rešitev, ki jo prinaša zakon, kar zadeva imenovanje generalnega direktorja policije, je ustrezna. Se pravi, da se postopek na temu delu spreminja in po tej rešitvi ne bomo več imeli direktorja, ki bo osebna izbira konkretnega ministra. Mi smo v prejšnjem mandatu, spoštovani kolegi poslanci, ki ste prišli iz prejšnjega mandata v ta mandat, v skupini SD ali pa v skupini Pozitivne Slovenije, ste specialno spremenili to določbo zakona samo zato, da je bila na konkretno delovno mesto generalnega direktorja policije imenovana konkretna oseba. In takrat nihče od vas, ki ste prišli sedaj v ta mandat, ni govoril o tem, da gre za politizacijo policije, ali za politični pritisk na policijo, ali za politično kadriranje v policiji. Kar je zanimivo. Sedaj, ko se ta postopek bistveno spreminja, ko se bistveno zmanjšuje vloga ministra v temu postopku, pa kar slišimo, da se poskuša uveljaviti nek politični pritisk, neko politično šablono, nek politični model, neko politično izbiro na to, kdo bo generalni direktor policije. Mislim, da je to pravzaprav slab signal vsem tistim, ki tako razumejo zakon. Če bi naredili pošteno analizo rešitev prejšnjega zakona in tega, bi najbrž to bistveno spremembo, bistveno razliko zlahka ugotovili.

Tudi zdi se mi smiselno, da se spreminjajo določbe o tem, kakšne so pristojnosti oziroma naloge in kako izvaja naloge Nacionalni preiskovalni urad. Tudi ta rešitev, da je Nacionalni preiskovalni urad do sedaj sam izbiral, kaj bo preiskoval, oziroma izbiral, kaj in koga ne bo preiskoval, je morda z vidika neodvisnosti organa dobro. Morda je dobro, vendar z vidika kriminala, reševanja kriminala, z vidika, da gre tukaj v temu primeru, pri temu uradu za najtežja kriminalna dejanja, pa ni dobro. Če bi mi naredili takšno rešitev, ne vem, za policijsko upravo, da bi izbirala, kateri prometni prekršek bo sankcionirala in katerega ne, potem bi to še razumel. Ne razumem pa tega za najtežja kazniva dejanja, organiziranja kriminala, kriminala belih ovratnikov in tako naprej. Tu pa morajo biti postopki dosledni; tu se ne bomo zdaj ukvarjali s tem, ali je nekdo vzel eno ali dve pašteti v trgovini, tam bi razumel, da bi imeli takšno rešitev. Tukaj se ukvarjamo z drogami, tukaj se ukvarjamo s trgovino z belim blagom, tukaj se ukvarjamo s tem, ali je nekdo ukradel podjetje ali ne, ali je nekdo opral denar ali ga ni; in rešitve na temu področju in hitrost in kvaliteta reševanja postopkov tukaj mora biti na dovolj visoki ravni in predvsem dosledna.

Kolegi, tudi ne more biti kriterij pravne države, ali je neka država pravna ali ne, ali pride Janez Janša vsak ponedeljek na sodišče ali ne; in to celo v primerih, ko mu ni potrebno priti na sodišče. Kriterij pravne države je, da pridejo vsi tisti na sodišče, ki si to zaslužijo. Vsi tisti, ki si to zaslužijo, tudi gospod Jankovič, tudi tisti, ki so v TEŠ, gospod Meh, ki so še kje drugje in tako naprej. Pač vsi tisti, za katere se v preiskavi

ugotovi, da je to. Ampak, da pridejo in da so pozvani sploh. Ni pa merilo pravne države to, da nekateri postopki ležijo nekje v predalih po pet let za neko znano osebo, da bodo skoraj zastarali. To najbrž ni kriterij. To najbrž ni merilo oziroma je merilo in kaže na to, da pravna država ne funkcionira.

Gospa podpredsednica, prosil bi, če gospo Bratušek, ki se tako nevljudno obnaša do kolegov poslancev, poskušate umiriti, da bom pač lahko zaključil svojo razpravo. Jaz ji nisem dal nobenega pooblastila, da mi kar koli sugerira, da me kar koli usmerja v razpravi. Bo vzela besedo takrat, ko bo imela, in to naj stori. Prosil bi za malo vljudnosti, kolegica. Prosim za malo vljudnosti.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Dobro. Kolegica Bratušek!

JOŽE TANKO (PS SDS): Mislim, da je to problem. Problem še posebej zato, ker ne vem, kaj bi se zgodilo, če bi kogar koli izmed nas ustavila policija in bi rekla: "Gospod ta in ta, vi ste nekega dne na nekem kraju storil prometni prekršek, za ta prometni prekršek je predvidenih tisoč evrov kazni in, recimo, 15 pik. Če takoj priznate, dobite bonus 50 %!" Kako bi se vi počutili v tej pravni državi, da se vam to zgodi, recimo, na neki cesti z obrazložitvijo, ki sem jo sedaj povedal? Kaj se zgodi, če se sproži taki podmeni kazenski postopek, vidimo, recimo, na primeru Janše. Pravna država funkcionira takrat, kadar se lahko z dokumenti argumentirano začne nek kazenski postopek, ne pa z neko domnevo brez dokazov. Tako kot bi, recimo, gospo Kociper ustavila policija nekje v Šiški in bi rekla: "Gospa Kociper, nekega dne ste na neki cesti prekorčili hitrost za 100 %, za to je predvidena kazen tisoč evrov in 15 kazenskih pik." Kako bi gospa Kociper reagirala v tej pravni državi? Najbrž zelo veselo podpisala nalog in bi bila vsa srečna, da bo dobila 50 % bonus.

Torej, ko govorimo o pravni državi, pravni varnosti, potem moramo vse meriti z enakimi vatli – postopke, prekrške, kazniva dejanja, kriminalna dejanja. Potem moramo tudi zagotoviti, da bodo osebe v sorodnih postopkih obravnavane v teh procesih v neki primerni časovni dinamiki. Da ne bo takrat, kadar je tožnik uradnik iz predsednikovega urada, postopek končan v mesecu in pol ali treh mesecih, ko pa nekdo toži nekoga iz predsednikovega urada, pa v štirih letih. To je pravna država. Imamo vsi zagotovljeno varnost in zagotovljeno hitrost sojenja, učinkovitost sojenja pod enakimi pogoji.

Upam, da bo ta del zakonodaje, ki se sedaj spreminja, pač omogočil eden korak bližje k tej pravni varnosti in pravni državi, predvsem zato, ker ne bo več omogočena selekcija, koga in kaj se bo obravnavalo izmed najhujših kriminalnih dejanj, ampak da se bo vse obravnavalo izmed teh najhujših preiskovalnih dejanj.

Glede na to, da imamo sedaj pred seboj samo odločitev o tem, da govorimo o tem, ali je zakon primeren za nadaljnjo obravnavo, ocenjujem, da je primer in da se bo marsikaj dalo morda še vključiti, kar bo izboljšalo posamične rešitve; tudi glede organiziranosti, vsebinskih rešitev, kakšne boljše pozicije kakšnega izmed uradov znotraj policije. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Še državni sekretar Robert Marolt v imenu predlagatelja.

Izvolite.

MAG. ROBERT MAROLT: Hvala za besedo, spoštovana gospa podpredsednica. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Zahvaljujem se vam za to vašo zelo zanimivo razpravo, ki sem jo zelo pozorno poslušal. Poskušal bom odgovoriti že kar takoj na nekatera vaša razmišljanja, vaša mnenja, vaša vprašanja, ostalo bo pa potem v nadaljnjem zakonodajnem postopku.

Uvodoma, kar se tiče usklajevanja tega zakona s sindikati. Izpostavljen je bil pomislek, češ da zakon v določenih členih ali pa posameznih členih ni usklajen s sindikati. Tukaj bi vam, če dovolite, pojasnil, da tako imenovani sporazum med policijskima sindikatoma in Vlado Republike Slovenije z dne 30. maja letošnjega leta ne določa, da bo policijska zakonodaja oziroma ne določa, da mora biti usklajena. Ta sporazum v 18. členu določa, da Vlada Republike Slovenije brez socialnega dialoga in iskanja soglasja s sindikati ne bo predlagala teh dveh zakonov.

Tukaj vam moram takoj pojasniti, da smo s sindikati zelo korektno, zelo profesionalno imeli socialni dialog, kar je nesporno tudi razvidno iz stališč policijskih sindikatov, ki so javno objavljena na njihovih spletnih straneh, kot tudi iz drugih javno dostopnih dokumentov. Socialni dialog je potekal in hkrati je potekalo tudi iskanje soglasja. Seveda, iskanje soglasja ne pomeni soglasje oziroma soglasni sporazum, ampak prizadevni napor za dosego v čim večji mogoči meri, v čim večjem številu členov doseči soglasje. Seveda iskanje soglasja ne pomeni in tudi ni mogoče doseči soglasja čisto 100 %, do zadnje pike in do zadnje vejice.

Izpostavljen je bil Policijski sindikat Slovenije. Res je, da Policijski sindikat Slovenije se zadnjega vabila na usklajevanje ni udeležil, seveda smo pa na vse njihove pobude in predloge tudi sproti in ažurno odgovarjali. Tako je socialni dialog potekal in potekalo je tudi iskanje soglasja. Lahko vam povem tudi konkretno, s predstavniki obeh sindikatov so bili izvedeni usklajevalni sestanki že 11. junija ter 13. in 20. avgusta, tega zadnjega usklajevalnega sestanka 20. avgusta se predstavniki Policijskega sindikata Slovenije niso udeležili, medtem ko drugi sindikat ni imel

nobeni težav in se je udeležil tega sestanka. Tako sta tukaj vlada, ministrstvo v celoti opravila svojo nalogo.

Izpostavljen je bil Nacionalni preiskovalni urad. Dovolite, da vam pojasnim, da drugi odstavek 21. člena Zakona o organizaciji in delu policije določa, da je Nacionalni preiskovalni urad pri izvajanju svojih nalog avtonomen. S to spremembo se poskuša zagotoviti ustrezen organizacijski, zakonodajni, materialni in kadrovski okvir za dolgoročno strokovno in učinkovito, predvsem pa operativno avtonomno delovanje organov pregona in odkrivanja. Ta predlagana ureditev omogoča vključitev strokovnjakov različnih področji v obravnavo primerov v vseh fazah obravnave. Na ta način je zagotovljena multidisciplinarno preiskovanja in samo na ta način se lahko zagotovi učinkovito, ažurno in kvalitetno delo.

Glavni cilj tega urada oziroma takšnega načina dela je specializacija organov za odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj, kar pomeni, da je Nacionalni preiskovalni urad specializiran za tista kazniva dejanja, ki so najbolj specifična v Sloveniji, zlasti gospodarskega, finančnega, javnofinančnega in kibernetnega kriminala in korupcije. Torej s področij, ki najbolj ogrožajo, kot je bilo že izpostavljeno, socialno in ekonomsko ureditev in temelji države in sledijo vsem tehnološkim novostim. NPU bo z znanji specifičnih strokovnjakov in primerno tehnično in ustrezno informacijsko podporo in – kar je zelo pomembno – s permanentnim izobraževanjem in usposabljanjem zagotavljal uspešnejše odkrivanje in preiskovanje tovrstne kriminalitete.

Kar se tiče imenovanja direktorja Nacionalnega preiskovalnega urada. Kot je že omenil spoštovani gospod predsednik Državnega zbora dr. Gregor Virant, je ta zakon plod in rezultat kvalitetnega koalicijskega usklajevanja zakona in številne rešitve v zakonu so bile izboljšane z intenzivnim sodelovanjem članov koalicije. Za direktorja Nacionalnega preiskovalnega urada se bo popolnoma javno in transparentno vodilo postopek in izbralo na javno pregleden način v skladu z Zakonom o javnih uslužbencih. Se pravi, bo objavljen javni razpis, postopek bo tekel preko Uradniškega sveta, Uradniški svet bo imenoval posebno tričlansko komisijo, posebna tričlanska komisija bo opravila izbirni postopek izmed prijavljenih kandidatov in generalni direktor policije se bo potem izmed prijavljenih kandidatov odločil, koga bo imenovala za direktorja. Torej gre za popolnoma sistemsko ureditev, kot velja za druge najvišje položaje na delovna mesta v državni upravi.

Kar se tiče Nacionalnega preiskovalnega urada, menim, da je to najbolj optimalna rešitev, da bo lahko resnično delo potekalo nemoteno, učinkovito in z vsemi razpoložljivimi kadrovske in finančnimi viri ter z materialnimi sredstvi.

Tukaj bi še poudaril to, da je v Ministrstvu za notranje zadeve oziroma v policiji ustanovljen tudi svet za policijsko pravo in pooblastila, ki je sestavljen iz eminentnih notranjih in zunanjih strokovnjakov in obravnava različna strokovna vprašanja in dileme s področja uporabe policijskih pooblastil oziroma policijskega prava. To je zelo pomembno, ker je bilo tudi to izpostavljeno glede teh pooblastil, ki so na novo urejena v tem zakonu oziroma določena pooblastila, ki so bila že sedaj, so sedaj ustrezno dodelana.

Popolnoma se strinjam s predsednikom Državnega zbora, ki je povedal, da po eni strani zakonodaja je le zakonska podlaga, ki določa pogoje za delo policije oziroma policistov, kriminalistov in drugih zaposlenih, drugo pa je stvar učinkovitega vodenja, učinkovite notranje organizacijske strukture in na koncu učinkovitega dela posameznih policistov in kriminalistov.

Kar se tiče izpostavljenega ciljnega raziskovalnega projekta, bi tukaj poudaril, da se ravnokar končuje ta ciljni raziskovalni projekt o merjenju učinkovitosti dela v policiji, ki bo v zaključku ponudil optimalen model vodenja in organiziranja dela policije na terenu. Tako to bo v bližnji prihodnosti ustrezno sprejeto.

Kar se tiče še imenovanja generalnega direktorja policije, torej tudi za generalnega direktorja policije so določeni v zakonu enaki pogoji kot za druga najvišja položaja na uradniška delovna mesta v državni upravi oziroma javnem sektorju. Tukaj zakon določa še dodaten pogoj, da ima 15 let delovnih izkušenj, ne kjer koli v državni upravi, ampak izključno samo v policiji. Torej, da bo imenovan za generalnega direktorja policija in direktorja Nacionalnega preiskovalnega urada izključno samo karierni policist.

Kar se tiče umestitve Nacionalnega preiskovalnega urada, je Nacionalni preiskovalni urad zdaj, s tem predlogom zakona, organizacijsko bolj jasno vpet v Upravo kriminalistične policije. In še enkrat poudarjam, Nacionalni preiskovalni urad bo pri svojem delu popolnoma avtonomen tako kot celotna policija.

Izpostavljeno je bilo tudi vprašanje o pomožni policiji. Dovolite, da vam tukaj pojasnim, da sindikalna svoboda je že ustavna kategorija in že zakon jasno določa, kdaj morajo policisti opravljati naloge tudi v času stavke. Torej, imajo policisti že v zakonu omejeno pravico do stavke, in je kakršna koli bojazen, da se bo vpoklicevalo pomožno policijo, popolnoma odveč.

Izpostavljene so bile tudi finančne posledice, ki jih prinaša nova policijska zakonodaja. Finančne posledice so resnično ovrednotene na 50 tisoč 500 evrov, gre pa za izplačilo dnevne odškodnine za poškodovane policiste, do česar policisti do zdaj niso bili upravičeni. To je pa tudi ena izmed posledic stavkovnega sporazuma med Vlado in policijskima sindikatoma.

Izpostavljeno je bilo tudi vprašanje ali pomislek, češ da bi morali v člene vnesti tudi določene zahteve policijskih sindikatov, ki se nanašajo na plače in druge pravice iz delovnopravnega in uslužbenskega razmerja. Tukaj bi poudaril isto, kar je povedal že gospoda predsednik Državnega zbora, da s tem zakonom ne rušimo in ne moremo rušiti enotnega plačnega sistema, ki velja za cel javni sektor.

Glede izpostavljenega vprašanja oziroma članstva policistov v politični stranki. Tukaj vemo, da že ustava prepoveduje članstvo v političnih strankah, tako za policiste kot tudi za poklicne pripadnike obrambnih sil. V zakonu je zdaj jasno določena sankcija v 61. členu, in sicer se policistu policijska pooblastila odvzamejo, in ne le začasno odvzamejo, kot je bilo prej izpostavljeno. Torej, tukaj na novo prepovedujemo članstva v političnih strankah, ker je to ustavna kategorija, ampak se samo določa sankcije za kršitve. Hvala zaenkrat.

PODPREDESNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Prosim za prijavo, vidim, da je interes za razpravo. Odpiram prijavo. Prijava poteka.

Prijavljeni sta dve poslanki in poslanec.
Prva ima besedo gospa Maša Kociper.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Hvala lepa, predsedujoča.

Danes se v razpravi o organiziranosti in delu policije pogovarjamo o izjemno pomembnem področju, področju, ki posega v delovanje tako imenovanih represivnih organov. Po tej standardni klasifikaciji med represivne organe spadata policija in vojska. Vojska v modernem času izgublja na pomenu in ni več tako pomemben faktor tudi v političnem kontekstu. Zato je toliko pomembnejša vloga policije.

Policija ne samo, da zagotavlja varnost in red in tako naprej, ostale naloge, s katerimi smo državljani seznanjeni, ampak v nekem sodelovanju s tožilstvom in sodstvom lahko tudi zelo celovito in globoko posega v človekove pravice. V preteklosti so bila ta razmerja relativno enostavna: na eni strani je bila močna država, včasih Cerkev, ki je imela veliko moč in ki je kar v eni osebi obtoževala, obsojala in zažigala osebe, ki so kar koli narobe storile ali pa ji niso bile po volji. Z razvojem demokracije so se ta razmerja bistveno spremenila in spremenila so se tako, da se je odgovornost za posamezna področja in za varovanje človekovih pravic, ki jih zagotavljajo ustave in različne konvencije, porazdelila na različne organe.

V Pozitivni Sloveniji se nam zdi, da v ozadju reševanja gospodarske krize poteka drugo zelo pomembno dogajanje; dogajanje, ki

lahko globoko poseže v temeljne naše državnosti in v temelje naše demokracije.

Nekaj pomembnega se dogaja na področju tako imenovanih represivnih organov in organov pregona. Sem, poleg policije, ki jo imenujemo organ odkrivanja, spada zlasti tožilstvo, na vrhu te veje je pa seveda sodstvo in tudi tam se pričakuje zelo podobne spremembe, ki smo jim priča doslej.

Osnovni greh je bil storjen z Zakonom o vladi že takoj na začetku tega mandata, ko je eno od področji, ki bi moralo biti po vseh demokratičnih standardih ločeno od organov pregona, od organov odkrivanja, prešlo pod Ministrstvo za notranje zadeve. Ker je bilo tukaj že veliko povedano in ker imam malo časa, ne bi izgubljala besed.

Ostaja nam zdaj področje policije, področje sodstva, baje, se tudi namerava spreminjati in tudi tam se kažejo podobne tendence.

Ko smo dobili prvi predlog osnutka zakona o policiji, smo bili v Pozitivni Sloveniji zgroženi. Ukinjala se je tričlanska komisija, ki bi naj imenovala direktorja policije, pristojnost imenovanja in razreševanja direktorja policije je bila prepuščena edino in samo direktorju policije.

Ukinjale so se pristojnosti Nacionalnega preiskovalnega urada, ki se ga je hotelo spustiti na nivo neke organizacijske enote znotraj Direktorata policije, in kar je tudi zelo pomembno, kar z enim zamahom, z eno prehodno odločbo je imela ta koalicija namen zamenjati vse komandirje in direktorje policijskih postaj, načelnike in tudi direktorja notranjih organizacijskih enot policije.

Ali je bila glasna in učinkovita opozicija razlog, da je do sprememb zakonodaje v nadaljevanju prišlo, ali so tukaj pomagali mediji, ali pa je bilo kaj drugega, sploh ni pomembno. Zadovoljni smo lahko, da imamo pred seboj zdaj zakon, ki ni več tako restriktiven v tem delu in ne predstavlja več takšen korak nazaj, kot je bil prejšnji.

Še vedno pa s tem zakonom nismo zadovoljni. Še vedno nismo zadovoljni s tem, da se niža standard pri imenovanju direktorja policije. Prejšnja ureditev je temeljila na treh neodvisnih strokovnjakih, ki so lahko tudi zavrnil predlog ministra za notranje zadeve za direktorja policije. Sedanja ureditev je nek kompromis, ki imenovanje direktorja policije niža na nivo imenovanja nekega drugega uradnika in pripelje v to imenovanje Uradniški svet.

Kar nas pri tem najbolj moti, ni to, kako se bo ta direktor imenoval, ampak s kakšno lahkoto bo minister lahko direktorja policije razrešil. Rada bi videla strokovnjaka, kariernega policista, ki si bo upal nasprotovati direktorju, ki bo ga nato lahko kadar koli razrešil.

Isto se dogaja tudi pri Nacionalnem preiskovalnem uradu. Tudi tukaj se pristojnosti manjšajo, pa šele dve leti je star ta urad. Še možnosti ni imel, da bi začel s konkretnim delom!

Vsi strokovnjaki, pred seboj imam članek, za katerega nimam sedaj časa, gospod dr. Meško, dekan Fakultete za varnostne vede, opozarja, da dve leti za delovanje NPU ni dovolj in kdor je mislil, da bodo v dveh letih kaj naredili, se je zmotil.

Prosim, s premislekom sprejmimo to zakonodajo. Hvala lepa.

PODPREDSNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janez Vasle, izvolite.

JANEZ VASLE (PS NSi): Lep pozdrav vsem skupaj!

Da se še jaz enkrat malo oglasim. Sicer se na organizacijo policije ne razumem veliko, posebno na teh zgornjih dveh nivojih, kot je na ravni države, Generalne policijske uprave in niti na regijski ravni, ampak se pa srečujem ali pa bi se rad češče srečal s policijo na lokalni ravni. Kot najbrž opazate, recimo, mi policista nekako v domačih okoljih ne vidimo prav pogosto, da bi bil tako, kot je, recimo, angleški policaj, ki je prisoten v neki občinski, krajevni skupnosti, na ulici ga poznajo, ga smatrajo kot nekega znanca, pozna osebe, pozna problematiko. Tukaj bil bi kar pristaš tega, da se ta decentralizacija policije razširi tudi na te lokalne, območne policijske postaje. Tudi več sodelovanja bi bilo dobro; ta krepitev sodelovanja z lokalnimi skupnostmi recimo. Spomnim se, ko sem bil še občinski svetnik, da smo vsaj enkrat letno dobili poročilo komandirja policijske postaje o problematiki v posamezni občini, kriminaliteti. To smo dobili vsaj enkrat na leto, če je bila pa kakšna potreba, smo pa lahko tudi to zahtevali dodatno. Zdaj ne vem, če je to še, ker že nekaj časa tega ne poznam več, ne spremljam več.

S temi pooblastili, malo razširjenimi, bi kar se strinjal. Tudi v temu primeru, če lahko povem malo za nazaj, se lahko strinjam tudi s predlogom tako imenovanega Vilfanovega zakona, da ima policija nekaj več po televiziji. Zdaj imamo ta primer s temi radarji v Mariboru, ko so se kršilci, tisti, ki so kršili, so se izrazili, kot da se jim kršijo človekove pravice. To je kot nek dokaz, kakor da mi še te naše države nekako ne priznamo za svoje, da je to še vedno nek tujek, da je še vedno neka dediščina iz otomanskih časov, ko je treba to državo prinesti okoli, ogoljufati, se ji zlagati in tako naprej. In so to predstavili kot kršenje človekovih pravic. Ko sem se zjutraj peljal v Državni zbor, je bila ta četrtkova anketa, ampak mislim, da ti poslušalci, ki so to spremljali, so te vandalizme po Mariboru zelo obsojali. Rekel bi, da je bila tukaj mogoče narejena napaka, ker tega ne izvaja policija ali neko mestno redarstvo, da je bilo to tako imenovano javno-zasebno partnerstvo.

Nekaj nas, ki smo bolj bele glave, se spomnimo tudi tako imenovane milice v prejšnjih časih, kakšen rešpekt je imela. Recimo, ko smo

bili študentje, pa se je kje kakšna veselica malo preveč razživela in je prišel miličnik takrat naokoli. Ampak to bil je možakar v usnjenem sukniču in je takoj postal mir, ker je imel neka pooblastila in je imel neko pripadnost temu krajevnemu delu. Tako bi bilo ta predlog kar za podpreti.

Če se še samo obrnem na pripombe gospe Potrata, mislim okoli tega članstva policista v političnih strankah pa vojske... No, gospod Marolt je to pojasnil, da je to zapisano v ustavi, ampak sam imam potem en pomislek... Potem, recimo tudi uslužbenci ministrstev, ki so stalno prisotni, ko se minister menja, ko se menja državni sekretar in tako naprej, da bi potem tudi ti uslužbenci ministrstev ne bi smeli biti člani političnih strank ali pa bi bilo treba misliti potem na neko spremembo ustave. Toliko bi bilo zaenkrat, hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Majda Potrata, potem pa je zaprosil za besedo še predstavnik Vlade in zaključujemo s to točko.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Saj bom kar tukaj nadaljevala, kjer je kolega Vasle končal.

Seveda je to ustavna materija, da pripadnik vojske in policije ne smejo biti člani političnih strank. Njihovo stališče pa je drugačno. Ampak jaz sem opozorila na to, in zanimalo me je, če je to usklajeno, zaradi tega, ker je gospod državni sekretar pa opozoril na nasledek. Nasledek je, da je sankcija, če nekdo napačno, krivo izjavo zapiše. In to se mi zdi v teh časih, ko smo priča številnim nespoštovanjem dane besede, izjave ali česa drugega, zelo pomembno, da je to sedaj zaostritev pravzaprav po tistem, ker je določena še sankcija.

Same razprave o teh dveh zakonih nisem videla kot svoje osebno opredeljevanje do policije zaradi tega, ker imam do policije ambivalenten odnos. Po eni strani je to represiven organ, po drugi strani mi pa zagotavlja varnost. In ko me je oglobil policist za prekršek v prometu, mu tega nisem zamerila, ampak sem štela, da je opravil svojo obveznost in me opozoril, da drugič take neumnosti – prehod čez cesto zunaj prehoda za pešce – ne smem več narediti. Ampak to je bilo za časa ministra Bohinca, tako da boste vedeli, koliko je. In tu bi sedaj nadaljevala.

Ko gradimo neko zadevo samo na zaupanju, je zelo odvisno od tega znova, s katere točke gledamo. Sedaj novega generalnega direktorja policije sploh ne poznam, do si njega zaupanja ne morem ustvariti. Sem pa imela možnost v prejšnjem sklicu se kdaj v Državnem zboru po službeni dolžnosti srečati s prejšnjim generalnim direktorjem policije. Njegovi nastopi mi niso vzbujali nezaupanja in nisem imela občutka, da je bilo njegovo delo nestrokovno. Tu gre sedaj za ta problem: kdaj

se lahko zanesemo in gradimo na občutku in kdaj moramo za to imeti postopke, merila, kriterije, ki ne bodo gradili samo na nečem, kar se lahko tudi spreminja, ampak bo veljalo za daljši čas. Tako tudi vidim, če govorimo o togosti policije, da je ta togost pravzaprav v tem primeru zagotovilo, da se stvari hitro ne spreminjajo, ampak se obravnavajo po neki ustaljeni praksi.

Tisto, kar bi bilo mogoče še v zvezi z izobraževanjem poudariti. Meni se zdi silno pomembno izobraževanje, ampak po drugih delih javne uprave smo zelo zarezali v sredstva, namenjena za izobraževanje. Zavedam se, da je v policiji situacija drugačna. Ker ni sedaj nobene specialne policijske šole na sekundarni ravni, je treba zagotavljati doizobraževanja za usposobitev za opravljanje teh nalog in se mi zdi, da se temu res ne moremo odreči.

Bi pa seveda imela malo pomislekov pri dodeljevanju sredstev, to je v tistem zadnjem poglavju za izobraževanje, za raziskovanje in tako naprej, če bi vse gradili samo na javnih anketah. Ankete so zelo pogosto odsev trenutnega razpoloženja. Če mene vprašate, jaz tudi obsojam zažiganje postavljenih naprav na križiščih v Mariboru. Če me pa vprašate, ali soglašam s tem, da jih je 63 v Mariboru treba, da ni bila javnost obveščena, da je zelo dvomljivo javno-zasebno partnerstvo pri tem, ko gre 92 % od pobrane globe v zasebne roke, imam pa sto in en razlog za to, da temu ukrepu v mariborski občini nasprotujem. In vedno so odgovori povezani z vprašanjem. Jaz soglašam, da je pri policiji zelo pomembno to, kako se ljudje varne počutijo. Ampak to mora biti potem z nekimi jasnejšimi merili biti zvezano, ko to ugotavljamo, ali je ta varnost dosežena... / izklop mikrofona/

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo dajem še predstavniku Vlade gospodu Robertu Maroltu, državnemu sekretarju.

Izvolite.

MAG. ROBERT MAROLT: Hvala za besedo, gospa podpredsednica.

Tukaj bi uvodoma odgovoril še na postavljen dvom ali očitek spoštovanega poslanca gospoda Meha. Dejstvo je, da s tem zakonom ne bodo – ni nobene pravne podlage, da bi bili zamenjani vsi direktorji policijskih uprav ali komandirji policijskih postaj. Tega v zakonu ni, te pravne podlage ni, zato je vsakršen strah v tej smeri popolnoma odveč.

Izpostavljeno je bilo prej tudi vprašanje plačljivosti policijskega dela za javne prireditve. Dejstvo je, da je plačljivost policijskega dela za javne prireditve določena že sedaj v Zakonu o javnih zbiranjih. Seveda pa ta Predlog zakona o organiziranosti in delu policije te določbe še bolj dodatno razčlenjuje, da ne bi prihajalo do kakršnih koli dvomov v praksi.

Glede vloge pomena NPU, Nacionalnega preiskovalnega urada, s tem

zakonom se daje Nacionalnemu preiskovalnemu uradu še večja vloga, pričakuje se še večja učinkovitost in daje se mu večja avtonomnost in odgovornost – izključno samo stroki in ne politiki. S tem zakonom se daje torej izključno odgovornost stroki.

Izpostavljeno je bilo prej tudi vprašanje glede dolgoročnih razvojnih programov. Ta je že v pripravi. V tem razvojnem programu je vključen tudi objekt Gotenica, v kateri naj bi bil tudi v nadaljevanju tudi v prihodnje namenjen ta objekt oziroma namenjeno to območje usposabljanju in izobraževanju policije in posebne policijske enote. Tako bo to izobraževanje, usposabljanje tudi naprej potekalo na območju Gotenice.

Še enkrat bi poudaril, da je sodelovanje, okrepitev sodelovanja z lokalno skupnostjo, eden izmed ciljev zakona, zato je temu namenjeno tudi celotno peto poglavje. Policijska postaja bo pri pripravi letnega načrta dela sodelovala z lokalnimi skupnostmi in vključila tudi prioritete lokalne skupnosti v načrt dela. Dolžna bo, kot sem že omenil prej, tudi poročati občinskemu svetu, kar bo izboljšalo oziroma dalo podlago za še bolj kvalitetno, bolj učinkovito sodelovanje policije in lokalne skupnosti. In še nekaj bi želel poudariti za zaključek: v predlogu zakona je dan tudi večji poudarek sodelovanju s civilno družbo.

Poleg teh dveh zakonov bi samo še nekaj pojasnil, da je Vlada pripravila tudi strategijo obravnave gospodarske kriminalitete, ker ste to področje gospodarske kriminalitete tekom razprave zelo izpostavili. V tej strategiji obravnave gospodarske kriminalitete je podan še poseben poudarek "hitro, učinkovito in ažurno delo vseh pristojnih državnih organov". Torej ne samo policije, ampak tudi tožilstva, sodstva in predvsem drugih državnih organov, ki sodelujejo pri odkrivanju kaznivih dejanj. V okviru tega je pripravljena tudi nova strategija dela policije v skupnosti, ravno s poudarkom na odpravljanju varnostne problematike, skupaj z lokalno skupnostjo, in ta strategija prinaša merjenje učinkovitosti tudi glede zadovoljstva lokalne skupnosti, zadovoljstva ljudi in državljanov z delom policije in občutkom varnosti, kot je izpostavil gospod predsednik Državnega zbora.

Seveda je v tej strategiji dan tudi velik poudarek uvajanju poslanstva poklica policista, policistke in v prvi vrsti z ustrežno komunikacijo in promocijo. Poseben poudarek se daje v policiji tudi odpravi administrativnih ovir in poenostavitvev in razbremenitev dela policistov in policistk z nepotrebno birokracijo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Zaključujem razpravo.

O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjenju 17. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

PREHAJAMO NA 17. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA RESOLUCIJE O NACIONALNEM PROGRAMU PREPREČEVANJA IN ZATIRANJA KRIMINALITETE ZA OBDOBJE 2012–2016.

Predlog resolucije je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga resolucije.

Mag. Robert Marolt, državni sekretar na Ministrstvu za notranje zadeve.

MAG. ROBERT MAROLT: Hvala za besedo, spoštovana gospa podpredsednica.

Po zaključku izvajanja Resolucije o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete za obdobje 2007–2011 je medresorska delovna skupina, v kateri je sodelovalo 21 predstavnikov ministrstev in predstavnik dveh akademskih institucij, pripravila resolucijo za novo obdobje. Z novo resolucijo nadaljujemo prizadevanja za ohranjanje že sprejetih zavez in standardov na področju varnostne politike ter nadgrajujemo do sedaj veljavno resolucijo.

Temeljni cilj Resolucije o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete za obdobje 2012–2016 je stalno in dolgotrajno zagotavljanje varnosti vseh prebivalcev v Sloveniji. Temeljno načelo resolucije temelji na preventivnem delovanju in ne na represiji. Izhajajoč iz tega dejstva zato policija ni edini organ, ki se ukvarja s področjem kriminalitete, zato so kot nosilci posameznih nalog v resoluciji zajeti vsi tisti deležniki, ki lahko na kakršen koli način pomagajo pri preprečevanju kriminalitete na posameznih področjih. Resolucija izpostavlja 13 področij preprečevanja in zatiranja kriminalitete, in sicer področje premoženjske, gospodarske, kibernetike in organizirane kriminalitete ter boja proti terorizmu; področje prepovedanih drog, mladoletniškega nasilja, nasilja v družini, pomoči žrtvam kaznivih dejanj; področje izvrševanja kazenskih sankcij, varovanje okolja in preprečevanje okoljske kriminalitete. Poseben poudarek resolucija daje tudi odvzemu premoženjske koristi in opredeljuje koncept obveščevalno vodene policijske dejavnosti. Ob vseh teh pojavih kriminalitete ne smemo pozabiti tudi na strah pred kriminaliteto. Pomembno je, da se ljudje počutijo varne, kar je tudi temeljni cilj te resolucije. Za koordinacijo in nadzor nad izvajanjem resolucije je predvidena ustanovitev medresorske delovne skupine, ki jo bodo sestavljali strokovnjaki z različnih ministrstev in drugih organov, ki delujejo na področju preprečevanja in zatiranja kriminalitete. Za izvajanje posameznih nalog iz resolucije niso planirana posebna finančna sredstva, temveč se bodo le-ta planirala v okviru programske usmerjenega proračuna za posamezne resorje. Pretežni del sredstev bomo črpali tudi iz evropskih skladov. Pri obravnavi predloga resolucije so bili na matičnem odboru sprejeti

amandmaji, ki so večinoma sledili pripombam Zakonodajno-pravne službe in so redakcijske narave. Poleg tega pa je bil na matičnem odboru sprejet tudi amandma vsebinske narave, in sicer v poglavju 6.11.4.2 Strategija/program – Spremljanje izvajanja Zakona o odvzemu premoženja nezakonitega izvora. Poglavlje se je spremenilo tako, da se sedaj glasi: Odvzem premoženja nezakonitega izvora. Glavna sprememba je v tem, da se do decembra letošnjega leta, torej do konca leta, pripravi analiza izvajanja Zakona o odvzemu premoženja nezakonitega izvora, do konca meseca januarja naslednje leto pa pripravijo potrebne spremembe zakona s ciljem občutnega povečanja učinkovitosti na temu področju.

Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, predlagam, da sprejmete predmetno Resolucijo o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete za obdobje 2012–2016. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Predlog resolucije je obravnaval Odbor za notranje zadeve kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici gospe Maši Kociper.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Hvala lepa, predsedujoča.

Odbor za notranje zadeve je na 5. seji dne 10. 10. 2012 kot matično delovno telo obravnaval Predlog resolucije o nacionalnem programu, preprečevanja in zatiranja kriminalitete za obdobje 2013–2013, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada Republike Slovenije.

Predstavnica predlagatelja, državna sekretarka na Ministrstvu za notranje zadeve gospa Barbara Brezigar, je v dopolnilni obrazložitvi povedala, da je cilji resolucije zagotavljanje trajne varnosti na območju Republike Slovenije. Pojasnila je, da je premoženjske in gospodarske kriminalitete, aktivnosti na področju organiziranega kriminala, boja proti terorizmu, kibernetске kriminalitete, kriminalitete na področju prepovedanih drog, mladoletniškega nasilja, nasilja v družini, kriminalitete na področju varstva okolja in dejavnosti na področju žrtvam kaznivih dejanj in strahu pred kriminaliteto ter obveščevalnih področjih treba ves čas spremljati in nadgrajevati. Posebno skrb resolucija namenja izvrševanju kazenskih sankcij ter odvzemu premoženjskih koristih, kot je poudaril že gospod državni sekretar. Gospa državna sekretarka je še dodala, da je za koordinacijo predloga resolucije določena posebna medresorska skupina, izvajanje resolucije pa naj ne bi zahtevalo posebnih sredstev, saj so ta že zagotovljena v okviru proračuna. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je povedala, da je njihova služba k predlogu resolucije podala pripombe nomotehnične

narave, ki so ustrezno upoštevane v vloženi amandmajih koalicijskih skupin. Na seji odbora je sodeloval tudi predstavnik Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti dr. Dragan Petrovec. Dejal je, da posebnih pomislekov glede resolucije nima, predlagal pa je, da bi bilo v podpoglavju 6.13 Reševanje kazenskih sankcij bolj smotno intenzivirati že obstoječe sodelovanje med službami ministrstva in ne ustanavljati novo probacijsko službo. Ob koncu je opozoril, da bi se moral predlog resolucije bolj opredeliti tudi do odprave kontraproduktivnih učinkov programov preprečevanja in zatiranja kriminalitete. Ob tem je omenil institut odklonilnega zapora za manjše prekrške, ki je po njegovem mnenju ustavno sporen.

V razpravi je poslanka gospa Majda Potrata podprla pomisleke dr. Petrovca v zvezi z uvedbo probacijske službe in odboru predlagala amandma, a ga ta žal ni sprejel. Poslanec Poslanske skupine DeSUS pa je opozoril na naraščajoč pojav nasilja nad starejšimi osebami v družini.

Odbor je po opravljeni razpravi o posameznih poglavjih resolucije ter po opravljeni razpravi in glasovanju o amandmajih glasoval še o vseh poglavjih predloga resolucije skupaj in jih sprejel. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Pozitivna Slovenija, gospa Maša Kociper.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Hvala lepa.

Po tem, ko sem prebrala poročilo Odbora za notranje zadeve, bi pravzaprav nadaljevala s tem, kar je začel tudi gospod državni sekretar. Najprej glede resolucije; resolucija je seveda dobronamerna, polna številnih dobrih predlogov, ukrepov in dobrohotnih ciljev. Žal pa se v Pozitivni Sloveniji sprašujem, ali se nekateri ukrepi in cilji ne vlečejo skozi resolucijo že dolga leta, brez da bi sploh dosegli kakršne koli učinke v praksi. Tako lahko vsako leto, tudi po tem, ko pregledujemo poročila o izvrševanju resolucij, beremo o ciljih, na področjih kot so: povečati medsebojno sodelovanje pri odkrivanju, preiskovanju in pregonu gospodarskih kaznivih dejanj, zagotoviti konstantno izobraževanje vseh državnih organov, ki se ukvarjajo s problematiko gospodarske kriminalitete, izboljšati učinkovitost odkrivanja preiskovanja in pregona gospodarske kriminalitete, pospešitev kazenskih postopkov in še in še bi lahko naštevali.

Nosilec strategije in programa za področje gospodarske kriminalitete je po predlogu resolucije Vrhovno državno tožilstvo, ki ga je, kot vemo, dolga leta vodila prav državna sekretarka pri tej vladi in želeli bi si, da bi mnogi cilji bili izpolnjeni že v tem času. Sicer pa v

imenu poslanske skupine nekaj razlogov, zakaj ti cilji do sedaj še niso bili izpolnjeni.

Prvo, kar nas moti in na kar neprenehoma opozarjamo, je nenehno spreminjanje zakonodaje. Spreminjajo se celo najpomembnejši procesni predpisi, to so tisti predpisi, ki opredeljujejo postopke delovanja posameznih organov. Najpomembnejši je v tem Zakon o kazenskem postopku. Izjemno kompleksen zakon, ki se spreminja tako pogosto, da niti strokovnjaki, tožilci in sodniki ne morejo spremljati teh sprememb in se učinkovito potem odzvati na to in jih ponotranjiti ter izvajati v praksi. Šele ko nekdo ponotranji zakonodajno spremembo, jo nekaj časa izvaja, res potem ta sprememba v praksi zaživi in lahko ima pozitivne učinke.

Povezano s spreminjanjem zakonodaje na procesnem področju je tudi nenehno spreminjanje organizacije. Ena takšnih zadev je prej omenjena sprememba organizacije NPU. Če res mislimo resno s tem, ko govorimo, da moramo zajeziti organizirani kriminal, gospodarski kriminal in drugo nevarno kriminaliteto, zakaj potem kar naprej spreminjamo organizacijo dela teh organov? Tudi s tem posegamo v njihovo možnost in moč, da bi učinkovito delovali. Sam državni sekretar gospod Marolt je na seji odbora izpostavil, da nekatere rešitve, zlasti tako kompleksne, potrebujejo leto ali več, da zaživijo. Ko vaša vlada vedno znova spreminja zakone, ki niti niso veljali leto ali dve, se res lahko vprašamo, kakšni so nameni. Povezano s temi spremembami so seveda tudi kadrovske menjave; ali je prvo zaradi drugega ali drugo zaradi prvega, tukaj ne bom razpravljala in prepuščam presoji vsakega posameznika. Ampak sistem je narejen tako, da sistemi, se pravi tožilstvo, policija in sodstvo in tudi organ znotraj njih, delujejo v nekem smislu kot zavora in ravnovesje, "check and balances", kot rečejo v angleščini. V tem smislu je smiselno, da imajo organi policije, recimo direktor policije, nato organi tožilstva, recimo generalni državni tožilec, in organi sodstva neke mandate, ki se med seboj delno tudi ne pokrivajo. Sicer prihaja do situacije, kakršna je sedaj, da se v vsakem mandatu zamenja ves vodstveni kader na teh organih in potem resnično ena politična stranka ali politična struja obvladuje to celotno področje delovanja. In to je to, kar včasih resda malo lahkotno rečemo: policijska država ali represivna država. Smisel teh raznolikih mandatov, ki so včasih pet, včasih šest let, je prav ravno v tej koabitaciji posameznih političnih struj za drugo, da je direktor iz enega političnega področja na policiji, tožilec pa iz drugega. To omogoča to sodelovanje in sokontrolo. S tem povezan pa je potem tudi pogoj za kvalitetno delo.

Želimo si, da bi vsi ti organi vedno bolj učinkovito delovali, hkrati pa jim namenjamo vedno manj denarnih sredstev; tudi drugih, pisarniških in ostalih. Ampak, kako naj ljudje, ki želijo delati in ki za katere želimo, da preganjajo

najhujše kriminalce, ki so varovani, ki jim varujejo po leto in več njihove otroke, dobro in učinkovito delajo, če jim nismo za to pripravljeni nameniti niti poštenega plačila? Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, gospod Tomaž Liseč.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala za besedo. Spoštovani, spoštovane!

Se bom skušal čim bolj držati teme, brez nekih vrednostnih obsodb, kompleksov in strahov. Kot je že večkrat omenjeno, je pred nami resolucija, ki govori oziroma daje pomemben signal delovanja na tem področju, posebej v luči, da smo le nekaj dni nazaj na matičnem odboru obravnavali tudi poročili za leto 2010 in 2011. Cilj oziroma želja resolucije je konstantno in dolgotrajno dejansko zagotavljati varnost ljudi v naši državi ter na podlagi predlaganih ukrepov v resoluciji, ki je kar obsežna, in vseh dejanj, ki jih ta predvideva, posledično doseči tako družbeno stanje, da bi se ljudje v naši državi počutili varne.

V Poslanski skupini SDS nimamo nobenih zadržkov do sprejetja resolucije. Še več! Aktivno smo sodelovali pri njeni izboljšavi, predvsem na področju zatiranja gospodarskega kriminala in odvzema premoženjske koristi. Gospodarski kriminal očitno postaja rakrana naše države in tu je v prvi vrsti potrebna ničelna toleranca.

Splošni cilji resolucije se sicer lepo berejo, a šele po letu 2016 bomo lahko natančno in dokončno vedeli, ali so bili uresničeni. Če bodo, bomo v Sloveniji bolj ponosno govorili, da smo resnično pravna država, a za uresničitev teh ciljev smo zadolženi vsi. Preprečevanje kriminala je naloga vsakega državljana, seveda ob ustrezni pomoči vseh institucij. Tudi poslanci imamo pomembno vlogo. Poleg sprejemanja ustrezne zakonodaje na teh posameznih področjih, predvsem pa s svojim življenjem lahko damo zgled, da nas o preprečevanju in zatiranju kriminalitete niso samo polna usta besed, ampak tudi dejanj. Kot že večkrat omenjeno, kdo se ne bi strinjal in ne podpiral cilje, kot so na primer: izboljšati sodelovanje med organi odkrivanja in pregona kaznih dejanj, ustvariti okoliščine, v katerih se bodo prebivalci lahko počutili bolj varne pred kriminaliteto in bodo bolj zadovoljni z delom policije, tožilstev in sodišč, o čemer smo danes razpravljali skoraj že cel dan. Kdo se ne bi strinjal, da je naša želja povečati obseg preventivnih dejavnosti na področju dela z otroki, mladostniki in družinami? Da je naša želja ustvariti razmere, da bodo ljudje lahko bolj zaupali v delovanje pravne države in posebej delu organov odkrivanja in pregona kaznivih dejanj, delu kazenskih sodišč in organov za izvrševanje sankcij itd. Zato v Poslanski skupini

SDS verjamemo, da bo podpora k resoluciji soglasna.

Posebno pozornost bomo tako pri sprejemanju zakonodaje kot tudi ostalih predpisov, predvsem pa delovanju v praksi v Poslanski skupini SDS namenili področje obravnave gospodarske kriminalitete in korupcijskih kaznivih dejanj, saj je treba vzpostaviti take mehanizme, ki bodo sposobni preprečevati, prepoznati in v najkrajšem času tudi obravnavati in sankcionirati tudi te nove pojavnosti oblike, posebej z učinkovitim institutom odkrivanja in odvzemanja protipravno pridobljenega premoženja. Z ničelno toleranco in učinkovitim izrekom varnostnih ukrepov ter kazenskih sankcij pa je treba krepiti prepričanje in zavedanje glede delovanja pravne države. Tukaj verjamemo, da bo z novo policijsko zakonodajo predvsem ta naš NPU bolj učinkovit, bolj avtonomen in bolj odgovoren, zato od njega pričakujemo nadalje večje uspehe.

Poleg tega pa v Poslanski skupini SDS podpiramo tudi vse tiste ukrepe in cilje v resoluciji, ki se dotikajo predvsem področij mladostniškega nasilja in nasilja v družini. To bosta naše vrednote in poleg pravic v zadnjem času skoraj pozabljene dolžnosti v vseh segmentih odigrale pomembno vlogo, posebej ker med mladimi oziroma v družini in v družbi na splošno še posebej velja: kar se Janezek nauči, to Janez zna.

Skratka, v Poslanski skupini SDS bomo dali soglasno podporo resoluciji. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Poslanska skupina Socialnih demokratov, mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica.

107. člen Poslovnika Državnega zbora definira, kakšna je naloga resolucije oziroma nacionalnega programa na posameznih področjih. Naloga je oceniti stanje in določiti politiko na posameznih področjih, zato resolucija drugačna kot načelne narave in zarisovanja temeljnih usmeritev niti ne more biti. Je pa seveda zelo zanimivo gledati potem, kaj govore poročila o izvajanju resolucij. Tudi metodologija priprave resolucij je za različna področja več ali manj ustaljena tako, da so področja določena, nosilci, ukrepi, kazalniki, in po vsem tem tudi merimo učinkovitost.

Naključje je hotelo, ali pa tudi ni naključje, da smo zelo blizu skupaj obravnavali novo resolucijo 2012–2016 in hkrati tudi poročilo o dveh letih izvajanja prejšnje resolucije. Tam bi lahko govorili o tem, da pa slika ni tako več panoramično izenačena, kot je v resoluciji, in da se pri izvajanju kaže tudi to, koliko je kdo s kakšnega področja bil pripravljen poročati in sporočati, kaj je v resnici uresničeno ali ne.

In prav zaradi tega v zvezi s poročili bi opozorila na dve stvari. Tam se je ob poročilih

posebej pokazalo, kako umestna je bila pripomba dr. Petrovca v zvezi s probacijsko službo. Žal, kot je bilo že povedano, amandma, ki sem ga predlagala, da bi bil odprt člen, ni bil sprejet, se pa lahko tu odpira ravno vprašanje smiselnosti ustanavljanja neke nove službe, nekega novega telesa, če ima stroka v zvezi s to službo, s tako ureditvijo toliko pomislekov.

Kar zadeva drugo ugotovitev, povezano s poročili, je strah pred kriminaliteto. Slišati je bilo, da bi bilo treba celo spodbujati strah pred kriminaliteto. Očitno tisti, ki so se tako izrekli, niso prebrali resolucije, ker to poglavje, ki govori o strahu pred kriminaliteto, je pravzaprav usmerjeno ravno v zmanjševanje strahu pred njo, v spodbujanje preventivnih ukrepov za to, da bi se ljudje v življenju čutili varne. To pa je bilo tako ali tako rečeno, da je želja naloge resolucije zagotavljati trajno varnost.

Tudi meritve javnega mnenja, raziskave Eurobarometra kažejo, da štejejo prebivalci Evropske unije občutek varnosti za posebej pomembno pridobitev, pa naj gre to za druge države ali za državo Slovenijo, zato se mi zdi to še toliko pomembnejše, da je v tej resoluciji tako jasno zapisano, kako pomembne so naloge in da bi ne glede na varčevalne ukrepe bila v letu 2013 tudi izpeljana napovedana raziskava, ki naj bi jo opravil Statistični urad Republike Slovenije o tem, o čemer zdaj govorimo, kako se v svojih lokalnih okoljih počutimo varne.

V zvezi s strahom pred kriminaliteto bi rada opozorila še na eno značilnost. Tudi viktimizacija žrtev je velik problem, ga pa povezujem s področjem preprečevanja nasilja v družini. Zlasti pri nasilju na tej osebni ravni je viktimizacija zelo pogosta. Ker v Sloveniji še nismo uspeli recimo do kraja zakonsko regulirati ničelne tolerance do nasilnih ravnanj do otrok, do nespoštljivega ravnanja do otrok, se mi zdi ta resolucija zelo pomembna, lahko pa ugotavljamo po drugi strani, da je zlasti policija v okviru preprečevanja nasilja v družini dosegla opazen napredek.

Mi jo bomo, kot rečeno, podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Poslanska skupina Državljske liste in gospod Rihard Braniselj.

RIHARD BRANISELJ (PS DL): Hvala, podpredsednica.

V razvitih in sodobnih družbah ima varnost zelo pomembno mesto med vrednotami in je ena od najpomembnejših pokazateljev kvalitete bivanja oziroma življenja. Čas, v katerem je nastajala resolucija o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete, ki jo imamo danes pred seboj, in čas, v katerem jo sprejemamo, pa varnosti kot dobrini ni najbolj naklonjen. Deloma je to posledica globalne gospodarske krize, ki povzroča rast brezposelnosti, ta pa je že sama

po sebi eden izmed primarnih in najbolj prepoznavnih dejavnikov ogrožanja varnosti, po drugi strani pa se že nekaj let srečujemo s porastom tistih pojavnih oblik kaznivih dejanj, ki najbolj negativno vplivajo na subjektivno doživljanje varnosti, kot izhaja že iz samega teksta resolucije. Predvsem so v porastu kazniva dejanja z elementi nasilja, hujše oblike premoženjske kriminalitete, zlorabe prepovedanih drog kot tudi pojavne oblike organiziranega kriminala ter gospodarskega kriminala. Predvsem slednja sega in tudi spodjeda gospodarske in finančne temelje naše družbe ter med državljane v najširši meri ustvarja slabo mnenje in dvom v delovanje pravne države.

Resolucija omenjene trende upošteva in izpostavljeni problematiki namenja potrebno pozornost in težo. Pri tem pravilno izhaja iz ugotovitev, da zagotavljanje varnosti ni stvar vsakega posameznika za sebe in ni stvar samo ene državne institucije oziroma zgolj policije. Hkrati izhaja iz dejstva, da je za uspešno delo na tem področju potrebno in nujno tvorno sodelovanje vseh tistih subjektov, ki se, vsak v svojem okviru delokroga, s to problematiko ukvarjajo. Resolucija smelo in ambiciozno določa cilje, naloge in nosilce preprečevanja in zatiranja kriminalitete za štiriletno obdobje. Resolucijo imamo tukaj in lahko trdimo, da je po vsebini ustrezna in času primerna ter aktualna. Celo več, lahko rečemo, da je dobra. Vendar to ni dovolj. Sama po sebi ne rešuje še ničesar, je šele izhodišče za vse nosilce nalog, da opravičijo svoje poslanstvo in izpolnijo naša pričakovanja.

Naj le primeroma navedem, da resolucija veliko vsebine namenja boju proti gospodarski kriminaliteti, ker je ta prisotna, je v porastu, njeno preiskovanje je zahtevano in je nam vsem škodljiva. Za preiskovanje ravno tovrstnih oblik kriminalitete je bil nedavno nazaj ustanovljen Nacionalni preiskovalni urad, elitna enota, s specifičnim statusom, ki ga ohranja tudi v novi policijski zakonodaji, o kateri je danes že bilo govora. Omenjeni urad ima tudi skozi izvajanje resolucije priložnost in obveznost, da opraviči svojo ustanovitev in status ter izpolni naša pričakovanja oziroma pričakovanja vseh poštenih državljanov Republike Slovenije.

V Poslanski skupini Državlanske liste bomo na podlagi argumentov s pravkar omenjenimi pričakovanji sprejetje te resolucije podprli.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke in gospa Jasmina Opec.

JASMINA OPEC (PS SLS): Hvala za besedo.

Resolucija o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete za obdobje 2012–2016. Dokument, ki nam na eni strani razgalja stanje naše družbe, na drugi

strani pa opozarja na tiste segmente, na katere moramo biti še posebej pozorni in ki zahtevajo našo poglobljeno obravnavo, in nakazuje naše delovanje, kako se uspešno spopasti s težavami, ki obstajajo. Kriminaliteta ni pojav sam zase, njena pojavnost v določeni obliki in določenih segmentih je posledica dejstva, da neke in na določen način naša država in družba v širšem smislu ne delujeta, kot bi morali delovati, zaradi takšnih ali drugačnih razlogov.

Spremljanje, analiziranje in obravnavanje različnih oblik kriminalitete skozi določeno obdobje predstavlja okvir tistih področij, ki jim bomo v naslednjih štirih letih namenili večino svojega prizadevanja ter stremeli k temu, da bomo po koncu veljavnosti te resolucije ob sprejemanju nove govorili o uspešnem boju s kriminaliteto. Resolucija o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete za obdobje 2012–2016 se osredotoča na trinajst perečih področij, katere značilnosti lahko strnemo v nekaj stavkih. Zaradi gospodarske krize in manjšega razpoložljivega dohodka sta se povečali premoženjska in gospodarska kriminaliteta, ki postajata vse bolj nasilni, domiselni, izpeljani v organizirani združbi, velikokrat vpeti v mednarodno razsežnost. Kot izredno donosen kriminalni posel so se jima pridružile prepovedane droge in kibernetška kriminaliteta. Posebna pozornost bo namenjena žrtvam kaznivih dejanj, obveščevalno vodeni policijski dejavnosti in izvrševanju kazenskih sankcij ter odvzemu premoženjskih koristi. Ob vsem tem pa ne smemo pozabiti na izrazito subjektivni element področja kriminalitete, strahu pred samo kriminaliteto.

Na tem mestu bi se ustavila pri nečem, kar želimo poslanci Slovenske ljudske stranke še posebej poudariti. Analize, ki so podlaga za resolucijo, nam ne nakazujejo samo posledic dejstva, da smo se znašli v gospodarski in socialni krizi, ampak opozarjajo, da smo se znašli tudi v krizi vrednot. V tako globoki krizi vrednot, da se moramo v strateškem dokumentu države na področju boja s kriminaliteto soočiti tudi z načrti za urejanje in preprečevanje mladoletniškega nasilja, nasilja nad starejšimi in nasilja v družini. Gre za zelo občutljiva področja, saj posegajo v najbolj intimne in zasebne sfere človekovega življenja, v sfere, kjer naj bi se vsak od nas počutil najbolj varnega in najbolj zaščitenegega.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke zato poleg učinkovitega pregona kriminalitete v resoluciji podpiramo usmeritve k učinkovitejši preventivi. Prepričani smo, da je predvsem učinkovita preventivna pozitivna družinska in demografska politika države. Kot je zapisano tudi v naši ustavi, je država dolžna sprejemati ukrepe, ki pomenijo podporo in vzpostavitev pogojev za starše, da bodo imeli možnost poskrbeti in vzgajati svoje otroke in mladino na način, da bodo mladi imeli v svojih starših in urejenem družinskem življenju najbolj

pomemben prvi in najboljši zgled za življenje vrednot, medsebojnega spoštovanja in strpnega reševanja konfliktov. Varnost, tako lepa beseda. Toda varnost ni danost kar sama po sebi. Varnost je dobrina, za katero se moramo boriti vsak dan znova, vsakdo izmed nas, ne glede na položaj, ki ga nekdo zaseda, in ne glede na to, iz katerega konca države prihajamo. Globalizacija, žal, poleg pozitivnih prinaša tudi veliko negativnih stvari v naša življenja. Samo s skupnimi močmi in iskanjem rešitev za odpravo družbenih vzrokov kriminalitete bo naš boj uspešnejši.

Poslanci Slovenske ljudske stranke se svoje odgovornosti na tem področju zavedamo, zato bomo Resolucijo o nacionalnem programu, ki je prvi korak k preprečevanju in zatiranju kriminalitete v naslednjem obdobju, podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije in gospod Ivan Hršak.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Spoštovani državni sekretar, spoštovane kolegice in kolegi!

Predstavil bom stališče Poslanske skupine DeSUS glede Resolucije o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete za obdobje 2012–2016. Slovenija je relativno varna država, čeprav se po podatkih zadnjega desetletja število prijavljenih kriminalnih dejanj povečuje. Vedno večji problem predstavlja predvsem povečevanje nasilne kriminalitete, nižanje starostne meje mladoletnih storilcev, klasične in nove oblike organiziranega kriminala, sodobne oblike gospodarskih kaznivih dejanj in delovanje tujih kriminalnih združb tako preko ozemlja Republike Slovenije kot na njem.

Predlog resolucije, ki je pred nami, stremi k zagotavljanju okoliščin, ki bodo prebivalkam in prebivalcem Republike Slovenije zagotovile bivanje in delo v varnem okolju ter na ta način omogočile kakovostno življenje. Predlog zajema 13 področij preprečevanja in zatiranja kriminalitete, pri čemer v Poslanski skupini DeSUS izpostavljamo predvsem področje premoženjske in gospodarske kriminalitete, odvzema premoženjske koristi, organiziranega kriminala, varstva okolja, mladoletniškega nasilja in nasilja v družini. V Poslanski skupini DeSUS želimo v okviru nasilja v družini dodatno opozoriti na nasilje nad starejšimi osebami. Stroka namreč poudarja, da gre za resen problem, še posebej v času krize, ko je nasilja nad starejšimi dokazano več. Število ljudi, ki so bolj ranljivi in izpostavljeni zlorabam, narašča tudi z demografskimi spremembami, saj se število starejše populacije konstantno povečuje.

Na predlog naše poslanske skupine je bilo na Odboru za notranje zadeve dodatno vneseno besedilo glede varstva starejših.

Menimo, da je prav, da se pozornost namenja predvsem otrokom in mladim, vendar pa se moramo ob tem zavedati, da so del ranljive kategorije prebivalstva tudi starostniki. Starejši so najpogosteje žrtve nasilja v domačem okolju s strani svojih odraslih otrok, zaradi česar se le redko odločajo za prijavo in iskanje pomoči. Žrtve pogosto molčijo tudi iz strahu pred maščevanjem in institucionalizacijo ter v želji, da bi vršilca nasilja zaščitile pred posledicami. Najbolj razširjena oblika zlorabe v Sloveniji je finančna oziroma ekonomska zloraba. Tovrstno zlorabo je utrpela tretjina zlorabljenih starejših oseb. Dobra četrtina je utrpela psihično zlorabo, petina pa zanemarjenje. Nasilje nad starejšimi pa se ne dogaja le v krogu družine, marveč tudi v institucionalnem okolju. Gre za področje nasilja nad starejšimi, ki je najmanj raziskano, saj je težko priti do konkretnih podatkov. V institucijah prihaja do zlorab tam, kjer je osebje neustrezno in pomanjkljivo usposobljeno, kjer se pojavlja prevelika delovna obremenitev, pomanjkanje osebja in poklicna izgorelost. Kakršnokoli nasilje pomeni grobo kršenje človekovih pravic in zniževanje kakovosti življenja prizadetih oseb. Da bi starostnike zaščitili pred nasiljem, je potrebno njihovo ozaveščanje in razumevanje pravic, hkrati pa je treba spodbujati njihovo socialno vključenost. Za zmanjšanje tveganja nenamerne zlorabe se mora tiste, ki skrbijo za starejše ljudi, zaščititi pred preobremenjenostjo, hkrati pa se jim mora zagotoviti tudi ustrezno znanje in veščine. Pri reševanju te problematike je ključnega pomena sodelovanje vseh strokovnih služb na lokali ravni in tudi sodelovanje med državnimi institucijami in prostovoljnimi organizacijami, ki se ukvarjajo s starejšo populacijo.

Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije bo predlog resolucije podprla, saj verjamemo, da nadaljuje prizadevanje za ohranjanje že sprejetih zavez in standardov na področju varnostne politike Republike Slovenije, opredeljuje ključna področja ogrožanja s kriminaliteto, identificira glavne probleme pri omejevanju kriminalitete in nakazuje rešitve za njeno učinkovitejše preprečevanje, obravnavanje in omejevanje. Prepričani smo, da bo resolucija pripomogla k večji ozaveščenosti o nasilju nad starejšimi osebami ter pripravi preventivnih programov, ki bodo temeljili na vzpostavljanju medgeneracijskega sožitja, ključnega pri reševanju omenjene problematike. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala.

Poslanska skupina Nove Slovenije in mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Kolegice in kolegi!

Resolucija o programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete, ki je pred nami, absolutno zarisuje usmeritve, ki naj bi se jih lotila

država v prihodnjih mesecih in letih. Na nek način je pa tudi dober vodnik nalog, ki jih mora opraviti ta državni zbor, da bo sprejel in da bo imel boljšo zakonodajo in bodo ti cilji lahko uresničeni.

Področja, ki se jih ta resolucija dotika, ocenjujemo v Novi Sloveniji, da so prava. In če se na nek način dotaknem vsakega posameznega področja. Če se najprej dotaknem najbolj perečega področja, bi rad omenil nekaj konkretnih imen. Spregovorim naj najprej o gospodarski kriminaliteti. V tem hramu demokracije je bilo ogromno govora o tistem slavnem zakonu o odvzemu nezakonito pridobljenega premoženja. Vsi ugotavljamo, da je velika težava. Ljudje, naši državljani po številnih občinah spremljajo, kako nekateri v dragih avtomobilih, tudi več kot 100 tisoč evrov stanejo, svoje otroke vozijo v vrtec, kjer pa imajo brezplačen vrtec. Na prvi pogled se vse zdi relativno lahko in hitro ugotovljivo, ampak ko pride do potrebnih zakonskih rešitev, nekako stvari obstojijo. Zadeva bi morala biti zelo preprosta. Če se pojavi neko nesorazmerje, je jasno potrebna prijava. In tisti, ki je prijavljen, bi moral dokazovati in pokazati, na kakšen način je prišel do tega premoženja. Tudi če ta stvar zdaj na nek način obstaja, je definitivno neučinkovita, če se vprašamo, koliko ljudem je bilo to nezakonito pridobljeno premoženje odvzeto.

Druga stvar so slavni menedžerski prevzemi. Menedžerji so te prevzeme podjetij več ali manj financirali s posojil, vemo, kako so do njih prišli, in pa z raznimi nagradami, ki so si jih izplačevali v podjetjih za njihovo uspešno delo tudi po 100 tisoč, 200 tisoč in več tisoč evrov. In ta posojila so seveda tako ali drugače poplačevali z dividendami. Da pa so do visokih dividend prišli, so morali sfrizirati bilance podjetij, da so podjetja izkazovala dobre bilance. Kaj hočem povedati in zakaj to govorim? Da bi morali v naši zakonodaji tudi bolj natančno opredeliti kaznivo dejanje tudi dejanje opustitve. Mi lahko nekaj storimo, lahko pa tudi nekaj opustimo. Pri menedžerskih prevzemih se je največkrat izkazalo, da so se določena dejanja opustila, namesto da bi se vlagalo v razvoj, se je vlagalo v odkupe, dividende in podobno. In to je ena izmed nalog, kako zadeve učinkoviteje rešiti, ki jih mora razrešiti tudi ta državni zbor.

Glede premoženjske kriminalitete. Morda je samo okolje, iz katerega izhajam jaz, pod največjim udarom tega, ampak enostavno to, kar se dogaja zdaj na področju kraje kovin, po domače povedano na področju kraje žlebov, je nezaslišano. Pa je lahko to za koga še tako banalen primer, ampak stvari takšne pač so. In tudi tukaj se marsikomu zdijo zadeve relativno enostavne, ko pa pridemo do preprečevanja teh stvari, se pa ponovno zaplete. Po naši oceni bi veliko stvari rešili, če bi že zahtevali od tistih preprodajalcev kovin, ki jih pretapljajo, dokazilo o izvoru teh kovin, pa bi bilo že marsikaj rešenega.

Nasilje v družini. Žal policija je tukaj največkrat najbolj izpostavljena in največkrat nastrada, ampak ni pa njena največja odgovornost. Policija je zgolj zadnji stadij, ko že določeni posamezniki padajo pod strel orožja, sekir in še kaj. In ključno se nam tukaj zdi, da bi usklajeno delovale in se povezovale vse državne institucije.

Zaključil bi z izvrševanjem kazenskih sankcij. Nesprejemljivo se nam zdi v Novi Sloveniji tudi to, da nek zapornik praktično državo danes stane več, kot pa dobi zaposleni z minimalno plačo. Resno bi morali začeti razmišljati, kako najti način, zdaj se bo slišalo zelo nenavadno, da bi ti zaporniki na nek način sofinancirali svoje prestajanje kazni. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. K dopolnjenemu predlogu resolucije ni bilo vloženih amandmajev. Odločanje o predlogu resolucije bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili čez trideset minut v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda. Prekinjam tudi 7. sejo zbora, ki jo bomo z glasovanji nadaljevali ob 18.45.

(Seja je bila prekinjena ob 18.15 in se je nadaljevala ob 18.45.)

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT:
Spoštovane kolegice in kolegi!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo. Prehajamo na glasovanja o predlogih odločitev. Preverite prosim delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 5. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o mednarodni zaščiti.

Nadaljujemo z **drugo obravnavo**, z odločanjem o vloženih amandmajih, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 24. 10. 2012. Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine Socialnih demokratov k 6. členu.

Glasujemo. Navzočih je 85 poslank in poslancev, za je glasovalo 35, proti 48.

(Za je glasovali 35.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanske skupine Socialnih demokratov k 16. a členu.

Glasujemo. Navzočih je 85 poslank in poslancev, za je glasovalo 35, proti 48.

(Za je glasovali 35.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

S tem smo končali odločanje o amandmajih in drugo obravnavo zakona.

Ker noben amandma ni bil sprejet, prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Zakonodajno-pravna služba in Vlada

me nista obvestili o kakršnikoli neuskklajenosti, zato glasujemo o zakonu v celoti.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine. Ali želi kdo obrazložiti svoj glas v imenu poslanske skupine? Če ne, potem odpiram prijavo za obrazložitev glasu v svojem imenu, torej v vašem imenu, osebno.

Gospod Darko Jazbec, izvolite.

DARKO JAZBEC (PS PS): Hvala lepa za besedo.

Glasoval bom proti in bom tudi razložil, zakaj. Prej sem poslušal o metodah za preverjanje starosti oziroma polnoletnosti. Ta rentgen je daleč od zanesljivosti. Prvih 10 let se da to še nekako na kosteh po rentgenski sliki odčitati približno, kasneje, tam med 15 in 20 let pa ne. Pa tudi sicer zdravniki načeloma že po Hipokratu to ne delamo, če ni v korist pacientov. Od tod tukaj averzija do tega nemških zdravnikov in drugih po Evropi. Na sploh nobena od teh metod po znanstvenem principu ni natančna. Tudi program za otroke brez spremstva v Evropi natančno pove, da to določanje na tak način bi prišlo v poštev šele čisto v zadnji fazi, ko so vse druge možnosti izkoriščene. Če že želite upoštevati stroko, kot ste dejali, bi predlagal, da se recimo upošteva mnenje sociologov, ki pravijo, da je v Sloveniji pravzaprav največja kriza kriza vrednot. Govorimo o dostojanstvu, o vrednoti življenja, o humanosti. Gre za isti problem, kot je bilo to poteptano pri zakonu o osebni asistenci. Kadar imamo neko skupino ljudi, ki so pomoči potrebni, je to v bistvu največje ogledalo in indikator zrelosti neke družbe. Za samopodobo smo odgovorni tudi poslanci v Državnem zboru, če te odgovornosti ne čutite, lahko glasujete tudi za.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Mag. Lejla Hercegovac, izvolite.

MAG. LEJLA HERCEGOVAC (PS PS): Hvala.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o mednarodni zaščiti ne morem podpreti iz dveh razlogov. Prvi razlog je tisti, o čemer je govoril kolega. Pregled za določitev starosti mladostnikov je ukrep z neobvezno določbo. Skrbi me plačilo tima, ki bo zaradi teh razlogov, ki jih je kolega navedel, zelo visok. In tim bo moral poznati antropološke karakteristike mladostnikov, za katere želimo dobiti objektivni izvid. Res je, da videz enega iz Afrike, iz Južne Amerike, iz južne republike ali pa kakšnih drugih delov, starost na videz je relativna in genetska in zunanji videz tudi nista usklajeni. Zato so to zelo zelo relativno objektivne metode in je treba biti zelo previden. Drugi razlog je zaradi ukinitve pravice do brezplačne pravne pomoči na prvi stopnji. Tega res ne odpiram, res je, da nevladne organizacije prevzamejo odgovornost, ampak vemo, koliko časa potrebuje nevladna organizacija, da vladi in vladnim uradnikom pokaže ali dokaže, da so ti podatki točni. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Besedo ima še gospod Branko Ficko.

BRANKO FICKO (PS PS): Glasoval bom proti, ker se pri tej spremembi zakona ne dogaja nič drugega, kot pod krinko varčevanja se skrivajo cilji vladajoče opcije, predvsem njegovega ožjega dela cekaja temačnega princa, ki ekonomsko situacijo zgolj izrabljajo za druge ideološke cilje. Se pravi, očistiti je treba vse, kar ni njihovega, kar nima čipa, ki razmišlja po načelu vojaškega režima. In se tukaj samo sprašujem, kako dolgo bo še ta buldožer deloval s ciljem razbijanja nečesa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Prehajamo na glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 86 poslank in poslancev, za je glasovalo 50, proti 34.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 34.)

Zakon je sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 11. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o nalogah in pooblastilih policije.

Odločali bomo o naslednjem sklepu: Predlog zakona o nalogah in pooblastilih policije je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 86, za je glasovalo 82 proti 1.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 34.)

Ugotavljam, da je zbor predlagani sklep sprejel, zato bo predlog zakona dodeljen v obravnavo matičnemu delovnemu telesu.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo z 12. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o organiziranosti in delu v policiji.

Odločali bomo o naslednjem sklepu: Predlog zakona o organiziranosti in delu v policiji je primeren za nadaljnjo obravnavo. Obrazložitev glasu.

V imenu Poslanske skupine Državlanske liste ima besedo gospod Rihard Braniselj.

RIHARD BRANISELJ (PS DL): Hvala, predsednik.

Poslanska skupina Državlanske liste bo podprla, da ta zakon nadaljuje svojo zakonodajno pot. Gre za dobro osnovo, ki upamo, da bo pripeljala tudi do dobrega zakona. V Državlanski listi smo se v usklajevanje glede tega zakona intenzivno vključili, prišli smo do rešitev, kot so ta trenutek pred nami. Gre predvsem za izboljšanje rešitev glede mandatov komandirjev in načelnikov policijskih uprav. Gre za ohranitev samostojnosti in umestitve NPU in

pa tudi glede postopka imenovanja direktorja policije. Mislimo, da je ta zakon dober zametek za dokončen zakon, ki bo v ponos tej državi. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

V imenu Poslanske skupine Pozitivna Slovenija ima besedo gospa Maša Kociper.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Hvala lepa, predsedujoči.

V Pozitivni Sloveniji nasprotujemo določenim rešitvam v tem zakonu, ker se nam zdi, da odstopajo od uveljavljenih demokratičnih standardov. Te rešitve se na podoben način nakazujejo tudi na področju tožilstva in sodstva ter skupaj z obsežnimi organizacijskimi spremembami in skupaj s kadrovskega menjavami, ki tem spremembam sledijo, močno rušijo neke ustaljene sisteme zavor in ravnovesij, ki naj bi veljale v sodobnih družbah. V tej zvezi bi se naslonila zopet na mnenje strokovnjakov, tudi oni so mnenja, da pogosto menjavanje načinov imenovanja direktorjev policije zbuja dvome in sume o političnih interesih in političnih povezavah, ki bi lahko bile skrite za tem, rušijo pa tudi moč družbe kot takšne, da te sisteme nadzoruje.

Zato v Pozitivni Sloveniji ponovno opozarjamo, da je bila prejšnja rešitev imenovanja direktorja policije zelo korektna. Vsebovala je tri neodvisne strokovnjake, ki so lahko slabega kandidata tudi zavrnile. Sedanja rešitev pomeni odstopanje od uveljavljenih standardov in je za nas problematična zlasti v delu, ko je direktorja policije mogoče zelo, zelo enostavno razrešiti. Če bomo v našo zakonodajo sprejemali takšne določbe, ki bodo najvišjim predstavnikom na najvišjih zelo izpostavljenih mestih omogočale, da se jih zamenja kar tako po hitrem postopku z zamahom roke, se ljudje, ki so uspešni, strokovni in ki bi znali takšne organe dobro voditi, ne bodo več odločali za takšna mesta. Isti pomisleki veljajo za spreminjanje na področju Nacionalnega preiskovalnega urada. Ta urad deluje še ne dve leti in pričakovati od takšnega organa, ki je nastal povsem na novo, rezultate tako hitro, ni korektno. Nenehne spremembe tudi temu organu onemogočajo, da bi opravljal svoje delo in da bi končno zaživel tudi v praksi.

V Pozitivni Sloveniji zato tega zakona ne bomo podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Še kdo? Ne. Glasujemo o predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 86 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti 5.

(Za je glasovalo 53.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je Državni zbor sprejel sklep, da je zakon primeren za nadaljnjo obravnavo. Tako bo predlog zakona dodeljen

Odboru za notranje zadeve kot matičnemu delovnemu telesu.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo prekinjeno 17. točko dnevnega reda, to je Predlog resolucije o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete za obdobje 2012–2016.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu resolucije niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu resolucije. Zakonodajno-pravna služba in Vlada me nista obvestili o kakršnikoli neuskkljenosti.

Obrazložitev glasu ima gospa Maša Kociper v imenu Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Hvala lepa, predsedujoči. Samo kratko pojasnilo v imenu naše poslanske skupine.

Seveda takšne resolucije ni mogoče ne podpreti. Poslanska skupina Pozitivna Slovenija jo bo podprla. Sem pa že ob predstavitvi stališč opozorila, da se nekatere navedbe v takšnih resolucijah ponavljajo skozi leta in leta, kako je treba več narediti na področju organiziranega kriminala, več na področju gospodarskega kriminala, bolj se povezovati, spreminjati zakonodajo, izobraževati kadre. Vse to so napotki, ki se vlečejo že od začetka prve resolucije. Poudarjamo, če je kdo pozabil, ta koalicija je imela zelo podobno moč in sestavo pred tremi leti, vladali so štiri leta in marsikaj od tega bi lahko že naredili. Pa niso in se zdaj delajo, kot da so se šele zdaj rodili in bodo zdaj na novo vse popravili. Obžalujemo, da niste več naredili že prej, seveda pa resolucijo podpiramo.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Želi še kdo obrazložiti glas? Če ne, prehajamo na glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 86 poslank in poslancev, za je glasovalo 86.

(Za je glasovalo 86.)

Ugotavljam, da je resolucija sprejeta.

Zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo prekinjeno 3. točko dnevnega reda, to je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah.

Prehajamo na tretjo obravnavo predloga zakona.

V drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 86 poslank in poslancev, za je glasovalo 83, proti 1.

(Za je glasovalo 83.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo prekinjeno 6. točko dnevnega reda, to je tretja obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pred požarom.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Tudi ni nobene neusklajenosti.

Glasujemo. Navzočih je 86 poslank in poslancev, za je glasovalo 80, proti 6.

(Za je glasovalo 80.) (Proti 6.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo prekinjeno 8. točko dnevnega reda, to je tretja obravnava Predloga zakona o fitofarmaceutskih sredstvih.

V drugi obravnavi k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi amandmaji, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Ni nobene notranje neusklajenosti.

Glasujemo. Navzočih je 86 poslank in poslancev, za je glasovalo 86.

(Za je glasovalo 86.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem je ta točka dnevnega reda zaključena.

Nadaljujemo prekinjeno 10. točko dnevnega reda, to je prva obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu.

Glasovali bomo o predlogu sklepa, da je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu primeren za nadaljnjo obravnavo. Obrazložitev glasu so najprej v imenu poslanske skupine.

V imenu Poslanske skupine Pozitivna Slovenija ima besedo gospa Tamara Vonta.

TAMARA VONTA (PS PS): Kratko. Ker smo za ohranitev javnega visokega šolstva in kakovostnih univerz, bo Poslanska skupina Pozitivna Slovenija glasovala proti zakonu.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Mihael Prevc v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

MIHAEL PREVC (PS SLS): Hvala lepa za besedo.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo podprli sklep, da je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu primeren za nadaljnjo obravnavo. Kot vemo, ta zakon spreminja sestavo sveta visokošolskih zavodov oziroma sestavo sveta NAKVIS na evropsko primerljiv

način, podaljšuje roke za akreditacijo visokošolskih zavodov in programov, ureja transnacionalno izobraževanje na podlagi evropske direktive in prepušča določanje osnovne pedagoške obveznosti visokošolskim zavodom. Zdi se nam, da so te novosti tako pomembne, da jih je vendarle treba sprejeti.

Mi smo v včerajšnji razpravi opozarjali, več ali manj smo vsi ugotavljali, da situacija v visokošolskem izobraževanju ni rožnata, da je stanje zaskrbljujoče. V Slovenski ljudski stranki smo poleg drugega še posebej opozarjali predvsem na problem šibke povezave med visokim šolstvom in gospodarstvom in predvsem v zvezi s tem neprilagajanje števila študijskih mest glede na potrebe trga dela. Zaradi tega je brezposelnost mladih izjemno visoka in mnogi od njih pri nas ne vidijo več nobene prihodnosti. Seveda ta zakon ne bo rešil teh številnih problemov in bo minister imel še veliko dela na tem področju. Prepričani pa smo, da ta zakon predstavlja majhen korak k izboljšanju kakovosti, neodvisnosti in predvsem odgovornosti vseh deležnikov v visokem šolstvu.

V Slovenski ljudski stranki zakon podpiramo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke ima mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke bomo zakon podprli. Sprejetje tega zakona je v interesu študent in študentov, saj rešuje vprašanja zapletov z akreditacijami, kar bi lahko pripeljalo do položaja, ko izdane listine nekaterim, ki končajo študij, ne bi bile več veljavne. Zato se s sprejetjem tega zakona mudi.

Sprejetje tega zakona je tudi v interesu davkoplačevalcev, saj je bil v Sloveniji, ker nima dovolj odprt prostor za tujo konkurenco na tem področju, že izrečen opomin s strani Evropske komisije. Če se želimo izogniti naslednji stopnji, ki za seboj potegne tudi kazni, lahko dnevno kazen v višini cene kakšnega avtomobila srednjega razreda, kot je to običajno, je treba ta zakon čim prej sprejeti. S tem bomo tudi uskladili naš pravni red z zahtevami Evropske unije.

Ne nazadnje, sprejetje tega zakona je tudi v interesu institucij, ki jih zadeva, saj jim daje več akademske svobode in več odgovornosti. Sedaj bodo rektorji lahko sami razporedili število ur med obveznostmi, ki se dotikajo predavanj, pa seveda raziskovalnim delom in vsem ostalim, kar obsegajo delovne obveznosti posameznih predavateljev na univerzah.

Sprejetje tega zakona je v razvojnem interesu države Slovenije, saj je povsem jasno, da samo odprtost konkurenci na dolgi rok krepi kvaliteto, odpira nove razvojne možnosti, sprošča nove ideje in nas pripelje do cilja, ki sem

trdno prepričan, si ga vsi želimo: da bi kar največ mladih ne samo šlo študirat, ampak dejansko uspešno dokončalo študij in pridobilo tisto znanje, s katerim bi lahko uspešno konkurirali znotraj meja države Slovenije, znotraj Evropske unije in v globaliziranem svetu na svetovnem trgu delovne sile. Samo v tem primeru bodo ti ljudje sposobni bogatiti sebe, svoje družine in državo Slovenijo kot celoto. S temi argumenti bomo v Poslanski skupini SDS glasovali za to, da je zakon primeren za nadaljnjo obravnavo.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

V imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov ima besedo mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala, gospod predsednik.

Socialni demokrati smo kot opozicijska stranka uporabili vse poslovniško možne poti za to, da bi prepričali vladajočo koalicijo in odgovorno ministrstvo, da je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu zakon, ki nima podpore ne v zainteresirani javnosti, ne v strokovni javnosti, ne v veliki večini političnega prostora. Žal nismo uspeli ne ob Zujfu, ne ob rebalansu proračuna, ne ob nujni seji odbora doseči to, da bi politika prisluhnila stroki. Gre za ignoranco in aroganco posebne vrste in Socialni demokrati pri trajni poškodovanosti slovenskega visokošolskega prostora ne nameravamo sodelovati. Zakon, ki se je pripravljaj sprva skoraj v ilegalni, dva dni za razpravo in je bil najprej po nujnem postopku predviden, potem po skrajšanem, nato šele na zahtevo opozicije po rednem postopku, ni v ničemer odpravil tistih slabosti, ki so temeljne: neupravičeno in nesorazmerno varčevanje v visokem šolstvu in v znanosti, nesorazmerno in neustrezno politično poseganje v avtonomnost visokošolskega prostora. In z ničemer ni zagotovljena večja kakovost visokega šolstva. Nihče ne govori o tem, da ni v visokem šolstvu moč marsičesa izboljšati. Ampak če upoštevamo resolucijo o visokem šolstvu, potem je popolnoma jasno, da ima prednost javno visoko šolstvo – brez šolnin, da ima možnost sofinanciranja iz javnih sredstev zasebna sfera samo v primerih, ko je to izjemna odličnost ali odpravljanje sivih lis, ki jih javna visokošolska sfera ne pokriva. Tu pa gre sedaj za spodrezano redno ustrezno financiranje visokega šolstva na tudi v svetovnem merilu uveljavljenih univerzah. Mislim seveda zlasti na najstarejšo med njimi, to je na ljubljansko, na drugo mariborsko in tudi na primorsko, novogoriška je pa tako ali tako v delu zasebna univerza. Nismo tudi preslišali klicev po ustanavljanju novih univerz. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Glasovali bomo o predlogu sklepa, da je predlog zakona o visokem šolstvu primeren za nadaljnjo obravnavo, vendar imamo prej še nekaj obrazložitev glasu individualno.

Gospa Tamara Vonta, izvolite.

TAMARA VONTA (PS PS): Hvala lepa.

Situacija v visokem šolstvu ni rožnata, ker ji ministrstvo jemlje denar, največ od vseh postavk. Lestvica kakovosti, ki pa na srečo ni odvisna od koalicije, govori svoje, precej drugačno od tistega, kar tukaj govorijo tisti, ki o tem bolj malo vedo. O povezavah med visokim šolstvom in gospodarstvom, ki naj jih ne bi bilo, pa bi lahko tisti, ki danes najbolj glasno govorijo o tem, poskrbeli za to v vseh letih, ko so bili v vladi. Zgodilo se pa ni očitno nič. Kritizirate sami sebe. Opomin Evrope se zlorablja za opravičevanje samovolje in nepripravljenosti vlade za dialog, saj v ničemer ne določa, kakšne naj bodo spremembe. Še posebej pa ne določa, da naj se sprejemajo tako, kot se. Stroka je bila z izjemo samozadostnega ministra in njegovih nekaj pomočnikov popolnoma spregledana. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Želi še kdo obrazložiti glas? Nekaj interesa je še. Odpirom prijavo. Svoj glas bo najprej obrazložil gospod Jožef Kavtičnik.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa.

Predloga zakona ne bom podprl, ker takšen, kot je napisan, ni v korist in ni potreben visokemu šolstvu. Prej obratno. Sprejetje in način sprejetja tega zakona je samo odraz, da vladajoča koalicija ne posluša in ni pripravljena prisluhniti strokovnim utemeljitvam ter seveda načinu utemeljevanja, to je akademskemu izražanju. S tem zakonom ne bomo reševali nič drugega kot samo politizirali svet NAKVIS, nad katerim bo Vlada imela vpliv. S tem bo imela vpliv tudi na akreditacijo programov.

Zaradi tega seveda ne morem podpreti tega zakona. Hvala.

PRESEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Srečko Meh, izvolite.

SREČKO MEH (PS SD): Tudi sam ne bom podprl tega zakona, pa bi bilo najbrž treba kaj narediti v visokošolskem izobraževanju, ampak tako, da bi spoštovali stroko, da bi njih kaj vprašali, da bi morda naredili analizo obstoječega stanja. Nihče ni povedal, kaj je pa s tistimi visokošolskimi zavodi, ki so bili ustanovljeni pred petimi leti, pred šestimi leti, kakšne rezultate imajo. Jaz se seveda bojim, da bomo dobil plačljivo visokošolsko izobraževanje, da dostopnost ne bo po sposobnostih ampak po denarju in da bomo še povečali razkorak med potrebami in tistim, kar resnično gospodarstvo potrebuje. Ne verjamem, da bodo lahko tujci pri nas organizirali tiste izobraževalne programe, ki bodo potem dobili zaposlitev tukaj. Kadrovali bodo naše kadre za svoje potrebe, to, kar tudi zdaj že delajo na obstoječih univerzah in tudi visokošolskih zavodih.

Vsi so proti, visokošolski profesorji, sindikat, strokovna in ostala javnost, edino vlada pravi, da je to v dobro univerz in študentov, pa so vsi ti tudi proti. Ne morem tega podpreti.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospa Tina Komel, izvolite.

TINA KOMEL (PS PS): Hvala za besedo.

Novela bo občutno poslabšala kakovost študija, saj bi se vidno zmanjšala raziskovalna konkurenčnost univerz in kakovost slovenskega šolstva. Ob pozornem pregledu in analizi novele Zakona o visokem šolstvu sem prišla do zaključka, da je tudi ta zakon slab in izjemno škodljiv za visoko šolstvo ter povečuje družbeno neenakost, zato ga na žalost nikakor ne morem podpreti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Gašpar Gašpar Mišič.

GAŠPAR GAŠPAR MIŠIČ (PS PS): Hvala.

Spoštovani, prej smo slišali s strani pozicije, da ta zakon podpirajo vse inštitucije, pa je žal tukaj bila izrečena ena velika laž, gospod Grims. Najprej bom rekel tako. Ker z veliko zaskrbljenostjo ugotavljam, da se danes v Sloveniji soočamo z največjo grožnjo naše prihodnosti, to je revnost uma in enoumja, zakona ne bom podprl. Bom pa prebral, kar so podpisali in zapisali rektor Univerze v Mariboru prof. dr. Daniel Rebolj, rektor Univerze v Ljubljani prof. dr. Stane Pejovnik, predsednik Študentske organizacije Slovenije Mitja Urbanc, predsednik sindikata VIR-a Bojan Hribar, predsednik Visokošolskega sindikata Marko Marinič, predsednik Neodvisnega sindikata dr. Tomaž Sajovic in predsednik SVIZ-a Branimir Štrukelj. Torej: "Visokošolska skupnost z veliko zaskrbljenostjo gleda na zadnje dejanje pristojnega ministra za izobraževanje, znanost, kulturo in šport na področju visokega šolstva in znanosti, s katerimi ruši temeljne učinkovine javnega visokošolskega in raziskovalnega sistema ter v imenu nujnih sprememb, ki terjajo hiter odziv, popolnoma zanemarja ključne udeležence, poleg zaposlenih na univerzah in študentov predvsem predstavnike gospodarstva, državnih in lokalnih inštitucij, kulture, športa in ostalih prizadetih. Torej vseh, brez katerih ni prihodnosti vsem nam skupne in edine Slovenije."

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Gospod Mirko Brulc, izvolite.

MIRKO BRULC (PS SD): Hvala lepa.

Naša skrb bi morala biti za javne zavode na vseh področjih, zdravstvu, šolstvu, visokem šolstvu, da ne naštevam še naprej. Ampak vsi ti zakoni z majhnimi koraki kažejo na to, da želimo doseči to, da kar je javno, mora biti slabo, kar je privat in še tuje, pa bo dobro.

Jaz ne morem podpreti tega zakona tudi iz preprostega razloga, čeprav je bilo rečeno, da bodo rektorji imeli več svobode. Ja, dali jim boste, nekje sem slišal, kot da grem jaz v trgovino, dobim denar za copate, kupim pa naj si zimske gozdarje. In če si jih ne bom kupil, me

boste kaznovali z 10 tisoč evri. To je minister včeraj tukaj obljubil, da bodo takšne kazni. Saj se delamo norca iz te države. In kdo bo skrbel za te javne zavode ob takšnih grožnjah, ki so se zalezle v pore vsega našega življenja?

Tega zakona ne morem podpreti in upam, da ne bo izglasovan in da bomo porabili kar nekaj pameti, da pridemo na prave poti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Glasovali bomo o predlogu sklepa, da je Predlog zakona o visokem šolstvu primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 85 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 34.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 34.)

Ugotavljam, da je Državni zbor predlagani sklep sprejel, zato bo predlog zakona dodeljen matičnemu delovnemu telesu, to je Odboru za izobraževanje, znanost, kulturo, šport in mladino.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 18. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga sklepa o soglasju k spremembam in dopolnitvam Pravilnika o pogojih, merilih in postopku za razporeditev sredstev Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.

Glasovali bomo o predlogu sklepa, da Državni zbor daje soglasje k spremembam in dopolnitvam Pravilnika o pogojih, merilih in postopku za razporeditev sredstev Fundacije za financiranje športnih organizacij z dne 20. 9. 2012.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 82, proti nihče.

(Za je glasovalo 82.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je soglasje sprejeto.

Zaključujem točko dnevnega reda.

Prehajamo na 13. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO KRALJEVINE MAROKO O ZNANSTVENEM IN TEHNOLOŠKEM SODELOVANJU.

Predlog zakona je v obravnavo vložila Vlada. Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je tudi podal pisno poročilo.

Prijavljenih k razpravi ni. Matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, zato amandmajev na seji Državnega zbora ni mogoče vlagati. Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 85 poslank in poslancev, za je glasovalo 85, proti nihče.

(Za je glasovalo 85.) (Proti nihče.)
Zakon je sprejet.

Zaključujem točko dnevnega reda.

Prehajamo na **14. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O RATIFIKACIJI KONVENCIJE O VROČITVI SODNIH IN ZUNAJSDNIH LISTIN V CIVILNIH ALI GOSPODARSKIH ZADEVAH.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Obravnaval ga je kot matično delovno telo Odbor za zunanjo politiko, ki je Državnemu zboru tudi pisno poročal. Prijavljenih k razpravi ni. K dopolnjenemu predlogu zakona ni bilo vloženih amandmajev, zato zaključujem drugo obravnavo predloga zakona in prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Zakonodajno-pravna služba in Vlada me nista obvestili o kakršnikoli neuskkljenosti, tako da lahko glasujemo o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 83, proti nihče.

(Za je glasovalo 83.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je zakon sprejet.

Zaključujem točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 19. točko dnevnega reda, to so Mandatno-volilne zadeve.**

Prehajamo na **obravnavo Predloga sklepa o razrešitvi člana državne volilne komisije.** Predlog sklepa je v obravnavo Državnemu zboru predložila Mandatno-volilna komisija. Prijavljenih k razpravi ni, zato prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se dolžnosti člana v Državni volilni komisiji razreši gospod Dušan Strnad.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev. Za je glasovalo 83, proti nihče.

(Za je glasovalo 83.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Predloga sklepa o imenovanju člana Državne volilne komisije.** Predlog sklepa je v obravnavo Državnemu zboru predložila Mandatno-volilna komisija. Prijavljenih k razpravi ni, zato prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se za člana Državne volilne komisije imenuje gospod Miha Kljun.

Glasujemo. Navzočih je 85 poslank in poslancev. Za je glasovalo 79, proti nihče.

(Za je glasovalo 79.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na **Predlog sklepa o imenovanju članov nadzornega sveta RTV Slovenija.** Predlog je predložila Mandatno-volilna komisija. Predstavitev stališč poslanskih skupin. Dva sta prijavljena.

Gospod Jože Tanko v imenu poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Čez nekaj minut bomo odločali o imenovanju nadzornega sveta RTV, potem ko je Državni zbor prejšnji mesec razrešil dosedanje člane nadzornega sveta RTV iz kvote Državnega zbora.

Ključni razlog za razrešitev je bil, če povem na kratko, slabo nadziranje zavoda RTV, kajti napake v poslovanju so ugotovili Računsko sodišče, neodvisna revizijska hiša ABC, kot pooblaščen revizor, programski svet RTV, torej vsi, ki so pregledovali poslovanje zavoda. Računsko sodišče je pri reviziji ugotovilo za 21 milijonov evrov napak, to je za petino proračuna zavoda RTV.

Tisti, ki jim je poverjeno imenovanje nadzornikov, so bili ob teh ugotovitvah dolžni reagirati in razrešiti nadzornike, tako kot mora reagirati vsak odgovoren lastnik, ki zaupa upravljanje in nadziranje tretjim osebam, kajti vsako odlašanje z neukrepanjem posledice samo poveča. Razreševanje starih in imenovanja novih nadzornikov so spremljali oziroma spremljajo zanimivi odzivi in tudi najbrž danes v razpravi ne bo nič bistveno drugače. Tega, da nekateri branijo neučinkovite nadzornike ali upravljavce javnega premoženja na vse pretege, smo navajeni iz prejšnjih mandatov. Tu se ni nič in se najbrž ne bo nič spremenilo. V razpravah pa se je očitalo vse mogoče, tudi to, da so odločitve Mandatno-volilne komisije in Državnega zbora nezakonite ali celo neustavne, kar ne drži in ne zdrži. Nimamo niti ene odločbe ali odločitve Ustavnega sodišča, ki bi se kakorkoli nanašala na predčasne spremembe v nadzornem svetu ali pa programskem svetu RTV, niti ene, pa so mnogi razpravljavci govorili o neustavnosti. Obstajajo pa štiri sodbe Upravnega sodišča na katerega so se pritožili štirje razrešeni člani nadzornega sveta RTV, ki jih je nekaj tednov prej iz podobnih razlogov kot Državni zbor razrešila Vlada.

V vsaki od tožb je odločal tričlanski senat sodnikov, ki jim je vsakič predsedoval drug sodnik. In tudi sestava senata je bila pravzaprav vsakič drugačna. Pa vendar so vsi senati odločili enako, tožbe so zavrgli. Tudi Upravno sodišče, ki je presojalo zakonitost, nezakonitosti ni ugotovilo. Trditve o neustavnosti in nezakonitosti ne zdržijo, kar pomeni, da sta se ustava in zakon politično zlorabljala za obrambo nadzornikov, ki so slabo opravljali delo in tudi slabo branili javni interes. In te trditve so primer, kako se lahko zlorabljajo institucije, v tem primeru Ustavno sodišče in Upravno sodišče, v obrambi in zaščiti slabih nadzornikov. Vztrajnost tistih, ki branijo slabe koncepte ali slabe izvajalce konceptov s tovrstnimi zlorabami in interpretacijami, ni presenetljiva. Več ali manj se te metode uporabljajo cela desetletja in zato

smo tudi zabredli tja, kamor nismo želeli. Tudi zato imamo toliko težav pri razreševanju problemov v drugih institucijah, na primer v bankah, pri upravljanju z državno srebrnino, pri mnogih službah in družbah v javnem sektorju in državni lastnini. Predvsem zato, ker se v nekatere svetosti ne sme poseči, če se tako nekje ne odloči. Upamo, da se bo nov nadzorni svet odločno spoprijel z odpravo ugotovljenih nepravilnosti, da bo preprečeval nastajanje novih nepravilnosti, da bo proti kršiteljem primerno ukrepal in da se bo pristopilo k izkoriščanju rezerv in potencialov Radiotelevizije, saj je neverjetno, da kaj takega v tako velikem in dolga leta... / znak za konec razprave/ sistemu ne bi obstajalo.

V poslanski skupini bomo glasovali za oba sklepa Mandatno-volilne komisije za novo sestavno nadzornega sveta RTV. S tem bo pa tudi možno pravočasno pripraviti proračun še pred koncem letošnjega leta.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

To je bila predstavitev stališč poslanskih skupin. Sledi razprava poslank in poslancev. Gospod Janko Veber, se opravičujem, tudi predstavitev stališča Poslanske skupine Socialnih demokratov.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.

Če povem, da ponavadi, ko predstavljam stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov, začnem tako, da vas vse skupaj lepo pozdravljam v imenu Socialnih demokratov. Pri tej točki dnevnega reda tega ne morem storiti, ker smo v Poslanski skupini Socialnih demokratov zgroženi nad ravnanjem vladajoče koalicije in tudi predsednice Mandatno-volilne komisije kolegice Sonje Ramšak, ki je omogočila, da smo v Državnem zboru začeli postopek, ki je nezakonit. To ni postopek, ki ga je začela Vlada, ni postopek, ki nam bi ga ne vem kdo narekoval, ampak je postopek, ki ga v celoti pelje Državni zbor. Državni zbor kot zakonodajna veja oblasti bi moral biti izjemno pozoren na to, da ne krši zakonov ker s tem daje slab zgled prav vsem, od katerih zahtevamo, da naj bi spoštovali zakonodajo. Danes smo tudi sprejemali dva zakona s področja policije. Tudi tam je zapisano, da naj bi varovali pravno državo. Lepo vas prosim, kako naj zahtevamo tudi od policistov, da delujejo v smer, da varujejo pravno državo, če pa v Državnem zboru prostodušno vladajoča koalicija začne nezakonit postopek razrešitve članov nadzornega sveta Radiotelevizije Slovenija?! To ni samo ugotovitev Poslanske skupine Socialnih demokratov. To izhaja tudi iz ustavnopravne prakse. To je razvidno tudi iz mnenja Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, ki je zelo jasno zapisala v svojem mnenju, da je to, kar počnete pri razreševanju nadzornega sveta RTV Slovenija in posledično danes z imenovanjem članov nadzornega sveta RTV Slovenija, nezakonito ravnanje vladajoče

koalicije. Izjemno slab zgled in mislim, da res ni čudno, da tako ugled vlade kot tudi vladajoče koalicije v javnosti upada, in mislim, da tudi sicer nimate prav nobenega obraza, da lahko kadar koli komur koli očitata, da je ravnal v nasprotju z zakonom, ker je to ravnanje povsem jasno takšne narave.

Glede na postopek, ki poteka v okviru nezakonitega postopka in se nanaša na imenovanje članov nadzornega sveta, smo tudi sami predlagali člane, ker bi sicer, če ne bi bil imenovan nov nadzorni svet, nastala še dodatna zakonitost, ker Radiotelevizija Slovenija ne bi imela organa, ki bi lahko pripravil finančni načrt za naslednje leto.

Tako poskušamo v tem postopku vsaj preprečiti še eno dodatno nezakonito dejanje in mogoče tudi s prisotnostjo tako našega člana kot tudi nekaterih drugih članic, ki prihajajo iz različnih strank, vendarle onemogočiti, da bi celotno politiko ali pa pristojnosti, ki jih ima nadzorni svet, izvajala zgolj in samo vladajoča koalicija, za katero vemo, da pravzaprav ni pripravljena prisluhniti niti enemu argumentu, pa naj bo utemeljen z ustavnopravno prakso, naj bo utemeljen z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, naj bo utemeljen z najeminentnejšimi pravnimi strokovnjaki v Sloveniji ali pa tudi strokovnjaki na področju financ, gospodarstva. Prav nič ne velja ustava oziroma za vladajočo koalicijo pravna država ne obstaja. Obstaja koalicijska pogodba za vas in slepo sledenje tistemu, kar je ukazano v tej koalicijski pogodbi.

To je nesprejemljivo ravnanje in v Poslanski skupini Socialnih demokratov seveda ne moremo podpreti takšnega načina imenovanja članov nadzornega sveta RTV Slovenija. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo poslank in poslancev. Obveščen sem, da so se štiri kolegice odpovedale razpravi, ne pa tudi gospod Jože Tanko. Želite razpravljati?

Izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Spoštovani kolegi!

Tukaj se zelo na lahko ponovno govori o neustavnosti predloga ali pa nezakonitosti tega predloga. Ustavno sodišče ni do sedaj nikoli presojalo v primeru predčasne razrešitve nadzornikov ali članov programskega sveta RTV. Še nikoli. Odločba, na katero se sklicujete, je bila izdana leta 1994 in takrat je Ustavno sodišče presojalo primer razrešitve tedanjega generalnega direktorja Radiotelevizije Slovenije gospoda Žarka Petana in ugotovilo, da je bil razrešen po napačni poti, na nepravilen način.

O razreševanju, predčasni razrešitvi nadzornikov ali članov programskega sveta pa judikat Ustavnega sodišča ne obstaja. In tisti, ki govorite o neustavnosti, ste zelo korajžni, da tako interpretirate odločbe Ustavnega sodišča.

Če nič drugega, bi vsaj zaprosili Ustavno sodišče, da bi v tem času, ko se ukvarjamo z razreševanjem nadzornikov, izdalo neko navodilo, pravilo, dodatno dopolnilno odločbo ali kar koli. Da bi dobili nek dokument Ustavnega sodišča.

Nevarno je, da se Državni zbor postavlja v vlogo tistega, ki govori o tem, kaj je ustavno sporno ali pa ustavno nesporno, ne da bi imel o tem kakršno koli podlago. Včeraj je gospa Potrata razpravljala o tem, da Državni zbor ne more biti jezikovno razsodišče. Državni zbor tudi ne more biti in nima vloge ustavnega razsodišča, ne samo jezikovnega, pa tudi Državni zbor nima vloge sodišča v konkretnih primerih. Ko govorite o tem, da so postopki nezakoniti, kolegi, pogledajte si, ali pa pridobite si odločbe Upravnega sodišča, ko so se štirje razrešeni člani nadzornega sveta RTV pritožili na Upravno sodišče. Štirje senati so bili ustanovljeni. Vsak senat je imel drugačno sestavo in nihče od senatov v teh postopkih razrešitve ni odločil pozitivno v korist tistih, ki so se pritožili. Zavrgli so njihove pritožbe. V tem primeru je tudi zelo korajžno, da kdorkoli to interpretira, da je šlo za neko nezakonito ravnanje ali dejanje. Mislim, da ni korektno, da poskušamo državni zbor pri izvajanju njegove povsem normalne naloge postaviti v neko situacijo, pod neko podmeno neustavnosti ali pa nezakonitosti. Državni zbor takrat, kadar je tisti, ki v teh zadevah odloča, je tisti, ki mora ravnati ravno tako kot skrben lastnik, kot v drugih primerih. In v primeru ugotovitve, da člani, ki jih je Državni zbor imenoval v določene organe zavodov, institucij in tako naprej ugotovi, niso opravljali naloge, ki jim je bila zaupana, skladno z zakonodajo – in tukaj se spet lahko naslonite na ugotovitev Računskega sodišča, ki je ugotovilo velike nepravilnosti, ali pa revizorja ali pa drugega organa RTV – potem je Državni zbor najbrž tisti, ki je dolžan ukrepati in sprejeti odločitve, ki morda komu ni po godu, ki morda koga prizadene, vendar je to edina logična odločitev, če hočemo, da se bo poslovanje javnega zavoda RTV ali pa kateregakoli drugega zavoda v kakšnem drugem primeru sploh spremenilo na bolje. In tisti, ki branite svoje člane v teh nadzornih svetih, ki ste jih pač imenovali, s temi tezami o neustavnosti, nezakonitosti, pač morate to braniti z dejanskimi dokumenti in odločbami. To je logično, ne pa z nekimi ad hoc privlečenimi mnenji, ki nimajo nobene relevantne teže. Ne moremo govoriti o neustavnosti, če ni presodilo v tem konkretnem primeru Ustavno sodišče, ali pa o nezakonitosti, če je sodišče, ki je odločalo, pritožbe zavrglo. Meni se zdi, da bi še v marsikaterem drugem primeru, ko se ugotovijo določene napake, pomanjkljivosti, slabosti tistih, ki smo jim zaupali upravljanje z našim premoženjem ali pa nadziranje tega premoženja, morali postopati enako. Ne pa, da se branijo osebe, ki imajo določen politični profil, na vse pretege. Samo zato, ker so pač iz neke sredine. Hvala.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Zaključujem razpravo in prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se za člane nadzornega sveta RTV Slovenija imenujejo gospod Bogomir Eržen, gospod Damijan Knap in gospa Gordana Višinski.

Obrazložitev glasu. Najprej sprašujem, če želi kdo besedo v imenu poslanske skupine. Bom dal kar prijavo, ker ne vem, kdo se je prvi javil, pa naj naključje odloči.

Najprej ima besedo mag. Matej Tonin v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Draga in spoštovana opozicija, jaz mislim, da imate pri tej stvari zgolj in samo en problem. Očitata nezakonitost razrešitve prejšnjih članov. Sprašujem vas, zakaj ste potem predlagali nove člane v ta nadzorni svet. Ker za mene je logično, če je neka razrešitev nezakonita, potem je novo imenovanje tudi nezakonito. In če trdite, da je bila razrešitev nezakonita, razložite, zakaj predlagate nove člane. Če bi Nova Slovenija ocenila, da gre za neko nezakonito stvar, pri takih nezakonitih stvareh zagotovo ne bi sodelovala. Verjamem, da boste pojasnili to vašo dvoličnost.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: V imenu Poslanske skupine Pozitivne Slovenije ima besedo gospa Maša Kociper.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Hvala lepa.

Spoštovana koalicija, res, samo en problem imamo. Ne želimo, da ta državni zbor sprejema nezakonite odločitve. To je naš edini problem. Tudi protiuslavne. Gospod Tanko, gospod Krivic, strokovnjak, bivši ustavni sodnik, in gospod Kerševan sta pisala, če nam ne verjamete o tem, da mora to telo, državni zbor, samo zagotavljati, da dela zakonito in ustavno. Šele kadar pride do dvoma, po vsej dobronamernosti državnega zbora, se vključi ustavno sodišče. Ni mišljeno, da ustavno sodišče tam bdi nad vsako našo odločitvijo in jo post festum korigira. In to pa je zavajanje, da nasprotovanje nezakonitosti sprejetega sklepa spremenite v nasprotovanje temu, da se razrešijo ljudje, ki niso dobro delali. Pozitivna Slovenija s temi ljudmi ni imela nič. Kakršnokoli imate vi mišljenje, ali so ti ljudje delali dobro, slabo, zanič, porazno, morate – vsaj v demokratični državi je tako – upoštevati proceduro, po kateri jih je mogoče zamenjati. Samo za to gre. Lahko jih zamenjate kolikor hočete pogosto, če pri tem upoštevate proceduro. In tega vi niste naredili, zato je cela debata o tem, ali so oni bili dobri, slabi ali kakršnokoli, povsem odveč. Zlorabili ste proceduro, to so rekli številni strokovnjaki in to je rekla Zakonodajno-pravna služba. In ko vi pravite, da je sodišče odločalo, sodišče, jaz odločitve ne poznam, ampak vi in že tudi drugi, gospa Ramšak, je zavrglo tožbe, zavrglo, to pomeni, da je odločalo procesno, da nekaj

procesno ni bilo v redu, ali sodišče še ni pristojno v tej fazi, ali je bila nepopolna vloga ali kaj podobnega. Ko bo zavrnilo ali potrdilo, takrat bo sodišče odločalo vsebinsko. In do takrat mi ne vemo, kakšna bo odločitev. Zato je vse to govorjenje, da se mi tukaj sprenevedamo, odveč. Tukaj imamo nevaren precedens, na katerega smo mi želeli opozoriti, da sprejemamo odločitve, za katere stroka v naprej reče, da so nezakonite.

In še odgovor gospodu Toninu. Ja, ta bi bila pa dobra, vi bi nezakonito razreševali, mi pa bili potem toliko etični, da ne bi imenovali, tako da bi potem tiste, ki bi nezakonito razrešili, potem še svoje imenovali in potem bi bilo pa to sploh najboljšo. Res se malo šalimo tukaj. Absolutno je treba imenovati ljudi – ampak zakonito.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Zdaj bomo prešli na obrazložitve. Ni želje po obrazložitvi. Lahko preidemo na glasovanje o predlogu sklepa o imenovanju članov nadzornega sveta.

Še nekaj volje za obrazlaganje glasu je. Preden dam besedo za obrazložitev glasu, naj vas opozorim, da gre za obrazložitev glasu, torej ne gre za polemiko, ne gre za razpravo, ne gre za debato in poskusite se tega držati. Najprej ima besedo za obrazložitev gospa Sonja Ramšak. Ste mislili, da glasujete? Čakajte, da vidim. Pa je res nekam dolga lista za obrazložitev.

Gospod Matevž Frangež, izvolite.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Jaz bom glasoval proti, naj pa povem, da Maribor vodi 1 : 0.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Dobro. To zlorabo poslovnika vam nekako oprostimo.

Gospod Srečko Meh, izvolite.

SREČKO MEH (PS SD): Naj bi se res zgodilo, naj ne vodi 1 : 0 ne pozicija in ne opozicija, naj bo ta rešitev, ki jo danes predlagamo oziroma jo državni zbor, zakonita.

Groza me je, da kadar Zakonodajno-pravna služba, ki nam bi morala biti osnovni zakon pri našem ravnanju, pove, da je postopek nezakonit, da mi naredimo to, kar poskušamo danes narediti. Tako se ne dela. Lahko vseskozi govorimo o tem, da so revizijske hiše, računsko sodišče, da so vse naredili. Izpeljimo zakonit postopek, na to opozarjamo.

Govoriti o tem, in pri tem ne skrbeti za to, da bi zavod lahko normalno posloval, istočasno pa ustanavljati še eno televizijo, pa temu javnemu zavodu zmanjšati sredstva, pomeni, da načrtno delamo, da bi ta javni zavod ne bil uspešen, zato bom glasoval absolutno proti tej razrešitvi in nasprotujem, da ne spoštujemo tisto, kar je za nas temelj.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Dobro.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev. Za je glasovalo 50, proti 6.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 6.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Imamo še **Predlog sklepa o imenovanju še dveh dodatnih članov nadzornega sveta RTV Slovenija**. Ne bom se spuščal v razlago, zakaj je prišlo do tega, da imamo dva različna sklepa.

Predstavitev stališča Poslanske skupine Pozitivna Slovenija ima gospod Jani Möderndorfer.

JANI MÖDERNDORFER (PS PS): Državni izbor ni Računsko sodišče niti jezikovno razsodišče, še manj kakršna koli druga oblika sodišč. Zagotovo pa je to zakonodajno telo, ki mora delati, že iz imena sledi, zakonito. Vendar v teh postopkih seveda zakonito ne delujemo, in to, če kdo ve najbolje, ve gospod Tanko.

Na prejšnji seji je Državni zbor oziroma vladajoča koalicija izglasovala razrešitev članov nadzornega sveta Radiotelevizije, ki jih je ta imenoval na funkcijo v prejšnjem mandatu, čeprav se ta mandat v resnici sploh še ni iztekel. V Pozitivni Sloveniji smo takrat opozarjali, da gre za brutalno prevzemanje javnega servisa Radiotelevizije. Poleg tega je do same razrešitve prišlo kljub temu, da je Inštitut za javno upravo zapisal, da je razrešitev članov nezakonita. Tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora je takrat opozorila, da razloga, ki je naveden za njihovo razrešitev, ni mogoče uvrstiti med razloge za prenehanje mandata članov in da je predčasno prenehanje mandata članov nadzornega sveta Radiotelevizije Slovenije dopustno le v okviru zakonsko v naprej določenih ustavno dopustnih razlogov za prenehanje mandata, s čimer pa razlog po njihovi presoji ni skladen. Razrešitev članov nadzornega sveta bi bila možna torej le ob sprejeti spremembi Zakona o Radioteleviziji Slovenije, ki bi določila postopke razrešitve. Tega se koalicija to pot ni poslužila, čeprav se je za vrsto zakonov v državnem zboru tega absolutno poslužila. In če bi to naredili, bi seveda bilo, gospod Tanko, to zakonito. Pa niste naredili.

V Pozitivni Sloveniji smo zaradi omenjenih razlogov dolgo kolebali glede tega, ali naj sploh predlagamo svojega kandidata oziroma kandidatko za imenovanje v novo sestavo nadzornega sveta. Ne nazadnje bi lahko s tem predlogom legitimirali nezakonito ravnanje vladajoče koalicije. Gospod Tonin, upam, da me poslušate, kajti navajam vam razloge. Opozorili pa bi, da smo v tem primeru soočeni z dejstvom, da je javni zavod posebnega kulturnega in nacionalnega pomena, ki opravlja javno službo na področju radijske in televizijske dejavnosti z namenom zagotavljanja demokratičnih socialnih in kulturnih potreb, in da je s skladno veljavno zakonodajo dolžnost ustanovitelja zagotoviti institucionalno avtonomijo in uredniško

neodvisnost Radiotelevizije Slovenije ter primerno financiranje za izvajanje službe. Za to gre, gospod Tanko, in nič drugega.

Opozoril bi tudi na to, da dokler nadzorni svet ni konstituiran v zasedbi, da lahko opravlja svoje naloge, ni moč zagotoviti normalnega financiranja te javne službe, saj svet sprejema finančni načrt. Poleg tega veljavna zakonodaja določa, da državni zbor imenuje pet članov, pri čemer mora upoštevati zastopnost političnih strank v državnemu zboru, zato bomo v Pozitivni Sloveniji ravnali odgovorno in v nadzorni svet predlagamo kandidatko, za katero verjamemo, da bo pri svojem upravljanju funkcije v najboljši meri zastopala javni interes. In to smo tudi opravili. Vendar to še ne pomeni, da je to lahko opravičilo za koalicijo, za njihovo nezakonito dejanje. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. GREGOR VIRANT: Končali smo s predstavitevjo stališč poslanskih skupin.

Prijavljenih k razpravi ni, zato prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se za člana nadzornega sveta RTV Slovenija imenujeta mag. Marta Kos Marko in Drago Zadergal. Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 70, proti 1.

(Za je glasovalo 70.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Imamo še **Obvestilo Okrožnega sodišča v Mariboru, Preiskovalni oddelek, o uvedbi kazenskega postopka zoper poslanca mag. Ivana Vogrina.** Obvestilo je v obravnavo Državnemu zboru posredovalo Okrožno sodišče v Mariboru, Preiskovalni oddelek. Obravnavala ga je Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je Državnemu zboru poročala.

Prehajamo na odločanje. Mandatno-volilna komisija predlaga Državnemu zboru, da sprejme naslednji sklep: Državni zbor na podlagi tretjega odstavka 83. člena Ustave Republike Slovenije ter 22. člena Zakona o poslancih v zvezi z obvestilom Okrožnega sodišča v Mariboru, Preiskovalni oddelek, z dne 16. 10. 2012 o uvedbi kazenskega postopka zoper poslanca Državnega zbora mag. Ivana Vogrina zaradi suma storitve 19 kaznivih dejanj poslovne goljufije po prvem odstavku 228. člena v zvezi s 54. členom Kazenskega zakonika ne prizna imunitete poslancu Državnega zbora mag. Ivanu Vogrinu in dovoli vodenje kazenskega postopka.

Na podlagi prvega odstavka 207. člena Poslovnika Državnega zbora Državni zbor o predlogu tega sklepa odloči brez razprave.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 75, proti 1.

(Za je glasovalo 75.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Obvestila Okrajnega sodišča v Ljubljani o vložnem obtožnem predlogu zoper poslanca Dragutina Mateja.** Obvestilo je v obravnavo Državnemu zboru posredovalo Okrajno sodišče

v Ljubljani. Obravnavala ga je Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo in Državnemu zboru tudi pisno poročala.

Odločali bomo o predlogu naslednjega sklepa: Državni zbor na podlagi tretjega odstavka 83. člena Ustave Republike Slovenije ter 22. člena Zakona o poslancih v zvezi z obvestilom Okrajnega sodišča v Ljubljani, številka III K 21643/2010, z dne 16. 10. 2012 o vložnem obtožnem predlogu zoper poslanca Državnega zbora gospoda Dragutina Mateja zaradi suma storitve kaznivega dejanja zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic po prvem in drugem odstavku 261. člena v zvezi s 25. členom Kazenskega zakonika ne prizna imunitete poslancu Državnega zbora Dragutinu Mateju in dovoli vodenje kazenskega postopka.

Glasujemo o predlogu sklepa. Navzočih je 85 poslank in poslancev, za je glasovalo 78, proti 1.

(Za je glasovalo 78.) (Proti 1.)

Sklep, da se imuniteta ne prizna, je sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda in tudi 7. redno sejo Državnega zbora. Hvala lepa.

Seja se je končala 25. oktobra 2012 ob 19.57.

INDEKS GOVORNIKOV

A

AMBROŽIČ, MAG. BORUT..... 124, 222, 253, 268

B

BATTELLI ROBERTO..... 164
BEVK, SAMO..... 45, 46, 163, 208, 239
BIKAR, ALENKA..... 70, 71, 246, 258
BOSNIČ, DRAGAN..... 62, 63, 93, 119, 207
BRANISELJ, RIHARD..... 168, 173, 252, 261, 264, 282, 287, 310, 314
BRATUŠEK, MAG. ALENKA..... 30, 31, 80, 81, 139, 145, 152, 159, 167, 171, 172, 179, 183, 214
BRULC, MIRKO..... 55, 56, 77, 96, 135, 160, 187, 225, 248, 266, 317
BRUNSKOLE, RENATA..... 63, 64, 87, 88, 89, 130, 163, 170, 174, 182, 184

Č

ČEHOVIN, JERKO..... 69, 70, 89, 91, 120, 161, 175, 263, 279, 294
ČERNAČ, ZVONKO..... 39, 54, 55, 59, 60, 61, 62, 66, 74, 75, 85, 90, 91
ČRNAK MEGLIČ, DR. ANDREJA..... 58, 59, 103, 114, 136, 158, 166, 182

D

DIMIC, IVA..... 189, 198, 203, 209, 241
DIMITROVSKI, MAJA..... 57, 91, 92, 176, 210

F

FICKO, BRANKO..... 57, 58, 92, 93, 160, 198, 313
FRANGEŽ, MATEVŽ..... 103, 113, 154, 162, 173, 177, 321

G

GANTAR, TOMAŽ..... 50, 51, 84
GAŠPAR MIŠIČ, GAŠPAR...46, 48, 85, 86, 87, 133, 162, 163, 168, 174, 180, 184, 215, 269, 274, 276,
290, 317
GÖNCZ, DR. LÁSZLÓ..... 118, 257, 278
GORENAK, DR. VINKO..... 71, 77, 78
GRIMS, MAG. BRANKO..... 204, 232, 237, 238, 239, 315

H

HAN, MATJAŽ..... 121, 127, 159, 170, 178
HARTMAN, HELMUT..... 185
HERCEGOVAC, MAG. LEJLA..... 50, 51, 52, 83, 84, 211, 254, 313
HOČEVAR, MAG. KATARINA..... 43, 44
HOJS, ALEŠ..... 55, 56
HORVAT, JOŽEF..... 98, 101, 106, 118, 138, 144, 152, 163, 169, 173, 220, 238, 254
HROVAT, ROBERT..... 61, 62, 191
HRŠAK, IVAN..... 97, 241, 262, 283, 290, 311

I

IRGL, EVA..... 288

J

JAKIČ, ROMAN..... 138, 140, 143, 161, 170, 177, 211, 213, 214
JANŠA, JANEZ..... 20, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34
JAZBEC, DARKO..... 67, 68, 174, 313
JENKO, MAG. JANA..... 197
JERAJ, ALENKA..... 39

JEROVŠEK, JOŽEF 176, 222, 249, 250, 280, 292, 295
JURŠA, FRANC 54, 55, 120, 136, 162, 178, 179, 190, 193

K

KAVTIČNIK, JOŽEF 124, 127, 165, 223, 235, 238, 316
KLASINC, JANJA 127, 160, 248, 252, 264, 285
KOCIPER, MAŠA 28, 29, 112, 163, 169, 176, 250, 269, 275, 303, 307, 314, 320
KOMAR, POLONCA 76, 192, 196
KOMEL, TINA 65, 66, 130, 166, 317
KOS, SAŠA 59, 60, 93, 94, 194
KOTNIK POROPAT, MARJANA 138, 188, 202, 237
KRUŠEC, DR. DEJAN 142, 151

L

LAH, ZVONKO 195, 198
LISEC, TOMAŽ 258, 270, 297, 308

M

MAROLT, MAG. ROBERT 240, 253, 255, 256, 263, 266, 272, 275, 277, 302, 306
MEH, SREČKO 123, 160, 169, 174, 227, 236, 247, 252, 263, 275, 291, 294, 316, 321
MERŠOL, MITJA 182, 226
MÖDERNDORFER, JANI 118, 140, 143, 161, 171, 266, 268, 321

N

NAPAST, JANJA 66, 228
NOVAK, LJUDMILA 65, 66, 68, 69

O

OPEC, JASMINA 188, 209, 245, 262, 282, 310

P

PAVLIČ, ALENKA 52, 53, 81, 82, 83, 98, 181
PEPELNIK, MAG. TRUDA 200, 240
PETAVAR DOBOVŠEK, MAG. DAMJANA 99, 102, 132, 175
PIŠEK, IVAN 185, 186, 243, 251, 270
PLEVČAK, MARIJA 101, 105, 134, 144, 156
POGAČNIK, MAG. MARKO 99, 142, 146, 168
POJBIČ, MARIJAN 165, 177
POTOČNIK, ALOJZIJ 42, 43, 78, 79, 102
POTRATA, MAG. MAJDA 37, 38, 129, 164, 191, 206, 213, 214, 221, 231, 235, 244, 247, 252, 255,
259, 281, 300, 305, 309, 316
PREVC, MIHAEL 49, 137, 148, 167, 181, 200, 201, 237, 315
PUČNIK, MATEJA 216
PUKŠIČ, FRANC 125, 157, 178, 255, 298

R

RAVNIK, BRANKO 195
RIBIČ, JANEZ 97, 193, 197, 264
ROŽIČ, MAG. UROŠ 95
RUS, DR. ANDREJ 149

S

STARMAN, BOJAN 97, 100, 147, 154, 177
STAVANJA, PETER 190
STEPIŠNIK, MAG. STANKO 96, 159, 169

Š

ŠIRCELJ, MAG. ANDREJ 33, 150, 153, 172

ŠULIN, PATRICIJA.....	122, 178, 275
ŠUŠTERŠIČ, DR. JANEZ.....	24, 35, 36, 42, 43, 47, 48, 76, 79, 80
T	
TANKO, JOŽE.....	165, 300, 301, 318, 320
TOMC, ROMANA.....	109, 161
TONIN, MAG. MATEJ.....	116, 158, 165, 172, 194, 256, 284, 299, 312, 320
TURK, DR. ŽIGA.....	36, 37, 38, 45, 46, 49, 57, 63, 64, 69, 70, 73, 80, 81, 92, 94, 95, 199, 211, 213, 214, 220, 224, 226, 227
V	
VALENČIČ, KRISTINA.....	74, 75, 119, 187, 244
VASLE, JANEZ.....	304
VEBER, JANKO.....	32, 33, 110, 139, 147, 149, 164, 168, 175, 196, 218, 220, 265, 295, 319
VELIKONJA, JOŽE.....	72
VILFAN, PETER.....	266
VIRANT, DR. GREGOR.....	111, 115, 141, 158, 285
VIZJAK, MAG. ANDREJ.....	40, 41, 43, 44, 58, 59, 71, 82, 88, 89
VOGRIN, MAG. IVAN.....	165, 218
VONTA, TAMARA.....	35, 36, 77, 78, 166, 203, 230, 242, 246, 276, 315, 316
Z	
ZANOŠKAR, MATJAŽ.....	72, 73, 74, 78, 134, 162, 181, 182, 186, 215
Ž	
ŽERJAV, MAG. RADOVAN.....	52, 53, 86, 93
ŽGAJNER TAVŠ, MAG. BARBARA.....	40, 41, 42, 107, 117, 118, 137, 139, 157, 166, 170, 171, 181
ŽIDAN, MAG. DEJAN.....	131, 160, 169, 176
ŽIVKOVIČ, ALEŠ.....	99, 114
ŽVEGLIČ, ROMAN.....	100, 104, 136, 155, 171

LEGENDA

PS PS – Poslanska skupina Pozitivna Slovenija
PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke
PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov
PS DL – Poslanska skupina Državljska lista
PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije
PS SLS – Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke
PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije
PS NS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti
NeP – Nepovezani poslanec